PROTOKOŁY

z II. sesyi VIII. peryodu Sejmu krajowego

Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem

w roku 1905.

Posiedzenie 32 – 61

od 10. października do 24. listopada 1905.

TOM II.

Przytem:

Skorowidz ważniejszych uchwał i Spis petycyj.

Z I. Związkowej drukarni we Lwowie.

BIBLIOTHECA
UNIV. IAGELL.
CRACOVIENSIS.

Skorowidz ważniejszych uchwał

zawartych w protokołach II. sesyi VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

(od posiedzenia XXXII.—LXI., t. j. od 10. października do 24. listopada 1905).

(Liczby rzymskie oznaczają posiedzenia, liczby arabskie stronice protokołów).

*

XXXVI. Z dnia 19. października 1905.

XXXVII. Z dnia 21. października 1905.

XXXVIII. Z dnia 24. października 1905

XXXIX. Z dnia 26. października 1905.

XL. Z dnia 27. października 1905.

XLI. Z 28. października 1905.

XLII. Z dnia 30. października 1905.

XLIII. Z 31. października 1905.

XLIV. Z dnia 3. listopada 1905.

LIII. Z dnia 15. listopada 1905.

LIV. Z dnia 16. listopada 1905.

Str.

LV. Z dnia 17. listopada 1905.

LVI. Z dnia 18. listopada 1905.

Protokół

32. posiedzenia II. sesyi VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 10. października 1905.

Początek o godzinie 11 minut 30 przed południem

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 113.

Ze strony Rządu: JE. c. k. Namiestnik Andrzej hr. Potocki, Wiceprezydent namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek oznajmia, że Najwyższym patentem z dnia 29. września 1905 został Sejm galicyjski zwołanym na 10. października 1905, konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek przemawia do Izby i kończy okrzykiem na cześć Najjaśniejszego Pana, który to okrzyk Izba trzykrotnie powtarza.

Przemawia JE. c. k. Namiestnik.

Marszałek poświęca wspomnienie pośmiertne zmarłemu posłowi ś. p. Adamowi Skrzyńskiemu.

Marszałek oznajmia, że udzielił urlopów pp. Michałowskiemu Emilowi i Wincentemu Gnoińskiemu na 8 dni, Łazarskiemu i Kolischerowi na 6 dni, Gołuchowskiemu Adamowi i Zdzisławowi Skrzyńskiemu na 3 dni.

Izba bez rozprawy uchwala udzielenie urlopu pp. Jabłońskiemu i Wincentemu Kraińskiemu na czas nieograniczony, Milewskiemu na 10 dni, Wojciechowi Dzieduszyckiemu na 9 dni, Piętakowi na 14 dni — głosując odzielnie nad udzieleniem każdego z tych urlopów.

Marszałek oznajmia, że wpłynęły pisma sądów o zezwolenie na karno sądowe ściganie kilku członków Izby i udziela w tym przedmiocie głosu p. Mieczysławowi Urbańskiemu.

Sekretarz p. Mieczysław Urbański odczytuje pismo c. k. Sądu powiatowego karnego w Krakowie z dnia 10. sierpnia 1905 U. VI $\frac{498/5}{5}$ o zezwolenie na karno-sądowe ściganie p. Zdzisława Włodka i wnosi na przekazanie tego pisma komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Sekretarz p. Mieczysław Urbański odczytuje pismo c. k. Sądu krajowego karnego w Krakowie z 20. sierpnia 1905 L czyn Pr. VIII $\frac{48/4}{37}$ o zezwolenie na karno-sądowe ściganie p. ks. Andrzeja Szpondra

i wnosi na odesłanie tego pisma do komisyi prawniczej.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek.

Sekretarz p. Mieczysław Urbański odczytuje pismo c. k. Sądu powiatowego w Brzeżanach z 16. marca 1905 L. czyn. U. $\frac{506/5}{10}$ o zezwolenie na karno sądowe ściganie p. Schätzla i wnosi na przekazanie tego pisma komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Sekretarz p. Mieczysław Urbański odczytuje pismo c. k. Sądu powiatowego karnego w Krakowie z 22. lipca 1905 U. IV $\frac{1117/5}{8}$ o zezwolenie na karno-sądowe ściganie p. Maissa i wnosi na przekazanie tego pisma komisyi prawniczej.

Przemawia p. Maiss.

Izba uchwala przekazanie powyższego pisma komisyi prawniczej.

Marszałek oznajmia, że zgłoszony został następujący wniosek naglący, który odczytuje:

Wniosek naglący.

W uznaniu głębokiej wdzięczności dla Najjaśniejszego Pana z powodu nowej Jego łaski, jaką jest przyjęcie Zamku królewskiego w Krakowie na rezydencyę cesarską, przeznaczenie części tegoż na przechowanie pamiątek narodowych i dzieł sztuki, oraz hojna ofiara na restauracyę Zamku, wnosimy.

Sejm wyśle do Najjaśniejszego Pana deputacyę dziękczynną na podstawie propozycyi J. Eks. Marszałka krajowego w myśl §. 86 regulaminu.

Pod względem formalnym wnosimy postępowanie nagłe z pominięciem pierwszego z następnych czytań (§. 46) upraszając Marszałka, ażeby przedłożył propozycyę na jednem z najbliższych posiedzeń.

Stanisław Tarnowski
wnioskodawca.

Rayski, Rutowski, Bednarski, Maiss, Witosławski, Jahl, Małachowski, Bojko, Stapiński, Agopsowicz, Głąbiński, Tomaszewski, Wiktor Czaykowski, Huza, Maryewski, Schätzel, Miecz. Urbański, Abrahamowicz, Piniński, Bobrzyński, Stadnicki, Bilczewski, Władysław Czaykowski, Brykczyński, Onyszkiewicz, Laskowski, Wereszczyński, Pilat, Szajer, Michalski, Szponder, Starzyński, Potoczek, Zaleski, Jędrzejowicz, Męciński, Götz, Kazimierz Badeni, Gorayski, Kozłowski, Jan Urbański, Zagórski, Sękowski, L. Cieński, Buynowski, Trzecieski, Bal, Brunicki, Jan Szeptycki, Borkowski, Vivien, Cielecki, Krzysztofowicz, Tyszkiewicz, Moysa, Sala, Pawlikowski, Schnell, Torosiewicz, Roman Potocki, Wodzicki, St. Jędrzejowicz, Leo, Górski, Kraiński, Dąmbski, Jaworski, Hupka, Z. Tarnowski, Mars, Struszkiewicz, Niezabitowski.

Marszałek udziela głosu dla uzasadnienia nagłości wniosku p. Stanisławowi Tarnowskiemu.

Przemawia p. Stanisław Tarnowski, uzasadniając nagłość wniosku.

Przemawia p. Oleśnicki i odczytuje następującą deklaracyę posłów ruskich:

Ustęp pisma cesarskiego z 30. maja 1905, w którem powiedziano, że urządzenie rezydencyi cesarskiej na Wawelu jest spełnieniem życzenia kraju, opiera się oczywiście na mylnych informacyach i my ze stanowiska ruskiego narodu w Galicyi, stanowiącego połowę ludności tego kraju, musimy przeciwstawić mu zupełnie odmienny stan rzeczy.

Naród ruski nie miałby nic przeciw urządzeniu rezydencyi Cesarza Austryi na ziemi polskiej i w dawnej polskiej stolicy — gdyby z faktem tym nie łączyły się konsekwencye polityczne, dotyczące także Galicyi wschodniej, a więc ziemi odwiecznie ruskiej, na której ruski naród chce i ma prawo także być gospodarzem. Gdy do faktu tego cały ogół polski jawnie i głośno przywiązuje daleko sięgające polityczne konsekwencye odnoszące się do całej, więc

i wschodniej Galicyi, gdy dostrzega w nim oficyalne uznanie pretensyi polskich do całego kraju i ważny krok do urzeczywistnienia ideału polskich polityków wyłączenia naszego kraju z dotychczasowego jego prawno państwowego związku z Austryą i zupełne poddanie go pod polski zarząd, gdy w końcu urzeczywistnienie tego polskiego życzenia dokonać się ma przy udziale znacznych funduszów krajowych, więc i ruskiego narodu — my, ruscy posłowie, jako reprezentanci narodu, który pamięta dobrze swój 500-letni los pod panowaniem polskiem i widzi i czuje swoje ujarzmienie pod polskim rządem spółczesnej Austryi — stojąc na podstawie historycznego faktu, że wschodnia część Galicyi przeszła niegdyś pod Polskę drogą zaboru, a przy pierwszym podziale Polski dostała się pod panowanie Austryi jako dziedzictwo Korony węgierskiej, więc z zupełnie osobnego tytułu niż ziemie polskie stanowiące dziś Galicyę zachodnią i do dziś tworzy odrębną całość narodową — zastrzegamy się przedewszystkiem przeciw nadawaniu faktowi odbudowy zamku wawelskiego powyżej wymienionego prawno-politycznego charakteru i znaczenia — protestujemy przeciw sankcyonowaniu tym faktem pretensyi narodu polskiego do wschodniej Galicyi, jak również przeciw użyciu na cel odbudowy ruskiego grosza podatkowego i oświadczamy, że wszelkie oświadczenia i demonstracye wychodzące w tej sprawie z tej Izby nie mogą mieć charakteru oświadczeń Sejmu galicyjskiego, a tylko chyba posłów jednej narodowości.

Po zamknięciu rozprawy nad nagłością wniosku p. St. Tarnowskiego, Izba uchwala nagłość, a oddzielnie i bez rozprawy powyższy wniosek naglący.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności urzędowych za czas od 1. maja 1904 do końca czerwca 1905 r.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania sprawozdania Wydziału krajowego z jego czynności urzędowych, wnosi na przekazanie sprawozdań:

biura prezydyalnego — komisyi budżetowej, departamentu I. komisyi gminnej i szkolnej, departamentu II komisyi budżetowej, departamentu III komisyi gospodarstwa krajowego, departamentu IV komisyi drogowej i kolejowej, departamentu V komisyi sanitarnej, departamentu VI komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie odnowienia król. Zamku na Wawelu.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany przepisów o dyetach i kosztach podróży urzędników Wydziału krajowego i Zakładów krajowych.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie kosztu druków sejmowych.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania sprawozdań, wnosi na przekazanie tych przedłożeń komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie budowy skrzydła gmachu sejmowego na pomieszczenie biur Wydziału krajowego.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia funduszu pożyczkowego dla ogniotrwałego krycia dachów, zmiany ustaw budowniczych i ustawy o Reprezentacyi powiatowej i w przedmiocie ustawy o policyi ogniowej.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania sprawozdań, wnosi na przekazanie tych przedłożeń komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zaliczenia gmin Borysław i Tustanowice powiatu drohobyckiego do kategoryi gmin objętych ustawą krajową z dnia 3. lipca 1896.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Brzeżanach na zobowiązanie się imieniem powiatu do pokrywania niedoborów kolei lokalnej Lwów-Podhajce.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Przemyślanach na zobowiązanie się imieniem powiatu do pokrywania niedoborów kolei lokalnej Lwów-Podhajce.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Podhajcach na zobowiązanie się imieniem powiatu do pokrywania niedoborów kolei lokalnej Lwów-Podhajce.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia przysiółka Gody ze związku gminy Kamionki małe i utworzenia z tego przysiółka tudzież z rozparcelowanej części posiadłości tabularnej Kamionki małe nowej gminy administracyjnej pod nazwą Gody.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Husiatynie na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 30.000 koron na pokrycie połowy kosztów rozszerzenia budynku szpitala powszechnego w Husiatynie.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania sprawozdań, wnosi na przekazanie tych przedłożeń komisyi gminnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie galic. Kasy oszczędności we Lwowie.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi bankowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o kraj. funduszach pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1. stycznia 1904 do 30. czerwca 1905.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków fundacyi Stanisława hr. Skarbka za rok 1903.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z przedłożeniem sprawozdania c. k. Rady szkolnej krajowej o stanie wychowania publicznego w roku szkolnym 1903/4.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie wyznaczenia wynagrodzenia dla członków Rady szkolnej wymienionych w art. IV. l. 4—7 ustawy z dnia 15. lutego 1905 Nr. 39 dz. u. kr.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycyi gmin o uwolnienie, względnie obniżenie lub odpisanie zaległych prestacyj nauczycielskich.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania sprawozdań, wnosi na przekazanie tych przedłożeń komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycyj czynnych, byłych i emerytowanych nauczycieli i nauczycielek, jakoteż wdów i sierót po nauczycielach o policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury, o przyznanie, względnie podwyższenie emerytury, pensyi wdowiej, daru z łaski itp.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie przeznaczenia funduszu ś p. Xawerego Polanowskiego na rzecz szkoły ludowej w Równi.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania sprawozdań, wnosi na przekazanie tych przedłożeń komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o budżecie krajowym na rok 1906.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków funduszów krajowych za rok 1904.

Sprawozdawca p. Jahl, uwolniony od czytania sprawozdań, wnosi na przekazanie tych przedłożeń komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności w zakresie przemysłu krajowego.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie rozszerzenia ulg podatkowych dla zakładów przemysłowych.

Sprawozdawca p. Jahl, uwolniony od czytania sprawozdań, wnosi na przekazanie tych przedłożeń komisyi przemysłowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych.

Sprawozdawca p. Jahl, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi górniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej sprzedaży soli.

Sprawozdawca p. Jahl, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi solnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie poboru krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa.

Sprawozdawca p. Jahl, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych zakładach naukowych rolniczych, gorzelni i folwarku w Dublanach, tudzież o krajowych stacyach doświadczalnych, chemiczno-rolniczej w Dublanach i botaniczno-rolniczej we Lwowie za rok 1904/5.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej średniej szkole rolniczej i folwarku w Czernichowie za rok 1904/5.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych niższych szkołach rolniczych w Bereźnicy, Horodence, Jagielnicy, Kobiernicach i Suchodole, tudzież o założeniu niższej szkoły rolniczej w Miłocinie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej szkole gospodarstwa lasowego we Lwowie za rok 1904/5.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowym Zakładzie sadowniczym w Zaleszczykach i o popieraniu sadownictwa w kraju.

Pierwsze czytanie sprawozdenia Wydziałn krajowego o krajowej szkole ogrodniczej w Tarnowie za rok 1904/5.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziałn krajowego o działalności nauczycieli wędrownych rolnictwa i sadownictwa.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie podniesienia chowu koni.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziałn krajowego z czynności, odnoszących się do podniesienia hodowli bydła w r. 1904.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia mleczarstwa w kraju.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o subwencyonowaniu z funduszn krajowego exportowej targowicy miejskiej na bydło i nierogaciznę w mieście Krakowie.

Pierwsze czytanie sprnwozdania Wydziału krajowego o zarządzie krajowym Składem publicznym, połączonym ze Składem wolnym w Krakowie.

Sprawozdawca p. Pilat, uwolniony od czytania sprawozdań, wnosi na przekazanie tych przedłożeń komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy nchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o czynnościach w sprawie wprowadzenia w życie ustawy o włościach rentowych tudzież z uzasadnieniem preliminowanych wydatków na akcyę tworzenia włości rentowych.

Sprawozdawca p. Pilat, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi dla reform agrarnych.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o wykonywaniu patronatu nad spółkami oszczędności i pożyczek i nad innemi spółkami rolniczemi.

Sprawozdawca p. Pilat, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi bankowej

Izba bez rozprawy uchwala powyższy. wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziałn krajowego o parcelacyi i środkach celem pokierowania parcelacyą zgodnie z wymogami interesów publicznych.

Sprawozdawca p. Pilat, uwolniony od czytania sprawozaania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi dla reform agrarnych.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o Banku krajowym.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zmianach w statucie Banku krajowego.

Sprawozdawca p. Pilat, uwolniony od czytania sprawozdań, wnosi na przekazanie tych przedłożeń komisyi bankowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o melioracyach.

Sprawozdawca p. Pilat, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o regulacyi rzek kanałowych

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o budowie dróg wodnych.

Sprawozdawca p. Pilat, uwolnionny od czytania sprawozdań, wnosi na przekazanie tych przedłożeń komisyi wodnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o kraj. kursie praktycznym dozorców drenarskich we Lwowie.

Sprawozdawca p. Pilat, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zmianie § 47. kraj. ustawy wodnej.

Sprawozdawca p. Pilat, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi wodnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o udzielaniu pożyczek bezprocentowych na osuszenie i drenowanie gruntów.

Sprawozdawca p. Pilat, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie operacyi agrarnych.

Sprawozdawca p. Pilat, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi dla reform agrarnych.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności w zakresie publicznego pośrednictwa pracy za czas od 1. stycznia 1904 do końca czerwca 1905.

Sprawozdawca p. Dąmbski, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie powiększenia etatu Oddziału techniczno-drogowego Wydziału krajowego.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o powiększeniu etatu kra-

jowego biura kolejowego o trzy posady techniczne.

Sprawozdawca p. Dąmbski, uwolniony od czytania sprawozdań, wnosi na przekazanie tych przedłożeń komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie poparcia budowy kolei lokalnej Złoczów-Sassów.

Sprawozdawca p. Dąmbski, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany § 11 i §. 15 ustawy urządzającej prawne stosunki szpitali powszechnych i publicznych, tudzież zakładów dla położnic i obłąkanych.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi sanitarnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem noweli do ustawy z dnia 4. listopada 1891 r. Nr. 80 Dz. u. kr. urządzającej stosunki zdrojowisk i uzdrowisk w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielk. Księstwem Krakowskiem.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z usprawiedliwieniem kredytu nadzwyczajnego w sumie 5.000 K., wstawionego do rubryki XVII. pozycyi 97 preliminarza budżetu krajowego szpitala powszechnego we Lwowie na rok 1906 tytułem podwyższonego ryczałtu dla szpitala św. Zofii we Lwowie za leczenie i utrzymanie dzieci odesłanych ze szpitala lwowskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o postępie budowy nowych pawilonów i przeobrażeń w krajowym Zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi sanitarnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie projektu budowy suszni i rozszerzenia pralni przy szpitalu św. Łazarza w Krakowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie udzielenia Wydziałowi Rady powiatowej w Sokalu subwencyi na rozszerzenie domu przytułku dla starców i kalek w Sokalu.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz uwolniony od czytania sprawozdań, wnosi na przekazanie tych przedłożeń komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie zezwolenia na

rozszerzenie budynku szpitala powszechnego w Husiatynie.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi sanitarnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego tyczącego się wprowadzenia w życie ustawy z dnia 2. lutego 1905 Dz. u. kr. Nr. 26 o krajowym funduszu sierocym.

Sprawozdawca p. Glidziuk, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gminy Bodzów wraz z obszarem dworskim z okręgu sądu powiatowego w Skawinie, a przyłączenia do okręgu sądowego w Podgórzu.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przeniesienia gminy i obszaru dworskiego „Bonarówka" i „Wysoka" z okręgu ich dotychczasowych Reprezentacyi powiatowych do okręgu Reprezentacyi powiatowej w Rzeszowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przeniesienia gminy Chocimierz wraz z obszarem dworskim z okręgu Reprezentacyi powiatowej w Horodence do okręgu Reprezentacyi powiatowej w Tłumaczu, a gmin Dobra szlachecka i Dobra rustykalna wraz z obszarami dworskimi z okręgu Reprezentacyi powiatowej w Dobromilu do okręgu Reprezentacyi powiatowej w Sanoku.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycyi gminy Dąbie powiatu pilzneńskiego o wyłączenie jej wraz z obszarem dworskim z okręgu c. k. sądu powiatowego w Pilznie, a przydzielenie do okręgu c. k. sądu powiatowego w Radomyślu powiatu Mieleckiego.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia gmin Wierzbowczyk i Orzechowczyk wraz z obszarami dworskimi z okręgu Sądu w Założcach, a przydzielenia do okręgu utworzyć się mającego sądu powiatowego w Podkamieniu, powiatu brodzkiego.

Sprawozdawca p. Glidziuk uwolniony od czytania sprawozdań, wnosi na przekazanie tych przedłożeń komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunkowem galicyjskiego funduszu propinacyjnego za r. 1904, tudzież o preliminarzu tegoż funduszu na r. 1906.

Sprawozdawca p. Glidziuk, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej, a zarazem oznajmia, że przedłożony przez c. k. Dyrekcyę gal. funduszu propinacyjnego odezwą z 27. maja 1905 L. 1804/D. f. p. spis okręgów dzierżawnych i dzierżawców prawa propinacyi, oraz wykaz uzyskanych za te dzierżawy czynszów według stanu z końcem kwietnia 1905 r. znajduje się w kancelaryi sejmowej, gdzie członkowie W. Izby przeglądnąć go mogą.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania zgłoszonego wniosku naglącego.

Sekretarz p. Mieczysław Urbański czyta:

Wniosek nagły.

Na dniu 8. lipca br. powstał w gminie Harklowy powiatu nowotarskiego pożar z niewiadomej dotąd przyczyny, który przy silnym wietrze szerzył się tak gwałtownie,

że w przeciągu niespełna dwóch godzin większą część tej wioski obrócił w perzynę. Spaliła się szkoła i 60 zabudowań mieszkalnych i gospodarczych wraz z nagromadzonymi dotąd płonami, narzędziami rolniczemi, gospodarskiemi i przyodziewą, a nawet gotówką. Ludność zajęta podówczas robotami polnemi, zdala od domów, nie zdołała na czas zdążyć, by przynajmniej najpotrzebniejsze rzeczy wyratować, to też pastwą płomieni padło także kilka sztuk z żywego inwentarza. Ubezpieczonych budynków na niskie kwoty było zaledwie trzy — to też szkoda wyrządzona pożarem wynosi setki tysięcy koron, co tem dotkliwiej ludność odczuwa, że w ostatnich latach była nawiedzaną wioska ta klęskami elementarnemi, jak gradobiciem, wylewami Dunajca, to znów klęską posuchy. Pogogorzelcy zdołali dotąd wystawić zaledwie prowizoryczne szopy na przechowanie zbiorów i inwentarza, nie mają jednak środków na zabezpieczenie dla siebie schronienia przed nadchodzącą zimą.

Podpisani przeto wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Dla pogorzelców gminy Harklowy powiatu nowotarskiego, wyznacza się z funduszu krajowego zapomogę w kwocie 30.000 koron.

We Lwowie, 10. października 1905.

Bednarski w r.
wnioskodawca.

Huza, Maryewski, Maiss, Tomaszewski, Merunowicz, L. Wiśniewski, Buynowski, Gluziński, Rutowski, Vayhinger, Michalski, Rayski, Małachowski, Wilczkiewicz, Żardecki, Wurst

Przemawia p. Bednarski uzasadniając nagłość swego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie i bez rozprawy wniosek formalny na przekazanie tego wniosku naglącego komisyi budżetowej.

Marszałek oznajmia, że porządek dzienny został wyczerpany i udziela głosu p Stapińskiemu, który tego zażądał.

Przemawia p. Stapiński i zwraca się do Marszałka z prośbą, aby sprawozdanie komisyi administracyjnej o wnioskach p. Stapińskiego z d. 6. paźdz. 1904 Ls. 574 o zaprowadzenie bezpośrednich, powszechnych równych bez kuryi wyborów do Sejmu krajowego, i p. Oleśnickiego z dnia 1. paźdz. 1904 Ls. 1801 w sprawie zmiany statutu krajowego i sejmowej ordynacyi wyborczej; zechciał umieścić na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń.

Przemawia p. Oleśnicki i imieniem klubu ruskich posłów przyłącza się do przemówienia p. Stapińskiego.

Marszałek oznajmia, że sprawozdanie powyższe komisyi umieści na porządku dziennym Izby w ciągu bieżącego miesiąca.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 11. października 1905 godzinę 11 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 1 po południu.

Marszałek krajowy:

S. Badeni *w. r.*

Sekretarze:

M. Urbański *w. r.*

K. Lubomirski *w. r.*

Protokół

33. posiedzenia II. sesyi VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 11. października 1905.

Początek o godzinie 11 minut 40 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 116.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 32 go posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 11. października 1905 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls. 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2212, 2213, 2214, 2215, 2217, 2231, 2232, 2233, 2234, 2237, 2239, 2243, 2245, 2249, 2251—2253, 2255, 2256, 2258, 2259, 2260, 2262—2264, 2267, 2269, 2270, 2272, 2273—2279, 2281, 2283, 2285, 2287, 2289—2294, 2298, 2299, 2302—2306, 2307, 2309—2328, 2330.

Komisyi szkolnej Ls. 2117, 2197, 2216, 2235, 2236, 2240, 2241, 2242, 2244, 2261, 2268, 2282, 2284, 2286, 2288, 2296, 2297, 2300, 2301, 2308.

Komisyi petycyjnej Ls. 2257, 2280.

Komisyi administracyjnej Ls. 2118.

Komisyi prawniczej Ls. 2266.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls. 2211.

Komisyi drogowej Ls. 2271, 2295.

Komisyi kolejowej Ls. 2254, 2265.

Komisyi bankowej Ls. 2250.

Komisyi solnej Ls. 2246, 2247, 2248.

Komisyi wodnej Ls. 2238.

Po odczytaniu petycyi Ls. 2271 Wydziału powiatowego w Kosowie o udzielenie 75% subwencyi na budowę drogi Kosmacz-Jabłonów przemawia p. Moysa, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 2291 ks. A. Podgórskiego o subwencyę na dokończenie budowy szkoły żeńskiej w Iwoniczu przemawia p. Trzecieski, popierając tę petycyę, i wnosi, aby Komisya przedłożyła sprawozdanie w tym przedmiocie do 3 tygodni.

Izba bez rozprawy uchwala ten formalny wniosek p. Trzecieskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 2330 Ryczkowej Maryi, wdowy po drożniku, o zaopatrzenie i datek na wychowanie dzieci, przemawia p. Wilczkiewicz, popierając tę petycyę.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek.

Zważywszy, że droga z Rymanowa do Królika Polskiego (około sześć kilometrów) stanowi integralną część drogi strategicznej do granicy węgierskiej, a jednak z nieznanych przyczyn nie pozostaje pod zarządem państwowym,

zważywszy, że gościniec państwowy w mieście Rymanowie jest zbyt stromy,

zważywszy, że od 25 lat istniejące zdrojowisko w Rymanowie niema dotąd do gościńca państwowego i stacyi kolei drogi utrzymywanej funduszami państwowymi lub krajowymi, a miejscowe czynniki wydatkami drogowymi są zbytnio obciążone,

zważywszy, że rymanowskie wody mineralne przewyższają wiele wód obcych, jak np. w Kissingen, a nie są jeszcze dostatecznie znane i oceniane, wzorowy zaś zakład leczniczy w Rymanowie, pomimo, że posiada doskonałe warunki hygieniczne i zadowolnić może nawet wybredne wymagania, nie powstrzymał dotąd bezcelowych wyjazdów chorych do podobnych, a mniej skutecznych wód zagranicznych,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm wzywa c. k. Rząd:

a) aby objął w zarząd państwowy drogę z Rymanowa do Królika Polskiego;

b) aby w mieście Rymanowie obniżył zbyt stromy spadek gościńca i wybudował drogę omijającą szczyt góry.

2. Sejm wzywa Wydział krajowy:

a) aby do chwili objęcia w zarząd państwowy drogi z Rymanowa do Królika Polskiego udzielał zasiłku na utrzymanie tej drogi w myśl ustępu 3. §. 8-go ustawy drogowej;

b) aby zbadał, w jaki sposób wskazanemby było poprzeć rozwój zdrojowiska w Rymanowie odpowiednio do istotnej wartości tego zakładu leczniczego i skierować tam gości kąpielowych wyjeżdżających z własną i kraju szkodą do podobnych wód obcych.

We Lwowie, 10. października 1905.

Wnioskodawca:
Trzecieski w. r.

Sala, Truskolaski, M. Urbański, Pawlikowski, Laskowski, Agopsowicz, Mars, Jan Szeptycki, Wurst, Krzysztofowicz, Borkowski, Vivieu, Cieński, Kozłowski, Zaleski, Sękowski, Moysa, Wł. Wiktor Czaykowski, Bal.

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm postanawia utworzenie funduszu pod nazwą „Fundusz krajowy na specyalne cele wychowawcze" — przeznaczonego na cele następujące:

a) Na wydatne popieranie istniejących i na pomoc w tworzeniu nowych zakładów wychowawczych dla dzieci opuszczonych i moralnie zaniedbanych;

b) na zakładanie i utrzymywanie zakładów poprawczych dla nieletnich przestępców;

c) na wspieranie zakładów wychowawczych dla dzieci ciemnych lub głuchoniemych;

d) na wspieranie stowarzyszeń i zakładów, poświęconych pielęgnowaniu zdrowia fizycznego młodzieży przez gimnastykę, gry i zabawy zdrowotne i t. p.;

e) na wspieranie burs dla ubogiej młodzieży przy szkołach publicznych.

II. Na rzecz „Funduszu krajowego na specyalne cele wychowawcze“ mają być zaprowadzone opłaty krajowe od następujących przedmiotów:

1. od bilardów i pokojów przeznaczonych do gier;

2. od strzelb myśliwskich i licencyj na polowanie;

3. od koni zbytkowych i powozów, utrzymywanych nie dla zarobku, ale dla upodobań i wygody właściciela i jego rodziny;

4. od służby zbytkowej męskiej, niepotrzebnej do utrzymania gospodarstwa domowego, ale dla wybredniejszych wymagań wygody lub w celach reprezentacyjnych — a to w progresywnym wymiarze według ilości tego rodzaju służby zbytkowej w jednym domu — jak np. kamerdynerów, lokaji, strzelców, kozaków dworskich, żokiejów, portyerów, — o ile oni nie są zarazem dozorcami domu i t. d.

III. Wymienionym powyżej funduszem zawiadywać ma Wydział krajowy przy współudziale ciała doradczego pod nazwą „Krajowa Rada opiekuńcza dla spraw fizycznego wychowania, tudzież wychowania młodzieży opuszczonej i zaniedbanej“.

IV. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby przygotował na najbliższą sesyę sejmową wnioski szczegółowe, tyczące wprowadzenia w życie „Funduszu krajowego na specyalne cele wychowawcze“, jak niemniej także projekt ustawy o zaprowadzeniu opłat krajowych na zasilenie tegoż funduszu.

We Lwowie, 10. października 1905.

Wnioskodawca:

Teofil Merunowicz w. r.

Maryewski, Tomaszewski, Rayski, Maiss, Małachowski, Wurst, Wiśniewski, Rutowski, Buynowski, Witoslawski, Widt, Bednarski, Głąbiński, Vayhinger, Żardecki, Michalski, Lipiński, Tarnawski, Pawlicki.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k

posła Władysława Leopolda Jaworskiego, Juliusza Leo, Jana Kantego Federowicza i tow. w sprawie polepszenia płac nauczycielskich.

Wysoki Sejmie!

Zbytecznem jest motywować potrzebę podwyższenia płac nauczycielskich. Uznaną jest powszechnie, a wyraz temu dał J. E. Marszałek krajowy, stawiając przy zagajeniu bieżącej sesyi na czele najpilniejszych potrzeb kraju „odpowiednią i słuszną poprawę bytu nauczycieli ludowych“.

W ciągu ostatnich lat kilkunastu materyalne położenie nauczycielstwa doznawało kilkakrotnie polepszenia. Sejm działał w tym kierunku z niezmienną życzliwością dla nauczycielstwa, bądź to podwyższając płace, bądź to regulując z początku częściowo, w ostatnim roku zaś całkowicie stosunki prawne stanu nauczycielskiego. Jeżeli jednak mimo tego głośnem jest żądanie polepszenia bytu nauczycielstwa, to przyczyna tkwi w tem, że dotychczasowa sytuacya finansowa kraju nie pozwoliła podjąć głęboko sięgającej i kwestyę tę społeczną definitywnie załatwiającej reformy.

W najbliższej przyszłości położenie finansowe kraju zmieni się o tyle, że przy ostrożnej i rozważnej polityce skarbowej kraj może być na pewien dłuższy czas spokojnym, iż wypełnianie zobowiązań, polegających na dotychczasowych ustawach, iż wzrost naturalny płynących stąd ciężarów, że wreszcie czynienie zadość normalnym wymaganiom postępu w agendach krajowej administracyi nie zwichną równowagi budżetowej. Chwila ta jest odpowiednią, aby kwestyę definitywnego polepszenia bytu na-

uczycielstwa wobec tak zmienionych stosunków finansowych kraju rozpatrzeć, sposób rozwiązania jej obmyśleć i do jego wykonania jak najrychlej przystąpić. Spełnienie tych zadań wymaga z natury rzeczy pewnego czasu, dlatego też właściwem jest poruszenie kwestyi już teraz, to jest w chwili, gdy Sejm staje wobec kwestyi reformy finansów krajowych i gdy uświadomić sobie musi zasady wytyczne gospodarstwa krajowego na dłuższy szereg lat.

Sprawa podwyższenia płac nauczycielskich ma dwie strony, które Wydział krajowy i Rada szkolna krajowa przy opracowaniu swoich propozycyi z natury rzeczy musi uwzględnić. Z jednej strony zbadać przyjdzie, który punkt w stosunkach materyalnych nauczycielstwa ma uledz reformie, aby sprowadzić był w stanie gruntowne i stanowcze polepszenie bytu nauczycielstwa wogóle, z drugiej zaś strony rozstrzygnąć należy pytanie co do źródła dochodów, potrzebnych na pokrycie zwiększonych w ten sposób wydatków krajowych

Przy badaniu zagadnień, należących do pierwszej z tych kategoryi, nasuwa się przedewszystkiem pytanie, czy sanacyi stosunków nie sprowadziłoby zniesienie istniejących obecnie czterech klas płac nauczycielskich, a więc zrównanie wszystkich płac w całym kraju, przy pozostawieniu dotychczasowego kryteryum, stanowiącego o różnicy płac wedle klas tylko dla dodatków na mieszkanie? Wydziałowi krajowemu przypadnie przeto w pierwszej linii uwzględnienie tego sposobu rozwiązania kwestyi, obejmującego zasadniczą kwestyę równości płac przy różnych dodatkach na mieszkanie, a powtóre kwestyę podwyższenia tych płac względnie dodatków, względnie jednych i drugich. Zastanowić się przytem wypadnie, w jaki sposób miałyby być wówczas uwzględnione specyalne stosunki w stolicach kraju, Krakowie i Lwowie.

Dalszem zagadnieniem z tej dziedziny jest sprawa podwyższenia dodatków pięcioletnich, których niski obecny wymiar powinien stanowczo uledz reformie, tudzież sprawa takiej regulacyi, takiego wogóle urządzenia poborów, któreby w pewnej mierze przyszło z pomocą nauczycielom, obarczonym rodziną.

Druga strona sprawy polepszenia bytu nauczycielstwa odnosi się do oznaczenia źródeł, z których spowodowany podwyższeniem płac wydatek miałby być pokryty. Nadwyżka funduszu propinacyjnego zostanie do chwili jej płatności prawdopodobnie wyczerpaną na pokrycie pożyczek, które do tej chwili kraj będzie zmuszony zaciągnąć celem usunięcia niedoboru, wzrastającego przeciętnie z roku na rok automatycznie mniej więcej o półtora miliona koron. Zachodzi jednak pytanie, czy konwersya reszty długu propinacyjnego nie dałaby krajowi odrazu możności zaspokojenia najpilniejszych potrzeb? Niezależnie od tego kraj od r. 1911 dysponować będzie po potrąceniu wydatków, przy uwzględnieniu naturalnego ich wzrostu, sumą około 4 milionów koron rocznie, w której to kwocie pomieścić się może zwiększony wydatek na płace nauczycielskie. Reforma jednak płac nie może być odłożoną jeszcze do roku 1911 i dlatego, jako źródło pokrycia zwiększonego wskutek niej wydatku, przedstawia się obok konwersyi reszty długu propinacyjnego spodziewany zwiększony udział kraju w podatku od wódki.

Przeprowadzenie reformy płac nauczycielskich wedle przywiedzionych wyżej wytycznych, obranie sposobu pokrycia powstałego stąd wydatku, wymierzenie wreszcie konkretne nowych płac w granicach możności finansowej kraju — wymaga zebrania odpowiedniego materyału, potrzebnych statystycznych danych, wymaga wreszcie, a to najważniejsza, tego objęcia całości gospodarstwa krajowego, opracowania planu finansowego i zdawania sobie sprawy z wpływu jednych wydatków na drugie, które mieć mogą wyłącznie czynniki, sprawujące to gospodarstwo. Z tych powodów inicyatywa poselska ograniczyć się winna do wskazania konieczności reformy i do zakreślenia wytycznych, wedle których re-

forma ta ma być przeprowadzoną, pozostawiając budowę samej reformy w projekcie odpowiednim władzom.

Na tej podstawie podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową przedłożył po ponownem zebraniu się Sejmu wnioski w sprawie poprawy i ogólnej regulacyi płac nauczycielskich.

We Lwowie, 11. października 1905.

Wnioskodawcy:
Wł. L. Jaworski w. r.
Juliusz Leo w. r.
Jan Federowicz w. r.

Gluziński, Mars, Pawlicki, Sękowski, Hupka, Płocki, Agopsowicz, Mycielski, Bal, Gniewosz, Tadeusz Cieński, Leszek Cieński, Lityński, Kazimierz Lubomirski.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Wniosek
posła Huryka i towarzyszy.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, żeby jak najrychlej postarał się o odpowiednie pomieszczenie dla Urzędu ksiąg gruntowych przy c. k. Sądzie powiatowym w Stanisławowie.

We Lwowie, 11. października 1905.

Wnioskodawca:
Huryk w. r.

Staruch, Barabasz, Oleśnicki, Korol, Mogilnicki, Ochrymowicz, Effinowicz, Mazikiewicz, Bojko, Krempa, Ostapczuk, Bohaczewski, Szajer, Potoczek, Wilczkiewicz, Glidziuk, Stapiński, Skołyszewski, Szponder.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek
posła dra Głąbińskiego i tow. w sprawie podwyższenia płac nauczycieli ludowych we Lwowie.

Zważywszy, że płace nauczycieli ludowych w całym kraju są niedostateczne i wymagają rychłej i stanowczej regulacyi,

że wskutek panującej i nieustannie wzrastającej drożyzny mieszkań i środków żywności w stołecznem mieście Lwowie Rada miasta Lwowa była zniewoloną już przed pięciu laty na rachunek funduszów miejskich podwyższyć płace nauczycieli ludowych we Lwowie,

że finanse miasta Lwowa nie pozwalają gminie stale ponosić tego ciężaru i zapewnić nauczycielom dalszych koniecznych ulg w czasie niezwykłej dzisiejszej drożyzny,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby jeszcze w ciągu bieżącej sesyi sejmowej przedłożył projekt stałego uregulowania płac nauczycieli ludowych w stołecznem mieście Lwowie, a przynajmniej przyznania im stałego dodatku do płac w wysokości 20% ich prawnych poborów służbowych.

We Lwowie, 11. października 1905.

Wnioskodawca:
Głąbiński w. r.

Tomaszewski, Rayski Tarnawski, Wurst, Rotter, Małachowski, Vayhinger, Maryewski, Buynowski, Huza, Wiśniewski, Witosławski, Widt, Fruchtmann.

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

Wniosek.

Zważywszy, że uregulowanie sprawy propinacyjnej umożliwi funduszowi krajowemu gruntowne załatwienie piekącej sprawy polepszenia bytu nauczycielstwa ludowego, podpisani wnoszą:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył wnioski w przedmiocie uregulowania płac nauczycielstwa ludowego.

We Lwowie, 11. października 1905.

Wnioskodawcy:
Małachowski w. r.
Głąbiński w. r.

Rayski, Bednarski, Wurst, Witosławski, Wiśniewski, Rotter, Maiss, Widt, Tomaszewski, Maryewski, Buynowski, Tarnawski, Vayhinger, Jahl, Fruchtmann.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Marszałek udziela głosu p. Komisarzowi rządowemu, celem dania odpowiedzi na interpelacye.

Komisarz rządowy, c. k. wiceprezydent namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś, odpowiada na interpelacye:

1) pp. Krempy i tow. z 22. października 1904 w sprawie ukarania Adama Krężla za pokątne pisarstwo przez sąd powiatowy w Pilznie;

2) pp. Krempy i tow. z 28. października 1904 w sprawie wyborów gminnych w Małej, pow. Ropczyce;

3) pp Kramarczyka i tow. z 19. października 1904 w sprawie denaturowania soli bydlęcej;

4) pp. F. Włodka i tow. z 3. listopada 1904 w sprawie wyborów gminnych w Zabłociu, pow. Żywiec;

5) pp. Krempy i tow. z 5. listopada 1904 w sprawie postępowania urzędników starostwa w Brzesku w przedmiocie udzielenia zezwolenia na suszarnię skóry Chaimowi Majerowi Seelengutowi;

6) pp. Krempy i tow. z 29. października 1904 w sprawie urządzenia jednego pociągu osobowego dodatkowego na szlaku Dębica-Przeworsk;

7) pp. Stapińskiego i tow. z 18. października 1904 w sprawie przyłączenia gmin Dobry szlacheckiej i rustykalnej do sądu i starostwa w Sanoku;

8) pp. Stapińskiego i tow. z 7. i 14. października 1904 w sprawie wyborów gminnych w Łętowicach, pow. Brzesko, i Jedliczu, pow. Krosno;

9) pp. Moysy i tow. z 26. października 1904 w sprawie przejechania zakonnicy na stacyi w Gwoździcu przez pociąg kolei Kołomyja-Stefanówka w dniu 25. października 1904;

10) pp. Krempy i tow. z 9. listopada 1904 w sprawie postępowania geometry ewidencyjnego w Wieliczce;

11) pp. Oleśnickiego i tow. z 12. listopada 1904 w sprawie postępowania organów żandarmeryi;

12) pp. Oleśnickiego i tow. z 9. listopada 1904 w sprawie opodatkowania Towarzystwa „Chłopski Bank" w Kałuszu;

13) pp. Bohaczewskiego i tow. z 14. października 1904 w sprawie wyborów gminnych w Hoszowie, pow. doliniańskiego;

14) pp. Oleśnickiego i tow. z 28. października 1904, w sprawie nadużyć emigracyjnych Pinkasa Kapellera w Husiatynie;

15) pp. Oleśnickiego i tow. z 12. listopada 1904, w sprawie wyborów gminnych w Dołhem ad Medenice, pow. Drohobycz;

16) pp Mazikiewicza i tow. z 12. listopada 1904 w sprawie pomnożenia liczby pociągów na szlaku Jarosław-Sokal-Rawa ruska.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zaprowadzenia opłat szynkarskich i podwyższenia krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa.

Sprawozdawca p. Jahl, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Przemawia p. Vayhinger i stawia wniosek, aby komisyę budżetową wzmocnić dla tej sprawy na rok o 3 członków Izby, wybranych z kuryi miast mających prawo propinacyi.

Izba popiera ten formalny wniosek p. Vayhingera.

Przemawia p. Stadnicki przeciw wnioskowi p. Vayhingera.

Przemawia p. Maryewski i stawia wniosek na odesłanie tej sprawy do osobnej w tym celu wybrać się mającej komisyi, złożonej z 18 członków.

Izba popiera wniosek formalny p. Maryewskiego.

Przemawia p. Piniński i stawia wniosek formalny na powiększenie komisyi bud żetowej o jednego członka ze względu na przekazanie jej powyższego sprawozdania Wydziału krajowego.

Izba popiera formalny wniosek p. Pinińskiego.

Przemawia p. Vayhinger.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek udziela wyjaśnienia w sprawie formalnych wniosków pp. Pinińskiego, Vayhingera i Maryewskiego.

Izba odrzuca formalny wniosek p. Maryewskiego, za którym to wnioskiem głosowało tylko 23 członków Izby; oddzielnie odrzuca takiż wniosek p. Vayhingera, za którym to wnioskiem głosowało tylko 24 posłów, wreszcie uchwala Izba w oddzielnem głosowaniu wniosek formalny p. Pinińskiego na powiększenie komisyi budżetowej o jednego członka.

Izba w oddzielnem głosowaniu i bez rozprawy uchwala przekazanie powyższego sprawozdania Wydziału krajowego komisyi budżetowej.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Szajera w sprawie powoływania rezerwistów do ćwiczeń wojskowych.

Przemawia p. Szajer, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Szajera w sprawie przymusowej asekuracyi od szkód ogniowych.

Przemawia p. Szajer, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Szajera o założenie szkoły koszykarskiej w powiecie strzyżowskim, rzeszowskim lub łańcuckim.

Przemawia p. Szajer, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi przemysłowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Łańcucie na pobór w r. 1905 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Łańcucie zezwala się pobierać w roku 1905 pięćdziesięcio procentowy (50%) dodatek powiatowy do podatków bezpośrednich (z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego) na pokrycie potrzeb powiatowych, obok 10% ustawowego dodatku na rzecz powiatowego funduszu dróg gminnych.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania, a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Przemyślanach na pobór w r. 1905 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Przemyślanach zezwala się pobierać w roku 1905 czterdziesto dziewięcio procentowy (49%) dodatek powiatowy do podatków bezpośrednich (z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego) na pokrycie potrzeb powiatowych, obok 10% ustawowego dodatku na rzecz powiatowego funduszu dróg gminnych.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania, a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie m. Kałusza na pobór opłaty gminnej od czynszów najmu.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a
z dnia . . . . o zezwoleniu gminie miasteczka Kałusza na pobór opłaty gminnej od czynszów najmu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie m. Kałusza zezwala się pobierać przez lat 10 opłatę gminną od czynszów najmu każdej nieruchomości znajdującej się w obrębie gminy, a podlegającej podatkowi domowo-czynszowemu.

Art. II.

Opłata wynosić ma 4 halerze od każdej zeznanej i w drodze urzędowej stwierdzonej korony czynszu najmu.

Art. III.

Opłacie tej nie podlegają czynsze najmu aż do wysokości 48 koron rocznie

Art. IV.

Bliższe postanowienia co do przeprowadzenia poboru tej opłaty uchwali Rada gminna m. Kałusza. Uchwała ta i jej zmiana podlega zatwierdzeniu Wydziału krajowego.

Art. V.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie od najbliższego półrocza roku administracyjnego po jej ogłoszeniu.

Art. VI.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem glosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Bukowsko na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . o zezwoleniu gminie Bukowsko powiat Sanok na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie Bukowsko powiat Sanok zezwala się pobierać, od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy począwszy, do końca roku 1910 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych, lub w jej obręb sprowadzanych i w niej zużywanych, według następującej taryfy:

1) od jednego hektolitra napojów spirytusowych, których stopień alkoholu da się oznaczyć 100 stopniowym alkoholometrem, po 8 kor.;

2) od jednego hektolitra rumu, i słodzonych napojów spirytusowych po 5 kor.;

3) od jednego hektolitra piwa po 1 kor.;

4) od jednego hektolitra miodu po 2 kor.

Art. II.

Do uiszczenia powyższych opłat obowiązani są wszyscy, którzy napoje w art. I. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Bukowsko.

Art. IV.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6 ces. rozp. z 17. lipca 1899 dz. u. p. Nr. 120 cz. II. wolną jest ona od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Dzierżawa dochodu z prawa poboru tych opłat ma być złączoną z dzierżawą prawa propinacyi w gminie Bukowsko, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązana jest gmina porozumieć się z c. k. Dyrekcyą gal. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w gminie Bukowsko.

Gdyby to porozumienie nie przyszło do skutku, wolno gminie za zezwoleniem

Wydziału krajowego prowadzić pobór tych opłat we własnym zarządzie lub wydzierżawić w drodze publicznej licytacyi.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Frysztak (powiat Jasło) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

Ustawa

z dnia . . . . o zezwoleniu gminie Frysztak, powiat Jasło, na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i od piwa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie Frysztak, powiat Jasło, zezwala się pobierać począwszy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do końca roku 1910 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych, według następującej taryfy:

1. Od jednego litra spirytusu dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 4 halerze, czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 4 korony;

2. od jednego litra wszelkich słodzonych napojów spirytusowych bez względu na ilość zawartego w nich alkoholu po 4 halerze, czyli od jednego hektolitra po 4 korony;

3. od jednego hektolitra piwa po 2 korony.

Art. II.

Do uiszczenia powyższych opłat obowiązani są wszyscy, którzy napoje w art. I. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Frysztak.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6 ces. rozp. z 17. lipca 1899 dz. u. p. Nr. 120 cz. II. wolną jest ona od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Dzierżawa dochodu z prawa poboru tych opłat ma być złączona z dzierżawą

prawa propinacyi w gminie Frysztak, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina porozumieć się z c. k. Dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w gminie Frysztak.

Gdyby jednak do porozumienia nie przyszło, wolno gminie za zezwoleniem Wydziału krajowego prowadzić pobór tych opłat we własnym zarządzie, lub wydzierżawić w drodze publicznej licytacyi.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie miasta Gorlice na pobór wyższych opłat gminnych od miodu, wiśniaku, dereniaku i maliniaku.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . zmieniająca ustawę z 7. czerwca 1888 dz. u. kr. Nr. 68 w dzienniku zezwolenia gminie mista Gorlic na pobór podwyższonej opłaty gminnej od miodu, wiśniaku, dereniaku i maliniaku.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia art. I. ustawy z 7. czerwca 1888 dz. u. kr. Nr. 68 zmienia się w ten sposób, że pod warunkami podanymi w powołanej ustawie i w §. 87 ustawy gminnej z 13. marca 1889 dz. u. kr. Nr. 24 zezwala się gminie miasta Gorlic pobierać od jednego litra miodu, wiśniaku, maliniaku i dereniaku po 22 hal. zamiast po 8 hal.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcietej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie m. Komarna (powiat Rudki) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu i maliniaku.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

Ustawa

z dnia .... o zezwoleniu gminie m. Komarna, powiat Rudki, na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu i maliniaku.

Zgodnie z uchwałą sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie m. Komarna, powiat Rudki, zezwala się pobierać od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do końca roku 1910 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych, lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych według następującej taryfy:

1) od jednego litra spirytusu, którego stopień alkoholu da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem, po 16 halerzy, czyli od jednego hektolitra po 16 kor.;

2) od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, tj. rozolisów, likierów, ponczowej esencyi, rumu, araku, koniaku i innych słodzonych napojów spirytusowych, bez względu na ilość zawartego alkoholu, po 11 hal., czyli od jednego hektolitra po po 11 koron;

3) od jednego hektolitra piwa bez względu na gatunek po 1 kor. 70 hal;

4) od jednego litra miodu i maliniaku po 10 hal., czyli od jednego hektolitra po 10 kor.

Art. II.

Do uiszczenia powyższych opłat obowiązani są wszyscy, którzy napoje w art. I. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina m. Komarna.

Art. IV.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6 cesarskiego rozp. z 17. lipca 1899 r. dz. u. p. Nr. 120 cz. II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumiemiu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Dzierżawa dochodu z prawa poboru tych opłat ma być złączoną z dzierżawą prawa propinacyi w gminie m. Komarna, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina porozumieć się z c. k. Dyrekcyą galic. fundnszu propinacyjnego we Lwowie, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w Komarnie. Gdyby jednak do porozumienia nie przyszło, wolno gminie za zezwoleniem Wydzialu krajowego prowadzić pobór tych opłat we własnym zarządzie lub też wydzierżawić w drodze publicznej licytacyi.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam mojemu ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej nstawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu nchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Lipnik (powiat Biała) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

Ustawa

z dnia . . . . o zezwoleniu gminie Lipnik, powiat Biała, na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie Lipnik, powiat Biała, zezwala się pobierać, od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy począwszy, do końca roku 1910 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych, lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych, według następującej taryfy:

1) od jednego litra spirytusu, w którym zawartość alkoholu da się oznaczyć 100-stopniowym alkoholometrem, po 8 hal., względnie od jednego hektolitra po 8 kor.;

2) od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych po 4 hal., względnie od jednego hektolitra po 4 kor.;

3) od jednego hektolitra piwa bez wyjątku po 2 kor.

Art. II.

Do uiszczenia powyższych opłat obowiązani są wszyscy, którzy napoje w art. I. wyszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina polityczna Lipnik.

Art. IV.

Te opłaty ciążą tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6 ces. rozp. z 17. lipca 1899 dz. u. p. Nr. 120 cz. II. wolną jest ona od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Dzierżawa dochodu z prawa poboru tych opłat ma byc złączoną z dzierżawą prawa propinacyi w gminie Lipnik, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina porozumieć się z c. k. Dyrekcyą gał. funduszu propinacyjnego względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w gminie Lipnik. Gdyby jednak do porozuminnia nie przyszło, wolno gminie za zezwoleniem Wydziału krajowego prowadzić pobór tych opłat we własnym zarządzie lub wydzierżawić w drodze publicznej licytacyi.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Mszana dolna (powiat Limanowa) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . o zezwoleniu gminie Mszana dolna, powiat Limanowa, na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następnje.

Art. I.

Gminie Mszana dolna, powiat Limanowa zezwala się pobierać począwszy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy aż do końca r. 1910 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych, lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych według następującej taryfy:

1) od jednego litrostopnia alkoholu dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 8 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego alkoholu po 8 koron;

2) od jednego hektolitra rumu, rozolisu i innych słodzonych napojów spirytusowych po 3 korony;

3) od jednego hektolitra piwa po 2 korony;

4) od jednej flaszki półlitrowej piwa po 1 hal.

Art. II.

Do uiszczenia powyższych opłat obowiązani są wszyscy, którzy napoje w Art. I. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają czy na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Mszana dolna.

Art. IV.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi, ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6 ces. rozp. z 17. lipca 1899 dz. u. p. Nr. 120 cz. II. wolną jest ona od opłaty państwowej konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Dzierżawa dochodu z prawa poboru tych opłat ma być złączoną z dzierżawą prawa propinacyi w gminie Mszana dolna, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina uzyskać zgodne porozumienie z c. k. Dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w gminie Mszana dolna.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc.*

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem glosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc.*

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Podwołoczyska (powiat Skałat) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, wiśniaku, maliniaku i pożyczniaku.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej ustawy

U s t a w a

z dnia . . . . o zezwoleniu gminie Podwołoczyska, powiat Skałat na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, wiśniaku, maliniaku i pożyczniaku i t. p.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie Podwołoczyska, powiat Skałat zezwala się pobierać począwszy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do końca roku 1910 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych, podług następującej taryfy:

1) od jednego litrostopnia alkoholu dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 12 halerzy, czyli od jednego hektolitra stustopniowego alkoholu po 12 kor.;

2) od jednego litra araku, rumu, rozolisu, likieru, śliwowicy, ponczowej esencyi i innych słodzonych napojów spirytusowych bez względu na ilość zawartego w tych napojach spirytusu po 11 halerzy, czyli od jednego hektolitra po 11 koron;

3) od jednego hektolitra piwa po 2 korony;

4) od jednego hektolitra miodu po 8 koron;

5) od jednego hektolitra wiśniaku, maliniaku, pożyczniaku i innych tego rodzaju napojów po 16 koron.

Art. II.

Do uiszczenia powyższych opłat obowiązani są wszyscy, którzy napoje w art. I. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Podwołoczyska.

Art. IV.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie wolno nią obciążać produkcyi, ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 dz. u. p. Nr. 120 cz. II. wolną jest ona od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Dzierżawa dochodu z prawa poboru tych opłat ma być złączona z dzierżawą prawa propinacyi w gminie Podwołoczy-

skach, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina porozumieć się z c. k. Dyrekcyą gal. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w gminie Podwołoczyskach.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Rozwadów (powiat Tarnobrzeg) na pobór podwyższonych opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . zmieniająca Art. I. ustawy z 15. kwietnia 1899 dz. u. kr. Nr. 44 w sprawie taryfy opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu w gminie Rozwadów, powiat Tarnobrzeg.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Wymienioną w artykule I. ustawy z 15. kwietnia 1899 dz. u. kr. Nr. 44 taryfę opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu, o ile prawo dalszego poboru tych opłat gmina Rozwadów uzyska z mocy postanowień §. 83 ust gm. z 3. lipca 1896 dz. u. kr. Nr. 51 uchyla się, a na przyszłość ustanawia się następującą:

1) od jednego litra alkoholu dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 11 hal., czyli od jednego hektolitra po 11 koron;

2) od jednego litra rumu, araku, rozolisu i wszelkich innych słodzonych napojów spirytusowych bez względu na ilość zawartego alkoholu po 11 hal., czyli od jednego hektolitra po 11 koron;

3) od jednego hektolitra piwa po 2 korony;

4) od jednego hektolitra miodu po 3 korony;

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższz projekt ustawy w trzeciem czytaniu bey czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Bór wilkowski powiatu bialskiego na pobór 170% dodatków gminnych do podatków bezpośrednich na pokrycie niedoboru budżetowego w roku 1905, 1906 i 1907.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Gminie Bór wilkowski, powiat Biała, zezwala się na pokrycie niedoborów budżetowych pobierać w latach 1905, 1906 i 1907 170% dodatek gminny do podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania, a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Knihinin kolonia na pobór opłaty gminnej od psów.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . w przedmiocie zezwolenia gminie Knihinin kolonia powiatu stanisławowskiego na pobór opłaty gminnej od psów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam:

§. 1.

Gminie Knihinin kolonia zezwala się na pobór na przeciąg lat pięciu opłaty gminnej od każdego psa w gminie utrzymywanego po 2 kor. rocznie.

§. 2.

Postanowienie wykonawcze oraz wskazanie wypadków, w których dozwolonem będzie uwolnienie od opłaty, określi uchwała Rady gminnej, podlegająca zatwierdzeniu Wydziału krajowego.

W każdym razie wolne od opłaty są psy trzymane na uwięzi oraz psy do celów wojskowych utrzymywane.

§. 3.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Myślenice na pobór opłaty gminnej od psów.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . w przedmiocie zezwolenia gminie Myślenice powiatu myślenickiego na pobór opłaty gminnej od psów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam:

§. 1.

Gminie Myślenice zezwala się na pobór opłaty gminnej od każdego psa w gminie utrzymywanego w wysokości dwóch koron rocznie.

§. 2.

Postanowienie wykonawcze oraz wskazanie wypadków, w których dozwolonem będzie uwolnienie od opłaty, określi uchwała Rady gminnej, podlegająca zatwierdzeniu Wydziału krajowego.

W każdym razie wolne od opłaty są psy trzymane na uwięzi, oraz psy do celów wojskowych utrzymywane.

§. 3.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Żywiec na pobór opłaty gminnej od psów.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia .... w przedmiocie zezwolenia gminie Żywiec na pobór opłaty gminnej od psów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam:

§. 1.

Gminie Żywiec zezwala się na pobór przez lat dziesięć opłaty gminnej od każdego psa w gminie utrzymywanego po cztery (4) korony rocznie.

§. 2.

Postanowienie wykonawcze, które zawierać ma zarazem wypadki dopuszczające uwolnienie od opłaty, określi uchwała Rady gminnej, podlegająca zatwierdzeniu Wydziału krajowego.

W każdym razie wolne od opłaty są psy utrzymywane do celów wojskowych.

§. 3.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w odzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Zator na pobór opłaty gminnej od psów.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia .... w przedmiocie zezwolenia gminie Zator powiatu wadowickiego na pobór opłaty gminnej od psów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam:

§. 1.

Gminie Zator zezwala się na pobór opłaty gminnej od każdego psa w gminie utrzymywanego w wysokości 3 K. rocznie.

§. 2.

Postanowienia wykonawcze oraz wskazanie wypadków, w których dozwolonem będzie uwolnienie od opłaty określi uchwała Rady gminnej, podlegająca zatwierdzeniu Wydziału krajowego.

W każdym razie wolne od opłaty są psy trzymane na uwięzi, oraz utrzymywane do celów wojskowych.

§. 3.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Turce na pobór w r. 1906 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Turce zezwala się pobierać w r. 1906 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 53% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto dochodowego, a to obok 10% ustawowego dodatku na rzecz powiatowego funduszu dróg gminnych.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania, a w odzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie m. Buczacz na pobór opłat gminnych od wina niepodlegającego podatkowi konsumcyjnemu i od miodu.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia .... o zezwoleniu gminie Buczacz na pobór opłat gminnych od miodu i od wina naturalnego i sztucznego niepodlegającego podatkowi konsumcyjnemu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art: I.

Gminie Buczacz zezwala się pobierać począwszy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do końca r. 1910 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych podług następującej taryfy:

1) od jednego hektolitra wina naturalnego i sztucznego (Art. V.) po 12 koron, czyli od jednego litra po 12 hal.;

2) od jednego hektolitra miodu po 12 kor. czyli od jednego litra po 12 hal.,

Art. II.

Do uiszczenia powyższych opłat obowiązani są wszyscy, którzy napoje w art. I. wymienione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Buczacz.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty w art. I. ustanowionej wolne jest wino w tych wszystkich wypadkach, w których ono podlega rządowemu podatkowi konsumcyjnemu.

Art. VI.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc* poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Kamionce str. koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Zadwórze-Streptów.

Sprawozdawca p. Dąmbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Kamionce strumiłowej koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Zadwórze Streptów.

Art. I.

Radzie powiatowej w Kamionce str. nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Zadwórze-Streptów pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14 i 35 ust. 3 ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (dz. u. kr. Nr. 43).

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy na dwóch rogatkach, a to w Nowosiółkach i Streptowie według następującego wymiaru:

I. na rogatce w Nowosiółkach:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu myto drogowe po 4 (cztery) h. i myto mostowe po 4 (cztery) h.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego cięż-

kiego i koni wierzchowych myto drogowe po 2 (dwa) h. i myto mostowe po 2 (dwa) h.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego myto drogowe po 1 (jednym) h. i myto mostowe po 1 (jednym) h.

II. na rogatce w Streptowie:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h.

Z dniem wejścia w wykonanie niniejszej uchwały traci moc obowiązującą uchwała sejmowa zatwierdzona Najwyższem postanowieniem z dnia 14. kwietnia 1894 (Nr. 35 dz. u. kr.), przedłużona rozporządzeniami Wydziału krajowego z dnia 9. maja 1899 (Nr. 75 dz. u. kr.) i z dnia 7. czerwca 1904 (Nr. 75 dz. u. kr.), która uprawnia Radę powiatową do poboru opłat mytniczych na drodze pow. Zadwórze-Lisko.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o zniżeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc.*

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały *en bloc.*

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie Radzie powiatowej w Rudkach koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu powiatowego na jeziorze w Błozw dolnej.

Sprawozdawca p. Dąmbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

Uchwała

o udzieleniu Radzie powiatowej w Rudkach koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu powiatowego na jeziorze w Błozwi dolnej.

Art. I.

Radzie powiatowej w Rudkach nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta od mostu na jeziorze w Błozwi dolnej pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14 i 35 ust. 3 ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (dz u. kr. Nr. 43).

Art II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzeta, które ssą i przy matkach dą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od tej opłaty lub o zniżeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęc te uchwały *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Dołhem koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Dniestr w Dołhem.

Sprawozdawca p. Dąmbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następnjącej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Dołhem koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Dniestr w Dołhem.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się obszarowi dworskiemu w Dołhem powiatu tłumackiego prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę Dniestr w Dołhem pod warunkiem utrzymywanią przedmiotu omyconego w dobrym stanie własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że — analogicznie do postanowień zawartych w §. 38 ust. 12 ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (dz. u. kr. Nr. 43) — w razie niedopełnienia powyższego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia, za zgodą politycznej władzy powiatowej, przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo obszaru dworskiego w Dołhem.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 12 (dwanaście) h.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 6 (sześć) h.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 3 (trzy) h.;

d) od jednej osoby, wyjąwszy woźnicę przy zaprzęgu i wierzchem jadącego, 6 (sześć) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytnicze j

Art. III.

Przy poborze myta mają być zastosowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty lub o zniżenin tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Wybory uzupełniające do komisyj, a mianowicie:

do komisyi szkolnej 1 członka (w miejsce rektora Puzyny);

do komisyi górniczej 1 członka (w miejsue rektora Syroczyńskiego);

do komisyi gminnej 1 członka (w miejsce ś. p. Apolinarego Jaworskiego);

do komisyi sanitarnej 1 członka (w miejsce rektora Cybulskiego).

Marszałek zaprasza do komisyi skrutacyjnej pp. Buynowskiego, Szajera i Baworowskiego i wzywa posłów do oddania kartek równocześnie do wszystkich komisyj.

P. Buynowski zdaje po chwili sprawę z wyniku skrutynium.

Głosowało 82 posłów. Absolutna większość 42. Po 82 głosów otrzymał na członka komisyi gminnej p. Obertyński, komisyi górniczej członek Sejmu p. Widt, komisyi sanitarnej p. Gluziński, komisyi szkolnej członek Sejmu p. Pawlicki.

Marszałek stwierdza powyższy rezultat wyborów.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonego wniosku nagłego.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Wniosek naglący

posła ks. Mazikiewicza i towarzyszy w sprawie udzielenia bezzwrotnej zapomogi dla pogorzelców wsi Rzyczki powiatu rawskiego.

Dnia 30. maja 1905 wybuchł w gminie Rzyczki straszny pożar i zniszczył do szczętu 29 zagród włościańskich. Z całego mienia pozostały tylko zgliszcza, a 29 rodzin włościańskich pozostaje bez dachu i budynków gospodarskich. Nieszczęście dotyka ich tem więcej, że już i poprzedniego roku była tam posucha.

Z tego powodu podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy dla pogorzelców wsi Rzyczki, powiatu rawskiego 2.000 kor. bezzwrotnej zapomogi z funduszów krajowych udzielić.

Wnioskodawca:
Mazikiewicz w. r.

Bohaczewski, Effinowicz, Huryk, Potoczek, Szwed, Kramarczyk, Barabasz, Staruch, Szajer, Wilczkiewicz, Wesoliński, Stapiński Agopsowicz, Krempa.

Przemawia p. Mazikiewicz uzasadniając nagłość wniosku, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość wniosku, oddzielnie i bez rozprawy uchwala przekazanie tego wniosku naglącego komisyi budżetowej.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania drugiego wniosku nagłego.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek nagły.

W dniu 13. września pożar zniszczył we wsi Cebrowie, pow. Tarnopolskiego 54 zagród włościańskich; domy i budynki gospodarskie zbudowane z drzewa i gliny, a pokryte słomą wobec panującej posuchy zgorzały prawie do szczętu — pozostały z nich same zgliszcza. Równocześnie spłonęły zupełnie wszelkie zapasy zboża i pa-

szy, świeżo po żniwach zgromadzone — niektórym pogorzelcom brakło nawet nasienia do obsiewu ozimin. Część budynków była wprawdzie ubezpieczona, część zupełnie nieubezpieczona — należąca do najuboższych — zapasy zboża tylko w niewielkiej ilości były ubezpieczone — stracili też niektórzy mienie składające się z skromnego urządzenia chat, odzieży, kożuchów i obuwia, narzędzi i sprzętów rolniczych. Położenie pogorzelców pozbawionych dachu, pożywienia i odzieży jest rozpaczliwe, ofiarnością Wysokiego c. k. Rządu, Wydziału krajowego, powiatu i dobroczynności prywatnej tylko częściowo poprawione.

Niżej podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Dla pogorzelców gminy Cebrów, powiatu Tarnopolskiego wyznacza się zapomogę odpowiednią wielkości klęski z funduszu krajowego.

Pod względem formalnym wnosimy odesłanie wniosku do komisyi budżetowej.

Wnioskodawca:
Garapich wr.

L. Cieński, Piniński, Lityński, Struszkiewicz, Abrahamowicz, Czaykowski, Rozwadowski, Moysa, Sękowski, Vivien, Płocki, Obertyński, Borkowski, Trzecieski, Krzysztofowicz.

Przemawia p. Garapich, uzasadniając nagłość wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwala, a oddzielnie i bez rozprawy uchwala Izba odesłanie tego wniosku naglącego do komisyi budżetowej.

Marszałek oznajmia, że p. Górski złożył mandat członka komisyi budżetowej. Wobec uchwalenia wniosku p. Pinińskiego na wzmocnienie tej komisyi o 1 członka i złożenia mandatu przez p. Górskiego, odbędzie się zatem uzupełniający wybór 2 członków komisyi budżetewej.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 14. października 1905 godzinę 11 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 15 popołudniu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół
34. posiedzenia II. sesyi VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 14. października 1905.

Początek o godzinie 11 minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 106.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 32-go posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 33-go posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Izba uchwala bez rozprawy udzielenie urlopu p. Lipińskiemu na 14 dni.

Marszałek odczytuje pismo c. k. Sądu obwodowego w Cieszynie z dnia 1. marca 1905 Pr. VIII $\frac{9/1}{60}$ w sprawie zezwolenia na karno-sądowe ściganie p. Stojałowskiego.

Przemawia p. Mycielski i stawia formalny wniosek na odesłanie tego pisma do komisyi prawniczej, który to wniosek Izba bez rozprawy uchwala.

Sekretarz p. Mycielski odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 14. października 1905 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls. 2340—2342, 2344, 2345, 2348, 2349, 2353, 2355, 2356, 2358, 2360, 2363—2367, 2369, 2370, 2372, 2379, 2380, 2384, 2385, 2390—2392, 2394 do 2397, 2399—2403, 2405—2408, 2410, 2412, 2414—2416, 2418, 2425—2428, 2430, 2433, 2434, 2436, 2448, 2450, 2452—2457, 2460—2463, 2465—2468, 2470, 2473, 2474, 2476, 2477, 2479—2492, 2494—2496, 2497 do 2499, 2500.

Komisyi szkolnej Ls. 2346, 2347, 2350, 2354, 2357, 2361, 2362, 2368, 2371, 2373 do 2376, 2382, 2383, 2387—2389, 2398, 2404, 2409, 2411, 2413, 2429, 2451, 2458, 2459, 2464.

Komisyi administracyjnej Ls. 2339, 2381, 2435, 2449, 2475.

Komisyi prawniczej Ls. 2417.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls. 2393, 2432, 2478.

Komisyi podatkowej Ls. 2471.

Komisyi kolejowej Ls. 2386, 2431.

Komisyi przemysłowej Ls. 2343, 2472, 2493.

Komisyi sanitarnej Ls. 2377, 2378, 2419 do 2424.

Komisyi solnej Ls. 2359, 2469.

Po odczytaniu petycyi L. s. 2418 Grona nauczycielskiego w Półwsiu Zwierzynieckiem pod Krakowem o polepszenie bytu przemawia p. Szponder, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Mycielski odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 2497 gminy Słotwiny powiatu żywieckiego o zapomogę na budowę szkoły przemawia p. Szwed popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Mycielski odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 2499 Zarządu Macierzy szkolnej w Cieszynie o subwencyę w kwocie 25.000 K. na cele określone statutem przemawia p. Andrzej Lubomirski, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Mycielski odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom, jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 2500 Wydziału filii ruskiego Towarzystwa pedagogicznego w Stanisławowie o subwencyę dla swej bursy przemawia p. Huryk, popierając tę petycyę.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k

posła Juliusza Leo, Wład. Leopolda Jaworskiego, Jana Kantego Federowicza i towarzyszy.

Zważywszy, że wzmagająca się w mieście Krakowie od pewnego czasu gwałtowna drożyzna mieszkań oraz najważniejszych artykułów codziennego pożywienia, a zwłaszcza mięsa i nabiału — pogorszyła do tego stopnia położenie materyalne nauczycielstwa krakowskiego, iż wiele rodzin nauczycielskich popadło w stan zupełnego zubożenia i nie jest w możności pokrywania ze swych dochodów nawet najkonieczniejszych potrzeb;

zważywszy, że takie nagłe i niezawinione pogorszenie bytu materyalnego zmusza nauczycieli, zwłaszcza obarczonych rodziną do szukania poza szkołą źródeł zarobkowania, co oddziaływać musi najniekorzystniej na wydatność pracy pedagogicznej w szkole i obniżyć poziom szkól publicznych w drugiej stolicy kraju;

zważywszy, że polepszenie bytu materyalnego nauczycielstwa krakowskiego przy sposobności ogólnej regulacyi płac nastąpić może w najlepszym razie dopiero w ciągu przyszłego roku;

podpisani wnoszą:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z krajową Radą szkolną jeszcze w ciągu obecnego obradowania Sejmu przedstawił Sejmowi wnioski mające na celu przyjście z pomocą nauczycielstwu krakowskiemu z powodu panującej drożyzny.

We Lwowie, 14. października 1905.

Wnioskodawcy:
Leo w. r.
Jaworski w. r.
Federowicz w. r.

Roman Potocki, Tarnowski Stan., Tarnowski Zdz., Wodzicki, Górski, Hupka, Struszkiewicz, Mars, Jędrzejowicz Stan., Götz, Płocki, Sękowski, Tyszkiewicz, Jędrzejowicz A., Badeni K.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu jak najdokładniejsze zbadanie stosunków dotychczasowych urzędników stale lub cza-

sowo zajętych w Radach powiatowych. Mianowicie należy zbadać:

A) Dla każdego powiatu w okresie 1895—1905:

1. Roczny wydatek na place włącznie z dodatkami szczegółowo określonymi.

2. Roczny wydatek na zabezpieczenia emerytalne.

3. Stan funduszu emerytalnego i jego wzrost od chwili powstania.

4. Ile lat służby uprawnia do poboru pełnej emerytury.

5. Stan personalu urzędniczego i zaszłe zmiany.

B) Dla każdego urzędnika:

1. Tytuł urzędowy.

2. Wiek, czy żonaty, ile dzieci i w jakim wieku.

3. Kwalifikacya, odbyte studya i *curriculum vitae.*

4. Ile lat służby prowizorycznej i stałej.

5. Płaca i dodatki szczegółowo wymienione w latach 1895—1905.

Wynik badań ułożony tabelarycznie i zestawiony z cyframi budżetów powiatowych przedłożonym będzie Wysokiemu Sejmowi na jednej z najbliższych sesyi sejmowych.

We Lwowie, dnia 10. października 1905.

Wnioskodawca:
Gniewosz w. r.

Sękowski, Mycielski, Stadnicki, Bal, Vivien, Głąbiński, Sala, Schnell, Kozłowski, Żardecki, Wesoliński, Potoczek, Kramarczyk, Wodzicki, Hupka, Płocki, Trzecieski, Obertyński, Federowicz, Bobrzyński Szwed.

Sekretarz p. Mycielski czyta:

Interpelacya
Do J. W. Pana Komisarza c. k. Rządu.

Na gruntach gminy wiejskiej Krzemienica powiatu łańcuckiego i sąsiadującej z nią gminy Kraczkowy należącej do powiatu rzeszowskiego postanowiły władze wojskowe urządzić plac na musztrę dla konnicy. Plac ten ma obejmować przeszło sto morgów gruntu ornego. Wprawdzie władze wojskowe w drodze ugodowej ofiarowały właścicielom włościanom za dzierżawę gruntów czynsz stosunkowo znaczny, a nawet wyższy aniżeli płacono od lat kilkunastu za dzierżawę używanego dotąd placu, a dzierżawionego od łańcuckiej ordynacyi, jednakowoż włościanie pomimo tak ponętnej pozornie propozycyi nie zgodzili się dobrowolnie na wydzierżawienie swoich gruntów nietylko za cenę im ofiarowaną, ale nie życzą sobie zasadniczo tych gruntów wydzierżawiać nawet za cenę najwyższą. Stanowisko zajęte przez włościan nie pochodzi z chęci zdobycia wysokiego czynszu, lecz jest ono zrozumiałe, jeżeli się weźmie na uwagę, że właściciele należą do włościan małorolnych i że w razie zabrania im gruntów w drodze przymusowej dzierżawy wielu z nich straci wprost dzisiejszy charakter rolnika, gdyż jego warstat pracy zostanie bądźto znacznie zmniejszony, a ewentualnie nawet tego warstatu pracy jako rolnicy zupełnie pozbawieni zostaną.

Zważywszy, że władze wojskowe wydzierżawiały od lat 19 bardzo dogodny plac na musztrę od ordynacyi łańcuckiej i to za cenę niższą, aniżeli zobowiązały się płacić właścicielom za dzierżawę ich gruntów:

zważywszy, że włościanom z powyżej naprowadzonych powodów w tym wypadku zupełnie niepotrzebnie wyrządzi się krzywdę, bowiem bez przeprowadzenia wywłaszczenia gruntów włościańskich potrzebny plac musztry może wojskowość wydzierżawić od ordynacyi łańcuckiej za cenę nawet niższą;

zważywszy, że na żądanie władz wojskowych zarządziły władze rządowe już przymusowe wywłaszczenie gruntów włościańskich;

zważywszy, że gdyby ordynacya nie zgodziła się na dobrowolną dzierżawę, w takim razie zamiast włościan wywłaszczać, należałoby raczej przystąpić do przymusowego wywłaszczenia gruntów ordynacyi;

zważywszy wreszcie, że załatwienie sprawy jest nagłe, bowiem 16. b. m. przystąpić mają władze rządowe do przymusowego wywłaszczenia gruntów włościańskich, podpisani zapytują J. W. Pana Komisarza:

Czy wobec przedstawionego w interpelacyi całego stanu rzeczy nie uważałby c. k. Rząd za właściwe, ażeby na razie aż do dalszego zarządzenia cofnięty został wyznaczony termin na dzień 16. b. m. do wywłaszczenia gruntów włościańskich, a dalej, ażeby władze wojskowe sprawę dzierżawy gruntów pod plac musztry ponownie wzięły pod rozwagę i ewentualnie starały się załatwić bez potrzeby przymusowego wywłaszczenia gruntów włościańskich.

Lwów, dnia 12. października 1905.

Interpelant:
Żardecki w. r.

Kramarczyk, Potoczek, F. Włodek, Schätzel, Szwed, Wurst, Merunowicz, Maiss, Maryewski, Bednarski, Huza, Łazarski, Wilczkiewicz, Rayski, Szponder, Witosławski.

Interpelacya

posła ks. Szpondra i towarzyszy do J. W. Pana komisarza rządowego w sprawie ściągania należytości za niepotrzebnie przez c. k. Urząd podatkowy wysyłane karty upominające i w sprawie ściągania kosztów egzekucyjnych z kontrybuentów, wynikłych tylko z winy c. k. urzędu podatkowego.

Płacenie wszelkich podatków i dodatków, choć one są potrzebne i niezbędne dla opędzania potrzeb państwa i kraju, dla podtrzymania i rozwoju publicznych instytucyj tak państwowych jak krajowych, nie jest rzeczą ani wesołą, ani przyjemną, bo to już leży w naturze ludzkiej, że każdy woli brać jak dawać i to jeszcze z musu. Wychodząc z tego założenia, musi się przyznać, że c. k. urząd podatkowy znajduje się w daleko przyjemniejszem położeniu, bo bierze, jak kontrybuent, który dawać musi. To jednak dla c. k. urzędu podatkowego jest rzeczą zupełnie obojętną, z jakiem uczuciem dotyczący osobnik płaci nań nałożony podatek, bo c. k. urząd podatkowy obchodzi tylko to, że ma płacić, a jakby nie zapłacił, to go zmusi prawem wskazanymi środkami do tego. Dopóki c. k. urząd podatkowy odbiera podatki czy dobrowolnie składane, czy też je przymusowo ściąga, jest wszystko w porządku, ale gdy c. k. urząd podatkowy niepotrzebnie, czy też przez nieoględność, czy przez pospiech, bo nie przypuszcza się, by przez niedbalstwo, naraża kontrybuentów na koszta, na to chyba trudno się już zgodzić. A tak się zaś dzieje, jak to poniżej wykazanem zostanie.

Po skończonym kwartale sporządza c. k. urząd podatkowy wykaz zaległości dla c. k. Starostwa do zatwierdzenia celem wdrożenia postępowania egzekucyjnego. Gdy c. k. urząd podatkowy otrzyma ten wykaz dłużników zatwierdzony, wysyła zalegającym stronom za ubiegły kwartał karty upominające, a następnie chwyta się grabieży. Ponieważ zdarza się dosyć często, że ten i ów kontrybuent z powodu nieprzewidzianych okoliczności nie zapłacił swego podatku z końcem kwartału, lecz takowy uiścił z początku następnego kwartału ale już po wysłaniu wykazu zalegających z podatkiem do c. k. Starostwa, więc i ten kontrybuent mimo złożonego podatku figuruje na owym wykazie. Nie wiedzieć dlaczego i z jakich powodów c. k. urząd podatkowy, otrzymawszy z c. k. Starostwa wykaz, nie porównywuje go z księgą likwidacyjną, ani też nie stara się wykontować w międzyczasie uskutecznionej wpłaty, ale wszystkim figurującym na wykazie posyła karty upominające, a następnie przedsiębierze kroki grabieży. Wprawdzie kontrybuent po wykazaniu się kwitem zapłaconego podatku uwolni się od licytacyi, jednak za kartę upominającą

i koszta zajęcia, gdy to już było, musi zapłacić. Tego rodzaju postępowanie miejsca mieć nie powinno, bo bądź co bądź jest krzywdzącem kontrybuenta z winy c. k. urzędu podatkowego, który po otrzymaniu zatwierdzonego przez c. k. Starostwo wykazu powinien go z księgą likwidacyjną porównać, wykreślić z niego uiszczone już podatki w międzyczasie, a tylko przeciw istotnie zalegającym stosować środki prawne;

zważywszy, że przepis „wykontowania" istnieje, a tylko c. k. urząd podatkowy nie przestrzega go, prawdopodobnie z przeciążenia pracą;

zważywszy, że tego rodzaju postępowanie c. k. urzędu podatkowego naraża kontrybuenta na nieprzyjemności i na niesłuszne koszta mimo już zapłaconego podatku;

podpisani zapytują się J. W. Pana Komisarza rządowego:

a) czy mu wiadomem to praktykowanie c. k. urzędu podatkowego;

b) i czy skłonnym jest w odpowiedniej drodze polecić c. k. urzędom podatkowym ścisłe stosowanie się do istniejących pod tym względem przepisów.

Interpelant:
ks. Szponder.

Rayski, Żardecki, Merunowicz, Maryewski, Maiss, Kramarczyk, Potoczek, Szwed, Wilczkiewicz, Korol, Huryk, Włodek F., Witosławski, Oleśnicki.

Interpelacya
do Wysokiego c. k. Rządu.

Ustawą krajową z dnia 6. marca 1875 L. 27 zostały wprowadzone sądy pokoju w gminach mających 400 mieszkańców, zaś w mniejszych gminach dozwolono na zaprowadzenie takich sądów pokoju.

Gdy wspomniane sądy pokoju są we wszystkich gminach bardzo pożądane, a ze względu na ich dodatnią działalność i ochronę ludu przed kosztownymi procesami są nader potrzebne, zapytują przeto podpisani: czy i kiedy Wysoki c. k. Rząd stosownie do uchwały Wysokiego Sejmu z d. 18. marca 1899 przystąpi do zaprowadzenia urzędów rozjemczych w każdej gminie, rozszerzy kompetencyę przedmiotową tychże urzędów, uwolni od stempla wszelkie podania, protokoły, ugody ze stronami zawarte i kiedy nareszcie życzeniu ludności zadość się stanie.

We Lwowie, 11. października 1905.

Interpelujący:
Szwed w. r.

Wilczkiewicz, Szponder, Wesoliński, Huryk, Stapiński, Krempa, Oleśnicki, Barabasz, F. Włodek, Potoczek, Żardecki, Korol, Bednarski.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek oznajmia, że komisya gminna ukonstytuowała się, wybierając przewodniczącym p. Stadnickiego, zastępcą przewodniczącego zaś p. Moysę.

Następnie Marszałek oznajmia, że pan Jan Urbański złożył mandat do komisyi bankowej i że uzupełniający wybór umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Marszałek udziela głosu p. Komisarzowi rządowemu celem dania odpowiedzi na wniesione interpelacye.

Przemawia p. Komisarz rządowy c. k. wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś i odpowiada na interpelacye:

1) pp. Krempy i tow. z dnia 24/10, 1904 w sprawie wyborów członków Zwierzchności gminnej w Baczynie powiatu wadowickiego;

2) pp. Bojki i tow z dnia 7/11. 1904 w sprawie odmówienia karty na broń Janowi Prymakowskiemu z Róży;

3) p. Wilczkiewicza i tow. z dnia 27/10. 1904 w sprawie konkurencyi do budowy plebanii i restauracyi kościoła w Potyliczu.

4) pp. Szweda i tow. w sprawie konkurencyi do budowy budynków parafialnych w Rychwałdzie;

5.) pp. Bobaczewskiego i tow. z dnia 2/11. 1904 w sprawie remuneracyi dla nauczyciela religii gr. kat. przy szkole ludowej w Niżniowie;

6.) pp. Huryka i tow. z dnia 10/11. 1904 w sprawie dodania 6. klasy w szkole ludowej w Knihininie kolonii;

7) pp. Bohaczewskiego i tow. z dnia 11/11. 1904 w sprawie zafantowania dodatków gminnych w Strutynie wyżnym;

8) pp. Bohaczewskiego i tow. z dnia 7/11. 1904 w sprawie niewłaściwego zachowania się żandarma Welanika wobec nauczycielki w gminie Sokołówce;

9) pp. Bohaczewskiego i tow. z dnia 15/10. 1904 w sprawie niewłaściwego obsadzenia urzędu pocztowego w Dolinie;

10) pp. Oleśnickiego i tow. z dnia 19/10. 1904 w sprawie wydania karty przemysłowej na handel towarów Mikołajowi Walniukowi w Mysłowie;

11) pp. Oleśnickiego i tow. z dnia 27/10. 1904 w sprawie reprezentacyi gminnej w Toporowie.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Trzecieskiego w sprawie objęcia w zarząd państwowy drogi z Rymanowa do Królika Polskiego i poparcia rozwoju zdrojowiska w Rymanowie

Przemawia p. Trzecieski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi sanitarnej z tem, by ta zdała w tym przedmiocie sprawozdanie w porozumieniu z komisyą drogową.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Merunowicza o utworzenie funduszu na specyalne cele wychowawcze.

Przemawia p. Merunowicz, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku pp. Jaworskiego, Lea i Federowicza w sprawie polepszenia płac nauczycielskich.

Przemawia p. Jaworski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Huryka o odpowiednie pomieszczenie dla urzędu ksiąg gruntowych w c. k. Sądzie powiatowym w Stanisławowie.

Przemawia p. Huryk, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Głąbińskiego w sprawie podwyższenia płac nauczycieli szkół ludowych we Lwowie.

Przemawia p. Głąbiński, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku pp. Małachowskiego i Głąbińskiego w przedmiocie uregulowania płac nauczycielstwa ludowego.

Przemawia p. Małachowski, uzasadniając swój wniosek i oświadcza, że wniosek ten modyfikuje przez rozszerzenie go.

Marszałek przerywa mowcy i oznajmia, że regulamin nie dopuszcza zmiany wniosku w pierwszem czytaniu nawet przez wnioskodawcę, zatem zmienionego wniosku nie mógłby poddać pod głosowanie.

Przemawia dalej p. Małachowski, oświadczając, że wobec oświadczenia Marszałka wniesie proponowaną zmianę swego wniosku w formie osobnego wniosku, następnie uzasadnia dalej powyższy swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar przystąpić do zamknięcia posiedzenia, przedtem jednak, stosując się do życzenia Najprzewielebniejszego księdza Arcybiskupa Bilczewskiego, zaprasza członków Izby do wzięcia udziału w jutrzejszej uroczystości poświęcenia kamienia węgielnego pod budowę kościoła św. Elżbiety we Lwowie.

Marszałek wzywa p. Korola, by w zastępstwie sekretarza p. Mazikiewicza odczytał złożone wnioski i interpelacyę.

P. Korol, w zastępstwie sekretarza p. Mazikiewicza czyta:

Wniosek

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, żeby w jak najkrótszym czasie utworzył w Brzeżanach gimnazyum z językiem wykładowym ruskim.

We Lwowie, dnia 4. października 1905.

Wnioskodawca:
Oleśnicki w. r.

Korol, Effinowicz, A. Barabasz, Dmytro Ostapczuk, Huryk, Bohaczewski, Mazikiewicz, Mogilnicki, Staruch, Ochrymowicz, Glidziuk, F. Włodek, Kramarczyk, W. Szwed, Potoczek.

Wniosek.

Zważywszy, że mimo rezolucyi galicyjskiego Sejmu z r. 1903 i 1904, wzywających c. k. Rząd o najrychlejsze wybudowanie budynku dla gimnazyum ruskiego w Tarnopolu, c. k. Rząd do tej budowy dotąd jeszcze nie przystąpił;

zważywszy, że dotychczasowe pomieszczenie tego gimnazyum jest rzeczywistem lekceważeniem najprymitywniejszych wymagań hygieny;

zważywszy, że pociągnęło ono za sobą ofiary zdrowia, a nawet życia uczniów tej szkoły, oraz grozi i nadal zdrowiu i życiu uczniów i nauczycieli;

zważywszy w końcu, że takie niesłychane ignorowanie głosu i uchwał Sejmu przez c. k. Rząd chyba tem da się usprawiedliwić, że tu chodzi o ruską szkołę i o ruską młodzież, — podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby bezzwłocznie przystąpił do budowy budynku na pomieszczenie ruskiego gimnazyum w Tarnopolu.

We Lwowie, dnia 14. października 1905.

Wnioskodawca:
Oleśnicki w. r.

Stapiński, F. Włodek, Żardecki, W. Szwed, Korol, Effinowicz, Barabasz, Mazikiewicz,

Ostapczuk, Krempa, Huryk, Bohaczewski, Mogilnicki, Staruch, Ochrymowicz, Glidziuk, Potoczek.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Ustawa

z dnia . . . . . . zmieniająca postanowienia art. 5 i 7 ustawy z 22. czerwca 1867 l. 13 Dz. u. kr., względnie ustawy z 31. maja 1874 l. 45 Dz. u. kr. i ustawy z 8. września 1880 l. 34 Dz. u. kr. o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

§. 1.

Postanowienia Art. 5 i 7 ustawy z 22. czerwca 1867 l. 13 Dz. u. kr., względnie ustawy z 31. maja 1874 l. 45 Dz. u. kr. i ustawy z 8. września 1880 l. 34 Dz. u. kr. tracą swoją moc obowiązującą, a zamiast nich wchodzą w życie następujące postanowienia:

Art. 5 a). W szkołach średnich Galicyi są języki polski i ruski jako języki wykładowe równorzędne. W każdej poszczególnej szkole średniej może z reguły tylko jeden z tych języków być wykładowym.

Art. 5 b). W szkołach średnich z funduszów publicznych w całości lub w części utrzymywanych, a w czasie wydania tej ustawy istniejących, będzie językiem wykładowym ten język krajowy, który w czasie wydania tej ustawy jest w tych szkołach językiem wykładowym.

Art. 5 c). O języku wykładowym szkół średnich z funduszów publicznych w przyszłości mających się założyć rozstrzygać będą w każdym poszczególnym wypadku kompetentne władze szkolne na podstawie następujących zastrzeżeń: Gdy okaże się potrzeba założenia szkoły średniej w miejscowości, w której dotychczas żadnej szkoły średniej tego rodzaju nie było, będzie językiem wykładowym tej szkoły ten język, jakiego wedle wyniku ostatniej konskrypcyi używa więcej niż 50 % ludności powiatu, w którym dana miejscowość leży.

Potrzebę tę uważać należy za istniejącą, jeżeli na trzy miesiące przed rozpoczęciem roku szkolnego zgłosi w krajowej władzy szkolnej co najmniej 30 rodziców w dotyczącym powiecie zamieszkałych swój zamiar oddania swoich dzieci do pierwszej klasy szkoły średniej, kiedy ta w oznaczonej miejscowości tego powiatu utworzoną będzie.

Jeżeli okaże się potrzeba utworzenia nowej szkoły średniej w miejscowości, gdzie już jest taka szkoła średnia z polskim językiem wykładowym, ma nowo utworzona szkoła otrzymać ruski język wykładowy, jeżeli ludność w dotyczącym powiecie jest wedle wyników ostatniej konskrypcyi w liczbie wyższej ponad 50% ruską, lub jeżeli w istniejącej polskiej szkole średniej jest wyżej 200 uczniów narodowości ruskiej.

Jeżeli okaże się potrzeba utworzenia nowej szkoły średniej w miejscowości, gdzie już jest taka szkoła średnia z językiem wykładowym ruskim, ma nowo utworzona szkoła otrzymać polski język wykładowy, jeżeli ludność w dotyczącym powiecie jest wedle wyników ostatniej konskrypcyi w liczbie wyższej ponad 50% polską, lub jeżeli w istniejącej ruskiej szkole średniej jest wyżej 200 uczniów narodowości polskiej.

Potrzeba utworzenia nowej szkoly średniej ma się uważać za istniejącą, jeżeli liczba uczniów w istniejącej już takiej szkole średniej dojdzie wyżej 500.

Art. 5 d). W szkołach średnich z językiem wykładowym polskim mają być zaprowadzone paralelne klasy z językiem wykładowym ruskim, jeżeli zażąda tego co najmniej 25 rodziców uczniów dotyczącej klasy.

Dopóki ustawa krajowa inaczej nie postanowi, pozostawiony będzie język niemie-

cki w dotychczasowym zakresie wykładów w c. k. II. gimnazyum we Lwowie.

§. 2.

Wykonanie tej ustawy porucza się Ministrowi wyznań i oświaty.

We Lwowie, dnia 14. października 1905.

Wnioskodawca:
Oleśnicki w. r.

Korol, Effinowicz, Barabasz, Ostapczuk, Huryk, Bohaczewski, Mazikiewicz, Mogilnicki, Staruch, Ochrymowicz, F. Włodek, Kramarczyk, Szwed, Glidziuk, Potoczek.

Interpelacya
do Wysokiego c. k. Rządu.

W miesiącu wrześniu 1904 r. została reskryptem Wys. Namiestnictwa rozwiązana Rada gminna w Tustanowicach, powiatu drohobyckiego i ustanowionym komisarz rządowy w osobie p. Kwaśniaka, koncepisty c. k. Starostwa w Samborze.

Pomimo tego, że urzędowanie komisarza rządowego jest po myśli ustawy gminnej tylko środkiem przejściowym i nowy wybór Rady gminnej powinien być rozpisanym do 6 tygodni po rozwiązaniu — urzęduje w gminie Tustanowice komisarz rządowy już więcej jak rok, a wybory dotychczas jeszcze nie zostały rozpisane.

Prowizoryum to odbija się na stosunkach i sprawach gminy w bardzo niekorzystny sposób.

Wydatki na administracyę gminy wzrosły w straszliwy sposób.

W ostatnim roku przed rozwiązaniem Rady gminnej wynosił dodatek gminny 15% — a teraz wynosi on 50%.

Oprócz tego zużywa obecnie administracya wszystkie dochody i to dosyć znaczne dochody, jakie pobiera gmina z wydzierżawienia terenów naftowych.

Gdy wobec tego dalsze wstrzymywanie rozpisania wyboru reprezentacyi gminnej pociąga za sobą skutki wielkich strat dla gminy i nie jest zupełnie ze względu na administracyę gminy uzasadnione — zapytują podpisani:

Czy wiadomym jest ten stan rzeczy Wys. c. k. Rządowi?

Czy i kiedy zamierza Wysoki Rząd rozpisać wybory nowej Reprezentacyi gminnej w Tustanowicach?

Interpelant:
Oleśnicki.

Korol, Effinowicz, Barabasz, Ostapczuk, Huryk, Bohaczewski, Mazikiewicz, Mogilnicki, Staruch, Ochrymowicz, Glidziuk, Stapiński, F. Włodek, Żardecki, Kramarczyk, Szwed, Potoczek.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tych wniosków umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia, interpelacyę zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek udziela głosu p. Oleśnickiemu, który tego zażądał po porządku dziennym.

Przemawia p. Oleśnicki i uprasza Marszałka, by postawił na porządku dziennym w najbliższych dniach sprawdzenie wyboru posła z kuryi gmin wiejskich powiatu żydaczowskiego.

Marszałek oznajmia, że Wydział krajowy nie sprawdził jeszcze tego wyboru, oświadcza jednak, że życzenie p. Oleśnickiego zakomunikuje Wydziałowi krajowemu, który niewątpliwie do tego się zastosuje tak, że sprawa ta wkrótce znajdzie się na porządku dziennym.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 17. października 1905 godzinę 10 przed południem i odczy-

tuje porządek dzienny następnego posiedzenia, zaznaczając poprzednio, że komisya prawnicza cofnęła swe sprawozdanie o petycyi Zarządu głównego Tow. Kółek rolniczych w sprawie reformy ksiąg gruntowych, które to sprawozdanie umieszczone było pod punktem 10. porządku dzisiejszego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

35. posiedzenia, II. sesyi, VIII peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 17. października 1905.

Początek o godzinie 10 minut 45 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 127.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 32-go posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 34-go posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Izba bez rozprawy uchwala udzielenie p. Rotterowi urlopu na 14 dni.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 17. października 1905 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls. 2506—2509, 2511, 2516, 2517, 2523, 2525, 2526, 2529, do 2533, 2535, 2537—2540, 2542, 2543, 2545, 2546, 2549—2555, 2557—2561, 2563—2571, 2573—2575, 2578, 2582—2585, 2587—2589, 2592, 2594—2597, 2599—2609, 2612—2614, 2617, 2622, 2625, 2627, 2628, 2639—2653, 2655—2660, 2663, 2664, 2669, 2670, 2673 do 2675, 2677—2681, 2684, 2686, 2690.

Komisyi szkolnej Ls. 2518—2521, 2534, 2536, 2544, 2547, 2556, 2562, 2572, 2576, 2590, 2593, 2616, 2618, 2621, 2623, 2629 do 2631, 2636, 2637, 2667, 2682, 2683, 2685, 2687—2689.

Komisyi administracyjnej Ls. 2577, 2586, 2598, 2611, 2632—2635, 2665, 2676.

Komisyi prawniczej Ls. 2579—2581, 2671, 2672.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls. 2654.

Komisyi drogowej Ls. 2528.

Komisyi kolejowej Ls. 2619, 2626, 2638, 2668.

Komisyi przemysłowej Ls. 2510, 2527, 2548, 2591, 2624.

Komisyi bankowej Ls. 2615.

Komisyi sanitarnej Ls. 2524, 2610, 2666.

Komisyi solnej Ls. 2620.

Po odczytaniu petycyi Ls. 2586 kraj. Związku ochotniczych Straży pożarnych we Lwowie o ustanowienie posady kraj. inspektora pożarnego i o utworzenie kraj. funduszu pożarnego przemawia p. Cielecki popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom, jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 2615 Adeli Smolkowej wdowy po Dyrektorze Banku kraj. w Zakopanem o podwyższenie pensyi wdowiej.

Przemawia p. Maiss, popierając tę petycyę i wnosi na odesłanie tej petycyi do komisyi bankowej.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek p. Maissa na przekazanie tej petycyi komisyi bankowej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom, jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 2682 Nauczycielstwa powiatu lwowskiego o dodatek drożyźniany i fundusz na zwrotne zaliczki na płace udziela Marszałek głosu p. Merunowiczowi dla poparcia tej petycyi.

P. Merunowicz nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom, jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 2683 Grona nauczycielskiego w Szczucinie o dodatek drożyźniany przemawia p. Wilczkiewicz, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom, jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm uchwali:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył wnioski w przedmiocie uregulowania płac nauczycielstwa ludowego, przeznaczając na cel polepszenia płac odpowiednią wydatną kwotę wedle możności już na r. 1906.

We Lwowie, dnia 14. października 1905.

Wnioskodawcy:
Małachowski w. r.
Głąbiński w. r.

Michalski, Buynowski, Rayski, Tomaszewski Fruchtmann, Vayhinger, Huza, Wurst, Maryewski, Łazarski, Bednarski, Merunowicz, Witosławski, Widt, Loewenstein, Jahl. Schätzel.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu opracowanie projektu zaopatrzenia wszystkich gmin w kraju w stosowne budynki dla szkół ludowych, a to w przeciągu pięciu lat.

Projekt ten wraz z planem zaciągnięcia na ten cel potrzebnej pożyczki krajowej i planem amortyzacyi tejże przedłoży Wydział krajowy na następną sesyę Sejmowi.

We Lwowie, dnia 14. października 1905.

Wnioskodawca:
Jan Stapiński w. r.

Bojko, Krempa, Oleśnicki, F. Włodek, Kramarczyk, Korol, Barabasz, Huryk, Szwed, Wilczkiewicz, Maiss, Maryewski, Szponder, Potoczek, Mogilnicki, Staruch.

W n i o s e k.

Z uwagi na wyjątkową drożyznę, jaka zwłaszcza w ostatnich czasach zapanowała na zachodzie kraju, w powiecie bialskim, na granicy Ślązka austryackiego i pruskiego, —

z uwagi, że nauczycielstwo w tym powiecie, przy dotychczasowych skromnych płacach, nawet najniezbędniejszych potrzeb życia pokryć nie może, —

z uwagi na brak nauczycieli w powiecie bialskim i na mnożące się wypadki opuszczania posad szkolnych przez nauczycieli, właśnie z powodu wielkiej drożyzny w powiecie, —

z uwagi, że na zachodniej granicy kraju, w bialskim powiecie, silny zastęp poważnych i należycie uposażonych nauczycieli powinien być utrzymany ze względów narodowych i ogólno krajowych, —

wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy bezzwłocznie i to w obecnej sesyi uchwalić dla nauczycielstwa w powiecie bialskim nadzwyczajną subwencyę z powodu drożyzny w wysokości co najmniej trzydziestu procentów (30%) dotychczasowych płac nauczycieli.

We Lwowie, dnia 17. października 1905.

Wnioskodawca:
Łazarski w. r.

Maiss, Schätzel, Witosławski Tarnawski, Małachowski, Jahl, Wesoliński, Tomaszewski, Maryewski, Buynowski, Bednarski Kramarczyk, Szwed, Potoczek.

W n i o s e k
posła ks. Szpondera i towarzyszy.

Zważywszy że c. k. Urząd podatkowy niejednokrotnie wzywa strony do powtórnego zapłacenia podatku należytościowego przez strony już raz uiszczonego;

zważywszy, że c. k. Urząd podatkowy pomimo wykazania się kwitem, dowodzącym uiszczenie wspomnianego podatku, ściga kontrybuenta środkami prawnymi celem zmuszenia go do zapłacenia podatku już raz uiszczonego;

zważywszy, że kontrybuent, nie chcąc po raz wtóry tego samego podatku opłacić, zmuszony jest się bronić, co za sobą pociąga najmniej uzasadnione wydatki;

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd do wydania w odpowiedniej drodze rozporządzenia dla c. k. Władz skarbowych, żeby przeciw stronom po wykazaniu się przez nie kwitem z zapłacenia podatku należytościowego nie stosowały środków prawnych celem zmuszenia ich do powtórnego płacenia podatku aż do urzędowego zbadania, czy ten podatek został w istocie zapłacony, czy nie.

We Lwowie, dnia 17. października 1905.

Wnioskodawca:
Ks. Szponder w. r.

Kramarczyk, Wilczkiewicz, Oleśnicki, Mazikiewicz, Effinowicz, Korol, Bojko, F. Włodek, Wesoliński, Krempa, Bobaczewski Stapiński, Potoczek, Huryk, Barabasz.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić;

U s t a w a

z dnia .... zmieniająca postanowienia §. 16. ustawy gminnej z 12. sierpnia 1866 Nr. 9 Dz. u. kr., względnie ustawy z 21. marca 1888 Nr. 40 Dz. u. kr.

Art I.

Postanowienia §. 16 ustawy gminnej z 12. sierpnia 1866 Nr. 9 Dz. u. kr., względnie ustawy z 21. marca 1888 Nr. 40 Dz. u. kr., tracą moc obowiązującą w dotychczasowem swem brzmieniu, a w miejsce ich wchodzą w życie następujące postanowienia:

§. 16.

Każdy członek gminy, opłacający co najmniej szóstą część całej sumy podatków bezpośrednich w gminie do opłaty

*

przypisanych, jak niemniej każdy właściciel przydzielonej do gminy posiadłości tabularnej, stanowiącej odrębne ciało tabularne, a nie utworzonej z własności tabularnej na mocy ustawy o włościach rentowych z 17. lutego 1905 Nr. 40 Dz. u. kr., od której roczna należytość w realnych podatkach państwowych, t. j. domowym i gruntowym, wynosi co najmniej sumę 50 K., ma prawo być bez wyboru członkiem Rady gminnej, jeżeli jest obywatelem państwa austryackiego, a nie zachodzi względem niego żadna z przyczyn wykluczających lub wyłączających, wymienionych w §§. 3, 10 i 11 ordynacyi wyborczej dla gmin.

Za osobę nie używającą własnowolności spełnia to prawo jej prawny zastępca lub tegoż pełnomocnik.

Wojskowi w czynnej służbie i kobiety, jeżeli chcą z tego prawa korzystać, muszą, a wszystkie inne osoby mające to prawo mogą wykonywać go przez pełnomocników.

Współwłaściciele realności upełnomocniają na członka Rady gminnej jednego z pomiędzy siebie, lub inną osobę.

Radnego bez wyboru zastępować nie może, kto nie jest obywatelem austryackim, nie używa własnowolności, lub względem kogo zachodzą okoliczności wykluczające lub wyłączające wymienione w §§. 3, 10 i 11 ordynacyi wyborczej dla gmin. Zastępca może zastępować tylko jedną osobę, jeżeli zastępca już co do swej osoby należy do Rady gminnej, głos jego ma być przy głosowaniu podwójnie liczony.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy porucza się Ministrowi spraw wewnętrznych.

We Lwowie, dnia 17. października 1905.

Wnioskodawca:
Oleśnicki w. r.

Korol, Effinowicz, Barabasz, Ostapczuk, Huryk, Bohaczewski, Mazikiewicz, Mogilnicki, Staruch, Ochrymowicz, Glidziuk, Stapiński, F. Włodek, Krempa.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

U s t a w a

z dnia .... zmieniająca postanowienia §. 8. ordynacyi wyborczej powiatowej.

Art. I.

Postanowienia §. 8. ord. wyb. powiatowej tracą w dotychczasowem brzmieniu swą moc obowiązującą, — a w miejsce ich obowiązywać będą następujące postanowienia:

§. 8.

Prawo wyboru członków rady powiatowej w kuryi gmin wiejskich mają także obywatele państwa austryackiego, którzy posiadają w powiecie majątki ziemskie tabularne i opłacają roczną sumę, nie mniejszą jak 50 K., a nie dosięgają 200 K. podatków bezpośrednich, o ile posiadłość ich nie została utworzoną z własności tabularnej na mocy ustawy o włościach rentowych z dnia 17. lutego 1905 Nr. 40 Dz. u. kr.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy porucza się Ministrowi spraw wewnętrznych.

We Lwowie, dnia 17. października 1905.

Wnioskodawca:
Oleśnicki w. r.

Korol, Effinowicz, A. Barabasz, Ostapczuk, Huryk, Bohaczewski, Mazikiewicz, Krempa, F. Włodek, Stapiński, Mogilnicki, Staruch, Ochrymowicz, Glidziuk.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

U s t a w a

z dnia .... zmieniająca postanowienia §. 14. sejmowej ordynacyi wyborczej, względnie ustawy z 26. czerwca 1887 Nr. 46 Dz. u. kr.

Art. I.

Postanowienia §. 14. sejmowej ordynacyi wyborczej, względnie ustawy z 26.

czerwca 1887 Nr. 46 Dz. u. kr. tracą swą moc obowiązującą, a w miejsce ich wchodzi w życie następujące postanowienie:

§. 14.

Pełnoletni, do związku austryackiego państwa należący właściciele posiadłości tabularnej do związku gminy nie należącej, od której należytość roczna w realnych podatkach państwowych wynosi co najmniej 50 K., a nie dosięga pełnej sumy 200 koron, mają z uwzględnieniem postanowień ustawy z 20. września 1866 (Nr. 23 Dz. u. i rozp. kraj.) — o ile posiadłość ich nie została utworzona z własności tabularnej na mocy ustawy o włościach rentowych z dnia 17. lutego 1905 Nr. 40 Dz. u. kr. — jako wyborcy mieć udział w wyborze posła z gmin wiejskich tego okręgu wyborczego, w którym posiadłość ta leży.

Z pomiędzy kilku właścicieli takiej posiadłości ten tylko może być wyborcą, którego wszyscy do tego upoważniają.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy porucza się Ministerstwu spraw wewnętrznych.

We Lwowie, dnia 14. października 1905.

Wnioskodawca:
Oleśnicki w. r.

Staruch, Korol, Eflinowicz, Barabasz, Ostapczuk, Huryk, Bohaczewski, Mazikiewicz, Mogilnicki, Ochrymowicz, Glidziuk, Stapiński, F. Włodek, Krempa.

Interpelacya

do c. k. Rządu w sprawie nadużyć przy prawyborach w gminie Tyśmienica, które odbyły się dnia 10. października 1905.

W dniu 10. października 1905 odbyły się wybory wyborców w gminie Tyśmienica, powiatu tłumackiego, do wyboru posła z V. kuryi okręgu wyborczego Stanisławów - Tłumacz - Podhajce - Buczacz-Rohatyn.

Przy prawyborach tych dopuścił się komisarz wyborczy i c. k. Starostwo w Tłumaczu rażących nadużyć, które sprowadziły rezultat zupełnie niezgodny z wolą znacznej większości wyborców, powodując bezwarunkowo nieważność tych wyborów.

Nadużycia te są następujące: Na przeprowadzenie prawyborów dla 1800 uprawnionych do głosowania wyznaczyło c. k. Starostwo czas od 8—11 godziny, t. j. tylko 3 godziny, w którym to czasie absolutnie niemożliwem było, ażeby wszyscy uprawnieni:

1) prawyborcy oddali swój głos, tem bardziej, że prawyborca głosował imiennie na 16 kandydatów wyborców, więc z góry mogło c. k. Starostwo przewidzieć, że przy głosowaniu w tak krótkim czasie nawet część uprawnionych nie może przyjść do głosu.

2) C. k. komisarz Donikowski, będąc w Tyśmienicy, oświadczył, że prawybory w Tyśmienicy odbędą się w środę dnia 11. b. m. od godz. 8—11 rano, również ogłoszenie prawyborów przez urząd gminny było kalką odbite w kilku egzemplarzach z terminem na 11. b. m., a później poprawiono piórem na 10. b. m., jak również i datę ogłoszenia, co jest dowodem, że poprawki tej dokonano w ostatniej chwili.

3) Wstęp do sali wyborczej był strzeżony przez 3 żandarmów, którzy do sali wpuszczali tylko partyę rządową, t. j. żydów, tymczasem chrześcijanom, którzy stali przed lokalem wyborczym, wchodu do sali wyborczej wzbraniali. Skutkiem tego salę wyborczą wypełnili prawie całą sami żydzi i dopiero gdy na żądanie kilku chrześcijańskich prawyborców pozwolił c. k. komisarz wpuścić i z chrześcijańskiej strony, lecz sala wyborcza przedtem już była prawie wypełniona, więc mała ilość ze strony chrześcijańskiej do sali weszła.

4) Gdy więc na zezwolenie p. c. k. komisarza salę zaczęli wypełniać chrześcijanie, wtedy komisarz wyszedł przed lokal wyborczy i odezwał się w te słowa: „Ludzie nie pchajcie się do lokalu, ja was

wszystkich dopuszczę do głosowania, czekajcie tu, nigdzie nie odchodźcie, ja was zawołam i głosowanie będzie tak długo odbywać się dopóki wszyscy nie oddadzą swych głosów". Słowom komisarza uwierzyli prawyborcy i czekali spokojnie przed lokalem wyborczym. O godz. 11. komisarz widząc, że sala jest całkiem napełniona prawie samymi żydami, że lista żydowska wzięła górę nad chrześcijańską, wyszedł przed lokal wyborczy i oznajmił, że głosowanie zamyka i tylko obecni na sali mają prawo do głosowania — mimo protestu prawyborców, których około 600 było zebranych przed lokalem wyborczym. Skutkiem tego tych 600 prawyborców zupełnie nie przyszło do głosowania, co sprzeciwia się §. 29 względnie §. 45 ordynacyi wyborczej;

5) Komisarz oświadczył na wstępie, że prawybory będą odbywać się wedle alfabetu. Jednak tego nie trzymano się wobec wszystkich uprawnionych, bo dopuszczano przedewszystkiem urzędników, służbę z gorzelni, żydów, a innych uprawnionych odsyłano do czasu, aż nadejdzie odnośna litera. Jednak już przy literze B głosowanie zostało zamknięte. Przypuszczono osobno do głosowania Szepfa, słuchacza praw bez zajęcia żadnego, a przecież litera Sz nie jest literą B, na której komisarz zamknął głosowanie. Tak samo Srul Majer Szaja, Elker Klajn recte Berger, którego zaraz przy A przyjęto do głosowania i ks. Rączkowski.

6) Wskutek krótkiego czasu, wskutek tego, że do głosu przypuszczono samych żydów bez względu na alfabet, chrześcijańska partya nie mogła przyjść do głosu. Chrześcijańskiej partyi na każdym kroku utrudniano wstęp do sali, jak wyżej było opisane, tymczasem żydzi nie tylko mieli wolny wstęp do sali przez drzwi, lecz całkiem bezkarnie przeskoczyło kilku przez okno.

7) Pewien Nuta Held, który nie jest uprawnionym do głosu, głosował pod nazwiskiem Nuta Held recte Apel, mimo protestu uprawnionych. Rezultatem tego było, że na 1000 uprawnionych zaledwie 162 oddało głos i to przeważnie żydów. Gdy komisarz ogłosił wybory za zamknięte i 600 nie przypuścił do głosowania, mała część rozeszła się do domu — reszta 438 zgłosiła się zaraz do komitetu, ażeby złożyć swoje podpisy w celu wniesienia protestu w sprawie nielegalności prawyborów.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy wiadomem jest Wys. Rządowi to krzyczące nadużycie Starostwa tłumackiego i jego komisarza?

2) Czy gotów jest c. k. Rząd w załatwieniu protestu wniesionego przez kilkuset mieszkańców Tyśmienicy powyższe nielegalne prawybory znieść i przeprowadzenie nowych z wszelką surową objektywnością zarządzić?

3) Czy gotów jest Wys. Rząd c. k. Starostwo w Tłumaczu i jego c. k. komisarza z przyczyny tego nadużycia do surowej odpowiedzialności pociągnąć.

Interpelant:
Oleśnicki.

Korol, Glidziuk, Bohaczewski, Barabasz, Ostapczuk, Mogilnicki, Mazikiewicz, Bojko, Krempa, F. Włodek, Stapiński, Effinowicz, Huryk, Staruch.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Interpelacya

posła Franciszka Krempy i towarzyszy do J. W. Pana Komisarza rządowego w sprawie szkoły realnej w Żywcu.

Wysoki rząd kreował z rokiem szkolnym 1904/1905 szkołę realną w Żywcu, której od dawna potrzebę potwierdza fakt, że zakład ten w dwóch klasach ma przeszło 130 uczni. Wiadomość, wreszcie fakt dokonany otwarcia tego zakładu obudziły szerokie zadowolenie u mieszkańców całego powiatu, ale też nie zabrakło ludzi, którzy ze szkodą prawie całego ogółu inteligencyi, mieszczaństwa i ludu, zapragnęli pomie-

szczenia takiego szkoły, któreby im przyszło z korzyścią materyalną i ich realności wybiło w cenę, choć się na to wszyscy oburzają. Klika bogatych handlarzy nierogacizny, pod dowództwem marszałka żywieckiego Rady powiatowej, klika mająca osobisty interes na oku, a nie interes ogółu, wpływem i groźbami przeprowadziła uchwałę Rady miejskiej, by pod budowę szkoły realnej wybrać miejsce klice dogadzające, miejsce pod każdym względem nieodpowiednie, terytoryum wilgotne i błotniste, do którego niema należytego przystępu, terytoryum w pobliżu targowicy i cmentarza, pod względem hygienicznym liche, bo nieposiadające dobrej wody do picia.

Przeciwko takim uchwałom podniesiono gwałtowne protesty. Podniosło pisemko żywieckie w kilku artykułach, a z wywodami pisemka solidaryzowali się wszyscy uczciwi, mądrzy i bezinteresowni ludzie. W tej sprawie contra zabrał też głos dyrektor szkoły realnej Gustawicz, człowiek li dobro zakładu mający na celu i w liście otwartym protestował przeciwko stawianiu szkoły realnej w miejscu przez „Radę“ miejską proponowanem. C. k. Namiestnictwo uznało słuszność tych wszystkich głosów przeciwnych i zarządzenia w tej mierze Namiestnictwa spotkały się z powszechnem uznaniem. Klika była niezadowoloną i zarekurowała do Ministeryum, a sprawę przedstawiono krętnie, sofistycznie i wprost nieuczciwie, opatrując rekurs w cały szereg kruczków prawniczych. Sprawa ostatecznie nie została załatwioną.

Wobec tego zapytują podpisani J. W. Pana Komisarza rządowego, co zamierza uczynić, aby klika mająca dobro własne na oku została w swem przedsięwzięciu poskromioną.

Lwów, dnia 17. października 1905.

Interpelant:
Fr. Krempa w. r.

Huryk, Bojko, F. Włodek, Stapiński, Kramarczyk, Szponder, Korol, Barabasz, Effinowicz, Szwed, Wesoliński, Mazikiewicz, Wilczkiewicz, Oleśnicki.

Interpelacya
do J. W. Pana c. k. Komisarza rządowego we Lwowie.

Ponieważ sprawa asekuracyi przymusowej od ognia staje się coraz konieczniejszą akcyą ratunkową od zupełnej ruiny w razie wypadków ogniowych w Galicyi, które się dość znacznie często powtarzają i w wielu wypadkach znaczną część mieszkańców kraju, którzy się sami dobrowolnie ubezpieczyć nie chcą do ostatecznej nędzy przyprowadzają.

Gdy w tej tak ważnej sprawie posłowie włościańscy, delegowani na Sejm, co roku prawie w tej Wysokiej Izbie stosowne wnioski oraz interpelacye wnoszą, jednakże mimo to i uchwały Wysokiego Sejmu Wysoki c. k. Rząd nic w tym względzie pozytywnego uczynić nie chce, dla tego podpisani zapytują po raz setny z prośbą o konieczną i gruntowną odpowiedź, czy włościaństwo nasze galicyjskie może liczyć na wprowadzenie w życie i to konieczne już w krótkim czasie przymusowej ustawy asekuracyjnej od ognia, któraby nosiła cechy ściśle krajowej instytucyi.

Lwów, dnia 16. października 1905.

Interpelant:
Fr. Kramarczyk w. r.

Effinowicz, Stapiński, Wesoliński, Szponder, Barabasz, Huryk, Cielecki, F. Włodek, Oleśnicki, Wilczkiewicz, Potoczek, Bojko, Szwed, Korol.

Interpelacya
posła Filipa Włodka i tow. do J. W. Pana Komisarza rządowego w sprawie egzekucyi podatkowej przeciw Antoniemu Skawińskiemu w gminie Cyganach powiat Borszczów.

Przed 40 laty wybudował Antoni Skawiński na parceli gr. 171 w Cyganach

dom mieszkalny, który oznaczono l. konskr. 209 i od tego domu opłacał podatek domowo-klasowy, na co ma dowody w pokwitowaniach z urzędu podatkowego, tak zapisano w księgach hipotecznych i w księgach podatkowych.

A i teraz przed miesiącem przybyły egzekutor podatkowy do Cyganów ogłosił Antoniemu Skawińskiemu egzekucyę za zaległości podatkowe z domu l. konskr. 201, a wójt gm. Baszczak i pisarz Sperling oznajmili, że dom l. konskr. 209 jest własnością Ela Gottesmana, a dom l. konskr. 201 należy do Skawińskiego. W urzędzie podatkowym w Borszczowie, dokąd Skawiński się udał o wyjaśnienie, potwierdzono, że rzeczywiście dom l. konskr. 209 należy do Skawińskiego.

Podobnych omyłek zdarzyło się w Cyganach więcej. Wskazywałoby to na jakieś nieczyste manipulacye pisarza Icka Sperlinga na spółkę z wójtem Baszczakiem.

Zapytujemy J. W. Pana Komisarza rządowego, czy ma wiadomość o tych sprawach, czy zechce polecić dokładne ich zbadanie i w razie stwierdzonej winy uwolnić gminę Cygany od urzędowania Sperlinga i Baszczaka.

Lwów, dnia 14. października 1905.

Interpelant:
F. Włodek w. r.

Kramarczyk, Huryk, Oleśnicki, Krempa, Korol, Ostapczuk, Staruch, Potoczek, Szwed, Barabasz, Szponder, Wilczkiewicz, Stapiński, Bojko.

Interpelacya

posła Jana Stapińskiego i tow. do Wysokiego Wydziału krajowego w sprawie wadliwej gospodarki drogowej Wydziału powiatowego we Lwowie.

Od rogatki łyczakowskiej we Lwowie prowadzi gościniec powiatowy w kierunku do Glinian. Gościniec ten łączy dwa powiaty ze sobą, a to: lwowski i przemyślański, a przy nim leżą liczne wsie, a w szczególności w powiecie lwowskim: Krzywczyce, Lesienice, Podborce, Kamienopol, Mikłaszów, Biłka królewska i szlachecka, Barszczowice, Zuchorzyce i Żurawniki, a prócz tego sąsiednie i nieco dalsze wsie i osady korzystają z niego, gdy ich mieszkańcy jeżdżą do niedalekich Glinian na targi i jarmarki; przeto też ten gościniec jest jednym z najbardziej uczęszczanych w powiecie.

Wobec tego powinien gościniec ten znajdować się w możliwie dobrym stanie, by ludność używająca go nie ponosiła uszczerbku wskutek jego złego stanu w swym dobytku i mieniu.

Tymczasem lwowski Wydział pow. nie dba wcale o ten gościniec i pozostawił go w zupełności na opatrzność boską, — od całego bowiem szeregu lat gościniec ten nie jest naprawiany i wskutek tego wygląda jak ścieżka wśród stepów i pustyń.

Ponieważ ten gościniec prowadzi przez grunt gliniasty, piaszczysty, jakoteż czarnoziem więc na wiosnę podczas roztopów tworzy się na gliniastym gruncie z rozmokłej gliny istne bagno, przez które nie można przejechać, dlatego też na przestrzeni od Lesienic do Podborzec jeżdżą gospodarze przez cudze pola, przy gościńcu leżące, przez co te pola są zupełnie zniszczone i leżą odłogiem, co właścicielom ich przynosi poważną stratę.

Na przestrzeni od Mikłaszowa do Biłki królewskiej prowadzi gościniec przez czarnoziem. Tutaj też jest najtrudniejsza przeprawa dla wozów podczas roztopów na wiosnę i w jesieni podczas deszczów. Czarna ziemia rozmoczona przyczepia się kawałami do kół przejeżdżających wozów, tak że wozu naładowanego nie można ruszyć z miejsca i nieraz trzeba przyprzęgać drugą parę koni, by te bagna przebyć. Gdy latem takie błoto stwardnieje i zaschnie jak kamień, tworzą się na gościńcu zatory i grudy ogromnych rozmia-

rów tak, że po nich z ciężarem tylko z bardzo wielkim wysiłkiem koni można przejechać, przytem łamią się koła u wozów, a w nocy nie można przejechać bez narażenia koni na połamanie nóg.

Nawiezienie tej drogi kilkudziesięciu furami kamieni i wyrównanie dołów kosztem najwyżej 1000 koron mogłoby tę drogę doprowadzić do możliwego stanu, tembardziej, że ludność wsi, wykazanych na wstępie, opłaca znaczny dodatek drogowy, które to pieniądze obraca Wydział powiatowy na co innego.

Wprawdzie zaczął Wydział powiatowy jeszcze w roku 1902 na przestrzeni od Krzywczyc do Lesienic drogę tę naprawiać, ale od tego czasu ani na krok naprzód nie postąpiono mimo próśb wnoszonych do Wydziału powiatowego.

Podpisani zapytują tedy Wysoki Wydział krajowy, czy wiadomą mu jest gospodarka drogowa lwowskiego Wydziału powiatowego, czy jest skłonnym po zbadaniu stanu tej drogi t. zw. gliniańskiej postąpić w myśl §. 14 ustawy drogowej z d. 5. lipca 1897 dz. ust. kr. Nr. 43.

We Lwowie, dnia 17. października 1905.

Interpelant:
Jan Stapiński w. r.

Staruch, Potoczek, Krempa, Huryk, Szponder, Barabasz, Ostapczuk, Kramarczyk, Effinowicz, Bojko, Oleśnicki, Bohaczewski, Korol, Mazikiewicz.

Interpelacya

posła Stapińskiego i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie zniesienia taksy w kwocie 10 K. za każdy przedmiot za tak zwany „zaległy egzamin“ (kursowy względnie kollokwialny) w c. k. Szkole politechnicznej we Lwowie.

Istnieje prawo obowiązujące słuchaczy lwowskiej Politechniki, że student, który w wyznaczonym przez profesorów terminie nie złożył egzaminu kursowego, względnie kollokwium, zdając następnie egzamin tak zwany zaległy, musi przedtem zapłacić w dziekanacie taksę 10 koron za każdy przedmiot zdawany, z której to taksy większą część otrzymuje egzaminator, mniejszą dziekan. Uwolnienia od tej taksy niema — bez względu na przyczynę opóźnienia egzaminu (choroba, brak czasu z powodu lekcyi, zajęcia biurowego itp.).

Egzamina zaś te mają dla słuchaczów wartość ogromną, bo pomijając już tak ważne ulgi, jak uwolnienie od pierwszego egzaminu państwowego, zmniejszenie ilości pytanych przedmiotów przy drugim egzaminie państwowym, uwolnienie od czesnego, ewentualnie taks laboratoryjnych (rozumie się słuchaczów ubogich), zmuszają słuchaczów do regularnej pracy i co za tem idzie gruntownego opanowania wykładanego materyału.

Wskutek tego student ubogi, który z powodów zupełnie od siebie niezależnych opóźni termin zdawania egzaminów, stając wobec konieczności zapisania się na rok wyższy (co jest dopuszczalnem), nie mogąc uiścić obu taks od razu, płaci jedną — oczywiście czesne, a egzamin odkłada do czasów lepszych, tj. kiedy będzie miał pieniądze na zapłacenie taksy egzaminacyjnej.

Tak więc student, który, dajmy na to zachorował na czas przeznaczony do zdawania egzaminów, po wakacyach zapłacić musi za każdy przedmiot po 10 koron, co daje ze wszystkich przedmiotów przeciętną sumę 60—80 koron.

A co jest dla młodzieży najprzykrzejszem, to to, że termin zdawania egzaminu jest ograniczonym na przeciąg kilku dni przed wakacyami, termin zaś powakacyjny pociąga za sobą konieczność zapłacenia powyżej wspomnianej taksy, — nie należy też pominąć, że tym przywilejem szczyci się dotąd w Austryi jedynie Politechnika we Lwowie.

Pragnąc złagodzić bolesne ostrze tego prawa, niektórzy profesorowie zwalniają

jako egzaminatorowie i dziekani od tej taksy — są to jednak jednostki (na Politechnice dwóch) i kwestya ta jest zawisłą od dobrej woli egzaminatorów.

W ten sposób przedstawia się ta sprawa na lwowskiej Politechnice, jedynej polskiej w Autryi, na którą się garnie cała młodzież polska w ostatnich czasach, tembardziej, że przepełnienie na Uniwersytetach i najświeższe hasła, które wsiąkają powoli w społeczeństwo polskie, dają rękojmię możności służenia społeczeństwu. Młodzież to w olbrzymim procencie biedna dla której podstawą materyalnego bytu są lekcye lub odpowiednie biurowe zajęcia — bo wsparcie ze strony społeczeństwa jest znikomo małe. Młodzież Politechniki to w swym ogóle może najtęższa garść naszej młodzieży, bo sam wybór studyów wskazuje na dążność do samodzielności i niezawisłości, której nam tak strasznie brak. Kto zna bliżej straszne trudności materyalne, które ma do zwalczania młodzież nasza swą codzienną o kawał chleba walką na tle ogólnego ubóstwa naszego społeczeństwa, dla tego fakt opóźnienia egzaminów nie będzie aktem lenistwa lub negligencyi — ale zjawiskiem, którego korzeń leży głębiej. Zresztą tych, którzy egzaminów zdawać nie chcą, to nie obchodzi i nie daje im żadnych korzyści, jeno tym, których chęć i dążenie paraliżuje choroba lub walka o byt. Zdaje się, że dobra takich lekceważyć nie można.

Pragnąc zapobiedz innym niezbyt pożądanym objawom niezadowolenia młodzieży z powodu powyższych stosunków, jako też mając na względzie dobro tej najuboższej masy obywateli akademickich, podpisani zapytują c. k. Rząd, czy gotów znieść to wyjątkowe prawo, które przez tak długi czas krzywdzi słuchaczów w lwowskiej Politechnice.

Lwów, dnia 17. października 1905.

Interpelant:
Jan Stapiński w. r.

Huryk, Potoczek, Staruch, Mogilnicki, Krempa, Kramarczyk, Szponder, Barabasz, Bohaczewski, Effinowicz, Bojko, Oleśnicki, Korol, Mazikiewicz.

Interpelacya
do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego we Lwowie.

Podpisani niżej zapytują, czy wiadomem jest c. k. Rządowi, że c. k. Sądy w Galicyi przyznają adwokatom, jako obrońcom w sprawach cywilnych procesów, niepomiernie wysokie honorarya za stawiennictwa na termina sądowe lub też odnośne z temiż połączone prace kancelaryjne, jak tego małą próbkę załączonemi aktami się udowadnia, gdzie na pierwszem miejscu tych niewłaściwości stoi c. k. Sąd powiatowy w Kętach w powiecie bialskim i tak:

I. W sporze cywilnym powoda Franciszka Jekiełka oraz małoletnich Płaszczyców przeciw Rozalii Kramarczykowej o kwotę 184 koron przyznał c. k. Sąd pow. w Kętach adwokatowi p. Kazimierzowi Fabryemu za wniesienie pozwu i jedno stawiennictwo na termin koszta aż 40 K. 90 h., jak załącznik I. (Wyrok z d. 31. maja 1905 L. 90/5).

II. W sporze cywilnym powoda Franciszka Jekiełka oraz mał. Płaszczyców przeciw Rozalii Kramarczykowej, a to, że powód nie chciał odebrać pierwszego wyroku kwoty zasądzonej z rąk pełnomocnika pozwanej i z tego powodu owa kwota została złożona do depozytu sądowego w Kętach, otóż za napisanie jednego podania do Sądu o wydanie tychże pieniędzy z depozytu sądowego i podniesienie tychże pieniędzy, przyznał c. k. Sąd powiatowy w Kętach temuż samemu adwokatowi, p. Kazimierzowi Fabryemu, kwotę 26 K. 41 h. (załącznik II. Wyrok z d. 26. września 1905 l. 887/5).

III. Za napisanie skargi cywilnej bagatelki o te wyż wspomniane koszta 26 K. 41 h. przyznał c. k. Sąd powiat. w Kętach temuż samemu adwokatowi, p. Kazimierzowi Fabryemu, i za jedno stawiennictwo

na termin kwotę 20 K. i 28 h. (załącznik II. Wyrok z d. 26. września 1905 l. 887), nadmieniając przytem, że siedziba p. Kazimierza Fabryego jako adwokata krajowego jest w tejże samej miejscowości siedziby c. k. Sądu pow. w Kętach.

Wobec tego podpisani proszą o skonstatowanie dołączonych faktów i wydanie w tym celu odpowiedniego zarządzenia, aby na przyszłość c. k. Sądy powiatowe, a w szczególności c. k. Sąd pow. w Kętach trzymał się ściśle taryfy adwokackiej i nie pozwolił niszczyć wysokiemi taksami za obrony prawne biednej ludności wiejskiej.

Lwów, dnia 14. października 1905.

Interpelant:
Fr. Kramarczyk w. r.

Potoczek, Szwed, F. Włodek, Stapiński, Szponder, Bojko, Huryk, Barabasz, Wilczkiewicz, Wesoliński, Szajer, Krempa, Żardecki, Białoskórski.

Interpelacya

posła Jana Stapińskiego i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie żeńskiego instytutu naukowo-wychowawczego im. Teofila Lenartowicza w Stanisławowie.

Od lat kilkunastu istnieje w Stanisławowie prywatny żeński instytut naukowo-wychowawczy imienia Teofila Lenartowicza, przygotowujący za opłatą miesięczną 8 do 16 koron kandydatki do zawodu nauczycielskiego.

Frekwencya w tym zakładzie jest bardzo znaczna, gdyż po 4-letniej nauce rok rocznie do egzaminu dojrzałości zasiada przeszło 30 abiturientek, w roku zaś bieżącym zasiadało ich 42.

Dawniej uczenice w mowie będącego instytutu zdawały egzamin dojrzałości w stanisławowskiem seminaryum nauczycielskiem męskiem; od lat kilku jednak Rada szkolna krajowa wydała rozporządzenie, aby kandydatki, przygotowane do egzaminu maturycznego przez żeński instytut naukowo-wychowawczy w Stanisławowie, zdawały te egzamina poza Stanisławowem.

Rozporządzenie to jest jednoznaczne z utrudnieniem kandydatkom składania egzaminów dojrzałości, zmusza je bowiem do przebywania w innych miastach przez czas najmniej 6 tygodni, co powoduje dla rodziców znaczne wydatki, wskutek czego wiele przygotowanych kandydatek egzaminu dojrzałości zupełnie nie zdaje.

Wprawdzie Wysoki Rząd nadał wspomnianemu instytutowi prawo publiczności, jednak dopiero od roku 1907/8, gdyby zaś rozporządzenie krajowej Rady szkolnej nie zostało zmienione, w takim razie utrudnienie w złożeniu egzaminu maturycznego w roku 1905 i 1906 musiałoby wpłynąć niekorzystnie na frekwencyę zakładu ze szkodą krajowego szkolnictwa, które odczuwa brak ukwalifikowanych sił nauczycielskich.

Z tych przyczyn zapytujemy W. Rząd, czy skłonnym jest rozporządzenie krajowej Rady szkolnej dotyczące zdawania egzaminów dojrzałości przez kandydatki przygotowane w prywatnym instytucie naukowo-wychowawczym w ten sposób zmienić, aby kandydatki te mogły w roku 1905 i 1906 egzamina maturyczne składać w męskiem seminaryum nauczycielskiem w Stanisławowie.

We Lwowie, 14. października 1905.

Interpelant:
Jan Stapiński w. r.

Oleśnicki, F. Włodek, Bojko, Krempa, Kramarczyk, Glidziuk, Szponder, W. Szwed, Barabasz, Korol, Huryk, Potoczek, Mazikiewicz, Staruch.

Interpelacya

posła Jana Stapińskiego i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie odszkodowania włościanom z gminy Radziszowa za wstrzymanie zbiorów i robót polnych z powodu ćwiczeń wojskowych.

Na gruntach położonych w obrębie gminy Skawina znajduje się strzelnica woj-

skowa, której używa załoga krakowska. Poza strzelnicą i obwałowanym jej terenem znajdują się grunta należące do włościan z Radziszowa, którzy podczas ćwiczeń żołnierzy w strzelaniu ostrymi nabojami z karabinów — nie mają do swoich gruntów przystępu, będąc narażeni na stratę życia lub kalectwo.

W roku bieżącym ćwiczenia w strzelaniu trwały w tej miejscowości od 21. do 28. sierpnia włącznie, wskutek czego włościanie z gminy Radziszowa nie mogli ról swoich pod zimowe zasiewy uprawić, ani koniczów i paszy zebrać, zwłaszcza, że od 28. sierpnia do dziś dnia trwa stale slota w tej okolicy.

Starania włościan radziszowskich o przyznanie im i wypłacenie odszkodowania z powodu oczywiście poniesionych strat, mianowicie prośby wniesione do Starostwa w Podgórzu 3. września 1905 nie odniosły żadnego skutku, wobec czego zapytujemy c. k. Rząd, czy zechce do zlikwidowania spowodowanej szkody przystąpić i szkodę tę w najkrótszym czasie wynagrodzić ze względu na to, że obywatele w gminie Radziszowie zamieszkali, straciwszy zbiór paszy bezpowrotnie, zmuszeni są kupować żywność na utrzymanie inwentarzy.

We Lwowie, dnia 14. października 1905.

Interpelujący:
Jan Stapiński w. r.

Oleśnicki, F. Włodek, Bojko, Krempa, Kramarczyk, Korol, Barabasz, Huryk, Szponder, Potoczek, Szwed, Mazikiewicz, Staruch, Glidziuk.

Interpelacya

w sprawie budującej się kolei Tarnów-Szczucin do Wys. Wydziału krajowego.

Budowa kolei lokalnej Tarnów-Szczucin nie postępuje dość szybko — jako tego termin otwarcia tej kolei w połowie października 1906 wymaga.

W tym roku miały być wykonane roboty ziemne oraz wyprowadzone pod dach i przykryte budynki stacyjne. Tymczasem roboty ziemne postępują nieznacznie, bo przedsiębiorcy nie starają się o odpowiednią liczbę robotników, jak również targują się z włościanami przy wykupnie gruntów o każdą piędź ziemi, przez co nawet i ta robota ziemna jest wstrzymaną, któraby się pomimo braku robotników dała prowadzić. Co ważniejsze, o murowaniu budynków stacyjnych zgoła nic nie słychać, co wszystkich mieszkańców powiatu dąbrowskiego bardzo niepokoi. — Wobec istniejących przepisów budowlanych nie można zamieszkać murowanego domu, którego mury poprzedniego roku przed zimą nie zostały pod dach wyprowadzone. Ta okoliczność zaś, że pp. przedsiębiorcy kolejowi wcale nie myślą tego roku murować budynków stacyjnych — może być przyczyną, że i kolej w oznaczonym terminie, a nawet w ogóle w przyszłym roku nie będzie skończoną i oddaną.

Dlatego ośmielamy się Wysoki Wydział krajowy zapytać, czy powołany tu sposób budowania kolei Tarnów-Szczucin jest mu wiadomy i co zamierza uczynić, aby kolej w październiku 1906, jak wyrażono w sprawozdaniu Wydziału krajowego o kolejach, mogła być dla publicznego ruchu oddana.

We Lwowie, dnia 17. października 1905.

Interpelujący:
Ks. A. Wilczkiewicz w. r.

Szwed, Szponder, F. Włodek, Kramarczyk, Oleśnicki, Korol, Barabasz, Wesoliński, Huryk, Effinowicz, Krempa, Cielecki, Trzecieski, Kolischer.

Interpelacya

do Wysokiego c. k. Rządu.

Dawniejszymi czasy, gdy Arcyksiążęcy Zarząd dóbr Żywieckich utrzymywał na folwarku w Wieprzu ogiery rozpłodowe arabskiej i angielskiej większej rasy i dopuszczał do nich klacze włościańskie, wtenczas w okolicy Żywca mieli hodowcy piękne i rosłe konie mające wartość do 800 a nawet do 1000 złr.

Od pewnego czasu i to od lat kilkunastu popsuła się rasa koni w Żywieczczyźnie i nie mają już takich pięknych koni, jak bywały dawniej, a powodem tego jest ta okoliczność, że rząd stacyonuje w Żywcu ogiery małe, cienkie i do rozpłodu niezdatne, przez co hodowcy koni nie mogą nabyć lepszej rasy i ponoszą stąd poważne straty.

Zapytują przeto podpisani, dlaczego c. k. Rząd obok rasy galicyjskiej nie wprowadzi do Żywca większych i do rozpłodu zdatnych ogierów rasy angielskiej i arabskiej?

We Lwowie, dnia 17. października 1905.

Interpelant:
W. Szwed w. r.

Kramarczyk, Wilczkiewicz, Szponder, Oleśnicki, Korol, F. Włodek, Huryk, Stapiński, Bojko, Barabasz, Wesoliński, Krempa, Effinowicz, Mazikiewicz.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Stojałowskiego o utworzenie sądu przemysłowego w Białej.

Przemawia p. ks. Stojałowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi przemysłowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku pp. Lea, Jaworskiego i Federowicza o pomoc dla nauczycielstwa ludowego w Krakowie z powodu drożyzny.

Przemawia p. Leo, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Gniewosza o przedłożenie dat odnoszących się do stosunków urzędników Wydziałów powiatowych.

Przemawia p. Gniewosz, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Oleśnickiego o założenie w Brzeżanach gimnazyum z językiem wykładowym ruskim.

Przemawia p. Oleśnicki, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Oleśnickiego o zmianę ustawy o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich.

Przemawia p. Oleśnicki, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Oleśnickiego o bezzwłoczną budowę gmachu na

pomieszczenie ruskiego gimnazyum w Tarnopolu.

Przemawia p. Oleśnicki, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Straszęcinie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od dwóch przewozów przez Wisłokę w Straszęcinie.

Sprawozdawca p. Dąmbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Straszęcinie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od dwóch przewozów przez rzekę Wisłokę w Straszęcinie.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się obszarowi dworskiemu w Straszęcinie w powiecie ropczyckim prawo do pobierania myta od dwóch przewozów przez rzekę Wisłokę w Straszęcinie pod warunkiem utrzymywania przedmiotów omyconych w dobrym stanie własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że, analogicznie do postanowień, zawartych w §. 38. ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (dz. u. kr. Nr. 43) — w razie niedopełnienia powyższego warunku uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia, za zgodą politycznej władzy powiatowej, przedmiotów omyconych w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo obszaru dworskiego w Straszęcinie.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy osobno przy każdym przewozie według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 12 (dwanaście) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 6 (sześć) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 3 (trzy) h;

d) od jednej osoby, wyjąwszy woźnicę przy zaprzęgu i wierzchem jadącego, 6 (sześć) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zastosowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o zniżeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Zbarażu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drogach gminnych I. klasy Załuże-Berezowica mala i Zbaraż-Buda zbaraska.

Sprawozdawca p. Dąmbski, odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Zbarażu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drogach gminnych I. klasy Załuże-Berezowica mała i Zbaraż-Buda zbaraska.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drogach gminnych I. klasy Załuże-Berezowica mała i Zbaraż Buda zbaraska Wydziałowi powiatowemu w Zbarażu jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tych dróg z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy, używając środków przewidzianych w §§. 19, 25 i 26 ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (dz. u. kr. Nr 43) przy pomocy pobieranego w myśl §. 32 tejże ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyconych dróg w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania utrzymywanych przez Wydział powiatowy dróg zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35. ust. 2 i 3 wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy na każdej z powyższych dróg przy jednej rogatce według następującego wymiaru:

I. na drodze Załuże-Berezowica mała:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 8 (ośm) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) h;

II. na drodze Zbaraż-Buda zbaraska:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o zniżeniu tejże.

Z dniem wejścia w wykonanie niniejszej uchwały traci moc obowiązującą koncesya z dnia 19. marca 1895 (Nr. 22 dz. u. kr.), przedłużona rozporządzeniami Wydziału krajowego z dnia 27. lutego 1900 (Nr. 35 dz. u. kr.) i z dnia 1. lutego 1905 (Nr. 28 dz. u. kr.), którą nadane było Wydziałowi powiatowemu w Zbarażu prawo do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej ze Zbaraża do Berezowicy małej.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Wybory uzupełniające do komisyj, a mianowicie:

do komisyi przemysłowej dwóch członków (w miejsce rektorów Cybulskiego i Syroczyńskiego);

do komisyi gospodarstwa krajowego jednego członka (w miejsce ś. p. Adama Skrzyńskiego);

do komisyi budżetowej dwóch członków;

do komisyi bankowej jednego członka.

Marszałek zaprasza do komisyi skrutacyjnej pp. Płockiego, Witosławskiego, Federowicza, Eftinowicza i Filipa Włodka i wzywa posłów do oddawania wszystkich kartek równocześnie.

Posłowie oddają kartki.

Po chwili Marszałek oznajmia, że podczas skrutynium z wyborów przechodzi do następującego punktu porządku dziennego:

Następuje:

Sprawozdanie komisyi bankowej z petycyi Zarządu głównego Kółek rolniczych w przedmiocie zaprowadzenia obrotu przekazowego pieniężnego między Stanami Zjednoczonymi Ameryki a Galicyą.

Sprawozdawca p. Maryewski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie we wniosku pierwszym opuścić należy słowa: „i Kasy oszczędności lwowskiej“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu zbadanie sprawy zaprowadzenia obrotu przekazowego bezpośredniego między Stanami Zjednoczonymi Ameryki i Galicyą, a to za pośrednictwem Banku krajowego.

Wzywa się c. k. Rząd, aby użył wszelkich środków zaradczych w celu zapobieżenia nadużyciom, powtarzającym się coraz częściej z listami nadsyłanymi z Ameryki.

Wzywa się c. k. Rząd, aby w porozumieniu z rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej starał się opłaty od listów pieniężnych i przekazów wysyłanych z Ameryki znacznie obniżyć.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Stapiński i stawia następującą poprawkę: we wniosku drugim komisyi, a mianowicie po słowie „listami“ dodać słowa „i przekazami pieniężnymi“, a w tymże wniosku po słowie końcowem „Ameryki“ dodać dalsze słowa: „a to odnośnie do przesyłek przekazowych winna być centralna stacya pocztowa dla przekazów zagranicznych w Wiedniu zaopatrzona w dostateczną liczbę urzędników polskich, albo należy oddział osobny dla przekazów galicyjskich utworzyć przy urzędzie poczt w Krakowie.

Zaś nadużyciom stwierdzonym przy przesyłkach listowych należy zapobiedz: a) przez utworzenie osobnego oddziału poczt. w Krakowie dla listów amerykańskich, b) przez pomnożenie liczby urzędów pocztowych w całym kraju i zaopatrzenie tychże w dostateczną liczbę urzędników pocztowych należycie ukwalifikowanych“.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Stapińskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje poprawkę p. Stapińskiego.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie i bez rozprawy powyższe wnioski komisyi wraz z poprawką p. Stapińskiego, przyjętą przez p. sprawozdawcę, głosując nad każdym z tych wniosków oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi podatkowej o wniosku posła Tomaszewskiego i tow.

z projektem ustawy o poborze opłat od majątków podlegających należytości ekwiwalentowej na rzecz funduszu szkolnego krajowego.

Sprawozdawca p. Oleśnicki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wniosek posła Tomaszewskiego i tow. o wprowadzenie opłat na rzecz krajowego funduszu szkolnego od majątków podlegających należytości ekwiwalentowej odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego sprawozdania.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej o wniosku p. Oleśnickiego w przedmiocie zwołania ankiety w celu zebrania materyałów do zamierzonej reformy austryackiej ustawy cywilnej.

Sprawozdawca p. Fruchtman, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by pilnie czuwał nad przebiegiem akcyi przygotowawczej c. k. Rządu, dążącej do reformy ustawodawstwa cywilnego, by w chwili, którą uzna za stosowną, przez zwołanie ankiety lub w inny sposób, na najszerszych oparty podstawach, starał się wybadać potrzeby, postulaty i zapatrywania prawne wszystkich warstw ludności co do reformy prawa cywilnego, uzyskany w ten sposób materyał uporządkował i opracował, a następnie wnioski swoje Sejmowi celem powzięcia uchwał przedłożył.

Przemawia p. Stapiński.

Marszałek podczas przemówienia p. Stapińskiego wzywa galeryę, by wstrzymała się od wszelkich objawów, gdyż w przeciwnym razie zarządzi opróżnienie galeryi.

Przemawia dalej p. Stapiński.

Przemawia p. Łazarski.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej co do wniosku posła Filipa Włodka z dnia 13. października b. r. L. 1095/1904 o wezwanie c. k. Rządu, aby zniósł opłatę po 35 h. za doręczenia sądowe.

Sprawozdawca p. Schätzel, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najrychlej wprowadził w kraju naszym liczniejsze urzędy pocztowe i rozpowszechnił instytucyę listonoszów wiejskich, którąby również spełniała funkcyę doręczania uchwał sądowych.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi szkolnej o wniosku posła Jana Gnoińskiego w przedmiocie wyznaczenia kwoty 25.000 koron na cel wycieczek młodzieży szkolnej po kraju.

Sprawozdawca p. Cielecki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Odstępuje się Wydziałowi krajowemu, aby, o ile na to fundusze wystarczą, przy-

chodził z pomocą prywatnej inicyatywie w urządzeniu, wedle wniosku posła Gnoińskiego dobrze zorganizowanych wycieczek młodzieży szkolnej po kraju.

Tem samem zostają załatwione petycye do l. 1109, 1110, 1111 i 1257.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonego wniosku.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następujący wniosek.

W n i o s e k.

Zważywszy, że mamy w kraju tylko trzy seminarya żeńskie;

że we wschodniej Galicyi jest jedyne seminaryum we Lwowie, a tem samem dla mniej zamożnych zamiejscowych uczenic niedostępne;

że nowe seminaryum żeńskie w wschodniej części Galicyi pożądane jest tak ze względów na brak stanu nauczycielstwa na prowincyi, jakoteż dla braku stosownych zakładów naukowych wyższych dla dziewcząt;

że w braku publicznego seminaryum powstało już w Brzeżanach przed kilku laty seminaryum prywatne prowadzone zabiegami i nakładem osób prywatnych, lecz dla braku materyalnych środków o własnych siłach dłużej utrzymać się nie da;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najrychlej przystąpił do założenia seminaryum nauczycielskiego żeńskiego w Brzeżanach.

We Lwowie, dnia 17. października 1905.

Wnioskodawca:
Schätzel w. r.

Maiss, Huza, Tomaszewski, Bednarski, Maryewski, Wurst, Wiśniewski, Tarnawski, Michalski, Łazarski, Fruchtmann, Sala, Buynowski, Małachowski.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Marszałek wzywa do zdania sprawy z wyniku skrutynium wyborów uzupełniających do komisyj.

P. Witosławski zdaje sprawę z wyniku skrutynium:

Przy uzupełniającym wyborze dwóch członków komisyi budżetowej głosowało 100 posłów. Absolutna większość 51. P. Bobrzyński otrzymał 100 głosów, p. Fruchtmann 94 głosów, p. Stojałowski 6 głosów.

Przy uzupełniającym wyborze 1 członka komisyi bankowej głosowało 99 posłów. Absolutna większość 50 głosów. P. Górski otrzymał 99 głosów.

Przy uzupełniającym wyborze dwóch członków komisyi przemysłowej głosowało 100 posłów. Absolutna większość 51 głosów. Pp. Milewski i Widt otrzymali po 100 głosów.

Przy uzupełniającym wyborze członka komisyi gospodarstwa krajowego głosowało 100 posłów. Absolutna większość 51 głosów. P. Urbański Jan otrzymał 99 głosów, p. Agopsowicz 1 głos.

Marszałek oznajmia, że członkami komisyi budżetowej wybrani zostali pp. Bobrzyński i Fruchtmann, komisyi bankowej p. Górski, komisyi przemysłowej pp. Milewski i Widt, komisyi gospodarstwa krajowego p. Urbański Jan.

Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu.

Przemawia p. Stapiński i zwraca się do Marszałka z zapytaniem, czy umieści

na porządku dziennym w ciągu obecnej sesyi projekt reformy ustawy łowieckiej.

Marszałek odpowiada, że Wydział krajowy dotąd wniosku reformy ustawy łowieckiej nie wygotował; o ile zaś powyższe zapytanie p. Stapińskiego ma uważać za interpelacyę, to odpowiedź na nią musi pozostawić Wydziałowi krajowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 19. października 1905 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 1 minut 40 po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Baden *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

36. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 19. października 1905.

Początek o godzinie 10 minut 40 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów: 128.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 34-go posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 35-go posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 19. października 1905 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls. 2691, 2693 do 2720, 2722—2725, 2727, 2728, 2730, 2733, 2734, 2736—2739, 2742—2744, 2746, 2747, 2749, 2752, 2756, 2763—2768, 2770—2780, 2782, 2784—2786, 2788—2802, 2805, 2811, 2813, 2814, 2816—2823, 2825, 2826, 2828 do 2831, 2833—2836, 2837—2839.

Komisyi szkolnej Ls. 2692, 2726, 2729, 2745, 2750, 2755, 2758, 2761, 2769, 2781 2783, 2803, 2804, 2806—2808, 2815, 2824, 2827.

Komisyi gminnej Ls. 2832.

Komisyi petycyjnej Ls. 2759, 2760.

Komisyi administracyjnej Ls. 2732, 2751, 2753, 2757, 2762, 2809, 2810.

Komisyi prawniczej Ls. 2721, 2812.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls. 2740.

Komisyi drogowej Ls. 2748.

Komisyi kolejowej Ls. 2787.

Komisyi przemysłowej Ls. 2735.

Komisyi sanitarnej Ls. 2754.

Po odczytaniu petycyi Ls. 2725 gminy Jaślany pow. Mielec o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymania Bartłomieja Szata w zakładzie dla nieuleczalnych we Lwowie przemawia p. Krempa, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom, jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 2751 Związku katolicko-społecznego we Lwowie o przeprowadzenie reformy regulaminu dla sług przemawia p. Tadeusz Cieński, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom, jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 2755 gminy m. Żywca o przekształcenie szkoły 6 kl. posp. żeńskiej na wydziałową przemawia p. Szwed, popierając tę petycyę i wnosi na odesłanie tej petycyi do Wydziału krajowego jako komisyi z poleceniem przedłożenia sprawozdania w tym przedmiocie jeszcze w ciągu bieżącej sesyi.

Izba uchwala powyższy formalny wniosek p. Szweda bez rozprawy.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom, jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls 2760 dozorców i dozorczyń chorych w kraj. Zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie w sprawie zaopatrzenia na starość przemawia p. Bojko, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom, jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 2785 Wydziału lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie o subwencyę na budowę kliniki psychiatrycznej i po odczytaniu petycyi Ls. 2786 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie o subwenyę na budowę kliniki psychiatrycznej przemawia p. ks. Pawlicki, popierając te petycye.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wstrzymał egzekucyę przeciw gminie Komborni pow. Krosno o zapłatę kwoty 126 K 88 hal. szpitalowi w Budapeszcie za Agatę z Mików zam. Frencel i kwoty 1.216 K. 18 hal., którą ma zapłacić Zakładowi sierót (Gizeli) w Temeszwarze za utrzymanie Mateusza Prejsnera.

Zarazem poleca się Wydziałowi krajowemu, aby należytości te wypłacił z funduszów krajowych.

We Lwowie, dnia 19. października 1905.

Wnioskodawca:
Jan Stapiński w. r.

Vayhinger, Rayski, Tomaszewski, Witosławski, Słołyszewski, Tarnawski, Buynowski, Bojko, Bednarski, Szwed, Kolischer, Krempa, Włodek, Kramarczyk.

W n i o s e k.

Gdy z praktycznego codziennego życia okazuje się, iż przy szkołach ludowych na wsi czas trwania wakacyi szkolnych przez dwa miesiące, t. j. lipiec i sierpień jest bezwarunkowo za krótki, ze względu, iż na wsi dzieci, obowiązane do szkoły aż do 12. roku życia, dzisiaj przy wielkim braku robotnika i sługi w bardzo wielu wypadkach stają się rodzicom w domu i przy pracy na roli koniecznie potrzebne i użyteczne, jako to do paszenia trzody i t. p. łatwych prac;

zważywszy, iż wobec dzisiejszych ustaw o przymusie posyłania dzieci do szkoły te ulgi dla rodziców na wsi stoją w kolizyi z przepisami ustaw szkolnych, z czego wynikają nieraz dotkliwe kary szkolne i z tego powodu nadzwyczajna niechęć do urządzenia szkół etatowych, gdy obok tego prywatne szkółki po wsiach, nie mające przymusu, a egzystujące tylko w zimowej porze, kiedy dzieci rodzicom wcale nie są potrzebne, cieszą się nadzwyczajnem zau-

łaniem i pożytek z nauki krótszej daleko większe skutki przynosi, — dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

W szkołach ludowych wyłącznie wiejskich, o charakterze niższego typu czas wakacyj szkolnych pozostaje ten sam, jak dotąd, t. j. lipiec i sierpień, zaś przymus szkolny ogranicza się na miesiąc czerwiec i wrzesień.

We Lwowie, dnia 19. października 1905.

Wnioskodawcy:
Kramarczyk w. r.
Szwed w. r.

Krempa, Skołyszewski, Stojałowski, Effinowicz, Bojko, Stapiński, Huryk, Potoczek, Szponder, Żardecki, F. Włodek, Oleśnicki, Wilczkiewicz, Barabasz, Cielecki, Wesoliński.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa Wydział krajowy, aby zbadał i poddał rzeczowej krytyce dziś sługi obowiązujący regulamin służbowy, poprawił go w duchu postępowym chrześcijańskiej wolności i równości i z odpowiednim projektem poprawionego regulaminu na następnej sesyi przed Sejm wystąpił.

We Lwowie, dnia 19. października 1905.

Wnioskodawca:
Ks. Wilczkiewicz w. r.

Skołyszewski, Traczewski, Rayski, Małachowski, Vayhinger, Tarnawski, Witosławski, Buynowski, Tad. Cieński, Rudrof, Bohaczewski, Wesoliński, Oleśnicki, Krempa, F. Włodek, Szwed, Mazikiewicz, L. Cieński.

W n i o s e k.

Z uwagi na panującą od lat kilku drożyznę na kresach naszego kraju, a w szczególności w powiecie żywieckim, położonym na granicy Węgier i Szląska austryackiego;

z uwagi, że nauczycielstwo w tym powiecie przy skromnej swej płacy, nawet najniezbędniejszych potrzeb swego życia pokryć nie może;

z uwagi, że w pobliskim Szląsku nauczyciele są dobrze uposażeni, a z powodu niedostatku i drożyzny w powiecie żywieckim powstają częste wypadki opuszczania posad szkolnych;

wnoszą przeto podpisani:

aby Wysoki Sejm nauczycielstwu powiatu żywieckiego nadzwyczajną subwencyę z powodu drożyzny w wysokości 20% ich dotychczasowej płacy uchwalić raczył.

We Lwowie, dnia 19. października 1905.

Wnioskodawca:
Szwed w. r.

Wesoliński, Oleśnicki, F. Włodek, Krempa, Bohaczewski, Wilczkiewicz, Bojko, Korol, Mazikiewicz, Maiss, Skołyszewski, Potoczek, Łazarski, Rayski.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Ustawę krajową z dnia 15. sierpnia 1895 Nr. 62 Dz. u. i r. kr., ograniczającą zwolnienie od przymusu notaryalnego umowy zawarte między stronami (hypoteczne drobiazgowe) do kwoty tylko 100 kor. — chociaż ustawa państwowa z dnia 5. czerwca 1890 Nr. 109 Dz. p. p. zwolnienie przyznaje aż do kwoty 200 kor., zmienia się w ten sposób, żeby umowy aż do 200 kor. były wolne od przymusu notaryalnego, — i poczytywane za sprawy hypoteczne drobiazgowe.

We Lwowie, dnia 19. października 1905.

Wnioskodawca:
Stojałowski w. r.

Szajer, Wilczkiewicz, Wesoliński, Kramarczyk, Żardecki, Oleśnicki, Bojko, Szponder,

Skołyszewski, Szwed, Bohaczewski, Huryk, Ostapczuk, Krempa, Potoczek.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby rozporządzeniem wykonawczem do ustawy o nowych taryfach dla podwód objaśnił i postanowił:

1. że nowa taryfa za podwody ma zastosowanie nietylko w wypadkach dostarczania podwód dla wojska, ale także w razie dostarczania podwód dla c. k. władz politycznych, jak geometrów, żandarmów i t. d.;

2. że władze wojskowe nie powinny obchodzić przepisów nowej ustawy przez zawieranie prywatnych umów z przedsiębiorcami-spekulantami, ani też z właścicielami podwód poza przestrzenią maksymalną.

We Lwowie, dnia 19. października 1905.

Wnioskodawca:
Ks. Stojalowski w. r.

Bohaczewski, Ostapczuk, Huryk, Potoczek, Żardecki, Szponder, Skołyszewski, Oleśnicki, Kramarczyk, Szwed, Krempa, Bojko, Wilczkiewicz, Wesoliński, Szajer.

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

I n t e r p e l a c y a

posła Krempy i tow. do JW. Pana Komisarza rządowego w sprawie niewłaściwego udzielania kredytu ze zbiorowej kasy sierocej w Mielcu.

Wedle §. 220 u. c. i §. 194 pat. ces. z 9. sierpnia 1854 Dz. u. p. Nr. 203, co do lokowania funduszów pupilarnych w zbiorowych kasach sierocych, głównym celem instytucyi tejże ma być obok rękojmi bezpieczeństwa funduszów, także ułatwienie kredytu włościańskiego i podniesienie przez to rolnictwa.

Obok kwestyi pewności hipoteki winien sąd przy udzielaniu pożyczek badać także osobiste przymioty dłużnika, w szczególności powód zaciągnięcia pożyczki, jej cel, tudzież stopień zaufania, jakiem można obdarzyć dłużnika. Poza tem sędziego obowiązkiem obywatelskim powinno być ratowanie wedle możności majątków włościańskich.

Kasa sieroca w Mielcu, będąca pod zarządem radcy sądowego, innemi kieruje się zasadami.

Z pożyczek korzystają tam bogaci i żydzi — nie mający nic wspólnego z rolnictwem, dla których otworem stoją inne źródła kredytu. I tak: Ascher i Freida Reichowie, szynkarze w Mielcu, otrzymali pożyczkę 10.000 koron bez zabezpieczenia pupilarnego, Chaim Jakób Neumann otrzymał 1.200 koron, aptekarz Pawlikowski 16.000 koron, Freida Brandmann 5.000 koron, Gitla Klein 4.000 koron i wielu innych. Skoro natomiast włościanie zgłaszają się o pożyczkę drobnych kwot, otrzymują odpowiedź stałą: „niema pieniędzy".

Podnieść przytem należy, iż wszyscy pomienieni i wielu niepomienionych otrzymali pożyczkę nie na zakupno gruntu, lecz na cele spekulacyjne — przez co przeznaczenie kas sierocych zupełnie bywa skrzywione. To się praktykuje i w niektórych innych kasach w kraju.

Nieobywatelskie takie pojmowanie obowiązków prowadzi za sobą również braki i opieszałość w innych kierunkach. Takim stosunkom przypisać należy, iż kancelista Polek mógł pod okiem p. radcy skraść 1 000 koron.

Wobec tego podpisani zapytują:

Czy JW. Pan Komisarz Rządowy uznaje słuszność powyższych zarzutów i zechce poczynić odpowiednie zarządzenia, aby kierownictwo kas sierocych lepiej na przyszłość odpowiadało celom instytucyi.

Lwów, dnia 19. października 1905.

Interpelant:
Franciszek Krempa w. r.

Bojko, Oleśnicki, Szwed, F. Włodek, Mazikiewicz, Bohaczewski, Wesoliński, Wilczkiewicz, Kramarczyk, Potoczek, Stapiński, Skołyszewski, Korol, Staruch.

Sekretarz p. Urbański, czyta:

W n i o s e k.

Z uwagi — na potrzebę i doniosłość wykształcenia gospodyń wiejskich w różnych gałęziach gospodarstwa domowego;

z uwagi — że w kraju całym niema dotąd ani jednej krajowej szkoły gospodyń wiejskich;

z uwagi — że istniejąca powiatowa szkoła gospodyń wiejskich w Albigowej wykazuje znaczny i coraz większy napływ kandydatek, córek włościan;

z uwagi — że powiat jasielski zarówno ze względu na potrzeby i warunki gospodarstw włościańskich, jak ze względu na ogólny pomyślny stan oświaty ludności szczególniej do założenia takiej szkoły się nadaje;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową przedłożył Sejmowi na najbliższej sesyi wnioski:

1. w sprawie organizacyi powiatowych szkół gospodyń wiejskich, subwencyonowanych przez kraj;

2. aby przedłożył wniosek w sprawie założenia krajowej szkoły gospodyń wiejskich w powiecie jasielskim, która byłaby wzorem dla szkół powiatowych i przy której odbywałyby się kursa dla wykształcenia nauczycielek do powiatowych szkół gospodyń wiejskich.

We Lwowie, dnia 19. października 1905.

Wnioskodawca:
Wesoliński w. r.

T. Cieński, Bojko, Krempa, F. Włodek, Szwed, Cielecki, Bednarski, Bal, Wilczkiewicz, Skołyszewski, Rayski, Tarnawski Buynowski, Kramarczyk.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

I n t e r p e l a c y a

do Wysokiego Wydziału krajowego i c. k. Rządu posła ks. Bohaczewskiego i towarzyszy w sprawie nielegalności Zwierzchności gminnej w Turzy wielkiej, doliniańskiego powiatu.

Wielka chmura zawisła nad gminą Turza wielka, doliniańskiego powiatu; a Namiestnictwo, pomimo protestu gminy i osobistego jawienia się u J. E. Pana Namiestnika, pomimo grubych, prawie nieprawdopodobnych bezprawi, zatwierdziło „zaszczytnie znanego“, dotychczasowego wójta Pańka Kalicuna na przeciąg dalszych 6 lat. Stało się to w ten sposób, że przy dochodzeniu żadnego w proteście przytoczonego nie przesłuchano świadka, lecz krewnych, zauszników Kalicunowych, względnie indywidua, które same tych nadużyć dopuściły się. Doszedłszy w ten sposób do władzy, wójt Pańko Kalicun mści się w zwierzęcy sposób na wszystkich tych, co przeciw jego wyborowi w jakikolwiek sposób występowali, jego nie popierali, lub też nadużycia jego i malwersacye wykrywali. W tej zbrodniczej akcyi wielce pomaga mu to, że pisarzem gminnym jest jego syn, godny swego ojca, „zaszczytnie znany“ Michałko Kalicun, a zastępcą wójta jego szwagier, Mychajło Jarycz. A chociaż to sprzeciwia się wyraźnemu postanowieniu §. 35 ust. III ustawy gminnej i chociaż władze o tem bardzo dobrze wiedzą, jednak na wszystko przez palce się patrzą, a przy takiem postępowaniu zuchwałość Kalicuna rośnie coraz więcej i jeszcze nie wiedzieć, czego w tej nieszczęsnej gminie można się spodziewać. Bo i to trzeba powiedzieć, że chociaż gmina Turza wielka jest bardzo liczna, to jednak Kalicun nie dopuszcza do wyboru jakiegokolwiek funkcyonaryusza gminnego, sam jest kasyerem, sam wszelakim kolektantem przy repartycyach, sam

taksatorem, sam swoim własnym kontrolorem.

Wobec tego pozwalają sobie podpisani zapytać:

Czy wiadomem jest to wszystko Wydziałowi krajowemu i c. k. Rządowi, dlaczego to wszystko toleruje i czy zamyśla wszystkiemu temu już raz koniec położyć?

Interpelant:

Bohaczewski w. r.

Mazikiewicz, Staruch, Effinowicz, Huryk, Stapiński, Bojko, Glidziuk, Krempa, F. Włodek, Barabasz, Ostapczuk, Mogilnicki, Ochrymowicz.

Interpelacya

do c. k. Rządu.

Wybory pawyborców w kuryi V okręgu wyborczego Stanisławów-Tłumacz-Rohatyn Podhajce - Buczacz wykazują z każdym dniem coraz cięższe nadużycia ze strony władz, które oczywiście zapomniały na obowiązek swej urzędowej bezstronności, a przemienili swój charakter urzędowy na rolę agitatorów.

W dniu 13. października 1905 przy prawyborach w Koropcu pow. buczackiego komisarz Starostwa kazał żandarmom nie puszczać do lokalu wyborczego ruskich wyborców, gdy tymczasem wyborcy Polacy i Żydzi mieli do tego lokalu swobodny wstęp. Listę wyborczą odczytywał najprzód sam komisarz w ten sposób, że nazwiska ruskich wyborców czytał cicho i tak prędko, że zanim wyborca odczytany mógł zgłosić się do oddania głosu, to już komisarz czytał dalsze imiona i zostawiał zgłaszającego się. Dalej oddał komisarz odczytywanie listy wójtowi, a potem żydom Weintraubowi, Sztrajfnerowi i Rudolfowi Knoblochowi, wszystkim zawziętym agitatorom przy tych wyborach. Wszyscy oni zupełnie już opuszczali nazwiska ruskich wyborców, — a tak oni, jak i komisarz, odczytując nazwiska wyborców Polaków i Żydów, czekali po każdem odczytanem nazwisku do kilka chwil, zanim wyborca się zgłosi i głos odda.

Gdy do czytającego listę Knoblocha przystąpiło kilku wyborców Rusinów i prosiło, ażeby ich dopuszczono do głosowania, oznajmił on im, że zrobi to pod warunkiem, jeżeli będą głosować na polską listę. Oni tego nie zrobili i nie byli dopuszczeni do głosowania.

Agitatorzy polskiej listy obsadzili lokal wyborczy i nie wpuszczali do niego wyborców, a ażeby ich stronnicy mogli dostać się do środka, otworzyli okno do wyborczego lokalu i przez nie przesadzali swoich stronników.

Wszystko to działo się w oczach c. k. komisarza, który na to patrzał i aprobował to — a gdy miejscowy gr. kat. kapłan zaprotestował przeciw temu, kazał go c. k. komisarz wyprowadzić żandarmowi z lokalu wyborczego ku wielkiemu zgorszeniu zgromadzonego ludu.

Wyborcy ruscy, którzy jawili się do tych wyborów w liczbie cztery razy większej, jak polscy i żydowcy, a mimo tego przy pomocy powyższych sposobów gwałtem do mniejszości zredukowani zostali — wnieśli protest przeciw tym wyborom, w którym na te fakta naprowadzili liczne dowody.

W Markowcach, pow. Tłumacz, komisarz zjawił się do wyborów w towarzystwie 30 sług dworskich. Z gminy jawiło się więcej niż stu wyborców — jednak komisarz dopuścił tylko sług dworskich do głosowania, a z gminy tylko 12 osób, poczem zamknął wybory, które trwały wszystkiego 25 minut. Pokrzywdzeni wnieśli protest.

Podpisani zapytują Wysoki Rząd, czy zamyśla położyć koniec tym systematycznym już nadużyciom przy tych wyborach.

Interpelant:

Oleśnicki.

Stapiński, F. Włodek, Effinowicz, Mazikiewicz, Bojko, Krempa, Staruch, Korol, Barabasz, Huryk, Kramarczyk, Szwed, Ostapczuk, Mogilnicki.

Interpelacya

do c. k. Rządu posła ks. Bohaczewskiego i tow. w sprawie nieprawnego ściągania podatku od Henryka Szpisa w Suchodole, powiatu doliniańskiego.

W r. 1884 kupił Henryk Szpis od Iwana Łuczki w Suchodole młyn oznaczony nrem domu 3, od którego po dzień dzisiejszy punktualnie opłaca podatek. Mimo to od 3 lat c. k. urząd podatkowy w Dolinie molestuje go i dopomina się o podatek domowy od domu Iwana Łuczki Nr. 79 za czas od 1893—1904. chociaż tego domu, jak świadczy kontrakt z dnia 15. września 1884 l. 1250, ani Henryk Szpis, ani jego ojciec nie kupował, ani w nim nie mieszkał i chociaż ten dom, jak świadczy potwierdzenie urzędu gminnego, jeszcze w r. 1865 zupełnie został rozebrany. Wszelkie zażalenia i przedstawienia Szpisa zostały daremnemi. Oprócz tego na dniu 2. marca 1905 zjawił się u Henryka Szpisa egzekutor podatkowy z Doliny i wziął od niego siłą 38 K na konto wyżej wymienionego nieprawnego podatku domowego, bo groził zabraniem krowy, poduszki i pościeli z pod dzieci.

Dlatego podpisani zapytują:

I. Jak potrafi c. k. Rząd usprawiedliwić takie postępowanie?

II. Czy gotów c. k. Rząd nieprawnie zabrane 38 K Henrykowi Szpisowi kazać zwrócić i przestać go molestować z powodu niesłusznego podatku domowego.

Interpelant:
Bohaczewski w. r.

Mazikiewicz, Staruch, Effinowicz, Mogilnicki, Huryk, Ochrymowicz, Stapiński, Bojko, Krempa F. Włodek, Glidziuk, Barabasz, Ostapczuk.

Interpelacya

do c. k. Rządu posła ks. Bohaczewskiego i towarzyszy w sprawie nielegalnego postępowania zarządcy kameralnego Rutkowskiego w Łopiance, doliniańskiego powiatu.

Pod dniem 4. maja 1905 L. 301/905 dostała Zwierzchność gm. w Ilenini od zarządcy kameralnego w Łopiance załączoną tu odezwę, którą tenże grozi, że każdą napotkaną w lesie kozę chłopską będzie strzelać.

Wobec tego zapytują podpisani:

I. Czy wie o tem c. k. Rząd i jak potrafi to usprawiedliwić?

II. Czy gotów c. k. Rząd zarządcę kameralnego w Łopiance pouczyć, że on żyje w jakiemś jeszcze konstytucyjnem państwie, w którem może nie przestały obowiązywać jakieś prawa i w którem może jeszcze nie wolno na kogobądź i na cobądź strzelać?

Interpelant:
Bohaczewski w. r.

Mazikiewicz, Staruch, Effinowicz, Huryk, Bojko, F. Włodek, Stapiński, Mogilnicki, Glidziuk, Ostapczuk, Ochrymowicz, Krempa, Barabasz.

Interpelacya

do c. k. Rządu posła ks. Bohaczewskiego i towarzyszy w sprawie dopełniających wyborów do Rady powiatowej w Dolinie.

Rada powiatowa w Dolinie nie ma kompletu. Już dwa lata, jak marszałek powiatowy Krupiński przeniósł się na stały pobyt jako notaryusz do Sambora, tak, że faktycznie powiat zostaje bez marszałka; członkowie: Adolf Waligórski, Robert Baumann, Franciszek Janowski także stale już dawno opuścili powiat; jeden członek zmarł, a jeden dopuścił się karygodnego czynu, wykluczającego go z Rady powiatowej, a c. k. Rząd nie robi żadnego kroku, ażeby tę anomalię, stanowiącą curosium, usunąć.

Dlatego podpisani zapytują:

Dlaczego się to dzieje i czy zamyśla c. k. Rząd dopełniające wybory do Rady powiatowej w Dolinie na miejsce członków, którzy ubyli, jak najprędzej rozpisać?

Interpelant:
Bohaczewski w. r.

Mazikiewicz, Staruch, Effinowicz, Stapiński, Huryk, Bojko, Krempa, F. Włodek, Mogilnicki, Glidziuk, Barabasz, Ostapczuk, Ochrymowicz.

Interpelacya

do c. k. Rządu posła ks. Bohaczewskiego i towarzyszy w sprawie szkód wyrządzanych przez dzikie zwierzęta w powiecie doliniańskim.

Dziki i jelenie sprawiają straszne spustoszenia w płodach ziemnych rolników-włościan powiatu doliniańskiego, a ich zgłoszenia i zażalenia u dzierżawców polowania pozostają daremne.

W gminie Duba, jak sprawdzili zaprzysiężeni taksatorowie gminni, jelenie zniszczyły cały las gminny, bo obgryzły korę na 815 sztukach jodeł od 4—20 centymetrów grubych, a ogólna szkoda wynosi co najmniej 1000 K. Poszczególni gospodarze tejże gminy ponieśli znaczną szkodę w zasiewach, a to: oziminie, jarzynie, życie, kartoflach i trawie. W Cerkiewnie biednemu włościaninowi Jurkowi Kuryle w marcu br. zniszczyły dziki $^3/_4$ morga ozimej pszenicy, całej nadziei jego licznej rodziny. Włościanin Staś Kuszyna z Lisowiec, jak załączona tu odezwa i potwierdzenie urzędu gminnego w Lisowcach poświadcza, poniósł zeszłego roku taką szkodę w kartoflach od dzików, że ani jedna kartofla nie została mu, a on z żoną i 4 dzieci z tej przyczyny już od jesieni z. r. musiał zacząć przednowek. Fedor Fłyk z Tysowa poniósł szkodę od jeleni na 32 K, Wasyl Pylypiw na 24 K, Stefan Buczok na 12 K, co dla tych biednych stanowi wielką sumę, lecz towarzystwo łowieckie w Lisowcach, jako dzierżawca polowania, nie poczuwa się do obowiązku zwrócić szkodę. Z tej przyczyny pokrzywdzeni włościanie przestali już nawet upominać się, a to tem więcej, że i w starostwie doliniańskiem nie znachodzą należytego poparcia w tym względzie. Podpisany sam widział jeden wyrok starostwa doliniańskiego, którym ono wtedy obiecuje przyznać wynagrodzenie, gdy pokrzywdzeni wykażą, że sami własnemi oczami widzieli jelenie koło siana. Drugie znowu orzeczenie mówi, że tylko wtedy będzie sprawą odszkodowania zajmować się, gdy trawa będzie na pniu, lecz przepadło, gdy trawa została już skoszona itd. itd.

Z tej przyczyny podpisani zapytują:

Czy gotów c. k. Rząd podwładnym organom surowo polecić, ażeby miały wzgląd nietylko na wygodę dzierżawców, lecz i na krzywdę włościan i obowiązujące ustawy?

Interpelant:
Bohaczewski w. r.

Mazikiewicz, Staruch, Effinowicz, Huryk, Stapiński, Bojko, Krempa, F. Włodek, Glidziuk, Barabasz, Ostapczuk, Mogilnicki, Ochrymowicz.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia, interpelacye zaś odstąpi p. komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku pp. Małachowskiego i Głąbińskiego o przeznaczenie na polepszenie płac nauczycielskich odpowiedniej kwoty wedle możności już na rok 1906.

Przemawia p. Małachowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Stapińskiego w przedmiocie zaopatrzenia w przeciągu 5 lat wszystkich gmin w kraju w stosowne budynki dla szkół ludowych.

Przemawia p. Stapiński, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Łazarskiego o przyznanie nauczycielstwu ludowemu w powiecie bialskim nadzwyczajnej subwencyi z powodu drożyzny.

Przemawia p. Łazarski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Szpondra o powstrzymanie niesłusznych egzekucyj podatkowych.

Przemawia p. Szponder, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi podatkowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Oleśnickiego z projektem ustawy zmieniającej postanowienia §. 16 ustawy gminnej z 12. sierpnia 1866 Nr. 9 Dz. u. kr., względnie ustawy z 21. marca 1888 Nr. 40 Dz. u. kr.

Pierwsze czytanie wniosku p. Oleśnickiego z projektem ustawy zmieniającej §. 8 ordynacyi wyborczej powiatowej.

Pierwsze czytanie wniosku p. Oleśnickiego z projektem ustawy zmieniającej postanowienia §. 14 ordynacyi wyborczej sejmowej.

Przemawia p. Oleśnicki, uzasadniając powyższe wnioski, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tych wniosków do komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Schätzla o założenie seminaryum nauczycielskiego żeńskiego w Brzeżanach.

Przemawia p. Schätzel, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej o wniosku p. ks. Wilczkiewicza o przyznanie urzędom gminnym i parafialnym prawa uwolnienia od opłat za rekomendacye korespondencyj urzędowych.

Sprawozdawca p. Rudrof uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby w drodze ustawodawczej spowodował uzupełnienie ustawy z dnia 2. października 1865 Nr. 108 Dz. u. p. o bezpłatnem używaniu c. k. zakładów pocztowych w tym kierunku, ażeby także urzędom gminnym i duchownym wszystkich stopni hierarchii przysługiwało uwolnienie od należytości rekomendacyjnych w wypadkach uznanych przez te urzędy za konieczne w swoich korespondencyach.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o petycyi mieszkańców przysiółka „Siółko ad Bożyków“ w powiecie podhajeckim o wyłączenie ze związku gminy Bożyków i utworzenie z tego przysiółka samoistnej gminy.

Sprawozdawca p. Torosiewicz odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę przysiółka „Siółko ad Bożyków“ odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu z poleceniem uzupełnienia dochodzenia i przedłożenia na najbliższej sesyi sejmowej ustawy celem utworzenia z przysiółka „Siołko ad Bożyków“ samoistnej gminy.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej w przedmiocie wydzielenia gminy Ostra z powiatu buczackiego, a przyłączenia do pow. tłumackiego.

Sprawozdawca p. Leszek Cieński odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Prośbę gminy Ostra o wyłączenie z pow. buczackiego a przyłączenie do pow. tłumackiego odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o petycyi gminy Mikołajów w przedmiocie utworzenia w tej gminie c. k. Starostwa.

Sprawozdawca p. Maiss odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę gminy Mikołajowa do ls. 198/904 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Przemawia p. Kazimierz Lubomirski i stawia następujący wniosek:

„II. Wzywa się Wydział krajowy, aby jeszcze w bieżącej sesyi przedłożył sprawozdanie o petycyach innych miejscowości o kreowanie Starostwa wniesionych, a Wydziałowi krajowemu do zbadania odstąpionych“.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Przemawia p. Stapiński i stawia następującą poprawkę do wniosku komisyi, a mianowicie, aby do wniosku komisyi dodać słowa:

„a przytem przedłożył Sejmowi sprawozdanie o upośledzeniu Galicyi pod względem liczby starostw w stosunku do innych krajów koronnych“.

Przemawia p. Merunowicz i stawia następujcą poprawkę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Do wniosku komisyi dodać słowa:

„Czy należałoby utworzyć nowe c. k. Starostwo w Mikołajowie, czy w Szczercu?“

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba popiera wniosek p. K. Lubomirskiego po poprzedniem odczytaniu tego wniosku przez Marszałka.

Izba następnie nie popiera poprawki p. Stapińskiego, którą Marszałek poprzednio odczytuje, wreszcie Izba popiera oddzielnie poprawkę p. Merunowicza po poprzedniem odczytaniu tej poprawki przez Marszałka.

Izba uchwala wniosek komisyi, następnie oddzielnie uchwala poprawkę p. Merunowicza, wreszcie uchwala osobno wniosek p. Kazimierza Lubomirskiego.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi drogowej z petycyi Wydziału powiatowego w Rawie o podwyższenie subwencyi krajowej do 60% na budowę drogi gminnej I. klasy Hruszów-

Niemirów-Magierów-Dobrosin w powiecie rawskim.

Sprawozdawca p. Stan. Jędrzejowicz odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę Wydziału Rady powiatowej rawskiej do l. 1984, wniesioną w sprawie budowy drogi z Dobrosina przez Magierów, Niemirów do Hruszowa, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia w granicach obowiązujących przepisów.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi drogowej o petycyi gmin i obszarów dworskich powiatu limanowskiego, które proszą o subwencyę wysokości 75% na budowę drogi gminnej I. klasy z Kamienicy do Mszany dolnej.

Sprawozdawca p. Tyszkiewicz odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę gmin i obszarów dworskich powiatu limanowskiego odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia po myśli okólnika Wydziału krajowego z dnia 22/12. 1882 l. 51432 i dodatkowej instrukcyi z dnia 20/7. 1890 l. 3326.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi drogowej o petycyi Wydziału powiatowego w Nadwórnej o przyznanie 60% subwencyi na budowę drogi wiodącej z Łanczyna do Peczeniżyna, a wynoszącej na terytoryum powiatu nadwórniańskiego 3·140 km.

Sprawozdawca p. Tyszkiewicz odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę Wydziału powiatowego w Nadwórnej odesłać Wydziałowi krajowemu celem przeprowadzenia pertraktacyi z sąsiednim powiatem kołomyjskim i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi drogowej o petycyi Wydziału powiatowego w Lisku w sprawie podwyższenia subwencyi krajowej z 60% na 75% na drogę Lutowiska-Cisna.

Sekretarz p. Mieczysław Urbański w zastępstwie sprawozdawcy p. Wiśniewskiego odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Subwencyę krajową na budowę drogi Lutowiska-Cisna podwyższa się z 60% na 70% rzeczywistych kosztów budowy, począwszy od roku 1906. Budowa ma się prowadzić pod kierownictwem inżyniera Wydziału krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi drogowej o petycyi Wydziału powiatowego w Lisku w sprawie subwencyi na rekonstrukcyę drogi powiatowej Ustrzyki-Lutowiska.

Sekretarz p. Mieczysław Urbański w zastępstwie sprawozdawcy p. Wiśniewskiego odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę Wydziału powiatowego w Lisku odstępuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia w myśl obowiązujących przepisów.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi drogowej o petycyi księdza Henryka Polańskiego, gr. kat. proboszcza w Paportnie p. Dobromil o ko-

nieczną regulacyę i budowę drogi przez wsie Kropiwnik i Kniażpol i o udzielenie kwoty sto (100) koron na podwyższenie drogi i budowę mostku w Paportnie.

Sprawozdawca p. Ochrymowicz odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę księdza Henryka Polańskiego odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi kolejowej o petycyi miasta Brzozowa do l. 1381 o budowę kolei via Przemyśl - Dynów - Brzozów-Rymanów lub Iwonicz z ewentualnem przedłużeniem na Duklę, oraz analogicznych petycyach do l. s. 1696, 1697, 1748, 1749, 1819, 1851, 1908, 1941, 1942 i 2016.

Sprawozdawca p. Głąbiński odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę gminy miasta Brzozowa do l. 1381 o budowę kolei via Przemyśl-Dynów-Brzozów-Rymanów lub Iwonicz z ewentualnem przedłużeniem na Duklę, oraz analogiczne petycye do l. 1696, 1697, 1748, 1749, 1819, 1851, 1908, 1941, 1942 i 2016 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania.

Przemawia p. Władysław Czaykowski.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi petycyjnej w sprawie petycyi Karoliny Michalewiczowej o podwyższenie w drodze łaski emerytury dla jej córki Kazimiery, byłej nauczycielki ludowej.

Sprawozdawca p. Michałowski odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę Karoliny Michalewiczowej odstępuje się Wydziałowi krajowemu do rozpatrzenia w porozumieniu z Radą szkolną krajową i przedłożenia sprawozdania na następnej sesyi.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi petycyjnej w sprawie petycyi Jana Mrzygłockiego, c. k. praktykanta podatkowego w Mostach wielkich, o częściowy zwrot kwoty złożonej tytułem zwrotu pobranego stypendyum pedagogicznego.

Sprawozdawca p. Michałowski odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę Jana Mrzygłockiego odstępuje się Wydziałowi krajowemu do rozpatrzenia w porozumieniu z Radą szkolną krajową i przedłożenia sprawozdania na następnej sesyi.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi podatkowej o petycyach gminy Wola dembowiecka powiatu jasielskiego Ls. 883/04, gminy Zarzecze powiatu jasielskiego Ls. 885/04, gminy Żelazówka pow. dąbrowskiego Ls. 889/04 o wystaranie się u Rządu o opust podatku gruntowego za lata 1904 i 1905 z powodu klęski posuchy.

Sprawozdawca p. Buynowski odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Petycye gmin Wola dembowiecka i Zarzecze pow. jasielskiego i gminy Żelazówka, powiatu dąbrowskiego Ls. 583, 585,

i 589 z r. 1904 odstępuje Sejm c. k. Rządowi do możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej o petycyi Zwierzchności gminnej w Janowie, powiatu samborskiego, o wydzielenie gminy Janów z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Samborze, a przydzielanie jej do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Starej Soli.

Sprawozdawca p. Huza odczytnje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę Ls. 1687/04 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania, złożenia sprawozdania i postawienia wniosku.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej o petycyi Zwierzchności gminnej w Czaplach o wydzielenie gminy Czaple z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Samborze, a przydzielenie jej do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Starej Soli.

Sprawozdawca p. Huza odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę Ls. 1688/904 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i złożenia sprawozdania z odpowiednim wnioskiem.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej o petycyi Zwierzchności gminnej w Humieńcu o wydzielenie gminy Humieńca z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Samborze, a przydzielenie jej do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Starej Soli.

Sprawozdawca p. Huza odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę Ls. 1689/04 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i złożenia sprawozdania z odpowiednim wnioskiem.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Następnje:

Sprawozdanie komisyi przemysłowej z petycyi Frauciszka Cichockiego i tow. z Potylicza o urządzenie 6-cio miesięcznego kursu garncarskiego.

Marszałek oznajmia, że ten punkt z porządku dziennego usuwa z powodu nieobecności w Izbie sprawozdawcy.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi przemysłowej o petycyi Stowarzyszenia „Pracy kobiet" we Lwowie o podwyższenie subwencyi.

Sprawozdawca p. Maryewski odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Odstępuje się petycyę Stowarzyszenia „Pracy kobiet" we Lwowie Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi przemysłowej o petycyi Franciszka Szweda w sprawie subwencyi na rozszerzenie warsztatu wyrobu skrzypiec.

Sprawozdawca p. Maryewski odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Odstępuje się petycyę Franciszka Szweda Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi sanitarnej z petycyi Zarządu Zakładu św. Józefa dla nieuleczalnych we Lwowie o zwolnienie od obowiązku bezpłatnego utrzymywania dwóch chorych.

Sprawozdawca p. Trzecieski odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Sejm odstępuje petycyę Zarządu Zakładu św. Józefa dla nieuleczalnych we Lwowie o uwolnienie od obowiązku utrzymywania bezpłatnego dwóch łóżek Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Marszałek oznajmia, że porządek dzienny został wyczerpany i wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k.

Ze względu, że w roku bieżącym w szczególności, a w latach ostatnich w ogóle ceny artykułów spożywczych w powiecie myślenickim niezmiernie poszły w górę, tak, że przy wielkim nadto wyzysku ze strony pośredników podrożenie ich zupełnie zwichnęło równowagę budżetu nauczycieli ludowych, opartego na stałej, a niezmiernie skromnej płacy;

ze względu, że powiat myślenicki ucierpiał bardzo w r. 1904 z powodu posuchy i braku paszy, skutkiem czego ilość bydła niezmiernie się zmniejszyła, a mięso podrożało;

ze względu, że powiat Myślenicki jest miejscem zaopatrywania się wielu miejsc kąpielowych w artykuły spożywcze, co z powodu położenia górskiego i nieurodzajności ziemi tem większe, cały rok trwające ich podrożenie sprowadza;

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Nauczycielstwu ludowemu powiatu myślenickiego przyznaje się aż do chwili uregulowania płac według norm, mających być uchwalonemi, dodatek drożyżniany o wysokości odpowiedniej procentowemu podniesieniu cen mięsa i innych artykułów żywności wedle wniosku Wydziału krajowego, który tenże w porozumieniu z Radą szkolną krajową jeszcze w ciągu obecnej sesyi Sejmu przedłożyć zechce.

II. Wzywa się Wydział krajowy, ażeby zechciał w porozumieniu z Radą szkolną krajową zbadać i ewentualnie przedłożyć wnioski, celem założenia krajowego Stowarzyszenia spożywczego dla nauczycieli ludowych z siedzibą we Lwowie i filiami komisowemi we wszystkich miastach powiatowych dla dostarczania nauczycielom różnych artykułów, jeżeli nie konsumcyjnych, to przynajmniej domowego i osobistego użytku po cenach jak najbardziej zbliżonych do kosztów produkcyi i zarządu.

We Lwowie, dnia 19. października 1905.

Wnioskodawca:
Kazimierz Lubomirski w. r.

Baworowski, Szajer, Tyszkiewicz, Jaworski, Michałowski, Vayhinger, Bal, L. Cieński, Stojałowski, Kramarczyk, Mycielski, Skołyszewski, Buynowski, Tomaszewski, Maryewski, Szwed.

W n i o s e k.

Zważywszy, że kraj nasz należy w państwie austryackiem do najbardziej opuszczonych pod względem szkolnictwa;

zważywszy, że w powiecie tarnobrzeskim, liczącym 74 gmin wiejskich z miasteczkami, których jest 5, niema żadnej szkoły średniej;

zważywszy, że z tego powiatu więcej aniżeli 400 uczniów uczęszcza do szkół średnich, przeważnie do gimnazyów w Rze-

szowie, Tarnowie, Krakowie, Dębicy i Mielcu;

zważywszy, że gimnazya obecnie znajdujące się, są przepełnione a szczególnie nowo założone gimnazyum w Mielcu, w którem oprócz 94 uczniów zapisanych, 40 uczniów nie przyjęto dla braku miejsca;

zważywszy wreszcie, że czynniki miejscowe jak gmina miasta Tarnobrzegu, Rada powiatowa, oraz okoliczne gminy wiejskie skłonne są do poniesienia bardzo znacznych ofiar pieniężnych jedynie w tym celu, ażeby można uzyskać utworzenie szkoły średniej w Tarnobrzegu;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przystąpił do założenia szkoły państwowej średniej w Tarnobrzegu.

We Lwowie, dnia 19. października 1905.

Wnioskodawca:
Franciszek Krempa w. r.

Stapiński, F. Włodek, Bojko, Wesoliński, Ostapczuk, Stojałowski, Szponder, Szwed, Barabasz, Kramarczyk, Potoczek, Żardecki, Szajer, Huryk, Korol.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w jak najkrótszym czasie założył w Samborze gimnazyum z językiem wykładowym ruskim.

We Lwowie, dnia 17. października 1905.

Wnioskodawca:
Korol w. r.

Szeptycki, Czechowicz, Mogilnicki, Mazikiewicz, Effinowicz, Szajer, Huryk, Barabasz, Stojałowski, Bohaczewski, Glidziuk, Ostapczuk, Staruch, Ochrymowicz, Oleśnicki.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tych wniosków umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 21. października 1905 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 1 minut 30 popołudniu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

37. posiedzenia II. sesyi VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 21. października 1905.

Początek o godzinie 10 minut 50 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 127

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 35-go posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 36 go posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek odczytuje pismo c. k. Sądu obwodowego w Wadowicach z dnia 18 października 1905 Pr. $\frac{XI3/5}{8}$ o zezwolenie na karno-sądowe ściganie p. Stojałowskiego, i udziela głosu w tej sprawie p. Mieczysławowi Urbańskiemu.

Sekretarz p. M. Urbański wnosi na przekazanie tego pisma komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy formalny wniosek p. Urbańskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyi wniesionych po dzień 21. października 1905 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls. 2855—2858, 2864, 2866, 2868—2872, 2876, 2878, 2879, 2881, 2882, 2884, 2886, 2888, 2890, 2891, 2895, 2897—2899, 2901, 2902, 2904—2918, 2922, 2924, 2925, 2927, 2930—2933, 2935 do 2937, 2946, 2949, 2951—2958, 2960, 2961.

Komisyi szkolnej Ls. 2859, 2860, 2863, 2865, 2873—2875, 2877, 2885, 2887, 2892, 2903, 2921, 2923, 2929, 2959, 2963.

Komisyi gminnej Ls. 2896, 2920.

Komisyi petycyjnej Ls. 2867, 2947.

Komisyi administracyjnej Ls. 2889, 2894, 2900, 2926, 2928.

Komisyi prawniczej Ls. 2893.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls. 2880.

Komisyi drogowej Ls. 2919, 2934, 2950.

Komisyi podatkowej Ls. 2883.

Komisyi bankowej Ls. 2948.

Po odczytaniu petycyi Ls. 2860 Michała Pali, b. nauczyciela ludowego w Polance, o dar z łaski Marszałek udziela głosu

p. Kramarczykowi dla poparcia tej petycyi.

P. Kramarczyk zrzeka się głosu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petyi Ls. 2865 grona nauczycieli 5 kl. szkoły ludowej w Dębnikach o podwyższenie płacy, względnie dodatek drożyźniany, przemawia p. Skołyszewski, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom, jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 2869 Wydziału Rady powiatowej w Lisku o udzielenie zapomogi mieszkańcom gminy Bereżnica wyżna, dotkniętym klęską gradobicia, przemawia p. Staruch, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom, jak wyżej.

Po odczytanin petycyi Ls. 2880 Oddziału pokuckiego c. k. Towarzystwa gospodarskiego w Kołomyi w sprawie materyalnego poparcia plantacyj buraków cukrowych przemawia p. Krzysztofowicz, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom, jak wyżej.

Po odczytaniu petyi Ls. 2881 Zwierzchności gminnej w Dąbrowie o subwencyę na budowę wodociągów przemawia p. Męciński, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom, jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 2949 Izby handlowej, Centralnego Związku galic. przemysłu fabrycznego i galic. Związku piwowarów w sprawie zaprowadzenia krajowych opłat szynkarskich i podwyższenia kraj. opłaty konsumcyjnej od piwa, przemawia p. Kolischer popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 2960 komitetu ratunkowego w Turówce powiatu skałackiego o zapomogę dla pogorzelców, przemawia p. Piniński popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. K. Lubomirski czyta:

W n i o s e k.

Zważywszy, że w Przemyśln drożyzna mieszkań i środków żywności postąpiła tak znacznie, że ciała autonomiczne, jak Rada powiatowa, Rada miejska, instytncye, finansowe, Kasa oszczędności, dwa Towarzystwa zaliczkowe i inne instytucye, zmuszone były przyznać swym urzędnikom wydatny dodatek drożyźniany;

zważywszy, że nauczyciele ludowi w Przemyślu, mający płace II. klasy, w czasach normalnych zaledwie wyżyć mogą ze swej skromnej dotacyi, a w czasie nadzwyczajnej drożyzny wprost narażeni są na nędzę;

wnosimy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Nauczycielem szkól ludowych w Przemyślu przyznaje się nadzwyczajną sustentacyę drożyźnianą w stosunku 20% ich płac.

We Lwowie, dnia 20. października 1905.

Wnioskodawca:
Tarnawski w. r.

Jahl, Bednarski, Maryewski, Wurst, Rutowski, Koliszer, Wiśniewski, Ochrymowicz.

Buynowski, Michałowski, Huza, Sala, Michalski, Głąbiński, Vayhinger.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nauczycielom i nauczycielkom szkół ludowych i wydziałowych w Stryju przyznaje się dodatek drożyźniany na rok szkolny 1905/1906 w wysokości 20% pobieranej przez nich płacy.

We Lwowie, dnia 20. października 1905.

Wnioskodawca:
Fruchtmann w. r.

Rayski, Łazarski, Traczewski Vayhinger, Maryewski, Huza, Michałowski, Sękowski, Żardecki, Trzecieski, Tomaszewski, Krempa, Maiss, Gnoiński, Wurst, Bojko, Sala, W. Gnoiński, Michalski, Tarnawski, Buynowski, Stapiński, Wilczkiewicz, F. Włodek, Rutowski, Gorayski.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najspieszniej zaradził dotkliwemu brakowi sił sędziowskich przy c. k, Najwyższym Trybunale we Wiedniu przez systemizowanie i obsadzenie wydatnej liczby nowych posad radców dworu przy tymże Trybunale i zaprzestał powoływać do Najwyższego Trybunału — jako siły pomocnicze — radców c. k. Sądów wyższych we Lwowie i Krakowie, przez co i tak szczupłe siły tych sądów wyższych, a w dalszej konsekwencyi Trybunału pierwszej instancyi ze szkodą wymiaru sprawiedliwości jeszcze bardziej uszczuplone zostają.

We Lwowie, dnia 20. października 1905.

Wnioskodawca:
Fruchtman w. r.

Rayski, Gorayski, Żardecki, Traczewski, Vayhinger, Głąbiński, Trzecieski, Huza, Michałowski, Łazarski, Męciński, Kolischer, Sękowski, Michalski, W. Gnoiński, Tomaszewski, Wilczkiewicz, Rutowski, Bojko, F. Włodek, Krempa, Maiss, Stapiński, Buynowski, Gnoiński, Maryewski, Wurst, Sala, Krzysztofowicz, Tarnawski.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby na następnej sesyi sejmowej przedłożył Sejmowi projekt zniesienia myt na drogach i mostach krajowych, a na pokrycie obecnych dochodów mytniczych wstawił do budżetu dodatek do podatków.

We Lwowie, dnia 21. października 1905.

Wnioskodawca:
St. Potoczek w. r.

Wesoliński, Kramarczyk, Szwed, Szponder, Stojałowski, Bojko, Krempa, F. Włodek, Skołyszewski, Szajer, Barabasz, Huryk, Mazikiewicz, Stapiński, Oleśnicki, Bobaczewski, Staruch.

W n i o s e k.

Z uwagi — na groźne spustoszenia, jakie pod każdym względem wyrządza całemu społeczeństwu pijaństwo, a warstwom ubogim w szczególności;

z uwagi — że otwieranie szynków w niedziele i święta najwięcej daje sposobności do nadużywania trunków, do pijaństwa.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w uchwalić się mającej noweli do ustawy przemysłowej uwzględnił i przeprowadził zakaz otwierania szynków i sprzedaży trunków w niedziele i święta kotolickie, a to od godziny 6-ej wieczór dnia poprzedzającego do godziny 6-ej rano dnia następnego.

We Lwowie, dnia 21. października 1905.

Wnioskodawca:
Wesoliński w. r.

Gniewosz, Bojko, Krempa, Szponder, Wilczkiewicz, Żardecki, Szwed, Kramarczyk, Potoczek, L. Cieński, Truskolaski, F. Włodek, Trzecieski, Tad. Cieński, Gnoiński.

Wniosek.

Ustawa o opłacie podatków spożywczych od rzezi bydła jest wysoce niesprawiedliwa w tem, że nie zwalnia od opłaty gospodarza, który z powodu nieszczęśliwego jakiegoś wypadku zmuszony jest doržnąć jedną sztukę czy więcej ze swego inwentarza. Rozsprzedaż mięsa w takim razie, choćby możliwa, nie wynagradza mu poniesionej szkody, tem więcej, że ceny mięsa w takich razach muszą być z natury rzeczy znacznie niższe. Pomimo to dzierżawca akcyzy na mocy ustawy ściąga z nawidzonego stratą gospodarza całą opłatę.

Narzekania ludności na tę niesprawiedliwość są powszechne i datują się od dawna, a jednak c. k. Rząd nie chce uczynić wyjątku.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby we właściwej drodze postarał się o zwolnienie od opłaty podatku spożywczego gospodarzy, którzy, z powodu nieszczęśliwego wypadku doržnąwszy swoje bydlę, przez rozsprzedaż mięsa chcą choć częściowo powetować sobie szkodę poniesioną.

We Lwowie, dnia 21. października 1905.

Wnioskodawca:
Filip Włodek w. r.

Stapiński, Krempa, Szponder, Bojko, Bohaczewski, Szwed, Żardecki, Effinowicz, Wesoliński, Ostapczuk, Staruch, Wilczkiewicz, Korol, Tad. Cieński, Mazikiewicz.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Interpelacya
posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu z powodu zakazu odbycia zgromadzenia w Gręboszowie w dniu 22. b. m.

Otrzymałem następujące pismo:

„L. 22908. Dąbrowa dnia 19. października 1905. Do WP. Jana Stapińskiego i Jakóba Bojki, posłów sejmowych (na ręce wpierw podpisanego WP. Jana Stapińskiego) we Lwowie.

„Prośby Panów o zezwolenie na odbycie dnia 22. bm. zgromadzenia publicznego pod gołem niebem na podwórzu realności lk. 42 w Gręboszowie nie uwzględniam z powodu, że tego rodzaju zgromadzenie, przystępne dla każdego, na którem też wszelka kontrola tak ze strony komitetu zwołującego zgromadzenie jak i Władzy staje się niemożliwa, nie daje żadnej gwarancyi porządku i bezpieczeństwa publicznego, zwłaszcza, że i ostatnie zgromadzenie, które się odbyło w dniu 13. sierpnia br. w Gręboszowie, na którem również jako jeden z punktów programu było omówienie sprawy parcelacyi dóbr Siedlaszowice, dało powód do ujemnych spostrzeżeń.

„Przeciw tej rezolucyi i t. d... C. k. Starosta Czepielowski w. r.“.

Zastrzegamy się jak najkategoryczniej przeciw konfiskowaniu prawa zgromadzeń z powodu takich nieuzasadnionych samowolnych powodów i zapytujemy c. k. Rząd, czy zechce polecić c. k. Staroście w Dąbrowie, aby zakaz ten cofnął i na przyszłość podobnych zakazów nie wydawał.

Lwów, dnia 21. października 1905.

Interpelujący:
Jan Stapiński w. r.

Bojko, F. Włodek, Krempa, Korol, Bohaczewski, Staruch, Effinowicz, Ostapczuk, Mazikiewicz, Szwed, Vayhinger, Rayski, Żardecki, Maiss, Michalski, Fruchtmann.

Interpelacya.
posła Bojki i towarzyszy do JW. Pana Komisarza rządowego.

Stosunki zdrowotne wymagają tego, by w miarę zwiększania się wymogów sanitarnych powiększano też instytucye zdrowotne.

W pierwszym rzędzie powinno się dbać, by ilość i rozmieszczenie aptek odpowiadały warunkom przez ogół wymaganym. Nie dzieje się to jednak w tej mierze, jakby tego interes zdrowotny wymagał. Są miejscowości, które mają albo nieodpowiednią ilość aptek, albo złe ich rozmieszczenie, albo ich wcale nie mają, przez co się jeszcze i ten grzech popełnia, że ludziom oddającym się zawodowi aptekarskiemu daje się późno sposobność wybicia się do samodzielności. Władzom ten stan jest wiadomym, lecz nie wiadomo z jakich powodów rozpisywanie nowych konkur ów aptekarskich daje się macoszą dłonią, a w niektórych wypadkach dzieją się wprost nadużycia, które dłużej trwać nie powinny.

Władze rządowe kreują nowe apteki, nierzadko tam, gdzie egzystencya apteki nie jest zapewnioną, a omija się miejscowości, gdzie przypływ apteki poprzednich by nie zrujnował, a zapewniłby i nowej egzystencyę.

Wprost na kpiny wygląda fakt z kreowaniem apteki w Sokalu. Przed kilku laty właściciel apteki, Wysoczański, obawiając się kreowania drugiej apteki w Sokalu, sprzedał swój interes, a sprzedawszy go był gorącym zwolennikiem kreowania drugiej apteki. Nowonabywca wnet się jej pozbył napowrót w posiadanie Wysoczańskiego, a odtąd, Wysoczański, aptekarz i burmistrz w Sokalu, gorąco popiera starania, by druga apteka w Sokalu nie powstała.

I to mu się udaje, z jakich powodów to bogowie może co i wiedzą.

Kreowania nowych aptek domagają się: Lwów, Tarnopol, Przemyśl, Rzeszów, Jasło, Krosno, Buczacz, Sącz, Jarosław, Kołomyja i wiele innych miasteczek pomniejszych.

Wobec czego podpisani zapytują c. k. Rząd:

1) Czy mu jest znany stan rzeczy w tej sprawie?

2) Czy mu są znane długoletnie przepracowywania się personalu aptekarskiego, nim się doczeka samodzielnego kawałka chleba?

3) Czy Rząd jest gotów zaradzić co rychlej brakowi aptek w kraju?

Lwów, dnia 22. października 1905.

Interpelujący:
J. Bojko w. r.

Stapiński, Krempa, Bohaczewski, F. Włodek, Korol, Szponder, Wesoliński, Mazikiewicz, Staruch, Effinowicz, Żardecki, Szwed, Huryk.

Interpelacya

posła księdza Andrzeja Szpondra i towarzyszy w sprawie udzielenia koncesyi na założenie i eksploatowanie kamieniołomu w miejscowości klimatycznej Jaremcze (gmina polit. Dora).

W Beskidzie wschodnim, niedaleko granicy węgierskiej, leży stacya klimatyczna Jaremcze. Do niedawna jeszcze mało znana, stanęła obecnie, dzięki przeprowadzonej przez tamte strony linii kolejowej Stanisławów-Körösmezö i usilnym staraniom ogółu, w rzędzie pierwszorzędnych wilegiatur krajowych. Z powodu swego bardzo korzystnego i uroczego położenia, jak również znakomitego powietrza stała się miejscem wytchnienia mniej zamożnych letników, którym ograniczone środki materyalne nie dozwalają na wyjazd do zagranicznych miejscowości lub do dalekiego, a drogiego Zakopanego. Jaremcze rozwija się już od lat kilku stale i posiadając wszelkie ku temu dane, kroczy wytrwale po drodze wiodącej do zapewnienia sobie przyszłości jako pierwszorzędnej stacyi klimatycznej.

Rok rocznie powstają tam nowe budynki. Posiada ono obecnie już kilkadziesiąt will, dwa hotele, księgarnię, kilkanaście sklepów, pensyonaty, restauracye. Przebywa tam stale przez czas sezonowy kilku lekarzy, a obecnie założonem tam być ma sanatoryum zimowe na wzór Zakopanego. Dzięki temu rozwojowi Jaremcza uśmiech-

nęła się dla tamtejszej i okolicznej ludności huculskiej lepsza dola. Poczyna się obecnie ludność dźwigać z nędzy materyalnej, a egzystencya tysięcy rodzin huculskich, żyjących niemal wyłącznie z kuracyuszów, ściśle z rozwojem Jaremcza jest związaną. O rozwój ten możnaby być spokojnym gdyby na drodze jego nie stanęła niestety spekulacya jednostek, a spekulacya ta jest tak groźną, że Jaremcze do zupełnej ruiny doprowadzić musi.

Oto spółka, złożona z Salomona Griffla z Nadwórnej i Ellenberga z Jaremcza, wniosła podanie o udzielenie koncesyi na kamieniołom w Jamnie, na samej granicy Jaremcza, w najbliższem sąsiedztwie will najpiękniejszych i to bezpośrednio przy rządowym gościńcu, który, prowadząc do najbardziej uczęszczanych miejsc wycieczkowych, jest jedyną obecnie w Jaremczu większą promenadą.

W razie założenia w projektowanem miejscu kamieniołomu publiczność korzystać z niej nie będzie mogła, najbliższe wille opustoszeją, a tumany kurzu i pyłu kamiennego pokryją całe Jaremcze. W obawie o przyszłość Jaremcza wniósł tak „Klub Jaremczański“, jak również właściciele will i grono kuracyuszów protest przeciwko udzieleniu koncesyi, a nadto wystosowano do c. k. Starostwa w Nadwórnej, memoryał, w którym wykazano, że otwarcie w projektowanem miejscu kamieniołomu stałoby się zgubą Jaremcza.

C. k. Starostwo nadwórniańskie, zbadawszy sprawę wszechstronnie i najdokładniej na miejscu, przekonało się o słuszności podniesionych zarzutów i ze względu na los Jaremcza, jak również na egzystencyę tysięcy rodzin huculskich odmówiło udzielenia koncesyi.

„Spółka Griffel i Ellenberg“ wniosła rekurs do c. k. Namiestnictwa, w którym oznajmia, że kamień tylko w zimie eksploatować będzie. Oświadczenie to jest tylko czczym wybiegiem, bo chociażby kamień rzeczywiście tylko w zimie łamano, to jednak tylko w lecie wywozić go można. Na każdy sposób droga zabarykadowaną będzie, ziemię zaścieli błoto, a powietrze przepełnią tumany pyłu. Zresztą powstaje obecnie w Jaremczu sanatoryum zimowe, a więc i w porze zimowej musiałby kamieniołom stać się przyczyną upadku Jaremcza.

Podpisani, oceniając należycie niebezpieczeństwo grożące egzystencyi Jaremcza jako stacyi klimatycznej i obawiając się o byt kilkuset rodzin huculskich, zapytują Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza c. k. Rządu, czy:

1) wiadomem mu jest, na jakie niebezpieczeństwo narażoną by została stacya klimatyczna Jaremcze w razie udzielenia spółce Griffel i Ellenberg koncesyi na kamieniołom?

2) i co zamyśla uczynić, by temu niebezpieczeństwu zapobiedz?

Interpelant:
ks. Szponder.

Kramarczyk, Szwed, Potoczek, Wesoliński, Oleśnicki, Barabasz, Staruch, Ostapczuk, Huryk, Szujer, Skołyszewski, Wilczkiewicz, Krempa, Bojko, F. Włodek.

Interpelacya

do J. W. Pana Marszałka kraj. Eksc. hr. Stanisława Badeniego w sprawie używania języka niemieckiego przez Wydział krajowy.

Gmina Hałcnów w powiecie bialskim używa bezprawnie na pieczątce urzędowej nazwy „Alzen“.

Gdy Wydział Rady powiatowej bialskiej odmówił z tego powodu wypłacenia subwencyi krajowej na drogi aż do przedłożenia pokwitowania z nazwą właściwej gminy „Hałcnów“ — a zarząd gminy zarekurował do Wydziału krajowego — polecił Wydział krajowy subwencyę wypłacić za pokwitowaniem niemieckiem i pieczątką „Alzen“.

Również w pismach do c. k. Sądu obwodowego w Cieszynie posługiwał się Wy-

dział krajowy językiem niemieckim, chociaż język polski w sądach śląskich jest jako język krajowy równouprawnionym.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czem Wydział krajowy usprawiedliwi to pośrednie popieranie niemczyzny, a niejakie ograniczanie praw języka polskiego, o którego uznanie na każdym kroku jesteśmy zmuszeni walczyć z zaciekłością niemiecką?

Czy J. E. Pan Marszałek będzie łaskaw polecić podległym mu departamentom, ażeby w przyszłości uniknąć podobnych wypadków?

Interpelant:
Ks. Stojałowski w. r.

Wesoliński, Kramarczyk, Szajer, Potoczek, Szwed, Krempa, Oleśnicki, Bohaczewski, Mazikiewicz, Ostapczuk, Bojko, Skołyszewski, Wilczkiewicz, Huryk, Szponder.

Interpelacya

posła Jana Stapińskiego i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie nadużycia przy wymiarze podatku przez Starostwo powiatowe w Dobromilu.

Do licznych faktów nadużyć krajowych władz fiskalnych przybywa jeszcze jeden, stwierdzający ponad wszelką wątpliwość zupełną ignoracyę przepisów ustawy ze strony tychże władz i bezwzględność w traktowaniu ludności.

W lipcu 1904 r. kupił p. Antoni Przewłocki w powiecie dobromilskim kawałek gruntu z ogrodem, domem mieszkalnym i budynkami gospodarczymi. Przewłocki realność tę kupił na własny swój użytek i sam z rodziną w kupionym domu zamieszkał. Mimo to Starostwo dobromilskie wymierzyło p. Przewłockiemu podatek domowo-czynszowy.

Na przedstawienie p. Przewłockiego o niesłuszności tego wymiaru — odpowiedział mu p. inspektor podatkowy, że gdy poprzedni właściciel opłacał podatek czynszowy, to i on (Przewłocki), jakkolwiek domu nie wynajmuje i czynszu nie pobiera — taki sam podatek opłacać musi.

Z tej racyi obmyślanej albo na naiwność albo nieporadność kontrybuenta podatkowego, ściągnięto od p. Przewłockiego tytułem podatku czynszowego za rok 1904 kwotę 28 koron.

Taka samowola władz skarbowych i poszczególnych jej funkcyonaryuszy nietylko w interesie ludności, ale także w interesie państwa ukrócona być powinna, a obowiązkiem władz skarbowych jest pouczenie tych funkcyonaryuszów bardzo kategoryczne i stanowcze, że w państwie konstytutucyjnem, a więc na zasadach prawa opartem, nawet urzędnikom IX. rangi nie wolno kierować się samowolą, lecz że i oni powinni szanować prawo i stosować je tak, jak ono stosować się każe.

Z tych przyczyn zapytujemy Rząd:

Czy zechce dla zamknięcia drogi do fiskalnych nadużyć podwładne swoje organa o obowiązkach prawnych pouczyć i oświecić i czy skłonny jest zwrócić p. Przewłockiemu kwotę 28 koron, tytułem podatku czynszowego samowolnie ściągniętą?

We Lwowie, dnia 19. października 1905.

Interpelant:
Jan Stapiński w. r.

Bojko, Oleśnicki, Bohaczewski, Krempa, F. Włodek, Wesoliński, Szwed, Mazikiewicz, Effinowicz, Korol, Kramarczyk, Staruch, Ostapczuk, Potoczek.

Interpelacya

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu, w sprawie wyborów do Rady gminnej w Pleszowie pow. Kraków.

Już drugi rok przewleka się sprawa wyborów do Rady gm. w Pleszowie, a to z powodu protestów i przeszkód czynionych przez upadłego wójta, Michała Kota. Pierwsze wybory, dokonane w marcu 1904 r.,

zostały unieważnione na podstawie zarzutów, które Michał Kot w proteście podniósł, a nie dodał, że sam je popełnił. Po raz drugi zarządzone wybory dały ten sam rezultat, Michał Kot znowu przepadł i znowu protestuje.

Ponieważ takie przewlekanie sprawy i utrzymywanie na urzędzie Michała Kota przeciw któremu już dwukrotnie wypowiedziała się opinia gminy, jest niewątpliwie połączone z wielką ujmą i szkodą dla gminy, przeto zapytujemy:

Kiedy nareszcie nowo wybrana Rada gminna w Pleszowie będzie wprowadzona w urzędowanie?

Lwów, dnia 19. października 1905.

Interpelujący:
Jan Stapiński w. r.

Effinowicz, Ostapczuk, Potoczek, Korol, Kramarczyk, Szwed, Krempa, Wesoliński, Mazikiewicz, F. Włodek, Bojko, Oleśnicki, Bohaczewski, Staruch.

Interpelacya

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Komisarza rządowego w sprawie budowy kościoła rz. kat. w Jedliczu pow. Krosno.

Zamiast się gotować do budowy nowego kościoła, komitet parafialny w Jedliczu zarządził naprawki w starym budynku kościelnym, który wręcz niebezpieczeństwem grozi ludności gromadzącej się tłumnie na nabożeństwa. Wiadomo nam z odpowiedzi c. k. Rządu na interpelacyę z r. 1904 w tejże sprawie, że postępowanie konkurencyjne utknęło na rekursie wniesionym przez przedsiębiorstwo kopalniane, ale rok czasu powinien wystarczyć na merytoryczne usunięcie wszelkich przeszkód. Ludność jest tem przewlekaniem sprawy wielce zaniepokojona.

Zapytujemy tedy c. k. Rząd, w jakiem stadyum ta sprawa się znajduje i kiedy wreszcie budowa kościoła w Jedliczu będzie mogła się rozpocząć.

Lwów, dnia 19. października 1905.

Interpelant:
Jan Stapiński w. r.

Oleśnicki, Bohaczewski, Staruch, F. Włodek, Bojko, Mazikiewicz, Ostapczuk, Szwed, Krempa, Wesoliński, Effinowicz, Korol, Kramarczyk, Potoczek.

Interpelacya

do Wysokiego Rządu.

Dnia 23. września b. r. udała się do Ameryki wezwana tamże przez męża Paulina Kopeć, 27 lat licząca włościanka z Gronkowa, powiatu nowotarskiego, wraz z trojgiem dzieci, a mianowicie z synem 8-letnim Janem, 4-letnim Stanisławem i córką Maryą 6 lat liczącą. Wymieniona zaopatrzyła się na drogę w dokumenta podróży, fundusze potrzebne, a nadto w świadectwo zdrowia, wystawione przez lekarza w Nowym Targu. Zdawałoby się zatem, że bez przeszkody dotrze do celu swej podróży. Tymczasem zaraz po przekroczeniu granicy pruskiej poddano ją w Raciborzu oględzinom lekarskim, na skutek czego, nietylko że policya pruska wstrzymała ją od dalszej podróży, lecz osadziła ją przemocą w areszcie, w którym cała wymieniona rodzina wraz z inną, nieznaną bliżej kobietą, w nocy z dnia 24. na 25. października znalazła śmierć.

Na zawiadomienie nadesłane przez policyę w Raciborzu o zaszłym wypadku udał się naczelnik gminy Gronkowa, Mronca, do Raciborza, który stwierdził, że powodem wstrzymania Kopciowej była rzekomo choroba oczu jednego z dzieci, że władze pruskie nie uwzględniły prośby jej, by nadchodzącą noc spędziła w hotelu lub domu prywatnym, lecz że ją osadzono przemocą w areszcie, gdzie wraz z dziećmi znalazła śmierć wskutek zatrucia gazem świetlnym.

Że zmarła miała przy sobie odpowiednie fundusze na zapłacenie hotelu i po-

dróż powrotną, wobec czego nie zachodziła obawa, żeby mogła się stać ciężarem dla państwa pruskiego, najlepszym dowodem na to jest fakt, że wymieniony wójt z Gronkowa sprowadził do kraju za pieniądze przy zmarłej znalezione zwłoki całej rodziny i dlatego też pozbawienie wolności rodziny Kopciów, które tak smutne następstwa za sobą pociągnęło, uważam za karygodne nadużycie.

Wobec tego, grozą przejmującego wydarzenia, rzucającego jaskrawe światło na traktowanie naszych emigrantów przez władze pruskie, podpisani zapytują, czy Wysokiemu Rządowi jest znany opisany powyżej fakt, czy i jakie zamierza przynić kroki, by winni zostali pociągnięci do odpowiedzialności i do odszkodowania pozostałej rodziny, a nadto, co zamierza uczynić celem ochronienia na przyszłość emigrantów galicyjskich od sekatur władz pruskich?

Lwów, dnia 18. października 1905.

Interpelant:
Bednarski w. r.

Rayski, Huza, Maryewski, Jahl, Małachowski, Buynowski, Tomaszewski, Witosławski, Wilczkiewicz, Wesoliński, Maiss, Łazarski, Schätzel, Szwed, Kramarczyk, Michałowski, Stapiński, Vayhinger, Wurst, Tomaszewski.

Interpelacya

do JW. Pana Komisarza rządowego w sprawie nazw gminy Lipnik i Hałcnowa.

Wiadomo, że niemiecko-hakatystyczne zarządy gmin w powiecie bialskim położonych: Lipnika i Hałcnowa, samowolnie zmieniły starodawne i dokumentami publicznymi stwierdzone polskie ich nazwy, używając zamiast nazwy „Lipnik“ nazwy „Kunzendorf“, a zamiast nazwy „Hałcnów“ nazwy „Alzen“.

Sprawa ta, poruszana kilkakrotnie w Sejmie i wniesiona w drodze urzędowej do c. k. Namiestnictwa, dotychczas mimo upływu kilku lat nie została ostatecznie załatwiona.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy JW. Pan Komisarz rządowy nie byłby skłonnym wyjaśnić, w jakiem stadyum znajduje się obecnie ta sprawa?

2) Kiedy Wys. c. k. Namiestnictwo będzie w możności wydania stanowczego zakazu używania nazw: „Kunzendorf“ i „Alzen“?

Interpelujący:
Ks. Stojałowski w. r.

Skołyszewski, Szwed, Mazikiewicz, Wilczkiewicz, Ostapczuk, Szponder, Krempa, Bojko, Szajer, Oleśnicki, Bohaczewski, Wesoliński, Kramarczyk, Potoczek.

Interpelacya

posła Jana Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu o uregulowanie stosunków służbowych egzekutorów podatków.

Przed laty przeszło 30 zmienił c. k. Rząd dawny system ściągania podatków zapomocą egzekucyi wojskowej i kreował przy każdym urzędzie podatkowym posady egzekutorów.

Zdawałoby się, że w tak długim okresie czasu powinno już było nastąpić uregulowanie stosunków służbowych tej kategoryi funkcyonaryuszów rządowych, tymczasem do dziś dnia to nie nastąpiło. — Egzekutorowie podatkowi, licho wynagradzani w czasie służby, nie mają żadnego zabezpieczenia na przyszłość dla siebie i swoich rodzin. Stanowisko ich służbowe opiera się na umowie, która każdej chwili może być rozwiązaną, a przez to samo byt tych funkcyonaryuszów i ich rodzin zależy w zupełności od woli ich przełożonych.

W tych warunkach, aby zaskarbić sobie uznanie przełożonych i tem samem niepewną egzystencyę z chwili do chwili utrwalić — spełniają egzekutorowie podatkowi swoje czynności częstokroć z pominięciem tych przepisów ustawy, które do pewnego stopnia kontrybuentów podatkowych biorą w obronę.

Ten stan rzeczy najfatalniej odbija się na ludności, spotykającej się na każdym kroku z zupełną bezwzględnością egzekutorów podatkowych, którzy znowu w niej tylko widzą jedyny środek utrzymania niepewnej swojej egzystencyi.

Wprawdzie c. k. Rząd przyznaje po długoletniej służbie emerytury, atoli odbywa się to w drodze łaski, a w każdym razie ta emerytura, czy pensya wdowia w drodze łaski nie może być przyznaną przed upływem 6 miesięcy po spensyonowaniu lub śmierci egzekutora, jak to postanawia rozporządzenie Ministerstwa skarbu z 27. lipca 1902 L. 52266.

Rozporządzenie to pozbawiające chleba egzekutorów lub ich rodziny na 6 miesięczny okres czasu, jest wprost niehumanitarne i jakby obliczone na to, aby uprawnieni do pobierania zaopatrzenia wymarli z głodu, zanim z łaski c. k. Rządu zaczną korzystać.

Akt łaski opierać się może na tytule darmym i nieodpłatnym; skoro jednak egzekutorowie podatkowi wysługują sobie emeryturę tak samo jak i inni funkcyonaryusze rządowi — nie może i nie powinno być mowy o łasce c. k. rządu, ale o jego obowiązku i o prawie przysługującem egzekutorom podatkowym.

Tem więcej ten obowiązek przypomnieć c. k. Rządowi należy, ile że tenże sam Rząd, uwzględniając prądy socyalne ostatnich lat, występuje z rozmaitymi projektami reform i w ostatnich czasach wystąpił z projektem ustawy o przymusowem zabezpieczeniu emerytalnem urzędników prywatnych, który to projekt nie został jeszcze Radzie państwa ponownie przedłożony jedynie z powodu zaszłej pomyłki w obliczeniach premii.

Skoro zatem c. k. Rząd występuje w charakterze opiekuna funkcyonaryuszów prywatnych, nic z Rządem wspólnego nie mających — to przedewszystkiem dla samej konsekwencyi powinien swoich funkcyonaryuszów wziąść w opiekę i dać im coś więcej, jak łaskę problematycznej wartości, o której przysłowie powiada: że na pstrym koniu jeździ.

Z tych przyczyn zapytujemy c. k. Rząd, czy skłonnym jest ustanowić etat dla egzekutorów podatkowych i uregulować ich stosunki służbowe i przyznać prawa równe z prawami innej kategoryi funkcyonaryuszów państwowych.

We Lwowie, dnia 21. października 1905.

Interpelant:
Jan Stapiński w. r.

Krempa, Bojko, F. Włodek, Mazikiewicz Wesoliński, Korol, Staruch, Wilczkiewicz, Bohaczewski, Szponder, Szwed, Huryk, Effinowicz, Żardecki.

Interpelacya

posła Franciszka Krempy i tow. do JW. Pana Komisarza rządowego w sprawie szkodliwego kolczykowania świń i bagatelizowania rezolucyi sejmowych, szczególnie co do zniesienia stref pomorowych.

Kraj nasz należy do najnieszczęśliwszych. Nędza i bieda nęka najbiedniejsze klasy włościańskie do której przyczynia się tak c. k. Rząd krajowy jak i centralny w Wiedniu.

Zaprowadzenie stref pomorowych, które wcale nie wpłynęło na zmianę w pomorze, a przytem kolczykowanie świń należy do ogromnych uciążliwości, jakie ponoszą hodowcy obostrzeniami weterynaryjno-policyjnemi.

Przedewszystkiem podział ten, który jeszcze w roku 1902 zaprowadzonym został, wywołał w handlu trzodą najfatalniejsze skutki.

Tak samo i kolczykowanie świń, dowodzące o niefachowości ludzi od zielonego stolika, nie posiadających najmniejszego wyobrażenia praktycznego jest klęską dla hodowców trzody chlewnej.

Wprawdzie Sejm krajowy, widząc co się z chowem trzody chlewnej dzieje i jakie szkody ponosi hodowca, uwzględnił w części narzekania ludności, t. j. w 21 punktach, a pomiędzy rezolucyami uchwalił rezolucyę wzywającą c. k. Rząd: „ażeby najrychlej, a najpóźniej do 1. stycznia 1905 zniósł zarządzony w obwieszczeniu z dnia 9. stycznia 1902 L. 3067 podział Galicyi na strefy pomorowe świń i wszystkie z tym podziałem połączone ograniczenia tak, aby wewnętrzny obrót handlowy nierogacizną w Galicyi w gminach, a względnie w okręgach wolnych od pomoru i zarazy swobodnie mógł się odbywać", ale niestety jak się okazuje, c. k. Rząd ani nie myśli o wykonaniu obowiązków nań przez Sejm włożonych, bagatelizuje owe postanowienia, skoro dotychczas ani jednej rezolucyi, szczególnie zniesienie stref pomorowych, mimo wyznaczonego terminu, nie zarządzono.

Wobec tego zapytują podpisani JW. Pana Komisarza rządowego:

1) Czy i kiedy nareszcie nastąpi zmiana co do zniesienia stref pomorowych, skoro pomoru niema, w myśl uchwały sejmowej z roku 1904?

2) Co JW. Pan Komisarz rządowy zamyśla uczynić z resztą rezolucyami do c. k. Rządu, dotyczącemi pomoru, zbytu nierogacizny, kontumacyi, utrzymania ewidencyi świń kosztem skarbu państwa etc. etc. w roku 1904 w Sejmie uchwalonemi i czy zarządzenie kiedy nastąpi?

3) Czy JW. Pan Komisarz rządowy nie uznaje za stosowne w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem uwolnić ludność rolniczą z pod tego stanu wyjątkowego, która oburzenie swe zaznacza podczas zgromadzeń i domaga się natarczywie zniesienia obostrzeń weterynaryjno-policyjnych?

Lwów, dnia 21. października 1905.

Interpelant:
Fr. Krempa w. r.

F. Włodek, Bojko, Stapiński, Mazikiewicz, Wesoliński, Szwed, Korol, Staruch, Barabasz, Huryk, Szponder, Wilczkiewicz, Żardecki, Effinowicz.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Interpelacya
do Wysokiego c. k. Rządu.

W Bohorodczanach jest stara, drewniana cerkiew parafialna, licząca lat 178 i chyląca się do zupełnej ruiny. W cerkwi tej jest jednak dzieło pierwszorzędne sztuki cerkiewnej, ikonostas z Skytu Maniawskiego, którego wysoką wartość uznali konserwatorowie krajowi sztuki starożytnej.

W celu ochrony tego dzieła, jak również w celu uzyskania domu Bożego dla zaspokojenia duchownych potrzeb parafii — postanowił komitet parafialny w Bohorodczanach budowę nowej cerkwi i jeszcze w r. 1901 odesłał plany wraz z kosztorysem gr. kat. konsystorzowi w Stanisławowie, a ten odesłał ich c. k. Starostwu w Bohorodczanach w celu przeprowadzenia rozprawy konkurencyjnej.

Od trzech lat sprawa ta zalega w c. k. Starostwie, które mimo urgensów nie chce rozpisać rozprawy konkurencyjnej. Ponieważ zwłoka ta nietylko odejmuje parafianom możność posiadania cerkwi — lecz grozi zniszczeniem najpiękniejszego zabytku ruskiej cerkiewnej sztuki — dlatego podpisani wzywają c. k. Rząd, ażeby pociągnął c. k. Starostwo w Bohorodczanach do surowej odpowiedzialności za takie przewlekanie sprawy i zarządził jak najspieszniejsze rozpisanie rozprawy konkurencyjnej.

Interpelujący:
Oleśnicki w. r.

Korol, Staruch, Barabasz, Bohaczewski, Szajer, Kramarczyk, Szwed, Potoczek, Szponder, Ostapczuk, Ochrymowicz, Huryk, Mazikiewicz, Glidziuk.

Interpelacya
do c. k. Rządu.

W gminie Howiłów wielki pow. husiatyńskiego ciągnie się od dziewięciu lat niezałatwiona sprawa gminnych wyborów.

Od dziewięciu lat przeciągają tę sprawę niektórzy członkowie gminy bezustannymi protestami, których załatwienie przeciąga się latami.

W końcu zatwierdzone zostały prawomocnie wybory z II. i III. koła, — a do ostatecznego przeprowadzenia wyborów z I. koła wyznaczony został termin 28. września 1905. Na te wybory przybył c. k. komisarz ze Starostwa w Husiatynie i przybywszy, natychmiast polecił wójtowi, ażeby powołał do komisyi czteru popleczników protestujących członków gminy, a mianowicie: Fedia Babija, Iwana Babija, Jana Kruszelnickiego i Wojtka Tomków. Potem udał się do karczmy i nakazał arendarzowi, ażeby szedł do głosowania, chociaż ten dobrowolnie sam iść nie chciał.

Jak przyszło do rozpoczęcia wyborów wójt powołał tylko trzech z podyktowanych mu przez komisarza członków komisyi, a Wojtka Tomków powołać nie chciał, jednak komisarz, sam go na własną rękę przeciw woli wójta powołał.

Przy wyborze dopuszczał komisarz do głosowania ludzi, którzy do głosowania zupełnie nie mieli prawa.

Mianowicie dopuścił Andrija Bobowskiego, który przed $1^1/_2$ rokiem sprzedał swoją realność i zupełnie z Howiłowa wyprowadził się i w powiecie trembowelskim zamieszkał.

Za to nie dopuścił wielu uprawnionych do głosowania, których imiona są podane w wniesionym przeciw tym wyborom proteście.

Ponieważ zachodzi obawa, że protest ten znowu na długie czasy urzędowanie nowej rady powstrzyma, dlatego podpisani wzywają c. k. Rząd, ażeby zarządził jak najspieszniejsze załatwienie tego protestu, ponieważ w gminie tej urzęduje dawna rada już 16 lat — z 18 radnych jest tylko 7, z 9 zastępców tylko 3, więc niema przepisanego kompletu do powzięcia uchwał, a w gminie panują wielkie bezprawia i nieporządki.

Interpelant:
Oleśnicki w. r.

Glidziuk, Bohaczewski, Barabasz, Staruch, Ostapczuk, Huryk, Mogilnicki, Effinowicz, Stojałowski, Kramarczyk, Szajer, Potoczek, Skołyszewski, Krempa, F. Włodek.

Interpelacya

do Wysokiego Wydziału krajowego i do c. k. Rządu posła Starucha i towarzyszy w sprawie wyborów w gminie Narajów wieś powiatu brzeżańskiego.

W gminie Narajów wieś powiatu brzeżańskiego wójtuje, a raczej króluje od 13 lat Odośko Małanij. Pod obuchem tego Małanija jęczy cała wieś, rujnuje się majątek gminny, a wszelkie starania członków gminy, ażeby pozbyć się takiego naczelnika gminy, są bezskuteczne, bo Starostwo i Rada powiatowa podtrzymują go. W sierpniu 1904 udało się 7 mieszkańców do c. k. Starostwa z prośbą o przeprowadzenie nowych wyborów do Rady gminnej. Na to starosta Dieduszycki odpowiedział ze złością: „Co to tam pali się wieś? Jeszcze nie pali się a może nie macie wójta? Co wam brakuje? Starostwo nie ma czasu bawić się waszymi wyborami!“ Na jeszcze razowe zapytanie, kiedy ostatecznie będą nowe wybory gminne, odpowiedział, że za 2 lub 3 miesiące roku zeszłego. Gdy to jednak nie nastąpiło, to 35 mieszkańców gminy Narajów wieś wysłało do Wysokiego c. k. Namiestnictwa pismo z wiernem przedstawieniem całego stanu rzeczy. Lecz gdy i to nie pomagało, wybrali się w grudniu 1904 r. 3 delegaci gminy, ażeby ustnie JE. Panu Namiestnikowi całą tę sprawę przedstawić i o zarządzenie prosić, lecz niestety i to pozostało bez skutku.

A tymczasem wójt Małanij gospodaruje po swojemu na szkodę i zakałę gminy. Naprowadzimy tylko kilka przykładów. W roku 1899 do l. 2570 Wydział Rady

powiatowej w Brzeżanach przysłał na ręce Franciszka Nartowskiego 34 zł. (68 K.) dla gminy Narajów wieś w celu rozdziału między ubogich tejże gminy. Nartowski jako delegat powiatowy oddał te pieniądze Małanijowi, ażeby on rozdzielił je i pokwitowanie odesłał do Rady powiatowej. I rzeczywiście na papierze rozdzielono tę sumę między 18 włościan, lecz faktycznie nikt nic nie dostał. Mimo tego pokwitowanie do Rady powiatowej odesłano, lecz pieniądze zostały u Małanija. Później w rok, miano wicie 1900 roku, zaskarżony był Małanij do c. k. Prokuratoryi w Brzeżanach — wszyscy umieszczeni na kwicie 18 oświadczyli, że żaden z nich nie dostał nic — mimo to prokuratorya od oskarżenia odstąpiła.

Za czas 13 letniego urzędowania wójta Małanija obrachunku kasy jeszcze nie było i w kasie pożyczkowej gminnej jest dosyć braków. Naprzykład ś. p. Matwij Snowyda był zaskarżony o pewną dłużną kwotę do Sądu w Brzeżanach. Sąd zasądził Snowydę na zwrot tej sumy. Snowyda to zrobił — mimo tego od wójta i pisarza pokwitowania nie dostał, a wójt w parę lat później od Snowydy zapłacenia po raz drugi tej sumy domagał się. Wójt Małanij nie zwołuje żadnej rady, tylko sam rządzi się z paru zausznikami. I tak przy końcu zeszłego roku budżet gminny na rok 1905 uchwalony został potajemnie bez kompletu, przy udziale tylko 6 ludzi i bez żadnego wyłożenia do przeglądu.

Wobec tego zapytują podpisani: Czy wie o tem wszystkiem Wysoki c. k. Rząd i Wysoki Wydział krajowy, dlaczego takie rzeczy toleruje i czy zamyśla temu wszystkiemu już raz koniec położyć, a przedewszystkiem nowe wybory gminne w gminie Narajów wieś powiatu brzeżańskiego jak najprędzej rozpisać?

Interpelant:
A. Staruch w. r.

Huryk, Barabasz, Bohaczewski, Mazikiewicz, Korol, Mogilnicki, Stapiński, Wilczkiewicz, Oleśnicki, Effinowicz, Bojko, F. Włodek, Krempa, Szponder, Szwed.

Interpelacya

do Wysokiego Wydziału krajowego i do Wysokiego c. k. Rządu posła ks. Bohaczewskiego i towarzyszy w sprawie nieporządków w gminie Ryszkowa Wola powiatu jarosławskiego.

W gminie Ryszkowa Wola pow. jarosławskiego już 8 lat urzęduje stara rada gminna z wójtem Michałem Chodanem, który jest zarazem wójtem, pisarzem i kasyerem. Jak urzęduje świadczą fakta:

1) W roku 1894 zaciągnęła gmina dla włościan gminy pożyczkę w Wydziale powiat. Raty tej pożyczki składali chłopi do rąk wójta Michała Chodana, a on te pieniądze, zamiast oddawać do Wydziału powiat., zatrzymywał na swoje potrzeby i dopiero tego roku zaskarżony do Wydziału oddał 3230 K. Reszta długu nie spłacona, chociaż już minęło 10 lat, bo z ratami zalegają wójt 200 kor. i jego radni i krewni

2) Podatek za pastwisko składają chłopi do rąk wójta. Tego roku dopiero dowiedzieli się chłopi, że wójt już 8 lat nie płaci podatku za pastwisko, lecz pieniędzy używa na co innego. Wójt, radni i krewni wójta już od dawna nie dali na pastwisko ani szeląga — ze wszystkiem zalegają.

3) Sprzedawał wójt drzewo w lesie gminnym, lecz gotówkę płacili tylko biedni. Radni, wójt i krewni wójta wzięli na kredyt, a zapłacą Bóg wie kiedy. Zaciągnięto w książeczce, że wójt kupił na kredyt 17 sztuk sosen. Palił całą zimę, a na wiosnę znaleziono u niego jeszcze 23 sosen. Taksatorowie gminni ocenili raz wójtowi w lesie gminnym 11 sosen na 1 zł. 80 ct., a biednej babie 2 sosny na 7 zł.

4) Wójt mieszka 3 klm. poza wsią, wskutek czego we wsi straszny nieład, pijaństwo, karczmy całemi nocami otwarte, wart niema.

5) W tym roku mija 8 lat, jak wybrano Radę gminną. Pomimo tego wójt nie chciał ogłosić nowych wyborów. Na prośbę chłopów Starostwo 4 razy wzywało wójta, ażeby ogłosił wybory, a ten ciągle wykręcał się. Dopiero pod ostrą groźbą ogłosił wybory. One odbyły się 15. czerwca r. b. Na wyborach był komisarz Wysocki. Wybory odbyły się zupełnie legalnie, lecz co z tego — wójt wniósł protest i od 15. czerwca do dziś nie załatwiono go.

6) Dodatki gminne Rada uchwala mu strasznie wysokie — jednego roku 106% bez pozwolenia sejmu.

A mianowicie 1901 — 63%, 1902 — 106%, 1903 — 67%, 1904 — 86%, 1905 — 86%.

7) Budżetu szkolnego 4 lata nie płaci, około 700 K. Wreszcie wierny obraz gospodarki i porządków w tej gminie może podać załączony tu odpis odezwy Wydziału powiatowego w Jarosławiu do Zwierzchności gminnej w Ryszkowej Woli.

Wobec tego zapytują podpisani: Czy wie o tem Wys. Wydział krajowy i Wys c. k. Rząd i co zamyśla zarządzić, ażeby wszystkiemu temu raz koniec położyć?

Interpelant:
Bohaczewski w. r.

Mazikiewicz, Staruch, Krempa, Stapiński, Bojko, Effinowicz, Szponder, F. Włodek, Ostapczuk, Mogilnicki, Oleśnicki, Huryk, Barabasz, Ochrymowicz.

Odpis.

Do Michała Chodania naczelnika gminy w Raszkowej Woli.

Z przeprowadzonego dochodzenia szkontra kasy gminnej i lustracyi majątku gminnego okazało się:

1) Z pożyczki 5940 kor., zaciągniętej w roku 1894 i 1898 w Wydziale powiatowym celem rozpożyczenia między członków gminy, rzeczywiście, jak oświadczyli przeciw wam skarzyciele ściągaliście częściowy zwrot tej pożyczki od członków gminy, przetrzymywaliście zciągniętą kwotę dłuższy czas przy sobie i dopiero po oskarzeniu i podczas lustracyi złożyliście do kasy Wydziału na rachunek dłużnej pożyczki przetrzymaną kwotę 3230 koron. Przy tem zauważono, że resztującą kwotę długu winni przeważnie członkowie Rady gminnej, między niemi i wy 200 kor.

2) Wskutek waszego urzędowania zaniedbałego administrowania majątkiem dopuściliście do znacznych zaległości czynnych, a przeważnie biernych, które nie mają pokrycia w budżecie. Opłaty od pasienia bydła na pastwisku gminnem są bardzo niedbale ściągane, gdyż zaległość wynosi po koniec roku 1904 — 1218 kor., a ściągnięto w roku 1904 na rachunek powyższej zaległości tylko 183 kor, które wzięto na wydatki gminne, a nie na zapłacenie podatku gruntowego. Ponieważ naczelnik gminy opłaty od pastwiska, przeznaczone na pokrycie podatku gruntowego, używa na inne cele, przeto powstał dług podatkowy po koniec 1904 r. — 2233 kor.

Dług ten może być częściowo pokryty opłatami zaległemi, wynoszącemi 1218 kor., zaś resztująca kwota dłużna 1015 kor. nie ma pokrycia i musi być aż dodatkowo nałożonemi dodatkami pokrytą.

3) Drzewo z lasu gminnego, chociaż było korzystnie sprzedawane, jednak gotówką do kasy gminnej wpłynęło tylko 272 kor., reszta 233 kor. pozostała w zaległości i to przeważnie u członków Rady gminnej.

4) Nareszcie została gmina po koniec roku 1904 dłużna tytułem ekwiwalentu 372 kor., ryczałtu szkolnego 30 kor., tytułem prestacyi szkolnej na opłatę nauczyciela 1027 kor. Razem 1429 kor., które to zaległości również nie mają pokrycia. Wobec tego Wydział powiatowy wzywa naczelnika gminy, aby do końca kwietnia 1904 r. ściągnął zaległe pożyczki, opłaty od pastwiska i należytość za sprzedane drzewo w lesie

gminnym, i z tego się w swoim czasie wykazał.

Nadto Wydział powiatowy w uwzględnieniu długoletniej służby za tak ciężkie przekroczenie służbowe udziela wam tylko naganę i zarazem zasądza was na zwrot kosztów komisyjnych w kwocie 22 K. 08 h.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Przemawia p. Czartoryski i wnosi, aby petycye w sprawie podwyższenia płac lub przyznania dodatku drożyźnianego nauczycielstwu ludowemu w kraju, przekazane komisyi szkolnej, odstąpić komisyi budżetowej i na przyszłość petycye takie i wnioski w tej sprawie przekazywać komisyi budżetowej.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy formalny wniosek p. Czartoryskiego.

Przemawia p. Władysław Kraiński i wnosi, aby petycyę Ls. 2250, przekazaną komisyi bankowej, odstąpić komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek formalny p. Władysława Kraińskiego.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Wesolińskiego w sprawie organizacyi powiatowych szkół gospodyń wiejskich i założenia krajowej szkoły tego rodzaju w powiecie jasielskim.

Przemawia p. Wesoliński, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Stapińskiego o zapłacenie z funduszu krajowego kwot 126 K. 88 h. i 1.216 K. 18 h., egzekwowanych od gminy Komborni tytułem kosztów leczenia ubogich.

Przemawia p. Stapiński, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Kramarczyka o ograniczenie przymusu szkolnego w szkołach ludowych wiejskich.

Przemawia p. Kramarczyk, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Wilczkiewicza o zmianę obowiązującego regulaminu dla służby domowej.

Przemawia p. Wilczkiewicz, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Szweda o przyznanie nauczycielstwu ludowemu w powiecie żywieckim dodatku z powodu drożyzny.

Przemawia p. Szwed, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Przemawia p. Czartoryski i wnosi na odesłanie tego wniosku p. Szweda do komisyi budżetowej.

Izba uchwala powyższy wniosek formalny p. Czartoryskiego.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Stojałowskiego o zmianę ustawy kraj. z 15. sierpnia 1895 Nr. 62 Dz. u. kr. o uwolnieniu spraw hipotecznych drobiazgowych od przymusu notaryalnego.

Przemawia p. ks. Stojałowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Stojałowskiego w sprawie wykonania nowej ustawy o dostarczaniu podwód dla wojska.

Przemawia p. ks. Stojałowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Krempy, o założenie szkoły średniej w Tarnobrzegu.

Przemawia p. Krempa uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Korola o założenie w Samborze gimnazyum z ruskim językiem wykładowym.

Przemawia p. Korol, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Kazimierza Lubomirskiego w sprawie przyznania nauczycielstwu powiatu myślenickiego dodatku z powodu drożyzny i założenia krajowego stowarzyszenia spożywczego dla nauczycieli.

Przemawia p. Kazimierz Lubomirski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o wniosku p. Wursta w sprawie pokrywania z funduszów państwa kosztów popisowych przeznaczonych do badania szpitalnego.

Marszałek oznajmia, że tę sprawę usuwa z porządku dziennego z powodu nieobecności w Izbie p. sprawozdawcy.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi szkolnej w sprawie przeznaczenia funduszu ś. p. Ksaw. Polanowskiego na rzecz szkoły ludowej w Równi pow. liskiego.

Sprawozdawca p. Kramarczyk, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Kapitał pochodzący z zapisu ś. p. Ksawerego Polanowskiego na rzecz szkoły ludowej w Równi w powiecie liskim, przechowany w Wydziale krajowym, ulokowany w papierach wartościowych nominalnej war-

tości 4.700 K i w książeczce Banku krajowego na 65 K 70 g, razem w sumie 4.765 K 70 g, przekazuje Sejm na własność funduszowi szkolnemu miejscowemu w Równi z tem przeznaczeniem, że dochody z tego kapitału, począwszy od roku 1906, mają być używane na pokrywanie nadzwyczajnych wydatków na budynek szkolny w Równi, określonych w Art. 9. ustawy krajowej z dnia 24. kwietnia 1894 Nr. 49. Dz. u. kr.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi szkolnej o rezolucyi p. Szajera w sprawie zakładania szczepników przy każdej szkole ludowej na wsi.

Sprawozdawca p. Kramarczyk, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby z całym naciskiem przeprowadziła zakładanie ogrodów szkolnych przy szkołach ludowych, w którychby nauczyciele obowiązani byli do praktyki z dziećmi szkolnemi i aby zapobiegła ich niszczeniu przy zmianie nauczyciela.

Przemawia p. ks. Stojałowski.

Przemawia p. Piniński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gminnej o petycyi gminy m. Krakowa w sprawie zmiany ustawy z 29. listopada 1877 Nr. 58 o poborze opłaty od psów w mieście Krakowie.

Sprawozdawca p. Górski odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Niniejszą petycyę przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o prośbie mieszkańców przysiółka Stanowiska ad Kopytowa o utworzenie z tegoż przysiółka samoistnej gminy.

Sprawozdawca p. Leszek Cieński odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Prośbę mieszkańców przysiółka Stanowiska ad Kopytowa o utworzenie samodzielnej gminy odstępuje się Wydziałowi krajowemu.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o prośbie osady Konopnicy o utworzenie samodzielnej gminy administracyjnej z rozparcelowanego obszaru dworskiego Kaltwasser.

Sprawozdawca p. Leszek Cieński odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Prośbę mieszkańców osady Konopnica o utworzenie samodzielnej gminy odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i postawienia wniosku.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej w przedmiocie prośby gminy miasta

Monasterzysk o kreowanie c. k. Starostwa w tejże miejscowości.

Sprawozdawca p. Leszek Cieński odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę gminy miasta Monasterzysk o utworzenie w tejże miejscowości c. k. Starostwa odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej w przedmiocie wyodrębnienia miasteczka Laszek murowanych od wsi Laszek.

Sprawozdawca p. Leszek Cieński odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Prośbę mieszkańców Laszek murowanych odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o petycyi mieszkańców przysiółków Zielonej, Dzembronia i Bystrzeca ad Żabie o utworzenie z tych przysiółków samoistnej gminy.

Sprawozdawca p. Leszek Cieński odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę przysiółków Zielona, Dzembroń i Bystrzec ad Zabie o utworzenie z tychże przysiółków samoistnej gminy pod nazwą Dzembroń odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i postawienia wniosku na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o petycyi gminy Peczyniżyna o rozszerzenie powiatu sądowego peczyniżyńskiego.

Sprawozdawca p. Maiss odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycyą gminy Peczyniżyna o rozszerzenie powiatu sądowego peczyniżyńskiego z 17. października 1904 l. 1336 Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o petycyi gmin Makowa, Białej, Juszczyna, Skawicy, Osielca, Kojszówki i wielu innych w przedmiocie założenia w miasteczku Makowie c. k. Starostwa.

Sprawozdawca p. Maiss odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę gmin Makowa, Białej, Juszczyna i innych z dnia 4. października 1904 l. 371 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Przemawia p. Szponder i stawia następujący wniosek, w miejsce wniosku komisyi:

„Wzywa się c. k. Rząd do utworzenia ck. Starostwa w Makowie w jak najkrótszym czasie“.

Izba popiera wniosek p. Szpondra.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Kazimierz Lubomirski i stawia poprawkę, aby do wniosku komisyi dodać słowa: „jeszcze w tej sesyi“.

Izba popiera poprawkę p. K. Lubomirskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje poprawkę p. Kazimierza Lubomirskiego.

Izba odrzuca wniosek p. Szpondra odczytany poprzednio przez Marszałka, a oddzielnie uchwala wniosek komisyi wraz z poprawką p. K. Lubomirskiego, przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi drogowej o petycyi Magistratu miasta Buczacza o przyznanie z funduszów krajowych kwoty 12.000 kor. na wykupno gruntów do uregulowania drogi krajowej i drogi gminnej I. klasy Buczacz Nagórzanka.

Sprawozdawca p. Tyszkiewicz odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycyą Magistratu miasta Buczacza przejść do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi drogowej z petycyi Leibisza Bergmanna, dzierżawcy rogatek krajowych przy gościńcach Mielnica-Iwanie puste, Jezierzany i Wołkowce-Porejmy, Borszczów, Korolówka i Uście biskupie, o opust czynszu dzierżawnego w kwocie kor. 18.400, lub o rozwiązanie kontraktu.

Sprawozdawca p. Tyszkiewicz odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę Leibisza Bergmanna odesłać Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Przemawia p. Szponder.

Przemawia p. Borkowski i stawia poprawkę, aby do wniosku komisyi dodać słowo „przychylnego". Izba popiera poprawkę p. Borkowskiego.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Borkowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi, a oddzielnie poprawkę p. Borkowskiego odrzuca.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi drogowej o petycyi mieszkańców Toporowa w sprawie subwencyi na dojazd z Toporowa do stacyi kolejowej w Ożydowie.

Sprawozdawca p. Sala odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycyą mieszkańców Toporowa o subwencyę na budowę dojazdu kolejowego do stacyi kolei żelaznej w Ożydowie — Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gminnej o petycyi gmin: Chochołowa, Witowa, Wróblówki, Podczerwonego, Dzianisza, Cichego i Czarnego Dunajca (ls. 432), w sprawie przywrócenia tymże prawa zarządu majątkiem leśnym, będącym własnością gmin powyższych.

Sprawozdawca p. J. Bojko odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę gmin powyżej wymienionych odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Przemawia p. Stojałowski i stawia poprawkę następującej treści: do wniosku komisyi dodać słowa: „z poleceniem uwzględnienia żądań i żalów gmin".

Izba popiera poprawkę p. Stojałowskiego.

Przemawia p. Skołyszewski i stawia następujący wniosek w miejsce wniosku

komisyi: „Petycyę gmin powyżej wymienionych odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania, możliwego uwzględnienia i zdania sprawozdania na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba popiera wniosek p. Skołyszewskiego.

Przemawia p. Buynowski.

Przemawia p. Stojawski i oświadcza, że przyłącza się do wniosku p. Skołyszewskiego, a tem samem swą poprzednią poprawkę cofa

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca

Marszałek odczytuje wniosek komisyi, a następnie wniosek p. Skołyszewskiego.

Izba przystępuje do głosowania.

Marszałek oznajmia, że w Izbie nie ma kompletu, wobec czego głosowanie w tej sprawie odbędzie się na następnem posiedzeniu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 24. października 1905 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 55 popołudniu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*
Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

38. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 24. października 1905.

Początek o godzinie 10 minut 55 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów: 123.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 36-go posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 37-go posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że udzielił 7-dniowego urlopu pp. Kszysztofowiczowi i Moysie.

Sekretarz p. Mycielski odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 24. października 1905 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls. 2985, 2986, 2988—2992, 2994, 2996, 2998, 3000—3003, 3005, 3007—3040, 3042—3046, 3050—3052, 3056, 3057, 3060, 3062, 3063, 3065, 3066 3069, 3071—3074, 3076—3080, 3082, 3087, 3088, 3091—3093, 3095, 3097—3100, 3102, do 3119, 3121.

Komisyi szkolnej Ls. 2987, 2995, 2997, 2999, 3004, 3006, 3047—3049, 3053, 3055, 3058, 3061, 3064, 3067, 3068, 3094, 3096.

Komisyi gminnej Ls. 3120.

Komisyi petycyjnej Ls. 3089.

Komisyi administracyjnej Ls. 3041, 3054, 3124, 3125, 3126.

Komisyi drogowej Ls. 3059, 3070, 3075.

Komisyi kolejowej Ls. 3083.

Komisyi wodnej Ls. 2993.

Po odczytaniu petycyi Ls. 2994 Towarzystwa Sokół w Samborze o subwencyę na spłatę należytości za przyrządy gimnastyczne przemawia p. Tomaszewski, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Mycielski odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom, jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3087 nauczycielstwa ludowego w Żabnie o dodatek drożyźniany przemawia p. Wilczkiewicz, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Mycielski odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom, jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3088 nauczycielstwa ludowego w Dąbrowie o dodadatek drożyżniany przemawia p. Wilczkiewicz, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Mycielski odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom, jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3095 Polskiej bursy ludowej w Samborze o subwencyę na budowę własnego domu przemawia p. Tomaszewski, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Mycielski odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3103 Wydziału powiatowego w Limanowej o przyjęcie oprocentowania pożyczki głodowej 12.000 K na fundusz krajowy przemawia p. Wodzicki popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Mycielski odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Mycielski czyta:

W n i o s e k.

Zważywszy, że niezbędna potrzeba podwyższenia płac nauczycieli szkół ludowych w kraju ogólnie jest uznaną;

zważywszy, że uregulowanie tej sprawy może niestety przeciągnąć się z powodu niepomyślnego stanu finansów krajowych;

zważywszy w końcu, że artykuły spożywcze w całym kraju coraz bardziej idą w górę;

wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy do budżetu krajowego począwszy od r. 1906 aż do czasu stałego uregulowania płac nauczycieli szkół ludowych wstawiać odpowiednią sumę na przyznanie im dodatku drożyźnianego w wysokości 25% płacy wliczalnej do emerytury.

We Lwowie, dnia 24. października 1905.

Wnioskodawcy:

Vayhinger w. r.

Buynowski w. r.

Jabl, Tarnawski, Michalski, Rayski, Bednarski, Loewenstein, Maiss, Kolischer, Rutowski, Huza, Witosławski, Jabłoński, Głąbiński, Wurst, Maryewski, Michałowski, Wiśniewski, Tomaszewski, Widt.

W n i o s e k.

Z uwagi na wzmagającą się w szkołach liczbę t. zw. chorób szkolnych, jak: krótkowzroczność, zniekształtnienia klatki piersiowej, zboczeń w ogólnem odżywianiu i t. d.;

z uwagi na coraz częstsze przenoszenie chorób zakaźnych drogą szkoły (odra, szkarlatyna, gruźlica, choroby òcz i t. d.);

z uwagi na niedostatki sanitarne budynków szkolnych, któreby niejedne mogły być usunięte bez wydatków, a samemi umiejętnemi wskazówkami;

z uwagi, że często same pomieszkanie młodzieży, zwłaszcza zbiorowe (stancye, internaty, bursy itp.), które tak mało lub też wcale nie kontroluje się pod względem sanitarnym, wpływać mogą niekorzystnie i wywoływać zboczenia w organizmie nieraz nie do usunięcia;

z uwagi, że na pozór drobne zboczenia, na które opiekunowie dziecka, zwłaszcza biedniejsi lub mniej inteligentni, nie zwracają uwagi dostatecznej, a które nieusunięte mogą w przyszłości wywrzeć poważne następstwa tak dla dziecka, jak i dla jego współkolegów;

z uwagi, że lekarz, przyjaciel młodzieży, mógłby, pozyskawszy jej zaufanie, nader

dodatnio wpływać w pewnym ważnym kierunku nietylko na stan fizyczny, ale i moralny uczniów;

z uwagi, że należy koniecznie szukać środków i sposobów dla usunięcia tych stosunków, które coraz więcej obniżają odporność młodzieży, a powiedzmy otwarcie, stają się częstokroć powodem zniszczenia całej przyszłości jednostek, ich rodzin, zmarnowania nieraz rokujących talentów;

przechodzi się do przekonania — że jedynym z najważniejszych sposobów zwalczania złego byłoby zaprowadzenie instytucyi lekarzy szkolnych, których obowiązkiem byłoby n. p.:

a) badanie stanu zdrowia młodzieży przy rozpoczęciu, jako też od czasu do czasu w ciągu trwania roku szkolnego;

b) udzielanie wskazówek (n. p.: co do miejsca, w którem uczeń ma siedzieć w szkole) celem zapobiegania rozwojowi chorób szkolnych;

c) zapobieganie szerzeniu się chorób zakaźnych drogą szkoły;

d) zwracanie uwagi na hygieniczne pielęgnowanie ciała młodzieży;

e) wydawanie wskazówek dla usunięcia wadliwych urządzeń gmachu szkolnego;

f) wydanie opinii i wskazówek o mieszkaniach prywatnych uczniów (stancyi, burs, internatów);

g) służenia pomocą w razie nagłego wypadku w gmachu szkolnym;

h) w razie wprowadzenia nauki somatologii i hygieny w szkołach wykładanie tego przedmiotu według ułożonej instrukcyi.

Gdyby na razie instytucya taka lekarzy szkolnych wprowadzoną była w szkołach średnich i w seminaryach nauczycielskich męskich i żeńskich — już byłby zrobiony poważny krok naprzód.

Z uwagi zaś, że i środki materyalne nie tak trudno byłoby znaleść, wobec faktu, że opłaty szkolne wynosiły w roku przeszłym około 500.000 koron, w razie koniecznej potrzeby podniesienia opłaty szkolnej na ten cel o 2 korony na kurs nie natrafiłoby z pewnością na trudności, stawiam wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, by zaprowadził w najkrótszym czasie instytucyę lekarzy szkolnych w szkołach średnich i seminaryach nauczycielskich męskich i żeńskich.

Lwów, dnia 24. października 1905.

Wnioskodawca:
Gluziński w. r.

Gołuchowski, Mars, Pawlicki, Bednarski, Bobrzyński, A. Teodorowicz, Paszkowski, K. Badeni, St. Tarnowski, Tad. Cieński, Wiktor Czaykowski, Milewski, Piniński, Wilczkiewicz, Struszkiewicz, Maiss, Trzecieski, Wurst, Wład. Czaykowski, Michalski.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd o wydanie ustawy, ażeby każdy kawałek używanej bielizny albo odzieży, zanim dostanie się do składu handlowego, oznaczony był plombą, na dowód, że poddany był należytej dezinfekcyi.

Lwów, dnia 24. października 1905.

Wnioskodawca:
Wurst w. r.

Rayski, Rudrof, Mars, Lityński, Szponder, Łazarski, Vayhinger, Maiss, Trzecieski, Sala, Gołuchowski, Wład. Czaykowski, Tad. Cieński, Fruchtmann, Wiktor Czaykowski, Tarnawski, Agopsowicz, Traczewski, Bednarski, Michalski, Michałowski, Krzysztofowicz, Gniewosz, Wilczkiewicz, Sękowski, Żardecki, Hupka, L. Cieński, Rutowski, Borkowski, Schätzel, A. Teodorowicz, Truskolaski, Buynowski, Jaworski, Huza, Głąbiński, Kolischer, St. Tarnowski, Paszkowski, Maryewski, Skołyszewski, Wiśnie-

wski, Ochrymowicz, Gluziński, K. Dzieduszycki, Loewenstein, Witosławski.

W n i o s e k

Zważywszy, że w Galicyi umiera rocznie około 5 tysięcy osób z tyfusu jelitowego i czerwonki;

zważywszy, że choroby wymienione panują bez przerwy nagminnie, że zapada rocznie około 50 tysięcy osób, co oznacza stratę 2 milionów dni pracy;

zważywszy, że najgłówniejszym powodem stanu tego jest brak zdrowej wody;

zważywszy, że poszczególne gminy i powiaty nie są w możności podołania zadaniu z powodu trudności finansowych albo technicznych;

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, żeby zaopiekował się sprawą stopniowego zaopatrzenia całego kraju w zdrową wodę, poczynił stosowne badania i zarządzenia, a na najbliższej sesyi ze swoich czynności zdał sprawę.

We Lwowie, dnia 24. października 1905.

Wnioskodawca:

Wurst w. r.

Mars, Szponder, Bednarski, Michałowski, Rudrof, Jaworski, Lityński, Łazarski, Rayski, Gołuchowski, Władysław Czaykowski, Wiktor Czaykowski, St. Tarnowski, Traczewski, Michalski, Tarnawski, Vayhinger, Maiss, Buynowski, Maryewski, Trzecieski, Fruchtmann, Sala, Krzysztofowicz, Gniewosz, Wilczkiewicz, Sękowski, Żardecki, Hupka, T. Cieński, L. Cieński, Głąbiński, Rutowski, Borkowski, Schätzel, Huza, A. Theodorowicz, Truskolaski, Kolischer, Paszkowski, Skołyszewski, Wiśniewski, Ochrymowicz, Gluziński, Klemens Dzieduszycki, Loewenstein, Witosławski.

W n i o s e k.

Zważywszy, że jak najrychlejsze wykończenie sieci drogowej jest koniecznem, a coraz trudniej przychodzi Reprezentacyom powiatowym zebrać potrzebne na to fundusze, że dlatego należy zapewnić powiatom wydatną pomoc tak na budowy nowych dróg, jak niemniej na konserwacyę dróg już wybudowanych,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Na cele budowy dróg powiatowych i gminnych I. klasy ma być zaciągniętą pożyczka w takiej wysokości, żeby kwota 1,000.000 koron wstawiona w rubryce VIII. poz. 225 wydatków budżetu krajowego wystarczyła na opłatę procentów i amortyzacyi.

2. Kapitał ten ma być użyty jako subwencya na budowę dróg powiatowych i gminnych I. klasy do wysokości 75% kosztów budowy, pod warunkiem, że powiaty pokryją resztę tych kosztów. — Wydziałowi krajowemu ma być zastrzeżone ułożenie projektu uzupełnienia sieci drogowej, następstwa, w jakiem drogi mają być budowane w każdym powiecie, oraz oznaczenie wysokości procentowej subwencyi, jaka powiatom ma być udzieloną z uwzględnieniem sił finansowych powiatu i trudności budowy drogi.

3. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby przedłożył wnioski na podwyższenie subwencyi na konserwacyę dróg powiatowych i gminnych I. kl. już wybudowanych i wybudować się mających, tak, żeby ciężar, jaki z tego tytułu będą miały ponosić powiaty, nie przenosił 15% dodatków do podatków w powiecie opłacanych.

4. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby poczynił starania u c. k. Rządu o wyjednanie wydatnej pomocy na cele ulepszenia komunikacyi w kraju.

Lwów, dnia 24. października 1905.

Wnioskodawca:

J. Gnoiński w. r.

T. Cieński, Truskolaski, L. Cienski, Michalski, Horodyski, Rayski, Rutowski, Ma-

ryewski, Fruchtmann, Łazarski, Głąbiński, Brykczyński, Kolischer, Wiśniewski, Rudrof, Sala, Buynowski, Schnell, W. Gnoiński.

W n i o s e k.

Już drugi miesiąc mija od wydania koncesyi rządowej na budowę kolei lokalnej Lwów-Podhajce, a choć zgoła żadna przeszkoda nie zachodzi do rozpisania ofert na tę budowę i rozpoczęcie budowy przynajmniej na częściowej przestrzeni Brzeżany-Potutory-Podhajce, co do której komisya obchodowa przed rokiem czynności już ukończyła, — rząd centralny nietylko jeszcze dotychczas ofert na budowę przynajmniej tej części nie rozpisał, lecz zamierza przystąpić do rozpisania tych ofert dopiero na wiosnę 1906 r.

W razie takiego zarządzenia budowa całej kolei, a w każdym razie budowa dojazdów kolejowych do Potutor z Brzeżan i Podhajec opóźniłaby się bez żadnej słusznej przyczyny o rok cały, wskutek czego ludność miejscowa i napływowa tych okolic, oczekująca od dawna z upragnieniem na tę budowę, zostałaby pozbawiona zarobku na wiosnę r. 1906, a mieszkańcy miast Brzeżan i Podhajec doznaliby dalszego opóźnienia w odpowiedniej komunikacyi.

Wreszcie kraj cały jest również w tem interesowanym, aby jak najrychlej został odpowiednio zużytym inwestowany przez kraj i interesowanych kapitał, którego korzyści od chwili wydania koncesyi przypadają rządowemu funduszowi kolejowemu:

Raczy zatem Wysoki Sejm uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby jeszcze w ciągu r. 1905 przystąpił do rozpoczęcia budowy kolei lokalnej Lwów-Brzeżany-Podhajce przynajmniej na częściowej przestrzeni Brzeżany-Potutory-Podhajce.

We Lwowie, dnia 18. października 1905.

Wnioskodawca:

Schätzel w. r.

Vayhinger, Buynowski, Jabl, Wurst, Bednarski, Witosławski, Głąbiński, Michalski, Łazarski, Wiśniewski, Sala, Maiss, Tomaszewski, Maryewski, Skołyszewski, Huza.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nauczycielom i nauczycielkom szkół ludowych i wydziałowych w Bochni przyznaje się dodatek drożyźniany na rok szkolny 1905/1906 w wysokości 20% pobieranej przez nich płacy.

We Lwowie, dnia 24. października 1905.

Wnioskodawca:

Maiss w. r.

Fruchtmann, Michalski, Rayski, Huza. Wurst, Bednarski, Vayhinger, Michałowski, L. Cieński, Wiśniewski, Tomaszewski, Łazarski, Schätzel, Buynowski, Sala, Stapiński, Gluziński.

W n i o s e k

posła Tomaszewskiego i towarzyszy.

Gminy podmiejskie lwowskie, krakowskie, stanisławowskie i przemyskie zaliczyła ustawa o stosunkach prawnych nauczycieli szkół ludowych z dnia 1. stycznia 1889 do czwartej klasy płac nauczycielskich.

Zważywszy, że gminy te są bezpośrednim dalszym ciągiem miast tak dalece, że są nawet częściowo objęte rejonem akcyzowym miast zamkniętych, że gminy te ze względu na stosunki drożyźniane nie różnią się od miast, do których bezpośrednio przylegają, że przeto nauczyciele w tych gminach są bardzo pokrzywdzeni, pobierając takie same płace, jakie pobierają nauczyciele wiejscy i małomiasteczkowi,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zbadał, o ile podział miejscowości na klasy płac nauczycielskich w myśl ustawy o stosunkach prawnych nauczycieli z dnia 1.

stycznia 1889 odpowiada dzisiejszym stosunkom, a w szczególności, aby przedłożył na najbliższej sesyi projekt przeniesienia nauczycieli gmin podmiejskich lwowskich i krakowskich do klasy drugiej, a nauczycieli gmin podmiejskich stanisławowskich i przemyskich do trzeciej klasy płac.

We Lwowie, dnia 24. października 1905.

Wnioskodawca:

Tomaszewski w. r.

Rayski, Głąbiński, Huza, Michałowski, Michalski, Maryewski, Loewenstein, Kolischer, Wurst, Rutowski, Tarnawski, Vayhinger, Bednarski, Buynowski, Jabłoński, Widt.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wstawił do budżetu krajowego na rok 1907 taką sumę na wszystkie działy pracy dla „Kółek rolniczych“, jaką pobierają z funduszu krajowego Tow. gospodarcze we Lwowie i Tow. rolnicze w Krakowie łącznie.

We Lwowie, dnia 24. października 1905.

Wnioskodawca:

Stapiński w. r.

F. Włodek, Bojko, Krempa, Kramarczyk, Szponder, Potoczek, Vayhinger, Maryewski, Jabłoński, Huza, Maiss, Tarnawski, Tomaszewski, Wurst.

W n i o s e k.

Z uwagi, że procent zwłoki za nieuiszczone w przepisanym terminie podatki w Galicyi dochodzi w niektórych latach aż do wysokości połowy wszystkich procentów zwłoki w całej Austryi (t. j. na 3 miliony blisko $1\frac{1}{2}$ miliona koron) — i

z uwagi, że urzędy podatkowe nie wypisują włościanom w książeczkach podatkowych ile procentu zwłoki opłacają, a włościanie, nie wiedząc o wysokości tych procentów, nie spieszą z uiszczaniem podatków w swoim terminie i narażają siebie na olbrzymi haracz,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby przedstawił ten groźny stan rzeczy z podaniem dokładnych dat odnośnych — wszystkim Wydziałom powiatowym i wezwał je, żeby do wszystkich gmin, w ich zakresie działania położonych, wystosowały wyjaśnienie, ile ludność płaci w naszym kraju procentów zwłoki, oraz wezwanie do ludności, aby ta w swym własnym interesie tej kosztownej niedbałości zaniechała.

2. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby polecił urzędom podatkowym w Galicyi wypisywać w książeczkach podatkowych w odnośnych rubrykach tych książeczek ile procentu zwłoki opłaca poszczególny podatnik za każdym razem.

We Lwowie, dnia 24. października 1905.

Wnioskodawca:

Wilczkiewicz w. r.

F. Włodek, Wurst, Kramarczyk, Potoczek, Oleśnicki, Bohaczewski, Szponder, Korol, Stapiński, Krempa, Sękowski, Vayhinger, Huza, Maryewski, Mars, Wesoliński.

W n i o s e k

posła ks. Szpondra i towarzyszy w sprawie przyznania dodatku drożyźnianego nauczycielstwu szkół ludowych powiatu krakowskiego.

Zważywszy, że skutkiem niesłychanej drożyzny artykułów spożywczych i opału w całym powiecie krakowskim nauczycielstwo tegoż powiatu ze swej nader szczupłej pensyi żadną miarą nie jest w stanie wyżyć;

zważywszy, że nauczycielstwo ludowe tegoż powiatu, nie mogąc artykułów spożywczych jak i opału dostać na miejscu, musi takowe sprowadzać z Krakowa, a więc oprócz wygórowanej ceny płaci jeszcze koszta furmanek;

zważywszy, że pensya nauczycielstwa powiatu krakowskiego, mimo pozostawania w tych samych, a nawet w gorszych warunkach życiowych, jak nauczyciele m. Krakowa, jest dwa i trzy razy mniejsza od pensyi nauczycieli miejskich w Krakowie;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nauczycielstwu ludowemu powiatu krakowskiego przyznaje się dodatek drożyźniany do czasu, zanim podwyższenie pensyi w sposób definitywny nie zostanie załatwionem.

We Lwowie, dnia 24. października 1905.

Wnioskodawca:

Szponder w. r.

F. Włodek, Kramarczyk, Stapiński, Bojko, Wilczkiewicz, Wesoliński, Bohaczewski, Mazikiewicz, Oleśnicki, Potoczek, Rayski, Stojałowski, Tarnawski, Maryewski

Interpelacya

do Wydziału krajowego w sprawie od r. 1900 niezałatwionej przeniesienia cmentarza parafialnego w Wietrzychowicach, pow. Dąbrowa, poza obręb inundacyjny.

Przy regulacyi Kisieliny w r. 1900 dostał się cmentarz parafialny w Wietrzychowicach w teren inundacyjny. Przeniesienie tego cmentarza poza teren inundacyjny okazało się niezbędne, ile że pierwszy lepszy wylew wody zalewa cmentarz i ciała umarłych wymula z grobów. Tak było w czasie powodzi w r. 1902 i tak może się znowu powtórzyć na przyszłość więcej razy.

C. k. Ministerstwo rolnictwa reskryptem z dnia 11. sierpnia 1900 r. l. 18472, oraz wydział spółki wodnej relacyą z dnia 29 grudnia 1900 r. l. 38 zgodziły się na udzielenie subwencyi w kwocie 1600 kor. z funduszu regulacyi Kisieliny na przeniesienie cmentarza w Wietrzychowicach, zaś w piśmie Wydziału krajowego z dnia 25. stycznia 1902 l. 4127 wyrażono nadzieję komitetowi kościelnemu, iż ta wypłata niebawem nastąpi.

Dotad obiecany zasiłek 1.600 koron nie został wypłacony, a cmentarz ciągle jest w niebezpieczeństwie powodzi i mieszkańcy drżą o groby swoich krewnych. Właściciel upatrzonego na cmentarz nowy gruntu nie pozwala grzebać umarłych na owym gruncie i domaga się pierwiej uiszczenia umówionej kwoty za grunt.

Wobec tego podpisani ośmielają się zapytać Wydział krajowy, kiedy wypłata przyrzeczonej subwencyi na wykupno gruntu pod nowy cmentarz w Wietrzychowicach nastąpi — ile że ludność parafii Wietrzychowice jest wielce zaniepokojona zwłoką w przeniesieniu cmentarza.

Lwów, dnia 24. października 1905.

Interpelant:

Ks. Antoni Wilczkiewicz w. r.

Kramarczyk, Mazikiewicz, Potoczek, Oleśnicki, Korol, Bohaczewski, Szponder, F. Włodek, Krempa, Sękowski, Vayhinger, Huza, Maryewski, Mars, Wurst, Wesoliński.

Interpelacya

posła Krempy i tow. w sprawie niezałatwionego protestu przeciw prawyborom odbytym w gminie „Glinik“ pow. Ropczyce.

Ponieważ protest przeciw wyborom gminnym, które się odbyły jeszcze 24. czerwca br. dotychczas nie załatwiony i jak sfery decydujące prywatnie orzec miały, na szybkie załatwienie jego jeszcze długo trzeba będzie czekać, podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd, czy skłonny jest wywrzeć nacisk, na podwładne mu organy, aby słusznym życzeniom ludności, domagającej się rozpisania wyborów, zadość uczynić chciały.

Lwów, dnia 21. października 1905.

Interpelant:

Franciszek Krempa w. r.

Skołyszewski, Potoczek, Kramarczyk, Szwed, Wilczkiewicz, Wesoliński, Żardecki, Szajer,

Bojko, Włodek F., Korol, Ostapczuk, Mazikiewicz, Bohaczewski, Szponder, Staruch.

Interpelacya

posła Krempy i towarzyszy do JWPana Komisarza rządowego w kwestyi sprawek pocztmistrza Franciszka Jaglarza w Mielcu.

Wymieniony w nagłówku p. Jaglarz jest typem nieeraryalnego pocztmistrza na procyi. Wyzyskiwanie stanowiska na rzecz kieszeni własnej z pominięciem względów dobra publicznego, nieuczynność i gburowatość wobec stron, podlizywanie się osobom wpływowym i przełożonym, o to rysy charakterystyczne tego typu konserwowanego przez państwową administracyę pocztową z potępienia godnym uporem.

Pełnienie obowiązków pocztmistrza pod kątem własnego interesu sprawia, że pan Jaglarz całą służbę pocztową używa do robót swych osobistych.

Wiadomą jest rzeczą powszechnie, że dwumorgowy plac przytykający do poczty, a zakupiony przez siebie pan Jaglarz podwiózł i uprawił jedynie tylko służbą pocztową, którą zatrudniał w godzinach urzędowych i poza niemi. Zdarza się więc często, że na poczcie nikogo niema do obsługi publiczności, gdyż pan pocztmistrz odkomenderował podwładnych listowych i woźnych, aby siano grabili lub gnój zwozili. Doręczanie korespondencyi i ekspedycya poczty do kolei podlegają przez to ustawicznym opóźnieniom. Ile razy chodzi o doręczenie depeszy do jednej ze wsi okolicznych, pan Jaglarz stara się zrobić przy tem mały interesik. Jeżeli taksa wynosi naprzykład 3 kor. 60 h., to można być pewnym, że poczmistrz przez woźnych targi z chętnymi do drogi rozpocznie, aby ją odbyli za 2 kor.

Posłańcowi Stanisławowi Wydrze, który za doręczenie depeszy do Glin otrzymał 3 K 60 h od adresatki pani Kierwińskiej, pan Jaglarz groził pozwem, jeżeli nie wróci 1 K 60 h. Pozwu naturalnie zaniechał, chociaż obrotny Wydro zarobkiem się z panem poczmistrzem nie podzielił i 80 ct. nie zwrócił. Ta mania zarobkowania na pracy podwładnych sprawia, że pan Jaglarz listowych wciąż zmienia, coraz mniej im płaci, a wreszcie doręczanie listów porucza 10-letnim chłopcom.

Równolegle z wyzyskiem i chciwością idzie także nieuczynność i gburowatość względem stron i służby pocztowej. Publiczność, zwłaszcza na poczcie, nigdy nie otrzyma grzecznej wskazówki lub pomocy, a jeżeli nawet urzędnik podwładny lub ekspedytorka chcą ułatwić w czem manipulacyę chłopcu nieobznajomionemu z biurokratycznymi arkanami poczty, to pan Jaglarz zabrania tego złośliwie, bo wie, że z włościan nie będzie miał bezpośredniego zysku, jak ewentualnie z żydów, dla których urząd pocztowy otwarty jest nawet do 8 wieczorem.

Traktowanie służby jest w wysokim stopniu gburowate i nieludzkie. Roboty pełnione w gospodarstwie prywatnem kwituje pan pocztmistrz wyzwiskami i biciem: „Wy nie jesteście czem innem tylko parobkami!“ woła do służby pan pocztmistrz w pasyi ekonomskiej. Jak dalece się zapomina p. Jaglarz w sprawowaniu swych funkcyi urzędniczych, dowodzi wyrok sądu mieleckiego, którym pan pocztmistrz skazanym został na 24-godzinny areszt za czynną w lokalu pocztowym obrazę Antoniego Gołuchowskiego, woźnego sądowego ($\frac{\text{U. } 122/5}{3}$).

Wszystkie te sprawki, znane i opowiadane po Mielcu, nie spowodowały — rzecz dziwna — żadnej interwencyi władzy przełożonej. Na lustracyę zjeżdża wprawdzie pan komisarz Lenartowicz, jak ta lustracya jednak wygląda, starczy napomknąć, że w trakcie urzędowania pan Jaglarz prosi pana Lenartowicza do siebie na śniadanko. Naturalnie, że libacye śniadankowe nie przyczyniają się do sprężystości kontroli, zwłaszcza, że nigdy nie zachodzi ona niespodzianie, lecz po zaawizowaniu pana Jaglarza, aby wysłał po lustratora konie do Rzochowa. Ścisła zaś lustracya jest nie

odzowną, jeżeli przypomnimy fakt defraudacyi 50.000 koron przez uprzedniego poczmistrza Stanisława Guttetera w Mielcu. Defraudant miał czas czmychnąć do Ameryki, gdyż Dyrekcya po tygodniu dopiero zdecydowała się przeprowadzić szkontrum.

Wobec naprowadzonych okoliczności zapytują podpisani JW. Pana Komisarza rządowego:

Czy JW. Pan Komisarz rządowy zarządzi co potrzeba, aby bezpośrednie władze przełożone pana Jaglarza oddziałały na niego poprawczo i pouczyły go o obowiązkach?

Lwów, dnia 21. października 1905.

Interpelujący:

Franciszek Krempa w. r.

Stapiński, Skołyszewski, Szwed, Stojałowski, Potoczek, Szponder, Bohaczewski, Szajer, Staruch, Korol, Mazikiewicz, Ostapczuk, Bojko, F. Włodek.

Interpelacya

posła Franciszka Kramarczyka i towarzyszy do c. k. Rządu we Lwowie w sprawie zniesienia loteryi liczbowej.

Ponieważ wiadomem jest ogólnie, że loterya liczbowa dozwolona w państwie austryackiem jest powodem w wielu wypadkach nadzwyczajnej ruiny majątkowej prawie najuboższej ludności w kraju, wreszcie że klasy pracujące zgrywają się nieraz do ostateczności i schodzą przez to na chleb żebraczy, dlatego podpisani zapytują c. k. Rząd: czy nie byłby skłonnym w drodze urzędowej postarać się o zniesienie loteryi liczbowej w kraju naszym, Galicyi?

Lwów dnia 23. października 1905.

Interpelant:

Fr. Kramarczyk w. r.

Bojko, Szwed, X. Wilczkiewicz, Stapiński, Szajer, Potoczek, F. Włodek, Krempa, Szponder, Mazikiewicz, Korol, Wesoliński, Oleśnicki, Bohaczewski.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycyi gminy m. Stryja o zezwolenie na pobór opłat policyjnych od przedstawień teatralnych, koncertów, widowisk, balów itd. na rzecz funduszu miejscowych ubogich.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Tarnawskiego o przyznanie nauczycielom szkół ludowych w Przemyślu dodatku z powodu drożyzny.

Przemawia p. Tarnawski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Fruchtmanna o przyznanie nauczycielstwu ludowemu w Stryju dodatku w wysokości 20% płacy z powodu drożyzny.

Przemawia p. Fruchtmann uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. We-

solińskiego o wyjednanie w drodze ustawy zakazu otwierania szynków i sprzedaży trunków w niedziele i święta katolickie.

Przemawia p. ks. Wesoliński uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:
Pierwsze czytanie wniosku p. Potoczka w sprawie zniesienia myt na drogach i mostach krajowych.

Przemawia p. Potoczek uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi drogowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:
Pierwsze czytanie wniosku p. Fruchtmanna o znaczne powiększenie liczby posad radców w c. k. najwyższym trybunale w Wiedniu.

Przemawia p. Fruchtmann uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:
Pierwsze czytanie wniosku p. Filipa Włodka o zwolnienie od opłaty podatku spożywczego gospodarzy przy sprzedaży mięsa z bydląt dorżniętych z konieczności.

Przemawia p. Filip Włodek uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:
Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Sanoku koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu gminnego I. kl. przez San między Tyrawą solną a Mrzygłodem.

Sprawozdawca p. Dąmbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

Uchwała

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Sanoku koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu gminnego I. kl. przez rzekę San między Tyrawą solną i Mrzygłodem.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta od przewozu gminnego I. klasy przez rzękę San między Tyrawą solną i Mrzygłodem Wydziałowi powiatowemu w Sanoku jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tego przewozu z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy, używając środków przewidzianych w §§. 19, 25 i 26 ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (Dz. u. kr. Nr. 43), przy pomocy pobieranego w myśl §. 32 tejże ustawy dochodu z powyższego myta pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyconego przewozu w dobrym stanie. Na wypadek zaniedbania utrzymywanego przez Wydział powiatowy przewozu zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35 ust. 2 i 3 wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 8 (ośm) hal.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 6 (sześć) hal.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) hal.;

d) od jednej osoby, wyjąwszy woźnicę przy zaprzęgu i wierzchem jadącego, 4 (cztery) hal.

Mieszkańcy gminy Tyrawa solna wolni są od opłaty myta przewozowego.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego. Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o zniżeniu tejże

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc.*

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały *en bloc,* poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały *en bloc.*

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu gminie Jeziorzany koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez Wisłę między Jeziorzanami i Kopanką.

Sprawozdawca p. Dąmbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu gminie Jeziorzany koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłę między Jeziorzanami i Kopanką.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się gminie Jeziorzany powiatu krakowskiego prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę Wisłę pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w §. 38 ust. 12 ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (Dz. u. kr. Nr. 43), w razie niedopełnienia powyższego warunku uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia, za zgodą politycznej władzy powiatowej, przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo gminy Jeziorzany.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 12 (dwanaście) hal.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 6 (sześć) hal.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 3 (trzy) hal.;

d) od jednej osoby, wyjąwszy woźnicę przy zaprzęgu i wierzchem jadącego, 6 (sześć) halerzy.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zastosowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o zniżeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o zamknięciu rachunków funduszów krajowych za r. 1904.

Sprawozdawca p. Głąbiński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm wydaje Wydziałowi krajowemu absolutoryum z rachunków funduszów budżetem objętych za rok 1904.

2. Uchwała powyższa obejmuje także absolutoryum dla c. k. Rady szkolnej krajowej z działu wydatków funduszu szkolnego krajowego i szkolnego emerytalnego za rok 1904.

3. Rachunki funduszów samoistnych budżetem nieobjętych, funduszu propinacyjnego miast, funduszu pożyczkowego dla gmin na budowę koszar dla c. i k. wojska, funduszu krajowych koszar wojskowych, funduszu byłego galic. korpusu ochotników z r. 1859, funduszu pożyczkowego dla spółek wodnych, funduszu pożyczkowego dla gmin na budowę szkół ludowych, funduszu kolejowego, stałego funduszu przemysłowego, funduszu pożyczkowego dla Kółek rolniczych, stałego funduszu hodowlanego, funduszu pożyczkowego dla przemysłu rolniczego i funduszu pożyczkowego dla spółek oszczędności i pożyczek systemu Raiffeisena przyjmuje Sejm do wiadomości.

4. Sprawdzoną nadwyżkę z rachunków funduszu krajowego za rok 1904 w kwocie 254.506 K przenosi się na rok 1906 i wstawia się do budżetu roku 1906 w rubr. XIII. dochodów.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Jahl.

Przemawia p. Stojałowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie i bez rozprawy wnioski powyższe komisyi od 1 do 4, które p sprawozdawca kolejno odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi sanitarnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie rozszerzenia budynku szpitala powszechnego w Husiatynie.

Sprawozdawca p. Wurst uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm uznaje potrzebę rozszerzenia szpitala w Husiatynie przez dobudowanie pawilonu na 40—50 łóżek i przeprowadzenia wymienionych adaptacyi.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w tej wysokości, jaka okaże się potrzebną na pokrycie połowy kosztów tej budowy, oraz kosztów adaptacyi z powodu przeobrażeń lokalności istniejących.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala bez rozprawy powyższe wnioski komisyi, głosując oddzielnie

nad każdym z tych wniosków, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Głosowanie nad wnioskami w sprawie petycyi gmin: Chochołowa, Witowa, Wróblówki, Podczerwonego, Dzianisza, Cichego i Czarnego Dunajca (l. s. 432) w sprawie przywrócenia tymże prawa zarządu majątkiem leśnym, będącym własnością gmin powyższych.

Marszałek odczytuje wniosek komisyi, który opiewa:

Petycyę gmin powyżej wymienionych, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Następnie wniosek pp. Skołyszewskiego i Stojałowskiego, postawiony w miejsce wniosku komisyi, który opiewa:

Petycyę gmin powyżej wymienionych odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania, możliwego uwzględnienia i zdania sprawozdania na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba odrzuca wniosek pp. Skołyszewskiego i Stojałowskiego, a oddzielnie uchwala wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o wniosku p. Wursta w sprawie pokrywania z funduszów państwa kosztów popisowych przeznaczonych do badania szpitalnego.

Sprawozdawca p. Tarnawski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby koszta podróży popisowych przeznaczonych do badania szpitalnego pokrywał z funduszów państwowych, jak to czyni z pokryciem kosztów podróży popisowych przeznaczonych do komisyi rozpoznawczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o petycyach do Ls. 690, 1273, i 1448 w sprawie zmiany ustawy łowieckiej.

Sprawozdawca p. A. Jędrzejowicz odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Petycye powyższe odstępuje się Wydziałowi krajowemu do dalszego użytku.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Żardecki.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Przemawia p. Bohaczewski.

Przemiawia p. Skołyszewski.

Przemawia p. Czartoryski.

Izba uchwala bez rozprawy zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Stapiński i Stojałowski.

Przemawia zapisany do głosu p. Stapiński.

Zapisany do głosu p. Stojałowski zrzeka się głosu.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek komisyi, po poprzedniem odczytaniu tego wniosku przez Marszałka.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi petycyjnej z petycyi gminy Podlesie ad Przyłęk powiatu kolbuszowskiego w sprawie wynagrodzenia szkody wyrządzonej przez dziką zwierzynę.

Sprawozdawca p. Bohaczewski odczy-

tuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę gminy Podlesie ad Przyłęk powiatu kolbuszowskiego odstępuje się c. k. Rządowi celem zbadania i odpowiedniego załatwienia i zarządzenia.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi petycyjnej z petycyi gminy Duba powiatu dolińskiego w sprawie wynagrodzenia za szkodę wyrządzoną mieszkańcom tejże gminy przez dziką zwierzynę.

Sprawozdawca p. Bohaczewski odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem.

Petycyę gminy Duba powiatu doliniańskiego odstępuje się c. k. Rządowi, by sprawę tę jak najdokładniej zbadał i w myśl ustawy łowieckiej z roku 1897 załatwił.

Izba bez rozprawy nchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi petycyjnej o petycyi Urzędu parafialnego ob. łać. w Grzymałowie o zarządzenie przeniesienia posterunku żandarmeryi z Mazurówki do Grzymałowa.

Sprawozdawca p. Traczewski odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem.

Petycyę Urzędu parafialnego w Grzymałowie odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i dalszego urzędowania.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi petycyjnej o petycyi Stowarzyszenia pracownic konfekcyi damskiej pod wezwaniem Św. Józefa we Lwowie.

Sprawozdawca p. Traczewski odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę powyższą odstępuje się Wydziałowi krajowemn do zbadania.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi petycyjnej w sprawie odłączenia kościoła filialnego w gminie Skomielnej białej od parafii w Rabce i w sprawie niekonkurowania tejże gminy do kosztów budowy nowego kościoła w Rabce.

Sprawozdawca p. Wilczkiewicz odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Odstępuje się Wydziałowi krajowemu do rozpatrzenia i dalszego zarządzenia.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi przemysłowej z petycyi gminy m. Dobczyce o założenie szkoły koszykarskiej.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę gminy m. Dobczyce o założenie szkoły koszykarskiej odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia stosownie do wyniku badań.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Skołyszewski i stawia następujący wniosek zamiast wniosku komisyi.

Petycyę miasta Dobczyc o założenie szkoły koszykarskiej odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania, możliwego uwzględnienia i zdania sprawozdania na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba popiera wniosek powyższy p. Skołyszewskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek odczytuje wniosek komisyi, następnie wniosek p. Skołyszewskiego.

Izba uchwala wniosek p. Skołyszewskiego, postawiony w miejsce wniosku komisyi.

Następuje:
Sprawozdanie komisyi przemysłowej o petycyi Franciszka Cichockiego i tow. z Potylicza o urządzenie 6-miesięcznego kursu garncarskiego.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę Franciszka Cichockiego i tow. odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia, stosownie do wyniku badań.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Marszałek oznajmia, że następujący nkt porządku dziennego t. j.:

Sprawozdanie komisy sanitarnej o petycyi gminy stoł. król. miasta Krakowa w sprawie umieszczania umysłowo chorych w miejskim domie kalek i nieuleczalnych usuwa z powodu, że komisya cofnęła sprawozdanie swe w tym przedmiocie.

Marszałek oznajmia, że otrzymał od konsystorza orm. kat. we Lwowie pismo zapraszające posłów do wzięcia udziału w uroczystości odsłonięcia pomnika śp. Arcybiskupa Issakowicza, która się odbędzie dnia 26. października 1905 r. o godzinie 10. rano w katedrze orm. kat. we Lwowie. Wskutek tego zaprasza członków Izby do wzięcia udziału w tej uroczystości i naznacza następne posiedzenie dopiero na 11. rano.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 26. października 1905 godzinę 11. przedpołudniem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 5 popołudniu.

Marszałek krajowy:
S. Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

39. posiedzenia II. sesyi VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 26. października 1905.

Początek o godzinie 11 minut 40 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 128.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 37-go posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 38-go posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 26-go października 1905 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls: 3144, 3146 do 3151, 3154, 3155, 3158, 3159, 3162—3166, 3169, 3170, 3173, 3174, 3176—3180, 3183, 3185, 3186, 3195, 3196, 3199, 3200, 3202, 3205—3210, 3212—3217, 3222, 3224—3229, 3231, 3234—3239, 3241—3251, 3259—3261, 3266, 3267, 3270, 3271, 3273—3275, 3278 3280, 3282, 3283, 3285, 3286.

Komisyi szkolnej Ls: 3142, 3143, 3145, 3154, 3156, 3157, 3172, 3175, 3182, 3184, 3186—3193, 3197, 3211, 3232, 3252, 3272

Komisyi gminnej Ls: 3257, 3258, 3279.

Komisyi petycyjnej Ls: 3160.

Komisyi administracyjnej Ls: 3197, 3203, 3218, 3219, 3262, 3264.

Komisyi prawniczej Ls: 3277.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls: 3167, 3168, 3221, 3233, 3265.

Komisyi drogowej Ls: 3201, 3204, 3220, 3263.

Komisyi kolejowej Ls: 3240.

Komisyi sanitarnej Ls: 3161, 3223, 3230, 3268.

Komisyi solnej Ls: 3194, 3284.

Komisyi wodnej Ls: 3269, 3276, 3281, 3287.

Po odczytaniu petycyi Ls: 3159 miejscowego koła Tow. szkoły ludowej w Dublanach o przyjęcie ochronki na koszt krajowy, Marszałek udziela głosu dla poparcia tej petycyi p. Wesolińskiemu.

P. Wesoliński nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls: 3163, Towarzystwo Ruski narodny dom w Rawie ruskiej o zapomogę na budowę bursy przemawia p. Mazikiewicz, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls: 3164, komitetu cerkiewnego w Tarnoszynie, powiat Rawa ruska, o zapomogę na dokończenie budowy cerkwi przemawia p. Mazikiewicz, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls: 3173 komitetu zarządzającego parkiem dla młodzieży w Stryju o subwencyę i petycyi Ls. 3174 Stow. „Gwiazda“ w Stryju o zasiłek na koszta budowy własnego domu, przemawia p. Fruchtman, popierając te petycye po kolei.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom, jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls: 3221, gminy Wietrzno, pow. Krosno, w sprawie zniesienia stref i markowania świń, oraz w sprawie handlu trzodą chlewną, przemawia p. Stapiński, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3224, nauczycielstwa ludowego i wydziałowego w Tarnopolu, o dodatek drożyźniany i posunięcie do wyższej klasy płac, przemawia p. Baworowski, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls: 3257, Wydziału powiatowego w Brzesku, w sprawie obowiązku utrzymania niezdolnych do pracy i nieuleczalnych przynależnych do gminy przez gminy. Marszałek udziela głosu dla poparcia tej petycyi p. Fruchtmanowi.

P. Fruchtmann nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. K. Lubomirski czyta:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby podatek klasowo-domowy od domów z drzewa budowanych, a składających się tylko z jednej mieszkalnej izby, i to bez kuchni, zniżony był do kwoty 1 korony 50 halerzy.

We Lwowie, dnia 19. października 1905.

Wnioskodawca:
Szwed w. r.

Stapiński, Bojko, F. Włodek, Krempa, Oleśnicki, Kramarczyk, Potoczek, Szponder, Stojałowski, Szajer, Bohaczewski, Mazikiewicz, Wilczkiewicz, Skolyszewski.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

a) Ustawę zmieniającą postanowienia §§. 3, 11 i 12 Statutu krajowego, Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, załączoną pod *a*).

b) Ustawę zmieniającą ordynacyę wyborczą sejmową załączoną pod *b*).

We Lwowie, dnia 22. października 1905.

Wnioskodawcy:
Vayhinger w. r.
Rayski w. r.

Rutowski, Głąbiński, Małachowski, Michalski, Witosławski, Tarnawski, Tomaszewski, Wiśniewski, Bujnowski, Loewenstein, Fruchtmann, Michałowski, Maryewski, Bednarski, Jahl, Huza, Maiss, Żardecki, Kolischer, Widt, Jabłoński, Sala, Wurst.

A)

Ustawa

z dnia . . . . . . zmieniająca postanowienia §§. 3, 11 i 12 Statutu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z 26. lutego 1861 Dz. u. p. Nr. 20.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §§. 3, 11 i 12 Statutu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z 26. lutego 1861 Dz. u. p. Nr. 20 zostają uchylone, a w ich miejsce obowiązywać mają następujące postanowienia:

§. 3.

Sejm krajowy składa się z dwustu ośmiu Członków, a mianowicie:

a) z trzech arcybiskupów lwowskich, księcia biskupa krakowskiego, dwóch biskupów przemyskich, biskupa tarnowskiego i biskupa stanisławowskiego.

W razie wakującej stolicy arcybiskupiej, lub biskupiej, administrator dyecezyi jest Członkiem Sejmu krajowego;

b) z rektorów Uniwersytetu krakowskiego i lwowskiego, oraz szkoły politechnicznej we Lwowie,

c) z prezesa Akademii Umiejętności w Krakowie,

d) ze stu dziewięćdziesięciu sześciu wybranych posłów, a mianowicie:

I. Czterdziestu czterech posłów z kuryi wielkiej posiadłości ziemskiej,

II. Czterdziestu jeden posłów z kuryi miast,

III. Ośmiu posłów z Izb handlowych i przemysłowych,

IV. Siedmdziesięciu dziewięciu posłów reszty gmin Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem,

V. Dwudziestu czterech posłów kuryi powszechnego głosowania.

§. 11.

Wydział krajowy, jako zarządzający i wykonawczy organ reprezentacyi kraju składa się pod przewodnictwem Marszałka krajowego, z ośmiu Członków wybranych z łona Zgromadzenia sejmowego.

Marszałek krajowy mianuje na wypadek, gdy doznaje przeszkody, swego zastępcę z łona Wydziału krajowego, dla kierownictwa Wydziałem.

§. 12.

Jednego Członka Wydziału krajowego wybierają posłowie wybrani z kuryi wielkiej posiadłości ziemskiej (§. 3 I.).

Jednego Członka Wydziału krajowego wybierają posłowie wybrani z kuryi miast, oraz Izb handlowych i przemysłowych §. 3 II. i III.).

Jednego Członka Wydziału krajowego wybierają posłowie reszty gmin Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem (§. 3 IV).

Jednego Członka Wydziału krajowego wybierają posłowie kuryi powszechnego głosowania (§. 3 V.).

Czterech Członków Wydziału krajowego wybiera Sejm ze swego grona, wybierając każdego Członka Wydziału krajowego z osobna.

Artykuł III.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie z chwilą rozpisania ogólnych wyborów sejmowych.

B)

Ustawa

z dnia . . . . . zmieniającą niektóre postanowienia sejmowej Ordynacyi wyborczej dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Artykuł I.

Postanowienia §§. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 15, 40, 41 i 42 sejmowej Ordynacyi wyborczej Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ogłoszonej patentem z 26. lutego 1861 Dz. u. p. Nr. 20 zostają uchylone, a w ich miejsce obowiązywać mają następujące postanowienia:

§. 2.

Dla wyboru posłów z miast, następujące miasta stanowią okręgi wyborcze:

1. Biała
2. Bochnia
3. Brody
4. Brzeżany
5. Drohobycz
6. Jaworów
7. Jasło-Gorlice
8. Kołomyja
9. Kraków
10. Lwów
11. Nowy Sącz
12. Podgórze
13. Przemyśl
14. Rzeszów
15. Sambor
16. Sanok i Krosno
17. Stryj
18. Tarnopol
19. Tarnów
20. Wadowice i Wieliczka
21. Złoczów.

§. 3.

Z kuryi miast wybiera:

Lwów 10
Kraków . . . 6

Kołomyja, Przemyśl, Stanisławów, Tarnopol, Tarnów po 2 posłów, Biała, Bocbnia, Brody, Brzeżany, Drohobycz, Jarosław, Jasło i Gorlice, Nowy Sącz, Podgórze, Rzeszów, Sambor, Sanok i Krosno, Stryj, Wieliczka i Wadowice, Złoczów po jednym pośle.

Wszyscy uprawnieni do wyboru, tworzą w każdem z tych miast jedno ciało wyborcze.

§. 4.

Z Izb handlowych i przemysłowych wybierają:

Izba handlowa i przemysłowa lwowska trzech posłów.

Izba handlowa i przemysłowa krakowska trzech posłów.

Izba handlowa i przemysłowa brodzka dwóch posłów.

Dla tych wyborów tworzą członkowie i zastępcy każdej Izby odnośne ciało wyborcze.

§. 5.

Każdy z 79-ciu powiatów politycznych w granicach swych terytoryalnych, tworzy osobny okręg wyborczy, dla wyboru posła z gmin wiejskich.

Miejscem wyboru dla każdego okręgu wyborczego gmin wiejskich jest siedziba powiatowej władzy politycznej.

§. 6.

Wyborcy wszystkich gmin położonych w jednym okręgu wyborczym (wyjąwszy miasta uprawnione do wyboru), tworzą jedno ciało wyborcze.

§. 7.

Dla wyboru posłów kuryi powszechnego głosowania, następujące miasta, względnie grupy powiatów stanowią okręgi wyborcze:

1) Lwów miasto.

2) Kraków miasto.

3) Powiaty polityczne: Biała, Wadowice, Żywiec z głównem miastem wyboru Biała.

4) Pow. polit. Chrzanów, Kraków (bez m. Krakowa). Podgórze z głównem m. wyboru Kraków.

5) Pow. polit. Myślenice, Wieliczka, Bochnia z gł. m. wyb. Bochnia.

6) Nowy Targ, Limanowa, Nowy Sącz z gł. m. wyboru Nowy Sącz.

7) Gorlice, Grybów, Jasło z gł. m. wyboru Jasło.

8) Tarnów, Brzesko, Dąbrowa z gł. m. wyboru Tarnów.

9) Kolbuszowa, Ropczyce, Pilzno z gł. m. wyboru Ropczyce.

10) Mielec, Tarnobrzeg, Nisko z gł. m. wyboru Tarnobrzeg.

11) Rzeszów, Strzyżów, Łańcut, Przeworsk z gł. m. wyboru Rzeszów.

12) Krosno, Brzozów, Sanok, Nisko z gł. m. wyboru Sanok.

13) Przemyśl, Dobromil, Mościska, Jaworów z gł. m. wyboru Przemyśl.

14) Jarosław, Cieszanów, Rawa ruska z gł. m. wyboru Jarosław.

15) Rudki, Sambor, Stare miasto, Turka z gł. m. wyboru Sambor.

16) Lwów powiat (bez miasta) Gródek, Żółkiew, Bóbrka z gł. m. wyboru Lwów.

17) Brody, Kamionka strum., Sokal, Złoczów z gł. m. wyboru Złoczów.

18) Zborów, Tarnopol, Zbaraż, Skałat z gł. m. wyboru Tarnopol.

19) Żydaczów, Dolina, Stryj, Drohobycz z gł. m. wyboru Stryj.

20) Brzeżany, Przemyślany, Rohatyn, Podhajce z gł. m. wyboru Brzeżany.

21) Stanisławów, Bohorodczany, Kałusz, Tłumacz z gł. m. wyb. Stanisławów.

22) Kołomyja, Śniatyn, Nadwórna, Peczeniżyn, Kosów z gł. m. wyb. Kołomyja.

23) Buczacz, Horodenka, Zaleszczyki z gł. m. wyb. Buczacz.

24) Trembowla, Czortków, Borszczów, Husiatyn z gł. m. wyb. Czortków.

§. 15.

Uprawnionym do wyboru posłów z kuryi powszechnego głosowania jest każdy wasnowolny obywatel płci męskiej, który skończył 24 rok życia i nie jest wykluczony od prawa wyborczego.

Każdy wyborca może swe prawo wyboru wykonywać osobiście w swoim okręgu wyborczym oraz w okręgu kuryi powszechnego głosowania.

Wyjątkowo mogą wyborcy z kuryi większych posiadłości wykonywać swe prawo głosowania przez pełnomocnika; ten musi w tej samej klasie wyborców mieć prawo wybierania i może zastępować tylko jednego wyborcę.

Uprawnieni do wyboru w kuryi większych posiadłości mający dobra w więcej niż jednym okręgu położone, mają wykonywać swe prawo wyborcze w tym okręgu, w którym leżą ich najwyżej opodatkowane dobra.

Uprawnieni do wyboru z kuryi wyborczych miast, gmin wiejskich lub z kuryi ogólnej, jeżeli są członkami kilku gmin, mogą wykonywać prawo wyborcze tylko w tej gminie, w której zwykle zamieszkują.

§. 40.

Głosowanie odbywa się we wszystkich kuryach tajnie za pomocą kartek do głosowania.

Przy wyborze można używać tylko kartek do głosowania wydanych przez władzę, pod nieważnością głosu. Na każdej kartce wyborczej należy napisać tyle nazwisk, ile posłów ma wybrać dotyczące ciało wyborcze.

§. 41.

Bezpośrednio przed rozpoczęciem głosowania ma się przekonać komisya wyborcza, że urna przeznaczona na składanie kartek wyborczyh jest próżna.

Głosowanie rozpoczyna się od oddania kartek wyborczych przez członków komisyi wyborczej. Potem następuje oddawanie kartek wyborczych przez wyborców.

Przewodniczący komisyi wyborczej odbiera od każdego wyborcy złożoną przez niego kartkę do głosowania, wkłada każdą z osobna do urny wyborczej i czuwa nad tem, by zamiast jednej kartki nie oddano ich więcej.

Każdy wyborca ma przy oddawaniu kartki do głosowania przedstawić swą kartę legitymacyjną.

§. 42.

Oddanie kartki wyborczej ma być uwidocznione w liście wyborczej obok nazwiska wyborcy w przygotowanej na to kolumnie.

Tego wpisu dokonuje sekretarz w liście wyborczej, a jeden z członków komisyi wyborczej w wykazie głosowania, w którym należy przytoczyć po imieniu osoby oddające swe kartki wyborcze, a przy wyborach przez pełnomocników w klasie wyborczej wielkiej posiadłości ziemskiej (najwyżej opodatkowanych) te osoby, w których zastępstwie oddano kartki wyborcze, tudzież ich zastępców.

Wykaz głosowania stanowi kontrolę zapisywania oddanych kartek wyborczych na liście wyborczej.

Artykuł II.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie z chwilą rozpisania ogólnych wyborów sejmowych.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wypracował i na najbliższą sesyę sejmową przedłożył projekt nowej ustawy łowieckiej“.

We Lwowie, dnia 24. października 1905.

Wnioskodawca:

Stapiński w. r.

Krempa, F. Włodek, Bojko, Rayski, Buynowski, Michalski, Jabłoński, Bednarski, Tarnawski, Witosławski, Maryewski, Potoczek, Skołyszewski, Szwed, Kramarczyk.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się Wys. Rząd, ażeby przyspieszył sankcyonowanie projektów ustaw zdążających do:

a) podwyższenia lewego wału nadwiślańskiego od ujścia Białuchy do granic państwa;

b) obwałowania lewego brzegu Wisły od stacyi kolejowej w Grzegórzkach do ujścia Białuchy;

c) podwyższenia prawego walu nadwiślańskiego między Podgórzem a Niepołomicami, ewentualnie, by wszelkie przeszkody wstrzymujące sankcyę Monarszą jak najszybciej usunął;

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w porozumieniu z c. k. Rządem działał jak najszybciej, ażeby uchwalone przez Sejm projekty ustaw, zdążające do:

a) podwyższenia lewego wału nadwiślańskiego od ujścia Białuchy do granic państwa;

b) obwałowania lewego brzegu Wisły od stacyi kolejowej w Grzegórzkach do ujścia Białuchy;

c) podwyższenia prawego walu nadwiślańskiego międy Podgórzem a Niepołomicami, mogły uzyskać Najwyższe potwierdzenie.

3. Poleca się Wydziałowi krajowemu:

a) ażeby przy przyszłych projektowaniach uwzględniał, a istniejące wały ochronne uzupełnił w ten sposób, iżby koronę ich mogła przechodzić droga krajowa;

b) ażeby przy sypaniu wałów ochronnych wystrzegał się szablonu, a dymensye wałów ochronnych stosował do jakości ziemi używanej do sypania wałów;

c) ażeby na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył ustawę, tworzącą w gminach na wylew narażonych straż powodziową.

We Lwowie, dnia 21. października 1905.

Wnioskodawca:

Skołyszewski w. r.

Maryewski w. r.

Vayhinger, Michalski, Tarnawski, Maiss Wiśniewski, Żardecki, Szponder, Potoczek, Kramarczyk, Tomaszewski, Federowicz, Małachowski, Stojałowski, Szwed.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą ustawę:

U s t a w a

z dnia . . . . . . o przyłączeniu obszarów dworskich do gmin wiejskich w Królestwie

Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Znosi się ustawę o obszarach dworskich z dnia 12. siepnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 20, tudzież ustawę z dnia 21. marca 1888. Dz. u. kr. Nr. 41.

Art. II.

Wszystkie dotychczas odrębnie istniejące, obszary dworskie w Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem przyłączone zostają do gmin przynależności tak, że nadal z gminami przynależności będą tworzyły jednolite gminy.

Art. III.

Znosi się §§. 5., 40. lit. d). i 97. ustawy gminnej z dnia 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 20 w dotychczasowem brzmieniu a nadal obowiązywać będą te paragrafy w następującem brzmieniu:

§. 5. Każda nierucbomość musi należeć do związku pewnej gminy.

Wyjątek stanowią: rezydencya, zamki i inne budynki z przynależnymi ogrodami i parkami, przeznaczone na mieszkanie, lub tylko na czasowy pobyt Cesarza i Najwyższego dworu.

§. 40. lit. d) Uchwalanie w sprawach odnoszących się do umów z innemi gminami co do stosunków wskazanych w §§. 2., 3., 4., 95., 96. i 97. tej ustawy.

§. 95. Gminom należącym do tego samego powiatu politycznego wolno jest łączyć się z innemi gminami dla wspólnego zawiadywania wszystkiemi, albo tylko niektóremi sprawami tak własnego (§. 27.), jakoteż poruczonego (§. 28.) zakresu działania.

Umowa co do sposobu wspólnego zawiadywania sprawami potrzebuje zatwierdzenia politycznej władzy krajowej, która to zatwierdzenie udziela w porozumieniu z Radą powiatową.

§. 97. Jeżeli gminy łączą się z innemi gminami dla wspólnych zakładów w specyalnych celach ich zakresu działania, wolno jest interesowanym stronom stanowić organa, potrzebne do zawiadywania tymi zakładami i oznaczyć zakres tych organów.

Gdyby strony interesowane nie mogły pogodzić się w tej mierze, Wydział powiatowy wyda stosowne rozporządzenie.

Przepisy tej ustawy odnoszące sie do zakładów gminnych, tyczą się także takich wspólnych zakładów.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Ministrowi spraw wewnętrznych.

We Lwowie, dnia 26. października 1905.

Wnioskodawca:

Krempa w r.

Maiss, Fruchtmann, Vayhinger, Witosławski, Wiśniewski, Buynowski, Huza, Tarnawski, Stapiński, Bojko, Stojałowski, F. Włodek, Potoczek, Wilczkiewicz, Szwed.

Sekretarz p. Urbański, czyta:

Interpelacya

posła Jana Stapińskiego i towarzyszy do c. k. Namiestnictwa w sprawie nadużycia władzy przez p. Krynickiego delegata c. k. Namiestnictwa i inspektora zdrojowego w Szczawnicy.

Na posiedzeniu wrześniowem Komisyi zdrojowej w Szczawnicy sześciu członków tejże komisyi, zatem $^2/_3$ ogólnej liczby członków uprawnionych do głosowania — (Cała komisya zdrojowa składa się z 11 członków, w tym wypadku jednak uprawnionych do głosowania było tylko 9. Delegat bowiem Namiestnictwa jako przewodniczący nie miał prawa głosować, zaś Dr. Górski również nie mógł głosować w kwestyi osobistej) podało na ręce prze-

wodniczącego komisyi c. k. Delegata Namiestnictwa i inspektora zdrojowego pisemny wniosek na rozwiązanie umowy służbowej z zastępcą lekarza zakładowego Drem Xawerym Górskim, na rozpisanie konkursu na lekarza zakładowego w Sczawnicy, na ustanowienie podkomisyi, któraby zgłoszonych kandydatów przyjąwszy, odpowiedniego kandydata wybrała, i przedstawiła do zatwierdzenia pełnej komisyi zdrojowej w maju 1906 roku. Wniosek ów umotywowany był w następujący sposób:

1) Statut zdrojowy w paragrafie 22. ustęp 2. nadaje komisyi zdrojowej prawo wypowiedzenia umowy z lekarzem zdrojowym na końcu każdego sezonu, zwłaszcza, gdy między kontrahentami tj. Drem Górskim i komisyą zdrojową, żaden inny termin wypowiedzenia posady lekarza zdrojowego unormowanym nie został.

2) Dr. Xawery Górski zastępca lekarza zakładowego w Szczawnicy dotychczasowem postępowaniem swojem nie zdołał zjednać sobie zaufania w większości członków komisyi zdrojowej. Brak tego zaufania objawił się nawet przy tymczasowem nadaniu tejże posady Drowi Górskiemu w r. 1900., które to nadanie nie było wcale wynikiem uchwały większości członków komisyi zdrojowej, lecz nastąpiło przez oddanie głosu przez ówczesnego przewodniczącego p. Wiśniewskiego, który jest powinowatym p. Górskiego. (Derymowanie). Dalszem stwierdzeniem owego braku zaufania u komisyi zdrojowej była uchwała powzięta na ostatniem posiedzeniu w r. 1904, na którem odrzucono prośbę Dra Górskiego o stabilizacyę i zakontraktowanie go na posadzie lekarza zdrojowego w Szczawnicy.

3) Komisya zdrojowa nie darząc Dra Górskiego swojem zaufaniem, ma po wielu latach doświadczenia ku temu uzasadnione powody i tak:

a) Dr. Górski powinowaty p. Wiśniewskiego, dzierżawcy górnego Zakładu w Szczawnicy, idzie z nim ręka w rekę pomagając mu w jego nie zawsze czystych interesach, co ujemnie wpływa na rozwój zdrojowiska, gdyż p. Wiśniewski nie kontrolowany należycie, dąży jedynie do wydobycia ze zakładów zysków, bez troszczenia się o jego prawidłowy rozwój, o jego sławę.

b) Dr. Górski w czasie całego swojego urzędowania nie troszczył się i nie troszy zbytnio o zdrowotność w Zakładzie, lecz pozostawia tę czynność naczelnikowi gminy, który sam porządków w rzeźni, jatkach, sklepach i t. p. dopilnować musi, jakkolwiek są to czynności należące przedewszystkiem do atrybucyi lekarza zakładowego, w stosunku do gości jest bez taktu i rok rocznie wywołuje w sezonie jakieś burdy dochodzące do niemiłych konsekwencyi, dwa razy skończyły się procesem w Krościenku. Jak dalece uprawnionym był brak zaufania komisyi zdrojowej do lekarza zakładowego najlepszym dowodem jest fakt następujący:

Na posiedzeniu wrześniowem komisyi zdrojowej między innymi zarzutami czynionymi p. Wiśniewskiemu, znajdował się i ten zarzut, że p. Wiśniewski potajemnie połączył swój rurociąg prowadzący do zakładu hydropatycznego będącego własnością p. Wiśniewskiego, z rurociągiem komisyi zdrojowej przeznaczonym do skrapiania ulic i deptaków. Było to z wyraźną krzywdą grosza publicznego, komisya bowiem zdrojowa podczas zeszłego lata, które było bardzo suche, zmuszoną była przywozić wodę do skrapiania ulic beczkami z Dunajca, a naturalnie płaciła za to pieniądzmi uzyskanymi z taksy zdrojowej. Kiedy pan Wiśniewski nie umiał się wytłumaczyć ze swego postępowania, p. Górski przyjął na siebie winę za swego kuzyna i przyjaciela, twierdząc, iż to on zrobił to połączenie rurociągów, bez wiedzy komisyi dla przeprowadzenia badań naukowych.

Wniosek powyższy o rozwiązanie kontraktu służbowego z lekarzem zdrojowym przewodniczący komisyi p. Krynicki nie poddał nawet pod głosowanie,

usprawiedliwiając się tem, iż ponieważ w r. 1910, część komisyi wniosła rekurs przeciw zamianowaniu Dra Górskiego lekarzem zakładowym, a na to rekurs ten dotychczas niema odpowiedzi, komisya zdrojowa nie ma prawa wypowiadać stosunku służbowego, dopóki ów rekurs nie zostanie rozstrzygnięty. Kwestya jednak owego rekursu ma znaczenie czysto akademickie, rozstrzygnąć bowiem tylko może, czy prowizoryczne obsadzenie posady lekarza zakładowego na rok jeden, dokonane w dniu 25. lipca 1900 r. odbyło się formalnie czy nie, żadną miarą zaś nie może pozbawić komisyi praw wynikających z §. 22. statutu komisyi zdrojowej, mianowicie prawa rozwiązania stosunku służbowego z lekarzem zakładowym na rok 1906 i rozpisania nowego konkursu.

Postępując według logiki p. Krynickiego byłoby bardzo łatwą rzeczą stabilizować się na każdej posadzie. Dość byłoby dać się wybrać nielegalnie, postarać się, by ktoś wniósł rekurs do Namiestnictwa, a potem do Ministerstwa, a przez przeciąg 5ciu do 6ciu lat, nimby te rekursa załatwiono, wedle rozumowania p. Krynickiego, taki pan nie mógłby być ruszony z posady. Przez cały szereg lat dzienniki są przepełnione opisami nieporządków i nadużyć dziejących się w Szczawnicy, w ostatnich zaś czasach pojawił się wyczerpujący artykuł w „Głosie Narodu“ z dnia 11. października w „Słowie zaś Polskiem“ dnia 11. i 15. września — nic też dziwnego, że opinia publiczna jest zaniepokojona tem, co się dzieje w Szczawnicy i żąda szczegółowego wyjaśnienia.

Dziwna zaiste jest protekcya, jaką się cieszy obecny zastępca lekarza zakładowego. Od lat 5-ciu był wniesiony rekurs do Namiestnictwa i do Ministerstwa, a do dziś dnia nie można się doczekać załatwienia tych rekursów. O ile prywatne mam wiadomości nawet i teraz, kiedy $^2/_3$ członków komisyi zdrojowej uchwaliło rozpisanie konkursu, nie bardzo chętnie by się w Namiestnictwie na to zgodzono, motywując to tem, że i tak będzie wniesiona do Wysokiego Sejmu nowelka do ustawy zdrojowej, lepiej zatem poczekać na mianowanie lekarza zakładowego wedle tejże nowelki. Wejście jednakże tej nowelki w życie nastąpi może za lat dwa, a tymczasem Szczawnica i tak z roku na rok upadająca pozbawiona jest lekarza zakładowego, którego obowiązki byłyby ściśle kontraktem określone.

Zapytujemy się więc c. k. Namiestnictwo, czy zechce:

1) Znieść rozporządzenie przewodniczącego komisyi zdrojowej jako nielegalne;

2) uznać wniosek podpisany przez $^2/_3$ członków głosujących komisyi zdrojowej jako uchwałę prawomocną.

3) zezwolić na rozpisanie konkursu już obecnie tak, aby w maju 1906 roku mógł być mianowanym stały lekarz zakładowy.

We Lwowie 24. października 1905.

Jan Stapiński w. r.

Bojko, F. Włodek, Krempa, Oleśnicki, Bohaczewski, Skołyszewski, Mazikiewicz, Żardecki, Potoczek, Szponder, Kramarczyk, Szwed, Korol, Stojałowski, Szajer.

Interpelacya
do Wysokiego c. k. Rządu.

Zważywszy, że właściciele gospodarstw wiejskich lub ich synowie powołani bywają jako rezerwiści lub landwerzyści do ćwiczeń wojskowych, a nawet w ten czas, gdy największa praca rolnika się odbywa.

Zważywszy dalej, że przez emigracyę do Prus i za morze ubywa rok rocznie rąk roboczych w kraju i w każdej miejscowości jest brak robotnika, wskutek czego przy najlepszej porze właściciele gruntów własnemi siłami nie są wstanie swej roli uprawić i płodów z niej w swoim czasie i bez poniesienia szkody zebrać.

Zważywszy na koniec, że rezerwiści i landwerzyści, którzy ukończyli trzechletnią, a względnie dwuletnią służbę wojskową są już przeważnie uzdolnionymi żołnierzami, a powołanie właścicieli gospodarstw rolnych do ćwiczeń wojskowych wobec braku robotnika przynosi w rolnictwie nieobliczone straty.

Dlatego podpisani stosując się do życzenia ludności zapytują:

Czyli Wysoki Rząd jest skłonny rezerwistów i landwerzystów będących właścicielami gruntów wiejskich i małomiejskich, lub synami niezdolnych do pracy rolników, którzy odbyli 3-letnią służbę wojskową, od ćwiczeń wojskowych uwolnić.

We Lwowie, dnia 26. października 1905.

Interpelant:
Szwed w. r.

Bojko, F. Włodek, Krempa, Kramarczyk, Stapiński, Oleśnicki, Potoczek, Stojałowski, Szajer, Bohaczewski, Szponder, Mazikiewicz, Skołyszewski, Wilczkiewicz.

Interpelacya

posła Franciszka Krempy i towarzyszy do JW. Pana komisarza rządowego w sprawie pokrzywdzonego przez Zarząd kolejowy włościanina Stanisława Kucięby z Dąbrówki pow. Mielec.

Dnia 20. października 1903 pojechało kilku gospodarzy po gałęzie do lasu, a między takowymi jadąc napowrót przez tor kolejowy w Czarnej Stanisław Kucięba — i siedząc na naładowanym drzewem wozie, został przez budnika lekkomyślnie zaporą zrzucony tak nieszczęśliwie iż ten na miejscu bez przytomności, a raczej kaleką na całe życie pozostał.

Sługa kolejowy spowodował, iż Kucięba jest kaleką, biodra ma rozbite i do śmierci z tego się nie wyleczy. Pomijając wszelkie szczegóły tej przykrej sprawy podnieść należy, iż sąd tarnowski przyznał swym wyrokiem kalece Stanisławowi Kuciębie, choć skromne, ale jakie takie odszkodowanie; ale cóż z tego skoro już rok temu minął od czasu wydanego wyroku i przyznanego odszkodowania, a do dziś biedak pozostaje bez niczego.

Prędzej biedny Kucięba ten ubogi Łazarz przeniesie się na łono Abrahama, nim zobaczy przyznane mu odszkodowanie i wsparcie, — pomijając fakt przykry — iż temu nędzarzowi ani płacenie lekarstw, doktora i innych wydatków z kalectwem nie zwrócono.

Na uwzględnienie naprowadzonych okoliczności podpisani zapytują JW. Pana komisarza rządowego:

1) Czy jest wiadomem mu o tym przykrym wypadku rzeczonego włościanina?

2) Ponieważ Kucięba błaga litości, czy nie raczy jak najspieszniej JW. Pan komisarz rządowy zarządzić co potrzeba, t. j aby bezpośrednio władza dotycząca przyznane odszkodowanie rzeczonemu kalece zaraz wypłaciła.

Lwów, dnia 24. października 1905.

Interpelant:
Fr. Krempa w. r.

Bojko, F. Włodek, Oleśnicki, Szwed, Mazikiewicz, Korol, Stojałowski, Bohaczewski, Stapiński, Szajer, Wilczkiewicz, Skołyszewski, Kramarczyk, Szponder.

Interpelacya

posłów Maryewskiego i Skołyszewskiego do Wydziału krajowego.

Dnia 24. października 1903 r. uchwalił Sejm projekty 3 ustaw zdążających do obwałowania lewego brzegu Wisły od stacyi kolejowej w Grzegórzkach do ujścia Białuchy, podwyższenie wałów nadwiślańskich od ujścia Białuchy do granicy państwa i od Podgórza do Niepołomic.

Dnia 3. listopada 1904 r. oświadczył c. k. komisarz rządowy „że c k. Ministerstwo rolnictwa reskryptem z dnia 27. maja b. r. l. 11988 zezwoliło na wykonanie wałów na obydwu brzegach Wisły od Kra-

kowa i Podgórza w dół, aż do ujścia Białuchy, z tym dodatkiem, że wały mają być o 50 cm. wyższe ponad najwyższy stan wody z r. 1903. Dlaczego Wydział krajowy z tego zezwolenia nie skorzystał o tem Namiestnictwu niewiadomo".

Dnia 3. listopada 1904 Sejm uchwala na wniosek posła Maryewskiego rezolucyę:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w r. 1905 przystąpił do budowy wałów na prawym i lewym brzegu Wisły od mostu kolejowego (pod Krakowem) w dół rzeki".

Dnia 11. listopapa 1904 r. po przemówieniu posła Pilata cofa częściowo c. k. komisarz rządowy hr. Łoś swoje oświadczenie z dnia 3. listopada tegoż roku, tak, „że reskrypt Ministerstwa z 27. maja 1904 roku odnosi się tylko do prawego brzegu Wisły".

Pomimo upływu przeszło dwóch lat, pomimo też, że ta nader ważna dla miasta Podgórza i gmin nad Wisłą położonych, sprawa w myśl rezolucyi Sejmu w roku bieżącym wykonaną być była winna, sprawa jak z obecnego sprawozdania Wydziału krajowego widoczne — nie wiedzieć kiedy załatwioną zostanie. Ze względu na uzasadnione silne zaniepokojenie ludności, ze względu na ważność sprawy i niebezpieczeństwo dalszej zwłoki, zmuszeni się czują podpisani zapytać Wydział krajowy:

1) dlaczego projekty przez Wys. Sejm dnia 24. października 1903 r. uchwalone, dotychczas nie uzyskały sankcyi Monarszej i przez to nie mogły być ustawą i zostać wykonanymi;

2) dlaczego rezolucya przez W. Sejm do Wydziału krajowego dnia 3. listopada 1904 r. uchwalona, dotychczas nie została wykonaną?

3) kiedy pożałowania godny spór pomiędzy c. k. Namiestnictwem a Wydziałem krajowym ukończonym zostanie (prawdopodobnie ukończonym zostanie);

4) kiedy przypuszczać należy, że robota rozpoczęta i ukończoną zostanie.

We Lwowie, dnia 21. października 1905.

Interpelant:

Maryewski w. r.

Skołyszewski w. r.

Żardecki, Vayhinger, Buynowski, Michalski, Szponder, Tarnawski, Maiss, Tomaszewski, Potoczek, Kramarczyk, Małachowski, Szwed, Stojałowski, Wiśniewski.

I n t e r p e l a c y a

posła Skołyszewskiego, Maryewskiego i towarzyszy do c. k. Rządu.

W lipcu 1903 r. nawiedzioną została Galicya zachodnia szczególnie zaś okolica Krakowa i Podgórza katastrofą powodzi, która wyrządziła tak obu miastom, jak i gminom przybrzeżnym obok położonym szkody przez zalew 14.336 morgów, szkody których wysokość w samych ziemiopłodach wynosiła kwotę 2,867.200 kor. (Sprawozdanie Wydz. kr. o obwałowaniu lewego i prawego brzegu Wisły pod Krakowem i Podgórzem z 28. czerwca 1903 r.) Oprócz tego wyrządził wówczas wylew Wisły znaczne szkody w inwentarzach i milionowe szkody w miastach Krakowie i Podgórzu, których wysokości nawet w przybliżeniu podać nie podobna.

To szkody w majątku ludności — których Wys. Rząd nie był w stanie ani w ułamkowej części odszkodować — które ludność na lat szereg ekonomicznie podcięły, słabszych finansowo zupełnie rujnując.

Oprócz tej, a właściwie w pierwszym rzędzie wymienićby wypadało szkody, jakie wyrządziła powódź niszcząc lub podkopując zdrowie ludności, przeważnie najbiedniejszej, zajmującej mieszkania najniższych poziomów w obu wyżej wymienionych miastach, jak i ludności wiejskiej, zmuszonej zimę 1903/4 roku przepędzić w mieszkaniach wilgocią przesiąkniętych.

Zgroza rzeczywistości zmusiła wów-

czas Wydział krajowy do przedłożenia Sejmowi sprawozdania o obwałowaniu lewego brzegu Wisły od stacyi kolejowej w Grzegórzkach do ujścia Białuchy, tudzież o podwyższeniu wałów nadwiślańskich od ujścia Białuchy do granicy państwa i od Podgórza do Niepołomic. Do sprawozdania tego dołączono 3 projekty ustaw, przedłożenie to normujących, które też jednogłośnie przez Sejm dnia 24. października 1903 uchwalone zostały.

Ze sprawozdania przedłożonego wówczas przypominamy, że Wydział krajowy przedstawił, iż przyczyną powodzi był c. k. Rząd, na którego mylnych obliczeniach wbrew opinii Wydziału krajowego opierała się niweletta korony wałów ochronnych (w r. 1896 c. k. Namiestnictwo obliczyło przepływ wody najwyższej na 2.140 m³. Gdy tymczasem obecnie w rozstrzygnięciu sporu pomiędzy gal. oddziałem hydrograficznym, który podał przepływ na 2.250 m³. a biurem melioracyjnem Wydziału kraj., które podało przepływ wody na 3.880 m³. c. k. centr. biuro hydrograficzne obliczyło przepływ wody Wisły pod Krakowem na 3300 m³.) dalej przytaczamy, że projektowane (podług projektu Wydz. krajowego) koszta podniesienia wałów wynosiły dla 3 wyżej wymienionych ustaw kwotę 2,330 000 kor., gdy tymczasem jednorazowa szkoda przez powódź wyrządzona wynosiła kwotę 2,867.200 kor. (W kosztach wymienionych uwzględniono już i budowę muru ochronnego po lewej stronie Wisły pod Grzegórzkami).

Pomimo upływu przeszło dwóch lat, pomimo tego, że podwyższenie wałów przeprowadzonem być miało jeszcze w r. 1904, pomimo też, że Wydz. kraj. w swych sprawozdaniach przedkładał alegata wykazujące, że w celu przeprowadzenia tej piekącej sprawy kilkakrotnie do c. k. Namiestnictwa się odnosił (spr. kr. biura melioracyjnego z r. 1904 i 1905) — pomimo ciągłej grozy wylewu Wisły, a z nim ponownego nieszczęścia — ludność ciągle żyje wśród obawy powtórzenia się katastrofy — która gdyby obecnie się powtórzyła byłaby dla wielu rodzin wprost katastrofą finansową.

O ile ze sprawozdań Wydziału krajowego i z przemówień p. Komisarza rządowego z dnia 3 i 11 listopada 1904 r. przekonać się było można, powodem tego pożałowania godnego opóźnienia był spór techniczny pomiędzy biurem wodnem c. k. Namiestnictwa, a biurem melioracyjnem Wydziału krajowego — obecnie zaś jest spór natury finansowej co do rozdziału kosztów budowy pomiędzy kraj i rząd centralny ewentualnie także strony interesowane. Ponieważ takie wytłumaczenie rzeczy, słusznej obawy ludności żadną miarą usunąć nie jest zdolne, ponieważ do uspokojenia zupełnie uzasadnionego wśród ludności oburzenia ścisłe oznaczenie terminu rozpoczęcia robót i ukończenia budowy jest konieczne — ponieważ ważność sprawy wymaga, ażeby powody opóźnienia zostały przez c. k. Rząd uzasadnione — podpisani zapytują:

1) Z jakiego powodu i w jakiej mierze opóźnienie wykonania obwałowania Wisły pod Krakowem przez c. k. Rząd spowodowanem zostało.

2) Kiedy przeszkody c. k. Rządu opóźniające wykonanie rzeczonych robót usunięte zostaną.

3) Kiedy ludność może się spodziewać że spór pomiędzy c. k. Namiestnictwem a Wydziałem krajowym usuniętym zostanie, a przez to zostanie stworzona możność uzupełnienia budowy, która od samego początku spełniać była powinna swe zadanie.

Lwów, dnia 21. października 1905.

Interpelanci:

Wik. Skołyszewski w. r.

Maryewski w. r.

Żardecki, Michalski, Vayhinger, Maiss, Wiśniewski, Tarnawski, Potoczek, Kramarczyk, Małachowski, Szwed, Stojałowski, Tomaszewski, Szponder.

Interpelacya

posła Franciszka Kramarczyka i towarzyszy do c. k. Rządu we Lwowie w sprawie regulacyi i obwałowania małej Wisły w powiecie bialskim.

Ponieważ sprawa regulacyi i obwałowania Wisły w powiecie bialskim wlecze się od kilku lat, do faktycznego rozpoczęcia dojść nie może, gdy tymczasem lata powodzi jak rok 1902, 1903 poczyniły wskutek tego straszne spustoszenia w gospodarstwach rolnych u mieszkańców nadbrzeżnych. Gdy wreszcie pomimo uchwał Wys. Sejmu z d. 4. maja 1900 oraz wyczerpującej interpelacyi z dnia 8. października 1904 tudzież odpowiedzi P. komisarza Rządowego na posiedzeniu Sejmu krajowego w dniu 31. października 1904 i zapewnienia w tejże odpowiedzi, że roboty koło regulacyi małej Wisły z pewnością z początkiem wiosny 1905 rozpoczęte będą ze względu na przebyte lata klęski elementarnej.

Ponieważ ale upłynął cały rok 1905 a roboty żadne nietylko nie wykonane, ale nawet rozpoczęte nie zostały, przez co miejscowa ludność robocza za granicę za zarobkiem się udać musiała, a właścicielom nadbrzeżnych gruntów na rok 1906 grozi nowe niebezpieczeństwo powodziowe, jak to co dopiero miało miejsce w r. 1902, 1903, dlatego podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd:

czy nie raczyłby już raz naprawdę zabrać się do tychże robót regulacyjnych i obwałowania małej Wisły w powiecie bialskim wedle kosztorysów i planów przez c. k. Ministerstwo zatwierdzonych — i to jeszcze obecnie w miesiącu listopadzie i grudniu 1905 ze względu dogodnej pory i suchego materyału w przybocznych stawach, które z wiosną 1906 roku będąc wodą zalane, mogą stanowić znaczne przeszkody do rozpoczęcia robót i tychże wykonania, które już ze względu na naglący stan rzeczy koniecznie jak najrychlej wykonać potrzeba.

We Lwowie, dnia 24. października 1905.

Interpelant:

Fr. Kramarczyk w. r.

Potoczek, Oleśnicki, Huryk, Barabasz, Bohaczewski, Mazikiewicz, Ostapczuk, Stapiński, ks. Wilczkiewicz, Korol, Skołyszewski, F. Włodek, ks. Szponder, Szwed.

Interpelacya

Posła Filipa Włodka i tow. do J. W. Pana Komisarza rządowego z powodu wypłacania kwitkami zarobków przez Salomona Kriegera, dzierżawcę folwarku Klęczany powiat Gorlice.

Dzierżawca folwarku Klęczany w powiecie gorlickim Salamon Krieger wypłaca robociznę kwitkami, jak wzór ten załączony. Kwitków tych nie chce następnie wypłacać gotówką, lecz zmusza do kupna za kwitki owe towarów u Lejby Wymisnera w Klęczanach, który oczywiście ciągnie z tego monopolu znaczne zyski. Skarga przeciw temu postępowaniu wniesiona do starostwa w Gorlicach przez Wojciecha Wojnarskiego z Klęczan nie odniosła skutku.

Wobec tego zapytujemy J. W. Pana Komisarza rządowego, czy zechce wglądnąć w tę sprawę.

Lwów dnia 26. października 1905.

Interpelant:

Filip Włodek w r.

Bojko, Stojałowski, Barabasz, Wilczkiewicz, Korol, Oleśnicki, Huryk, Potoczek, Bohaczewski, Mazikiewicz, Szwed, Szponder, Krempa, Ostapczuk.

Interpelacya

Posła Krempy i tow. do J. W. Pana Komisarza rządowego z powodu niezałatwienia dotychczas przez c. k. Rząd uchwał Sejmu krajowego z r. 1895, 1897 i 1901, o

wykonanie najwyższego rozporządzenia z dnia 4. czerwca 1869 i rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 5. czerwca 1869 l. 2354 w sprawie używania języka polskiego w Galicyi.

Powszechne zdziwienie i zaniepokojenie zarazem wywołać musi zachowanie się c. k. Rządu w sprawie stosunków językowych w Galicyi. Ani dobrowolnie jakto było jego obowiązkiem, ani mimo rozlicznych wniosków poselskich i uchwał Sejmu, nie wykonał dotychczas c. k. Rząd Najwyższego rozporządzenia z dnia 4. czerwca 1869 i wydanego pod dniem 5. czerwca 1869 l. 2354 postanowienia całego Ministerstwa, że władze i urzędy podległe Ministerstwu spraw wewnętrznych, wyznań i oświecenia, sprawiedliwości, skarbu i handlu, rolnictwa, obrony krajowej i bezpieczeństwa publicznego mają używać w służbie wewnętrznej i zewnętrznej i korespondencyach z rządowemi, a nie wojskowemi władzami, urzędami i sądami w kraju naszym języka polskiego. Rozporządzenie to miało wedle przepisu §. 6. być wprowadzone we władzach i urzędach, podlegających Ministerstwu spraw wewnętrznych i publicznego bezpieczeństwa, oraz w sądach z dniem 1. października 1869 zaś we władzach i urzędach podległych Ministerstwu skarbu, handlu i rolnictwa w przeciągu lat trzech od dnia ogłoszenia.

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. ks. krakowskiem kilkakrotnie przypomniał c. k. Rządowi tę sprawę.

I tak: W roku 1895 Sejm uchwalił:

„Sejm wzywa Rząd, aby się do najwyższego postanowienia z dnia 4. czerwca 1869 i całego Ministerstwa z dnia 5. czerwca 1869 po myśli i duchu tych rozporządzeń ściśle i bez uchylenia się odbytych postanowień stosował“.

W roku 1997 Sejm uchwalił:

„Sejm wzywa ponownie Rząd, aby po myśli Najwyższego postanowienia z 4. czerwca 1869, tudzież całego Ministerstwa z 5. czerwca 1869 (Dz. u. kr. Nr. 24) wprowadził jak najrychlej w urzędach kolei państwowych, pocztowych i telegraficznych, tudzież c. k. żandarmeryi w wewnętrznej służbie krajowej język polski jako urzędowy. Zarazem poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby sprawą tą stale się zajmował i ze swej strony poczynił odpowiednie kroki celem urzeczywistnienia wskazanych dążeń i tylekrotnie powziętych rezolucyi“.

W roku 1901 Sejm uchwalił:

„Sejm król. Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem ks. Krakowskiem wzywa ponownie Rząd, aby wprowadził jak najrychlej w urzędach kolei państwowych, pocztowych i telegraficznych, tudzież w c. k. Żandarmeryi w wewnętrznej służbie krajowej język polski jako urzędowy, a tem samem zastosował się do Najwyższego postanowienia z dnia 4. czerwca 1869 (Dz. u. kr. Nr. 24)“.

Wreszcie w r. 1901 Sejm uchwalił:

„Sejm król. Galicyi i Lodomeryi z Wiel. Ks. Krakowskiem wzywa ponownie Rząd, aby po myśli Najwyższego postanowienia z dnia 4. czerwca 1869 i rozp. całego Ministerstwa z dnia 5. czerwca 1869 Nr. 24 dz. ust. kraj. wprowadził jak najrychlej w urzędach pocztowych, telegraficznych i kolei państwowych, oraz c. k. żandarmeryi język polski jako urzędowy w służbie wewnętrznej i w korespondencyach z rządowemi, a nie wojskowemi władzami, urzędami i sądami“.

Zważywszy, gdy mimo powzięcia powyższych uchwał przez Wysoki Sejm, mimo starania Wydziału krajowego c. k. Rząd jak na urągowisko nie raczył nawet dać odpowiedzi na odnośne przedstawienia, gdy do dzisiaj urzędowym językiem kolei, telegrafu, poczty i żandarmeryi jest język niemiecki, gdy to jest samowolnem przez Ministerstwa ukróceniem, Najwyższem postanowieniem nadanych praw krajowi,

zważywszy, iż nawet tak despotyczne

państwo jak Rosya zmieniła swe postanowienia na korzyść języka polskiego,

zapytują podpisani, kiedyż nareszcie spełni c. k. Rząd swój obowiązek i wykona Najwyższe postanowienie z dnia 4. czerwca 1869 i rozporządzenie Ministerstwa z 5. czerwca 1869 l. 2354.

Lwów, dnia 26. października 1905.

Interpelujący:

Franciszek Krempa w. r.

Bojko, Stojałowski, Michałowski, Stapiński, Kolischer, Wilczkiewicz, Potoczek, F. Włodek, Fruchtmann, Wiśniewski, Buynowski, Witosławski, Maiss, Vayhinger, Tarnowski, Huza, Szwed.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Interpelacya
do Wysokiego c. k. Rządu.

W gminie Płatycza pow. brzeżanskiego, urzęduje już 10 lat jedna rada gminna z wójtem Audruchem Kusznir. Po sześciu latach urzędowania odbyły się nowe wybory, gdy jednak te dla Andrucha Kusznira wypadły niekorzystnie, wniósł on przeciw nim protest, wskutek którego po trzech latach dopiero wybory te zniesiono, a rozpisano nowe wybory aż w sierpniu 1905.

I przy tych wyborach upadł Audruch Kusznir z swoimi stronnikami, jednakże wniósł przeciw nim znowu protest i znowu grozi niebezpieczeństwo, że urzędować będzie całymi latami.

Urzędowanie Andrucha Kusznira jest prostym rabunkiem gminy, a sam Andruch Kusznir zwyczajnym zbrodniarzem.

Jest on przedewszystkiem nałogowym pijakiem i karciarzem, a nadto sprzeniewierzył 2000 koron z kasy gminnej, jak to wykazała lustracya z Wydziału powiatowego, spowodowana przez kilkurazowe prośby gminy do Wydziału krajowego. Oprócz tego wykryła lustracya pofałszowanie wielu pozycyj.

Wobec tego proszą podpisani:

Wysoki Rząd raczy:

1) spowodować jak najspieszniejsze merytoryczne załatwienie protestu i ukonstytuowanie rady gminnej;

2) zanim to nastąpi, zasuspendowanie Andrucha Kusznira w urzędowaniu;

3) spowodować, ażeby nim jak najprędzej zajęła się c. k. Prokuratorya państwa w Brzeżanach.

Interpelant:

Oleśnicki w r.

Bohaczewski, Mazikiewicz, Huryk, Ostapczuk, Staruch, Barabasz, Szponder, Wilczkiewicz, Korol, Kramarczyk, Mogilnicki, Stojałowski, Szwed, Glidziuk, Potoczek, Szajer.

Interpelacya

posła Oleśnickiego do WP. Komisarza rządowego w sprawie dopełniającego wyboru jednego członka Rady powiatowej w Horodence.

Jeszcze zeszłego roku dopuścił się członek horodeńskiej Rady powiatowej Pałahicki zbrodni zabójstwa, za co go zasądził obwodowy sąd w Kołomyi na półtoraroczne ciężkie więzienie.

Wedle ustawy powinien był Wydział powiatowy w Horodence sprowokować natychmiast rozpisanie przez c. k. Namiestnictwo dopełniającego wyboru na miejsce członka Rady powiatowej Pałahickiego, który przez zasądzenie za zbrodnię mandat swój utracił.

Wydział powiatowy, któremu szczególnie teraz pod kierownictwem byłego stryjskiego starosty Niewiadomskiego, obecnego sekretarza Rady powiatowej w Horodence, kontrola ewentualnego opozycyonisty w Radzie powiatowej, byłaby widocznie nie na rękę, wziął się jednak na sposoby, ażeby nie dopuścić do wyboru uzupełniającego.

I tak najprzód ogłosił zastępcą marszałka ks. Bladowski w „Dzienniku polskim“, że osoba zasądzonego Pałahickiego

nie jest identyczną z radnym powiatowym Pałahickim Gdy zaś Wydział „Politycznego Towarzystwa“ w Horodence przedłożył Wydziałowi powiatowemu autentyczny wyrok sądowy, to oświadczył p. eksstarosta, a obecny sekretarz powiatowej Rady Niewiadomski, że Wydziału powiatowego nikt nie zmusi do sprowokowania uzupełniającego wyboru radnego powiatowego, bo to zależy od dobrej woli marszałka.

Zapytujemy przeto c. k. Komisarza rządowego, czy c. k. Rząd pomimo przepisu §. 50 o reprezentacyi powiatowej nie znajduje środków do zniewolenia Wydziału powiatowego w Horodence do poszanowania prawa i sprowokowania rozpisania uzupełniających wyborów na miejsce członka Rady powiatowej Pałahickiego, który swój mandat utracił.

Interpelant:

Oleśnicki w r.

Bohaczewski, Ostapczuk, Staruch, Barabasz, Mogilnicki, Huryk, Mazikiewicz, Stojałowski, Szajer, Kramarczyk, Szwed, Skołyszewski Szponder, Potoczek.

Interpelacya
do Wydziału krajowego.

Ludność ruska miasta Stryja jest na polu szkolnictwa ludowego w najwyższym stopniu upośledzona.

Stryj liczy wedle wyników ostatniej konskrypcyi ludności 23.545, a z tego przypada na ludność ruską 6.645. Szkół ludowych w Stryju jest siedm a mianowicie: 1) szkoła wydziałowa męska im. Adama Mickiewicza; 2) szkoła wydziałowa żeńska im. królowej Jadwigi; 3) szkoła 4-klas. męska na Łanach im. króla Sobieskiego; 4) szkoła 4-klas. żeńska na Łanach im. ces. Elżbiety; 5) szkoła 4-klas. męska im. Franciszka Józefa; 6) szkoła 4-klas. żeńska im. Jana Kochanowskiego i 7) szkoła 4-klas. żeńska im. Królowej Kingi. Oprócz tego jest nowo kreowana szkoła 2 klas. mięszana w osadzie Zapłatyn, należącej do gminy Stryja — lecz około 5 klm. od miasta Stryja oddalonej.

W szkołach tych jest w bieżącym roku szkolnym zapisanych uczniów, względnie uczenic narodowości ruskiej: w szkole 1) 168, w szkole 2) 83, w szkole 3) 225, w szkole 4) 163, w szkole 5) 139, w szkole 6) 109, w szkole 7) 135. Ogólna więc liczba wszystkiej młodzieży szkolnej ruskiej narodowości w Stryju we wszystkich szkołach wynosi 952, a mianowicie 562 chłopców a 390 dziewcząt.

Pomimo tej wielkiej liczby ruskich dzieci niema w Stryju ani jednej szkoły z ruskim językiem wykładowym.

W r. 1897 około 200 rodziców ruskiej narodowości, mających dzieci w wieku szkolnym wniosło petycyę do rady miasta Stryja o założenie jednej 4-klasowej szkoły męskiej i jednej 4-klas. żeńskiej z ruskim językiem wykładowym w Stryju.

Ta petycya nie była dopuszczona na porządek dzienny posiedzeń miasta Stryja a gdy interesowani urgowali tę sprawę w magistracie, dowiedzieli się, po kilku latach otrzymawszy odpowiedź, że petycya przypadkiem spaliła się!!!

W r. 1903 wniosło znowu około 200 ojców dzieci w wieku szkolnym narodowości ruskiej do Rady miasta Stryja przez magistrat petycyę tej samej treści, a równocześnie drugą taką samą petycyę do c. k. Rady szkolnej krajowej we Lwowie, w której wykazując swoje niesłychane pokrzywdzenie na polu szkolnictwa ludowego żądali interwencyi władz szkolnych dla usunięcia go.

Petycya do Rady miasta Stryja pozostała bez odpowiedzi i skutku i nie była zupełnie przez magistrat postawiona na porządek dzienny rady i wogóle jakkolwiek załatwiona.

Zważywszy, że jest niesłychaną rzeczą ażeby magistrat w taki sposób zachowywał się wobec żądania całych setek obywateli miasta;

zważywszy, że tyloletnie niezałatwianie podania takiej liczby obywateli miasta jest nie tylko najwyższem niedbalstwem ze strony tegoż magistratu — ale i świadomem naruszeniem jego obowiązków urzędowych;

zważywszy, że takie traktowanie całej ludności ruskiej miasta Stryja wywołać musi uprawiedliwione rozgoryczenie tejże ludności i na stosunkach miasta i powiatu więcej niż 70 proc. ruskiego musi odbić się niekorzystnymi skutkami;

zważywszy, że Wysoki Wydział krajowy jako przełożona władza magistratu stryjskiego, jedynie powołanym jest i ma prawo zarządzeniem swojem usunąć tę anomalię — podpisani wzywają niniejszem Wysoki Wydział krajowy, ażeby jak najspieszniej pod najsurowszą odpowiedzialnością nakazał magistratowi miasta Stryja petycyę Rusinów tegoż miasta w r. 1903 wniesioną na porządku dziennym narad Rady miasta Stryja bezzwłocznie postawić i jej merytoryczne załatwienie spowodować.

Interpelant:

Oleśnicki w. r.

Mazikiewicz, Bohaczewski, Huryk, Ostapczuk, Szponder, Staruch, Barabasz, Wilczkiewicz, Kramarczyk, Korol, Szwed, Mogilnicki, Potoczek, Glidziuk, Szajer.

Interpelacya

posła Oleśnickiego i tow. do p. komisarza rządowego w sprawie nielegalnego przeprowadzenia prawyborów przy teraźniejszych prawyborach w okręgach wyborczych Stanisławów - Rohatyn - Podhajce - Buczacz i Tłumacz przez c. k. Starostwo w Tłumaczu.

Przeprowadziwszy w najnielegalniejszy sposób prawybory w Tyśmienicy, z wykluczeniem setek ruskich wyborców, zabrało się c. k. Starostwo w Tłumaczu do podobnego, chociaż jeszcze brutalniejszego przeprowadzenia prawyborów w Chocimierzu, mieście świeżo do Tłumaczczyzny przyłączonem, w którem podobne, wprost krzyczące bezprawia c. k. Starosty tłumackiego jeszcze dotychczas nie były znane.

C. k. Starostwo tłumackie rozpoczęło przedewszystkiem od tego, że w mieście na blisko 500 wyborców wyznaczyło do wyboru wszystkiego jedną godzinę, lecz żeby to komisarz rozpoczął te wybory punktualnie o 9. godzinie, lecz zobaczywszy, że koło Urzędu gminnego wyborców z obszaru dworskiego i żydów wobec półtorej setki włościan trochę za mało, zwlekał z rozpoczęciem wyborów aż do $^3/_4$ na 10. aż dzierżawca Wajsmann pozwoził swoich fornali i żydów i tych natychmiast wpuszczono do maleńkiej sali. Punktualnie o 10. godzinie kazał p. komisarz zagrodzić żandarmami wchód do sali, nie dopuściwszy do niej, a przez to samo do głosowania około 200 wyborców stojących przed lokalem wyborczym.

Wedle §. 28. ustęp 6. ustawy z 14/6. 1896 Nr. 169 Dz. p. p. ma przewodniczyć wyborom naczelnik gminy, a co do komisyi postanawia ten §. ustęp 7. „die Wahlkomission besteht aus dem Wahlkomissär und aus zwei vom Gemeindevorsteher bestimmten Mitgliedern der Gemeindevertretung“.

W Chocimierzu zignorowano te przepisy prawne -- zamiast tego, żeby wójt powołał do komisyi dwóch członków Rady gminnej i sam przeprowadzał wybory, powołał p. komisarz do komisyi za poradą pisarza gminnego wójta Michajła Ponę i niepiśmiennego Matija Bortnyka.

Wyborami kierował sam p. komisarz, starając się jawnie nie dopuścić wyborców ruskich do głosowania i otoczywszy się w tym celu samymi żydami. Księdza ruskiego Kotowa, wyborcę Josyfa Kruchowskiego wyprosił zaraz p. komisarz z sali wyborczej pod pretekstem, że „będzie za ciasno“ i gdy ci wyszli, natychmiast zamknięto wchód żandarmami, żydzi pozostali w sali. Gdy ks. Kotów, widząc bezprawie komisarza, za wyjątkowem przyzwoleniem żandarma i komisarza wszedł do sali i przed-

stawił komisarzowi, że prawyborcy, których on zaczął przy zamkniętych drzwiach po 10 godzinie odczytywać z listy, stoją tu przed drzwiami, że ich żandarmi nie puszczają, wtedy komisarz odpowiedział cynicznie, „że wyborcy przed drzwiami tak samo jakby siedzieli w domu“.

Wyborców swojej partyi jak policyanta Andrzeja Buczyńskiego i Piotra Koruntę wpuszczono do sali wyborczej drugimi drzwiami a gdy wyborca ruski Nykoła Juzyk, słysząc że jego czytają, starał się przecisnąć pomiędzy żandarmami do sali wyborczej — nastawił przeciw niemu żandarm swój bagnet.

Pan komisarz pozwalał przeciw postanowieniom §. 29. ustęp 5. głosować na partyę rządową nie przez wymienianie poszczególnych wyborców, lecz wystarczyło powiedzieć „głosuję tak samo, jak Petro Kornuta“, a niekiedy poddawał jeszcze komisarz „a może na naczelnika“.

Wszystkie powyższe okoliczności udowadnia się świadkami: ks. Eliaszem Kotowym, Josyfem Kruchowskim, Nykołą Juzykiem, Michajłem Pona Dmytra, Prokopem Ostafijczukiem, Iwanem Olijnykiem, Wawrzyńcem Ostafijczukiem i Iwanem Pona z Chocimierza.

Gdy prawyborcy ks. Kotów i towarzysze przyjechali do p. Starosty Swobody i żalili się na nielegalność przeprowadzonych wyborów, począł ich p. Starosta uspakajać takiemi słowami: „ależ to taka bagatela, proszę tym razem przebaczyć, ja już na drugi raz sam przyjadę i wybory legalnie przeprowadzę“.

Tak więc zły czyn p. komisarza stara się p. Starosta zatrzeć jeszcze lepszą perfidyą. Podając to do wiadomości Świetnego c. k. Namiestnictwa, zapytują podpisani:

I) Czy c. k. Namiestnictwo nie ma mocy, czy nie ma chęci powstrzymać i tak już skompromitowanego c. k. Starostę Swobodę od formalnego naigrawania się z prawa?

II) Czy zamyśla c. k. Rząd krajowy wezwać tego c. k. Starostę do unieważnienia nielegalnych wyborów w Chocimierzu, Tyśmienicy i drugich zaprotestowanych wyborów.

Interpelant:

Oleśnicki w. r.

Bohaczewski, Huryk, Barabasz, Staruch, Ostapczuk, Mazikiewicz, Stojałowski, Szajer, Szponder, Kramarczyk, Szwed, Potoczek, Mogilnicki, Skołyszewski.

Interpelacya
do c. k. Rządu.

C. k. Sąd powiatowy w Złoczowie Oddział V. zażądał w sprawie opiekuńczej R. V. 90/3 od gr. kat. parocha w Gołogórach wypełnienia wykazu datami urodzenia dzieci ś. p. Justyny Czerewko i przysłał mu w tym celu formularz polski.

Paroch zwrócił go z prośbą o formularz ruski. C. k. Sąd powiatowy w Złoczowie, zamiast spełnić to żądanie, do czego był po myśli obowiązujących ustaw obowiązanym, oddał tę sprawę c. k. Starostwu w Złoczowie, które zasądziło za to gr. kat. parocha w Gołogórach reskryptem z 3. sierpnia 1904 l. 17805 na karę 50 koron. C. k. Namiestnictwo we Lwowie reskryptem z dnia 11. listopada 1904 l. 150.333 zatwierdziło to orzeczenie i przytem orzekło że paroch gr. kat. jako funkcyonaryusz państwowy obowiązany umieć po polsku i po polsku urzędować, a to na podstawie reskryptu Ministerstwa Stanu z 15. marca 1861 l. 2178.

Zważywszy, że ten reskrypt obowiązku takiego na ruskiego parocha zupełnie nie nakładał, zważywszy, że w tym wypadku postąpił nieprawnie przedewszystkiem c. k. Sąd powiatowy w Złoczowie, który właśnie był obowiązany z gr. kat. Urzędami parafialnymi po rusku korespondować, co z reguły wszystkie inne Sądy w Galicyi robią, zważywszy, że c. k. Starostwo w Złoczowie nie miało zupełnie kompeten-

cyi mieszać się w tę sprawę, która należała do Sądu i w toku instancyi sądowych powinna była być rozstrzygnięta, a tem samem i orzeczenie c. k. Namestnictwa z 11. listopada 1904 l. 150.333 okazuje się bezpodstawnem — zapytują podpisani:

1) Czem usprawiedliwi c. k. Rząd to przeciwne prawu postępowanie?

2) Czy skłonnym jest c. k. Rząd użyć stanowczych środków ażeby na przyszłość zapobiedz tego rodzaju naruszeniom praw językowych ruskich obywateli kraju?

Interpelant.
Oleśnicki w. r.

Bohaczewski, Mazikiewicz, Huryk, Ostapczuk, Staruch, Barabasz, Szponder, Wilczkiewicz, Korol, Mogilnicki, Stojałowski, Potoczek, Glidziuk, Szajer, Kramarczyk, Szwed.

Interpelacya

do Wysokiego Wydziału krajowego posła ks. Bohaczewskiego i tow. w sprawie samowolnego postępowania Wydziału powiatowego w Dolinie w gminie Podbereże pow. doliniańskiego.

Gmina Podbereże, powiatu doliniańskiego ma starą szkołę nad młynówką. Przy większych powodziach bywa woda w szkole, a oprócz tego ta szkoła jest już za mała i gmina musi wynajmować chatę pod drugą klasę. Dlatego czeka gminę budowa drugiej szkoły.

Ponieważ ogród Mychajła Ołeksyn był wystawiony na licytacyę, przeto Zwierzchność gminna weszła w rokowania z Mychailem Ołeksyn i kupiła ten ogród około $1^3/_4$ morga za 1800 koron, a Rada gminna na posiedzeniu dn. 5. marca 1905 zatwierdziła to korzystne kupno i odniosła się do Rady powiatowej w Dolinie o zatwierdzenie tego kupna. Jednak Wydział powiatowy w Dolinie orzeczeniem z dnia 5. maja 1905 nietylko nie zatwierdził tego kupna, lecz nadto jeszcze zasądził wójta Fedia Korpana na karę 40 koron.

Wójt Fed' Korpan pod dniem 29. maja 1905 odwołał się do pełnej Rady, która jednak również nieprawną uchwałę Wydziału powiatowego zatwierdziła.

Wobec tego gmina Podbereże pozbawioną została na długie lata gruntu pod szkołę, ba pozbawiona i samej szkoły, wystawiona na wydatek wynajmowania chaty na szkołę, a wkońcu i ochoty starania się o oświatę i szkołę.

Wobec tego zapytują podpisani: Czy znanem jest Wydziałowi krajowemu takie samowolne i szkodliwe postępowanie Wydziału powiatowego w Dolinie i co zamyśla zarządzić, ażeby je ukrócić?

Interpelant:
Bohaczewski w. r.

Korol, Mazikiewicz, Oleśnicki, Stapiński, F. Włodek, Krempa, Kramarczyk, Mogilnicki, Wilczkiewicz, Szwed, Huryk, Barabasz, Ostapczuk, Potoczek, Bojko.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu względnie Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z gminy Tyniowice-Chorzów dwóch odrębnych gmin administracyjnych.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku pp. Vayhingera i Buynowskiego o przyznanie nauczycielom szkół ludowych, począwszy od r.

1906 dodatku drożyźnianego w wysokości 25% płacy.

Przemawia p. Buynowski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku rektora Gluzińskiego o zaprowadzenie instytucyi lekarzy szkolnych w szkołach średnich i seminaryach nauczycielskich.

Przemawia p. Gluziński uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Wursta w sprawie desinfekcyi używanej odzieży.

Przemawia p. Wurst uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi sanitarnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Jana Gnoińskiego w sprawie budowy i konserwacyi dróg powiatowych i gminnych I. klasy.

Przemawia p. Jan Gnoiński uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi drogowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Schätzla o rozpoczęcie budowy kolei Lwów-Brzeżany-Podhajce jeszcze w ciągu roku 1905.

Przemawia p. Schätzel uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Maissa o przyznanie nauczycielstwu ludowemu w Bochni na rok szkolny 1905/1906 dodatku drożyźnianego w wysokości 20% płacy.

Przemawia p. Maiss uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Tomaszewskiego o przeniesienie do wyższej klasy płac nauczycieli w gminach podmiejskich.

Przemawia p. Tomaszewski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Stapińskiego o podwyższenie subwencyi dla Kółek rolniczych.

Przemawia p. Stapiński uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Wursta

w sprawie zaopatrzenia wszystkich gmin w kraju w zdrową wodę do picia.

Przemawia p. Wurst uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi sanitarnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Wilczkiewicza w sprawie procentów zwłoki od nieuiszczonych w terminie podatków.

Przemawia p. Wilczkiewicz uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. księdza Szpondra w sprawie przyznania dodatku drożyźnianego nauczycielstwu szkół ludowych powiatu krakowskiego.

Przemawia p. Szponder, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie Wydziałowi powiatowemu w Rawie ruskiej koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Rawa ruska, Wulka mazowiecka.

Sprawozdawca p. Dąmbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały:

Uchwała

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Rawie ruskiej koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Rawa ruska — Wulka mazowiecka.

Art. I.

Na przeciąg lat 5 od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej I klasy Rawa ruska — Wulka mazowiecka Wydziałowi powiatowemu w Rawie ruskiej — jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi, z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy, używając środków przewidzianych w §§. 19, 25 i 26 ustawy drogowej z dnia 5 lipca 1897 (dz. u. kr. Nr. 43) przy pomocy pobieranego w myśl §. 32 tejże ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyconej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania utrzymywanej przez Wydział powiatowy drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35 ust. 2 i 3 wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy na jednej rogatce według nastepującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o zniżeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielonem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi dla reform agrarnych o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie wprowadzenia w życie ustawy o włościach rentowych.

Sprawozdawca p. Hupka, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o czynnościach, mających na celu wprowadzenie w życie ustawy „o tworzeniu włości rentowych“.

II. Sejm uchwala wstawienie w Rubr. X. poz. 340 a) budżetu wydatków funduszu krajowego na rok 1906 kwoty 25.000 K. tytułem ryczałtu na koszta urzędowania krajowej Komisyi dla włości rentowych, koszta jej biura i jego czynności.

III. Sejm uchwala wstawienie w Rubr. X. poz. 340 b) budżetu wydatków funduszu krajowego na rok 1906 kwoty 25.000 K. tytułem I. raty z dziesięciolecia na dotowanie funduszu rezerwowego listów rentowych Król. Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Ks. Krakowskiem sumą 250.000 K. zastrzegając zarazem, iż suma ta winna być funduszowi krajowemu zwróconą, skoro wspomniany fundusz rezerwowy wzrośnie z dochodów własnych, przewidzianych w §. 64. ustawy „o tworzeniu włości rentowych“, do kwoty dostatecznie zabezpieczającej spełnianie jego przeznaczenia.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie i bez rozprawy powyższe wnioski I—III komisyi, które p. sprawozdawca kolejno odczytuje.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 27 października 1905 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 po południu.

Marszałek krajowy:

S. Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*
Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Drukarnia Ludowa we Lwowie, pl. Bernardyński l. 7.

Protokół

40. posiedzenia, II. sesyi, VIII peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 27. października 1905.

Początek o godzinie 10 minut 25 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 129.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś, c. k. Wiceprezydent Rady szkolnej krajowej p. Edwin Płażek i c. k. inspektor szkolny krajowy p. Ludomił German.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 38-go posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 39-go posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Izba udziela bez rozprawy urlopu p. Lipińskiemu na czas nieograniczony.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 27. października 1905 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls. 3289—3311, 3315—3320, 3342, 3343, 3344—3346, 3348, 3350, 3353, 3355—3358, 3360, 3361, 3363 do 3369, 3373, 3374, 3376, 3380, 3393, 3396, 3398—3400, 3403, 3405—3409, 3411.

Komisyi szkolnej Ls. 3312—3314, 3340, 3341, 3347, 3349, 3359, 3377, 3379, 3402 3412.

Komisyi gminnej Ls. 3387, 3389.

Komisyi petycyjnej Ls. 3395, 3401.

Komisyi administracyjnej Ls. 3371, 3382, 3384, 3386, 3388, 3391, 3392, 3410, 3413.

Komisyi prawniczej Ls. 3354, 3394.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls. 3375.

Komisyi drogowej Ls. 3351, 3385, 3390, 3397.

Komisyi kolejowej Ls. 3370.

Komisyi przemysłowej Ls. 3352.

Komisyi sanitarnej Ls. 3378, 3404.

Komisyi wodnej Ls 3362, 3372, 3381.

Komisyi dla reform agrarnych Ls. 3383.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3397 gminy

Żurowej pow. Jasło o wybudowanie drogi przemawia p. Wesoliński, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3408 Towarzystwa Eleuteryi w Krakowie o stałą roczną subwencyę przemawia p. Stapiński, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3413 obszaru dworskiego Goleszowa kolonii pow. mieleckiego o utworzenie samoistnej gminy administracyjnej, przemawia p. Krempa, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3414 Komitetu budowy kościoła parafialnego w Sokołówce, Marszałek udziela głosu p. Tyszkiewiczowi dla poparcia tej petycyi.

P. Tyszkiewicz nieobecny w Izbie.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3415 Bursy polskiej im. Sobieskiego w Złoczowie o subwencyę przemawia p. Obertyński, popierając tę petycyę.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

W n i o s e k

posła ks. Szpondra i towarzyszy w sprawie rozszerzenia biura melioracyjnego przy Wydziale krajowym siłami technicznemi dla budowy kanalizacyj i wodociągów i stworzenia osobnego funduszu na popieranie wspomnianej budowy.

Zważywszy, że działalność obecnie istniejącego biura melioracyjnego przy Wydziale krajowym ogranicza się tylko na popieraniu ulepszeń w zakresie rolniczym, gdyż fundusz, jakim to biuro rozporządza, wyraźnie na ten cel jest przeznaczony;

zważywszy, że stosunki sanitarne po miastach, miasteczkach i wsiach są nader opłakane, szczególniej z braku dobrej, zdrowej wody i pod tym względem gruntowna zmiana jest konieczną;

zważywszy, że poprawa stosunków zdrowotnych przez kanalizacye, wodociągi i budowanie studni o dobrej, zdrowej wodzie zwłaszcza po wsiach niezmiernie naprzód postąpi;

zważywszy, że bardzo wiele gmin mimo najlepszych chęci wyłącznie własnymi funduszami ulepszeń w stosunkach zdrowotnych przeprowadzić nie są w stanie, a Wydział krajowy z pomocą im pospieszać nie może, gdyż ani sił technicznych odpowiednio wykształconych, ani żadnego funduszu na ten cel przeznaczonego nie posiada, więc z tych powodów

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by na najbliższej sesyi przedłożył Wysokiemu Sejmowi projekt rozszerzenia już istniejącego biura melioracyjnego w kierunku wzmocnienia tegoż biura siłami technicznemi dla budowy kanalizacyi, wodociągów i studni po gminach wiejskich i stworzenia osobnego funduszu na popieranie wspomnianej budowy.

Lwów, dnia 27. października 1905.

Wnioskodawca:

Szponder w. r.

Potoczek, Szwed, Kramarczyk, Wesoliński, Wilczkiewicz, Stapiński, Huryk, Bohaczewski, Barabasz, Skołyszewski, Krempa, F. Włodek, Bojko, Ostapczuk, Łazarski, Oleśnicki.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w razie czasowego zniesienia cła od ropy przez Rząd rosyjski zmienił obecnie obowiązującą dla ropy galicyjskiej lokalną taryfę c. k. kolei państwowych na wyjątkową taryfę II. (część II, zeszyt 2) do stacyi granicznych rosyjskich przez cały czas zawieszenia cła rosyjskiego.

We Lwowie, dnia 27. października 1905.

Wnioskodawca:

Gorayski w. r.

Rozwadowski, Górski, Federowicz, Jędrzejowicz A., Truskolaski, Jaworski, Hupka, S. Jędrzejowicz, Obertyński, Sękowski, Bojko, Garapich, Bal, L. Cieński, Paygert, Piniński, Pawlikowski, Białoskórski, Witosławski, Buynowski, F. Włodek, Götz, Schätzel, Krempa, Brunicki, St. Tarnowski, Skołyszewski, Męciński, Agopsowicz, Głąbiński, Stadnicki, Baworowski, Niezabitowski, A. Teodorowicz, T. Cieński, Trzecieski, Borkowski, Czartoryski, Kozłowski, A. Lubomirski, Stapiński, Jabłoński, Małachowski, Widt, Maryewski, Wurst, Michałowski, Łazarski, Schnell, Skrzyński.

Interpelacya

posła Krempy i towarzyszy do JW. Pana Komisarza rządowego w sprawie bezprawnie zatrzymanych pieniędzy Wojciecha Wrony z Niedźwiady przez c. k. Starostwo w Ropczycach.

Jeszcze w styczniu b. r. Wojciech Wrona, uzyskawszy od ojca swego Jana Wrony kwotę potrzebną na wyjazd do Ameryki, udał się w świat za zarobkiem. Nieszczęście chciało, że został schwytany w Krakowie, pieniądze w kwocie 50 kor. i bilet kolejowy mu odebrano, odstawiono do Tarnowa, gdzie karę odsiedział. Pieniądze znajdują się w c. k. Starostwie w Ropczycach, jednakowoż mimo wszelkich starań, próśb, telegramów do Namiestnictwa przez Wronę dokonywanych zwrotu rzeczonej kwoty do dziś doczekać się nie może.

Naprowadzony fakt jest tem przykrzejszy, iż podobnych wypadków jest bardzo u nas w kraju wiele, gdzie Starostowie zatrzymują pieniądze biedakom, którzy te pieniądze zapożyczają przeważnie u żydów, opłacając wysokie procenta.

Zważywszy, iż podobne postępowanie Starostów w ogólności, a Starosty ropczyckiego w szczególności jest nieuczciwe i podkopujące zaufanie ludu do rządu,

zapytują podpisani JW. Pana komisarza rządowego:

1) Czy Mu jest wiadomem o podobnem postępowaniu c. k. Starostwa w Ropczycach?

2) Co JW. Pan Komisarz rządowy uczynić zamyśla, aby podobnym wypadkom zapobiedz?

3) Czy nie uznaje za stosowne jak najspieszniej poczynić zarządzenia odpowiednie w tym kierunku, aby biedakowi czekającemu już prawie cały rok, pieniądze Starostwo ropczyckie wypłaciło i bilet jazdy zwróciło.

We Lwowie, dnia 27. października 1905.

Interpelant:

Fr. Krempa w. r.

Bojko, Stapiński, Skołyszewski, Kramarczyk, Szwed, Oleśnicki, Korol, Szponder, Bohaczewski, Mazikiewicz, F. Włodek, Effinowicz, Wesoliński, Stojałowski.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Wniosek

posła ks. Bohaczewskiego i tow. w sprawie założenia państwowej szkoły realnej w Dolinie z językiem wykładowym ruskim.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wzywa się c. k. Rząd, żeby jak naj-

rychlej założył w Dolinie państwową szkołę realną z językiem wykładowym ruskim.

Wnioskodawca:
Bohaczewski w. r.

Oleśnicki, Mazikiewicz, Korol, Barabasz, Staruch, Ostapczuk, Ffinowicz, Stojałowski, Szajer, Glidziuk, Ochrymowicz, Huryk, Mogilnicki, Szeptycki, Czechowicz.

Interpelacya

posła Ostapczuka i tow. w sprawie niewypłacenia gminom powiatu zbaraskiego należytości od budowy państwowej drogi Tarnopol-Podwołoczyska i Tarnopol-Brody.

Wielu gminom zbaraskiego powiatu nie wypłacono dotychczas kwot, należących się im za roboty przy budowie państwowego bitego gościńca z Tarnopola do Podwołoczysk i z Tarnopola do Brodów, a wszystkie urgensy w tej sprawie, nie wyłączając kilkakrotnych interpelacyj w tej Wysokiej Izbie, pozostały dotychczas bezskutecznymi, chociaż wymienione drogi budowano jeszcze w latach 1854 do r. 1868. To postępowanie rządu jako zarządcy funduszu państwowego jest tem więcej dziwne, że rząd przyznał słuszność i płynność pretensyj odnośnych gmin, wydawszy rozporządzenie ministeryalne w tej sprawie z dnia 7. marca 1879 l. 63190, w którem zaznaczono, że należytości polikwidowane przez gminy zostaną im wypłacone. Pomimo tego jednak wypłata faktycznie dotychczas nie nastąpiła, a c. k. Starostwo w Tarnopolu rezolucyą z dn. 27. grudnia 1888 l. 4157 usprawiedliwia niewypłacenie w ten sposób, że nie ma na razie pieniędzy na pokrycie dotyczących należytości.

Pretensye gmin są następujące: Z budowy przy drodze Tarnopol-Podwołoczyska:

Gminie	Czernichowce	kwota	3.070	K	72	h
„	Dobromirka	„	1.247	„	60	„
„	Hołotyńce	„	48	„	84	„
„	Hołotki	„	512	„	76	„
„	Hrycowce	„	7	„	40	„
„	Huszczanki	„	224	„	14	„
Gminie	Iwaszkowce	„	123	K	02	h
„	Jacowce	„	400	„	—	„
„	Klimkowce	„	218	„	38	„
„	Kortyczówce	„	100	„	—	„
„	Łubianki wyż.	„	800	„	—	„
„	Kretowce	„	261	„	30	„
„	Kujdańce	„	1.000	„	—	„
„	Łubianki niż.	„	10	„	84	„
„	Łozówka	„	710	„	26	„
„	Medyń	„	578	„	60	„
„	Obodówka	„	565	„	28	„
„	Ochrymowce	„	1.542	„	56	„
„	Pieńkowce	„	600	„	—	„
„	Prosowce	„	338	„	64	„
„	Skoryki	„	499	„	74	„
„	Stryjówka	„	207	„	20	„
„	Suchowce	„	100	„	—	„
„	Terpiłówka	„	889	„	46	„
„	Toki	„	251	„	58	„
„	Wałachówka	„	242	„	54	„
„	Worobijówka	„	630	„	28	„
„	Załuże	„	330	„	46	„
„	Zarudzie	„	972	„	40	„
„	Zbaraż stary	„	100	„	—	„

Z budowy przy szlaku Tarnopol-Brody:

Gminie	Berezowica mała	kwota	1.141	K	52	h
„	Czumale	„	1.014	„	98	„
„	Dobrowody	„	2.148	„	48	„
„	Iwanczany	„	268	„	18	„
„	Kobyle	„	1.039	„	78	„
„	Kurniki	„	905	„	62	„
„	Netreba	„	779	„	06	„
„	Oprymowce	„	797	„	62	„

Ponieważ wymienione gminy są po największej części ubogie, a pretensye ich są już uznane i zupełnie uzasadnione — jak niemniej z uwagi, że chyba nie przystoi państwu krzywdzić włościan i liczyć na ich nieświadomość prawnej drogi lub zapomnienie,

podpisani zapytują Jego Ekscelencyę Pana Namiestnika, a względnie Wysoki Rząd, czem oni usprawiedliwią niepłacenie pretensyj gmin — a względnie jakich środków mają użyć pokrzywdzone gminy, ażeby przyjść do należących się im pieniędzy.

Interpelant:
Dmytro Ostapczuk w. r.

zponder, Huryk, Barabasz, Staruch, Stapiński, Krempa, Bojko, Bohaczewski, F. Włodek, Szwed, Wilczkiewicz, Glidziuk, Skołyszewski, Potoczek, Korol, Oleśnicki.

Interpelacya

do c. k. Rządu.

Ludność ruska miasta Stryja jest na polu szkolnictwa ludowego w najwyższym stopniu upośledzona.

Stryj liczy wedle wyników ostatniej konskrypcyi ludności 23.545, a z tego przypada na ludność ruską 6.645. Szkół ludowych w Stryju jest siedm a mianowicie: 1) szkoła wydziałowa męska im. Adama Mickiewicza; 2) szkoła wydziałowa żeńska im. królowej Jadwigi; 3) szkoła 4-klas. męska na Łanach im. króla Sobieskiego; 4) szkoła 4-klas. żeńska na Łanach im. ces. Elżbiety; 5) szkoła 4-klas. męska im. Franciszka Jozefa; 6) szkoła 4-klas. żeńska im. Jana Kochanowskiego i 7) szkoła 4-klas. żeńska im. Królowej Kingi. Oprócz tego jest nowo kreowana szkoła 2 klas. mięszana w osadzie Zapłatyn, należącej do gminy Stryja — lecz około 5 klm. od miasta Stryja oddalonej.

W szkołach tych jest w bieżącym roku szkolnym zapisanych uczniów, względnie uczenic narodowości ruskiej: w szkole 1) 168, w szkole 2) 83, w szkole 3) 225, w szkole 4) 163, w szkole 5) 139, w szkole 6) 109, w szkole 7) 135. Ogólna więc liczba wszystkiej młodzieży szkolnej ruskiej narodowości w Stryju we wszystkich szkołach wynosi 952, a mianowicie 562 chłopców a 390 dziewcząt.

Pomimo tej wielkiej liczby ruskich dzieci niema w Stryju ani jednej szkoły z ruskim językiem wykładowym.

W r. 1897 około 200 rodziców ruskiej narodowości, mających dzieci w wieku szkolnym wniosło petycyę do rady miasta Stryja o założenie jednej 4-klasowej szkoły męskiej i jednej 4-klas. żeńskiej z ruskim językiem wykładowym w Stryju.

Ta petycya nie była dopuszczona na porządek dzienny posiedzeń miasta Stryja a gdy interesowani urgowali tę sprawę w magistracie, dowiedzieli się, po kilku latach otrzymawszy odpowiedź, że petycya przypadkiem spaliła się!!!

W r. 1903 wniosło znowu około 200 ojców dzieci w wieku szkolnym narodowości ruskiej do Rady miasta Stryja przez magistrat petycyę tej samej treści, a równocześnie drugą taką samą petycyę do c. k. Rady szkolnej krajowej we Lwowie, w której wykazując swoje niesłychane pokrzywdzenie na polu szkolnictwa ludowego żądali interwencyi władz szkolnych dla usunięcia go.

Petycya do Rady miasta Stryja pozostała bez odpowiedzi i skutku i nie była zupełnie przez magistrat postawiona na porządek dzienny rady i wogóle jakkolwiek załatwiona.

Zważywszy, że jest niesłychaną rzeczą ażeby magistrat w taki sposób zachowywał się wobec żądania całych setek obywateli miasta;

zważywszy, że tyloletnie niezałatwianie podania takiej liczby obywateli miasta jest nie tylko najwyższem niedbalstwem ze strony tegoż magistratu — ale i świadomem naruszeniem jego obowiązków urzędowych;

zważywszy, że takie traktowanie całej ludności ruskiej miasta Stryja wywołać musi uprawiedliwione rozgoryczenie tejże ludności i na stosunkach miasta i powiatu więcej niż 70 proc. ruskiego musi odbić się niekorzystnymi skutkami;

zważywszy, że Wysoki Wydział krajowy jako przełożona władza magistratu stryjskiego, jedynie powołanym jest i ma prawo zarządzeniem swojem usunąć tę anomalię — podpisani wzywają niniejszem Wysoki Wydział krajowy, ażeby jak najspieszniej pod najsurowszą odpowiedzialnością nakazał magistratowi miasta Stryja

petycyę Rusinów tegoż miasta w r. 1903 wniesioną na porządku dziennym narad Rady miasta Stryja bezzwłocznie postawić i jej merytoryczne załatwienie spowodować.

Interpelant:
Oleśnicki w. r.

Andrzej Szeptycki, Konstanty Czechowicz, Mazikiewicz, Bohaczewski, Huryk, Ostapczuk, Starnch, Barabasz, Korol, Mogilnicki, Glidziuk, Szajer, Ochrymowicz, Effinowicz, Stojałowski.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Komisarz rządowy c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś odpowiada na interpelacye:

a) pp. Stapińskiego i towarzyszy z dnia 21. października 1904 w sprawie fundacyi śp. Karola Klobasy na rzecz szkoły ludowej w Zręcinie;

b) pp. Krempy i towarzyszy z dnia 28. października 1904 w sprawie postępowania nauczyciela ludowego w Nagoszynie;

c) pp. Krempy i towarzyszy z dnia 20. października 1904 w sprawie odpisania podatku osobisto-dochodowego Krywultowi w Komorowicach;

d) pp. Szpondra i towarzyszy z dnia 15. października 1905 w sprawie egzekucyi podatków zapłaconych;

e) pp. Bohaczewskiego i towarzyszy z dnia 11. listopada 1904 w sprawie stosunków szkolnych w Kniażołuce;

f) pp. Oleśnickiego i towarzyszy z dnia 12. listopada 1904 w sprawie stosunków szkolnych w Radzie szkolnej miejscowej w Oparach;

g) pp. Bohaczewskiego i towarzyszy z dnia 28. października 1904 w sprawie postępowania inspektora okręgowego Nowakowskiego;

h) pp. Oleśnickiego i towarzyszy z dnia 5. i 25. września 1903 w sprawie wyborów do Rady pow. w Drohobyczu.

Izba przystępnje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wnioskn p. Szweda o zniżenie podatku domowo-klasowego od domów drewnianych o jednej izbie mieszkalnej.

Przemawia p. Szwed uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi podatkowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następnje:

Pierwsze czytanie wniosku pp. Vayhingera i Rayskiego z projektem ustawy zmieniającej §§. 3, 11 i 12 Statutu krajowego i ustawy zmieniającej ordynacyę wyborczą sejmową.

Przemawia p. Vayhinger, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do osobnej komisyi z 18 członków złożonej.

Przemawia p. Stadnicki i wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi administracyjnej.

Przemawia p. Skołyszewski i przyłącza się do wniosku p. Vayhingera, by tegoż wniosek przekazać osobnej komisyi z 18 członków złożonej i wnosi o imienne głosowanie nad formalnymi wnioskami co do odesłania powyższego wniosku do komisyi.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Stadnicki i wnosi, by w razie przekazania tego wniosku komisyi administracyjnej powiększyć ją o 4 członków.

Przemawia p. Maryewski.

Przemawia p. Piniński.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy formalnej na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia że do głosu zapisany jest p. Skołyszewski.

Przemawia zapisany do głosu p. Skołyszewski.

Marszałek wyjaśnia, że w myśl §. 72 regulaminu wniosek p. Skołyszewskiego, aby imiennie głosować nad sprawą formalną, t. j. nad odesłaniem wniosku p. Vayhingera do komisyi — jest niedopuszczalnym, albowiem tylko w sprawach merytorycznych i na wniotek 30 posłów może odbywać się głosowanie imienne. Kwestya zaś obecna nie jest merytoryczną, lecz formalną, dlatego wniosku p. Skołyszewskiego nie podda do poparcia. Następnie wyjaśnia, że wniosek p. Stadnickiego jest poprawką do wniosku formalnego p. Vayhingera, który żąda odeslania swego wniosku do osobnej komisyi dla reformy wyborczej, dlatego podda tę poprawkę nasamprzód pod głosowanie.

Izba uchwala 71 głosami przeciw 48 formalny wniosek p. Stadnickiego na przekazanie wniosku powyższego p. Vayhingera komisyi administracyjnej, a następnie uchwala bez rozprawy dalszy wniosek formalny p. Stadnickiego, by powiększyć komisyę administracyjną o 4 członków.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Stapińskiego o polecenie Wydziałowi krajowemu, aby na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył projekt nowej ustawy łowieckiej.

Przemawia p. Stapiński uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Marszałek oznajmia, że z kolei następuje obecnie:

Pierwsze czytanie wniosku p. Krempy z projektem ustawy znoszącej ustawę o obszarach dworskich.

Przemawia p. Krempa uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Wydziału krajowego jako komisyi.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Marszałek oznajmia, że wraca obecnie do poprzedniego punktu porządku dziennego, a mianowicie:

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku pp. Skołyszewskiego i Maryewskiego w sprawie obwałowania Wisły.

Przemawia p. Skołyszewski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi wodnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o wnioskach posła Stapińskiego z dnia 6. października 1904 Ls. 574 o zaprowadzenie bezpośrednich, powszechnych, równych, bez kuryi wyborów do Sejmu krajowego i posła Oleśnickiego z dnia 1. paźdz. 1904 Ls. 1801 w sprawie zmiany statutu krajowego i sejmowej ordynacyi wyborczej.

Marszałek oznajmia, że zanim udzieli głosu p. sprawozdawcy, udziela głosu p. Stadnickiemu w sprawie porządku dziennego.

Przemawia p. Stadnicki zwracając się z prośbą do Marszałka, aby tę sprawę usunął z porządku dziennego obecnego posiedzenia — i wnosi:

Izba uchwala usunięcie powyższego sprawozdania z porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia.

Przemawia p. Oleśnicki i sprzeciwia się wnioskowi p. Stadnickiego.

Przemawia p. Stapiński i sprzeciwia się wnioskowi p. Stadnickiego.

Przemawia p. Czartoryski i wnosi, aby komisya zdała sprawę w ciągu 14 dni od dziś o wnioskach pp. Vayhingera i Rayskiego w sprawie zmiany statutu kraj. i ordynacyi wyborczej sejmowej, oraz o wnioskach pp. Stapińskiego i Oleśnickiego objętych dzisiejszem sprawozdaniem komisyi.

Marszałek oświadcza, że wniosek p. Czartoryskiego uważa za odrębny wniosek formalny.

Przemawia p. Głąbiński.

Przemawia p. Piniński i stawia poprawkę do wniosku p. Czartoryskiego, a mianowicie, aby zamiast „14 dni“ zawartych we wniosku p. Czartoryskiego umieścić słowa: „w ciągu tej sesyi“.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Czartoryski.

P. Piniński oświadcza, że cofa swą poprawkę, a zgadza się na wniosek formalny p. Czartoryskiego.

Marszałek odczytuje formalny wniosek p. Stadnickiego, który Izba uchwala, następnie uchwala wniosek formalny p. Czartoryskiego.

Marszałek wreszcie oznajmia, że przyjmuje do wiadomości życzenie p. Stadnickiego, by umieścić na porządku dziennym sprawę dziś usuniętą wraz ze sprawozdaniem komisyi administracyjnej o wniosku pp. Vayhingera i Rayskiego w sprawie zmiany statutu kraj. i sejmowej ordynacyi wyborczej — i że do życzenia tego się zastosuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi szkolnej o sprawozdaniu c. k. Rady szkolnej krajowej o stanie szkół średnich za rok 1904/5.

Sprawozdawca p. Stanisław Tarnowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie c. k. Rady szkolnej krajowej za rok 1903/1904 przyjmuje Sejm do wiadomości.

II. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby zakładał nowe szkoły średnie ze szczególnym względem na okolice, które ich najbardziej potrzebują.

III. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby oprócz zakładania nowych szkół średnich zastanowił się nad niezwykłym a jednostronnym napływem młodzieży do gimnazyów, i tak przez szybsze zakładanie szkół z kierunkiem praktycznym, jak przez inne uregulowanie uprawnień uczniów szkoły takie kończących, zapobiegł szkodliwym skutkom, jakie dla młodzieży kończącej uniwersytet mógłby wywołać nadmiar kandydatów na ograniczoną liczbę posad w zawodach wymagających studyów gimnazyalnych, względnie uniwersyteckich.

IV. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby wyjaśnił powody, dla których wielokrotnie powtarzanych rezolucyi Wysokiego Sejmu w przedmiocie przywrócenia nauki religii do egzaminów dojrzałości, zaprowadzenia w gimnazyach obowiązkowej nauki historyi kraju rodzinnego, i ustanowienia lekarzy szkolnych nietylko dotąd nie uwględnił i w życie nie wprowadził, ale nawet nie dał na nie żadnej odpowiedzi.

V. Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, żeby obmyśliła środki, któreby zapobiegały uczęszczaniu młodzieży szkolnej na przedstawienia teatralne dla niej niestosowne.

Znaczna liczba petycyi, a mianowicie: Petycya L. 2.637 s. 1 924 mieszkańców powiatu limanowskiego o założenie szkoły realnej w Limanowej.

Petycya miasta Nowego Sącza L. 2.803 s. 2.068 o założenie szkoły realnej tamże.

Petycya obywateli gmin Zasania i Garbarzy o założenie gimnazyum na Zasaniu w Przemyślu L. 2.623 s. 1.910 i 90 petycyi o założenie gimnazyum z językiem wykładowym ruskim w Brzeżanach, 65 petycyi o założenie gimnazyum z językiem wykładowym ruskim w Samborze — załatwione są tem samem.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następujące rezolucye:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby:

1. jak najprędzej otworzył drugie gimnazyum we Lwowie z ruskim językiem wykładowym, a dopóki to nie nastąpi, podzielił teraźniejsze ruskie gimnazyum we Lwowie na zakład główny i filialny pod osobnym zarządcą i z osobnym stanem systemizowanych sił;

2. jak najprędzej przystąpił do budowy budynku na umieszczenie ruskiego gimnazyum we Lwowie;

3. w ruskiem gimnazyum w Przemyślu otworzył jeszcze po jednej paralelnej klasie w klasach I., II., V. i VI. i postarał się o odpowiedni lokal na ich umieszczenie;

4. w ruskiem gimnazyum w Kołomyi otworzył jedną klasę paralelną w klasie I. i postarał się o rozszerzenie budynku przez najem co najmniej czterech klas szkolnych i osobnej sali rysunkowej i gimnastycznej;

5. jak najprędzej załatwił wniesione z początkiem roku szkolnego 1905/6 prośby rodziców ruskich uczni gimnazyum w Brzeżanach, Stryju i Drohobyczu o zaprowadzenie klas paralelnych z ruskim językiem wykładowym;

6. w drodze przeniesienia nauczycieli zdolnych uczyć po rusku z polskich gimnazyów do ruskich uzupełnił brakujące w tychże ruskich gimnazyach miejsca ukwalifikowanych nauczycieli;

7. systemizowano w ruskich gimnazyach następujące nowe miejsca nauczycieli: w Tarnopolu jedno filologii klasycznej, jedno ruskiej mowy, jedno niemieckiej mowy, jedno historyi i jedno matematyki; w Kołomyi jedno języka niemieckiego, jedno matematyki; w Przemyślu także jedno języka niemieckiego i jedno matematyki;

8. jak najprędzej zarządził nakład wyczerpanych podręczników dla szkół średnich z językiem wykładowym ruskim, jak także wydanie nowego podręcznika psychologii i postarał się o ułożenie i wydanie słowników łacińsko-ruskiego i grecko-ruskiego;

9. ażeby dla przyszłego układu książek szkolnych dla ruskich szkół średnich utworzył nieustającą komisyę przy Radzie szkolnej krajowej, złożoną z fachowych pedagogów ze wszystkich gałęzi nauk wchodzących w zakres planu naukowego szkół średnich;

10. ażeby powołał i stale utrzymywał przy Ministerstwie oświaty referenta dla ruskiego szkolnictwa z pomiędzy doświadczonych ruskich pedagogów, znających dokładnie stosunki i potrzeby ruskich szkół tak pod względem pedagogicznym, jak i dydaktycznym;

11. ażeby inspektorami dla ruskich szkół średnich ustanawiał tylko ludzi w ten sposób kwalifikowanych;

12. ażeby systemizował posady nauczycieli ruskiego języka w gimnazyach w Jarosławiu, Jaśle, Kołomyi w I. gimnazyum, we Lwowie IV., V. i VI. gimnazyum, w Sanoku, w I gimnazyum w Przemyślu i w I. w Tarnopolu, w szkołach realnych w Jarosławiu, Lwowie, Tarnopolu, Stanisławowie i Śniatynie, i posady ruskich katechetów w gimnazyach w Jaśle, w I. w Kołomyi, w I. w Przemyślu i w szkołach

realnych w Jarosławiu, Lwowie, Stanisławowie i Śniatynie;

13. ażeby dla szkół średnich zachodniej Galicyi, w których jest tylko mała ilość uczni gr. kat. obrządku, systemizował jedną posadę gr. kat. katechety, któryby drogą objeżdżania poszczególnych gimnazyów zaspakajał potrzeby religijne tych uczni i obznajamiał ich z nauką gr. kat. obrządku;

14. ażeby, rozpisując konkurs na opróżnioną posadę nauki gr. kat. religii w gimnazyum III. we Lwowie, umieścił w konkursie zastrzeżenie, że wykład tej nauki ma być ruski.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 28. października 1905 godzinę 10. przedpołudniem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 40 popołudniu.

Marszałek krajowy:
S. Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

41. posiedzenia II. sesyi VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 28. października 1905.

Początek o godzinie 10 minut 55 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 121.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś, c. k. Wiceprezydent Rady szkolnej krajowej p. Edwin Płażek.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera po iedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 39-go posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 40-go posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyi wniesionych po dzień 28. październik 1905 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls. 3423, 3425, 3429—3430, 3434, 3438, 3439, 3444—3447, 3452, 3453, 3458, 3461—3463, 3473, 3476 do 3495, 3499—3502, 3503—3505, 3507, 3508, 3510, 3520.

Komisyi szkolnej Ls. 3421, 3422, 3437 3440, 3448—3451, 3454, 3460, 3464, 3496, 3509, 3519.

Komisyi gminnej Ls. 3424, 3436, 3459.

Komisyi petycyjnej Ls. 3518.

Komisyi administracyjnej Ls. 3426, 3455—3457, 3465, 3466, 3470, 3472, 3474, 3506.

Komisyi prawniczej Ls. 3428.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls. 3435, 3467, 3475, 3498.

Komisyi drogowej Ls. 3468, 3471, 3497.

Komisyi przemysłowej Ls. 3524.

Komisyi solnej Ls. 3469.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3423 grona nauczycielskiego szkoły wydz. żeń. i męskiej w Złoczowie o dodatek drożyźniany, Marszałek udziela głosu p. Schätzlowi dla poparcia tej petycyi.

P. Schätzel nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3450 gminy i Rady szkolnej miejscowej w Starych Brodach o przyznanie nauczycielom II klasy

płac, przemawia p. Effinowicz, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3504 nauczycielstwa ludowego pow. nowotarskiego o podwyższenie płacy przemawia p. Bednarski, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3507 Komitetu budowy cerkwi w Solince pow. Lisko o zapomogę na odbudowanie zgorzałej cerkwi, przemawia p. Staruch, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3510 Komitetu Tow. Sgo Rafała we Lwowie o zasiłek na utrzymanie domu noclegowego dla wychodźców w Oświęcimiu przemawia p. Wesoliński, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k.

Zważywszy, że regulacye rzek w kraju naszym, które obecnie w myśl ustawy kanałowej c. k. Rząd z funduszu państwowego przeprowadzać jest obowiązany, w bardzo powolnem tempie postępują;

zważywszy, że regulacya Wisłoki dotychczas była prowadzoną w ten sposób, że regulowano dolny jej bieg w powiecie mieleckim, a w powiecie pilzneńskim przeprowadzano tylko drobne regulacye w południowej części tego z funduszu melioracyjnego;

zważywszy, że ten sposób prowadzenia regulacyi Wisłoki naraża wszystkich właścicieli gruntów nadbrzeżnych w południowej części powiatu pilzneńskiego na nadzwyczajne szkody,

wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby w jaknajkrótszym czasie przystąpił do regulacyi rzeki Wisłoki na przestrzeni od mostu w Jaworzu do mostu w Parkoszu w powiecie pilzneńskim.

We Lwowie, dnia 27. października 1905.

Wnioskodawca:

Buynowski w. r.

Maryewski, Tarnawski, Maiss, Witosławski, Michalski, Huza, Jahl, Michałowski, Rutowski, Tomaszewski, Głąbiński, Łazarski, Małachowski, Fruchtman, Schätzel, Rayski Vayhinger, Wurst, Kolischer, Bednarski.

W n i o s e k.

Zważywszy, iż c. k. Rząd zwykł był refakcyi dla transportu kolejowego spirytusu przeznaczonego do eksportu i wywozu do krajów alpejskich udzielać na całą kampanię, tego roku zaś udzielił jej tylko na czas do 31. marca 1906, zachodzi poważna obawa, iż ma zamiar na przyszłość zupełnie jej nie dawać;

zważywszy, iż cofnięcie refakcyi mogłoby znacznie obniżyć cenę galicyjskiego spirytusu, co przy obecnej konjunkturze handlowej byłoby dotkliwą klęską dla naszego gorzelnictwa, a tem samem i rolnictwa,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby refakcyi przyznawanej dotąd dla transportu spirytusu przeznaczonego do eksportu i wywozu do

krajów alpejskich udzielał i nadal, a tem samem aby przedłużył termin naznaczony w Nr. 100 Dziennika rozporządzeń kolejowych z 29. sierpnia b. r. na 31. marca 1906 na razie jak zwykle do końca kampanii, t. j. do 31. sierpnia 1906.

We Lwowie, dnia 28. października 1905.

Wnioskodawca:

Paygert w. r.

Piniński, M. Urbański, Rudrof, Traczewski, Lityński, Wiktor Czaykowski, Trzecieski, L. Cieński, Obertyński, Horodyski, Truskolaski, Gołuchowski, Borkowski, Sozański, Laskowski.

W n i o s e k.

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby:

1) poczynił odpowiednie zarządzenia celem zatamowania wprowadzenia bukowińskiej soli do kraju;

2) czuwał nad odpowiednim wyrobem soli w salinach krajowych, tak co do gatunku, jak i ilości;

3) zniżył cenę soli dla krajowej organizacyi sprzedaży soli.

Lwów, dnia 28. października 1905.

Wnioskodawca:

Skrzyński w. r.

Wł. Czaykowski, Męciński, Piniński, Baworowski, Garapich, Czaykowski Wiktor, A. Teodorowicz, Mycielski, Gołuchowski, Głąbiński, Szponder, Milewski, Loewenstein, Z. Tarnowski, Kozłowski, Wodzicki, Gorayski, St. Tarnowski, Bobrzyński, Stadnicki, Abrahamowicz, Miecz. Urbański, Cielecki, A. Lubomirski.

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

I n t e r p e l a c y a

posła Franciszka Krempy do c. k. Rządu w sprawie wynagrodzenia gmin za poruczony zakres działania.

Kwestya poruczonego zakresu działania należy do tych bolączek, któremi są z łaski c. k. Rządu obdarzone gminy jakiemś prawem kaduka. Gminy obecnie w tych czasach, kiedy tych przepisów i rozporządzeń jest taka niesłychana ilość i postanowienia co do poruczonego zakresu działania znajdnją się tak po kątach tych ustaw, że trzeba każdą ustawę osobno studyować, czy też w niej nie ma przypadkowo jakiegoś drobnego postanowienia, czy to lub owo nie należy do poruczonego działania, doszły do nadmiernie przeciążonych, za którą to pracę nic im państwo nie płaci, a przecież tego obowiązku wykonywać nie są obowiązane.

Teraz bowiem dzieje się tak, że władze polityczne, sądy, wszędzie tam, gdzie im niedogodnie samym coś zrobić, gdzie ich siły nie wystarczają, lub są nieodpowiednie, udają się do gminy.

A ta nasza gmina, pod którym nawałem ciężarów upada, biedna potulna słucha jak ongi za czasów pańszczyźnianych i robi wszystko, choć nieraz nie jest w stanie.

Od szeregu lat wykazano, że w myśl zasadniczych postanowień, gminy do tych czynności nie są obowiązane, aby to wszystko co dziś swojemi siłami wykonywują, wykonywały, co ich bezpośrednio nie tyczy. System nieracyonalny tkwi w tem, że co się robi przez gminę w interesie ogólno, w interesie administacyjno-państwowym, robi się bez wynagrodzenia, a tem więcej wydatków poczynionych przez gminy, do czego mają prawo, w tym kierunku gmina nie uzyskuje.

Wobec czego zapytują podpisani:

Czy i kiedy zamierza uczynić c. k Rząd, aby gminom za poruczony zakres działania wynagradzano.

Interpelant:

Fr. Krempa w. r.

Bojko, F. Włodek, Oleśnicki, Bohaczewski, Stojałowski, Huryk, Effinowicz, Wesoliński,

Staruch, Barabasz, Ostapczuk, Mazikiewicz, J. Stapiński, Mogilnicki.

Interpelacya
do Wysokiego c. k. Rządu.

Krajowe biuro spedycyi soli i kainitu w Kałuszu okólnikiem do l. 1447 zawiadomiło wszystkich swych odbiorców, że od dnia 1. października 1905 r. c. k. Zarząd salinarny w Kałuszu przyjmować będzie do ładowania kainitu wyłącznie tylko worki o pojemności 100 kgr. Znaną jest rzeczą że dla sprowadzania kainitu posyłają odbiorcy zwykle worki od nawozów sztucznych, które pojemności 100 kgr. nie posiadają, a zaopatrywanie się w tym celu przez naszych rolników w nowe worki 100 kilowe naraziłyby ich na straty i dotkliwe niedogodności. Uważając przeto zarządzenie c. k. Zarządu salinarnego w Kałuszu za niezgodne z interesem naszego rolnictwa,

podpisani zapytują c. k. Rząd:

Czy nie byłby skłonnym zniewolić c. k. Zarząd salinarny w Kałuszu do cofnięcia powyższego dla rolnictwa wysoce niedogodnego zarządzenia.

Interpelujący:
Mycielski w. r.

Jan Urbański, Baworowski, Obertyński, Schnell, Pawlikowski, Tyszkiewicz, Starzyński, Stadnicki, Bal, Skrzyński, Truskoaski, Gorayski, Białoskórski, Lubomirski.

Interpelacya
do c. k. Rządu.

Dotychczas c. k. Rząd pobiera od obywateli państwa podatek pod rozmaitemi nazwami: podatek gruntowy, domowo-klasowy, domowo-czynszowy, osobisto-dochodowy, rentowy, zarobkowy, spadkowy, stemplowy i t. p. Przeważnie dzieje się tak, że obywatele państwa jeden i ten sam podatek płacą po kilka razy tylko za każdym razem pod inną nazwą, n. p. ktoś jest szewcem, więc płaci kartę przemysłową i podatek zarobkowy. Mając dochodu ponad 600 zł. płaci oprócz tego podatek osobisto-dochodowy. Zaoszczędziwszy sobie parę tysięcy dochodu i złożywszy go do kasy, płaci podatek rentowy. Kupiwszy sobie z tego opłaconego dochodu kilka razy kawałek gruntu, płaci podatek gruntowy. Wystawiwszy na tym gruncie dom — płaci z niego podatek domowy, klasowy albo czynszowy. Umieściwszy w tym domu fabrykę wódek, płaci podatek konsumcyjny i t. d. bez końca. Słowem płaci najrozmaitsze podatki od swego dochodu po kilka, kilkanaście razy, czyli państwo wysysa swoich obywateli pod rozmaitymi pozorami na sposób lichwiarski, co ludziom prywatnym ustawowo jest zabronione.

Zapytujemy c. k. Rząd, czy nie byłby skłonnym zamiast tej lichwy podatkowej, ściąganej przez Rząd pod rozmaitemi nazwami, zaprowadzić jeden podatek dochodowy zwiększający się odpowiednio do czystego dochodu w stosunku progresywnym.

Lwów, dnia 18. października 1905.

Interpelant:
St. Potoczek w. r.

Huryk, Effinowicz, Mogilnicki, Bohaczewski, Staruch, Mazikiewicz, Oleśnicki, Wilczkiewicz, Ostapczuk, Szwed, Szponder, F. Włodek, Kramarczyk, Wesoliński.

Wniosek.

Z uwagi, że w Tarnopolu, znanym w całym kraju z niezwykłej drożyzny mieszkań, opału, a obecnie i wszystkich artykułów żywności, nauczyciele i nauczycielki ludowe tam zatrudniane, pobierając nader skromną płacę, cierpią niedostatek i prowadzą żywot pożałowania godny — wnoszę:

„Wysoki Sejm raczy bezzwłocznie i to w obecnej sesyi uchwalić dla nauczycieli i nauczycielek szkól ludowych w Tarnopolu z powodu drożyzny dodatek do płac w wy-

sokości co najmniej 25% dotychczasowych poborów".

We Lwowie, dnia 28. października 1905.

Wnioskodawca:

Michałowski w. r.

Skołyszewski, Huza, Schätzel, L. Cieński, Mogilnicki, Głąbiński, Ochrymowicz, Wilczkiewicz, Stapiński, Fruchtmann, Rayski, F. Włodek, Wurst, Łazarski, Witosławski, Jabłoński, Tarnawski, Bednarski, Wiśniewski, Buynowski, Żardecki, Bohaczewski, Michalski.

W n i o s e k.

Zważywszy, że skutkiem niesłychanej drożyzny artykułów spożywczych, opału, wysokich cen za mieszkania, nauczycielstwo w Kołomyi ze swej szczupłej pensyi w żaden sposób wyżyć nie jest w stanie, walczy z formalną nędzą, a podwyższenie płac ma nastąpić dopiero po roku 1910,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nauczycielom i nauczycielkom szkół ludowych i wydziałowych w Kołomyi przyznaje się dodatek drożyźniany już od roku szkolnego 1905/1906 w wysokości 25% pobieranej przez nich płacy.

We Lwowie, dnia 28. października 1905.

Wnioskodawca:

Witosławski w. r.

Obertyński, Wilczkiewicz, Potoczek, Szponder, Szwed, Stapiński, Effinowicz, Łazarski, Tomaszewski, Vayhinger, Michałowski, Maiss Małachowski, Maryewski, Wurst, Bednarski, Huza, Bojko, Krempa, Michalski, Tarnawski, Oleśnicki, Skołyszewski, Ochrymowicz, Bohaczewski, F. Włodek, Mogilnicki.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nauczycielom i nauczycielkom szkół ludowych miasta Rohatyna przyznaje się dodatek drożyźniany na rok szkolny 1905/1906, ewentualnie aż do czasu, dokąd nie nastąpi regulacya płac, w wysokości 25% pobieranej przez nich płacy.

Lwów, dnia 28. października 1905.

Wnioskodawca:

Mogilnicki w. r.

Bohaczewski, Ostapczuk, Szponder, Huryk, Oleśnicki, Mazikiewicz, Effinowicz, Staruch, Barabasz, Witosławski, Stapiński, Skołyszewski, Bojko, Tomaszewski, Michałowski, Ochrymowicz, Szwed, Wesoliński.

W n i o s e k

posła Huryka i tow. w sprawie zniesienia rozporządzenia Wysokiego c. k. Namiestnictwa z dnia 23. grudnia 1904 L. 184.483, odnoszącego się do wydawania paszportów na rogate i nierogate bydło.

Rozporządzenie c. k. Namiestnictwa z dnia 23. grudnia 1904 L. 184.483, odnoszące się do tego, ażeby na każdą sztukę bydła rogatego i nierogatego wydawać osobne paszporty, nie powstrzymuje zupełnie zarazy w kraju.

Zważywszy, że rozporządzenie to podrywa rozwój ekonomiczny wszystkich producentów bydła, gdyż naraża ich nietylko na wydatki za paszporty, których częstokroć i po kilkanaście robić muszą, ale dla braku tychże na utratę jarmarku i różne kary pieniężne, oraz areszty tak w Sądzie jak i Starostwie;

zważywszy, że rozporządzenie to obciąża znacznie działalność pisarzy gminnych, tudzież daje szerokie pole do sekatury niesumiennym funkcyonaryuszom gminnym, — podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby rozporządzenie Wysokiego c. k. Namiestnictwa z dnia 23. grudnia 1904 L. 184.483 zniósł, a przynajmniej uwolnił od paszpoztów zwie-

rzęta domowe ssące, jak cielęta, łosięta, prosięta, jagnięta i kozięta stosownie do czasu trwania karmu macierzystego.

Wnioskodawca:
Huryk w. r.

Oleśnicki, Bohaczewski, Effinowicz, Mazikiewicz, Mogilnicki, Stapiński, F. Włodek, Krempa, Barabasz, Staruch, Glidziuk, Potoczek, Szwed, Korol, Ostapczuk.

Interpelacya
do Wysokiego c. k. Rządu
posła Huryka i tow. w sprawie zabronienia dziatwie szkolnej z Knihinina kolonii, Knihinina górki i Knihinina wsi wstępu do szkoły ludowej w Stanisławowie.

Z Stanisławowem graniczy wieś Knihinin kolonia. Obie miejscowości wchodzą jedna w drugą, bo tylko rogatki tworzą granicę między niemi. W Knihininie kolonii jest szkoła 6 klasowa. Dziecko po ukończeniu 6 klasy nie może przejść do 7 klasy w Stanisławowie, ponieważ tam nie chcą dzieci z tych miejscowości przyjąć, motywując, że gmina Stanisławów nie będzie pomieszkania na szkołę dla dzieci z Knihinina kolonii, Knihinina górki i Knihinina wsi najmować.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy wiadomem jest c. k. Rządowi takie niewłaściwe zarządzenie zarządu szkoły w Stanisławowie i co zamyśla zarządzić, ażeby je usunąć, a dzieciom szkolnym z powyższych miejscowości wstęp do szkoły ludowej w Stanisławowie umożliwić?

Interpelant:
Huryk w. r.

Bohaczewski, Mogilnicki, Ostapczuk, Effinowicz, Stapiński, Krempa, Barabasz, Szwed, F. Włodek, Potoczek, Glidziuk, Oleśnicki, Mazikiewicz, Korol.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek udziela głosu przed przystąpieniem do porządku dziennego p. Andrzejowi Lubomirskiemu, który tego zażądał.

P. Andrzej Lubomirski nieobecny.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Szpondra w przedmiocie rozszerzenia działalności krajowego biura melioracyjnego.

Przemawia p. Szponder, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Gorayskiego o zmianę obowiązującej lokalnej taryfy c. k. kolei państwowych dla ropy galicyjskiej na czas zawieszenia cła rosyjskiego.

Przemawia p. Gorayski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi górniczej z poleceniem przedłożenia ustnego sprawozdania do 3 dni.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Bohaczewskiego o założenie w Dolinie szkoły realnej z ruskim językiem wykładowym.

Przemawia p. Bohaczewski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Wybór uzupełniający czterech członków komisyi administracyjnej.

Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu w sprawie formalnej.

Przemawia p. Stapiński.

Marszałek zaprasza do komisyi skrutacyjnej pp. Bala, Huzę, Wilczkiewicza i Bohaczewskiego i wzywa posłów do oddawania kartek, a po chwili powołuje do komisyi skrutacyjnej p. Obertyńskiego w miejsce p. Bala nieobecnego w Izbie.

Posłowie oddają kartki.

Po chwili Marszałek oznajmia, że podczas skrutynium wyboru, Izba przystępuje do następnego punktu porządku dziennego, a mianowicie:

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisyi szkolnej o stanie szkół średnich w r. 1904/1905.

Przemawia p. Cielecki i stawia następującą rezolucyę:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową i po dokładnem zbadaniu stosunków przemysłowych krajowych, przedłożył na przyszłą sesyę sejmową wniosek dążący do pomnożenia szkół średnich zawodowych, odpowiadających potrzebom kraju.

Przemawia p. Tomaszewski.

Przemawia p. Kozłowski.

Przemawia członek Sejmu ks. Arcybiskup Teodorowicz.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie, przedtem wzywa p. Bohaczewskiego do zdania sprawy z wyniku skrutynium wyboru do komisyi administracyjnej.

P. Bohaczewski zdaje sprawę z wyniku skrutynium wyboru:

Głosowało 109 posłów. Absolutna większość 55. Otrzymali:

Głąbiński	104	głosów
Górski	93	„
Laskowski	93	„
Loewenstein	83	„
Stapiński	22	„
Oleśnicki	21	„
Wilczkiewicz	4	„
Mazikiewicz	1	„
Effinowicz	1	„
Mogilnicki	2	„
Mandyczewski	1	„
Ochrymowicz	1	„
Huryk	1	„
Bohaczewski	1	„
Staruch	1	„
Barabasz	1	„
Ostapczuk	1	„
Korol	1	„
Glidziuk	1	„
Merunowicz	1	„

Marszałek konstatuje, że do komisyi administracyjnej wybrani zostali pp. Głąbiński, Górski, Laskowski i Loewenstein.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 30. października 1905 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 30 po południu.

Marszałek krajowy:

S. Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.
Kazimierz Lubomirski w. r.

Drukarnia Ludowa we Lwowie, pl. Bernardyński l. 7.

Protokół

42. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu, Sejmu galicyjskiego

z dnia 30. października 1905.

Początek o godzinie 10 minut 35 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów: 111.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś i c. k. wiceprezydent Rady szkolnej krajowej p. Edwin Płażek.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 40-go posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 41-go posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że p. Wincentemu Gnoińskiemu udzielił urlopu na kilka dni.

Sekretarz p. Mycielski odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 30. października 1905 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls. 3533—3540, 3544, 3545, 3547—3549, 3552, 3556—3560, 3563, 3564, 3565, 3567, 3568, 3570—3573, 3577—3582, 3586—3598, 3602, 3603.

Komisyi szkolnej Ls. 3531, 3542, 3543, 3546, 3551, 3553, 3566, 3606.

Komisyi gminnej Ls. 3532, 3575, 3576, 3601.

Komisyi petycyjnej Ls. 3599.

Komisyi prawniczej Ls. 3574.

Komisyi drogowej Ls. 3541, 3554.

Komisyi kolejowej Ls. 3555, 3569.

Komisyi przemysłowej Ls. 3550, 3605.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3550 Szkoły handlowej im. O. Gotthelfa w Samborze o subwencyę przemawia p. Tomaszewski, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Mycielski odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3570 Tow. „Sokół“ w Starym Samborze o subwencyę na budowę gmachu przemawia p. Agopsowicz, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Mycielski odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3588 nau-

czycielstwa ludowego w Łańcucie o polepszenie bytu przemawia p. Żardecki popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Mycielski odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3606 Józefy Chanowej, wdowy po nauczycielu ludowym o podwyższenie pensyi wdowiej przemawia p. Filip Włodek, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Mycielski odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj i wniosku nagłego.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Interpelacya
do Wysokiego c. k. Rządu.

O budowę mostów na rzece Sole w w gminie Cisiec i Żywiec stary, powiatu żywieckiego, dopominają się mieszkańcy kilku gmin z tego powodu, że przez regulacyą rzeki Soły koryto wodne zostało zwężone i rzeka tak pogłębiona, że właściciele gruntów nie będą mogli ani ziemiopłodów, z gruntów za rzeką położonych do swoich zagród sprowadzić, ani też pastuchów z bydłem na pastwiska po drugiej stronie rzeki leżące bez narażenia się na wszelkie niebezpieczeństwa przeprawić.

Z uwagi, że Wysokie c. k. Namiestnictwo reskryptem z dnia 12. lipca 1903 L. 13446/2 w porozumieniu z Wydziałem krajowym zgodziło się na budowę rzeczonych mostów kosztem regulacyi rzeki Soły;

z uwagi, że budowa ta jest bardzo pilna, bo przy częstem przeprawianiu się przez pogłębioną rzekę, mogą się wydarzyć smutne wypadki utonięcia;

zapytują przeto podpisani, czyli Wysoki c. k. Rząd ze względu na grożące niebezpieczeństwa w roku 1906 przystąpi do budowy mostów na rzece Sole w gminach Cisiec i Żywiec stary?

Lwów dnia 26. października 1905.

Interpelant:
W. Szwed w. r.

Skołyszewski, Korol, F. Włodek, Kramarczyk, Stapiński, Wilczkiewicz, Szponder, Bohaczewski, Mazikiewicz, Ochrymowicz, Potoczek, Oleśnicki, Huryk, Barabasz.

Interpelacya

posła Franciszka Krempy i tow. do J. W. Pana Komisarza rządowego w sprawie bezprawnego powołania do służby wojskowej Jakóba Pater z Infreryna, powiat Brzesko.

Jakób Pater, syn Jędrzeja, zamieszkałego w Wojniczu urodz. w r. 1878, stając w przepisanym wieku do poboru wojskowego, został z powodu kalectwa złamanej nogi uwolniony od służby wojskowej. Kiedy jednak z powodu starań o pozwolenie na ślub zetknął się ze starostą brzeskim p. Trzaskowskim, został na polecenie tegoż aresztowany i zaciągnięty przed komisyę asenterunkową w Tarnowie, przez tę asenterowany i wdzielony do 15. pułku tamże.

Przedstawiając tę głęboką krzywdę, jaką wyrządzono niewinnemu kalece, którego pomimo wyraźnego zwolnienia przez komisyę asenterunkową po 6-ciu latach ciągnie się bezprawnie do wojska, podpisani zapytują J. W. Komisarza rządowego:

Czy J. W. Pana Komisarz rządowy jest gotów wdrożyć czemprędzej kroki, aby wymienionego Jakóba Patera natychmiast od służby wojskowej zwolniono.

Lwów, dnia 28. października 1905.

Interpelant:
Franciszek Krempa w. r.

Bojko, F. Włodek, Skołyszewski, Kramarczyk, Szwed, Oleśnicki, Korol, Bohaczewski, Mazikiewicz, Szponder, Staruch, Barabasz, Ostapczuk, Stapiński.

W n i o s e k.

Ponieważ bardzo ciężkie położenie materyalne nauczycielstwa szkół ludowych w kraju jest powszechnie znane, a obecny czas drożyźniany daje się w szczególności dotkliwie uczuć nauczycielstwu miast Brzeżan i Złoczowa;

wnoszę o przyznanie nauczycielstwu szkół ludowych miast Złoczów i Brzeżany dodatku drożyźnianego do pensyi w wysokości 20%.

We Lwowie, dnia 30. paźdz. 1905.

Wnioskodawca:

Schätzel w. r.

Łazarski, Maryewski, Rayski, Tomaszewski, Witosławski, Jahl, Żardecki, Michałowski, Huza, Tarnawski, Buynowski, Wurst, Żardecki, Bednarski.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

W n i o s e k n a g ł y
o zwrot nieprawnego podatku Henrykowi Szpisowi z Suchodołu, powiat Dolina.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby Henrykowi Szpisowi, młynarzowi z Suchodołu, powiatu dolińskiego, jak najspieszniej zwrócił sumę, jaką od niego c. k. urząd podatkowy w Dolinie a conto rzekomego podatku domowego nieprawnie zabrał, jak i w ogóle nakazał ten niesłuszny podatek mu odpisać.

Wnioskodawca:

Bohaczewski w. r.

Huryk, Mogilnicki, Stapiński, F. Włodek, Staruch, Effinowicz, Wilczkiewicz, Ostapczuk, Oleśnicki, Mazikiewicz, Barabasz, Korol, Ochrymowicz, Glidziuk.

Marszałek oznajmia, że interpelacye odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, a pierwsze czytanie wniosku umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia i udziela głosu p. Bohaczewskiemu dla uzasadnienia nagłości odczytanego wniosku.

Przemawia p. Bohaczewski uzasadniając nagłość wniosku, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku nagłego do komisyi podatkowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość wniosku, a oddzielnie uchwala bez rozprawy przekazanie nagłego wniosku p. Bohaczewskiego komisyi podatkowej.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Buynowskiego o przyspieszenie regulacyi rzeki Wisłoki.

Przemawia p. Buynowski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi wodnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Paygerta w sprawie refakcyi dla transportu kolejowego spirytusu przeznaczonego do eksportu.

Przemawia p. Paygert uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi przemysłowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Huryka o zniesienie, a przynajmniej złagodzenie przepisów o paszportach bydlęcych.

Przemawia p. Huryk uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Michałowskiego o przyznanie nauczycielstwu ludo-

wemu w Tarnopolu dodatku z powodu drożyzny.

Przemawia p. Michałowski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Witosławskiego w sprawie dodatku drożyźnianego dla nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych w Kołomyi.

Przemawia p. Witosławski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Mogilnickiego w przedmiocie dodatku z powodu drożyzny dla nauczycielstwa ludowego w Rohatynie.

Przemawia p. Bohaczewski w zastępstwie p. Mogilnickiego, uzasadniając jego wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Liszna powiatu sanockiego na pobór w r. 1906 134% dodatku gminnego do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Gminie Liszna w powiecie sanockim zezwala się na pokrycie potrzeb gminnych w roku 1906 pobierać sto trzydzieści cztery (134%) procentowy dodatek gminny do państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania, a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisyi szkolnej o stanie szkół średnich w r 1904/1905.

Przemawia c. k. Wiceprezydent Rady szkolnej krajowej p. Edwin Płażek.

Przemawia p. Piniński.

Izba uchwala bez rozprawy na wniosek p. Mieczysława Urbańskiego zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Wilczkiewicz, Skołyszewski, Stapiński, Wojciech Dzieduszycki, Tadeusz Cieński i wzywa do wyboru mowców generalnych.

Na zapytanie Marszałka odpowiadają pp. Skołyszewski i Stapiński, iż przemawiać zamierzają *przeciw* wnioskom komisyi, pp. Wojciech Dzieduszycki i Tadeusz Cieński *za* wnioskami komisyi. P. Wilczkiewicz nieobecny w Izbie.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu, by wybrali mowców generalnych, a po chwili oznajmia, że mowcą generalnym *przeciw* wnioskom komisyi jest p. Stapiński, *za* wnioskami komisyi p. Wojciech Dzieduszycki.

Przemawia mowca generalny *przeciw* wnioskom komisyi p. Stapiński.

Marszałek wzywa mowcę, aby cofnął słowo „głupstwo“, wypowiedziane prawdopodobnie mimowoli.

P. Stapiński słowo „głupstwo“ cofa i następnie przemawia dalej.

Przemawia mowca generalny *za* wnioskami komisyi p. Wojciech Dzieduszycki.

Przemawia p. sprawozdawca.

Przemawia p. Oleśnicki dla faktycznego sprostowania.

Przemawia p. Skołyszewski i stawia formalny wniosek na zamknięcie dzisiejszego posiedzenia, który to wniosek Izba bez rozprawy uchwala.

Marszałek oznajmia, że rozprawę szczegółową nad sprawozdaniem komisyi szkolnej o stanie szkół średnich w r. 1904/1905 umieści na porządku dziennym jednego z dalszych posiedzeń.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 31. października 1905 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 55 po południu.

Marszałek krajowy:
S. Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Drukarnia Ludowa we Lwowie, pl. Bernardyński l. 7.

Protokół

43. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu, Sejmu galicyjskiego

z dnia 31. października 1905.

Początek o godzinie 10 minut 55 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 112.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 41-go posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 42-go posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że udzielił p. Kazimierzowi Lubomirskiemu urlopu na dwa dni.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 31-go października 1905 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls. 3613—3616, 3618, 3620—3633, 3636—3645, 3652, 3654, 3655, 3657—3659, 3661.

Komisyi szkolnej Ls. 3617, 3619, 3634 3646, 3647.

Komisyi gminnej Ls. 3660.

Komisyi prawniczej Ls. 3651.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls. 3635, 3649, 3650.

Komisyi drogowej Ls. 3648.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3655 Spółki ochrony i pomocy narodowej w Białej o roczną subwencyę przemawia p. Stojałowski, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom, jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Mycielski czyta:

Interpelacya

do JWPana Komisarza c. k. Rządu!

Wielu z obywateli miasta Leżajska oraz gospodarzy, włościan pochodzących z gminy wiejskiej Siedlanka powiatu łańcuckiego posiada grunta położone po obu brzegach rzeki Sanu. Na wymienionych gruntach dotykających rzeki potworzyły się nasypiska z tych właśnie gruntów po

chodzące. Nasypiska do niedawna bez żadnych przeszkód używali ich właściciele, sadzili na tych nasypiskach łozinę i tę łozinę cięli na swój użytek; dopiero gdy c. k. władze zbudowały tamy w celu uregulowania brzegów rzeki Sanu, niewiadomo dla jakich powodów i na podstawie jakich przepisów prawnych na nasypiskach dotąd przez właścicieli używanych zasadzono wiklinę i po zasadzeniu nie pozwalają organa rządowe tych nasypisk właścicielom używać. Zważywszy, że wedle §. 411 kodeksu cywilnego naturalne odsypiska należą do właściciela brzegu,

podpisani zapytują JWPana Komisarza c. k. Rządu:

I. Czy wiadomem jest c. k. Rządowi, że po zbudowaniu tam regulacyjnych nad brzegami rzeki Sanu w gminach w Leżajsku i Siedlance organa rządowe, użyte do tej regulacyi, zasadziły wiklinę na odsypiskach dotąd przez właścicieli używanych i że odsypisk właścicielom używać nie pozwalają.

II. Czy c. k. Rząd w uwzględnieniu §. 411 kodeksu cywilnego nie zarządzi co należy, ażeby zapewnić właścicielom spokojne używanie odsypisk, o których mowa w niniejszej interpelacyi.

Lwów, dnia 30. października 1905.

Interpelant:

Żardecki w. r.

Maiss, Skołyszewski, Vayhinger, Buynowski, Łazarski, Szwed, Rayski, Kolischer, Witosławski, Stapiński, Bojko, F. Włodek, Merunowicz, Rutowski, Michałowski, F. Krempa.

Interpelacya

posła Krempy i tow. do J. W. Pana Komisarza rządowego w sprawie pokrzywdzonego gospodarza Pawła Balickiego z Tapina przez starostę w Jarosławiu.

Włościanin z Tapina powiatu jarosławskiego Paweł Balicki miał zamiar udać się na robotę do Węgier. Na granicy z końcem września b. r. przytrzymała go żandarmerya, odebrała mu oszczędności 140 kor. i odstawiła do starostwa w Sanoku, albowiem c. k. starosta jarosławski p. Grodzicki wydał za Balickim listy gończe, jako za dezerterem wojskowym. Starostwo w Sanoku odniosło się telegraficznie z podaniem rodowodu i rysopisu do starosty Grodzickiego z zapytaniem czy Balicki jest dezerterem, albowiem Balicki twierdził, że powinności stawiennictwa zadość uczynił. Starosta Grodzicki dał odpowiedź potwierdzającą, do czego było potrzeba czasu ośmiu dni i zażądał odstawienia Balickiego do Jarosławia. Przez 8 dni siedział w areszcie w Sanoku Balicki, poczem z jego pieniędzy pokryto koszta podróży jego i wachmistrza żandarmeryi do Jarosławia. Tutaj w starostwie stwierdził p Grodzicki, że Balicki w trzech klasach stawał na plac poboru i że trzykrotnie uznano go niezdatnym, przeto za dezertera uważanym być nie może. Gospodarz Balicki upominał się o pieniądze odebrane mu przez żandarmeryę w Sanoku, na co otrzymał odpowiedź, aby szedł po pieniądze do Sanoka. Pomimo telegramów do Sanoka i zgłoszeń się w starostwie po dziś dzień Balicki pieniędzy nie otrzymał.

Wobec tego zapytują podpisani J. W. Pana Komisarza rządowego:

Czy postępowanie p. starosty Grodzickiego było prawidłowem, czy uwięzienie przez 8 dni gospodarza Balickiego, przewiezienie wraz z żandarmem na koszt jego do Jarosławia jest w ustawie jakiej uzasadnionem, czy zatrzymanie pieniędzy da się czem usprawiedliwić i co zamyśla uczynić J. W. Pan Komisarz rządowy, aby zapobiedz w przyszłości ukróceniu osobistej wolności przez nieobznajomionych należycie z ustawami c. k. starostów.

Lwów, dnia 31. października 1905.

Interpelant:

Krempa w. r.

F. Włodek, Bojko, Stapiński, Skołyszewski, Kramarczyk, Szwed, Oleśnicki, Szponder, Barabasz, Ostapczuk, Korol, Bohaczewski, Mazikiewicz, Staruch.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby jak najrychlej poczynił potrzebne kroki w celu rozszerzenia szpitala powszechnego w Stryju przez pobudowanie i urządzenie pawilonu wenerycznego, a to przy pomocy funduszów krajowych, państwowych i czynników miejscowych, analogicznie, jak to stało się przy szpitalach wenerycznych w Kosowie i Nadwórnej.

We Lwowie, dnia 31. października 1905.

Wnioskodawca:
Oleśnicki w. r.

Korol, Mogilnicki, Ochrymowicz, Bohaczewski, Effinowicz. Glidziuk, Huza, Ostapczuk, Barabasz, Staruch, Stojałowski, Skołyszewski, Szponder, Mazikiewicz.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby:

1) w drodze ustawodawczej wniósł zmianę §. 760 u. c. w tym kierunku, iżby spadki bezdziedziczne po obywatelach państwa w pojedyńczych krajach przekazane były dotyczącym krajom w celu utworzenia osobnych pod zarządem odnośnych krajów zostających funduszów, których przeznaczeniem byłoby ponosić koszta utrzymywania, względnie leczenia osób chorych, a do pracy niezdolnych, spadające dziś w myśl ustaw gminnych i o prawie przynależności na gminy, w których te osoby mają prawo przynależności, o ile te gminy kosztów ponosić nie są w stanie;

2) przeprowadził w drodze ustawodawczej zmianę ustawy z 3. grudnia 1863 Nr. 105 Dz. u. p. względnie z 5. grudnia 1896 Nr. 222 Dz. u. p. w tym kierunku, iżby przez sam fakt dziesięcioletniego, dobrowolnego i nieprzerwanego pobytu w gminie nabywał obywatel austryacki przynależność do tej gminy.

Lwów, dnia 31. października 1905.

Wnioskodawca:
Oleśnicki w. r.

Korol, Mogilnicki, Ochrymowicz, Bohaczewski, Szponder, Effinowicz, Glidziuk, Barabasz, Huryk, Ostapczuk, Stojałowski, Mazikiewicz, Skołyszewski

Wniosek

posła Starucha i tow. w sprawie przyznania dodatku drożyźnianego nauczycielom i nauczycielkom powiatu liskiego.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nauczycielom i nauczycielkom szkół ludowych powiatu Liskiego przyznaje się dodatek drożyźniany na rok szkolny 1905/6 ewentualnie aż do czasu, dopóki nie nastąpi regulacya płac, w wysokości 25% pobieranej przez nich płacy.

We Lwowie, dnia 31. października 1905.

Wnioskodawca:
Staruch w. r.

Stojałowski, Oleśnicki, Mazikiewicz, Effinowicz, Bohaczewski, Huryk, Barabasz, Ostapczuk, Szponder, Stapiński, F. Włodek, Szwed, Ochrymowicz, Mogilnicki.

Interpelacya
do c. k. Rządu.

W początkach października 1905 zlicytował c. k. Urząd podatkowy w Gliniacach Maryi Błażko w Jaktorowie za podatek jedyną, ostatnią krowę.

Ponieważ jedyna krowa od licytacyi egzekucyjnej jest wolna — a nadto Marya Błażko ma czworo drobnych dzieci — dlatego zapytują podpisani:

1) czy znanym jest ten fakt Wysokiemu c. k. Rządowi?

2) czy skłonnym jest c. k. Rząd c. k. Urząd podatkowy w Glinianach za to naruszenie prawa do odpowiedzialności pociągnąć, a Maryi Błażko wyrządzoną krzywdę wynagrodzić?

Interpelant:

Oleśnicki w. r.

Korol, Mogilnicki, Ochrymowicz, Bohaczewski, Effinowicz, Glidziuk, Huryk, Ostapczuk, Barabasz, Staruch, Stojałowski, Skołyszewski, Szponder, Mazikiewicz.

Interpelacya
do c. k. Rządu.

W gminie Pohar powiatu stryjskiego odbyły się przed rokiem wybory do rady gminnej, przeciw którym wniesiono protest dotychczas nie załatwiony.

Również i w gminie Orawa pow. stryjskiego nie może nowowybrana Rada gminna rozpocząć urzędowania z powodu wniesionego protestu.

Wobec tego proszą podpisani:

Wysoki c. k. Rząd raczy załatwienie tych protestów jak najspieszniej zarządzić.

Interpelant:

Oleśnicki w. r.

Korol, Ochrymowicz, Bohaczewski, Effinowicz, Glidziuk, Huryk, Stojałowski, Ostapczuk, Barabasz, Staruch, Skołyszewski, Szponder, Mazikiewicz, Mogilnicki.

Interpelacya
do c. k. Rządu.

C. k. Urząd podatkowy w Glinianach nie ma na składzie u siebie ruskich książeczek podatkowych i nie chce ich ruskim podatnikom wydawać.

Dowodem tego fakt, że tenże c. k. Urząd podatkowy nie chciał wydać ruskiej książki na zapłacony podatek ks. Julianowi Zubrzyckiemu gr. kat. parochowi w Jaktorowie.

Podpisani proszą:

Raczy Wysoki c. k. Rząd c. k. Urząd podatkowy w Glinianach pociągnąć z tej przyczyny do odpowiedzialności i zarządzić na przyszłość usunięcie tego nadużycia.

Interpelant:

Oleśnicki w. r.

Korol, Mogilnicki, Ochrymowicz, Bohaczewski, Effinowicz, Glidziuk, Huryk, Ostapczuk, Barabasz, Staruch, Stojałowski, Skołyszewski, Szponder, Mazikiewicz.

Interpelacya
do c. k. Rządu.

W gminie Wola Jakubowa, pow. drohobyckiego odbyły się wybory do Rady gminnej jeszcze w r. 1902. Przeciw tym wyborom wniesiony został protest dotychczas jeszcze nię załatwiony.

Ponieważ w gminie z tej przyczyny panuje wielki nieład i majątek gminny jest narażony na znaczną szkodę, proszą podpisani:

Wysoki c. k. Rząd raczy jak najspieszniej zarządzić prawomocne załatwienie tego protestu i ukonstytuowanie nowej Rady.

Interpelant:

Oleśnicki w. r.

Korol, Mogilnicki, Ochrymowicz, Bohaczewski, Effinowicz, Glidziuk, Huryk, Ostapczuk, Staruch, Barabasz, Stojałowski, Skołyszewski, Szponder, Mazikiewicz.

Interpelacya
do Wysokiego Wydziału krajowego we Lwowie w sprawie nadużyć Zwierzchności gminnych w zastosowywaniu ustawy budowlanej w powiecie drohobyckim.

W sprawach udzielania lub odmawiania konsensu na budowy wedle ustawy z 13. października 1899 przez Zwierzchno-

ści gminne lub wyższe władze autonomiczne dzieją się rażące nadużycia i samowola wójtów nie ma granicy na szkodę i krzywdę poszczególnych obywateli — dla przykładu podaje się, co następuje:

1) W gminie Medenice powiatu drohobyckiego biednemu gospodarzowi Markowi Jacykiw na wiosnę 1905 roku zawaliła burza stodołę. Ponieważ każdemu chociaż i biednemu gospodarzowi stodoła jest koniecznie w gospodarstwie potrzebną, a Marko Jacykiw na swojej maleńkiej parceli budowlanej nie miał miejsca gdzieindziej stawić stodolę, tylko na starem miejscu, więc chciał na tem samem miejscu postawić stodołę taką samą, jak przedtem była i na tych samych podwalinach. Że zaś miał to nieszczęście być w niełasce u wójta Jana Rafalonta — więc i Zwierzchność gminna w Medenicach odmawia mu konsensu; na wniesiony rekurs nakazuje Wydział powiatowy w Drohobyczu Zwierzchności gminnej w Medenicach wydać ponowne orzeczenie na podstawie §. 20. ustawy budowlanej (rozporządzenie Wydziału powiatowego z 11. maja 1905 l. 1281) — na to Zwierzchność gminna orzeczeniem z 22. maja 1905 odmawia konsensu, bo parcela budowlana wąska i nie można od frontu istniejących budynków oddalić budowę na 10 metrów; na wniesiony rekurs Wydział powiatowy w Drohobyczu 16. czerwca 1905 l. 2157 orzekł, że Marko Jacykiw może budować stodołę w oddaleniu trzech metrów od istniejących budynków.

Gdy Marko Jacykiw zaczął budować swoją stodołę, wójt Jan Rafalont, postarawszy się o asystencyę żandarmeryi, rozwalił zaczętą budowę stodoły, bo krewny wójta Petro Słabicki wniósł rekurs do Wydziału krajowego, liczba Wydziału krajowego 84.780/ex 1905.

Tego rekursu Wydział krajowy nie załatwił, chociaż już 4 miesiące od wniesienia go minęło.

Ponieważ Marko Jacykiw nie miał gdzie zwozić zboża (a zboże jego do teraz moknie i marnuje się), jeździł trzy razy do Lwowa i prosił w kancelaryi i u poszczególnych członków Wydziału krajowego o przyspieszenie orzeczenia — a do dnia dzisiejszego tego orzeczenia nie doczekał się, przez co małe gospodarstwo jego zostało zrujnowane.

Dla oświetlenia tej sprawy i tego, jak pojmuje Zwierzchność gminna w Medenicach zastosowywanie ustawy budowlanej, trzeba tu zaznaczyć, że w r. 1904 sąsiad Marka Jacykiw, a krewny wójta Rafalonta, pobudował chatę na samej granicy o 4·5 metra oddaloną od chaty Marka Jacykiw bez konsensu i mimo sprzeciwienia się Marka Jacykiw.

2) W gminie Ropczyce, powiatu drohobyckiego, wójt Jurko Prystaj jeszcze na wiosnę 1905 roku pozwala swemu zięciowi Michałowi Kobilnykowi na budowę domu mieszkalnego bez murowanych kominów, a krytego słomą, chociaż sąsiad Mychajło Łocuniak temu sprzeciwiał się i żądał udzielenia mu tego konsensu na piśmie w celu wniesienia rekursu; jednak wójt do dziś nie chce tego zrobić, chociaż Michajło Łocuniak żalił się na piśmie do Wydziału powiatowego, a nawet do Wydziału krajowego i Michajło Kobilnyk już chatę ukończył i zamieszkał.

Do oświetlenia, jak wójt w Ropczycach samowolnie postępuje i niejednakowo, trzeba dodać, że w roku 1904, gdy Mychajło Łocuniak budował szpichlerz, to na żądanie tego samego sąsiada a zięcia wójtowego Michajła Kobilnyka musiał szpichlerz swój pobijać dachówką

3) W gminie Opary, powiatu drohobyckiego, zbudował tego roku bez konsensu na 20 metrów od cerkwi Iwan Wasyliw dom mieszkalny bez murowanego komina i kryty słomą pomimo tego, że ma plac dalej od cerkwi pod budowę i że tak sąsiedzi, jak i urząd parafialny budowie tak bliskiej cerkwi sprzeciwiali się, a nawet

Wydział powiatowy w Drohobyczu zakaz swój do Zwierzchności gminnej posłał, dnia 29. lipca 1904 l. 3281. Mimo tego Iwan Wasyliw chatę tę skończył i zamieszkał na wielką szkodę interesów gminnych, na przekór ustawie budowlanej i jakby na kpiny z odnośnych zarządzeń Wydziału powiatowego w Drohobyczu.

Podpisani zapytują Wysoki Wydział krajowy, czy wglądnie w te sprawy i odpowiednio postąpi, ażeby ukarać winnych wójtów i ażeby na przyszłość uwolnić poszczególnych obywateli od sekatur i samowolnego postępowania wójtów i ażeby postanowienia ustawy budowlanej stosownie wykonywano.

Interpelant:

Bohaczewski w. r.

Staruch, Barabasz, Korol, Krempa, Mogilnicki, Mazikiewicz, Stapiński, Bojko, F. Włodek, Ostapczuk, Huryk, Effinowicz, Oleśnicki, Stojałowski.

Interpelacya

do c. k. Rządu w sprawie nieprawnego postępowania c. k. starostwa w Drohobyczu.

1) Okólnikiem z dnia 1. sierpnia 1905 l. 36.660 wydało c. k. starostwo w Drohobyczu nakaz do wszystkich Zwierzchności gminnych, ażeby na paszportach przybijały zawsze pieczątkę z nazwą gminy i powiatu i to literami łacińskiemi, przytem zaznacza c. k. starostwo w Drohobyczu, ażeby i paszporty były pisane łacińskiemi literami, bo inaczej zwierząt nie przyjmą do transportu kolejowego, a straty z tej przyczyny powstałe poniesie naczelnik gminy.

2) C. k. starostwo w Drohobyczu nieprawnie nie pozwala wyborcom z kuryi wiejskiej do Sejmu lub do Rady państwa, albo delegatom do wyboru do Rady powiatowej przeglądać przed wyborami spis uprawnionych do głosowania w ich kuryi w celu wniesienia zarzutów przeciw poszczególnym wyborcom przed komisyą wyborczą na podstawie §. 38. ordynacyi wyborczej sejmowej, lub na podstawie §. 35. ordynacyi wyborczej do Rady państwa, lub §. 25. powiatowej ordynacyi wyborczej, a mianowicie nie pozwoliło wspomniane starostwo na taki przegląd powiatowej listy wyborczej ks. Michałowi Baczyńskiemu z Ropczyc pismem z dnia 4. maja 1905 l. 21577 — a na wniesiony rekurs c. k. Namiestnictwo do teraz sprawy nie rozstrzygnęło.

3) C. k. starostwo w Drohobyczu nieprawnie przedłuża w wielu gminach urzędowanie Zwierzchności gminnych, nie nakazując w prawem przepisanym czasie sporządzić listę wyborczą lub przeprowadzić nowe wybory — albo zatrzymując w bezskończoność wniesione protesty w sprawie wyborów gminnych.

I tak w gminie Opary, powiatu drohobyckiego, urzęduje Rada gminna wybrana jeszcze 10. listopada 1891, więc 8 rok poza ustawowy czas jej urzędowania; połowa radnych i zastępców wymarła lub ustąpiła, a więc niema kompletu, a na radę powołuje Zwierzchność takich, co są nawet zastępcami, a na zastępców otrzymali przy wyborach przed 14 laty po jednym głosie, na przykład Iwana Pyciw.

Wprawdzie odbyły się wybory gminne w Oparach dwa razy, lecz zostały skasowane przez c. k. Namiestnictwo; ostatnie wybory 26. lipca 1902 wprawdzie potwierdziło c. k. Namiestnictwo 30. listopada 1903 l. 1594, jednak Najwyższy Administracyjny Trybunał we Wiedniu orzeczeniem z dnia 10. stycznia 1905 l. 262 ex 1905 uznał wybór I. koła za nieważny; mimo tego, że od tego orzeczenia rok mija c. k. Starostwo w Drohobyczu do dzisiaj nie nakazało przeprowadzić Zwierzchności gminnej wyboru I. koła. Dlatego zapytują podpisani:

ad 1) Czem usprawiedliwi c. k. Rząd nakaz c. k. Starostwa z dnia 1. sierpnia 1905 l. 36.660 ?

ad 2) Czy c. k. Rząd nakaże na przyszłość c. k. Starostwom w Galicyi, ażeby odpowiednio duchowi prawa pozwalały

wyborcom do Sejmu lub do Rady państwa, lub delegatom do wyboru Rady powiatowej przeglądać przed wyborami w c. k. Starostwie listę głosujących wyborców, względnie delegatów i ażeby listy głosujących wyborców nie uważały c. k. Starostwa za tajemnicę urzędową?

ad 3) Czy c. k. Rząd nakaże c. k. Starostwu w Drohobyczu, ażeby w sprawach wyborów gminnych postępowało prawnie i nie przewlekało urzędowania starych rad i ażeby nakazało przeprowadzić wybór I. koła w gminie Oparach?

Czy odpowiednio ukarze winnych urzędników?

Interpelant:
Bohaczewski w r.

Bojko, Krempa, Staruch, Barabasz, Korol, Mogilnicki, Mazikiewicz, Stapiński, F. Włodek, Ostapczuk, Huryk, Effinowicz, Oleśnicki, Stojałowski.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Schätzla o przyznanie dodatku drożyźnianego nauczycielstwu ludowemu w Brzeżanach i Złoczowie.

Przemawia p. Schätzel, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Rawa ruska na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, maliniaku i wiszniaku.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . o zezwoleniu gminie Rawa ruska na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, maliniaku i wiszniaku.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie Rawa ruska zezwala się pobierać począwszy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy aż do końca roku 1910 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych, według następującej taryfy:

1) Od jednego litra stustopniowego spirytusu po 11 hal. czyli od jednego hektolitra po 11 koron.

2) Od jednego litra rumu, rozolisu, likieru, ponczowej esencyi, araku, koniaku i innych słodzonych napojów spirytusowych, bez względu na ilość zawartego w nich alkoholu, po 11 hal., czyli od jednego hektolitra po 11 K.

3) Od jednego hektolitra piwa po 2 K.

4) Od jednego litra miodu, maliniaku i wiszniaku po 10 hal.

Art. II.

Do uiszczenia powyższych opłat obowiązani są wszyscy, którzy napoje w Art. I. poszczególnione dla komsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają czyto na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Rawa ruska.

Art. IV.

Ta opłata cięży tylko na komsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6 ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. u. p. Nr. 120 Cz. II. wolną jest ona od opłaty państwowej konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Dzierżawa dochodu z prawa poboru tych opłat ma być złączoną z dzierżawą prawa propinacyi w gminie Rawa ruska, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązana jest gmina uzyskać zgodne porozumienie z c. k. Dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w gminie Rawa ruska.

Art. VIII

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie ustne komisyi górniczej o wniosku p. Gorayskiego w przedmiocie zniżenia taryf kolejowych dla ropy galicyjskiej.

Sprawozdawca p. Gorayski przemawia i kończy następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k Rząd, aby w razie czasowego zniesienia cła od ropy przez Rząd rosyjski zmienił obecnie obowiązującą dla ropy galicyjskiej lokalną taryfę c. k. kolei państwowych na wyjątkową taryfę II. (część II., zeszyt 2.) do stacyi granicznych rosyjskich przez cały czas zawieszenia cła rosyjskiego.

Przemawia p. Kolischer.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi petycyjnej o petycyi urzędników szpitala powszechnego we Lwowie o wydanie kaucyi służbowych.

Sprawozdawca p. Wurst uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Upoważnia się Wydział krajowy do zwolnienia funkcyonaryuszów szpitala powszechnego we Lwowie od obowiązku składania kaucyj i do zwrotu kaucyj już złożonych.

Przemawia p. Merunowicz i stawia wniosek, aby zwolniono także funkcyonaryuszów zakładu w Kulparkowie od składania kaucyj służbowych.

Marszałek oznajmia, że regulamin nie

pozwala na takie łączenie dwóch odrębnych wniosków.

P. Merunowicz oświadcza, że wobec tego cofa swój wniosek i zrzeka się głosu.

Izba uchwala wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 30. września 1905 do l. 91.441/905 w przedmiocie zaliczenia gmin Borysław i Tustanowice powiatu drohobyckiego do kategoryi gmin, objętych ustawą krajową z dnia 3. lipca 1896.

Sprawozdawca p. Buynowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia .... o zaliczeniu gmin Borysław i Tustanowice powiatu drohobyckiego do miejscowości objętych ustawą z 3. lipca 1896 Dz. u. kr. Nr. 51.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminy Borysław i Tustanowice powiatu drohobyckiego zaliczone zostają do miejscowości objętych ustawą gminną z 3. lipca 1896 (Dz. ust. kraj. Nr. 51 z roku 1896).

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych

Przemawia p. Oleśnicki i stawia formalny wniosek, aby sprawę wliczenia Tustanowic do gmin objętych ustawą z dnia 3. lipca 1896 odesłać do Wydziału krajowego, celem ponownego zbadania tej sprawy i przedłożenia sprawozdania na następnej sesyi.

Przemawia p. Ochrymowicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek oznajmia, że wniosku formalnego p. Oleśnickiego w ogólnej rozprawie nie może poddać pod głosowanie, ponieważ w ogólnej rozprawie można postawić tylko wniosek na przejście do porządku dziennego, albo na odesłanie całego sprawozdania do Wydziału kraj., a nie jednej tylko części tego sprawozdania. Chcąc jednak wejść w intencyę wnioskodawcy, oświadcza Marszałek, że p. Oleśnicki może w rozprawie szczegółowej zabrać głos co do Tustanowic przy art. I. i postawić odnośny wniosek.

P. Oleśnicki oświadcza, że zgadza się na ten sposób traktowania jego wniosku.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Gminy Borysław i Tustanowice powiatu drohobyckiego zaliczone zostają do miejscowości objętych ustawą gminną z 3. lipca 1896 (Dz. ust. kraj. Nr. 51 z r. 1896).

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia wniosek, aby osobno głosować nad gminą „Borysław", a osobno nad gminą „Tustanowice", i aby sprawę co do Tustanowic odesłać do Wydziału krajowego, w celu ponownego zbadania i przedłożenia sprawozdania na następnej sesyi sejmowej.

Izba popiera formalny wniosek p. Oleśnickiego.

Izba uchwala Art. I. zgodnie z wnio-

skiem komisyi, z opuszczeniem słowa: „Tustanowice“.

Następnie za wnioskiem p. Oleśnickiego odnośnie do słowa „Tustanowice“ oświadcza się 26 posłów — a przy głosowaniu przeciw temu wnioskowi okazuje się brak kompletu.

Marszałek konstatuje brak kompletu i przerywa posiedzenie na 10 minut.

Przerwa posiedzenia godzina 11 minut 45.

Po przerwie Marszałek o godzinie 12 w południe otwiera napowrót przerwane posiedzenie i oznajmia, że Art. I. ustawy został uchwalony z opuszczeniem słowa „Tustanowice“ — i że p. Oleśnicki postawił wniosek na odesłanie słowa „Tustanowice“ do Wydziału kraj. do ponownego zbadania i przedłożenia wniosku, i poddaje ten wniosek pod uchwałę Izby.

Izba odrzuca 49 głosami przeciw 39 wniosek p. Oleśnickiego, a oddzielnie uchwala słowo „Tustanowice“, a w ten sposób art. I. został uchwalony zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwala bez rozprawy Art. II. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . o zaliczeniu gmin Borysław i Tustanowice powiatu drohobyckiego do miejscowości objętych ustawą z 3. lipca 1896 Dz. ust. kraj. Nr. 51.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba uchwala bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu jasielskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór ks. Adama Wesolińskiego na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu jasielskiego uznać za ważny.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu złoczowskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór pana Kazimierza Obertyńskiego na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu złoczowskiego uznać za ważny.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu brodzkiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór ks. Teodozego Effinowicza na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu brodzkiego uznać za ważny.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu brzeskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Jana Goetza-Okocimskiego na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu brzeskiego uznać za ważny.

Przemawia p. Stapiński i wnosi na zwrócenie sprawy Wydziałowi krajowemu do ponownego zbadania.

Izba popiera wniosek p. Stapińskiego.

Przemawia p. Komisarz rządowy c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Przemawia p. Męciński.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy na wniosek sekretarza p. M. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisany jest p. Stapiński.

Przemawia zapisany do głosu p. Stapiński.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca wniosek p. Stapińskiego na zwrócenie tej sprawy ponownie do Wydziału krajowego, a oddzielnie uchwala wniosek Wydziału krajowego, t. j. uznaje wybór p. Jana Goetza-Okocimskiego z kuryi gmin wiejskich powiatu brzeskiego za ważny.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie, przedtem udziela głosu p. Andrzejowi Lubomirskiemu.

Przemawia p. Andrzej Lubomirski i stawia formalny wniosek, aby przydzielony komisyi przemysłowej wniosek p. Stojałowskiego o utworzenie sądu przemysłowego w Białej Ls. 1916 przekazać komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala formalny wniosek p. A. Lubomirskiego.

Przemawia p. Szeptycki Jan i stawia formalny wniosek, aby przydzielony komisyi administracyjnej Ls. 3141 wniosek p. Wilczkiewicza w sprawie procentów zwłoki od nieuiszczonych w terminie podatków — odesłać do komisyi podatkowej.

Izba bez rozprawy uchwala formalny wniosek p. Jana Szeptyckiego.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 3. listopada 1905 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 30 po południu.

Marszałek krajowy:
S. Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

44. posiedzenia, II. sesyi, VIII peryodu, Sejmu galicyjskiego

z dnia 3. listopada 1905.

Początek o godzinie 10 minut 45 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 125.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś i c. k. inspektor krajowy p. Bolesław Baranowski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 42-go posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 43-go posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek odczytuje pismo c. k. sądu powiatowego w Wadowicach Oddz. IV dnia 27. października 1905 Lcz. Ns. $\frac{509/5}{2}$ o zezwolenie na karno-sądowe ściganie p. Łazarskiego, i udziela w tej sprawie głosu sekretarzowi p. M. Urbańskiemu.

Sekretarz p. M. Urbański wnosi na przekazanie tego pisma komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyi wniesionych po dzień 3. listopada 1905 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls. 3674, 3675, 3678, 3679, 3680, 3682, 3683, 3685, 3686, 3688, 3689, 3690, 3692—3694, 3696, 3698, 3699, 3700, 3706, 3708, 3709, 3714, 3717, 3718, 3720, 3723, 3724, 3726, 3728, 3730.

Komisyi szkolnej Ls. 3684, 3710, 3719, 3729.

Komisyi gminnej Ls. 3677, 3695, 3721, 3727.

Komisyi administracyjnej Ls. 3697.

Komisyi prawniczej Ls. 3704, 3716.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls. 3707, 3731, 3732.

Komisyi drogowej Ls. 3676, 3687, 3705

Komisyi kolejowej Ls. 3722.

Komisyi przemysłowej Ls. 3703.

Komisyi sanitarnej Ls. 3673, 3725.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3687 Wydziału powiatowego w Bohorodczanach o subwencyę na budowę drogi Sołotwina-Mar-

kowa-Mołotków przemawia p. Barabasz popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3704 gminy Jagielnicy o założenie sądu powiatowego i Ls. 3706 gminy m. Czortkowa o wynagrodzenie za zniesienie prawa propinacyi przemawia p. Rudrof popierając te petycye.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3705 gminy Międzybrodzie pow. Żywiec o wybudowanie drogi na górę „Żar“ w Międzybrodziu przemawia p. Szwed popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3716 i 3717 Wydziału Tow. wzajemnej pomocy dyaków gr. kat. dyecezyi stanisławowskiej o unormowanie płacy i stosunków służbowych — i Ls. 3718 „Wiejska bursa“ w Stanisławowie o zapomogę przemawia p. Huryk popierając te petycye.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3730 nauczycielstwa w Wieliczce o dodatek drożyźniany i Ls. 3731 Tow. ogrodniczo-sadowniczego w Wieliczce o subwencyę na założenie sadu dla hodowli drzewek, Marszałek udziela głosu p. Skołyszewskiemu dla poparcia tych petycyj.

P. Skołyszewski nieobecny w Izbie.

Izba uchwala bez rozprawy na wniosek p. Maryewskiego przekazanie petycyj Ls. 3731 i 3732 komisyi gospodarstwa krajowego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k.

Wobec drożyzny żywności, opału i mieszkań, jaka obecnie dotkliwie czuć się daje nauczycielstwu w Brodach,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nauczycielom i nauczycielkom szkół ludowych i wydziałowych w Brodach przyznaje się na rok szkolny 1905/6 dodatek drożyźniany w wysokości 20% od pobieranej przez nich płacy.

We Lwowie, dnia 3. listopada 1905.

Wnioskodawca:

Sala w r.

Vayhinger, Huza, Maryewski, Michałowski, Buynowski, Witosławski, Łazarski, Rayski, Tomaszewski, Maiss, Wiśniewski, Głąbiński, Schätzel, Skałkowski.

W n i o s e k.

Bardzo ciężkie położenie materyalne nauczycielstwa szkół ludowych powszechnie jest znane, a obecna drożyzna artykułów spożywczych, a w szczególności pomieszkań, daje się dotkliwie uczuć nauczycielstwu miasta Drohobycza.

Z tego powodu wnoszę o przyznanie nauczycielstwu szkół ludowych miasta Drohobycza dodatku drożyźnianego do pensyi w wysokości 20%.

We Lwowie, dnia 31. października 1905.

Wnioskodawca:

Wiśniewski w. r.

Merunowicz, Tomaszewski, Maryewski, Ochrymowicz, Huza, Vayhinger, Głąbiński, Kolischer, Żardecki, Wurst, Szätzel, Jabłoń-

ski, Witosławski, Buynowski, Sala, Rutowski, Rayski, Maiss.

Sekretarz p. Mycielski czyta:

Interpelacya
posła Franciszka Krempy i tow. do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie ograniczeń budowlanych we wsi Grochowie, powiat Przemyśl i sporządzenia planów nowych zabudowań na koszt rządowy.

We wsi Grochowie 14 km. od Przemyśla położonej znajdują się 3 werki przez wojsko zamieszkałe. Pomijając cały szereg dolegliwości, na które z tego powodu narażona jest miejscowa ludność, jako to: zawiadomić wójta o najkrótszej bytności, jakiej osoby obcej, donosić do policyi kary pieniężne, wielkie wzburzenie panuje wśród tamtejszej ludności z powodu zakazu budowania, a nawet poprawiania .zabudowań bez zezwolenia komendy fortecznej. Wskutek tego najdrobniejsza sprawa wlecze się nieraz szereg miesięcy, a nawet rok cały. I tak np. dwóch tamtejszych włościan podali do wspomnianej komendy podanie o pozwolenie budowania się jeszcze w czerwcu i dotychczas odpowiedzi nie nadeszły, dwie rodziny wobec zbliżającej się zimy są bez dachu nad głową. Dołącza się jeszcze do tego i to, że chcący stawiać jakiś budynek, musi wyrabiać aż trzy plany własnym kosztem, co naraża go na wielki stosunkowo wydatek 30—40 koron, i równocześnie zobowiązać się w razie mobilizacyi do zdemolowania budynku własnym kosztem.

Wobec takiego ograniczenia wolności osobistej i posiadania, jakoteż wobec dużych strat, na jakie narażona jest tamtejsza ludność podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd:

„Czy nie uważałby za stosowne znieść te najbardziej krępujące przepisy budowlane, a w szczególności przelania kosztów sporządzania potrójnych planów na skarb państwowy?“

We Lwowie, dnia 3. listopada 1905.

Interpelant:
Krempa w. r.

Bojko, Skołyszewski, Kramarczyk, Szwed, Stapiński, Oleśnicki, F. Włodek, Korol, Bohaczewski, Mazikiewicz, Barabasz, Szponder, Staruch, Ostapczuk.

Interpelacya
posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie utworzenia samoistnej parafii w Wietrznie, pow. Krosno.

W maju 1904 r. dopełnili rz. katolicy gminy Wietrzno wszelkich warunków, w celu otrzymania samoistnego probostwa, względnie ekspozytury tamże. Wymaganą sumę pieniężną złożyli na ręce ks. Wojowskiego, kanclerza przemyskiej kapituły, a także złożyli stosowną deklaracyę co do prawa prezenty i patronatu. Gminę Wietrzno kosztuje już ta sprawa 37.000 K, oprócz wydatków na aparaty kościelne (3.000 koron). Dwór i wirylista (Jędrzej Kędra) odmówili wszelkich datków.

Pomimo takiej ofiarności nie mogą się interesowani doczekać ostatecznego załatwienia tej sprawy przez Władze, iżby mogli nareszcie widzieć dzieło skończone. Zapytujemy tedy imieniem Wietrzna, w jakiem stadyum jest ta sprawa i kiedy będzie ostatecznie załatwioną.

Lwów, 3. listopada 1905.

Interpelant:
Jan Stapiński w. r.

Huryk, Kramarczyk, Barabasz, Bojko, Mazikiewicz, F. Włodek, Effinowicz, Krempa, Korol, Bohaczewski, Szajer, Stojałowski, Oleśnicki, Szponder.

Interpelacya
posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu o nadanie listonosza wiejskiego dla Swieżowej polskiej z przyl. w pow. Krosno.

Przed czterema laty wszczęli włościanie z Swieżowej polskiej i okolicznych gmin starania o nadanie tam listonosza wiejskiego. Dotychczas sprawa nie załatwiona. To wyjaśnia dosadnie tok urzędowania w

c. k. Dyrekcyi poczt i telegrafów we Lwowie. Podobnie ma się rzecz że staraniami wielu innych gmin. Cierpi na tem ludność wiejska szczególnie, już i bez tego upośledzona w ogóle pod względem urządzeń pocztowych.

W nadziei, że c. k. Rząd zechce wglądnąć w takie urzędowanie lwowskiej Dyrekcyi poczt, o której krążą wieści, że jest oszczędna w wyższym stopniu, niż to jest życzeniem nawet austr. Ministerstwa handlu odnośnie do wyszczególnionego wypadku zapytujemy:

Kiedy nareszcie nastąpi załatwienie podania gminy Swieżowy polskiej pow. Krosno o nadanie listonosza wiejskiego.

Lwów, 3. listopada 1905.

Interpelant:

Jan Stapiński w. r.

Huryk, Krempa, Kramarczyk, Barabasz, Szponder, Mazikiewicz, Effinowicz, F. Włodek, Korol, Stojałowski, Bojko, Szajer, Oleśnicki, Bohaczewski.

Interpelacya

posła Buynowskiego i towarzyszy do P. Komisarza rządowego:

Zważywszy, że reprezentacya powiatu pilzneńskiego na nieustanne nalegania c. k. Rządu celem ułatwienia komunikacyi na drodze strategicznej Tuchów - Ryglice - Jodłowa - Zawadka, urządziła na rzece Wisłoce pod Przeczycą znacznym kosztem przewóz na linie.

Zważywszy, że oddział techniczny c. k. Starostwa w Tarnowie przeprowadził roboty regulacyjne na rzece tej w ten sposób, że obecnie przez większą część roku przewóz promem i przejazd w bród stały się niemożliwymi, zważywszy że wszelkie przedstawienia pod tym względem u władz państwowych nie odniosły żadnego skutku.

Zapytują podpisani, kiedy Rząd zadość uczyni słusznym żądaniom Reprezentacyi powiatowej pilzneńskiej, aby należyte funkcyonowanie powyższego przewozu pod Przeczycą umożliwił.

We Lwowie, dnia 3. listopada 1905.

Interpelant:

Buynowski w. r.

Rayski, Michałowski, Sala, Tomaszewski, Schätzel, Huza, Szponder, Fruchtmann, F. Włodek, Kozłowski, Bojko, Potoczek, Agopsowicz, Wurst, Widt.

Interpelacya

posła Jana Stapińskiego i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie budowy szkoły w Kozłówku.

Przed trzema laty postanowiła gmina Kozłówek pow. Strzyżów wybudować nową szkołę z uwagi na to, że budynek dotychczas na ten cel używany przeznaczeniu swemu zupełnie nie odpowiada, gdyż jest ciasny, wilgotny i tak zimny, że dzieci szkolne w nim marzną, wskutek czego bardzo często rozmaitym chorobom ulegają.

Od trzech lat, t. j. od chwili przedłożenia odnośnego projektu c. k. Starostwu w Strzyżowie gmina Kozłówek do tej pory załatwienia tego doczekać i doprosić się nie może.

Pan starosta w Strzyżowie, zajęty tropieniem p. Leona Fuka o jego rzekomo dla Austryi niebezpiecznej agitacyi, pan inspektor szkolny w Strzyżowie zajęty wywiadywaniem się o stosunkach towarzyskich i rodzinnych nauczyciele powiatu strzyżowskiego, nie mają czasu na załatwienie tego, co do właściwego zakresu ich należy.

W obawie, aby podanie gminy Kozłówka nie czekało na załatwienie przez dalsze trzy lata, zapytujemy c. k. Rząd, czyli zechce starostwo w Strzyżowie i tamtejszego inspektora szkolnego skłonić do bezwłocznego załatwienia podania powołanej gminy.

Lwów, dnia 3. listopada 1905.

Interpelant:

Jan Stapiński w. r.

Bojko, Huryk, Kramarczyk, Barabasz, Stojałowski, Włodek, Szponder, Szajer, Mazikiewicz, Effinowicz, Krempa, Korol, Oleśnicki, Bohaczewski.

Interpelacya
do JW. Pana Komisarza rządowego.

W okolicach, w których istnieją kopalnie minerałów państwu niezastrzeżonych, wszedł zwyczaj przy zmianie własności gruntów, jeśli są choćby nieznaczne ślady ropy, wyłączania od sprzedaży pewnej ilości (zwykle 2 do 10% brutto) mogących się znajdować w głębi ziemi minerałów bitumicznych. Urzędy wymiaru należytości uważają wyłączenia takie jako uboczne świadczenia stanowiące część ceny kupna. Często nie dość jasna treść kontraktu może stać się przyczyną takiego pojęcia rzeczy, jednak wyłączenia te nie są co do wyłączonej części minerałów bitumicznych zmianą własności, nie podlegają przeto żadnym wymiarom należytości.

Wyłączenia takie tam, gdzie ślady ropy są minimalne nie przedstawiają, zwykle w chwili sprzedaży gruntu niemal żadnej wartości, co najwyżej możnaby je może ocenić w stosunku do wartości gruntów na $^1/_{80}$ czy $^1/_{100}$ część ceny kupna gruntu. Opłata przeto, gdyby nawet wymierzoną być mogła (co być nie powinno), byłaby znikomie małą. Obowiązek uiszczenia opłaty od kontraktu chętnie przyjmuje nabywca gruntu wiedząc, że od wyłączonych procentów ropy wymiaru być nie może. Urzędy wymiaru należytości obecnie stale odraczają wymiar rzekomej należytości od tych wyłączeń do czasu, w którymby te wyłączenia w razie istotnego poszukiwania i znalezienia ropy nabrały kiedyś w przyszłości większej wartości i wtedy dopiero od dawno zawartego kontraktu dodatkową należytość wymierzonoby i to nie według wartości wyłączonych procentów ropy w chwili zawarcia umowy, ale według wartości, jaką z biegiem lat i doświadczeń geologicznych te wyłączone procenta kiedyś nabiorą, a wtedy mogłoby się zdarzyć, że nabywca gruntu mógłby mieć do zapłaty należytość skarbową wyższą nawet, niż cała cena kupna gruntu.

Należytości skarbowe należy wymierzać od wartości przedmiotu w chwili kontraktu, a nie od tej, którą kiedyś przedmiot z biegiem czasu nabrać może; zastrzeżenia przeto urzędów wymiaru należytości są dla wysokiego skarbu zupełnie złudnej korzyści, a przeciwnie niekorzyści są istotne i to:

1) dla ludności, wskutek obowiązku jawienia się na terminach, lub dawania w innej drodze co lat parę wyjaśnień;

2) dla i tak obarczonych pracą c. k. urzędów podatkowych w kilku powiatach (Sanok, Krosno i t. d.) wskutek obowiązku utrzymywania zapisków co do wielu tysięcy kontraktów i badania, czy gdzie wyłączone od sprzedaży procenta ropy nie nabrały wyższej wartości, niż ją miały w chwili zawarcia umowy.

Podpisani przeto mają zaszczyt zapytać JW. Pana Komisarza rządowego:

Czy Wysoki c. k. Rząd nie byłby skłonnym do wydania polecenia, aby c. k. urzędy wymiaru należytości wyłączenia przy sprzedaży gruntu praw poboru pewnej ilości minerałów bitumicznych zaprzestały uważać jako uboczne świadczenia, stanowiące część ceny kupna, a tam, gdzie opłata skarbowa należy się istotnie, wymierzały ją zaraz, według wartości wyłączeń w chwili zawarcia umowy.

Lwów, dnia 3. listopada 1905.

Interpelant:

Trzecieski w. r.

Urbański, Agopsowicz, Czaykowski, Rudrof, Tyszkowski, E. Lityński, L. Cieński, Piniński, Gorayski, Sala, Traczewski, K. Horodyski, Klemens Dzieduszycki, Moysa, Borkowski.

Interpelacya
posła Krempy i tow. do Wys Wydziału

krajowego z powodu uchwał Rady gminnej w Bredtheim koło Ottynii.

Rada gminna w Bredtheim powzięła uchwałę i wprowadziła w wykonanie, aby polscy mieszkańcy przysiółka, należącego do tej gminy, płacili za paszporty bydlęce po 20 hal. od sztuki, a koloniści niemieccy tylko po 10 hal.

Podając to do wiadomości Wydziału krajowego, zapytujemy, czy zechce Wydział krajowy wglądnąć w tę sprawę i zapobiedz nadużyciom.

Lwów, dnia 3. listopada 1905.

Interpelanci:
Fr. Krempa w. r.
Jan Stapiński w. r.

Bojko, Włodek, Kramarczyk, Szponder, Huryk, Korol, Stojałowski, Szajer, Mazikiewicz, Effinowicz, Barabasz, Bohaczewski Oleśnicki.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Wniosek.

Wielu z Dostojnych Panów Wysokiej Izby podnosiło, że nauczycielstwo nasze gorliwie pracuje nad wychowaniem naszej młodzieży, iżby ta stała się pożyteczną dla chwały Bożej i dobra kraju, że jednak z drugiej strony nauczycielstwo to żyje w skrajnem ubóstwie z powodu drożyzny, jaka w tym roku zapanowała, albowiem wszystkie artykuły żywności podrożały, opał doszedł w okolicach Brodów do bajecznej ceny, mieszkania podniosły się wysoko, a ponieważ i nauczycielstwo miasta Brodów w tem trudnem położeniu się znajduje, przeto podpisani ośmielają się wnieść:

Wysoka Izba raczy im przyjść z wydatną pomocą.

We Lwowie, dnia 3. listopada 1905.

Wnioskodawca:
Effinowicz w. r.

Szwed, Stojałowski, Oleśnicki, Staruch, Mazikiewicz, Bohaczewski, Barabasz, Stapiński, Korol, Michałowski, F. Włodek, Szponder, Ochrymowicz, Mogilnicki.

Interpelacya
do c. k. Komisarza rządowego.

W sprawie przeprowadzonych wyborów uzupełniających jednego posła do Rady państwa z V. kuryi okręgu wyborczego Stanisławów-Tłumacz-Buczacz-Rohatyn-Podhajce mamy zaszczyt podać do wiadomości c. k. Rządu nowe rażące nadużycia, jakich dopuściło się c. k. starostwo w Tłumaczu i tak:

1. W Jezierzanach przeprowadzono dnia 27/10. ponowne wybory prawyborców tak potajemnie, że uprawnieni dowiedzieli się o tem już po skończeniu aktu wyborczego.

Dzień, godzina i miejsce wyborów nie były zupełnie ogłoszone, czego najlepszym dowodem to, że na cerkwi, gdzie zwykle przybijają wszelkie ogłoszenia, jaśnieje do dziś ogłoszenie pierwszych prawyborów na dzień 17/10. wyznaczonych.

Do wyboru jawiło się wszystkiego, na wszystkiego 37 prawyborców, sama rodzina i służby miejscowego dziedzica, a 113 wywyborców, którzy dowiedziawszy się o wyborach, przybiegli do sali wyborczej już po zakończeniu aktu wyborczego.

Ta sala wyborcza położona na końcu wsi. Tych 113 wyborców wniosło protest.

2. We wsi Horyhlady przygotowano akt wyborczy prawdziwie po mistrzowsku, bo wieś ta znana od dawna z tego, że dawała zawsze ruskich wyborców, a użyto do tej przeciwnej prawu akcyi, jako ślepe narzędzie miejscowego nauczyciela Jana Pestraka, który steroryzowany przez c. k. komisarza Świtalskiego dał się użyć do akcyi przeciw gminie.

Wybory odbyły się dnia 13/10 — a dnia 9/10 otrzymał ten miejscowy nauczyciel Jan Pestrak przez umyślnego posłańca list od nieznanego mu komisarza Świtalskiego

z Tłumacza z zaproszeniem na dzień 10/10 rano do c. k. Starostwa. Na wierzchu na kopercie był dopisek „Posłaniec zapłacony“.

Wieczorem dnia 10/10 wrócił ten nauczyciel z Starostwa, gdzie na konferencyi u komisarza wyborczego Świtalskiego ułożono całą kampanię wyborczą dla spokojnej wsi Horyhlady.

Przygotowanie do prawyborów, które zupełnie nie były ogłoszone, rozpoczęło się dnia 11/10 w ten sposób, że nauczyciel oświadczył wszystkim tym, którzy do dnia 10/9 nie zgłosili dzieci do szkoły (a było ich 104), że mają po 15 koron kary, która im będzie zniżona, lub zupełnie darowana, jeżeli będą głosować przy prawyborach na niego i jego listę.

Tegoż dnia 11/10 przybył do miejscowego wójta Fedora Sołowija posłaniec Jan Radzyjewski i wręczył mu takie polecenie: Nr. 3589. Posłaniec karny naczelnikowi gminy w Horyhladach, stawia się posłańca karnego z dzienną należytością po 2 K. i po 10 h. od klm. na tak długo, aż wykona tnt. polecenie z 27/9 1905 l. 3281 w sprawie ściągnięcia grzywien szkolnych. Tłumacz 10/10 1905. C. k. Starosta Swoboda.

Wójt, przybrawszy sobie ucznia Iwana Truszyka Semania, poszedł z egzekutorem, który jest analfabetą grabić ludzi, przyczem wójt i nauczyciel puścili pogłoskę, że tak samo będą grabić i za tegoroczne kary, chociaż orzeczenia do dziś jeszcze niema.

Nie trzeba dodawać, że takie postępowanie wywołało popłoch w gminie i przygotowało teren do aktu konstytucyjnego, jakim jest akt prawyborów.

Dnia 12/10 wieczorem przyjechał do wsi komisarz wyborczy Świtalski, zajechał do dworu i natychmiast posłał po pobereżnika Nykołę Sołowija z Łuha, byłego pobereżnika Stasia Skawińskiego i arendarza Kopla Hermanna, ażeby z nimi ułożyć plan wyborczy.

Gdy ci pomocnicy wyborczego komisarza zeszli się, zapytał ich na wstępie kom. Świtalski: „czy nie dałoby się księdza nie dopuścić na wyborcę“, na co otrzymał odpowiedź od Kopla Hermanna i Stasia Skawińskiego, że to rzecz niemożliwa. Komisarz zapytał wtedy, czy mogą mu dostawić 20 lub przynajmniej 10 pewnych ludzi do glosowania, a gdy ci odpowiedzieli, że nie są w mocy to zrobić, powiedział podniesionym głosem: „ja widzę, że na was nie ma co rachować“. W tej chwili — a było to już około 12 godz. w nocy, przybiegł nauczyciel Pestrak i doniósł komisarzowi, że ma 40 pewnych głosów i podyktował wszystkich komisarzowi, który, każdego z nich zaznaczył w liście wyborczej.

Potem odbył komisarz jeszcze naradę z nauczycielem, który otrzymawszy instrukcyę, udał się razem z pobereżnikiem Nykołajem Sołowijem na dalszą agitacyę po wsi, którą prowadził całą noc, teroryzując spokojnych wyborców tem, że będzie ściągać od nich kary po 15 K. za niezgłoszenie w tym roku dzieci do szkoły.

Po takiem przygotowaniu przybył komisarz wyborczy już o 7 godz. rano do kancelaryi gminnej, gdzie niezadługo przybył także i nauczyciel Pestrak, który cichym głosem zdał relacyę komisarzowi.

O godz. $7^3/_4$ rozpoczęły się prawybory w ten sposób, że sam komisarz złożył wyborczą komisyę. Głosy zapisywał zastępca pisarza Hnatiuk, a listy kontroli nikt nie prowadził.

W czasie głosowania nauczyciel Pestrak jednych prawyborców wypychał siłą z sali, i drugich siłą wciągał, a gdy ksiądz zwrócił na to uwagę komisarza, ten odpowiedział: „proszę to mnie zostawić“.

Podczas głosowania stawał przed wyborcami nauczyciel z groźną miną i pokazywał ręką na siebie i na wójta.

Rezultatu wyborów komisarz nie ogło-

sił, tylko po przerwie zarządził ściślejszy wybór na 4 wyborcę

Protokół spisywano dopiero po zakończeniu prawyborów.

Podając to wszystko do wiadomości c. k. Rządu, zapytują podpisani:

1. Czem usprawiedliwi Rząd takie nieprawne postępowanie?

2. Czy pociągnie winnych do srogiej odpowiedzialności, ażeby tym sposobem dać satysfakcyę pokrzywdzonym w najważniejszym akcie konstytucyjnym?

Interpelant:
Korol w. r.

Szwed, Glidziuk, Stapiński, F. Włodek, Staruch, Ochrymowicz, Stojałowski, Mogilnicki, Oleśnicki, Mazikiewicz, Barabasz, Huryk, Bohaczewski, Effinowicz, Ostapczuk.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

P. Komisarz rządowy c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś odpowiada na interpelacye:

1) pp. Stapińskiego i tow. z 17. października 1905 w sprawie instytutu naukowo-wychowawczego im. Lenartowicza w Stanisławowie;

2) pp. Bohaczewskiego i tow. z 11. listopada 1904 w sprawie postępowania komisarza starostwa w Bóbrce wobec nauczyciela w Strzeliskach;

3) pp. Bohaczewskiego i tow. z 2. listopada 1904 w sprawie stosunków szkolnych w Koropcu;

4) pp. Oleśnickiego i tow. z 9. listopada 1904 w sprawie nadużyć popełnionych przez nauczyciela przy szkole męskiej w Kałuszu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Starucha o przyznanie dodatku drożyźnianego nauczycielstwu ludowemu powiatu liskiego.

Przemawia p. Bohaczewski w zastępstwie p. Starucha, uzasadniając ten wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Oleśnickiego o budowę pawilonu wenerycznego przy szpitalu powszechnym w Stryju.

Przemawia p. Oleśnicki uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi sanitarnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Oleśnickiego o wezwanie c. k. Rządu do zmiany ustawy o swojszczyźnie i przekazanie krajom spadków bezdziedzicznych.

Przemawia p. Oleśnicki uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału kraj. w przedmiocie zezwolenia gminie m. Trembowli na pobór podwyższonych opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, wiszniaku i maliniaku.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej ustawy:

Ustawa

z dnia . . . w przedmiocie zezwolenia gminie miasta Trembowli na pobór podwyższonych opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, wiszniaku i maliniaku.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Trembowli zezwala się pobierać od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy aż do końca roku 1910 podwyższone opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych, według następującej taryfy:

1) Od jednego litra spirytusu, którego stopień alkoholu da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 22 hal. czyli od jednego hektolitra po 22 korony.

2) Od jednego hektolitra piwa bez względu na gatunek, po 2 K.

3) Od jednego litra miodu, wiszniaku i maliniaku po 40 hal.

Art. II.

Do uiszczenia powyższych opłat obowiązani są wszyscy, którzy napoje w Art. I. poszczególnione dla komsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają czyto na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina miasta Trembowli.

Art. IV.

Ta opłata cięży tylko na komsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6 ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. u. p Nr. 120 Cz. II. wolną jest ona od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Ustawa niniejsza nie narusza w niczem przysługującego dotychczas gminie prawa dalszego poboru opłaty gminnej w dotychczasowej wysokości od słodzonych napojów spirytusowych, mianowicie takich, których stopień alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem.

Art. VII.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc.*

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc,* poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc.*

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu żydaczowskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy wybór pana Stanisława Pawlikowskiego na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu żydaczowskiego uznać za ważny.

Przemawia p. Oleśnicki i wnosi: 1) na unieważnienie wyboru p. Stanisława Pawlikowskiego; 2) na uznanie, że posłem z kuryi gmin wiejskich pow. żydaczowskiego wybrany został ks. Wasyl Dawydiak.

Przemawia p. Komisarz rządowy c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Przemawia p. Stadnicki i wnosi na odesłanie sprawy Wydziałowi krajowemu do ponownego zbadania faktów przytoczonych przez p. Oleśnickiego.

Izba popiera wniosek p. Stadnickiego.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Korol i stawia dodatkowy wniosek, aby do wniosku p. Stadnickiego dodać słowa: „jeszcze w tej sesyi“.

Izba popiera wniosek p. Korola.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Piniński.

Przemawia p. Oleśnicki.

Przemawia p. Stadnicki dla faktycznego sprostowania.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i oświadcza, że zgadza się na wniosek p. Stadnickiego.

Izba uchwala wniosek p. Stadnickiego jednomyślnie, a dodatek p. Korola, aby sprawozdanie w tym przedmiocie jeszcze w tej sesyi zostało przedłożone, oddzielnie odrzuca.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi szkolnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie petycyi czynnych, byłych i emerytowanych nauczycieli i nauczycielek, jakoteż wdów i sierót po nauczycielach o policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury, o przyznanie względnie podwyższenie emerytury, pensyi wdowiej, daru z łaski itp.

P. Rotter w zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy p. Tomaszewskiego, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Józefowi Wysoczańskiemu, kierownikowi szkoły ludowej w Warężu, przyjmuje Sejm w drodze łaski lata służby nauczycielskiej od r. 1881 do r. 1892 i te 11 lat wlicza do emerytury na wypadek spensyonowania petenta;

2. Ludwice Zawadzkiej nauczycielce w Olchowczyku, przyjmuje Sejm w drodze łaski lata służby nauczycielskiej od 15. maja 1892 do 30. września 1898 i wlicza te lata do emerytury na wypadek spensyonowania petentki;

3. Zofii Kaszelewskiej, nauczycielce w Zakopanem, przyjmuje Sejm w drodze łaski lata służby nauczycielskiej od 10 września 1878 do 31. sierpnia 1880 i wlicza te lata do emerytury na wypadek spensyonowania petentki;

4. Waleryi Turusiewiczównej, emerytowanej nauczycielce, przyjmuje Sejm w drodze łaski lata służby nauczycielskiej od 7. października 1876 do 31. maja 1882 i odpowiednio podwyższa emeryturę począwszy od 1. stycznia 1906;

5. Ludwikowi Hordyńskiemu, sierocie po nauczycielu, przyznaje Sejm w drodze łaski dodatek na wychowanie, a to od chwili ukończenia przez petenta 20. roku życia, t. j. od 15. września 1904 aż do końca roku szkolnego 1906/1907, t. j. do ukończenia przez petenta studyów uniwersyteckich w stosunku po 125 K rocznie;

6. Romanowi Teodorowi dw. im. Kulczyckiemu, sierocie po nauczycielu, przy-

znaje Sejm w drodze łaski jednorazowy zasiłek w kwocie 150 K;

7. Nad petycyami: Maryi Chrzanowskiej i Karoliny Kranickiej przechodzi Sejm do porządku dziennego;

8. Julii Leszczyńskiej, wdowie po nauczycielu, przyznaje Sejm w drodze łaski zaopatrzenie wdowie w kwocie 300 K rocznie i dodatek dla dwojga małoletnich dzieci Piotra i Klementyny w kwocie 150 K rocznie aż do czasu osiągnięcia przez każde dziecko 20 roku życia lub wcześniejszego zaopatrzenia, począwszy od 1. stycznia 1906;

9. Eufrozynie Fedusiewiczowej, wdowie po nauczycielu, przyznaje Sejm w drodze łaski zaopatrzenie wdowie i dodatek dla dwojga małoletnich dzieci Sofroniusza Józefa dw. im. i Olgi w tej wysokości, jak gdyby zmarły jej mąż był wysłużył lat 10, a to począwszy od 1. stycznia 1906;

10. Leopoldynie Pollowej, emerytowanej nauczycielce, przyznaje Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie wdowie w kwocie 200 K od 1. stycznia 1906;

11. Janowi Juśkowowi, byłemu nauczycielowi, przyznaje Sejm stałe zaopatrzenie w kwocie 240 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1906;

12. Janowi Filipowiczowi zalicza Sejm w drodze łaski do wymiaru emyrytury lata od 1. stycznia 1896.

13. Piotrowi Slapie zalicza Sejm w drodze łaski do wymiaru emerytury lata od 1. września 1891;

14. Amalii Mściwujewskiej zalicza Sejm w drodze łaski do wymiaru emerytury z lat 15 niepoliczalnych do emerytury lat 7;

15. Annie Bednarskiej przyznaje Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie wdowie w kwocie 250 K i dodatek dla syna aż do osiągnięcia 20. roku życia lub wcześniejszego zaopatrzenia w kwocie 100 K od 1. stycznia 1906;

16. Petycyę Aleksandry Pragłowskiej, sieroty po nauczycielu, odstępuje się komisyi budżetowej z wnioskiem wyznaczenia jej stałego zaopatrzenia w kwocie 160 K.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek oznajmia, że ponieważ nikt nie postawił odmiennych wniosków, przeto podda razem wszystkie wnioski komisyi pod uchwałę.

Izba uchwala wszystkie wnioski komisyi razem w jednem głosowaniu.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o zamknięciu rachunków galic. funduszu propinacyjnego za rok 1904 i preliminarzu tego funduszu na rok 1906.

Sprawozdawca p. Skałkowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie c. k. Dyrekcyi galic. funduszu propinacyjnego o zamknięciu rachunków za rok 1904 i o preliminarzach na rok 1906 przyjmuje Sejm z uznaniem do wiadomości.

Zamknięcie rachunków galic. funduszu propinacyjnego ogólnego za rok 1904.

W dochodach funduszu propinacyjnego ogólnego, który obejmuje wyniki z zarządu prawem propinacyi, są w zamknięciu rachunków za rok 1904 rezultaty we wszystkich pozycyach korzystniejsze od budżetu.

Mianowicie wpłynęło:

w poz. 1. czynsze propinacyjne . . .	8,531.368 K. 64 h.
w budżecie przyjęto .	8,450.000 „ — „
więcej .	81.368 K. 64 h.

w poz. 2. opłaty szynkarskie . . .	394.056 K. 76 h.
w budżecie preliminowano . . .	378.000 „ — „
więcej .	16.056 K. 76 h.

w poz. 3. opłaty od nowych gorzelń, browarów i miodosytni nic nie preliminowano, gdyż Wysoki Sejm gorzelnie rolnicze nowo powstające osobną ustawą od tej opłaty uwolnił, wpłynęło jednak z dawniejszych należytości . . 4·250 K. — h.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Zamknięcie rachunków galic. funduszu propinacyjnego za rok 1904 przyjmuje Sejm do wiadomości i te rachunki zatwierdza.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet funduszu propinacyjnego ogólnego na rok 1906:

Dochody.

Pozycya 1. czynsze propinacyjne	8,570.000 K.
pozycya 2. opłaty od szynkarzy	380.000 „
pozycya 3. opłaty od nowych gorzelń, browarów i miodosytni	— „
pozycya 4. grzywny propinacyjne	4.000 „
pozycya 5. za skonfiskowane przedmioty . . .	40 „
pozycya 6. odsetki zwłoki .	20.000 „
„ 7. subwencya rządowa	1,782.258 „
pozycya 8. odsetki od lokowanej gotówki . .	150.000 „
pozycya 9. rozmaite . .	2.000 „
razem .	10,908.298 K.

Wydatki.

Pozycya 1. spłata wylosowanych obligacyi . . .	5,260.800 K.
pozycya 2. wypłata kuponów	2,479 088 „
„ 3. prowizya bankowa	6.400 „
„ 4. należytości stemplowe od subwencyi ,	5.580 „
pozycya 5. podatek dochodowy	— „
pozycya 6. podatek rentowy od obligacyi . . .	247.909 „
pozycya 7. podatek zarobkowy	340.000 „
„ 8. ekwiwalent .	11.738 „
„ 9. bonifikacya funduszu krajowego i funduszów powiat.	317.896 „
pozycya 10. ryczałt za stemple od kwitów za czynsze propinacyjne . . .	20.000 „
razem .	8,689.411 K.

Nadwyżka dochodów galic. funduszu propinacyjnego ogólnego wyniesie przeto według budżetu na 1906 rok 2,218.887 K

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet galicyjsk. funduszu propinacyjnego zasobowego na rok 1906:

Dochody.

W poz. 1. odsetki . . 808.382 K.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet galicyjskiego funduszu propinacyjnego rezerwowego na rok 1906:

Dochody.

Poz. 1. odsetki . . . 648.716 K.

Wydatki.

Poz. 1. płace urzędników .	69.360 K.
„ 2. płace sług . .	3.690 „
„ 3. adjuta . . .	1.600 „
„ 4. płace pomocników kancelaryjnych . .	17.585 „
poz. 5. dyurna . .	15.082 „
„ 6. ryczałt do Skarbu Państwa za utrzymanie kasy funduszu propin. .	20.000 „
poz. 7. czynsze najmu .	7.000 „
„ 8. podatek wodociągowy	350 „
„ 9. koszta administracyi powiatowej . . .	52.000 „

poz. 10. dyety i koszta podróży członków Dyrekcyi	1.000	„
poz. 11. potrzeby kancelar.	4.000	„
„ 12. koszta zarządu .	3.000	„
„ 13. koszta sądowe .	1.200	„
„ 14. remuneracye, zapomogi i nieprzewidziane wydatki	20.000	„
razem .	215.867	K.
Potrącając od spodziewanego dochodu . . .	648.716	„
wydatki .	215.867	„
zostaje nadwyżka	432.849	K.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie c. k. Dyrekcyi galicyj. funduszu propinacyjnego o zamknięciu rachunków za rok 1904 i o preliminarzach na rok 1906 przyjmuje Sejm z uznaniem do wiadomości.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Zamknięcie rachunków galic. funduszu propinacyjnego za rok 1904 przyjmuje Sejm do wiadomości i te rachunki zatwierdza.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet funduszu propinacyjnego ogólnego na rok 1906:

Dochody.

Poz. 1. czynsze propinacyjne	8,570.000	K.
„ 2. opłaty od szynkarzy	380.000	„
„ 3. opłaty od nowych gorzelń, browarów i miodosytni	—	„
poz. 4. grzywny propinac. .	4.000	„
„ 5. za skonfiskowane przedmioty . . .	40	„
poz. 6. odsetki zwłoki .	20.000	„
„ 7. subwencya rządowa .	1,782.258	„
„ 8. odsetki od lokowanej gotówki . . .	150.000	„
poz. 9. rozmaite . .	2.000	„
razem .	10,908.298	K.

Wydatki.

Poz. 1. spłata wylosowanych obligacyi . . .	5,260.800	K.
poz. 2. wypłata kuponów .	2,479.088	„
„ 3. prowizya bankowa .	6.400	„
„ 4. należytości stemplowe od subwencyi . .	5.580	„
poz 5. podatek dochodowy	—	„
„ 6. podatek rentowy od obligacyi . . .	247.909	„
poz. 7. podatek zarobkowy .	340.000	„
„ 8. ekwiwalent . .	11.738	„
„ 9. bonifikacya funduszu krajow. i funduszów pow.	317.896	„
poz. 10. ryczałt za stemple od kwitów za czynsze propinacyjne . . .	20.000	„
razem .	8,689.411	K.

Nadwyżka dochodów galic. funduszu prop. ogólnego wyniesie przeto według budżetu na rok 1906 . . 2,218.887 K.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy budżet funduszu propinacyjnego ogólnego na rok 1906 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawordawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet galic. funduszu propinacyjnego zasobowego na r. 1906:

Dochody.

W poz. 1. odsetki . . 808.382 K.

Izba bez rozprawy uchwala powyższe dochody zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet galic. funduszu propinacyjnego rezerwowego na rok 1906:

Dochody.

Poz. 1. odsetki . . .	648.716 K.

Wydatki.

Poz. 1. płace urzędników .	69.360 K.
„ 2. płace sług . .	3.690 „
„ 3. adjuta . . .	1.600 „
„ 4. płace pomocn. kanc.	17.585 „
„ 5. dyurna . . .	15.082 „
„ 6. ryczałt do Skarbu Państwa za utrzymanie kasy funduszu propinac. .	20.000 „
poz. 7. czynsze najmu . .	7.000 „
„ 8. podatek wodociągowy	350 „
„ 9. koszta administracyi powiatowej . . .	52.000 „
poz. 10. dyety i koszta podróży członków Dyrekcyi	1.000 „
doz. 11. potrzeby kancelar.	4.000 „
„ 12. koszta zarządu .	3.000 „
„ 13. koszta sądowe .	1.200 „
„ 14. remuneracye, zapomogi i nieprzewidziane wydatki	20.000 „
Razem .	215.867 K.
Potrącając od spodziewanego dochodu	648.716 „
wydatki .	215.867 „
zostaje nadwyżka .	432.849 „

Izba bez rozprawy uchwala powyższy budżet galic. funduszu propinacyjnego rezerwowego na r. 1906 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi bankowej o petycyi Adeli Smolkowej, wdowy po ś. p. Władysławie Smolce, dyrektorze Banku krajowego, o podwyższenie pensyi wdowiej.

Sprawozdawca p. Maryewski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi.

Pensyę wdowią Adeli Smolkowej, wdowie po ś. p. Władysławie Smolce, dyrektorze Banku krajowego, podwyższa się z funduszu tegoż Banku do wysokości 2.000 K. rocznie.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi petycyjnej o petycyi służby oddziałowej w zakładzie dla umysłowo chorych w Kulparkowie w sprawie unormowania prowizyi służbowej.

Sprawozdawca p. Wurst uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

1. Dozorcy i dozorczynie chorych w zakładzie dla umysłowo chorych w Kulparkowie nabierają prawa pobierania prowizyi z funduszów zakładu w razie okaleczenia i nieudolności do służby po 10 latach służby w wysokości 40% ostatniej płacy, z doliczeniem do prowizyi także odpowiedniego odsetku dodatku służbowego.

2. Za każdy dalszy rok służby dolicza się przy wymiarze prowizyi 3% ostatniej płacy z wliczeniem dodatku, tak że prowizya po 20 latach wyniesie 70%, po 30 zaś latach równa się wysokości całej płacy.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1 i 2 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi petycyjnej o petycyi miasteczka Kołaczyc w sprawie pomocy technicznej do rekonstrukcyi wodociągów.

Sprawozdawca p. Wurst uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Petycyę miasteczka Kołaczyce o udzie-

lenie bezpłatnej pomocy technicznej dla wypracowania projektu o rekonstrukcyi wodociągu — przekazuje się Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 4. kwietnia 1905 LW. 29378 w przedmiocie wydzielenia gminy Bodzów wraz z obszarem dworskim z okręgu Sądu powiatowego w Skawinie, a przyłączenia do okręgu sądowego w Podgórzu:

Sprawozdawca p. Huza, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyraża c. k. Rządowi po myśli §. 2. ustawy z 11. czerwca 1868 Nr. 59 Dz. p. p. opinię, że w interesie należytego wymiaru sprawiedliwości i dogodności mieszkańców gminy Bodzów leży wydzielenie jej wraz z obszarem dworskim z okręgu Sądu powiatowego w Skawinie, a przydzielenie do okręgu Sądu powiatowego w Podgórzu.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 10. lutego 1905 LW. 108.780/1904 w przedmiocie wydzielenia gmin Wierzbowczyk i Orzechowczyk wraz z obszarami dworskimi z okręgu Sądu powiatowego w Założcach, a przydzielenia do okręgu otworzyć się mającego Sądu powiatowego w Podkamieniu powiatu brodzkiego.

Sprawozdawca p. Huza uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w myśl ustawy z 11. czerwca 1868 Nr. 59 Dpp. udziela c. k. Rządowi opinię, iż gminy Wierzbowczyk i Orzechowczyk wraz z obszarami dworskimi należy wydzielić z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Założcach, a przydzielić je do ustanowionego już i aktywować się mającego c. k. Sądu powiatowego w Podkamieniu, powiatu brodzkiego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 8. lipca 1905 LW. kr. 63670 w przedmiocie petycyi gminy Dąbie o wyłączenie jej wraz z obszarem dworskim z okręgu c. k. Sądu powiatowego i Starostwa w Pilznie, a przydzielenie do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Radomyślu i c. k. Starostwa w Mielcu.

Sprawozdawca p. Huza uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyraża w myśl ustawy z 11. czerwca 1868 Nr. 59 Dz. p. p. c. k. Rządowi opinię, że w interesie stron interesowanych i kraju leży wydzielenie gminy Dąbie wraz z obszarem dworskim z okręgu sądowego i starostwa w Pilznie, a przyłączenie do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Radomyślu i c. k. Starostwa w Mielcu.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 19. maja 1905 LW. kr. 38.762 w przedmiocie przeniesienia gminy Chocimierz wraz z obszarem dworskim z okręgu Reprezentacyi powiatowej w Horodence do okręgu

Reprezentacyi powiatowej w Tłumaczu a gmin Dobra szlachecka i Dobra rustykalna wraz z obszarami dworskimi z okręgu Reprezentacyi powiatowej w Dobromilu do Reprezentacyi powiatowej w Sanoku.

Sprawozdawca p. Huza uwolniony na wniosek sekretarza p Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączoną ustawę:

Ustawa

z dnia . . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zmianie obszarów Reprezentacyj powiatowych w Horodence, Tłumaczu, Dobromilu i Sanoku.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam:

Art. I.

Gmina i obszar dworski Chocimierz mają być wydzielone z okręgu Reprezentacyi powiatowej w Horodence i wcielone do okręgu Reprezentacyi powiatowej w Tłumaczu, a gminy i obszary dworskie Dobra szlachecka i Dobra rustykalna z okręgu Reprezentacyi powiatowej w Dobromilu do okręgu Reprezentacyi powiatowej w Sanoku.

Art. II.

Ustawa niniejsza wejdzie w wykonanie z dniem 1. stycznia roku następnego po jej ogłoszeniu.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z 8. lipca 1905 LW. kr. 63.671 w przedmiocie przeniesienia gmin i obszarów dworskich „Bonarówka“ i „Wysoka“ z okręgu ich dotychczasowych reprezentacyj powiatowych do okręgu reprezentacyi powiatowej w Rzeszowie.

Sprawozdawca p. Huza uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączoną ustawę:

Ustawa

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w przedmiocie zmiany obszarów reprezentacyi powiatowych w Krośnie, Jaśle i Rzeszowie.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zozporządzam:

Art. I.

Gmina i obszar dworski „Bonarówka“ mają być przeniesione z okręgu Reprezentacyi powiatowej w Krośnie, zaś gmina i obszar dworski „Wysoka“ z okręgu Reprezentacyi powiatowej w Jaśle do okręgu Reprezentacyi powiatowej w Rzeszowie.

Art. II.

Ustawa niniejsza wejdzie w wykonanie z dniem 1. stycznia roku następnego po jej ogłoszeniu.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 4. listopada 1905 godzinę 10. przedpołudniem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 15 popołudniu.

Marszałek:

S. Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*
Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

45. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu, Sejmu galicyjskiego

z dnia 4. listopada 1905.

Początek o godzinie 10. minut 40 przedpołudniem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, Ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 123.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś, c. k. wiceprezydent Rady szkolnej krajowej p. Płażek i c. k inspektor szkolny krajowy p. Bolesław Baranowski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 43-go posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 44-go posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 4. listopada 1905 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej: Ls. 3737, 3744 do 3747, 3750, 3761, 3762, 3768, 3770, 3772, 3774, 3777, 3778, 3782—3785, 3787—3791, 3793—3795, 3797, 3798, 3800, 3806—3810, 3812, 3814—3817, 3819.

Komisyi szkolnej: Ls. 3738—3740, 3748, 3760, 3767, 3769, 3773, 3776, 3779, 3792, 3796, 3805.

Komisyi gminnej: Ls. 3743, 3763.

Komisyi administracyjnej: Ls. 3765, 3766, 3775, 3801, 3802.

Komisyi prawniczej Ls.: 3742, 3764, 3771, 3780, 3813.

Komisyi gospodarstwa krajowego: Ls. 3741, 3749, 3781, 3799, 3804.

Komisyi drogowej: Ls. 3786, 3803.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 3776 Komitetu pracy narodowej we Lwowie w sprawie polepszenia bytu nauczycieli ludowych przemawia p. Głąbiński popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przedzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi: Ls. 3789 gminy Toki, pow. Jasło, o zapomogę dla pogorzelców przemawia p. Wesoliński, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi: Ls. 3790 Wojciecha i Malgorzaty Urbanów w Wielowsi

o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów leczenia ich syna w Kulparkowie w kwocie 174 kor. przemawia p. Krempa, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3792 mieszkańców m. Tarnopola o nadanie prawa publiczności pryw. seminaryum nauczycielsk. żeńskiemu przemawia p. Michałowski popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonego wniosku i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek.

Zważywszy, że obecne stosunki drożyźniane postawiły nauczycieli ludowych w Samborze, którzy już od szeregu lat nie mogą utrzymać się z nader szczupłej płacy, w niezwyczajnie trudne położenie, wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić, zanim nastąpi regulacya płac w całym kraju, dla nauczycieli ludowych w Samborze dodatek drożyźniany.

Wnioskodawca:
Tomaszewski w. r.

Maryewski, Jahl, Rotter, Tarnawski, Michałowski, Hnza, Włodek F., Bnynowski, Vayhinger, Jabłoński, Witosławski, Bednarski, Maiss, Michalski, Wurst.

Interpelacya

posła Krempy i towarzyszy do JWPana Komisarza rządowego dotycząca nadużyć c. k. Sądu powiatowego w Kolbuszowej w sprawie prowizoryalnej włościanina Jakóba Fryca z Nowej wsi, powiat Kolbuszowa, obecnie w Dupont Pensylwania Luzerne Co, Nord Ameryka się znajdującego.

W roku 1897 kupił Jakób Fryc od Michalskiego Michała w gminie Nowa wieś realność whl. 131 ks. gr. za kwotę 1370 K. Realność ta składa się z gruntu ornego i łąki, graniczącej od wschodu z lasem dworskim hr. Tyszkiewicza.

Przy odbiorze tej realności odmierzono i oddano Frycowi przez c. k. autoryzowanego nadgeometrę połowę rowu granicznego, który też i poprzednik jego miał w używaniu. Fryc, po oddaniu mu w fizyczne posiadanie używał bez przeszkody połowę rowu, pasł bydło, używał rosnące tam krzewy, grabił liście ect. etc., aż do roku 1904 w obecności służby dworskiej i właściciela p. hr. Tyszkiewicza.

Od 10. lipca 1904 rozpoczęła się walka dwóch sąsiadów: hrabiego z chłopem; sekatury ze strony dworu i zemsta w ostateczny sposób za to jedynie, iż Fryc nie życzył sobie być uległym dworowi. Gdy Fryc kosił trawę na swej łące, kazano słudze dworskiemu Piotrowi Ofiarze zabrać koszącemu kosę; dalej dwór rozpoczął wspólne używanie połowy rowu przez Fryca nabytego. Fryc w dniu 20. lipca 1904, chcący skorzystać z ustawy prowizoryalnej, wniósł skargę do L. cz. C. II. $\frac{243/4}{1}$ przeciw hr. Tyszkiewiczowi i wspólnikom o naruszenie współposiadanego rowu granicznego i w wyłącznem posiadaniu łąki pod l. k. 436/3 wchodzącej w skład realności lwh. 131 w Nowej wsi, zapodawszy świadków.

Wskutek skargi termin odbył się 30. sierpnia 1904. Pełnomocnik hrabiego nie dopuścił świadków do przesłuchania. Była też wprawdzie komisya prowizoryalna na miejscu przedmiotu spornego, a nawet sprowadzono inżyniera, który pod dniem 18. listopada 1904, aby sprawę przedłużyć, nie zabrał z sobą map, oświadczywszy, że bez map dokładnie granicy oznaczyć nie może; zaś sędzia na dobitek tego w protokole zanotował wbrew woli Fryca, że obie strony

zgadzają się na spoczywanie sporu aż do maja 1905 r.

Fryc przeczuwając, iż ten proces go zrujnuje, a chcąc uniknąć zupełnej ruiny, był zmuszony wyjechać za zarobkiem, by mógł spłacić niesprawiedliwie narobione mu koszta, do Ameryki.

Do obecnej chwili spór ten prowizoryalny nie jest zakończony.

Hr. Tyszkiewicz, względnie za jego wiedzą służba dworska, niszczy ziemiopłody Fryców bezkarnie. Mściwość dworska posunęła się do ostatecznych granic i wpływ hrabiego jest tak dalece niesprawiedliwy, a sięgający, — że ani zaprzysiężeni taksatorzy, ani wójt nie chcą się p. hrabiemu narażać i szkody szacować. Co gorsza, sędzia dotyczący, będący pod wpływem hrabiego, u którego mieszka, przewleka sprawę bez końca.

Chłop pracuje w Ameryce, a słudzy hrabiego niszczą jego mienie i ustawicznie sekwestrują żonę Fryca za szkody wrzekomo wyrządzone na spornem terytoryum.

Nadmienić należy, iż wszelkie upominania się żony Fryca w sądzie kolbuszowskim o załatwienie rzeczonej sprawy prowizoryalnej bywają w tymże sądzie wyśmiane.

To charakterystyczny obrazek z dziedziny dwóch sąsiadów: pana i chłopa, wreszcie stronniczości sędziego, która się przedstawia, jak się z chłopami postępuje.

Z tego powodu zapytują podpisani JWPana Komisarza rządowego:

1) Co zamierza uczynić, ażeby ustawy zasadnicze, równe dla wszystkich, były przez organa dotyczące należycie wykonywane.

2) Czy nie uznaje za stosowne poczynić wszelkie kroki do zarządzenia bezzwłocznej końcowej rozprawy, gdyż zachodzi podejrzenie stronniczości sądu kolbuszowskiego, a uchylenia włościan od krzywdy jaką czyni hrabia chłopu tym procesem.

Lwów, dnia 3. listopada 1905.

Interpelant:

Franciszek Krempa w. r.

Stapiński, Bojko, Skołyszewski, Kramarczyk, Mazikiewicz, Barabasz, Korol, Bohaczewski, Szwed, Szponder, Oleśnicki, Włodek, Ostapczuk, Staruch.

Interpelacya

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie kar nałożonych na kilkudziesięciu mieszkańców Białobrzeg pow. Krosno za czerpanie solanki.

W roku 1904 wniosła gmina Białobrzegi prośbę do c. k. okr. Dyrekcyi skarbu w Sanoku o zezwolenie na czerpanie wody słonej ze źródeł solankowych w tej gminie się znajdujących. Okr. Dyrekcya skarbu na prośbę tę nie udzieliła żadnej odpowiedzi. W myśl zasady: „kto milczy, ten przyzwala", interesowani gospodarze, znajdujący się w rozpaczliwem położeniu z powodu braku dobrej paszy dla bydła, otworzyli jedno źródło solne i pobrali nieco tej słonej wody. Wtedy dopiero straż skarbowa w Krośnie, dowiedziawszy się o tem, uczyniła doniesienie o czerpaniu owej solanki, zjechał z Sanoka komisarz okr. Dyrekcyi skarbu na śledztwo raz, drugi i trzeci i pod grozą przysięgi, wymuszanej na interesowanych, ustalił, że pewną ilość słonej wody zaczerpnięto i obłożył za to właściciela gruntu, na którego gruncie owo źródło otwarto, grzywną 400 koron, a kilkudziesięciu gospodarzy grzywnami po kilka, kilkanaście i kilkadziesiąt koron. Na szczęście dotychczas na tem stanęło, egzekucya nałożonych grzywień nie nastąpiła.

Z uwagi, że posucha w r. 1904 postawiła włościan w całej zachodniej Galicyi i w Białobrzegach także w wyjątkowo trudnem położeniu, i że gospodarze w Białobrzegach, mając źródła solankowe u siebie, byli do pewnego stopnia zmuszeni do czer-

pania owej wody słonej, aby ratować inwentarz bydlęcy; zważywszy, że Sejm kraj. w r. 1904 wezwał c. k Rząd do przyzwolenia na czerpanie surowicy solnej w kilkunastu gminach, które o to prosiły, a więc i Białobrzegi miały prawo wnioskować, że i im nie byłby Sejm krajowy odmówił poparcia;

zważywszy, że część winy za przekroczenie dotyczących postanowień prawnych spada także na c. k. władze wobec tego że okr. Dyrekcya skarbu w Sanoku zaniedbała odpowiedzieć na prośbę Białobrzeg przed otwarciem źródła wniesioną:

podpisani zapytują, czy c. k. Rząd zechce zarządzić odpisanie nałożonych na mieszkańców Białobrzeg grzywien za czerpanie wody słonej, względnie za otwarcie owego źródła.

Lwów, dnia 3. listopada 1905.

Interpelant:

Jan Stapiński w. r.

Bojko, F. Włodek, Krempa, Oleśnicki, Bohaczewski, Kramarczyk, Szwed, Potoczek, Barabasz, Szponder, Stojałowski, Szajer, Ostapczuk, Effinowicz.

Interpelacya

posła Jana Stapińskiego do c. k. Rządu w sprawie bezprawnego wyrębu lasów w Kamienicy.

Lasy kamienieckie, prawie nietykalne, kupił przed 20-tu laty p. Leon Jaffe i pierwszy rozpoczął wyręby. Do rąbania nie miał żadnych planów, ale prowadził wyręby miernie i prawidłowo — tak, że wszelkie odpadki uprawnieni włościanie w ciągu roku pobrali, a zrąb, uprzątnięty w następnym roku zakulturował. Sprzedawszy Kamienicę, pozostawił zrębów przeszło 1000 morgów, dostatecznie i wszędzie nasieniem smerokowym zasianych. — Są to właśnie te kultury i młodniki, któremi się p. Lipiński szczyci.

Następni właściciele: hr. Potulicki i hr. Dębicki, sprzedali żydom i prusakowi łącznie 2500 morgów. Wnet potem przeszedł majątek cały na własność p. Lipińskiego, który zaraz sprzedał wielką przestrzeń lasu na „kluczkach“ żydom nowotarskim. Prawdą jest, że p. Lipiński odpłacił kupca prusaka, ale nie z obawy, że kupiec ten niszczy las, lecz dla własnego zysku, bo po odpłaceniu jego więcej sprzedał żydom z wielką dla siebie korzyścią.

W bieżącym zaś roku sprzedał szanowny p. poseł resztę drzewa w lasach żydom i to w takiej ilości, jakiej już może w jego lasach niema. Jawnie oświadczył to proboszcz kamienicki ks. Górski, a sam przerażony utratą poboru drzewa dla plebanii, wniósł przez konsystorz biskupi w Tarnowie prośbę do Namiestnictwa o wstrzymanie tak wielkiego cięcia.

Kto p. Lipińskiemu takie plany wyrobił, że we wszystkich lasach tnie dowolnie taką ilość drzewa bez ładu i składu, nie wiemy.

Na „bukowinie“ wielka przestrzeń lasu to prawdziwy ogród w prześlicznem położeniu. Las ten, ścięty przed 35 laty, przyniósł dworowi tysiące prześlicznego materyału na deski i gonty. Grzywna 200 kor., którą Starostwo p. Lipińskiemu za bezprawne wycinanie tego lasu nałożyło, jest po prostu śmieszną, a rekurs p. Lipińskiego chyba prostem urągowiskiem, bo nie 200 K, ale 2.000 K kary byłoby jeszcze za mało za zniszczenie tak młodego i ładnego lasu. Obszerne przestrzenie zrębów nie zalesione, stoją pustką. W innych zrębach od biedy jako tako zakulturowanych sprzedaje właściciel sianożęć i sam użytkuje, nie zwracając uwagi, że tysiące młodych zagajników pada pod kosą i sierpem. Uprawnionym z 7-miu gmin i plebanii przez nadmierne i zupełne wycięcie lasów braknie dla kilku tysięcy ludzi opału. Dziś, jak sam p. Lipiński w wspomnianym artykule wyznał, zaledwie $^1/_8$ część uprawnieni wybierają z tej ilości odpadków, jaka się w lasach

znajduje, w istocie zaś $^1/_{100}$ części uprawnieni nie wybiorą i ta reszta zguije, chociaż mogłaby posłużyć na opał przez kilkadziesiąt lat. Grubszego drzewa, choćby nadpsutego, właściciel brać nie pozwala. Na czem więc p. Lipiński swoje twierdzenie opiera, że włościanom opału nie zabraknie?

Chyba na tych pniakach, które po zrębach pozostają. Zapewne, dla p. Lipińskiego serwituty chłopskie to wielka bolączka, bo gdyby nie to, jużby kamienickie lasy były znikły, ale dla 380 uprawnionych jest to wielkie dobrodziejstwo, bo każdy z nich ma prawo pobrać rocznie 76 fur drzewa na opał. Że właściciel chciał traktować o wykupno, to prawda, ale na korzyść własną, a ze szkodą włościan, bo na jednego uprawnionego obiecywał $1^1/_2$ morgi gołego zrębu, a nie, jak twierdzi, 4 morgi. Gmina Zbłudza zgadzała się w obecności p. starosty z Limanowej na 115 morgów zrębu dla 34 uprawnionych, dopłacała nawet 4.000 K, ale p. Lipiński zażądał wtedy dopłaty 8.000 K, wobec tego ugoda do skutku przyjść nie mogła. Włościanie Zalesia ugodzili się z p. Lipińskim, który kazał im do siebie przyjść do podpisania kontraktu, gdy jednak przybyli, oświadczył im, że tyle nie da. Wyrodziła się stąd ogromna nieufność i niechęć włościan do p. Lipińskiego, gdyż poznali, że pan ten danego słowa nie dotrzymuje, na co mają i inne liczne dowody.

Od wiosny b. r. żyd kupiec, mając po 400 robotników dziennie, naścinał tyle drzewa, że, jak sam powiada, w trzech latach go jeszcze nie wywiezie, czemu p. Lipiński świadomie zaprzecza, ale czyni to prawdopodobnie dlatego, by się przed władzami zasłonić.

Chociaż dnia 29. sierpnia komisya na miejscu w Kamienicy zakazała zupełnie dalszego wyrębu, to żyd już na drugi dzień wyszedł z robotnikami pod „bukowinę“ i Szczawę i swoim porządkiem las ścina dalej, przyczem drwi sobie z chłopów, iż będą chodzić ze skargami, podczas gdy on las będzie rąbał. Wskutek depeszy wysłanej przez włościan uprawnionych do p. Namiestnika, poleciło Namiestnictwo reskr. z dnia 27. lipca b. r. L. IX. $\frac{655}{9}$ starostwu w Limanowej zbadanie stanu rzeczy i wydanie odpowiedniego zarządzenia. Już przedtem dnia 25. lipca b. r. wszyscy wójci wraz z pełnomocnikami byli u p. starosty z zażaleniem i doniesieniem, co się dzieje z lasami, na co starosta wobec marszałka powiatowego oświadczył, że lasy kamienickie są zamknięte, których pod karą właścicielowi rąbać nie wolno, p. Lipiński jednak ścina las zamknięty i drzewo wywozi, chociaż przy zamknięciu lasu i wywóz powinien mu być wzbroniony. Dnia 19. września b. r. byli w tej sprawie naczelnicy okolicznych gmin u p. Namiestnika, który przyrzekł zadość uczynić ich żądaniu.

Dotąd jednak władza administracyjna nie wydała stanowczego zakazu i nie zarządziła żadnych kroków celem ukrócenia uzurpowanych praw przez p. Lipińskiego.

Wobec tego wzywamy Rząd, aby bezzwłocznie dla zachowania spokoju i usunięcia rozgoryczenia w sferach włościańskich, uprawnionych do pobierania drzewa w lasach kamienickich, zarządził zamknięcie tych lasów i wydanie zakazu wywozu.

We Lwowie, dnia 3. listopada 1905.

Interpelant:

Jan Stapiński w. r.

Huryk, Filip Włodek, Krempa, Kramarczyk, Mazikiewicz, Effinowicz, Barabasz, Bojko, Szponder, Korol, Szajer, Stojałowski, Oleśnicki, Bohaczewski.

Interpelacya

posła Franciszka Krempy i tow. w sprawie niezałatwionego protestu przeciw wyborom do Rady gminnej w Posadzie nowomiejskiej powiat Dobromil do JW Pana Komisarza rządowego.

Przeciw wyborom odbytym na dniu 15.

września 1904 r. w gminie Posada nowomiejska wniosło grono wyborców protest w dniu 19. września tegoż roku. Protest ten odesłany został do c. k. Namiestnictwa dopiero 28. stycznia b. r.

W maju b. r. wraca powyższy protest napowrót do Starostwa dobromilskiego w celu zbadania sprawy, co przeznaczono c. k. żandarmeryi w Nowem mieście.

Po zbadaniu sprawy żandarmerya odesłała wspomnianą sprawę znowu do Starostwa w Dobromilu, to zaś znowu do c. k Namiestnictwa we Lwowie na dniu 2. lipca b. r., gdzie dotychczas niezałatwiony spoczywa.

Zważywszy nadmienione fakta, podpisani zapytują JW. Pana Komisarza rządowego: czy skłonny jest położyć koniec tej jednorocznej przeszło wędrówce wspomnianego protestu przez najszybsze załatwienie, a następnie, wobec że podobne paraliżowanie roboty gminnej przez strony niezałatwionych protestów jest na porządku dziennym, czy skłonnym jest polecić podwładnym organom, aby podobne sprawy w najkrótszym terminie załatwiano.

Lwów, dnia 4. listopada 1905.

Interpelant:

Franciszek Krempa w. r.

Stapiński, Ostapczuk, Szponder, Staruch, Barabasz, Korol, Bohaczewski, Bojko, F. Włodek, Skołyszewski, Kramarczyk, Szwed, Oleśnicki, Mazikiewicz.

Interpelacya.

posła Jana Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie nadużyć Władz podatkowych.

Przed laty 14 kupił w Żurawnie jeden z tamtejszych włościan grunt i odtąd opłacał podatek wynoszący około 40 K. rocznie, nigdy z zapłatą tego nie zalegając W roku bieżącym Urząd podatkowy. wystąpił z żądaniem uiszczenia zaległości z r. 1897 w kwocie 123 K 42 h.

O istnieniu tej zaległości kontrybuent podatkowy nie wiedział zupełnie, gdyż Urząd podatkowy nigdy dotąd tej zaległości nie wykazywał i z roku na rok odbiór całego należnego podatku potwierdzał.

W jaki sposób obecnie tę zaległość odnaleziono — to pozostanie niezawodnie zagadką, nad której rozwiązaniem potrudzić się zechce niezawodnie Rząd przed odpowiedzią na tę interpelacyę.

Podpisani konstatują jedynie fakt, że zaległość, rzekomo z roku 1897 pochodzącą teraz dopiero sobie przypomniano i równocześnie zastosowano do kontrybuenta, zupełnie na to nieprzygotowanego — środki egzekucyjne z całą bezwzględnością, jakkolwiek w tym wypadku prawo skarbu rządowego, uległo już przedawnieniu.

Wobec tego bezprawia fiskalnego, obliczonego oczywiście na nieporadność kontrybuenta i jego nieświadomość, zapytujemy c. k. Rząd, czy skłonnym jest pouczyć wszystkie podległe sobie władze skarbowe o tem, iż przedawnionych pretensyi skarbu rządowego dochodzić nie wolno, czy w danym razie zechce Rząd bezwłocznie wdrożoną egzekucyę cofnąć i kontrybuenta od zapłacenia rzekomej zaległości uwolnić i tem samem od grożącej ruiny go ochronić. — Zarazem zapytujemy Rząd, czy zechce nareszcie ogólny ucisk fiskalny uchylić i zamknąć działalność władz skarbowych w stosunku do kontrybuentów w granicach obowiązujących ustaw.

We Lwowie, dnia 4. listopada 1905.

Interpelujący:

Stapiński w. r.

Krempa, F. Włodek, Bojko, Oleśnicki, Korol, Bohaczewski, Mazikiewicz, Effinowicz, Michałowski, Tomaszewski, Wiśniewski, Szponder, Buynowski, Staruch.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Interpelacya

do c. k. Rządu w sprawie wyborów gminnych w gminie Hniliczki powiatu zbaraskiego.

W gminie Hniliczki nie może dojść do skutku ukonstytuowanie się nowej rady gminnej. Pierwsze wybory nowej Rady gminnej odbyły się jeszcze dn. 11. sierpnia 1903 lecz z przyczyny nielegalności zostały unieważnione. Drugie wybory odbyły się 4. lutego 1904, a trzecie 10. września 1904. Lecz przy tych wyborach znowu zaszła nielegalność, a to ta, że zamiast na każde koło z osobna, wyborcy głosowali na wszystkie trzy koła razem. Z tego powodu odbyły się ostatnie wybory dnia 25. lutego 1905, przy których znowu Zwierzchność gminna może umyślnie wymazała z I. koła Wasyla Hałaburdę i Antoniego Weżnego, a natomiast wpisała Piotra Dowbana i Nastię Jaworską.

Ponieważ zachodzi usprawiedliwione podejrzenie, że Zwierzchność gminna umyślnie dopuszcza się nadużyć i nieformalności, ażeby stara rada jak najdłużej mogła urzędować, przeto zapytują podpisani:

Co zamyśla zarządzić c. k. Rząd, ażeby nowa legalna rada gminna w gminie Hniliczki jak najspieszniej mogła ukonstytuować się?

Interpelant:

Dmytro Ostapczuk w. r.

Barabasz, Huryk, Staruch, Kramarczyk, Potoczek, Szwed, Bojko, Elfinowicz, Glidziuk, Oleśnicki, Bohaczewski, Mazikiewicz, Stapiński, F. Włodek, Stojałowski, Korol, Mogilnicki.

Interpelacya

do c. k. Komisarza rządowego.

Pod dniem 6. kwietnia 1904 l. 10871 udzieliło c. k. Starostwo w Sokalu gminie Torki kartę przemysłową na prowadzenie handlu towarów mięszanych z upoważnieniem prowadzenia tego handlu przez zastępcę Petra Cebulę.

Zastępca ten został zasądzony prawomocnemi orzeczeniami z 11. czerwca 1904 l. 16491 i z 3. marca 1905 l. 8610 za przekroczenie z §. 33 ust. przem. na kary pieniężne za sprzedaż trunków propinacyjnych.

W miesiącu marcu r. b. przeprowadzono rewizyę w prywatnem mieszkaniu zastępcy, względnie zarządzającego Petra Cebuli i tam znaleziono $^{1}/_{2}$ litry wódki, którą tenże Cebula sprowadził dla siebie, dla własnego domowego użytku.

Na tej podstawie c. k. Starostwo w Sokalu rozporządzeniem z 25 lipca 1905 l. 24012 orzekło po myśli §. 138 b i 139 ust. przemysł. utratę prawa prowadzenia przemysłu, t. j. handlu towarów mięszanych przez gminę Torki, unieważniło kartę przemysłową raz na zawsze, a nadto orzekło usunięcie zastępcy przemysłowego Piotra Cebuli raz na zawsze od prowadzenia handlu towarów mięszanych czy to w charakterze zastępcy, czy na własną rękę; w końcu wstrzymało to c. k. Starostwo dalsze prowadzenie handlu towarów mięszanych w Torkach z chwilą doręczenia orzeczenia, motywując to zarządzenie tem, że dalsza nieuprawniona sprzedaż propinacyjnych trunków naraża tamtejszego propinatora Mojżesza Safira na znaczne straty.

Przeciw temu orzeczeniu wniosła gmina Torki i jej zastępca przemysłowy Petro Cebula w prawnym terminie, t. j. 20. sierpnia r. b. rekurs do c. k. Namiestnictwa przez c. k. Starostwo w Sokalu, to chociaż od czasu wniesienia tego rekursu minęło już pełnych dwa miesiące, chociaż sklep gminny w Torkach przez ten czas zamknięty, a nagromadzone tam towary wystawione są na zepsucie, przez co gmina Torki wystawioną jest na znaczne i nie dające się powetować straty, rekurs ten do dzisiaj nie rozstrzygnięty i jak wieść niesie, spoczywa jeszcze w Starostwie w Sokalu.

Ponieważ wydane przez Starostwo orzeczenie jest wprost przeciwne prawu i samowolne, a wystawia gminę Torki i jej przemysłowego zastępcę Piotra Cebulę na bardzo bolesne straty, wobec czego czem spiesznlejsze uchylenie jego jest następstwem sprawiedliwości, podpisani zapytują:

1. Czy gotów jest c. k. Rząd zarządzić, ażeby rekurs gminy Torki przeciw bezpodstawnemu orzeczeniu c. k. Starostwa w Sokalu z 25. lipca 1905 l. 24012 był niezwłocznie załatwiony.

2. Jakie środki zamierza c. k. Rząd przedsięwziąć, ażeby położyć kres takim bezpodstawnym zarządzeniom władz administracyjnych?

We Lwowie, dnia 3. listopada 1905.

Interpelant:
Korol w. r.

Bobaczewski, Ostapczuk, Huryk, Barabasz, Staruch, Mogilnicki, Mazikiewicz, Effinowicz, Krempa, Oleśnicki, Glidziuk, Potoczek, F. Włodek, Szwed, Kramarczyk.

Marszałek krajowy oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanego wniosku umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek udziela głosu p. Władysławowi Czaykowskiemu w sprawie formalnej.

Przemawia p. Władysław Czaykowski i wnosi, by przydzielone komisyi prawniczej sprawy Ls. 2710, 2711 i 2712, t. j. wnioski p. Oleśnickiego z projektem ustawy zmieniającej postanowienia §. 16. ust. gm. z r. 1866, względnie ustawy z 21. marca 1888 Nr. 40 Dz. u. kr., z projektem ustawy zmieniającej §. 8. ordynacyi wyborczej powiatowej, wreszcie z projektem ustawy zmieniającej §. 14. ordynacyi sejmowej wyborczej odstąpić komisyi administracyjnej.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek formalny p. Władysława Czaykowskiego.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Sali o przyznanie nauczycielstwu ludowemu w Brodach dodatku drożyźnianego na r. 1905|906.

Przemawia p. Sala uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Effinowicza o pomoc dla nauczycielstwa ludowego w Brodach.

Przemawia p. Effinowicz uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Wiśniewskiego o przyznanie nauczycielstwu ludowemu miasta Drohobycza dodatku do płacy z powodu drożyzny.

Przemawia p. Wiśniewski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Rozprawa szczegółowa nad sprawozdaniem komisyi szkolnej o stanie szkół średnich.

Sprawozdawca czyta:

I. Sprawozdanie c. k. Rady szkolnej krajowej za rok 1903|1904 przyjmuje Sejm do wiadomości.

Przemawia p. Stojałowski.

Marszałek przerywa mowcy i wzywa, by przemawiał tylko do I. wniosku komisyi.

Przemawia dalej p. Stojałowski.

Przemawia p. Tomaszewski.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia c. k. wiceprezydent Rady szkolnej krajowej p. Płażek.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek I. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

II. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby zakładał nowe szkoły średnie, ze szczególnym względem na okolice, które ich najbardziej potrzebują.

Przemawia p. Stapiński i stawia następującą poprawkę:

1) po słowie „ażeby" we wniosku II. komisyi wstawić słowa „równomiernie z innymi krajami koronnymi traktował Król. Galicyę i pod względem wyposażenia w szkoły średnie i...".

2) aby na końcu wniosku II komisyi dodać słowa: „jako to: w Oświęcimiu, Myślenicach, Tarnobrzegu, Limanowy, Dynowie, Wieliczce i innych".

Izba popiera poprawkę p. Stapińskiego.

Przemawia p. Mazikiewicz.

Przemawia p. Korol i stawia następujący dodatek do wniosku komisyi: „a w szczególności, aby w mającej się utworzyć szkole średniej w Sokalu zaprowadził ruski język wykładowy".

Izba nie popiera poprawki p. Korola.

Przemawia p. Maryewski i stawia następującą poprawkę: „bez względu na prestacye i daniny, jakie gotowe na siebie przyjąć współubiegające się gminy".

Izba popiera poprawkę p. Maryewskiego.

Przemawia p. Krempa.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Skołyszewski i stawia następującą poprawkę, aby we wniosku II. komisyi zamiast słów: „które ich najbardziej potrzebują" umieścić słowa: „Uwzględniając przedewszystkiem mniejsze miasta".

Izba popiera poprawkę p. Skołyszewskiego.

Przemawia p. Kramarczyk i stawia następujący wniosek: „Wzywa się Rząd o założenie szkoły gimnazyalnej w mieście Białej".

Marszałek wzywa, by posłowie poprawki mieli przygotowane na pismie.

Marszałek oznajmia, że wniosku p. Kramarczyka, jako osobnej rezolucyi, do wniosku II. komisyi nie należącej, nie można poddać w tem miejscu do poparcia.

Przemawia p. Stojałowski i wyjaśnia wniosek p. Kramarczyka.

Marszałek wyjaśnia zgłoszone wnioski p. Stapińskiego, Maryewskiego, Skołyszewskiego i Kramarczyka, i oświadcza, że wniosek p. Kramarczyka mógłby tylko jako poprawkę do wniosku II. komisyi i do poprawki p. Stapińskiego poddać pod uchwałę Izby, a nie jako osobny wniosek.

P. Kramarczyk oświadcza, że zgadza się na ten sposób postępowania.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala ustęp pierwszy wniosku II. komisyi w brzmieniu zaproponowanem przez komisyę, a to „II. Wzywa się c. k. Rząd, aby zakładał nowe szkoły średnie", następnie oddzielnie odrzuca poprawkę p. Skołyszewskiego, dalej uchwala oddzielnie ustęp drugi wniosku II. komisyi w brzmieniu komisyi, a mianowicie: „ze szczególnym względem na okolice, które ich najbardziej potrzebują", następnie osobno uchwala popraw-

kę p. Maryewskiego w następującem brzmieniu: „bez względu na prestacye i daniny, jakie gotowe na siebie przyjąć współubiegające się gminy“.

Wkońcu odrzuca Izba poprawkę p Stapińskiego wraz z dodatkową poprawką p. Kramarczyka, głosując oddzielnie nad 1. i 2. częścią poprawki p. Stapińskiego wraz z poprawką p. Kramarczyka.

Sprawozdawca czyta:

III. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby oprócz zakładania nowych szkół średnich zastanowił się nad niezwykłym a jednostronnym napływem młodzieży do gimnazyów, i tak przez szybsze zakładnie szkół z kierunkiem praktycznym, jak przez inne uregulowanie uprawnień uczniów szkoły takie kończących, zapobiegł szkodliwym skutkom, jakie dla młodzieży kończącej uniwersytet mógłby wywołać nadmiar kandydatów na ograniczoną liczbę posad, w zawodach wymagających studyów gimnazyalnych względnie uniwersyteckich.

Przemawia p. Skołyszewski.

Przemawia p. Stapiński i stawia wniosek na przejście do porządku dziennego nad wnioskiem III. komisyi.

Marszałek oznajmia, że wniosku p. Stapińskiego nie może poddać pod głosowanie, ponieważ w rozprawie szczegółowej regulamin nie dopuszcza wniosku na przejście do porządku dziennego, a posłowie zgadzający się z tym wnioskiem mają możność dać wyraz swemu przekonaniu, głosując przeciw temu ustępowi wniosku komisyi.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek III. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

IV. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby wyjaśnił powody, dla których wielokrotnie powtarzanych rezolucyi Wysokiego Sejmu w przedmiocie przywrócenia nauki religii do egzaminów dojrzałości, zaprowadzenia w gimnazyach obowiązkowej nauki history kraju rodzinnego i ustanowienia lekarzy szkolnych, nietylko dotąd nie uwzględnił i w życie nie wprowadził, ale nawet nie dał na nie żadnej odpowiedzi.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek IV. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

V. Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, żeby obmyśliła środki, któreby zapobiegły uczęszczaniu młodzieży szkolnej na przedstawienia teatralne dla niej niestosowne.

Znaczna liczba petycyi, a mianowicie:

petycya L. 2.637 s. 1.924 mieszkańców powiatu Limanowskiego o założenie szkoły realnej w Limanowej;

petycya miasta Nowego Sącza L. 2.803 s. 2068 o założenie szkoły realnej tamże;

petycya obywateli gmin Zasania i Garbarzy o założenie gimnazyum na Zasaniu w Przemyślu L. 2.623 s. 1.910 i 90 petycyi o założenie gimnazyum z językiem wykładowym ruskim w Brzeżanach, 65 petycyj o założenie gimnazyum z językiem wykładowym ruskim w Samborze — załatwione są tem samem.

Przemawia p. Skołyszewski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek V. komisyi.

Marszałek odczytuje rezolucyę p. Cieleckiego w następującem brzmieniu:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową i po dokładnem zbadaniu stosunków przemysłowych krajowych przedłożył na przyszłą sesyę sejmową wniosek dążący do pomnożenia szkół średnich zawodowych odpowiadających potrzebom kraju.

Marszałek otwiera rozprawę nad rezolucyą p. Cieleckiego.

Przemawia p. Cielecki i wnosi na odesłanie swej rezolucyi do komisyi szkolnej

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca

Izba uchwala przekazanie rezolucyi p. Cieleckiego komisyi szkolnej.

Marszałek odczytuje rezolucyę p. Oleśnickiego, w następującem brzmieniu:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby:

1) jak najprędzej otworzył drugie gimnazyum we Lwowie z ruskim językiem wykładowym, — a dopóki to nie nastąpi, podzielił teraźniejsze ruskie gimnazyum we Lwowie na zakład główny i filialny pod osobnym zarządcą i z osobnym stanem systemizowanych sił;

2) jak najprędzej przystąpił do budowy budynku na umieszczenie ruskiego gimnazyum we Lwowie;

3) w ruskiem gimnazyum w Przemyślu otworzył jeszcze po jednej paralelnej klasie w klasach I, II, V i VI i postarał się o odpowiedni lokal na ich umieszczenie;

4) w ruskiem gimnazyum w Kołomyi otworzył jedną klasę paralelną w klasie I. i postarał się o rozszerzenie budynku przez najem co najmniej czterech klas szkolnych i osobnej sali rysunkowej i gimnastycznej;

5) jak najprędzej załatwił wniesione z początkiem roku szkolnego 1905/06 prośby rodziców ruskich uczni gimnazyum w Brzeżanach, Stryju i Drohobyczu o zaprowadzenie klas paralelnych z ruskim językiem wykładowym;

6) w drodze przeniesienia nauczycieli zdolnych uczyć po rusku z polskich gimnazyów do ruskich uzupełnił brakujące w tychże ruskich gimnazyach miejsca ukwalifikowanych nauczycieli;

7) systemizowano w ruskich gimnazyach następujące nowe miejsca nauczycieli: w Tarnopolu jedno filologii klasycznej, jedno ruskiej mowy, jedno niemieckiej mowy, jedno historyi i jedno matematyki; w Kołomyi: jedno języka niemieckiego, jedno matematyki; w Przemyślu także jedno języka niemieckiego i jedno matematyki;

8) jak najprędzej zarządził nakład wyczerpanych podręczników dla szkół średnich z językiem wykładowym ruskim, jak także wydanie nowego podręcznika psychologii i postarał się o ułożenie i wydanie słowników łacińsko-ruskiego i grecko-ruskiego;

9) ażeby dla przyszłego układu książek szkolnych dla ruskich szkół średnich utworzył permanentną komisyę przy Radzie szkolnej krajowej, złożoną z fachowych pedagogów ze wszystkich gałęzi nauk wchodzących w zakres planu naukowego szkół średnich;

10) ażeby powołał i stale utrzymywał przy ministerstwie oświaty referenta dla ruskiego szkolnictwa z pomiędzy doświadczonych ruskich pedagogów, znających dokładnie stosunki i potrzeby ruskich szkół tak pod względem pedagogicznym, jak i dydaktycznym;

11) ażeby inspektorami dla ruskich szkół średnich ustanawiał tylko ludzi w ten sposób kwalifikowanych:

12) ażeby systemizował posady nauczycieli ruskiej mowy w gimnazyach w Jarosławiu, Jaśle, Kołomyi w I-szem gimnazyum, we Lwowie IV-tem V-tem i VI-tem gimnazyum, w Sanoku, w I-szem gimnazyum w Przemyślu i w I-szem w Tarnopolu, — w szkołach realnych: — w Jarosławiu, Lwowie, Tarnopolu, Stanisławowie i Śniatynie, — i posady ruskich katechetów w gimnazyach w Jaśle, w I-em w Kołomyi, I-em w Przemyślu i w szkołach realnych w Jarosławiu, Lwowie, Stanisławowie i Śniatynie;

13) ażeby dla szkoł średnich zachodniej Galicyi, w których jest tylko mała ilość uczni gr. kat. obrządku, systemizował jedną posadę gr. kat. katechety, któryby drogą objeżdżania poszczególnych gimnazyów zaspakajał potrzeby religijne tych uczni i poznajamiał ich z nauką gr. kat. obrządku;

14) ażeby rozpisując konkurs na opróżnioną posadę nauki gr. kat. religii w gimnazyum III-ciem we Lwowie, umieścił w konkursie zastrzeżenie, że wykład tej nauk ma być ruski.

Marszałek otwiera rozprawę nad tą rezolucyą i udziela głosu p. Oleśnickiemu

P. Oleśnicki przemawia i wnosi na odesłanie swej rezolucyi do komisyi szkolnej.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala przekazanie tej rezolucyi p. Oleśnickiego komisyi szkolnej.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi szkolnej o stanie szkół ludowych i seminaryów nauczycielskich w r. 1903|4, na podstawie sprawozdania Rady szkolnej krajowej.

Sprawozdawca p. Jaworski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie Rady szkolnej krajowej o stanie szkół ludowych i seminaryów nauczycielskich w roku 1903|4 przyjmuje się do wiadomości.

2. Wzywa się Radę szkolną krajową, aby posady głównych nauczycieli przy seminaryach nauczycielskich nadawano tylko kandydatom z egzaminem do szkół średnich.

3. Wzywa się c. k. Rząd, aby liczbę inspektorów krajowych pomnożył, — a posadę inspektora rolnictwa systemizował.

4. Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najrychlej przystąpił do zakładania nowych seminaryów nauczycielskich.

5. Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najrychlej przystąpił do budowy budynków dla seminaryów nauczycielskich, przedewszystkiem we Lwowie, Zaleszczykach, Sokalu i Tarnopolu.

Tem samem załatwionym został wniosek posła Kramarczyka i tow. w przedmiocie zmiany postanowień o przymusie szkolnym.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną i oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Małachowski, Stojałowski, Bohaczewski, Brunicki, Stadnicki, Głąbiński, Stapiński.

P. Małachowski na zapytanie Marszałka oznajmia, że przemawiać będzie *za* wnioskami komisyi, a p. Stojałowski *przeciw* wnioskom komisyi.

Przemawia p. Stojałowski.
Przemawia p. Małachowski.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie, przedtem udziela głosu p. Rayskiemu.

P. Rayski odczytuje następującą deklaracyę:

Wysoki Sejmie!

Z granic państwa, w którem największe dziedziny ziem naszych, największa część narodu żyje wyzuta z praw obywatelskich i narodowych, dochodzą wieści, które zdają się zapowiadać doniosłe przemiany i koniec bezprawia.

W tej chwili, która da Bóg może będzie świtem sprawiedliwości dziejowej, my synowie jednego i nierozdzielnego narodu, zebrani na Sejm w tej dzielnicy, szlemy braciom z pod zaboru rosyjskiego gorące wyrazy nadziei.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 6. listopada 1905 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 50 po południu.

Marszałek krajowy:
S. Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

46. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 6. listopada 1905.

Początek o godzinie 10 minut 40 przedpołudniem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 115.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś, c. k. Wiceprezydent Rady szkolnej krajowej p. Edwin Płażek i c. k. inspektor szkolny krajowy p. Bolesław Baranowski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 44-go posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 45-go posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że p. Kazimierzowi Lubomirskiemu udzielił urlopu na trzy dni.

Izba uchwala bez rozprawy udzielenie urlopu p. Pawlikowskiemu do końca sesyi sejmowej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 6. listopada 1905 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls. 3826 — 3828, 3842 — 3845, 3847, 3850 — 3868, 3870, 3875, 3880, 3882 — 3884, 3886 — 3891, 3892, 3893, 3895.

Komisyi szkolnej Ls. 3824, 3825, 3830, 3846, 3849, 3894.

Komisyi gminnej Ls. 3848, 3885.

Komisyi administracyjnej Ls. 3877 do 3879.

Komisyi prawniczej Ls. 3829.

Komisyi drogowej Ls. 3869.

Komisyi sanitarnej Ls. 3876.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3870 nauczycielstwa ludowego w powiecie bohorodczańskim o dodatek drożyźniany przemawia p. Barabasz popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonego wniosku i interpelacyj.

Sekretarz p. Mycielski czyta:

Wniosek.

Zważywszy, że drożyzna wzmagająca się z każdym rokiem, daje się dotkliwie odczuć ludności mniej zamożnej;

zważywszy, że nauczycielstwo szkół ludowych pobiera od szeregu lat płace więcej jak skromne, nie odpowiadające ich pracy i stosunkom drożyźnianym;

zważywszy, że miasta Podgórze, Jarosław, Rzeszów i Wieliczka należą do szeregu tych miast, w których drożyzna artykułów żywności i mieszkań doszła do niebywałej wysokości.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nauczycielom i nauczycielkom szkół ludowych w Podgórzu, Jarosławiu, Rzeszowie i Wieliczce przyznaje się do pensyi 25% dodatku drożyźnianego.

We Lwowie, dnia 6. listopada 1905.

Wnioskodawcy:
Maryewski i Jahl w. r.

Małachowski, Jabłoński, Wiśniewski, Buynowski, Witosławski, Schätzel, Maiss, Michałowski, Loewenstein, Tomaszewski, Huza, Rayski, Stapiński, Fruchtmann, Michalski.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Interpelacya

posła Filipa Włodka i tow. do JWPana Komisarza rządowego, w sprawie szkód poczynionych przez dziki na polach włościan gminy Serdycy w powiecie lwowskim.

Prawo polowania w gminie Serdycy wynajmuje br. Konstanty Brunicki i w lasach tych hoduje dziki, które rok rocznie wyrządzają na przyległych polach włościańskich ogromne szkody, niszcząc zasiewy i zebrane plony. Poprzednich lat za wyrządzone szkody br. Konstanty Brunicki poszkodowanym płacił według orzeczeń taksatorów gminnych. W ostatnim jednak roku odszkodowań płacić nie chce, motywując tem, że dzików nie hoduje, choć co roku na zimę stawia w lesie kopice strawy, a i umyślnie zabija konie dla dzików na żer. Prócz tego polowań nie urządza, przez co wraz z rosnącą liczbą dzików rosną i szkody na włościańskich polach. Szkody te w ostatnim roku przez dziki wyrządzone według orzeczeń taksatorów gminnych z dnia 19. kwietnia 1905 r. wynoszą 94 kor. 20 h., z dnia 27. lipca 1905 roku 116 kor., o czem gmina, gdy br. Konstanty Brunicki oświadczył, że nie zapłaci doniosła c. k. Starostwu, które jednak nic w tym kierunku nie przedsięwzięło.

Wobec tego zapytujemy się c. k. Rządu, kiedy wreszcie zarządzi, by podwładne mu organa słusznym żądaniom pokrzywdzonego ludu zadość uczyniły i br. Konstantego Brunickiego do zapłaty winnej sumy pokrzywdzonym zmusiły.

Lwów, dnia 6. listopada 1905.

Interpelant:
Filip Włodek w. r.

Krempa, Bojko, Kramarczyk, Stapiński, Szponder, Wesoliński, Barabasz, Oleśnicki, Bohaczewski, Effinowicz, Mazikiewicz, Potoczek, Szwed, Huryk.

Interpelacya

do Wysokiego c. k. Rządu.

Zważywszy, że do ćwiczeń wojskowych powołani bywają i tacy rezerwiści, którzy nie mają żadnego majątku, a rodziny swoje utrzymują wyłącznie groszem codziennie zapracowanym;

zważywszy dalej, że przez czas ćwiczeń wojskowych rodzina powołanego pozbawiona jest środków do wyżycia i utrzymania się, a częstokroć przy zdarzyć się mającej chorobie jest do ostatecznej nędzy doprowadzona,

zapytują przeto podpisani, czyli Wysoki c. k. Rząd nie byłby skłonnym ubogim rodzinom przez czas ćwiczeń wojskowych ich chlebodawców przyjść w pomoc i z

funduszów taks wojskowych choć skromne zasiłki na ich konieczne utrzymanie wyznaczyć?

We Lwowie, dnia 3. listopada 1905.

Interpelant:
W. Szwed w. r.

Eftinowicz, Szponder, Kramarczyk, Stapiński, Szajer, Potoczek, Bojko, F. Włodek, Korol, Bohaczewski, Huryk, Barabasz, Oleśnicki, Ochrymowicz, Mogilnicki.

Interpelacya

posłów Bednarskiego i ks. Szpondra do JWPana Komisarza rządowego w sprawie przyspieszenia utworzenia sądu obwodowego w Nowym Targu.

Zważywszy, że Wysoki Sejm rok rocznie uchwala rezolucye, domagające się od c. k. Rządu pomnożenia sądów obwodowych i powiatowych w Galicyi;

zważywszy, że potrzeba utworzenia sądu obwodowego w Nowym Targu ze względu na zbyt wielką odległość od Nowego Sącza jest powszechnie znaną;

zważywszy, że c. k. Rząd centralny mimo uznania konieczności utworzenia sądu obwodowego w Nowym Targu dotąd tego nie uczynił, na czem ludność całej okolicy pow. nowotarskiego cierpi;

podpisani zapytują się JWPana Komisarza rządowego, czy nie byłby skłonnym poczynić odpowiednich kroków celem skłonienia c. k. Rządu centralnego do przyspieszenia utworzenia c. sądu obwodowego w Nowym Targu.

Lwów, 6. listopada 1905.

Interpelanci:
Bednarski, ks. Szponder w. r.

Krempa, Bojko, Stapiński, F. Włodek, Kramarczyk, Szwed, Potoczek, Skołyszewski, Vayhinger, Rayski, L. Wiśniewski, Jabłoński, Huza, Tomaszewski.

Interpelacya

do c. k. Rady szkolnej krajowej w sprawie częstej zmiany książek szkolnych.

Jedna z największych uciążliwości, zwłaszcza dla tych, co mają dzieci w szkołach, jest częsta zmiana książek szkolnych. Niema roku, żeby nie wprowadzono jakiej nowej książki do szkoły w miejsce starej. Zmiany te dzieją się najbardziej w szkołach średnich. Dopiero zaprowadzono arytmetykę Bączalskiego, która była bardzo dobra, już wnet nastała arytmetyka Jamrógiewicza, później Brzostowicza, a teraz jest Kranca i to niespełna w 8 latach. Prawie co 2 lata nowa książka.

Była niedawno fizyka Soleckiego — wyrzucono ją i zrobiono miejsce dla fizyki Kaweckiego. A co historyj powszechnych się zmieniło; Sawczeński, Pitz, Gindeli, Lewicki, Pieniążek, Sokołowski i t. d. A teraz katechizmów najrozmaitszych, wypisów polskich, gramatyk! Gramatykę Małeckiego przerabiano prawie corocznie inaczej i jak znawcy twierdzą coraz to gorzej. Doczekała się przecież kilkanaście wydań — aż ją wreszcie wyrzucono i zaprowadzono Konarskiego. Wnet wyrzucą Konarskiego — bo pisze nową Zawiliński. A wypisów greckich i łacińskich! Była gramatyka Poplińskiego bardzo dobra i łatwa, bo wierszem napisana, to już jej dawno niema. Wprowadzano Samolewicza, Sołtysika, Kłaka. Były wypisy niemieckie Robena, Harwodta, zaprowadzono Germana i Petelenza. Obecnie Ippoldta. I tak bez końca aby handel szedł.

Rodzice płacą drogo za książki, uczniowie ich nie używają, bo są przeważnie do niczego, coraz to gorsze, a autorzy, wydawcy i księgarze się bogacą. Autorzy biorą po 100 koron za arkusz, a nadto procent od każdej sprzedaży książki przez długie lata. Prawdziwa lichwa książkowa i to na koszt biednych rodziców i tych, co płacą podatki.

Zapytujemy tedy c. k. Rząd, dokąd Rada szkolna będzie protegowała taki stan

rzeczy na niekorzyść uczniów, ich rodziców i całego kraju?

Lwów, dnia 6. listopada 1905 r.

Interpelant:
St. Potoczek w. r.

Kramarczyk, Szwed, Stojawski, Szponder, Skołyszewski, Włodek, Bojko, Stapiński, Oleśnicki, Bohaczewski, Huryk, Ostapczuk, Staruch, Mazikiewicz, Korol, Żardecki.

Interpelacya

posła Franciszka Krempy i tow. do Wydziału krajowego

w sprawie utworzenia przystanku na kolei lokalnej Trzebinia-Skawce na 28 kilometrze.

Gminy: Trzebieńczyce, Laskowa, Palczowice, Rudze, Bachowice i miasto Zator w powiecie wadowickim wnosiły dwa razy prośbę do Wydziału krajowego o utworzenie przystanku na kolei lokalnej Trzebinia-Skawce na 28 klm. W odpowiedzi na drugie podanie otrzymały pismo z c. k. Dyrekcyi kolei państwowych w Krakowie z dnia 16 maja 1905 l. 30779/III, w którymto piśmie oznajmiono stronom interesowanym, że w dniu 20 maja przybędą na miejsce delegaci w tej sprawie i aby gminy interesowane wysłały swoich delegatów, tudzież że koszta budowy przystanku obliczono na 500 koron, którą to kwotę muszą strony interesowane pokryć. Pismo to otrzymała zwierzchność gminna w Trzebieńczycach dnia 19 maja, więc nie miała czasu zawiadomić gmin wszystkich i tylko Trzebieńczyce i Laskowa były reprezentowane. Delegaci kolejowi oświadczyli delegatom gmin, że mogą mieć przystanek, ale muszą złożyć kwotę 500 koron, albo wybudować go sobie swoim kosztem, utrzymywać go i oświetlać. Na te jednak warunki delegaci gmin się nie zgodzili, motywując tem, że już przez opłacenie biletów koszta utrzymywania przystanków opłacać będą.

Wobec tego podpisani zapytują Wydział krajowy, czy zamierza skłonić się do żądań ludności i własnym kosztem przystanek na kolei lokalnej Trzebinia-Skawce utrzymywać.

We Lwowie, dnia 3 listopada 1905.

Interpelant:
Franciszek Krempa w. r.

Bojko, F. Włodek, Oleśnicki, Korol, Szponder, Barabasz, Ostapczuk, Bohaczewski, Huryk, Staruch, Effinowicz, Mazikiewicz, Stojałowski, Szajer.

Interpelacya

posła Franciszka Krempy i tow. do Komisarza rządowego, w sprawie nadużyć szkolnych w mieście Bełzie w powiecie sokalskim.

W mieście Bełzie od szeregu lat mimo obowiązującego przymusu chłopcy wyznania mojżeszowego uwalniani są od uczęszczania do szkoły na mocy świadectw lekarskich, wystawianych przez chirurga Bluma, a potwierdzanych przez fizyka, z ramienia Starostwa sokalskiego wysyłanego. Chłopcy ci jednak, rzekomo niezdolni do uczęszczania do szkół publicznych, stale uczęszczają do chejderów. W ten sposób przeszło 120 chłopców usuwa się od szkoły.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. rząd, czy jest skłonny do wydelegowania osobnej komisyi w sprawie przeprowadzenia śledztwa na miejscu i pociągnięcia do odpowiedzialności odpowiedzialnych za te nadużycia czynników.

Lwów, dnia 3. listopada 1905.

Interpelant:
Franciszek Krempa w. r.

Mazikiewicz, Stapiński, Bojko, Szponder, F. Włodek, Stojałowski, Oleśnicki, Szajer, Barabasz, Korol, Bohaczewski, Effinowicz, Ostapczuk, Huryk, Staruch.

Interpelacya

posła Jana Stapińskiego i towarzyszy do c. k. Namiestnictwa w sprawie fundacyi śp. Józefa Wieniawy-Zubrzyckiego.

S. p. Józef Wieniawa-Zubrzycki, umierając 17 sierpnia 1898 zapisał 70.000 kor. na założyć się mające Sanatoryum dla piersiowo chorych w Szczawnicy. Z kapitału tego po strąceniu 7.000 kor. jako należytość prawną dla c. k. Skarbu państwa, wypłacił c. k. Sąd w Nowym Sączu w listopadzie r. 1900 c. k. Namiestnictwu we Lwowie kwotę 67.229 K. 16 h.

Równocześnie zapisał ś. p. Zubrzycki willę, noszącą obecnie godło „Alma“, na zalesienie góry Bryjarki w Szczawnicy. Willa ta, przynosząca ponad 1.400 kor. rocznego dochodu, gdyż za tę cenę zawiadujący nią p. Wiśniewski wydzierżawić jej oferentom nie chciał, musiała za lat 7 przeszło 10.000 kor. dochodu przynieść, nie licząc procentów. Zalesienie to jest konieczne ze względu na coraz dotkliwszy brak wody w Zakładzie szczawnickim, który jest założony na stokach Bryjarki, a nie sprawia wielkich trudności, gdyż gmina chętnie odstąpiłaby te swoje nieużytki i liche pastwiska na Bryjarce za miernem odszkodowaniem.

Opinia publiczna, tak miejscowych obywateli, jak i sezonowych gości w Szczawnicy jest zaniepokojoną, dlaczego nie korzystają oni z tych zapisów? Z jakiego powodu tych fundacyj nie użyto na cele testamentem oznaczone i dlaczego administrator Almy nie podaje do wiadomości ogółu sprawozdania z dochodów tem bardziej, że opinia publiczna nie ma do tego człowieka zaufania.

Podpisani zapytują przeto c. k. Namiestnictwo dlaczego woli fundatora nie uczyniono zadość? dlaczego nie urządzono Sanatoryum? i czy c. k. Namiestnictwo do bezwłocznego założenia Sanatoryum w Szczawnicy, chociażby na małą skalę zaraz przystąpi? czy c. k. Namiestnictwo zechce zarządzić, aby p. Wiśniewski złożył szczegółowe rachunki ze swej administracyi i kwotę stanowiącą dochód z willi Almy za wszystkie lata i aby nareszcie do zalesienia góry Bryjarki przystąpiono.

Lwów, 3 listopada 1905.

Interpelant:
Jan Stapiński w. r.

Bojko, F. Włodek, Szponder, Oleśnicki, Ostapczuk, Barabasz, Huryk, Korol, Staruch, Bohaczewski, Mazikiewicz, Effinowicz, Stojałowski, Szajer, Krempa.

Interpelacya

posła Jana Stapińskiego i towarz. do c. k. Namiestnictwa w sprawie nadużyć w gospodarce funduszem kuracyjnym w Szczawnicy.

Statut dla zdrojowiska w Szczawnicy zaznacza w §. 17, że c. k. Namiestnictwo obowiązane jest czuwać nad tem, by funduszu kuracyjnego nie używano na pokrycie innych wydatków, prócz opisanych w §. 3 statutu, a ewentualnie zarządzić zwrot niewłaściwie wydanych z funduszu kuracyjnego pieniędzy. Mimo, że statut dla Szczawnicy wydanym został rozporządzeniem c. k. Namiestnictwa z dnia 15. sierpnia 1894 r., c. k. Namiestnictwo przez cały szereg ostatnich dwunastu lat nie poczuwało się do obowiązku przestrzegania tych, przez siebie ustanowionych postanowień i zamiast prowadzić ścisłą kontrolę w myśl §. 17 statutu dla Szczawnicy, zadawalniało się aż dotąd przyjmowaniem do wiadomości zamknięcia kasowego, które w myśl §. 16 corocznie przesylano c. u. Namiestnictwu. W odnośnym departamencie Namiestnictwa sprawdzano jedynie, czy poszczególne pozycye w zamknięciu kasowem są dobrze dodane, tj. czy nie popełniono błędu w sumowaniu, a zupełnie nie zadawano sobie trudu, czy wszystkie pozycye zgadzają się z postanowieniem §. 13, t. j. czy są statutem dopuszczalne; dalej czy rzeczywiście zużywano na podane cele wykazane sumy, czy zarachowane wydatki nie przekraczały rzeczywistej wartości nabytków, czy wszystkie pozycye były odpowiednio udokumentowane

kwitami, czy te kwity miały wartość prawną, czy nie były fałszowane itp.

Wskutek tej niedbałości, a już co najmniej dłuższej pobłażliwości referentów Namiestnictwa dla gospodarki szczawnickiej marnowano przez lat 12 grosz publiczny ściągany w formie taks zdrojowych z najnieszczęśliwszych i najbiedniejszych, bo chorych ludzi. Nie trzeba się więc dziwić, że dzierżawca Zakładu górnego w Szczawnicy, czując zupełną bezkarność, starał się jako przewodniczący komisyi zdrojowej (aż do r. 1904) sytuacyę dla siebie wyzyskać i zaprowadził aż do ubiegłego roku trwający zwyczaj, że obydwaj dzierżawcy, zapłaciwszy tylko muzykę i lekarza, dzielili się poprostu resztą funduszu zebranego z taks zdrojowych w stosunku, że dzierżawca górnego Zakładu pobierał $^2/_3$, a dolnego $^1/_3$ część taks, pod tytułem wynagrodzenia za utrzymanie parków w ten sposób, chociaż statut oznacza jasno cel, na jaki c. k. Namiestnictwo dozwoliło taksy kuracyjne z gości ściągać, taksy te ginęły w kieszeniach dzierżawców.

W roku 1904 przysłało nareszcie Namiestnictwo swego delegata do komisyi zdrojowej, który przez czas sezonu był przewodniczącym tejże. Chęć była dobra, lecz pożytek nie największy; przysłany komisarz, potrzebując rozmaitych grzeczności i świadczeń ze strony dzierżawcy górnego Zakładu, popadł w zupełną zaległość od tegoż i wskutek tego nie mógł bronić interesów gości, ani też poskramiać chciwości tego dzierżawcy; z tych samych względów nie mógł się zdobyć na złożenie bezstronnej relacyi Namiestnictwu o gospodarce szczawnickiej, a w szczególności o rabowaniu grosza publicznego!... Zmienił się więc tylko system, wystawiono rachunki i udokumentowano je bezwartościowymi kwitami i znowu przeważna część funduszu zdrojowego utonęła w kieszeni dzierżawcy górnego Zakładu. Wprawdzie na wiecu gości w r. 1904 podnoszono wiele nieporządków i jawnych nadużyć, a nawet poważne pisma podały takowe do wiadomości ogółu, lecz powołane do kontroli władze nie dały się z letargu rozbudzić. W ubiegłym sezonie 1905 r. sprawa nadużyć w gospodarce funduszem zdrojowym nabrała wprost skandalicznego rozgłosu; liczne korespondencye w dziennikach: „Słowo Polskie“ z daty 11 września, 15 września i 26 września; „Głos narodu“ z d. 11 października domagały się od powołanych władz przeprowadzenia ścisłych dochodzeń i wzięcia w obronę funduszów publicznych. Nieporządki i nadużycia były tak krzyczące, że nawet komisarz z Namiestnictwa, urzędujący w tym sezonie jako przewodniczący komisyi zdrojowej, widział się zmuszonym dla uspokojenia opinii miejscowej, zapewnić kilku miejscowych członków komisyi zdrojowej, że powróciwszy do Lwowa, złoży wprost JE. p. Namiestnikowi sprawozdanie o bagnie szczawnickiem i przedstawi konieczność sanacyi stosunków, tymczasem widocznie szampan bankietu pożegnalnego, wydanego przez dzierżawcę górnego Zakładu p. Wiśniewskiego dla swych popleczników, wymazał z pamięci p. komisarza dane przyrzeczenie, bo niemożliwem jest przypuszczenie, aby p. Namiestnik, powiadomiony przez swego podwładnego o skandalicznych nadużyciach, kazał sprawę zatuszować i nie zarządził ścisłych dochodzeń, tembardziej, że dotychczasowa bezkarność nadużyć demoralizuje ludność miejscową i odbiera jej zaufanie do naszych władz krajowych, a u gości zakordonowych wzbudza wstręt i oburzenie i wyrabia sąd, że nasze władze nie stoją wyżej od moskiewskich. Temu stanowi rzeczy koniecznie zaradzić należy, to też w poczuciu spełnienia naszego obowiązku obywatelskiego zwracamy uwagę c. k. Namiestnictwa na głosy opinii publicznej, a równocześnie podajemy szereg skonstatowanych faktów z tem zastrzeżeniem, że jestto zaledwie mała cząstka świństewek, któreby ścisłe dochodzenia wykazać mogły. Na ostatniem posiedzeniu komisyi zdrojowej (11 września 1905 r.) wykazać miała komisya szkontrująca (wybrana z grona komisyi zdrojowej) szereg nadużyć, fałszywe

załatwianie i dokumentowanie rachunków, żądając odstąpienia aktów sądowi; my przytaczamy następujące zarzuty:

1) W zamknięciu funduszów komisyi zdrojowej za rok 1905 pominięto ściągnąć i wstawić w dochody następujące pozycye: a) od dzierżawcy górnego Zakładu p. Wiśniewskiego nieprawnie w r. 1904 pobrane 2% od dochodu z taks tytułem prowadzenia kasy w sumie 534 K 48 h, gdyż w myśl statutu członkowie komisyi zdrojowej, prócz lekarza, mają urzędować bezpłatnie; c. k. Namiestnictwo nakazało nawet podobno zwrot tej sumy, lecz przewodniczący nie przypilnował ściągnięcia takowej. b) W rubrykę dochodów należało wstawić zwrot kosztów za najem koni do beczkowozów i pompowanie wody na skrapianie deptaków w r. 1904 w sumie 259 K 42 h, spowodowanych kradzieżą wody ze zbiornika komisyi zdrojowej, popełnioną przez dzierżawcę górnego Zakładu p Wiśniewskiego, który bez wiedzy komisyi zdrojowej połączył potajemnie ze swym zakładem hydropatycznym zbiornik komisyi i zabierał skrycie przeprowadzonym rurociągiem wodę do swego zakładu, wskutek czego brakło takowej w rurociągach komisyi zdrojowej, tak, że ta komisya była zmuszoną wynająć do tego celu beczkowozy. Ponieważ p. Wiśniewski naraził swą kradzieżą komisyę na niepotrzebne wydatki, należy od niego ewentualnie na drodze sądowej dochodzić odszkodowania, tem więcej, że powyższą kradzież w bieżącym sezonie udowodniono p. Wiśniewskiemu, a nawet p. Wiśniewski wspólnie ze swym szwagrem, prowizorycznym lekarzem zakładowym w Szczawnicy drem Górskim, do tej kradzieży się przyznali i bojąc się oddania tej sprawy sądowi karnemu, osobiście komisyę zdrojową za naruszenie jej własności przeprosili, co jednak nie uwalnia od zwrócenia komisyi zdrojowej poniesionych strat. c) W rubrykę dochodów należało wstawić zwrot za wydatki wykazane w zamknięciu kasowem w 1904 r. na cele reklamy, a mianowicie: 250 K, 163 K 44 h, 7 K 43 h, 45 K 75 h, 20 K 29 h, 25 K, 5 K, 95 h, razem 517 K 86 h, gdyż reklama Zakładu należy do właściciela tegoż zakładu, a statut sprzeciwia się używaniu funduszu kuracyjnego na reklamy. W r. 1905 wstawiono za wysoką kwotę w wydatkach na desinfekcyę mieszkań i pościeli. e) Pozycya w dochodach z r. 1905: taksy od właścicieli will i przemysłowców wykazuje za niską sumę, co dowodzi niedbałości w ściąganiu tej należytości. f) Jako udział Akademii Umiejętności do pensyi lekarza zakładowego wykazano tylko 550 K. Statut zaznacza wyraźnie, że Akademia Umiejętności spłacać ma lekarza zdrojowego wspólnie z komisyą zdrojową, wspólnie zatem do równej części (do połowy), jako pobory lekarza wykazano w rubr. „Rozchody“ kwotę 2000 K. A więc Akademia Umiejętności powinna płacić połowę tej sumy, tj. 1.000 K. Należy więc zażądać od Akademii Umiejętności dopłaty 450 K za r. 1905 i zwrotu za ubiegłe lata, gdyż złożono w tym wypadku na fundusz kuracyjny część ciężaru, który obowiązana jest ponosić Akademia. g) W dochodach wykazano zbyt niską sumę osiągniętą ze sprzedaży węgla drzewnego do samowarów itp. wobec rzeczywistego zapotrzebowania tego artykułu i kosztów poniesionych na ten cel przez komisyę zdrojową; fama niesie, że użytkowano tych węgli na cele prywatne dzierżawcy. h) Z taks od kuracyuszy zebrano tylko 24.382 K, zatem mniej o 1.328 K aniżeli w r. 1904, mimo bez porównania silniejszej frekwencyi w roku 1905. Fakty pod c) dowodzą, że w roku 1905 przewodniczący prowadził niedbale kontrolę meldunków i nie przypilnował należycie ściągania taks, wskutek czego naraził fundusz zdrojowy na stratę. i) W rubryce „dochody“ pominięto dochód z parków, mianowicie: wartość zbiorów siana i wycinanych drzew, grabowego liścia. Ponieważ komisya zdrojowa utrzymuje swoim wyłącznie kosztem parki, do niej jedynie należy dochód z parków (wartość dochodu co najmniej 1.000 K), a tymczasem dzierżawcy zakładu wystawiają komisyi zdrojowej rachunki za utrzymanie parków, licząc za robociznę za

ścinanie drzew, grabanie liści, a co najdziwniejsze każą sobie płacić za drzewo na opał do oranżeryi dostarczone z parków i za posadzone w miejsce ściętych. 2) Uwagi do pozycyi wykazanych w rubryce „Rozchody“ zamknięcia rachunkowego za rok 1905. a) Pensya lekarza zakładowego jest wogóle za wysoką, a nadto wypłacona bezprawnie i bezpodstawnie, gdyż pobierający ją lekarz wybrany został nielegalnie przed pięciu laty, a nadto komisya zdrojowa nie zawierała z nim nigdy pisemnej umowy służbowej, jak tego statut wymaga. Większość członków komisyi była zawsze przeciwną obsadzeniu posady lekarza zdrojowego przez dra Górskiego i w r. 1904 komisya zdrojowa odrzuciła podanie jego o stabilizacyę, a w r. 1905 wskutek szkodliwej działalności dra Górskiego dla zakładu zdrojowego (równocześnie uchwalono na r. 1906 niższe wynagrodzenie dla lekarza). Dr. Górski nie wypełnia żadnych obowiązków, zgłasza się tylko po odbiór pensyi i jest rzecznikiem spraw powinowatego swego, dzierżawcy p. Wiśniewskiego, w intencyi którego na posiedzeniach komisyi zawsze gardłuje i głosuje; sprzeciwia się wszelkiemu rozwojowi Szczawnicy, a nawet ulepszeniom sanitarnym, jak zaopatrzenie Szczawnicy w wodę, usuwanie cuchnącego kału z prymitywnych kloak; dozwala, aby w nieoczyszczonych, wilgotnych mieszkaniach zakładowych lokował dzierżawca chorych, aby aptekarz, cichy spólnik p. Wiśniewskiego, sprzedawał lekarstwa pełne much i innych nieczystości, a wszelkie zażalenia na aptekę tuszuje przytem, będąc człowiekiem zupełnie pozbawionym taktu, corocznie wyprawia gościom nieprzyjemności i skandaliczne awantury. Nie pracując dla dobra zdrojowiska, lecz pomagając swemu szwagrowi do wyzyskania funduszu zdrojowego, do czego się nawet otwarcie przyznaje (sprawa kradzieży wody), jest czynnikiem demoralizującym i rozkładowym. Tak jawnego szkodnika nie powinny opłacać fundusze zdrojowe, tembardziej, że niema prawnej podstawy do płacenia p. Górskiego, ponieważ komisya zdrojowa nie zawarła z nim żadnej pisemnej ani ustnej umowy na rok 1905. Nadto dr. Górski, umy w bezkarność z powodu poparcia, jakie mu udziela protomedyk Merunowicz, forsujący go na posadę lekarza zdrojowego w Szczawnicy, wbrew uchwałom i protestom większości członków komisyi zdrojowej, lekceważy sobie przepisy i obowiązki tak dalece, że chociaż sam ma bezczelność narzucać się wbrew woli komisyi na wspomnianą posadę i pobierać bezprawnie wygórowaną pensyę, nie poczuwa się do obowiązku, aby przynajmniej przez cały sezon był obecnym w Szczawnicy, gdyż w ubiegłym roku przyjechał już po rozpoczęciu, a wyjechał kilka dni przed końcem sezonu, mimo to, że jeszcze kilkadziesiąt chorych w zakładzie pozostało bez opieki lekarskiej i że mu komisya urlopu nie była udzieliła.

Wobec tych faktów dziwnem jest bardzo, dlaczego p. protomedyk tak dalece nieodpowiedniego człowieka popiera, bo wszystkim jest wiadomem, że p. szef biura sanitarnego w Namiestnictwie nie chce słyszeć o żadnych zażaleniach na dra Górskiego, a pisemną uchwałą $^2/_3$ części członków komisyi zdrojowej w sprawie usunięcia dra Górskiego i rozpisania konkursu na posadę lekarza zdrojowego, a nawet zażalenie adresowane do c. k. Namiestnika i wprost do Jego Ekscellencyi Namiestnika zatrzymał u siebie, przeszkadzając w ten sposób pomyślnemu dla rozwoju Szczawnicy rozstrzygnięciu sprawy.

b) w pozycyach 1, 2, 3, 4, 5 i 13 wykazano za wydatek za mieszkania funkcyonaryuszy, kancelaryę i koszary muzyki aż 2.008 K 40 h. Sumę tę wypłacono dzierżawcy górnego Zakładu p. Wiśniewskiemu, który dostarczył lokali. Wynagrodzenie to jest wygórowane, nie odpowiada rzeczywistej wartości i stosunkom miejscowym; za opał kancelaryi komisyi zdrojowej (przez lato) pobierano aż 30 K. 40 h, chociaż sąg drzewa bukowego kosztuje w miejscu 20 K i chociaż w tym roku ścięto kilkanaście grubych drzew w górnym parku (Chorwatówka i sam park), które zabrał na

swój użytek p. Wiśniewski, a z których prawdopodobnie dostarczył zarachowany opał.

c) Jako wydatek na druki i t. p. zapłacono p. Wiśniewskiemu w roku 1905 aż 576 K 67 h, niewszystkie jednak druki służyły do celów wymienionych w §. 13 statutu.

d) Wykazany wydatek 65 K 82 h na koszta oświetlenia w dzień urodzin Najjaśniejszego Pana nie da się pod §. 13 statutu podciągnąć i może być jedynie pokryty ze szkatuły właściciela lub dzierżawcy zakładu; fundusz kuracyjny ma przeznaczenie statutem ściśle oznaczone i dopiero po raz pierwszy bieżącego sezonu zepchnięto na fundusz zdrojowy wydatek na cel powyższy. Koszta manifestacyi wiernopoddańczej powinni ponosić aranżerowie tychże, a popisywanie się dzielnością, lojalnością cudzym kosztem, a zwłaszcza kosztem funduszów zebranych jedynie na cel humunitarny jest nietylko niewłaściwem i niedopuszczalnem, ale i niesmacznem.

e) Wykazany wydatek na „Przegląd lekarski“ w kwocie 37 K 50 h jest zupełnie bezpożytecznym, a więc i zbytecznym.

f) 40 K 60 h zarachowano na wydatki pocztowe; suma bezwarunkowo wobec szczupłej korespondencyi i krótkiego sezonu za wysoka.

g) W roku bieżącym wypłacono jednemu z członków komisyi zdrojowej za prowadzenie kasy 200 K. Wydatek ten nie da się podciągnąć pod §. 13 statutu, a członkowie komisyi zdrojowej w myśl statutu nie powinni oprócz lekarza z funduszów kuracyjnych pobierać żadnych wynagrodzeń, tembardziej, że prowadzenie kasy wymagało bardzo niewielkiego nakładu pracy (najwyżej kilka godzin za cały sezon), a za 200 K można było przyjąć na cały sezon specyalnego urzędnika, któryby równocześnie inne czynności dla komisyi mógł spełniać (kontrola i ściąganie taks, dozór robót i porządków).

h) Za 30 nowych ławek wydano 754 K 65 h, ławki są z tak lichego materyału, że jeszcze przed użyciem musiano wiele naprawiać, a wszystkie odmalować. Że tak lichy towar nabyto, winien p. Wiśniewski, który przy zamówieniu nie zażądał gwarancyi jakości i przyjął ten uszkodzony, lichy towar bez odszkodowania.

i) Za przerobienie 24 lamp na gazolinę i oświetlenie zapłacono p. Wiśniewskiemu 624 K 04 h. Jestto wydatek zupełnie bezpożyteczny, gdyż przerobione lampy nie funkcyonowały i musiano je w sezonie zastąpić naftowemi, za które p. Wiśniewski kazał sobie zapłacić osobno 353 K 21 h (rachunek za utrzymanie parku), a dzierżawca na Miedzusiu 71 K 25 h. Przy tak wielkim nakładzie na oświetlenie możnaby sądzić, że w małej Szczawnicy robiono w nocy dzień, tymczasem przy największym ruchu w środku lata zapalano światła o 9, a gaszono już o 10, a skarżącym się gościom na ciemności odpowiadano, że chorzy powinni w łóżku leżeć.

j) Za dodatek wody we flaszkach zapłacono p. Wiśniewskiemu 144 K 37 h. Wodę brano bez kontroli ze strony komisyi, a rachunek wypłacono bez sprawdzenia.

k) Za wybudowanie nowych wychodków pod „Atylą“ zapłacono p. Wiśniewskiemu 716 K 60 h. Jest to jedna z wielu sztuczek p. Wiśniewskiego. Gdy na liczne zażalenia kazano mu budki do płukania gardeł, jego prywatną własność usunąć, on, aby sobie oszczędzić kosztów rozebrania budki i wydobyć pieniądze za rzecz bezwartościową, spowodował przez swych popleczników, że komisya zdrojowa tę budkę kupiła i w inne miejsce przeniosła jako miejsce ustępowe, zapłaciwszy powyższą kwotę za trzecią część której mogła mieć komisya zdrojowa nową i lepiej na powyższy cel urządzoną budkę.

l) Pod tytułem zwrotu kosztów za utrzymanie parku popełnia się największe nadużycia. W r. 1905 zapłacono z tego tytułu dzierżawcom 7.201 K 89 h, tj. przeszło dwa razy tyle, ile utrzymanie parków mogło dzierżawców kosztow

żawcy zakładów zdrojowych wystawili rachunki za utrzymanie parków i udokumentowali je rozmaitymi kwitami, lecz większość tych kwitów jest wystawiona na rozkaz dzierżawców przez ich własną służbę, która nie wiedziała co i dla kogo kwituje; a ponieważ nie rozróżniano pomiędzy robotami parku a robotami w budynkach położonych w parkach, lecz wszystko nasuwało się robotą w parku, w ten sposób zarachowano komisyi zdrojowej koszta czyszczenia i porządkowania will, domów i hoteli zakładowych, które pomimo wszystko jednak nie grzeszą czystością.

O rachunkach dzierżawcy orzekła komisya szkontrująca w swem pisemnem sprawozdaniu, wręczonem przewodniczącemu komisyi zdrojowej, że znalazła wiele niewłaściwości, a głównie, że są zbyt wygórowane i nie odpowiadają możliwym rzeczywistym kosztom utrzymania parków; z tego powodu zredukowała komisya szkontrująca te rachunki dla zakładu górnego do sumy 4.000 K, a dla zakładu na Miedzusiu do 2.000 K. Aby uniknąć na przyszłość dotychczasowych nadużyć, postawili szkontrujący w swem sprawozdaniu wnioski: 1) Komisya zdrojowa uchwala objąć od 1. stycznia 1906 oba parki we własny zarząd. 2) Komisya zdrojowa będzie odtąd sama zawierała umowy służbowe ze wszystkimi z jej funduszów opłacanymi funkcyonaryuszami (urzędnicy kancelaryjni, ogrodnicy, służba parkowa, policya, podawajki, zamiatacze i t. p.), ponieważ dotąd działy się wielkie nadużycia, bo ludzie ci przyjmowani do służby przez dzierżawców, którym komisya za tych funkcyonaryuszy płaciła, byli przez dzierżawców wyzyskiwani i musieli im się przez cały rok wysługiwać (oprócz urzędników kancelaryjnych). Mimo to pisemne orzeczenie i mimo to, że na posiedzeniu komisyi zdrojowej członkowie szkontrujący przytoczyli szereg szalbierstw w rachunkach p. Wiśniewskiego i żądali, aby sprawę dla dokładnego zbadania oddać do sądu, przewodniczący nie chciał widocznie popsuć humoru p. Wiśniewskiemu przed zapowiedzianym bankietem i dopuścił, że panowie dzierżawcy sami sobie uchwalili (gdyż w tej osobistej sprawie głosowali) wypłacić rachunki z opustem 12% dla zakładu górnego, a 20% z rachunków dla Zakładu na Miedzusiu. Tym sposobem udowodnili najlepiej panowie dzierżawcy, że wystawili rachunki fałszywie i udokumentowali je nieprawdziwymi kwitami, gdyż zdrowym rozumem nie można pojąć, aby z rzeczywiście poniesionych wydatków dawano 12% i 20% opustu.

W rachunkach za utrzymanie parków pobrał p. Wiśniewski za mieszkanie ogrodnika 300 K, podług cen miejscowych mieszkanie to powinno kosztować najwyżej 120 K. Za mieszkanie ogrodnika, chociaż ten nie mieszkał w Zakładzie, razem z pozycyą 2 b) otrzymał p. Wiśniewski od komisyi zdrojowej za mieszkania 2.388 K 40 h. Na potrzeby ogrodnika i oranżeryi policzono aż 14 sągów drzewa. A gdzie się podziało drzewo wycięte w parku? Za najem robotników do parku górnego policzył p. Wiśniewski 854 K 26 h. Sumę tę, aby swą wysokością nie raziła, rozłożył na 26 pozycyi. (Jestto zwyczaj p. Wiśniewskiego wykazywać wszystko małemi pozycyami, gdyż zwyczajnie komisya zdrojowa nie chce się trudzić sprawdzaniami małych lapalii, a podczas debaty nad oszukańczymi rachunkami p. Wiśniewskiego sprzeciwiła się klika jego sprawdzaniu małych pozycyi, nazywając je „lapaliami“. Tymczasem za takie małe lapalie płaci komisya zdrojowa p. W. rocznie kilkanaście tysięcy koron, gdyż wszystko idzie przez jego ręce).

Ten koszt na najemników wyda się jeszcze bardziej rażącym, jeżeli się zważy, że p. W. ma prócz tego do parkowych robót przez cały rok dwóch ogrodników i sześć dziewcząt, które za to że są przez sezon podawajkami przy zdrojach, obowiązane są codziennie przez cały rok pracować zadarmo w parku i oranżeryi, nadto opłaca komisya zdrojowa osobno zamiataczy parkowych (619 K 20 h.), przy sprawdzaniu tej pozycyi wykryli szkontrujący,

że p. W. robi przy porządkowaniu budynków własnych i zakładowych ludźmi najętymi do robót w parku, ludzie ci pracują n. p. część dnia w parku, a część przy budynkach, a kwit za całodzienną zasługę przedstawia się komisyi zdrojowej do zapłacenia. Za piasek do parku policzył p. W. 267 K 75 h. Tymczasem stwierdzono, że z tego piasku użyto także do reparacyi, a p. W. wcale tego nie odliczył; stwierdzono nadto, że dostawca wystawiał p. W. na jego żądanie kwity zapasowe, tj. większą ilość, aniżeli dostawiał materyału. P. W. policzył komisyi 5 beczek cementu (67 K. 80 h.), tymczasem robotnicy zeznali że użyto tylko 2 beczki. Za sam pokost i farbę do odświeżania ławek parkowych, których jest niewiele, policzył p. W. aż 93 K. 48 h. (przeszło dwie beczki pokostu), za materyały drzewne do naprawy ławek, ogrodzeń, taczek, gazowników i miotły policzył sobie p. W. w tym roku 389 K. 78 h. rozlapaliowawszy się tą sumą na 24 pozycyi, aby je łatwiej przemycić. Za jednoroczną naprawę oszklenia malutkiej oranżeryi policzono 171 K. 47 h. Chcąc dowieść, że za zbywające nieprzydatne materyały można zawsze kazać sobie komisyi zdrojowej zapłacić, kazał p. Wiśniewski pobić dach na kiosku muzycznym pozostałymi mu od reparacyi gontami i policzył za to 55 K. 50 h. (wartość około 20 K) mimo to, że mu sami robotnicy przedstawiali, że szkoda pieniędzy na tę reparacyę, ponieważ dach na kiosku jest jeszcze dobry, lecz sam kiosk grozi zawaleniem z powodu spruchniałych filarów i najdalej do roku trzeba go będzie rozrzucić. Wychodząc prawdopodobnie z założenia, że wszystkie wydatki komisya zdr. zapłaci, byle jej takowe zręcznie podsunąć, wstawił p. W. w swoje rachunki wydatek za trawy do siania, chociaż sam za siano z parku paręset koron od górali pobiera. Z tej przyczyny wstawił p. W. w swe rachunki koszt naprawy zegara, chociaż ten znajduje się na budynku zakładowym i nie jest ani własnością ani w użytku komisyi zdr. Że p. W. nawet drobnemi sumami nie gardzi, dowodzi pozycya w jego rachunkach: za szybkie wykonanie robót ogrodnikowi 12 kor. (Wprawdzie ogrodnik nic nie dostał, ale p. W. od komisyi zdrojowej takowe w rachunkach swych pobrał). Manię podsuwania cudzych rachunków do zapłaty komisyi zdrojowej rozwinął p. W. tak dalece, że dostawszy przypadkowo do swych rąk kwit za dostarczone smereki do ubrania placu na festyn, chociaż ten był już zapłacony przez komitet festynowy, napisał na nim własnoręczną uwagę „na faszyny do potoka“ i zaciągnął w swe rachunki z utrzymania parku. Gdy na posiedzeniu komisyi zdrojowej szkontrujący podnieśli ten oszukańczy postępek objaśnił p. W. i jego szwagier dr. Górski, broniący zawsze na posiedzeniu brudu swego szwagra, że sprawa jest całkiem czystą, gdyż tym podsuniętym kwitem chciał tylko p. W. pokryć przyjęcie p. Marszałka krajowego, na co zeszłego roku miano uchwalić tajny kredyt z funduszu kuracyjnego. Jest to wykręt, gdyż nie mogło być podobnej uchwały przeciwnej §. 13 statutu. A sama kwota tej pozycyi przeczy temu i ośmiesza twierdzących. Tak więc klika wyzyskiwaczy nie zawahała się użyć okoliczności, że przyjmowała Marszałka krajowego do pokrycia swych oszustw. W rachunku za oświetlenie udowodniono p. W., że tę samą gazolinę policzył dwa razy dokumentując w jednem miejscu listem przewozowym (Frachtbrief), a w drugiem rachunkiem firmy (faktura). Ponieważ zaś dokumenta datowane są z r. 1904 więc niewiadomo, czy już w r. 1904 nie zapłaciła komisya zdr. tej sumy poraz trzeci. Tu dodać należy, że rafinerye nafty pobierają w swych rachunkach kaucye za naczynia, p. W. odsyłając puste beczki odbiera, ale nie zwraca takowych komisyi zdrojowej. Za węgiel drzewny do grzania wody zdrojowej w trzech samowarach podczas sezonu policzył p. W. w roku bieżącym aż 196 K. 37 h., co wobec bardzo niskich cen węgla jest wygórowane, nadto węgla zapłaconego przez komisyę zdr. p. W. używa bez żadnej kontroli i jak robotnicy mówią, grze-

ją nim piecyki przy ładowaniu wody do flaszek w zimie. Nawet na czyszczeniu miejsc ustępowych chce p. W. zarabiać, gdyż policzył komisyi zdrojowej więcej aniżeli rakarzowi za to płaci. Nadto stwierdziła komisya szkontrująca, że w rachunkach za utrzymanie parków policzono komisyi zdrojowej 600 K. pod tytułem pomocnika dla ogrodnika, a chłopiec mający być tym pomocnikiem służył tylko do prywatnej obsługi dzierżawcy i w parku wcale nie pracował, dalej że policzono drzewo na opał w cieplarni i mieszkania ogrodnika 240 koron, jednak nie dostarczono na ten cel żadnego drzewa, lecz palono gałęźmi naciętymi w parku; że za mieszkanie dla ogrodnika przedstawiające wartość najwyżej 80 kor. policzono 300; że policzono nawóz do inspektów kwiatowych i słomę na maty, choć tych artykułów wcale nie dostarczono; że policzono za naprawę parkanu 378 K 36 h., a komisya szkontrująca wartość tej roboty wraz z materyałem podług cen miejscowych na 60 K oceniła; że policzono za roboty murarskie przy dwu zdrojach 48 kor., choć mogły najwyżej kosztować 8 kor. Nareszcie, że robocizny przy porządkowaniu mieszkań policzono komisyi zdrojowej, w końcu, że prawie wszystkie pokwitowania załączone w celu uwierzytelnienia wystawionych rachunków nie mają wartości dowodowej. W ten sposób służy fundusz kuracyjny ku wzbogaceniu jednostek, zamiast być pożytecznym zgodnie ze statutem na cele tak konieczne, jak rozszerzenie parków, które wobec dzisiejszej frekwencyi są już za ciasne, a tak łatwo możnaby rok rocznie choć kilka morgów sąsiadujących z górnym parkiem dokupić. Koniecznem jest także rozszerzenie i żwirowanie deptaku przy głównem źródle, czego goście rok rocznie domagają się; odkładać też nie powinno się dłużej zaopatrzenia zakładu zdrojowego w wodę, której z powodu braku studzien i odpowiednich wodociągów w górnym Zakładzie na Miedzusiu brakuje, w sezonie brakuje nie tylko do picia, ale do mycia się. W takich warunkach najmniejszy pożar w zakładzie zamieni się w straszną katastrofę, wziąwszy pod uwagę, że wszystkie wille w Szczawnicy są z drzewa i kryte gontem. Wkońcu koniecznym wydatkiem jest przeprowadzenie kanalizacyi itp.

Wobec przytoczonych faktów zapytują podpisani:

Czy c. k. Namiestnictwo zechce zarządzić niezwłocznie dokładne zbadanie gospodarki szczawnickiej, a w szczególności rachunków z funduszu kuracyjnego?

Czy c. k. Namiestnictwo zechce zarządzić zwrot sum nieprawnie i niezgodnie ze statutem funduszu kuracyjnego wydanych?

Czy c. k. Namiestnictwo zechce zarządzić przyjęcie parków i służby we własny zarząd komisyi zdrojowej, celem zapobieżenia dalszym nadużyciom (orzeczenie szkontrujących)?

Czy c. k. Namiestnictwo zarządzi bezzwłocznie w myśl uchwały $^2/_3$ członków komisyi szkontrującej rozpisanie konkursu na posadę lekarza zdrojowego w Szczawnicy i obsadzenie jej bezstronnym i nie spowinowaconym z dzierżawcami szczawnickiego zakładu lekarzem?

Czy c. k. Namiestnictwo zechce wymagać od przysyłanych przez się komisarzy rządowych zupełnej bezstronności i ścisłości w urzędowaniu tak, aby pracując z pożytkiem dla zdrojowiska, a nie dla p. Wiśniewskiego przestali być nareszcie szkodliwym choć drogo opłaconym ciężarem funduszu kuracyjnego, który jako własność ogółu musi być uszanowanym i sumiennie na dobro tegoż wydawanym wyłącznie?

Czy c. k. Namiestnictwo zechce polecić względnie nakazać zakładowi zdrojowemu w Szczawnicy, aby słuszne żądania gości w kierunku sanitarnym były bezwarunkowo uwzględnione i aby fundusze z taks płaconych przez gości były używane przedewszystkiem na ulepszenia sanitarne,

jak rozszerzenia parków, rozszerzenie i uporządkowanie deptaków przy zdroju Józefinie, dostarczenie gościom czystej i zdrowej wody do picia, zapobieżenie dostawaniu się nieczystości ludzkich do zdrojów Józefiny i Szczepana przez zniesienie mieszkań pierwotnych i pierwotnych kloak w budynku obejmującym te dwa zdroje; na przeprowadzenie kanalizacyi?

Czy c. k. Namiestnictwo zechce urządzić badanie dokładne rachunków z lat poprzednich?

Czy c. k. Namiestnictwo zechce zarządzić zwrot strat wyrządzonych funduszowi kuracyjnemu przez dzierżawcę p. Wiśniewskiego.

Czy c. k. Namiestnictwo zarządzić zechce zwrot sum pobranych z funduszu kuracyjnego przez dzierżawców ponad ich rzeczywistą należytość?

Lwów, 3 listopada 1905.

Interpelant:
Jan Stapiński w. r.

Bojko, F. Włodek, Oleśnicki, Korol, Barabasz, Bohaczewski, Effinowicz, Stojałowski, Szajer, Krempa, Szponder, Ostapczuk, Huryk, Staruch, Mazikiewicz.

W n i o s e k.

Zważywszy, że na skutek niesłychanej drożyzny artykułów spożywczych, spowodowanej bliskością kopalń naftowych, tudzież rafineryi i innych fabryk — nauczycielstwo w Gorlicach i Jaśle znajduje się w opłakanych stosunkach materyalnych.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nauczycielom i nauczycielkom szkół ludowych i wydziałowych w Gorlicach i w Jaśle przyznaje się dodatek drożyźniany w wysokości 25% pobieranej przez nich płacy aż do regulacyi płac nauczycielskich.

We Lwowie, dnia 6. listopada 1905.

Wnioskodawca:
Ks. Pastor w. r.

Kramarczyk, Szwed, Potoczek, Rutowski. Korol, Taznawski, Łazarski, Huza, Rayski, Ochrymowicz, Trzecieski, Truskolaski, Giąbiński, Wurst.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia, interpelacye zaś odstąpi p. Komizarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Tomaszewskiego o przyznanie dodatku drożyźnianego nauczycielstwu ludowemu w Samborze.

Przemawia p. Tomaszewski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi szkolnej o stanie szkół ludowych i seminaryów nauczycielskich w r. 1903/904.

Przemawia p. Bohaczewski i stawia następujący wniosek:

Wzywa się Wydział krajowy, aby na następnej sesyi sejmowej przedłożył projekt polepszenia płac nauczycieli ludowych.

Marszałek przerywa mowcy, oświadczając, że wniosek ten uważa za samoistny, wskutek czego nie może go podać do poparcia.

Przemawia dalej p. Bohaczewski i stawia następujące rezolucye:

1) Wzywa się c. k. Rząd o zarządzenie, aby posada prowizorycznych nauczycieli i nauczycielek mogła być wypowiedziana najmniej na przeciąg 1/4 roku naprzód.

2) Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby w następnych sprawozdaniach podawała liczbę dzieci kończących corocznie szkoły ludowe i wydziałowe, podobnie jak to ma miejsce przy abituryentach szkół średnich i seminaryów nauczycielskich.

3) Wzywa się c. k. Rząd, aby rozwinął ściślejszą kontrolę nad budową nowych budynków szkolnych oraz aby, jak najrychlej przystąpił do budowy dla seminaryów nauczycielskich męskich we Lwowie i Sokalu.

4) Wzywa się Radę szkolną krajową, aby w następnych sprawozdaniach podawała całkiem dokładnie i osobno, ile szkół ludowych jest ruskich, a ile utrakwistycznych.

5) Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby w następnych sprawozdaniach podawała całkiem dokładnie liczbę nauczycieli Rusinów i liczbę nauczycieli Polaków; tudzież ile nauczycieli i nauczycielek w ruskich szkołach posiada kwalifikacyę z językiem wykładowym ruskim, a ile ich nie posiada.

6) Wzywa się c. k. Rząd, aby surowo polecił komisyom egzaminacyjnym dla szkół ludowych patenty z językiem wykładowym ruskim tylko tym nauczycielom i nauczycielkom udzielać, którzy tym językiem dokładnie władają.

7) Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby w następnych sprawozdaniach podawała całkiem dokładnie, ile jest dzieci narodowości ruskiej w szkolnym wieku w ogóle, a ile ich uczęszcza do szkoły.

8) Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby w następnych sprawozdaniach podawała całkiem dokładnie, jaki język wykładowy ma każda szkoła ludowa z osobna.

9) Wzywa się c. k. Rząd, aby w Galicyi wschodniej jak najrychlej założył dwa seminarya nauczycielskie, jedno męskie, drugie zaś żeńskie z językiem wykładowym ruskim, lub też aby przy istniejących seminaryach nauczycielskich utworzył klasy równorzędne ruskie.

Przemawia p. Brunicki i stawia następujące rezolucye:

I. Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby naukę gospodarstwa wiejskiego w seminaryach systematycznie uregulowała.

II. Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby nadzór nad powstającymi budynkami szkolnymi wykonywano systematyczniej.

Marszałek oznajmia, że odracza posiedzenie do godziny 8 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 2 minut 20 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 6. listopada 1905.

Początek o godzinie 8 minut 15 wieczorem.

Marszałek skonstatowawszy dostateczną liczbę posłów otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Na porządku dziennym: Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi szkolnej o stanie szkół ludowych i seminaryów nauczycielskich w r. 1903/1904.

Przemawia c. k. wiceprezydent Rady szkolnej krajowej p. Edwin Płażek.

Przemawia p. Stadnicki.

Przemawia p. Głąbiński i stawia następującą rezelucyę:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową zmienił plan nauki w szkołach ludowych trzy- i cztero-klasowych w ten sposób, aby nauka języka niemieckiego w szkołach wiejskich dla dziewcząt została zupełnie usuniętą, w innych szkołach zaś została ograniczoną do minimalnej ilości godzin, niezbędnej celem wyuczenia dzieci czytania,

pisania i najpotrzebniejszych wyrazów, a natomiast nauka języka wykładowego została w szerszej mierze niż dotychczas uwzględnioną.

Marszałek udziela głosu w sprawie formalnej p. Abrahamowiczowi.

Przemawia p. Abrahamowicz i stawia formalny wniosek na zamknięcie rozprawy ogólnej, który to wniosek Izba bez rozprawy uchwala.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Tomaszewski, Tadeusz Cieński, Kozłowski, Milewski, Hupka, Leo, Federowicz i Götz za wnioskami komisyi, a pp. Stapiński, Skołyszewski, Szponder, Wesoliński, Pastor, Krempa, Filip Włodek i Huryk przeciw wnioskom komisyi i wzywa do wyboru mowców generalnych.

Po chwili Marszałek oznajmia, że mowcą generalnym przeciw wnioskom komisyi wybrany został p. Stapiński, a za wnioskami komisyi p. Kozłowski.

Przemawia mowca generalny przeciw wnioskom komisyi p. Stapiński.

Przemawia generalny mowca za wnioskami komisyi p. Kozłowski.

Przemawia p. Pastor dla faktycznego sprostowania.

Marszałek wzywa posłów, którzy zapisali się dla faktycznego sprostowania, aby w myśl regulaminu ograniczyli się na prostowaniu faktów.

Przemawia p. Michałowski dla faktycznego sprostowania.

Marszałek uprasza ponownie, by mowcy zapisani dla faktycznego sprostowania zechcieli ograniczyć się do faktycznego sprostowania, a nie prowadzili polemiki lub dyskusyi, gdyż w przeciwnym razie będzie zmuszonym przerywać mowcom.

Przemawia p. Bohaczewski dla faktycznego sprostowania.

Marszałek przerywa mowcy i wzywa go do faktycznego sprostowania.

Przemawia p. Skołyszewski dla faktycznego sprostowania.

Marszałek przerywa mowcy wzywając go, by ograniczył się do faktycznego sprostowania.

Przemawia p. Stapiński dla faktycznego sprostowania.

Marszałek udziela głosu przed zamknięciem posiedzenia p. Leo.

P. Leo nieobecny w Izbie.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 7. listopada 1905 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 12 minut 25 po północy.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

47. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu, Sejmu galicyjskiego

z dnia 7. listopada 1905.

Początek o godzinie 10 minut 15 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 127.

Ze strony Rządu c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś, c. k. wiceprezydent Rady szkolnej krajowej p. Edwin Płażek i c. k. kraj. inspektor szkolny p. Bolesław Baranowski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż prokół 45-go posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 46-go posiedzenia złożony jest w biurze sajmowem do przejrzenia.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku pp. Maryewskiego i Jahła o przyznanie nauczycielstwu ludowemu w Podgórzu, Jarosławiu, Rzeszowie i Wieliczce dodatku do płacy z powodu drożyzny.

Przemawia p. Maryewski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Skrzyńskiego o wezwanie c. k. Rządu do wydania niektórych zarządzeń zmierzających do dalszego rozwoju krajowej organizacyi sprzedaży soli.

Przemawia p. Skrzyński uzasadniając swój wniesek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi solnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Pastora o przyznanie dodatku drożyźnianego nauczycielstwu ludowemu w Gorlicach i Jaśle.

Przemawia p. Pastor uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału kraj. w przedmiocie zezwolenia gminie Budzanów (powiat Trembowla) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej ustawy.

Ustawa

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie Budzanów powiat Trembowla na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i od piwa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie Budzanów (powiat Trembowla) zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy przez przeciąg trzech lat opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych według następującej taryfy:

1) Od jednego litra stustopniowego spirytusu dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 8 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 8 koron.

2) Od jednego hektolitra słodzonych napojów spirytusowych, jakoto: araku, rumu, koniaku, ponczowej esencyi, likieru, śliwowicy i rozolisu po 8 koron, czyli od jednego litra po 8 halerzy.

3) Od jednego hektolitra piwa bez względu na gatunek po 1 koronie.

Art. II.

Do uiszczania powyższych opłat obowiązani są wszyscy, którzy napoje w Art. I. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Budzanów.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną z dzierżawą prawa propinacyi w Budzanowie, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina zgodnie porozumieć się z c. k. Dyrekcyą gal. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w. Budzanowie.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Rawie ru-

skiej koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Rawa-Uhnów.

Sprawozdawca p. Dąmbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały:

Uchwała

o udzieleniu Radzie powiatowej w Rawie ruskiej koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Rawa-Uhnów.

Art. I.

Radzie powiatowej w Rawie ruskiej nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Rawa-Uhnów pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14 i 35 ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (dz. u. kr. Nr. 43).

Art. II

Opłatę myta pobierać należy przy dwóch rogatkach, a to przy każdej z nich według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h;

Z dniem wejścia w wykonanie niniejszej uchwały traci moc obowiązującą uchwała sejmowa, zatwierdzona Najwyższem postanowieniem z dnia 13. lipca 1896 (Nr. 49 dz. u. kr.) i przedłużona rozporządzeniem Wydziału krajowego z dnia 19 kwietnia 1901 (Nr. 47 dz. u. k.), którą nadane było Radzie powiatowej w Rawie prawo do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Rawa-Uhnów na jednej stacyi mytniczej.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o zniżeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Zbarażu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Zbaraż-Podwołoczyska.

Sprawozdawca p. Dąmbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały:

Uchwała

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Zbarażu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Zbaraż-Podwołoczyska.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej I. klasy Zbaraż-Podwołoczyska Wydziałowi powia-

towemu w Zbarażu jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi, z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy, używając środków przewidzianych w §§. 19, 25 i 26 ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (dz. u. kr. Nr. 43), przy pomocy pobieranego w myśl §. 32 tejże ustawy dochodu z powyższego myta pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyconej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania utrzymywanej przez Wydział powiatowy drogi zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35 ust. 2 i 3 wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy na dwóch rogatkach według następującego wymiaru:

I. na rogatce w Lubiankach niższych:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 8 (ośm) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) h.

II. na rogatce w Nowemsiole:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h;

b) od każdej sztuki bydła pociagowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowyeh 2 (dwa) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszekiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o zniżeniu tejże.

Z dniem wejścia w wykonanie niniejszej uchwały traci moc obowiązującą koncesya z dnia 19. marca 1895 (Nr. 22 dz. u. kr.) przedłużona rozporządzeniami Wydziału krajowego z dnia 27. lutego 1900 (Nr. 35 dz. u. kr.) i z dnia 1-go lutego 1905 (Nr. 28 dz. u. kr.), którą nadane było Wydziałowi powiatowemu w Zbarażu prawo do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej ze Zbaraża do Podwołoczysk na jednej rogatce.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Krasiczynie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez San w Krasiczynie.

Sprawozdawca p. Dąmbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały.

Uchwała

o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Krasiczynie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę San w Krasiczynie.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się obszarowi dworskiemu w Krasiczynie powiatu

przemyskiego prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę San w Krasiczynie pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie, własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w §. 38 ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (dz. u. kr. Nr. 43) — w razie niedopełnienia powyższego warunku uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia, za zgodą politycznej władzy powiatowej przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo obszaru dworskiego w Krasiczynie.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 8 (ośm) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) h;

d) od jednej osoby, wyjąwszy woźnicę przy zaprzęgu i wierzchem jadącego 4 (cztery) h;

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zastosowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o zniżeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi szkolnej o stanie szkół ludowych i seminaryów nauczycielskich w r. 1903/1904.

Przemawia p. sprawozdawca i wnosi na odesłanie wszystkich zgłoszonych rezolucyi do komisyi szkolnej.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sprawozdanie Rady szkolnej krajowej o stanie szkół ludowych i seminaryów nauczycielskich w r. 1903/4 przyjmuje się do wiadomości.

Przemawia p. Tomaszewski.

Przemawia p. Wilczkiewicz.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala wniosek 1. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2. Wzywa się Radę szkolną krajową, aby posady głównych nauczycieli przy seminaryach nauczycielskich nadawano tylko kandydatom z egzaminem do szkół średnich.

Przemawia p. Małachowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek 2. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

3. Wzywa się c. k. Rząd, aby liczbę inspektorów krajowych pomnożył, — a posadę inspektora rolnictwa systemizował.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 3. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

4. Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najrychlej przystąpił do zakładania nowych seminaryów nauczycielskich.

Przemawia p. Buynowski i stawia następującą poprawkę:

„przedewszystkiem zaś uwzględnił żądanie założenia żeńskiego seminaryum nauczycielskiego w Tarnowie“.

Izba popiera poprawkę p. Buynowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek 4. komisyi, a oddzielnie poprawkę p. Buynowskiego odczytaną poprzednio przez Marszałka odrzuca.

Sprawozdawca czyta:

5. Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najrychlej przystąpił do budowy budynków dla seminaryów nauczycielskich, przedewszystkiem we Lwowie, Zaleszczykach, Sokalu i Tarnopolu.

Tem samem załatwionym został wniosek posła Kramarczyka i tow. w przedmiocie zmiany postanowień o przymusie szkolnym.

Przemawia p. Małachowski i stawia następującą poprawkę:

po słowie „Tarnopolu“ dodać słowa: „i zabezpieczył dla każdego seminaryum przynajmniej dwa morgi własnego gruntu do praktycznych ćwiczeń rolniczych“.

Izba popiera poprawkę p. Małachowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala ustęp pierwszy 5. wniosku komisyi.

Przemawia p. Małachowski i wnosi, aby jego poprawkę jako samoistny wniosek odesłano do komisyi szkolnej z prośbą, aby sprawozdanie w tym przedmiocie przedłożyła jeszcze w tej sesyi.

Marszałek oznajmia, że ze względu na warunek dodany do wniosku p. Małachowskiego udziela głosu p. sprawozdawcy.

Przemawia p. sprawozdawca i oświadcza, że prośbę p. Małachowskiego może zakomunikować komisyi.

Na dwukrotne zapytanie Marszałka oznajmia p. Małachowski, że poprawkę swoją stawia jako samoistny wniosek.

Marszałek oznajmia, że uważa, że p. Małachowski poprawkę swą do wniosku 5-go komisyi cofa i stawia ją jako osobny wniosek, który z resztą wniosków p. Małachowskiego będzie później traktowany.

Marszałek otwiera rozprawę nad ostatnim ustępem wniosku 5. komisyi.

Przemawia p. Kramarczyk.

Przemawia p. Tadeusz Cieński.

Marszałek oznajmia, że p. sprawozdawca oświadczył, że komisya cofnęła ostatni ustęp wniosku 5-go komisyi — wobec czego dalsza rozprawa nad tem jest bezprzedmiotową.

Marszałek odczytuje rezolucye p. Małachowskiego, które opiewają:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby udzielał więcej urlopów dłuższych i stypendyów dla wysełania za granicę nauczycieli szkół wydziałowych celem odbywania fachowych studyów pedagogicznych i naukowych.

Wzywa się c. k. Rząd ażeby, przystąpił do systematycznej rewizyi i kodyfikacyi wszystkich ustaw szkolnych.

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, ażeby termin ogłoszenia konkursów

na posady nauczycielskie przesunęła na miesiąc grudzień i maj.

Wzywa się Radę szkolną krajową, ażeby ponowiła swój okólnik w sprawie rozkładania wakacyi na pory pilnych robót gospodarczych i by dla każdej okolicy kraju w uzupełnieniu powyższego okólnika po zasięgnięciu opinii towarzystw gospodarczych podała pewne stałe typy rozdziału wakacyi.

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przepisy instrukcyi dla inspektorów szkół ludowych poddał jak najrychlej odpowiedniej rewizyi.

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby zbadał potrzebę reorganizacyi szkół wydziałowych i rozszerzenia planu nauki szkół wydziałowych do lat ośmiu.

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przedłożył wnioski do zmiany ustawy o urządzeniu Rady szkolnej krajowej w następujących kierunkach:

1) ażeby zniesione zostały przepisy ograniczające swobodę miast Lwowa i Krakowa dowolnego wyboru delegatów do Rady szkolnej krajowej (art. IV. ust. 7. ustawy z 15. lutego 1905);

2) ażeby oprócz reprezentanta seminaryów nauczycz. także dwaj reprezentanci nauczycielstwa ludowego, jeden narodowości polskiej, drugi narodowości ruskiej, wchodzili w skład Rady szkolnej krajowej;

3) ażeby w art. VIII. ust. 4 ustawy kraj. z 15 lutego 1905 Nr. 39 dz. u. k. o Radzie szkolnej krajowej po słowach: „Załatwiając sprawę dwóch sekcyi“ dodano: „oraz co do delegatów miast Lwowa i Krakowa, o ile chodzi o sprawy odnoszące się ściśle do miasta, z którego są delegowani“.

Wzywa się c. k. Rząd, aby zabezpieczył dla każdego semiryum przynajmniej dwa morgi własnego gruntu do praktycznych ćwiczeń rolniczych.

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby w planach szkół więcejklasowych uwzględniał w szerszej mierze historyę Polski, a Radę szkolną krajową, ażeby w książkach do czytania przeznaczonych do nauki języka polskiego i wiadomości z przyrody i dziejów starała się umieścić w większej ilości i w większym wyborze ustępy traktujące o dziejach i rzeczach polskich.

Izba popiera te rezelucye p. Małachowskiego.

Marszałek udziela głosu p. Małachowskiemu.

Przemawia p. Małachowski i wnosi na przekazanie tych rezolucyj komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy formalny wniosek p. Małachowskiego.

Marszałek odczytuje następujące rezolucye p. Bohaczewskiego:

1) Wzywa się c. k. Rząd o zarządzenie, aby posada prowizorycznych nauczycieli i nauczycielek mogła być wypowiedziana najmniej na przeciąg 1/4 roku naprzód.

2) Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby w następnych sprawozdaniach podawała liczbę dzieci kończących corocznie szkoły ludowe i wydziałowe, podobnie jak to ma miejsce przy abituryentach szkół średnich i seminaryów nauczycielskich.

3) Wzywa się c. k. Rząd, aby rozwinął ściślejszą kontrolę nad budową nowych budynków szkolnych, oraz aby jak najrychlej przystąpił do budowy dla seminaryów nauczycielskich męskich we Lwowie i Sokalu.

4) Wzywa się Radę szkolną krajową, aby w następnych sprawozdaniach podawała całkiem dokładnie i osobno ile szkół ludowych jest ruskich, a ile utrakwistycznych.

5) Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby w następnych sprawozdaniach podawała całkiem dokładnie liczbę nauczycieli Rusinów i liczbę nauczycieli Polaków; tudzież ile nauczycieli i nauczycielek w ruskich szkołach posiada kwalifikacyę z językiem wykładowym ruskim, a ile ich nie posiada.

6) Wzywa się c. k. Rząd, aby surowo polecił komisyom egzaminacyjnym dla szkół ludowych patenty z językiem wykładowym ruskim tylko tym nauczycielom i nauczycielkom udzielać, którzy tym językiem dokładnie władają.

7) Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby w następnych sprawozdaniach podawała całkiem dokładnie, ile jest dzieci narodowości ruskiej w szkolnym wieku wogóle, a ile ich uczęszcza do szkoły.

8) Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby w następnych sprawozdaniach podawała całkiem dokładnie, jaki język wykładowy ma każda szkoła ludowa z osobna.

9) Wzywa się c. k. Rząd, aby w Galicyi wschodniej jak najrychlej założył dwa seminarya nauczycielskie, jedno męskie, drugie zaś żeńskie, z językiem wykładowym ruskim lub też aby przy istniejących seminaryach nauczycielskich utworzył klasy równorzędne ruskie.

Izba popiera te rezolucye p. Bohaczewskiego.

Marszałek udziela głosu p. Bohaczewskiemu.

Przemawia p. Bohaczewski i stawia formalny wniosek na odesłanie powyższych rezolucyj do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy formalny wniosek p. Bohaczewskiego.

Marszałek odczytuje rezolucye p. Brunickiego w następującem brzmieniu:

I. Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby naukę gospodarstwa wiejskiego w seminaryach systematycznie uregulowała.

II. Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby nadzór nad powstającymi budynkami szkolnymi wykonywano systematyczniej.

Izba popiera te rezolucye p. Brunickiego.

Marszałek udziela głosu p. Brunickiemu.

P. Brunicki wnosi na odesłanie tych rezolucyj do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy formalny wniosek p. Brunickiego.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Głąbińskiego:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową zmienił plan nauki w szkołach ludowych trzy i czteroklasowych w ten sposób, aby nauka języka niemieckiego w szkołach wiejskich dla dziewcząt została zupełnie usuniętą, w innych szkołach zaś została ograniczoną do minimalnej ilości godzin, niezbędnej celem wyuczenia dzieci czytania, pisania i najpotrzebniejszych wyrazów, a natomiast nauka języka wykładowego została w szerszej mierze niż dotychczas uwzględniona.

Izba popiera tę rezolucyę p. Głąbińskiego.

P. Sprawozdawca wnosi na odesłanie tej rezolucyi do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy formalny wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi bankowej w przedmiocie sprawozdania Wydziału krajowego o Banku krajowym za rok 1904.

Sprawozdawca p. Hupka uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o Banku krajowym za rok 1904.

II. Sejm udziela Dyrekcyi Banku krajowego absolutoryum z rachunków za czas od 1. stycznia do 31. grudnia 1904 r.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu spowodować Zarząd Banku krajo-

wego, by przy udzielaniu kredytu instytucyom i przedsiębiorstwom parcelacyjnym trzymano się następujących zasad:

1. Pożyczki mogą być udzielane jak dotąd tylko na każdy poszczególny interes parcelacyjny z osobna.

2. Pożyczki mogą być udzielane tylko w razie przedłożenia Dyrekcyi zatwierdzonego przez Radę nadzorczą względnie ustanowiony przez nią organ planu parcelacyjnego skreślonego na podstawie zgłoszeń osób mających chęć nabycia gruntów.

3. Rada nadzorca Banku krajowego odmówi zatwierdzenia przedłożonego jej planu parcelacyjnego, jeżeli z niego okazuje się:

a) że zamierzoną jest doszczętna parcelacya obszaru dworskiego bez pozostawienia odpowiedniej do budynków folwarcznych wielkości reszty folwarcznej;

b) że przeważająca część czy to nowo powstać, czy powiększyć się mających gospodarstw nie może mieć warunków zdrowego i samodzielnego gospodarczego bytu.

IV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przedkładać corocznie w dołączeniu do sprawozdania o Banku krajowym szczegółowych sprawozdań o dokonanych przy pomocy kredytu Banku krajowego parcelacyach.

Przemawia p. Oleśnicki.

Przemawia p. Schätzel.

Przemawia p. Leo.

Przemiawia p. Stapiński i zwraca się do Marszałka z prośbą o odroczenie posiedzenia.

Marszalek oznajmia, że odracza posiedzenie do godziny 8 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godziua 2 minut 15 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 7. listopada 1905.

Początek o godzinie 8 miuut 15 wieczorem.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania spisu petycyj.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 7. listopada 1905 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls. 3902—3904, 3912—3914, 3916, 3917, 3919, 3922—3933, 3935, 3937, 3939, 3941, 3943—3949, 3953, 3954, 3956, 3957, 3966, 3968, 3982, 3984—3686, 3990, 3992, 3995, 3996, 3998, 4000, 4003—4005, 4007—4009.

Komisyi szkolnej Ls. 3918, 3920, 3934, 3936, 3938, 3942, 3975, 3981, 3987, 3989, 3994, 3999, 4006.

Komisyi gminnej Ls. 3901, 3915, 3965, 4002.

Komisyi prawniczej Ls. 3983.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls. 3969, 3997.

Komisyi drogowej Ls. 3940, 3988, 3993.

Komisyi przemysłowej Ls. 3967.

Komisyi sanitarnej Ls. 3991.

Wydziałowi krajowemu Ls. 3911, 3950.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3939 nauczycielstwa ludowego w powiecie stanisławowskim o dodatek drożyźniany Marszałek udziela głosu p. Hurykowi dla poparcia tej petycyi.

P. Huryk nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3969 gminy Jaślany pow. Mielec o wybudowanie szluz na kanale „Rów“ w celu nawodnienia okolicy przemawia p. Krempa popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3975 Grzegorza Rogowskiego, emerytowanego nauczyciela ludowego w Słobódce, o policzenie lat służby i zapomogę, Marszałek udziela głosu p. Bohaczewskiemu dla poparcia tej petycyi.

P. Bohaczewski nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytyniu petycyi Ls 3982 Antoniego Barucha rolnika w Skrzyszowie o przyjęcie kosztów leczenia syna w kwocie 249 K. 60 h. na fundusz krajowy, Marszałek udziela głosu p. Filipowi Włodkowi dla poparcia tej petycyi.

P. Filip Włodek nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3989 nauczycielek ludowych w Tarnopolu o przyznanie prawa ubiegania się o posady kierowniczek, Marszałek udziela głosu p. Michałowskiemu dla poparcia tej petycyi.

P. Michałowski nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 4005 nauczycielstwa ludowego w parafii wietrzychowskiej pow. Dąbrowa o dodatek drożyźniany, Marszałek udziela głosu p. Wilczkiewiczowi dla poparcia tej petycyi.

P. Wilczkiewicz nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy o regulacyi rzeki Pełtwi z dopływami.

We Lwowie, dnia 6. listopada 1905.

Wnioskodawca:
Merunowicz w. r.

Głąbiński, Loewenstein, Maryewski, Michałowski, Maiss, Huza, Michalski, Bednarski, Tarnawski, Abrahamowicz, Łazarski, Jahl, Fruchtmann, Tomaszewski, Żardecki, Rayski, Kolischer.

U s t a w a
z dnia . . . . o regulacyi rzeki Pełtwi z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacya rzeki Pełtwi z dopływami, tudzież nawodnienie gruntów nadbrzeżnych mają być wykonane jako przedsiębiorstwo przymusowej spółki wodnej, która ma być zawiązaną na podstawie §. 45 krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38, subwencyonowane z funduszu krajowego.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacyi i melioracyi ma służyć projekt Wydziału

krajowego z roku 1898, który preliminuje koszta regulacyi na 3,9000.000 K, koszta zaś nawodnienia na 1,870.000 K — razem na 5,770.000 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższych sum kosztorysowych

§. 3.

Koszta regulacyi i nawodnienia włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6 ustępu 2 i §. 4 ustępu 2 a) ustawy z 30. czerwca 1884 Dz. u. p. nr. 116 bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) państwowa dotacya budowli wodnych bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości dziesięciu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

d) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które położone są w okręgu konkurencyjnym przez władze administracyjne oznaczyć się mającym, resztą preliminowanych kosztów budowy, a to w myśl §. 66 krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. nr. 38 według stosunku korzyści, których oczekiwać należy, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte — albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termina płatności corocznych rat datków kraju, państwa i stron interesowanych w §. 3 pod d) wymienionych, oznacza Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 5.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia skarp rzeki Pełtwi i dopływów;

2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kr. Nr. 12;

3. z corocznych datków kraju i prestacyj konkurencyjnych.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i prestacyj konkurencyjnych, na konserwacyę, oraz co do zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 6.

Zarząd budowy oraz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób, w jaki ma być utworzony Wydział Spółki wodnej, tudzież liczbę członków tego Wydziału określi statut, mający się ułożyć przez władzę polityczną.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu, podobnie jak i stronom interesowanym, przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych

przy wykonaniu tego przehsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa, spraw wewnętrznych i skarbu.

Interpelacya

posła ks. Szpondra i towarzyszy do Wydziału krajowego w sprawie krótkiego połączenia „Morskiego Oka“ z Węgrami.

Zważywszy, że od lat 10 czynią się starania, niestety bezskuteczne, o krótkie połączenie „Morskiego Oka“ z Węgrami;

zważywszy, że przez to połączenie ruch turystyczny wzmógłby się znakomicie, co dla kraju obojętnem być nie powinno;

zważywszy, że takie połączenie da się z łatwością uskutecznić zbudowaniem mostu na „Białej wodzie“ przy „Łysej polanie“ na drodze do „Morskiego Oka“;

zważywszy, że obecnie ani rząd węgierski, ani właściciel dóbr po stronie węgierskiej książe Hohenlohe żadnej pod tym względem nie stawiają przeszkody;

podpisani ośmielają się zapytać Wydział krajowy, kiedy ostatecznie zdecyduje się ten most zbudować?

Interpelant:

Ks. Szponder w. r.

Wilczkiewicz, Potoczek, Kramarczyk, Krempa, Bojko, F. Włodek, Stapiński, Ostapczuk, Oleśnicki, Bobaczewski, Wesoliński, Staruch, Barabasz, Huryk.

Interpelacya.

Zważywszy, że demonstracye publiczne, które miały miejsce w ostatnich czasach, a w szczególności demonstracya w Krakowie, połączone były z gwałtami i rozlewem krwi;

zważywszy, że powtarzanie się podobnych wypadków zagraża porządkowi publicznemu i wolności obywateli;

zważywszy, że uzasadnionem jest przypuszczenie, iż zaburzenia te są wynikiem obmyślanego zamiaru wpływania środkami gwałtu na opinię publiczną i działalność władz;

zapytują podpisani:

co Rząd dla zapobieżenia tego rodzaju objawom uczynić zamierza?

We Lwowie, dnia 7. listopada 1905.

Interpelanci:

Jan Szeptycki w. r.

St. Tarnowski w. r.

Czartoryski w. r.

Piniński, Stadnicki, Bobrzyński, Mieczysław Urbański, Stan. Jędrzejowicz, Męciński, Vivien, Górski, M. Torosiewicz, Lityński, Cieński, Borkowski, Brykczyński, Bal, Traczewski, Rozwadowski, Zdzisław Skrzyński, Sękowski, Abrahamowicz, Białoskórski, Niezabitowski, Schnell, Jaworski, Garapich, Wł. Wiktor Czaykowski, Trzecieski, J. Götz, Strnszkiewicz, Zdzisław Włodek, Z. Tarnowski, A. Jędrzejowicz, K. Badeni, Leo, Gniewosz, Federowicz, Milewski, Paszkowski, Dąmbski, Obertyński, Tyszkiewicz, Laskowski, Truskolaski, Paygert, Korytowski, Wł. Czaykowski, Gorayski, Pilat, L. Cieński, Wład. Kraiński, Agopsowicz, A. Lubomirski, K. Lubomirski, Hupka.

Interpelacya

posła Rottera i towarzyszy do J. W. Pana Komisarza rządowego.

Wiadomo jaką życzliwością całego społeczeństwa polskiego cieszy się Zakopane; wiadomo, że życzliwość ta objawia się praktycznie znacznemi ofiarami pieniężnemi jaką kraj za pośrednictwem Sejmu na miejscowość tę łoży już od szeregu lat. Spodziewać się wobec tego należało, że i c. k. Rząd, jeżeli już nie z specyalną pospieszy

opieką, to przynajmniej krzywdzić nie zechce i w sprawie z rozwojem Zakopanego ściśle się wiążącej postąpi w myśl obowiązujących ustaw.

Tymczasem dzieje się zupełnie inaczej.

Ustawy i przepisy podatkowe wobec Zakopanego, które nawiasem mówiąc w kwocie 400.000 K składanych rocznie podatków opłaca Rządowi więcej, niż cały poza tem powiat nowotarski, stosują władze podatkowe z całą ścisłością tylko w połowie, t. j. tam, gdzie się rozchodzi o bezwzględne ściągnięcie należytości podatkowych. Punktualność ta sięga tak daleko, że nawet zaległości jednego kwartału bywają w ostatnich czasach ściągane z całą energią. Sprężystość ta, mająca oczywiście w pierwszym rzędzie na oku interesa opodatkowanego, pragnąca go w ten sposób, nawet nieraz mimo jego woli, uchronić od nieprzyjemnych następstw odległości dalszych, wszelkiego godną byłaby uznania, gdyby władza podatkowa z równą pieczołowitością stosowała i te przepisy ustawne, które na nią pewne, na korzyść znowu opodatkowanych wychodzące, nakładają obowiązki.

Tyczy się to przedewszystkiem przyznanych ustawą wolnych lat podatkowych domów nowych. Smutnym jest faktem, że na tym punkcie energia w stosowaniu ustaw dotkliwie szwankuje. Zbyt częste bowiem są wypadki, że wniesione w tym kierunku podania właścicieli domów całymi zalegają latami, podczas których władza podatkowa z przejmującą gorliwością — tym razem zdrożną, bo mijającą się z ustawą — ściąga od właścicieli podatek w całej wysokości, nie myśląc o stratach, na jakie właściciele domów, a już chociażby przez ubytek procentów i nieprawnie pobranych sum, są narażeni.

Domów takich w obrębie Zakopanego jest kilkadziesiąt, a do ilustracyi niech posłużą przykłady następujące:

Dłużej niż rok na załatwienie wniesionych podań czekają:

1) P. Jan Król (od dwóch domów nowych).
2) Pani Budziszewska (ul. Marszałkowska).
3) Pan Sierocki (Chramcówki).
4) Pan Jagielski (ul. Marszałkowska).
5) Pan Deptuch (Krupówki).
6) Willa „Janina“ (Krupówki).

Lat 2 czeka:

7) Pani Danielakowa (ul. Jagiellońska).

Lat 4 czeka:

8) Pani Kapiszewska.

Lat 5 czeka:

9) Pani Wenantyna Piasecka.

Lat 6 czeka:

10) Pan Niewiadomski.

Czy okoliczności przytoczone mogą wzbudzić zaufanie w sprawiedliwość władz podatkowych i ich poczucie, choćby już tylko urzędowego — bo o obywatelskim w tym wypadku nie mówić — obowiązku?

Wobec tego podpisani zapytują:

1) Czy panu Komisarzowi rządowemu przytoczone powyżej okoliczności są znane?

Czy c. k. Rząd zechce energicznie wkroczyć i spowodować, ażeby takie lekceważenie przepisów ustawowych i połączone z tem pokrzywdzenie obywateli opodatkowanych ustały, jak niemniej, ażeby opieszałych funkcyonaryuszy, którzy ponoszą winę, należycie skarcono.

We Lwowie, dnia 7. listopada 1905.

Interpelant:

Jan Rotter w. r.

Vayhinger, Tarnawski, Maiss, Jabłoński, Maryewski, Buynowski, Michałowski, Schätzel, Kolischer, Tomaszewski, Witosławski, Łazarski, Żardecki, Rutowski, Michalski.

Interpelacya

posła Krempy i tow. do c. k. Rządu z powodu dopuszczenia Reinholda Woltera, poddanego pruskiego, do piastowania urzędu

przełożonego obszaru dworskiego w Balicach pow. Mościska.

P. Olga Skibniewska, właścicielka obszaru dworskiego w Balicach pow. Mościska zatrudnia u siebie jako gorzelnika niejakiego Reinholda Woltera, prusaka, nie umiejącego nawet dostatecznie języka polskiego. Ten pan Wolter, wbrew wyraźnemu przepisowi ustawy, jako niemający obywatelstwa austryackiego, bo poddany pruski, został dopuszczony do sprawowania urzędu przełożonego obszaru dworskiego Balice i w tym charakterze ośmiela się tenże Reinhold Wolter wyzywać ludność miejcową i służbę dworską w sposób właściwy Prusakom.

Zapytujemy c. k. Rząd, czy zechce polecić c. k. Starostwu w Mościskach, aby usunięto Reinholda Woltera z urzędu przełożonego obszaru dworskiego w Balicach.

We Lwowie, dnia 6. listopada 1905.

Interpelanci:

Fr. Krempa w. r.

Jan Stapiński w. r.

Szajer, Bohaczewski, Oleśnicki, Korol, Mazikiewicz, Effinowicz, Szponder, Stojałowski, Włodek F. Huryk, Bojko, Kramarczyk, Barabasz.

Interpelacya

posła Franciszka Krempy i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie nadużyć ze strony Starostwa w Strzyżowie.

We wsi Kozłówku powiatu strzyżowskiego mieszka stale akademik p. Leon Fuk, który obok studyów podjął się z własnej chęci pracy około oświaty ludu.

Praca ta nie podobała się p. Staroście w Strzyżowie, który wszelkich używał sposobów, aby p. Fuka pozbyć się z Kozłówka i powiatu strzyżowskiego. Najpierw więc używał Starosta swego wpływu, aby p. Fukowi nikt mieszkania nie wynajmywał, a właściciel domu, w którym p. Fuk mieszkał, aby mu najem bezzwłocznie wypowiedział. Gdy mimo tego p. Fuk pozostał w Kozłówku, starał się pan Starosta zmusić go głodem do opuszczenia gminy i powiatu, zakazując tamtejszym mieszkańcom dostarczania mu żywności, a inspektor szkolny pod groźą kar dyscyplinarnych nakazał wszystkim nauczycielom powiatu strzyżowskiego natychmiastowe zerwanie z panem Fukiem stosunków towarzyskich.

Gdy zaaplikowana przez pana Starostę recepta głodowa nie odniosła skutku i gdy tenże, ku swojemu zdziwieniu, przekonał się, iż ludność mimo zakazu dostarcza środków żywności p. Fukowi — usiłował pan Starosta nakłonić p. Fuka, aby „dobrowolnie“ tamtejszy powiat opuścił.

Pan Fuk namowy p. Starosty nie posłuchał i do niej się nie zastosował, wobec czego p. Starosta wydał nakaz aresztowania go. Po akademika do Kozłówka przysłał pan Starosta aż trzech żandarmów, którzy pod bagnetami przeprowadzili pana Fuka możliwie najdłuższą drogą przez Kalembinę, Wiszniową, Cieszynę i Pułanki do Frysztaku, gdzie umieszczono go w więzieniu pod zarzutem zbrodni podburzania ludności przeciw „istniejącemu porządkowi“

Sąd po przesłuchaniu p. Fuka natychmiast go z więzienia uwolnił i wszelkie dochodzenia przeciw niemu dla braku istoty jakiegokolwiek czynu karygodnego zostały zastanowione.

Po powrocie p. Fuka do Kozłówka i zamieszkaniu jego w domu p. Kazimierza Sieczkowskiego — otrzymała zwierzchność gminna w Kozłówku następujący mandat ze starostwa w Strzyżowie, który dosłownie przytaczamy.

„L. 22.542/6. Strzyżów, 14. października 1905. Do zwierzchności gminnej w Kozłówku. Wedle doniesienia żandarmeryi trzyma Kazimierz Sieczkowski sługę Leona Fuka od 20. września b. r. bez książki służbowej. Wzywam zwierzchność gminną, aby Kazimierza Sieczkowskiego za przekro-

czenie §. 35 regulaminu dla sług surowo ukarała i o wykonaniu niniejszego rozporządzenia doniosła mi do 22. bm. C. k. Starosta Żeleski."

Całe postępowanie przedstawiciela władzy rządowej od początku do końca w tej sprawie jest sponiewieraniem postanowień ustawy zasadniczej, gwarantującej obywatelom państwa wolność osobistą!

Podobne wypadki były możliwe z tamtej strony słupów granicznych, ale to należy już zdaje się do przeszłości — od chwili nadania w Rosyi praw konstytucyjnych ustanie tam samowola czynowników, u nas tylko w kraju, pomimo blisko 40-letniego okresu istnienia konstytucyi, samowola urzędnicza jest jedynie obowiązującem prawem!

Z tym porządkiem rzeczy w istocie trudno się zgodzić i nad obaleniem jego musi pracować ludność, dbająca o utrzymanie tych praw, które są wykładnikiem zdobyczy cywilizacyjnych.

W tej pracy powinna ludność mieć za sobą usilne poparcie ze strony najwyższej władzy rządowej w kraju, jeżeli anarchia nie ma zająć w przyszłości miejsca należycie ułożonych stosunków krajowych.

Najłatwiej zwichnąć może równowagę pomiędzy oświeconą i cywilizowaną ludnością a władzą rządową — przedstawiciel tej władzy mniej oświecony, zwłaszcza pod względem swoich obowiązków, pomiędzy którymi pierwsze miejsce zajmuje poszanowanie dla prawa.

Z tych przyczyn zapytujemy Rząd, czyli zechce p. Staroście w Strzyżowie wytłumaczyć, że bezpodstawne ograniczenie osobistej wolności obywatela państwa, jako zbrodnia gwałtu publicznego i nadużycie władzy podlega sankcyi kodeksu karnego, czy zechce temuż p. Staroście kategorycznie zakazać używania niskich środków celem zniewolenia niedogodnych mu obywateli do przesiedlenia się do innych miejscowości i powiatów, czy zechce p. Starostę pouczyć, że jego urzędowaniem bezwzględne poszanowanie prawa, a nie animozya i samowola kierować powinno; czy zechce p. inspektorowi szkolnemu zakazać wydawania zarządzeń nauczycielom strzyżowskiego powiatu, dotyczących ich stosunków prywatnych i towarzyskich, a zniewolić tegoż p. inspektora do wyrobienia zaległości i gorliwego zajęcia się sprawami szkolnictwa i wreszcie: co uczynić zamierza dla wynagrodzenia moralnej krzywdy wyrządzonej p. Leonowi Fukowi.

Lwów, dnia 6. listopada 1905.

Interpelant:
Franciszek Krempa w. r.

J. Stapiński, Bojko, Fil. Włodek, Oleśnicki, Skołyszewski, Stojałowski, Korol, Barabasz, Huryk, Ostapczuk, Staruch, Mazikiewicz, Effinowicz, Mogilnicki.

Wniosek.

Z uwagi, że w powiecie żywieckim jest 36 takich gmin, w których niema żadnej szkoły ludowej, a dzieci jest około 5.000 pozostawionych bez nauki;

z uwagi, że w tym powiecie jest kilka takich gmin, które złożyły przypadający 120% dodatek od opłacanych podatków na budowę szkół — a mimo szczerej chęci same do budowy przystąpić nie mogą, bo to są ubogie i mniejsze gminy;

z uwagi, że c. k. Rada szkolna krajowa od czasu wejścia w życie ustawy z dnia 24. kwietnia 1894, a zatem przez lat 11 udzieliła wsparcia z funduszu krajowego na budowę szkół w tym powiecie — tylko dla 3 gmin;

z uwagi, że w całym kraju niema powiatu, w którymby tyle gmin bez szkół — a tyle dzieci bez nauki było pozostawionych, co w powiecie żywieckim i to w powiecie kresowym na pograniczu Węgier i Ślązka położonym;

Wysoki Sejm raczy zatem uchwalić:

Na budowę szkół w powiecie żywieckim wstawia się do budżetu krajowego na rok 1906 kwotę 30.000 koron.

We Lwowie, dnia 6. listopada 1905.

Wnioskodawca:
W. Szwed w. r.

Skołyszewski, dr. Łazarski, Barabasz, Staruch, Wesoliński, Potoczek, Kramarczyk, Stapiński, Bojko, Oleśnicki, Huryk, F. Włodek, Korol, Bohaczewski.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nauczycielom i nauczycielkom szkół ludowych powiatu zbaraskiego, przyznaje się dodatek drożyźniany na rok szkolny 1905 i 1906 — a względnie aż do czasu, dopóki nie nastąpi regulacya płac w wysokości 25% pobieranej przez nich płacy.

We Lwowie, dnia 6. listopada 1905.

Wnioskodawca:
Ostapczuk w. r.

Staruch, Barabasz, Huryk, Oleśnicki, Kramarczyk, Potoczek, Stapiński, Bojko, F. Włodek, Krempa, Skołyszewski, Ochrymowicz, Glidziuk, Bohaczewski.

Wniosek.

Zważywszy, że powiat kolbuszowski jest ze wszystkich powiatów w kraju najbardziej upośledzony pod względem komunikacyi, gdyż nie posiada ani dróg krajowych, ani rządowych, ani kolei;

zważywszy, że okoliczność ta oddziaływa ujemnie na stan ekonomiczny powiatu, nie dozwalając na rozwinięcie się rolnictwa, przemysłu domowego i innych gałęzi gospodarstwa społecznego i że jedynym sposobem podniesienia powiatu pod względem ekonomicznym byłoby wybudowanie połączenia kolejowego z Rzeszowa przez Głogów-Kolbuszowę-Majdan do Tarnobrzegu;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, żeby zbadał pod względem technicznym i komercyalnym projektowaną kolej lokalną Rzeszów-Głogów-Kolbuszowa-Majdan-Tarnobrzeg i zdał sprawę na najbliższej sesyi sejmowej.

We Lwowie, dnia 6. listopada 1905.

Wnioskodawca:
Tyszkiewicz w. r.

St. Tarnowski, Z. Tarnowski, Sękowski, Federowicz, Paszkowski, A. Jędrzejowicz, Jaworski, Bobrzyński, Götz, Górski, X. Pawlicki, Hupka, S. Jędrzejowicz, A. Lubomirski, Tad. Cieński, Mieczysław Urbański, Gnoiński, Zdzisław Włodek, Gorayski, Skrzyński, Leo.

Wniosek

posła Starucha i tow. w sprawie zmiany przepisów i ustawowych postanowień, jakie odnoszą się do paszportowego obowiązku dla świń i bydła rogatego.

Jednym z największych ciężarów, jakie gniotą niesłusznie całą ludność włościańską, a szczególnie włościan rolników, jest paszportowy obowiązek na nierogaciznę i bydło; wprowadzony ustawą państwową z dnia 29. lutego 1880 l. 35 Dz. p. p. (krajowych l. 27.) a dalej rozporządzeniem c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, handlu i rolnictwa z dnia 12. kwietnia 1880 l. 36. Dz. p. p. (krajowych l. 28)..

Ten obowiązek jest tem więcej nieuzasadniony, że nawet najbiedniedniejszego włościanina, który nie miał nigdy na celu sprzedawać swój przechowek na eksport, zniewala starać się o paszport, co nie tylko naraża go na stratę czasu i nieprzyjemności, lecz także na względnie znaczne wydatki materyalne. Gdy zważy się, że niejeden wyhodował sobie wszystkiego na wszystkiego jedną sztukę, ażeby ją sprzedać i popłacić z tego długi i podatek, a musi nieraz i kilkoma nawrotami starać

się o paszport, póki sztuki nie sprzeda, ten zrozumie, jakim przykrym ciężarem a zarazem krzywdą dla ludu jest obowiązek wykazywania się paszportami.

Wymienione ustawowe ograniczenia i przepisy wprowadzone zostały z racyi ochrony przed niebezpieczeństwem zawleczenia zaraźliwych chorób, a przedewszystkiem ze względu na zagranicę — bez potrzeby jednak są one tak ogólne i spadają na całą włościańską ludność. Jeżeli idzie o ochronę przed zawleczeniem chorób w dalsze okolice albo ze względu na zagranicę, to wystarczy, jeśli obowiązek paszportowy ograniczymy tylko na te sztuki, jakie się transportuje na kolej dla ich wywozu na oddalone miejsca, a uchyli się obowiązek paszportowy co do tych sztuk, które się sprzedaje na miejscu lub na powiatowych targach dla lokalnego spotrzebowania. A ten cel ostatni, jak i racyę samej ustawy osiągniemy w ten sposób, jeżeli obowiązek wykazywania się paszportami przeniesiony zostanie wyłącznie na kupców, ładujących bydło na kolej.

W myśl tych uwag stawiam następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby w porozumieniu z Wydziałem krajowym wniósł zmianę ustawy z dnia 29. lutego 1880 Nr. 35 Dz. u. p. (krajowych Nr. 27), jak i dalszych odnośnych ustawowych postanowień i rozporządzeń, a osobno rozporządzenia ministerstwa spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, rolnictwa i handlu z dnia 12. kwietnia 1880 Nr. 36 Dz. u. p. (kr. Nr. 28) w tym kierunku, że 1) obowiązek paszportowy wogóle znosi się, lub co najmniej 2) że obowiązkiem wykazywania się paszportem wszelkiego bydła obciążeni są tylko ci, którzy naładowują bydło (tak rogate, jak i nierogaciznę) na eksport na kolejach.

We Lwowie, dnia 7. listopada 1905.

Wnioskodawca:
Staruch w. r.

Barabasz, Bohaczewski, Krempa, Oleśnicki, F. Włodek, Mogilnicki, Korol, Effinowicz, Stapiński, Bojko, Glidziuk, Stojałowski, Szajer, Ostapczuk, Huryk.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym najbliższego, względnie jednego z najbliższych posiedzeń, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi bankowej o Banku krajowym.

Przemawia p. Stapiński.

Marszałek udziela głosu p. Janowi Gnoińskiemu.

P. Jan Gnoiński nieobecny.

Przemawia p. Buynowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o Banku krajowym za rok 1904.

Przemawia p. Skołyszewski.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala wniosek I. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

II. Sejm udziela Dyrekcyi Banku krajowego absolutoryum z rachunków za czas od 1. stycznia do 31. grudnia 1904 r.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek II. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowe-

mu spowodować Zarząd Banku krajowego, by przy udzielaniu kredytu instytucyom i przedsiębiorcom parcelacyjnym trzymano się następujących zasad:

1. Pożyczki mogą być udzielane jak dotąd tylko na każdy poszczególny interes parcelacyjny z osobna.

2. Pożyczki mogą być udzielane tylko w razie przedłożenia Dyrekcyi zatwierdzonego przez Radę nadzorczą względnie ustanowiony przez nią organ planu parcelacyjnego skreślonego na podstawie zgłoszeń osób mających chęć nabycia gruntów.

3. Rada nadzorcza Banku krajowego odmówi zatwierdzenia przedłożonego jej planu parcelacyjnego, jeżeli z niego okazuje się:

a) że zamierzoną jest doszczętna parcelacya obszaru dworskiego bez pozostawienia odpowiedniej do budynków folwarcznych wielkości reszty folwarcznej;

b) że przeważająca część czy to nowo powstać, czy powiększyć się mających gospodarstw nie może mieć warunków zdrowego i samodzielnego gospodarczego bytu.

Przemawia p. Piniński i stawia poprawkę, aby w ustępie 3 w pierwszej linii wniosku 3. komisyi po słowie „odmówi“ dodać słowo „z reguły“.

Izba popiera poprawkę p. Pinińskiego.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Stanisław Jędrzejowicz i stawia poprawkę, by w ustępie 2 po słowie „chęć“ zamiast słów: „nabycia gruntów“ umieścić słowo „parcelować“.

Izba popiera poprawkę p. St. Jędrzejowicza.

Przemawia p. Korol i stawia wniosek na przejście do porządku dziennego nad ustępem 3. wniosku III. komisyi.

Marszałek oznajmia, że regulamin nie dopuszcza wniosku na przejście do porządku dziennego w rozprawie szczegółowej, wobec czego wniosku tego nie może podać do poparcia.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje poprawkę pp. Pinińskiego i Stanisława Jędrzejowicza.

Marszałek oznajmia, że podda oddzielnie ustępy wniosku komisyi pod uchwałę Izby.

Izba uchwala ustęp początkowy wniosku III. komisyi w brzmieniu komisyi, oddzielnie uchwala ustęp 1. wniosku III. komisyi, następnie osobno uchwala ustęp 2. wniosku komisyi wraz z poprawką p. Stanisława Jędrzejowicza przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Marszałek na żądanie p. Stapińskiego oznajmia, że przeciw uchwaleniu ustępu 2. wniosku III. komisyi wraz z poprawką p. St. Jędrzejowicza przyjętą przez p. sprawozdawcę głosowało 9 posłów.

Następnie uchwala Izba ustęp 3. a i b) wniosku III. komisyi zgodnie z brzmieniem komisyi i wraz z poprawką p. Pinińskiego przyjętą przez p. sprawozdawcę.

P. Buynowski zwraca się do Marszałka z oznajmieniem, że zapowiedział zgłoszenie poprawki do ustępu 3. wniosku III. komisyi.

Marszałek oznajmia, że otworzył rozprawę szczegółową nad III. wnioskiem komisyi i zapytywał, czy kto żąda głosu, skoro p. Buynowski we właściwym czasie nie zażądał głosu i nie postawił poprawki, to obecnie po uchwaleniu wniosku III. komisyi nie może poprawki p. Buynowskiego poddać pod głosowanie.

Sprawozdawca czyta:

IV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przedkładać corocznie w dołączeniu do sprawozdania o Banku krajowym szczegółowych sprawozdań o dokonanych przy pomocy kredytu Banku krajowego parcelacyach.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek IV. komisyi.

Marszałek udziela głosu p. Leo.

Przemawia p. Leo i stawia następującą rezolucyę:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, by w porozumieniu z zarządem Banku krajowego wziął pod rozwagę sprawę budowy odpowiedniego gmachu dla pomieszczenia filii Banku krajowego w Krakowie.

Izba popiera tę rezolucyę p. Leo.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje imieniem komisyi rezolucyę p. Leo.

Izba uchwala rezolucyę p. Leo, przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi agrarnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie unormowania parcelacyi.

Sprawozdawca p. Skałkowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

I. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby odnośnie do rezolucyi sejmowej z d. 26. października 1903 przedłożył projekt ustawy parcelacyjnej, któraby, mając na oku potrzebę utrzymania średniej własności ziemskiej, zaprowadziła obowiązkowe przedkładanie planu parcelacyjnego w myśl zasad następujących:

1. plan parcelacyjny będzie wymaganym przy wydzieleniach z posiadłości ziemskiej, obejmującej przynajmniej 60 hektarów.

Wydzielenie hipoteczne z takich posiadłości nastąpić może tylko na podstawie planu parcelacyjnego, zatwierdzonego przez c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

2. Zatwierdzenia planu parcelacyjnego należy odmówić:

a) jeżeli jest zamierzona doszczętna parcelacya, bez pozostawienia odpowiedniego obszaru gruntu przy istniejących budynkach gospodarczych, względnie rolniczo-przemysłowych;

b) jeżeli widocznem jest, że parcelacya zagraża zniszczeniem gospodarstwa leśnego;

c) jeżeli dla powstać mających gospodarstw nie zabezpieczono odpowiednich dojazdów;

d) jeżeli przy podziale projektowanym dla powiększenia gospodarstw istniejących stosunki komasacyjne zostałyby pogorszone.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby celem uregulowania stosunków, powstałych wskutek parcelacyi, wziął pod rozwagę kwestyę zmiany odnośnych ustaw.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Korol.

Przemawia p. Sękowski.

Marszałek oznajmia, że głos ma p. Skołyszewski.

P. Skołyszewski stawia wniosek na zamknięcie posiedzenia.

P. Stapiński prosi o skonstatowanie ilości głosów za i przeciw wnioskowi formalnemu p. Skołyszewskiego.

Marszałek oznajmia, że za wnioskiem formalnym p. Skołyszewskiego było 26, przeciw 31 głosów.

P. Skołyszewski prosi o skonstatowanie kompletu i zamknięcie posiedzenia dla braku kompletu.

Marszałek oznajmia, że gotów jest zamknąć posiedzenie, choć regulamin nie wymaga kompletu Izby do przemówień.

P. Skołyszewski oznajmia, że będzie przemawiał i następnie przemawia.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie, do głosu zapisani są pp. Jan Gnoiński, Górski, Stadnicki i Hupka.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 9. listopada 1905 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 1 minut 10 po północy.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Kazimierz Lubomirski *w. r*

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

48. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 9. listopada 1905.

Początek o godzinie 10 minut 15 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, Ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 129.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstantuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 46-go posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 47-go posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 9-go listopada 1905 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls. 4017, 4020, 4026, 4028, 4029, 4043, 4045--4050, 4056, 4058, 4065, 4066, 4067, 4068.

Komisyi szkolnej Ls. 4010, 4018, 4023, 4025, 4030, 4039, 4040, 4044.

Komisyi gminnej Ls. 4024, 4057, 4063, 4064.

Komisyi petycyjnej Ls. 4055.

Komisyi administracyjnej Ls. 4059, 4060, 4062.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls. 4016, 4061.

Komisyi kolejowej Ls. 4027.

Komisyi przemysłowej Ls. 4041, 4042.

Komisyi sanitarnej 4019.

Po odczytaniu petycyi Ls. 4019 komitetu II. wiecu gości w Krynicy o podniesienie tego zdrojowiska przemawia p. Pastor popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 4020 prymaryuszów szpitala powszechnego we Lwowie o podwyższenie poborów służbowych, Marszałek udziela głosu p. Wurstowi dla poparcia tej petycyi.

P. Wurst nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 4056 nauczycielstwa ludowego w powiecie buczackim o podwyższenie płac lub o dodatek

drożyźniany przemawia p. Władysław Wiktor Czaykowski popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 4064 mieszkańców gminy Suchorzowa o wyłączenie swych gruntów w gminie Skopanie, a przydzielenie do gminy Suchorzów przemawia p. Krempa popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 4066 gminy Ropczyce o uwolnienie od prestacyi szkolnej przemawia p. Adam Jędrzejowicz popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonego wniosku i interpelacyi.

Sekretarz p. Mycielski czyta:

Interpelacya.

posła Krempy i tow. do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie zmiany odnośnych rozporządzeń w tym kierunku, aby geometrzy ewidencyjni byli obowiązani za opłatą umiarkowanej taksy sporządzać stronom kopie map katastralnych.

Ewidencya katastru gruntowego jest jednym z dotkliwych ciężarów publicznych, które w swej sumie obarczają ludność włościańską tak dalece, że jej uniemożliwiają prawidłowy rozwój gospodarczy. Jak wiadomo, potrzebną jest do wszelkich operacyi gruntowych kopia mapy katastralnej i plan podziału parcel, zwłaszcza w dzisiejszych czasach, kiedy to uregulowanie stanu hipotecznego jest przymusowem — nadto przy działach spadkowych i kupiźnie.

Ponieważ jednak geometrów autoryzowanych niema prawie wcale w powiatach u nas w kraju, a są tylko pojedyncze osoby, tymczasowo upoważnione do podobnych czynności, więc osoby te nie mając żadnej konkurencyi dyktują za sporządzenie kopij i planów opłaty dowolne. Naraża to ludność na znaczne wydatki nieprzewidziane, a szczególnie ludność wieśniaczą, która te czynności tak zwanych mapek kolosalnie przepłaca.

Podpisani przeto zapytują:

Czy Wysoki c. k. Rząd, ze względu na obronę stanu włościańskiego przygnębionego ponadto różnymi ciężarami — nie uznałby za stosowne spowodować zmianę istniejących przepisów w tym kierunku, aby za opłatą odpowiedniej taksy wolno było stronom sporządzać przez geometów ewidencyjnych potrzebne szkice i kopie katastralne.

Lwów, dnia 9. listopada 1905 roku.

Interpelant:
Fr. Krempa w. r.

Kramarczyk, Szajer, W. Szwed, Potoczek, Bojko, F. Włodek, Oleśnicki, Stojałowski, Korol, Bohaczewski, Mazikiewicz, Szponder, Staruch, Ostapczuk.

Wniosek.

Zważywszy, że koleje państwowe w Galicyi, a w szczególności koleje lokalne, pozostające pod zarządem administracyi kolei państwowych, nie są w dostatecznej mierze zaopatrzone w wagony towarowe;

zważywszy, że wskutek tego cierpią na tem w najdotkliwszy sposób ekonomiczne interesa rolnictwa i przemysłu w kraju, gdyż tak dowożenie surowych produktów do fabryk, jak i wywóz wytworów przemysłowych jest w najwyższym stopniu utrudniony;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, względnie Administracyę kolei państwowych o dostarczenie o wiele większej ilości wagonów to-

warowych Dyrekcyom kolei państwowych w Galicyi, a w szczególności liniom kolei lokalnych, aniżeli obecnie mają do dyspozycyi — ewentualnie o wzmocnienie w tym celu parku towarowego kolei państwowych.

We Lwowie, dnia 7. listopada 1905.

Wnioskodawcy:

A. Lubomirski i Piniński w. r.

L. Cieński, K. Dzieduszycki, W. Czajkowski, M. Urbański, Vivien, Lityński, Teodorowicz, Agopsowicz, Czartoryski, Garapich, Krzysztofowicz, Obertyński, Zagórski, Truskolaski, Laskowski, Rudrof, Borkowski, Paygert, Traczewski, Stadnicki, Wł. Kraiński, Gorayski, Piłat, Tyszkiewicz, Wiktor Czaykowski, Hupka, Z. Tarnawski, S. Jędrzejowicz, Jaworski, Leo, Trzecieski, Białoskórski, Winc. Gnoiński, Skrzyński.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Interpelacya
c. k. Rządu
w sprawie oddania prawa prowadzenia metryk OO. Bazylianom w Michałówce pow. borszczowskiego.

W gminie Michałówka pow. borszczowskiego jest cerkiew filialna, a należy ona do macierzystej cerkwi w Dzwiniaczu.

Ponieważ w gminie jest klasztor OO. Bazylianów, gdzie jest trzech księży, a oddalenie wsi od Dzwiniaczki jest znaczne, dlatego oddał gr. kat. Ordynaryat biskupi w Stanisławowie na prośbę gminy prowadzenie parafii w Michałówce OO. Bazylianom, co jest tylko z wielką korzyścią dla gminy.

Równocześnie odniósł się tenże gr. kat. Ordynaryat do c. k. Namiestnictwa we Lwowie o wydanie OO. Bazylianom metryk wsi Michałówki i udzielenie im prawa prowadzenia tychże.

Ponieważ sprawa ta długi czas leży niezałatwiona z wielką szkodą dla gminy, dlatego podpisani proszą Wysoki Rząd o spieszne zarządzenie, ażeby OO. Bazylianom w Michałówce odstąpione były metryki z gminy Michałówka i udzielone prawo prowadzenia tych metryk.

Interpelant:

Oleśnicki w. r.

Korol, Mogilnicki, Effinowicz, Mazikiewicz, Ostapczuk, Staruch, Barabasz, Huryk, Bohaczewski, Ochrymowicz, Stojałowski, Szajer, Kramarczyk, Szponder, Szwed.

Interpelacya
do c. k. Rządu w sprawie wyborów gminnych w gminie Michałówka pow. borszczowskiego.

W dniu 3. lipca 1905 przeprowadzone zostały zupełnie legalnie i sprawiedliwie wybory do rady gminnej w Michałówce pow. borszczowskiego. Przeciw tym wyborom wniesiony został protest dotychczas niezałatwiony. Ponieważ przeciąganie tego załatwienia gminę na znaczne szkody naraża, dlatego wzywają podpisani c. k. Rząd, ażeby weryfikacyę tych wyborów jak najspieszniej przeprowadził.

Interpelant:

Oleśnicki w. r.

Korol, Ochrymowicz, Bohaczewski, Stapiński, Bojko, F. Krempa, F. Włodek, Huryk, Kramarczyk, Potoczek, Szponder, Szwed, Ostapczuk, Staruch, Barabasz.

Interpelacya
do c. k. Komisarza rządowego posła Huryka i tow. w sprawie niezaprowadzenia dotychczas nauki obowiązkowej drugiego języka krajowego w gimnazyum polskiem w Stanisławowie.

Dnia 10. października 1905 JE. Pan Namiestnik w swojej mowie inauguracyjnej kategerycznie oświadczył, że ustawa o wprowadzeniu drugiego języka krajowego w szkołach średnich jako przedmiotu obowiązkowego uzyskala Najwyższą sankcyę i na tej podstawie wprowadzono obowiązkową naukę drugiego języka krajowego w gimnazyum polskiem i w nowootworzonem gimnazyum ruskiem w Stanisławowie, niemniej w obu

gimnazyach w Przemyślu od pierwszej klasy począwszy. Jednakowoż chociaż w gimnazyum ruskiem w Stanisławowie zaraz po jego utworzeniu wprowadzono język polski jako obowiązkowy, mimo to w gimnazyum polskiem języka ruskiego jako przedmiotu obowiązkowego jeszcze dotychczas nie zaprowadzono.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd:

1) czy wiadomo c. k. Rządowi, że w gimnazyum polskiem w Stanisławowie jeszcze dotychczas języka ruskiego nie zaprowadzono jako przedmiotu obowiązkowego;

2) czem usprawiedliwi c. k. Rząd takie postępowanie Dyrekcyi tego gimnazyum? i

3) co zamierza c. k. Rząd zarządzić na przyszłość w tej sprawie?

Interpelant:

Huryk w. r.

Bohaczewski, Korol, Staruch, Barabasz, Ostapczuk, Oleśnicki, Stapiński, Bojko, Krempa, Szponder F. Włodek, Mogilnicki, Mazikiewicz, Effinowicz, Glidziuk, Ochrymowicz.

Interpelacya
do c. k. Rządu.

W roku 1904 został wybrany wiceprezesem c. k. Rady szkolnej okręgowej w Zbarażu ks. Aleksander Zajączkowski gr. kat. paroch w Zbarażu. Przy wyborze dostał on wszystkie glosy oprócz jednego, który padł na ks. Zakrzewskiego, proboszcza z Koszlak. Tymczasem niespodziewanym, a na każdy wypadek nieprawnym sposobem c. k. Starostwo w Zbarażu uznało ks. Zakrzewskiego wybranym wiceprezesem i jako taki ogłoszonym on został nawet w urzędowym szematyzmie na rok 1905.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy c. k. Rządowi wiadomą jest ta nieprawidłowość? Czy zamyśla c. k. Rząd zarządzić odpowiednie środki, ażeby jako wiceprezes c. k. Rady szkolnej okręgowej w Zbarażu był uznany i jako taki fungował legalnie wybrany ks. Aleksander Zajączkowski.

Interpelant:

Oleśnicki w. r.

Bohaczewski, Mogilnicki, Staruch, Ostapczuk, Barabasz, Huryk, Korol, Mazikiewicz, Effinowicz, Ochrymowicz, Potoczek, Żardecki, F. Włodek, Krempa.

Interpelacya
do Wydziału krajowego.

W pierwszych dniach lipca 1905 odbyła się na żądanie członków gminy Schodnica pow. drohobyckiego lustracya majątku i administracyi tej gminy przez delegata Wydziału krajowego, która wykryła wielkie nadużycie i nieprawidłowości, a mianowicie:

W gminie, która miała po 120.000 koron rocznie dochodu, nie ma prawie żadnego majątku — i niema śladu gdzie te ogromne dochody podziały się — a oprócz tego ma gmina 46.000 koron długu za oświetlenie elektryczne, które wobec upadku przemysłu naftowego stało się zupełnie niepotrzebnem, a za które płacą rocznie 11.000 koron. Gmina rębie na swoją korzyść las ekwiwalentowy, który nie jest własnością gminy, a tylko 65 uprawnionych tytułem ekwiwaleutu.

Naczelnik gminy bierze pensyi 2.400 K, a remuneracyi 900 K — sumę zupełnie nieodpowiadającą ani stanowi finansowemu gminy ani jego kwalifikacyi — a oprócz tego 18 sągów drzewa w naturze. Sekretarz gminy, t. j. zwykły pisarz, bierze 2.400 koron i drzewa tyle, ile zechce, tak, że opala niem nietylko swój dom, lecz i swój przemysł naftowy. Oprócz tego jest jeszcze i zastępca sekretarza, który bierze 840 koron rocznie.

W Radzie gminnej panują największe nieporządki i nadużycia, a majątek gminny marnuje się.

Wobec tego proszą podpisani:

Wysoki Wydział krajowy raczy jak najspieszniej merytorycznie załatwić sprawę przeprowadzonej lustracyi gminy Schodnica i tej nieprawidłowej jej administracyi jak najprędzej koniec położyć.

Interpelant:
Oleśnicki w. r.

Szponder, Huryk, Ostapczuk, Staruch, Barabasz, Mogilnicki, Bohaczewski, Glidziuk, Kramarczyk, Wilczkiewicz, Potoczek, Korol, Effinowicz, Mazikiewicz

Interpelacya
do c. k. Rządu.

W gminie Żyrawa powiatu Żydaczowskiego jest szkoła etatowa, w której jest nauczycielką panna Aleksandra Hruzykówna, spełniająca uczciwie, sumiennie i skutecznie swoje obowiązki i mająca zaufanie i poszanowanie całej gminy.

Właściciel Żyrawy Witold Czajkowski robi starania, ażeby tę nauczycielkę usunąć, a dać na jej miejsce zakonnice.

Temu jest przeciwną gmina cała i Rada szkolna miejscowa i to grozi szkole upadkiem, jednak wpływy p. Czajkowskiego są wielkie i on zapewnia gminę, że na jego żądanie przeciw woli gminy stanie się to, czego on chce.

Wobec tego podpisani zawiadamiają Wysoki c. k. Rząd, a mianowicie jego administracyę szkolną o tym stanie rzeczy i proszą o pozostawienie Aleksandry Hruzykównej na tej posadzie.

Interpelant:
Oleśnicki w r.

Bohaczewski, Mogilnicki, Huryk, Korol, Mazikiewicz, Effinowicz, Ochrymowicz, Glidziuk, Staruch, Ostapczuk, Barabasz, Potoczek, Kramarczyk, Krempa.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanego wniosku umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Szweda o wstawienie do budżetu kraj. na r. 1906 kwoty 30.000 K. na budowę szkół w pow. żywieckim.

Przemawia p. Szwed uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Ostapczuka o przyznanie nauczycielstwu ludowemu w pow. zbaraskim dodatku z powodu drożyzny.

Przemawia p. Huryk w zastępstwie p. Ostapczuka uzasadniając ten wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Tyszkiewicza w sprawie budowy kolei lokalnej z Rzeszowa na Głogów, Kolbuszowę, Majdan do Tarnobrzega.

Przemawia p. Tyszkiewicz uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Starucha w przedmiocie zmiany ustawy o paszportach bydlęcych.

Przemawia p. Staruch uzasadniając

swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Starym Samborze koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostów powiatowych na rogatkach w Starym Samborze, Topolnicy, Turzem, Terszawie i Starej Soli.

Sprawozdawca p. Dąmbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Starym Samborze koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostów powiatowych na rogatkach w Starej Soli na Zasadkach, w Starym Samborze, Terszawie, Topolnicy i Turzem.

Art. I.

Radzie powiatowej w Starym Samborze nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta od mostów powiatowych pod warunkiem utrzymywania przedmiotów omyconych kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 34. i 15. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (dz. u. kr. Nr. 43).

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy na pięciu rogatkach według następującego wymiaru:

A) na rogatce w Starej Soli na Zasadkach:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) h;

B) na rogatkach w Terszawie i Topolnicy, na każdej z nich osobno:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 6 (sześć) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 3 (trzy) h;

c) od pięciu świń albo cieląt, także od dziesięciu owiec 2 (dwa) h;

C) na rogatce w Starym Samborze:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h;

D) na rogatce w Turzem:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 6 (sześć) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 3 (trzy) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) h;

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o zniżeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie

żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytanie bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisyi agrarnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie unormowania parcelacyi.

Przemawia p. Jan Gnoiński.

Przemawia p. Hupka.

Przemawia p. Stapiński.

Marszałek wzywa mowcę, by nie używał wyrażeń obelżywych, gdyż w przeciwnym razie będzie zmuszonym użyć najsurowszych środków regulaminem przewidzianych.

Przemawia p. Stapiński.

Marszałek wyjaśnia zwrot użyty przez p. Hupkę w tegoż przemówieniu i zaznacza, że do atrybucyi Marszałka należy ocenienie, czy wyraz jest obelżywy, czy nie.

Przemawia dalej p. Stapiński.

P. Stadnicki wnosi zamknięcie rozprawy ogólnej.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Górski, Trzeciecki, Kramarczyk, Tadeusz Cieński, Hupka, Zdzisław Tarnowski, Stapiński, Huryk, Skołyszewski i Sękowski. Na zapytanie Marszałka odpowiadają pp. Górski, Trzeciecki, Kramarczyk, Tadeusz Cieński, Hupka, Zdzisław Tarnowski, Skołyszewski, Sękowski, że przemawiać chcą *za* wnioskami komisyi; pp. zaś Stapiński i Huryk *przeciw* wnioskom komisyi.

Marszałek wzywa do wyboru mowców generalnych.

Po chwili oznajmia, że mowcą generalnym *za* wnioskami komisyi wybrany został p. Górski — *przeciw* wnioskom komisyi p. Stapiński.

Przemawia mowca generalny *przeciw* wnioskom komisyi p. Stapiński.

Marszałek przerywa mowcy, wzywając go, by w przemówieniu swem trzymał się ściśle przedmiotu stojącego na porządku dziennym, t. j. parcelacyi — pod tym warunkiem gotów jest pozostawić mowcy zupełną wolność słowa, jak już tego dał dowód, pozwalając mowcy wypowiedzieć trzygodzinną mowę. Mowca jednak winien zrozumieć różnicę, jaka jest między ogólną rozprawą budżetową, a rozprawą o parcelacyi.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Górski jako generalny mowca *za* wnioskami komisyi.

Przemawia p. sprawozdawca.

Przemawia p. Sękowski dla faktycznego sprostowania.

Marszałek oznajmia, że p. Korol postawił wniosek na przejście do porządku dziennego nad sprawozdaniem i wnioskami komisyi i poddaje ten wniosek pod uchwałę Izby.

Izba odrzuca wniosek powyższy p. Korola, a Marszałek stwierdza, że za tym wnioskiem padło 9 głosów.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie, przedtem udziela głosu JE. p. c. k. Namiestnikowi celem odpowiedzi na interpelacyę.

Przemawia JE. c. k Namiestnik Andrzej hr. Potocki i odpowiada na interpela-

cyę p. Szeptyckiego i tow. z dnia 7-go listopada 1905 w sprawie demonstracyj na rzecz powszechnego prawa głosowania, a w szczególności takiej demonstracyi odbytej w Krakowie dnia 5-go listopada 1905.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 10-go listopada 1905 godzinę 10-tą przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 56 po południu

Marszałek krajowy:
S. Badeni w. r.

Sekretarze:
Mieczysław Urbański w. r.
Kazimierz Lubomirski w. r.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

49. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu, Sejmu galicyjskiego

z dnia 10. listopada 1905.

Początek o godzinie 10 minut 25 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 128.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś, c. k. Radca dworu p. Antoni Jaegermann.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 47-go posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 48-go posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że p. Gorapichowi udzielił urlopu na 6 dni.

Sekretarz p Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 10. listopada 1905 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie.

Komisyi budżetowej Ls. 4080, 4090, 4091, 4097, 4098, 4100, 4101, 4103, 4104, 4106, 4107, 4115, 4117, 4118, 4122—4126, 4127, 4128, 4129, 4131—4139, 4143, 4144, 4148.

Komisyi szkolnej Ls. 4071—4075, 4092 do 4096, 4102, 4108—4110, 4116, 4120, 4140, 4145, 4147.

Komisyi petycyjnej Ls. 4114.

Komisyi administracyjnej Ls. 4089.

Komisyi prawniczej Ls. 4076, 4078, 4079, 4099, 4105.

Komisyi drogowej Ls. 4142.

Komisyi przemysłowej Ls. 4077, 4119, 4130.

Po odczytaniu petycyi Ls. 4120 nauczycielstwa ludowego w powiecie chrzanowskim o zrównanie poborów z urzędnikami państwowymi IX, X, XI rangi przemawia p. Jan Gnoiński popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 4127 komitetu w celu uczczenia pamięci Bartosza Głowackiego we Lwowie, o założenie bursy im. Bartosza Głowackiego przemawia p. Cielecki popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis

dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 4128 gminy Szwejków pow. Podhajce o zapomogę dla pogorzelców przemawia p. Lityński popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 4138 nauczycielstwa ludowego w powiecie kolbuszowskim o dodatek drożyźniany, przemawia p. Tyszkiewicz popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonego wniosku i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek

posłów Skołyszewskiego, Pastora i tow.

Wysoki Sejmie:

Z pomiędzy prac mogących poziom gospodarczy kraju i wydatność produkcyi ziemi rolnej podnieść, pracy, której wynik jest zupełnie pewnym, efekt finansowy nie ulega wątpliwości, jest praca na polu drenowania i melioracyj gruntów rolnych.

Z zestawienia krajowego biura melioracyjnego wynika, że mamy w kraju przeszło 1,500.000 morgów ziemi, które osuszenia wymagają, z tych w przybliżeniu 1,000.000 morgów należy do włościan, zaś 500.000 morgów do właścicieli obszarów dworskich.

Biorąc pod uwagę, że przez drenowanie gruntu, wydatność jednej morgi przy uprawie roślin okopowych podnosi się o około 100% wartości produkcyi brutto, zaś przy uprawie roślin zbożowych i pastewnych o 10% tej samej wartości, dalej przyjmując, że w płodozmianie co dziesiąty rok przychodzi uprawa roślin okopowych, a wartość przeciętna ziemiopłodów na 1 mordze 100 K., otrzymamy następujący coroczny ubytek dochodu z uprawy ziemi, przez zaniechanie przeprowadzenia drenowania gruntów:

10% z 1,500.000 mórg
= 150.000 mórg × 100 = 15.000.000 K
90% z 1,500.000 mórg
=1,350.000 mórg × 10 = 13,500.000 K
Suma 28.500.000 K

To wysokość ubytku renty rocznej, dochodu rocznego, który skapitalizowany na 5% daje olbrzymią kwotę 570.000.000 K, czyli sumę przeszło pół miliarda koron.

Jest to rachunek raczej za nisk i jak za wysoki.

Biorąc pod uwagę, że przeciętne koszta drenowania gruntów wynoszą 120 K. za jedną morgę, otrzymamy wydatek 1,500.000 × 120 = suma 180,000.000 K. potrzebnych na przeprowadzenie robót. Pieniądze wydane na takie roboty przeszłyby prawie wyłącznie do rąk ludności pracującej. Zaś przyjmując okres wykonania robót na lat 50, otrzymamy wzmożenie zarobku w kraju o 3,600.000 K. rocznie.

Ponieważ pzeprowadzenie takich robót bez pomocy państwa i kraju jest ze względu na brak finansowych środków włościaństwa i średnich właścicieli ziemi rzeczą niewykonalną, Wysoki Sejm uchwałą z dnia 5. lipca 1901 r. przeznaczył kwotę 500.000 K. płatną w 10 latach po 50.000 K. w celu subwencyonowania drenowań włościańskich do $^1/_3$ kosztów bndowy, zaś uchwałą z dnia 11 listopada 1904 r. wezwał c. k. Rząd do udzielania pożyczek bezprocentowych na cele drenowania w kwocie 5,000.000 K. Wezwanie to korzystny odniosło skutek. Razem dotychczas na cele melioracyi gruntów rolnych przyznano z funduszów krajowych i państwowych 6,000.000 K. w stosunku do potrzebnej na ten cel sumy kosztów jest to zaledwie $3^1/_3$%. W tym tempie prowadzona robota trwaćby musiała

setki lat ze szkodą dla produkcyi kraju olbrzymią.

Ażeby przyjść przeprowadzeniu tej ogromnej, nader ważnej pracy, potrzebna jest wydatniejsza, jak dotychczas ze strony państwa i kraju pomoc. Pomoc podobna dotychczas z powodu złego stanu funduszów kraju była niemożebną do uzyskania. Ponieważ jednakże obecnie są widoki że po r. 1910 uzyskać ma kraj znaczniejsze źródła dochodu, dla tego podpisani uważają za stosowne już w roku bieżącym podnieść myśl potrzeby przeprowadzenia robót melioracyjnych na większą skalę, w ten sposób, ażeby wszystkie potrzebujące drenowania i melioracyi grunta rolne, mogły być w przeciągu lat 50-ciu zdrenowane i zmeliorowane, ażeby spółki wodne włościańskie otrzymać mogly na przeprowadzenie robót $33^1/_3\%$ tytulem bezwrotnej zapomogi ze strony kraju i takiż sam zasiłek ze strony państwa, ażeby drenowania prywatne na poparcie zasługujące otrzymać mogly 50% zwrotnej bezprocentowej zapomogi ze strony kraju i takiż $\%$ ze strony państwa (zapomogi rozliczonej na długi termin splat).

W tym celu wystarczy zupełnie wstawianie coroczne do budżetu kraj. maksymalnej kwoty 1,400.000 kor. na przeciąg lat pięćdziesięciu.

Podpisani stawiają wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Poleca się Wydziałowi kraj. przedłożenie na najbliższej sesyi sejmowej projektu ustawy w celu przeprowadzenia drenowania i melioracyi 1,500.000 morgów gruntów rolnych w ten sposób, ażeby:

a) praca mogła być wykonaną w przeciągu lat 50-ciu, począwszy najpóźniej od r. 1911;

b) ażeby drenowania i nawodniania włościańskie otrzymać mogły $33^1/_3\%$ bezwrotnego zasiłku z funduszów krajowych;

c) ażeby zasługujące na uwzględnienie melioracye prywatne otrzymać mogły 50% zwrotne bezprocentowe na długi termin spłat obliczone pożyczki z funduszów krajowych.

2. Wydział krajowy nawiąże rokowania z c. k. Rządem w celu uzyskania dla spółek wodnych i prywatnych melioracyj takiej samej pomocy z funduszów rządowych, jaką otrzymywać będą z funduszów krajowych.

We Lwowie, dnia 9 listopada 1905.

Wnioskodawcy:
Skołyszewski i Pastor w. r.

Rayski, Wilczkiewicz, Maryewski, Tomaszewski, Witosławski, Szwed, Jabłoński, Huza, Michałowski, Łazarski, Żardecki, Rotter, Kramarczyk, Potoczek, Szponder, Buynowski, Jahl, Michalski.

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

Interpelacya

posła ks. Szpondra i Bednarskiego do Wydziału krajowego w sprawie otwarcia przystanku kolejowego w Szaflarach a względnie przeniesienia już istniejącego.

Zważywszy, że obecna stacya kolejowa w Szaflarach na linii Nowy Targ-Zakopane umieszczona jest w miejscu najniedogodniejszem dla ludności 6 gmin.

Zważywszy, że ludność tych gmin już od lat 4-ch domaga się przeniesienia tej stacyi w odpowiedniejsze miejsce jednak dotąd bezskutecznie.

Zwarzywszy, że droga do obecnej stacyi w Szaflarach porosła trawą, gdyż nikt tą drogą nie jedzie.

Zważywszy, że kolej na tem niefortunnem pomieszczeniu stacyi ponosi stratę w dochodach około 1000 K. rocznie.

Zważywszy, że Wydział krajowy uznaje niedogodność obecnej stacyi w Szaflarach dla okolicznych gmin.

Podpisani ośmielają się zapytać Wydział krajowy, czyby nie raczył raz tej sprawy załatwić, o co ludność 6 gmin tak gorąco się doprasza.

Interpelanci:
Ks. Szponder w. r.
Bednarski w. r.

Wilczkiewicz, Potoczek, Krempa, Bojko, Fil. Włodek, Ostapczuk, Stapiński, Oleśnicki, Bohaczewski, Kramarczyk, Huryk, Staruch, Barabasz.

Interpelacya

posła Kramarczyka i towarzyszy do Wydziału krajowego we Lwowie.

Ponieważ ogólnie wiadomą jest rzeczą o czem nawet dzienniki krajowe głoszą, (patrz „Czas" 5-go litopada 1905 Nr. 253), że utrzymanie placu przed Dworcem kolejowym w Oświęcimie, jak również dojazd kolejowy czyli droga od dworca do miasta Oświęcimia należy do najfatalniejszych w całem slowa tego znaczeniu a szczególnie sam dojazd kolejowy, jest prawdziwem zbiorowiskiem wody i błota podczas dni mokrzejszych, prócz tego bez żadnej latarni nocnej, tak że podczas ciemnych nocy nie można tą drogą ani pieszo ani wozem przedostać się na dworzec kolejowy. Tak samo sam plac przed dworcem a przeciwległym hotelem jest zbiorowiskiem błota i wszelkich nieczystości tak dalece, że podczas deszczu absolutnie nikt z gości lepszych nie jest wstanie przedostać się z dworca na drugą stronę.

Dlatego podpisani zapytują, czy: Wysoki Wydział krajowy wie o tych nieporządkach na dworcu kolejowym w Oświęcimie i czy nie byłby łaskaw swoją mocą zmusić strony konkurencyjne po myśli ustawy policyjno-drogowej do uporządkowania samego i placu oraz dojazdu kolejowego, a zarazem zarządzenia oświetlenia nocnego tejże drogi.

Lwów, dnia 8. listopada 1905.

Interpelant:
Kramarczyk w. r.

Żardecki, Korol, Huryk, Barabasz, Oleśnicki, Szponder, Staruch, F. Włodek, Wesoliński, Szwed, Potoczek, Skołyszewski, Bojko, Wilczkiewicz, Krempa.

Interpelacya

do P. Komisarza rządowego w sprawie zamierzonego odstąpienia budynku rządowego karczmy w Chełmie pow. Bochnia na cele szkolne.

Jak załączone ·/. pismo gminy Chełm świadczy, rządowa karczma stojąca naprzeciw kościoła w Chełmie bliska ruiny, miała być odstąpioną wraz z placem za cenę 50 koron pod budowę szkoły, ile że ten plac jest dla tego celu najodpowiedniejszym a nawet jedynie możliwym w Chełmie.

Tymczasem znalazł się żyd Chaskel Lamensdorf, który zaproponował c. k. Rządowi cenę kupna 500 K za ten plac, aby na nim pobudować karczmę.

Gmina i parafia cała jest wysoce zaniepokojona tą propozycyą żyda, ile że tenże chwali się przed włościanami, że uzyskał zapewnienie ze strony Rządu uzyskania tego miejsca na budowę karczmy.

Podpisani zapytują Wys. c. k. Rząd, na czem polegają te wieści niepokojące całą parafię Chełm i co uczynić zamierza, aby rzeczoną karczmę w istocie odstąpiono na cele szkolne w Chełmie.

Lwów, dnia 9. listopada 1905.

Interpelant:
Wilczkiewicz w. r.

Kramarczyk, Szwed, Schätzel, Wesoliński, Wurst, Potoczek, Szponder, Tomaszewski, Buynowski, W. Gnoiński, Skołyszewski, Vayhinger, Witosławski, Bednarski.

Odpis do Ls. 4151/05.

Imć. Przewielebny księże pośle Dobrodzieju!

W maleńkiej gminie naszej jest rządowa karczma, ruina tak wielka, że ze

względów bezpieczeństwa życia musiała być urzędownie zamkniętą. Karczma ta ma wartości około 50 kor. wraz z placem, na którym stoi. Nie mając miejsca pod budowę szkoły prosiliśmy Wysoką c. k. Dyrekcyę domen i lasów we Lwowie o odstąpienie nam nie tyle tej karczmy, bo ona musi iść na s alenie, ile placu. Karczmę tę pragniemy zakupić tem więcej że chcemy znieść u siebie karczmę zupełnie.

Wysoka c. k. Dyrekcya domen i lasów zgodziła się na to, a to tem chętniej, że ofiarowaliśmy się nadto do poniesienia kosztów kontraktu i przeniesienia własności.

Uważaliśmy już rzecz za skończoną. Tymczasem żyd propinator Chaskel Lamensdorf z Księżnic chcąc założyć na nowo szynk w naszej gminie wniósł ofertę na 500 kor. za ową karczmę, a Wysoka c. k. Dyrekcya okazuje skłonność odstąpienia mu tej karczmy li tylko z tego względu, że więcej daje nie bacząc bynajmniej na to, że z nami już była ugoda zawarta, że przeto tak poważnej instytucyi nie wypada tak postępować i nie uwzględniając zupełnie strony moralnej, bo dopuszcza, żeby żyd karany świeżo za fałszowanie trunków budował nam karczmę pod samym kościołem, gdyż na ten cel plac ów zakupić pragnie, podczas gdy my nie mamy nigdzie stosownego placu pod szkołę.

Podając tę okoliczność do wiadomości Imci księdza posła Dobrodzieja upraszamy w tej sprawie poczynić odpowiednie kroki, ewentualnie zainterpelować w Sejmie by oferta Chaskla Lamensdorfa odrzucona, a nasza uwzględniona została.

Gmina Chełm 6. listopada 1905.

Podpisy. (L. S.)

Jak najgoręcej popiera się powyższą sprawę. Z urzędu parafialnego w Chełmie 7. listopada 1905. Ks. Albin w. r. (L. S.).

Interpelacya

do Wysokiego Wydziału krajowego.

O rekonstrukcyę drogi gminnej I. klasy z Cięciny przez Milówkę, Rayczę do granicy Węgierskiej w powiecie Żywieckiem prowadzącej toczą się rokowania od kilku lat i Wysoki Wydział krajowy przeprowadził już potrzebne pomiary i przygotował dotyczące szkice i kosztorysy.

Gdy pomieniona droga pod względem komunikacyjnym jest bardzo ważna a od kilku lat jest zaniedbana i wymaga czem spieszniej przebudowania, zapytują przeto podpisani: kiedy Wydział krajowy rozpocznie budowę tej drogi i przyspieszy rekonstrukcyę tejże?

Lwów, dnia 6. listopada 1905.

Interpelant:
W. Szwed w. r.

Potoczek, Oleśnicki, Ostapczuk, Staruch, Bohaczewski, Huryk, F. Włodek, Żardecki, Korol, Kramarczyk, Szponder, Stojałowski, Szajer, Skołyszewski.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanego wniosku umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Merunowicza z projektem ustawy o regulacyi rzeki Pełtwi z dopływami.

Przemawia p. Merunowicz uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku pp. An

drzeja Lubomirskiego i Pinińskiego o wezwaniu c. k. Rządu do powiększenia liczby wagonów towarowych na kolejach lokalnych w Galicyi.

Przemawia p Piniński uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi kolejowej.

Izba bez rorprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisyi agrarnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie unormowania parcelacyi.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

I. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby odnośnie do rezolucyi sejmowej z dnia 26. października 1903 przedłożył projekt ustawy parcelacyjnej, któraby, mając na oku potrzebę utrzymania sredniej własności ziemskiej, zaprowadziła obowiązkowe przedkładanie planu parcelacyjnego w myśl zasad następujących:

1. Plan parcelacyjny będzie wymaganym przy wydzieleniach z posiadłości ziemskiej, obejmującej przynajmniej 60 hektarów.

Wydzielenie hipoteczne z takich posiadłości nastąpić może tylko na podstawie planu parcelacyjnego, zatwierdzonego przez c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

2. Zatwierdzenia planu parcelacyjnego należy odmówić:

a) jeżeli jest zamierzona doszczętna parcelacya, bez pozostawienia odpowiedniego obszaru gruntu przy istniejących budynkach gospodarczych, względnie rolniczo-przemysłowych;

b) jeżeli widocznem jest, żc parcelacya zagraża zniszczeniem gospodarstwa leśnego;

c) jeżeli dla powstać mających gospodarstw nie zabezpieczono odpowiednich dojazdów;

d) jeżeli przy podziale projektowanym dla powiększenia gospodarstw istniejących stosunki komasacyjne zostałyby pogorszone.

Przemawia p. Kramarczyk.

Przemawia p. Męciński i stawia następującą poprawkę:

Do ustępu I. 1. alinea trzecia jako dodatek:

„Jeżeli zamierzone wydzielenie nie przekracza jednej piątej części przestrzeni odnośnego ciała hipotecznego, przedkładanie planu percelacyjnego nie jest potrzebnem, dopóki przez dokonane wydzielenia przestrzeń ciała hipotecznego o jedną piątą część uszczuploną nie zostanie; w każdym razie przestrzeń pozostająca przy dawnem ciele hipotecznem przynajmniej 60 hektarów obejmować powinna“.

Izba popiera poprawkę p. Męcińskiego.

Marszałek udziela głosu w sprawie formalnej p. sprawozdawcy.

Przemawia p. sprawozdawca i oznajmia imieniem komisyi, że tę poprawkę p. Męcińskiego przyjmuje.

Marszałek oznajmia, że wskutek tego wniosek komisyi z poprawką p. Męcińskiego przyjętą przez komisyę, stanowi jedyny substrat rozprawy szczegółowej.

Przemawia Członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Przemawia p. Oleśnicki.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek I. komisyi wraz z poprawką p. Męcińskiego przyjętą przez komisyę.

Sprawozdawca czyta:

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby celem uregulowania stosunków, powstałych wskutek parcelacyi, wziął pod rozwagę kwestyę zmiany odnośnych ustaw.

Marszałek odczytuje następującą poprawkę p. Jana Gnoińskiego:

We wniosku II. na końcu po słowie końcowem „ustaw“ dodać słowa:

„tudzież, aby rozpatrzył kwestyę zabezpieczenia ciężarów wynikających z tytułu prawa patronatu, świadczeń w naturze itp. danin“.

Izba popiera poprawkę p. Jana Gnoińskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek II. komisyi wraz z poprawką p Jana Gnoińskiego.

Marszałek udziela głosu p. Merunowiczowi.

Przemawia p. Merunowicz i stawia następującą rezolucyę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dodatkowo do wniosków komisyi dla reform agrarnych:

III. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wziął pod rozwagę pytanie: czy i w jaki sposób mógłby kraj czynnie wpłynąć na uzdrowienie ruchu parcelacyjnego, tak jak opiekuje się innemi reformami agrarnemi — i oparte na wyniku badań wnioski ażeby przedłożył Sejmowi.

Izba popiera tę rezolucyę p. Merunowicza.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy w sprawie formalnej.

Przemawia p. sprawozdawca i stawia formalny wniosek na odesłanie tej rezolucyi p. Merunowicza do komisyi dla reform agrarnych.

Przemawia p. Oleśnicki.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala odesłanie tej rezolucyi do Komisyi dla reform agrarnych.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej w przedmiocie zaprowadzenia krajowych opłat szynkarskich i podwyższenia krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi, oznajmiwszy poprzednio, że komisya ustęp b) III. wniosku zmienia jak poniżej, oraz sprostowawszy omyłkę druku, a mianowicie:

1) w pierwszym wierszu §. 16. po słowie „będą“ dodać słowo „albo“;

2) w pierwszym wierszu ustępu trzeciego art. II. po słowie „opodatkowania“ dodać słowo „zapasów“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Załączony projekt ustawy o zaprowadzeniu opłat szynkarskich i podwyższeniu krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa.

II. Powziąć następujące uchwały:

a) Sejm uznając istotną potrzebę udzielenia pomocy miastom zamierzającym dokonać systematyczną a trwałą asanacyę, poleca Wydziałowi krajowemu, by się zajął sprawą utworzenia osobnego funduszu krajowego na zasiłki dla miast (z wyłączeniem jednakże miast otrzymujących dotacyę z funduszów krajowych z tytułu zgaśnięcia prawa propinacyi) na roboty asanacyjne, i w tym celu po przeprowadzeniu rokowań z c. k. Rządem co do poparcia tej akcyi ze Skarbu państwa, przedłożył Sejmowi odnośne wnioski.

III. Sejm wzywa c. k. Rząd:

a) ażeby przed wygaśnięciem prawa propinacyi w drodze ustawodawczej urc-

gulował w Galicyi wydawanie koncesyi na wyszynk i drobną sprzedaż napojów wyskokowych w ten sposób, by z uwzględnieniem szczególnych potrzeb ludności przypadał w regule jeden szynk na 500 mieszkańców, w gminach miejskich i małomiejskich, zaś na 800 mieszkańców w gminach wiejskich;

b) by przy udzielaniu koncesyj szynkarskich przestrzegał postanowień §§ 18 i 19 ustawy przemysłowej co do wykonywania koncesyj szynkarskich.

IV. Sprawozdanie Wydziału krajowego o zaprowadzeniu krajowych opłat szynkarskich i podwyższeniu opłaty konsumcyjnej od piwa przyjmuje Sejm z uznaniem do wiadomości.

L. 248. Petycyę gminy miasta Nowego Sącza w sprawie wynagrodzenia za zniesienie prawa propinacyi;

L. 2742. miasta Wadowic o przyznanie udziału w półtora milionowym zasiłku;

L. 2730. miasta Brzeżan i L. 2922. miasta Buczacza tej samej treści;

L. 2949. Galicyjskiego Związku fabrycznego w przedmiocie zmian projektu ustawy;

L. 2736. gminy miasta Gorlic o uwzględnienie miasta Gorlic przy rozdziale dotacyi z funduszu krajowego;

L. 2716. miasta Tarnowa o zwiększenie dotacyi krajowej na rzecz 37 miast;

L. 3360. miasta Rohatyna o subwencyę z ustaniem prawa propinacyi;

wreszcie L. 3714 petycyę zbiorową Izb handlowych i Związku fabrycznego i piwowarów — niniejszem sprawozdaniem uznaje się za załatwione.

Nad petycyą L. 2895 gminy Cergowy o nadanie prawa propinacyi Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Ustawa

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zarządzeniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyi.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

W wykonaniu pastanowienia §. 46. ustawy z dnia 22. kwietnia 1889 Dz. u k. Nr. 30, jakoteż celem wzmocnienia skarbu krajowego, a tem samem umożliwienia krajowi spełnienia ekonomicznych i kulturalnych zadań pobierane będą na rzecz funduszu krajowego od 1. stycznia 1911 do 31. grudnia 1920 w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, z wyjątkiem obszarów obejmujących miasta Lwów i Kraków, a uznanych pod względem podatku spożywczego za zamknięte, opłaty szynkarskie, które mają przynieść rocznie najmniej 7,000.000 K. stosownie do postanowień, zawartych w następujących §§. 1. –21.

§. 1.

Opłatę szynkarską w wymiarze, ustanowionym wedle §. 9., winny uiszczać:

1. Osoby trudniące się na własny rachunek wyszynkiem pędzonych napojów wyskokowych, wina, pół wina, wina sztucznego, wina owocowego, moszczu owocowego, miodu, napojów miodowych lub piwa.

2. Osoby, sprzedające na własny rachunek sposobem zarobkowym bezpośrednio konsumentom, jednak nie do spożycia w lokalu przedsiębiorstwa, pędzone napoje wyskokowe, wino, pół wino, sztuczne wino, wino owocowe, moszcz owocowy, miód lub napoje miodowe w naczyniach otwartych lub zamkniętych, lecz nie na sposób w handlu używany o pojemności poniżej 25 litrów przy wódce, a poniżej 50 litrów przy innych napojach (drobna sprzedaż).

Sprzedaż wódki w naczyniach otwartych w ilości poniżej $^1/_8$ litra, a innych wyżej wymienionych napojów w ilości poniżej 1 litra uważa się za wyszynk.

3. Osoby, które sprzedają na własny rachunek sposobem zarobkowym bezpośrednio konsumentom:

a) napoje, wymienione pod 2. w naczyniach zamkniętych, sposobem w handlu używanym o pojemności poniżej 50 litrów;

b) piwo w naczyniach zamkniętych sposobem używanym w handlu o pojemności poniżej 10 litrów (handel detailiczny).

Na obowiązek uiszczania opłaty szynkarskiej nie ma wpływu okoliczność, czy przedsiębiorstwo wykonuje się za upoważnieniem, czy też bez upoważnienia.

§. 2.

Ci, którzy prowadzą przedsiębiorstwo, podlegające opłacie szynkarskiej (§. 1.) winni są corocznie w czasie, który w rozporządzeniu wykonaczem oznaczonym będzie, zgłosić ustnie lub pisemnie u przynależnej władzy politycznej I. instancyi:

1. nazwisko, względnie firmę przedsiębiorcy, a ewentualnie także zastępcy lub dzierżawcy;

2. miejsce i numer domu lokalu przedsiębiorstwa;

3. rodzaj przedsiębiorstwa;

4. ilość, rozmiary i jakość ubikacyj przemysłowych;

5. ilość personalu pomocniczego, zatrudnionego w przedsiębiorstwie, podlegającem opłacie;

6. ilość napojów, sprzedanych w ciągu poprzedniego roku kalendarzowego, podaną oddzielnie dla poszczególnych napojów i wedle rodzajów przedsiębiorstwa, oznaczonych w §. 1.

Jeżeli przedsiębiorstwo, podlegające zgłoszeniu, wykonywano tylko przez część roku poprzedzającego, należy podać czas, przez który je w roku poprzednim wykonywano.

Jeżeli zaś przedsiębiorstwo, podlegające zgłoszeniu, otwarto dopiero w ciągu roku, należy je zgłosić najpóźniej na 3 dni przed otwarciem. W razie zaś, gdy przedsiębiorstwo, podległe zgłoszeniu, ma być tylko czasowo wykonywane, należy także podać przeciąg czasu, przez który ma to trwać.

W razie zaniechania w ciągu roku przedsiębiorstwa, opłacie szynkarskiej podlegającego, lub w razie zaszłej zmiany w osobie przedsiębiorcy, albo zmiany lokalu, lub wreszcie przejścia z jednego rodzaju przedsiębiorstwa w drugie, oznaczone w §. 1. ad 1, 2, 3) należy w ciągu trzech dni po zaszłej zmianie zawiadomić o niej władzę polityczną I. instancyi.

§. 3.

Władza polityczna I. instancyi zarządzi wstępne zbadanie nadeszłych zgłoszeń, a w razie potrzeby uzupełni je lub sprostuje na podstawie odpowiednich dochodzeń, których wynik należy przedstawić osobom obowiązanym do uiszczania opłaty. Wymieniona władza jest także obowiązaną co do tych osób, które zaniedbały przepisanego zgłoszenia, niezależnie od postępowania karnego, które ma być wdrożone (§. 20), zbadać z urzędu okoliczności, wpływające na wymiar opłaty szynkarskiej.

Co do przedsiębiorstw podlegających opłacie z miast objętych ustawą z 13. marca 1889 Dz. u. kr. Nr. 24 należy w toku postępowania wstępnego wysłuchać zawsze męża zaufania przez burmistrza odnośnego miasta wyznaczonego.

§. 4.

Dla oznaczenia opłaty szynkarskiej, jaką uiszczać mają corocznie osoby do tego obowiązane, ustanowioną będzie dla każdego powiatu politycznego w siedzibie władzy politycznej I. instancyi komisya szacunkowa, dla całego zaś obszaru, w

którym niniejsza ustawa obowiązuje, komisya apelacyjna.

§. 5.

Komisya szacunkowa ma się składać: z naczelnika władzy politycznej I. instancyi lub tegoż zastępcy jako przewodniczącego, z dwóch członków wyznaczonych przez c. k. Namiestnika, z których jeden ma być wybranym na wniosek Wiceprezydenta c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu z grona państwowych urzędników skarbowych i z dwóch członków, wyznaczonych przez Wydział krajowy, a to jednego wyznaczonego na wniosek Rady powiatowej, a drugiego wybranego z pośród obowiązanych do uiszczania opłaty szynkarskiej danego powiatu na podstawie terna, przedłożonego przez dotyczącą Izbę handlową i przemysłową.

Każdy członek komisyi otrzyma zastępcę, wyznaczonego w sposób powyżej podany.

§. 6.

Komisya apelacyjna ma siedzibę we Lwowie i składa się: z Marszałka krajowego lub tegoż zastępcy jako przewodniczącego, z pięciu członków, wyznaczonych przez c. k. Namiestnika, z których dwaj mają być na wniosek Wiceprezydenta c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu z grona państwowych urzędników skarbowych wybrani, z dwóch członków wyznaczonych przez Prezydenta c. k. wyższego sądu krajowego we Lwowie z pośród urzędników sędziowskich i z pięciu członków wyznaczonych przez Wydział krajowy, z których trzej mają być wyznaczeni z koła obowiązanych do uiszczania opłaty szynkarskiej, a mianowicie po jednym z okręgu Izb handlowych i przemysłowych w Brodach, Krakowie i Lwowie, na podstawie osobnego terna, przez każdą z tych trzech Izb, Wydziałowi krajowemu przedłożonego.

Każdy członek komisyi otrzyma zastępcę wyznaczonego w sposób powyżej podany.

§. 7.

Czas urzędowania członków i zastępców komisyj szacunkowych i komisyi apelacyjnej trwa lat trzy. Ustępujący mogą być ponownie wyznaczeni.

W miejsce członków i zastępców, którzy przed czasem ustąpili, mają być wyznaczeni następcy na resztę okresu w sposób oznaczony w §. 5 i 6.

Komisye zwołuje przewodniczący w miarę zachodzącej potrzeby.

Do prawomocności uchwał komisyi szacunkowej potrzebną jest oprócz przewodniczącego obecność przynajmniej dwóch członków lub zastępców. Do prawomocności uchwał komisyi apelacyjnej potrzebną jest oprócz przewodniczącego obecność przynajmniej sześciu członków lub zastępców, a wśród nich przynajmniej jednego członka, należącego do stanu sędziowskiego.

Komisyom służą prawa, określone w §. 3, mogą one też powoływać do swych obrad znawców lub osoby, mogące dostarczyć wyjaśnień, które jednak w powzięciu uchwał nie biorą udziału.

Uchwały komisyj zapadają większością głosów; przewodniczący głosuje tylko w razie równości głosów.

§. 8.

Przewodniczący komisyj, członkowie i ich zastępcy winni ścisłą zachować tajemnicę o rozprawach komisyjnych, jakoteż o doszłych skutkiem tego do ich wiadomości stosunkach stron, obowiązanych do opłaty szynkarskiej.

Członkowie nienależący do stanu urzędników państwowych mają w ręce przewodniczącego złożyć przyrzeczenie w miejsce przysięgi, że obowiązku tego ściśle dopełnią.

Członkowie komisyj i ich zastępcy, nie mieszkający w siedzibie komisyi i nie będący urzędnikami państwowymi w czyn-

nej służbie, otrzymują z funduszu krajowego zwrot kosztów, które w rozporządzeniu wykonawczem oznaczone będą.

Do urzędników państwowych, pozostających w czynnej służbie, stosują się każdoczesne przepisy o dyetach. Powstały skutkiem tego wydatek ponosi fundusz krajowy.

§. 9.

Komisya szacunkowa oznacza corocznie opłaty szynkarskie, które mają być uiszczane z zastrzeżeniem podwyższenia mogącego nastąpić po myśli §. 11.

Oznaczenie to ma nastąpić w granicach taryfy §. 10. zawartej na podstawie ustalonego w ubiegłym roku (§§. 3. i 7. ust. 5.) odbytu napojów, podlegających opłacie szynkarskiej i z uwzględnieniem wszystkich innych okoliczności, które wpływają na rentowność przedsiębiorstwa, podlegającego opłacie.

W razie, jeżeli przedsiębiorstwa (rodzaju przedsiębiorstwa) nie prowadzono jeszcze przez przeciąg całego roku poprzedniego, należy spodziewany w roku wymiaru odbyt napojów, opłacie szynkarskiej podlegających, oznaczyć drogą szacunku.

Dla przedsiębiorstw (rodzajów przedsiębiortw), które powstały dopiero w ciągu roku wymiaru, należy oznaczyć spodziewany w pozostałej części roku odbyt napojów, podlegających opłacie szynkarskiej, drogą szacunku (wymiar dodatkowy).

Przeciw uchwale komisyi służy tak przewodniczącemu jak i członkowi komisyi, wyznaczonemu przez Wydział krajowy na wniosek Rady powiatowej, prawo odwołania się do komisyi apelacyjnej w ciągu 14 dni, licząc od powzięcia uchwały, na ręce władzy politycznej I. instancyi.

§. 10.

Taryfa opłat szynkarskich.

Opłata szynkarska wynosi:

	od	do
1. Dla pędzonych płynów wyskokowych od hektolitra czystego alkoholu w nich zawartego:		
a) w wyszynku . . .	K 30	K 90
b) w drobnej sprzedaży	„ 20	„ 60
c) w handlu detailicznym	„ 12	„ 36
2. Dla wina, pół wina, sztucznego wina, wina owocowego, moszczu owocowego, miodu i napojów miodowych od hektolitra:		
a) w wyszynku . . .	„ 5	„ 15
b) w drobnej sprzedaży	„ 3	„ 9
c) w handlu detailicznym	„ 2	„ 6
3. Dla piwa od hektolitra:		
a) w wyszynku . . .	„ 0·40	„ 0·80
b) w handlu detailicznym	„ 0·20	„ 0·40

§. 11.

Operat wymiarowy z oznaczonemi na rok wymiaru opłatami szynkarskiemi ma być z wyjątkiem wymiarów dodatkowych (§. 9. ust. 4.) bezzwłocznie przedłożony Wydziałowi krajowemu. Jeżeli się okaże, że suma oznaczonych opłat szynkarskich z całego obszaru, w którym niniejsza ustawa obowiązuje, bez wliczenia dodatkowych wymiarów dosięga kwoty 7,000.000 K, albo ją przewyższa, w takim razie kwoty, oznaczone przez komisye, stanowią zarazem wysokość opłat szynkarskich, jakie poszczególnym stronom do uiszczenia przypisane być mają. Jeżeli zaś suma ta nie dosięga kwoty 7,000.000 K, nastąpi stosunkowe podwyższenie wszystkich przez komisye oznaczonych kwot, a podwyższone w ten sposób kwoty stanowią wysokość opłat szynkarskich, jakie stronom do uiszczenia przypisane być mają.

Nakazy płatnicze wystawia Wydział krajowy.

§. 12.

Przeciw nakazowi płatniczemu może strona wnieść odwołanie do komisyi apelacyjnej. Odwołanie to ma być wniesione w ciągu 14 dni, licząc od dnia doręczenia nakazu, na ręce władzy politycznej I. instancyi.

Odwołania, wniesione na podstawie §. 9. i na podstawie powyższego ustępu, ma władza polityczna I. instancyi przesłać Wydziałowi krajowemu, który je przedłoży komisyi apelacyjnej.

Odwołania nie mają mocy powstrzymującej co do uiszczenia przypisanej opłaty szynkarskiej i co do jej ściągania.

§. 13.

Opłatę szynkarską należy uiszczać w ratach kwartalnych w dniu 1. lutego, 1. maja, 1. sierpnia i 1. listopada każdego roku.

Wpłaty należy uskuteczniać w kasie krajowej; bliższe szczegóły określi rozporządzenie wykonawcze.

W pierwszym roku obowiązywania niniejszej ustawy będą terminy płatności podane w nakazie płatniczym.

W następnych latach winny osoby, obowiązane do uiszczania opłaty, nie mające jeszcze nakazu płatniczego na dany rok w terminie płatności pierwszej raty, uiścić opłatę szynkarską według zeszłorocznego przypisu, z zastrzeżeniem rozliczenia się w właściwym czasie.

§. 14.

W razie zaniechania w ciągu roku wykonywania przedsiębiorstwa, podlegającego opłacie szynkarskiej, należy opłatę w odwiednim stosunku odpisać, skoro o zaniechaniu przedsiębiorstwa w właściwym czasie doniesiono.

Jeżeli w ciągu roku zaszła zmiana w osobie przedsiębiorcy bez równoczesnej zmiany rodzaju przedsiębiorstwa, opłata szynkarska, wymierzona poprzednikowi przechodzi na następcę.

Przyrost i ubytek w opłatach szynkarskich, zaszłe w ciągu roku wymiaru a spowodowane czy to n. p. otwarciem w ciągu roku nowych przedsiębiorstw, czy też podwyższeniem lub zniżeniem opłat, zarządzonem na skutek odwołania, nie wpływają wcale na obliczenie i ewentualne podwyższenie opłat szynkarskich, dokonane po myśli §. 11.

§. 15.

Od opłat szynkarskich, nieuiszczonych w ciągu 14 dni po upływie terminu zapadłości, pobierane będą — o ile zaległość w opłacie przenosi 50 K — procenta zwłoki po 1·3 h za każde 100 K i za każdy dzień, licząc od dnia następującego po terminie zapadłości aż do dnia uiszczenia zaległości.

§. 16.

Zaległe opłaty szynkarskie i procenta zwłoki ściągane będą albo w myśl §. 3. rozporządzenia ces. z 20. kwietnia 1854 Dz. p. p. Nr 96, albo w drodze egzekucyi sądowej.

§. 17.

Prawo funduszu krajowego wymiaru opłaty szynkarskiej po myśli niniejszej ustawy przedawnia się po upływie trzech lat, licząc od końca tego roku, w którym strona uczyniła zadość obowiązkowi zgłoszenia przedsiębiorstwa tej opłacie podlegającego. Każda czynność urzędowa, podjęta w celu wymiaru i podana do wiadomości strony, przerywa przedawnienie.

Prawo funduszu krajowego żądania zapadłych opłat szynkarskich przedawnia się w sześć lat od dnia płatności.

§. 18.

Dla zbadania faktów, ważnych przy wymierzaniu opłaty szynkarskiej, uprawnione są organa urzędowe na mocy pisemnego upoważnienia przewodniczącego komisyi szacunkowej zwiedzać w czasie

ruchu przedsiębiorstwa lokale, w których przemysł jest wykonywany i badać zapasy.

Wgląd w księgi handlowe kontrybuenta dopuszczalny jest tylko na żądanie kontrybuenta lub za jego zgodą.

§. 19.

Każda gmina jest obowiązaną organom powołanym do wykonywania postanowień niniejszej ustawy użyczyć na żądanie bezzwłocznie potrzebnej do ich urzędowania pomocy.

§. 20.

Przekroczenia niniejszej ustawy i rozporządzeń wykonawczych, o ile nie ma zastosowania ogólny kodeks karny — karane będą u osób podlegających opłacie szynkarskiej, a jeżeli one są osobami prawnymi, u ich zastępców (zawiadowców) grzywną od 2 do 1.000 K, lub karą aresztu od 6 godzin do 3 tygodni.

Kara aresztu może być nałożoną, jeżeli przekroczeniu towarzyszą szczególnie obciążające okoliczności lub kara pieniężna okazała się bezskuteczną. Nieściągalne kary pieniężne zamienione będą na areszt w granicach wyżej określonych.

Kara nie uwalnia od uiszczenia ukróconej ewentualnie opłaty szynkarskiej.

Osoby, wezwane w charakterze znawców lub dla dostarczenia wyjaśnień, będą w razie niejawienia się bez podania powodu usprawiedliwiającego karane grzywną pieniężną od 2 K do 200 K, zaś grzywną do 1.000 K, jeżeli w tym charakterze występując, podały rozmyślnie nieprawdziwe szczegóły.

Członkowie komisyj, nie należący do stanu urzędników państwowych, którzy mimo należytego zaproszenia bez podania powodu usprawiedliwiającego nieobecność na posiedzeniu się nie jawią, ulegną grzywnie od 2 K do 200 K; natomiast złamanie tajemnicy (§. 8) karane będzie grzywną od 100 K do 1.000 K.

Postępowanie karne ma się odbywać według przepisów rozporządzenia ministeryalnego z d. 3. kwietnia 1855 Dz. p. p. Nr. 61.

Karygodność czynności i zaniechań, ulegających karze na podstawie powyższych postanowień, przedawnia się po upływie roku.

Władze polityczne ściągają po myśli cesarskiego rozporządzenia z d. 20. kwietnia 1854 Dz. p. p. Nr. 96 kary pieniężne na korzyść ubogich tej gminy, w której obrębie zaszło przekroczenie.

Do członków komisyi ze stanu urzędników państwowych należy w przypadkach, przewidzianych w ust. 5. niniejszego paragrafu, stosować obowiązujące przepisy służbowe.

§. 21.

Dla dokonania w należytym czasie wymiaru opłat szynkarskich na r. 1911 można będzie począwszy już od 1. lipca 1910 wydać na podstawie postanowień niniejszej ustawy zarządzenia, potrzebne do przygotowania tego wymiaru.

Art. II.

Moc obowiązującą ustawy z d. 13. lutego 1903 Dz. u. kr. Nr. 24 o poborze krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa przedłuża się pod warunkami w tej ustawie unormowanymi do 31. grudnia 1920.

Celem dalszego wzmocnienia skarbu krajowego i ze względu na uwolnienie konsumcyi piwa od ciężarów wskutek zniesienia prawa propinacyi podwyższa się wspomnianą opłatę krajową z wyłączeniem obszarów obejmujących miasta Lwów i Kraków, a uznanych pod względem podatku spożywczego za zamknięte, począwszy od 1. stycznia 1911 do 31. grudnia 1920 na 8 K od hektolitra. Gdyby jednakowoż dochód z opłaty od piwa po 8 K przekroczył w jednym roku 10 milionów K, natenczas ma nastąpić odpowie-

dnie zniżenie wymiaru opłaty krajowej.

Co do uzupełniającego opodatkowania zapasów piwa z dniem 1. stycznia 1911 roku zastosowane będą analogicznie odnośne postanowienia ustawy w pierwszym ustępie powołanej.

Art. III.

Z dochodu, uzyskanego z opłat pobieranych na mocy niniejszej ustawy (Art. I. i II.) przekazywać się będzie corocznie, począwszy od roku 1911, tym miastom, którym przysługuje na ich obszarze z mocy ustawy z d. 22. kwietnia 1889 Dz. u. kr. Nr. 30 (§. 42.) wyłączne prawo propinacyi do końca roku 1910, kwotę dwu milionów koron. Rozdział tej kwoty ma nastąpić według klucza, ustalonego osobną ustawą krajową.

Art. IV.

Rozporządzenie wykonawcze do niniejszej ustawy wyda c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z c. k. krajową Dyrekcyą skarbu i Wydziałem krajowym.

Art. V.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Korol.

Przemawia p. Biliński i zapowiada poprawkę do Art. III. ustawy, a mianowicie wnosi kwotę 2,250.000 K. zamiast 2,000.000 K.

Przemawia p. Fruchtmann i oznajmia, że mniejszość komisyi cofa swój zapowiedziany wniosek i przyłącza się do wniosku p. Bilińskiego.

Przemawia p. Kolischer.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 8 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 2 minut 40 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 10. listopada 1905.

Początek o godzinie 8 minut 15 wieczorem.

Marszałek skonstatowawszy dostateczną liczbę posłów otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje :

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisyi budżetowej w przedmiocie zaprowadzenia krajowych opłat szynkarskich i podwyższenia krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa.

Przemawia p. Stapiński.

Marszałek przerywa mowcy wzywając go, by nie używał słów obrażających członków Izby, gdyż w przeciwnym razie będzie zmuszonym wezwać mowcę do porządku.

Przemawia dalej p. Stapiński.

Marszałek wzywa, by posłowie nie prowadzili dyskusyi z mowcą podczas przemówienia.

Przemawia dalej p Stapiński.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy na wniosek formalny p. Viviena, za którym to wnioskiem głosowało 78 posłów przeciw 9 głosom.

Marszałek oznajmia, że przeciw wnioskom komisyi zapisani są pp. Vayhinger, Tomaszewski, Tarnawski, Michałowski, Jabłoński, Schätzel, Maiss, Kra-

marczyk i Wesoliński, a za wnioskami komisyi pp. Piniński, Laskowski, Truskolaski i Paygert.

Marszałek wzywa do wyboru mowców generalnych, a po chwili oznajmia, że mowcą generalnym przeciw wnioskom komisyi wybrany został p. Tarnawski; zaś za wnioskami komisyi p. Piniński.

Przemawia mowca generalny przeciw wnioskom komisyi p. Tarnawski.

Przemawia generalny mowca za wnioskami komisyi p. Piniński.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. 1.

W wykonaniu postanowienia §. 46 ustawy z dnia 22. kwietnia 1889 Dz. u. kraj. Nr. 30., jakoteż celem wzmocnienia skarbu krajowego, a tem samem umożliwienia krajowi spełnienia ekonomicznych i kulturalnych zadań pobierane będą na rzecz funduszu krajowego od 1. stycznia 1911 do 31. grudnia 1920 w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, z wyjątkiem obszarów obejmujących miasta Lwów i Kraków, a uznanych pod względem podatku spożywczego za zamknięte, opłaty szynkarskie, które mają przynieść rocznie najmniej 7,000.000 K stosownie do postanowień, zawartych w następujących §§. 1. do 21.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala Art. I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 1.

Opłatę szynkarską w wymiarze, ustanowionym wedle §. 9., winny uiszczać:

1. Osoby trudniące się na własny rachunek wyszynkiem pędzonych napojów wyskokowych, wina, pół wina, wina sztucznego, wina owocowego, moszczu owocowego, miodu, napojów miodowych lub piwa.

2. Osoby, sprzedające na własny rachunek sposobem zarobkowym bezpośrednio konsumentom, jednak nie do spożycia w lokalu przedsiębiorstwa, pędzone napoje wyskokowe, wino, pół wino, sztuczne wino, wino owocowe, moszcz owocowy, miód lub napoje miodowe w naczyniach otwartych lub zamkniętych, lecz nie na sposób w handlu używany o pojemności poniżej 25 litrów przy wódce, a poniżej 50 litrów przy innych napojach (drobna sprzedaż).

Sprzedaż wódki w naczyniach otwartych w ilości poniżej $^1/_8$ litra, a innych wyżej wymienionych napojów w ilości poniżej 1 litra uważa się za wyszynk.

Osoby, które sprzedają na własny rachunek sposobem zarobkowym bezpośrednio konsumentom:

a) napoje wymienione pod 2 w naczyniach zamkniętych, sposobem w handlu używanym o pojemności poniżej 50 litrów;

b) piwo w naczyniach zamkniętych sposobem używanym w handlu o pojemności poniżej 10 litrów (handel detaliczny).

Na obowiązek uiszczania opłaty szynkarskiej nie ma wpływu okoliczność, czy przedsiębiorstwo wykonuje się za upoważnieniem, czy też bez upoważnienia.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala §. 1. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 2.

Ci, którzy prowadzą przedsiębiorstwo, podlegające opłacie szynkarskiej (§. 1.) winni są corocznie w czasie, który w rozporządzeniu wykonawczem oznaczonym będzie, zgłosić ustnie lub pisemnie u przynależnej władzy politycznej I. instancyi:

1. nazwisko, względnie firmę przedsiębiorcy, (a ewentualnie także zastępcy lub dzierżawcy),

2. miejsce i numer domu lokalu przedsiębiorstwa,

3. rodzaj przedsiębiorstwa,

4. ilość, rozmiary i jakość ubikacyj przemysłowych,

5. ilość personalu pomocniczego, zatrudnionego w przedsiębiorstwie, podlegającem opłacie,

6. ilość napojów, sprzedanych w ciągu poprzedniego roku kalendarzowego, podaną oddzielnie dla poszczególnych napojów i wedle rodzajów przedsiębiorstwa, oznaczonych w §. 1.

Jeżeli przedsiębiorstwo, podlegające zgłoszeniu, wykonywano tylko przez część roku poprzedzającego, należy podać czas, przez który je w roku poprzednim wykonywano.

Jeżeli przedsiębiorstwo, podlegające zgłoszeniu, otwarto dopiero w ciągu roku, należy je zgłosić najpóźniej na 3 dni przed otwarciem. W razie zaś, gdy przedsiębiorstwo, podległe zgłoszeniu, ma być tylko czasowo wykonywane, należy także podać przeciąg czasu, przez który ma to trwać.

W razie zaniechania w ciągu roku przedsiębiorstwa, opłacie szynkarskiej, podlegającego, lub w razie zaszłej zmiany w osobie przedsiębiorcy, albo zmiany lokalu, lub wreszcie przejścia z jednego rodzaju przedsiębiorstwa w drugie (oznaczone w §. 1. ad 1., 2., 3.) należy w ciągu trzech dni po zaszłej zmianie zawiadomić o niej władzę polityczną I. instancyi.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Piniński.

Przemawia p. Wesoliński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala §. 2. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdowca czyta:

§. 3.

Władza polityczna I. instancyi zarządzi wstępne zbadanie nadeszłych zgłoszeń, a w razie potrzeby uzupełni je lub sprostuje na podstawie odpowiednich dochodzeń, których wynik należy przedstawić osobom obowiązanym do uiszczania opłaty. Wymieniona władza jest także obowiązaną co do tych osób, które zaniedbały przepisanego zgłoszenia niezależnie od postępowania karnego, które ma być wdrożone (§. 20.), zbadać z urzędu okoliczności, wpływające na wymiar opłaty szynkarskiej.

Co do przedsiębiorstw podlegających opłacie z miast objętych ustawą z 13. marca 1889 Dz. u. kr. Nr. 24 należy w toku postępowania wstępnego, wysłuchać zawsze męża zaufania przez burmistrza odnośnego miasta wyznaczonego.

Izba uchwala bez rozprawy §. 3. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 4.

Dla oznaczenia opłaty szynkarskiej, jaką uiszczać mają corocznie osoby do tego obowiązane, ustanowioną będzię dla każdego powiatu politycznego w siedzibie władzy politycznej I. instancyi Komisya szacunkowa, dla całego zaś obszaru, w którym niniejsza ustawa obowiązuje, Komisya apelacyjna.

Izba uchwala §. 4. zgodnie z wnioskiem Komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

§. 5.

Komisya szacunkowa ma się składać: z naczelnika władzy politycznej I. instancyi lub tegoż zastępcy jako przewodniczącego, z dwóch członków, wyznaczonych przez c. k. Namiestnika, z których jeden ma być wybranym na wniosek Wiceprezydenta c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu z grona państwowych urzędników skarbowych, i z dwóch członków, wyznaczonych przez Wydział krajowy, a to jednego wyznaczonego na wniosek Rady powiatowej, a drugiego wybranego z pośród obowiązanych do uiszczania opłaty szynkarskiej danego powiatu na podstawie terna, przedłożonego przez dotyczącą Izbę handlową i przemysłową.

Każdy członek Komisyi otrzyma zastępcę, wyznaczonego w sposób powyżej podany.

Izba uchwala bez rozprawy §. 5. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 6.

Komisya apelacyjna ma siedzibę we Lwowie i składa się: z Marszałka krajowego lub tegoż zastępcy jako przewodniczącego, z pięciu członków, wyznaczonych przez c. k. Namiestnika, z których dwaj mają być na wniosek Wiceprezydenta c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu z grona państwowych urzędników skarbowych wybrani, z dwóch członków wyznaczonych przez Prezydenta c. k. wyższego sądu krajowego we Lwowie z pośród urzędników sędziowskich i z pięciu członków wyznaczonych przez Wydział krajowy, z których trzej mają być wyznaczeni z koła obowiązanych do uiszczania opłaty szynkarskiej, a mianowicie po jednym z okręgu Izb handlowych i przemysłowych w Brodach, Krakowie i Lwowie, na podstawie osobnego terna, przez każdą z tych trzech Izb, Wydziałowi krajowemu przedłożonego.

Każdy członek komisyi otrzyma zastępcę wyznaczonego w sposób powyżej podany.

Przemawia p. Łazarski i stawia następującą poprawkę: zamiast słów „z dwóch członków wyznaczonych przez Prezydenta c. k. wyższego sądu krajowego we Lwowie“ wstawić słowa: „po jednym wyznaczonym z pośród urzędników sędziowskich przez c. k. Prezydenta sądu apelacyjnego w Krakowie i we Lwowie“.

Izba popiera poprawkę p. Łazarskiego.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca przemawia.

Izba uchwala §. 6. zgodnie z wnioskiem komisyi z opuszczeniem słów „z dwóch członków wyznaczonych przez Prezydenta c. k. wyższego sądu krajowego we Lwowie“ oddzielnie poprawkę p. Łazarskiego odrzuca, a osobno uchwala słowa „z dwóch członków wyznaczonych przez Prezydenta c. k. wyższego sądu krajowego we Lwowie“ zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 7.

Czas urzędowania członków i zastępców komisyj szacunkowych i komisyi apelacyjnej trwa lat trzy. Ustępujący mogą być ponownie wyznaczeni.

W miejsce członków i zastępców, którzy przed czasem ustąpili, mają być wyznaczeni następcy na resztę okresu w sposób oznaczony w §. 5. i 6.

Komisye zwołuje przewodniczący w miarę zachodzącej potrzeby.

Do prawomocności uchwał komisyi szacunkowej potrzebną jest oprócz przewodniczącego obecność przynajmniej 2 członków lub zastępców. Do prawomocności uchwał komisyi apelacyjnej potrzebną jest oprócz przewodniczącego obecność

przynajmniej sześciu członków lub zastępców, a wśród nich przynajmniej jednego członka, należącego do stanu sędziowskiego.

Komisyom służą prawa, określone w §. 3., mogą one też powoływać do swych obrad znawców lub osoby mogące dostarczyć wyjaśnień, które jednak w powzięciu uchwał nie biorą udziału.

Uchwały komisyj zapadają większością głosów; przewodniczący głosuje tylko w razie równości głosów.

Izba uchwala bez rozprawy §. 7. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 8.

Przewodniczący komisyj, członkowie i ich zastępcy winni ścisłą zachować tajemnicę o rozprawach komisyjnych, jakoteż o doszłych skutkiem tego do ich wiadomości stosunkach stron, obowiązanych do opłaty szynkarskiej.

Członkowie nienależący do stanu urzędników państwowych mają w ręce przewodniczącego złożyć przyrzeczenie w miejsce przysięgi, że obowiązku tego ściśle dopełnią.

Członkowie komisyj i ich zastępcy, nie mieszkający w siedzibie komisyi i nie będący urzędnikami państwowymi w czynnej służbie, otrzymują z funduszu krajowego zwrot kosztów, które w rozporządzeniu wykonawczem oznaczone będą.

Do urzędników państwowych, pozostających w czynnej służbie, stosują się każdoczesne przepisy o dyetach. Powstały skutkiem tego wydatek ponosi fundusz krajowy.

Izba uchwala bez rozprawy §. 8. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 9.

Komisya szacunkowa oznacza corocznie opłaty szynkarskie, które mają być uiszczane z zastrzeżeniem podwyższenia mogącego nastąpić po myśli §. 11.

Oznaczenie to ma nastąpić w granicach taryfy §. 10. zawartej na podstawie ustalonego w ubiegłym roku (§§. 3. i 7. ust. 5.) odbytu napojów, podlegających opłacie szynkarskiej i z uwzględnieniem wszystkich innych okoliczności, które wpływają na rentowność przedsiębiorstwa, podlegającego opłacie.

W razie, jeżeli przedsiębiorstwa (rodzaju przedsiębiorstwa) nie prowadzono jeszcze przez przeciąg całego roku poprzedniego, należy spodziewany w roku wymiaru odbyt napojów, opłacie szynkarskiej podlegających, oznaczyć drogą szacunku.

Dla przedsiębiorstw (rodzajów przedsiębiortw), które powstały dopiero w ciągu roku wymiaru, należy oznaczyć spodziewany w pozostałej części roku odbyt napojów, podlegających opłacie szynkarskiej, drogą szacunku (wymiar dodatkowy).

Przeciw uchwale komisyi służy tak przewodniczącemu jak i członkowi komisyi, wyznaczonemu przez Wydział krajowy na wniosek Rady powiatowej, prawo odwołania się do komisyi apelacyjnej w ciągu 14 dni, licząc od powzięcia uchwały, na ręce władzy politycznej I. instancyi.

Izba uchwala bez rozprawy §. 9. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 10.

Taryfa opłat szynkarskich.

Opłata szynkarska wynosi:

1. Dla pędzonych płynów wyskokowych od hektolitra czystego alkoholu w nich zawartego:

	od	do
a) w wyszynku . .	K 30	K 90
b) w drobnej sprzedaży	„ 20	„ 60
c) w handlu detailicznym	„ 12	„ 36

2. Dla wina, pół wina, sztucznego wina, wina owocowego, moszczu owocowego, miodu i napojów miodowych od hektolitra:

a) w wyszynku . .	„ 5	„ 15
b) w drobrej sprzedaży	„ 3	„ 9
c) w handlu detailicznym	„ 2	„ 6

3. Dla piwa od hektolitra:

a) w wyszynku . .	„ 0·40	„ 0·80
b) w handlu detailicznym	„ 0·20	„ 0·40

Izba uchwala bez rozprawy §. 10 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 11.

Operat wymiarowy z oznaczonemi na rok wymiaru opłatami szynkarskiemi ma być z wyjątkiem wymiarów dodatkowych (§. 9. ust. 4) bezzwłocznie przedłożony Wydziałowi krajowemu. Jeżeli się okaże, że suma oznaczonych opłat szynkarskich z całego obszaru, w którym niniejsza ustawa obowiązuje, bez wliczenia dodatkowych wymiarów dosięga kwoty 7,000.000 K. albo ją przewyższa, w takim razie kwoty, oznaczone przez komisye, stanowią zarazem wysokość opłat szynkarskich, jakie poszczególnym stanom do uiszczenia przypisane być mają. Jeżeli zaś suma ta nie dosięga kwoty 7,000.000 K., nastąpi stosunkowe podwyższenie wszystkich przez komisye oznaczonych kwot, a podwyższone w ten sposób kwoty stanowią wysokość opłat szynkarskich, jakie stronom do uiszczenia przypisane być mają.

Nakazy płatnicze wystawia Wydział krajowy.

Izba uchwala bez rozprawy §. 11. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 12.

Przeciw nakazowi płatniczemu może strona wnieść odwołanie do komisyi apelacyjnej. Odwołanie to ma być wniesione w ciągu 14 dni, licząc od dnia doręczenia nakazu, na ręce władzy politycznej I. instancyi.

Odwołania, wniesione na podstawie §. 9. i na podstawie powyższego ustępu, ma władza polityczna I. instancyi przesłać Wydziałowi krajowemu, który je przedłoży komisyi apelacyjnej.

Odwołania nie mają mocy powstrzymującej co do uiszczenia przypisanej opłaty szynkarskiej i co do jej ściągania.

Izba uchwala bez rozprawy §. 12. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 13.

Opłatę szynkarską należy uiszczać w ratach kwartalnych w dniu 1. lutego, 1. maja, 1. sierpnia i 1. listopada każdego roku.

Wpłaty należy uskuteczniać w kasie krajowej; bliższe szczegóły określi rozporządzenie wykonawcze.

W pierwszym roku obowiązywania niniejszej ustawy będą terminy płatności podane w nakazie płatniczym.

W następnych latach winny osoby, obowiązane do uiszczania opłaty, nie mające jeszcze nakazu płatniczego na dany rok w terminie płatności pierwszej raty, uiścić opłatę szynkarską według zeszłorocznego

przypisu, z zastrzeżeniem rozliczenia się w właściwym czasie.

Izba uchwala bez rozprawy §. 13. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 14.

W razie zaniechania w ciągu roku wykonywania przedsiębiorstwa, podlegającego opłacie szynkarskiej, należy opłatę w od wiednim stosunku odpisać, skoro o zaniechaniu przedsiębiorstwa w właściwym czasie doniesiono.

Jeżeli w ciągu roku zaszła zmiana w osobie przedsiębiorcy bez równoczesnej zmiany rodzaju przedsiębiorstwa, opłata szynkarska, wymierzona poprzednikowi przechodzi na następcę.

Przyrost i ubytek w opłatach szynkarskich, zaszłe w ciągu roku wymiaru a spowodowane czy to n. p. otwarciem w ciągu roku nowych przedsiębiorstw, czy też podwyższeniem lub zniżeniem opłat, zarządzonem na skutek odwołania, nie wpływają wcale na obliczenie i ewentualne podwyższenie opłat szynkarskich, dokonane po myśli §. 11.

Izba uchwala bez rozprawy §. 14. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Przemawia p. Merunowicz i stawia formalny wniosek na przyjęcie *en bloc* reszty §§., o ile do nich nie zgłoszono poprawek.

Marszałek zapytuje, czy zgłasza kto poprawki do dalszych §§.

P. Łazarski zgłasza poprawkę do §. 20.

Izba uchwala wniosek formalny p. Merunowicza, a oddzielnie uchwala *en bloc* w brzmieniu zaproponowanem przez komisyę §§. 15. do 19.

Sprawozdawca czyta:

§. 20.

Przekroczenia niniejszej ustawy i rozporządzeń wykonawczych, o ile nie ma zastosowania ogólny kodeks karny — karane będą u osób podlegających opłacie szynkarskiej, a jeżeli one są osobami prawnemi, u ich zastępców (zawiadowców) grzywną od 2 do 1.000 K, lub karą aresztu od 6 godzin do 3 tygodni.

Kara aresztu może być nałożoną, jeżeli przekroczeniu towarzyszą szczególnie obciążające okoliczności lub kara pieniężna okazała się bezskuteczną. Nieściągalne kary pieniężne zamienione będą na areszt w granicach wyżej określonych.

Kara nie uwalnia od uiszczenia ukróconej ewentualnie opłaty szynkarskiej.

Osoby, wezwane w charakterze znawców lub dla dostarczenia wyjaśnień, będą w razie niejawienia się bez podania powodu usprawiedliwiającego karane grzywną pieniężną od 2 K do 200 K, zaś grzywną do 1.000 K, jeżeli w tym charakterze występując, podały rozmyślnie nieprawdziwe szczegóły.

Członkowie komisyj, nie należący do stanu urzędników państwowych, którzy mimo należytego zaproszenia bez podania powodu usprawiedliwiającego nieobecność na posiedzeniu się nie jawią, ulegną grzywnie od 2 K do 200 K; natomiast złamanie tajemnicy (§. 8) karane będzie grzywną od 100 K do 1000 K.

Postępowanie karne ma się odbywać według przepisów rozporządzenia ministeryalnego z d. 3. kwietnia 1855 Dz. p. p. Nr. 61.

Karygodność czynności i zaniechań, ulegających karze na podstawie powyższych postanowień, przedawnia się po upływie roku.

Władze polityczne ściągają po myśli cesarskiego rozporządzenia z d. 20. kwietnia 1854 Dz p. p. Nr. 96 kary pieniężne

na korzyść ubogich tej gminy, w której obrębie zaszło przekroczenie.

Do członków komisyi ze stanu urzędników państwowych należy w przypadkach, przewidzianych w ust. 5. niniejszego paragrafu, stosować obowiązujące przepisy służbowe.

Przemawia p. Łazarski i stawia następującą poprawkę: zamiast słów zawartych w trzecim wierszu ustępu 1-go §. 20 „a jeżeli one są osobami prawnymi u" umieścić słowa: „względnie ich zastępców (§. 18. i 19. ust. przem.)".

Przemawia p. Piniński.

Izba nie popiera poprawki p. Łazarskiego.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala §. 20. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 21.

Dla dokonania w należytym czasie wymiaru opłat szynkarskich na r. 1911 można będzie począwszy już od 1. lipca 1910 wydać na podstawie postanowień niniejszej ustawy zarządzenia, potrzebne do przygotowania tego wymiaru.

Izba uchwala bez rozprawy §. 21. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Moc obowiązującą ustawy z d. 13. lutego 1903 Dz. u. kr. Nr. 24 o poborze krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa przedłuża się pod warunkami w tej ustawie unormowanymi do 31. grudnia 1920.

Celem dalszego wzmocnienia skarbu krajowego i ze względu na uwolnienie konsumcyi piwa od ciężarów wskutek zniesienia prawa propinacyi podwyższa się wspomnianą opłatę krajową z wyłączeniem obszarów obejmujących miasta Lwów i Kraków, a uznanych pod względem podatku spożywczego za zamknięte, począwszy od 1. stycznia 1911 do 31. grudnia 1920 na 8 K od hektolitra. Gdyby jednakowoż dochód z opłaty od piwa po 8 K przekroczył w 1 roku kwotę 10 milionów K, natenczas ma nastąpić odpowiednie zniżenie wymiaru opłaty krajowej.

Co do uzupełniającego opodatkowania zapasów piwa z dniem 1. stycznia 1911 roku zastosowane będą analogicznie odnośne postanowienia ustawy w pierwszym ustępie powołanej.

Przemawia p. Kolischer i stawia poprawkę, aby zamiast cyfry „8 K." we wierszu 6 i 7 drugiego ustępu Art. II. umieścić cyfrę „6 K".

Izba nie popiera poprawki p. Kolischera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala Art. II. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie z powodu, że do Art. III. zapisani są mowcy.

Zapisani do głosu posłowie Maryewski i Schätzel oświadczają, że zrzekają się głosu.

Marszałek oznajmia, że wobec tego podda resztę artykułów ustawy pod uchwałę Izby i wzywa p. sprawozdawcę do odczytania reszty artykułów ustawy.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Z dochodu, uzyskanego z opłat pobieranych na mocy niniejszej ustawy (Art. I. i II.) przekazywać się będzie corocznie, począwszy od roku 1911 tym miastom, którym przysługuje na ich obszarze z mo

cy ustawy z d. 22. kwietnia 1889 Dz. u. kr. Nr. 30 (§. 42.) wyłączne prawo propinacyi do końca roku 1910, kwotę dwu milionów koron. Rozdział tej kwoty ma nastąpić według klucza, ustalonego osobną ustawą krajową.

Marszałek oznajmia, że p. Biliński wniósł poprawkę, a mianowicie, by zamiast cyfry „dwu milionów koron", umieścić cyfrę „dwu milionów dwieście pięćdziesiąt tysięcy koron".

Izba popiera tę poprawkę p. Bilińskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala poprawkę p. Bilińskiego, a oddzielnie uchwala resztę Art. III. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. IV.

Rozporządzenie wykonawcze do niniejszej ustawy wyda c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z c. k. krajową Dyrekcyą skarbu i Wydziałem krajowym.

Izba bez rozprawy uchwala Art. IV. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. V.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Izba uchwala bez rozprawy Art. V. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Ustawa

z dnia .... dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zarządzeniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyi.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje.

Izba uchwala bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej ustawy bez czytania, uchwala Izba powyższą ustawę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie i że na następne posiedzenie pozostają jeszcze do uchwały rezolucye II., III. i IV. komisyi.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 11. listopada 1905 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 12 minut 15 po północy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*
Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

50. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 11. listopada 1905.

Początek o godzinie 10 minut 20 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 134.

Ze strony Rządu c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokoł 48-go posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 49-go posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Kazimierz Lubomirski odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 11. listopada 1905 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls. 4154, 4155 do 4157, 4160, 4166—4168, 4174, 4176, 4179, 4185, 4186, 4188—4189, 4191—4194, 4198—4200.

Komisyi szkolnej Ls.: 4165, 4178, 4183, 4190.

Komisyi gminnej Ls. 4164

Komisyi petycyjnej Ls. 4159, 4175, 4177.

Komisyi administracyjnej Ls. 4173.

Komisyi prawniczej Ls. 4158, 4161, 4169.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls. 4187.

Komisyi drogowej Ls. 4180.

Komisyi przemysłowej Ls. 4153, 4162.

Komisyi solnej Ls. 4170.

Komisyi wodnej Ls. 4163.

Po odczytaniu petycyi Ls. 4157 Towarzystwa „Sokół“ w Stanisławowie o subwencyę, przemawia p. Huryk popierając tę petycyę.

Sekretarz p. K. Lubomirski odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 4192 nauczycieli szkoły męskiej w Rawie o dodatek drożyźniany, oraz Ls. 4199 Tow. Ruska ochronka w Stanisławowie o zapomogę przemawia p. Mazikiewicz popierając te petycye.

Sekretarz p. K. Lubomirski odczytuje

spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 4194 gminy m. Żywca o subwencyę na koszta sporządzenia planów regulacyi i kanalizacyi, przemawia p. Szwed popierając tę petycyę.

Sekretarz p. K. Lubomirski odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. K. Lubomirski czyta:

Wniosek.
posła Skołyszewskiego i tow.

Wysoki Sejmie!

Groza wylewów, jakie prawie corocznie kraj pustoszą, olbrzymie sumy strat, jakie z tego powodu własność rolna ponosi, niepewność życia i mienia ludności nad dolinami rzek zamieszkałej, były powodami, że sprawa regulacyi rzek w Galicyi była od szeregu lat pierwszorzędnem całego kraju żądaniem i postulatem.

Przeprowadzenie przed kilku laty ustawy o budowie dróg wodnych doprowadziło i tę sprawę — po części — do pomyślnego rozwiązania, uznano bowiem potrzebę regulacyi rzek jako integralne, nieodzowne uzupełnienie pierwszej budowy. Po części, a nie całkowicie, rozwiązano pomyślnie daną sprawę według zdania wnioskodawców dlatego, ponieważ nie wciągnięto sprawy zalesienia stoków górskich i źródlisk rzek, bez której to pracy o celowej regulacyi rzek mowy być nie może. Powszechnie znaną rzeczą jest fakt, że z powierzchni zadrzewionej ilość opadów atmosferycznych w jednostce czasu dochodzi do koryta potoku lub rzeki daleko mniejsza, jak z powierzchni pozbawionej wegetacyi leśnej. Przez to ilość wody dochodząca do rzeki rozdziela się na czas stosunkowo daleko dłuższy, ta ilość wody dochodzi do koryta rzeki w stosunkowo biorąc daleko mniejszej ilości, przez co i niebezpieczeństwo powodzi jest daleko mniejszem.

Woda spływająca ze stoków górskich pozbawionych lasu, zabiera ze sobą część gleby i podglebia, porywa kamienie, a często zależnie od bystrości stoku i całe głazy kamienne — tworzy miejscami dzikie potoki, a przynosząc ze sobą ogromną ilość piasku, żwiru i kamieni, podwyższa poziom koryta rzeki, czyni takowe mniej pojemne, przez co naturalnie wzmaga niebezpieczeństwo wylewu.

Brak zalesienia stoków górskich wpływa także ujemnie na równomierność przepływu wody w rzekach górskich, a tem samem czyni wyzyskanie siły wody dla celów przemysłowych mniej możliwem.

Niezalesione stoki górskie to ubytek kilkudziesięciu mil kwadratowych ziemi na rzecz produkcyi leśnej.

Ustawa o regulacyi rzek kanałowych z dnia 18. września 1901 r. Dz. u. kr. 103 sprawy tej nie porusza. Patent cesarski (ustawa lasowa) z dnia 3 grudnia 1852 r. Dz. u. p. Nr. 250 nie zapobiegł wyniszczeniu lasów na stokach górskich i nie doprowadzi, chociażby był energicznej jak do dziś dnia wykonywanym, do ich zalesienia. Tak samo i ustawy o zabudowaniu dzikich potoków i o zalesieniu ochronnem złego nie usunęły i nie mogą usnnąć.

Ponieważ zaś sprawa jest zbyt ważną na uwagę zasługującą, podpisani czują się obowiązani do postawienia następującego wniosku:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu zebranie dat statystycznych i poczynienie studyów odnoszących się do zalesienia stoków górskich i źródlisk rzek, ewentualnie do zmiany obecnie obowiązującej ustawy lasowej w kierunku przymusowego zalesienia i ograniczenia sposobu gospodarki i kontroli tejże gospodarki leśnej na stokach górskich. O wyniku swych badań zło-

ży Wydział krajowy sprawozdanie na najbliższej sesyi sejmowej.

We Lwowie, dnia 9. listopada 1905.

Wnioskodawca:

Skołyszewski w. r.

Vayhinger, Łazarski, Witosławski, Jabłoński, Pastor, Maiss, Wiśniewski, Rotter, Marycwski, Kolischer, Huza, Buynowski, Szwed, F. Włodek, Żardecki, Stojałowski, Szajer, Wesoliński, Wilczkiewicz, Kramarczyk, Merunowicz, Potoczek, Laskowski.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Interpelacya

posła Kramarczyka i towarzyszy do c. k. Rządu we Lwowie.

Ponieważ przed paru laty było postanowionem przez c. k. Rząd centralny w Wiedniu, że roboty około budowy kanału spławnego w Galicyi rozpoczną się na pewno z początkiem roku 1904, a trwać będą przez lat 20, t. j. do r. 1924, dając klasie pracującej dostateczną sposobność do zarobkowania nie potrzebując udawać się do Ameryki ani Prus.

Gdy ale rok 1904 upłynął, a 1905 ma się ku schyłkowi, a spodziewane roboty nietylko że się wcale nie rozpoczęły, ale nie słychać o najmniejszych nadziejach, kiedy się rozpocząć mogą, dlatego podpisani zapytują c.k. Rząd, kiedy właściwie wspomniane roboty około budowy kanału krajowego na prawdę się w Galicyi rozpoczną i to w których miejscach, aby ludności szukającej pracy dać odpowiedni zarobek i uchronić ją od szkodliwej emigracyi.

Lwów, dnia 8. listopada 1905.

Interpelant:

Fr. Kramarczyk w. r.

Skołyszewski, Szwed, Szponder, Staruch, Potoczek, Wesoliński, F. Włodek, Wilczkiewicz, Bojko, Żardecki, Krempa, Korol, Oleśnicki, Huryk, Barabasz.

Interpelacya

posła Filipa Włodka i tow. do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie brutalnego obejścia się z p. Janem Kucharskim z Felsztyna podczas jazdy w pociągu na linii Chyrów-Drohobycz.

Pan Jan Kucharski zajęty w Borysławiu, dowiedziawszy się o chorobie żony swojej, wyjechał ostatniego lipca br. do Felsztyna na legitymacyę kolejową. Wracając do Borysławia 1. sierpnia b. r. w nocy 2 30 kupił znowu bilet kolejowy na legitymacyę, która z powodu braku czasu nie mogła być na miesiąc sierpień potwierdzona. W wagonie konduktor przeciąwszy bilet oświadczył, że legitymacya jest nieważna i kazał sobie do biletu dopłacić. Ponieważ p. Kucharski pieniędzy na zapłacenie biletu nie miał, konduktor wyrzucił go z wagonu na stacyi Głęboka. Kiedy zrozpaczony p. Kucharski udał się do naczelnika stacyi w Głęboce i przedstawił mu swą krzywdę dopominał się, żeby mu wydano pakunek wartości 10 koron, pan naczelnik nic nie odpowiedział, pociąg odjechał, pakunek stracony i do tego zmarnowany jeden dzień pracy, ponieważ tego samego dnia nie można już było stawić się do pracy. Na taką krzywdę i koszta naraża ludność brutalność konduktorów, którzy swą nadmierną gorliwość spełniają tam, gdzie jej może najmniej potrzeba.

Mając to na uwadze podpisani:

1) zwracają się do Wys. ck. Rządu z żądaniem, aby w odpowiedni sposób pouczy funkcyonaryuszy kolejowych o ich obowiązkach i takcie, który w obcowaniu z obywatelami kraju zachowanym być powinien;

2) zapytują, czy gotów jest pociągnąć do odpowiedzialności owego konduktora, jakoteż naczelnika stacyi w Głęboce;

3) w jaki sposób zamyśla wynagrodzić moralną krzywdę i materyalną stratę,

jaką p. Jan Kucharski z powodu wspomnianego wypadku poniósł?

Lwów, dnia 10. listopada 1905.

Interpelanci:

Filip Włodek, Oleśnicki w. r.

Potoczek, Bohaczewski, Barabasz, Bojko, Szwed, Mazikiewicz, Staruch, Stapiński, Krempa, Effinowicz, Huryk,' Kramarczyk, Korol.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Interpelacya
do c. k. Rządu.

W gminie Olesza pow. tłumackiego panuje co do zarządu gminnego prowizoryum już od r. 1892.

Wybory do rady gminnej były trzy razy unieważnione, aż wkońcu zostały przeprowadzone zupełnie legalnie i prawidłowo w dniu 14 lutego 1905.

Przeciw tym wyborom wniesiono jednak znowu rekurs, który dotychczas nie został załatwiony.

Ponieważ w braku prawidłowej i legalnej administracyi gmina znachodzi się w stanie materyalnej i moralnej ruiny — zapytują podpisani:

1) Czy ten stan rzeczy znany jest Wysokiemu c. k. Rządowi?

2) Czy Wysoki Rząd skłonnym jest zarządzić bezzwłocznie załatwienie protestu wniesionego i doprowadzenie administracyi tej gminy do stosunków normalnych?

Interpelant:

Oleśnicki w. r.

Wilczkiewicz, Ochrymowicz, Huryk, Bohaczewski, Staruch, Ostapczuk, Barabasz, Mogilnicki, Korol, Effinowicz, Glidziuk, Kramarczyk, Szwed, Mazikiewicz.

Interpelacya
do c. k. Rządu.

W gminie Jabłonów pow. rohatyńskiego panują w miejscowej szkole ludowej zupełnie anormalne stosunki.

W r. 1902 nie było przez jeden kurs w tej szkole zupełnie żadnej nauki, ani nauczyciela — poczem przydzielono do tej szkoły nauczycielkę, pannę Lachowiczównę. Ta nauczycielka wykreśliła w latach 1903, 1904 i 1905 po kilkadziesięcioro dzieci z ogólnej liczby obowiązanych do nauki tak, że frekwencya dzieci spadła z 110 na 25.

Teraz na rok szkolny 1905/6 jest 177 dzieci obowiązanych do nauki szkolnej i dla tego rada szkolna miejscowa odniosła się do rady szkolnej okręgowej w Rohatynie o zarządzenie co do prawidłowego udzielania nauki i o dostateczną ilość sił nauczycielskich. Pismem z 11. września 1905 l. 2520 zawiadomiła rada szkolna okręgowa, że rada szkolna krajowa nie pozwoliła otworzyć klasy nadetatowej — a kazała znowu wykreślić część dzieci, a mianowicie poniżej wieku 7 lat.

Nauczycielka zrozumiała ten reskrypt w ten sposób, że wykreśliła 80 dzieci do nauki szkolnej obowiązanych — otóż tylu dzieciom odjęła możność nauki. Gmina Jabłonów wniosła przeciw temu remonstracyę do rady szkolnej krajowej — jednak ta pozostała dotychczas bez skutku.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy Wysokiemu Rządowi wiadomy ten stan rzeczy?

2) Czy zamyśla Wysoki Rząd zapobiedz tej ciężkiej krzywdzie tej gminy na polu szkolnem przez jak najspieszniejsze pomnożenie nauczycielskich sił i danie możności wszystkim dzieciom do szkoły obowiązanym — pobierać naukę?

Interpelant:

Oleśnicki w. r.

Ochrymowicz, Huryk, Ostapczuk, Staruch, Barabasz, Mogilnicki, Korol, Effinowicz,

Glidziuk, Bohaczewski, Wilczkiewicz, Mazikiewicz, Kramarczyk.

W n i o s e k.

Ogromny niedostatek cierpią nauczyciele ludowi po miastach — lecz w smutniejszych o wiele stosunkach znajdują się nauczyciele ludowi po wsiach i miasteczkach. Płaca nauczycieli po wsiach i miasteczkach wynosi ledwie 500 K., 600 K., 800 K. rocznie — dziennie więc ledwie po kilkadziesiąt centów, z których mają utrzymywać nieraz liczną rodzinę, zapłacić opał, służącą i t. p. Na teraźniejszy czas jest to płaca bardzo mała — i wskutek tego położenie ich jest nieraz bardzo rozpaczliwe.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoka Izba raczy nauczycielom powiatu brodzkiego przyznać za rok 1905 dodatek drożyźniany w wysokości co najmniej 25% pobieranej płacy.

We Lwowie, dnia 7. listopada 1905.

Wnioskodawca:

Teodozy Effinowicz w. r.

Oleśnicki, Bohaczewski, Mazikiewicz, Staruch, Barabasz, Huryk, Potoczek, Stapiński, Kramarczyk, Szwed, Korol, Glidziuk, Ochrymowicz, Szponder.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek odczytuje następujący wniosek nagły:

W n i o s e k n a g l ą c y.

Zważywszy, że wystawienie brakujących klinik w Uniw. lwowskim staje się rzeczą naglącą;

zważywszy, że sprawa toczy się już lat kilka;

zważywszy, że każdy rok zwłoki przynosi straty dla nauki i kraju;

zważywszy, że pertraktacye Wydziału krajowego z c. k. Rządem postąpiły o tyle, że może przecież wkrótce układ będzie zawarty;

zważywszy, że stosunki mogą się tak ułożyć, że już z wiosną mogłaby się rozpocząć budowa;

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia ostatecznej umowy z c. k. Rządem co do udziału funduszu krajowego w kosztach budować się mających, a brakujących klinik we Lwowie do wysokości sumy 480.000 koron i wydatkowania na wstępne roboty, gdyby takowe przed nadejściem najbliższej sesyi sejmowej rozpocząć Wydział krajowy uznał za potrzebne. Pod względem formalnym podpisani czynią wniosek, by z pominięciem pierwszego czytania niniejszy wniosek przekazany został komisyi budżetowej do załatwienia.

Lwów, dnia 7. listopada 1905.

Wnioskodawca:

Mars w. r.

Gołuchowski, Bednarski, Rayski, Gniewosz, Wł. Czaykowski, Laskowski, St. Tarnowski, Bobrzyński, Baworowski, J. Gnoiński, Moysa. Wurst, Stadnicki, Wikt. Czaykowski, Jabłoński, Barabasz, Piniński, Garapich, Borkowski, Sękowski, Kozłowski, Teodorowicz, Milewski, Struszkiewicz, Skołyszewski, Torosiewicz, Jan Szeptycki, Paygert, Bal, Leo, Federowicz, Zdzisł. Włodek, Hupka, Pawlicki, Tyszkiewicz, Rutowski, Trzecieski, J. Urbański, Agopsowicz, Huza, A. Lubomirski, Loewenstein, Krzysztofowicz, Tad. Cieński, Obertyński, Schnell, Rozwadowski, Z. Skrzyński, Wodzicki, S. Jędrzejowicz, Rapoport, Z. Tarnowski, Górski, Małachowski, Niezabitowski, Brunicki, Sozański, Kolischer, Fruchtmann, Ks. Wilczkiewicz, Widt, Merunowicz, Maryewski, K. Lubomirski, Białoskórski, Michalski, Vivien, Gluziński, Głąbiński. Maiss, Vay-

hinger, Buynowski, Tomaszewski, Tarnawski, Schätzel, Łazarski, Mycielski, Pawlikowski, Pastor, Wesoliński, Jaworski.

Przemawia p. Mars uzasadniając nagłość wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwala.

Przemawia p. Mars i stawia formalny wniosek na odesłanie powyższego wniosku nagłego do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala ten formalny wniosek p. Marsa.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania drugiego wniosku nagłego.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Wniosek nagły.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby powstrzymał budowę ruskiego gimnazyum we Lwowie na placu przy ul. Leona Sapiehy jako nieodpowiednim zupełnie na ten cel, a rozpoczął jak najspieszniej tę budowę na placu nabytym w innem odpowiedniem miejscu.

Wnioskodawca:
Oleśnicki w. r.

Bohaczewski, Staruch, Huryk, Stapiński, F. Włodek, Mogilnicki, Mazikiewicz, Effinowicz, Kramarczyk, Szwed, Potoczek, Ostapczuk, Szponder.

Przemawia p. Oleśnicki uzasadniając nagłość tego wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwala, a pod względem formalnym wnosi p. Oleśnicki na przekazanie tego wniosku nagłego komisyi szkolnej z poleceniem przedłożenia sprawozdania jeszcze w tej sesyi bez drukowania.

Izba bez rozprawy uchwala ten formalny wniosek p. Oleśnickiego.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o uzupełnieniu regulacyi rzek kanałowych.

Sprawozdawca p. Pilat, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi wodnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku pp. Skołyszewskiego i ks. Pastora w sprawie drenowania i melioracyi gruntów rolnych.

Przemawia p. Skołyszewski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisyi budżetowej w przedmiocie zaprowadzenia krajowych opłat szynkarskich i podwyższenia krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

II. Powziąć następujące uchwały:

a) Sejm uznając istotną potrzebę udzielenia pomocy miastom zamierzającym dokonać systematyczną a trwałą sanacyę, poleca Wydziałowi krajowemu, by się zajął sprawą utworzenia osobnego funduszu krajowego na zasiłki dla miast (z wyłączeniem jednakże miast otrzymujących dotacyę z funduszów krajowych z tytułu zgaśnięcia prawa propinacyi) na roboty asanacyjne i w tym celu po przeprowadzeniu rokowań z c. k. Rządem co do poparcia tej akcyi ze Skarbu państwa przedłożył Sejmowi odnośne wnioski.

Przemawia p. Schätzel i stawia następujący wniosek dodatkowy:

II. b) Sejm uznając trudności finan-

sowe miast objętych statutem organizacyjnym z r. 1889, które dotacyi z funduszów krajowych z tytułu zgaśnięcia prawa propinacyi nie mają, lecz z prawa propinacyi pośrednio korzystały, poleca Wydziałowi krajowemu, aby zbadał potrzebę dotacyi tych miast z funduszów krajowych i przedłożył Sejmowi odnośny wniosek w czasie właściwym.

Izba popiera ten wniosek p. Schätzla.

Przemawia p. Kramarczyk i stawia następującą poprawkę:

W wierszu pierwszym wniosku II. a) komisyi po słowach „pomocy miastom“, dodać słowa: „także i gminom wiejskim“.

Izba popiera poprawkę p. Kramarczyka.

Przemawia p. Łazarski.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisany jest p. Skołyszewski.

Przemawia zapisany do głosu p. Skołyszewski i stawia następującą rezolucyę:

„b) Poleca się Wydziałowi krajowemu przeprowadzenie badań w celu przyjścia z pomocą miasteczkom i gminom podmiejskim zamierzającym dokonać systematyczną asanacyę przez stworzenie osobnego funduszu krajowego lub przez dopuszczenie do utworzyć się mającego funduszu dla miast“.

Izba popiera tę rezolucyę p. Skołyszewskiego.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek II. a) komisyi, oddzielnie odrzuca poprawkę p. Kramarczyka, za którą głosowało 28 posłów, osobno uchwala dodatkowy wniosek p. Schätzla po poprzedniem odczytaniu tego wniosku przez Marszałka, wreszcie odrzuca rezolucyę p. Skołyszewskiego, odczytaną poprzednio przez Marszałka, za którą to rezolucyą głosowało 33 posłów.

Sprawozdawca czyta:

III. Sejm wzywa c. k. Rząd:

a) ażeby przed wygaśnięceim prawa propinacyi w drodze ustawodawczej uregulował w Galicyi wydawanie koncesyi na wyszynk i drobną sprzedaż napojów wyskokowych w ten sposób, by z uwzględnieniem szczególnych potrzeb ludności przypadał w regule jeden szynk na 500 mieszkańców w gminach miejskich i małomiejskich, zaś na 800 mieszkańców w gminach wiejskich;

b) by przy udzielaniu koncesyj szynkarskich przestrzegał postanowień §§. 18. i 19. ustawy przemysłowej co do wykonywania koncesyj szynkarskich.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Stapiński i stawia następującą poprawkę:

do rezolucyi III. a) wiersz 3 po słowach „w ten sposób“ wstawić:

„aby koncesye gospodnio-szynkarskie tylko w następujących wypadkach mogły być wykonywane przez zastępstwo względnie przez dzierżawcę:

a) w razie śmierci koncesyonaryusza i przejścia koncesyi na wdowę względnie małoletnich spadkobierców;

b) w razie dłuższej udowodnionej choroby koncesyonaryusza“;

tudzież we wierszu czwartym i piątym zamiast: „500 i 800“ wstawić „1000“.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Stapińskiego.

Przemawia p. Wesoliński i stawia następującą poprawkę:

do III. ad a) zamiast słów „w regule“ mają być „nie wiecej jak“,

do wniosku III. b) komisyi po słowach „co do“ dodać słowo „osobistego“.

Izba popiera tę poprawkę p. Wesolińskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek odczytuje powyższe poprawki pp. Stapińskiego i Wesolińskiego.

Izba uchwala ustęp a) III. wniosku komisyi z opuszczeniem cyfr „500" i „800", oraz słowa „w regule" zawartych w tym ustępie, zgodnie z wnioskiem komisyi, zaś poprawkę p. Stapińskiego do tego ustępu wniesioną oddzielnie odrzuca.

Marszałek konstatuje, że za tą poprawką p. Stapińskiego głosowało 27 posłów. Następnie w oddzielnem głosowaniu uchwala cyfry „500 i 800" zgodnie z wnioskiem komisyi, a osobno poprawkę p. Wesolińskiego odrzuca, za którą to poprawką głosowało 33 posłów, wreszcie uchwala oddzielnie słowa „w regule" według wniosku komisyi.

Marszałek odczytuje dodatkowy ustęp poprawki p. Stapińskiego i poddaje go pod uchwałę Izby.

Izba odrzuca ten dodatkowy ustęp poprawki p. Stapińskiego, za którym to dodatkiem głosowało 36 przeciw 55 posłów.

Następnie uchwala Izba ustęp b) wniosku III. komisyi zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek odczytuje dodatkową poprawkę p. Wesolińskiego do tego ustępu, którą Izba odrzuca, albowiem według skonstatowania Marszałka głosowało tylko 41 przeciw, zaś 56 za tą poprawką.

Ustęp III. a) i b) został przeto uchwalony w brzmieniu przez komisyę zaproponowanem.

Sprawozdawca czyta:

IV. Sprawozdanie Wydziału krajowego o zaprowadzeniu krajowych opłat szynkarskich i podwyższeniu opłaty konsumcyjnej od piwa przyjmuje Sejm z uznaniem do wiadomości.

L. 248. Petycyę gminy miasta Nowego Sącza w sprawie wynagrodzenia za zniesienie prawa propinacyi;

L. 2 742. miasta Wadowic o przyznanie udziału w półtora milionowym zasiłku;

L. 2.730. miasta Brzeżan i L. 2.922, miasta Buczacza tej samej treści;

L. 2.949. Galicyjskiego Związku fabrycznego w przedmiocie zmian projektu ustawy;

L. 2.736. gminy miasta Gorlic o uwzględnienie miasta Gorlic przy rozdziale dotacyi z funduszu krajowego;

L. 2.716. miasta Tarnowa o zwiększenie dotacyi krajowej na rzecz 37 miast;

L. 3.360. miasta Rohatyna o subwencyę z ustaniem prawa propinacyi;

wreszcie L. 3.714. petycyę zbiorową Izb handlowych i Związku fabrycznego i piwowarów — niniejszem sprawozdaniem uznaje się za załatwione.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek IV. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Nad petyyą L. 2.895 gminy Cergowy o nadanie prawa propinacyi Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o melioracyach.

Sprawozdawca p. Zdzisław Tarnowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie w wierszu pierwszym i drugim §. 1. ustawy o konserwacyi robót regulacyjnych na górnej sekcyi rzeki Guilej Lipy zamiast słowa:

„regularnych" ma być słowo: „regulacyjnych":

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 1. września 1905 l. 81.379 Sejm przyjmuje do wiadomości.

II. Sejm przyznaje na popieranie mniejszych robót melioracyjnych w myśl uchwały swej z dnia 26. listopada 1889 w rubryce IX. poz. 267 wydatków na rok 1906 następujące zasiłki:

a) na konserwacyę osuszenia bagien rudnickich (do r. 1908) .	2.800 K
b) na konserwacyę osuszenia bagien stojanowskich (do r. 1914)	1.200 „
c) na konserwacyę osuszenia bagien oleskich (do r. 1925) .	1.000 „
d) na drenowanie gruntów włościańskich, VI. rata (z 10-lecia)	80.000 „
e) na regulacyę potoku Szkła pod Łazami i Charytanami, II. rata (ostatnia) . . .	6.389 „
f) na zabudowanie potoku Psarka, w pow. chrzanowskim, II. rata (ostatnia) . . .	17.300 „
g) na zabudowanie potoków Harbutówki i Gościbki w pow. myślenickim, II. rata (z 3-lecia)	12.100 „
h) na zabudowanie potoku Łopusznianki w gminie Łopuszna (pow. Nowy Targ), II. rata (ostatnia)	17.250 „
i) na zabudowanie potoku Czerwonego w gminie Grybów, II. rata (z 3-lecia) . . .	7.050 „
k) na zabudowanie potoku Dąbrówka (pow. Nowy Sącz), I. rata (z 2-lecia) . . .	8.929 „
l) na regulacyę potoku Mikoszki w Rzeszowie, I. rata (z 5 lecia)	6.432 „
m) na osuszenie gruntów w gminie Bojaniec, I. rata (z 3-lecia)	12.000 „
n) na regulacyę Strwiąża pod Czaplami	5.900 „
o) na zabudowanie potoku Jaworzyny (pow. Nowy Sącz) .	7.750 K
p) na regulacyę potoku Paleczki	1.500 „
r) na zabudowanie potoku Byczynki (pow. Chrzanów) . .	5 310 „
s) na regulacyę potoku Turka w gminie Zielonka (pow. Kolbuszowa) . . .	1.240 „
t) na osuszenie gruntów w gminie Żydaczów, I. rata (z 3-lecia)	9.367 „
u) na zabudowanie potoku Piekiełko w gminie Maniowy (pow. Nowy Targ), I. rata (z 2-lecia)	11.125 „
w) na zabudowanie potoku Zborowskiego w gminie Sędziszowa (pow. Grybów) . . .	12.750 „
x) na regulacyę Jasiołki pod Brzezówką i Moderówką . .	5.280 „
y) na przedłużenie kanału Stróża w perymetrze bagien Rudnickich	3.700 „
z) na regulacyę potoku Złotego w gminie Padew (pow. Mielec)	13.333 „
aa) do dyspozycyi Wydziału krajowego	40.000 „
Ogółem . .	289.705 K

III. Sejm przyznaje na popieranie doświadczeń z kulturą torfowisk w rub. IX. poz. 268 wydatków na rok 1906 następujące zasiłki:

1. w Jadachach	500 K
2. w Rzochowie . . .	500 „
3. w Ohladowie	500 „
4. w perymetrze regulacyi Pustej (Radosławki)	1.000 „
5. na nawozy mineralne na grunta torfowe włościańskie . .	2.000 „
Ogółem . .	4.500 K

IV. Sejm podwyższa dotacyę roczną na drenowanie gruntów włościańskich z 50.000 na 80.000 K począwszy od r. 1906 — a zarazem obniża wymiar zasiłku krajowego z $33^1/_3$ na 25% dla tych drenowań gruntów włościańskich, które zostaną zgłoszone od 1. stycznia 1906.

Sejm upoważnia jednak Wydział krajowy, ażeby w uwzględnienia godnych wypadkach przyznawał zasiłki w dotychczasowej wysokości $33^1/_3\%$.

V. *a*) Sejm powiększa personal techniczny krajowego biura melioracyjnego o 2 etatowych inżynierów II. klasy i 2 etatowych inżynierów-adjunktów i upoważnia Wydział krajowy do obsadzenia tych posad z d. 1. stycznia 1906.

b) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby zbadał potrzebę wydatniejszego powiększenia sił biura melioracyjnego, tudzież pomnożenia ekspozytur, jak niemniej potrzebę odpowiedniejszego wyznaczenia dotacyi na utrzymanie biur ekspozytur i ażeby w tym kierunku przedłożył wnioski na najbliższej sesyi sejmowej.

VI. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby zbadał, czy nie należałoby przyjść z wydatniejszą pomocą fabrykom, produkującym rury drenarskie, celem zapewnienia właścicielom gruntów dostarczenia dobrego i w odpowiedniej wartości materyału i ażeby ewentualnie co do wysokości kredytu i co do formy subwencyonowania przedłożył wnioski na najbliższej sesyi sejmowej.

VII. Sejm zmienia postanowienie ustępu pierwszego §. 4., tudzież postanowienia §§. 10. 11. i 12. instrukcyi służbowej dla krajowych dozorców melioracyjnych, które zostają uchylone w dotychczasowem brzmieniu i opiewać mają, jak następuje:

§. 4. (ustęp 1).

„Bezpośredni przełożeni mają prawo karać konduktorów i dozorców napomnieniem ustnem i napomnieniem pisemnem, gdyby zaś te napomnienia nie odniosły skutku, grzywnami od 2 do 10 K, które to grzywny wpływają do funduszu krajowego“.

§. 10.

„Do funduszu krajowego wnosić będą na cele etatowe stale mianowani konduktorzy i dozorcy:

1. jednorazowe wkładki w wysokości i terminie podanych w §. 11.;

2. bieżącą wkładkę roczną wynoszącą 3% od płacy czynnej służby do emerytury policzalnej.

Podczas spłacania wkładki jednorazowej nie uiszcza się wkładki bieżącej“.

§. 11.

„Przy pierwszej nominacyi wymierza się jednorazową wkładkę służbową w jednej trzeciej wysokości przyznanej płacy, po odtrąceniu jednak kwoty 600 K wolnej od opłaty, przy dalszych zaś nominacyach opłata wynosi jedną trzecią część tej kwoty o którą nowe pobory wyższe są od poprzednich, od których konduktorzy lub dozorcy wkładkę jednorazową już uiścili.

Jednorazową wkładkę uiszcza się w 12 bezpośrednich po sobie następujących ratach miesięcznych“.

§. 12.

„Wkładki konduktorów i dozorców mają być ściągane co miesiąc przy wypłacie ich poborów.

Zajęci przy robotach dozorcy nadsyłać mają wkładki punktualnie co kwartału do kasy krajowej.

Dozorca, który najdalej w 15 dniach po upływie kwartału nie uiści do kasy krajowej zaległej wkładki, podlega karze pieniężnej w kwocie 2 K, która wpływa do funduszu krajowego.

Dozorca, który całorocznej wkładki bieżącej najdalej do 15. stycznia następnego roku nie uiści, traci cały ten rok służby“.

VIII. Sejm uchwala załączone projekty ustaw:

1. o regulacyi rzeki Raty z dopływami;

2. o regulacyi rzeki Tyśmienicy z dopływami i potoku Letnianki;

3. o konserwacyi robót regulacyjnych na górnej sekcyi rzeki Gniłej Lipy;

4. o konserwacyi robót regulacyjnych na rzece Złotej Lipie;

5. o konserwacyi robót regulacyjnych na potoku Dumnym;

6. o konserwacyi obwałowania Wisły i Sanu w powiecie tarnobrzeskim;

7. o konserwacyi obwałowania lewego brzegu Dunajca od ujścia potoku Więckówki do mostu kolejowego w Bogumiłowicach;

8. o konserwacyi obwałowania lewego brzegu Dunajca od mostu kolejowego w Bogumiłowicach do Biskupic radłowskich.

IX. Sejm przyznaje na rok 1906 tytułem I. raty 50% datku kraju na konserwacyę publicznych robót melioracyjnych następujące kwoty:

1. na konserwacyę regulacyi górnej sekcyi Gniłej Lipy 500 K;

2. na konserwacyę regulacyi Złotej Lipy 1.000 K;

3. na konserwacyę regulacyi potoku Dumnego 750 K;

4. na konserwacyę obwałowania Wisły i Sanu w powiecie tarnobrzeskim 4.500 K

5 na konserwacyę obwałowania lewego brzegu Dunajca od ujścia Więckówki do mostu kolejowego w Bogumiłowicach 500 K;

6. na konserwacyę obwałowania lewego brzegu Dunajca od mostu kolejowego w Bogumiłowicach do Biskupic radłowskich 500 K;

X. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydatkowania kwot preliminowanych w rubryce IX. dziale B) na rok 1906 do końca lutego 1908.

XI. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd, ażeby jak najrychlej przedłożył do Najwyższej sankcyi następujące projekty ustaw:

1. o regulacyi Solotwy i Rokitny, uchwalony dnia 1. maja 1900;

2. o regulacyi Pełtwi, uchwalony dnia 17. lutego 1898:

3. trzy projekty ustaw, uchwalone dnia 24. października 1903:

a) o obwałowaniu lewego brzegu Wisły od stacyi kolejowej w Grzegórzkach do ujścia Białuchy;

b) o podwyższeniu lewego wału Wisły od ujścia Białuchy do granicy państwa;

c) o podwyższeniu prawego wału Wisły między Podgórzem a Niepołomicami;

4) uchwalone dnia 3. listopada 1904 dwa projekty ustaw:

a) o regulacyi Wereszycy, i

b) o uzupełnieniu regulacyi Wisłoka i Pielnicy.

XII. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby na popieranie doświadczeń z kulturą torfowisk tudzież na drobne melioracye asygnował zasiłki państwowe w takiej wysokości i w takich ratach rocznych, w jakich kraj te subwencye wypłaca.

XIII. *a*) Petycye L. s. 1971 gmin Ochotnica i Tylmanowa o regulacyę rzeki Ochotnicy; L. s. 2654 gmin Barszczowice, Sroki, Prusy i Kamienopol o regulacyę Pełtwi; L. s. 2740 gminy Mikluszowice o zmianę trasy regulacyi Raby; tudzież L. s. 3233 mieszkańców Nowego Targu o regulacyę Białego i Czarnego Dunajca odstępuje Sejm c. k. Rządowi do zbadania i załatwienia.

b) Petycye L. s. 1966 gminy Wał-Ruda o regulacyę Olszówki; L. s. 1967 gmin Zarównie, Czajkowa, Josefsdorf, Piechoty i Babule o dozwolenie paszenia gęsi na uregulowanych potokach; L. s. 2013 gminy Miechowice wielkie o wykonanie rowu osuszającego; L. s. 2393 Wydziału powiatowego w Śniatynie o regulacyę Rybnicy; L. s. 2433 Wydziału powiatowego w Kamionce strumiłowej o regulacyę dopływów Bugu i L. s 3375 gminy Czernichowa o odgrodzenie pastwiska od brzegów rzeki Strwiąża przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia

Ustawa

z dnia ..... o regulacyi rzeki Raty z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacya rzeki Raty od gminy Prusie do jazu w Sielcu wraz z dopływami ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo przymusowej Spółki wodnej, mającej się zawiązać na podstawie §. 45. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38, subwencyonowane z funduszu krajowego.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1905, który preliminuje koszta robót na 7,600.000 koron.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy wraz z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ustępu 2. i §. 4. ustępu 2 *a*) ustawy z d. 30. czerwca 1884 D. u. p. Nr. 116 bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które położone są w okręgu konkurencyjnym przez władze administracyjne oznaczyć się mającym, resztą preliminowanych kosztów budowy, a to w myśl §. 66. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38 według stosunku korzyści, których oczekiwać należy, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termina płatności corocznych rat, datków kraju, państwa i stron interesowanych w §. 3. pod *c*) wymienionych oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 5.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie.

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia skarp rzeki Raty i dopływów;

2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kr. Nr. 12;

3. z corocznych datków kraju i prestacyj konkurencyjnych.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i prestacyj konkurencyjnych, na konserwacyę, oraz co do zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 6.

Zarząd budowy oraz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób, w jaki ma być utworzony Wydział Spółki wodnej, tudzież liczbę członków tego Wydziału określi statut, mający się ułożyć przez władzę polityczną.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu, podobnie jak i stronom interesowanym, przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i spo-

sobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

Ustawa.

z dnia . . . . . o regulacyi rzeki Tyśmienicy z dopływami i potoku Letnianki.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacya rzeki Tyśmienicy od Borysławia do ujścia do Dniestru wraz z dopływami, tudzież potoku Letnianki ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo przymusowej Spółki wodnej, mającej się zawiązać na podstawie § 45. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38, subwencyonowane z funduszu krajowego.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1905, który preliminuje koszta regulacyi Tyśmienicy od mostu kolejowego w Drohobyczu do ujścia do Dniestru z dopływami, tudzież potoku Letnianki, na 5,624.000 koron, koszta zaś regulacyi górnej przestrzeni Tyśmienicy od Borysławia do mostu kolejowego w Drohobyczu na 936.000 koron, razem na 6,560.000 koron.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy wraz z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent kosztów regulacyi Tyśmienicy od mostu kolejowego w Drohobyczu do ujścia do Dniestru z dopływami i potoku Letnianki w kwocie 2,249.600 koron, a pięćdziesięciu procent kosztów regulacyi górnej przestrzeni Tyśmienicy od Borysławia do mostu kolejowego w Drohobyczu w kwocie 468.000 koron, razem w kwocie 2,717.600 koron;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ustępu 2. ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. u. p. Nr. 116, bezzwrotnym zasiłkiem w kwocie 2,717.600 koron z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które położone są w okręgu konkurencyjnym, przez władze administracyjne oznaczyć się mającym, resztą preliminowanych kosztów budowy w kwocie 1,124.800 koron, a to w myśl §. 66. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr Nr. 38. według stosunków korzyści, których oczekiwać należy, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termina płatności corocznych rat datków kraju, państwa i stron interesowanych, w §. 3. pod *c)* wymienionych, oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 5.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania skarp rzeki Tyśmienicy i dopływów;

2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12;

3. z corocznych datków kraju i prestacyj konkurencyjnych.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i prestacyj konkurencyjnych na konserwacyę, oraz co do zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 6.

Zarząd budowy oraz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób, w jaki ma być utworzony Wydział Spółki wodnej, tudzież liczbę członków tego Wydziału określi statut mający się ułożyć przez władzę polityczną.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu, podobnie jak i stronom interesowanym, przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

Ustawa

z dnia . . . . . o konserwacyi robót regulacyjnych na górnej sekcyi rzeki Gniłej Lipy.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie §. 6. ustawy z dnia 1. lipca 1886 Dz. u. kraj. Nr. 69, co następuje:

§. 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania wykonanych robót regularnych na górnej sekcyi rzeki Gniłej Lipy od granicy gminy Przemyślan do mostu na drodze państwowej w Rudzie mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania skarp rzeki;

2. z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z d. 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12;

3. z corocznych datków funduszu krajowego i spółki wodnej zawiązanej w myśl §. 4. ustawy z dnia 1. lipca 1886 Dz. u. kraj. Nr. 69.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§. 2.

Wysokość corocznych datków kraju i spółki wodnej w §. 1. pod 3. wymienionych wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach, t. j. od r. 1906 do r. 1908 włącznie, po 500 K czyli razem 1.000 K.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§. 3.

Pozostałe z końcem roku 1905 zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów w myśl §. 6. ustawy z dnia 1. lipca 1886 Dz. u. kraj. Nr. 69, niemniej też niezużyte nadwyżki dochodów

wymienionych w §§. 1. i 2. mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, wynikłych z powodu szkód elementarnych lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§. 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożoną zostanie niezależnie od stałych datków rocznych w §. 2. ustanowionych po połowie na fundusz krajowy i spółkę wodną.

§. 5.

Zarząd funduszu konserwacyjnego sprawuje stosownie do postanowienia §. 7. ustawy z dnia 1. lipca 1886. Dz. u. kraj. Nr. 69 Wydział krajowy.

Wszelkie też datki na utrzymanie wpływać mają do kasy krajowej w półrocznych ratach z góry, dnia 1. stycznia i 1. lipca każdego roku.

§. 6.

Ściąganiem datków od stron konkurencyjnych zajmie się spółka wodna według miary ustanowionej w prawnie obowiązującym statucie spółki.

§. 7.

Wszelkie uszkodzenie wykonanych robót regulacyjnych, jak łożyska rzeki, ubezpieczeń skarp brzegów, przepustów, mostów i brodów, tudzież rowów osuszających jest wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez łożysko rzeki i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu i t. p. w miejscach niedozwolonych;

c) skopywanie brzegów rzeki i rowów;

(*d* paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na skarpach rzeki i rowów;

e) oranie ziemi bliżej aniżeli dwa metry po obu stronach brzegów rzeki, a na pół metra od rowów.

§. 8.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według przepisów krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38, oraz ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj Nr. 12.

Według tych samych przepisów orzeczonem będzie co do obowiązku wynagrodzenia szkody, usunięcia zmian własnowolnych, zaniechania rozpoczętych robót i wogóle co do przywrócenia do pierwotnego stanu.

§. 9.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

U s t a w a

z dnia . . . . . o konserwacyi robót regulacyjnych na rzece Złotej Lipie.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie §. 6. ustawy z dnia 10. maja 1893 Dz. u. kraj. Nr. 30, co następuje:

§. 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania wykonanych robót regulacyjnych na rzece Złotej Lipie od stawu w Brzeżanach do Litwinowa mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania skarp rzeki;

2. z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12;

3. z corocznych datków funduszu krajowego i spółki wodnej, zawiązanej w myśl §. 4. ustawy z dnia 10. maja 1893 Dz. u. kraj. Nr. 30.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§. 2.

Wysokość corocznych datków kraju i spółki wodnej w §. 1. pod 3 wymienionych wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach, t. j. od roku 1906 do r. 1908 włącznie, po 1.000 K. czyli razem 2.000 K.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§. 3.

Pozostałe z końcem roku 1905 zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów w myśl §. 6. ustawy z dnia 10. maja 1903 Dz. u. kraj. Nr. 30, niemniej też niezużyte nadwyżki dochodów wymienionych w §§. 1. i 2. mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, wynikłych z powodu szkód elementarnych lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§. 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożoną zostanie niezależnie od stałych datków rocznych w §. 2. ustanowionych po połowie na fundusz krajowy i spółkę wodną.

§. 5.

Zarząd funduszu konserwacyjnego sprawuje stosownie do postanowienia §. 7. ustawy z dnia 10. maja 1893 Dz. u. kraj. Nr. 30 Wydział krajowy.

Wszelkie też datki na utrzymanie wpływać mają do Kasy krajowej w półrocznych ratach z góry, dnia 1. stycznia i 1. lipca każdego roku.

§. 6.

Ściąganiem datków od stron konkurencyjnych zajmie się Spółka wodna według miary ustanowionej w prawnie obowiązującym statucie spółki.

§. 7.

Wszelkie uszkodzenie wykonanych robót regulacyjnych, jak łożysk rzeki, ubezpieczeń skarp brzegów, szluz, przepustów, mostów i brodów, tudzież rowów osuszających jest wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez łożysko rzeki i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu i t. p. w miejscach niedozwolonych;

c) skopywanie brzegów rzeki i rowów;

d) paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na skarpach rzeki i rowów;

e) oranie ziemi bliżej aniżeli dwa metry po obu stronach brzegów rzeki, a na pół metra od rowów.

§. 8.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według przepisów krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38, oraz ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12.

Według tychsamych przepisów orzeczonem będzie co do obowiązku wynagrodzenia szkody, usunięcia zmian własnowolnych, zaniechania rozpoczętych robót i wogóle co do przywrócenia do pierwotnego stanu.

§. 9.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

Ustawa
z dnia . . . . o konserwacyi robót regulacyjnych na potoku Dumnym.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie §. 6. ustawy z dnia 9. lipca 1894 Dz. u. kraj. Nr. 70, co następuje:

§. 1.

Koszta zwyczajne utrzymania wykonanych robót regulacyjnych na potoku Dumnym od stawu w Kukizowie do mostu gminnego w Lisku mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania skarp potoku, o ile te skarpy stanowią własność przedsiębiorstwa regulacyjnego;

2. z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12;

3. z corocznych datków funduszu krajowego i spółki wodnej, zawiązanej w myśl §. 4. ustawy z dnia 9. lipca 1894 Dz. u. kraj. Nr. 70.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§. 2.

Wysokość corocznych datków kraju i spółki wodnej w §. 1. pod 3 wymienionych wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach, t. j. od r. 1906 do r. 1908 włącznie, po 750 K, czyli razem 1.500 K.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§. 3.

Pozostałe z końcem r. 1905 zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów w myśl §. 6. ustawy z dnia 9. lipca 1894 Dz. u. kraj. Nr. 70, niemniej też niezużyte nadwyżki dochodów wymienionych w §§. 1. i 2. mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, wynikłych z powodu szkód elementarnych lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§. 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożoną zostanie niezależnie od stałych datków rocznych w § 2. ustanowionych po połowie na fundusz krajowy i spółkę wodną.

§. 5.

Zarząd funduszu konserwacyjnego sprawuje stosownie do postanowienia §. 7. ustawy z dnia 9. lipca 1894 Dz. u. kraj. Nr. 70 Wydział krajowy.

Wszelkie też datki na utrzymanie wpływać mają do Kasy krajowej w półrocznych ratach z góry, dnia 1. stycznia i 1 lipca każdego roku.

§. 6.

Ściąganiem datków od stron konkurencyjnych zajmie się spółka wodna według miary ustanowionej w prawnie obowiązującym statucie spółki.

§. 7.

Wszelkie uszkodzenia wykonanych robót regulacyjnych, jak łożysk potoku i rowów, ubezpieczeń skarp brzegów, szluz, przepustów, mostów i brodów, jest wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez łożysko potoku i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu i t. p. w miejscach niedozwolonych;

c) skopywanie brzegów potoku i rowów;

d) paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na skarpach potoku i rowów;

e) oranie ziemi bliżej aniżeli dwa metry po obu stronach brzegów potoku Dumnego, a na pół metra od rowów.

§. 8.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według przepisów krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38, oraz ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12.

Według tych samych przepisów orzeczonem będzie co do obowiązku wynagrodzenia szkody, usunięcia zmian własnowolnych, zaniechania rozpoczętych robót i wogóle co do przywrócenia do pierwotnego stanu.

§. 9.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

Ustawa

z dnia . . . . o konserwacyi obwałowania Wisły i Sanu w powiecie tarnobrzeskim.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie §. 6. ustawy z dnia 9. czerwca 1889 Dz. u. kraj. Nr. 49 co następuje:

§. 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania obwałowania Wisły i Sanu w powiecie tarnobrzeskim mają być pokrywane:

1. z dochodów, uzyskanych z wydzierżawiania wałów ochronnych;

2. z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tych budowlach w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12;

3. z corocznych datków kraju i powiatu tarnobrzeskiego.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§. 2.

Wysokość corocznych datków kraju powiatu tarnobrzeskiego w §. 1. pod 3) wymienionych wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach, od roku 1906 do roku 1908 włącznie, po 4.500 K, czyli razem 9.000 K.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§. 3.

Pozostałe z końcem roku 1905 zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów w myśl §. 6. ustawy z dnia 9. czerwca 1889 Dz. u. kraj. Nr. 49, niemniej też niezużyte nadwyżki dochodów wymienionych w §§. 1. i 2. mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie wynikłych z powodu szkód elementarnych, lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§. 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożoną zostanie niezależnie od stałych datków rocznych w §. 2. ustanowionych po połowie na kraj i powiat tarnobrzeski.

§. 5.

Wykonanie robót konserwacyjnych i zarząd funduszu konserwacyjnego, zarówno jak i naczelny nadzór nad wykonanemi robotami prowadzić będzie Wydział krajowy, który też począwszy od r. 1906 obejmie zarząd funduszu budowy i wykończenia prawego wału Sanu, oraz przekopu Bukowy.

Datki na utrzymanie wpływać mają do kasy krajowej w półrocznych ratach

z góry, dnia 1. stycznia i 1. lipca każdego roku.

§. 6.

Datki powiatu tarnobrzeskiego mają być corocznie wstawiane do budżetu powiatowego.

§. 7.

Wszelkie uszkodzenia wałów, ubezpieczeń brzegów potoków i rowów, szluz, przepustów, ramp i innych urządzeń jest wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez wały, potoki i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu itp. z potoków i rowów w miejscach niedozwolonych;

c) skopywanie brzegów potoków i rowów, tudzież skopywanie, przebijanie, zasadzanie drzewami i wiklinami i w ogóle jakiegokolwiek rodzaju uszkodzenia wałów ochronnych, ramp i ogrodzeń ku ochronie wałów służących;

d) paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na wałach ochronnych, tudzież na skarpach potoków i rowów.

§. 8.

Ze względów bezpieczeństwa publicznego zostaje wzbronione:

a) wznoszenie budynków, wałów poprzecznych i jakichkolwiek budowli tamujących przepływ wody, tudzież sadzenie drzew z wyjątkiem wikliny (lit. *d*) w profilu inundacyjnym Wisły i Sanu, tudzież obwałowanych dopływów;

b) kopanie dołów dla dobywania piasku, gliny itp. zbiorników wody i studzien w odległości do dwudziestu metrów włącznie od wałów;

c) oranie ziemi bliżej aniżeli dwa metry po obu stronach wałów i potoków, a na pół metra od rowów;

d) sadzenie wikliny w profilu inundacyjnym Wisły i Sanu, tudzież obwałowanych dopływów z wyjątkiem miejsc, gdzie to sadzenie jest bezwzględnie koniecznem dla ubezpieczenia brzegów i ustalenia odsypisk. Miejsca, które mają być oznaczone w sposób łatwy do poznania dla ogółu, wskaże w profilu inundacyjnym Wisły i Sanu c. k. Namiestnictwo, na obwałowanych zaś dopływach (Strachockiej rzece, Jodłówce-Lipie i Bukowie-Łukawicy) Wydział krajowy.

Gdzie wały narażone są na uszkodzenia przez lody, ma być wyjątkowo zasadzony szereg drzew w odległości przynajmniej pięciu metrów od stopy wałów. Przestrzenie te, wymagające ochrony od lodów, oznaczy Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§. 9.

W razie zagrożenia wałów ochronnych przez wielką wodę, obowiązane są gminy i obszary dworskie, położone w terenie narażonym na zalew, na wezwanie inspektorów wałowych, których ustanowi Namiestnictwo w porozumeniu z Wydziałem krajowym dla poszczególnych sekcyj wałów, dostarczyć bezzwłocznie potrzebnych sił roboczych i pociągowych, oraz materyałów i narzędzi do obrony wałów.

Siły robocze i pociągowe mają być dostarczone bezpłatnie, za materyały zaś otrzymają strony interesowane wynagrodzenie z funduszu konserwacyjnego (rezerwowego) według cen, jakie ustanawiać będzie co pięć lat z góry Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym i Wydziałem powiatowym tarnobrzeskim.

Dalsze postanowienia, mające na celu obronę wałów w czasie powodzi, zarówno jak i ochronę uregulowanych potoków i rowów, wydane zostaną w osobnem rozporządzeniu wykonawczem przez Namiest-

nictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Rozporządzenie to ma być przedłożone Ministerstwom rolnictwa i spraw wewnętrznych do zatwierdzenia.

§. 10.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według postanowień krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38, oraz ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12.

§. 11.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

U s t a w a

z dnia . . . . o konserwacyi obwałowania lewego brzegu Dunajca od ujścia potoku Więckówki do mostu kolejowego w Bogumiłowicach

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie §. 6. ustawy z dnia 25. lipca 1901 Dz. u. kraj. Nr. 71, co następuje:

§. 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania lewego wału Dunajca od ujścia potoku Więckówki do mostu kolejowego w Bogumiłowicach, tudzież regulacyi potoków Więckówki i Milówki wraz z rowami dopływowymi i odpływowymi, jako też objektami wałowymi i komunikacyjnymi mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania wałów ochronnych i skarp potoków;

2. z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedbiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12;

3. z corocznych datków funduszu krajowego i spółki wodnej zawiązanej w myśl §. 4. ustawy z dnia 25. lipca 1901 Dz. u. kraj. Nr. 71.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§. 2.

Wysokość corocznych datków kraju i spółki wodnej w §. 1. pod 3 wymienionych wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach, t. j. od r. 1906 do r. 1908 włącznie, po 500 K, czyli razem 1.000 K.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§. 3.

Pozostałe z końcem roku 1905 zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów w myśl §. 6. ustawy z dnia 25. lipca 1901 Dz. u. kr. Nr. 71, niemniej też niezużyte nadwyżki dochodów wymienionych w §§. 1. i 2. mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, wynikłych z powodu szkód elementarnych, lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§. 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożoną zostanie niezależnie od stałych datków rocznych w § 2. ustanowionych po połowie na fundusz krajowy i na spółkę wodną.

§. 5.

Zarząd funduszu konserwacyjnego i naczelny nadzór nad wykonanemi robotami sprawuje, stosownie do postanowienia §. 7. ustawy z dnia 25. lipca 1901 Dz. u. kr. Nr. 71 Wydział krajowy.

Wszelkie też datki na utrzymanie wpływać mają do kasy krajowej w półrocz-

nych ratach z góry, dnia 1. stycznia i 1. lipca każdego roku.

§. 6.

Ściąganiem datków od stron konkurencyjnych zajmie się spółka wodna według miary, ustanowionej w prawnie obowiązującym statucie spółki.

§. 7.

Wszelkie uszkodzenie wykonanych robót regulacyjnych, jak wałów ochronnych, łożysk i ubezpieczeń brzegów potoków Więckówki i Milówki, szluz, przepustów, rowów i innych urządzeń, jest wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez łożyska potoków, wały i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu i t. p. w miejscach niedozwolonych;

c) skopywanie brzegów potoków, skopywanie, przebijanie, zasadzanie drzewami i wiklinami i wogóle jakiegokolwiek rodzaju uszkodzenia wałów ramp, i ogrodzeń, ku ochronie wałów służących;

d) paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na skarpach potoków, wałów i rowów.

§. 8.

Ze względów bezpieczeństwa publicznego wzbronione zostaje:

a) wznoszenie budynków, wałów poprzecznych i jakichkolwiek budowli tamujących przepływ wody, tudzież sadzenie drzew z wyjątkiem wikliny (lit. *d)* w profilu inundacyjnym Dunajca, tudzież potoków Więckówki i Milówki;

b) kopanie dołów dla dobywania piasku, gliny, i t. p., zbiorników wody i studzien w odległości do 20 metrów włącznie od wałów;

c) oranie ziemi bliżej, aniżeli dwa metry po obu stronach wałów i brzegów potoków, a na pół metra od rowów;

d) sadzenie wikliny w profilu inundacyjnym potoków z wyjątkiem miejsc, gdzie sadzenie to jest bezwzględnie koniecznem dla ubezpieczenia brzegów i ustalenia odsypisk. Miejsca te, które mają być oznaczone w sposób łatwy do poznania dla ogółu, oznaczy Namiestnictwo w profilu inundacyjnym Dunajca, Wydział krajowy zaś w profilu inundacyjnym Więckówki i Milówki.

§. 9.

W razie zagrożenia wałów ochronnych przez wielką wodę, obowiązane są gminy i obszary dworskie, położone w okręgu konkurencyjnym, na wezwanie inspektora wałowego, którego ustanowi Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym, dostarczyć bezzwłocznie potrzebnych sił roboczych i pociągowych, oraz materyałów i narzędzi do obrony wałów.

Siły robocze i pociągowe mają być dostarczone bezpłatnie, za materyały zaś otrzymają strony interesowane wynagrodzenie z funduszu konserwacyjnego (rezerwowego) według cen, jakie ustanawiać będzie co pięć lat z góry Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym i spółką wodną.

Dalsze postanowienia, mające na celu obronę wałów w czasie powodzi, zarówno jak i ochronę wykonanych robót regulacyjnych, wydane zostaną w osobnem rozporządzeniu wykonawczem przez Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Rozporządzenie to ma być przedłożone Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia.

§. 10.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według postanowień krajowej ustawy wodnej z dnia 14.

marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38, oraz ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kr. Nr. 12.

§. 11.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

U s t a w a

z dnia . . . . . o konserwacyi obwałowania lewego brzegu Dunajca od mostu kolejow Bogumiłowicach, do Biskupic radłowskich.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie §. 6. ustawy z dnia 2. września 1895 Dz. u. kraj. Nr. 69, co następuje :

§. 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania lewego wału Dunajca od mostu kolejowego w Bogumiłowicach do Biskupic radłowskich, tudzież rowów dopływowych i odpływowych wraz z objektami wałowymi i komunikacyjnymi mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania wału ochronnego;

2. z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tych budowlach w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12;

3. z corocznych datków funduszu krajowego i spółki wodnej, zawiązanej w myśl §. 4. ustawy z dnia 2. września 1895 Dz. u. kraj. Nr. 69.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§. 2.

Wysokość corocznych datków kraju i spółki wodnej w §. 1. pod 3 wymienionych wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach począwszy od roku 1906 do roku 1908 włącznie, po 500 K., czyli razem 1.000 K.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§. 3.

Pozostałe z końcem roku 1905 zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów w myśl §. 6. ustawy z dnia 2. września 1895 Dz. u. kr. Nr. 69, niemniej też niezużyte nadwyżki dochodów, wymienionych w §§. 1. i 2. mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie wynikłych z powodu szkód elementarnych lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§. 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożoną zostanie niezależnie od stałych datków rocznych w §. 2. ustanowionych po połowie na fundusz krajowy i na spółkę wodną.

§. 5.

Zarząd funduszu konserwacyjnego i naczelny nadzór nad wykonanemi robotami sprawuje stosownie do postanowienia §. 7. ustawy z dnia 2. września 1895 Dz. u. kr. Nr. 69 Wydział krajowy.

Wszelkie też datki na utrzymanie wpływać mają do Kasy krajowej w półrocznych ratach z góry, dnia 1. stycznia i 1. lipca każdego roku.

§. 6.

Ściąganiem datków od stron konkurencyjnych zajmie się spółka wodna według miary ustanowionej w prawnie obowiązującym statucie spółki.

§. 7.

Wszelkie uszkodzenie wykonanych robót, jak wału ochronnego, szluz, przepustów, rowów i innych urządzeń, jest wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez wał i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu i t. p. w miejscach niedozwolonych;

c) skopywanie rowów, skopywanie, przebijanie, zasadzanie drzewami i wiklinami i wogóle jakiegokolwiek rodzaju uszkodzenia wału, ramp i ogrodzeń ku ochronie wału służących;

d) paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na skarpach wału i rowów.

§. 8.

Ze względów bezpieczeństwa publicznego wzbronione zostaje:

a) wznoszenie budynków, wałów poprzecznych i jakichkolwiek budowli, tamujących przepływ wody, tudzież sadzenie drzew z wyjątkiem wikliny (lit. *d*) w profilu inundacyjnym Dunajca;

b) kopanie dołów dla dobywania piasku, gliny i t. p., zbiorników wody i studzien w odległości do 20 metrów włącznie od wału.

c) oranie ziemi bliżej, aniżeli dwa metry po obu stronach wału, a na pół metra od rowów;

d) sadzenie wikliny w profilu inundacyjnym Dunajca z wyjątkiem miejsc, gdzie sadzenie to jest bezwzględnie koniecznem dla ubezpieczenia brzegów i ustalenia odsypisk. Miejsca te wskaże Namiestnictwo i oznaczy je w sposób łatwy do poznania dla ogółu.

§. 9.

W razie zagrożenia wału ochronnego przez wielką wodę, obowiązane są gminy i obszary dworskie położone w okręgu konkurencyjnym na wezwanie inspektora wałowego, którego ustanowi Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym, dostarczyć bezzwłocznie potrzebnych sił roboczych i pociągowych, oraz materyałów i narzędzi do obrony wału.

Siły robocze i pociągowe mają być dostarczone bezpłatnie, za materyały zaś otrzymają strony interesowane wynagrodzenie z funduszu konserwacyjnego (rezerwowego) według cen, jakie ustanawiać będzie co pięć lat z góry Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym i spółką wodną.

Dalsze postanowienia mające na celu obronę wału w czasie powodzi, zarówno jak i ochronę wykonanych rowów, wydane zostaną w osobnem rozporządzeniu wykonawczem przez Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Rozporządzenie to ma być przedłożone Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia.

§. 10.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według postanowień krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38, oraz ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kr. Nr. 12.

§. 11.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Szponder i stawia następującą rezolucyę:

Wzywa się Wydział krajowy, aby w miejsce dotychczasowego niedostatecznego udzielania subwencyj tak domy wraz z zabudowaniami gospodarczemi jak i grunta znajdujące się pomiędzy wałami i rzeką i pomiędzy przekopem i dawnem korytem rzeki od włościan wykupywał.

Izba popiera tę rezolucyę p. Szpondra.

Przemawia p. Wilczkiewicz.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Przemawia p. Kramarczyk.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek oznajmia, że odracza posiedzenie do godziny 8 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 2 minut 15 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 11. listopada 1905.

Początek o godzinie 8 minut 20 wieczorem.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Następuje:

Rozprawa szczegółowa nad sprawozdaniem ko isyi gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o melioracyach.

Sprawozdawca czyta:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 1. września 1905 l. 81.379 Sejm przyjmuje do wiadomości.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek I. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

II. Sejm przyznaje na popieranie mniejszych robót melioracyjnych w myśl uchwały swej z dnia 26. listopada 1889 w rubryce IX. poz. 267 wydatków na rok 1906 następujące zasiłki:

a) na konserwacyę osuszenia bagien rudnickich (do r. 1908) .	2.800 K
b) na konserwacyę osuszenia bagien stojanowskich (do r. 1914)	1.200 „
c) na konserwacyę osuszenia bagien oleskich (do r. 1925) .	1.000 „
d) na drenowanie gruntów włościańskich, VI. rata (z 10-lecia)	80.000 „
e) na regulacyę potoku Szkła pod Łazami i Charytanami, II. rata (ostatnia) . . .	6.389 „
f) na zabudowanie potoku Psarka, w pow. chrzanowskim, II. rata (ostatnia) . . .	17.300 K
g) na zabudowanie potoków Harbutówki i Gościbki w pow. myślenickim, II. rata (z 3-lecia)	12.100 „
h) na zabudowanie potoku Łopusznianki w gminie Łopuszna (pow. Nowy Targ), II. rata (ostatnia)	17.250 „
i) na zabudowanie potoku Czerwonego w gminie Grybów, II. rata (z 3-lecia) . . .	7.050 „
k) na zabudowanie potoku Dąbrówka (pow. Nowy Sącz), I. rata (z 2-lecia) . . .	8.929 „
l) na regulacyę potoku Mikoszki w Rzeszowie, I. rata (z 5-lecia)	6.432 „
m) na osuszenie gruntów w gminie Bojaniec, I rata (z 3-lecia)	12.000 „
n) na regulacyę Strwiąża pod Czaplami	5.900 „
o) na zabudowanie potoku Jaworzyny (pow. Nowy Sącz) .	7.750 „
p) na regulacyę potoku Paleczki	1.500 „
r) na zabudowanie potoku Byczynki (pow. Chrzanów) . .	5 310 „
s) na regulacyę potoku Turka w gminie Zielonka (pow. Kolbuszowa)	1.240 „
t) na osuszenie gruntów w gminie Żydaczów, I. rata (z 3-lecia)	9.367 „
u) na zabudowanie potoku Piekiełko w gminie Maniowy (pow. Nowy Targ), I. rata (z 2-lecia)	11.125 „
w) na zabudowanie potoku Zborowskiego w gminie Sędziszowa	

(pow. Grybów) . . . 12.750 „
x) na regulacyę Jasiołki pod Brzezówką i Moderówką . . 5.280 „
y) na przedłużenie kanału Stróża w perymetrze bagien Rudnickich . . . . 3.700 „
z) na regulacyę potoku Złotego w gminie Padew (pow. Mielec) 13.333 „
aa) do dyspozycyi Wydziału krajowego . . . . 40.000 „
Ogółem . . 289.705 K

Izba uchwala bez rozprawy wniosek II. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

III. Sejm przyznaje na popieranie do świadczeń z kulturą torfowisk w rub. IX. poz. 268 wydatków na rok 1906 następujące zasiłki:

1. w Jadachach . . . . 500 K
2. w Rzochowie . . . . 500 „
3. w Ohladowie . . . . 500 „
4. w perymetrze regulacyi Pustej (Radosławki) . . . . 1.000 „
5. na nawozy mineralne na grunta torfowe włościańskie . . 2.000 „

Ogółem . . 4.500 K

Izba uchwala bez rozprawy wniosek III. komisyi.

Marszałek oznajmia, że chwilowo wstrzymuje rozprawę szczegółową nad wnioskiem IV. komisyi, a obecnie przystępuje do wniosku V.

Sprawozdawca czyta:

V. *a*) Sejm powiększa personal techniczny krajowego biura melioracyjnego o 2 etatowych inżynierów II. klasy i 2 etatowych inżynierów-adjunktów i upoważnia Wydział krajowy do obsadzenia tych posad z d. 1. stycznia 1906.

b) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby zbadał potrzebę wydatniejszego powiększenia sił biura melioracyjnego, tudzież pomnożenia ekspozytur, jak niemniej potrzebę odpowiedniejszego wyznaczenia dotacyi na utrzymanie biur ekspozytur i ażeby w tym kierunku przedłożył wnioski na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek V. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

VI. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby zbadał, czy nie należałoby przyjść z wydatniejszą pomocą fabrykom, produkującym rury drenarskie, celem zapewnienia właścicielom gruntów dostarczenia dobrego i w odpowiedniej wartości materyału i ażeby ewentualnie co do wysokości kredytu i co do formy subwencyonowania przedłożył wnioski na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek VI. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

VII. Sejm zmienia postanowienie ustępu pierwszego §. 4, tudzież postanowienia §§. 10. 11. i 12. instrukcyi służbowej dla krajowych dozorców melioracyjnych, które zostają uchylone w dotychczasowem brzmieniu i opiewać mają, jak następuje:

§. 4. (ustęp 1).

„Bezpośredni przełożeni mają prawo karać konduktorów i dozorców napomnieniem ustnem i napomnieniem pisemnem, gdyby zaś te napomnienia nie odniosły skutku, grzywnami od 2 do 10 K, które to grzywny wpływają do funduszu krajowego“.

§. 10.

„Do funduszu krajowego wnosić będą na cele etatowe stale mianowani konduktorzy i dozorcy:

1. jednorazowe wkładki w wysokości i terminie podanych w §. 11.;

2. bieżącą wkładkę roczną wynoszącą 3% od płacy czynnej służby do emerytury policzalnej.

Podczas spłacania wkładki jednorazowej nie niszcza się wkładki bieżącej“.

§. 11.

„Przy pierwszej nominacyi wymierza się jednorazową wkładkę służbową w jednej trzeciej wysokości przyznanej płacy, po odtrąceniu jednak kwoty 600 K wolnej od opłaty, przy dalszych zaś nominacyach opłata wynosi jedną trzecią część tej kwoty o którą nowe pobory wyższe są od poprzednich, od których konduktorzy lub dozorcy wkładkę jednorazową już uiścili.

Jednorazową wkładkę uiszcza się w 12 bezpośrednich po sobie następujących ratach miesięcznych".

§. 12.

„Wkładki konduktorów i dozorców mają być ściągane co miesiąc przy wypłacie ich poborów.

Zajęci przy robotach dozorcy nadsyłać mają wkładki punktualnie co kwartału do kasy krajowej.

Dozorca, który najdalej w 15 dniach po upływie kwartału nie uiści do kasy krajowej zaległej wkładki, podlega karze pieniężnej w kwocie 2 K, która wpływa do funduszu krajowego.

Dozorca, który całorocznej wkładki bieżącej najdalej do 15. stycznia następnego roku nie uiści, traci cały ten rok służby".

Izba uchwala bez rozprawy wniosek VII. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

VIII. Sejm uchwala załączone projekty ustaw:

1. o regulacyi rzeki Raty z dopływami;

2. o regulacyi rzeki Tyśmienicy z dopływami i potoku Letnianki;

3. o konserwacyi robót regulacyjnych na górnej sekcyi rzeki Gniłej Lipy;

4. o konserwacyi robót regulacyjnych na rzece Złotej Lipie;

5. o konserwacyi robót regulacyjnych na potoku Dumnym;

6. o konserwacyi obwałowania Wisły i Sanu w powiecie tarnobrzeskim;

7. o konserwacyi obwałowania lewego brzegu Dunajca od ujścia potoku Więckówki do mostu kolejowego w Bogumiłowicach;

8. o konserwacyi obwałowania lewego brzegu Dunajca od mostu kolejowego w Bogumiłowicach do Biskupic radłowskich.

a następnie oświadcza, iż petycya Ls. 3749 Gminy Raniowice i innych o regulacyę Tyśmienicy została tem samem załatwioną (wnioskiem VIII. 2.).

Ustawa

z dnia . . . . . o regulacyi rzeki Raty z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacya rzeki Raty od gminy Prusie do jazu w Sielcu wraz z dopływami ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo przymusowej Spółki wodnej, mającej się zawiązać na podstawie §. 45. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38, subwencyonowane z funduszu krajowego.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1905, który preliminuje koszta robót na 7,600.000 koron.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy wraz z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ustępu 2. i §. 4. ustępu 2 *a)* ustawy z d. 30. czerwca 1884 D. u. p. Nr. 116 bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które położone są w okręgu konkurencyjnym przez władze administracyjne oznaczyć się mającym, resztą preliminowanych kosztów budowy, a to w myśl §. 66. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38 według stosunku korzyści, których oczekiwać należy, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termina płatności corocznych rat, datków kraju, państwa i stron interesowanych w §. 3. pod *c)* wymienionych oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 5.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie.

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia skarp rzeki Raty i dopływów;

2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kr. Nr. 12;

3. z corocznych datków kraju i prestacyj konkurencyjnych.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i prestacyj konkurencyjnych, na konserwacyę, oraz co do zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 6.

Zarząd budowy oraz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób, w jaki ma być utworzony Wydział Spółki wodnej, tudzież liczbę członków tego Wydziału określi statut, mający się ułożyć przez władzę polityczną.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu, podobnie jak i stronom interesowanym, przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc.*

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc.*

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

Ustawa.

z dnia . . . . . o regulacyi rzeki Tyśmienicy z dopływami i potoku Letnianki.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacya rzeki Tyśmienicy od Borysławia do ujścia do Dniestru wraz z dopływami, tudzież potoku Letnianki ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo przymusowej Spółki wodnej, mającej się zawiązać na podstawie § 45. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38, subwencyonowane z funduszu krajowego.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1905, który preliminuje koszta regulacyi Tyśmienicy od mostu kolejowego w Drohobyczu do ujścia do Dniestru z dopływami, tudzież potoku Letnianki, na 5,624.000 koron, koszta zaś regulacyi górnej przestrzeni Tyśmienicy od Borysławia do mostu kolejowego w Drohobyczu na 936.000 koron, razem na 6,560.000 koron.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy wraz z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent kosztów regulacyi Tyśmienicy od mostu kolejowego w Drohobyczu do ujścia do Dniestru z dopływami i potoku Letnianki w kwocie 2,249.600 koron, a pięćdziesięciu procent kosztów regulacyi górnej przestrzeni Tyśmienicy od Borysławia do mostu kolejowego w Drohobyczu w kwocie 468.000 koron, razem w kwocie 2,717.600 koron;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ustępu 2. ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. u. p. Nr. 116, bezzwrotnym zasiłkiem w kwocie 2,717.600 koron z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które położone są w okręgu konkurencyjnym, przez władze administracyjne oznaczyć się mającym, resztą preliminowanych kosztów budowy w kwocie 1,124.800 koron, a to w myśl §. 66. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38. według stosunków korzyści, których oczekiwać należy, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termina płatności corocznych rat datków kraju, państwa i stron interesowanych, w §. 3. pod *c)* wymienionych, oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 5.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania skarp rzeki Tyśmienicy i dopływów;

2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12;

3. z corocznych datków kraju i prestacyj konkurencyjnych.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i prestacyj konkurencyjnych na konserwacyę, oraz co do zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 6.

Zarząd budowy oraz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób, w jaki mą być utworzony Wydział Spółki wodnej, tudzież liczbę członków tego Wydziału określi statut mający się ułożyć przez władzę polityczną.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu, podobnie jak i stronom interesowanym, przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem glosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

Ustawa

z dnia . . . . . o konserwacyi robót regulacyjnych na górnej sekcyi rzeki Gniłej Lipy.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie §. 6. ustawy z dnia 1. lipca 1886 Dz. u. kraj. Nr. 69, co następuje:

§. 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania wykonanych robót regulacyjnych na górnej sekcyi rzeki Gniłej Lipy od granicy gminy Przemyślan do mostu na drodze państwowej w Rudzie mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania skarp rzeki;

2. z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z d. 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12;

3. z corocznych datków funduszu krajowego i spółki wodnej zawiązanej w myśl §. 4. ustawy z dnia 1. lipca 1886 Dz. u. kraj. Nr. 69.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§. 2.

Wysokość corocznych datków kraju i spółki wodnej w §. 1. pod 3. wymienionych wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach, t. j. od r. 1906 do r. 1908 włącznie, po 500 K czyli razem 1.000 K.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§. 3.

Pozostałe z końcem roku 1905 zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów w myśl §. 6. ustawy z dnia 1. lipca 1886 Dz. u. kraj. Nr. 69, niemniej też niezużyte nadwyżki dochodów wymienionych w §§. 1. i 2. mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, wynikłych z powodu szkód elementarnych lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§. 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożoną zostanie niezależnie od stałych datków rocznych w §. 2. ustanowionych po połowie na fundusz krajowy i spółkę wodną.

§. 5.

Zarząd funduszu konserwacyjnego sprawuje stosownie do postanowienia §. 7. ustawy z dnia 1. lipca 1886. Dz. u. kraj. Nr. 69 Wydział krajowy.

Wszelkie też datki na utrzymanie wpływać mają do kasy krajowej w półrocznych ratach z góry, dnia 1. stycznia i 1. lipca każdego roku.

§. 6.

Ściąganiem datków od stron konkurencyjnych zajmie się spółka wodna według miary ustanowionej w prawnie obowiązującym statucie spółki.

§. 7.

Wszelkie uszkodzenie wykonanych robót regulacyjnych, jak łożyska rzeki, ubezpieczeń skarp brzegów, przepustów, mostów i brodów, tudzież rowów osuszających jest wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez łożysko rzeki i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu i t. p. w miejscach niedozwolonych;

c) skopywanie brzegów rzeki i rowów;

(*d* paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na skarpach rzeki i rowów;

e) oranie ziemi bliżej aniżeli dwa metry po obu stronach brzegów rzeki, a na pół metra od rowów.

§. 8.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według przepisów krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38, oraz ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj Nr. 12.

Według tych samych przepisów orzeczonem będzie co do obowiązku wynagrodzenia szkody, usunięcia zmian własnowolnych, zaniechania rozpoczętych robót i wogóle co do przywrócenia do pierwotnego stanu.

§. 9.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . . o konserwacyi robót regulacyjnych na rzece Złotej Lipie.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie §. 6. ustawy z dnia 10. maja 1893 Dz. u. kraj. Nr. 30, co następuje:

§. 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania wykonanych robót regulacyjnych na rzece Złotej Lipie od stawu w Brzeżanach do Litwinowa mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania skarp rzeki;

2. z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12;

3. z corocznych datków funduszu krajowego i spółki wodnej, zawiązanej w myśl §. 4. ustawy z dnia 10. maja 1893 Dz. u. kraj. Nr. 30.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§. 2.

Wysokość corocznych datków kraju i spółki wodnej w §. 1. pod 3 wymienionych wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach, t. j. od roku 1906 do r. 1908 włącznie, po 1.000 K. czyli razem 2.000 K.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§. 3.

Pozostałe z końcem roku 1905 zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów w myśl §. 6. ustawy z dnia 10. maja 1903 Dz. u. kraj. Nr. 30, niemniej też niezużyte nadwyżki dochodów wymienionych w §§. 1. i 2. mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, wynikłych z powodu szkód elementarnych lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§. 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożoną zostanie niezależnie od stałych datków rocznych w §. 2. ustanowionych po połowie na fundusz krajowy i spółkę wodną.

§. 5.

Zarząd funduszu konserwacyjnego sprawuje stosownie do postanowienia §. 7. ustawy z dnia 10 maja 1893 Dz. u. kraj. Nr. 30 Wydział krajowy.

Wszelkie też datki na utrzymanie wpływać mają do Kasy krajowej w półrocznych ratach z góry, dnia 1. stycznia i 1. lipca każdego roku.

§. 6.

Ściąganiem datków od stron konkurencyjnych zajmie się Spółka wodna według miary ustanowionej w prawnie obowiązującym statucie spółki.

§. 7.

Wszelkie uszkodzenie wykonanych robót regulacyjnych, jak łożysk rzeki, ubezpieczeń skarp brzegów, szluz, przepustów, mostów i brodów, tudzież rowów osuszających jest wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez łożysko rzeki i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu i t. p. w miejscach niedozwolonych;

c) skopywanie brzegów rzeki i rowów;

d) paszenie zwierząt i zbieranie trawy

bez zezwolenia Wydziału krajowego na skarpach rzeki i rowów;

e) oranie ziemi bliżej aniżeli dwa metry po obu stronach brzegów rzeki, a na pół metra od rowów.

§. 8.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według przepisów krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38, oraz ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12.

Według tych samych przepisów orzeczonem będzie co do obowiązku wynagrodzenia szkody, usunięcia zmian własnowolnych, zaniechania rozpoczętych robót i wogóle co do przywrócenia do pierwotnego stanu.

§. 9.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

Ustawa

z dnia .... o konserwacyi robót regulacyjnych na potoku Dumnym.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie §. 6. ustawy z dnia 9. lipca 1894 Dz. u. kraj. Nr. 70, co następuje:

§. 1.

Koszta zwyczajne utrzymania wykonanych robót regulacyjnych na potoku Dumnym od stawu w Kukizowie do mostu gminnego w Lisku mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania skarp potoku, o ile te skarpy stanowią własność przedsiębiorstwa regulacyjnego;

2. z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12;

3. z corocznych datków funduszu krajowego i spółki wodnej, zawiązanej w myśl §. 4. ustawy z dnia 9. lipca 1894 Dz. u. kraj. Nr. 70.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§. 2.

Wysokość corocznych datków kraju i spółki wodnej w §. 1. pod 3 wymienionych wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach, t. j. od r. 1906 do r. 1908 włącznie, po 750 K, czyli razem 1.500 K.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§. 3.

Pozostałe z końcem r. 1905 zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów w myśl §. 6. ustawy z dnia 9. lipca 1894 Dz. u. kraj. Nr. 70, niemniej też niezużyte nadwyżki dochodów wymienionych w §§. 1. i 2. mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, wyniklych z powodu szkód elementarnych lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§. 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożoną zostanie niezależnie od stałych datków rocznych w §. 2. ustanowionych po połowie na fundusz krajowy i spółkę wodną.

§. 5.

Zarząd funduszu konserwacyjnego sprawuje stosownie do postanowienia §. 7. ustawy z dnia 9. lipca 1894 Dz. u. kraj. Nr. 70 Wydział krajowy.

Wszelkie też datki na utrzymanie wpływać mają do Kasy krajowej w półrocznych ratach z góry, dnia 1. stycznia i 1 lipca każdego roku.

§. 6.

Ściąganiem datków od stron konkurencyjnych zajmie się spółka wodna według miary ustanowionej w prawnie obowiązującym statucie spółki.

§. 7.

Wszelkie uszkodzenia wykonanych robót regulacyjnych, jak łożysk potoku i rowów, ubezpieczeń skarp brzegów, szluz, przepustów, mostów i brodów, jest wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez łożysko potoku i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu i t. p. w miejscach niedozwolonych;

c) skopywanie brzegów potoku i rowów;

d) paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na skarpach potoku i rowów;

e) oranie ziemi bliżej aniżeli dwa metry po obu stronach brzegów potoku Dumnego, a na pół metra od rowów.

§. 8.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według przepisów krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38, oraz ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12.

Według tych samych przepisów orzeczonem będzie co do obowiązku wynagrodzenia szkody, usunięcia zmian własnowolnych, zaniechania rozpoczętych robót i wogóle co do przywrócenia do pierwotnego stanu.

§. 9.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc.*

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc,* poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc.*

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . o konserwacyi obwałowania Wisły i Sanu w powiecie tarnobrzeskim.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie §. 6. ustawy z dnia 9. czerwca 1889 Dz. u. kraj. Nr. 49 co następuje:

§. 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania obwałowania Wisły i Sanu w powiecie tarnobrzeskim mają być pokrywane:

1. z dochodów, uzyskanych z wydzierżawiania wałów ochronnych;

2. z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tych budowlach w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12;

3. z corocznych datków kraju i powiatu tarnobrzeskiego.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§. 2.

Wysokość corocznych datków kraju powiatu tarnobrzeskiego w §. 1. pod 3) wymienionych wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach, od roku 1906 do roku 1908 włącznie, po 4.500 K, czyli razem 9.000 K.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§. 3.

Pozostałe z końcem roku 1905 zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów w myśl §. 6. ustawy z dnia 9. czerwca 1889 Dz. u. kraj. Nr. 49, niemniej też niezużyte nadwyżki dochodów wymienionych w §§. 1. i 2. mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie wynikłych z powodu szkód elementarnych, lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§. 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożoną zostanie niezależnie od stałych datków rocznych w §. 2. ustanowionych po połowie na kraj i powiat tarnobrzeski.

§. 5.

Wykonanie robót konserwacyjnych i zarząd funduszu konserwacyjnego, zarówno jak i naczelny nadzór nad wykonanemi robotami prowadzić będzie Wydział krajowy, który też począwszy od r. 1906 obejmie zarząd funduszu budowy i wykończenia prawego wału Sanu, oraz przekopu Bukowy.

Datki na utrzymanie wpływać mają do kasy krajowej w półrocznych ratach z góry, dnia 1. stycznia i 1. lipca każdego roku.

§. 6.

Datki powiatu tarnobrzeskiego mają być corocznie wstawiane do budżetu powiatowego.

§. 7.

Wszelkie uszkodzenia wałów, ubezpieczeń brzegów potoków i rowów, szluz, przepustów, ramp i innych urządzeń jest wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez wały, potoki i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu itp. z potoków i rowów w miejscach niedozwolonych;

c) skopywanie brzegów potoków i rowów, tudzież skopywanie, przebijanie, zasadzanie drzewami i wiklinami i w ogóle jakiegokolwiek rodzaju uszkodzenia wałów ochronnych, ramp i ogrodzeń ku ochronie wałów służących;

d) paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na wałach ochronnych, tudzież na skarpach potoków i rowów.

§. 8.

Ze względów bezpieczeństwa publicznego zostaje wzbronione:

a) wznoszenie budynków, wałów po-

przecznych i jakichkolwiek budowli tamujących przepływ wody, tudzież sadzenie drzew z wyjątkiem wikliny (lit. *d*) w profilu inundacyjnym Wisły i Sanu, tudzież obwałowanych dopływów;

b) kopanie dołów dla dobywania piasku, gliny itp. zbiorników wody i studzien w odległości do dwudziestu metrów włącznie od wałów;

c) oranie ziemi bliżej aniżeli dwa metry po obu stronach wałów i potoków, a na pół metra od rowów;

d) sadzenie wikliny w profilu inundacyjnym Wisły i Sanu, tudzież obwałowanych dopływów z wyjątkiem miejsc, gdzie to sadzenie jest bezwzględnie koniecznem dla ubezpieczenia brzegów i ustalenia odsypisk. Miejsca, które mają być oznaczone w sposób łatwy do poznania dla ogółu, wskaże w profilu inundacyjnym Wisły i Sanu c. k. Namiestnictwo, na obwałowanych zaś dopływach (Strachockiej rzece, Jodłówce-Lipie i Bukowie-Łukawicy) Wydział krajowy.

Gdzie wały narażone są na uszkodzenia przez lody, ma być wyjątkowo zasadzony szereg drzew w odległości przynajmniej pięciu metrów od stopy wałów. Przestrzenie te, wymagające ochrony od lodów, oznaczy Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§. 9.

W razie zagrożenia wałów ochronnych przez wielką wodę, obowiązane są gminy i obszary dworskie, położone w terenie narażonym na zalew, na wezwanie inspektorów wałowych, których ustanowi Namiestnictwo w porozumeniu z Wydziałem krajowym dla poszczególnych sekcyj wałów, dostarczyć bezzwłocznie potrzebnych sił roboczych i pociągowych, oraz materyałów i narzędzi do obrony wałów.

Siły robocze i pociągowe mają być dostarczone bezpłatnie, za materyały zaś otrzymają strony interesowane wynagrodzenie z funduszu konserwacyjnego (rezerwowego) według cen, jakie ustanawiać będzie co pięć lat z góry Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym i Wydziałem powiatowym tarnobrzeskim.

Dalsze postanowienia, mające na celu obronę wałów w czasie powodzi, zarówno jak i ochronę uregulowanych potoków i rowów, wydane zostaną w osobnem rozporządzeniu wykonawczem przez Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Rozporządzenie to ma być przedłożone Ministerstwom rolnictwa i spraw wewnętrznych do zatwierdzenia.

§. 10.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według postanowień krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38, oraz ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12.

§. 11.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc.*

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc* poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc.*

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Sprawozdawcza czyta:

Ustawa

z dnia .... o konserwacyi obwałowania

lewego brzegu Dunajca od ujścia potoku Więckówki do mostu kolejowego w Bogumiłowicach

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie §. 6. ustawy z dnia 25. lipca 1901 Dz. u. kraj. Nr. 71, co następuje:

§. 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania lewego wału Dunajca od ujścia potoku Więckówki do mostu kolejowego w Bogumiłowicach, tudzież regulacyi potoków Więckówki i Milówki wraz z rowami dopływowymi i odpływowymi, jako też objektami wałowymi i komunikacyjnymi mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania wałów ochronnych i skarp potoków;

2. z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedbiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12;

3. z corocznych datków funduszu krajowego i spółki wodnej zawiązanej w myśl §. 4. ustawy z dnia 25. lipca 1901 Dz. u. kraj. Nr. 71.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§. 2.

Wysokość corocznych datków kraju i spółki wodnej w §. 1. pod 3 wymienionych wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach, t. j. od r. 1906 do r. 1908 włącznie, po 500 K, czyli razem 1.000 K.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§. 3.

Pozostałe z końcem roku 1905 zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów w myśl §. 6. ustawy z dnia 25. lipca 1901 Dz. u. kr. Nr. 71, niemniej też niezużyte nadwyżki dochodów wymienionych w §§. 1. i 2. mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, wynikłych z powodu szkód elementarnych, lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§. 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożoną zostanie niezależnie od stałych datków rocznych w § 2. ustanowionych po połowie na fundusz krajowy i na spółkę wodną.

§. 5.

Zarząd funduszu konserwacyjnego i naczelny nadzór nad wykonanemi robotami sprawuje, stosownie do postanowienia §. 7. ustawy z dnia 25. lipca 1901 Dz. u. kr. Nr. 71 Wydział krajowy.

Wszelkie też datki na utrzymanie wpływać mają do kasy krajowej w półrocznych ratach z góry, dnia 1. stycznia i 1. lipca każdego roku.

§. 6.

Ściąganiem datków od stron konkurencyjnych zajmie się spółka wodna według miary, ustanowionej w prawnie obowiązującym statucie spółki.

§. 7.

Wszelkie uszkodzenia wykonanych robót regulacyjnych, jak wałów ochronnych, łożysk i ubezpieczeń brzegów potoków Więckówki i Milówki, szluz, przepustów, rowów i innych urządzeń, jest wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez łożyska potoków, wały i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu i t. p. w miejscach niedozwolonych;

c) skopywanie brzegów potoków, skopywanie, przebijanie, zasadzanie drzewami i wiklinami i wogóle jakiegokolwiek rodzaju uszkodzenia wałów ramp i ogrodzeń, ku ochronie wałów służących;

d) paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na skarpach potoków, wałów i rowów.

§. 8.

Ze względów bezpieczeństwa publicznego wzbronione zostaje:

a) wznoszenie budynków, wałów poprzecznych i jakichkolwiek budowli tamujących przepływ wody, tudzież sadzenie drzew z wyjątkiem wikliny (lit. *d)* w profilu inundacyjnym Dunajca, tudzież potoków Więckówki i Milówki;

b) kopanie dołów dla dobywania piasku, gliny, i t. p., zbiorników wody i studzien w odległości do 20 metrów włącznie od wałów;

c) oranie ziemi bliżej, aniżeli dwa metry po obu stronach wałów i brzegów potoków, a na pół metra od rowów;

d) sadzenie wikliny w profilu inundacyjnym potoków z wyjątkiem miejsc, gdzie sadzenie to jest bezwzględnie koniecznem dla ubezpieczenia brzegów i ustalenia odsypisk. Miejsca te, które mają być oznaczone w sposób łatwy do poznania dla ogółu, oznaczy Namiestnictwo w profilu inundacyjnym Dunajca, Wydział krajowy zaś w profilu inundacyjnym Więckówki i Milówki.

§. 9.

W razie zagrożenia wałów ochronnych przez wielką wodę, obowiązane są gminy i obszary dworskie, położone w okręgu konkurencyjnym, na wezwanie inspektora wałowego, którego ustanowi Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym, dostarczyć bezzwłocznie potrzebnych sił roboczych i pociągowych, oraz materyałów i narzędzi do obrony wałów.

Siły robocze i pociągowe mają być dostarczone bezpłatnie, za materyały zaś otrzymają strony interesowane wynagrodzenie z funduszu konserwacyjnego (rezerwowego) według cen, jakie ustanawiać będzie co pięć lat z góry Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym i spółką wodną.

Dalsze postanowienia, mające na celu obronę wałów w czasie powodzi, zarówno jak i ochronę wykonanych robót regulacyjnych, wydane zostaną w osobnem rozporządzeniu wykonawczem przez Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Rozporządzenie to ma być przedłożone Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia.

§. 10.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według postanowień krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38, oraz ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kr. Nr. 12.

§. 11.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

Ustawa

z dnia . . . . . o konserwacyi obwałowania lewego brzegu Dunajca od mostu kolejow Bogumiłowicach, do Biskupic radłowskich.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie §. 6. ustawy z dnia 2. września 1895 Dz. u. kraj. Nr. 69, co następuje:

§. 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania lewego wału Dunajca od mostu kolejowego w Bogumiłowicach do Biskupic radłowskich, tudzież rowów dopływowych i odpływowych wraz z objektami wałowymi i komunikacyjnymi mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania wału ochronnego;

2. z odszkodowań i grzywien nakladanych za przekroczenia wodne przy tych budowlach w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12;

3. z corocznych datków funduszu krajowego i spółki wodnej, zawiązanej w myśl §. 4. ustawy z dnia 2. września 1895 Dz. u. kraj. Nr. 69.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§. 2.

Wysokość corocznych datków kraju i spółki wodnej w §. 1. pod 3 wymienionych wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach począwszy od roku 1906 do roku 1908 włącznie, po 500 K., czyli razem 1.000 K.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§. 3.

Pozostałe z końcem roku 1905 zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów w myśl §. 6. ustawy z dnia 2. września 1895 Dz. u. kr. Nr. 69, niemniej też niezużyte nadwyżki dochodów, wymienionych w §§. 1. i 2. mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie wyniklych z powodu szkód elementarnych lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§. 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożoną zostanie niezależnie od stałych datków rocznych w §. 2. ustanowionych po połowie na fundusz krajowy i na spółkę wodną.

§. 5.

Zarząd funduszu konserwacyjnego i naczelny nadzór nad wykonanemi robotami sprawuje stosownie do postanowienia §. 7. ustawy z dnia 2. września 1895 Dz. u. kr. Nr. 69 Wydzial krajowy.

Wszelkie też datki na utrzymanie wpływać mają do Kasy krajowej w półrocznych ratach z góry, dnia 1. stycznia i 1. lipca każdego roku.

§. 6.

Ściąganiem datków od stron konkurencyjnych zajmie się spółka wodna według miary ustanowionej w prawnie obowiązującym statucie spółki.

§. 7.

Wszelkie uszkodzenie wykonanych robót, jak wału ochronnego, szluz, przepustów, rowów i innych urządzeń, jest wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez wał i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu i t. p. w miejscach niedozwolonych;

c) skopywanie rowów, skopywanie, przebijanie, zasadzanie drzewami i wiklinami i wogóle jakiegokolwiek rodzaju uszkodzenia wału, ramp i ogrodzeń ku ochronie wału służących;

d) paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na skarpach wału i rowów.

§. 8.

Ze względów bezpieczeństwa publicznego wzbronione zostaje:

a) wznoszenie budynków, wałów poprzecznych i jakichkolwiek budowli, tamujących przepływ wody, tudzież sadzenie drzew z wyjątkiem wikliny (lit. *d*) w profilu inundacyjnym Dunajca;

b) kopanie dołów dla dobywania piasku, gliny i t. p., zbiorników wody i studzien w odległości do 20 metrów włącznie od wału.

c) oranie ziemi bliżej, aniżeli dwa metry po obu stronach wału, a na pół metra od rowów;

d) sadzenie wikliny w profilu inundacyjnym Dunajca z wyjątkiem miejsc, gdzie sadzenie to jest bezwzględnie koniecznem dla ubezpieczenia brzegów i ustalenia odsypisk. Miejsca te wskaże Namiestnictwo i oznaczy je w sposób łatwy do poznania dla ogółu.

§. 9.

W razie zagrożenia wału ochronnego przez wielką wodę, obowiązane są gminy i obszary dworskie położone w okręgu konkurencyjnym na wezwanie inspektora wałowego, którego ustanowi Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym, dostarczyć bezzwłocznie potrzebnych sił roboczych i pociągowych, oraz materyałów i narzędzi do obrony wału.

Siły robocze i pociągowe mają być dostarczone bezpłatnie, za materyały zaś otrzymają strony interesowane wynagrodzenie z funduszu konserwacyjnego (rezerwowego) według cen, jakie ustanawiać będzie co pięć lat z góry Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym i spółką wodną.

Dalsze postanowienia mające na celu obronę wału w czasie powodzi, zarówno jak i ochronę wykonanych rowów, wydane zostaną w osobnem rozporządzeniu wykonawczem przez Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Rozporządzenie to ma być przedłożone Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia.

§. 10.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według postanowień krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38, oraz ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kr. Nr. 12.

§. 11.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

IX. Sejm przyznaje na rok 1906 tytułem I. raty 50% datku kraju na konserwacyę publicznych robót melioracyjnych następujące kwoty:

1. na konserwacyę regulacyi górnej sekcyi Gniłej Lipy 500 K;

2. na konserwacyę regulacyi Złotej Lipy 1000 K.;

3. na konserwacyę regulacyi potoku Dumnego 750 K.;

4. na konserwacyę obwałowania Wisły i Sanu w powiecie tarnobrzeskim 4500 K.;

5. na konserwacyę obwałowania lewego brzegu Dunajca od ujścia Więckówki do mostu kolejowego w Bogumiłowicach 500 koron;

6. na konserwacyę obwałowania lewego brzegu Dunajca od mostu kolejowego w Bogumiłowicach do Biskupic radłowskich 500 koron.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek IX. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

X. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydatkowania kwot preliminowanych w rubryce IX. dziale B) na rok 1906 do końca lutego 1908.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek X. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

XI. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd, ażeby jak najrychlej przedłożył do Najwyższej sankcyi następujące projekty ustaw:

1. o regulacyi Sołotwy i Rokitny, uchwalony dnia 1. maja 1900;

2. o regulacyi Peltwi, uchwalony dnia 17. lutego 1898;

3. trzy projekty ustaw, uchwalone dnia 21. października 1903:

a) o obwałowaniu lewego brzegu Wisły od stacyi kolejowej w Grzegórzkach do ujścia Białuchy;

b) o podwyższeniu lewego wału Wisły od ujścia Białuchy do granicy państwa;

c) o podwyższeniu prawego wału Wisły między Podgórzem a Niepołomicami;

4) uchwalone dnia 3. listopada 1904 dwa projekty ustaw:

a) o regulacyi Wereszycy i

b) o uzupełnieniu regulacyi Wisłoka i Pielnicy.

Przemawia p. Maryewski i stawia następującą rezolucyę:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby po uzyskaniu sankcyi dla ustaw wymienionych pod pozycyą XI. a, b, c przystąpił bezzwłocznie, o ile mu na to pora roku zezwoli, do wykonania obwałowania Wisły na przestrzeniach ustawami powyższemi objętych“.

Izba popiera rezolucyę p. Maryewskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek XI. komisyi, a oddzielnie uchwala rezolucyę p. Maryewskiego po poprzedniem odczytaniu jej przez Marszałka.

Sprawozdawca czyta:

XII. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby na popieranie doświadczeń z kulturą torfowisk, tudzież na drobne melioracye asygnował zasiłki państwowe w takiej wysokości i w takich ratach rocznych, w jakich kraj te subwencye wypłaca.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek XII. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

XIII. *a)* Petycye L. s. 1971 gmin Ochotnica i Tylmanowa o regulacyę rzeki Ochotnicy; L. s. 2654 gmin Barszczowice, Sroki, Prusy i Kamienopol o regulacyę Pełtwi; L. s. 2740 gminy Mikluszowice o zmianę trasy regulacyi Raby; tudzież L. s. 3233 mieszkańców Nowego Targu o regulacyę Białego i Czarnego Dunajca odstępuje Sejm c. k. Rządowi do zbadania i załatwienia.

b) Petycye L. s. 1966 gminy Wał-Ruda o regulacyę Olszówki; L. s. 1967 gmin

Zarównie, Czajkowa, Josefsdorf, Piechoty i Babule o dozwolenie paszenia gęsi na nregulowanych potokach; L. s. 2013 gminy Miechowice wielkie o wykonanie rowu osuszającego; L. s. 2393 Wydziału powiatowego w Śniatynie o regulacyę Rybnicy; L. s. 2433 Wydziału powiatowego w Kamionce strumiłowej o regulacyę dopływów Bugu i L. s. 3375 gminy Czernichowa o odgrodzenie pastwiska od brzegów rzeki Strwiąża przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Przemawia p. Stojałowski i stawia poprawkę następującą: zamiast wniosku XIII *a)* zamiast „L. s. 2740 gminy Mikluszowice o zmianę trasy regulacyi Raby odstępuje Sejm c. k. Rządowi do zbadania i załatwienia“ umieścić słowa: „L. s. 2740 gminy Mikluszowice o zmianę trasy regulacyi Raby odstępuje Sejm c. k. Rządowi do zbadania i możliwego uwzględnienia“.

Izba popiera poprawkę p. Stojałowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje poprawkę p. Stojałowskiego.

Izba uchwala wniosek XIII. komisyi wraz z poprawką p. Stojałowskiego przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Marszałek oznajmia, że Izba wraca do opuszczonego poprzednio wniosku IV. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

IV. Sejm podwyższa dotacyę roczną na drenowanie gruntów włościańskich z 50.000 na 80.000 K począwszy od r. 1906 — a zarazem obniża wymiar zasiłku krajowego z $33\frac{1}{3}$ na 25% dla tych drenowań gruntów włościańskich, które zostaną zgłoszone od 1. stycznia 1906.

Sejm upoważnia jednak Wydział krajowy, ażeby w uwzględnienia godnych wypadkach przyznawał zasiłki w dotychczasowej wysokości $33\frac{1}{3}$%.

Marszałek oznajmia, że p. Kramarczyk wniósł następujące poprawki do tego wniosku komisyi: zamiast 80.000 K postawić 100.000 K, a opuścić słowa: „zarazem pozostawia się wymiar zasiłku krajowego w dotychczasowej normie $33\frac{1}{3}$%.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba ustęp pierwszy wniosku IV. komisyi w brzmieniu poprawki p. Kramarczyka odrzuca, następnie Izba uchwala ustęp pierwszy tego wniosku w brzmieniu przez komisyę zaproponowanem. Następnie odrzuca poprawkę p. Kramarczyka co do drugiej części I. ustępu i co do całego ustępu drugiego wniosku komisyi, wreszcie w oddzielnem głosowaniu uchwala drugą część I. ustęp i cały ustęp II. wniosku IV. komisyi.

Tem samem uchwala Izba wniosek IV. komisyi bez zmiany.

Marszałek czyta rezolucyę p. Szpondra.

Po zamknięciu rozprawy nad tą rezolucyą przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca tę rezolucyę p. Szpondra.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi szkolnej o wniosku posła Tomaszewskiego w sprawie przeznaczenia w budżecie krajowym pewnej kwoty na zaliczki dla nauczycieli ludowych.

Sprawozdawca p. Rotter uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek posła Tomaszewskiego i towarzyszy przekazuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem, ażeby po zbadaniu rzeczy i po porozumieniu się z Radą szkolną krajową stosowne przedstawił wnioski na najbliższem zebraniu się Sejmu.

Przemawia p. Stojałowski i stawia następującą poprawkę:

„Na fundusz pożyczkowy dla nauczycieli ludowych wstawia się w budżet krajowy na r. 1906 kwotę 30.000 koron".

Izba popiera poprawkę p. Stojałowskiego.

Przemawia p. Piniński i stawia wniosek na odesłanie niniejszego sprawozdania wraz z poprawką p. Stojałowskiego do komisyi budżetowej.

Izba popiera ten wniosek p. Pinińskiego.

Przemawia p. Stojałowski i oświadcza, że godzi się na wniosek p. Pinińskiego.

Przemawia p. Huryk.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Tomaszewski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje wniosek p. Pinińskiego.

Izba uchwala wniosek p. Pinińskiego, który to wniosek imieniem komisyi p. sprawozdawca przyjął.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi kolejowej w sprawie poparcia budowy projektowanej kolei lokalnej Złoczów-Sassów-Usznia.

Sprawozdawca p. Kolischer uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Kolej lokalną Złoczów-Sassów-Usznia uznaje się ze względu na ogólne interesa kraju za użyteczną i potrzebną.

2) Sejm upoważnia Wydział krajowy do objęcia imieniem kraju akcyi pierwszeństwa kolei lokalnej ze Złoczowa na Sassów do Uszni w sumie nieprzekraczającej kwoty 300.000, t. j. trzysta tysięcy koron przez wpłatę za nie w pełnej imiennej wartości z zasobów krajowego funduszu kolejowego, a to pod warunkami:

a) że reszta kapitału budowy tej kolei lokalnej dostarczoną będzie przez uzyskanie zasobów pieniężnych na podstawie przyznać się mającej przez c. k. Rząd zwłoki w uiszczaniu należytości za prowadzenie ruchu na rzecz oprocentowania i umorzenia pożyczki pierwszeństwa w kwocie 860.000 K po myśli postanowień art. IX. ustawy z 31. grudnia 1894 Dz. ust. p. Nr. 2 z roku 1895 i przez objęcie akcyi zakładowych przez interesentów miejscowych;

b) że wpłata na akcye pierwszeństwa, które kraj obejmie, nastąpi wtenczas:

α) gdy interesenci miejscowi uiszczą wpłatę na akcye zakładowe,

β) gdy zrealizowana zostanie pożyczka pierwszeństwa zaciągnięta na podstawie przyrzeczonej przez Rząd zwłoki w uiszczaniu należytości za prowadzenie ruchu;

c) że warunki koncesyjne i postanowienia statutu przyszłego Towarzystwa akcyjnego ułożone będą w porozumieniu i przy współudziale Wydziału krajowego;

d) że Wydziałowi krajowemu będzie zapewniony odpowiedni udział w zarządzie Towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej Złoczów-Sassów-Usznia;

e) że budowa tej kolei, jakoteż dostawy dla niej i t. p. będą rozdane o ile możności w porozumieniu z Wydziałem krajowym i o ile możności z uwzględnieniem sił i dostawców krajowych, a w szczególności budowa kolei rozdaną będzie na zasadzie ograniczonego lub publicznego zaproszenia do złożenia ofert.

Przemawia p. Tadeusz Cieński.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Dąmbski.

Przemawia p. Schätzel.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala odzielnie i bez rozprawy

wnioski 1 i 2 komisyi, które p. sprawozdawca kolejno odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o wniosku posła ks. Wilczkiewicza mającym na celu zmianę obowiązującego regulaminu dla sług.

Sprawozdawca p. Mycielski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wniosek p. ks. Wilczkiewicza w sprawie zmiany regulaminu dla sług przekazuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem przedłożenia o ile możności na następnej sesyi sejmowej projektu regulaminu dla sług.]

Powyższem sprawozdaniem załatwione są petycye L. 2751, 3455, 3456 i 3457.

Przemawia p. Tadeusz Cieński i stawia poprawkę, aby do słowa „sług" dodać słowa: „z szczególnem uwzględnieniem projektu wypracowanego przez Związek katolicko-społeczny we Lwowie".

Izba popiera tę poprawkę p. T. Cieńskiego.

Przemawia p. Stojałowski i stawia poprawkę, aby we wniosku komisyi słowa: „o ile możności" opuścić.

Izba popiera poprawkę p. Stojałowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmnje poprawkę p. T. Cieńskiego.

Przemawia p. Stojałowski i cofa swą poprawkę.

Izba uchwala wniosek komisyi wraz z poprawką p. T. Cieńskiego przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o petycyi Reprezentacyi powiatu krakowskiego o założenie zakladu poprawczego dla nieletnich przestępców.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytnje następujący wniosek komisyi:

Petycyę Reprezentacyi powiatu krakowskiego z 21. października 1905 l 3041 odstępnje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem, aby Wydział krajowy na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył wnioski o zatwierdzenie kontraktu kupna sprzedaży o kupno dóbr Przedzielnica, przy równoczesnem przedłożeniu planów i kosztorysów osady rolniczo-poprawczej założyć się mającej.

Tym sposobem załatwione zostały petycye, a mianowicie: magistratu miasta Żółkwi do l. 2757, Stowarzyszenia opieki nad uwolnionymi więźniami w Krakowie do l. 2381, petycya gminy miasta Wadowic do l. 2611, gminy miasta Kołomyi do l. 2598, Wydziału Rady powiatowej w Mielcu, Wydziału powiatowego w Samborze do l. 2676, Wydziału stowarzyszenia „Rady opiekuńczej" w Krakowie do l. 2435 i Wydziału powiatowego w Sanoku do l. 3371.

Przemawia p. Maryewski.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o wniosku p. Gniewosza w sprawie zbadania stosunków urzędników Rad powiatowych.

Marszalek oznajmia, że ten punkt porządku dziennego chwilowo opuszcza z powodu nieobecności p. sprawozdawcy — a obecnie:

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa

krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o krajowym praktycznym kursie dozorców denarskich.

Sprawozdawca p. Zdzisław Tarnowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 27. czerwca 1905 L. 23.746 o krajowym kursie praktycznym dozorców drenarskich we Lwowie Sejm przyjmuje do wiadomości.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do otwarcia z dniem 1. grudnia 1906 czwartego dwuletniego kursu praktycznego dozorców drenarskich dla 25. stypendystów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski I. i II. komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek oznajmia, że obecnie wraca do poprzednio opuszczonego punktu porządku dziennego, a mianowicie:

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o wniosku posła Gniewosza L. s. 2502/05 w sprawie zbadania stosunków urzędników Rad powiatowych.

Sprawozdawca p. Gniewosz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Poleca się Wydziałowi krajowemu jak najdokładniejsze zbadanie stosunków dotyczących urzędników stale lub czasowo zajętych w Radach powiatowych. Mianowicie należy zbadać:

A) dla każdego powiatu w okresie 1895—1905:

1. Roczny wydatek na płace włącznie z dodatkami szczegółowo określonymi.

2. Roczny wydatek na zabezpieczenia emerytalne.

3. Stan funduszu emerytalnego i jego wzrost od chwili powstania.

4. Ile lat służby uprawnia do poboru pełnej emerytury. Pobory wdów i sierót.

5. Stan personalu urzędniczego i zaszłe zmiany (powody zmian).

B) dla każdego urzędnika:

1. Tytuł urzędowy.

2. Wiek, czy żonaty, ile dzieci i w jakim wieku.

3. Kwalifikacya, odbyte studya i curriculum vitae.

4) Ile lat służby prowizorycznej i stałej.

5. Płaca i dodatki szczegółowo wymienione w latach 1895—1905.

Wynik badań zestawiony z cyframi budżetów powiatowych przedłożonym będzie Wysokiemu Sejmowi na jednej z najbliższych sesyi sejmowych. W razie niemożności uzyskania odpowiedzi na niektóre pytania, wyjaśni Wydział krajowy dokładnie powody.

Przemawia p. Merunowicz i stawia następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby po zasięgnięciu zdania Rad powiatowych wydał odpowiednie zarządzenia, ewentualnie przedłożył Sejmowi wnioski ku temu zmierzające, ażeby urzędowanie Wydziałów powiatowych uczynić więcej wydatnem i dla ludności użytecznem — zanim przyjdzie do skutku ogólna reforma władz administracyjnych

Marszałek odczytuje ten wniosek i uznaje go za samoistny wniosek, którego pierwsze czytanie umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń.

Przemawia p. Merunowicz.

Marszałek ponownie wyjaśnia wniosek p. Merunowicza i uznaje ten wniosek za samoistny.

Przemawia p. Stapiński.
Przemawia p. Stojałowski.
Przemawia p. Kozłowski.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. M. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Łazarski i Bohaczewski.

Przemawia p. Stapiński i stawia formalny wniosek na zamknięcie posiedzenia.

Izba odrzuca formalny wniosek p. Stapińskiego na zamknięcie posiedzenia.

P. Stapiński prosi o skonstatowanie ilości głosów.

Marszałek oznajmia, że skonstatował, że Izba odrzuciła formalny wniosek p. Stapińskiego na zamknięcie posiedzenia.

P. Stapiński woła, że Izba obraduje nie w komplecie przepisanym, albowiem regulamin wymaga do obrad więcej niż połowy członków Izby.

Przemawia zapisany do głosu p. Łazarski.

Marszałek wzywa członków Izby, by nie opuszczali sali i zechcieli pozostać w obecnym komplecie.

Przemawia dalej p. Łazarski.

Przemawia zapisany do głosu p. Bohaczewski.
Przemawia p. sprawozdawca.
Przemawia p. Merunowicz i oznajmia że cofa swój wniosek.

Marszałek oznajmia, że głosowanie nad wnioskiem komisyi odracza do jednego z następnych posiedzeń z powodu braku kompletu.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie, przed tem udziela głosu p. Stapińskiemu.

Przemawia p. Stapiński wywodząc, że po myśli §. 66 regulaminu do stanowienia uchwał w Izbie potrzebna jest obecność więcej niż połowy wszystkich członków Izby, że Marszałek wniosku na zamknięcie posiedzenia nie poddał pod głosowanie i nie skonstatował liczby głosów, pomimo, że Izba nie była w komplecie, że jest to złamaniem regulaminu, wobec czego oznajmia p. Stapiński, że i on do regulaminu stosować się nie będzie.

Marszałek oznajmia, że wniosek p. Stapińskiego na zamknięcie posiedzenia poddał pod uchwałę Izby, Izba wniosek ten odrzuciła, co Marszałek skonstatował. W myśl regulaminu skonstatowanie uchwały Izby i jej kompletu należy do atrybucyi Marszałka — zatem przepisom regulaminu stało się zadość.

Wobec zaś oświadczenia p. Stapińskiego, że on nie będzie trzymał się regulaminu, Marszałek zaznacza, że w danym razie będzie i on miał coś do powiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 13. listopada 1905 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 12 minut 15 po północy.

Marszałek krajowy:
S. Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

51. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 13 listopada 1905.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Zastępca Marszałka krajowego J. E. Andrzej hr. Szeptycki.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, Ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 101.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Zastępca Marszałka konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Zastępca Marszałka oznajmia, iż protokół 49-go posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 50-go posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 13-go listopada 1905 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls. 4207, 4209, 4214—4218, 4221—4226, 4228—4230, 4236—4238, 4243.

Komisyi szkolnej Ls. 4208, 4211, 4220, 4228, 4234, 4239.

Komisyi gminnej Ls. 4213, 4240.

Komisyi prawniczej Ls. 4212.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls. 4210.

Komisyi podatkowej Ls. 4219.

Komisyi przemysłowej Ls. 4233.

Po odczytaniu petycyi Ls. 4207 Julii Kujbidowej, wdowy po nauczycielu ludowym o zapomogę, przemawia p. Effinowicz popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 4243 nauczycielstwa okręgu brzeskiego i m. Brzesko o dodatek drożyźniany przemawia p. Götz, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k

Ustawa o należytościach przenośnych z dnia 18 czerwca 1901 Nr. 74 Dz. p. p.

dozwala w §. 3 dla realności miejskich, a mianowicie dla domów nowo wybudowanych znaczny opust, tak iż zamiast 4% opłaca się od kupna takich realności tylko $2^1/_2$%, jeżeli od ostatniej zmiany własności nie upłynęło jeszcze lat 4, a 3%, jeżeli minęło lat 4, lecz nie upłynęło lat 6.

Od korzystania z tych opustów wykluczone są posiadłości ziemskie, tudzież realności miejskie nie mające nowych domów.

Zważywszy, że opłata 4% należytości przenośnej jest przy wszelkich transakcyach, dotyczących własności nieruchomej, wielce uciążliwą, że sprawa ta poruszona w Radzie państwa wnioskiem posła Dra Starzyńskiego w listopadzie 1902 nie może doczekać się załatwienia, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby podjął starania o przeprowadzenie zmiany §. 3 ustawy o należytościach przenośnych z dn 18 czerwca 1901 Nr. 74 Dz. p. p. w tym kierunku, by opust należytościowy $1^1/_2$% względnie 1% dozwolony obecnie tylko dla realności miejskich z domami nowo wybudowanymi, zastosowany został do przeniesienia własności wszelkich posiadłości nieruchomych, przy których do ostatniej zmiany własności nie upłynęło jeszcze lat 4 względnie lat 6.

We Lwowie, dnia 13 listopada 1905.

Wnioskodawca:
Białoskórski w. r.

Stadnicki, Schnell, Obertyński, Bal, Brunicki, Męciński, Mycielski, Rozwadowski, Jan Urbański, Brykczyński, Wład. Czaykowski, Traczewski, W. Gnoiński, Mars Niezabitowski, Torosiewicz, Starzyński.

W n i o s e k.

Z uwagi, że w kraju naszym jest jeszcze 933 takich gmin, w których niema żadnej szkoły ludowej, a dzieci w wieku szkolnym niepobierających nauki jest 65.000;

z uwagi, że te 933 gmin, należą do mniejszych i uboższych gmin i nie są w stanie o własnej sile budynków szkolnych wystawić;

z uwagi, że znaczna część gmin złożyła na cele budowy szkół kwoty równające się 120% należytości podatkowej — a w myśl artykułu 9 ustawy z dnia 24 kwietnia 1894 domaga się pokrycia nadwyżki z funduszu szkolnego krajowego;

z uwagi, że przyzwalany dotychczas kredyt krajowy na cele szkolne w kwocie 400.000 koron jest za mały i do spieszniejszej organizacyi tak wielkiej liczby szkół niewystarczający;

Raczy zatem Wysoki Sejm uchwalić:

Dotychczasowy kredyt 400.000 koron na cele szkolnictwa ma być o 100.000 koron podwyższony i do budżetu krajowego na rok 1906 wstawiony.

We Lwowie, dnia 13 listopada 1905.

Wnioskodawca:
Szwed w. r.

Skołyszewski, Huza, Stojałowski, Gniewosz, Łazarski, Tarnawski, Korytowski, Potoczek, Kramarczyk, Pastor, Buynowski, Maryewski, Wilczkiewicz, Tad. Cieński.

I n t e r p e l a c y a

posłów Rapaporta, Loewensteina, Fruchtmana, Kolischera i towarzyszy do Jaśnie Wielmożnego Pana c. k. Komisarza rządowego.

W miastach prowincyi południowo-zachodnich i środkowych państwa rosyjskiego rozgrywają się od szeregu dni wypadki grozą wstrząsające.

Rzezie dokonywane na żydach przez podburzone tłumy pozbawiają życia i mienia tysiące ludzi.

Grozę położenia i rozmiar klęski ogarniającej co dzień dalsze obszary potęguje fakt, że nawet wedle urzędowych enuncyacyi rozruchy podsyca nietylko bierne zachowanie się tamtejszych władz, lecz także czynny udział niższych organów rządowych.

Zważywszy, że w dotkniętych rozruchami częściach państwa rosyjskiego mieszkają liczne rodziny obywateli austryackich, a szczególnie liczne z Królestwa Galicyi pochodzące rodziny;

zważywszy, że ich życiu i mieniu grozi w tej chwili tak bliskie i straszne niebezpieczeństwo;

zważywszy, że c. k. Rząd, jako rząd państwa praworządnego korzystał zawsze z swych wpływów, ażeby stawać w obronie zasad sprawiedliwości i cywilizacyi zapytują podpisani:

Co zamierza uczynić Wysoki c. k. Rząd, aby otoczyć skuteczną ochroną życie i mienie obywateli państwa austryackiego w Rosyi zamieszkałych.

Rapaport, Loewenstein, Fruchtmann, Kolischer.

Interpelanci:

Schätzel, Tomaszewski, Głąbiński, Tarnawski, Rotter, Rayski, Stapiński, Maryewski, Małachowski, Maiss, Rutowski, Jahl, Bednarski, Jabłoński, Buynowski, Widt, Wiśniewski, Michalski, Gniewosz, Jaworski, Wodzicki, Leo, Federowicz, Górski, Jędrzejowicz A., Hupka, Z. Tarnowski, Jędrzejowicz St., K. Badeni, J. Męciński, Sękowski, Zdz. Włodek, Gorayski, W. Kraiński, Vayhinger, Paygert, Witosławski, Sala, Moysa, Bojko, Łazarski, Dr. Czaykowski W, Plocki, Traczewski, Mycielski, Michałowski, Struszkiewicz, Abrahamowicz Skołyszewski.

Interpelacya

posła Bojki i tow. do JWP. Komisarza rządowego.

Dnia 17, 18 i 19 maja b. r. odbyły się w Bożęcinie, powiat Brzesko, wybory do rady gminnej. Przy wyborach asystował komisarz starostwa, Jan Trzeciak i jak zwyczaj w tym powiecie kilku żandarmów.

Wyborcy oddawali komisarzowi kartki wyborcze przez okno, przy którem stał Jan Białek i agitował za partyą przeciwną.

Pomimo kilkakrotnych przedstawień komisarzowi, aby Białka usunął, pozostało bez skutku.

Poświadczyć to mogą członkowie komisyi wyborczej Jakób Adler, Józef Lizak, Wojciech Piekło i Jan Baran. Prócz tego rozwinięto agitacyę w sali wyborczej i wydzierano pełnomocnictwa, a wkońcu obliczono nieformalnie głosy.

Wskutek tego wniesiony został rekurs do starostwa przez obywateli Józefa Bujaka, Jakóba Adlera, Józefa Kobyłeckiego, Jana Zająca i Szymona Duzinowskiego. Na pierwszem przesłuchaniu domagali się rekurenci, aby wspomniane nadużycia zaciągnięto do aktów wyborczych. Niestety p. komisarz Trzesiak tego uczynić nie chciał. Na drugim przesłuchaniu, przed tym samym komisarzem domagał się p. Kobyłecki Józef o wciągnięcie do akt wyborczych, że komisya nie pisała liczb, tylko kreski, co powodowało mylki (świadczyć może Kobyłecki i Jan Czuj), lecz bez skutku. — Próbowano także środków innych.

Kiedy p. Stanisław Wójcik zeznawał na niekorzyść partyi przeciwnej. p. komisarz kazał przynieść krzyż i świece, i zeznał to pod przysięgą — a kiedy p. Józef Kobyłecki oświadczył, że to wszystko, co zeznano w proteście chce poprzeć przysięgą i aby przeciwników słuchać pod przysięgą p. komisarz do tego dopuścić nie chciał i kazał mu się z tem odnieść do Wys. c. k. Namiestnictwa. I w ten sposób spreparowane badanie wiarygodności aktów wyborczych ma stanowić podstawę do oceny wniesionego protestu.

W ten sposób zbiera się materyały, które mają obalić słuszne skargi i protesty rozgoryczonej ludności, w ten sposób urzędnicy polityczni traktują tę najważniejszą i najdrażliwszą sprawę dla ludności.

Mając na uwadze całą szkodliwość takiej roboty, podpisani zapytują Wysoki ck. Rząd:

1) Czy nie uważa za stosowne pouczyć urzędników wyborczych o tem, że sprawiedliwość powinna być podstawą ich działalności?

2) Czy nie uważa za stosowne zarządzić ponownej weryfikacyi całego aktu wyborczego w gminie Bożęcin?

Lwów, dnia 11 listopada 1905.

Interpelant:
Jan Bojko w. r.

F. Włodek, Ostapczuk, Krempa, Huryk, Stapiński, Szponder, Korol, Mogilnicki, Potoczek, Kramarczyk, Szwed, Effinowicz, Barabasz, Staruch, Bohaczewski

Interpelacya

posła Krempy i towarzyszy do Wydziału krajowego w sprawie nieformalności p. Popiela jako Radcy sądowego w Krakowie.

W Krakowie istniał od dawnych lat handel winny pod firmą „Gralewski“, który z niewiadomych na razie przyczyn przed kilku laty zaczął upadać i wnet stanął przed ewentualnością zupełnego zwinięcia.

Ponieważ firma była dobra i miała odbiorców, przeto znalazł się spekulant, który popłaciwszy długi ówczesnego właściciela, interes na siebie przyjął i pod tą samą firmą przy użyciu imiennika poprzedniego właściciela nadal prowadzi.

Interes ten winny mieści się przy ul. Grodzkiej w najbliższem sąsiedztwie obydwóch sądów tak cywilnego jak karnego i prócz dostawy wina dla księży obejmuje także cząstkową sprzedaż wina na kieliszki, lampki, flaszki i butelki, tak jak każdy zwyczajny szynk winny.

Spekulantem, który ten handel nabył przed kilku laty, był ówcześnie sekretarz sądowy Floryan Popiel. Nie spodziewał on się awansu i dlatego pensyę, jaka mu widocznie nie wystarczała, chciał dochodami z wyszynku winnego powiększyć.

Szczęśliwym zbiegiem okoliczności został jednak ten pan winiarz zamianowany radcą sądowym i przeniesiony do Rzeszowa, zamiast jednak porzucić zawód winiarza, który był mu zapewne już niepotrzebny, a nadto z powodu odległości Krakowa do Rzeszowa nie dawał się ściśle kontrolować, p radca Popiel zdołał się przenieść do Sądu krakowskiego i tutaj w pobliżu szynkowni, do której utrzymania dostarczył funduszów i z której dotychczas dochody zbiera, urzęduje jako sędzia procesowy przy c. k. Sądzie powiatowym cywilnym.

To podwójne stanowisko p. radcy Popiela pomaga mu wprawdzie w rozwoju szynkowni, ale fatalnie odbijać się się musi na osobach, którym los przed takim sędzią każe szukać wymiaru sprawiedliwości.

Panu temu, który z przyczyn łatwo zrozumiałych interes winny na pierwszem miejscu stawia, zawsze się spieszy, to też cały swój spryt kupiecki stosuje w sądownictwie, starając się sprawę ubić wyrokiem zaocznym, lub tak zwanem spoczywaniem sporu. W tym celu ma on własny czas i wedle niego rozpoczyna rozprawy, nie oglądając się na to, jaka jest godzina na zegarach resztę ludzi obowiązujących.

Nadto nie każe on wcale ogłaszać woźnemu, że rozpoczyna sprawy w oznaczonej sali, lecz od razu wywołuje je z poza stołu w sali, a jeżeli strona natychmiast się nie odezwie zarządza spoczywanie sporu, lub ogłasza wyrok zaoczny.

Zdarzają się przytem wypadki, że strona stoi od godziny pod drzwiami sali nie mając śmiałości wejść bez wezwania,

lub nawet jest wprost na sali obecna, ale wywołania swej sprawy nie dosłyszała.

Rezultatem takiego urzędowania jest największa u tego pana ilość spraw spoczywających i wyroków zaocznych, co ma jeszcze i tę korzyść, że p. sędzia w paru minutach całą swą czynność ukończy, a potem może się bez przeszkody zająć rachunkami z szynkowni.

Kto zna nieporadność i nieśmiałość naszego włościanina, ten zrozumie, iż takie postępowanie radcy szynkarza Popiela jest prawdziwem nieszczęściem dla biednego chłopa błąka się on nieraz od rana do południa po sieniach sądowych i nareszcie dowiaduje się, że bez wywołania sprawy dawno go już zasądzono.

Ponieważ w obecnych czasach utarła się już zasada, że urzędnicy są dla społeczeństwa, a nie przeciwnie, czego jednak radca szynkowny Popiel nie uznaje, zapytujemy:

Wysoki Wydział krajowy jako naturalnego rzecznika ludności kraj nasz zamieszkującej:

1) Czy nie zechciałby wstawić się u władz centralnych, ażeby załatwianie spraw procesowych w sądzie nie odbywało się szablonem dla zbycia jak największej liczby interesantów;

2) Czy nie wpłynąłby na Wysoki c. k. Rząd, iżby tenże dał p. radcy Floryanowi Popielowi do wyboru albo szynkarstwo, albo sądownictwo?

3) Czy nie wpłynąłby, iżby Wysokie Prezydyum c. k. sądu wyższego w Krakowie tegoż p. Radcę Popiela przeznaczyło do innych czynności sędziowskich, a nie procesowych?

Lwów, dnia 11 listopada 1905.

Interpelant:
Franciszek Krempa w. r.

Effinowicz. Barabazz, Bojko, Ostapczuk, F. Włodek, Stapiński, Korol, Oleśnicki, Bohaczewski, Huryk, Staruch, Mogilnicki, Mazikiewicz.

Interpelacya

do JWP. c. k. Komisarza rządowego.

Coraz częściej skarzą się włościanie i biedniejsi mieszczanie, że dyrekcya żeńskiego Seminaryum państwowego w Krakowie nie chce przyjmować na kursa nauczycielskie córek z biedniejszego stanu, ale tylko same córki urzędników, profesorów, sędziów i t. p. dygnitarzy.

I tak przed kilku laty starała się celująca uczenica szkoły wydziałowej w Wieliczce Julia Lebiedzka, córka włościanina, do Seminaryum krakowskiego i mimo, że egzamin zdała bardzo dobrze, nie przyjęto jej. Musiała chodzić do Seminaryum prywatnego w Krakowie, z którego potem wyszła jako celująca nauczycielka. Mimo, że była ubogą dziewczyną musiała przez cały czas swojej nauki seminaryalnej płacić w prywatnem seminaryum po 5 złr miesięcznie.

Nie długo później zdawała egzamin do c. k. Seminaryum w Krakowie Marya Pirowska, córka biednego chłopa i robotnika i mimo, że zdała egzamin dobrze nie została przyjętą. Obecnie chodzi do Seminaryum prywatnego już rok 4 i płaci miesięcznie po 5 złr.

W tym roku zdawały 2 ubogie dziewczęta celujące: Józefa Adamczykówna, córka chłopa i Helena Zbytkiewicz, córka ubogiego urzędnika policyi na pensyi obarczonego liczną rodziną i ciągle chorego na nerwy. Mimo, że zdały obie egzamin bardzo dobrze do Seminaryum nie zostały przyjęte — i obecnie chodzą do Seminaryum prywatnego i muszą płacić po 5 złr. miesięcznie. Takich przykładów można przytoczyć bardzo dużo.

Zapytujemy tedy c. k. Radę szkolną krajową, czem potrafi usprawiedliwić to partyjne stanowisko c. k. Dyrekcyi żeńskiego nauczycielskiego Seminaryum w

Krakowie przyjmującej tylko córki zamożniejszych rodziców do swego zakładu — a wykluczającej z zasady córki ubogich chłopów i mieszczan, chociaż przychodzą dobrze przygotowane i egzamina wstępne zdają bardzo dobrze?

Czy c. k. Rada szkolna nie zechciałaby pouczyć w odpowiedni sposób p. Dyrektora c. k. Seminaryum nauczycielskiego żeńskiego w Krakowie, że zakład mu powierzony jest w równej mierze tak dla córek chłopów i mieszczan bez względu na ich stosunki majątkowe i stanowisko ich rodziców w kraju?

Lwów, dnia 13 listopada 1905.

Interpelujący:
St. Potoczek w. r.

Kramarczyk, Szwed, Oleśnicki, Korol, Huryk, Barabasz, Staruch, Ostapczuk, Szponder, Stapiński, F. Włodek, Bohaczewski, Wilczkiewicz, Mazikiewicz, Effinowicz.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Interpelacya

do c. k. Rządu posła ks. Bohaczewskiego i towarzyszy w sprawie prześladowania nauczycielki Maryi Staromiejskiej przez okręgowego inspektora szkół p. Popowicza z Liska.

Nauczycielka Marya Staromiejska nie może doczekać się stabilizacyi, pomimo tego, że w tym zawodzie pozostaje 15 lat. Wszystkiemu temu winna sekatura inspektora z Liska Popowicza. Uwolnił on tę nauczycielkę z posady bez żadnej winy, kazał jej z powiatu uciekać, natomiast wszelkich podań, które ta nauczycielka wnosi albo do wyższych władz nie przesyła, albo daje niesprawiedliwą konkomitacyę. Nauczycielka Marya Staromiejska wnosiła podanie o dopełnienie egzaminu z języka ruskiego, o posadę do Stryja, do Żydaczowa a zawsze nadaremnie przez inspektora Popowicza. Ze względu że zażalenie nauczycielki Maryi Staromiejskiej do Rady szkolnej krajowej także żadnego nie odniosło skutku, podpisani zapytują:

Czy wiadomem to wszystko c. k. Rządowi, jak potrafi takie niesprawiedliwe prześladowanie nauczycielki Maryi Staromiejskiej usprawiedliwić, czy gotów jest tej niesprawiedliwej sekaturze koniec położyć i nauczycielce Maryi Staromiejskiej odpowiednią posadę udzielić?

Interpelant:
Bohaczewski w. r.

Korol, Barabasz, Mogilnicki, Huryk, Glidziuk, Staruch, Oleśnicki, Mazikiewicz, Stojałowski, Szajer, Ostapczuk, Effinowicz, Ochrymowicz, Szponder.

Interpelacya
do c. k. Rządu

posła ks. Bohaczewskiego i towarzyszy w sprawie ukonstytuowania się rady szkolnej miejscowej w gminie Strutyn niżny powiatu dolińskiego.

Jeszcze w kwietniu r. b. to jest 7 miesięcy temu rada szkolna miejscowa w Strutynie niżnym chciała ukonstytuować się wybierając ks. Gockiego parocha miejscowego przewodniczącym tejże rady. Lecz rada szkolna okręgowa w Dolinie nie chce tego wyboru zatwierdzić i nie pozwala nowej radzie szkolnej miejscowej ukonstytuować się. Z tego powodu całą radę szkolną miejscową reprezentuje Jurko Didocha, indywidyum liche, które z przyczyny malwersacyi i defrandacyi przez same c. k. Namiestnictwo usunięte zostało od wyboru do rady gminnej na przeciąg 3 lat. Z tej przyczyny gmina Strutyn niżny cierpi wielką szkodę i niewygodę. Budynek szkolny stary i potrzebuje naprawy a niema komu o to dbać. Pomieszkanie dla kierownika stoi próżne i rujnuje się a do naprawy nie dopuszcza rada szkolna okręgowa w Dolinie, która nałożyła zupełnie niesłusznie na gminę ciężar opłaty 360 K rocznie na pomieszkanie dla kierownika chociaż tenże mógłby mieszkać w budynku szkolnym.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy znane są c. k. Rządowi wszystkie te stosunki szkolne w gminie Strutyn niżny, czy gotów c. k. Rząd takie szkodliwe stosunki usunąć a specyalnie nowowybranej Radzie szkolnej miejscowej pozwolić ukonstytuować się a gminę na stratę i szkodę nie narażać?

Interpelant:
Bohaczewski w. r.

Korol, Barabasz, Mogilnicki, Huryk, Glidziuk, Staruch, Mazikiewicz, Oleśnicki, Szponder, Stojałowski, Szajer, Ostapczuk, Effinowicz, Ochrymowicz.

Interpelacya

do c. k. Rządu posła ks. Bohaczewskiego i towarzyszy w sprawie nieprawnego postępowania c. k. Rady szkolnej okręgowej w Drohobyczu.

W gminie Opary, powiatu drohobyckiego ukonstytuowała się Rada szkolna miejscowa w 1897 roku, wybierając delegata Wydziału Rady powiatowej Juliusza Fraja przewodniczącym.

Ten przewodniczący faktycznie od czterech lat nie urzęduje, bo nie zwołuje Rady szkolnej miejscowej na posiedzenia ani przedkłada jej rachunków z bieżących wydatków, ani też wcale nie dba o potrzeby szkolne.

W rzeczywistości nie jest on nawet członkiem Rady szkolnej miejscowej w Oparach, bo Wydział powiatowy w Drohobyczu dnia 7. lutego 1905 l. 298 mianował swoim delegatem do Rady szkolnej miejscowej w Oparach Iwana Krawciowa z Wróblewic.

Chociaż faktycznie urzędowanie Rady szkolnej miejscowej w Oparach skończyło się w 1902 roku, c. k. Rada szkolna okręgowa w Drohobyczu nie postarała się o prawne ukonstytuowanie się jej do dnia dzisiejszego, a chociaż wie o wszystkich nieporządkach i o tem, że Fraj nie jest już członkiem Rady szkolnej w Oparach nie nakazała mu oddać urzędowanie w ręce zastępcy przewodniczącego, a natomiast pismem z dnia 1. października 1905 l. 1716 nakazała c. k. Rada szkolna okręgowa na ręce Fraja zwołać Radę szkolną miejscową i zdać trzyletnie rachunki, bo inaczej przydzieli czynności Rady szkolnej miejscowej w Oparach sąsiedniej Radzie szkolnej miejscowej. Rozumie się tego rozkazu Fraj nie usłuchał, bo on byłby rad takiemu rozwiązaniu tej sprawy.

Tymczasem c. k. Rada okręgowa w Drohobyczu nie nakazuje ukonstytuowania nowej Rady szkolnej miejscowej w Oparach, chociaż delegaci z Rady gminnej wybrani i Wydział powiatowy swego delegata przeznaczył.

W tej sprawie odnosił gr. katolicki Urząd parafialny w Rabczycach kilka razy ustnie i pisemnie, ostatni raz dnia 20. października 1904 l. 105 do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Drohobyczu, a nawet dnia 29. grudnia 1904 l. 126 do c. k. Rady szkolnej krajowej we Lwowie, jednak bezskutecznie, tak samo urgował o to i Zarząd szkoły w Oparach, lecz do dnia dzisiejszego nie przyszedł nakaz ukonstytuowania się nowej Rady szkolnej miejscowej w Oparach.

Przyczyną tego nieprawnego pdstępowania, na czem cierpią bardzo miejscowe szkolne sprawy, jest starosta Bobrzyński który nie tylko urzędowanie miłych sobie Zwierzchności gminnych w powiecie po za czas ustawowy w nieskończoność przeciąga, lecz tak samo postępuje z Radami szkolnemi miejscowemi na wielką szkodę miejscowego szkolnictwa i na hańbę odnośnych ustaw.

Dlatego podpisani zapytują:

1. Czy c. k. Rząd zarządzi w jak najkrótszym czasie ukonstytuowanie Rady szkolnej miejscowej w Oparach?

2. Czy zarządzi, ażeby podobne rzeczy po raz wtóry nie powtarzały się?

3. Czy ukaże odpowiednio urzędnika, który zawinił?

Interpelant:
Bohaczewski w. r.

Korol, Barabasz, Mogilnicki, Huryk, Glidziuk, Staruch, Oleśnicki, Mazikiewicz, Stojałowski, Szajer, Ostapczuk, Effinowicz, Ochrymowicz, Szponder.

Interpelacya
do c. k. Rządu

posła ks. Bohaczewskiego i tow. w sprawie pobierania odpowiedniedniego kamienia do regulacyi rzeki Świcy przez przedsiębiorstwo regulacyjne w gminie Hoszów powiatu dolińskiego.

Dnia 19. sierpnia b. r. gmina Hoszów wysełała deputacyę do c. k. Namiestnictwa z prośbą ażeby ono nakazało przedsiębiorstwu regulacyi rzek ażeby do regulacyi rzeki Świcy w Hoszowie pobierało potrzebny kamień z kamieniołomu gminnego. Rzeczona deputacya była i w biurze regulacyjnem c. k. Namiestnictwa, które powiedziało, że należy przedłożyć im kamień na próbę i podać cenę, co gmina uczyniła. W końcu JE. Pan namiestnik obiecał, że poleci zbadać sprawę na miejscu i jeżeli kamień będzie dobry nakaże brać w gminie.

Tymczasem inżynier naczelnik kierownictwa w Bolechowie jest nieprzychylny całej sprawie i zamierza dostawę kamienia oddać komu innemu i z innej gminy a tak gmina Hoszów będzie pozbawiona zarobku i wygody, dalej tego, że kamień w gminie może być tańszy a do budowy wodnej o wiele odpowiedniejszy.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy wie o tem c. k. Rząd, jak potrafi taką protekcyjną a dla gminy Hoszów oczywiście szkodliwą gospodarkę usprawiedliwić i czy gotów przedsiębiorstwu regulacyjnemu w Bolechowie nakazać, ażeby ono potrzebny kamień do regulacyi rzeki Świcy w gminie Hoszów z kamieniołomu gminnego w Hoszowie pobierało?

Interpelant:
Bohaczewski w. r.

Korol, Barabasz, Mogilnicki, Huryk, Glidziuk, Staruch, Oleśnicki, Mazikiewicz, Stojałowski, Szajer, Ostapczuk, Effinowicz, Ochrymowicz, Szponder.

Interpelacya
do Wysokiego Wydziału krajowego

posła ks. Bohaczewskiego i towarzyszy w sprawie udzielenia bezzwrotnej zapomogi pogorzelcom gminy Dubszara powiatu dolińskiego.

Jeszcze dwa lata temu na dniu 7. października 1903 pogorzało kilku gospodarzy biednych w gminie Dubszara, wskutek czego podpisany postawił nagły wniosek, który został uchwalony i pogorzelcom jakaś suma przeznaczona. Tymczasem ci pogorzelcy i dotychczas jeszcze ani halerza nie dostali a z tego powodu podpisani zapytują:

Dlaczego to dzieje się, dlaczego pomimo uchwały ci pogorzelcy dotychczas jeszcze nie zostali uwzględnieni i kiedy uchwała Sejmu co do tych pogorzelców zostanie już raz wykonana i im jakaś suma udzielona?

Interpelant:
Bohaczewski w. r.

Korol, Barabasz Mogilnicki Huryk, Ochrymowicz, Staruch, Oleśnicki Mazikiewicz, Effinowicz, Stojałowski Szajer, Ostapczuk, Szponder, Wilczkiewicz.

Interpelacya

do Wysokiego Wydziału krajowego, posła ks. Bohaczewskiego i towarzyszy w sprawie świątkowania świąt ruskich przez urzędników Wydziału krajowego Rusinów.

Z polecenia i zarządzenia JEPana Marszałka przedkłada się w dnie powszednie o 9. godzinie rano wykazy nieobecnych urzędników Wydziału krajowego z poda-

niem przyczyn nieobecności tychże. Wyjęte są od takiego przedkładania niedziele i święta łacińskie. Natomiast w ruskie święta takie wykazy o 9. godzinie rano bardzo ostro żądane bywają i bardzo ściśle bywają wykonywane, wskutek czego urzędnicy Wydziału krajowego Rusini w Służbie Bożej swego obrządku nie mogą wziąć udziału.

Wobec tego zapytują podpisani: Czy gotów Wydział krajowy tę anomalię usunąć, obrządek ruski z łacińskim w tej mierze na równi postawić a specyalnie wykazów nieobecnych urzędników Wydziału krajowego Rusinów w ruskie święta nie żądać a przynajmniej na 11 godzinę przed południem odłożyć i w ten sposób urzędnikom Wydziału krajowego Rusinom udział w Służbie Bożej swego rodzinnego obrządku umożliwić i ułatwić?

Interpelant:
Bobaczewski,

Korol, Barabasz, Mogilnicki, Huryk, Staruch, Oleśnicki, Mazikiewicz, Stojałowski, Szajer, Ostapczuk, Effinowicz, Ochrymowicz, Stapiński, Szpoder.

Zastępca Marszałka oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu względnie Wydziałowi krajowemu.

Przemawia sekretarz p. Mieczysław Urbański i wnosi, aby wobec załatwienia w komisyi budżetu wszystkie petycye odszące się do budżetu na rok 1906 przekazywane były od dnia dzisiejszego Wydziałowi krajowemu.

Izba bez rozprawy uchwala ten formalny wniosek p. M Urbańskiego.

Przemawia p. Komisarz rządowy c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś i odpowiada na interpelacye:

1) pp. Bojko i tow. z dnia 22/10 1905 w sprawie tworzenia nowych aptek w kraju;

2) pp. Szweda i tow. z dnia 30/10 1905 w sprawie budowy mostu na rzece Sole;

3) pp. Stapińskiego i tow. z dnia 3/11 1905 w sprawie utworzenia samoistnej parafii w gminie Wietrzno pow. Krosno;

4) pp. Oleśnickiego i tow. z dnia 8/11 1904 w sprawie Towarzystwa „Sicz“ w kraju.

Przemawia p. Oleśnicki i wnosi na otwarcie rozprawy nad odpowiedzią p. Komisarza rządowego na interpelacyę pp. Oleśnickiego i tow. z dnia 8/11 1904 w sprawie Towarzystw „Sicz“ w kraju.

Izba nie popiera tego wniosku p. Oleśnickiego.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Effinowicza o przyznanie dodatku drożyźnianego nauczycielstwu ludowemu w powiecie brodzkim.

Przemawia p. Effinowicz uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Skołyszewskiego w przedmiocie zalesienia stoków górskich i źródlisk rzek.

Przemawia p. Skołyszewski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Zbaraż na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . . o zezwoleniu gminie Zbaraż na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie Zbaraż zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy do końca r. 1910 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych według następującej taryfy:

1) Od jednego hektolitra stu stopniowego alkoholu po 22 kor.

2) Od jednego hektolitra słodzonych napojów spirytusowych, których stopień alkoholu nie da oznaczyć się stustopniowym alkoholometrem, po 11 kor.

3) Od jednego hektolitra piwa po 1 kor. 70 h.

4) Od jednego hektolitra miodu po 8 kor.

Art. II.

Do uiszczania powyższych opłat obowiązani są wszyscy, którzy napoje w Art. I. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Zbaraż.

Art. IV.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp z 17-go lipca 1899 dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną z dzierżawą prawa propinacyi w Zbarażu, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina uzyskać zgodne porozumienie się z c. k. Dyrekcyą gal. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propina yi w Zbarażu.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego jako komisyi o petycyi gminy miasta Żywca w sprawie przekształcenia 6-klasowej szkoły żeńskiej na wydziałową.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Sześcioklasowa szkoła pospolita żeńska w Żywcu zostanie przekształconą na 3-klasową szkołę wydziałową żeńską, a zwiększone skutkiem tego przekształcenia wydatki na płace nauczycielskie zostaną przyjęte na fundusz szkolny krajowy, o ile nie znajdą pokrycia w prestacyi rocznej 11.555 K, uiszczać się mającej przez gminę m. Żywca na płace nauczycielskie istniejących w tem mieście szkół ludowych.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi solnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie sprzedaży soli.

Sprawozdawca p. Merunowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o sprzedaży soli pod jego zarządem LW. kr. 64.808/905.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby ponownie wdrożył z c. k. Rządem układy, zmierzające do objęcia galicyjskich salin przez Wydział krajowy w zarząd albo w dzierżawę, z ustanowieniem takich warunków, któreby ani nie uszczuplały dochodów Skarbu państwa z kopalń i warzelń, ani też nie naruszały urządzeń monopolu solnego.

3. Niezależnie od badań i rokowań w sprawie objęcia wszyskich salin w zarząd, albo w dzierżawę kraju, Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by nie ustawał w staraniach o bezzwłoczne powiększenie eksploatacyi kopalń soli potasowych w Kałuszu i o zaprowadzenie tam produkcyi skoncentrowanych soli potasowych, i upoważnia go do nawiązania ewentualnie rokowań o objęcie salin kałuskich w dzierżawę kraju, jeżeli c. k. Rząd nie byłby skłonnym do powiększania eksploatacyi kopalni tamtejszej i zaprowadzenia tam produkcyi soli nawozowych skoncentrowanych.

4. Sejm ponownie wzywa c. k. Rząd:

a) aby koniecznie uregulował produkcyę soli w żupach wschodnio-galicyjskich w sposób dogodny dla ludności;

b) aby w drodze właściwej starał się o ogólne zniżenie cen soli, (a na razie przynajmniej, aby dążył do dalszego obniżenia ceny soli dla bydła);

c) ażeby hodowcom bydła w okolicach, gdzie istnieją źródliska solne, ułatwiał o ile możności pobór surowicy solnej.

Przemawia p. Mieczysław Urbański i stawia następujące poprawki:

1) aby w punkcie 4. *b)* opuścić ustęp „a na razie przynajmniej, aby dążył do dalszego obniżenia ceny soli dla bydła“, a dodać słowa „tak warzonki, jak i soli bydlęcej“.

2) do punktu 4. jako litera *d)* dodać słowa: „aby czuwał nad odpowiednim wyrobem soli w salinach krajowych tak co do jakości, jak i ilości“.

Izba popiera tę poprawkę p. M. Urbańskiego.

Przemawia p. Stapiński i stawia następującą poprawkę: zamiast lit. *c)* wniosku 4-go komisyi wnosi:

c) „Sejm wzywa Rząd, aby udzielił zezwolenia na czerpanie surowicy solnej gospodarzom w tych wszystkich gminach, gdzie są źródła surowicy solnej, a to w ilościach, potrzebnych do poprawy paszy dla bydła“.

Izba popiera tę poprawkę p. Stapińskiego.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Skołyszewski i stawia następującą poprawkę: jako lit. *c)* wniosku 4 komisyi:

c) „ażeby miasteczkom salinarnym w uwzględnieniu ponoszenia ciężarów na cele gminne udzielał w innej formie odpowieniej pomocy“.

Izba popiera tę poprawkę p. Skołyszewskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje imieniem komisyi poprawki pp. M. Urbańskiego i Skołyszewskiego.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o sprzedaży soli pod jego zarządem LW. kr. 64808/905.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek 1. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby ponownie wdrożył z c. k. Rządem układy, zmierzające do objęcia galicyjskich salin przez Wydział krajowy w zarząd albo w dzierżawę, z ustanowieniem takich warunków, któreby ani nie uszczuplały dochodów Skarbu państwa z kopalń i warzelń, ani też nie naruszały urządzeń monopolu solnego.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek 2. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

3. Niezależnie od badań i rokowań w sprawie objęcia wszystkich salin w zarząd, albo dzierżawę kraju, Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by nie ustawał w staraniach o bezzwłoczne powiększenie eksploatacyi kopalń soli potasowych w Kałuszu i o zaprowadzenie tam produkcyi skoncentrowanych soli potasowych, i upoważnia go do nawiązania ewentualnie rokowań o objęcie salin kałuskich w dzierżawę kraju, jeżeli c. k. Rząd nie byłby skłonnym do powiększania eksploatacyi kopalni tamtejszej i zaprowadzenia tam produkcyi soli nawozowych skoncentrowanych.

Przemawia p. Stojałowski i stawia następującą rezolucyę:

„Wzywa się Wydział krajowy, względnie zarząd solny, ażeby w mieście Białej założył własny magazyn powiatowy solny“.

Izba popiera tę rezolucyę p. Stojałowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje imieniem komisyi tę rezolucyę p. Stojałowskiego, jakkolwiek jest ona osobną rezolucyą, która powinna być umieszczoną jako 5. wniosek.

Izba uchwala wniosek 3. komisyi.

Zastępca Marszałka oznajmia, że rezolucyę p. Stojałowskiego podda na końcu pod uchwałę Izby.

Sprawozdawca czyta, oznajmiając, że po przyjęciu imieniem komisyi poprawek pp. Urbańskiego i Skołyszewskiego wniosek obecnie opiewa:

4. Sejm ponownie wzywa c. k. Rząd:

a) aby koniecznie uregulował produkcyę soli w żupach wschodnio-galicyjskich w sposób dogodny dla ludności;

b) aby w drodze właściwej starał się o ogólne zniżenie cen soli, tak warzonki, jak i bydlęcej.

c) ażeby hodowcom bydła w okolicach, gdzie istnieją źródliska solne, ułatwiał o ile możności pobór surowicy solnej;

d) aby czuwał nad odpowiednim wyrobem soli w salinach krajowych, tak co do jakości, jak i ilości;

e) ażeby miasteczkom salinarnym w uwzględnieniu ponoszenia ciężarów na cele gminne udzielał w innej formie odpowiedniej pomocy.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i sprzeciwia się poprawce

p. Stapińskiego postawionej zamiast lit. c) wniosku 4. komisyi.

Izba uchwala wniosek 4 lit. a, b, c, d i e) łącznie, zgodnie z wnioskiem komisyi, wraz z poprawkami pp. M. Urbańskiego i Skołyszewskiego przyjętemi przez p. sprawozdawcę, a oddzielnie uchwala poprawkę p. Stapińskiego postawioną w miejsce lit. c) wniosku komisyi w brzmieniu następującem:

c) aby udzielił zezwolenia na czerpanie surowicy solnej gospodarzom w tych wszystkich gminach, gdzie są źródła surowicy solnej, a to w ilościach, potrzebnych do poprawy paszy dla bydła.

Zastępca Marszałka odczytuje rezolucyę p. Stojałowskiego w następującem brzmieniu:

„Wzywa się Wydział krajowy, względnie zarząd solny, ażeby w mieście Białej założył własny magazyn powiatowy solny".

Izba uchwala powyższą rezolucyę p. Stojałowskiego.

Następuje:

Dodatkowe sprawozdanie komisyi solnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie sprzedaży soli tudzież o wniosku posła Skrzyńskiego Ls. 3561/05.

Sprawozdawca p. Merunowicz uwolniony na wniosek p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

I. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby wyrób soli bydlęcej dla Galicyi urządził w c. k. salinie w Kossowie.

II. Wniosek posła Skrzyńskiego i tow. L. s. 3561 uznaje się za załatwiony uchwałami, powziętemi na podstawie sprawozdania komisyi solnej o sprzedaży soli w zarządzie Wydziału krajowego L. s. 3516/05.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski I. i II. komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi kolejowej o wniosku p. Schätzla co do wezwania Rządu do niezwłocznego rozpoczęcia budowy kolei lokalnej Lwów-Brzeżany Podhajce.

Sprawozdawca p. Schätzel uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najrychlej rozpoczął budowę kolei lokalnej Lwów-Brzeżany-Podhajce.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gminnej w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Podhajcach na zobowiązanie się imieniem powiatu do pokrywania niedoborów kolei lokalnej Lwów-Podhajce.

P. Schätzel w zastępstwie sprawozdawcy p. Brunickiego uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt ustawy:

U s t a w a
z dnia . . . . . . w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Podhajcach na pokrywanie niedoborów lokalnej kolei żelaznej Lwów-Podhajce.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Podhajcach zezwala się na przyjęcie imieniem powiatu podhajeckiego wobec funduszu krajowego obowiązku uiszczania przez lat 7

licząc od chwili udzielenia koncesyi na lokalną kolej żelazną Lwów-Podhajce, rat w wysokości 4·55% rocznie potrzebnych na oprocentowanie tudzież planem wskazane umorzenie sumy 100.000 K, stanowiącej część kapitału zakładowego rzeczonej kolei.

Art. II.

Warunki zobowiązania wymienionego w Art. I. określi osobna umowa między Reprezentacyą powiatową a Wydziałem krajowym imieniem funduszu krajowego.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gminnej w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Przemyślanach na zobowiązanie się imieniem powiatu do pokrywania niedoborów kolei lokalnej Lwów-Podhajce.

P. Schätzel w zastępstwie sprawozdawcy p Brunickiego uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt ustawy:

Ustawa

z dnia . . , . . . w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Przemyślanach na pokrywanie niedoborów lokalnej kolei żelaznej Lwów-Podhajce.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacyi powiatu w Przemyślanach zezwala się na przyjęcie imieniem powiatu przemyślańskiego wobec funduszu krajowego obowiązku uiszczania przez lat 75, licząc od chwili udzielenia koncesyi na lokalną kolej żelazną Lwów-Podhajce, rat w wysokości 4·55% rocznie potrzebnych na oprocentowanie, tudzież planem wskazane umorzenie sumy 140.000 K, stanowiącej część kapitału zakładowego rzeczonej kolei.

Art. II.

Warunki zobowiązania wymienionego w Art. I. określili osobna umowa między Reprezentacyą powiatową a Wydziałem krajowym imieniem funduszu krajowego.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej ustawy bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gminnej w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Brzeżanach na zobowiązanie się imieniem powiatu do pokrywania niedoborów kolei lokalnej Lwów-Podhajce.

P. Schätzel w zastępstwie sprawozdawcy p. Brunickiego uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt ustawy:

Ustawa

z dnia . . . . . . w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Brzeżanach na pokrywanie niedoborów lokalnej kolei żelaznej Lwów-Podhajce.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacyi powiatu w Brzeżanach zezwala się na przyjęcie imieniem powiatu brzeżańskiego wobec funduszu krajowego obowiązku uiszczania przez lat 75, licząc od chwili udzielenia koncesyi na lokalną kolej żelazną Lwów-Podhajce, rat w wysokości 4·55% rocznie potrzebnych na oprocentowanie, tudzież planem wskazane umorzenie sumy 100.000 K, stanowiącej część kapitału zakładowego rzeczonej kolei.

Art. II.

Warunki zobowiązania wymienionego w Art. I. określi osobna umowa między Reprezentacyą powiatową a Wydziałem krajowym imieniem funduszu krajowego.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy, przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi kolejowej o petycyi Wydziału Rady powiatowej w Kamionce strumiłowej do l. 2431/905 w sprawie uchwalenia i przyspieszenia budowy kolei ze Lwowa przez Kamionkę strumiłową do Stojanowa.

Sprawozdawca p. Głąbiński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

1) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przeprowadził z c. k. Rządem definitywne rokowania w sprawie budowy kolei ze Lwowa przez Kamionkę strumiłową do Stojanowa jako kolei państwowej.

2) Na wypadek, gdyby c. k. Rząd nie był skłonnym podjąć się budowy tej kolei jako państwowej, Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przeprowadził z c. k. Rządem rokowania celem wyjednania wydatnej subwencyi w akcyach zakładowych na budowę tej kolei jako lokalnej, tudzież z interesowanymi powiatami, miastami i stronami prywatnemi co do ich udziału w kosztach budowy i przedstawił na najbliższej sesyi wnioski co do finansowego pokrycia tej kolei.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żądu, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez

rozprawy powyższe wnioski 1. i 2. komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego o krajowej szkole gospodarstwa lasowego we Lwowie.

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego o wniosku p. X. Szpondra w przedmiocie rozszerzenia zakresu działania krajowego biura melioracyjnego.

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o zarządzie krajowym składem publicznym połączonym ze składem wolnym w Krakowie.

Zastępca Marszałka oznajmia, że te punkty porządku dziennego usuwa z powodu nieobecności w Izbie sprawozdawców.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi sanitarnej w sprawie wniosku p. Marsa dotyczącego zakładania domów przytułowych dla kalek i uzdrowieńców.

Sprawozdawca p. Wł. Wiktor Czaykowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby wdrożył badania i pertraktacye z reprezentacyami miast powiatowych celem zakładania przy pomocy funduszów miejskich, powiatowych, dobroczynności prywatnej i przy pomocy z funduszu krajowego jużto stałych, już też tymczasowych domów przytułkowych, w którychby ubodzy starcy, kaleki, uzdrowieńcy tanie pomieszczenie znachodzić mogli.

Przemawia p. Trzecieski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej z przedłożenia Wydziału krajowego o biurach pośrednictwa pracy.

Zastępca Marszałka oznajmia, że sprawę tę usuwa z porządku dziennego z powodu nieobecności sprawozdawcy w Izbie.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie powiększenia etatu krajowego biura kolejowego o trzy posady techniczne.

Sprawozdawca p. St. Jędrzejowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

W etacie krajowego biura kolejowego ustanawia Sejm z dniem 1. stycznia 1906 dodatkowo następujące posady:

1. posadę inżyniera II. klasy

z płacą roczną . . . . 2.800 K.
dodatkiem aktywalnym . . . . 600 „
i z prawem do trzech dodatków pięcioletnich po 200 kor.

2. dwie posady inżynierów-adjunktów z płacą roczną . . . 2.200 K.
dodatkiem aktywalnym . . . . 480 „
i z prawem do trzech dodatków pięcioletnich po 120 kor.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Dąmbski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie powiększenia etatu Oddziału techniczno-drogowego w dep. IV.

Sprawozdawca p. St. Jędrzejowicz uwol-

niony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Dotychczasowy etat osób i płac oddziału techniczno-drogowego ustanowiony uchwałami Sejmu z dnia 10. i 15. lutego 1898 Sejm powiększa o dwie posady inżynierów I. klasy, tudzież o dwie posady inżynierów II. klasy z dodatkami aktywalnymi odpowiedniego stopnia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego o przedłożeniach Wydziału krajowego 1. o zakładach naukowych rolniczych, gorzelni i folwarku w Dublanach, tudzież o krajowych stacyach doświadczalnych chemiczno-rolniczej w Dublanach i botaniczno-rolniczej we Lwowie za rok 1904/5 (LW. kr. 76.410 ex 1905).

Sprawozdawca p. Struszkiewicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Na podstawie powyższego sprawozdania Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowych zakładach naukowych rolniczych, o gorzelni i folwarku w Dublanach, tudzież o krajowych stacyach doświadczalnych chemiczno-rolniczej w Dublanach i botaniczno-rolniczej we Lwowie.

2. Sejm uchyla ustęp 4. lit. *a*) i ustęp 5. uchwały swojej z dnia 26. października 1904 roku i upoważnia Wydział krajowy, by na pokrycie *a*) kosztów budowy na pomieszczenie stacyi doświadczalnej chemiczno-rolniczej i szkoły gorzelniczej w Dublanach w kwocie 125.000 K, *b*) kosztów rozszerzenia domu zakładowego dla uczniów w kwocie 105.000 K i *c*) reszty kosztów instalacyi gazowni w Dublanach w kwocie 15.000 K zaciągnął w Banku krajowym pożyczkę w 4% obligacyach komunalnych IV emisyi w nominalnej wysokości 250.000 K, spłacalnej w 44 latach w ratach rocznych po 12.500 K od roku 1906 począwszy.

3. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt w sumie 30.200 K na rekonstrukcyę gorzelni w Dublanach i wstawia tę sumę do budżetu krajowego na rok 1906.

4. Sejm ustanawia następujący skład osób i płac grona nauczycielskiego krajowej szkoły gorzelniczej w Dublanach. Grono nauczycielskie składa się: *a*) z kierownika a zarazem głównego profesora szkoły, *b*) z asystenta, *c*) z docentów pomocniczych przyjmowanych czasowo za renumeracyą. Kierownik, zarazem główny profesor szkoły gorzelniczej, otrzymuje wolne pomieszkanie w zakładzie i pobiera roczną płacę w kwocie 3.600 K, dodatek aktywalny w kwocie 720 K rocznie, z prawem do pięciu dodatków pięcioletnich po 500 K rocznie. Kierownik szkoły gorzelniczej jest urzędnikiem krajowym z prawami i obowiązkami, określonemi ustanową służby krajowej i statutem emerytalnym, uchwalonym przez Sejm w dniu 21. stycznia 1889. — Asystent szkoły gorzelniczej otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 1.200 K roczuie i pomieszkanie w zakładzie lub ryczałt na pomieszkanie i opał w kwocie 318 K rocznie. Stanowisko docentów pomocniczych określa statut organizacyjny szkoły gorzelniczej, a wysokość ich wynagrodzenia normuje każdoczesny budżet krajowy.

5. Sejm ustanawia przy szkole gorzelniczej w Dublanach stacyę doświadczalną dla gorzelnictwa i pokrewnych przemysłów rolniczych.

6. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt do wysokości 42.000 K na melioracyę łąk folwarku zakładowego w Dublanach i wstawia na poczet tego kredytu kwotę 7.300 K do budżetu krajowego na rok 1906.

7. Sejm zwiększa etat asystentów stacyi doświadczalnej chemiczno-rolniczej w Du-

blanach o jedną posadę asystenta nieetatowego z płacą 1.600 K rocznie i wolnem pomieszkaniem w zakładzie lub ryczałtem na pomieszkanie i opał w kwocie 318 K rocznie i o jedną posadę asystenta nieetatowego z płacą 1.200 K rocznie i wolnem pomieszkaniem lub ryczałtem na pomieszkanie i opał w kwocie 318 K rocznie.

8. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przyznania etatowemu asystentowi stacyi doświadczalnej chemiczno-rolniczej w Dublanach, p. Adamowi Karpińskiemu, dodatku pięcioletniego w kwocie 400 K rocznie począwszy od 1. sierpnia 1906.

9. Sejm wzywa c. k. Rząd, by do kosztów budowy gmachu dla stacyi doświadczalnej chemiczno-rolniczej i szkoły gorzelniczej w Dublanach, do kosztów rozszerzenia domu zakładowego dla uczniów, tudzież do kosztów rekonstrukcyi gorzelni i założenia gazowni w Dublanach przyczynił się odpowiednim datkiem z funduszów państwowych.

Zastępca Marszałka otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Stanisław Jędrzejowicz.

Przemawia p. Stapiński.

Zastępca Marszałka zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 14. listopada 1905 godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 25 po południu.

Zastępca Marszałka krajowego:
Andrzej Szeptycki w. r.

Sekretarze:
Mieczysław Urbański w. r.
Kazimierz Lubomirski m. r.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

52. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 14. listopada 1905.

Początek o godzinie 10 minut 40 przed południem.

Przewodniczący: Zastępca Marszałka krajowego J. E. Andrzej hr. Szeptycki.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 100.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Zastępca Marszałka konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Zastępca Marszałka oznajmia, iż protokół 50-go posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 51-go posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 14. listopada 1905 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie.

Wydziałowi krajowemu: Ls. 4258 do 4262, 4264—4269, 4271, 4273, 4274, 4276, 4278, 4280, 4284.

Komisyi szkolnej: Ls. 4256, 4257, 4277, 4282, 4283.

Komisyi petycyjnej: Ls. 4263.

Komisyi prawniczej: Ls. 4275.

Komisyi gospodarstwa krajowego: Ls. 4279.

Komisyi przemysłowej: Ls. 4270.

Komisyi wodnej: Ls. 4272.

Po odczytaniu petycyi Ls. 4256 nauczycielek ludowych w Skałacie o przyznanie prawa ubiegania się o posady samoistnych kierowniczek przemawia p. Michałowski popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 4258 prymaryuszów szpitala powszechnego w Krakowie o podwyższenie poborów służbowych przemawia p. Wurst popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Zastępca Marszałka wzywa sekretarzy do odczytania złożonego wniosku i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek.

Zważywszy, iż nauczyciele ludowi otrzymujący płacę ledwie 500 K, 600 K, 800 K rocznie, z której mają utrzymywać nieraz liczną rodzinę, cierpią niedostatek;

zważywszy, iż wobec drożyzny artykułów żywności utrzymanie nauczycieli po małych miasteczkach i gminach jest krytyczne;

wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoka Izba raczy nauczycielom powiatów: mieleckiego, tarnobrzeskiego i ropczyckiego przyznać za rok 1905 dodatek drożyźniany w wysokości 25% pobieranej płacy.

Lwów, dnia 14. listopada 1905 roku.

Wnioskodawca:
Krempa w. r.

Bojko, Oleśnicki, Mazikiewicz, Staruch, Barabasz, Stapiński, Effinowicz, F. Włodek, Buynowski, Maryewski, Małachowski, Fruchtman, Bobaczewski, Tarnawski.

Interpelacya
posła Franciszka Kramarczyka i towarzyszy do c. k. Rządu we Lwowie.

Ponieważ gminy, czyli urzędy gminne skarżą się na wielkie przeciążenie pracy biurowej kancelaryjnej, przeto podpisani zapytują Wysoki c. i k. Rząd:

Czy i o ile niebyłby skłonnym dać pewne wynagrodzenie gminom za poruczony zakres działania oraz ponosić z własnych państwowych funduszów koszta druków corocznie na ten cel zużywanych, tudzież ograniczyć do pewnego stopnia wysyłanie posłańców konnych po każdą niezałatwioną bagatelkę na koszt gminy, jak się to obecnie w wielu c. k. Starostwach z wielką surowością wykonuje?

Lwów, dnia 8. listopada 1905.

Interpelant:
Fr. Kramarczyk w. r.

Szwed, Skołyszewski, Potoczek, Wilczkiewicz, Bojko, Oleśnicki, Szponder F. Włodek, Korol, Huryk, Barabasz, Wesoliński, Staruch, Krempa, Żardecki.

Interpelacya
posła ks. Szpondra i towarzyszy do J. W. Pana komisarza rządowego w sprawie utworzenia poczekalni III. kl. na stacyi c. k. kolei państwowej w Suchej.

Zważywszy, że w Suchej na stacyi c. k. kolei państwowej niema poczekalni dla jadących III. kl.;

zważywszy, że jakaś buda, postawiona osobno za wychodkami, jest właściwie kantyną;

zważywszy, że dla braku poczekalni III. kl. podróżni, po większej części ludzie biedni, a więc niedostatecznie ubrani, wystawieni są na zimno i deszcz;

podpisani ośmielają się zapytać J. W. Pana Komisarza rządowego:

1) czy mu wiadomym jest ten fakt,

2) czyby w odpowiedniej drodze nie raczył się postarać o rozszerzenie stacyi kolejowej w Suchej w tym kierunku, aby w jak najkrótszym czasie mogła być utworzoną poczekalnia dla III. klasy?

Interpelant:
Ks. Szponder w. r.

Potoczek, Kramarczyk, Ks. Pastor, Wilczkiewicz, Stojałowski, Szwed, Małachowski, Buynowski, Wurst, Tomaszewski, Skołyszewski, Płocki, Teodorowicz.

Interpelacya
posła Jerzego Baworowskiego i tow. do JW. Pana c. k. Komisarza rządowego.

Pomimo tylekrotnych skarg, zażaleń i wezwań do c. k. krajowej władzy skarbowej w przedmiocie samowoli oraz dowolności, jaka panuje w c. k. urzędach podatkowych — tak w wymiarze, jak i ściąganiu należytości podatkowych — nie mogą

opodatkowani doczekać się poprawy stosunków w powyższym kierunku. Nowym dowodem tego jest odmawianie z reguły przez c. k. Urzędy podatkowe wydania stronom formalnego przypisu podatkowego, nawet już przy samym końcu odnośnego roku, tak że kontrybuent nie jest nigdy w możności załatwienia pewnego budżetu rozchodów, który w rubryce podatków podlega wyłącznie samowoli urzędów podatkowych.

Że taki stan rzeczy musi zrodzić i utrzymać nieufność opodatkowanych, zbyteczną rzeczą chyba dowodzić!

Wobec tego zapytują podpisani Wysoki c. k. Rząd:

czy skłonnym jest wydać c. k. Urzędom podatkowym całkiem stanowczy nakaz, by na żądanie stron udzielały im najpóźniej w dniu 1. lipca formalny obowiązujący przypis podatkowy na odnośny rok podatkowy?

We Lwowie, dnia 13. listopada 1905.

Interpelant:

Jerzy Baworowski w. r.

Rudrof, Sozański, M. Urbański, Truskolaski, Białoskórski, Tad. Cieński, Potoczek, Gniewosz, Cielecki, Schnell, Bal, ks. Pastor, Szwed, Kramarczyk, Wilczkiewicz, Horodyski, Sala, Paygert, Moysa, Krzysztofowicz, Korytowski, Skołyszewski, Jan Szeptycki, Wesoliński, Wł. Czaykowski.

Interpelacya

posła Fr. Krempy i tow. do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie zakazu należenia do kas Raiffaisena w charakterze honorowych członków Zarządu funkcyonaryuszom sądowym w Niemirowie przez radcę sądowego Teofila Wasyanowicza.

W połowie lipca b. r. powołano do życia w Niemirowie kasę Raiffaisena która wśród Polaków jak i Rusinów obudziła żywe zainteresowanie się, co chyba najlepiej przemawia za jej potrzebą. Przy wyborach do zarządu i rady nadzorczej wybrano prócz mieszczan także kilku funcyonaryuszy sądowych, na których barkach, wobec usunięcia się reszty inteligencyi, spoczęło prowadzenie agend kasy. Funkcyonaryusze ci dla uniknięcia w przyszłości jakichkolwiek z tego powodu zarzutów, przedstawili całą sprawę ówczesnemu kierownikowi sądu c. k. sekretarzowi Przybysławskiemu, który też bez żadnych przeszkód zezwolił wszystkim na przyjęcie tych honorowych godności. Zdawało się, że wszystkim formalnościom stało się zadość i że funkcyonaryusze ci spokojnie pełnić będą swe obowiązki w zarządzie kasy.

Innego zdania jednak, niż sekretarz Przybysławski, był w tej sprawie radca Teofil Wasyanowicz. Powróciwszy bowiem w połowie sierpnia b. r. z urlopu i dowiedziawszy się o założeniu kasy i należeniu do niej funkcyonaryuszy sądowych, zrobił o nich doniesienie do Prezydyum Sądu krajowego we Lwowie, w którem niezgodnie z prawdą przedstawił, że jego podwładni należą do jakiegoś geszefciarskiego banczku, przemilczając natomiast, że instytucya ta, to kasa Raiffaisena. Prezydyum Sądu uważając doniesienie to za prawdziwe, poleciło radcy Wasyanowiczowi zbadanie tej sprawy i załatwienie jej wedle swego zdania. Radca Wasyanowicz przeprowadziwszy dochodzenia, polecił wszystkim funkcyonaryuszom złożenie przyjętych godności — co też ci uczynili. Wskutek tego zakazu kasa popadła w przykre położenie, brak bowiem jest ludzi do prowadzenia kasy i ksiąg. Jeden z funkcyonaryuszy tych, który był kasyerem spółki, prosił radcę Wasyanowicza, by mu pozwolił jeszcze przez 3 miesiące urząd ten sprawować, gdyż będąc kontraktem ze spółką związanym, nie może wcześniej usunąć się, jak za 3-miesięcznem wypowiedzeniem, a w razie wcześniejszego zaprzestania pełnienia obowiązków przyjętych odpowiada swoim majątkiem spółce za ewentualne z tego powodu poniesione szkody. Przedstawienie to jednak wcale nie wzruszyło radcy Wasyanowicza. Przeciwnie ofu-

knąwszy go, oświadczył mu radca bez podania powodów, że stanowczo zabrania mu być kasyerem, bo taka jest jego wola (!).

Postępek ten radcy Wasyanowicza wywołał wśród miejscowej ludności wielkie oburzenie, która słusznie upatrując w kasie swą ochronę przed wyzyskiem i lichwą żydowską, zamach ten naczelnika sądu na kasę na swój chłopski sposób tłumaczy.

Co było powodem tego zakazu radcy Wasyanowicza nie wiadomo, gdyż wobec zezwolenia na przyjęcie tych godności przez kierownika sądu sekretarza Przybysławskiego, o przeszkodach urzędowych mowy być nie może, przeto prawdopodobnie tylko osobista nienawiść do zwolenników kasy, z którą zresztą radca Wasyanowicz wcale się nie kryje, mogła go popchnąć do tak nieobywatelskiego kroku. Dzisiaj całe nasze społeczeństwo popiera usilnie rozwój kas Raiffaisena, Sejm je popiera i subwencyonuje Wydział krajowy skrupulatnie nadzoruje ludzie bez różnicy stanów życzliwie się do nich odnoszą, widząc w nich jeden z dzielnych środków ekonomicznego i narodowego podniesienia naszego społeczeństwa. Jest to sprawa zresztą wielkiej wagi i zasadnicza, czy urzędnicy sądowi mogą w takich humanitarnych instytucyach, jak kasy Raffaisena, sprawować honorowe godności na mocy istniejących przepisów, czy też zawisłem to jest od „widzimi się" naczelników sądu. Sprawa ta wymaga, by miarodajne czynniki wypowiedziały swoje zdanie, dzisiaj bowiem naczelnicy pokroju radcy Wasyanowicza zakazują należeć do kasy Raiffaisena, jutro zaś zakaz ten rozszerzą na „Sokoła" i „Tow. Szkoły ludowej", a upornych prześladować będą i karać, zarazem czynniki te niech wyjaśnią jak pogodzić zagwarantowane prawa obywatelskie urzędników sądowych z takimi ukazami, jak w mowie będący radcy Wasyanowicza.

Niebezpiecznym tym zakusom trzeba łeb urwać zawczasu, władze niech sprawę tę jasno postawią, a nie rzucają podwładnych, ożywionych najlepszemi chęciami obywatelskiemi na pastwę ludzi, którym obcą i wstrętną jest praca obywatelska.

We wielu kasach Raiffaisena w kraju urzędnicy sądowi, nie wyłączając naczelników sądów, czynny biorą udział — czyżby dla nich obowiązywały inne przepisy, a dla Niemirowa zaprowadzono stan wyjątkowy? Takimi ukazami zdążającymi do zniweczenia myśli obywatelskich — sąd nie zyska sympatyi ludności, owszem przeciwnie straci zaufanie, jakie miał dotychczas.

Wobec tych faktów podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd, czy skłonny jest do zasadniczego oświadczenia, że urzędnikom publicznym do Towarzystw i instytucyi o charakterze czysto humanitarnym należeć wolno, czy skłonny jest pouczyć w sposób odpowiedni radcę Wasyanowicza i jemu podobnych, że przez podobne zachowanie się podkopują powagę władz sądowych, budząc w miejscowej ludności aż nazbyt uzasadnioną nieufność do tychże władz, — a wreszcie jakich sposobów zamyśla użyć na przyszłość, aby zapobiedz w przyszłości tego rodzaju gorszącym wypadkom?

Lwów dnia 10. listopada 1905.

Interpelant:

Fr. Krempa w. r.

Bojko, F. Włodek, Stapiński, Stojałowski, Oleśnicki, Staruch, Barabasz, Ostapczuk, Bohaczewski, Korol, Pastor, Szponder, Wilczkiewicz, Szwed, Mogilnicki, Effinowicz, Kramarczyk, Potoczek.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

I n t e r p e l a c y a.

Już rok mija od tego czasu, jak odbyły się wybory do Rady powiatowej w Zbarażu. C. k. Starostwo uważając w swojej kompetencyi wybory za legalne, wydało natychmiast wybranym certyfikaty i zarządziło ukonstytuowanie rady.

Wskutek pertraktacyj między reprezentantami większej posiadłości i miejskimi

z jednej strony, a reprezentantami mniejszej posiadłości z drugiej strony nastąpił jednomyślny wybór marszałka, jego zastępcy i innych członków Wydziału.

Taki rezultat był oczywistym dowodem wyrozumiałości i tolerancyi wszystkich grup rady wobec siebie, pomimo tego, że w tych grupach znajdują się przedstawiciele wszystkich warstw i różnych przekonań politycznych. Pewnie, że i dalsza praca zbaraskiej Rady powiatowej, wybranej i ukonstytuowanej pod takim szczęśliwym znakiem byłaby pokojową i obfitą w wszelkie dobro dla powiatu.

Lecz widać komuś nie było to po myśli, co cały ogół powiatu uznał za dobre. Dotychczas wyboru marszałka i wicemarszałka c. k. namiestnik czy tam inne wyższe sfery nie przedłożyły do sankcyi. Widać komuś chce się wnieść czynnik niezgody i walki tam, gdzie dotychczas hasło walki było zignorowane.

Taktyka kół rządowych obraca się w kierunku usunięcia niesympatycznego dla nich wicemarszałka, którym wybrano p Jacka Ostapczuka, który uważa się za stronnika socyalnej demokracyi.

Ponieważ Rząd niema w ręku żadnej prawnej podstawy do niezatwierdzenia niemiłego wicemarszałka, przeto szuka do tego wszelkich forteli. Do niedawna stał uparcie plan, wedle którego miał być zniesiony albo wybór z większej posiadłości, albo z kuryi miast, ponieważ wybór tych kuryj był zakwestyonowany wskutek protestów, nad którymi zgromadzenie nowowybranej Rady przeszło do porządku dziennego.

Plan ten był obliczony na to, ażeby doprowadzić do ponownego ukonstytuowania Rady.

Gdy jednak plan ten okazał się niedostatecznym, bo istnieje groźba, że przy ponownem ukonstytuowaniu mniejsza posiadłość solidarnie i uparcie będzie stać przy poprzednim kandydacie — powstał plan nowy, a mianowicie, ażeby unieważnić wybory ze wszystkich kuryj z oczywistym zamiarem, ażeby uniemożliwić przy wyborze z mniejszej posiadłości listę tych kandydatów, którzy wyszli wybranymi z poprzedniego wyboru. Już dwa miesiące minęło od tego czasu, jak ze sfer zbaraskiego starostwa wyszła ta wieść, lecz dotychczas ponowne wybory nie rozpisane. I ciągnie się dalej interregnum, panowanie starej Rady z p. Niementowskim na czele.

Oczywiście, że takie postępowanie dotyczących kół rządowych i autonomicznych nie przyczynia się do wzmocnienia powagi takiej autonomicznej instytucyi, jaką jest Rada powiatowa, ani do wzmocnienia sympatyi do autonomii w szerokich kołach ludności, co widzi, jak ignoruje się ustawowy wyraz ich woli, jak ich dążenia do współudziału w życiu autonomicznym spotykają potężne i nieusprawiedliwione przeszkody.

I dla tego w interesie ogólnym, w interesie prawidłowego rozwoju naszego życia autonomicznego leży, ażeby wyżej oznaczoną anomalię usunąć.

I z tego punktu widzenia wychodząc stawiamy zapytanie:

Co zamyśla zarząd kraju zarządzić ażeby przez zatwierdzenie wyboru marszałka i wicemarszałka Rady powiatowej w Zbarażu umożliwić prawidłowy rozwój powiatowego życia autonomicznego w Zbarażczyźnie?

Interpelant:

Oleśnicki w. r.

Ostapczuk, Huryk, Staruch, Barabasz, Bohaczewski, Mogilnicki, Effinowicz, Korol, Stapiński, Bojko, F. Włodek, Kramarczyk, Krempa, Szwed, Mazikiewicz.

Zastępca Marszałka oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanego wniosku umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Białoskórskiego w sprawie zmiany ustawy o należytościach z d. 18. czerwca 1901 Nr. 74 Dz. u. p.

Przemawia p. Białoskórski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi podatkowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Szweda o podwyższenie dotacyi z funduszu szkolnego krajowogo na budowę szkół ludowych.

Przemawia p. Szwed uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Dalszy ciag rozpraw nad sprawozdaniem komisyi gospodarstwa krajowego o przedłożeniach Wydziału krajowego o zakładach naukowych rolniczych, gorzelni i folwarku w Dublanach, tudzież o krajowych stacyach doświadczalnych chemiczno-rolniczej w Dublanach i botaniczno-rolniczej we Lwowie.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Przemawia p. Tomaszewski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Izba na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zgadza się na przyjęcie wniosków komisyi *en bloc*, a oddzielnie uchwala *en bloc* wnioski komisyi w następującem brzmieniu:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowych zakładach naukowych rolniczych, o gorzelni i folwarku w Dublanach, tudzież o krajowych stacyach doświadczalnych, chemiczno-rolniczej w Dublanach i botaniczno rolniczej we Lwowie.

2. Sejm uchyla ustęp 4. lit. a) i ustep 5. uchwały swojej z 26. października 1904 roku i upoważnia Wydział krajowy, by na pokrycie a) kosztów buowy na pomieszczenie stacyi doświadczalnej chemiczno rolniczej i szkoły gorzelniczej w Dublanach w kwocie 125.000 K, b) kosztów rozszerzenia domu zakładowego dla uczniów w kwocie 105.000 K., i c) reszty kosztów instalacyi gazowni w Dublanach w kwocie 15.000 K. zaciągnął w Banku krajowym pożyczkę w 4% obligacyach komunalnych IV. emisyi w nominalnej wysokości 250.000 K. spłacalnej w 44 latach w ratach rocznych po 12.500 K. od roku 1906 począwszy.

3. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt w sumie 30.200 K. na rekonstrukcyę gorzelni w Dublanach i wstawia tę sumę do budżetu krajowego na rok 1906.

4. Sejm ustanawia następujący skład osób i płac grona nauczycielskiego krajowej szkoły gorzelniczej w Dublanach. Grono nauczycielskie składa się: a) z kierownika a zarazem głównego profesora szkoły, b) z asystenta, c) z docentów pomocniczych przyjmowanych czasowo za remuneracyą. Kierownik, zarazem główny profesor szkoły gorzelniczej, otrzymuje wolne pomieszkanie w zakładzie i pobiera roczną płacę w kwocie 3600 K., dodatek aktywalny w kwocie 720 K, rocznie, z prawem do pięciu dodatków pięcioletnich po 500 K. rocznie. Kierownik szkoły gorzelniczej jest urzędnikiem krajowym z prawami i obowiązkami, określonemi ustanową służby krajowej i statutem emerytalnym, uchwalonym przez Sejm w dniu 21. stycznia 1889. — Asystent szkoły gorzelniczej otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 1200 K. rocznie i pomieszkanie w zakładzie lub ryczałt na pomie-

szkanie i opał w kwocie 318 K. rocznie. Stanowisko docentów pomocniczych określa statut organizacyjny szkoły gorzelniczej a wysokość ich wynagrodzenia normuje każdoczesny budżet krajowy.

5. Sejm ustanawia przy szkole gorzelniczej w Dublanach stacyę doświadczalną dla gorzelnictwa i pokrewnych przemysłów rolniczych.

6. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt do wysokości 42.000 K. na melioracyę łąk folwarku zakładowego w Dublanach i wstawia na poczet tego kredytu kwotę 7300 K. do budżetu krajowego na rok 1906.

7. Sejm zwiększa etat asystentów stacyi doświadczalnej chemiczno-rolniczej w Dublanach o jedną posadę asystenta nieetatowego z płacą 1600 K. rocznie i wolnem pomieszkaniem w zakładzie lub ryczałtem na pomieszkanie i opał w kwocie 318 K. rocznie i o jedną posadę asystenta nieetatowego z płacą 1200 K. rocznie i wolnem pomieszkaniem lub ryczałtem na pomieszkanie i opał w kwocie 318 K. rocznie.

8. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przyznania etatowemu asystentowi stacyi doświadczalnej chemiczno rolniczej w Dublanach, p. Adamowi Karpińskiemu, dodatku pięcioletniego w kwocie 400 K. rocznie począwszy od 1. sierpnia 1906.

9. Sejm wzywa c. k. Rząd, by do kosztów budowy gmachu dla stacyi doświadczalnej chemiczno-rolniczej i szkoły gorzelniczej w Dublanach, do kosztów rozszerzenia domu zakładowego dla uczniów, tudzież do kosztów rekonstrukcyi gorzelni i założenia gazowni w Dublanach przyczynił się odpowiednim datkiem z funduszów państwowych.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia hodowli bydła w roku 1904 i o rezolucyach posłów Oleśnickiego i Kramarczyka wniesionych na posiedzeniu Wysokiego Sejmu dnia 21. października 1904 r.

Sprawozdawca p. Schnell uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia hodowli bydła za rok 1904.

II. Nad rezolucyami wniesionemi przez posłów Oleśnickiego i Kramarczyka przechodzi Sejm do porządku dziennego.

III. Sejm wstawia do rubryki X. wydatków preliminarza budżetowego na rok 1906 następujący wydatek: poz. 319. Na podniesienie hodowli bydła 100.000 kor.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następującą rezolucyę:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, by za pośrednictwem Wydziałów powiatowych pouczył poszczególne gminy o możliwości łączenia gmin celem wspólnego utrzymania buhajów po myśli §. 9 ust. z dnia 16. lutego 1902 l. 26 dz. u. kr., tudzież o możności uzyskania uwolnienia od obowiązku utrzymywania buhajów po myśli §. 21 ustawy z 20. lipca 1892 l. 51 dz. u. kr. i by w wypadkach na rzeczywiste uwzględnienie zasługujących udzielał gminom odnośne ulgi“.

Izba popiera tę rezolucyę p. Oleśnickiego.

Przemawia p. Kramarczyk i stawia następujące rezolucye:

I. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby na przyszłość wpłynął na c. k. Towarzystwa rolnicze lwowskie i krakowskie, by udzielały większych subwencyj na utrzymanie licencyonowanych buhaj prywatnych hodowców bydła;

II. by Wydział krajowy wpłynął na Towarzystwa okręgowe rolnicze, aby zakupno potrzebnych buhaj starały się w

pierwszym rzędzie zakupywać od mniejszych hodowców w okręgu, uwzględniając równorzędnie hodowców włościan.

Izba popiera te rezolucye p. Kramarczyka.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia hodowli bydła za rok 1904.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek I komisyi.

Sprawozdawca czyta:

II. Nad rezolucyami wniesionemi przez posłów Oleśnickiego i Kramarczyka przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Zastępca Marszalka odczytuje wniesione zamiast wniosku II. komisyi rezolucye p. Kramarczyka.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek II. komisyi.

Przemawia p. Kramarczyk w sprawie poddania pod uchwałę Izby jego rezolucyj.

Przemawia sekretarz p. M. Urbański wyjaśnia, że wniosek II. komisyi jako najdalej idący został poddany przed rezolucyami p. Kramarczyka pod uchwałę Izby, a skoro ta wniosek II. komisyi uchwaliła, stało się głosowanie nad rezolucyami p. Kramarczyka bezprzedmiotowem.

Sprawozdawca czyta:

III. Sejm wstawia do rubryki X. wydatków preliminarza budżetowego na rok 1906 następujący wydatek: poz. 319. Na podniesienie hodowli bydła 100.000 K.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek III. komisyi.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucyę p. Oleśnickiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawordawca.

Izba uchwala rezolucyę p. Oleśnickiego po poprzedniem odczytaniu jej przez Zastępcę Marszałka.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego o udzielaniu pożyczek bezprocentowych na osuszenie i drenowanie gruntów.

Sprawozdawca p. Cielecki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 18. sierpnia 1905 l. 77201 Sejm przyjmuje do wiadomości.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki do wysokości 5,000.000 K. w przeciągu lat dziesięciu począwszy od r. 1907, po 500.000 K. rocznie, pod warunkiem, jeżeli odsetki tej pożyczki opłacać będzie Administracya państwa

Pożyczka ta ma być użytą na udzielanie bezprocentowych pożyczek na wykonanie osuszenia i drenowania gruntów dla spółek wodnych, gmin i poszczególnych właścicieli gruntów.

Warunki udzielania pożyczek na osuszenie i drenowanie gruntów ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa i poda je do wiadomości Sejmu.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Dyrekcyą Banku krajowego rozpatrzył i wypracowa projekt dla pożyczek melioracyjnych niskoprocentowych.

Tem samem komisya uważa petycyę Komitetu c. k. Towarz. rolniczego krakowskiego l. $\frac{3167}{2367}$ i petycyę Banku melioracyjnego l. $\frac{2250}{1575}$ za załatwione.

Przemawia p. Rozwadowski.

Przemawia p. Pastor.

Zastępca Marszałka wzywa, by nie przeszkadzano mowcy, a mowcę, by trzymał się przedmiotu.

Przemawia dalej p. Pastor.

Zastępca Marszalka wzywa ponownie mowcę, by trzymał się przedmiotu, a posłów, by nie przeszkadzali mowcy.

Przemawia dalej p. Pastor.

Przemawia p. Stapiński.

Zastępca Marszałka wzywa posłów, by nie przeszkadzali mowcy, a mowcę, by trzymał się przedmiotu.

Przemawia p. Stapiński dalej i stawia następującą poprawkę:

po końcowem słowie „gruntów“ w drugim ustępie wniosku II. komisyi dodać słowa: „szczególnie gruntów stanowiących dobro gminne“.

Izba popiera poprawkę p. Stapińskiego.

Przemawia członek Sejmu rektor Widt.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 18. sierpnia 1905 l. 77201 Sejm przyjmuje do wiadomości.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek I. komisyi.

Sprawozoawca czyta:

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki do wysokości 5,000.000 K w przeciągu lat dziesięciu, począwszy od r. 1907, po 500.000 K rocznie pod warunkiem, jeżeli odsetki tej pożyczki opłacać będzie Administracya państwa.

Pożyczka ta ma być użytą na udzielanie bezprocentowych pożyczek na wykonanie osuszenia i drenowania gruntów dla spółek wodnych, gmin i poszczególnych właścicieli gruntów.

Warunki udzielania pożyczek na osuszenie i drenowanie gruntów ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa i poda je do wiadomości Sejmu.

Zastępca Marszałka odczytuje poprawkę p. Stapińskiego: po końcowem słowie: „gruntów“ dodać słowa: „szczególnie gruntów stanowiących dobro gminne“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek II. komisyi, a oddzielnie odrzuca poprawkę p. Stapińskiego.

Sprawozdawca czyta:

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Dyrekcyą Banku krajowego rozpatrzył i wypracował projekt dla pożyczek melioracyjnych niskoprocentowych.

Tem samem komisya uważa petycyę Komitetu c. k. Towarz. rolniczego krakowskiego l. $\frac{3167}{2367}$ i petycyę Banku melioracyjnego do l. $\frac{2250}{1575}$ za załatwione.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek III. komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia mleczarstwa w kraju.

Zastępca Marszałka oznajmia, że usuwa tę sprawę z porządku dziennego z powodu nieobecności w Izbie p. sprawozdawcy.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego LW. 79.046/905 dotyczącem Zakładu sadowniczego w Zaleszczykach i wogóle popierania sadownictwa w kraju.

Sprawozdawca p. Gniewosz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowym Zakładzie sadowniczym w Zaleszczykach i o popieraniu sadownictwa w kraju.

2. Petycye Towarzystwa ogrodniczo-sadowniczego w Wieliczce Ls. 3.731/905 i 3.732/905 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia.

Tem załatwionemi zostały petycye Ls. 3.731/905 i 3.732/905.

Rezolucya.

Wzywa się c. k. rząd, aby przy pertraktacyach o odnowienie traktatu handlowego z cesarstwem rosyjskiem uzyskał od tegoż otwarcia wszystkich komór celnych dla przewozu drzew i krzewów owocowych i ozdobnych.

Przemawia p. Wilczkiewicz.

Zastępca Marszałka wzywa, by nie przeszkadzano mowcy.

Przemawia dalej p. Wilczkiewicz.

Zastępca Marszałka odracza posiedzenie do godziny $^1/_2$8 wieczorem.

Przerwa posiedzenia 2 minut 15 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 14. listopada 1905.

Początek godzina 7 minut 50 wieczorem.

Zastępca Marszałka konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisyi gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie Zakładu sadowniczego w Zaleszczykach i popieranin sadownictwa w kraju.

Przemawia p. Tadeusz Cieński i stawia następnjącą rezolucyę:

„Wydział krajowy w roku przyszłym przedłoży wnioski co do nabycia gruntu dla rozszerzenia zakładu i do urządzenia fabryczki przerobów owocowych, co Sejm uważa za użyteczne, ale rozszerzenie zakładu i wprowadzenie w życie tej fabryczki dla braku funduszów do następnego roku odłożyć musi. Wydział krajowy poczyni starania u c. k. Rządu o znaczniejszy zasiłek z funduszów państwowych“

Izba popiera tę rezolucyę p. T. Cieńskiego.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie i bez rozprawy wnioski I. i II., oraz rezolucyę komisyi.

Sprawozdawca odczytuje dodatkową rezolucyę p. T. Cieńskiego.

Przemawia p. Tadeusz Cieński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i sprzeciwia się rezolucyi p. T. Cieńskiego.

Izba odrzuca rezolucyę p. Tadeusza Cieńskiego.

Zastępca Marszałka wzywa sekretarza do odczytania złożonego wniosku nagłego.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Nagły wniosek.

Dochodzi nas wiadomość o wielkim pożarze, który nawiedził gminę Taurów i 47 zagród oraz plebanię wraz z wszelkiemi ruchomościami i krestencyą gr. kat. proboszcza, tudzież cerkiew w perzynę obrócił.

Ponieważ włościanie pożarem dotknięci i proboszcz utracili cały swój dobytek i pozostali pod porę zimową bez żadnych środków do życia — potrzebują zatem doraźnej pomocy, przeto wnosimy:

Raczy Wysoki Sejm uchwalić dla pogorzelców gminy Taurów pomoc materyalną w kwocie 4000 K. (cztery tysięcy koron).

Wobec kończącej się już sesyi sejmowej upraszamy uznać ten wniosek za nagły i przekazać ten wniosek komisyi budżetowej z wezwaniem, aby jeszcze w czasie tej sesyi przedłożyła ustny wniosek komisyi.

Wnioskodawcy:

Traczewski, Oleśnicki w. r.

Teodorowicz, Piniński, Sozański, Borkowski, Moysa, Krzysztofowicz, Tad. Cieński, Onyszkiewicz, Trzecieski, Buynowski, Michałowski, Bednarski, Witosławski, Korol, Paygert, Tyszkiewicz, Cielecki, Białoskórski, Horodyski, Maiss, Tomaszewski.

Przemawia p. Traczewski, uzasadniając nagłość tego wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwala.

Przemawia p. Traczewski uzasadniając wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego nagłego wniosku do komisyi budżetowej z wezwaniem do przedłożenia ustnego sprawozdania w ciągu tej sesyi.

Izba uchwala bez rozprawy ten formalny wniosek p. Traczewskiego.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi wodnej o budowie dróg wodnych.

Sprawozdawca p. Merunowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o budowie dróg wodnych z dnia 5. września 1905 l. 78 341.

II. Sejm zastrzega się ponownie przeciwko zaniedbywaniu ze strony c. k. Rządu oznaczonego ustawą z 11. czerwca 1901 Nr. 66 Dz. u. p. terminu rozpoczęcia budowy kanału spławnego na terytoryum Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem i wzywa c. k. Rząd, ażeby w ciągu roku 1906 rozpoczęte zostały roboty około budowy kanału spławnego na przestrzeni trasy pod względem technicznym zupełnie już do budowy przygotowanej. Sejm oczekuje, że dotychczasowa zwłoka nie da powodu do opóźnienia w wykończeniu spławnego połączenia Wiednia z Krakowem do roku 1912.

III. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby bez dalszej zwłoki i to w jak najkrótszym czasie rozstrzygnął stanowczo i ostatecznie sprawę skutecznego zabezpieczenia Krakowa i sąsiednich miejscowości od powodzi i przystąpił bezwarunkowo jeszcze w ciągu 1906 r. do rozpoczęcia robót.

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wypłacania Administracyi państwa w myśl §. 1 ustawy z 11. czerwca 1901 Nr. 66 Dz. n. p., tudzież §. 1 ustawy z 28. lutego 1904 Dz. u. kraj. Nr. 37 da-

tkow kraju, jakie będą potrzebne do oprocentowania i umorzenia ósmej części tych obligacyj, które c. k. Rząd wyda na wykonanie kanałów spławnych, wymienionych w §. 1. powołanej ustawy krajowej, z wyłączeniem robót przedwstępnych, potrzebnych do rozpoczęcia budowy, które w myśl §. 12. w związku z §. 6. państwowej ustawy kanałowej mają być pokryte wyłącznie przez skarb państwa.

Zastępca Marszałka otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następujące rezolucye:

Wzywa się c. k. Rząd:

I. by drogą autentycznej interpretacyi ustawy z 11. czerwca 1901 l. 66 d. p. p. i ustawy z 18. września 1901 l. 103 d. u. kr. ustalił, że przepisy ustawy z 11. czerwca 1903 l. 66 d. p. p. i rozporządzenia Minist. skarbu z dnia 23. kwietnia 1903 l. 90 d. p. p. odnoszą się w całej swej treści do regulacyi rzek objętych §. 2. ustawy z 18. września 1901 l. 103 dz. u. kr.;

II. ażeby wydał jak najrychlej władzom i organom swym do przeprowadzenia regulacyi rzek kanałowych powołanych zarządzenie pouczenia w tym kierunku, by przy układaniu planów trasy regulacyi tych rzek miały na oku interesa rolnicze nadbrzeżnych mieszkańców, uwzględniały melioracye rolnicze, a przedewszystkiem zwracały uwagę na interesa rolnicze ludności włościańskiej;

III. by plany regulacyjne były przystępne dla wglądu wszystkich interesowanych jeszcze przed zatwierdzeniem takowych przez krajową komisyę po myśli §. 4. rozp. minist. z 23. kwietnia 1903 l. 90 d. p. p. i by przed tem zatwierdzeniem dana była wszystkim interesowanym możność wnoszenia przeciw tym planom zarzutów;

IV. by przed komisyą obchodową były plany i operata regulacyjne wyłożone bezwarunkowo w każdej interesowanej gminie do przeglądu interesowanych;

V. by komisya obchodowa uwzględniała, zaś c. k. władza polityczna krajowa swem orzeczeniem ustalała żądania gmin i właścicieli nadbrzeżnych, konieczne dla zapobieżenia pogorszeniu wskutek regulacyi stosunków gospodarczych tychże właścicieli — a w szczególności:

a) by przez tworzenie nowych przekopów nie były gminy odcinane od swych gruntów;

b) by tam, gdzie takie odcięcie jest koniecznem, urządzone były kosztem przedsiębiorstwa regulacyjnego komunikacye odpowiedne dla przechodu i przewozu plonów i przepędu bydła i by te komunikacye były kosztem tego przedsiębiorstwa utrzymywane;

c) by zakulturować się mające przestrzenie nadbrzeżne były kosztem przedsiębiorstwa odgrodzone od sąsiednich pastwisk;

d) by tam, gdzie wskutek regulacyi prawa wielu stron albo zmienione, albo naruszone danem było właścicielom tych zupełne odszkodowanie, względnie by nastąpiło kosztem funduszu regulacyjnego zupełne przywrócenie do dawnego stanu, lub odbudowanie zarządzeń wodnych, wskutek regulacyi uszczuplonych lub naruszonych;

e) by zabezpieczonem było dla dotychczas uprawnionych wykonanie praw rybołostwa i polowania — jak niemniej prawo poboru kamieni, piasku i szutru;

f) by w orzeczeniach zastrzeżonem było dla interesowanych prawo do nawodnienia gruntów kosztem funduszu regulacyjnego, względnie do odszkodowania na wypadek, gdyby regulacya spowodowała pogorszenie gruntów i pastwisk nadbrzeżnych;

VI) by w wypadkach, w których postępowanie regulacyjne bez uwzględnienia tych zasad lub wbrew takowym nastąpiło, wy-

dane orzeczenie zniósł i zarządzenie ponownych komisyi obchodowych zarządził.

Izba popiera te rezolucye p. Oleśnickiego.

Przemawia p. Męciński i stawia formalny wniosek na odesłanie rezolucyj p. Oleśnickiego do komisyi wodnej z poleceniem zdania sprawy w ciągu tej sesyi.

Przemawia p. Kolischer.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. M. Urbańskiego

Zastępca Marszałka oznajmia, że do głosu zapisany jest p. Łazarski.

Przemawia zapisany do głosu p. Łazarski.

Przemawia p. Oleśnicki i oświadcza, że zgadza się z formalnym wnioskiem p. Męcińskiego na odesłanie swoich rezolucyi do komisyi wodnej z poleceniem zdania sprawy w ciągu tej sesyi.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Przemawia p. sprawozdawca i wnosi na przyjęcie wniosków komisyi *en bloc*.

Izba uchwala formalny wniosek p. sprawozdawcy, a oddzielnie uchwala *en bloc* wszystkie powyższe wnioski komisyi.

Izba uchwala formalny wniosek p. Męcińskiego na odesłanie rezolucyj p. Oleśnickiego do komisyi wodnej z poleceniem przedłożenia sprawozdania w ciągu tej sesyi.

Następuje.

Sprawozdanie komisyi przemysłowej o sprawozdaniu c. k. Rady szkolnej krajowej, odnoszącem się do państwowych szkół przemysłowych i handlowych w Galicyi.

Sprawozdawca p. Tyszkiewicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Przyjmuje się do wiadomości sprawozdanie c. k. Rady szkolnej krajowej o stanie szkół państwowych i przemysłowych za rok 1903/1904.

2. Wzywa się c. k. Rząd ponownie o przyspieszenie budowy gmachu dla wyższej szkoły przemysłowej w Krakowie na gruntach przez miasto ofiarowanych.

3. Wzywa się c. k. Rząd o zaprowadzenie w wyższej szkole przemysłowej w Krakowie kursów destylacyi produktów naftowych.

4. Wzywa się c. k. Rząd o wybudowanie nowego gmachu dla szkoły przemysłowej we Lwowie, tymczasem zaś o rozszerzenie przynajmniej lokalności szkoły przemysłowej lwowskiej przez przynajęcie w domach prywatnych.

5. Wzywa się c. k. Rząd do rozszerzenia szkoły przemysłowej we Lwowie działem dla bronzowników i cyzelerów.

6. Wzywa się c. k. Rząd, aby przyspieszył starania o budowę gmachu na pomieszczenie szkoły zawodowej w Zakopanem i takiejże szkoły w Kołomyi, a zanim to nastąpi, o bezzwłoczne podwyższenie dotacyi na najęcie lokalu celem odpowiedniego umieszczenia szkoły zawodowej w Kołomyi.

7. Wzywa się c. k. Rząd, aby przy stawianiu nowego gmachu dla państwowej szkoły przemysłowej we Lwowie uwzględniono pomieszczenie w nim oddziału keramicznego i urządzono go jako wyższy zakład naukowy dla wszystkich ważnych dla kraju działów keramiki użytkowej i artystycznej.

8. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przy państwowej szkole przemysłowej we Lwowie bez redukcyi dotychczasowej jej organizacyi, urządził specyalny oddział elektrotechniczny.

9. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przy-

stąpił do urządzenia stałych kursów dla palaczy i dozorców maszyn parowych, oraz dla maszynistów kolejowych, przy c. k. szkole politechnicznej lub państwowej szkole przemysłowej we Lwowie.

10. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przy c. k. Akademii handlowej we Lwowie utworzył jednoroczny kurs abituryentów i dążył do tego również przy wyższej szkole handlowej w Krakowie.

11. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby uczniów wyższej szkoły przemysłowej w Krakowie w kierunku ulg co do służby wojskowej zrównał z uczniami wyższych gimnazyów.

12. Wzywa się c. k. Rząd o wydatniejsze dotowanie szkolnictwa przemysłowego w Galicyi i do rozszerzenia akcyi na polu zakładania szkół zawodowych i rękodzielniczych.

Sekretarz p. M. Urbański stawia formalny wniosek na przyjęcie *en bloc* wszystkich wniosków komisyi.

Izba bez rozprawy uchwala formalny wniosek sekretarza p. M. Urbańskiego na przyjęcie wszystkich wniosków komisyi *en bloc*, a oddzielnie uchwala powyższe wnioski komisyi *en bloc*.

Zastępca Marszałka krajowego oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie i wzywa sekretarza do odczytania porządku dziennego następnego posiedzenia.

Sekretarz p. M. Urbański odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Zastępca Marszałka zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 15. listopada 1905 godzinę 10 przed południem.

Koniec posiedzenia godzina 10 minut 55 wieczorem

Zastępca Marszałka krajowego:

Andrzej Szeptycki *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*

Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Protokół

53. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 15. listopada 1905.

Początek o godzinie 10 minut 35 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 118.

Ze strony Rządu c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 51-go posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 52-go posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 15. listopada 1905 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls. 4292 do 4294, 4296, 4297, 4301, 4302, 4304, 4311 do 4313.

Komisyi szkolnej Ls. 4295, 4298, 4299, 4303, 4310.

Komisyi administracyjnej Ls. 4300.

Komisyi przemysłowej Ls. 4315.

Po odczytaniu petycyi Ls. 4298 Celestyny Ziołowskiej wdowy po nauczycielu w Tarnowie o podwyższenie emerytury przemawia p. Kramarczyk popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonego wniosku i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Interpelacya
posła Franciszka Krempy i tow. do Wydziału krajowego w sprawie budowy drogi z Piwnicznej do Szczawnicy.

Przed 25-ciu laty przeprowadzono trasę drogi z Piwnicznej do Szczawnicy. Budowę tej drogi prowadzi Wydział krajowy w tak szybkiem tempie, że chociaż corocznie przyjeżdżają inżynierowie i liczą dyety, dotąd aż 2 km. tej drogi od strony Piwnicznej do użytku publicznego oddano. Jeżeli budowa z tym samym pośpiechem prowadzoną będzie dalej, to ponieważ długość drogi ma wynosić 18 klm., można mieć nadzieję, że za 200 lat będzie wykończoną nareszcie. Wobec faktu, że przeciętny wiek ludzki wynosi 40 lat, z drogi Piwniczna - Szcza-

wnica skorzysta dopiero nasze szóste pokolenie, a ponieważ i dzisiejsze wysyła już około 4.000 chorych do Szczawnicy, należałoby tę wiekopomną budowę dla niego wykończyć, tembardziej, że najbliższe połączenie Szczawnicy z koleją wynosi do Nowego Targu 39 km., albo do Starego Sącza 42 km., czyli najmniej 7 godzin jazdy fiakrem, co dla cieżko chorych, jak ci, którzy do Szczawnicy przyjeżdżają, jest mimo pięknego krajobrazu prawdziwą męczarnią. Ponieważ w budowie będące połączenie Szczawnicy z koleją na Piwniczną wynosi tylko 18 km., więc skróci czas jazdy końmi przeszło o połowę, a temsamem przyczyni się do silniejszej frekwencyi zdrojowiska.

Wielkie nadzieje przyspieszenia tej budowy pokładali tak miejscowi obywatele, jak i kuracyusze w tegorocznych odwiedzinach Marszałka krajowego, a opinia publiczna wierzyła, że ten, jako prawdziwy gospodarz kraju, przyczyni się do podniesienia jednego z najlepszych uzdrojowisk polskich właśnie przez ułatwienie komunikacyi. Tymczasem pan Marszałek, poinformowawszy się u ludzi, którym nie zależy na rozwoju Szczawnicy, miał się wyrazić, że jej dotychczasowe połączenia ze światem są zupełnie wystarczające, czem rozgoryczył jedynie nietylko tutejszokrajowych obywateli, ale i oburzył współrodaków zakordonowych, którzy w tym postępku widzą rozmyślne utrudnianie im dostępu do wód swojskich. Takie zniechęcanie ludzi, którzy z patryotyzmu, mimo braku wygód i komfortu, przenoszą nasze galicyjskie uzdrojowiska nad wybrednie urządzone zazagraniczne, a z których kieszeni ciągną główne zyski miejscowi, byłoby czynem bardzo nieobywatelskim i złem zrozumieniem dobra kraju. Obiecać miał wprawdzie pan Marszałek dwa automobile, z tych jednakże, jak każdy łatwo pojąć może, chorzy, mający nerwy osłabione, absolutnie korzystać nie mogą.

Wobec tego zapytują podpisani dlaczego Wydział krajowy budowę tej niezbędnej i pilnej drogi tak leniwie prowadzi? Czy Wydział krajowy, uwzględniając słuszne żądania tak kuracyuszów, jak i mieszkańców tych niedostępnych okolic, zechce budowę wzmiankowanej drogi przyspieszyć tak, aby już w sezonie 1906 r. można było z niej korzystać, zwłaszcza, że część dróg gminnych, przez które trasa przechodzi, na razie w obecnym stanie da się użyć, a konieczną jest tylko wybudowanie najtrudniejszej partyi, przez góry od strony Piwnicznej.

Lwów, dnia 14. listopada 1905.

Interpelanci:
Fr. Krempa w. r.
Jan Stapiński w. r.

Bojko, F. Włodek, Oleśnicki, Staruch, Barabasz, Ostapczuk, Korol, Mogilnicki, Bohaczewski, Effinowicz, Stojałowski, Potoczek, Kramarczyk, Szponder, Szwed, Wilczkiewicz, Pastor.

Interpelacya

do Jaśnie Wielmożnego Pana c. k. Komisarza rządowego.

Dnia 2. lipca 1901 przy rozprawie nad sprawozdaniem komisyi wodnej z przedłożenia rządowego w sprawie regulacyi rzek uchwalił Wysoki Sejm rezolucyę tej treści: „Wzywa się c. k. Rząd, ażeby w myśl programowej uchwały Sejmu z dnia 13. lutego 1894, tudzież postanowienia ustępu 2. §. 5. ustawy z dnia 11. czerwca 1901 Dz. pp. Nr. 66 przedłożył Sejmowi jak najrychlej projekt ustawy mającej na celu przeprowadzenie systematycznej regulacyi: a) Prutu powyżej Kołomyi, b) Czeremoszu, c) Ropy, d) Jasiółki.

Powyższą rezolucyę ponawiał Wysoki Sejm co roku. Program regulacyi ułożony przez c. k. Namiestnictwo wspólnie z Wydziałem krajowym LW. 92425/902 przedłożony sprawozdaniem c. k. Namiestnictwa z dnia 23 stycznia 1903 L. 150757/902, c. k. Ministerstwu spraw wewnętrznych i rolnictwa z wnioskami popierającymi, obejmuje między innemi rzeki Prut i Czeremosz.

Obecnie reguluje się Prut na przestrzeni od Śniatyna do granicy bukowińskiej. Co do reszty przestrzeni Prutu i Czeremoszu, mimo ich szkodliwości i spławności uzasadniającej ich regulacyę na wyłączny koszt Państwa w myśl Najwyższego postanowienia z dnia 30. października 1830 c. k. Rząd nie poczynił i nie czyni żadnych kroków przygotowawczych w celu umożliwienia projektu odnośnej ustawy mającej być przedłożoną Wysokiemu Sejmowi.

Podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd, czy i kiedy wdroży regulacyę rzeki Prutu od Śniatyna w górę rzeki Czeremoszu.

Lwów, dnia 14. listopada 1905.

Interpelanci:

Krzysztofowicz, Moysa w. r.

Piniński, Schnell, Borkowski, Sozański, Paygert, Trzecieski, Traczewski, Baworowski, Czaykowski Wł., Korytowski, T. Cieński, A. Teodorowicz, Struszkiewicz.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Interpelacya

do c. k. Rządu

w sprawie brutalnego zachowania się c. k. policyi we Lwowie w dniu 12. listopada 1905.

W dniu 12. listopada b. r. wydarzył się we Lwowie fakt, który żywem oburzeniem musiał przejąć każdego beztronnego widza, jak i w ogóle każdego, komu zależy na należytem wykonywaniu ustaw o swobodzie obywatelskiej, jak i bezpieczeństwie publicznem.

Dnia tego około 6 godziny wieczorem znalazł się liczniejszy lecz całkiem spokojny zastęp ludzi narodowości ruskiej, do której i ludzie innej narodowości przyłączyli się, na ulicy Trybunalskiej, chcąc dostać się na rynek. Lecz tu zastąpił im nagle drogę podwójny kordon pieszej policyi poza którym ustawił się w rząd także cały oddział policyi konnej. Nikt z tłumu nie krzyczał, nikt z tłumu nie groził, przeciwnie jeden z pomiędzy tłumu podniesiony na rękach wzywał tłum do powrotu spokojnie nazad. Lecz mimo to, że tłum tego wezwania usłuchał i powoli zaczął zwracać c. k. komisarz policyi bez żadnego ostrzeżenia tłumu dał znak, za którym pierwszy szereg policyi pieszej dał na tłum kilka wystrzałów, poczem drugi rząd dobył szabel i pędził między uciekający tłum rąbiąc i bijąc kogo dopadł. Nie darowała swego i policya konna, która galopem przyjechała się po bezbronnych. Krzyk, jojk, padających i ranionych, tupot końskich kopyt i głuchy łoskot od uderzeń szabel policyjskich mięszały się razem w dziką, piekielną harmonię. Policyanci bili, szturkali i rąbali kogo dopadli, było to dla nich tem łatwiejsze, że ulica Trybunalska wąziutka i ciemna i uczestnicy pochodu nie mieli gdzie schronić się przed szarzą. Cała Trybunalska ulica pokryła się w jednej chwili setkami ludzi, którzy nie mając gdzie schronić się, padali na bruk tratowani przez uciekających i kopytami koni policyantów.

Policya wprost siekła niewinną publiczność, a liczba ranionych wynosi zwyż 30. Podczas tego zaczęły się gromadzić w rynku tłumy ciekawych ludzi również bez różnicy narodowości i między nimi byli i gimnazyaliści, którzy w demonstracyi, żadnego udziału nie brali. Na tych uczniów co stali na rynku koło domu „Proświty“ gdzie właśnie odbywała się zabawa urządzili policyjni komisarze formalne łowy i kazali aresztować zupełnie niewinnych studentów. Świadkiem takich aresztowań był akademik St. Baran, który w towarzystwie całej ławy policyantów udał się z aresztowanymi na inspekcyę policyi..... Wszystkie takie rzeczy w XX. wieku i w państwie i kraju, który nazywa siebie konstytucyjnym wyglądają nawet jako nieprawdopodobne i niemożliwe, gdyby na wszystko tu powiedziane nie było dostatecznych dowodów i świadków.

Świadek Wasyl Skokun, diak św. Jura opowiada, że wieczorem ulicą Trybunalską udał się na przechadzkę ze swoją żoną i

widział jak policyanci zupełnie bez potrzeby i przyczyny rzucali się na przechodniów roztrącając ich i bijąc szablami i kułakami.

Poseł sejmowy ks. Effinowicz mieszka w hotelu pod Trzema koronami, wyglądnąwszy przez okno widział jak policya tak piesza jak i konna masakrowała nawet dzieci, czego już nie mogło ścierpieć wielu również przypatrujących się z okien Polaków tak panów jak i pań i głośno na policyę krzyczało: „Fe! Wstyd, hańba! za co bijecie dzieci?... Poseł ks. Bohaczewski przechodząc przez rynek do Proświty, widział, jak policyanci piesi, gdy tylko dwóch lub trzech ludzi zobaczyli razem zaraz do nich rozpędzali się z kułakami, zaciśniętemi zębami i niemożliwemi przekleństwami. Ten sam poseł widział, jak dwaj policyanci, wziąwszy między siebie jednego studenta, spieszyli niemożliwie szybkim krokiem i zmuszali studenta prawie omdlewającego, ażeby i on tak szybkim krokiem jak oni postępował. Wkońcu słyszał on jeszcze dwa razy wystrzały z strzelb. Świadek, służący Grand Hotelu Ludwik Jaryn widział, jak w stronę ulicy Jagiellońskiej jechało 3 dorożki. Na każdej z tych dorożek stało po jednej i po drugiej stronie na stopniach po dwóch policyantów, którzy sparli się do środka, przyduszali i przytrzymywali rzekomych demonstrantów.

Urzędnik Iwan Hrozyk spotkał na ulicy dyrektora Borkowskiego, który stał oniemiały z przestrachu, bez nakrycia głowy i drżący na całem ciele.

Lecz dajmy głos samemu p. dyrektorowi gimnazyum Borkowskiemu, który jako widz i poszkodowany, jak również ze względu na swoje stanowisko i wiek może zasługuje na wiarę. Otóż pisze on:

Ja poszedłem na wiec razem z córką i to tem śmielej, bo wiedziałem napewno, że będzie on poważny, spokojny i krótki. Poszedłem, chociaż nie miałem czasu, bo mając tego dnia wyjeżdżać w ważnych sprawach rodzinnych na kilka dni ze Lwowa, miałem jeszcze przed wyjazdem wykończyć niektóre pilne roboty. Po ukończeniu wiecu rwałem się, ażeby czemprędzej wyjść z sali i pójść prosto do domu. Rzecz łatwo zrozumiała, że, spiesząc się do domu, nie wpadłem na myśl, ażeby wyszedłszy na ulicę pozostać z tyłu i pójść sobie w wprost przeciwnym kierunku daleko kołując do domu. Poszedłem zwykłą drogą w stronę Maryackiego placu i to tem śmielej, że na ulicy było zupełnie przestronnie. Lecz ledwie doszliśmy do kościoła Jezuitów, jak zatrzymaliśmy się w takim ścisku, że jak to mówią, ani naprzód, ani wstecz. Uspokajaliśmy się tem, że na placu koło Jezuitów przerzedzi się tłum tak, że będzie można wyzwolić się. Okazało się to jednak niemożliwem i my jakoby falą rzeki niesieni, radzi nieradzi, popłynęli w ulicę Trybunalską znowu uspakając się, że niebawem wyjdziemy na rynek i tam już będziemy wolni. W tej myśli staraliśmy się, o ile to było możliwem, przeciskać się naprzód, ażeby czem prędzej wyzwolić się z ścisku. Lecz stało się coś niespodziewanego, przynajmniej dla mnie, co pierwszy raz w życiu znalazłem się w takiej przygodzie. Cały tłum zatrzymał się; nie można ani naprzód postąpić, ani cofnąć się, bo z tyłu zrobił się jeszcze większy ścisk. Naraz poczynają ludzie z przed nas cofać się. Pieśń — zdaje się „Szcze ne wmerła „Ukraina“ — ucichła. Na samym przodzie słychać jakieś krzyki. Tłum znowu przystanął. Słychać czyjąś przemowę. Widzę, że ktoś podniesiony na rękach w górę silnym głosem wzywa ludzi, ażeby spokojnie rozejść się. Podczas tej przemowy na samym przodzie zrobiło się trochę wolniej, tak, że ja z córką mogliśmy postąpić jeszcze bliżej do wychodu na rynek i z środka ulicy zawrócić blisko trotoaru, co prowadzi po pod hotel i restauracyę. Gdy tak stoimy i chwilę czekamy, ażeby przed nami trochę przerzedziło się, naraz rzucają się ludzie z przed nas do dzikiej ucieczki, a za nimi przy bardzo słabem oświetleniu

ulicy błysły podniesione w górę szable. Nie zdążyłem jeszcze z córką odwrócić się, jak wpada na nas kilku policyantów z podniesionemi szablami, a drugą ręką uderzają nas w piersi tak; że my oboje przewrócili się na wznak w błoto. Podnieść się niema sposobu, bo ludzie uciekają dalej i depczą nas nogami. Ja leżę prawie bez pamięci, córka koło mnie w rozpaczy o moje życie. Wtem wpada na nas znowu trzech innych policyantów i zaczyna nas płazować szablami, chociaż oboje leżeliśmy milcząc, do góry twarzą na ziemi. Na szczęście jakoś przerzedziło się i mogliśmy podnieść się. Lecz mego kapelusza niema, parasola mego i córki również, kapelusz córki w błocie, jednego kalosza niema. Ja ledwie stoję, bo padając otłukłem sobie kości; postąpić także nie mogę, bo w prawej goleni czuję dotkliwy ból. Pokazało się potem, że goleń potłuczona i zraniona; pewnie ktoś, uciekając powierzch mnie, poczęstował mnie zdrowym obcasem. Rozumie się samo przez się, że odzież nasza zupełnie zniszczona, głowa, twarz, włosy oblepione błotem. Ledwie opamiętaliśmy się z przestrachu i podziwu aż tu pędzi na nas kilku konnych policyantów; lecz jakoś udało się nam usunąć na bok, bo w tem miejscu, gdzie staliśmy i rozglądaliśmy się jeszcze za straconemi rzeczami, było już próżno. Przeczekaliśmy chwilę, póki straż bezpieczeństwa nie dokończy swego dzieła oczyszczenia ulicy.

Oto sucho i przedmiotowo opowiedziana przygoda, jaka „na gładkiej drodze“ w stołecznem mieście halickiej Rusi spotkała mnie i moją córkę dnia 12 listopada 1905 około $5^1/_2$ godziny wieczorem. A teraz jeszcze kilka również przedmiotowych uwag.

Ani ja, ani moja córka przez cały czas naszego mimowolnego, demonstracyjnego pochodu nie odezwaliśmy się ani jednem słowem, nawet nie spiewaliśmy pieśni, bo nie mamy do tego głosu, niczem i nigdy nie okazaliśmy najmniejszego sprzeciwienia się władzy, ani jej organom, ba nawet nie widzieliśmy, ani słyszeliśmy głosu żadnej władzy — chociaż, co prawda, gdybyśmy byli i usłyszeli jakieś tam „rozejść się!“ to po prostu nie było fizycznej możności „rozejść się“. Gdy zobaczyłem połyskujące szable, wtedy domyśliłem się, że policya pewnie zagrodziła wchód do rynku. Samych policyantów jeszcze i wtedy nie widziałem (powtarzam, że na ulicy było jakby umyślnie prawie *całkiem ciemno*), a zobaczyłem ich aż wtedy, gdy napadli na nas, na mnie i na córkę i z dzikością moskiewskiej „czarnej sotni“ powalili nas w błoto.

Nie mogę wyjść z podziwu, jaka mogła być rozumna racya zagradzać ulicę od rynku. Ależ do tego czasu nie było żadnego nieporządku, żadnych t. zw. ekscesów, boż samego spiewu (spiewano „Szcze ne wmerła Ukraina“, „Ne pora“ i jeszcze jakąś pieśń kozacką, której ja nie znam nie można jeszcze nazywać „ekscesem“ przecież teraz spiewają wszyscy i wszędzie! W rynku byłaby jakaś, pewnie znaczna część spokojnie rozeszła się, inni może — nie wiem, lecz może — byliby poszli pod magistrat i znowu coś zaśpiewali i na tem byłaby się skończyła ta demonstracya bez najmniejszej i niczyjej szkody. Takie demostracye, o ile wiem z gazetwładze znoszą spokojnie, a czasem, o ile można domyślać się, nawet chętnie znoszą! W każdym razie rola straży bezpieczeństwa zupełnie nie byłaby spoźnioną wtedy, gdyby naprawdę już zanosiło się na ekscesy; lecz tym razem nie było najmniejszych oznak któreby wskazywały na to. Lecz pierwszy raz w życiu znalazłem się w takiej przygodzie, więc może nie umiem osądzić sprawy.

W każdym razie, gdy już potrzeba było koniecznie nie dopuścić pochodu do rynku, bo może tam na ziemi urządził p. Kazimierz Lewicki lub Bracia Quest (bez gniewu do nich mówiąc) wystawę szkła lub porcelany, to jedynie rozumnem było zagrodzić ulicę Trybunalską od strony Jezuitów, a nie puszczać ludzi w wązką, zupełnie ciemną i krótką ulicę, jakby ryby

w sak, ażeby potem tem pewniej i wygodniej dokonać konstytucyjnej masakry!

Na ostatek dodam, że przeczekawszy chwilę, póki ulica „oczyści się“, a my przyjdziemy do siebie, poszliśmy na inspekcyę c. k. Policyi i złożyliśmy do protokołu tam skargę z powodu naszej krzywdy i szkody, którą mogliśmy zarazem za świeża zaprezentować do oczu. Potłuczenia i pobicia, jakich doznaliśmy, odzywają się aż dzisiaj na dobre. Głównie od upadku, a może i pobicia nie mogę obrócić się, górne żebra z prawego boku bolą niewymownie przy każdem dotknięciu, ruchu, a nawet przy oddychaniu; nie mogę ani chodzić, ani stać, bo prawa noga potłuczona od goleni aż do siedzenia i kłębu. Z mniejszemi uszkodzeniami na ciele wyszła córka, lecz i ona ma siniaki po prawej stronie ciała. *Aleks. Borkowski.*

Oto są dowody i fakty, jakie mogliśmy tylko na prędce zebrać. Lecz już i one są w mocy poważnie nas zaniepokoić, bo dowodzą jasno, że c. k. organa bezpieczeństwa nawet tu pod bokiem najwyższych krajowych władz są w stanie to bezpieczeństwo publiczne same zakłócić, swobodę obywatelską związać, odebrać, złamać i zdeptać, nad bezbronnymi obywatelami znęcać się i formalną masakrę spokojnych obywateli urządzić.

Z tego powodu zapytują podpisani:

I. Czy wiadomem jest to wszystko c. k. Rządowi i jak potrafi on to usprawiedliwić?

II. Jaką satysfakcyę da c. k. Rząd ciężko pokrzywdzonym obywatelom?

III. Jak zamyśla c. k. Rząd ukarać winnych c. k. funkcyonaryuszy policyi?

IV. Co zamyśla c. k. Rząd zarządzić, ażeby takie rzeczy na przyszłość nie powtarzały się, a specyalnie ażeby zagwarantowana przez konstytucyę wolność obywatelska i bezpieczeństwo publiczne tu we Lwowie przez c. k. organa bezpieczeństwa nie były naruszane?

Interpelant:
Oleśnicki w. r.

Effinowicz, Bohaczewski, Staruch, Ostapczuk, Huryk, Barabasz, Mogilnicki, Jan Stapiński, Krempa, Bojko, F. Włodek, Korol, Glidziuk, Mazikiewicz.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby zarządził w warsztatach c. k. kolei państwowych w Galicyi wschodniej świątkowanie uroczystych świąt gr. kat. obrządku.

Lwów, dnia 15. listopada 1905.

Wnioskodawca:
Oleśnicki w. r.

Szeptycki, Czechowicz, Effinowicz, Mogilnicki, Staruch, Ostapczuk, Huryk, Barabasz, Stapiński, Krempa, Bojko, F. Włodek, Korol, Glidziuk.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanego wniosku umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Krempy o przyznanie dodatku drożyźnianego nauczycielstwu ludowemu w powiatach mieleckim, tarnobrzeskim i ropczyckim.

Przemawia p. Krempa, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi przemysłowej

z czynności Wydziału krajowego w zakresie krajowego przemysłu. (Szkoły zawodowe).

Sprawozdawca p. Żardecki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 22. września 1905 l. 88.617 i dołączone do niego sprawozdanie z czynności krajowej komisyi dla spraw przemysłowych w zakresię szkół zawodowych.

II. Sejm wzywa c. k. Rząd:

1. ażeby ze Skarbu państwa przyznawał wyższe zasiłki na utrzymanie krajowych szkół zawodowych;

2. ażeby dla kursów majsterskich i wędrownych, urządzanych z ramienia c. k. Ministerstwa handlu, starał się o nauczycieli władających dokładnie językiem krajowym;

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy aby stabilizował na dotychczasowych posadach:

a) Jana Trojnara, fachowego instruktora w krajowej szkole sukienniczej w Rakszawie, ze stałą płacą tysiąca ośmiuset koron rocznie prócz mieszkania w naturze;

b) Józefa Wiecha, fachowego instruktora w tejże szkole, ze stałą płacą tysiąca ośmiuset koron rocznie prócz mieszkania w naturze;

c) Ewę Antoniewiczównę, kierowniczkę krajowej szkoły hafciarskiej w Makowie, ze stałą roczną płacą tysiąca czterystu czterdziestu koron prócz mieszkania w naturze, ewentualnie ryczałtu 200 K;

oraz przyznał im prawo do emerytury na równi z innymi stabilizowanymi urzędnikami krajowymi, wymienionymi w §. 12. ust. 2. lit. b) statutu emerytalnego, uchwalonego przez Sejm dnia 21. stycznia 1889. tudzież z zastosowaniem uchwały sejmowej z dnia 3. stycznia 1874 i pod warunkami tą uchwałą określonymi wymierzał:

a) Janowi Trojnarowi i Józefowi Wiechowi trzy pięciolecia po 180 K rocznie;

b) Ewie Antoniewiczównie trzy pięciolecia po 160 K rocznie.

Służba policzalna do emerytury poczyna się liczyć od dnia przyjęcia do służby krajowej, do pięcioleci zaś od uchwały sejmowej.

IV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu:

1. ażeby przez odpowiednie finansowe poparcie przyszedł w pomoc zorganizowaniu większej produkcyi zabawkarskiej przy krajowym warsztacie naukowym dla wyrobu zabawek w Jaworowie;

2. ażeby idąc w pomoc wydatniejszej produkcyi koszykarskiej w kraju, udzielał pożyczek z odpowiednich funduszów na cele rolnicze, na kulturę łoziny koszykarskiej, której brak zaczyna się w kraju odczuwać;

3. ażeby przyznał wydatną pomoc na wzięcie udziału w wystawie przemysłu austryackiego w Londynie w roku 1906.

Przemawia p. Szponder i stawia następującą rezolucyę:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przy wydzierżawianiu i sprzedawaniu łoziny na terenach rządowych w pierwszym rzędzie uwzględniał szkoły koszykarskie i drobnych producentów, a nie oddawał jak dotąd wielkich obszarów łoziny w ręce tylko jednego przedsiębiorcy, co jest w wysokim stopniu szkodliwem dla rozwoju przemysłu koszykarskiego, a zwłaszcza wykonywanego przez drobnych przemysłowców.

Izba popiera rezolucyę p. Szpondra.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Jahl.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p.

sprawozdawca i przyjmuje imieniem komisyi rezolucyę p. Szpondra.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowwego z dnia 22. września 1905 L. 88.617 i dołączone do niego sprawozdanie z czynności krajowej komisyi dla spraw przemysłowych w zakresie szkół zawodowych.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek I. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

II. Sejm wzywa c. k. Rząd:

1. ażeby ze Skarbu państwa przyznawał wyższe zasiłki na utrzymanie krajowych szkół zawodowych;

2. ażeby dla kursów majsterskich i wędrownych, urządzanych z ramienia c. k. Ministerstwa handlu, starał się o nauczycieli władających dokładnie językiem krajowym.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek II. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby stabilizował na dotychczasowych posadach:

a) Jana Trojnara, fachowego instruktora w krajowej szkole sukienniczej w Rakszawie, ze stałą płacą tysiąca ośmiuset koron rocznie prócz mieszkania w naturze;

b) Józefa Wiecha, fachowego instruktora w tejże szkole, ze stałą płacą tysiąca ośmiuset koron rocznie prócz mieszkania w naturze;

c) Ewę Antoniewiczównę, kierowniczkę krajowej szkoły hafciarskiej w Makowie, ze stałą roczną płacą tysiąca czterystu czterdziestu koron prócz mieszkania w naturze, ewentualnie ryczałtu 200 K;

oraz przyznał im prawo do emerytury na równi z innymi stabilizowanymi urzędnikami krajowymi, wymienionymi w §. 12. ust. 2. lit. b) statutu emerytalnego, uchwalonego przez Sejm dnia 21. stycznia 1889, tudzież z zastosowaniem uchwały sejmowej z dnia 3. stycznia 1874 i pod warunkami tą uchwałą określonymi wymierzał:

a) Janowi Trojnarowi i Józefowi Wiechowi trzy pięciolecia po 180 K rocznie;

b) Ewie Antoniewiczównie trzy pięciolecia po 160 K rocznie.

Służba policzalna do emerytury poczyna się liczyć od dnia przyjęcia do służby krajowej, do pięcioleci zaś od uchwały sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek III. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

IV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu:

1. ażeby przez odpowiednie finansowe poparcie przyszedł w pomoc zorganizowaniu większej producyi zabawkarskiej przy krajowym warsztacie naukowym dla wyrobu zabawek w Jaworowie;

2. ażeby idąc w pomoc wydatniejszej produkcyi koszykarskiej w kraju, udzielał pożyczek z odpowiednich funduszów na cele rolnicze, na kulturę łoziny koszykarskiej, której brak zaczyna się w kraju odczuwać;

3. ażeby przyznał wydatną pomoc na wzięcie udziału w wystawie przemysłu austryackiego w Londynie w r. 1906.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek IV. komisyi.

Marszałek odczytuje rezolucyę p. Szpondra.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala rezolucyę p. Szpondra przyjętą przez p. sprawozdawcę imieniem komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego tyczącem się wprowadzenia w życie ustawy z 2. lutego 1905 Dz. u. kr. Nr. 26 o krajowym funduszu sierocym.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

1) Sprawozdanie Wydziału krajowego z 20 września 19.5 LW. 88.381/905, tyczące się wprowadzenia w życie ustawy z dnia 2. lutego 1905 Dz. u. kr. Nr. 26 o krajowym funduszu sierocym — Sejm przyjmuje do wiadomości.

2) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby zestawił wykaz z całego kraju sierót dzieci zaniedbanych i opuszczonych, do których się odnosi krajowy fundusz sierocy, celem dania podstawy do akcyi, jaka rozwiniętą być powinna i w jakim kierunku.

3) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby zestawił wykaz instytucyj humanitarnych w kraju, zajmujących się wychowaniem sierót, dzieci opuszczonych i zaniedbanych, oraz wykaz tych instytucyj, któreby przy subwencyonowaniu ich przez kraj z krajowego funduszu sierocego stale wychowaniem sierót, dzieci opuszczonych i zaniedbanych zajmować się zechciały.

4,) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby wziął pod rozwagę, czy nie należałoby w wschodniej i zachodniej części kraju założyć po jednym zakładzie wychowawczym krajowym dla sierót, dzieci zaniedbanych i opuszczonych w miejscowościach na ten cel najwięcej się nadających i na gruntach na ten cel przez dotyczącą gminę bezzpłatnie odstąpić się mających.

5) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w najbliższej przyszłości wdrożył akcyę i pertraktacye z c. k. Rządem, zmierzającą do skłonienia c. k. Rządu do wydania ustawy, na zasadzie którejby nadwyżki z obrotu kas sierocych zbiorowych stale i raz na zawsze funduszowi krajowemu sierocemu przekazywanemi były, a nie jak dotąd tylko na przeciąg lat dziesięciu

6) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby na przyszłość nie wiązał interesowanych instytucyj, które o przyjęcie na wychowanie sierót, dzieci opuszczonych i zaniedbanych wnioski czynić mają prawo, terminem jednorazowym w roku, a nadto, aby dla c. k. Sądów opiekuńczych w udzielaniu opinij co do sierót i t. d. atrybucye dzisiaj bardzo ograniczone rozszerzył.

W ten sposób załatwioną została także petycya Rady miasta Krakowa z 8/10. 1904 l. 754.

Przemawia p. Maryewski i stawia poprawkę, aby po słowie „opuszczonych" zawartem w 3 wierszu z góry wniosku 4 komisyi dodał słowa i „podrzutków".

Izba popiera tę poprawkę p. Maryewskiego.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Glidziuk.

Przemawia p. Stojałowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego z 20. września 1905 LW. 88.381/905, tyczące się wprowadzenia w życie ustawy z dnia 2. lutego 1905 Dz u. kr. Nr. 26 o krajowym funduszu sierocym — Sejm przyjmuje do wiadomości.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek 1. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu

ażeby zestawił wykaz z całego kraju sierót, dzieci zaniedbanych i opuszczonych, do których się odnosi krajowy fundusz sierocy, celem dania podstawy do akcyi, jaka rozwiniętą być powinna i w jakim kierunku.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 2. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby zestawił wykaz instytucyj humanitarnych w kraju zajmujących się wychowaniem sierót, dzieci opuszczonych i zaniedbanych, oraz wykaz tych instytucyj, któreby przy subwencyonowaniu ich przez kraj z krajowego funduszu sierocego stale wychowaniem sierót, dzieci opuszczonych i zaniedbanych zajmować się zechciały.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 3. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby wziął pod rozwagę, czy nie należałoby w wschodniej i zachodniej części kraju założyć po jednym zakładzie wychowawczym krajowym dla sierót, dzieci zaniedbanych i opuszczonych w miejscowościach na ten cel najwięcej się nadających i na gruntach na ten cel przez dotyczącą gminę bezpłatnie odstąpić się mających.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Maryewskiego.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala wniosek 4. komisyi bez rozprawy, a oddzielnie poprawkę p. Maryewskiego odrzuca.

Sprawozdawca czyta:

5) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w najbliższej przyszłości wdrożył akcyę i pertraktacye z c. k. Rządem, zmierzającą do skłonienia c. k. Rządu do wydania ustawy, na zasadzie którejby nadwyżki z obrotu kas sierocych zbiorowych stale i raz na zawsze funduszowi krajowemu sierocemu przekazywanemi były, a nie jak dotąd tylko na przeciąg lat dziesięciu.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek. 5. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

6) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby na przyszłość nie wiązał interesowanych instytucyj, które o przyjęcie na wychowanie sierót, dzieci opuszczonych i zaniedbanych wnioski czynić mają prawo, terminem jednorazowym w roku, a nadto, aby dla c. k. Sądów opiekuńczych w udzielaniu opinij co do sierót itd. atrybucye dzisiaj bardzo ograniczone rozszerzył.

W ten sposób załatwioną została także petycya Rady miasta Krakowa z 8/10. 1904 l. 754.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 6. komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi przemysłowej w sprawie petycyi stowarzyszenia rękodzielników i przemysłowców w Skawinie o konkurencyi wytwarzanej przez domy karne.

Sprawozdawca p. Paygert uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wzywa się c. k. Rząd, aby ściśle przestrzegano zasady, iż praca przemysłowa po więzieniach i domach karnych ma służyć wyłącznie potrzebom własnym i urzędów państwowych, aby dostaw tych nie przydzielano im zapomocą konkursów i licytacyi; zgłoszenia zarządów więzień i domów karnych nie mają żadnych cen zawierać, będą im wypłacane ceny przyznane oferentom prywatnym. Towary wyrabiane w więzieniach i domach karnych pod żadnym warunkiem nie śmią być przedmiotem handlu.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi przemysłowej o wniosku posła Paygerta w sprawie refakcyi dla transportu kolejowego spirytusu przeznaczonego do wywozu.

Sprawozdawca p. Paygert uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi: sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie zamiast słowa: „udzielił" ma być słowo „udzielał":

Wzywa się c. k. Rząd, aby refakcyi przyznawanej dotąd dla transportu spirytusu przeznaczonego do eksportu z Monarchii i wywozu do krajów alpejskich udzielał i nadal, a tem samem, aby przedłużył termin naznaczony w Nr. 100 Dziennika rozporządzeń kolejowych z 29. sierpnia b. r. na 31. marca 1906 na razie jak zwykle do końca kampanii, tj. do 31. sierpnia 1906.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi przemysłowej w sprawie petycyi gminy miasta Lwowa o przyczynienie się kraju do kosztów budowy i utrzymania gmachu Muzeum przemysłowego.

Sprawozdawca p. Paygert, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Petycyę gminy miasta Lwowa w sprawie przyczynienia się kraju do kosztów postawienia i utrzymania gmachu Muzeum przemysłowego odstępuje się Wydziałowi krajowemu do postawienia wniosku podczas następnej względnie bieżącej sesyi sejmowej, gdyby została odroczoną, który to wniosek, uwzględniając doniosłe znaczenie Muzeum dla rozwoju przemysłowego całego kraju: w miarę możności finansowej Skarbu krajowego prośbie powyższej zadość uczyni.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi drogowej z wniosku posła Trzecieskiego w przedmiocie objęcia w zarząd państwowy drogi gminnej z Rymanowa do Królika polskiego i tymczasowego subwencyonowania tej drogi z funduszów krajowych.

Sprawozdawca p. M. Urbański uwolniony na wniosek sekretarza p. Mycielskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi:

I. Sejm wzywa c. k. Rząd:

a) aby objął w zarząd państwowy drogę z Rymanowa do Królika polskiego;

b) aby przeprowadził rekonstrukcyę drogi państwowej w mieście Rymanowie.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby na podstawie §. 28 ustawy drogowej wziął pod przychylną rozwagę potrzebę subwencyonowania drogi gminnej I. klasy Rymanów-Królik polski do czasu objęcia tej drogi w zarząd państwowy.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala bez rozprawy wniosek I. komisyi.

Sprawozdawca odczytuje wniosek II. komisyi.

Przemawia p. Trzecieski.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Dąmbski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek II. komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi sanitarnej o wniosku posła Trzecieskiego w sprawie rozwoju zdrojowiska w Rymanowie i petycyi Polskiego Towarz. balneologicznego w Krakowie w sprawie zdrojowisk krajowych.

Sprawozdawca p. Gluziński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm poleca Wydziałowi krajowemu:

a) zwołanie ankiety w sprawie zdrojowisk krajowych pod przewodnictwem Wydziału krajowego;

b) sprawozdanie z tej ankiety, jak niemniej odpowiednie wnioski, projekta do zmiany ustaw i t d. — przedłoży Wydział krajowy na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi sanitarnej o wniosku p, Wursta w sprawie desinfekcyi używanej odzieży.

Sprawozdawca p. Mars uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi.

Sejm przekazuje wniosek p. Wursta Wydziałowi krajowemu do zbadania w porozumieniu z c. k. Rządem i do przedłożenia Sejmowi sprawozdania na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi sanitarnej o wniosku p. Wnrsta w sprawie zaopatrzenia wszystkich gmin w kraju w zdrową wodę do picia.

Sprawozdawca p. Mars uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, żeby się zaopiekował sprawą stopniowego zaopatrzenia całego kraju w zdrową wodę, aby poczynił stosowne badania i aby wyniki tych badań wraz z ewentualnym programem akcyi przedłożył na najbliższej sesyi sejmowej.

Przemawia p. Trzecieski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi sanitarnej o wniosku p. Oleśnickiego w sprawie budowy pawilonu wenerycznego przy powszechnym szpitalu w Stryju.

Sprawozdawca p. Wurst uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

„Wzywa się Wydział krajowy, ażeby jak najrychlej poczynił potrzebne kroki celem rozszerzenia powszechnego szpitala w Stryju przez pobudowanie i urządzenie pawilonu wenerycznego, a to przy pomocy funduszów powiatowych, krajowych i państwowych, analogicznie, jak to się stało przy szpitalach wenerycznych w Kosowie i Nadwórnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gminnej o sprawozdaniu Wydz. kraj. w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiat. w Husiatynie na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 30.000 K na pokrycie połowy kosztów rozszerzenia budynku szpitala powszechnego w Husiatynie.

Sprawozdawca p. Moysa uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt ustawy:

Ustawa

z dnia ..... w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Husiatynie na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 30.000 K.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Husiatynie zezwala się w myśl §. 24 ustawy o Reprezentacyi powiatowej zaciągnąć imieniem powiatu pożyczkę w kwocie 30.000 koron na pokrycie połowy kosztów rozszerzenia budynku szpitala powszechnego w Husiatynie.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie te ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala caly projekt ustawy *en bloc*

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 18. października 1905 L. 95.767 w sprawie petycyi gminy miasta Stryja o zezwolenie na pobór opłat policyjnych od przedstawień teatralnych, koncertów, widowisk, balów itd na rzecz miejscowego funduszu ubogich.

Sprawozdawca p. Mycielski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie w ostatnim wierszu ustępu 4 Art. I. zamiast słowa „od“ ma być słowo „po“:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy:

Ustawa

z dnia ...... w przedmiocie zezwolenia gminie miasta Stryja na pobór opłat policyjnych na rzecz funduszu miejscowych ubogich.

Art. I.

Gmina miasta Stryja pobierać będzie na rzecz funduszu miejscowych ubogich następujące opłaty policyjne:

1. Od każdego za opłatą wstępu urządzonego balu, pikniku, lub od każdej za opłatą wstępu urządzonej zabawy z tańcami, czy to w publicznym, czy też w prywatnym lokalu, opłatę stosownie do uznania Magistratu według trzech klas po dwanaście kor., ośm kor., lub cztery korony.

Bale, pikniki lub zabawy z tańcami, z których cały czysty dochód przeznaczony jest na cel dobroczynny, wolne są od opłaty.

2. Od przedstawień teatralnych, koncertów, produkcyi sztuk konnych, ogni sztucznych, produkcyi prestydygitatorskich, magicznych i t. p., za każde przedstawienie opłatę stosownie do uznania Magistratu, według trzech klas: po dwanaście koron, ośm koron, lub cztery korony.

Przedstawienia, z których cały czysty dochód przeznaczony jest na cele dobroczynne, wolne są od opłaty.

3. Od menażeryi, panoramy, kosmoramy, dioramy, ciemni optycznych (camera obscura), figur woskowych lub innych gabinetów, w miarę ich jakości i stosownie do uznania Magistratu, według trzech klas: po dwanaście koron, ośm koron i cztery

korony za każdy tydzień, zaś po trzydzieści sześć koron, dwadzieścia cztery koron, lub dwanaście koron za każdy miesiąc.

4. Od panoram przenośnych (skrzynkowych) tudzież od arfistów i innych muzykantów i kataryniarzy zarobkujących po ulicach, placach i domach, tudzież w publicznych lokalach opłatę po pięćdziesiąt halerzy za każdy tydzień.

5. Od produkcyi muzycznych w lokalach, t. j. w restauracyach, piwiarniach, kawiarniach i szynkowniach opłatę po sześćdziesiąt halerzy za każdy wieczór. Od produkcyi muzycznych zaś ze śpiewkami (tingle-tangle, café concert, café chantan), lub z przedstawieniami teatralnemi połączonych, opłatę za każdy wieczór po dwie korony.

Art. II.

Każde uszczuplenie dochodu z powyższych opłat karane będzie grzywną przypadającą funduszowi miejscowych ubogich w wysokości dwu do pięciokrotnej opłaty uszczuplonej, a w razie niemożności ściągnięcia tej grzywny aresztem w stosunku jednego dnia za każdych dziesięć koron grzywny.

Art. III.

Postępowanie karne w razie wykroczenia przeciw postanowieniom tej ustawy i orzekanie kar przysługuje burmistrzowi miasta, względnie jego zastępcy.

Art. IV.

Od wymiaru powyższych opłat, tudzież od orzeczeń karnych można odwołać się w terminie i w sposób przewidziany postanowieniami ustawy z dnia 13. marca 1889 Dz. ust. kraj. Nr. 24.

Art. V.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi górniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych.

Sprawozdawca p. Wiśniewski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie w ostatnim wierszu wniosku komisyi zamiast słowa „butniczy" ma być „hutniczy":

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności górniczych w ciągu r. 1904 i połowy roku 1905 przyjmuje się do wiadomości.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu:

a) aby czynił dalsze starania u c. k. Rządu o uzyskanie dla kraj. stacyi doświadczalnej dla produktów naftowych charakteru instytucyi publicznej i subwencyi z funduszów rządowych;

b) aby tak samo czynił starania o urządzenie stacyi doświadczalnej dla przyrządów i narzędzi wiertniczych przy c. k. Szkole politechnicznej we Lwowie.

3. Ponawiając uchwałę z dnia 13. lutego 1894, wzywa Sejm c. k. Rząd, aby w najkrótszym czasie urządził w c. k. Szkole politechnicznej we Lwowie V. górniczo-hutniczy Wydział.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Małachowski.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Jahl.

Przemawia p. Trzecieski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1—3 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 8 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 2 minut 10 po południu,

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 15. listopada 1905.

Początek o godzinie minut 30 wieczorem.

Marszałek skonstatowawszy dostateczną liczbę posłów, otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi bankowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiosie zmian statutu Banku krajowego i o akcyi w kierunku przyspieszenia budowy gmachów publicznych.

Sprawozdawca p. Merunowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

I Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego o zmianach statutu Banku krajowego do wiadomości.

II. Sejm uchyla postanowienie §. 3. B. al. 1. statutu Banku krajowego w dotychczasowem brzmieniu i uchwala, iż postanowienie to ma odtąd brzmieć, jak następuje:

„B. Oddział komunalny obejmuje udzielanie pożyczek spłacalnych ratami:

1. funduszowi krajowemu, powiatom i gminom“;

2. Sejm uchwala jako alineę 4. §. 3. B statutu Banku krajowego:

„4. prywatnym przedsiębiorstwom budowli i innych robót publicznych za skryptami dłużnemi, zeznanemi przez dotyczących przedsiębiorców, względnie ich spółki, w każdym razie tylko do wysokości sumy, której oprocentowanie wraz z dodatkiem administracyjnym i amortyzacya, planem umorzenia przewidziana, są zapewnione bezwarunkowym przekazem na płatne w annuitetach, a należne: od państwa, kraju, powiatu, lub gminy wynagrodzenie za wykonaną budowę lub inną robotę publiczną“.

3. Sejm uchyla alineę 1. §. 36. statutu Banku krajowego w dotychczasowem brzmieniu i uchwala, iż na przyszłość taż alinea ma brzmieć, jak następuje:

„§ 36. Bank udzielać będzie pożyczki w obligacyach komunalnych:

1. Funduszowi krajowemu, powiatom i gminom:

a) na spłatę lub ułatwienie spłaty wysoko oprocentowanych długów, powiatów, gmin i członków gminy;

b) na inwestycye i przedsiębiorstwa produkcyjne oraz na zakładanie lub zasilanie powiatowych lub gminnych zakładów pożyczkowych;

c) na cele użyteczności publicznej, nie wchodzące w zakres bieżącej gospodarki“.

4. Sejm uchwala jako alineę 4 §. 36. statutu Banku krajowego następujący ustęp:

„4. prywatnym przedsiębiorstwom budowli i innych robót publicznych, które za wynagrodzeniem płatnem w annuitetach dla: państwa, kraju, powiatu lub gminy mają być wykonane, przyczem pożyczka nie może nigdy przewyższać kontraktem ustalonego wynagrodzenia za wykonanie da-

nej w przedsiębiorstwo budowli lub innej roboty publicznej i tak oprocentowanie wraz z dodatkiem administracyjnym jak i planem umorzenia przewidziana amortyzacya muszą być zapewnione bezwarunkowym przekazem na płatne w annuitetach wynagrodzenie".

5. Sejm uchyla §. 43 statutu Banku krajowego w dotychczasowem brzmieniu i uchwala, iż §. 43 ma odtąd brzmieć, jak następuje:

„§. 43. Bank krajowy wydawać może obligacye komunalne na podstawie i do wysokości pożyczek komunalnych, udzielonych funduszowi krajowemu, powiatom lub gminom, dalej towarzystwom zaliczkowym utworzonym na podstawie ustawy z 9. kwietnia 1873 r. Dz. u. p. Nr. 70, powiatowym lub gminnym kasom oszczędności, wszystkim tym instytucyom za poręką gmin lub powiatów przyjętą zgodnie z ustawą, dalej spółkom wodnym, utworzonym na podstawie ustawy państwowej z d. 30. maja 1869 Dz. u. p. Nr. 93 i ustawy krajowej z d. 14. marca 1875 Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 38 i wreszcie prywatnym przedsiębiorstwom budowli i innych robót publicznych (§. 36. 4)".

6. Sejm uchyla ustęp B §. 109. statutu Banku krajowego w dotychczasowem brzmieniu i uchwala, iż ustęp ten ma odtąd brzmieć, jak następuje:

„B. w dziale komunalnym:

„2. przyznawanie na wniosek Dyrekcyi pożyczek komunalnych (§. 36.) i potwierdzanie na obligacyach komunalnych, że zostały wydane na podstawie pożyczki udzielonej funduszowi krajowemu, powiatowi, gminie, względnie towarzystwu zaliczkowemu, kasie oszczędności powiatowej lub gminnej za poręką powiatu lub gminy, przyjętą zgodnie z ustawą, dalej spółce wodnej, lub wreszcie prywatnemu przedsiębiorstwu budowli lub innych robót publicznych (§. 47. g.)".

7. Sejm uchyla postanowienie §. 112. ustęp 2. statutu Banku krajowego w dotychczasowem brzmieniu i uchwala, iż postanowienie to ma odtąd brzmieć, jak następuje:

„2. ustanowienie stopy procentowej dla pożyczek hipotecznych, komunalnych i kolejowych i wysokości dodatku na koszta zarządu (§§. 11., 37. i 58.), oraz ustanowienie stopy procentowej prowizyi zwłoki (§. 14)".

III. Uchwała.

„Zwrot wkładek oszczędności, lokowanych w Banku krajowym Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem i opłatę odsetek od tychże wkładek poręcza posiadaczom książeczek wkładkowych przedewszystkiem Bank krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem swojemi aktywami i funduszem rezerwowym, a w dalszym rzędzie, aż do wysokości (20,000.000) dwudziestu milionów koron, gwarantuje te wypłaty fundusz krajowy.

IV. Sejm uchyla postanowienia §. 89. ustęp 2 i 4 statutu Banku krajowego w dotychczasowem brzmieniu i uchwala, iż te postanowienia mają odtąd brzmieć, jak następuje:

§. 89. Ustęp 2. „Najniższa wkładka wynosić może 10 K, a ogólna suma wkładek oszczędności łącznie z zapadłemi odsetkami nie może przenosić sumy dwudziestu milionów koron".

§. 89. Ustęp 4: „Zwrot wkładek oszczędności i opłatę odsetek od tychże poręcza posiadaczom książeczek wkładkowych przedewszystkiem Bank krajowy swojemi aktywami i funduszem rezerwowym, a w dalszym rzędzie (subsydyarnie), aż do wysokości dwudziestu milionów (20,000.000) K, gwarantuje te wypłaty fundusz krajowy".

V. Sejm uchyla postanowienie §. 3. D. lit. n statutu Banku krajowego w dotychczasowem brzmieniu i uchwala, że postanowienie to ma odtąd brzmieć, jak następuje:

„n) przyjmowanie poręki za kredytowane przez Rząd podatki spożywcze i kredytowaną Wydziałowi krajowemu należytość za sól“.

VI. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby czuwał dalej nad sprawą szybszego niż dotąd postępu w budowie gmachów potrzebnych na odpowiednie umieszczenie urzędów i zakładów publicznych w naszym kraju — działając w porozumieniu z Bankiem krajowym, i o czynnościach swoich w tym zakresie aby zdawał Sejmowi sprawę.

VII. W szczególności poleca Sejm Wydziałowi krajowemu, iżby przygotował na najbliższą sesyę wnioski, zmierzające do ułatwienia budowy potrzebnej ilości szkół — ewentualnie przez rozkład kosztów budowy na raty amortyzacyjne.

VIII. Sejm wzywa c. k. Rząd ponownie ażeby przyspieszył w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem budowę gmachów własnych na odpowiednie celowi pomieszczenie c. k. urzędów i zakładów państwowych.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następującą poprawkę:

we wniosku VII. po słowie „szkół“ dodać słowa: „tudzież budowy kościołów względnie cerkwi, jak również budynków parafialnych“.

Izba popiera tę poprawkę p. Oleśnickiego.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński.

Przemawia p. Pastor.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

I. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego o zmianach statutu Banku krajowego do wiadomości.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek I. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

II. Sejm uchyla postanowienie §. 3. B al. 1. statutu Banku krajowego w dotychczasowem brzmieniu i uchwała, iż postanowienie to ma odtąd brzmieć, jak następuje:

„B. Oddział komunalny obejmuje udzielanie pożyczek spłacalnych ratami:

1. funduszowi krajowemu, powiatom i gminom“;

2. Sejm uchwala jako alineę 4. §. 3. B statutu Banku krajowego:

„4. prywatnym przedsiębiorstwom budowli i innych robót publicznych za skryptami dłużnymi, zeznanymi przez dotyczących przedsiębiorców, względnie ich spółki, w każdym razie tylko do wysokości sumy, której oprocentowanie wraz z dodatkiem administracyjnym i amortyzacya, planem umorzenia przewidziana, są zapewnione bezwarunkowym przekazem na płatne w annuitetach a należne: od państwa, kraju, powiatu lub gminy wynagrodzenie za wykonaną budowę lub inną robotę publiczną“.

3. Sejm uchyla alineę 1. §. 36. statutu Banku krajowego w dotychczasowem brzmieniu i uchwala, iż na przyszłość taż alinea ma brzmieć, jak następuje:

„§. 36. Bank udzielać będzie pożyczki w obligacyach komunalnych:

1. Funduszowi krajowemu, powiatom i gminom:

a) na spłatę lub ułatwienie spłaty wysoko oprocentowanych długów, powiatów, gmin i członków gminy;

b) na inwestycye i przedsiębiorstwa produkcyjne oraz na zakładanie lub zasilanie powiatowych lub gminnych zakładów pożyczkowych;

c) na cele użyteczności publicznej, nie wchodzące w zakres bieżącej gospodarki“.

4. Sejm uchwala jako alineę 4 §. 36. statutu Banku krajowego następujący ustęp.

„4 prywatnym przedsiębiorstwom budowli i innych robót publicznych, które za wynagrodzeniem płatnem w annuitetach dla: państwa, kraju, powiatu lub gminy mają być wykonane, przyczem pożyczka nie może nigdy przewyższać kontraktem ustalonego wynagrodzenia za wykonanie danej w przedsiębiorstwo budowli lub innej roboty publicznej i tak oprocentowanie wraz z dodatkiem administracyjnym, jak i planem umorzenia przewidziana amortyzacya muszą być zapewnione bezwarunkowym przekazem na płatne w annuitetach wynagrodzenie“.

Sejm uchyla §. 43. statutu Banku krajowego w dotychczasowem brzmieniu i uchwala, iż §. 43. ma odtąd brzmieć, jak następuje:

„§. 43. Bank krajowy wydawać może obligacye komunalne na podstawie i do wysokości pożyczek komunalnych, udzielonych funduszowi krajowemu, powiatom lub gminom, dalej towarzystwom zaliczkowym utworzonym na podstawie ustawy z 9. kwietnia 1873 r. Dz. u. p. Nr. 70, powiatowym lub gminnym kasom oszczędności, wszystkim tym instytucyom za poręką gmin lub powiatów przyjętą zgodnie z ustawą, dalej spółkom wodnym, utworzonym na podstawie ustawy państwowej z dnia 30. maja 1869 Dz. u. p. Nr. 93 i ustawy krajowej z dnia 14. marca 1875 Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 38 i wreszcie prywatnym przedsiębiorstwom budowli i innych robót publicznych (§. 36. 4).

6. Sejm uchyla ustęp B §. 109. statutu Banku krajowego w dotychczasowem brzmieniu i uchwala, iż ustęp ten ma odtąd brzmieć, jak następuje:

„B w dziale komunalnym:

„2. przyznawanie na wniosek Dyrekcyi pożyczek komunalnych (§. 36.) i potwierdzanie na obligacyach komunalnych, że zostały wydane na podstawie pożyczki udzielonej funduszowi krajowemu, powiatowi, gminie, względnie towarzystwu zaliczkowemu, kasie oszczędności powiatowej lub gminnej za poręką powiatu lub gminy przyjętą zgodnie z ustawą, dalej spółce wodnej, lub wreszcie prywatnemu przedsiębiorstwu budowli lub innych robót publicznych (§. 47. g)“.

7. Sejm uchyla postanowienie §. 112. ustęp 2 statutu Banku krajowego w dotychczasowem brzmieniu i uchwala, iż postanowienie to ma odtąd brzmieć, jak następuje:

„2 ustanowienie stopy procentowej dla pożyczek hipotecznych, komunalnych i kolejowych i wysokości dodatku na koszta zarządu (§§. 11., 37. i 58.), oraz ustanowienie stopy procentowej prowizyi zwłoki (§. 14.)“.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek II. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

III. Uchwała.

„Zwrot wkładek oszczędności, lokowanych w Banku krajowym Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem i opłatę odsetek od tychże wkładek poręcza posiadaczom książeczek wkładkowych przedewszystkiem Bank krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem swojemi aktywami i funszem rezerwowym, a w dalszym rzędzie, aż do wysokości (20,000.000) dwudziestu milionów koron, gwarantuje te wypłaty fundusz krajowy“.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek III. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

IV. Sejm uchyla postanowienia §. 89. ustęp 2. i 4. statutu Banku krajowego w dotychczasowem brzmieniu i uchwala, iż te postanowienia mają odtąd brzmieć, jak następuje:

§ 89. Ustęp 2. „Najniższa wkładka wy-

nosić może 10 K, a ogólna suma wkładek oszczędności łącznie z zapadłemi odsetkami nie może przenosić sumy dwudziestu milionów koron".

§ 89. Ustęp 4.: „Zwrot wkładek oszczędności i opłatę odsetek do tychże poręcza posiadaczom książeczek wkładkowych przedewszystkiem Bank krajowy swojemi aktywami i funduszem rezerwowym, a w dalszym rzędzie (subsydyarnie), aż do wysokości dwudziestu milionów (20,000.000) koron, gwarantuje te wypłaty fundusz krajowy".

Izba uchwala bez rozprawy wniosek IV. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

V. Sejm uchyla postanowienie § 3. D lit. n statutu Banku krajowego w dotychczasowem brzmieniu i uchwala, że postanowienie to ma odtąd brzmieć, jak następuje:

„n) przyjmowanie poręki za kredytowane przez Rząd podatki spożywcze i kredytowaną Wydziałowi krajowemu należność za sól".

Izba uchwala bez rozprawy wniosek V. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

VI. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby czuwał nad sprawą szybszego niż dotąd postępu w budowie gmachów potrzebnych na odpowiednie umieszczenie urzędów i zakładów publicznych w naszym kraju — działając w porozumieniu z Bankiem krajowym i o czynnościach swoich w tym zakresie aby zdawał Sejmowi sprawę.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek VI. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

VII. W szczególności poleca Sejm Wydziałowi krajowemu, iżby przygotował na najbliższą sesyę wnioski, zmierzające do ułatwienia budowy potrzebnej ilości szkół — ewentualnie przez rozkład kosztów budowy na raty amortyzacyjne.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Oleśnickiego, a mianowicie: po słowie „szkól" dodać słowa: „tudzież budowy kościołów względnie cerkwi, jak również budynków parafialnych".

Przemawia p. Pastor.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek VII. komisyi, a oddzielnie odrzuca poprawkę p. Oleśnickiego, odczytaną poprzednio przez Marszałka.

Sprawozdawca czyta:

VIII. Sejm wzywa c. k. Rząd ponownie ażeby przyspieszył w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem budowę gmachów własnych na odpowiednie celowi pomieszczenie c. k. urzędów i zakładów państwowych.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek VIII. komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z gminy Tyniowice-Chorzów w powiecie jarosławskim dwóch odrębnych gmin administracyjnych.

Sprawozdawca p. L. Cieński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy:

Ustawa

z dnia . . . . o rozłączeniu osad Tyniowice-Chorzów powiat Jarosław i utworzeniu z nich dwóch samoistnych gmin administracyjnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Osady Tyniowice Chorzów w powiecie

jarosławskim, tworzące obecnie jedną gminę administracyjną a dwie gminy katastralne, rozdziela się i tworzy się z nich dwie samoistne gminy administracyjne, jedną pod nawą Tyniowice, drugą zaś pod nazwą Chorzów, a to w granicach dotychczasowych gmin katastralnych.

Art. II.

Do dni sześćdziesięciu po ogłoszeniu niniejszej ustawy rozpisać należy wybory do nowych Reprezentacyi gminnych w Tyniowicach i Chorzowie.

W dniu, w którym nowe Reprezentacye gminne w Tyniowicach i Chorzowie ukonstytuują się, wchodzi w życie niniejsza ustawa.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc.*

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc.*

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie sejmowej komisyi podatkowej w przedmiocie prośby król. stoł. miasta Lwowa z dnia 6. października 1904 Ls. 627/478 o nadanie prawa dopoboru opłat gminnych od spadków na rzecz miejscowego funduszu ubogich.

Sprawozdawca p. Łazarski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Rezolucya.

Wzywa się c. k. Rząd, aby możliwie przyspieszył wydanie ustawy państwowej co do opłat od spadków, ażeby miasta większe, a w szczególności miasto Lwów mogło, z tej ustawy korzystając, postarać się w drodze ustawy krajowej o nadanie prawa do poboru opłat spadkowych na cele zaopatrywania względnie utrzymywania miejscowych ubogich.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej o wniosku posła Fruchtmana w przedmiocie powiększenia liczby posad radców dworu przy c. k. Najwyższym Sądzie we Wiedniu.

P. Czaykowski Władysław, w zastępstwie sprawozdawcy p. Fruchtmana, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najspieszniej zaradził dotkliwemu brakowi sił sędziowskich przy c. k. Najwyższym Trybunale we Wiedniu przez systemizowanie i obsadzenie wydatnej liczby nowych posad radców dworu przy tymże Trybunale i zaprzestał powoływać do Najwyższego Trybunału — jako siły pomocnicze — radców c. k. Sądów wyższych we Lwowie i Krakowie, przez co i tak szczupłe siły tych Sądów wyższych, a w dalszej konsekwencyi Trybunałów pierwszej instancyi ze szkodą wymiaru sprawiedliwości jeszcze bardziej uszczuplone zostają.

Przemawia p. Buynowski.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gminnej o petycyi miasta Tarnopola w przedmiocie wy-

dania ustawy o obowiązku właścicieli domów w tem mieście do wybudowania kanałów domowych i połączenia ich z publicznymi kanałami miejskimi, tudzież o prawie miasta Tarnopola do pobierania taks za to połączenie.

P. Buynowski, w zastępstwie sprawozdawcy p. Fruchtmana, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt do ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . o obowiązku właścicieli domów w król. mieście Tarnopolu wybudowania kanałów domowych, połączenia tych kanałów z kanałami miejskimi publicznymi, i o prawach gminy król. miasta Tarnopola pobierania taksy za połączenie.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§. 1.

Każdy właściciel domu w obrębie gminy miasta Tarnopola obowiązany jest na wezwanie Magistratu odpływ ścieków i opadów atmosferycznych ze swej realności połączyć za pomocą kanału domowego z istniejącym kanałem publicznym.

Właściciele domów o kilku frontach mogą być zobowiązanymi do wybudowania kilku kanałów i połączenia ich z kanałami publicznymi wzdłuż tych frontów.

Magistrat może również wydać takie wezwanie wówczas, jeżeli kanały publiczne mają być dopiero wybudowane, a to w tym celu, aby kanał domowy mógł być zbudowany równocześnie z kanałem publicznym.

Odprowadzanie ścieków z wychodków, dołów kloacznych, gnojowisk i t. p. do kanałów publicznych jest zabronione.

§. 2.

Koszta budowy kanału domowego aż do dziesięciu metrów od zewnętrznej linii tej ściany domu, która stoi najbliżej kanału publicznego, ponosi właściciel domu, nadwyżkę zaś kosztów ponad dziesięć metrów ponosi gmina.

Gdyby jednak ze względu na stosunki miejscowe okazało się korzystniejszem, aby budowę kanału domowego poprowadzić przez obce grunta lub zabudowaną przestrzeń, właściciel tychże obowiązanym jest za odpowiedniem odszkodowaniem zezwolić na taką budowę kanału domowego na swoim gruncie.

Przy oznaczeniu odszkodowania zastosowane być mają przepisy ustawy z dnia 14. marca 1875 Nr. 38 Dz. u. kr.

Odszkodowanie i koszta wywłaszczenia na rzecz budowy kanału domowego (alinea 1.) ponosi właściciel domu obowiązany do budowy kanału. Jeżeli jednak budowa kanału przez cudzy grunt nastąpiła na żądanie Magistratu, ponosi koszta i odszkodowanie gmina.

§. 3.

Rodzaj konstrukcyi i wielkość domowego kanału ustanowi Magistrat jako władza budownicza.

Jeżeli właściciel domu lub budujący nie zastosuje się do wydanego w myśl §. 1. i 3. wezwania, wówczas przysługują Magistratowi środki z ustawy budowniczej z dnia 28. kwietnia 1882 Nr. 77 Dz. u. kr.

§. 4.

Gmina król. miasta Tarnopola uprawnioną jest za bezpośrednie lub pośrednie połączenie kanałów (rur) domowych z kanałami publicznymi pobierać taksę na cele gminne.

§. 5.

Wysokość taksy ustanawia się na 20 (dwadzieścia) halerzy za każdy metr kwadratowy zabudowanej przestrzeni domów mieszkalnych, — na 16 (szesnaście) halerzy za każdy metr kwadratowy zabudowanej przestrzeni budynków, przeznaczonych w ca-

łości lub w znaczniejszej części na warstaty albo fabryki, — zaś na 12 (dwanaście) halerzy za każdy metr kwadratowy budynków, przeznaczonych w całości lub w znaczniejszej części na cele gospodarskie i na stajnie.

Jeżeli dom o kilku frontach połączony ma być kilkoma kanałami, wówczas za każde połączenie płaci się tylko odpowiednią część taksy przypadającej od całego domu.

Zabudowaną przestrzeń oblicza się w ten sposób, że ilość metrów kwadratowych zabudowanej płaszczyzny mnoży się liczbą połaci poziemnej (parteru) i połaci piętrowych odnośnej budowli.

§. 6.

Piwnice i strychy należy liczyć przy wymiarze taksy tylko wówczas, jeżeli przeznaczone są albo służą na mieszkania, warstaty, albo do celów fabrycznych.

§. 7.

Do opłaty taksy obowiązany jest właściciel domu, względnie budujący dom, którego kanał (rura) bezpośrednio lub pośrednio ma być lub jest połączony z kanałem publicznym.

§. 8.

Obowiązkowi uiszczenia taksy w myśl §. 5. i 6. podlegają zaraz po wejściu w życie niniejszej ustawy budynki już istniejące, nowo-wybudowane, dobudowane lub przebudowane, jeżeli są już z kanałem publicznym połączone, — budynki zaś z kanałem publicznym niepołączone, dopiero z chwilą, gdy to połączenie nastąpi.

Jeżeli przy budynkach podlegających już taksie, nastąpią przez przebudowanie, dobudowanie lub nową budowę — zmiany pociągające za sobą wyższy wymiar taksy, potrącić należy przy wymiarze taksę poprzednio uiszczoną.

§. 9.

Od nowozbudowanych, dobudowanych lub przebudowanych budynków, oblicza się taksę przy komisyi odbyć się mającej w myśl §. 66. ustawy budowniczej z dnia 28. kwietnia 1882 Nr. 77. Dz. u. kr. a to na podstawie planów i znalezionego na miejscu stanu rzeczy, co uwidocznionem zostanie w odnośnym protokole.

Od istniejących zaś budowli oblicza taksę Magistrat na podstawie komisyjnego zbadania stanu rzeczy.

§. 10.

Termin płatności taksy zapada w 30 dni po prawomocności wymiaru.

§. 11.

Radzie miejskiej przysługuje prawo w wypadkach uwzględnienia godnych przyznać ułatwienia w zastosowaniu niniejszej ustawy.

§. 12.

W razie nieuiszczenia taksy w terminie, ściągnięcie jej nastąpi w drodze politycznej egzekucyi podług każdocześnie obowiązujących postanowień o ściąganiu należytości pieniężnych na cele gminne.

§. 13.

Przeciwko wydanym na podstawie niniejszej ustawy zarządzeniom i orzeczeniom karnym Magistratu, przysługują środki prawne z ustawy z 13. marca 1889 Nr. 24 Dz. u. kr.

§. 14.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§. 15.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

P. Merunowicz wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek p. Merunowicza przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego o petycyi Towarzystwa rolniczego krakowskiego w przedmiocie powiększenia dotacyi dla zakładu rolniczo-doświadczalnego w Krakowie.

Sprawozdawca p. Brykczyński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wzywa się c. k. Rząd, aby na najbliższy rok budżetowy wstawił do preliminarza wydatków państwowych na dotacyę c. k. rolniczej stacyi doświadczalnej w Krakowie kwotę odpowiadającą terytoryalnemu i przedmiotowemu zakresowi działania tegoż zakładu.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o wniosku p. Huryka i towarzyszy w przedmiocie odpowiedniego pomieszczenia dla Urzędu ksiąg gruntowych przy c. k. Sądzie w Stanisławowie.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wniosek posła Huryka i towarzyszy z dnia 11. października 1905 l. 2334/905 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania, a następnie do przedłożenia sprawozdania na najbliższej sesyi sejmowej.

Przemawia Huryk.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi sanitarnej z petycyi Komitetu II. Wiecu gości w Krynicy w sprawie podniesienia tego zdrojowiska.

Sprawozdawca p. Trzecieski odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Sejm ponownie wzywa c. k. Rząd, aby przyspieszył wprowadzenie niezbędnych ulepszeń w Krynicy.

Przemawia p. Götz.

Przemawia p. Pastor.

Przemawia p. Mars.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego o wniosku posła ks. Szpondera i tow. w przedmiocie rozszerzenia zakresu działania krajowego biura melioracyjnego na projektowanie i wykonanie kanalizacyi i wodociągów, tudzież utworzenia osobnego funduszu na popieranie tych budowli.

Sprawozdawca p. Zdz. Tarnowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej sesyi przedłożył Sejmowi wnioski:

a) w przedmiocie zmiany postanowień §§. 1. i 11. instrukcyi służbowej dla biura melioracyjnego w tym kierunku, ażeby zakres działania tego biura rozszerzony został na projektowanie i wykonanie wodociągów i kanalizacyi w gminach wiejskich, małomiejskich i miastach prowincyonalnych, oraz ażeby pomoc techniczna do projektowania i wykonania tych budowli udzieloną była na koszt funduszu krajowego;

b) w sprawie wykształcenia i ustanowienia w biurze melioracyjnem osobnych sił fachowych do projektowania i wykonania kanalizacyi i wodociągów.

Przemawia p. Szponder.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski a i b komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o zarządzie krajowym składem publicznym połączonym ze składem wolnym w Krakowie.

Sprawozdawca p. Zdzisław Tarnowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Sprawozdanie Wydziału krajowego z 9. września 1904 l. 85.123 o zarządzie krajowym składem publicznym, połączonym ze składem wolnym w Krakowie, przyjmuje się do wiadomości.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administacyjnej z przedłożenia Wydziału krajowego o biurach pośrednictwa pracy.

Sprawozdawca p. Zdz. Tarnowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi.

Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności w zakresie publicznego pośrednictwa pracy z d. 11. sierpnia 1905 l. 76.460 do wiadomości.

Przemawia p. Wesoliński.

Przemawia p. Łazarski.

Przemawia p. Huryk.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Dąmbski.

Marszałek wzywa Izbę, by umożliwiła mu słuchać mowcę.

Przemawia dalej członek Wydziału krajowego p. Dąmbski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego o kraj. szkole gosp. lasowego we Lwowie.

Marszałek oznajmia, że tę sprawę usuwa z porządku dziennego.

Następuje:

Głosowanie nad wnioskiem komisyi administracyjnej w sprawie stosunków urzędników Rad powiatowych.

Marszałek odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu jak najdokładniej zbadanie stosunków dotyczących urzędników stale lub czasowo zajętych w Radach powiatowych. Mianowicie należy zbadać:

A) dla każdego powiatu w okresie 1895—1905.

1. Roczny wydatek na płace włącznie z dodatkami szczegółowo określonymi.

2. Roczny wydatek na zabezpieczenie emerytalne.

3. Stan funduszu emerytalnego i jego wzrost od chwili powstania.

4. Ile lat służby uprawnia do poboru pełnej emerytury. Pobory wdów i sierót.

5. Stan personalu urzędniczego i zaszłe zmiany (powody zmian).

B) dla każdego urzędnika:

1. Tytuł urzędowy.

2. Wiek, czy żonaty, ile dzieci i w jakim wieku.

3. Kwalifikacya, odbyte studya i curriculum vitae.

4. Ile lat służby prowizorycznej i stałej.

5. Płaca i dodatki szczegółowo wymienione w latach 1895—1905.

Wynik badań zestawiony z cyframi budżetów powiatowych przedłożonym będzie Wysokiemu Sejmowi na jednej z najbliższych sesyj sejmowych. W razie niemożności uzyskania odpowiedzi na niektóre pytania, wyjaśni Wydział krajowy dokładnie powody.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 16. listopada 1905 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 12 w nocy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*
Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

54. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 16. listopada 1905.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 131.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 52-go posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów protokół 53-go posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 16. listopada 1905 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu: Ls. 4321, 4322, 4323—4328, 4330, 4331, 4333, 4334, 4335, 4337, 4338, 4339, 4441.

Komisyi szkolnej: Ls. 4332, 4440.

Komisyi prawniczej: Ls. 4336.

Komisyi gospodarstwa krajowego: Ls. 4329.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Interpelacya

posłów: Rektorów Dra A. Gluzińskiego i Inż. S. Widta; tudzież Profesorów: Dra St. Głąbińskiego i Dra Marsa i towarzyszy do Pana Komisarza rządowego z powodu strzelania c. k. Policyi na młodzież akademicką urządzającą pochód demonstracyjny.

W dniu wczorajszym około 8-mej godziny wieczorem zjawiła się na ulicy Mochnackiego młodzież akademicka w zamiarze urządzenia pochodu demonstracyjnego na tej ulicy. Pochód został wstrzymany, zanim młodzież doszła do miejsca, w którem znajduje się siedziba konsulatu niemieckiego.

Jakkolwiek pragniemy, ażeby młodzież nasza swoim słusznym podrażnionym uczuciom narodowym w taki sposób nie dawała folgi, to jednak ubolewać należy, że, pomimo iż ta młodzież wedle zapewnień licznych wiarygodnych świadków żadnych gwałtownych środków nie używała, uderzała na nią policya piesza i konna w sposób, jakiego tolerować bezwrunkowo nie

należy, mianowicie c. k. policya nie przestała na odparciu młodzieży, usiłującej przerwać jej kordon, ale dobywszy pałaszy, uderzyła na uchodzącą już młodzież, raniąc ciężko wielu uczestników pochodu a nawet spokojnych przechodniów. Co jednak musi przejąć każdego obywatela, a tem wiecej nas podpisanych naukowych przewodników i opiekunów młodzieży najżywszem oburzeniem, to fakt, stwierdzony przez wszystkich naocznych świadków, że c. k. Policya zrobiła przy tej sposobności użytek z broni palnej, zwracając swe strzały także w stronę ogrodu botanicznego c. k. uniwersytetu, w którym się podówczas znajdowało kilkanaście osób zwabionych z gmachu chemicznego c. k. Uniwersytetu niezwykłym hałasem i będących tylko biernymi świadkami zajścia.

Powyżej przedstawione zachowanie się policyi względem młodzieży akademickiej napawa nas troską i obawą szczególniej w dzisiejszych naszych stosunkach narodowych i politycznych, które już same przez się usprawiedliwiają w wysokim stopniu stan rozdrażnienia młodocianych umysłów.

Gdyby te fakta zostały sprawdzonymi, z tem większym naciskiem musielibyśmy napiętnować podobne samowolne postępowanie organów bezpieczeństwa publicznego i dlatego zniewoleni jesteśmy zapytać Pana Komisarza rządowego:

„Czy c. k. Rządowi znane są powyżej opisane fakta, czy zarządził najściślejsze dochodzenia i ukaranie winnych i co c. k. Rząd zamierza uczynić, aby na przyszłość zapobiedz podobnemu zachowaniu się organów bezpieczeństwa publicznego?“

Lwów, dnia 15. listopada 1905.

Interpelanci:

Gluziński, Widt, Głąbiński, Mars w. r.

Wurst, Tarnawski, Maiss, Buynowski, Rutowski, Wł. Czaykowski, Michalski, Witosławski, Bojko, Maryewski, Żardecki, Stapiński, Krempa, F. Włodek, Bednarski, Struszkiewicz, Czartoryski, Brykczyński, Rotter, Wodzicki, Gniewosz, T. Cieński, Stadnicki, Kozłowski, Małachowski, Tomaszewski, Skałkowski, Łazarski, Rayski, Milewski, Federowicz, Huza.

Interpelacya

posła Franciszka Krempy i tow. do JW. Pana Komisarza rządowego w sprawie niewłaściwego postępowania c. k. Starosty w Brzesku p. Trzaskowskiego.

Do rządu powiatów, w których kierownictwo sprawami administracyjnemi stało się farsą w rękach starostów, należy powiat brzeski. Jakieś fatum zawisło nad ludnością tego powiatu, odkąd na stanowisku starosty stanął p. Ludzimił Trzaskowski.

Co prawda niepodobną jest rzeczą w ramach interpelacyi pomieścić wszystkie zboczenia owego pana, którego wiadomości fachowe i sposób kierownictwa powiatem są zanadto dobrze znane c. k. Namiestnictwu.

Zbyt często staje się zbyt surowym wobec biednego chłopa, domokrążcy, leśnego, drożnika, wójta, a nawet podwładnego urzędnika, wogóle wobec bezbronnych lub bezradnych, natomiast z wielką rozrzutnością używa swych wpływów na korzyść swoich satelitów i przyjaciół osobistych, choć to nieraz ze szkodą dla ogółu jest połączone.

Dla scharakteryzowania tej działalności wystarczy parę faktów przytoczyć, aby zrozumieć, jak p. Trzaskowski pojmuje swoje posłannictwo urzędowe. N. p. wśród akcyi ratunkowej przy odbudowie spalonego miasta, wśród napływu próśb ze strony licznych i rzeczywiście biednych pogorzelców o pożyczkę z funduszu rządowego, weszła między innemi prośba niejakiego Salamona Kohsa, zamożnego handlarza bydła, który jest jednym z przyjaciół p. Starosty. Ten p. Salomon otrzymał za

wpływem starosty pożyczkę 2½% w kwocie 15.000 kor.

Otrzymanie tak wysokiej pożyczki przez człowieka, który faktycznie żadnej szkody przez pożar nie poniósł, gdyż za spalony dach na nowo wybudowanym domu i za szopę drewnianą otrzymał od Towarzystwa ubezpieczeń odpowiednie odszkodowanie, oburzyło do żywego ogół mieszkańców Brzeska.

Nie tajnem bowiem jest, że p. Kohs część pożyczki obrócił na wybudowanie oficyn czynszowych, a resztę ulokował w swoim „Powszechnym zakładzie kredytowym", którego jost założycielem, na pożyczki dla pogorzelców i to na 9—12%.

Drugiemu przyjacielowi od serca, zwanym na bruku brzeskim vicestarostą; Henscowi Klapholzowi, burmistrzowi, przełożonemu kahału, propinatorowi etc. pomaga usłużny p. Trzaskowski, aby za grunt potrzebny do rozszerzenia ulicy otrzymał jak najwyższe wynagrodzenie.

Jakkolwiek fakta te są prostą prowokacyą ludności, to przecie p. starosta kpi sobie z szemrania ogółu.

Konszachty te i im podobne mają jeszcze inny skutek. Oto p. starosta czuje, że byłoby mu niewygodnie pozbywać się tak usłużnego powiernika jakim jest p. Klapholz; piąstujący oprócz wielu innych godności urząd burmistrza. A zatem wbrew przepisom §. 16. ust. gm. z dnia 3. lipca 1896 Dz. u. k. Nr. 51 pozwala p. burmistrzowi urzędować prawie całe 7 lat. Tymczasem stosunki samorządne, a szczególnie policyjne, stają się z dniem każdym nie do zniesienia. Bezradność zarządu gminnego i brak bezpieczeństwa wśród ruchu budowlanego wywołuje u ogółu mieszkańców Brzeska oburzenie.

O tem wszystkiem wie p. starosta dobrze, wie także i o tem, że okres urzędowania obecnej Rady gminnej skończył się w grudniu 1904 r. ale toleruje ten stan rzeczy i kto wie, kiedy zarządzi wybory do Rady i Zwierzchności gminnej. Widocznem jest, że spółce Klapholz-Trzaskowski jak dowodzi jej postępowanie, nie tyle leży na sercu dobro gminy i ich mieszkańców, ile pożytki osobiste zasłużonych jednostek.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy znane są JE. p. Namiestnikowi stosunki, jakie zapanowały w Brzesku wskutek niewłaściwego postępowania c. k. starosty p. Trzaskowskiego?

2) Czy tendencyjne rozdawnictwo funduszu publicznego dla protegowanych, choć nie zasłużonych na uwzględnienie jednostek leży w interesie ofiarności c. k. Rządu?

3) Co zamierza uczynić JE. p. Namiestnik, aby zapobiedz dalszej rozrzutności funduszu publicznego ze szkodą tak dla ogółu pogorzelców, jak i interesów gminy?

4) Jak wytłumaczy JE. Pan Komisarz rządowy zwłokę całoroczną w przeprowadzeniu wyborów Rady i Zwierzchności gminnej w Brzesku i czy c. k. Namiestnictwo uważa za wskazane zarządzić co należy, aby wybory te zgodnie z przepisami ustawy były jak najrychlej dokonane?

Lwów, dnia 16. listopada 1905 r.

Franciszek Krempa w. r.

Bojko, Effinowicz, Stapiński, F. Włodek Bobaczewski, Huryk, Oleśnicki, Staruch, Ostapczuk, Stojałowski, Szajer, Korol, Mogilnicki, Mazikiewicz.

I n t e r p e l a c y a
posła Kramarczyka i towarzyszy c. k. Rządu we Lwowie.

Podpisani zapytują, czy wiadomem jest c. k. Rządowi, jakie nadzwyczajne krzywdy wyrządzają włościaństwu naszemu, a względnie hodowcom trzody chlewnej c. k. weterynarze prowincyonalni, urzędujący przy

c. k. Starostwach lub rzeźniach miejskich, jak to w ostatnim miesiącu miało miejsce w rzeźni miejskiej w Oświęcimie i to na podstawie ustawy czyli rozporządzenia c. k. Namiestnictwa we Lwowie z dnia 28. czerwca 1888 r. Dz. u. kr. Nr. 74 o zniszczeniu mięsa wągrami dotkniętego i tak:

Na dniu 26. października b. r. gospodarz Jan Paw z Osieka pow. Biała, sprzedawszy swoją tuczoną sztukę masarzowi Smieszkowi w Oświęcimie za 194 koron, odwiózł ją do rzeźni miejskiej w Oświęcimie; po zabiciu tejże p. weterynarz miejski rzekomo sprawdził wągry i orzekł, że z tego może wydać pod dozorem naczelnika gminy odnośnej tylko słoninę i sadło, a resztę całej zawartości pozostałego mięsa musi wedle obowiązujących przepisów z r. 1888 spalić i zniszczyć.

Włościanin ów, chcąc ratować całoroczną swoją krwawą pracę, za którą uzyskany grosz miał obrócić prawie na pokrycie podatków krajowych i rządowych, udał się na drugi dzień z naczelnikiem gminy i zażądał bezwłocznego wydania mu całej zabitej sztuki bez względu na wągry dla swojego domowego użytku, ponieważ ale p. weterynarz tamtejszy nie chciał się na to zgodzić, więc gospodarz ów Jan Paw w obecności swojego naczelnika gminy Jana Klęczara udał się drogą telegraficzną do c. k. starostwa w Białej o rozstrzygnięcie natychmiastowe sprawy i pozwolenie zabrania całej zabitej sztuki na domowy użytek; lecz o dziwo!!! cały dzień 27. października 1905 przeczekał w Oświęcimie i odpowiedź z c. k. Starostwa wcale nie nadeszła, wskutek czego powrócił do domu z niczem, na drugi dzień znów na nowo furmanką konną z przybraniem rewizora miejscowego udał się o dwie mile do tegoż miasta Oświęcimia i powtórzył na nowo telegram do c. k. Starostwa w Białej, lecz i tym razem żadnej odpowiedzi nie otrzymał, pomimo, iż opłacił telegram zwrotny, jak dołączony rewers opiewa, a zmitrężywszy znów cały drugi dzień, dwóch ludzi i parę koni, powrócił zrozpaczony do domu bez pieniędzy i bez świni, która go trzy lata chowu kosztowała, prócz trochę słoniny i sadła, a całe wewnętrzne mięso zostało mu zabrane i na zniszczenie przeznaczone, którego wartość wedle wagi wynosiła około 114 K, a gdy się do tego doda należytość rzeźnikowi 1·40 K, dwa telegramy zwrotne do Starostwa, dwa dni czasu po dwóch ludzi i po parze koni wartości 28 koron, to koszt czyli strata razem owego włościanina wynosiła w tym wypadku około 144 koron.

Zaś odpowiedź na telegram, jak załączniki pod *b*) okazują, nadeszła dopiero na dniu 10. listopada, tj. za 14 dni, powiadamiając poszkodowanego, że w myśl wyżej powołanego rozporządzenia c. k. Namiestnictwa z dnia 28/6 1888, że z świń wągrowatych bitych w rzeźniach wolno wydać właścicielowi tylko tłuszcz w stanie przetopionym do użytku przemysłowego a mięso ma być zniszczone.

Drugi wypadek podobny, z tejże samej gminy Jan Miłoraj z Osieka w miesiącu lutym 1905 sprzedał temu samemu masarzowi w Oświęcimie swoją sztukę tuczoną za 166 koron, z której po zabiciu i rzekomem znalezieniu wągrów wydano ze rzeźni tylko także słoninę i sadło w wartości 88 koron, a mięso w wartości 76 koron zabrano i na zniszczenie przeznaczono, czy ale faktycznie zniszczono, o tem poszkodowanemu nie wiadomo.

Ponieważ podobne wypadki w okolicy Oświęcimia zdarzają się bardzo często, na czem włościanie cierpią nadzwyczajnie tracąc przez to spodziewany całoroczny dochód gospodarski, a takie same wypadki rujnujące włościan zdarzają się często i w innych powiatach i okolicach, dlatego podpisani zapytują:

1) Jak wysoki c. k. Rząd tłumaczy sobie indywidualne prawo własności pewnej rzeczy w stosunku do własności osobistej każdej osoby i czy w tym wypadku może c. k. Rząd zabronić włościaninowi odebrania swojej własności na swój prywatny użytek

i czy w takich wypadkach może c. k. Rząd powoływać się na przepis rozp. z 28/6 1888 Dz. u. kr. Nr. 74. który późniejszemi uchwałami Wysokiego Sejmu na wniosek posła Kramarczyka i orzeczenia Najwyższej rady zdrowia, ob. das Sanitetswesen Nr. 40 5/10 1903, w którem nawet polecono do publicznej sprzedaży mięso wągrami dotknięte po poprzedniem ugotowaniu, do czego przychyliło się w zupełności c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych rozp. z d. 19/6 1903 Nr. 2354, do czego odnosi się nawet odpowiedź pana Komisarza rządowego w tej samej sprawie, że mięso wągrami dotknięte po przegotowaniu może być w umyślnie na to ustawionych jatkach sprzedawane?

Gdy w tym wypadku nie idzie o sprzedaż żadną publiczną, tylko odebranie swojej własności na prywatny użytek:

2) Jak c. k. Rząd zapatruje się na tego rodzaju postępowanie pana Starosty że na telegram dwukrotny i opłatny wysłany do niego w tak dotkliwej dla włościanina sprawie na dzień 27—28 października 1905 odpowiedział pisemnie dopiero na dniu 10. listopada 1905, tj. po upłynięciu 14 dni, kiedy władza miejscowa nad rzeźnią Oświęcimską już dawno swoją egzekutywę zniszczenia mięsa wykonała i nieprawem cudzą własność przemocą zabrała.

3) Czy c. k. Rząd wdroży swoje energiczne dochodzenie, by w tej sprawie winnych pociągnąć do odpowiedzialności i poszkodowanym ich straty ściągnąć i wypłacić, by na drogę procesu przeciw władzy poszkodowanych nie narażać?

Lwów, dnia 15. listopada 1905.

Interpelant:

Fr. Kramarczyk.

Borkowski, Stojałowski, Stadnicki, Tad. Cieński, Schnell, A. Lubomirski, Klem Dzieduszycki, Skrzyński, Wilczkiewicz, Szajer, Żardecki, Szponder, Skołyszewski, Cielecki, Pastor, Potoczek, Płocki, Szwed, Wesoliński.

Odpis pisma c. k. Starostwa w Białej z d. 4. listopada 1905 L. 38693/8 — do Jana Pawa w Osieku.

C. k. Starostwo w Białej.

L. 38693/8.

Biała, dnia 4. listopada 1905.

Do

Jana Pawa

w Osieku.

W załatwieniu Waszej depeszy z 27. października b. r., względnie 28. października b. r. oznajmiam Wam, że w myśl pouczenia II. do rozporządzenia c. k. Namiestnictwa z 28. czerwca 1888 Dz. u. kr. Nr. 74, że z świń wągrowatych bitych w rzeźniach wolno wydać właścicielowi tylko tłuszcz w stanie przetopionym do użytku przemysłowego.

Mięso ma być zniszczone.

C. k. Starosta.

(podpis nieczytelny).

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

W n i o s e k

posła Szajera i towarzyszy.

Ze względu na powszechną drożyznę, którą wywołały nieurodzaje w ostatnich trzech latach, jako to plaga mysia i ślimacza, mokro i posucha,

podpisani wnoszą, by Wysoki Sejm uchwalić raczył dodatek drożyźniany w wysokości 30% dla wszystkich nauczycieli ludowych w powiatach Rzeszów, Strzyżów, Kolbuszowa.

We Lwowie, dnia 16. listopada 1905.

Wnioskodawca:

Szajer w. r.

Ks. Pastor, Huryk, Staruch, Kramarczyk, Skołyszewski, Korol, Wesoliński, Barabasz, Oleśnicki, Ostapczuk, Stojałowski, Mazikiewicz, Glidziuk, Effinowicz.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Wzywa się c. k. Rząd o przyjęcie w zarząd państwowy drogi powiatowej „Pietrasina“ zwanej, w powiecie żywieckim, od gościńca rządowego w gminie Szare do granicy Szlązka na Jabłonków prowadzącej — a obejmującej przestrzeń 5 kilometrów.

We Lwowie, dnia 16. listopada 1905.

Wnioskodawca:

W. Szwed w. r.

Ks. Pastor, Szponder, Żardecki, Kramarczyk, Łazarski, Wilczkiewicz, Stojałowski, Szajer, Wesoliński, Potoczek, Skołyszewski, T. Cieński, Korytowski, Skrzyński.

Wniosek

posła Głąbińskiego i tow. w sprawie zmiany ustawy krajowej z dnia 23. maja 1895 Nr 57 Dz. u. kr.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

Ustawa

z dnia . . . . . zmieniająca ustawę krajową z dnia 23. maja 1895 Nr. 57 dz. u. kraj. o zakładaniu i urządzaniu publicznych szkół ludowych i obowiązku posyłania do nich dzieci.

Art. I.

Osnowę ustawy z dnia 23. maja 1895 Nr. 57 uzupełnia się po art. 14. następującym art. 14 b):

Szkoła wydziałowa żeńska sześcioklasowa, która na mocy statutu swego zatwierdzonego przez Radę szkolną krajową (art. 29. niniejszej ustawy) zorganizowaną będzie tak, że w swoim planie naukowym i urządzeniu stanowić będzie całość w sobie zamkniętą, że dla wstępujących do niej zaprowadzi egzamin wstępny, a dla kończących ją egzamin dojrzałości, że wreszcie od nauczycieli (nauczycielek) wymagać będzie egzaminów do szkół licealnych lub średnich, nosić będzie nazwę liceum, a uczenicom jej służyć będą prawa przyznane uczenicom szkół licealnych

Koszta założenia i utrzymania takiej szkoły pokrywane będą w sposób wskazany art. 24—26. niniejszej ustawy.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam mojemu Ministrowi wyznań i oświecenia.

We Lwowie, dnia 16. listopada 1905

Wnioskodawca:

Głąbiński w. r.

Rayski, Michałowski, Maryewski, Fruchtmann, Huza, Witosławski, Wiśniewski, Jabłoński, Bednarski, Merunowicz, Kolischer, Tomaszewski, Widt, Sala, Jahl.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Oleśnickiego o wezwanie c. k. Rządu, aby w warsztatach c. k. kolei państwowych w Galicyi wschodniej uwzględniano uroczyste święta gr. kat. obrządku.

Przemawia p. Oleśnicki uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Szczawnica wyżna (powiat Nowy Targ) na pobór opłat gminnych od napojów, spirytusowych

piwa, miodu, maliniaku, wiśniaku i dereniaku.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . o zezwoleniu gminie Szczawnica wyżna (powiat Nowy Targ) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, maliniaku, wiszniaku i dereniaku.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie Szczawnica wyżna zezwala się pobierać od wejścia w życiu niniejszej ustawy na przeciąg dwu lat opłaty gminne od poszczególnych napojów w gminie wyrabianych, lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych według następującej taryfy.

1. Od jednego hektolitra stustopniowego alkoholu po 11 koron.

2. Od jednego hektolitra słodzonych napojów spirytusowych, jakoto: rozolisu, likieru, rumu, araku, koniaku, esencyi ponczowej itp., których stopień alkoholu nie da oznaczyć się stustopniowym alkoholometrem po 11 koron.

3. Od jednego hektolitra piwa po 1 K. 70 hal.

4. Od jednego hektolitra miodu, maliniaku, wiszniaku i dereniaku po 20 kor.

Art. II.

Do uiszczania powyższych opłat obowiązani są wszyscy, którzy napoje w artykule I. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Szczawnica wyżna.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6 ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną z dzierżawą prawa propinacyi w Szczawnicy wyżnej, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina uzyskać zgodne porozumienie się z c. k. Dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w Szczawnicy wyżnej.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek, sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa

krajowego o krajowej szkole gospodarstwa lasowego we Lwowie.

Sprawozdawca p. Staduicki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowej szkole gospodarstwa lasowego za rok 1904/5.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Skołyszewski.

Przemawia członek Wydziału krajojowego p. Pilat.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia funduszu pożyczkowego dla ogniotrwałego krycia dachów, zmiany ustaw budowniczych i ustawy o reprezentacyi powiatowej i w przedmiocie ustawy o policyi ogniowej.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

1. Wysoki Sejm raczy powziąć dołączoną uchwałę i uchwalić projekty ustaw.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu aby na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył projekt ustawy o policyi ogniowej dla wsi.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył projekt ustawy uzupełniającej dział ustaw gminnych o własnym zakresie działania gminy, w szczególności zaś przepisy dotyczące policyi ogniowej i policyi budownictwa.

W ten sposób załatwioną także zostaje petycya Wydziału Rady powiatowej w Tarnobrzegu do l. 2.339/905.

U c h w a ł a.

1. Sejm ustanawia krajowy fundusz pożyczkowy dla Reprezentacyi powiatowych na ułatwienie krycia dachów materyałem ogniotrwałym.

2. Fundusz ten ustanawia się w sumie 1,500.000 koron.

3. Z funduszu tego udzielać będzie Wydział krajowy Reprezentacyom powiatowym bezprocentowych, zwrotnych w 10 latach pożyczek:

a) Na bezprocentowe zwrotne w 10 latach, poręczone przez gminy pożyczki dla ubogiej ludności włościańskiej i małomiejskiej w celu ułatwienia jej krycia budynków ogniotrwałym materyałem.

b) Na zakładanie w miarę uznania Wydziału krajowego powiatowych składów dachówek glinianych i cementowych pod warunkiem, że Wydziały powiatowe zaopatrywać będą z tych składów ludność włościańską i małomiejską w dachówkę za zwrotem ceny fabrycznej z doliczeniem jedynie kosztów dostawy do składu powiatowego.

c) Na wyrób dachówek cementowych w tych Radach powiatowych, gdzie już we własnym zarządzie prowadzonym jest wyrób rur betonowych i gdzie jest gwarancya, że wyrób dachówek pod fachowym nadzorem i zgodnie z zasadami nauki prowadzonym będzie, oraz na zakładanie fabryk dachówek cementowych także przy innych Radach powiatowych w kraju w miarę uznania potrzeby tego zakładania przez Wydział krajowy, a szczególniej na zakładanie fabryk dachówek przy Radach powiatowych w okolicach górskich położonych, gdzie dowóz tak dachówki glinianej jakoteż cementowej jest utrudniony i z wielkimi kosztami połączony.

4. Sejm upoważnia Wydział krajowy,

aby imieniem kraju na cel wyszczególnioniony pod 1) zaciągnął we własnych funduszach lub w Banku krajowym pożyczkę w sumie 1,500.000 koron, oprocentowaną najwyżej na 4%, oraz ażeby na spłatę tej pożyczki stosowne raty annitetowe wstawiał do wydatków corocznego budżetu funduszu krajowego od roku 1907.

I.

Ustawa

z dnia . . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w przedmiocie zmiany §. 24. ustawy o Reprezentacyi powiatowej z 12. sierpnia 1866 Nr. 21 dz. u. kr.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §. 24. ustawy o reprezentacyi powiatowej z 12. sierpnia 1886 Nr. 21. dz. u. kr. uchyla się, a natomiast mają one opiewać:

Pożyczki.

§. 24. Rada powiatowa może w interesie powiatu zaciągać pożyczki, lub przyjmować zobowiązania, jeżeli kwota pożyczki lub wartość ciężaru, wynikającego z zobowiązania, łącznie z długami już istniejącymi, nie przewyższa % podatków bezpośrednich, w powiecie przepisanych.

Do zaciągania pożyczek, lub przyjęcia zobowiązań, przekraczających tę miarę, lecz nie przenoszących 50% wspomnianych podatków, potrzebne jest zezwolenie Wydziału krajowego.

Do pożyczek większych, jakoteż do innych operacyj kredytowych, potrzebną jest ustawa krajowa.

Wyjątek stanowią pożyczki przeznaczone na pomoc dla ludności powiatu, dotkniętej klęską elementarną lub na ułatwienie krycia budynków ogniotrwałym materyałem.

W tych wypadkach Wydział krajowy może zezwolić na zaciągnięcie pożyczki, chociażby wartość obciążenia powiatu przekraczała 50% podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

II.

Ustawa

z dnia . . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z 13. października 1899 Nr. 133 dz. u. kr.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §§. 7, 12, 14, 17, 18, 20, 32, 36, 40 i 55 ustawy z 13. października 1899 Nr. 133 dz. u. kr. uchyla się, a natomiast mają one opiewać:

§. 7.

Rozpoczęcie budowy.

Budowa może być dopiero wtedy rozpoczętą, gdy konsens stał się prawomocnym.

Roboty zaś przy budowlach włościańskich i gospodarskich poszczególnione w §. 1 ustęp 2 mogą być rozpoczęte w 6 dni po zgłoszeniu ich u zwierzchności gminnej, jeżeli ta ostatnia, czy to podług własnego uznania, czy też z powodu sprzeciwienia się zamierzonej robocie ze strony sąsiada, nie zarządzi rozprawy budowlanej.

Na obszarze zdrojowisk i stacyi klimatycznych może miejscowa władza policyjna ze względów publicznych (zdrowotnych, komunikacyjnych, spokoju mieszkańców itp.), w miesiącach lipcu i sierpniu wstrzymać wykonanie prawomocnie dozwolonych robót wymienionych w §. 1 niniejszej ustawy, z wyjątkiem wszakże robót podanych w punkcie a), c), f), i), k), m) tegoż §. 1.

§. 12.

Budowy obok dróg i placów, na polu górniczem, na granicy monarchii i w rejonie fortyfikacyjnym.

Odległość budynku od drogi krajowej, powiatowej, gminnej I. klasy lub od publicznego dojazdu kolejowego wynosić ma przynajmniej trzy metry, a od publicznej drogi gminnej II. klasy conajmniej dwa metry, licząc od zewnętrznej krawędzi rowu drogowego.

Odległość ogrodzeń od powyższych dróg publicznych wynosić ma co najmniej 60 cm., licząc od zewnętrznej krawędzi rowu drogowego.

Wyjątek stanowią ulice i place posiadające ustalone linie regulacyjne.

Przy takich ulicach i placach należy domy stawiać bezpośrednio przy ustanowionej linii regulacyjnej.

Jeśli przed rzeczonymi domami ma być urządzony ogród lub zajazd, wówczas cofnięcie domu może być dozwolone tylko pod następującymi warunkami:

a) Odległość domu od ulicy lub placu nie może wynosić mniej jak 3 m., a przestrzeń ta nie może być użytą pod budynki uboczne, magazyny, składy, lub na cel, któryby przestrzeń tę szpecił.

b) Przestrzeń rzeczona ma być od ulicy lub placu odpowiednio oddzieloną.

Na obszarze zdrojowisk i stacyi klimatycznych odległość budynku od którejkolwiek drogi publicznej, jeśli droga ta nie ma ustalonej linii regulacyjnej, wynosić ma sześć metrów, licząc od zewnętrznej krawędzi chodnika lub rowu przydrożnego.

O rozprawie zarządzonej z powodu prośby o konsens na budowę lub roboty przy drogach krajowych, powiatowych, publicznych dojazdach kolejowych, lub też przy drogach gminnych, należy przynajmniej na 8 dni przed terminem badania planu (§. 4) uwiadomić władzę zarządzającą temi drogami, pozostawiając jej wybór bądź to wzięcia udziału w rozprawie komisyjnej przez delegata, bądź też nadesłania pisemnego wniosku.

W razie zamierzonej budowy na eksploatowanem polu górniczem lub naftowem należy do rozprawy przepisanej §. 4 zawezwać także zarząd odnośnego przedsiębiorstwa, o ile tenże znajduje się w gminie lub w najbliższem jej sąsiedztwie.

Jeżeli nowy budynek stawiany być ma na ustroniu w pasie 2 kilometrów od granicy monarchii, należy przynajmniej na ośm dni przed terminem rozprawy uwiadomić o tem c. k. Starostwo, które może do rozprawy delegować zastępcę na koszta rządowe albo też pisemnie przesłać odnośne swe uwagi.

Przy budowach w rejonie fortyfikacyjnym tudzież obok dróg państwowych mają być zastosowane przepisy w tej mierze obowiązujące.

§. 14.

Regulacya zdrojowisk lub stacyi klimatycznych.

W miejscowościach, w których znajdują się zdrojowiska lub stacye klimatyczne o własnym statucie, obowiązany jest Wydział powiatowy najdalej w przeciągu dwóch lat od wejścia w życie niniejszej ustawy zarządzić w myśl §. 13. sporządzenie planu regulacyjnego.

Plan taki sporządza komisya zesłana na miejsce z ramienia Wydziału powiatowego.

W komisyi mają wziąść udział:

a) Delegat Wydziału powiatowego jako przewodniczący;

b) Naczelnik gminy i jeden delegat Rady gminnej;

c) Przełożony obszaru dworskiego;

d) Znawcy (w sprawach budowlanych, sanitarnych itp.) przez Wydział powiatowy powołani;

e) Delegat komisyi zdrojowej lub klimatycznej, względnie także rządowy inspektor zdrojowy.

Strony interesowane należy uwiadomić o terminie odbyć się mającej komisyi.

Dalsze czynności mają być dokonane podług postanowień §. 13.

Koszta komisyi i sporządzenia planu regulacyjnego ponosi fundusz kąpielowy. Za udział w tej komisyi stron interesowanych i miejscowej władzy policyjnej nie mogą być przyznane żadne koszta.

Tylko na podstawie zatwierdzonego planu regulacyjnego może Zwierzchność gminna, względnie Wydział powiatowy (§. 9) wydawać konsensa na budowę lub roboty poszczególnione w §. 1, wszakże pod następującymi warunkami:

Przy drogach, ulicach i placach, przy których bądź już znajdują się, bądź według uznania komisyi zdrojowej powstać mogą mieszkania, przeznaczone dla gości kąpielowych:

1. Można stawiać tylko budynki główne (mieszkalne) frontem do tych dróg, ulic i placów, uboczne zaś względnie gospodarskie tylko w podwórzu poza budynkami głównymi.

2. Budynki główne (mieszkalne) mają być albo murowane, albo stawiane na podmurowaniu 50 cm. wysokiem.

3. Odległość budynków nieogniotrwałych tak głównych (mieszkalnych) jak i ubocznych (gospodarskich) czy to od budynków własnych, czy sąsiednich głównych i ubocznych, wynosić ma przynajmniej 10 metrów, oraz 5 metrów od granicy gruntu sąsiedniego.

4. Przy budowie budynków mieszkalnych przestrzegać należy postanowień §. 21 ustęp ostatni, oraz postanowień §. 25.

5. Budynki mieszkalne należy, o ile to możliwe, obsadzać drzewami, a to w odległości około 5 m. od tych budynków.

Na miejscach podlegających powodzi nie wolno stawiać mieszkań dla gości kąpielowych.

W miejscowościach, w których powstaną nowe zdrojowiska lub stacye klimatyczne, obowiązany jest Wydział powiatowy zarządzić sporządzenie planu regulacyjnego w przeciągu sześciu miesięcy od czasu wydania statutu zdrojowego.

§. 17.

Plan regulacyjny.

Przy sporządzaniu planu regulacyjnego (§§. 13, 14 i 15), lub planu linii regulacyjnej (§. 16) należy przestrzegać głównie:

a) ażeby rozkład i położenie budynków odpowiadały wymaganiom sanitarnym ogniowo policyjnym i w ogóle względom bezpieczeństwa;

b) ażeby drogi i ulice były ile możności proste, równe i jeśli stosunki miejscowe na to pozwalają, tak szerokie, iżby je obsadzić można drzewami przynajmniej po jednej stronie;

c) ażeby opady atmosferyczne miały zabezpieczony należyty odpływ, a sposób odprowadzenia nieczystości został należycie ustanowiony.

Na obszarze zaś zdrojowisk i stacyi klimatycznych należy nadto przestrzegać:

d) ażeby po obywdwu stronach dróg i ulic można urządzić chodniki i zasadzić drzewa;

e) ażeby utworzyć wolne przestrzenie gruntów dla założenia lub rozszerzenia parku, względnie uzyskać place wolne od zabudowań.

§. 18.

Wywłaszczenie.

Jeżeli ze względów publicznych, a mianowicie ze względów sanitarnych, komuni-

kacyi, bezpieczeństwa od ognia lub wskutek ustanowienia linii regulacyjnej okaże się potrzeba utworzenia nowej drogi, ulicy lub nowego placu, albo zajdzie potrzeba sprostowania lub rozszerzenia istniejącej drogi, ulicy lub istniejącego placu, względnie także potrzeba cofnięcia budowy z dotychczasowej linii frontowej do nowej linii regulacyjnej, winien będzie właściciel gruntu, ewentualnie o ile zachodzą warunki określone w §. 365 ust. cyw., w drodze wywłaszczenia odstąpić gminie na własność potrzebną przestrzeń za wynagrodzeniem.

Jeśli zaś wskutek regulacyi okaże się potrzeba wysunięcia budowy z dotychczasowej linii frontowej do nowej linii regulacyjnej, wówczas budujący obowiązany będzie przed przystąpieniem do wykonania zamierzonej budowy nabyć na własność od dotychczasowego właściciela za wynagrodzeniem część gruntu między dotychczasową linią frontową, a nową linią regulacyjną, a tenże właściciel, o ile zachodzą warunki określone w §. 365 ust. cyw., może być przymuszonym do odstąpienia budującemu tej części gruntu w drodze wywłaszczenia.

Orzeczenie o wywłaszczeniu należy do władzy politycznej.

Gdyby w powyższych wypadkach strony interesowane co do wysokości wynagrodzenia nie zgodziły się, oznaczy ją orzeczenie sądowe.

Niedojście do skutku ugody nie wstrzymuje dalszej rozprawy budowniczej.

W razie zajęcia obcego gruntu pod budowę, może być konsens budującemu tylko wówczas udzielony, jeżeli tenże wykaże się iż otrzymał na to zezwolenie właściciela gruntu, lub też, że dostatecznie zabezpieczył kwotę odszkodowania, którą sąd oznaczy.

Przepisy niniejszego paragrafu należy stosować i do wypadków, gdzie na obszarze zdrojowiska lub stacy klimatycznej ze względów publicznych okaże się potrzeba zajęcia obcych gruntów dla utworzenia wolnych od zabudowań placów na cele użyteczności publicznej, albo też okaże się potrzeba usunięcia istniejących piekarni, kuźni, ślusarni i t. p. zakładów przemysłowych (§. 36), o ile zakłady takie mogą ujemnie wpływać na zdrowie i spokój mieszkańców.

§. 20.

Materyał i odległość budowy.

1. Nowe budowle stawiane po wejściu w życie niniejszej ustawy należy pokrywać ogniotrwałym materyałem.

2. Wydział krajowy na wniosek Wydziału powiatowego może w wypadkach uwzględnienia godnych, uwolnić na pewien ściśle określony czas poszczególne gminy lub jej części od obowiązku krycia nowych nieogniotrwałych budynków materyałem ogniotrwałym.

3. Odległość nowego nieogniotrwałego budynku, bez względu na to, czy ma być ogniotrwale lub nieogniotrwale pokryty, od jakiegokolwiek obcego budynku wynosić ma najmniej dziesięć metrów, a odległość jego od granicy niezabudowanego gruntu obcego wynosić ma najmniej pięć metrów.

4. Budynek z materyału ogniotrwałego może swym murem ogniochronnym przylegać do każdego budynku lub gruntu obcego.

Jeżeli jednak budynek taki nie ma przylegać do budynku lub gruntu obcego a stanąć ma przy drodze, ulicy lub placu publicznym, wówczas odległość jego wynosić ma najmniej pięć metrów od obcego gruntu.

5. Budynek nieogniotrwały stary lub spalony może być odbudowany z materyału nieogniotrwałego na tem samem miejscu i w dotychczasowych rozmiarach nawet w wypadku braku 10-metrowej odległości, je-

żeli rozmiar gruntu nie dozwala na odsunięcie budynku do 10 metrowej odległości.

6. Pokrycie materyałem nieogniotrwałym dachu budynku pod 5 wspomnianego, nieogniotrwale dotąd krytego, można dozwolić tylko po urzędowem stwierdzeniu przez Wydział powiatowy ubóstwa właściciela.

7. Na obszarze zdrojowisk i stacyi klimatycznych wyjątki pod 5 i 6 przewidziane nie są dozwolone.

8. Dach budynku przeznaczonego wyłącznie na przechowywanie zboża, siana i t. p. płodów rolniczych, można pokryć materyałem nieogniotrwalym, jeżeli budynek rzeczony stanie w odległości conajmniej dwustu metrów od zabudowanej części tej miejscowości.

9. Budynki piątrowe należy pokryć materyałem ogniotrwałym, zaś dachy nieogniotrwałe na takich budynkach należy zastąpić dachami ogniotrwałymi w przeciągu lat 10 od wejścia w życie tej ustawy licząc.

Na łatanie takich dachów w powyższym okresie lat 10 może Zwierzchność gminna zezwolić tylko wówczas, jeżeli wiązanie stołca jest zdrowe i jeżeli nie więcej jak czwarta część całego pokrycia wymaga odnowienia.

10. Ściany, przy których znajdują się kominy, piece i ogniska winny być w przestrzeni pół metra od komina, a jednego metra od pieca lub ogniska zupełnie murowane z cegieł lub kamienia.

11. Budynek, którego ubikacye na piątrze przeznaczone są do zebrań większej ilości osób (zgromadzenia wszelkiego rodzaju, koncerty, domy modlitwy i t. p.), musi być ogniotrwale zbudowany i ogniotrwale kryty.

12. Odległości niniejszym paragrafem ustanowione nie naruszają postanowień przewidzianych w §§. 12, 14, 32, 35, 36 i 37, liczyć je zaś należy zawsze od najbliższej wystającej ku zamierzonej budowie części (ganek, okap i t. p.) jednego budynku do takiej samej najbliższej części drugiego budynku lub do obcego gruntu.

13. Radzie gminnej wolno:

a) uchwalić obowiązek pokrywania ogniotrwałym materyałem wszystkich budynków w gminie;

b) uchwalić obowiązek ogniotrwałego budowania wszystkich budynków w gminie, w pewnej jej części lub tylko pojedynczych ważniejszych budynków;

c) ustanowić większą odległość między budynkami obcymi, aniżeli ją ustawa niniejsza przewiduje, ustanowić odległość między budynkami na gruncie tego samego właściciela, a także większą odległość budynków od szkół, kościołów i cerkwi, oraz większych palenisk od zabudowanej części gminy;

d) zakazać stawiania nowych budynków w pewnych nawet niezabudowanych częściach gminy.

Uchwałę odnośną należy jednak w gminie odpowiednio ogłosić, a przeciw niej mogą strony interesowane wnieść rekurs w sposób przewidziany w §. 47.

§. 32.

Wychodki i zbiorniki na nawóz.

W każdym budynku mieszkalnym lub obok takiego budynku winny być urządzone wychodki z odpowiednim zbiornikiem. W poszczególnych jednak wypadkach może Wydział powiatowy, a w toku instancyi Wydział krajowy uwolnić budującego od obowiązku urządzenia wychodku.

Rada gminna wyda w przeciągu sześciu miesięcy od wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy o urządzaniu i wypróżnianiu zbiorników kloacznych.

Przepisy te zatwierdzić ma Wydział powiatowy, któremu przysługuje prawo zmienić je stosownie do miejscowych warunków.

Każdy zbiornik winien być tak urządzony, aby nieczystości nie przenikały jego ścian i spodu i ma być oddalony przynajmniej na 2 m od granicy sąsiedniej, a 10 m. od najbliższej studni.

Wychodki nie mogą mieć wejścia z kuchni albo spiżarni i nie mogą być widoczne z ulicy lub placu publicznego.

Zbiorniki na nawóz mogą być urządzane w odległości co najmniej 10 m od najbliższej studni, a co najmniej 2 m. od granicy sąsiedniej.

W miejscowościach, w których znajdują się zdrojowiska i stacye klimatyczne i we wszystkich znaczniejszych miejscowościach, które Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem oznaczy, winna Rada gminna określić te części gminy, w których nawet w domach już istniejących, w ciągu jednego roku od dnia tego rozporządzenia Wydziału krajowego mają być dobudowane brakujące wychodki. Przyczem mają być zastosowane przepisy uchwały Rady gminnej co do urządzania zbiorników i odprowadzania nieczystości.

Na przestrzeni zdrojowisk i stacyi klimatycznych wychodki należy urządzać w domu mieszkalnym i w taki sposób, iżby je można ogrzewać.

§. 36.

Budynki o większych paleniskach.

Suszarnie na owoce, len, konopie, wędzarnie, piekarnie, cegielnie, piece do wypalania wapna i budynki o większych paleniskach w ogóle, winny być od innych budynków przynajmniej na 30 m oddalone.

Cegielnie i piece do wypalania wapna mogą stać jedynie poza obrębem zabudowanego obszaru miejscowości.

Kuźnie winny być od innych budynków oddalone przynajmniej o 30 m lub urządzone w budynkach ogniotrwale zbudowanych i ogniotrwale krytych.

W zdrojowiskach i stacyach klimatycznych budynki, o których wyżej mowa, niemniej kuźnie i ślusarnie można stawiać tylko poza obszarem zdrojowiska i stacyi klimatycznej w odległości przynajmniej 300 m. od budynków mieszkalnych położonych na obszarze uzdrowiska, a kuźnie i ślusarnie tylko z ogniotrwałego materyału i ogniotrwale kryte.

§. 40.

Sadzenie drzew między budynkami.

Budynek z materyału niegniotrwałego choćby ogniotrwale kryty, należy obsadzić drzewami liściastemi.

§. 55.

Wykonanie prawomocnych poleceń.

Jeżeli właściciel budynku, pomimo nałożenia grzywny za niedotrzymanie pierwszego terminu, nie dopełni w drugim przez Zwierzchność gminną oznaczonym terminie prawomocnego polecenia władz powołanych do wykonania tej ustawy Zwierzchność gminna wykona to polecenie na jego koszt i stratę.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

III.

U s t a w a

z dnia . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 4. kwietnia 1889 Nr. 31 Dz. u. kr. w brzmieniu ustawy z dnia 14. lipca 1898 Dz. u. kr. Nr. 70.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §§. 15, 19, 20, 24, 25, 45, 46, 47, 48, 56, 61, 64, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 79, 82 i 86 ustawy z 4. kwietnia 1889 Nr. 31 Dz. u. kr. w brzmieniu ustawy z dnia 14. lipca 1898 Nr. 70 Dz. u. kr. uchyla się, a natomiast mają one opiewać:

§. 15.

Inne wyjątkowe postanowienia.

Przy budowie w rejonie fortyfikacyjnym, tudzież obok dróg państwowych należy stosować przepisy w tej mierze obowiązujące.

Odległość budynku od drogi krajowej, powiatowej, gminnej pierwszej klasy lub od publicznego dojazdu kolejowego wynosić ma przynajmniej trzy metry, zaś od publicznej drogi gminnej drugiej klasy przynajmniej dwa metry, licząc od zewnętrznej krawędzi rowu drogowego.

Odległość ogrodzeń od dróg powyższych wynosić ma co najmniej 60 cm. licząc od zewnętrznej krawędzi rowu drogowego.

Wyjątek stanowią ulice i place, dla których ustalono linie regulacyjne.

O terminie rozprawy zarządzonej z powodu prośby o konsens na budowę lub roboty przy drogach powyższych, należy przynajmniej na sześć dni naprzód uwiadomić władzę zarządzającą odnośną drogą, pozostawiając jej wybór bądź to wzięcia udziału w rozprawie przez swego delegata, bądź też nadesłania wniosku na piśmie.

W razie zamierzonej budowy na nadanem polu górniczem lub naftowem, albo też w jego sąsiedztwie, należy do rozprawy przepisanej §§. 8 i 9 zawezwać także przedsiębiorcę górniczego, względnie naftowego.

Jeżeli nowy budynek stawianym być ma na ustroniu w niewiększem oddaleniu, jak dwa kilometrów od granicy państwa, należy o wniesieniu podania o konsens uwiadomić c. k. Starostwo. Starostwo może do rozprawy delegować zastępcę, albo też pisemnie przesłać swe uwagi w tej mierze.

§. 19.

Plan regulacyjny.

Wydział powiatowy obowiązany jest do dwóch lat od wejścia w życie niniejszej ustawy przedłożyć Wydziałowi krajowemu do ostatecznego zatwierdzenia plan regulacyjny gminy na jej koszt sporządzić się mający.

W tym celu zarządzi Wydział powiatowy komisyonalne dochodzenie na miejscu.

W skład komisyi wejść mają: delegat Wydziału powiatowego, powołani przez Wydział powiatowy znawcy: techniczny, sanitarny i ogniowy, wreszcie naczelnik gminy lub jego zastępca z dwoma asesorami.

Strony interesowane należy ogłoszeniem ze strony Zarządu gminy zawiadomić o terminie komisyi.

Na podstawie wyniku oględzin i protokolarnego oświadczenia znawców i zastępców gminy, ewentualnie zaś i stron interesowanych, sporządzi komisya plan regulacyjny (§. 20) obejmujący całą gminę.

Wydział powiatowy zawezwie następnie Radę gminą do wydania w ciągu dni trzydziestu opinii swojej o projektowanym planie.

Plan regulacyjny, wnioski swoje i opinię Rady gminnej, o ile w powyższym terminie wydaną zostanie, przedstawi Wydział powiatowy Wydziałowi krajowemu do ostatecznej decyzyi.

Jeżeli Rada gminna uchwaliła już

przedtem plan regulacyjny, obowiązany jest Wydział powiatowy mimo to przeprowadzić na koszt gminy całe niniejszem wskazane postępowanie dla ewentualnego uzupełnienia, lub ewentualnej zmiany istniejącego planu, oraz postąpić następnie w sposób wskazany w tym paragrafie.

W razie zniszczenia gminy lub jej części przez pożar obowiązany będzie Wydział powiatowy przystąpić w ciągu dni ośmiu do sporządzenia względnie rewizyi planu regulacyjnego gminy.

Zatwierdzony przez Wydział krajowy plan regulacyjny ma zarząd gminy podać do publicznej wiadomości z oznajmieniem, że tylko na podstawie tego planu będzie można uzyskać zezwolenie na budowę lub roboty wymienione w §§. 1 i 2 niniejszej ustawy.

Wszelka zmiana zatwierdzonego przez Wydział krajowy planu regulacyjnego może nastąpić tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego na podstawie uchwały Rady gminnej i wniosku Wydziału powiatowego.

§. 20.

Przy sporządzaniu planu regulacyjnego należy przestrzegać:

1. Ażeby rozkład i położenie budynków odpowiadały względom ogniowym, sanitarnym, komunikacyjnym i wogóle bezpieczeństwa publicznego.

2. Ażeby opady atmosferyczne, kanały i ścieki miały należyty odpływ, względnie, ażeby można je ująć w należyty system.

3. Ażeby drogi i ulice były równe, proste i tak szerokie, iżby je obsadzić można drzewami.

§. 24.

Materyał do budowy.

Do budowy należy używać z reguły tylko ogniotrwałego materyału.

Wydział powiatowy obowiązany jest w terminie ustanowionym w §. 19. i w sposób w tymże §. 19. określony zbadać i ile możności równocześnie z planem regulacyjnym przedłożyć Wydziałowi krajowemu do ostatecznego rozstrzygnięcia, oparte na opinii Rady gminnej wnioski swoje, czy i w których częściach gminy można stawiać budynki także z muru pruskiego, a w których nawet z drzewa.

Na planie regulacyjnym (§. 19.) uwidocznić ma komisya części gminy (rejony) dla budynków ogniotrwałych, z muru pruskiego, a ewentualnie także z drzewa.

Jeżeli Rada gminna inaczej nie postanowiła, można aż do chwili powzięcia decyzyi przez Wydział krajowy używać materyału nieogniotrwałego przy budynkach parterowych na odleglejszych ulicach i przedmieściach, gdzie zabudowania nie łączą się bezpośrednio, lecz są oddzielone od siebie dziedzińcami, ogrodami, lub wolnymi placami.

Odnośne postanowienia §. 19. należy analogicznie zastosować także do wypadków wcześniejszego uchwalenia przez Radę gminną rejonów budowlanych, wcześniejszego zniszczenia gminy lub jej części przez pożar, co do ogłoszenia zatwierdzonych przez Wydział krajowy rejonów i warunku udzielania konsensów, wreszcie co do zmiany rejonów.

W razie powzięcia przez Radę gminną prawomocnej uchwały wprowadzającej obowiązek stawiania w całej gminie budynków tylko z ogniotrwałego materyału, odpada czynność Wydziału powiatowego przewidzania niniejszym paragrafem.

§. 25.

Mury.

Grubość murów powinna być dokładnie oznaczoną w planach budowy.

Komisya badająca plany orzeka, czy projektowana grubość murów odpowiada bezpieczeństwu publicznemu, czy też winna uledz zmianie.

Grubość murów ceglanych w budynkach mieszkalnych parterowych i jednopiątrowych powinna wynosić przy ścianach zewnętrznych conajmniej 45 ctm., a 30 ctm. przy ścianach wewnętrznych na których pułapy spoczywają.

Przy budynkach mieszkalnych, mających więcej piąter, dwa piątra najwyżej położone winny mieć grubość murów takich samych rozmiarów, t. j. najmniej 45 ctm., względnie 30 ctm., w każdych zaś następujących dwóch niżej położonych piątrach grubość murów o 15 ctm., powiększoną być musi.

Mury fundamentów mają być o 15 ctm. grubsze od ściany na nich spoczywającej.

Rozmiary powyższe odnoszą się do murów niewyprawionych w stanie surowym.

Budynki nieogniotrwałe należy stawiać na podmurowaniu 50 ctm. wysokości ponad powierzchnię terenu.

§. 45.

Stodoły, szopy i t. p.

Stodoły, szopy i inne budynki, przeznaczone na przechowanie łatwo zapalnych materyałów, jeżeli są zbudowane z materyału nieogniotrwałego choćby ogniotrwale kryte, muszą być od budynku mieszkalnego równie jak od kuchni przestrzenią 10 m. oddzielone. Takie budynki tylko wówczas przybudować można do domu mieszkalnego, lub do kuchni, jeżeli przyległe izby mieszkalne, względnie kuchnie od nich oddzielone zostaną trwałym murem ogniochronnym.

Izb mieszkalnych zaś ani kuchni do takich budynków dobudowywać nie wolno.

§. 46.

Suszarnie, piece do wypalania wapna lub cegły i kuźnie.

Suszarnie na owoce, len lub konopie, winny być od innych budynków przynajmniej o 30 m. oddalone.

Piece do wypalania wapna lub cegły mogą być stawiane jedynie poza obrębem zabudowanego obszaru miejskiego w odległości conajmniej 300 metrów.

Kuźnie winny być oddalone od innych budynków przynajmniej o 30 m., lub urządzane w budynkach ogniotrwale zbudowanych.

§. 47.

Pokrywanie dachów.

Dachy budynków należy w regule pokrywać tylko ogniotrwałym materyałem.

Jaki materyał uważać należy za ogniotrwały, orzeka Wydział krajowy podług swego uznania.

Wydział krajowy na wniosek Wydziału powiatowego, oparty na opinii Rady gminnej, może w wypadkach uwzględnienia godnych uwolnić na pewien ściśle określony czas, jednak nie na dłużej jak na lat 10, licząc od dnia wejścia w życie tej ustawy, poszczególne części gminy, nie objęte rejonem dla budynków ogniotrwałych, od obowiązku krycia budynków materyałem ogniotrwałym.

Dachów krytych materyałem ogniotrwałym, mających jednak ściany szczytowe drewniane, nie uważa się przy budynkach piątrowych za ogniotrwałe, przy budynkach parterowych niemurowanych dachy takie tylko wówczas za ogniotrwałe uważane będą, gdy drewniane ściany szczytowe są tynkowane.

§. 48.

Pokrywanie dachów słomą.

Dachów nie wolno pokrywać słomą, trzciną lub szuwarem.

Wyjątek stanowią budynki przeznaczone wyłącznie na przechowywanie zboża, siana itp. płodów rolniczych, jeżeli budynek podobny stanie w odległości co najmniej 200 metrów od zabudowanej części gminy.

§. 56.

Budynki przy ulicach i placach publicznych.

Przy głównych ulicach i placach publicznych wolno na froncie stawiać tylko budynki główne. Inne budynki służące na gospodarcze lub podobne cele, jako to: stajnie, wozownie itd. mają być w podwórzu umieszczone.

Budynki frontowe muszą przypierać bezpośrednio do siebie lub do granicy sąsiedniej. W przeciwnym razie odległość ich powinna wynosić najmniej 6 m. od obcego gruntu, a fasada przyczołka domu ma być zastosowaną do fasady frontowej.

§. 61.

Ogrodzenia, płoty i t. p.

O jakości materyału do urządzenia ogrodzeń używać się mającego rozstrzygają zwyczaje miejscowe.

Na ogrodzeniach nie wolno urządzać ostrzeszków ze słomy, trzciny, szuwaru, peżu, odpadków łodyg konopnych i t. p. łatwo zapalnych przedmiotów.

§. 64.

Sadzenie drzew między budynkami.

Budynek z materyału nieogniotrwałego, choćby ogniotrwale kryty, należy obsadzić drzewami liściastemi.

§. 72.

Naprawa dachów.

Istniejące dachy gontowe należy do lat dziesięciu od wejścia w życie niniejszej ustawy zastąpić ogniotrwałem pokryciem (§. 47. ustęp pierwszy).

Łatanie takich dachów w powyższym okresie lat 10 może Zwierzchność gminna dozwolić tylko wówczas, jeżeli wiązanie stolca jest zdrowe i jeżeli niewięcej jak czwarta część całego pokrycia wymaga odnowienia.

Wyjątek stanowią wypadki przewidziane w §§. 47. i 48.

§. 73.

Zwierzchność gminna.

Naczelnik gminy względnie Zwierzchność gminna czuwa nad przestrzeganiem przepisów tej ustawy, a przedewszystkiem nad tem, ażeby nikt bez pisemnego konsensu Zwierzchności gminnej nie budował lub nie wykonywał robót wymienionych w §§. 1., 2., a względnie i §. 3. niniejszej ustawy, ażeby strony stosowały się do warunków wydanego im konsensu, oraz żeby ściśle przestrzegano planu regulacyjnego, rejonów budowlanych i obowiązku krycia dachów materyałem ogniotrwałym.

Od rozporządzeń naczelnika gminy względnie Zwierzchności gminnej można w terminie dni 14 od dnia doręczenia odnośnego rozporządzenia wnieść rekurs do Wydziału powiatowego na ręce naczelnika gminy.

§. 74.

Rada gminna.

1. Zarządza sporządzenie ogólnego planu gminy i czuwa nad jego peryodycznem uzupełnieniem ze strony naczelnika gminy.

2. Zatwierdza plany budynków przeznaczonych na cele gminne lub jej zakładów.

3. Uchwala postanowienia względnie wyraża opinię w wypadkach przewidzianych w §§. 18., 19., 24., 47., 52., 57., 59. i 68.

4. Uchwala, w której części gminy nowych budynków stawiać nie wolno.

Uchwały przewidziane w §§ 18. 24., 52., 59. i 68, oraz w punkcie 4. niniejszego paragrafu należy w gminie ogłosić.

Przeciw uchwale Rady gminnej może

strona w terminie dni 14 od dnia ogłoszenia uchwały lub jej doręczenia, wnieść rekurs do Wydziału powiatowego na ręce naczelnika gminy.

§. 75.

Wydział powiatowy.

1. Czuwa nad wykonaniem niniejszej ustawy.

2. Wykonuje czynności wskazane w §§. 19., 24., 47.

3. Rozstrzyga rekursy przewidziane w §§. 73. i 74.

Przeciw orzeczeniu Wydziału powiatowego lub przeciw jego uchwale może strona w terminie dni 14 od dnia doręczenia lub ogłoszenia orzeczenia względnie uchwały wnieść rekurs do Wydziału krajowego na ręce Wydziału powiatowego.

§. 76.

Wydział krajowy.

1. Czuwa nad wykonaniem niniejszej ustawy.

2. Wykonuje czynności przewidziane w §§. 19., 24. i 47.

3. Rozstrzyga w ostatniej instancyi rekursy przeciw orzeczeniom i uchwałom Wydziału powiatowego.

§. 77.

Władze polityczne.

Prawa zastrzeżone władzom politycznym postanowieniami odnośnych ustaw gminnych pozostają nienaruszone.

§. 79.

Inne przekroczenia.

Co do innych przekroczeń przepisów zawartych w tej ustawie służy prawo karania naczelnikowi gminy z dwoma asesorami. Przekroczenia te karane będą stosownie do stopnia winy i do wynikającego z niej niebezpieczeństwa publicznego grzywną od 10 do 200 K. a w razie niemożności uiszczenia kary pieniężnej, aresztem od 24 godzin do 20 dni.

W gminach podlegających ustawie gminnej z dnia 13 marca 1889 Dz. u kr. Nr. 24, względnie z dnia 3. lipca 1896 Dz. u. kr. Nr. 51 przysługuje naczelnikowi gminy względnie jego zastępcy przewidziane niniejszem prawo orzekania kary.

§. 82.

Wykonanie prawomocnych poleceń.

Jeżeli właściciel budynków pomimo nałożenia grzywny za niedotrzymanie pierwszego terminu nie dopełni w drugim przez Zwierzchność gminną oznaczonym terminie prawomocnego polecenia władz powołanych do wykonania tej ustawy, Zwierzchność gminna wykona to polecenie na jego koszt i stratę.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

IV.

U s t a w a

z dnia . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 28. kwietnia 1882 Nr. 77. Dz. u. kr.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §§. 15., 21., 42, 44., 45., 46., 54., 62., 63., 64., 72., 73., 74., 75., 76., 77., 79. i 82. ustawy z dnia 28. kwietnia 1882 Nr. 77 Dz. u. kr. uchyla się, a natomiast mają one opiewać:

§. 15.

Budowy w rejonie fortyfikacyjnym tudzież obok dróg publicznych.

Przy budowach w rejonie fortyfikacyj-

nym, tudzież obok dróg państwowych należy stosować przepisy w tej mierze obowiązujące.

Odległość budynków od drogi krajowej, powiatowej, gminnej pierwszej klasy lub od publicznego dojazdu kolejowego wynosić ma przynajmniej trzy metry, zaś od publicznej drogi gminnej drugiej klasy przynajmniej dwa metry, licząc od zewnętrznej krawędzi rowu drogowego.

Odległość ogrodzeń od dróg powyższych wynosić ma co najmniej 60 cm., licząc od zewnętrznej krawędzi rowu drogowego.

Wyjątek stanowią ulice i place, dla których ustalono linie regulacyjne.

O terminie rozprawy zarządzonej z powodu prośby o konsens na budowę lub roboty przy drogach powyższych należy przynajmniej na sześć dni naprzód uwiadomić władzę zarządzającą odnośną drogą, pozostawiając jej wybór bądź to wzięcia udziału w rozprawie przez swego delegata, bądź też nadesłania wniosku na piśmie.

§. 21.

Materyał do budowy.

Do budowy należy używać z reguły tylko ogniotrwałego materyału.

Wydział powiatowy obowiązany jest w terminie ustanowionym w §. 62. i w sposób w tymże §. 62. określony zbadać, ile możności równocześnie z planem regulacyjnym przedłożyć Wydziałowi krajowemu do ostatecznego rozstrzygnięcia oparte na opinii Rady gminnej wnioski swoje, czy i w których częściach gminy można stawiać budynki także z pruskiego muru, a w których nawet z drzewa.

Na planie regulacyjnym (§. 62.) uwidocznić ma komisya części gminy (rejony) dla budynków ogniotrwałych, z muru pruskiego, a ewentualnie także z drzewa.

Jeżeli Rada gminna inaczej nie postanowiła, można aż do chwili powzięcia decyzyi przez Wydział krajowy używać materyału nieogniotrwałego przy budowach parterowych na odleglejszych ulicach i przedmieściach, gdzie zabudowania nie łączą się bezpośrednio, lecz są oddzielone od siebie dziedzińcami, ogrodami lub wolnymi placami.

Ściany budynków, przy których mają stanąć kominy, piece i ogniska, muszą być murowane.

Odnośne postanowienia §. 62. należy analogicznie zastosować także do wypadków wcześniejszego uchwalenia przez Radę gminną rejonów budowlanych, wcześniejszego zniszczenia gminy lub jej części przez pożar, co do ogłoszenia zatwierdzonych przez Wydział krajowy rejonów i zmian tych rejonów.

W razie powzięcia przez Radę gminną prawomocnej uchwały wprowadzającej obowiązek stawiania w całej gminie budynków tylko z ogniotrwałego materyału odpada czynność Wydziału powiatowego przewidziana niniejszym paragrafem.

§. 42.

Stodoły, szopy, drewutnie i t. p.

Stodoły, szopy, drewutnie i inne tego rodzaju budynki, jeżeli są zbudowane z materyału nieogniotrwałego (choćby ogniotrwale kryte) muszą być od budynku mieszkalnego, a względnie od kuchni dziesięć metrów oddalone, a mogą być tylko w takim razie przybudowane, jeżeli przyległe izby mieszkalne, a względnie kuchnie oddzielone będą od nich trwałym murem ognioochronnym. Do takiej stodoły, szopy, drewutni i innych tego rodzaju budynków nie mogą być dobudowywane izby mieszkalne lub kuchnie.

§. 44.

Pokrywanie dachów.

Dachy budynków należy z reguły pokrywać tylko ogniotrwałym materyałem.

Który materyał uważać należy za ogniotrwały, orzeka Wydział krajowy podług swego uznania.

§. 45.

Wyjątek od obowiązku pokrywania dachów ogniotrwałym materyałem.

Wydział krajowy na wniosek Wydziału powiatowego, oparty na opinii Rady gminnej, może w wypadkach uwzględnienia godnych uwolnić na pewien ściśle określony czas pojedyncze części gminy, nieobjęte rejonem dla budynków ogniotrwałych od obowiązku krycia budynków materyałem ogniotrwałym.

§. 46.

Pokrywanie dachów słomą.

Dachów nie wolno pokrywać słomą, trzciną lub szuwarem.

Wyjątek stanowią budynki przeznaczone wyłącznie na przechowywanie zboża, siana itp. płodów rolniczych, jeżeli budynek podobny stanie w odległości co najmniej 200 metrów od zabudowanej części gminy.

§. 54.

Budynki przy ulicach i placach publicznych.

Przy głównych ulicach na froncie wolno stawiać tylko budynki główne. Budynki podrzędne, służące na gospodarcze lub tym podobne cele, jakoto: stajnie, wozownie itd. mają być w podwórzu umieszczone.

Budynki frontowe muszą przypierać bezpośrednio do siebie lub do granicy sąsiedniej. W przeciwnym razie odległość ich powinna wynosić najmniej 6 m. od obcego gruntu, a fasada przyczółka domu ma być zastosowaną do fasady frontowej.

§. 62.

Plan regulacyjny.

Wydział powiatowy obowiązany jest do dwóch lat od wejścia w życie niniejszej ustawy przedłożyć Wydziałowi krajowemu do ostatecznego zatwierdzenia plan regulacyjny gminy, na jej koszt sporządzić się mający.

W tym celu zarządzi Wydział powiatowy komisyonalne dochodzenie na miejscu.

W skład komisyi wejść mają: delegat Wydziału powiatowego, powołani przez Wydział powiatowy znawcy: techniczny, sanitarny i ogniowy, wreszcie naczelnik gminy lub jego zastępca z dwoma asesorami.

Strony interesowane należy ogłoszeniem ze strony zarządu gminy zawiadomić o terminie komisyi.

Na podstawie wyniku oględzin i protokolarnego oświadczenia znawców i zastępców gminy, ewentualnie zaś i stron interesowanych, sporządzi komisya plan regulacyjny (§. 63.) obejmujący całą gminę.

Wydział powiatowy zawezwie następnie Radę gminną do wydania w ciągu dni trzydziestu opinii swojej o projektowanym planie.

Plan regulacyjny, wnioski swoje i opinię Rady gminnej, o ile w powyższym terminie wydaną zostanie, przedstawi Wydział powiatowy Wydziałowi kraiowemu do ostatecznej decyzyi.

Jeżeli Rada gminna uchwaliła już przedtem plan regulacyjny, obowiązany jest Wydział powiatowy mimo to przeprowadzić na koszt gminy całe niniejszem wskazane postępowanie dla ewentualnego uzupełnienia lub ewentualnej zmiany istniejącego planu, oraz postąpić następnie w sposób wskazany w tym paragrafie.

W razie zniszczenia gminy lub jej części przez pożar, obowiązany będzie Wydział powiatowy przystąpić w ciągu dni ośmiu do sporządzenia względnie rewizyi planu regulacyjnego gminy.

Zatwierdzony przez Wydział krajowy plan regulacyjny ma Zarząd gminy podać

do publicznej wiadomości z oznajmieniem, że tylko na podstawie tego planu będzie można uzyskać zezwolenie na budowę lub roboty wymienione w §§. 1. i 2. niniejszej ustawy.

Wszelka zmiana zatwierdzonego przez Wydział krajowy planu regulacyjnego może nastąpić tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego na podstawie uchwały Rady gminnej i wniosku Wydziału powiatowego.

§. 63.

Przy sporządzaniu planu regulacyjnego należy przestrzegać:

1. Ażeby rozkład i położenie budynków odpowiadały względom ogniowym, sanitarnym, komunikacyjnym i wogóle bezpieczeństwa publicznego.

2. Ażeby opady atmosferyczne, kanały i ścieki miały należyty odpływ, względnie ażeby można je ująć w należyty system.

3. Ażeby drogi i ulice były równe, proste i tak szerokie, iżby je obsadzić można drzewami.

§. 64.

Sadzenie drzew między budynkami.

Budynek z materyału nieogniotrwałego, choćby ogniotrwale kryty, należy obsadzić drzewami liściastemi.

§. 72.

Naprawa dachów.

Istniejące dachy gontowe należy do lat dziesięciu od wejścia w życie niniejszej ustawy zastąpić ogniotrwałem pokryciem (§. 44).

Łatanie takich dachów w powyższym okresie lat 10, może Zwierzchność gminna dozwolić tylko wówczas, jeżeli wiązanie stolca jest zdrowe i nie więcej jak czwarta część całego pokrycia wymaga odnowienia.

Wyjątek stanowią wypadki przewidziane w §§. 45. i 46.

§. 73.

Naczelnik gminy i Zwierzchność gminna.

Naczelnik gminy względnie Zwierzchność gminna czuwa nad przestrzeganiem przepisów tej ustawy, a przedewszystkiem nad tem, ażeby nikt bez pisemnego konsensu Zwierzchności gminnej nie budował lub nie wykonywał robót wymienionych w §§. 1., 2., a względnie i w §. 3. niniejszej ustawy, ażeby strony stosowały się do warunków wydanego im konsensu, oraz żeby ściśle przestrzegano planu regulacyjnego, rejonów budowlanych i krycia dachów materyałem ogniotrwałym.

Od rozporządzeń Naczelnika gminy względnie Zwierzchności gminnej można w terminie dni 14 od dnia doręczenia odnośnego rozporządzenia wnieść rekurs do Wydziału powiatowego na ręce Naczelnika gminy.

§. 74.

Rada gminna.

1. Zarządza sporządzenie ogólnego planu gminy i czuwa nad jego peryodycznem uzupełnieniem ze strony naczelnika gminy.

2. Zatwierdza plany budynków przeznaczonych na cele gminne lub jej zakładów.

3. Uchwala postanowienia, względnie wyraża opinię w wypadkach przewidzianych w §§. 21, 45, 50, 55, 57, 61, 62 i 68.

4. Uchwala, w której części gminy nowych budynków stawiać nie wolno.

Uchwały przewidziane w §§. 21, 50, 57, 61 i 68, oraz w punkcie 4. niniejszego paragrafu należy w gminie ogłosić.

Przeciw uchwale Rady gminnej może strona w terminie dni 14 od dnia ogłoszenia uchwały lub jej doręczenia wnieść rekurs do Wydziału powiatowego na ręce naczelnika gminy.

§. 75.

Wydział powiatowy:

1. Czuwa nad wykonaniem niniejszej ustawy.

2. Wykonuje czynności wskazane w §§. 21, 45 i 62.

3. Rozstrzyga rekursy przewidziane w §§. 73 i 74.

Przeciw orzeczeniu Wydziału powiatowego lub przeciw jego uchwale może strona w terminie dni 14 od dnia doręczenia lub ogłoszenia orzeczenia względnie uchwały wnieść rekurs do Wydziału krajowego na ręce Wydziału powiatowego.

§. 76.

Wydział krajowy.

1. Czuwa nad wykonaniem niniejszej ustawy.

2. Wykonuje czynności wskazane w §§ 21, 45 i 62.

3. Rozstrzyga w ostatniej instancyi rekursy przeciw orzeczeniom i uchwałom Wydziału powiatowego.

§. 77.

Władze polityczne.

Prawa zastrzeżone władzom politycznym postanowieniami odnośnych ustaw gminnych pozostają nienaruszone.

§. 79.

Inne przekroczenia.

Co do innych przekroczeń przepisów w tej ustawie zawartych prawo karania służy naczelnikowi gminy, względnie jego zastępcy.

Przekroczenia te karane będą, stosownie do stopnia winy i wynikającego z niej niebezpieczeństwa publicznego, pienieżnie w wysokości od 10 do 200 K., albo w razie niemożności uiszczenia kary pieniężnej aresztem od 24 godzin do 20 dni.

§. 82.

Wykonanie prawomocnych poleceń.

Jeżeli właściciel budynku mimo nałożenia grzywny pieniężnej za niedotrzymanie pierwszego terminu nie uczyni w drugim przez Zwierzchność gminną oznaczyć się mającym terminie zadość prawomocnemu poleceniu organów powołanych do wykonania tej ustawy, Zwierzchość gminna wykona to polecenie na jego koszt i stratę.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

V.

U s t a w a

z dnia . . . . . . w przedmiocie zaliczenia gminy Zakopane powiatu Nowy Targ pod przepisy ustawy z dnia 10. listopada 1891 Nr. 18. Dz. u. kr.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Gmina Zakopane powiatu Nowy Targ podlega postanowieniom ustawy o policyi ogniowej z dnia 10. listopada 1891 roku Nr. 18. Dz. u. kr.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Korol.

Marszałek wzywa Izbę, by umożliwiła mu słuchać mowcę.

Przemawia dalej p. Korol.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Bojko.

Przemawia p. Krempa.

Przemawia p. Tadeusz Cieński.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p Urbańskiego

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Stojałowski p r z e c i w, a pp. Brunicki, Paszkowski, Hupka, M. Urbański z a wnioskami komisyi.

Marszałek wzywa mowców zapisanych z a wnioskami komisyi, by wybrali mowcę generalnego.

Po chwili oznajmia, że mowcą generalnym z a wnioskami komisyi wybrany został p. Paszkowski.

Przemawia mowca generalny p r z e c i w wnioskom komisyi p. Stojałowski.

Marszałek oznajmia, że prywatna dyskusya jest również jak ogólna rozprawa zamknięta.

Przemawia dalej p. Stojałowski.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 8 wieczór.

Przerwa posiedzenia godzina 2 minut 25 popołudniu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 16. listopada 1905.

Początek o godzinie 8 minut 15 wieczorem.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót przerwane podzenie.

Następuje dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisyi administracyjnej o sprawozdawiu Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia funduszu pożyczkowego dla ogniotrwałego krycia dachów, zmiany ustaw budowniczych i ustawy o reprezentacyi powiatowej i w przedmiocie ustawy o policyi ogniowej.

Przemawia generalny mowca z a wnioskami komisyi p. Paszkowski.

Przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu dla sprostowania faktycznego, i wzywa by ograniczył się do sprostowania faktów.

Przemawia p. Stapiński dla faktycznego sprostowania.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Postanowienia §. 24. ustawy o reprezentacyi powiatowej z 12. sierpnia 1886 Nr. 21. dz. u. kr. uchyla się, a natomiast mają one opiewać:

Pożyczki.

§. 24. Rada powiatowa może w interesie powiatu zaciągać pożyczki, lub przyjmować zobowiązania, jeżeli kwota pożyczki lub wartość ciężaru, wynikającego z zobowiązania, łącznie z długami już istniejącymi, nie przewyższa % podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych.

Do zaciągania pożyczek, lub przyjęcia zobowiązań, przekraczających tę miarę, lecz nie przenoszących 50% wspomnianych podatków, potrzebne jest zezwolenie Wydziału krajowego..

Do pożyczek większych, jakoteż do innych operacyj kredytowych, potrzebną jest ustawa krajowa.

Wyjątek stanowią pożyczki przeznaczone na pomoc dla ludności powiatu, dotkniętej klęską elementarną lub na ułatwienie krycia budynków ogniotrwalym materyałem.

W tych wypadkach Wydział krajowy może zezwolić na zaciągnięcie pożyczki, chociażby wartość obciążenia powiatu przekraczała 50% podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych.

Izba uchwala bez rozprawy Art. I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

I.

Ustawa

z dnia .... obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w przedmiocie zmiany §. 24. ustawy o Reprezentacyi powiatowej z 12. sierpnia 1866 Nr. 21. dz. u. kr.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Król. Galicyi i Lodomeryi z Wielk. Księst. Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Uchwaliwszy wniosek sekretarza p. M. Urbańskiego na przyjęcie Art. II. i tytułu oraz wstępu ustawy *en bloc* uchwala Izba Art. II. oraz tytuł i wstęp ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania tej ustawy bez czytania, uchwala Izba powyższą ustawę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, że jeżeli się nikt nie sprzeciwi temu, będzie otwierał rozprawę tylko przy tych paragrafach, do których zgłoszono poprawki, a §§. inne bez otwierania rozprawy poddawać *en bloc* pod uchwałę Izby.

Izba nie sprzeciwia się temu.

Na zapytanie Marszałka oświadczają p. Stapiński, że zgłasza poprawki do §§. 7., 12., 14. i 20., pp. Brunicki i Filip Włodek do §. 20.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Postanowienia §§. 7, 12, 14, 17, 18, 20, 32, 36, 40 i 55 ustawy z 13. października 1899 Nr. 133 dz. u. kr. uchyla się, a natomiast mają one opiewać:

§. 7.

Rozpoczęcie budowy.

Budowa może być dopiero wtedy rozpoczętą, gdy konsens stał się prawomocnym.

Roboty zaś przy budowlach włościańskich i gospodarskich poszczególnione w §. 1 ustęp 2 mogą być rozpoczęte w 6 dni po zgłoszeniu ich u zwierzchności gminnej, jeżeli ta ostatnia, czy to podług własnego uznania, czy też z powodu sprzeciwienia się zamierzonej robocie ze strony sąsiada, nie zarządzi rozprawy budowlanej.

Na obszarze zdrojowisk i stacyi klimatycznych może miejscowa władza policyjna ze względów publicznych (zdrowotnych, komunikacyjnych, spokoju mieszkańców itp.), w miesiącach lipcu i sierpniu wstrzymać wykonanie prawomocnie dozwolonych robót wymienionych w §. 1 niniejszej ustawy, z wyjątkiem wszakże robót podanych w punkcie a), c), f), i), k), m) tegoż §. 1.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca przemawia.

Izba uchwala §. 7. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 12.

Budowy obok dróg i placów, na polu górniczem, na granicy monarchii i w rejonie fortyfikacyjnym.

Odległość budynku od drogi krajowej, powiatowej, gminnej I. klasy lub od publicznego dojazdu kolejowego wynosić ma przynajmniej trzy metry, a od publicznej drogi gminnej II. klasy conajmniej dwa metry, licząc od zewnętrznej krawędzi rowu drogowego.

Odległość ogrodzeń od powyższych dróg publicznych wynosić ma co najmniej 60 cm., licząc od zewnętrznej krawędzi rowu drogowego.

Wyjątek stanowią ulice i place posiadające ustalone linie regulacyjne.

Przy takich ulicach i placach należy domy stawiać bezpośrednio przy ustanowionej linii regulacyjnej.

Jeśli przed rzeczonymi domami ma być urządzony ogród lub zajazd, wówczas cofnięcie domu może być dozwolone tylko pod następującymi warunkami:

a) Odległość domu od ulicy lub placu nie może wynosić mniej jak 3 m., a przestrzeń ta nie może być użytą pod budynki uboczne, magazyny, składy, lub na cel, któryby przestrzeń tę szpecił.

b) Przestrzeń rzeczona ma być od ulicy lub placu odpowiednio oddzieloną.

Na obszarze zdrojowisk i stacyi klimatycznych odległość budynku od którejkolwiek drogi publicznej, jeśli droga ta nie ma ustalonej linii regulacyjnej, wynosić ma sześć metrów, licząc od zewnętrznej krawędzi chodnika lub rowu przydrożnego.

O rozprawie zarządzonej z powodu prośby o konsens na budowę lub roboty przy drogach krajowych, powiatowych, publicznych dojazdach kolejowych, lub też przy drogach gminnych, należy przynajmniej na 8 dni przed terminem badania planu (§. 4) uwiadomić władzę zarządzającą temi drogami, pozostawiając jej wybór bądź to wzięcia udziału w rozprawie komisyjnej przez delegata, bądź też nadesłania pisemnego wniosku.

W razie zamierzonej budowy na eksploatowanem polu górniczem lub naftowem należy do rozprawy przepisanej §. 4 zawezwać także zarząd odnośnego przedsiębiorstwa, o ile tenże znajduje się w gminie lub w najbliższem jej sąsiedztwie.

Jeżeli nowy budynek stawiany być ma na ustroniu w pasie 2 kilometrów od granicy monarchii, należy przynajmniej na ośm dni przed terminem rozprawy uwiadomić o tem c. k. Starostwo, które może do rozprawy delegować zastępcę na koszta rządowe albo też pisemnie przesłać odnośne swe uwagi.

Przy budowach w rejonie fortyfikacyjnym tudzież obok dróg państwowych mają być zastosowane przepisy w tej mierze obowiązujące.

P. Stapiński przemawia oświadczając, że zrzeka się głosu.

Izba uchwala §. 13. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 14.

Regulacya zdrojowisk lub stacyi klimatycznych.

W miejscowościach, w których znajdują się zdrojowiska lub stacye klimatyczne o własnym statucie, obowiązany jest Wydział powiatowy najdalej w przeciągu dwóch lat od wejścia w życie niniejszej ustawy zarządzić w myśl §. 13. sporządzenie planu regulacyjnego.

Plan taki sporządza komisya zesłana na miejsce z ramienia Wydziału powiatowego.

W komisyi mają wziąć udział:

a) Delegat Wydziału powiatowego jako przewodniczący;

b) Naczelnik gminy i jeden delegat Rady gminnej;

c) Przełożony obszaru dworskiego;

d) Znawcy (w sprawach budowlanych, sanitarnych itp.) przez Wydział powiatowy powołani;

e) Delegat komisyi zdrojowej lub klimatycznej, względnie także rządowy inspektor zdrojowy.

Strony interesowane należy uwiadomić o terminie odbyć się mającej komisyi.

Dalsze czynności mają być dokonane podług postanowień §. 13.

Koszta komisyi i sporządzenia planu regulacyjnego ponosi fundusz kąpielowy. Za udział w tej komisyi stron interesowanych i miejscowej władzy policyjnej nie mogą być przyznane żadne koszta.

Tylko na podstawie zatwierdzonego planu regulacyjnego może Zwierzchność gminna, względnie Wydział powiatowy (§. 9) wydawać konsensa na budowę lub roboty poszczególnione w §. 1, wszakże pod następującymi warunkami:

Przy drogach, ulicach i placach, przy których bądź już znajdują się, bądź według uznania komisyi zdrojowej powstać mogą mieszkania, przeznaczone dla gości kąpielowych:

1. Można stawiać tylko budynki główne (mieszkalne) frontem do tych dróg, ulic i placów, uboczne zaś względnie gospodarskie tylko w podwórzu poza budynkami głównymi.

2. Budynki główne (mieszkalne) mają być albo murowane, albo stawiane na podmurowaniu 50 cm. wysokiem.

3. Odległość budynków nieogniotrwałych tak głównych (mieszkalnych) jak i ubocznych (gospodarskich) czy to od budynków własnych, czy sąsiednich głównych i ubocznych, wynosić ma przynajmniej 10 metrów, oraz 5 metrów od granicy gruntu sąsiedniego.

4. Przy budowie budynków mieszkalnych przestrzegać należy postanowień §. 21 ustęp ostatni, oraz postanowień §. 25.

5. Budynki mieszkalne należy, o ile to możliwe, obsadzać drzewami, a to w odległości około 5 m. od tych budynków.

Na miejscach podlegających powodzi nie wolno stawiać mieszkań dla gości kąpielowych.

W miejscowościach, w których powstaną nowe zdrojowiska lub stacye klimatyczne, obowiązany jest Wydział powiatowy zarządzić sporządzenie planu regulacyjnego w przeciągu sześciu miesięcy od czasu wydania statutu zdrojowego.

Przemawia p. Stapiński i stawia poprawkę następującą: w ustępie 3 przedostatnim wierszu zamiast słowa: „oraz“ ma być słowo „względnie“.

Izba popiera tę poprawkę p. Stapińskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala §. 14. zgodnie z wnioskiem komisyi z opuszczeniem słowa „oraz“ w ustępie 3-cim, oddzielnie poprawkę p. Stapińskiego odrzuca, wreszcie słowo „oraz“ uchwala zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 17.

Plan regulacyjny.

Przy sporządzaniu planu regulacyjnego (§§. 13, 14 i 15), lub planu linii regulacyjnej (§. 16) należy przestrzegać głównie:

a) ażeby rozkład i położenie budynków odpowiadały wymaganiom sanitarnym ogniowo policyjnym i w ogóle względom bezpieczeństwa;

b) ażeby drogi i ulice były ile możności proste, równe i jeśli stosunki miejscowe na to pozwalają, tak szerokie, iżby je obsadzić można drzewami przynajmniej po jednej stronie;

c) ażeby opady atmosferyczne miały zabezpieczony należyty odpływ, a sposób odprowadzenia nieczystości został należycie ustanowiony.

Na obszarze zaś zdrojowisk i stacyi klimatycznych należy nadto przestrzegać:

d) ażeby po obydwu stronach dróg i ulic można urządzić chodniki i zasadzić drzewa;

e) ażeby utworzyć wolne przestrzenie gruntów dla założenia lub rozszerzenia parku, względnie uzyskać place wolne od zabudowań.

§. 18.

Wywłaszczenie.

Jeżeli ze względów publicznych, a mianowicie ze względów sanitarnych, komunikacyi, bezpieczeństwa od ognia lub wskutek ustanowienia linii regulacyjnej okaże się potrzeba utworzenia nowej drogi, ulicy lub nowego placu, albo zajdzie potrzeba sprostowania lub rozszerzenia istniejącej drogi, ulicy lub istniejącego placu, względnie także potrzeba cofnięcia budowy z dotychczasowej linii frontowej do nowej linii regulacyjnej, winien będzie właściciel gruntu, ewentualnie o ile zachodzą warunki określone w §. 365 ust. cyw., w drodze wywłaszczenia odstąpić gminie na własność potrzebną przestrzeń za wynagrodzeniem.

Jeśli zaś wskutek regulacyi okaże się potrzeba wysunięcia budowy z dotychczasowej linii frontowej do nowej linii regulacyjnej, wówczas budujący obowiązany będzie przed przystąpieniem do wykonania zamierzonej budowy nabyć na własność od dotychczasowego właściciela za wynagrodzeniem część gruntu między dotychczasową linią frontową, a nową linią regulacyjną, a tenże właściciel, o ile zachodzą warunki określone w §. 365 ust. cyw., może być przymuszonym do odstąpienia budującemu tej części gruntu w drodze wywłaszczenia.

Orzeczenie o wywłaszczeniu należy do władzy politycznej.

Gdyby w powyższych wypadkach strony interesowane co do wysokości wynagrodzenia nie zgodziły się, oznaczy ją orzeczenie sądowe.

Niedojście do skutku ugody nie wstrzymuje dalszej rozprawy budowniczej.

W razie zajęcia obcego gruntu pod budowę, może być konsens budującemu tylko wówczas udzielony, jeżeli tenże wykaże się iż otrzymał na to zezwolenie właściciela gruntu, lub też, że dostatecznie zabezpieczył kwotę odszkodowania, którą sąd oznaczy.

Przepisy niniejszego paragrafu należy stosować i do wypadków, gdzie na obszarze zdrojowiska lub stacy klimatycznej ze względów publicznych okaże się potrzeba zajęcia obcych gruntów dla utworzenia wolnych od zabudowań placów na cele użyteczności publicznej, albo też okaże się potrzeba usunięcia istniejących piekarni, kuźni, ślusarni i t. p. zakładów przemysłowych (§. 36), o ile zakłady takie mogą ujemnie wpływać na zdrowie i spokój mieszkańców.

Izba uchwala §§. 17. i 18. *en bloc* zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 20.

Materyał i odległość budowy.

1. Nowe budowle stawiane po wejściu w życie niniejszej ustawy należy pokrywać ogniotrwałym materyałem.

2. Wydział krajowy na wniosek Wydziału powiatowego może w wypadkach uwzględnienia godnych, uwolnić na pewien ściśle określony czas poszczególne gminy lub jej części od obowiązku krycia nowych nieogniotrwałych budynków materyałem ogniotrwałym.

3. Odległość nowego nieogniotrwałego budynku, bez względu na to, czy ma być ogniotrwale lub nieogniotrwale pokryty, od jakiegokolwiek obcego budynku wynosić ma najmniej dziesięć metrów, a odległość jego od granicy niezabudowanego gruntu obcego wynosić ma najmniej pięć metrów.

4. Budynek z materyału ogniotrwałego może swym murem ogniochronnym przylegać do każdego budynku lub gruntu obcego.

Jeżeli jednak budynek taki nie ma przylegać do budynku lub gruntu obcego a stanąć ma przy drodze, ulicy lub placu publicznym, wówczas odległość jego wynosić ma najmniej pięć metrów od obcego gruntu.

5. Budynek nieogniotrwały stary lub spalony może być odbudowany z materyału nieogniotrwałego na tem samem miejscu i w dotychczasowych rozmiarach nawet w wypadku braku 10-metrowej odległości, jeżeli rozmiar gruntu nie dozwala na odsunięcie budynku do 10 metrowej odległości.

6. Pokrycie materyałem nieogniotrwałym dachu budynku pod 5 wspomnianego, nieogniotrwale dotąd krytego, można dozwolić tylko po urzędowem stwierdzeniu przez Wydział powiatowy ubóstwa właściciela.

7. Na obszarze zdrojowisk i stacyi klimatycznych wyjątki pod 5 i 6 przewidziane nie są dozwolone.

8. Dach budynku przeznaczonego wyłącznie na przechowywanie zboża, siana i t. p. płodów rolniczych, można pokryć materyałem nieogniotrwałym, jeżeli budynek rzeczony stanie w odległości conajmniej dwustu metrów od zabudowanej części tej miejscowości.

9. Budynki piątrowe należy pokryć materyałem ogniotrwałym, zaś dachy nieogniotrwałe na takich budynkach należy zastąpić dachami ogniotrwałymi w przeciągu lat 10 od wejścia w życie tej ustawy licząc.

Na łatanie takich dachów w powyższym okresie lat 10 może Zwierzchność gminna zezwolić tylko wówczas, jeżeli wiązanie stolca jest zdrowe i jeżeli nie więcej jak czwarta część całego pokrycia wymaga odnowienia.

10. Ściany, przy których znajdują się kominy, piece i ogniska winny być w przestrzeni pół metra od komina, a jednego metra od pieca lub ogniska zupełnie murowane z cegieł lub kamienia.

11. Budynek, którego ubikacye na piątrze przeznaczone są do zebrań większej ilości osób (zgromadzenia wszelkiego rodzaju, koncerty, domy modlitwy i t. p.), musi być ogniotrwale zbudowany i ogniotrwale kryty.

12. Odległości niniejszym paragrafem ustanowione nie naruszają postanowień przewidzianych w §§. 12, 14, 32, 35, 36 i 37, liczyć je zaś należy zawsze od najbliższej wystającej ku zamierzonej budowie części (ganek, okap i t. p.) jednego budynku do takiej samej najbliższej części drugiego budynku lub do obcego gruntu.

13. Radzie gminnej wolno:

a) uchwalić obowiązek pokrywania ogniotrwałym materyałem wszystkich budynków w gminie;

b) uchwalić obowiązek ogniotrwałego budowania wszystkich budynków w gminie, w pewnej jej części lub tylko pojedynczych ważniejszych budynków;

c) ustanowić większą odległość między budynkami obcymi, aniżeli ją ustawa niniejsza przewiduje, ustanowić odległość między budynkami na gruncie tego samego właściciela, a także większą odległość budynków od szkół, kościołów i cerkwi, oraz większych palenisk od zabudowanej części gminy;

d) zakazać stawiania nowych budynków w pewnych nawet niezabudowanych częściach gminy.

Uchwałę odnośną należy jednak w gminie odpowiednio ogłosić, a przeciw niej mogą strony interesowane wnieść rekurs w sposób przewidziany w §. 47.

Przemawia p. Skolyszewski i stawia następującą poprawkę: zamiast ustępu 2 go według wniosku komisyi umieścić słowa:

„2. Wydział powiatowy na wniosek Rady gminnej może w poszczególnych uwzględnienia godnych wypadkach uwolnić krycie nowych budynków materyałem ogniotrwałym“.

Izba popiera tę poprawkę p. Skołyszewskiego.

Przemawia p. Piniński i stawia następującą poprawkę: zamiast ustępu 2 według brzmienia komisyi ustęp ten ma opiewać:

„2. Wydział powiatowy na przedstawienie Zwierzchności gminnej może w wypadkach uwzględnienia godnych, uwolnić na pewien ściśle określony czas poszczególne gminy lub jej części od obowiązku krycia nowych nieogniotrwałych budynków materyałem ogniotrwałym“.

Izba popiera tę poprawkę p. Pinińskiego.

Przemawia p. Brunicki i stawia poprawkę na opuszczenie słowa „nieogniotrwałym“ w 2 ustępie §. 20-go.

Izba popiera tę poprawkę p. Brunickiego.

Przemawia p. Stapiński i wnosi na pozostawienie §. 20. w dotychczasowem brzmieniu.

Przemawia p. Filip Włodek.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński.

Przemawia p. Korol i wnosi na zwrócenie §. 20 komisyi celem uchylenia przymusu krycia materyałem ogniotrwałym budynków.

Izba popiera ten wniosek p. Korola.

Przemawia p. Buynowski.

Izba uchwala na wniosek sekretarza p. M. Urbańskiego zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp.: Skołyszewski, Kramarczyk Paszkowski, Huryk, Maryewski.

Przemawia zapisany do głosu p. Skołyszewski i przyłącza się do poprawki p. Pinińskiego, cofając swą poprawkę.

Przemawia zapisany do głosu p. Kramarczyk i stawia następującą poprawkę: w przedostatnim wierszu ustępu 8 zamiast słów: „dwustu metrów“, mają być słowa: „stu metrów“.

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia zapisany do głosu p. Paszkowski i stawia poprawkę: w wierszu pierwszym ustępu 9 po słowach „Budynki piątrowe należy“ dodać słowo: „bezwarunkowo“.

Izba popiera tę poprawkę p. Paszkowskiego.

Przemawia zapisany do głosu p. Huryk.

Przemawia zapisany do głosu p. Maryewski.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca wniosek p. Korola na zwrócenie §. 20. komisyi celemu uchylenia przymusu krycia budynków materyałem ogniotrwałym.

Marszałek wyjaśnia sposób, w jaki podda pod uchwałę Izby §. 20., a w szczególności oznajmia, że nasamprzód podda pod uchwałę oddzielnie te ustępy §. 20. do których zgłoszono poprawki.

Izba uchwala ustęp 2 §. 20 według poprawki p. Pinińskiego, odczytanej przez Marszałka z opuszczeniem słowa: „nieogniotrwałych“, następnie odrzuca Izba poprawkę p. Brunickiego na opuszczenie słowa: „nieogniotrwałych“, a wreszcie uchwala oddzielnie słowo: „nieogniotrwałych“ zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek oznajmia, że poprawki p. Huryka na opuszczenie ustępu 8 §. 20. nie może, jako regulaminowo niedopuszczalnej, poddać pod uchwałę Izby; podda więc ustęp 8 z opuszczeniem słów „dwustu metrów“, następnie poprawkę p. Kramarczyka,

a w razie jej odrzucenia, słowa „dwustu metrów“ według wniosku komisyi.

Izba uchwala ustęp 8 z opuszczeniem słów „dwustu metrów“, następnie odrzuca Izba poprawkę p. Kramarczyka, a wreszcie uchwala oddzielnie słowa: „dwustu metrów“ zgodnie z wnioskiem komisyi.

Izba przystępuje do głosowania nad ustępem 9 §. 20.

Izba uchwala ustęp 9 §. 20-go zgodnie z wnioskiem komisyi, a oddzielnie uchwala poprawkę p. Paszkowskiego na dodanie w 1. wierszu ustępu 9 po słowach „budynki piątrowe należy“ słowa „bezwarunkowo“.

Izba uchwala wreszcie bez rozprawy resztę ustępów, t. j. 1, 3, 4—7, 10—13 §. 20. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 32.

Wychodki i zbiorniki na nawóz.

W każdym budynku mieszkalnym lub obok takiego budynku winny być urządzone wychodki z odpowiednim zbiornikiem. W poszczególnych jednak wypadkach może Wydział powiatowy, a w toku instancyi Wydział krajowy uwolnić budującego od obowiązku urządzenia wychodku.

Rada gminna wyda w przeciągu sześciu miesięcy od wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy o urządzaniu i wypróżnianiu zbiorników kloacznych.

Przepisy te zatwierdzić ma Wydział powiatowy, któremu przysługuje prawo zmienić je stosownie do miejscowych warunków.

Każdy zbiornik winien być tak urządzony, aby nieczystości nie przenikały jego ścian i spodu i ma być oddalony przynajmniej na 2 m. od granicy sąsiedniej, a 10 m. od najbliższej studni.

Wychodki nie mogą mieć wejścia z kuchni albo spiżarni i nie mogą być widoczne z ulicy lub placu publicznego.

Zbiorniki na nawóz mogą być urządzane w odległości co najmniej 10 m. od najbliższej studni, a co najmniej 2 m. od granicy sąsiedniej.

W miejscowościach, w których znajdują się zdrojowiska i stacye klimatyczne i we wszystkich znaczniejszych miejscowościach, które Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem oznaczy, winna Rada gminna określić te części gminy, w których nawet w domach już istniejących, w ciągu jednego roku od dnia tego rozporządzenia Wydziału krajowego mają być dobudowane brakujące wychodki. Przyczem mają być zastosowane przepisy uchwały Rady gminnej co do urządzania zbiorników i odprowadzania nieczystości.

Na przestrzeni zdrojowisk i stacyi klimatycznych wychodki należy urządzać w domu mieszkalnym i w taki sposób, iżby je można ogrzewać.

Przemawia p. Skołyszewski i stawia następującą poprawkę:

W pierwszym ustępie §. 32. opuścić drugą część tego ustępu od słowa: „W poszczególnych...“ do słowa: „wychodku“, następnie drugi wiersz 5 ustępu od słów: „i nie...“ do słowa: „publicznego“ opuścić.

Marszałek wzywa do przedkładania poprawek na piśmie i na przygotowanie tych poprawek na piśmie przed ich postawieniem.

Izba popiera poprawkę p. Skołyszewskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje poprawkę p. Skołyszewskiego.

Izba uchwala I. część pierwszego ustępu §. 32. zgodnie z wnioskiem komisyi, następnie uchwala poprawkę p. Skołyszewskiego przyjętą przez p. sprawo-

zdawcę, tj. odrzuca drugą część pierwszego ustępu §. 32. od słów: „W poszczególnych“ do słowa: „wychodku“ w brzmieniu komisyi — następnie uchwala drugi, trzeci i czwarty ustęp §. 32. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Izba uchwala pierwszą część piątego ustępu §. 32., tj. słowa: „Wychodki nie mogą mieć wejścia z kuchni albo spiżarni“ zgodnie z wnioskiem komisyi; następnie odrzuca Izba drugą część piątego ustępu §. 32., tj. odrzuca słowa: „i nie mogą być widoczne z ulicy lub placu publicznego“ zaproponowane przez komisyę, czyli uchwala poprawkę p. Skołyszewskiego.

Izba uchwala oddzielnie resztę ustępów §. 32. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 36.

Budynki o większych paleniskach.

Suszarnie na owoce, len, konopie, wędzarnie, piekarnie, cegielnie, piece do wypalania wapna i budynki o większych paleniskach w ogóle, winny być od innych budynków przynajmniej na 30 m. oddalone.

Cegielnie i piece do wypalania wapna mogą stać jedynie poza obrębem zabudowanego obszaru miejscowości.

Kuźnie winny być od innych budynków oddalone przynajmniej o 30 m. lub urządzone w budynkach ogniotrwale zbudowanych i ogniotrwale krytych.

W zdrojowiskach i stacyach klimatycznych budynki, o których wyżej mowa, niemniej kuźnie i ślusarnie można stawiać tylko poza obszarem zdrojowiska i stacyi klimatycznej w odległości przynajmniej 300 m. od budynków mieszkalnych położonych na obszarze uzdrowiska, a kuźnie i ślusarnie tylko z ogniotrwałego materyału i ogniotrwale kryte.

§. 40.

Sadzenie drzew między budynkami.

Budynek z materyału nieogniotrwałego choćby ogniotrwale kryty, należy obsadzić drzewami liściastemi.

§. 55.

Wykonanie prawomocnych poleceń.

Jeżeli właściciel budynku, pomimo nałożenia grzywny za niedotrzymanie pierwszego terminu, nie dopełni w drugim przez Zwierzchność gminną oznaczonym terminie prawomocnego polecenia władz powołanych do wykonania tej ustawy, Zwierzchność gminna wykona to polecenie na jego koszt i stratę.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

II.

Ustawa.

z dnia . . . . . obowiązzująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z 13. października 1899 Nr. 133 dz. u. kraj.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba uchwala *en bloc* §§. 36, 40, 55, Art. II. tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Uchwaliwszy następnie wniosek p. sprawozdawcy na przystąpienie do trzeciego czytania tej ustawy bez czytania, uchwala Izba powyższą ustawę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie w Art. I. we wierszu drugim opuścić słowa: „i 86“.

Art. I.

Postanowienia §§. 15, 19, 20, 24, 25, 45, 46, 47, 48, 56, 61, 64, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 79, 82 ustawy z 4. kwietnia 1889 Nr. 31 Dz. u. kr. w brzmieniu ustawy z dnia 14. lipca 1898 Nr. 70 Dz. u. kr. uchyla się, a natomiast mają one opiewać:

§. 15.

Inne wyjątkowe postanowienia.

Przy budowie w rejonie fortyfikacyjnym, tudzież obok dróg państwowych należy stosować przepisy w tej mierze obowiązujące.

Odległość budynku od drogi krajowej, powiatowej, gminnej pierwszej klasy lub od publicznego dojazdu kolejowego wynosić ma przynajmniej trzy metry, zaś od publicznej drogi gminnej drugiej klasy przynajmniej dwa metry, licząc od zewnętrznej krawędzi rowu drogowego.

Odległość ogrodzeń od dróg powyższych wynosić ma co najmniej 60 cm. licząc od zewnętrznej krawędzi rowu drogowego.

Wyjątek stanowią ulice i place, dla których ustalono linie regulacyjne.

O terminie rozprawy zarządzonej z powodu prośby o konsens na budowę lub roboty przy drogach powyższych, należy przynajmniej na sześć dni naprzód uwiadomić władzę zarządzającą odnośną drogą, pozostawiając jej wybór bądź to wzięcia udziału w rozprawie przez swego delegata, bądź też nadesłania wniosku na piśmie.

W razie zamierzonej budowy na nadanem polu górniczem lub naftowem, albo też w jego sąsiedztwie, należy do rozprawy przepisanej §§. 8 i 9 zawezwać także przedsiębiorcę górniczego, względnie naftowego.

Jeżeli nowy budynek stawianym być ma na ustroniu w nie większem oddaleniu, jak dwu kilometrów od granicy państwa, należy o wniesieniu podania o konsens uwiadomić c. k. Starostwo. Starostwo może do rozprawy delegować zastępcę, albo też pisemnie przesłać swe uwagi w tej mierze.

§. 19.

Plan regulacyjny.

Wydział powiatowy obowiązany jest do dwóch lat od wejścia w życie niniejszej ustawy przedłożyć Wydziałowi krajowemu do ostatecznego zatwierdzenia plan regulacyjny gminy na jej koszt sporządzić się mający.

W tym celu zarządzi Wydział powiatowy komisyonalne dochodzenie na miejscu.

W skład komisyi wejść mają: delegat Wydziału powiatowego, powołani przez Wydział powiatowy znawcy: techniczny, sanitarny i ogniowy, wreszcie naczelnik gminy lub jego zastępca z dwoma asesorami

Strony interesowane należy ogłoszeniem ze strony Zarządu gminy zawiadomić o terminie komisyi.

Na podstawie wyniku oględzin i protokolarnego oświadczenia znawców i zastępców gminy, ewentualnie zaś i stron interesowanych, sporządzi komisya plan regulacyjny (§. 20) obejmujący całą gminę.

Wydział powiatowy zawezwie następnie Radę gminą do wydania w ciągu dni trzydziestu opinii swojej o projektowanym planie.

Plan regulacyjny, wnioski swoje i opinię Rady gminnej, o ile w powyższym terminie wydaną zostanie, przedstawi Wydział powiatowy Wydziałowi krajowemu do ostatecznej decyzyi.

Jeżeli Rada gminna uchwaliła już przedtem plan regulacyjny, obowiązany jest Wydział powiatowy mimo to przeprowadzić na koszt gminy całe niniejszem wskazane postępowanie dla ewentualnego

uzupełnienia, lub ewentualnej zmiany istniejącego planu, oraz postąpić następnie w sposób wskazany w tym paragrafie.

W razie zniszczenia gminy lub jej części przez pożar obowiązany będzie Wydział powiatowy przystąpić w ciągu dni ośmiu do sporządzenia względnie rewizyi planu regulacyjnego gminy.

Zatwierdzony przez Wydział krajowy plan regulacyjny ma zarząd gminy podać do publicznej wiadomości z oznajmieniem, że tylko na podstawie tego planu będzie można uzyskać zezwolenie na budowę lub roboty wymienione w §§. 1 i 2 niniejszej ustawy.

Wszelka zmiana zatwierdzonego przez Wydział krajowy planu regulacyjnego może nastąpić tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego na podstawie uchwały Rady gminnej i wniosku Wydziału powiatowego.

§. 20.

Przy sporządzaniu planu regulacyjnego należy przestrzegać:

1. Ażeby rozkład i położenie budynków odpowiadały względom ogniowym, sanitarnym, komunikacyjnym i wogóle bezpieczeństwa publicznego.

2. Ażeby opady atmosferyczne, kanały i ścieki miały należyty odpływ, względnie, ażeby można je ująć w należyty system.

3. Ażeby drogi i ulice były równe, proste i tak szerokie, iżby je obsadzić można drzewami.

§. 24.

Materyał do budowy.

Do budowy należy używać z reguły tylko ogniotrwałego materyału.

Wydział powiatowy obowiązany jest w terminie ustanowionym w §. 19. i w sposób w tymże §. 19. określony zbadać i ile możności równocześnie z planem regulacyjnym przedłożyć Wydziałowi krajowemu do ostatecznego rozstrzygnięcia, oparte na opinii Rady gminnej wnioski swoje, czy i w których częściach gminy można stawiać budynki także z muru pruskiego, a w których nawet z drzewa.

Na planie regulacyjnym (§. 19.) uwidocznić ma komisya części gminy (rejony) dla budynków ogniotrwałych, z muru pruskiego, a ewentualnie także z drzewa.

Jeżeli Rada gminna inaczej nie postanowiła, można aż do chwili powzięcia decyzyi przez Wydział krajowy używać materyału nieogniotrwałego przy budynkach parterowych na odleglejszych ulicach i przedmieściach, gdzie zabudowania nie łączą się bezpośrednio, lecz są oddzielone od siebie dziedzińcami, ogrodami, lub wolnymi placami.

Odnośne postanowienia §. 19. należy analogicznie zastosować także do wypadków wcześniejszego uchwalenia przez Radę gminną rejonów budowlanych, wcześniejszego zniszczenia gminy lub jej części przez pożar, co do ogłoszenia zatwierdzonych przez Wydział krajowy rejonów i warunku udzielania konsensów, wreszcie co do zmiany rejonów.

W razie powzięcia przez Radę gminną prawomocnej uchwały wprowadzającej obowiązek stawiania w całej gminie budynków tylko z ogniotrwałego materyału, odpada czynność Wydziału powiatowego przewidzania niniejszym paragrafem.

§. 25.

Mury.

Grubość murów powinna być dokładnie oznaczoną w planach budowy.

Komisya badająca plany orzeka, czy projektowana grubość murów odpowiada bezpieczeństwu publicznemu, czy też winna uledz zmianie.

Grubość murów ceglanych w budynkach mieszkalnych parterowych i jednopiątrowych powinna wynosić przy ścianach

zewnętrznych conajmniej 45 ctm., a 30 ctm. przy ścianach wewnętrznych na których pułapy spoczywają.

Przy budynkach mieszkalnych, mających więcej piąter, dwa piątra najwyżej położone winny mieć grubość murów takich samych rozmiarów, t. j. najmniej 45 ctm., względnie 30 ctm., w każdych zaś następujących dwóch niżej położonych piątrach grubość murów o 15 ctm., powiększoną być musi.

Mury fundamentów mają być o 15 ctm. grubsze od ściany na nich spoczywającej.

Rozmiary powyższe odnoszą się do murów niewyprawionych w stanie surowym.

Budynki nieogniotrwałe należy stawiać na podmurowaniu 50 ctm. wysokości ponad powierzchnię terenu.

§. 45.

Stodoły, szopy i t. p.

Stodoły, szopy i inne budynki, przeznaczone na przechowanie łatwo zapalnych materyałów, jeżeli są zbudowane z materyału nieogniotrwałego choćby ogniotrwale kryte, muszą być od budynku mieszkalnego równie jak od kuchni przestrzenią 10 m. oddzielone. Takie budynki tylko wówczas przybudować można do domu mieszkalnego, lub do kuchni, jeżeli przyległe izby mieszkalne, względnie kuchnie od nich oddzielone zostaną trwałym murem ogniochronnym.

Izb mieszkalnych zaś ani kuchni do takich budynków dobudowywać nie wolno.

§. 46.

Suszarnie, piece do wypalania wapna lub cegły i kuźnie.

Suszarnie na owoce, len lub konopie, winny być od innych budynków przynajmniej o 30 m. oddalone.

Piece do wypalania wapna lub cegły mogą być stawiane jedynie poza obrębem zabudowanego obszaru miejskiego w odległości conajmniej 300 metrów.

Kuźnie winny być oddalone od innych budynków przynajmniej o 30 m., lub urządzane w budynkach ogniotrwale zbudowanych.

§. 47.

Pokrywanie dachów.

Dachy budynków należy w regule pokrywać tylko ogniotrwałym materyałem.

Jaki materyał uważać należy za ogniotrwały, orzeka Wydział krajowy podług swego uznania.

Wydział krajowy na wniosek Wydziału powiatowego, oparty na opinii Rady gminnej, może w wypadkach uwzględnienia godnych uwolnić na pewien ściśle określony czas, jednak nie na dłużej jak na lat 10, licząc od dnia wejścia w życie tej ustawy, poszczególne części gminy, nie objęte rejonem dla budynków ogniotrwałych, od obowiązku krycia budynków materyałem ogniotrwałym.

Dachów krytych materyałem ogniotrwałym, mających jednak ściany szczytowe drewniane, nie uważa się przy budynkach piątrowych za ogniotrwałe, przy budynkach parterowych niemurowanych dachy takie tylko wówczas za ogniotrwałe uważane będą, gdy drewniane ściany szczytowe są tynkowane.

§. 48.

Pokrywanie dachów słomą.

Dachów nie wolno pokrywać słomą, trzciną lub szuwarem.

Wyjątek stanowią budynki przeznaczone wyłącznie na przechowywanie zboża, siana itp. płodów rolniczych, jeżeli budynek podobny stanie w odległości co najmniej 200 metrów od zabudowanej części gminy.

§. 56.

Budynki przy ulicach i placach publicznych.

Przy głównych ulicach i placach publicznych wolno na froncie stawiać tylko budynki główne. Inne budynki służące na gospodarcze lub podobne cele, jako to: stajnie, wozownie itd. mają być w podwórzu umieszczone.

Budynki frontowe muszą przypierać bezpośrednio do siebie lub do granicy sąsiedniej. W przeciwnym razie odległość ich powinna wynosić najmniej 6 m. od obcego gruntu, a fasada przyczółka domu ma być zastosowaną do fasady frontowej.

§. 61.

Ogrodzenia, płoty i t. p.

O jakości materyału do urządzenia ogrodzeń używać się mającego rozstrzygają zwyczaje miejscowe.

Na ogrodzeniach nie wolno urządzać ostrzeszków ze słomy, trzciny, szuwaru, peżu, odpadków łodyg konopnych i t. p. łatwo zapalnych przedmiotów.

§. 64.

Sadzenie drzew między budynkami.

Budynek z materyału nieogniotrwałego, choćby ogniotrwale kryty, należy obsadzić drzewami liściastemi.

§. 72.

Naprawa dachów.

Istniejące dachy gontowe należy do lat dziesięciu od wejścia w życie niniejszej ustawy zastąpić ogniotrwałem pokryciem (§. 47. ustęp pierwszy).

Łatanie takich dachów w powyższym okresie lat 10 może Zwierzchność gminna dozwolić tylko wówczas, jeżeli wiązanie stolica jest zdrowe i jeżeli niewięcej jak czwarta część całego pokrycia wymaga odnowienia.

Wyjątek stanowią wypadki przewidziane w §§. 47. i 48.

§. 73.

Zwierzchność gminna.

Naczelnik gminy względnie Zwierzchność gminna czuwa nad przestrzeganiem przepisów tej ustawy, a przedewszystkiem nad tem, ażeby nikt bez pisemnego konsensu Zwierzchności gminnej nie budował lub nie wykonywał robót wymienionych w §§. 1., 2., a względnie i §. 3. niniejszej ustawy, ażeby strony stosowały się do warunków wydanego im konsensu, oraz żeby ściśle przestrzegano planu regulacyjnego, rejonów budowlanych i obowiązku krycia dachów materyałem ogniotrwałym.

Od rozporządzeń naczelnika gminy względnie Zwierzchności gminnej można w terminie dni 14 od dnia doręczenia odnośnego rozporządzenia wnieść rekurs do Wydziału powiatowego na ręce naczelnika gminy.

§. 74.

Rada gminna.

1. Zarządza sporządzenie ogólnego planu gminy i czuwa nad jego peryodycznem uzupełnieniem ze strony naczelnika gminy.

2. Zatwierdza plany budynków przeznaczonych na cele gminne lub jej zakładów.

3. Uchwala postanowienia względnie wyraża opinię w wypadkach przewidzianych w §§. 18., 19., 24., 47., 52., 57., 59. i 68.

4. Uchwala, w której części gminy nowych budynków stawiać nie wolno.

Uchwały przewidziane w §§ 18. 24., 52., 59. i 68., oraz w punkcie 4. niniejszego paragrafu należy w gminie ogłosić.

Przeciw uchwale Rady gminnej może

strona w terminie dni 14 od dnia ogłoszenia uchwały lub jej doręczenia, wnieść rekurs do Wydziału powiatowego na ręce naczelnika gminy.

§. 75.

Wydział powiatowy.

1. Czuwa nad wykonaniem niniejszej ustawy.

2. Wykonuje czynności wskazane w §§ 19., 24., 47.

3. Rozstrzyga rekursy przewidziane w §§. 73. i 74.

Przeciw orzeczeniu Wydziału powiatowego lub przeciw jego uchwale może strona w terminie dni 14 od dnia doręczenia lub ogłoszenia orzeczenia względnie uchwały wnieść rekurs do Wydziału krajowego na ręce Wydziału powiatowego.

§. 76.

Wydział krajowy.

1. Czuwa nad wykonaniem niniejszej ustawy.

2. Wykonuje czynności przewidziane w §§. 19., 24. i 47.

3. Rozstrzyga w ostatniej instancyi rekursy przeciw orzeczeniom i uchwałom Wydziału powiatowego.

§. 77.

Władze polityczne.

Prawa zastrzeżone władzom politycznym postanowieniami odnośnych ustaw gminnych pozostają nienaruszone.

§. 79.

Inne przekroczenia.

Co do innych przekroczeń przepisów zawartych w tej ustawie służy prawo karania naczelnikowi gminy z dwoma asesorami. Przekroczenia te karane będą stosownie do stopnia winy i do wynikającego z niej niebezpieczeństwa publicznego grzywną od 10 do 200 K, a w razie niemożności uiszczenia kary pieniężnej, aresztem od 24 godzin do 20 dni.

W gminach podlegających ustawie gminnej z dnia 13. marca 1889 Dz. u kr. Nr. 24, względnie z dnia 3. lipca 1896 Dz. u. kr. Nr. 51 przysługuje naczelnikowi gminy względnie jego zastępcy przewidziane niniejszem prawo orzekania kary.

§. 82.

Wykonanie prawomocnych poleceń.

Jeżeli właściciel budynków pomimo nałożenia grzywny za niedotrzymanie pierwszego terminu nie dopełni w drugim przez Zwierzchność gminną oznaczonym terminie prawomocnego polecenia władz powołanych do wykonania tej ustawy, Zwierzchność gminna wykona to polecenie na jego koszt i stratę.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

III.

U s t a w a

z dnia . . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 4. kwietnia 1889 Nr. 31 Dz. u. kr. w brzmieniu ustawy z dnia 14. lipca 1898 Dz. ust. kr. Nr. 70.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Marszałek zapytuje, czy zgłasza kto z posłów poprawkę do tej ustawy.

Nikt w Izbie nie zgłasza poprawki do tej ustawy.

Sprawozdawca wnosi na przyjęcie *en bloc* tej ustawy.

Izba uchwaliwszy bez rozprawy wniosek p. sprawozdawcy na przyjęcie tej ustawy *en bloc*, uchwala bez rozprawy tę ustawę *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej ustawy bez czytania, uchwala Izba powyższą ustawę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Postanowienia §§. 15., 21., 42, 44., 45, 46., 54., 62., 63., 64., 72., 73, 74., 75., 76., 77., 79. i 82. ustawy z dnia 28. kwietnia 1882 Nr. 77 Dz. u. kr. uchyla się, a natomiast mają one opiewać:

§. 15.

Budowy w rejonie fortyfikacyjnym tudzież obok dróg publicznych.

Przy budowach w rejonie fortyfikacyjnym, tudzież obok dróg państwowych należy stosować przepisy w tej mierze obowiązujące.

Odległość budynków od drogi krajowej, powiatowej, gminnej pierwszej klasy lub od publicznego dojazdu kolejowego wynosić ma przynajmniej trzy metry, zaś od publicznej drogi gminnej drugiej klasy przynajmniej dwa metry, licząc od zewnętrznej krawędzi rowu drogowego.

Odległość ogrodzeń od dróg powyższych wynosić ma co najmniej 60 cm., licząc od zewnętrznej krawędzi rowu drogowego.

Wyjątek stanowią ulice i place, dla których ustalono linie regulacyjne.

O terminie rozprawy zarządzonej z powodu prośby o konsens na budowę lub roboty przy drogach powyższych należy przynajmniej na sześć dni naprzód uwiadomić władzę zarządzającą odnośną drogą, pozostawiając jej wybór bądź to wzięcia udziału w rozprawie przez swego delegata, bądź też nadesłania wniosku na piśmie.

§. 21.

Materyał do budowy.

Do budowy należy używać z reguły tylko ogniotrwałego materyału.

Wydział powiatowy obowiązany jest w terminie ustanowionym w §. 62. i w sposób w tymże §. 62. określony. Zbadać, ile możności równocześnie z planem regulacyjnym przedłożyć Wydziałowi krajowemu do ostatecznego rozstrzygnięcia oparte na opinii Rady gminnej wnioski swoje, czy i w których częściach gminy można stawiać budynki także z pruskiego muru, a w których nawet z drzewa.

Na planie regulacyjnym (§. 62.), uwidocznić ma komisya części gminy (rejony) dla budynków ogniotrwałych, z muru pruskiego, a ewentualnie także z drzewa.

Jeżeli Rada gminna inaczej nie postanowiła, można aż do chwili powzięcia decyzyi przez Wydział krajowy używać materyału nieogniotrwałego przy budowach parterowych na odleglejszych ulicach i przedmieściach, gdzie zabudowania nie łączą się bezpośrednio, lecz są oddzielone od siebie dziedzińcami, ogrodami lub wolnymi placami.

Ściany budynków, przy których mają stanąć kominy, piece i ogniska, muszą być murowane.

Odnośne postanowienia §. 62. należy analogicznie zastosować także do wypadków wcześniejszego uchwalenia przez Radę gminną rejonów budowlanych, wcześniejszego zniszczenia gminy lub jej części przez pożar, co do ogłoszenia zatwierdzonych przez Wydział krajowy rejonów i zmian tych rejonów.

W razie powzięcia przez Radę gminną prawomocnej uchwały wprowadzającej obowiązek stawiania w całej gminie budynków

tylko z ogniotrwałego materyału odpada czynność Wydziału powiatowego przewidziana niniejszym paragrafem.

§. 42.

Stodoły, szopy, drewutnie i t. p.

Stodoły, szopy, drewutnie i inne tego rodzaju budynki, jeżeli są zbudowane z materyału nieogniotrwałego (choćby ogniotrwale kryte) muszą być od budynku mieszkalnego, a względnie od kuchni dziesięć metrów oddalone, a mogą być tylko w takim razie przybudowane, jeżeli przyległe izby mieszkalne, a względnie kuchnie oddzielone będą od nich trwałym murem ogniochronnym. Do takiej stodoły, szopy, drewutni i innych tego rodzaju budynków nie mogą być dobudowywane izby mieszkalne lub kuchnie.

§. 44.

Pokrywanie dachów.

Dachy budynków należy z reguły pokrywać tylko ogniotrwałym materyałem.

Który materyał uważać należy za ogniotrwały, orzeka Wydział krajowy podług swego uznania.

§. 45.

Wyjątek od obowiązku pokrywania dachów ogniotrwałym materyałem.

Wydział krajowy na wniosek Wydziału powiatowego, oparty na opinii Rady gminnej, może w wypadkach uwzględnienia godnych uwolnić na pewien ściśle określony czas pojedyncze części gminy, nieobjęte rejonem dla budynków ogniotrwałych od obowiązku krycia budynków materyałem ogniotrwałym.

§. 46.

Pokrywanie dachów słomą.

Dachów nie wolno pokrywać słomą trzciną lub szuwarem.

Wyjątek stanowią budynki przeznaczone wyłącznie na przechowywanie zboża, siana itp. płodów rolniczych, jeżeli budynek podobny stanie w odległości co najmniej 200 metrów od zabudowanej części gminy.

§. 54.

Budynki przy ulicach i placach publicznych.

Przy głównych ulicach na froncie wolno stawiać tylko budynki główne. Budynki podrzędne, służące na gospodarcze lub tym podobne cele, jakoto: stajnie, wozownie itd. mają być w podwórzu umieszczone.

Budynki frontowe muszą przypierać bezpośrednio do siebie lub do granicy sąsiedniej. W przeciwnym razie odległość ich powinna wynosić najmniej 6 m. od obcego gruntu, a fasada przyczółka domu ma być zastosowaną do fasady frontowej.

§. 62.

Plan regulacyjny.

Wydział powiatowy obowiązany jest do dwóch lat od wejścia w życie niniejszej ustawy przedłożyć Wydziałowi krajowemu do ostatecznego zatwierdzenia plan regulacyjny gminy, na jej koszt sporządzić się mający.

W tym celu zarządzi Wydział powiatowy komisyonalne dochodzenie na miejscu.

W skład komisyi wejść mają: delegat Wydziału powiatowego, powołani przez Wydział powiatowy znawcy: techniczny, sanitarny i ogniowy, wreszcie naczelnik gminy lub jego zastępca z dwoma asesorami.

Strony interesowane należy ogłoszeniem ze strony zarządu gminy zawiadomić o terminie komisyi.

Na podstawie wyniku oględzin i protokolarnego oświadczenia znawców i zastępców gminy, ewentualnie zaś i stron interesowanych, sporządzi komisya plan regulacyjny (§. 63.) obejmujący całą gminę.

Wydział powiatowy zawezwie następnie

Radę gminną do wydania w ciągu dni trzydziestu opinii swojej o projektowanym planie.

Plan regulacyjny, wnioski swoje i opinię Rady gminnej, o ile w powyższym terminie wydaną zostanie, przedstawi Wydział powiatowy Wydziałowi kraiowemu do ostatecznej decyzyi.

Jeżeli Rada gminna uchwaliła już przedtem plan regulacyjny, obowiązany jest Wydział powiatowy mimo to przeprowadzić na koszt gminy całe niniejszem wskazane postępowanie dła ewentualnego uzupełnienia lub ewentualnej zmiany istniejącego planu, oraz postąpić następnie w sposób wskazany w tym paragrafie.

W razie zniszczenia gminy lub jej części przez pożar, obowiązany będzie Wydział powiatowy przystąpić w ciągu dni ośmiu do sporządzenia względnie rewizyi planu regulacyjnego gminy.

Zatwierdzony przez Wydział krajowy plan regulacyjny ma Zarząd gminy podać do publicznej wiadomości z oznajmieniem, że tylko na podstawie tego planu będzie można uzyskać zezwolenie na budowę lub roboty wymienione w §§. 1. i 2. niniejszej ustawy.

Wszelka zmiana zatwierdzonego przez Wydział krajowy planu regulacyjnego może nastąpić tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego na podstawie uchwały Rady gminnej i wniosku Wydziału powiatowego.

§. 63.

Przy sporządzaniu planu regulacyjnego należy przestrzegać:

1. Ażeby rozkład i położenie budynków odpowiadały względom ogniowym, sanitarnym, komunikacyjnym i wogóle bezpieczeństwa publicznego.

2. Ażeby opady atmosferyczne, kanały i ścieki miały należyty odpływ, względnie ażeby można je ująć w należyty system.

3. Ażeby drogi i ulice były równe, proste i tak szerokie, iżby je obsadzić można drzewami.

§. 64.

Sadzenie drzew między budynkami.

Budynek z materyału nieogniotrwałego, choćby ogniotrwale kryty, należy obsadzić drzewami liściastemi.

§. 72.

Naprawa dachów.

Istniejące dachy gontowe należy do lat dziesięciu od wejścia w życie niniejszej ustawy zastąpić ogniotrwałem pokryciem (§. 44).

Łatanie takich dachów w powyższym okresie lat 10, może Zwierzchność gminna dozwolić tylko wówczas, jeżeli wiązanie stolca jest zdrowe i nie więcej jak czwarta część całego pokrycia wymaga odnowienia.

Wyjątek stanowią wypadki przewidziane w §§. 45. i 46.

§. 73.

Naczelnik gminy i Zwierzchność gminna.

Naczelnik gminy względnie Zwierzchność gminna czuwa nad przestrzeganiem przepisów tej ustawy, a przedewszystkiem nad tem ażeby nikt bez pisemnego konsensu Zwierzchności gminnej nie budował lub nie wykonywał robót wymienionych w §§. 1., 2., a względnie i w §. 3. niniejszej ustawy, ażeby strony stosowały się do warunków wydanego im konsensu, oraz żeby ściśle przestrzegano planu regulacyjnego, rejonów budowlanych i krycia dachów materyałem ogniotrwałym.

Od rozporządzeń Naczelnika gminy względnie Zwierzchności gminnej można w terminie dni 14 od dnia doręczenia odnośnego rozporządzenia wnieść rekurs do Wydziału powiatowego na ręce Naczelnika gminy.

§. 74.

Rada gminna.

1. Zarządza sporządzenie ogólnego planu gminy i czuwa nad jego peryodycznem uzupełnieniem ze strony naczelnika gminy.

2. Zatwierdza plany budynków przeznaczonych na cele gminne lub jej zakładów.

3. Uchwala postanowienia, względnie wyraża opinię w wypadkach przewidzianych w §§. 21, 45, 50, 55, 57, 61, 62 i 68.

4. Uchwala, w której części gminy nowych budynków stawiać nie wolno.

Uchwały przewidziane w §§. 21, 50, 57, 61 i 68, oraz w punkcie 4. niniejszego paragrafu należy w gminie ogłosić.

Przeciw uchwale Rady gminnej może strona w terminie dni 14 od dnia ogłoszenia uchwały lub jej doręczenia wnieść rekurs do Wydziału powiatowego na ręce naczelnika gminy.

§. 75.

Wydział powiatowy:

1. Czuwa nad wykonaniem niniejszej ustawy.

2. Wykonuje czynności wskazane w §§. 21, 45 i 62.

3. Rozstrzyga rekursy przewidziane w §§. 73 i 74.

Przeciw orzeczeniu Wydziału powiatowego lub przeciw jego uchwale może strona w terminie dni 14 od dnia doręczenia lub ogłoszenia orzeczenia względnie uchwały wnieść rekurs do Wydziału krajowego na ręce Wydziału powiatowego.

§. 76.

Wydział krajowy.

1. Czuwa nad wykonaniem niniejszej ustawy.

2. Wykonuje czynności wskazane w §§. 21, 45 i 62.

3. Rozstrzyga w ostatniej instancyi rekursy przeciw orzeczeniom i uchwałom Wydziału powiatowego.

§. 77.

Władze polityczne.

Prawa zastrzeżone władzom politycznym postanowieniami odnośnych ustaw gminnych pozostają nienaruszone.

§. 79.

Inne przekroczenia.

Co do innych przekroczeń przepisów w tej ustawie zawartych prawo karania służy naczelnikowi gminy, względnie jego zastępcy.

Przekroczenia te karane będą, stosownie do stopnia winy i wynikającego z niej niebezpieczeństwa publicznego, pieniężnie w wysokości od 10 do 200 K., albo w razie niemożności uiszczenia kary pieniężnej aresztem od 24 godzin do 20 dni.

§. 82.

Wykonanie prawomocnych poleceń.

Jeżeli właściciel budynku mimo nałożenia grzywny pieniężnej za niedotrzymanie pierwszego terminu nie uczyni w drugim przez Zwierzchność gminną oznaczyć się mającym terminie zadość prawomocnemu poleceniu organów powołanych do wykonania tej ustawy, Zwierzchość gminna wykona to polecenie na jego koszt i stratę.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

IV.

U s t a w a

z dnia . . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 28. kwietnia 1882 Nr. 77 Dz. u. kr.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Marszałek zapytuje, czy kto w Izbie nie zgłasza poprawki co do tej ustawy.

Nikt w Izbie nie zgłasza poprawki.

Sprawozdawca wnosi na przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala ten formalny wniosek na przyjęcie tej ustawy *en bloc*, a oddzielnie uchwala *en bloc* powyższą ustawę.

Uchwaliwszy następnie na wniosek p. sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej ustawy bez czytania, uchwala Izba powyższą ustawę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie w Art. I. i w tytule ustawy zamiast słowo: „listopada“ ma być słowo: „lutego“:

Art. I.

Gmina Zakopane powiatu Nowy Targ podlega postanowieniom ustawy o policyi ogniowej z dnia 10. lutego 1891 roku Nr 18. Dz. u. kr.

Izba uchwala bez rozprawy Art. I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwala bez rozprawy Art. II. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . . w przedmiocie zaliczenia gminy Zakopane powiatu Nowy Targ pod przepisy ustawy z dnia 10. lutego 1891 Nr. 18 Dz. u. kr.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba uchwala bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Uchwaliwszy następnie wniosek p. sprawozdawcy na przystąpienie do trzeciego czytania tej ustawy bez czytania, uchwala Izba powyższą ustawę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

1. Sejm ustanawia krajowy fundusz pożyczkowy dla Reprezentacyi powiatowych na ułatwienie krycia dachów materyałem ogniotrwałym.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 1. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2. Fundusz ten ustanawia się w sumie 1,500.000 koron.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 2. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

3. Z funduszu tego udzielać będzie Wydział krajowy Reprezentacyom powiatowym bezprocentowych, zwrotnych w 10 latach pożyczek:

a) Na bezprocentowe zwrotne w 10 latach, poręczone przez gminy pożyczki dla ubogiej ludności włościańskiej i małomiejskiej w celu ułatwienia jej krycia budynków ogniotrwałym materyałem.

b) Na zakładanie w miarę uznania Wydziału krajowego powiatowych składów dachówek glinianych i cementowych pod warunkiem, że Wydziały powiatowe zaopatrywać będą z tych składów ludność włościańską i małomiejską w dachówkę za zwrotem ceny fabrycznej z doliczeniem jedynie kosztów dostawy do składu powiatowego.

c) Na wyrób dachówek cementowych w tych Radach powiatowych, gdzie już we własnym zarządzie prowadzonym jest wyrób rur betonowych i gdzie jest gwarancya, że wyrób dachówek pod fachowym nadzorem i zgodnie z zasadami nauki prowadzonym będzie, oraz na zakładanie fabryk dachówek cementowych także przy innych Radach powiatowych w kraju w miarę uznania potrzeby tego zakładania przez Wydział krajowy, a szczególniej na zakładanie fabryk dachówek przy Radach powiatowych w okolicach górskich położonych, gdzie dowóz tak dachówki glinianej jakoteż cementowej jest utrudniony i z wielkimi kosztami połączony.

Przemawia p. Mieczysław Urbański i stawia następującą poprawkę:

Zamiast rezolucyi c) komisyi proponuję jako c) następującą rezolucyę:

c) Na zakładanie warstatów dachówek cementowych Radom powiatowym, a szczególniej powiatom, gdzie dowóz tak dachówek glinianych jakotéż cementowych jest utrudniony i z wielkimi kosztami połączony.

Izba popiera tę poprawkę p. M. Urbańskiego.

Przemawia p. Piniński i stawia następującą poprawkę: w wierszu pierwszym ustępu a) opuścić słowa: „poręczone przez gminy", a natomiast po słowie: „małomiejskiej" w drugim wierszu tego ustępu dodać słowa: „w razie dostarczenia dostatecznej poręki".

Izba popiera tę poprawkę p. Pinińskiego.

Przemawia p. Merunowicz i stawia następującą poprawkę:

Ustęp c) ma opiewać:

c) „Na wyrób dachówek glinianych lub cementowych".

Izba popiera tę poprawkę p. Merunowicza.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia członek Wydz. kraj. p. Wereszczyński.

Przemawia p. Kramarczyk i stawia następującą poprawkę:

Na końcu ustępu c) dodać nowy ustęp

„Na wyrób dachówek cementowych i glinianych dla prywatnych przedsiębiorców za odpowiedniem poręczeniem".

Izba popiera tę poprawkę p. Kramarczyka.

Przemawia p. Maryewski i stawia następującą poprawkę:

Do poprawki p. Merunowicza dodać po słowie „cementowych" słowa: „a to pod nadzorem fachowym".

Izba popiera tę poprawkę p. Maryewskiego.

Przemawia p. Mieczysław Urbański, i przyjmuje poprawkę p. Maryewskiego do swej poprawki tj. aby słowa „a to pod nadzorem fachowym" dodać do poprawki po słowie końcowem: „połączony" w poprawce mowcy.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p sprawozdawca.

Izba uchwala wstęp i ustęp a) wniosku 3. komisyi z opuszczeniem słów „poręczone przez gminy", oddzielnie uchwala poprawkę p. Pinińskiego, tj. opuszcza słowa „poręczone przez gminy", a natomiast po słowie: „małomiejskiej" wstawia słowa: „w razie dostarczenia dostatecznej poręki".

Izba uchwala następnie oddzielnie ustęp b) wniosku 3. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek wyjaśnia sposób, w jaki podda pod głosowanie ustęp c) 3. wniosku

komisyi oraz zgłoszone do tego ustępu poprawki.

Izba uchwala poprawkę p. Mieczysława Urbańskiego wraz z poprawką p. Maryewskiego przyjętą przez p. M. Urbańskiego do tegoż poprawki i oddzielnie odrzuca poprawkę p. Merunowicza.

Marszałek oznajmia, że wobec tego odpada głosowanie nad poprawką p. Kramarczyka i ustępem c) według wniosku komisyi.

Uchwalony zatem ustęp c) opiewa:

„c) Na zakładanie warstatów dachówek cementowych Radom powiatowym, a szczególnie powiatom, gdzie dowóz tak dachówek glinianych jakoteż cementowych jest utrudniony i z wielkimi kosztami połączony, a to pod nadzorem fachowym“.

Sprawozdawca czyta:

4. Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby imieniem kraju na cel wyszczególniony pod 1) zaciągnął we własnych funduszach lub w Banku krajowym pożyczkę w sumie 1,500.000 koron, oprocentowaną najwyżej na 4%, oraz ażeby na spłatę tej pożyczki stosowne raty anuitetowe wstawiał do wydatków corocznego budżetu funduszu krajowego od roku 1907.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 4. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby na najbliższej sesyi sejmomej przedłożył projekt ustawy o policyi ogniowej dla wsi.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek powyższy komisyi.

Sprawozdawca czyta:

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył projekt ustawy uzupełniającej dział ustaw gminnych o własnym zakresie działania gminy, w szczególności zaś przepisy dotyczące policyi ogniowej i policyi budownictwa.

W ten sposób załatwioną także zostaje petycya Wydziału Rady powiatowej w Tarnobrzegu do l. 2.339/005.

Przemawia p. Stojałowski i stawia następującą poprawkę: we wierszu drugim po słowie „własnym“ dodać słowa: „i poruczonym“.

Izba popiera tę poprawkę p. Stojałowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala powyższy 3. wniosek komisyi, a oddzielnie odrzuca poprawkę p. Stojałowskiego po poprzedniem odczytaniu jej przez Marszałka.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie, przedtem udziela głosu p. Stapińskiemu.

Przemawia p. Stapiński i zwraca się z zapytaniem do Marszałka w sprawie 1) postawienia na porządku dziennym Izby sprawy reformy wyborczej; 2) nie poddania do poparcia i nieodczytania wręczonego Marszałkowi wniosku pp. Bojki i towarzyszy opatrzonego czterema podpisami; 3) niepostawienia na porządku dziennym Izby sprawy zmiany ustawy drogowej.

Marszałek udziela wyczerpującej odpowiedzi na te pytania p. Stapińskiego.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 17. listopada 1905 godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia o godzinie 12-tej w nocy.

Marszałek krajowy:

St. Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*

Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Z Drukarni Ludowej we Lwowie

Protokół

55. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 17. listopada 1905.

Początek o godzinie 10 minut 20 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, Ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 130.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 53-go posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 54-go posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 17-go listopada 1905 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls. 4360, 4361, 4363, 4364, 4368, 4378, 4381, 4384.

Komisyi szkolnej Ls. 4362, 4372.

Komisyi gminnej Ls. 4369.

Komisyi administracyjnej Ls. 4370.

Komisyi prawniczej Ls. 4365, 4379, 4380.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonego wniosku i interpelacyi.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić dodatek drożyźniany dla nauczycieli i nauczycielek okręgu lwowskiego-zamiejskiego.

We Lwowie, dnia 16. listopada 1905.

Wnioskodawca:
Merunowicz w. r.

Witosławski, Wurst, Huza, Wiśniewski, Rayski, Jahl, Maryewski, Maiss, Michalski, Fruchtmann, Jabłoński, Kolischer, Bednarski, Sala, Łazarski.

Interpelacya
posła Krempy i tow. do JW. Pana Komisarza rządowego w sprawie wyborów gminy Mirocin powiat Przeworsk.

W dniu 22. lipca 1904 przeprowadziła Zwierzchność gminna w Mirocinie przy asystencyi c. k. komisarza powiatowego p. Zawistowskiego wybory do rady gminnej. Przeciw tym wyborom wniesiony został przez Jana Basiaka i tow. protest, na który

c. k. Namiestnictwo unieważniło wybory, a c. k. Starostwo na podstawie rozp. c. k. Namiestnictwa z dnia 19. maja 1905 L. 25.650 poleciło przeprowadzenie wyborów ponownie, które w dniu 28. lipca 1905 dokonane zostały. I przeciw tym wyborom wnieśli znowu Maksym Jarosz i tow. protest, który przy dołączeniu aktów wyborczych przedłożyła Zwierzchność gminna władzy politycznej.

Wskutek wniesionego przeciw wyż wymienionym wyborom protestu zarządziło c. k. Namiestnictwo dochodzenie, które przeprowadzał w dniu 27. września c. k. komisarz starostwa Zawistowski, dopuściwszy się nadużyć i nieformalności, a mianowicie:

Już przy pierwszych wyborach gminnych przeprowadzonych w r. 1904 c. k. komisarz p. Zawistowski zajął stanowisko agitatora wyborczego, oświadczając, iż z Pądzińskich, z których obecnie jeden jest naczelnikiem gminy, drugi sekretarzem do reprezentacyi gminne, nigdy nie dopuści. I tak też uczynił; bo dopuścił 2-ch przeciwników: Kazimierza Czarnieckiego i Michała Partykę do głosowania, którzy nie mieli prawa, czem dopomógł do utrącenia Pędzińskiego.

Niedosyć na tem, c. k. komisarz Starostwa w Przeworsku p. Zawistowski przy przeprowadzeniu dochodzeń wyborczych wyzywał naczelnika gminy słowami „głupi ośle“, a do wyborców: Mateusza Mazura i Józefa Bochurata wypowiedział te słowa „chociażby wójt Pędziński i 10 razy przeprowadzał wybory, to nie będą i nie mogą być one uznane za dobre“, wreszcie wyrażał się: „gdybyście byli mieli na wyborach c. k. urzędnika, toby te wybory zostały uznane za dobre, ale żeście nie chcieli wyrzucić 5 złr., więc nie macie teraz poparcia“.

Jeżeli w ten sposób przeprowadza się wybory gminne pod okiem i przy władzy politycznej zapytujemy podpisani JW. Pana Komisarza rządowego:

1) Co uczynić zamyśla, aby nadużycie władz politycznych i podobne traktowanie obywateli ustało?

2) Czy i kiedy raczy zarządzić, aby w tej gminie Mirocin pow. Przeworsk przy bezstronności władzy politycznej zakończono akcyę wyborczą?

3) Czy JW. Pan Komisarz rządowy nie uznaje za stosowne pouczyć p. Zawistowskiego jako rzecznika Rządu o bezstronności w obowiązkach urzędowych.

Lwów, 17. listopada 1905.

Interpelant:
Franciszek Krempa w. r.

Stapiński, F. Włodek, Bojko, Barabasz, Oleśnicki, Ostapczuk, Staruch, Huryk, Bohaczewski, Mazikiewicz, Korol, Mogilnicki, Effinowicz, Ochrymowicz.

Interpelacya

posła Franciszka Krempy i towarzyszy do c. k. Namiestnictwa w sprawie jawnej kontroli fundacyi szczawnickich.

W zakładzie zdrojowym w Szczawnicy znajdują się następujące fundacye: Willa „Alma“ z fundacyi śp. Zubrzyckiego na zalesienie góry Bryjarki, willa „Wereszczyńskiego“ na Bibliotekę uniwersytecką, willa „Małuja“ (fundacya żyjącej jeszcze p. Małuji, Podole rosyjskie) na bezpłatne pomieszczenie chorych z pośród nauczycielstwa ludowego, willa „Anioł Stróż“ dla chorych akademików krakowskich. Administracyę wszystkich tych fundacyi powierzyło przed laty c. k. Namiestnictwo dzierżawcy górnego Zakładu w Szczawnicy p. Wiśniewskiemu, do którego opinia publiczna nie ma najmniejszego zaufania, gdyż ten stara się wszystko dla siebie wyzyskać. W willi „Wereszczyńskiego“ umieścił bezpłatnie swą służbę, obecnie portyera z rodziną; w willi „Alma“ urządził skład wody i warsztat stolarski do zbijania pak na wodę i t. p., w dodatku umieszcza w niej swych robotników; w willi „Małuja“, którą pan Wiśniewski wspólnie ze swym szwa-

grem drem Górskim rządzi, umieścili ci panowie w bieżącym sezonie bezpłatnie dziennikarkę, a od części zgłaszających się nauczycielek żądali zapłaty. Nauczycielstwo skarzy się, że otrzymują bezpłatnie pokoje w czerwcu i wrześniu, tj. wtedy, gdy z powodu zajęć z fundacyi korzystać nie mogą. Na wiecu gości w r. 1904 uskarżali się akademicy, że p. Wiśniewski przez lat przeszło dziesięć ani razu nie kazał willi „Anioł stróż“ odczyścić, że przez tyle lat nie bielono pokoi i podłóg nie myto, a słomę w siennikach nie zmieniano. Kuracyusze domagają sie jawnej kontroli gospodarki p. Wiśniewskiego, tj. aby na miejscu dla wszystkich dostępnem, np. w czytelni, w „Dworcu gościnnym“ były podczas sezonu wyłożone dokładne sprawozdania i szczegółowe rachunki zawiadujących temi fundacyami. Fundacye są dla kuracyuszy, więc powinno się im umożliwić kontrolę i sprawozdanie, czy nie są krzywdzeni.

Wobec tego zapytują podpisani, czy c. k. Namiestnictwo, uznając tak słuszne żądanie opinii publicznej, zechce bezwłocznie przeprowadzić ścisłą kontrolę nad fundacyami w Szczawnicy i zarządzić, aby odtąd odnośne sprawozdania i rachunki były przez cały sezon wyłożone w czytelni „Dworca gościnnego“ w Szczawnicy.

We Lwowie, 16. listopada 1905.

Interpelant:

Krempa w. r.

Bojko, Mazikiewicz, Oleśnicki, F. Włodek, Staruch, Barabasz, Ostapczuk, Stapiński, Huryk, Bohaczewski, Korol, Mogilnicki, Effinowicz, Ochrymowicz.

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

Interpelacya

posła Jana Stapińskiego i towarzyszy do Wysokiego Wydziału krajowego w sprawie nadania posady sekundaryusza w szpitalu powszechnym w Stanisławowie.

W październiku b. r. rozpisał Wydział krajowy konkurs na posadę sekundaryusza w szpitalu powszechnym w Stanisławowie, a po upływie terminu konkursu nadał tę posadę dr. Mondscheinowi.

Lekarz ten, ukończywszy przed paroma laty medycynę, zabawił tylko kilka miesięcy na praktyce w szpitalu wiedeńskim, poczem wstąpił do szpitala w stanisławowie na dalszą praktykę i niespełna rok tam przebywał.

Równocześnie z dr. Mondscheinem podał się w przepisanym terminie o posadę sekundaryusza w szpitalu powszechnym w Stanisławowie także dr. Pacyna, który po uzyskaniu doktoratu pracował bezpłatnie przez 2 lata i 3 miesiące w krajowym szpitalu św. Łazarza w Krakowie, później przez 4 lata był asystentem przy klinice dermatagolicznej Uniwersytetu Jagielońskiego, a wkońcu po złożeniu jeszcze egzaminu fizykackiego przeniósł się do Stanisławowa i tu znowu i przez rok bezpłatnie służbę lekarską w szpitalu sprawował.

Gdyby więc w tym wypadku decydowały jedynie osobiste kwalifikacye kandydata, posadę bezwarunkowo należało nadać dr. Pacynie, który przedłożył dowody większego uzdolnienia i dłuższej bezpłatnej praktyki w szpitalach krajowych, a który nadto, jako specyalista w dziale chorób skórnych i wenerycznych byłby dla szpitala stanisławowskiego bardzo pożądanym, wiadomo bowiem, że w tej okolicy choroby weneryczne śród ludności bardzo grasują, a n. p. w ciągu roku 1904 leczono w szpitalu stanisławowskim 396 osób dotkniętych chorobami skórnemi i wenerycznemi.

Wogóle dla szpitali prowincyonalnych i dla ludności okolicznej nie jest obojętnem aby zajmowali szpitalne posady lekarze w pewnych działach medycyny teoretycznie i praktycznie wyspecyalizowani, a jeśli na skromną posadę sekundaryusza szpitalnego zgłosił się taki właśnie kandydat specyalista w dziale chorób skórnych i wenerycznych, który za czasów asystentury dał się poznać z

ogłaszanych przez niego prac naukowych, spodziewać się było można, że Wydział krajowy da mu pierwszeństwo.

Tymczasem z niewiadomych powodów Wydział krajowy odrzucił podanie dr. Pacyny, a nadał posadę wspomnianą bardzo jeszcze młodemu i o wiele mniej ukwalifikowanemu dr. Mondscheinowi, co każe przypuszczać, że odegrały tu rolę wpływy protekcyjne ze szkodą dla dobra publicznego.

Wobec tego zapytują podpisani, czem usprawiedliwi Wydział krajowy takie rozporządzenie posadą sekundaryusza w szpitalu powszechnym w Stanisławowie.

Lwów, 15. listopada 1905.

Interpelant:

Jan Stapiński w. r.

Krempa, Bojko, Oleśnicki, Huryk, Staruch, Barabasz, Ostapczuk, F. Włodek, Mazikiewicz, Bohaczewski, Korol, Mogilnicki, E finowicz, Ochrymowicz.

Interpelacya

posła Krempy i tow. do Wysokiego Wydziału krajowego z powodu niewłaściwego powiększenia majątku gminnego wsi Byczyny kosztem mieszkańców tejże gminy.

W czasach pogromu Austryi w wojnie o zjednoczenie Włoch zaciągał ówczesny rząd na wszystkie strony pożyczki. Jedną z form takiej pożyczki było wydanie przez państwo t. zw. „Szuldszeinów“, które pojedyncy poddani szczególnie w Galicyi nakłaniani przez miejscowe władze rządowe nabywali, płacąc gotówką od 10 złr. począwszy wzwyż. Oczywiście „Szuldszeiny“ te nie były darowizną, lecz pożyczką kiedyś zwrotną.

Do szczęśliwych nabywców takich „szuldszeinów“ należało kilkudziesięciu mieszkańców gminy Byczyna, którzy nabyli owych „szuldszeinów“ za parę tysięcy złr. w nadziei, że im państwo stosownie do przyrzeczenia pisemnego pożyczone kwoty z procentem zwróci.

Nie doczekali się tego szczęśliwi posiadacze „szuldszeinów“, bo ich wprzód nieubłagana śmierć zabrała, przekazali jednak jako skarb pewny swoim spadkobiercom do odebrania owe pisemne zapewnienia państwa.

W rzeczywistości i spadkobiercy nie są szczęśliwi, gdyż na liczne urgensy, które z wielkim nakładem pieniędzy do miejscowych i centralnych władz politycznych wnosili, otrzymali lakoniczną odpowiedź, że państwo dług swój w całości wypłaciło do rąk Wydziałowi powiatowemu w Chrzanowie, a ten otrzymaną sumę wcielił do majątku gminy Byczyna, o czem jednak posiadacze „Szuldszeinów“ wiadomości na szczegółowej informacyi opartej nie otrzymali.

Ponieważ fakt wyżej opisany, o ileby rzeczywiście miał miejsce sprzeciwia się zasadniczym przepisom ustawy o prywatnej własności; przeto podpisani zapytują:

1) Czy Wysokiemu Wydziałowi krajowemu wiadomo o tem zabraniu prywatnego majątku mieszkańców Byczyny na rzecz tejże gminy?

2) Czy w razie zaistnienia takiego faktu Wysoki Wydział krajowy nie zechciałby polecić Wydziałowi powiatowemu w Chrzanowie, ażeby pobrane niesłusznie fundusze zwrócił prawym ich właścicielom, t. j. posiadaczom „szuldszeinów“.

Lwów, dnia 16. listopada 1905.

Interpelant:

Franciszek Krempa w. r.

Stapiński, Bojko, Oleśnicki, Huryk, Staruch, Ostapczuk, Barabasz, F. Włodek, Mogilnicki, Mazikiewicz, Bohaczewski, Korol, Effinowicz, Żardecki.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Interpelacya
do c. k. Rządu.

W powiecie grybowskim buduje się droga do Krynicy, która przechodzić ma przez terytoryum gmin Florynka i Berest.

Właściciele gruntów w tych dwóch gminach zaczęli żądać za swoje grunta odszkodowania, a tak samo żądała gmina za swoje grunta — wtedy przyjechał na miejsce starosta grybowski, który pouczył gminy że to jest rzecz cesarska i grunta muszą być za darmo odstąpione i po prostu przez to falszywe przedstawienie rzeczy zmusił gminy, że powzięto uchwały rad gminnych na dobrowolne odstąpienie bezpłatnie gruntów gminnych pod tę drogę.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy wiadomy jest Wys. Rządowi ten fakt?

2) Czy skłonnym jest Wys. Rząd wyjaśnić tym gminom, jakie one właściwie prawo, co do tej drogi mają i dać im możność dotyczące uchwały anulować i przypadające wynagrodzenie za odstąpione grunta pobrać?

3) Czy skłonnym jest Wys. Rząd pociągnąć za takie postępowanie c. k. starostę w Grybowie do odpowiedzialności?

Interpelant:
Oleśnicki w. r.

Huryk, Bohaczewski, Mazikiewicz, Effinowicz, Mogilnicki, Ostapczuk, Barabasz, F. Włodek, Ks. Pastor, Kramarczyk, Szwed, Szponder, Żardecki, Korol, Staruch, Krempa.

Marszalek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanego wniosku umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszakek oznajmia, że jest jeszcze złożony wniosek naglący p. Stojałowskiego, z powodu jednak nieobecności w Izbie wnioskodawcy nie może ten wniosek być na razie traktowany.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Szajera o przyznanie dodatku drożyżnianego nauczycielstwu ludowemu w powiatach rzeszowskim, strzyżowskim i kolbuszowskim.

Przemawia p. Szajer uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Szweda o objęcie w zarząd państwowy drogi powiatowej „Pietrasina“ zwanej, w powiecie żywieckim.

Przemawia p. Szwed uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi drogowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Głąbińskiego w sprawie zmiany ustawy krajowej z 23. maja 1895 Nr. 57 Dz. u. kr.

Przemawia p. Głąbiński uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany przepisów o dyetach i kosztach podróży w czynnościach urzędowych, tudzież o petycyi urzędników Wy

działu krajowego o podwyższenie ich poborów.

Sprawozdawca p. Skałkowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujące:

P r z e p i s y

o dyetach i kosztach podróży Marszałka krajowego, Członków Wydziału krajowego, urzędników, dyetaryuszy i sług Wydziału krajowego, oraz zakładów krajowych.

§. 1. Marszałkowi krajowemu, Członkom Wydziału krajowego i ich Zastępcom, urzędnikom, aplikantom, dyetaryuszom i sługom Wydziału krajowego i zakładów krajowych, wydalającym się w celach urzędowych poza miejsce swego urzędu, należą się koszta utrzymania, czyli dyety i koszta podróży.

§. 2. Tylko z polecenia Wydziału krajowego mogą być podróże w celach urzędowych przedsiębrane, a to pod utratą wszelkiego za nie wynagrodzenia.

§. 3. Wysokość dyet wyznacza się dziennie:

a) 30 koron dla Marszałka krajowego, 20 koron dla Członków Wydziału krajowego i ich Zastępców;

b) 16 koron dla urzędników z płacą roczną 6.400 koron lub wyżej;

c) 13 koron dla urzędników z płacą roczną 4.800 koron do 6.400 koron:

d) 10 koron dla urzędników z płacą roczną 3 600 koron do 4.800 koron;

e) 8 koron dla urzędników z płacą roczną 2.800 koron do 3.600 koron;

f) 7 koron dla urzędników z płacą roczną 2.200 koron do 2.800 koron;

g) 6 koron dla wszystkich innych urzędników i aplikantów,

h) 4 korony dla dyetaryuszy;

i) 3 korony dla sług.

Poza obrębem granic kraju dyety będą liczonę w dwójnasób.

Przy obliczaniu dyet służy za podstawę tylko pierwsza stała płaca z nadaną posadą połączona, z pominięciem dodatków pięcioletnich i wszelkich innych.

§. 4. Dyetami pokryte są wszystkie koszta utrzymania, t. j. wikt, pomieszkanie, opał, światło i t. d. Gdyby urzędowanie wymagało osobnego pokoju na kancelaryę, wydatek na taki pokój może być osobno policzony.

§. 5. Urzędnikowi, który na komisyi zachorował, należy się dyety przez czas choroby poza miejscem urzędowania przebytej.

§. 6. Urzędnik, który wydala się z miejsca, do którego w celach urzędowych wysłany został, w jakiejkolwiek sprawie nieurzędowej, traci przez czas wydalenia prawo do dyet, a nadto staje się odpowiedzialnym za samowolne oddalenie się i za wynikłą szkodę.

§. 7. Koszta podróży należą się za podróż z miejsca urzędowania na wyznaczoną komisyę i z powrotem.

§. 8. W podróży należy używać przedewszystkiem kolei żelaznych lub statków parowych, a tylko tam, gdzie środków komunikacyjnych nie ma, można użyć koni.

§. 9. Za podróż koleją należy się:

a) I. klasa Marszałkowi krajowemu, Członkom Wydziału krajowego i ich Zastępcom, tudzież urzędnikom z płacą 4.800 koron i wyżej (§. 3. lit. b i c);

b) II. klasa wszystkim innym urzędnikom, aplikantom i dyetaryuszom;

c) III. klasa sługom.

Za podróż statkiem parowym należy się:

a) I. klasa Marszałkowi krajowemu, Członkom Wydziału krajowego i ich Zastępcom, tudzież urzędnikom, aplikantom i dyetaryuszom;

b) sługom II. klasa.

Osobom wymienionym w §. 3 *a*) do wyłącznie *b*) należy się, jeśli podróż służbowa trwa dłużej niż dwa dni, wynagrodzenie za 30 kilogramów wagi pakunku podróżnego przy podróżach odbywanych koleją żelazną lub statkiem parowym, według taryfy obowiązującej.

Za usprawiedliwiony celem podróży transport narzędzi, lub innych przyborów ciężkich, lub wielkiej objętości, można żądać osobno zwrotu uiszczonej należytości przewozowej, za przedłożeniem urzędowego potwierdzenia, że należytość w wysokości zarachowanej zapłacono.

Za podróż końmi należy się:

a) Marszałkowi krajowemu, Członkom Wydziału krajowego, ich Zastepcom, urzędnikom, aplikantom i dyetaryuszom po pięć koron od myriametra, oraz zwrot myta;

b) sługom po 1 K 50 hal. od myriametra i zwrot myta;

§ 10. Przy podróży kilku urzędników do tej samej miejscowości może po dwóch zarachować wspólnie tylko jedną należytość za podróż końmi. Przy komisyi z nieparzystej liczby urzędników, najstarszy rangą, a przy równej randze najstarszy w służbie zaliczy dla siebie osobno należytość za podróż końmi.

§ 11. Przy komisyach na kolei żelaznej, albo bezpośrednio przy kolei wolno zaliczyć tylko należytość za użycie kolei żelaznej. Jeśli urzędnik delegowany na komisyę użyje z powodów od niego niezależnych innego środka komunikacyjnego, zarachowana należytość tylko wówczas zostanie przyznaną, gdy przedłoży urzędowe potwierdzenie, że faktycznie poniósł wydatek w zarachowanej wysokości.

§ 12. Czy należy wynagrodzić także wydatki na utrzymanie i jazdę z budynku urzędowego do miejsca urzędowania w tej samej miejscowości, lub w najbliższej okolicy, Wydział krajowy w każdym pojedynczym wypadku rozstrzygnie.

§ 13. Przy komisyach, które trwać mają prawdopodobnie przez jeden miesiąc w jednem miejscu zamiast dyet z reguły będzie oznaczony pewien ryczałt z góry.

Urzędnikom, którzy z obowiązku swego urzędowego komisyonują często w swych okręgach urzędowych, Wydział krajowy z reguły wyznaczy zamiast dyet i kosztów podróży odpowiedni roczny ryczałt.

§ 14. Z odbytej podróży urzędowej należy złożyć rachunek dyet i kosztów podróży najdalej w przeciągu miesiąca po powrocie pod utratą prawa do wynagrodzenia.

Wyjątkowo może Wydział krajowy zaasygnować zadawnioną kwotę, jeżeli składający rachunek udowodni, że zwłoka nastąpiła bez jego winy.

Urzędnik, aplikant lub dyetatyusz winien prowadzić podczas całego trwania komisyi dziennik, w którym odnośnie do aktów wykaże czynności każdego dnia. Dziennik ten należy dołączyć do rachunku (partykularza).

§. 15. Rachunek (partykularz) zbada

a) Oddział techniczny co do odległości kilometrowej i czasu potrzebnego koniecznie do prac technicznych;

b) Oddział rachunkowy co do cyfry należytości za podróż i czasu potrzebnego koniecznie do prac rachunkowych;

c) Szef departamentu co do czasu potrzebnego do czynności komisyjnych urzędników innych oddziałów.

§. 16. Na rachunek dyet i kosztów podróży można asygnować stosowne zaliczki, czy to przed podróżą, czy w czasie trwania komisyi, czy też po powrocie.

§. 17. Pozostają w mocy obowiązującej dotychczasowe przepisy co do konduktorów dróg krajowych i dozorców melioracyjnych, oraz co do osób będących wprawdzie w służbie kraju lub instytucyi przez kraj utrzymywanych albo subwencyonowanych, lecz nie mających charakteru urzędników Wydziału krajowego albo zakładów krajowych.

1. Od 1. stycznia 1906 pobory służbowe urzędników Wydziału krajowego wynosić będą, jak następuje:

Ranga	Poszczególnienie	Płaca	aktywaluy	Dodatki: 2 pięcioletnie po	Dodatki: 2 czteroletnie po	Dodatki: starszeństwa po 16 i 20 latach po
		Korony				
	Oddział konceptowy:					
VI.	Radca	6.400	1.280	800	—	—
VII.	Sekretarz	4.800	1.120	600	—	—
VIII.	Wicesekretarz	3.600	960	400	—	—
IX.	Adjunkt	2.800	800	—	200	200
X.	Koncepista	2.200	640	—	200	200
—	Praktykanci: trzech — adjutum po	1.400	—	—	—	—
	trzech — adjutum po	1.200	—	—	—	—
	dla wszystkich zaś bez względu na wysokość adjutum po 3 lat.	1.600	—	—	—	—
	dla wszystkich zaś bez względu na wysokość adjutum po 5 lat.	2.000	—	—	—	—
	Oddział techniczno-drogowy:					
VI.	Dyrektor	6.400	1.280	800	—	—
VII.	Zastępca dyrektora . . .	4.800	1.120 i funkcyjny 800	600	—	—
VII.	Inżynier starszy:					
	a) we Lwowie. . . .	4.800	1.120	600	—	—
	b) w Krakowie . . .	4.800	840	600	—	—
VIII.	Inżynier I. klasy:					
	a) we Lwowie. . . .	3.600	960	400	—	—
	b) w Krakowie . . .	3.600	720	400	—	—
	c) w miejscowościach z ludnością ponad 10.000 mieszkańców .	3.600	600	400	—	—
	d) w innych miejscowościach kraju	3.600	480	400	—	—

Ranga	Poszczególnienie	Płaca	aktywalny	Dodatki: 2 pięcioletnie po	2 czteroletnie po	starszeństwa po 16 i 20 latach po
				Korony		
IX.	Inżynier II. klasy:					
	a) we Lwowie . . .	2.800	800	—	200	200
	b) w Krakowie . . .	2.800	600	—	200	200
	c) w miejscowościach z ludnością ponad 10.000 mieszkańców .	2.800	500	—	200	200
	d) w innych miejscowościach kraju	2.800	400	—	200	200
X.	Inżynier adjunkt:					
	a) we Lwowie . . .	2.200	640	—	200	200
	b) w Krakowie . . .	2.200	480	—	200	200
	c) w miejscowościach z ludnością ponad 10.000 mieszkańców .	2.200	400	—	200	200
	d) w innych miejscowościach kraju	2.200	320	—	200	200
—	Praktykant techn.: adjutum:					
	dwóch po	1.400	—	—	—	—
	dwóch po	1.200	—	—	—	—
	dla wszystkich zaś bez względu na wysokość adjutum po 3 lat.	1.600	—	—	—	
	po 5 lat.	2.000	—	—	—	—
XI.	Asystent manipulacyjny . .	1.600	480	—	200	200
	Oddział melioracyjny:					
VI.	Dyrektor	6.400	1.280	800	—	—
VII.	Zastępca dyrektora . . .	4.800	1.120 i funkcyjny 800	600	—	—
VII.	Inżynier starszy:					
	a) we Lwowie . . .	4.800	1.120	600	—	—
	b) w Krakowie . . .	4.800	840	600	—	—
	c) w miejscowościach z ludnością ponad 10.000 mieszkańców .	4.800	720	600	—	—
	d) w innych miejscowościach kraju	4.800	600	600	—	—
VII.	Referent administracyjny . .	4.800	1.120	600	--	—
VIII.	Inżynier I. klasy:					
	a) we Lwowie. . . .	3.600	960	400	—	—
	b) w Krakowie . . .	3.600	720	400	—	—

Ranga	Poszczególnienie	Placa	aktywalny	Dodatki: 2 pięcioletnie po	2 czteroletnie po	starszeństwa po 16 i 20 latach po
				Korony		
	c) w miejscowościach z ludnością ponad 10.000 mieszkańców	3.600	600	400	—	—
	d) w innych miejscowościach kraju	3.600	480	400	—	—
IX.	Inżynier II. klasy i inżynier komasacyjny:					
	a) we Lwowie . . .	2.800	800	—	200	200
	b) w Krakowie . . .	2.800	600	—	200	200
	c) w miejscowościach z ludnością ponad 10.000 mieszkańców .	2.800	500	—	200	200
	d) w innych miejscowościach kraju	2.800	400	—	200	200
X.	Inżynier adjunkt:					
	a) we Lwowie	2.200	640	—	200	200
	b) w Krakowie . . .	2.200	480	—	200	200
	c) w miejscowościach z ludnością ponad 10.000 mieszkańców .	2.200	400	—	200	200
	d) w innych miejscowościach kraju	2.200	320	—	200	200
XI.	Asystent komasacyjny:					
	a) we Lwowie	1.600	480	—	200	200
	b) w Krakowie	1.600	360	—	200	200
	c) w miejscowościach z ludnością 10.000 mieszkańców .	1.600	300	—	200	200
	d) w innych miejscowościach kraju	1.600	240	—	200	200
—	Praktykant techniczny — adjutum .	1.400	—	—	—	—
	po 3 łatach	1.600	—	—	—	—
	po 5 latach	2.000	—	—	—	—
	Oddział kolejowy:					
VI.	Dyrektor	6.400	1.280	800	—	—
VII.	Zastępca dyrektowa . . .	4.800	1.120 i funkcyjny 800	600	—	—
VII.	Inżynier starszy	4.800	1.120	600	—	—
VIII.	„ I. klasy. . . .	3.600	960	400	—	—
IX.	„ II. klasy . . .	2.800	800	—	200	200
X.	Inżynier adjunkt	2.200	640	—	200	200
VII.	Referent administracyjny . .	4.800	1.120	600	—	—

Ranga	Poszczególnienie	Płaca	Dodatki aktywalny	Dodatki 2 pięcioletnie po	Dodatki 2 czteroletnie po	Dodatki starszeństwa po 16 i 20 latach po
		Korony				
VII	Sekretarz	4.800	1.120	600	—	—
IX.	Adjunkt konceptowy . . .	2.800	800	—	200	200
X.	Koncepista	2.200	640	—	200	200
VIII.	Konsulent spraw taryfowych i komercyalnych	3.600	960	400	—	—
IX.	Adjunkt rachunkowy . . .	2.800	800	—	200	200
X.	Oficyał rachunkowy . . .	2.200	640	—	200	200
XI.	Asystent rachunkowy . . .	1.600	480	—	200	200
IX.	Adjunkt administracyjno-manipulacyjny	2.800	800	—	200	200
XI.	Inspisyent-rysownik . . .	1.600	480	—	200	200
XI.	Asystent manipulacyjny . . .	1.600	480	—	200	200
	Oddział sanitarny:					
VII.	Inspektor szpitali	4.800	1.120	600	—	—
	Oddział statystyczny:					
VIII.	Wicesekretarz	3.600	960	400	—	—
	Oddział rachunkowy:					
VI.	Dyrektor	6.400	1.280	800	—	—
VII.	Zastępca dyrektora . . .	4.800	1.120	600	—	—
VIII.	Rewident	3.600	960	400	—	—
IX.	Adjunkt.	2.800	800	—	200	200
X.	Archiwista i protokolista. . .	2.200	640	—	200	200
X.	Oficyał	2.200	640	—	200	200
XI.	Asystent	1.600	480	—	200	200
XII.	Praktykant	1.200	480	—	200	200

Ranga	Poszczególnienie	Płaca	Dodatki aktywalny	2 pięcioletnie po	2 czteroletnie po	starszeństwa po 16 i 20 latach po
		Korony				
—	Aplikant, adjutum	1.000	—	—	—	—
	po 3 latach	1.200	—	—	—	—
	po 5 latach	1.500	—	—	—	—
VIII.	Lustrator rachunkowy dla szpitali powszechnych	3.600	960	400	—	—
	Oddział kasowy:					
VI.	Dyrektor	6.400	1.280	800	—	—
VII.	Zastępca dyrektora	4.800	1.120	600	—	—
VIII.	Kontrolor	3.600	960	400	—	—
VIII.	Kasyer	3.600	960	400	—	—
IX.	Adjunkt	2.800	800	—	200	200
X.	Oficyał	2.200	640	—	200	200
XI.	Asystent	1.600	480	—	200	200
XII.	Praktykant	1.200	480	—	200	200
	Oddział manipulacyjny:					
VII.	Dyrektor (zamiast dodatku aktywalnego — wolne mieszkanie, — deputat w drzewie — dodatek na fiakry, zgodnie z uchwałą Sejmu z dnia 9. lutego 1894).	4.800	—	600	—	—
VIII.	Archiwista	3.600	960	400	—	—
IX.	Ekspedytor	2.800	800	—	200	200
XI.	Protokolista	2.800	800	—	200	200
X.	Kancelista	2.200	640	—	200	200
XI.	Asystent	1.600	480	—	200	200
XII.	Pisarz	1.200	480	—	200	200
—	Aplikant, adjutum	1.000	—	—	—	—
	po 3 latach	1.200	—	—	—	—
	po 5 latach	1.500	—	—	—	—

2. Dla wszystkich urzędników Wydziału krajowego trzech wyższych rang, t. j. VI., VII. i VIII. przyznaje się prawo do dwóch dodatków pięcioletnich, zaś dla urzędników rangi IX., X., XI. i XII. prawo do dwóch dodatków czteroletnich.

Dodatek pięcioletni może zatem być przyznany po upływie 5 lat, dodatek czteroletni po upływie 4 lat służby, spędzonej w tej samej randze.

3. Dodatki trzechletnie, względnie pięcioletnie, przyznane praktykantom konceptowym, wliczalne są do emerytury.

4. Urzędnicy czterech niższych rang, t. j. IX., X., XI. i XII. uprawnieni są do otrzymania dodatków osobistych z tytułu starszeństwa, mianowicie:

po szesnastu latach służby w tej samej randze 200 K rocznie;

po dwudziestu latach służby w tej samej randze dalsze 200 K rocznie;

które to dodatki wliczalne są do emerytury.

5. Do urzędników mianowanych przed 1. stycznia 1906, dla których przepisy tej uchwały etatowej byłyby mniej korzystne, zastosowane będą postanowienia etatowe dotychczas obowiązujące.

6. Wszelkie przepisy etatowe, niniejszą uchwałą nie uchylone, pozostaną nadal w mocy.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nieżąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

P. Sprawozdawca wnosi na przyjęcie wniosków komisyi *en bloc*.

Izba uchwala wniosek p. sprawozdawcy na przyjęcie wniosków komisyi *en bloc*, następnie zaś *en bloc* wszystkie wnioski komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie odnowienia królewskiego zamku na Wawelu.

Sprawozdawca p. Piniński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie odnowienia królewskiego Zamku na Wawelu.

II. Na koszta odnowienia zamku na Wawelu i przeistoczenia go na rezydencyę Jego Ces. i Król. Apostolskiej Mości, oraz na Muzeum narodowe przeznacza Sejm przez czas odbudowy począwszy od roku 1906 coroczną dotacyę w sumie 100.000 K. i upoważnia Wydział krajowy do wstawiania tej dotacyi w budżet funduszu krajowego.

III. Sejm wstawia na powyższy cel na rok 1906 do preliminarza wydatków funduszu krajowego w Rubr. XIV. poz. 531 a sumę 100.000 K.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Górski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie i bez rozprawy wnioski I—III komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie sejmowej komisyi agrarnej odnośnie do sprawozdania Wydziału krajowego LW. 73.794/1905 w przedmiocie operacyi agrarnych.

Sprawozdawca p, Łazarski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby jak najspieszniej zarządziłby kierownikiem technicznym operacyj agrarnych w kraju zamianowany został inżynier w sprawach rolniczych i melioracyjnych specyalnie uzdolniony, a stosunki krajowe dokładnie znający — oraz aby kierownik ten urzędował zawsze na miejscu operacyj agrarnych lub w bezpośredniem pobliżu tego miejsca.

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 18. sierpnia 1905, l. 73.794 przyjmuje się do wiadomości.

2. Etat personalu technicznego w oddziale technicznym miejscowego komisarza agrarnego składać się ma począwszy od 1. stycznia 1906:

a) z trzech inżynierów komasacyjnych z płacą roczną po 2.800 K i dodatkiem aktywalnym po 600 K;

b) z trzech asystentów komasacyjnych z płacą roczną po 1.600 K i dodatkiem aktywalnym po 360 K;

c) z jednego pomocnika technicznego z płacą miesięczną po 140 K.

Posady dwóch adjunktów komasacyjnych zostają od 1. stycznia 1906 zwinięte.

3. Na koszta Komisyi agrarnych wstawia się do rubr. X. poz. 318 budżetu krajowego na rok 1906:

A. na personal techniczny	17.964 K.
B. „ fundusz podręczny	23.000 „
razem	40.964 K.

Przemawia p. Bohaczewski.

Przemawia p. Skołyszewski.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

I. na uchwalenie rezolucyi tej treści:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby jak najspiesznie zarządził, by kierownikiem technicznym operacyj agrarnych w kraju zamianowany został inzynier w sprawach rolniczych i melioracyjnych specyalnie uzdolniony, a stosunki krajowe dokładnie znający oraz aby kierownik ten urzędował zawsze na miejscu operacyj agrarnych lub w bezpośredniem pobliżu tegoż miejsca.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

II. Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 18. sierpnia 1905, l. 73.794 przyjmuje się do wiadomości.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2. Etat personalu technicznego w oddziale technicznym miejscowego komisarza agrarnego składać się ma począwszy od 1. stycznia 1906:

a) z trzech inżynierów komasacyjnych z płacą roczną po 2.800 K i dodatkiem aktywalnym po 600 K;

b) z trzech asystentów komasacyjnych z płacą roczną po 1.600 K i dodatkiem aktywalnym po 360 K;

c) z jednego pomocnika technicznego z płacą miesięczną po 140 K.

Posady dwóch adjunktów komasacyjnych zostają od 1. stycznia 1906 zwinięte.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek 2 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

3. Na koszta Komisyi agrarnych wstawia się do rubr. X. poz. 318 budżetu krajowego na rok 1906:

A. na personal techniczny	17.964 K	
B. „ fundusz podręczny	23.000 „	
razem	40.964 K.	

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek 3 komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego nad sprawozdaniem Wydziału krajowego o krajowej szkole średniej rolniczej i folwarku w Czernichowie za rok 1904/5.

Sprawozdawca p. Vivien nwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następnjące wnioski komisyi:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowej średniej szkole rolniczej i o folwarku w Czernichowie za r. 1904/5.

2. Sejm nstanawia dla niezamożnych uczniów w krajowej średniej szkole rolniczej w Czernichowie cztery wolne miejsca funduszowe, wstawiając na ten cel potrzebny kredyt w budżecie wydatków szkoły na rok 1906 i upoważniając zarazem Wydział krajowy do prelimininowania tego wydatku w latach następnych.

3. Sejm ustanawia następujący etat płacy administratora folwarku, a zarazem nauczyciela instrnktora do robót praktycznych w szkole; tenże pobierać będzie począwszy od 1. stycznia 1906 roku zamiast dotychczasowych poborów, obok wolnego pomieszkania, płacę roczną 2.400 koron, dodatek aktywalny 240 koron, oraz prawo do pięciu dodatków pięcioletnich, z których dwa pierwsze wynosiłyby po 300 koron, zaś trzy następne po 400 koron rocznie.

4. Sejm przyzuaje w drodze łaski Alojzemu Rużyczce, byłemu ogrodnikowi a zarazem docentowi ogrodnictwa w krajowej średniej szkole rolniczej w Czernichowie, począwszy od 1. stycznia 1906 roku stałe zaopatrzenie w wysokości 1.300 K rocznie.

Przemawia p. Tomaszewski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowej średniej szkole rolniczej i o folwarku w Czernichowie za r. 1904|5.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm ustanawia dla niezamożnych uczniów w krajowej średniej szkole rolniczej w Czernichowie cztery wolne miejsca funduszowe, wstawiając na ten cel potrzebny kredyt w bndżecie wydatków szkoły na rok 1906 i upoważniając zarazem Wydział krajowy do preliminowauia tego wydatku w latach następnych.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

3. Sejm ustanawia następujący etat płacy administratora folwarku, a zarazem nauczyciela instrnktora do robót praktycznych w szkole; tenże pobierać będzie począwszy od 1. stycznia 1906 roku zamiast dotychczasowych poborów, obok wolnego pomieszkania, płacę roczną 2.400 koron, dodatek aktywalny 240 koron, oraz prawo do pięciu dodatków pięcioletnich, z których dwa pierwsze wyuosiłyby po 300 koron, zaś trzy następne po 400 koron rocznie.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

4. Sejm przyznaje w drodze łaski

Alojzemu Rużyczce, byłemu ogrodnikowi, a zarazem docentowi ogrodnictwa w krajowej średniej szkole rolniczej w Czernichowie, począwszy od 1. stycznia 1906 roku stałe zaopatrzenie w wysokości 1.300 koron rocznie.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego o niższych szkołach rolniczych (Bereżnica, Horodenka, Jagielnica, Kobiernice, Suchodół oraz o założeniu niższej szkoły rolniczej w Miłocinie).

Sprawozdawca p. Sękowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowych niższych szkołach rolniczych.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia z Kuratoryą fundacyi stypendyjnej ś. p. Jana Towarnickiego umowy kupna i sprzedaży i nabycia folwarku Miłocina pod Rzeszowem na własność funduszu krajowego z całym obszarem gruntów i z wszystkimi budynkami, które dla celów szkoły rolniczej w Miłocinie Kuratorya fundacyi własnym kosztem zbuduje, za spłatą ceny kupna w pięćdziesięciu ratach annuitetowych po 4.000 K rocznie od roku 1907 począwszy.

3. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt do wysokości 28.700 K na koszta urządzenia krajowej niższej szkoły rolniczej w Miłocinie, z której to sumy 19.000 K wstawia się do budżetu na rok 1906 — dalej kredyt w kwocie 10.438 K na koszta utrzymania tej szkoły w r. 1906.

4. Sejm ustanawia następujący etat osób i płac grona nauczycielskiego krajowej niższej szkoły rolniczej w Miłocinie.

Grono nauczycielskie krajowej szkoły rolniczej w Miłocinie składać się ma:

a) z kierownika zarazem nauczyciela fachowego, drugiego nauczyciela fachowego i nauczyciela do nauk ogólnie kształcących;

b) z nauczycieli pomocniczych, t. j. katechety i instruktora do robót praktycznych;

Funkcyonaryusze wymienieni pod a) są urzędnikami krajowymi z wszystkiemi prawami określonemi w ustanowie służby krajowej i w statucie emerytalnym, uchwalonym przez Sejm na posiedzeniu z dnia 21. stycznia 1889, i otrzymują pobory ustanowione uchwałą Sejmu z dnia 30. czerwca 1902 r., tudzież wolne pomieszkanie w zakładzie. Stanowisko nauczycieli pomocniczych określa statut organizacyjny szkoły; o wysokości ich wynagrodzenia postanawia każdoczesny budżet krajowy.

5. Sejm wzywa c. k. Rząd, by do kosztów założenia krajowej niższej szkoły rolniczej w Miłocinie przyczynił się zasiłkiem z funduszów państwowych w wysokości połowy kosztów.

6. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby sprawę ustanowienia posady inspektora krajowych szkół rolniczych wziął pod rozwagę i na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył odpowiednie wnioski.

7. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby sprawę opłaty szkolnej w szkołach niższych rolniczych rozważył i ewentualnie z początkiem roku szkolnego 1905/6 stopniowo wprowadził.

Przemawia p. Tomaszewski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do pozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowych niższych szkołach rolniczych.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 1. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia z Kuratoryą fundacyi stypendyjnej ś. p. Jana Towarnickiego umowy kupna i sprzedaży i nabycia folwarku Miłocina pod Rzeszowem na własność funduszu krajowego z całym obszarem gruntów i z wszystkimi budynkami, które dla celów szkoły rolniczej w Miłocinie Kuratorya fundacyi własnym kosztem zbuduje, za spłatą ceny kupna w pięćdziesięciu ratach annuitetowych po 4.000 K rocznie od roku 1907 począwszy.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 2. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

3. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt do wysokości 28.700 K na koszta urządzenia krajowej niższej szkoły rolniczej w Miłocinie, z której to sumy 19.000 K wstawia się do budżetu na rok 1906 — dalej kredyt w kwocie 10.438 K. na koszta utrzymania tej szkoły w roku 1906.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 3 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

4. Sejm ustanawia następujący etat osób i płac grona nauczycielskiego krajowej niższej szkoły rolniczej w Miłocinie.

Grono nauczycielskie krajowej szkoły rolniczej w Miłocinie składać się ma:

a) z kierownika zarazem nauczyciela fachowego, drugiego nauczyciela fachowego i nauczyciela do nauk ogólnie kształcących;

b) z nauczycieli pomocniczych t. j. katechety i instruktora do robót praktycznych.

Funkcyonaryusze wymienieni pod a) są urzędnikami krajowymi z wszystkiemi prawami określonemi w ustanowie służby krajowej i w statucie emerytalnym, uchwalonym przez Sejm na posiedzeniu z dnia 21. stycznia 1889 i utrzymują pobory ustanowione uchwałą Sejmu z dnia 30. czerwca 1902 r., tudzież wolne pomieszkanie w zakładzie. Stanowisko nauczycieli pomocniczych określa statut organizacyjny szkoły; o wysokości ich wynagrodzenia postanawia każdoczesny budżet krajowy.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek 4 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

5. Sejm wzywa c. k. Rząd, by do kosztów założenia krajowej niższej szkoły rolniczej w Miłocinie przyczynił się zasiłkiem z funduszów państwowych w wysokości połowy kosztów.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 5 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

6. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby sprawę ustanowienia posady inspektora krajowych szkół rolniczych wziął pod rozwagę i na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył odpowiednie wnioski.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 6 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

7. Poleca się Wydziałowi krajowemu aby sprawę opłaty szkolnej w szkołach niższych rolniczych rozważył i ewentualnie z początkiem roku szkolnego 1905/6 stopniowo wprowadził.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 7 komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi sanitarnej o postępie budowy nowych pawilonów i przeobrażeń w krajowym zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie, objętym sprawozdaniem Wydziału krajowego z dnia 22. lipca 1905 l. 69087.

Sprawozdawca p. Moysa uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytnje następujący wniosek komisyi:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o postępie budowy nowych pawilonów i przewyobrażeń krajowym zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie przyjmuje Sejm do wiadomości.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gosp. krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia mleczarstwa w kraju.

Sprawozdawca p. Agopsowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje nastepujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia mleczarstwa krajowego.

2) Sejm wstawia do rubr. X. budżetu krajowego na rok 1906 następujące wydatki:

a) na utrzymanie krajowego instruktora mleczarstwa płacę 4.000 K i 1.560 K na koszta podróży;

b) na utrzymanie krajowego instruktora adjunkta mleczarstwa płacę 2 000 K i 1.360 K na koszta podróży;

c) na utrzymanie pomocnika krajowego instruktora mleczarstwa: płaca 1.440 K i 800 K na koszta podróży.

3. Poleca się Wydziałowi krajowemu na następnej sesyi sejmowej wnieść przedłożenie w celu założenia kursu dozorców obór przy kilku szkołach rolniczych.

Temsamem jest załatwiona petycya c. k. Towarzystwa gospodarskiego w Krakowie l. s. 3168.

Przemawia p. Kramarczyk.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1) Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia mleczarstwa krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 1. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2) Sejm wstawia do rubr. X. budżetu krajowego na rok 1906 następujące wydatki:

a) na utrzymanie krajowego instruktora mleczarstwa płacę 4.000 K i 1.560 K na koszta podróży;

b) na utrzymanie krajowego instruktora adjunkta mleczarstwa płacę 2.000 K i 1.360 K na koszta podróży;

c) na utrzymanie pomocnika krajowego instruktora mleczarstwa: 1.440 K i 800 K na koszta podróży.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 2. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

3) Poleca się Wydziałowi krajowemu na następnej sesyi sejmowej wnieść przedłożenie w celu założenia kursu dozorców obór przy kilku szkołach rolniczych.

Temsamem jest załatwiona petycya

c. k. Towarzystwa gospodarskiego w Krakowie l. s. 3168.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 3. komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi bankowej o wykonywaniu przez Wydział krajowy patronatu nad spółkami oszczędności i pożyczek, oraz nad innemi spółkami rolniczemi.

Sprawozdawca p. Skałkowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o wykonywaniu Patronatu nad spółkami oszczędności i pożyczek i nad innemi spółkami rolniczemi.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby corocznie do sprawozdań o spółkach oszczędności i pożyczek dołączał wykaz kredytu udzielonego tym spółkom z krajowego funduszu pożyczkowego, z podaniem czasu udzielenia kredytu, okresu spłaty i kwot umorzonych.

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przeprowadzenia rokowań z Bankiem krajowym względem otrzymania zaliczek do wysokości $2^1/_2$ miliona koron na zasilenie funduszu pożyczkowego dla spółek raiffeisenowskich, pod warunkami określonymi uchwałą sejmową z r. 1899.

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu aby pożyczki z tego funduszu udzielał na spłatę ratalną, nie przekraczającą okresu lat pięciu.

Przemawia p. Bohaczewski.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Przemawia p. Stojałowski.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy na wniosek sekretarza p. M. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Bohaczewski i Huryk.

Przemawia zapisany do głosu p. Bohaczewski.

Marszałek wzywa, by nie przeszkadzano mowcy.

Przemawia dalej zapisany do głosu p. Bohaczewski.

Przemawia zapisany do głosu p. Huryk.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o wykonywaniu Patronatu nad spółkami oszczędności i pożyczek i nad innemi spółkami rolniczemi.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby corocznie do sprawozdań o spółkach oszczędności i pożyczek dołączał wykaz kredytu udzielonego tym spółkom z krajowego funduszu pożyczkowego, z podaniem czasu udzielenia kredytu, okresu spłaty i kwot umorzonych.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przeprowadzenia rokowań z Bankiem krajowym względem otrzymania zaliczek do wysokości $2^1/_2$ miliona koron na zasilenie

funduszu pożyczkowego dla spółek raiffaisenowskich, pod warunkami określonymi uchwałą sejmową z r. 1899.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby pożyczki z tego funduszu udzielał na spłatę ratalną, nie przekraczającą okresu lat pięciu.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek powyższy komisyi.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie, przedtem odczytuje następujący wniosek nagły:

Wniosek nagły.

Zważywszy, że do niemieckiej szkoły „Schulvereinu“ w Lipniku pod Białą, subwencyonowanej przez gminę, uczęszcza blisko połowa dzieci polskich, a więc nauka religii w tej szkole odbywać się powinna w języku ich macierzystym tj. polskim;

zważywszy, że zarząd „Szulvereinu“ pomimo żądania władzy kościelnej w tym kierunku, nie zezwolił na naukę religii dla polskich dzieci w polskim języku, a po usunięciu się duchowieństwa na rozkaz konsystorza nauczania religii po niemiecku powierzył ludziom świeckim podobno innego wyznania — a więc zmusza dzieci polskie do uczenia się religii po niemiecku;

zważywszy, że rodzice polscy z powodu tej krzywdy dzieciom ich wyrządzonej zanoszą prośby do miejscowego c. k. Inspektora szkolnego bez skutku — i musieliby krzywdę tę znosić, Bóg wie, jak długo, gdyby sprawa ta załatwioną być miała w zwykłym toku instancyi;

zważywszy wreszcie, że nauczanie religii w niezrozumiałym dla nich języku urąga nietylko zasadom pedagogii, lecz wyrządza wielką szkodę dziatwie pod względem religijnym i narodowym;

Wys ki Sejm raczy uchwalić:

1) Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, ażeby bezzwłocznie pod rygorem zamknięcia szkoły nakazała kierownictwu niemieckiej szkoły „Szulvereinu“ w Lipniku wprowadzenie nauki religii dla dzieci polskich w języku polskim.

2) Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, ażeby dotychczasową jednoklasową szkołę polską w Lipniku zamieniła w najbliższym czasie, względnie stopniowo na 5 kl. szkolę ludową.

Wnioskodawca:
X. Stojałowski w. r.

Szajer, Wesoliński, T. Cieński, Potoczek, Wilczkiewicz, Glidziuk, Pastor, Trzecieski, Łazarski, Kramarczyk, Szwed, Skołyszewski, Borkowski, Szponder.

Przemawia p. Stojałowski uzasadniając nagłość wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisyi szkolnej z poleceniem zdania sprawy w ciągu tej sesyi.

Izba uchwala bez rozprawy nagłość tego wniosku p. Stojałowskiego, a oddzielnie uchwala formalny wniosek na przekazanie tego nagłego wniosku komisyi szkolnej z poleceniem przedłożenia sprawozdania w ciągu tej sesyi.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 18. listopada 1905 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 m. 15 po południu.

Marszałek krajowy:
St. Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

56. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 18. listopada 1905.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, Ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 115.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 54-go posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 55-go posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 18-go listopada 1905 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls. 4393, 4394, 4396, 4402, 4403.

Komisyi szkolnej Ls. 4404.

Komisyi gminnej Ls. 4400.

Komisyi administracyjnej Ls. 4395.

Po odczytaniu petycyi Ls. 4400 mieszkańców gminy Knihinina wsi powiatu Stanisławowskiego w sprawie szkód wyrządzonych przez wylew kanału miejskiego przemawia p. Huryk, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania interpelacyi.

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

Interpelacya

do JWP. c. k. Komisarza rządowego.

Zważywszy, że wedle Najwyższego postanowienia z dnia 14. września 1852 (Dziennik praw państwa Nr. 10 z dnia 25 stycznia 1853) miały być utworzone Trybunały pierwszej instancyi w siedzibach wszystkich byłych władz cyrkularnych.

Zważywszy, że postanowienie to przeprowadzone zostało ściśle we wszystkich krajach Monarchii Austryackiej z wyjątkiem Galicyi.

Zważywszy, że i w naszym kraju, jakkolwiek organizacya Trybunałów postępywała wolniej, to jednak obecnie znajdują się już tylko dwa dawne miasta obwodowe nieposiadające dotąd takich trybunałów, to jest Czortków i Żółkiew.

Zważywszy, że już sam Wysoki c. k. Rząd uznał wreszcie potrzebę założenia takiego Trybunału w mieście Żółkwi i Sejm krajowy uchwałą z dnia 15. lutego 1897 za założeniem tegoż się oświadczył, a koło polskie w Wiedniu już wielokrotnie a dotąd bezskutecznie sprawę tę urgowało.

Zważywszy wreszcie, że skutkiem braku Trybunału pierwszej instancyi w Żółkwi wymiar sprawiedliwości w tej tak znacznej części kraju niepomiernie cierpi, zapytują podpisani:

Jakie są powody, dla których Wysoki c. k. Rząd dotąd tej naglącej potrzebie kraju nie uczynił zadość i kiedy ostatecznie do zorganizowania Trybunału pierwszej instancyi w Żółkwi przystąpić zamierza.

Interpelant:
Starzyński w. r.

Stadnicki, Sznell, Bal, Korol, Cielecki, Brunicki, St. Jędrzejowicz, Milewski, Rayski, Mycielski, Tyszkiewicz, A. Lubomirski, Urbański, Męciński, Skałkowski.

Marszałek oznajmia, że interpelacyę tę odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Merunowicza o przyznanie dodatku drożyźnianego nauczycielstwu ludowemu okręgu lwowskiego zamiejskiego.

Przemawia p. Merunowicz uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:
Sprawozdanie komisyi sanitarnej o sprawozdaniu Departamentu V. Wydziału krajowego za czas od 1. stycznia 1904 do 30. czerwca 1905.

Sprawozdawca p. Mars uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Departamentu V. Wydziału krajowego za czas od 1. stycznia 1904 do 30. czerwca 1905.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w dalszym ciągu dokładał wszelkich możliwych starań w celu usunięcia ze szpitala krajowego lwowskiego kliniki dermatologicznej i okulistycznej jak niemniej 8 sióstr miłosierdzia klinicznych do innego budynku, a to w celu już to poprawy warunków hygienicznych tego szpitala i w celu pomieszczenia lekarzy, którzy w szpitalu mieszkać powinni.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu aby o ile to w jego mocy przyspieszył rokowania z c. k. Rządem w sprawie wybudować się mającego zakładu dla położnic w Krakowie.

4. Sejm uznaje potrzebę zaopatrzenia lekarzy okręgowych w razie niezdolności do pracy przez ustanowienie emerytury za przyczynieniem się funduszu krajowego i samych lekarzy okręgowych i poleca Wydziałowi krajowemu, aby odpowiednie wnioski w tej mierze Sejmowi przedłożył.

Przemawia p. Trzecieski.

Przemawia p. Wurst.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Onyszkiewicz.

Przed zamknięciem rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Departamentu V. Wydziału krajowego za czas od 1. stycznia 1904 do 30. czerwca 1905.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w dalszym ciągu dokładał wszelkich możliwych starań w celu usunięcia ze szpitala krajowego lwowskiego kliniki dermatologicznej i okulistycznej, jak niemniej 8 sióstr miłosierdzia klinicznych do innego budynku, a to w celu jużto poprawy warunków hygienicznych tego szpitala i w celu pomieszczenia lekarzy, którzy w szpitalu mieszkać powinni.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby o ile to w jego mocy przyspieszył rokowania z c. k. Rządem w sprawie wybudować się mającego zakładu dla położnic w Krakowie.

Izba uchwala bez pozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

4. Sejm uznaje potrzebę zaopatrzenia lekarzy okręgowych w razie niezdolności do pracy przez ustanowienie emerytury za przyczynieniem się funduszu krajowego i samych lekarzy okręgowych i poleca Wydziałowi krajowemu, aby odpowiednie wnioski w tej mierze Sejmowi przedłożył.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego L. W. 77655/05 w przedmiocie budowy skrzydła gmachu sejmowego na pomieszczenie biur Wydziału krajowego.

Sprawozdawca p. Guiewosz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie budowy skrzydła gmachu sejmowego na pomieszczenie biur.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do budowy na parceli lk. 490$^1/_1$ w realności lk. 717$^3/_4$ A), będącej własnością funduszu krajowego, trzypiątrowego skrzydła gmachu sejmowego kosztem nie przekraczającym sumy 260.000 K.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski I. i II. komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o petycyi gminy m. Dębicy w przedmiocie udzielenia tej gminie przez Bank krajowy pożyczki komunalnej 214.293 K. na budowę gmachu gimnazyalnego w Dębicy.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Zważywszy, że zaciągnięcie przez gminę miasta Dębicy pożyczki na budowę gimnazyum jest usprawiedliwione ważnością i pożytecznością celu i że zaciągnięcie tej pożyczki jest konieczne;

zważywszy, że zezwolenie na zaciągnięcie tej pożyczki należy w myśl § 98. ustawy gminnej z 3. lipca 1896 dz. u. kr. Nr. 51 do kompetencyi Rady gminnej i Rady powiatowej, udzielanie zaś pożyczek komunalnych ze strony Banku krajowego należy w myśl § 36. statutu tegoż Banku do kompetencyi Dyrekcyi i Rady nadzorczej, której uchwały podlegają załatwieniu Wydziału krajowego;

zważywszy dalej, że § 71. ustęp ostatni powołanej wyżej ustawy gminnej nadaje prawo i obowiązek Radzie powiatowej

wstawienia z urzędu do wydadków budżetu gminy takich należytości, które gmina uiścić jest obowiązaną bądź na mocy ustawy, bądź na mocy wyroku lub dokumentu mającego moc egzekucyjną, a których to należytości Rada gminna do budżetu wstawiaćby się wzbraniała i że na pokrycie tego rodzaju przymusowo wstawionych wydatków Rada powiatowa ma również prawo i obowiązek w razie potrzeby nałożyć odpowiednie dodatki gminne do podatków bezpośrednich, że zatem powołany wyżej § 71. ust. gm. zabezpiecza spłatę rat pożyczki;

zważywszy wreszcie, że na wypadek, gdyby zachodziła potrzeba nałożenia w gminie tak wysokich dodatków gminnych, iżby na ich zezwolenie w myśl ostatniego ustępu § 82. ust. gm. potrzeba uchwały Sejmu i Najwyższego zezwolenia, Sejm wobec celu pożyczki i wobec powołanego wyżej § 71. ust. gm. na pobór tych wyższych dodatków ze swej strony niewątpliwie zezwoli;

Sejm przekazuje Wydziałowi krajowemu petycyę gminy miasta Dębica w przedmiocie zezwolenia jej na zaciągnięcie pożyczki na budowę gimnazyum do urzędowania.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi prawniczej o sprawozdaniu czynności departamentu VI. Wydziału krajowego za czas od 1. lipca 1904 do 30. czerwca 1905 r.

Sprawozdawca p. Fruchtman uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następnie wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności Departamentu VI. za czas od 1. lipca 1904 po koniec czerwca 1905.

2. Sejm ponawia uchwały swoje z dnia 19. października 1903 i 27. października 1904 dotyczące otwarcia nowych sądów obwodowych i powiatowych i wzywa ponownie c. k. Rząd aby:

a) zarządził bezwłocznie otwarcie sądu obwodowego w Czortkowie i sądu powiatowego w Jabłonowie, które już cesarskiem rozporządzeniem z 18. września 1899 są ustanowione;

b) po myśli uchwał sejmowych z dnia 15. lutego 1897, 10. marca 1899 i 28 kwietnia 1900 roku poczynił jak najspieszniej przygotowania do utworzenia sądów obwodowych w Białej, Bochni, Nowym Targu, Mielcu, Jarosławiu i Żółkwi, tudzież sądów powiatowych w Baranowie, Majdanie, Ruduiku, Jagielnicy, Jezierzanach, Krasnej, Podkamieniu, Strzeliskach nowych, Uścierykach i Zawałowie;

c) zbadał, czy zachodzi potrzeba utworzenia nowych sądów pawiatowych w Toporowie, Rybotyczach, Kozłowie, Chorostkowie, Czchowie, Narolu i Skale, o które dotyczące gminy petycyami do Ls. 1.803 1.850, 1.986, 3.354, 3.428, 3.771, 2.812, 3.394, 3.780 i 4.212 ex 1905 upraszają.

Rezolucyą tą załatwione zostają petycye do Ls. 1.803, 1.850, 1.986, 3.354, 3.428, 3.771, 2.417, 2.812, 3.394, 3.651, 3.704, 3.780 i 4.212 ex 1905.

Przemawia poseł Szwed i stawia poprawkę, aby w ustępie b) 2 wniosku Komisyi po słowie Zawalowie dodać słowa „i Jeleśni“; a „i“ przed słowem „Zawałowie“ opuścić.

Izba popiera poprawkę p. Szweda.

Przemawia p. Schätzel.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Glidziuk.

Przemawia p. Szwed.

Po zamknięciu rozprawy pzzemawia p. sprawozdawca i przyjmuje poprawkę p. Szweda.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności Departamentu VI. za czas od 1. lipca 1904 po koniec czerwca 1905.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek powyższy komisyi.

Sprawozdawca czyta: oznajmiwszy, że po przyjęciu poprawki p. Szweda wniosek komisyi opiewa;

2. Sejm ponawia uchwały swoje z dnia 19. października 1903 i 27. października 1904 dotyczące otwarcia nowych sądów obwodowych i powiatowych i wzywa ponownie c. k. Rząd, aby:

a) zarządził bezzwłocznie otwarcie sądu obwodowego w Czortkowie i sądu powiatowego w Jabłonowie, które już cesarskiem rozporządzeniem z 18. wrzesnia 1899 są ustanowione:

b) po myśli uchwał sejmowych z dnia 15. lutego 1897, 10. marca 1899 i 28. kwietnia 1900 roku poczynił jak najspieszniej przygotowania do utworzenia sądów obwodowych w Białej, Bochni, Nowym Targu, Mielcu, Jarosławiu i Zółkwi, tudzież sądów powiatowych w Baranowie, Majdanie, Rudniku, Jagielnicy, Jezierzanach, Krasnej, Podkamieniu, Strzeliskach nowych, Uścicrykach, Zawałowie i Jeleśni;

c) zbadał, czy zachodzi potrzeba utworzenia nowych sądów powiatowych w Toporowie, Rybotyczach, Kozłowie, Chorostkowie, Czchowie, Narolu i Skale, o które dotyczące gminy petycyami do Ls. 1.803, 1.850, 1.986, 3.354, 3.428, 3.771, 2.812, 3.394, 3.780 i 4.212 ex 1905 upraszają.

Rezolucyą tą załatwione zostają petycye do Ls. 1.803, 1.850, 1.983, 3.354, 3.428, 3.771, 2.417, 2.812, 3.394, 3.651, 3.704, 3.780 i 4.212 ex 1905.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi zmieniony poprawką p. Szweda przyjętą przez p. sprawozdawcę imieniem komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi sanitarnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany §. 11. i 15. ustawy urządzającej prawne stosunki szpitali powszechnych i publicznych, tudzież zakładów dla położnic i obłąkanych.

Sprawozdawca p. Władysław Czaykowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy:

Ustawa

z dnia . . . . . zmieniająca postanowienia §§. 11 i 15 ustawy krajowej z dnia 26. lipca 1904 Nr. 87 Dz. u. k., urządzającej prawne stosunki szpitali powszechnych i publicznych, tudzież zakładów dla położnic i obłąkanych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Paragrafy 11. i 15. ustawy krajowej z dnia 28. lipca 1897 roku dz. u. kr. Nr. 47 urządzającej prawne stosunki szpitali powszechnych i publicznych tudzież zakładów dla położnic i obłąkanych, uchyla się niniejszem, a natomiast obowiązywać będą następujące postanowienia:

§. 11. Krajowe zakłady lecznicze powszechne i publiczne mają własne, przez Sejm uchwalone statuta. Zakłady te zostają pod bezpośrednim zarządem Wydziału krajowego.

W przyszłości uchwalać będzie statuta dla krajowych zakładów publicznych i powszechnych Sejm krajowy na podstawie wniosku Wydziału krajowego, przedstawionego w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

Innymi szpitalami powszechnymi i publicznymi zawiadują komitety szpitalne. Komitet szpitalny składa się w Białej, Lubaczowie, Podhajcach, Przemyślanach, Śniatynie, Sokalu, Zaleszczykach, Złoczowie i Żywcu:

a) z delegata Wydziału krajowego;

b) z prezesa Rady powiatowej lub jego zastępcy;

c) z delegata Wydziału powiatowego;

d) z dyrektora szpitala.

W szpitalach zaś w Bochni, Brodach, Brzeżanach, Drohobyczu, Jaśle, Kołomyi, Przemyślu, Rzeszowie, Samborze, Sanoku, Sączu Nowym, Stanisławowie, Stryju, Tarnopolu, Tarnowie, Wadowicach i Żółkwi:

a) z delegatu Wydziału krajowego;

b) z naczelnika gminy lub jego zastępcy;

c) z delegata Rady gminnej;

d) z dyrektora szpitala.

W przyszłości ustawa — uznająca szpital za publiczny i powszechny (§. 2.), oznaczy w każdym poszczególnym wypadku skład Komitetu szpitalnego.

§. 15. Koszta budowy nowego, odbudowy lub rozszerzenia starego gmachu tudzież wewnętrznego urządzenia dobudowanej części w szpitalach, już uznanych za powszechne i publiczne pokrywane będą przedewszystkiem ze specyalnych na ten cel przeznaczonych funduszów i zobowiązań.

W braku lub niedostateczności takich funduszów połowę potrzebnej kwoty pokryje szpital pożyczką umarzaruą z taksy leczenia, jeżeli Sejm potrzebę tej budowy uzna, drugiej połowy dostarczy dla szpitala w Bochni, Brodach, Brzeżanach Drohobyczu, Jaśle, Kołomyi, Przemyślu, Rzeszowie, Samborze, Sanoku, Sączu Nowym, Stanisławowie, Stryju, Tarnopolu, Tarnowie, Wadowicach i Żółkwi ta gmina, zaś dla szpitala w Białej, Lubaczowie, Podhajcach, Przemyślanach, Śniatynie, Sokalu, Zaleszczykach, Złoczowie i Żywcu ten powiat, w której względnie w którym dotyczący szpital się znajduje.

W przyszłości ustawa uznająca szpital za publiczny i powszechny (§. 2.), oznaczy w każdym poszczególnym wypadku, kto (powiat czy gmina) do ponoszenia połowy niepokrytych własnymi środkami nadzwyczajnych wydatków będzie obowiązany.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie podniesienia chowu koni.

Sprawozdawca p. Zagórski uwolniony

na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie podniesienia chowu koni.

2) Sejm wzywa c. k. Rząd, by preliminowaną pod tytułem 8, pozycya 5, nr. 7. w budżecie c. k. Ministerstwa rolnictwa na rok 1906 kwotę 50.000 koron przeznaczoną na premie dla hodowców za konie wprost od nich dla c. k. armii zakupowane, w przyszłych preliminarzach budżetowych odpowiednio podwyższył, tak, ażeby premia nietylko na większą ilość koni udzielaną być mogła, ale także wysokość premii za poszczególnego konia wypłacać się mająca do kwoty 200 koron podniesiona została.

Przemawia p. Stanisław Jędrzejowicz i stawia następujące rezolucye:

3) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w myśl wniosku komitetu centralnego dla chowu koni przy c. k. Ministerstwie rolnictwa czynsze płacone za najem ogierów rządowych były w zupełności najemcom zwracane, skoro udowodnionem będzie, że w czasie okresu stanowienia jednego roku pokryto ogierem od Rządu najętym przynajmniej 30 klaczy własnych lub cudzych.

4) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby cena najmu ogiera została obniżoną po dojściu ogiera do wieku powyżej 12 lat, niemniej też, by cena najmu ogiera nie była obliczoną podług stopy procentowej 6 od ceny nabycia, lecz tylko podług stopy 5 od sta.

5) Sejm wzywa c. k. Rząd, by przy oddawaniu hodowcy ogiera w najem prócz czynszu najmu należytość stemplowa podług skali III nie od kwoty, za którą odnośny ogier został zakupiony, lecz od kwoty rocznego najmu pobieraną była.

6) Sejm wzywa c. k. Rząd, by zniósł przepis, według którego najmujący ogiera rządowego ręczyć musi wedle §. 7. kontraktu najmu za zwrot całej ceny kupna ogiera na wypadek gdyby z winy najmującego zginął lub okazał się do chowu niezdolnym, lecz aby tylko poręka ta ograniczoną została do rzeczywistej wartości ogiera w odnośnej chwili.

Izba popiera rezolucye p. Stanisława Jędrzejowicza.

Przemawia p. Cielecki.

Przemawia p. Huryk.

Przemawia p. Cielecki.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje rezolucye p Stanisława Jędrzejowicza.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie i bez rozprawy wnioski 1. i 2. komisyi, które p. sprawozdawca kolejno odczytuje, a wreszcie uchwala rezolucye p. Stanisława Jędrzejowicza przyjęte imieniem komisyi przez p. sprawozdawcę, głosując oddzielnie nad każdą z tych rezolucyj, które Marszałek odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego o krajowej szkole ogrodniczej w Tarnowie.

P. Struszkiewicz w zastępstwie sprawozdawcy p. Sękowskiego uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowej szkole ogr dniczej w Tarnowie za rok 1904/5.

Przemawia p. Wilczkiewicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie sejmowej komisyi przemysłowej o stanie przemysłowych szkół uzupełniających w roku szkolnym 1903/4.

Sprawozdawca p. Rotter uwolniony na wniosek sekresarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności w zakresie przemysłowych szkół uzupełniających, tudzież sprawozdanie c. k. Rady szkolnej krajowej o stanie tych szkół do wiadomości.

2. Sejm, uznając pożyteczną dla kraju działalność tych zakładów, wyraża nadzieję, że Wydział krajowy i nadal dążyć będzie do zakładania ich wszędzie tam, gdzie tylko stosunki miejscowe na to dozwolą.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby ciągłą rozwijał działalność w kierunku umożebnienia ukończonym uczniom dalszego kształcenia się w rysunku zawodowym i o osiąganych skutkach zdawał sprawę.

4. Sejm, uznając chwilowe trudności zakładania kursów uzupełniających o kierunku handlowym, poleca Wydziałowi krajowemu, aby ważnej tej sprawy z uwagi nie spuszczał, kursy takie urządzał w miarę możności i ewentualne wyniki podawał do wiadomości Sejmu.

5. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przez władze przemysłowe pierwszej instancyi nieustannie czuwał nad wydatnością i regularnością frekwencyi w wymienionych szkołach.

6. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przy Akademii handlowej we Lwowie utworzył kursy specyalne dla nauczycieli ludowych celem takiego ich wykształcenia, ażeby z korzyścią uczyć mogli na urządzić się mających uzupełniających kursach handlowych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności w zakresie przemysłowych szkół uzupełniających, tudzież sprawozdanie c. k. Rady szkolnej krajowej o stanie tych szkół do wiadomości.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm, uznając pożyteczną dla kraju działalność tych zakładów, wyraża nadzieję, że Wydział krajowy i nadal dążyć będzie do zakładania ich wszędzie tam, gdzie tylko stosunki miejscowe na to dozwolą.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby ciągłą rozwijał działalność w kierunku umożebnienia ukończonym uczniom dalszego kształcenia się w rysunku zawodowym i o osiąganych skutkach zdawał sprawę.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

4. Sejm, uznając chwilowe trudności zakładania kursów uzupełniających o kierunku handlowym, poleca Wydziałowi krajowemu, aby ważnej tej sprawy z uwagi nie spuszczał, kursy takie urządzał w miarę możności i ewentualne wyniki podawał do wiadomości Sejmu.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

5. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przez władze przemysłowe pierwszej instancyi nieustannie czuwał nad wydatnością i regularnością frekwencyi w wymienionych szkołach.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

6. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przy Akademii handlowej we Lwowie utworzył kursy specyalne dla nauczycieli ludowych celem takiego ich wykształcenia, ażeby z korzyścią uczyć mogli na urządzić się mających uzupełniających kursach handlowych.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie wyboru ośmiu członków Wydziału galicyjskiej Kasy oszczędności we Lwowie.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje następujące sprawozdanie Wydziału krajowego:

Wysoki Sejmie!

W myśl postanowień §. 50 ustęp pierwszy statutu gal. Kasy oszczędności we Lwowie Wydział tej Kasy składa się z 12 członków, z których — jak długo trwa poręka kraju — ośmiu wybiera Sejm krajowy na wniosek Wydziału krajowego bądź to z grona członków Towarzystwa Kasy oszczędności, bądź z poza grona tego Towarzystwa na lat trzy — zaś pozostałych czterech wybiera Walne Zgromadzenie Towarzystwa Kasy oszczędności ze swego grona na ten sam przeciąg czasu.

Na tej podstawie wybrał Wysoki Sejm uchwałą z dnia 25. czerwca 1902 i przy uzupełniającym wyborze uchwałą z dnia 4. listopada 1904 następujących członków Wydziału Kasy: 1. Dra Władysława Abrahama, profesora Uniwersytetu we Lwowie; 2. Jarosława Kulaczkowskiego, dyrektora Towarzystwa „Dniestr“; 3. Dra Adolfa Liliena, szefa domu bankowego; 4. Stanisława Niezabitowskiego, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy; 5. Eugeniusza Pierożyńskiego, radcę Wydziału krajowego; 6. Jana Schultza, budowniczego; 7. Stefana Sękowskiego, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy i 8. Dra Zygmunta Skowrońskiego adwokata krajowego.

Obecnie gaśnie mandat wymienionych wyżej przez Wysoki Sejm wybranych członków Wydziału Kasy.

Gdy w myśl ostatniego ustępu §. 50. statutu Kasy ustępujących członków Wydziału Kasy oszczędności wolno napowrót wybrać, przeto Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybrać na trzy lata członkami Wydziału galicyjskiej Kasy oszczędności dotychczasowych członków tegoż Wydziału:

1. Dra Władysława Abrahama, profesora Uniwersytetu we Lwowie;

2. Dra Jarosława Kulaczkowskiego, dyrektora Towarzystwa „Dniestr“;

3. Dra Adolfa Liliena, szefa domu bankowego;

4. Stanisława Niezabitowskiego, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy;

5. Eugeniusza Pierożyńskiego, radcę Wydziału krajowego;

6. Jana Schultza, budowniczego;

7. Stefana Sękowskiego, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy;

8. Dra Zygmunta Skowrońskiego, adwokata krajowego.

Marszałek zaprasza do komisyi skrutacyjnej pp. Zdzisława Włodka, Tarnawskiego, Tyszkiewicza i Effinowicza i wzywa posłów do oddawania kartek.

Posłowie oddają kartki.

Marszałek wzywa posłów, by nie opuszczali Izby albowiem nastąpi głosowanie imienne, a komisyę skrutacyjną wzywa do przeprowadzenia skrutynium wyboru.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego z propozycyą do uzupełniającego wyboru 6 członków i tyluż zastępców do Komisyi apelacyjnej dla podatku osobisto-dochodowego i do wyboru 4 członków oraz 5 zastępców do Komisyi krajowej powszechnego podatku zarobkowego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński przemawia a następnie odczytuje następujące sprawozdanie zawierające zmianę wniosku:

Wysoki Sejmie!

W myśl §§. 22. i 189. ustawy z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220 ustępują z końcem 1905 roku ci wybrani członkowie i zastępcy członków krajowej komisyi powszechnego podatku zarobkowego, jakoteż komisyi apelacyjnej podatku osobisto-dochodowego, którzy wyszli z wyborów w roku 1901 i których funkcya trwała już lat cztery.

Wobec tego wskutek odezwy Prezydyum c. k. Namiestnictwa z dnia 4. września b. r. l. 11.159/pr. Wydział krajowy przedstawia Wysokiemu Sejmowi do uzupełniającego wyboru na dalszy peryod dotychczasowych członków i ich zastępców do rzeczonych komisyi, z jedyną zmianą, że w miejsce członka Wydziału krajowego Dra Stanisława Dąmbskiego, który dla zajęć urzędowych czynności zastępcy członka kraj. komisyi powszechnego podatku zarobkowego pełnić nie może — proponuje Wydział krajowy p. Aleksandra Dąmbskiego, właśc. dóbr w Nosówce.

Wydrial krajowy proponuje zatem do wyboru:

I. Do Komisyi apelacyjnej dla podatku osobisto-dóchodowego:

1. Z małej własności:

jako członków: Ks. Jana Czapelskiego, kanonika grem. kapituły gr. kat;

Bolesława Żardeckiego, posła na Sejm krajowy i właśc. realności;

jako zastępcę: Dra Jana Steczkowskiego, dyrektora galic. Kasy oszcz. we Lwowie.

2. Z wielkiej własności:

jako zastępcę: Stefana Moysę Rosochackiego, posła na Sejm krajowy i właść. dóbr.

3. Z kuryi miast i Izb handlowych.;

jako członka: Jana Federowicza, posła na Sejm krajowy;

jako zastępcę: Dra Edwarda Stroynowskiego, lekarza we Lwowie.

4. Z całego Sejmu:

jako członków: Augusta Gorayskiego, posła na Sejm krajowy i właśc. dóbr;

Dra Władysława Kraińskiego, posła na Sejm krajowy i właśc. dóbr;

Dra Natana Loewensteina, posła na Sejm krajowy i adwokata;

jako zastępców: Maryana Dydyńskiego, właściciela dóbr;

Dra Leonarda Tarnowskiego, posła na Sejm krajowy i adwokata;

Dra Władysława Czaykowskiego, posła na Sejm krajowy i adwokata;

II. Do krajowej Komisyi powszechnego podatku zarobkowego:

1. Z wielkiej własności:

jako członka: Stanisława Jędrzejowicza, posła na Sejm krajowy i właściciela dóbr;

jako zastępców: Leszka Cieńskiego, posła na Sejm krajowy i właściciela dóbr;

Aleksandra Dąmbskiego, właściciela dóbr.

2. Z małej własności:

jako członka: Wojciecha Szweda, posła na Sejm krajowy i właściciela realności.

3. Z kuryi miast i Izb handlowych:

jako zastępcę: Józefa Wczelaka, fabrykanta ze Lwowa.

4. Z całego Sejmu:

jako członków: Dra Władysława Jabla, członka Wydziału krajowego;

Leonarda Wiśniewskiego, posła na Sejm krajowy, właściciela realności i przedsiębiorcy;

jako zastępców: Dra Stanisława Olszewskiego, właściciela kopalni nafty;

Aleksandra Krzeczunowicza, właściciela dóbr.

Marszałek oznajmia, że zarządza wybór 2 członków i 1 zastępcę z kuryi małej własności do komisyi apelacyjnej dla podatku osobisto-dochodowego.

Marszałek zaprasza do komisyi skrutacyjnej pp. Bujnowskiego, Merunowicza i Huryka i wzywa posłów do oddawania kartek, a sekretarza p. M. Urbańskiego do odczytania spisu posłów z tej kuryi. Sekretarz p. M. Urbański odczytuje spis posłów z tej kuryi.

Posłowie oddają kartki.

Po chwili Marszałek wzywa komisyę do przeprowadzenia skrutynium wyboru.

Marszałek zarządza wybór 1 zastępcy do komisyi apelacyjnej dla podatku osobisto dochodowego z wielkiej własności, zaprasza do komisyi skrutacyjnej pp. Hupkę, Białoskórskiego, Torosiewicza i wzywa posłów do oddawania kartek, a sekretarza posła M. Urbańskiego do odczytania spisu posłów z tej kuryi.

Sekretarz p. M. Urbański odczytuje spis posłów.

Posłowie oddają kartki.

Marszałek wzywa komisyę do przeprowadzenie skrutynium wyboru.

Marszałek zarządza wybór 1 członka i 1 zastępcy z kuryi miast i izb handlowych do komisyi apelacyjnej dla podatku osobisto dochodowego, zaprasza do komisyi skrutacyjnej pp. Federowicza, Łazarskiego i Witosławskiego, wzywa posłów do oddawania kartek, a sekretarza p. M. Urbańskiego do odczytania spisu posłów z tej kuryi.

Sekretarz p. M. Urbański odczytuje spis posłów z tej kuryi.

Posłowie oddają kartki.

Marszałek wzywa do przeprowadzenia skrutynium wyboru.

Marszałek wzywa do zdania sprawy z wyniku skrutynium wyborów.

P. Buynowski zdaje sprawę z wyniku skrutynium wyboru z kuryi małej własności.

Głosowało 41. Absolutna większość 21. Pp. ks. Jan Czapelski i Bolesław Żardecki otrzymali na członków po 40 głosów — na zastępcę dr. Jan Steczkowski głosów 39, p. Laskowski 1 głos.

Marszałek stwierdza powyższy rezultat wyboru.

P. Hupka zdaje sprawę z wyniku skrutynium wyboru zastępcy członka z kuryi wielkiej własności.

Głosowało 25 posłów. Wszystkie 25 głosów otrzymał p. Stefan Moysa-Rosochacki.

Marszałek stwierdza ten rezultat wyboru.

P. Tyszkiewicz zdaje sprawę z wyniku skrutynium wyboru 8 członków wydziału galic. Kasy oszczędności. Głosowało 82 posłów. Absolutna większość 42. Otrzymali pp. Dr. Władysław Abraham 82, Dr. Jarosław Kułaczkowski 82, Dr. Adolf Lilien 77, Stanisław Niezabitowski 81, Eugeniusz Pierożyński 82, Jan Schulz 82, Stefan Sękowski 82, Dr. Zygmunt Skowroński 82, nadto p. Kramarczyk 5, Agopsowicz 1 głos.

Marszałek stwierdza ten rezultat wyboru.

P. Łazarski zdaje sprawę z wyniku skrutynium wyboru 1 członka i 1 zastępcy z kuryi miast i izb handlowych do komisyi apelacyjnej dla podatku osobisto-dochodowego.

Głosowało 16 posłów. Absolutna większość 9. Na członka otrzymał p. Jan Federowicz 15 głosów — 1 kartka biała; na zastępcę otrzymał p. Dr. Edward Stroynowski 16 głosów.

Marszałek stwierdza powyższy rezultat wyboru.

Marszałek zarządza wybór 3 członków i 3 zastępców do komisyi apelacyjnej dla podatku osobisto dochodowego z całego Sejmu, zaprasza do komisyi skrutacyjnej pp. Baworowskiego, Agopsowicza i Ochrymowicza, wzywa posłów do oddawania kartek, a sekretarza p. M. Urbańskiego do odczytania spisu posłów.

Sekretarz p. M. Urbański odczytuje spis posłów.

Posłowie oddają kartki.

Marszałek wzywa komisyę do przeprowadzenia skrutynium wyboru.

Marszałek zarządza po chwili wybór 1 członka i 2 zastępców do komisyi powszechnego podatku zarobkowego z kuryi wielkiej własności, zaprasza do komisyi skrutacyjnej pp. Hupkę, Białoskórskiego i Torosiewicza, wzywa sekretarza do odczytania spisu posłów z tej kuryi, a posłów do oddawania kartek.

Sekretarz p. M. Urbański odczytuje spis posłów z tej kuryi.

Posłowie oddają kartki.

Marszałek wzywa komisyę do przeprowadzenia skrutynium wyboru.

Marszałek zarządza wybór 1 członka do komisyi powszechnego podatku zarobkowego z kuryi małej własności, zaprasza do komisyi skrutacyjnej pp. Buynowskiego, Merunowicza i Huryka, sekretarza do odczytania spisu posłów z tej kuryi, a posłów do oddawania kartek.

Sekretarz p. M. Urbański odczytuje spis posłów z tej kuryi.

Posłowie oddają kartki.

Marszałek wzywa komisyę do przeprowadzenia skrutynium wyboru.

Marszałek zarządza wybór 1 zastępcy członka do komisyi powszechnego podatku zarobkowego z kuryi miast i izb handlowych, zaprasza do komisyi skrutacyjnej pp. Federowicza, Łazarskiego i Witosławskiego, wzywa posłów do oddawania kartek, a sekretarza do odczytania spisu posłów z tej kuryi.

Sekretarz p. M. Urbański odczytuje spis posłów z tej kuryi.

Posłowie oddają kartki.

Marszałek wzywa komisyę do przeprowadzenia skrutynium wyboru.

Marszałek wzywa po chwili do zdania sprawy z wyniku skrutynium wyborów.

P. Torosiewicz zdaje sprawę z wyniku

skrutynium wyboru do kraj. komisyi powszechnego podatku zarobkowego z wielkiej własności. Głosowało 25 posłów. Absolutna większość 13. Po 25 głosów otrzymali na członka p. Stanisław Jędrzejowicz, na zastępców pp. Cieński, Leszek i Aleksander Dąmbski.

Marszałek stwierdza ten rezultat wyboru.

Marszałek zarządza wybór 2. członków i 2 zastępców do komisyi powszechnego podatku zarobkowego z całego Sejmu, zaprasza do komisyi skrutacyjnej pp. Baworowskiego, Agopsowicza i Ochrymowicza, wzywa sekretarza do odczytania spisu posłów, a posłów do oddawania kartek.

Sekretarz p. M. Urbański odczytuje spis posłów.

Posłowie oddają kartki.

Marszałek wzywa komisyę do przeprowadzenia skrutynium wyboru.

P. Łazarski zdaje sprawę z wyniku skrutynium wyboru 1 zastępcy członka do komisyi podatku zarobkowego z kuryi miast i izb handlowych. Głosowało 18 posłów. Absolutna większość 10 głosów.

Na zastępcę członka otrzymał p. Wczelak Józef 18 głosów.

Marszałek stwierdza ten rezultat wyboru.

P. Mernnowicz zdaje sprawę z wyniku skrutynium wyboru 1 członka komisyi podatku zarobkowego z kuryi malej własności. Głosowało 38 posłów. Absolutna większość 20, Na członka komisyi otrzymał p. Wojciech Szwed 38 głosów.

Marszałek stwierdza ten rezultat wyboru.

Marszałek zaprasza dodatkowo do komisyi skrutacyjnej wyboru 2 członków i 2 zastępców do komisyi powszechnego podatku zarobkowego z całego Sejmu pp. Łazarskiego, Gniewosza i Bala — ponieważ zaproszona do skrutynium poprzednia komisya nie ukończyła czynności skrutynium wyboru 3 członków i 3 zastępców do komisyi apelacyjnej dla podatku osobisto-dochodowego z całego Sejmu.

Marszałek wzywa komisyę do przeprowadzenia wyniku skrutynium.

Tymczasem Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego.

Następuje:

Wybór dwóch członków komisyi dla włości rentowych.

Marszałek oznajmia, że ten punkt z porządku dziennego usuwa na życzenie grona posłów.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o wniosku nagłym p. Marsa i towarzyszy w sprawie budowy klinik we Lwowie i upoważnienia Wydziału krajowego do zawarcia ostatecznej umowy z Rządem.

Sprawozdawca p. Laskowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie w 3 wierszu po słowie „kupna“ dodać słowo „gruntu“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia ostatecznej umowy z c. k. Rządem co do udziału funduszu krajowego w kosztach budowy brakujących klinik we Lwowie do wysokości sumy 480.000 K. i połowy ceny kupna gruntu potrzebnego pod budowę gmachu, oraz do wydatkowania odpowiedniej sumy na wstępne roboty, gdyby Wydział krajowy uznał za potrzebne rozpocząć te roboty przed najbliższą sesyą sejmową.

O zawartej umowie zda sprawę Wy-

dział krajowy na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej nad sprawozdaniem Wydziału krajowego o krajowych funduszach pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1. stycznia 1904 do 30. czerwca 1905.

Sprawozdawca p. Tarnawski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowych funduszach pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1. stycznia 1904 do 30. czerwca 1905 przyjmuje Sejm do wiadomości.

2. Sejm ponawia swe wezwanie z 19. września 1903, 3. listopada 1903, 31. października 1904 i wzywa c. k. Rząd, ażeby fundusz pożyczkowy dla gmin i osób prywatnych na bndowę koszar dla c. i k. wojska zasilał ze Skarbu państwowego.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwalą oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi drogowej o petycyi Wydziału Rady powiatowej w Gródku o podwyższenie subwencyi krajowej na budowę drogi powiatowej Gródek-Kamieniobród-Jaryna do wysokości 75%.

Sprawozdawca p. Tyszkiewicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Subwencyę krajową na budowę drogi powiatowej Gródek - Kamieniobród - Wola Dobrostańska-Jaryna podwyższa się do wysokości 60% kosztów budowy.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi szkolnej o wniosku rektora Glazińskiego o wprowadzenie instytucyi lekarzy szkolnych w szkołach średnich, seminaryach nauczycielskich męskich i żeńskich.

Sprawozdawca p. Tadeusz Cieński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi.

Sejm uchwala:

Uznając potrzebę i konieczność jak najrychlejszego zorganizowania lekarskiej służby zdrowia w całej Galicyi, a przedewszystkiem wprowadzenia instytucyi lekarzy szkolnych w szkołach średnich, co podniesionem już zostało w sprawozdaniu komisyi szkolnej o stanie szkół średnich za rok 1904/5, wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, ażeby zwołaną została w tym celu ankieta złożona z osób kompetentnych.

Tem załatwioną zostaje petycya L. s. 3157 Towarzystwa hygienicznego we Lwowie.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi szkolnej o wniosku posłów Kramarczyka i Szweda w sprawie ograniczenia przymusu szkolnego.

Sprawozdawca p. Tadeusz Cieński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową:

1) aby we właściwy sposób podała do wiadomości rodziców, że art. 30 ustawy krajowej z 23. maja 1895 dz. ust. kraj. Nr. 57 zezwala na rozpoczynanie nauk szkolnych dzieciom dopiero w siódmym roku życia;

2) aby się zastanowiła, czy pszeszkód w uczęszczaniu do szkoły wywołanych robotami gospodarskiemi nie możnaby usunąć w sposób inny, jak ten, który wskazany jest okólnikiem Rady szkolnej krajowej z dnia 25. kwietnia 1900 L. 250.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1 i 2 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek wzywa do zdania sprawy z wyniku skrutynium wyboru 2 członków i 2 zastępców członków do komisyi powszechnego podatku zarobkowego z całego Sejmu.

P. Gniewosz zdaje sprawę z wyniku skrutynium.

Głosowało 84 posłów. Absolutna większość 43. Po 84 głosów otrzymali na członków pp. Dr. Władysław Jahl, Leonard Wiśniewski, na zastępców członków pp. Dr. Stanisław Olszewski i Aleksander Krzeczunowicz.

Marszałek stwierdza ten rezultat wyboru.

Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi szkolnej o rezolucyi posła ks. Wilczkiewicza w sprawie zwinięcia kursów sadowniczych dla nauczycieli, a wprowadzenia regularnej nauki sadownictwa na IV-tym roku seminaryów nauczycielskich w miarę, jak znajdą się fachowe siły nauczycielskie.

Sprawozdawca p. Michałowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Nad rezolucyą ks. posła Wilczkiewicza w sprawie zwinięcia kursów sadowniczych dla nauczycieli i wprowadzenia regularnej nauki sadownictwa na IV. roku seminaryów nauczycielskich męskich przechodzi się do porządku dziennego; — równocześnie wzywa się Radę szkolną krajową o podjęcie starań celem wyjednania u c. k. Rządu znaczniejszej dotacyi na naukę gospodarstwa wiejskiego w seminaryach nauczycielskich męskich — jakoteż wprowadzenia podziału przepełnionych klas przy praktycznych ćwiczeniach na dwie grupy“.

Przemawia p. Wilczkiewicz i stawia następującą poprawkę: w piątym wierszu wniosku komisyi po słowach „gospodarstwa wiejskiego“ dodać słowa: „w kierunku sadownictwa i ogrodnictwa“.

Izba popiera tę poprawkę p. Wilczkiewicza.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje poprawkę p. Wilczkiewicza.

Przemawia p. Wilczkiewicz dla sprostowania faktycznego.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi wraz z poprawką p. Wilczkiewicza przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Marszałek wzywa do zdania sprawy z wyniku skrutynium wyboru 3 członków i 3 zastępców członków do komisyi apelacyjnej dla podatku osobisto-dochodowego z całego sejmu.

P. Baworowski zdaje sprawę z wyniku skrutynium tego wyboru. Głosowało 88. Absolutna większość 45. Otrzymali na członków pp. August Gorayski 70, Dr. Władysław Kraiński 70, Dr. Natan Loewenstein 68 — na zastępców pp. Maryan Dydyński 86, Dr. Leonard Tarnawski 57, Dr. Władysław Czaykowski 47.

Marszałek stwierdza ten rezultat wyboru.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi petycyjnej o petycyi Centralnego Związku galicyjskiego przemysłu fabrycznego w przedmiocie braku wagonów na kolejach państwowych.

Sprawozdawca p. Michalski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą rezolucyę:

„Wzywa się c. k. Rząd, by ujemnym następstwom niedostatecznego wyposażenia taboru towarowego oraz przepisów o ładowaniu i dostawie na c. k. kolei państwowej wogóle, a na północno-wschodniej jej części w szczególności — któreto następstwa co roku silniej dają się we znaki, a szczególnie w r. b. rolnictwu, przemysłowi i handlowi galicyjskiemu niezwykłe przyniosły szkody — zapobiegł jak najrychlej:

1) przez wydatne uzupełnienie taboru;

2) przez przywrócenie normalnego terminu załadowania i wyładowania wozów;

3) przez zniesienie przedłużenia normalnego terminu dostawy o 24 godzin dla sieci północno-wschodniej.

Przemawia p. Stapiński i stawia następującą poprawkę:

a) w drugim wierszu z góry wniosku komisyi po słowie: „towarowego“ umieścić słowa: „i osobowego“;

b) w ustępie 1. wniosku komisyi po słowie końcowym „taboru“ umieścić słowa: „towarowego i osobowego“.

Izba popiera tę poprawkę p. Stapińskiego.

Przemawia p. Piniński.

Przemawia p. Stojałowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje poprawkę p. Stapińskiego.

Izba uchwala wniosek komisyi wraz z poprawką p. Stapińskiego przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar odroczyć posiedzenie do godziny 8 wieczorem, przedtem jednak na życzenie posłów komunikuje, jakie sprawy zamieści na porządku dziennym następnych posiedzeń do końca sesyi sejmowej.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 8. wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 2. po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 18: listopada 1905.

Początek posiedzenia godzina 8. minut 30 wieczorem.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o budżecie krajowym na rok 1906.

Sprawozdawca generalny p. Abrahamowicz uwolniony na wniosek sekretarza

p. M. Urbańskiego od czytania sprawozdania, czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Na rok 1906 ustanawia się wydatki funduszu krajowego w kwocie 29,963.488 K, a dochody własne tegoż funduszu wraz z pożyczkami na regulacye rzek karpackich i rzek kanałowych w kwocie 11,755.333 koron.

II. 1. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w roku 1906 pobierany będzie dodatek od państwowych podatków bezpośrednich, a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku gruntowego, do państwowego podatku domowo-czynszowego, domowo-klasowego i pięcio-procentowego podatku od domów wolnych po 65 h od każdej korony całej przypisanej należytości tych podatków;

b) dodatek do państwowych bezpośrednich podatków osobistych, wprowadzonych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220, z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, w wysokości 71 h od każdej korony całej przypisanej należytości tych podatków.

2. Opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach krakowskim i chrzanowskim opłacać będą dodatek do podatków w ustępie 1. ad *a*) wymienionych w wysokości 57 h, zaś do podatków w tymże ustępie ad *b*) wymienionych po 63 h od każdej korony całej należytości tych podatków.

3. Kwoty przyzwolone na rok 1906 w rubrykach i pozycyach wydatków budżetu krajowego w znaczeniu ściślejszem, niemniej w funduszu krajowym w znaczeniu obszerniejszem, jakoteż wszystkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycyach, a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych, osobno w dziale wydatków nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycyach funduszu krajowego w ściślejszem znaczeniu:

a) w rubryce I. między pozycyami 5, 6 i 7 i między pozycyą 8 i 10;

b) w rubryce II. między literami *a*, *b*, *c*, *d* pozycyi 25;

c) w rubryce VIII. między pozycyami 223, 224, tudzież między pozycyami 228 229, 230 i 231;

d) w rubryce X. między pozycyami 295 ad *c*) i 297, dalej 269, 301 i 306, dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły mleczarskiej w Rzeszowie, szkoły ogrodniczej w Tarnowie i zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, między wszystkiemi pozycyami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych szkół;

e) w rubryce XI. między pozycyami 347, 348 i 349;

f) w rubryce XII. między pozycyami 411 i 489, między pozycyami 485 a 497, między pozycyami 487 i 488, między pozycyami 494 a 496 *a*), wreszcie między pozycyami działów *A*, *B*, *C*, *D* i *F* wydatków na szkoły przemysłowe zawodowe, połączone z warsztatami wzorowymi, wszakże tylko w granicach każdego działu z osobna i tylko w wydatkach zwyczajnych.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki krótkoterminowej na pokrycie reszty niedoboru w kwocie 2,111.192 K i przypadających od tej kwoty odsetek w kwocie 84.448 K, a zatem w ogólnej kwocie 2,195,640 K, z tem jednakże zastrzeżeniem, że pożyczka ta ma być oprocentowaną najwyżej po 4 od sta, a zwróconą najpóźniej 1. stycznia 1911.

Marszałek otwiera ogólną rozprawę i oznajmia, że do głosu zapisani są *przeciw* wnioskom komisyi pp. Korol, Rotter, Pa-

stor, Stapiński, Stojałowski, zaś *za* wnioskami komisyi pp. Czajkowski Władysław Wiktor, Leo, Federowicz, Tadeusz Cieński, Głąbiński, Górski, Kozłowski, Rutowski, Skałkowski.

Przemawia p. Korol.

Przemawia p. Czaykowski Władysław Wiktor.

Przemawia p. Rotter.

Przemawia p. Leo.

Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu jako mowcy *przeciw* wnioskom komisyi zapisanemu z kolei, ponieważ poprzednio zapisany mowca przeciw wnioskom komisyi p. Pastor wykreślił się z listy mowców.

Przemawia p. Stapiński.

Marszałek wzywa Izbę, by umożliwiła mu słuchać mowcę.

Przemawia p. Stapiński.

Marszałek wzywa, by nie przeszkadzano mowcy.

Przemawia dalej p. Stapiński.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 20. listopada 1905 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 1 minut 28 po północy.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Stanisław Mycielski *w. r.*

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

57. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 20. listopada 1905.

Początek o godzinie 10 minut 27 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, Ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 115.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 55-go posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 56-go posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że p. Vayhingerowi udzielił urlopu do końca sesyi sejmowej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 20-go listopada 1905 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls. 4410, 4416, 4426.

Wydziałowi krajowemu jako komisyi Ls. 4424.

Komisyi gminnej Ls. 4413, 4414, 4425.

Komisyi wodnej Ls. 4409, 4415.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Interpelacya.
do Wysokiego c. k. Rządu.

Z początkiem 1905 wydało c. k. Namiestnictwo przeciw chorobom bydła nowe rozporządzenie, ażeby Zwierzchności gminne, a względnie oglądacze bydła, w każdym miesiącu przeprowadzali ścisłą rewizyę bydła i badali każdą pojedynczą sztukę koni, krów, świń, owiec, kóz, a nawet psów i kotów, i robili dokładne spisy bydła pod każdym Nrem domu się znajdującego i takowe z końcem każdego miesiąca c. k. Starostwu z podaniem stanu zdrowia bydła tem pewniej przedkładali, chociażby w odnośnej gminie, w pobliskich miejscowościach, a nawet w całym powiecie od lat kilku nie pojawiła się żadna epidemiczna choroba.

To zarządzenie c. k. Namiestnictwa jest dla Zwierzchności gmin nietylko uciążliwe, ale pociąga za sobą wielkie ciężary, bo w gminach większych, a szczególnie w górach położonych, gdzie domy po ró-

żnych a odległych zakątkach są rozrzucone, sam jeden oglądacz wszystkich domów ani za 20 dni obejść, wszystkich gatunków bydła zrewidować i spisać w stanie nie jest, a zwłaszcza w czasie zimowej pory, gdy drogi do domów na polanach stojących są śniegami zasypane, a w letniej porze, gdy bydło na różne najodleglejsze pastwiska i na hale na górach wypędzone i tam przez kilka miesięcy trzymane bywa.

A z uwagi, że oglądacze bydła w gminach wiejskich są właścicielami gospodarstw, o utrzymanie których muszą się troszczyć i pracować, a nie zbywa im na czasie, aby w jednym miesiącu kikanaście dni na rewizyę bydła poświęcić mogli, a potem gdy ci wiejscy oglądacze nie są w pisaniu biegli i nie umieją takich wykazów sporządzić — przy takim stanie rzeczy — jeżeli wydane rozporządzenie o rewizyach i spisach bydła, nie będzie przynajmniej złagodzone, gminy będą zmuszone ustanowić płatnych i stałych oglądaczy i wyznaczyć im po kilkaset koron rocznej pensyi — co dla nboższych gmin będzie większym ciężarem i większą klęską, aniżeli sama choroba pyskowa i racicowa u bydła.

Zważywszy, że w niektórych gminach, a nawet i w niektórych powiatach od więcej lat nie pojawiła się żadna choroba u bydła;

zważywszy dalej, że zarządzenia każdomiesięcznej rewizyi bydła są dla uboższych gmin aż nadto uciążliwe, a nie są konieczne, bo w gminie i w całej okolicy nie panuje żadna choroba u bydła;

zapytują przeto podpisani:

Czy Wysoki c. k. Rząd jest skłonny miesięczne rewizye i spisywanie bydła, koni, świń, owiec, psów i kotów zaniechać w tych powiatach; a względnie w tych gminach, w których łącznie z pobliskiemi miejscowościami od dłuższego czasu nie pojawiła się u bydła żadna choroba.

We Lwowie, dnia 18. listopada 1905.

Interpelant:
W. Szwed. w. r.

Kramarczyk, Stojałowski, Skołyszewski, Szajer, Wilczkiewicz, Wesoliński, Potoczek, Szponder, Żardecki, Łazarski, Ostapczuk, Korol, Barabasz, Staruch, Pastor.

Interpelacya

posła Franciszka Kramarczyka i towarzyszy do c. k. Rządu we Lwowie.

Ponieważ w obecnej chwili jednym z największych ciężarów dla włościaństwa naszego jest jakieś rozporządzenie najnowsze c. k. Namiestnictwa, na mocy którego ludność włościańska wywożąca nierogaciznę na targi lokalne i okoliczne musi się postarać o paszport na każdą sztukę nawet ssących prosiąt z jednego gniazda pochodzących, pomimo że takowe nie idą na eksport za granicę, tylko na miejscowych targach do domu bywają kupowane.

Ponieważ takie uciążliwości wynikające z ustawy państwowej z dnia 29. lutego 1880 l. 35 i ustawy krajowej l. 27, a wreszcie z rozporządzenia c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z 12. kwietnia 1880, l. 36. zostały złagodzone uchwałami Wysokiego Sejmu w r. 1889 na wniosek posła Kramarczyka o usunięciu uciążliwości o przepisach paszportowych, oraz późniejszemi uchwałami Sejmu i w myśl tychże uchwał nowemi rozporządzeniami c. k. Namiestnictwa, dlatego podpisani zapytują c. k. Rząd:

Na jakiej podstawie od pewnego czasu w roku bieżącym na wszystkich targach miejscowych w naszym krajn władze policyjne wymagają od hodowców przy prosiętach ssących z jednego gniazda pochodzących, by na każde z tych sztuk osobny poszport bydlęcy wystawiony został, co jest połączone z nadzwyczajnym trudem i kosztami i czy nie byłby łaskaw te uciążliwości w krótkiej drodze jak najrychlej znieść i usunąć.

Lwów, dnia 18. listopada 1905.

interpelant:
Franciszek Kramarczyk.

Potoczek, Szwed, Skołyszewski, Stojałowski, Wilczkiewicz, Barabasz, Szajer, Wesoliński, Korol, Szponder, Ostapczuk, Staruch, Pastor, Żardecki, Łazarski.

Interpelacya

posła Krempy i towarzyszy do Wydziału krajowego w sprawie połączenia przysiołka Kruchel pełkiński z gminą Kruhel pawłosiowski.

Od blisko 10 lat starają się członkowie przysiółka Kruchela pełkińskiego o oddzielenie ich ze związku gminy katastralnej Pełkinie, a przyłączenie tychże do gminy kat. Kruchela pawłosiowskiego.

Już dawno, bo przed 4 laty uzupełnili gospodarze Kruchela pełkińskiego jako przysiółka, petycyę w myśl żądania Wys. Wydziału krajowego z 21. listopada 1900. L. 75597, lecz dotychczas na to nic jak się zdaje nie postanowiono mimo kilkakrotnie ponawianych próśb rzeczonego przysiółka.

Wobec tego zapytują podpisani Wydział krajowy i kiedy nareszcie po tylu latach zwłoki połączenie przysiółka Kruchel pełkiński z gminą Kruchel pawłosiowski nastąpi.

Lwów, dnia 20. listopada 1905.

Interpelant:
Franciszek Krempa.

Stapiński, Staruch, Barabasz, Ostapczuk, Oleśnicki, F. Włodek, Bojko, Mazikiewicz, Bohaczewski, Huryk, Korol, Effinowicz, Mogilnicki, Ochrymowicz.

Marszalek oznajmia, że interpelacye te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu względnie Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Sprawozdanie komisyi szkolnej o wniosku posła Cieleckiego w przedmiocie założenia kosztem kraju jednego seminaryum nauczycielskiego z kierunkiem rolniczym.

Sprawozdawca p. Cielecki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

I. Wzywa się Rząd, aby jedno z pierwszych seminaryów męskich, jakie w kraju założone będą, leżało opodal większego miasta, było uposażonem znaczniejszym ogrodem warzywnym i sadem, było internatem z kierunkiem wykształcenia o ile możności rolniczym, praktycznym, bez obniżenia jednak ogólnego poziomu naukowego.

II. Wzywa się c. k. Rząd, względnie Radę szkolną krajową, aby urządzała dla nauczycieli ludowych osobne kursa rolnicze na szerszą skalę, niż dotychczas.

III. Wzywa się c. k. Rząd, względnie Radę szkolną krajową, aby kursa wydziałowe dla nauczycieli ludowych urządzała na szerszą skalę niż dotychczas i oparła je o szkołę wydziałową, jako szkołę ćwiczeń.

Przemawia p. Kramarczyk.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie i bez rozprawy wnioski I—III. komisyi, które sprawozdawca z kolei odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi kolejowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności Departamentu IV. w sprawach kolejowych za czas od 1. stycznia 1904 r. do 30. czerwca 1905 r.

P. Struszkiewicz w zastępstwie sprawozdawcy p. Leo uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie z czynności Departamentu IV. Wydziału krajowego w sprawach kolejowych za czas od 1. stycznia 1904 do 30. czerwca 1905.

2. Wobec niedostatecznego jeszcze rozwoju sieci kolejowej w Galicyi, co występuje na jaw w fakcie, iż wiele powiatów nie korzysta dotychczas wcale z dobrodziejstwa tego środka komunikacyjnego — Sejm wzywa c. k. Rząd, by to zaniedbanie kraju usunął w jak najkrótszym czasie 1. przez budowanie ważniejszych linij kolejowych jako kolei głównych kosztem państwa, 2. przez wydatniejszą pomoc finansową przy budowie kolei lokalnych przez kraj podjąć się mającej.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by po wysłuchaniu opinii krajowej Rady kolejowej przedłożył Sejmowi w sprawie dalszego systematycznego popierania budowy kolei lokalnych odpowiednie wnioski. Przed ułożeniem programu należy przeprowadzić studya, czy i o ile nie dałoby się w kraju wprowadzić typu kolei o bardziej ekonomicznym sposobie budowy oraz prostszej, a więc tańszej eksploatacyi.

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by wobec rozpoczętych przez c. k. Rząd pertraktacyj o upaństwowienie kolei północnej ces. Ferdynanda rozpoczął bezzwłocznie z c. k. Rządem rokowania o przejęcie na rzecz skarbu państwa kolei lokalnych Trzebina-Skawce i Piła-Jaworzno i zdał o wyniku tych rokowań sprawę na najbliższej sesyi sejmowej.

5. W załatwieniu petycyi Rady powiatowej kossowskiej z dnia 12. października 1905 do L. 3240/2438 Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by na podstawie przeprowadzonych studyów technicznych i komercyalnych rozpoczął rokowania z c. k. Rządem, interesentami, ewentualnie także z Wydziałem krajowym bukowińskim w sprawie budowy kolei lokalnej z Kołomyi do Kosowa i Kut, oraz przedłożył o wyniku tych rokowań sprawozdanie Sejmowi.

6. Petycyę Wydziału powiatowego sanockiego w sprawie budowy kolei lokalnej ze Sanoka do Brzozowa oraz wniosek p. Tyszkiewicza w sprawie budowy kolei lokalnej z Rzeszowa do Tarnobrzega odstępuje się Wydziału krajowemu do zbadania i sprawozdania.

7. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd, aby zmusił akcyjne Towarzystwo chropińskie jako koncesyonaryusza kolei lokalnej Tłumacz-Pałahicze-Tłumacz miasto do bezzwłocznego dopełnienia warunków koncesyi i otwarcia regularnego publicznego ruchu na tej kolei.

8. W załatwieniu wniosku pp. A. Lubomirskiego i Pinińskiego Sejm wzywa c. k. Rząd o dostarczenie większej ilości wagonów towarowych dyrekcyom kolei państwowych w Galicyi, a w szczególności liniom kolei lokalnych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi na przyjęcie wniosków komisyi *en bloc*.

Izba uchwala ten formalny wniosek p. sprawozdawcy, a oddzielnie uchwala wszystkie powyższe wnioski komisyi 1—8 *en bloc*.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi bankowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie galicyjskiej Kasy oszczędności.

Sprawozdawca p. Loewenstein uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskie-

go od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 1. sierpnia 1905 o rachunkach galicyjskiej Kasy oszczędności za rok 1904.

2. Sejm udziela Zarządowi galicyjskiej Kasy oszczędności we Lwowie absolutoryum z rachunków tejże Kasy za rok 1904.

3. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby Zarządowi galicyjskiej Kasy oszczędności polecił zmierzać w interesach likwidacyjnych jak najusilniej do ich zakończenia, a w każdym razie do zabezpieczenia Kasy oszczędności od potrzeby uczynienia dalszych wkładów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 1. sierpnia 1905 o rachunkach galicyjskiej Kasy oszczędności za rok 1904.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm udziela Zarządowi galicyjskiej Kasy oszczędności we Lwowie absolutoryum z rachunków tejże Kasy za rok 1904.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

3. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby Zarządowi galicyjskiej Kasy oszczędności polecił zmierzać w interesach likwidacyjnych jak najusilniej do ich zakończenia, a w każdym razie do zabezpieczenia Kasy oszczędności od potrzeby uczynienia dalszych wkładów.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi przemysłowej w przedmiocie rozszerzenia ulg podatkowych dla zakładów przemysłowych.

P. Maryewski w zastępstwie sprawozdawcy p. Rutowskiego uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony pod A projekt ustawy, oraz rezolucyę B:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zbadał a ewentualnie przygotował na najbliższą sesyę sejmową projekt rozciągnięcia autonomicznych ulg podatkowych także na przedsiębiorstwa nakładcze organizujące handlowo produkcyę przemysłowców domowych i drobnych“.

U s t a w a

z dnia . . . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, o uwolnieniu zakładów przemysłowych, spółek surowcowych, magazynowych i produkcyjnych oraz akcyjnych Towarzystw przemysłowych od dotatków do podatków.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§. 1.

Od wszelkich dodatków do podatków z wyjątkiem państwowych, uwolnione będą wszelkie w Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w ciągu lat 5 przed wejściem w życie niniejszej ustawy i w ciągu lat 15 po jej wejściu w życie — założone:

A) zakłady przemysłowe mające na celu wyrób przedmiotów w obrębie Króle-

stwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem niewyrabianych;

B) zakłady przemysłowe z gałęzi przemysłu w kraju istniejących:

1. Jeżeli dana gałąź istniejącego w kraju przemysłu nie zaspakaja potrzeb konsumcyi krajowej, ma warunki powstania i rozwoju w kraju ze względu na surowy materyał, robotników lub siły motoryczne, a ze względu na rozmiary swego rozwoju, warunki konkurencyjne, potrzebuje pomocy kraju, ażeby się mogła rozwinąć.

2. Jeżeli będą urządzone według nowoczesnego stanu techniki,

3. jeżeli będą obliczone na większy przerób surowego materyału względnie półfabrykatu,

4. Jeżeli będą zatrudniać większą liczbę robotników lub będą wyposażone w motory i maszyny robocze zdolne podnieść produkcyę.

Wydział krajowy orzeka w każdym poszczególnym wypadku według własnego uznania, czy i o ile zachodzą wyszczególnione w ustępie B 1—4 warunki.

§. 2.

Zakłady przemysłowe już istniejące, jeżeli w ciągu 15 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zaprowadzą udoskonalone urządzenia techniczne według wymagań nowoczesnego stanu techniki i rozszerzą przedsiębiorstwo tak, że będą zdolne przerabiać większą ilość surowego materyału lub półfabrykatu i zatrudniać większą ilość robotników, oraz jeżeli według uznania Wydziału krajowego będą miały cechy określone pod 2, 3 i 4 w ust.pie B §. 1; zostaną uwolnione od całej nadwyżki wszelkich dodatków do podatków, z wyjątkiem państwowych, jakaby przypadła do zapłaty wskutek powiększenia przedsiębiorstwa.

§. 3.

Uwolnione będą od wszelkich dodatków do podatków, z wyjątkiem państwowych, przedsiębiorstwa dla wytwarzania siły motorycznej i wynajmywania tejże przedsiębiorstwom przemysłowym, rękodzielniczym, rolniczym oraz gminom. W razie jeżeli wynajmywanie siły motorycznej jest połączone z dostarczaniem światła, uwolnienie od dodatków do podatków odnosi się jedynie do udziału przedsiębiorstwa w wynajmywaniu siły motorycznej.

§. 4.

Uwolnione będą od wszelkich dodatków do podatków, z wyjątkiem państwowych, następujące spółki na podstawie ustawy z dnia 9. kwietnia 1873 (Nr. 70 Dz. u. p.) zawiązane:

a) Spółki surowcowe, mające na celu nabywanie surowych materyałów lub półfabrykatów wyłącznie na użytek należących do spółki rzemieślników i przemysłowców, którzy tych materyałów do swoich wyrobów potrzebują;

b) spółki magazynowe, założone celem sprzedaży we wspólnym lokalu wyrobów przemysłowych wyłącznie tylko przez członków spółki wyrabianych;

c) Spółki produkcyjne, których członkowie pracują we wspólnym warsztacie, używają wspólnych maszyn, tudzież takie, które członkom spółki rozdają roboty do domu.

§. 5.

Uwolnione będą od wszelkich dodatków do podatków, z wyjątkiem państwowych, przedsiębiorstwa przemysłowe, zakładane i prowadzone przez Towarzystwa akcyjne w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem które zostaną założone w przeciągu 15 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy jeżeli będą miały urzędową swą siedzibę w kraju, jeżeli ich wpłacony kapitał wynosić będzie najmniej 500.000 koron zatrudniać będą najmniej 60 robotników, a zakład swój przemysłowy urządzą odpowiednio do wymagań nowoczesnego stanu techniki.

Wrazie jednak, jeżeli akcyjne towarzystwo założy rafineryę spirytusu, browar, parowy młyn, tartak drzewny lub destylarnię nafty, kapitał zakładowy nie może być mniejszy od 1,000.000 koron.

Uwolnienie to nie odnosi się jednak do gorzelń.

§. 6.

Wrazie gdyby jakiekolwiek istniejące przedsiębiorstwo przemysłowe zmieniło się w towarzystwo akcyjne, lub gdyby towarzystwo akcyjne objęło istniejący zakład przemysłowy, przedsiębiorstwo to będzie uwolnione od wszelkich dodatków do podatków, z wyjątkiem państwowych, jeżeli zakład przemysłowy zostanie udoskonalony pod względem urądzeń technicznych i podniesiony do znacznie większej zdolności produkcyjnej. W żadnym razie kapitał akcyjny nie może być niższy od przewidzianego w §. 5.

§. 7.

Wszelkie powyżej w §§. 1—6 przyznane uwolnienia od dodatków do podatków będą obowiązywać na przeciąg 15 lat licząc od początku tego kwartału, w którym podanie o uwolnienie wniesionem zostało. Gdyby jednak w ciągu tego 15-letniego okresu zakład przemysłowy, spółka lub towarzystwo akcyjne utraciło warunki w §§. 1—6 niniejszej ustawy określone od których zawisłem jest uwolnienie od dodatków, natenczas Wydział krajowy może cofnąć udzielone uwolnienie na resztę 15-letniego okresu.

§. 8.

O zastosowaniu niniejszej ustawy do zakładów przemysłowych, Spółek i Towarzystw akcyjnych orzeka w każdym poszczególnym wypadku Wydział krajowy i ogłasza swoją uchwałę w gazecie urzędowej.

§. 9.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia, a równocześnie traci moc obowiązującą ustawa z dnia 17. kwietuia 1903 (Nr. 52 Dz. ust. i roz. kr.).

Wszakże uwolnienia które na podstawie ustawy z dnia 11. kwietnia 1893 Nr. 21. Dz. u. kr. na podstawie ustawy z dnia 17. kwietnia 1903 Nr. 52 Dz. ust. i rozp. kraj. orzeczone zostały, zachowują w całości swoją moc obowiązującą, a nawet mogą być rozszerzone na lat 15, jeżeli Wydział krajowy uzna dane przeosiębiorstwo jako zasługujące na to rozszerzenie po myśli postanowień §. 1. ust. B.

Rozszerzenie to uwolnień na lat 15 może być wreszcie przyznane i takim przedsiębiorstwom, które w ciągu ostatniego roku poprzedzającego wejście w życie niniejszej ustawy z ulg dopiero korzystać przestały a według uznania Wydziału krajowego na rozszerzenie to po myśli §. 1. ust. B. zasługują.

W każdym razie uwolnienie zakładu lub jego części (§. 2.) nie może trwać dłużej niż lat 15.

§. 10.

Wykonanie tej ustawy polecam Moim Ministrom skarbu i spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek wzywa, by posłowie nie opuszczali Izby, ponieważ nastąpią wybory do których potrzeba kompletu Izby.

Sprawozdawca czyta:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zbadał a ewentualnie przygotował na najbliższą sesyę sejmową projekt rozciągnięcia autonomicznych ulg podatkowych także na przedsiębiorstwa nakładcze, organizujące handlowo produkcyę przemysłowców domowych i drobnych“.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Wybór dwóch członków i dwóch zastępców członków komisyi dla włości rentowych.

Marszałek oznajmia, że Izba wybierać będzie oddzielnie dwóch członków, a oddzielnie dwóch zastępców członków komisyi dla włości rentowych. Obecnie przystępuje Izba do wyboru dwóch członków komisyi dla włości rentowych.

Marszałek zaprasza do komisyi skrutacyjnej pp. Wilczkiewicza, Buynowskiego Marsa i Bohaczewskiego, wzywa posłów do oddawania kartek na dwóch członków komisyi dla włości rentowych.

Posłowie oddają kartki.

Po chwili wzywa Marszałek p. Buynowskiego do zdania sprawy z wyniku skrutynium wyboru dwóch członków komisyi dla włości rentowych.

P. Buynowski zdaje sprawę z wyniku skrutynium.

Głosowało 82 posłów. Absolutna większość 42. P. Hupka Jan otrzymał 68, p. Korol Michał 71 głosów. Pp. Klemens Torosiewicz 10, Aleksander Dąmbski 7, Kramarczyk 2, Szwed 2, Kazimierz Traczewski 1 głos, Ochrymowicz 1 głos.

Marszałek oznajmia, że członkami komisyi dla włości rentowych wybrani zostali pp. Jan Hupka i Michał Korol.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do wyboru dwóch zastępców członków komisyi dla włości rentowych, przyczem nadmienia, że na kartkach umieszczono na pierwszem miejscu nazwisko zastępcy członka komisyi p. Hupki, na drugiem nazwisko zastępcy na członka komisyi p. Korola.

Marszałek zaprasza tę samą komisyę skrutacyjną, co przy wyborze dwóch członków komisyi i wzywa posłów do oddawania kartek.

Posłowie oddają kartki.

Po chwili Marszałek oznajmia, że podczas skrutynium przystępuje Izba do dalszego punktu porządku dziennego, a mianowicie:

Następnje:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o budżecie krajowym na r. 1906.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Jahl.

Przemawia p. Tadeusz Cieński.

Przemawia p. Pastor.

Pr emawia p. Głąbiński.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia JE. . k. Namiestnik Andrzej hr. Potocki.

Marszałek oświadcza, że ma zamiar odroczyć posiedzenie do godziny 7-mej wieczór, wzywa posłów, by zechcieli przybyć punktnalnie o 7-ej, aby o tej godzinie można rozpocząć posiedzenie.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 7 wieczór.

Przerwa posiedzenia godzina 2 minut 20 po połndnin.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 20. listopada 1905.

Początek o godzinie 7 minut 12 wieczorem.

Marszałek skonstatowawszy dostateczną liczbę posłów, otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o budżecie krajowym na r. 1906.

Przemawia p. Skałkowski.

Przemawia p. Kozłowski.

P. Bobrzyński stawia formalny wniosek na zamknięcie rozprawy ogólnej.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek formalny.

Marszałek oznajmia, że jedynym mowcą, który zapisał się do głosu przeciw wnioskom komisyi, jest p. Stapiński, zaś za wnioskami komisyi zgłosili się pp. Rutowski, Górski, Federowicz, Łazarski, Stadnicki, Czaykowski Wł. W. Mars, Hupka, Götz.

Marszałek wzywa posłów zapisanych za wnioskami komisyi do wyboru mowcy generalnego.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia generalny mowca za wnioskami komisyi p. Górski.

Przemawia p. generalny sprawozdawca.

Przemawia p. Kazimierz Lubomirski dla faktycznego sprostowania.

Przemawia p. Stojałowski dla faktycznego sprostowania.

Przemawia p. Rotter dla faktycznego sprostowania.

Przemawia p. Leo dla faktycznego sprostowania.

Przemawia p. Stapiński dla faktycznego sprostowania.

Marszałek oznajmia, że na przyszłość nie dozwoli na taki sposób traktowania faktycznych sprostowań, na który wyjątkowo tym razem zezwolił.

Przemawia p. Komisarz rządowy i c. k. wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś i odpowiada na interpelacye:

1) pp. Oleśnickiego i tow. z dnia 15. listopada 1905 w sprawie zarzutów przeciw zachowaniu się policyi lwowskiej w dniu 12. listopada 1905 podczas demonstracyi Rusinów;

2) pp. Gluzińskiego i tow. z dnia 16. listopada 1905 w sprawie zajść w dniu 15. listopada 1905.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie, przedtem jednak odczytuje następujący:

Nagły wniosek.

Dnia 14. listopada 1905 zniszczył pożar w gminie Mikulińce pow. śniatyńskiego większą ilość budynków, między nimi cerkiew.

Wobec tego proszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy dla poszkodowanych tej gminy uchwalić odpowiednią pomoc z funduszów krajowych.

Wnioskodawca:
Oleśnicki w. r.

Ochrymowicz, Ostapczuk, Huryk, Barabasz, Staruch, Bohaczewski, Korol, Mogilnicki, Pastor, F. Włodek, Wilczkiewicz, Kramarczyk, Szponder, Krempa, Bojko.

Przemawia p. Oleśnicki uzasadniając nagłość tego wniosku, następnie zaś sam wniosek i wnosi na przekazanie tego nagłego wniosku Wydziałowi krajowemu z po-

leceniem, aby uwzględnił żądanie tam wyrażone z ryczałtu w budżecie na takie cele uchwalonego.

Izba uchwala oddzielnie i bez rozprawy nagłość tego wniosku, a następnie sam wniosek.

Marszałek odczytuje drugi następujący wniosek nagły p. Oleśnickiego:

Wniosek nagły.

W gminach powiatu stryjskiego Żulin, Łukawica górna i Łukawica dolna wybuchł z straszną siłą tyfus plamisty i szerzy się z zastraszającą szybkością.

Miejscowe siły sanitarne są za słabe i niedostateczne dla zwalczenia tej choroby i dlatego wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wysoki Rząd, ażeby dla zwalczenia tej zarazy wysłał do powyższych gmin specyalnego lekarza.

wnioskodawca:
Oleśnicki w. r.

Ochrymowicz, Ostapczuk, Huryk, Barabasz, Staruch, Bohaczewski, Korol, Mogilnicki, Pastor, Wilczkiewicz, Szponder, Kramarczyk, F. Włodek, Krempa, Bojko.

Przemawia p. Oleśnicki uzasadniając nagłość wniosku, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego nagłego wniosku do komisyi sanitarnej z poleceniem przedłożenia ustnego sprawozdania jeszcze w tej sesyi.

Izba uchwala bez rozprawy nagłość tego wniosku, a oddzielnie wniosek formalny na przekazanie tego nagłego wniosku komisyi sanitarnej z poleceniem przedłożenia sprawozdania ustnego jeszcze w tej sesyi.

Marszałek oznajmia, że jutro z powodu święta gr. kat. dziennego posiedzenia nie będzie, tylko wieczorne, a to na podstawie dyspensy udzielonej przez władzę kościelną.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 21. listopada 1905 godzinę 6. wieczorem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 11 minut 40 wieczorem.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

58. posiedzenia II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 21. listopada 1905 r.

Początek o godzinie 6. minut 27. wieczorem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 118.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 56. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 57. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 21. listopada 1905 roku, które przydzielono następującym Komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls.: 4.432, 4.433, 4.437, 4443—4445.

Komisyi szkolnej Ls.: 4.431, 4.435.

Komisyi gminnej Ls.: 4.452.

Komisyi prawniczej Ls.: 4.436.

Komisyi kolejowej Ls.: 4.446.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 4.436 Gminy Gołogóry i sąsiednich pow. Złoczów o kreowanie sądu powiatowego w Gołogórach, przemawia p. Obertyński popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 4.444 Gminy i Rady szkolnej miejscowej w Kawenczynie oraz gminy Breń osuchowski o przyjęcie na fundusz krajowy pensyi Balbiny Pietruskiej wdowy po nauczycielu ludowym w Kawenczynie, przemawia p. Krempa popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Interpelacya

do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego.

Używanie telefonu międzymiastowego Lwów-Wiedeń wskutek nieporządków panujących na tej linii jest wprost niemożliwem. Pogorszenie stosunków na tej linii nastąpiło od chwili, gdy do niej włączono miasta: Przemyśl, Jarosław, Rzeszów i Tarnów. Jeśli telefon nie jest przerwany, to choć funkcyonuje, jest tak zły, iż wprost niepodobnem jest porozumiewać się z Krakowem lub Wiedniem, a nadto zwykle w czasie, gdy w świecie stanie się coś ważnego, o czem korespondenci wiedeńscy chcą zatelefonować do pism lwowskich, telefon nagle na kilka godzin się przerywa, tak, że Lwów jest zupełnie od Wiednia odcięty. Od kilkunastu dni znów, regularnie co nocy koło godziny 1-szej, telefon bywał na jednej ze stacyi pośrednich między Lwowem a Krakowem wyłączany, tak, że nie było można uzyskać rozmowy ani z Wiedniem ani z Krakowem

Gdy atoli rozmowę się uzyska, to prowadzić jej nie można. Wskutek niedokładnego połączenia przez telefonistki, panuje szmer głuszący słowa rozmowy, a ciągłe zdejmowanie i nakładanie słuchawek na stacyach na przestrzeni i przysłuchiwanie się rozmowie, osłabia prąd, a głośne rozmowy prowadzone przez urzędników i telefonistki przy otwartym telefonie, uniemożliwiają porozumienie się, rozmowa jest ciągle przerywaną, telefonujący musi po kilkakroć powtarzać każde zdanie, a mimo to zarząd telefonów pobiera pełną opłatę tak, jakby rozmowa normalnie była prowadzoną.

Opłakane te stosunki doprowadziły do tego, że redakcye pism lwowskich, których ciągłe skargi żadnego nie odnoszą skutku, a które najwięcej korzystają z telefonu i największe składają opłaty, noszą się z zamiarem zaniechania wogóle używania telefonu międzymiastowego, który zamiast pracę redakcyjną ułatwić, utrudnia tylko.

Wobec tego podpisani zapytują:

Czy Wysokiemu c. k. Rządowi wiadomo o tych nieporządkach, panujących na linii telefonicznej Lwów Kraków-Wiedeń i co zamyśla uczynić, aby nieporządki te usunąć i uczynić telefon możliwym do użytku.

Czy Wysoki c. k. Rząd, nie byłby skłonnym, dopóki druga linia Lwów i Kraków nie będzie wybudowaną, albo wyłączyć, albo też ograniczyć na pewną określoną ściśle porę używanie telefonu międzymiastowego przez miasta prowincyonalne włączone do linii, by umożliwić szybkie i bez przeszkód porozumiewanie się Lwowa z Krakowem i Wiedniem, oraz Krakowa i Wiednia ze Lwowem.

Lwów dnia 18. listopada 1905

Interpelant
Teofil Merunowicz.

Rayski, Wurst, Witosławski, Fruchtmann, Maiss, Łazarski, Głąbiński, Huza, Tarnowski, Buynowski, Bednarski, Michalski, Rotter, Jahl, Jabłoński, Maryewski.

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

Interpelacya

posła Krempy i tow. do Wysokiego Wydziału krajowego z powodu niewłaściwego stosowania ustawy o akuszerkach przez Wydział powiatowy w Bochni.

W gminie Wola Batorska mieszkają stale dwie egzaminowane akuszerki a mianowicie Józefa Lachman i Jadwiga Rezutko, obecnie zamężna Klubowa.

Na skutek wezwania Wydziału powiatowego w Bochni, ażeby Rada gminna w tej gminie usystemizowała posadę akuszerki okręgowej, Zwierzchność gminna

wezwała obydwie kompetentki o przedłożenie waruków, na jakich obowiązki przyjąćby chciały.

Józefa Lachman, która jest osobą poważną i ma w swoim zawodzie należyte doświadczenie, oświadczyła, że chętnie przyjmie na siebie obowiązki akuszerki okręgowej, bez żądania ryczałtowego wynagrodzenia rocznego, a zadowolni się wynagrodzeniem za niesienie pomocy ubogim położnym i to za każdy pojedynczy wypadek osobno.

Natomiast Jadwiga Klubowa, dopiero niedawno egzaminowana, zażądała ryczałtowego wynagrodzenia w kwocie 300 K rocznie.

Ponieważ oferta p. Lachmanowej była pod każdym względem lepsza, zwierzchność gminna przyjęła jej ofertę i na podstawie jej informacyi umieściła w budżecie na rok 1905 w wydatkach nadzwyczajnych w preliminowanej kwocie 200 K takie ewentualne wynagrodzenie Lachmanowej. Budżet ten zupełnie bezpodstawnie zmienił Wydział powiatowy w Bochni w ten sposób, że w wydatkach umieścił kwotę 300 K jako płacę akuszerki, a równocześnie akuszerką tą zamianował Jadwigę Klubową.

Ponieważ zarządzenie to Wydziału powiatowego w Bochni jest dotkliwem ograniczeniem i tak szczupłych praw samorządnych, przysługujących gminie, a nadto niepotrzebnie naraża ją na dotkliwe wydatki pieniężne, dalej zwierzchność gminna udawała się już w tej sprawie do Wysokiego Wydziału krajowego, blisko przed rokiem, atoli żadnej odpowiedzi nie otrzymała, ponieważ wreszcie Wydział powiatowy w Bochni nie mając należytego pouczenia może i na rok 1906 wstawić do budżetu gminnego kwotę 300 K na płacę dowolnie wybranej akuszerki; przeto zapytujemy Wysoki Wydział krajowy:

1. Czyby nie zechciał przyspieszyć załatwienia rekursu gminy Wola Batorska w sprawie akuszerki okręgowej prawie od roku zalegającego?

2. Czyby nie zechciał pouczyć Wydział powiatowy w Bochni, że narzucanie akuszerki ze szkodą tejże gminy materyalną nie odpowiada duchowi dotyczącej ustawy i wydaje się forytowaniem jednostek kosztem grosza publicznego.

Lwów, dnia 21. listopada 1905.

Franciszek Krempa
interpelant.

Stapiński, Bojko, Mazikiewicz, Oleśnicki, F. Włodek, Huryk, Staruch, Ostapczuk, Barabasz, Korol, Mogilnicki, Effinowicz, Bohaczewski, Ochrymowicz.

Interpelacya

posła Krempy i tow. do Wysokiego Wydziału krajowego z powodu bezprawnego uszczuplenia majątku gminy Płaszów przez marszałka powiatowego w Wieliczce Karola Czecza.

Marszałek powiatu wielickiego i sławny dyrektor kasy powiatowej wielickiej z czasów, kiedy tę kasę doszczętnie okradziono, mając pustki w tej kasie wziął się do następującego intratnego interesu.

Jako wpływowy właściciel obszaru dworskiego wniósł on podanie do c. k. Stasostwa w Podgórzu, jako władzy przemysłowej o konsens przedsiębiorstwa wyrobu cegły i dachówek w gminie Płaszowie.

Jako miejsce, na którem przedsiębiorstwo stanąć miało, wskazał on pastwisko, będące własnością gminy Płaszów, przyczem nie wykazał się niczem, iżby pastwisko to od gminy nabył lub wydzierżawił.

Oczywiście koncesyę taką uzyskał, bo rzecz przecie dzieje się w Galicyi.

Ponieważ jednak koncesya sama nie jest równoznaczną z puszczeniem w ruch przedsiębiorstwa, postarał się p. Czecz o fundusze w ten dowcipny sposób, że Rada gminna Płaszowa pożyczyła w kasie na początek 100 tysięcy koron, odebrała za zezwoleniem Wydziału powiatowego w Wieliczce wszystkie swoje fundusze w kwocie 20 tysięcy koron i na własnym gruncie dla p. Czecza buduje cegielnię i dachówkarnię. Wedle obliczeń znawców gmina do tego interesu dla p. Czecza dołoży jeszcze najmniej 300 tysięcy koron, zaciągając pożyczki, czem się naturalnie doszczętnie zrujnuje.

P. Czecz jako prezes Rady powiatowej wielickiej, zatwierdzając wszystkie karkołomne uchwały Rady gminnej w Płaszowie, uspakaja niezbyt ufnych w szczęśliwą rękę swoją niektórych członków Rady gminnej, że już ma dla przyszłego przedsiębiorstwa żyda dzierżawcy, na którym się gmina wprost wzbogaci.

Tymczasem w gminie biedni mieszkańcy, którym miodopłynne słowa p. Czecza do przekonania nie przemawiają i którzy z nieproszonej opieki p. Czecza spodziewają się słusznie swojej ruiny, wnoszą bezskutecznie tak Wydziału krajowego jak do c. k. Namiestnictwa prośby o ratunek, gdyż jeszcze dotąd w dodatkach do podatków nie pokryli milionowego deficytu w kasie powiatowej wielickiej a już grozi mu nowe niebezpieczeństwo z łaski tego samego Czecza.

Ponieważ wypadek taki, ażeby marszałek powiatu za pieniądze cudze i to gminne budował dla siebie przedsiębiorstwo przemysłowe, z góry na upadek przeznaczone, bo w Płaszowie jest już 5 konkurencyjnych takich samych przedsiębiorstw, jest czemś nowem i niebywałem, przeto zapytujemy Wysoki Wydział krajowy:

Czy nie byłby skłonny wglądnąć w ten nowy gryndерski pomysł p. Czecza i nie zechciał wziąć w obronę gminy Płaszów przed nieuchronną ruiną, a zarazem czyby nie zechciał załatwić prośby stu kilkunastu mieszkańców Płaszowa w tej sprawie do siebie wystosowanej i od szeregu miesięcy zalegającej?

Lwów, dnia 20. listopada 1905.

Krempa *w. r.*
interpelujący.

Stapiński, Bojko, Oleśnicki, Huryk, Staruch, Ostapczuk, Barabasz, F. Włodek, Mazikiewicz, Bohaczewski, Korol, Mogilnicki, Effinowicz, Ochrymowicz.

Marszałek oznajmia, że interpelacye odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Przemawia p. Komisarz rządowy c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa hr. Łoś i odpowiada na interpelacye:

1. pp. Stapińskiego i tow. z dnia 14. października 1905 w sprawie odszkodowania włościan w Radziszowie za szkody zrządzone na polu przez ćwiczenia wojskowe;

2. pp. Kramarczyka i tow. z dnia 15. października 1904 w sprawie robót regulacyjnych na Sole i nadużyć przy tych robotach;

3. pp. Szweda i tow. z dnia 17. października 1905 w sprawie utrzymania przez Rząd stacyi ogierów w Żywcu;

4. pp. Stapińskiego i tow. z dnia 21. października 1905 w sprawie wyborów gminnych w Pleszowie;

5. pp. Buynowskiego i tow. z dnia 3. Listopada 1905 w sprawie przewozu na Wisłoce pod Przeczycą;

6. pp. Krempy i tow. w sprawie rzekomego skrzywdzenia przez Zarząd kolejowy włościanina Stanisława Kucięby z Dąbrówki;

7. pp. Stapińskiego i tow. z dnia 3. listopada 1905 w sprawie zaprowadzenia instytucyi listonosza wiejskiego w Horkówce;

8. pp. Stapińskiego i tow. z dnia 3. listopada 1905 w sprawie fundacyi Józefa Wieniawa Zubrzyckiego;

9. pp. Bohaczewskiego i tow. z dnia 12. listopada 1905 w sprawie szkód na gruntach Fedia Chomyszyna z Nowosielicy;

10. pp. Bohaczewskiego i tow. z dnia 12. listopada 1904 w sprawie podatku nałożonego na Spiessa w Suchodole.

Marszałek oznajmia, że przed przystąpieniem do porządku dziennego udziela głosu p. Wilczkiewiczowi dla zdania sprawy z wyniku skrutynium wyboru dwóch zastępców członków Komisyi dla włości rentowych

P. Wilczkiewicz zdaje sprawę z wyniku skrutynium tego wyboru.

Głosowało 99 posłów. Absolutna większość 50. Po 99 głosów otrzymali pp. Tytus Buynowski i Józef Onyszkiewicz

Marszałek stwierdza, że zastępcami członków do Komisyi dla włości rentowych wybrani zostali pp. Tytus Buynowski i Józef Onyszkiewicz.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Sprawozdanie

Komisyi gminnej o petycyi osady Berezów średni ad Berezów wyżny powiatu kołomyjskiego o wyłączenie jej ze związku gminy Berezowa wyżnego i utworzenie z niej samoistnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca p. Buynowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę osady Berezów średni o wyłączenie jej ze związku gminy Berezów wyżny powiatu kołomyjskiego i utworzenie z niej samoistnej gminy administracyjnej, odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem zbadania sprawy, a gdy nowe gminy Berezów wyżny i Berezów średni, które miałyby być utworzone, będą mogły bez zbytniego obciążenia ponieść koszta administracyi, starał się doprowadzić obie osady do obopólnego porozumienia się i przedłożył Wysokiemu Sejmowi na przyszłej sesyi choćby bez takiej zgody projekt dotyczącej ustawy.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia przysiółka Gody ze związku gminy Kamionki małe i utworzenia z przysiółka tego, tudzież z rozparcelowanej części posiadłości tabularnej Kamionki małe nowej gminy administracyjnej pod nazwą „Gody“.

Sprawozdawca p. Buynowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony ./. projekt ustawy:

Ustawa

z dnia...... o utworzeniu z przysiółka Gody, należącego do związku gminy Kamionki małe powiatu kołomyjskiego, tudzież z rozparcelowanej części posiadłości dóbr tabularnych w Kamionkach małych i Godach samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Gody.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Przysiołek Gody wyłącza się ze związku gminy Kamionki małe powiatu kołomyjskiego i tworzy się dla przysiółka tego z rozparcelowanymi gruntami obszaru dworskiego „Gody“ w gminie katastralnej „Gody“ położonymi, a więc dla całej gminy katastralnej „Gody“ i dla rozparcelowanych z tegoż obszaru dworskiego parcel gruntowych l. kat. 450, 463/1, 463/2, 473 i 475/2 w gminie katastralnej Kamionki małe położonych samoistną gminę administracyjną pod nazwą „Gody“.

Art. II.

Do dni sześćdziesięciu po ogłoszeniu niniejszej ustawy rozpisać należy wybory do nowych Reprezentacyi gminnych w Kamionkach małych i Godach.

W dniu, w którym nowe Reprezentacye gminne w Kamionkach małych i Godach ukonstytuują się, wchodzi w życie niniejsza ustawa.

Art. III

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi podatkowej o petycyach c. k. Towarzystwa rolniczego krakowskiego oraz leśnego Towarzystwa galicyjskiego we Lwowie w sprawie ulg podatkowych dla lasów dotkniętych klęskami elementarnemi.

Sprawozdawca p. Baworowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski Komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby analogicznie do postanowień ustawy z dnia 12. lipca 1896 Nr. 118 Dz. u. p. i z dnia 19 lipca 1902 Nr. 1 Dz. u. p. w duchu pod a), b), c), objawionych myśli jak najrychlej przedłożył czynnikom ustawodawczym projekt takiej zmiany ustawy o odpisaniu podatku gruntowego z powodu klęsk żywiołowych, które nawiedziły gospodarstwa leśne, iżby usuniętą została nierównomierność w traktowaniu szkód polnych i leśnych, tam gdzie niema racyi różniczkowania odnośnie do przyczyn klęski i przestrzeni uszkodzonej.

II. Wzywa się c. k. Rząd, aby w zniesionej ustawie po myśli życzeń wyrażonych pod d) nastąpiła zmiana terminu zgłaszania leśnych szkód żywiołowych.

III. Wzywa się c. k. Rząd, aby przy kodyfikacyi w mowie będącej ustawy uwzględnionym został i ten ważny moment, że w skład Komisyi szkody likwidującej bezwarunkowo wejść mają dwaj leśnicy zawodowi.

Tem samem załatwione są petycye Komitetu c. k. Towarzystwa rolniczego w Krakowie do L. 291 i 2.471 oraz petycya Towarzystwa leśnego galic. we Lwowie L. s. 2.883.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

I. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby analogicznie do postanowień ustawy z dnia 12. lipca 1896 Nr. 118 Dz. u. p. i z dnia 19. lipca 1902 Nr. 1 Dz. u. p. w duchu pod a), b), c) objawionych myśli jak najrychlej przedłożył czynnikom ustawodawczym projekt takiej zmiany ustawy o odpisaniu podatku gruntowego z powodu klęsk żywiołowych, które nawiedziły gospodarstwa leśne, iżby usuniętą została nierównomierność w traktowaniu szkód polnych i leśnych, tam gdzie niema racyi różniczkowania odnośnie do przyczyn klęski i przestrzeni uszkodzonej.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek I. Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

II. Wzywa się c. k. Rząd, aby w zniesionej ustawie po myśli życzeń wyrażonych pod d) nastąpiła zmiana terminu zgłaszania leśnych szkód żywiołowych.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek II. Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

III. Wzywa się c. k. Rząd, aby przy kodyfikacyi w mowie będącej ustawy uwzględnionym został i ten ważny moment, że w skład Komisyi szkody likwidującej bezwarunkowo wejść mają dwaj leśnicy zawodowi.

Tem samem załatwione są petycye Komitetu c. k. Towarzystwa rolniczego w Krakowie do L. 291 i 2.471 oraz petycya Towarzystwa leśnego galic. we Lwowie L. s. 2.883.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek III Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi gospodarstwa krajowego o wniosku posła Merunowicza i towarzyszy w sprawie regulacyi rzeki Pełtwi z dopływami.

P. Gorayski w zastępstwie sprawozdawcy p. Struszkiewicza uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek Komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony ⁄. projekt ustawy o regulacyi rzeki Pełtwi z dopływami.

Ustawa

z dnia . . . . . o regulacyi rzeki Pełtwi z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacya rzeki Pełtwi z dopływami, tudzież nawodnienie gruntów nadbrzeżnych mają być wykonane, jako przedsiębiorstwo przymusowej spółki wodnej, która ma być zawiązaną na podstawie §. 45. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 r. Dz. ust. kraj. Nr. 38, subwencyonowane z funduszu krajowego.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacyi i melioracyi ma służyć projekt Wydziału krajowego z roku 1898, który preliminuje koszta regulacyi na 3,900.000 K, koszta zaś nawodnienia na 1,870.000 K — razem 5,770.000 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższych sum kosztorysowych.

§. 3.

Koszta regulacyi i nawodnienia włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ustępu 2. i §. 4. ustępu 2. a) ustawy z 30. czerwca 1884 r. Dz. u. p. Nr. 116 bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia:

c) państwowa dotacya budowli wodnych bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości dziesięciu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

d) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które położone są w okręgu konkurencyjnym, przez władze administracyjne oznaczyć się mającym resztą preliminowanych kosztów budowy, a to w myśl §. 66. krajowej ustawy wodnej z d. 14- marca 1875 r. Dz. ust. kr. Nr. 38. według stosunku korzyści, których oczekiwać należy, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy tudzież wysokość i termina płatności corocznych rat datków kraju, państwa i stron interesowanych w §. 3. pod d) wymienionych, oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 5.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia szkarp rzeki Pełtwi i dopływów;

2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 r Dz. ust. kr. Nr. 12;

3. z corocznych datków kraju i prestacyi konkurencyjnych.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i prestacyj konkurencyjnych, na konserwacyę, oraz co do zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 6.

Zarząd budowy ozaz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób, w jaki ma być utworzony Wydział Spółki wodnej, tudzież liczbę członków tego Wydziału, określi statut, mający się ułożyć przez władzę polityczną.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys, oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu podobnie jak i stronom interesowanym, przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów techni-

cznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa, spraw wewnętrznych i skarbu.

Przemawia p. Komisarz rządowy c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Przemawia p. Merunowicz i stawia następującą poprawkę do §. 3. alinea c) zamiast słów: „państwowa dotacya budowli wodnych“ ma być „c) Etat c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych“.

Izba popiera tę poprawkę p. Merunowicza.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje poprawkę p. Merunowicza.

Marszałek oświadcza, że wobec tego tylko zmieniony wniosek Komisyi jest przedmiotem rozprawy szczegółowej.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

P. Głąbiński wnosi przyjęcie tej zmienionej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek p. Głąbińskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi gospodarstwa krajowego o subwencyonowaniu z funduszu krajowego eksportowej targowicy miejskiej na bydło i nierogaciznę w mieście Krakowie.

P. Gorayski w zastępstwie sprawozdawcy p. Rayskiego uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski Komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego do wiadomości.

II. Sejm uchwala przyznać król. stoł. miastu Krakowowi na urządzenie eksportowej targowicy dla bydła i trzody chlewnej w Krakowie subwencyę w kwocie 200.000 K. płatną w 10 ratach rocznych i wstawia w Rubr. XIV. poz. 533 a) budżetu wydatków funduszu krajowego na rok 1906 tytułem tej subwencyi kwotę 20.000 K.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wypłaty tej subwencyi pod warunkiem, iż Reprezentacya król. stoł. miasta Krakowa przyzna Wydziałowi krajowemu możność wykonywania nadzoru nad prowadzeniem miejskiej targowicy dla bydła i trzody chlewnej w Krakowie przez przyznanie prawa zatwierdzenia i zmiany regulaminu targowego, taryf opłat targowych, regulaminu kasy targowej, instrukcyi targowych, tudzież prawa kontroli rachunkowości przedsiębiorstwa ze stanowiska interesów krajowego rolnictwa i handlu.

IV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu zawrzeć z gminą miasta Krakowa taką umowę, aby w razie, gdyby po upływie 3 lat, to jest do roku 1910 czysty dochód z targowicy po uwzględnieniu wszelkich odpisów przewyższył 5% od kapitału zakładowego, stopniowy zwrot subwencyi krajowej zapewniony został.

V. Sejm wzywa c. k. Rząd:

1. By dla transportów bydła i trzody przeznaczonych na targowicę miejską w Krakowie przyznał prawo reekspedycyi na liniach kolejowych wiodących z Kra-

kowa do: Wiednia, Berna, Ołomuńca, Pragi tudzież granic: Szląskiej, Saskiej i Bawarskiej.

2. By się postarał o zaprowadzenie pociągów pospiesznych dla transportów bydła i trzody na szlakach c. k. kolei państwowych galicyjskich wiodących do Krakowa tudzież na szlakach kolei wiodących z Krakowa do miejscowości i granic podanych pod 1).

3. By pomnożył liczbę wozów przeznaczonych do przewozu bydła, trzody i mięsa.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

P. sprawozdawca wnosi na przyjęcie wniosków Komisyi en bloc.

Izba uchwaliwszy bez rozprawy wniosek p. sprawozdawcy na przyjęcie wniosków Komisyi en bloc, uchwala oddzielnie wnioski Komisyi I.—V. en bloc.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi kolejowej o petycyach a) Reprezentacyi gminy Krynicy (L. s. 2668 i Dr. St. Ebersa i inżyniera Gwal. Ziembickiego (L. s. 3.569) w sprawie budowy kolei lokalnej z Muszyny do Krynicy.

P. Męciński w zastępstwie sprawozdawcy p. Struszkiewicza uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski Komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

a) Projektowaną linię kolejową z Muszyny do Krynicy uznaje się za pożyteczną i potrzebną;

b) Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby projektowaną kolej zbadał pod względem technicznym i rentowności, jakoteż kosztów budowy i przeprowadził rokowania z interesowanemi stronami i c k. Rządem, czy i o ile do kosztów budowy by się przyczynili i stosownie do wyników tych badań poczynił ewentualne wnioski na najbliższej sesyi sejmowej.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie i bez rozprawy wnioski a) i b) Komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi szkolnej o wniosku nagłym posła księdza Stojałowskiego w sprawie nakazania kierownictwu szkoły niemieckiego Schulvereinu w Lipniku nauczania religii dzieci polskich w języku polskim i przemiany jednoklasowej szkoły w Lipniku na pięcio-klasową.

Sprawozdawca p. Kramarczyk uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski Komisyi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wniosek posła księdza Stojałowskiego co do punktu I-go o nauce religii odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do właściwego zarządzenia, aby wymogom nauki religii dla dzieci polskich w tejże szkole bezzwłocznie stało się zadosyć.

Punkt II. odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania w porozumieniu z Radą szkolną krajową i do zdania sprawy na następnej sesyi.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski I. i II. Komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi szkolnej o wnioskach i petycyach, tyczących się polepszenia płac nauczycieli szkół ludowych.

Sprawozdawca p. Piniński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski Komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm odstępuje wnioski i petycye o polepszenie płac nauczycieli szkół ludowych Wydziałowi krajowemu z poleceniem, by po porozumieniu się z c. k. Radą szkolną krajową przedłożył Ssjmowi wnioski, tyczące się tej sprawy, skoro tylko środki finansowe kraju na to pozwolą.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by przy przyszłej bądź to ogólnej bądź stopniowej regulacyi płac nauczycielskich miał w szczególnosci na oku następujące punkta:

a) uwzględnienie w wyższym stopniu nauczycieli obarczonych rodziną, aniżeli innych;

b) podniesienie dodatków pięcioletnich;

c) zabezpieczenie wszystkim nauczycielom na wsi mieszkania i opału w naturze.

Przemawia p. Piniński i wnosi, aby ze względu, iż budżet funduszu szkolnego krajowego jest w związku z tą sprawą, otworzyć łącznie rozprawę ogólną nad odczytanymi wnioskami Komisyi i budżetem funduszu szkolnego krajowego na rok 1906.

Marszałek oświadcza, że jeżeli nikt w Izbie temu się nie sprzeciwi, otworzy łącznie rozprawę ogólną nad odczytanymi wnioskami Komisyi i nad budżetem funduszu szkolnego krajowego na r. 1906.

W Izbie nikt się temu nie sprzeciwia.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad wnioskami Komisyi szkolnej i budżetem funduszu szkolnego krajowego na r. 1906.

Przemawia p. Małachowski i stawia poprawkę:

W Rubr. II. poz. 8. B) „na nadzwyczajne zapomogi dla nauczycieli wstawia się 400.000 K zamiast wniosku Komisyi 300.000 K.

Przemawia p Stadnicki i stawia następującą poprawkę:

2. dodanie po słowach: „obarczonych rodziną lub potrzebujących wskutek słabości kuracyi poza miejscem stałego pobytu".

Marszałek oznajmia, że poprawki te podda do poparcia przed przystąpieniem do rozprawy szczegółowej.

Przemawia p. Jaworski.

Przemawia p. Tomaszewski i stawia następującą poprawkę:

W rubryce II. poz. 8. A) budżetu (remuneracye i zapomogi) podwyższa się kwotę 50.000 K na 60.000 K., a Radę szkolną krajową wzywa się, aby rozdzielając zapomogi uwzględniała nauczycieli, którzy wskutek słabości potrzebują kuracyi poza miejscem stałego pobytu.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następującą rezolucyę:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by na najbliższej sesyi Sejmu zdał sprawę z udzielonego mu uchwałą Sejmu z 7. listopada 1904 polecenia co do zbadania sprawy podwyższenia płac samoistnych katechetów szkół ludowych i przedłożył Sejmowi odpowiednie w tym celu wnioski.

Przemawia p. Stapiński i stawia następującą poprawkę:

Rubr. II. poz. 8. B) na nadzwyczajne zapomogi zamiast 300 000 K wnoszę 500.000 K.

*

Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. M. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisany p. ks. Stojałowski.

Przemawia p. ks. Stojałowski.

Przemawia p. sprawozdawca Komisyi szkolnej p. Piniński.

Przemawia p. sprawozdawca Komisyi budżetowej p. Kozłowski.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad wnioskami Komisyi szkolnej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sejm odstępuje wnioski i petycye o polepszenie płac nauczycieli szkół ludowych Wydziałowi krajowemu z poleceniem, by po porozumieniu się z c. k. Radą szkolną krajową przedłożył Sejmowi wnioski tyczące się tej sprawy, skoro tylko środki finansowe kraju na to pozwolą.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by przy przyszłej bądź to ogólnej bądź stopniowej regulacyi płac nauczycielskich miał w szczególności na oku następujące punkta:

a) uwzględnienie w wyższym stopniu nauczycieli obarczonych rodziną, aniżeli innych;

b) podniesienie dodatków pięcioletnich;

c) zabezpieczenie wszystkim nauczycielom na wsi mieszkania i opału w naturze.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek Komisyi.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad preliminarzem budżetu szkolnego krajowego na r. 1906.

Marszałek oznajmia, że podda przedewszystkiem do poparcia poprawkę p. Stadnickiego.

Przemawia p. Stadnicki i oświadcza, że cofa swą poprawkę, a przyłącza się do poprawki p. Tomaszewskiego.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Tomaszewskiego, którą Izba popiera.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Małachowskiego, którą Izba popiera.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Stapińskiego, której Izba nie popiera.

Marszałek odczytuje rezolucyę p. Oleśnickiego, którą Izba popiera.

Marszałek udziela głosu w sprawie formalnej p. Kazimierzowi Lubomirskiemu.

Przemawia p. K. Lubomirski i zwraca się z prośbą do Marszałka, by zapytał Izbę, czyby nie zechciała łącznie ze sprawozdaniem o preliminarzu budżetu funduszu szkolnego krajowego na rok 1906 traktować także sprawozdania Komisyi szkolnej o petycyach wdów po nauczycielach i innych.

Marszałek wyjaśnia, że prośbę p. K. Lubomirskiego uważa za formalny wniosek na wstrzymanie rozprawy szczegółowej nad budżetem funduszu szkolnego krajowego na r. 1906 i umieszczenie na porządku dzieunym sprawozdania Komisyi szkolnej o petycyach wdów po nauczycielach i innych, którego nie ma na porządku dziennym, i dlatego tylko w tym wypadku mógłby tę sprawę postawić na porządku, jeżeli Izba wniosek formalny p. K. Lubomirskiego uchwali.

Izba bez rozprawy uchwala formalny wniosek p. K. Lubomirskiego.

Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. K. Lubomirskiemu.

Sprawozdawca p. Kazimierz Lubomirski czyta:

Sprawozdanie

Komisyi szkolnej o petycyach wdów po nauczycielach i innych.

Wykoki Sejmie!

Mając wyrazić swoje zdanie i postawić wniosek o całym szeregu petycyi, Komisya szkolna ma nader trudne zadanie, gdyż wiele petycyi nie zawiera ani

świadectw ani dowodów, które mogłyby zupełnie służyć za pewną podstawę rozstrzygnięcia. Z tego powodu Komisya szkolna postanowiła odstąpić w obecnej chwili od wszelkiej decyzyi i postarać się najpierw o obszerne i pewne informacye, któremi mogłaby się później kierować. Komisya szkolna postanowiła zatem wszystkie petycye odesłać do Wydziału krajowego, aby tenże w porozumieniu z Radą szkolną takowe zbadał i następnej sesyi Wysokiemu Sejmowi przedłożył.

Komisya szkolna ubolewa, że z tego powodu wyniknie opóźnienie załatwienia, dla wielu petentek nader uciążliwe i przykre. Chcąc w kilku wypadkach na specyalne uwzględnienie na podstawie świadectw i dowodów zasługujących petentkom to oczekiwanie umożliwić, postanowiła Komisya szkolna już obecnie przyznać im jednorazowe zapomogi, nim na podstawie opinii Wydziału krajowego i Rady szkolnej będzie mogła petycye ich definitywnie załatwić. Na tej podstawie Komisya szkolna wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycye: Maryi Kucharuk, Wandy Zahorańskiej, Felicyi Machalskiej, Leokadyi Markiewiczowej, Józefy Chanowej, Pauliny Paniczewskiej, Karoliny Sterankowej, Tekli Lubasowskiej, Julii Tott, Franciszki Rodowiczowej, Maryi Żychiewiczowej, Anieli Bałko, Eufrozyny Berezowskiej, Julii Krawczyńskiej, Ludwiki Pająkowej, Kazimiery Januszewskiej, Maryi Horniatkiewiczowej, Maryi Dbałowskiej, Sabiny Paduczak, Florentyny Swoszowskiej, Maryi Ludwikowskiej, Olimpii Gudzio, Józefy Taborowej, Stefanii Kobiałkiewiczowej, Waleryi Trznadlowej, Wiktoryi Relikowskiei, Adolfy Głowackiej, Maryi Pisarczuk, Maryi Baranowej odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania w porozumieniu z Radą szkolną.

Katarzynie Zajączkowskiej, Eleonorze Habel, Maryi Chorążowej i Celestynie Jaworskiej udziela się tymczasowo jednorazowo zapomóg w kwocie po sto koron każdej, a petycye ich odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego przedłożenia Wysokiemu Sejmowi wniosku w porozumieniu z Radą szkolną na udzielenie im pensyi wdowiej względnie emerytury w odpowiedniej wysokości.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawa.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala bez rozprawy oraz w oddzielnem głosowaniu wnioski powyższe Komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad preliminarzem budżetu funduszu szkolnego krajowego na rok 1906.

Sprawozdawca p. Kozłowski czyta:

	Zwyczajne	Nadzwycz.
	koron	
I. Wydatki funduszu szkolnego.		
Rubr. I. poz. 1—7. Płace, remuneracye za udzielanie nauki religii, dodatki pięcioletnie, wynagrodzenia za godziny nadobowiązkowe i na zastępstwo nauczycieli urlopowanych	11,642.400	—

Izba uchwala bez rozprawy Rubr. I. wydatków zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. II. poz. 8—11. Remuneracye i zapomogi, zasiłki na urządzenie kursów wakacyjnych rolniczych i specyalnych, oraz remuneracye za roboty ręczne . .	130.600	300 000

Marszałek odczytuje poprawkę p. Małachowskiego, którą Izba bez rozprawy uchwala tj. uchwala Rubr. II. wydatków nadzwyczajnych w kwocie 400.000 K.

	Zwyczajne	Nadzwycz.
	koron	
Marszałek odczytuje poprawkę p. Tomaszewskiego, którą Izba bez rozprawy uchwala tj. uchwala Rubr. II. wydatków zwyczajnych w kwocie 140.000 K.		
Marszałek odczytuje rezolucyę p. Tomaszewskiego, którą Izba bez rozprawy uchwala.		
Marszałek odczytuje rezolucyę p. Oleśnickiego, którą Izba bez rozprawy uchwala		
Sprawozdawca czyta:		
Rubr. III. Poz. 12. Koszta podróży i dyety nauczycieli przeniesionych ze względów służbowych . . .	47.966	—
Izba uchwala bez rozprawy Rubr. III. wydatków zgodnie z wnioskiem Komisyi.		
Sprawozdawca czyta:		
Rubr. IV. Poz 13 - 16. Dodatek do funduszu emerytalnego interkalarya, emerytury dla tracących posady i dary z łaski	78 574	5.400
Izba uchwala bez rozprawy Rubr. IV. wydatków zgodnie z wnioskiem Komisyi		
Sprawozdawca czyta:		
Rubr. V. Poz. 17. Zasiłki dla funduszów szkolnych miejscowych na budowę szkół	200.000	200.000

Przemawia poseł Szwed i stawia następującą rezulucyę:

Wzywa się Radę szkolną krajową, ażeby z kwoty 400.000 K uchwalonej na budowę szkół, przyszła powiatowi żywieckiemu z wydatniejszą pomocą w r. 1906 na budowle szkolne.

Przemawia p. Piniński i stawia następującą rezolucyę:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby po uzyskaniu dat od c. k. Rady szkolnej krajowej co do kwestyi, ile i na jakie kwoty złożone zostały datki konkurencyjne na budowę nowych budynków szkolnych, zastanowił się nad sprawą wydatniejszej niż dotąd dotacyi funduszu krajowego na budowę szkół i przedłożył Sejmowi wnioski na najbliższej sesyi.

Izba popiera tę rezolucyę p. Pinińskiego.

Przemawia p Bobrzyński.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Łazarski.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński.

Przemawia p. Kramarczyk i stawia następujący wniosek:

Rubr. V. Poz. 17. Kwotę obecną 400.000 K, jako zasiłek na budowę szkół podnieść do 500.000 K.

Izba popiera ten wniosek p. Kramarczyka.

Przemawia p. Łazarski.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Przemawia p. Piniński.

Przemawia p. Skałkowski

Przemawia p. Bobrzyński.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek formalny p. Wodzickiego na zamknięcie rozprawy ogólnej.

Przemawia zapisany do głosu p. Kramarczyk i oświadcza, że cofa swój wniosek.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala Rubr. V. wydatków zgodnie z wnioskiem Komisyi, oddzielnie uchwala rezolucyę p. Pinińskiego po poprzedniem odczytaniu tej rezolucyi przez Marszałka.

Przemawia p. Szwed i oznajmia, że cofa swą rezolucyę.

Sprawozdawca czyta:

	Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
Rubr. VI. Poz. 18—21. Na zasiłki dla funduszów szkolnych miejscowych na utrzymanie szkół, utrzymanie budynku szkolnego w Tarnowie, mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe oraz koszta nadzoru funduszów szkolnych miejscowych	348.298	640

Izba uchwala bez rozprawy Rubr. VI. wydatków zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. VII. Poz. 22. Na przybory naukowy ogólnej natury dla nauk praktycznych	50.000	1.000

Izba uchwala Rubr. VII. wydatków zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. VIII. Poz. 23. Na biblioteki okręgowe . . .	10.000	—

Izba uchwala bez rozprawy Rubr. VIII. wydatków zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. IX. poz. 24. Na konferencye okręgowe . . .	98.000	—

Izba uchwala bez rozprawy Rubr. IX. wydatków zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. X. poz. 25. Na stypendya dla uczniów i uczenic seminaryów nauczycielskich	200.000	—

Izba uchwala bez rozprawy Rubr. X. wydatków zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. XI. Poz. 26. Na rozmaite wydatki	24.600	—

Izba uchwala bez rozprawy Rubr. XI. wydatków zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. XII. Poz. 27. Na zasiłki dla szkół utrzymywanych przez korporacye	—	58.036

Izba uchwala bez rozprawy Rubr. XII. wydatków zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

II. Dochody.

Rubr. I.	Poz.	1—7. Odsetki od kapitałów	70.615	—
„ II.	„	8—15. Dochody z dóbr, realności i innych praw	43.490	—
„ III.	„	16—26. Dodatki	3,145.704	—
„ IV.	„	27. Zysk ze sprzedaży książek szkolnych .	5.670	—
„ V.	„	28. Zapisy i darowizny	—	—
„ VI.	„	29. Taksy od spadków	170.000	—
„ VII.	„	30. Rozmaite wpływy	—	—

	Zwyczajne koron	Nadzwycz.
Rubr. VIII. Poz. 31. Dodatek z c. k. Skarbu państwa . .	109.886	—
„ IX. „ 32. Zwroty zaliczek udzielonych gminom na budynki szkolne z lat dawniejszych . . .	150	—
Suma dochodów własnych .	3,545.515	—
2) Wysoki Sejm raczy wstawić w Rubrykę V. poz. 98. na pokrycie niedoboru funduszu szkolnego . . .	9,959.999	—

Izba uchwala bez rozprawy te dochody zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz powyższy wniosek Komisyi.

Sprawozdawca czyta sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie zamiast słowa: „głównie“ ma być słowo „także“:

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową:

1) aby przekształcenie szkół na więcejklasowe i dodawanie klas nadetatowych czyniła zależnem także od frekwencyi na wyższych latach nauki, i od stwierdzonych rezultatów nauki,

2) aby termin przekształcenia szkół na więcejklasowe oznaczała stale na następny rok budżetowy.

Izba uchwala bez rozprawy powyższą rezolucyę Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, ażeby ryczałt na zasiłki nadzwyczajne dla nauczycieli szkół ludowych rozdzieliła według słusznego uznania w kwotach po 100 do 150 kor. między nauczycieli obarczonych rodziną bez osobnych z ich strony podań.

Uchwałą powyższą załatwiła Komisya następujące wnioski:

L. s. 3755. pod. 3. listopada 1905. Wniosek p. Sali o przyznanie nauczycielstwu ludowemu w Brodach dodatku drożyźnianego na rok 1905/6.

L. s. 4232. pod. 11. listopada 1905. Wniosek p. ks. Effinowicza o przyznanie dodatku drożyźnianego nauczycielstwu ludowemu w powiecie Brodzkim.

L. s. 2849. pod. 19. października 1905. Wniosek p. Szweda o przyznanie nauczycielstwu ludowemu w powiecie Żywieckim dodatku z powodu drożyzny.

L. s. 2501. pod. 14. października 1905. Wniosek pp. Lea, Jaworskiego i Federowicza o pomoc dla nauczycielstwa ludowego w Krakowie z powodu drożyzny.

L. s. 3132. pod. 24. października 1905. Wniosek pp. Vayhingera i Buynowskiego o przyznanie nauczycielom szkół ludowych począwszy od r. 1906 dodatku drożyźnianego w wysokości 20% płacy.

L. s. 3138. pod. 24. października 1905. Wniosek p. Maissa o przyznanie nauczycielstwu ludowemu w Bochni na rok szkolny 1905/6 dodatku drożyźnianego w wysokości 20% płacy.

L s. 3171. pod. 24. października 1905. Wniosek p. ks. Szpondra w sprawie przyznania dodatku drożyźnianego nauczycielstwu szkół ludowych powiatu krakowskiego.

L. s. 2911. pod. 19. października 1905. Wniosek p. K. Lubomirskiego w sprawie przyznania nauczycielstwu powiatu Myślenickiego dodatku z powodu drożyzny i założenia kraj. stowarzyszenia spożywczego dla nauczycieli.

L. s. 2965. pod. 21. października 1905. Wniosek p. Fruchtmana o przyznanie nauczycielstwu ludowemu w Stryju dodatku w wysokości 20% płacy z powodu drożyzny.

L. s. 3921. pod 6. listopada 1905. Wniosek pp. Maryewskiego i Jahla o przyznanie nauczycielstwu ludowemu w Podgórzu, Jarosławiu, Rzeszowie i Wieliczce dodatku drożyźnianego do płacy z powodu drożyzny.

L. s. 3955. pod. 6 listopada 1905. Wniosek p. ks. Pastora o przyznanie dodatku drożyźnianego nauczycielstwu ludowemu w Gorlicach i Jaśle.

L. s. 3583. pod. 28. października 1905. Wniosek p. Michałowskiego o przyznanie nauczycielstwu ludowemu w Tarnopolu dodatku z powodu drożyzny.

L. s. 3584. pod. 28. października 1905 Wniosek p. Witosławskiego w sprawie dodatku drożyźnianego dla nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych w Kołomyi.

L. s. 3585. pod. 28 października 1905. Wniosek p. Mogilnickiego w przedmiocie dodatku z powodu drożyzny dla nauczycielstwa ludowego w Rohatynie.

L. s. 3841. pod. 4. listopada 1905. Wniosek p. Tomaszewskiego o przyznanie dodatku drożyźnianego nauczycielstwu ludowemu w Samborze.

L. s. 3756. pod. 3. listopada 1905. Wniosek p. Wiśniewskiego o przyznanie nauczycielstwu ludowemu miasta Drohobycza dodatku.

L. s. 3757. pod. 3. listopada 1905. Wniosek p ks. Effinowicza o pomoc dla nauczycielstwa ludowego w Brodach.

L. s. 4012. pod. 7. listopada 1905. Wniosek p. Ostapczuka o przyznanie nauczycielstwu ludowemu w pow. Zbaraskim dodatku z powodu drożyzny.

L. s. 3672. pod. 31. października 1905. Wniosek p. Starucha o przyznanie dodatku drożyźnianego nauczycielstwu ludowemu powiatu Liskiego.

L. s. 3653. pod. 30. października 1905. Wniosek p. Schätzla o przyznanie dodatku drożyźnianego nauczycielstwu ludowemu w Brzeżanach i Złoczowie.

Uchwałą powyższą załatwiła Komisya petycye wniesione przez:

L. 3556/2703. Oddział Towarzystwa Pedagogicznego w Sokalu.
L. 879/678. Oddział Towarzystwa Pedagogicznego w Sokalu.
L. 3592/2733. Zwierzchność gminna w Studzianie.
L. 3588/2729. Grono nauczycielskie w Łańcucie.
L. 3578/2723. Grono nauczycielskie szkoły w Muszynie.
L. 4223/3215. Nauczycielstwo powiatu Turczańskiego.
L. 4103/3118. Grono nauczycielskie miasta Gródka.
L. 4091/3106. Z Rady szkolnej miejscowej w Skawinie.
L. 4129/3140. Nauczyciele okręgu Niskiego.
L. 4043/3072. Zarząd Oddziału Towarzystwa Pedagogicznego w Pilznie.
L. 4138/3149. Nauczycielstwo powiatu Kolbuszowskiego.
L. 4050/3079. Nauczyciele 5-klasowej szkoły męskiej w Starym Sączu.
L. 3631/2764. Nauczyciele ludowi w Czerlanach i Lubieniu Wielkim.
L. 4005/3049. Nauczyciele z parafii wietrzychowskiej, powiat Dąbrowa.
L. 3916/2982. Nauczelstwo ludowe miasta Przemyślan.
L. 3937/3002. Nauczycielstwo szkoły męskiej i żeńskiej w Dębicy.
L. 3844/2926. Nauczycieli szkół miasta Brody.
L. 3939/3004. Nauczycielstwo ludowe z okręgu Stanisławowskiego.
L. 4243/3229. Nauczycielstwo okręgu Brzeskiego.
L. 4222/3214. Grono nauczycielskie w Husiatynie.
L. 3709/2825. Nauczycielstwo powiatu Tarnobrzeskiego.
L. 3730/2842. Nauczyciele i nauczycielki w Wieliczce.
L. 3998/3043. Oddział Towarzystwa Pedagogicznego w Jaśle.
L. 3968/3023. Nauczycielstwo ludowe powiatu Bobreckiego.
L. 3941/3006 Rada gminna w Kalwaryi Zebrzydowskiej.
L. 3984/3029. Kierownik szkoły w Niedzieliskach.
L. 3868/2950. Prezes Rady powiatowej Czortkowskiej.

L. 3870/2952. Nauczycielstwo ludowe powiatu Bohorodczańskiego.
L. 3895/2972. Nauczycielstwo szkół ludowych i wydziałowych w Jarosławiu.
L. 3782/2881. Komitet emerytów zawodu nauczycielskiego w Kołomyi.
L. 3783/2882. Oddział Towarzystwa pedagogicznego w Śniatynie.
L. 3798/2897. Wydział powiatowy w Żywcu.
L. 3063/2285. Józef Pociej, nauczyciel w Grybowie.
L. 3087/2305. Nauczycielstwo szkoły 4-kl. w Żabnie.
L. 3073/2295. Gmina Bielany koło Krakowa.
L. 3088/2306. Grono nauczycieli w Dąbrowie koło Tarnowa.
L. 3071/2293. Grono nauczycielskie w Rabce.
L. 2985/2207. Petycya nauczycieli w Szczakowej pow. Chrzanów.
L. 3447/2610. Petycya nauczycieli szkoły w Bolechowie.
L. 3502/2665. Petycya nauczycielstwa szkół ludowych w Stanisławowie.
L. 3423/2592. Grono nauczycielskie szkoły wydziałowej w Złoczowie.
L. 4148/3151. Petycya nauczycielstwa miasta Nowego Sącza.
L. 3902/2974. Petycya oddziału Towarzystwa Pedagogicznego w Radziechowie.
L. 4166/3172. Petycya nauczycielstwa powiatu Nadwórniańskiego.
L. 3737/2845. Petycya grona nauczycielskiego w Podwołoczyskach.
L. 4192/3193. Petycya nauczycielstwa w Rawie Ruskiej.
L. 2682/1967. Petycya nauczycielstwa powiatu Lwowskiego.
L. 2683/1968. Petycya grona nauczycielskiego w Szczucinie.
L. 3318/2511. Petycya grona nauczycielskiego w Szczawnicy.
L. 3316/2509. Petycya grona nauczycielskiego w Zaleszczykach.
L. 3315/2508. Grono nauczycielskie miasta Gorlice.
L. 2839/2104. Petycya nauczycielstwa miasta Jaworowa.
L. 2409/1707. Petycya grona nauczycielskiego w Liszkach.
L. 2963/2206. Nauczycielstwo miasta Podgórza.
L. 2870/2118. Petycya Onezyma Marka, nauczyciela w Kamionce Lasowej.
L. 2630/1917. Petycya grona nauczycielskiego w Samborze.
L. 2534/1822. Grono nauczycielskie w Janowie koło Lwowa.
L. 2466/1764. Grono nauczycielskie w Oświęcimiu.
L. 3224/2422. Grono nauczycielskie miasta Tarnopola.
L. 3689/2808. Nauczycielstwo szkół ludowych w Kossowie.
L. 3641/2774. Kierownik szkoły w Polnej grybowskiego okręgu.
L. 3052/2274. Grono nauczycielskie miasta Żywca.
L. 2410/1708. Grono nauczycielskie w Podgórzu.
L. 2476/1774. Petycya nauczycielstwa miasta Bochni.
L. 3238/2436. Petycya grona nauczycielskiego w Podhajcach.
L. 3319/2512. Petycya nauczycieli szkół ludowych w Zakopanem.
L. 3241/2439. Petycya nauczycieli w Sanoku.

Izba uchwala bez rozprawy tę rezolucyę Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Komisya zaleca Wys. Sejmowi odesłanie petycyi Jadwigi Marsowej 2278/1603 o fundusz na utrzymanie nauczycielki haftów w Limanowej do Rady szkolnej krajowej do załatwienia.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, ażeby nie dopuszczała do przenoszenia nauczyciela stałego czy tymczasowego inaczej jak w sposób przewidziany ustawą krajową z dnia 11. czerwca 1905 to jest w drodze konkursu lub wyjątkowo ze względów służbowych za zwrotem kosztów.

Izba uchwala bez rozprawy tę rezolucyę Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Komisya załatwiła:

L. s. 3020. pod. 4. listopada 1905. Przypomnienie z urzędu, którem ekshibuje się uchwalony na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z 3. listopada 1905 wniosek Komisyi szkolnej w sprawie petycyi A. Pragłowskiej oraz petycyę:

L. 1717/1300. Aleksandra Pragłowska, sierota po nauczycielu ludowym we Lwowie, Ulica Zyblikiewicza Nr. 37. II. piątro.

Komisya zaleca Wysokiemu Sejmowi odesłanie do Rady szkolnej krajowej do załatwienia w granicach ryczałtu następujące petycye:

L. 2717/1984. Marya Witkoszewska, wdowa po nauczycielu ludowym matka 6 nieletnich dzieci, zamieszkała w Krechowcach pod Stanisławowem, uprasza pokornie o łaskawe udzielenie zapomogi.

L. 4026/3063. Wójcicki Madej, nauczyciel w Bolechowicach powiatu Krakowskiego.

L. 3867/2949. Petycya Mieczysława Jana Sobieskiego, stałego nauczyciela kierownika 2-klas. szkoły w Ropicy polskiej okręgu gorlickiego.

L. 3686/2805. Tomasz Serkies, nauczyciel ludowy w Podbereżcach.

L. 2426/767. Dymitr Pych, emerytowany nauczyciel w Starzyskach.

L. 2669/1954. Jan Krupa, emerytowany nauczyciel szkół lud., zamieszkały w Czarnym Dunajcu (pow. Nowy Targ).

L. 2986/2208. Jakób Topolnicki, emerytowany nauczyciel ludowy zamieszkały w Samborze.

L. 2906/2154. Karol Siarkiewicz, emerytowany nauczyciel ludowy w Sokołowie, powiat Podhajce, poczta Złotniki.

L. 2828/2093. Walenty Dziedzic, emerytowany dyrektor szkół ludowych w Bełzie.

L. 3158/2358. Józef Mercik, kierujący nauczyciel w Zręcinie powiat Krosno.

L. 3199/2397. Ludwik Gorzka, emerytowany kierownik szkoły, zamieszkały we Lwowie przy ulicy Łyczakowskiej l. 97.

L. 3227/2425. Antoni Ślusarczyk, nauczyciel przy szkole 1-klasowej w Witkowicach.

L. 3150/2350. O remuneracyę w drodze łaski dla byłego nauczyciela Jakóba Gardasia z Wierierzy.

L. 3957/3019. Adolf Starzyński, emerytowany kierownik szkoły w Stanisławowie, ul. św. Józefa l. 5.

L. 4237/3225. Wdowy po nauczycielu, Klimowiczowej.

L. 2412/1710. Petycya Amalii Majdany, wdowy po nauczycielu we Lwowie.

L. 2517/1806. Petycya Anny Daciowej, wdowy po nauczycielu w Przemyślu.

L. 2565/1852. Petycya Janiny Faszczewskiej, wdowy po nauczycielu w Stanisławowie.

L. 2584/1871. Petycya Klementyny Picyk, wdowy po nauczycielu we Lwowie.

L. 2438/1736. Petycya Katarzyny Rarogiewicz, wdowy po naucz. we Lwowie.

L. 2899/2117. Petycya Zofii Wandy Boberskiej, wdowy po naucz. we Lwowie.

L. 2944/2188. Petycya Bronisławy Szeremeth, wdowy po naucz. w Olesku.

L. 5151/2351. Petycya Agnieszki Wilimkowej, wdowy po nauczycielu w Libiążu Małym.

L. 3358/2532. Petycya Zofii Hudynowej, wdowy po nauczycielu we Lwowie.

L. 3630/2763. Petycya Julii Domanusowej, wdowy po nauczycielu w Kętach.

L. 3966/3021. Petycya Pauliny Sydor, wdowy po naucz. w Stansławowie.

L. 3217/2415. Petycya Kazimiery Wojdyłły.

L. 4207/3199. Petycya Julii Kujbidowej, wdowy po nauczycielu w Brodach.

L. 4176/3180. Petycya Józefy Bojnowskiej, wdowy po sekretarzu gminnym w Łuce małej.

L. 3845/2927. Petycya Cypryana Doskocza, emer. nauczyciela ludowego w Siwce wojniłowskiej.

L. 3774/2873. Petycya Maryi Kubik, tymcz. zast. nauczycielki w Dębnie.

L. 2214/1552. Petycya Anny Żelisko, wdowy po nauczycielu w Nadwórnie.

L. 2989/2211. Petycya Karoliny Łuszpińskiej, emer. naucz. w Stanisławowie.

L. 2391/1689. Petycya Stanisławy Zielińskiej, wdowy po naucz. w Gręboszowie.

L. 2263/1588. Petycya Józefy Łaskiej, wdowy po naucz. lud. w Nowym Sączu.

L. 2399/1697. Prośba Janiny Domosławskiej, wdowy po naucz. lud. w Sanoku.

Sprawozdawca czyta:

Komisya zaleca Wys. Sejmowi petycyę 2291/1616 ks. Antoniego Podgórskiego o zasiłek w celu wykończenia szkoły, odesłać do Rady szk. kraj. do uwzględnienia.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Komisya zaleca Wysokiemu Sejmowi odesłanie do Rady szkolnej krajowej do załatwienia w granicach ryczałtu petycye.

L. 3155/2355. Mieszkańcy przysiółka Hulków ad Korzelice.

L. 2749/2014. Zwierzchność gminna w Repechowie pow. Bóbrka.

L. 2483/1781. Z Rady szkolnej miejscowej w Nadwórnie.

L. 2497/1795. Gmina Słotwina, powiat Żywiec o zasiłki na budowę szkół.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd do podwyższenia subwencyi na stypendya dla kandydatów szkół ludowych.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Komisya uchwaliła zalecić Wysokiemu Sejmowi odesłanie petycyi.

L. 2465/1763. Klasztor św. Hildegardy w Białej.

L. 2249/1574. Zakład wychowawczo-naukowy SS. Nazaretanek we Lwowie.

L. 2304/1629. Inspekcya szkoły 3-klasowej izr. i Przełożeństwo gminy wyzn. w Bolechowie.

L. 2427/1725. Przełożona konwentu Sióstr Felicyanek w Uhnowie.

L. 2426/1724. Przełożona konwentu Sióstr Felicyanek w Uhnowie.

L. 2951/2105. Przełożona SS. Felicyanek w Bełzie.

L. 2390/1688. Towarzystwo dam dobroczynności w Śniatynie.

L. 2567/1854. Towarzystwo nauczycieli szkół ludowych m. Lwowa.

L. 4139/3150. Towarzystwo wzajemnej pomocy nauczycieli w Kolbuszowej, do Wydziału krajowego w porozumieniu z Radą szkolną do zbadania i ewentualnego uwzględnienia przy układaniu preliminarza na r. 1907.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Komisya zaleca Wysokiemu Sejmowi odesłanie petycyi Idy Maryi Schätzel o udzielenie subwencyi dla wyjazdu zagranicę w celach naukowych do Rady szkolnej krajowej do załatwienia na rachunek Rubryki VIII.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Sejm odseła petycye o zwolnienie od prestacyi szkolnych.

L. 3602/2742. Petycya Reprezentacyi gminy miejskiej w Peczeniżynie.

L. 2779/2044. Zwierzchność gminna w Ostruszy.

L. 2886/2134. Gmina Kozłówek pow. strzyżowskiego.

L. 3069/2291. Petycya gminy Borodczyce pow. bobrecki.
L. 3162/2362. Petycya gminy Jazowa powiatu Strzyżowskiego.
L. 2805/2070. Petycya Zwierzchności gminnej w Grochowcach.
L. 2366/1664. Petycya gminy miasta Krakowa.
L. 2540/1828. Petycya gminy miasta Buczacza.
L. 2777/2042. Petycya Magistratu miasta Doliny.
L. 3949/3014. Petycya gminy Budkowa w powiecie Bobreckim.
L. 3621/2754. Sprawozdanie Magistratu miasta Buczacza.
L. 2243/1568. Zwierzchność gminna w Budzanowie.
L. 4066/3091. Petycya gminy miasta Ropczyce.

do Wydziału krajowego do zbadania i zdania sprawy na przyszłej sesyi sejmowej.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek Komisyi.

Marszałek podaje do wiadomości Izby, że zamierza otwierać rozprawę ogólną nad każdą rubryką budżetu, następnie pp. sprawozdawcy odczytywać będą poszczególne rubryki dochodów i wydatków wraz z ewentualnymi wnioskami, względnie rezolucyami Komisyi i że wszystkie te pozycye względnie wnioski Komisyi, do których nie żąda nikt głosu w celu stawiania poprawek, poddawać będzie łącznie pod uchwałę Izby, następnie po uchwale nad tem podawać będzie sobno pod głosowanie te pozycye względnie wnioski lub rezolucye Komisyi, do których zażąda kto głosu. Marszałek zapytuje, czy Izba zgadza się na ten sposób postępowania.

W Izbie nikt nie sprzeciwia się temu postępowaniu.

Przemawia sekretarz p. Urbański i wnosi na uwolnienie pp. sprawozdawców budżetu od czytania odnośnych sprawozdań.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy formalny wniosek p. M. Urbańskiego.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad preiiminarzem budżetu na rok 1906.

Następuje:

(Rubr. I. poz. 1—18a wydatków).

Reprezentacya kraju.

Sprawozdawca p. Skałkowski.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujące pozycye Rubr. I. wydatków budżetu na rok 1906.

A) Sejm krajowy.

Poz.	1. Koszta podróży pp. posłów . . .	8.972	K
„	2. Dyety	72.000	„
„	3. Koszta druków	46.500	„
„	4. Spisywanie sprawozdań	8.000	„
„	5. Pisarze dzienni	1.300	„
„	6. Remuneracye urzędników	2.400	„
„	7. Służba	2.400	„
„	8. Opał	3.000	„
„	9. Zapuszczanie i mycie podłóg	200	„
„	10. Potrzeby kancelaryjne	2.000	„
„	11. Na bibliotekę	400	„
„	12. Rozmaite drobne wydatki	1.000	„

B) Wydział krajowy.

Wydatki zwyczajne:

Poz. 13.	Marszałek krajowy . .	12.000 K	
	i dodatek na reprezentacyę .	8.000 „	20.000 K
„ 14.	Sześciu członków Wydziału krajowego .		72.000 „
„ 15.	Zastępcy		4.000 „

Wydatki nadzwyczajne:

Poz. 16.	Datek emerytalny p. Stefani Pietruskiej .	3.600 „
„ 17.	Dotacya p. Maryi Bereźnickiej . .	600 „
„ 18.	„ p. Antoniny Hoszardowej . .	2.400 „
„ 18 a)	„ p. Maryi Romanowiczowej .	3.000 „
	Suma wydatków Rubr. I. . .	253.772 K

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 5. września 1905 L. 115.582/904 o kosztach druków sejmowych, przyjmuje Sejm do wiadomości.

Izba uchwala bez rozprawy Rubr. I. poz. 1—18 a) wydatków zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Rubr II. poz. 19—37 wydatków.

Zarząd.

Sprawozdawca p. Skałkowski.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujące pozycye wydatków w Rubr. II. budżetu na rok 1906:

			Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
Poz. 19.	Płace i dodatki aktywalne urzędników oddziału konceptowego z dodatkami pięcioletnimi . . .		156.080	—
„ 20.	Płace urzędników oddziału rachunkowego z dodatkami		177.386	—
„ 21.	Płace urzędników oddziału kasowego z dodatkami .		41.820	—
„ 22.	„ „ „ sanitarnego . . .		6.840	—
„ 23.	„ „ „ statystycznego . .		9.920	—
„ 24.	„ „ „ manipulacyjnego . .		59.235	—
„ 24 a)	Na podwyższenie dodatku aktywalnego tudzież uregulowanie płac, pięcioleci i czteroleci, w myśl osobnego sprawozdania do L. s. 4.113:			
	dla oddziału konceptowego . . .	9.501 K		
	„ „ rachunkowego . . .	12.871 „		
	„ „ kasowego	5.217 „		
	„ „ sanitarnego . . .	280 „		
	„ „ statystycznego . . .	240 „		
	„ „ manipulacyjnego . .	3.568 „	31.677	—
„ 25.	Dyurna		57.430	—
„ 25 a)	jako wydatek *nadzwyczajny* . . . . . do dyspozycyi Wydziału krajowego na polepszenie wynagrodzenia dyurnistów.		—	6.000

Zarazem przedkłada Komisya następującą rezolucyę:

		Zwyczajne koron	Nadzwycz koron
	Wysoki Sejm raczy uchwalić:		
	Petycyę dyurnistów L. 1.642 przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia odpowiednich wniosków na najbliższej sesyi sejmowej.		
Poz. 26.	Zasługi	10.330	—
	W załatwieniu zaś petycyi L. 2.498 i petycyi L. 3.114 wniesionej przez stróżów i sługi, Komisya wstawia:		
„ 26 a)	jako wydatek *nadzwyczajny* . . . . . . do dyspozycyi Wydziału krajowego na polepszenie wynagrodzenia petentów, a równocześnie proponuje Komisya uchwalenie następującego polecenia:	—	1.500
	Petycye L 2 498 i 3.113 przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do rozpatrzenia i przedłożenia stosownych wniosków.		
„ 27.	Emolumenta	2.722	—
„ 28.	Remuneracye	13.100	—
„ 29.	Koszta podróży i dyety	16.800	—
„ 30.	Pensye i zaopatrzenia	97.545	—
„ 31.	Dary z łaski:		
	1. dla Krystyny Kopertyńskiej . . 200 K		
	2. „ M. Kopertyńskiej . . . 200 „		
	3. „ A. Sternalowej . . . . 400 „		
	4. „ M. Zajączkowskiej . . . 300 „		
	5. „ Augusty Gergel . . . 300 „		
	6. „ Michała Orłowicza . . . 360 „		
	7. „ Leona Borkowskiego . . . 240 „		
	8. „ Maryi Bubesowej . . . 560 „	2.560	—
	W załatwieniu petycyi Komisyi budżetowej przekazanych, wnosi Komisya uchwalenie następujących *jednorazowych* darów z łaski dla wdów i sierót po funkcyonaryuszach Wydziału krajowego:		
	9. dla Rozalii Piotrowskiej i jej głuchoniemej córki L. s. 2.507	—	500
	10. dla Leontyny Sapałaczyńskiej L. s. 2.200 . .	—	300
	11. „ Franciszki Kratochwilowej L. s. 2 533 .	—	200
	12. „ Maryi Baryckiej L. s. 2.773 . . .	—	300
	13. „ Emili Sternalowej L. s. 2.608 . . .	—	300
	14. „ Wandy Dziubińskiej L. s. 2.509 . . .	—	400
	15. „ Marcyanny Zakrzewskiej L. s. 2.945 . .	—	200
	16. „ Anny Wojtyna L. s. 2.439	—	200
	17. „ Apolonnii Steralowej L. s. 2.583 . .	—	200
	18. „ Korneli Strnadowej L. s. 2.559 . . .	—	200
	19. „ Maryi Bubesowej L. s. 2.348 . . .	—	100
	20. „ Teofili Rzeczyckiej L. s. 3.761 . . .	—	200
	21. „ Heleny Babińskiej L. s. 2.722 . . .	—	200
	22. „ Maryi Pini L. s. 2.594	—	200

	Zwyczajne	Nadzwycz.
	koron	
23. „ Seweryny Mateckiej L. s. 2.659 . . .	—	100
24. „ Sierót po Kazimierzu Sałamaczyńskim L. s. 3.079	—	150
25. „ Maryi Hanaczewskiej L. s. 3.080 . .	—	100
26. „ Józefy Markowskiej L. s. 2.292 . . .	—	150
27. W załatwieniu petycyi L. 3.207 Zofii Horoszkiewiczównej, córki ś. p. Juliana Horoszkiewicza, długoletniego dyrektora kasy Wydziału krajowego, wnosi Komisya *jednorazowy* datek . .	—	500
28. W załatwieniu petycyi L. 3.463 Stanisława Tarnawskiego i Wandy Tarnawskiej, sierót po ś. p. Teofilu Tarnawskim, dyrektorze oddziału rachunkowego Wydziału krajowego, wnosi Komisya, ze względu na stan zdrowia petentów, którzy żadnego zasiłku z funduszów krajowych nie otrzymują, na udzielenie *jednorazowych* datków z łaski po 250 K czyli razem	—	500

Petycyę L. 3.745 opieki małoletnich sierót po ś p. Antonim Bilińskim, adjunkcie rachunkowym, wnosi Komisya odesłać Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia wniosku.

Względem petycyi L. 3.685 Matyldy Polińskiej, wnosi Komisya przejście do porządku dziennego.

Petycye emerytów:

L. 2.199. E. Jaremowicza,
„ 2.508. E. Dąbrowskiego,
„ 2.532. K. Olszewskiego,
„ 2.830. A. Zielińskiego,
„ 3.040. M. Orłowicza,
„ 3.519. S. Krogulskiego,
„ 3.724. W. Żórawskiego,

o policzenie lat służby, względnie o doliczenie do emerytury dodatku osobistego i aktywalnego, celem podwyższenia płacy emerytalnej — wnosi Komisya odesłać Wydziałowi krajowemu z poleceniem zbadania i przedstawienia odpowiednich wniosków.

		Zwyczajne	Nadzwycz.
Poz. 32.	Koszta stemplowe do dekretów nominacyjnych .	4.500	—
„ 33.	Potrzeby kancelaryjne	43.800	—
„ 34.	Koszta administracyi dochodów krajowej opłaty od piwa	50.000	—
„ 35.	Architekt	6.160	—
„ 36.	Utrzymanie gmachu sejmowego	38 224	800
„ 37.	Zaliczki na płace	30.000	—
	wydatek *nadzwyczajny* tytułem zaliczki dla radcy Jerzego Jabłonowskiego, spłacalnej w 120 ratach miesięcznych	—	10.000
	Suma Rubr. II. . .	856.129	23.300
	Ogółem . .	879.429	

P. Borkowski prosi o głos do petycyi L. s. 3.685.

Izba uchwala Rubr. II. poz. 19—37. wydatków, zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz wnioski Komisyi, z wykluczeniem wniosku Komisyi o petycyi Ls. 3.685 Matyldy Polińskiej.

Przemawia p. Borkowski i wnosi:

Zamiast wniosku Komisyi L. s. 3.685 Matyldy Polińskiej na przejście do porządku dziennego, wnoszę: p. Matyldzie Polińskiej przyznaje się jednorazowy dar w kwocie 400 K na r. 1906.

Izba popiera ten wniosek p. Borkowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala powyższy wniosek p. Borkowskiego.

Następuje:

Sprawy zdrowotne.

Rubr. III. wydatków funduszu krajowego.

Sprawozdawca p. K. Laskowski.

Przemawia członek Sejmu p. Gluziński.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

I. Koszta leczenia ubogich chorych i wydatki na szpitale.

			Zwyczajne korony	Nadzwycz korony
Poz.	38.	Koszta leczenia w szpitalach krajowych, prowincyonalnych i zagranicznych	2,910.000	—
„	39.	Zapomogi na koszta leczenia w sanatoryach dla tuberkulicznie chorych	10.000	—
„	40.	Dotacya dla krajowego szpitala powszechnego we Lwowie, oddział chorych i położnic z klinikami wedle osobnego sprawozdania	74.363	—
„	41.	Dotacya dla krajowego zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie, wedle osobnego sprawozdania . .	61.692	—
„	42.	Dotacya dla krajowego szpitala św. Łazarza w Krakowie, wedle osobnego sprawozdania: 1. oddział położnic . . 16.948 K 2. „ obłąkanych . . 5.074 „	22.022	—
„	43.	Koszta utrzymania rozmaitych osób w szpitalach, przyjęte na fundusz krajowy w zastępstwie gmin ryczałtowo	14.500	—
„	44.	Schmidowa Walerya, wdowa po rządcy szpitala w Przemyślu	—	200
„	45.	Rampeltowa Marya, wdowa po rządcy szpitala w Rzeszowie	—	400

II. Koszta utrzymania podrzutków.

„	45 a.	Fundusz podrzutków w Krakowie, wedle osobnego sprawozdania	—	—
„	46.	Koszta ktrzymania podrzutków (wraz z utrzymaniem podrzutków we Lwowie) a więc w całym kraju i zagranicą	61.000	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		korony	
	III. Publiczna służba zdrowia.		
Poz. 47.	Na koszta podróży dla lekarzy okręgowych, oraz subwencye dla powiatów, na pokrycie przewyżki wydatków na płace ponad 1% podatków bezpośrednich, przypisanych do poboru w całym powiecie	110.000	—
„ 48.	Zapomogi dla wdów i sierót po lekarzach okręgowych	10000	—
„ 49.	1/3 część kosztów lekarstw dla epidemicznie chorych	10.000	—
„ 50.	Utrzymanie i odświeżanie krowianki . , .	24.000	—
„ 51.	Koszta podróży i dyety lekarzy z powodu szczepienia ospy ochronnej	125000	—
	IV. Zasiłki dla zakładów sanitarnych.		
Poz. 52.	Szpitale SS. Miłosierdzia w Czerwonogrodzie, Rozdole, Bursztynie, Przeworsku i Nowosiółkach .	3500	—
„ 53.	Dla szpitala św. Zofii we Lwowie, subwencya na utrzymanie kolonii leczniczej w Iwoniczu . .	1.600	—
„ 54.	Szpital Komisyi klimatycznej w Zakopanem . .	600	—
„ 55.	Na amortyzacyę pożyczki 42.000 K zaciągnąć się mającej na pokrycie udziału (1/3 części) funduszu krajowego w kosztach budowy szpitala powszechnego w Kosowie	—	5.112
„ 56.	Dla OO. Bonifratrów w Krakowie na amortyzacyę pożyczki 60.000 K na dokończenie budowy szpitala w Krakowie (V. rata z 33-lecia w myśl uchwały sejmowej z 10. lipca 1902)	3.600	—
„ 57.	Dla OO. Bonifratrów w Krakowie celem ulżenia w kosztach utrzymania chorych	2.000	—
„ 58.	Zakład św. Józefa dla chorych nieuleczalnych i wyzdrowieńców we Lwowie	2.000	—
„ 59.	Szpital izraelicki we Lwowie, celem ulżenia w kosztach utrzymania chorych, nadzwyczajne . .	—	4.000
„ 59a.	Powiatowy dom starców i kalek w Sokalu do rozporządzalności Wydziału krajowego . . .	—	10.000
„ 60.	Lecznica powszechna we Lwowie, do rozporządzalności Wydziału krajowego	2.000	1.500
„ 60a.	„Narodna Licznycia“ we Lwowie, subwencya .	1.000	—
„ 61.	Kolonia lecznicza w Rymanowie	1.000	—
„ 62.	Kolonia lecznicza w Rabce, na utrzymanie dzieci w lecznicy . . . . . . , . .	1.000	—
„ 63.	Towarzystwo ochotnicze ratunkowe we Lwowie .	600	—
„ 64.	„ „ „ w Krakowie .	600	—
„ 65.	Towarzystwo hygieniczne we Lwowie celem ułatwienia szerzenia zasad hygieny i dopomożenia wydaniu „Przeglądu hygienicznego“ . . .	400	—
„ 66.	Szpital dla matołków w Iwoniczu jednorazowo .	—	2.000
„ 66a.	Towarzystwu lekarskiemu w Krakowie , . .	300	—
	Suma rubryki III. .	3,452.777	23.212
	Ogółem . .	3,475.989 K.	

Izba uchwala bez rozprawy Rubr. III. poz. 38—66 a) wydatków zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

„Sejm upoważnia Wydział krajowy do wypłacenia Wydziałowi powiatowemu w Sokalu z Rubr. III. poz. 59 a) budżetu na rok 1906 kwoty 10.000 (dziesięć tysięcy) koron na rozszerzenie powiatowego domu przytułku dla starców i kalek w Sokalu, jeśli reprezentacya powiatu sokalskiego umową zobowiąże się wyznaczyć odpowiednią liczbę łóżek dla odsyłanych ze szpitala powszechnego w Sokalu nieuleczalnie chorych, rekonwalescentów i chorych leczących się w szpitalu ambulatoryjnie i dać im całkowite utrzymanie za wynagrodzeniem i pod warunkami z Wydziałem krajowym umówionymi.

Przez to załatwia się sprawozdanie Wydziału krajowego z d. 14. lipca 1905. LW. 97.900/04.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Uchwałą z dnia 21. października b. r. przekazał Wysoki Sejm Komisyi budżetowej wniosek posła Stapińskiego, aby polecić Wydziałowi krajowemu wstrzymanie egzekucyi przeciw gminie Komborni powiatu krośnieńskiego o zapłatę kwoty 126 K 88 h szpitalowi w Budapeszcie za Agatę Frencel i kwoty 1 216 K 18 h, którą mą zapłacić Zakładowi sierót w Temeszwarze za utrzymanie Mateusza Prejsnera, oraz aby Wydział krajowy należytości te wypłacił z funduszów krajowych.

Do L. 3.076/2.298 wpłynęła też petycya gminy Komborni o pokrycie z funduszu krajowego kosztów utrzymania Mateusza Prejsnera w kwocie 1.216 K 18 h.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek posła Stapińskiego przesyła się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwględnienia, ewentualnie sprawozdania, dołączając do tego petycyę L. 3 076/2.298.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Dalej Komisya budżetowa wnosi:

1. Petycye: L. 2.258/1 583 gminy Iwkowa o pokrycie z funduszu krajowego kosztów utrzymania Julii i Olgi Szczepańskich w Koszycach w kwocie 504 K 44 h i L. 2.725/1992 gminy Jaślany o pokrycie z funduszu krajowego kosztów utrzymania Bartłomieja Szata w Zakładzie dla nieuleczalnych we Lwowie w kwocie 135 K 60 h.

L. 3.033/2.255 gminy Krasiczyn o pokrycie z funduszu krajowego kosztów utrzymania Jana Wysockiego w Zakładzie dla nieuleczalnych we Lwowie w kwocie 734 K.

L. 3.176/2.375 gminy Grabowiec stryjski o pokrycie z funduszu krajowego kosztów utrzymania Maryi Ryszko w Zakładzie dla nieuleczalnych we Lwowie w kwocie 592 K.

L. 3.177/2 376 gminy Sokołów o pokrycie z funduszu krajowego kosztów utrzymania Maryi Kańowskiej w Zakładzie dla nieuleczalnych we Lwowie w kwocie 652 K.

L. 3.178/2.377 gminy Chodowice o pokrycie z funduszu krajowego kosztów utrzymania Macieja Kurtyja w Zakładzie dla nieuleczalnych w Krakowie w kwocie 194 K 35 h.

L. 3.350/2 524 gminy Oporzec o pokrycie z funduszu krajowego kosztów utrzymania Maryi Kowal w Nowym Targu w kwocie 43 K 60 h.

L. 3.361/2.535 gminy Siemiginów o pokrycie z funduszu krajowego ko-

sztów utrzymania Tacyanny Murdzak w Zakładzie dla nieuleczalnych we Lwowie w kwocie 5 K 40 h, zaś jej syna Mikołaja w Zakładzie Dzieciątka Jezus w kwocie 7 K 66 h.

L. 3 376/2.550 gminy Grabownica Starzeńska o pokrycie z funduszu krajowego kosztów utrzymania dzieci w Ochronce w Koszycach w kwocie 907 K 87 h.

L. 3.573/2.718 gminy Wola baraniecka o pokrycie z funduszu krajowego kosztów utrzymania Maryi Kozłowskiej w Zakładzie podrzutków w Budapeszcie w kwocie 289 K 86 h.

L. 3.799/2.889 Wojciecha i Małgorzata Urbanów z Wielowsi pow. Tarnobrzeskiego o pokrycie z funduszu krajowego kosztów leczenia kandydata nauczycielskiego Wojciecha Urbana w kwocie 174 K.

L. 3.827/2.920 gminy Łąka zabiecka o pokrycie z funduszu krajowego kosztów leczenia Jana Bruzdy na Węgrzech w kwocie 175 K.

L. 3 850/2.932 gminy Mogielnicę o pokrycie z funduszu krajowego kosztów utrzymania Maryi Garga w Tulu w kwocie 847 K 50 h.

L. 3.982/3.027 Antoniego Borsuka z Skrzyszowa o pokrycie z funduszu krajowego kosztów leczenia Franciszka Borsuka w kwocie 249 K.

L. 4.144/3.159 gminy Niezdów o pokrycie z funduszu krajowego kosztów utrzymania Maryi Kluger w Wielkim Waradynie w kwocie 856 K.

L. 4.218/3.210 gminy Demblin o pokrycie z funduszu krajowego kosztów utrzymania Maryanny Kądzielawskiej w Zakładzie dla nieuleczalnych we Lwowie w kwocie 135 K

przesyła się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia, ewentualnie sprawozdania.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2. Petycye: L 3.535/2.682 Waleryi Budzynowskiej, wdowy po lekarzu okręgowym o zapomogę.

L. 3.637/2.770 Wydziału rady powiatowej tarnopolskiej popierającą petycyę Anny Gawackiej, wdowy po lekarzu okręgowym o zapomogę,

przesyła się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

3. Petycyę L. 3.632/2.765 Józefy Hofmannowej, wdowy po emerytowanym sekundaryuszu szpitala w Stanisławowie o podwyższenie zaopatrzenia w drodze łaski

przesyła się Wydziałowi krajowemu do sprawozdania.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

4. Petycye: L. 2.545/1 832 Waleryi Schmidowej, wdowy po zarządcy szpitala w Przemyślu o podwyższenie zaopatrzenia.

L. 2.606/1896 Maryi Rampeltowej, wdowy po zarządcy szpitala w Rzeszowie o podwyższenie zaopatrzenia.

L. 2614/1901 Małgoraty Kozubowej, wdowy po dozorcy chorych w szpitalu w Bochni o stałe zaopatrzenie.

L. 2888/2136 Józefy Grabaszewskiej, wdowy po zarządcy szpitala w Drohobyczu o dożywotnią pensyę wdowią w drodze łaski,

L. 3100/2317 Tomasza Czecha, emer. zarządcy szpitala w Stryju o zapomogę,

L. 3228/2426 Olgi Ostrowskiej, wdowy po zarządcy szpitala w Kołomyi przesyła się Wydziałowi krajowemu do zbadania i w miarę wyniku do możliwego uwzględnienia, ewentualnie do przedstawienia odpowiednich wniosków.

5. Petycyę L. 3222/2420 Wydziału powiatowego w Śniatynie o pokrycie niedoboru kosztów budowy szpitala pow. w Śniatynie w kwocie 3388 K 54 h z funduszu krajowego

przesyła się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedstawienia wniosku.

6. Petycye: L. 2785/2050 Wydziału lekarskiego c. k. Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie i

L. 2786/2051 Senatu akademickiego tegoż uniwersytetu o przyczynienie się kraju do kosztów budowy kliniki psychiatrycznej w Krakowie oprócz ofiarowanej uchwałą Wys. Sejmu z dnia 11. listopada 1904 części gruntu szpitala św. Łazarza pod budowę tej kliniki

przesyła się Wydziałowi krajowemu z wezwaniem do przyspieszenia rokowań z c. k. Rządem, aby tak ważna sprawa otwarcia kliniki psychiatrycznej w Krakowie, jak najrychlej pomyślnie była załatwiona i zdania sprawy o wyniku na najbliższej sesyi sejmowej.

Sejm nie schodzi z zasadniczego stanowiska co do obowiązku rządu budowy klinik krakowskich jednak upoważnił już Wydział krajowy do odstąpienia potrzebnej części gruntu szpitala św. Łazarza pod budowę kliniki psychiatrycznej w Krakowie.

Ponownie uznając konieczność spiesznego otwarcia tej kliniki, Sejm upoważnia dodatkowo Wydział krajowy, aby przedkładając na najbliższej sesyi sejmowej wynik rokowań z c. k. Rządem, o ile umiarkowane przyczynienie się funduszu krajowego (n. p. do wysokości 50.000 K) miałoby zapewnić spieszne wybudowanie kliniki, przedstawił Sejmowi wniosek co do udziału funduszu krajowego w kosztach bndowy kliniki psychiatrycznej w Krakowie.

7. Petycyę L. 3986/3031 Izby lekarskiej wschodnio-galicyjskiej we Lwowie i Izby lekarskiej zachodnio-galicyjskiej w Krakowie o unormowanie emerytury dla lekarzy okręgowych i pensyi dla wdów i sierót po lekarzach okręgowych

przesyła się Wydziałowi krajowemu odnośnie do uchwały sejmowej z dnia 11. listopada 1904 (ustęp 5) do sprawozdania.

8. Petycye: L. 2434/1732 Wydziału polsk. Tow. balneologicznego w Krakowie o subwencyę 3.000 K,

L. 2655/1942 Komitetu redakcyjnego: Polskiego Archiwum nauk biologicznych i lekarskich we Lwowie o subwencyę,

L. 2715/1982 Komitetu budowy domu dla nieuleczalnych chorych w Tarnowie o subwencyę,

L. 2925/2169 Stowarzyszenia wzajemnej pomocy położnic we Lwowie o subwencyę.

L. 2931/2175 Towarzystwa Domu zdrowia uczącej się młodzieży w Zakopanem o stały zasiłek 10.000 K

przesyła się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania.

9. Petycye: L. 3750/2858 Karola Włodowskiego o stypendyum dla żony Jadwigi na kurs akuszerek we Lwowie.

L. 3772/2871 Jadwigi Kłodowskiej j. w.

L 3778/2877 Joanny Łubkowskiej j. w.

przesyła się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Wreszcie załatwia się powyższym preliminarzem petycye: 2270/1595, 2275/1600, 2382/2476, 2402/1700, 2523/1811, 2563/1850, 2578/1865, 3589/2730, 2775/2040, 3235/2433, 4017/3056.

Izba uchwala w oddzielnem głosowaniu każdy z tych wniosków komisyi, które p. sprawozdawca po kolei odczytuje.

Następuje:

Rubr. III. poz. 40. wydatków funduszu krajowego.

Lit. C.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

Sprawozdawca p. Loewenstein.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rosprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Zestawienie sumaryczne:

Wydatki.

Rubr.	Pozyoya	Kor.
I.	1—21 a)	93.226
II.	22—30	106.792
III.	31—49	27.155
IV.	50—55 b)	1.552
V.	56	200
VI.	57—59 a)	6.200
VII.	60—71	331.268
VIII.	72—81	101.862
IX.	82	4.800
X.	83	600
XI.	84—88	39.900
XII.	89—90	3.520
XIII.	91	400
XIV.	92—94	2.950
XV.	95	14.000
XVI.	96	100
XVII.	97	38.500
XVIII.	98	5.070
	Suma wydatków	778.095

Dochody.

I.	1—2	61.430
II.	2	23.000
III.	4—6	422.000
IV.	7—8	2.500
V.	9—10	3.200
VI.	11—11 a)	191.602
	Suma dochodów	703.732
	W porównaniu z wydatkami	778.095
	Okazuje się niedobór	74.363

Komisya budżetowa wnosi:

„Wysoki Sejm raczy przyjąć powyższy preliminarz krajowego szpitala powszechnego we Lwowie i pokryć wykazany niedobór w kwoie 74.363 K z rubr. III. poz. 40 wydatków funduszu krajowego“.

Izba uchwala bez rozprawy powyższe wydatki i dochody zgodnie z wnioskiem komisyi oraz powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Odnośnie do rubr. I. weszły do Wysokiego Sejmu petycye: Ls. 4020 prymaryuszy szpitala krajowego powszechnego we Lwowie o podwyższenie poborów służbowych;

Ls. 3954 lekarzy pomocniczych krajowego szpitala powszechnego we Lwowie o pomnożenie liczby lekarzy pomocniczych, o podniesienie ich płacy, o przyznanie dodatku drożyźnianego, przyznanie dodatku za mieszkanie z opałem i oświetleniem;

Ls. 3696 aplikantów powszechnego szpitala krajowego we Lwowie o przyznanie dodatków osobistych lub pięcioletnich.

Wysoki Sejm odstępuje wspomniane petycye Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Do Rubr. I. odnoszą się także przekazane Komisyi budżetowej petycye urzędników powszechnego szpitala krajowego we Lwowie Ls. 2.487 o podwyższenie płacy. Ls. 2.992 maszynisty powszechnego szpitala krajowego we Lwowie o polepszenie pięcioleci. Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm odstępuje powyższe petycye Wydziałowi krajowemu do zbadania a petycyę Ls. 2.992 do ewentualnego uwzględnienia.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Ls. 2.625. Dyetaryuszy krajowego powszechnego szpitala we Lwowie, w którym proszą o przyznanie dodatku drożyźnianego w wysokości 20% pobieranych wynagrodzeń. Komisya budżetowa wnosi:

Petycyę tę odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Odnośnie do tej rubryki wniesioną petycyę Ls. 2.770 załatwia Komisya budżetowa wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę Eugenii Jaroszyńskiej Ls. 2.770 o udzielenie zapomogi pieniężnej odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Petycye Ls. 3.880 Ludomiły Burghart, sieroty po urzędniku szpitalnym o udzielenie jej zapomogi załatwia Komisya budżetowa wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę Ls. 3.880 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Ryczałt na utrzymanie szpitalika św. Zofii preliminuje Komisya budżetowa zgodnie z Wydziałem krajowym w kwocie 38.500 K.

Komisya budżetowa zgadzając się w swoim wniosku odnośnie do tej rubryki na wniosek Wydziału krajowego przedłożony sprawozdaniem z dnia 21. lipca 1905 LW. 65.201 na podwyższenie ryczałtu na utrzymanie i leczenie dzieci w szpitaliku św. Zofii zaznacza przedewszystkiem, że Towarzystwo szpitala dla ubogich dzieci, pod nazwą św. Zofii, wykazuje w swojem sprawozdaniu kasowem za r. 1904 w sumie swoich całorocznych dochodów 40.923 K wynoszących, subwencyę krajową w kwocie ówczesnej 32.000 K. Obecnie subwencya Wydziału krajowego dla tegoż towarzystwa wzrasta w myśl wniosku pierwej postawionego do sumy 38.500 K a według wszel-

kiego prawdopodobieństwa przy normalnym biegu nie zwrosną równocześnie własne dochody towarzystwa.

Skoro więc w dochodach towarzystwa subwencya Wydziału krajowego stanowi tak znaczną sumę, to nasuwa się samo przez się uwaga, czy przyjęcie ewentualnie całego szpitalika w zarząd i administracyę kraju nie jest wskazanem, czy nie zapewniłoby szpitalikowi lepszej administracyi i szybszego rozwoju. Nadto Komisya budżetowa nie może milczeniem pominąć faktu, że szpitalik św. Zofii swoim rozmiarem nie odpowiada potrzebom miasta a ludności takiej, jak Lwów i że sprawa rozszerzenia tej instytucyi staje się codzień bardziej piekącą. Wobec tego poleca Komisya budzetowa rozwadze Wydziału krajowego kwestyę, jak należy zadość uczynić tej naglącej potrzebie.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek Komisyi.

Następuje:

Rubr. III. poz. 41. wydatków funduszu krajowego.

Lit. D.

Krajowy Zakład dla obłąkanych w Kulparkowie.

Sprawozdawca p. K. Laskowski.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

			Wydatki.	Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
Rubr.	I.	Poz.	1—14. Płace i emolumenta etatowe . .	62.953	—
„	II.	„	15—20. Koszta utrzymania osób nieetatowych	114.447	2.000
„	III.	„	21—32. Pensye i emerytury . . .	10.960	—
„	IV.	„	33—34. Zaopatrzenia odstawne i dary z łaski	192	—
„	V.	„	35. Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	80	—
„	VI.	„	36 37. Remuneracye i zapomogi . . .	3.020	—
„	VII.	„	38—47. Koszta gospodarcze zakładu . .	289.403	14.860
„	VIII.	„	48—51. „ „ folwarku . .	33.496	—
„	IX.	„	52—57. „ sanitarne	14.750	1.000
„	X.	„	58. „ kancelaryjne . . .	1.500	—
„	XI.	„	59. „ kapliczne	500	240
„	XII.	„	60—65. „ utrzymania budynków, dróg dojazdowych i urządzeń . . .	22.280	190
„	XIII.	„	66. Podatki z ekwiwalentem i daniny . .	80	—
„	XIV.	„	67—71. Rozmaite	7.246	—
„	XV.	„	72. Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi wynikłe	120	—
„	XVI	„	73. Spłata pożyczek	81.110	—
			Razem .	642 137	18.290
			Suma wydatków .	660.427 K.	
			Dochody.		
Rubr.	I.	Poz.	1. Odsetki od kapitałów	160	—
„	II.	„	2—3. Dodatki	1.500	—
„	III.	„	4—5. Dochody z dóbr	43.335	—
„	IV.	„	6—8. Zwroty kosztów leczenia . . .	547.500	—
„	V.	„	9—12. Rozmaite	6.240	—
			Suma dochodów .	598.735	—
			W porównaniu z wydatkami .	660.427	—
			Okazuje się niedobór . .	61.692	—

Na tej podstawie Komisya budżetowa wnosi:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz krajowego zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie na rok 1906 i polecić wstawić niedobór w Rubr. III. poz. 41. wydatków funduszu krajowego w kwocie 61.692".

Izba uchwala bez rozprawy powyższe wydatki i dochody zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz ten wniosek Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

1. Na petycyę L. 2.933/2.177 upoważnia się Wydział krajowy do zwolnienia funkcyonaryuszów krajowego zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie od obowiązku składania kaucyi i do zwrotu kaucyi już złożonych.

2. Petycyę L. 2.932/2.176 urzędników krajowego zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie o podwyższenie płac i wliczenie relutum za wikt do płacy, przesyła się Wydziałowi krajowemu do sprawozdania.

3. Petycyę L. 2.272/1.597 Franciszki Kubrakiewiczowej wdowie po maszyniście w krajowym zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie o przyznanie pensyi wdowiej i zaopatrzenia dla dzieci w drodze łaski.

L. 2.414/1.712 Rozalii Mroczko byłej dozorczyni w krajowym zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie o podwyższenie zaopatrzenia.

L. 2.946/2.190 Jana Kamińskiego byłego dozorcy w krajowym zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie o podwyższenie zaopatrzenia.

L. 3.373/2.547 Onufrego Kuźmichy byłego dozorcy w krajowym zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowio o dożywotnie zaopatrzenie w drodze łaski przesyła się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedstawienia odpowiedniego wniosku.

4. Petycyę L. 2.689/1.974 Emilii Neuserowej wdowie po dyrektorze krajowego zakładu dlu obłąkanych w Kulparkowie (pobierającej 1.540 K) o zapomogę przesyła się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższe wnioski Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Folwark Zakładu kulparkowskiego.

Wydatki.

Rubr.	I.	Poz.	1—12. Na gospodarstwo rolne	29.586	K
„	II.	„	13—17. Na ogród warzywny	3.370	„
„	III.	„	18. Podatek gruntowy z ekwiwalentem . . .	370	„
„	IV.	„	19. Asekuracya od ognia i nieprzewidziane . . .	170	„
			Suma wydatków . .	33.496	K

Dochody.

Rubr.	I.	Poz.	1—6. Z gospodarstwa rolnego etc.	38.335	K
„	II.	„	7. Z ogrodów warzywnych	5.000	„
			Suma dochodów . . .	43.335	K

Zestawienie.

Dochody	43.335	K
W porównaniu z wydatkami . .	33.496	„
Czysty dochód .	9.839	K

Na tej podstawie wstawiła Komisya budżetowa do preliminarza krajowego zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie:

w Rubr. VIII. wydatków sumę 33.496 K

w Rubr. III. dochodów sumę 43.335 K

Izba uchwala bez rozprawy powyższe dochody i wydatki zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Rubr. III. poz. 42. wydatków funduszu krajowego.

Lit. E. krajowy szpital Ś-go Łazarza w Krakowie.

Sprawozdawca p. Leo.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Łazarski.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Onyszkiewicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Zestawienie sumaryczne.

Wydatki.

Rubryka	I.	86.068 K.
„	II.	80.360 „
„	III.	16 245 „
„	IV.	3.238 „
„	V.	100 „
„	VI.	4.600 „
„	VII.	213.576 „
„	VIII.	47.455 „
„	IX.	2.400 „
„	X.	1.004 „
„	XI.	27.910 „
„	XII.	2.686 „
„	XIII.	3.276 „
„	XIV.	6.000 „
„	XV.	1.300 „
„	XVI.	48.406 „
„	XVII.	214 „
„	XVIII.	100 „
„	XIX.	200 „
„	XX.	9.800 „
	Suma wydatków	554.938 K.

Dochody.

Rubryka	I.	40.865 K.
„	II.	23.883 „
„	III.	461.000 „
„	IV.	1.800 „
„	V.	34.469 „
	Suma dochodów	562.017 K.

Zestawienie ostateczne:

Wydatki	554.938 K.
Dochody	562.017 „
Okazuje się nadwyżka	7.079 K.

Komisya budżetowa wnosi:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz budżetu szpitala św. Łazarza w Krakowie na r. 1906“.

Izba uchwala bez rozprawy powyższe wydatki i dochody zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Petycyę do L. 2719/1986 zwrócili się urzędnicy szpitala św. Łazarza w Krakowie do Wysokiego Sejmu o zniesienie kaucyj służbowych, Komisya budżetowa, uznając słuszność wyrażonych w petycyi żądań wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Upoważnia się Wydział krajowy do zwolnienia funkcyonaryuszów szpitala św. Łazarza w Krakowie od obowiązku składania kaucyj służbowych i do zwrotu kaucyj już złożonych.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Dodatek na wychowanie dzieci Cybulskiej Maryi, wdowy po maszyniście podwyższa się z 300 K. na 450 K., dodatek zaś na wychowanie dzieci Sołgowej Józefy, wdowy po dozorcy domu podwyższa się z kwoty 225 K. na 300 K.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić.

Zaopatrzenie dożywotnie Stempniowej Anny, wdowy po piekarzu począwszy od 1. stycznia 1906 r. w drodze łaski w kwocie 120 K. rocznie.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by zastąpił dotychczasowe oświetlenie gazowe i naftowe w szpitalu św. Łazarza oświetleniem elektrycznem i przedłożył odpowiednie wnioski na najbliższej sesyi.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Petycyę do L. 2718/1985 urzędników szpitala św. Łazarza o regulacyę płac, petycyę do L. 4198/3196 i do L. 4104/3119 prymaryuszów tegoż szpitala o podwyższenie poborów służbowych, petycyę do L. 2364/1662 Teresy Noskowej wdowy po posługaczu tegoż szpitala o udzielenie daru z łaski, petycyę do L. 2799/2064 Józefa Solarza o przyznanie stałego zasiłku, wreszcie petycyę do L. 2281/1606 Heleny Stroińskiej o zapomogę — odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. III. pozycya 45a wydatków funduszu krajowego.

Lit. G.

Fundusz podrzutków w Krakowie.

Wydatki:

Rubr.	I.	poz.	1.	Funkcyonaryusze szpitala za czynności przy tym funduszu	100 K.
„	II.	„	2	Potrzeby kancelaryjne	40 „
„	III.	„	3.	Remuneracye	50 „
„	IV.	„	4.	Za utrzymanie dzieci przyjętych na mocy ustawy z 10. maja 1873 w miarę własnych funduszów . . .	3.368 „
„	V.	„	5	Koszta leczenia dzieci	20 „
„	VI.	„	6.	Rozmaite	100 „
				Ogólna suma wydatków . .	3.678 K.

Dochody:

Rubr. I. Odsetki od efektów, kapitałów i fundacyi.

Poz. 1. Od efektów:

a) 4% listy zastawne gal. Banku kraj. zostający w posiadaniu 41.400	1.656 K.		
4% listy zastawne gal. Banku kraj. zakupić się mające za kapitał 1.066 K. 12 gr. przez fundusz krajowy do zwrotu przypadający imiennej wartości 1000 K. . .	40 „	1.696 K.	
b) 4½% listy zastawne gal. Banku kraj. 5.400 zł. =	10 800 K.	486 K.	
c) 4% obligacye gal. fund. propinacyjnego 4.900 „ =	9.800 „	392 „	
d) 4% listy zastawne gal. Towarzystwa kred. ziemskiego	800 „	32 „	
Dochody poz. I.		2.606 K.	

Poz. 2. Od kapitałów:

a) 4½% od reszty kapitału dłużnego przez fund. kraj. 19.118 K. 22 gr.	908 K.
b) 5% od kapitału fundacyjnego Tarły	164 K.
Ogólna suma dochodów . . .	3.678 K.
W porównaniu wydatkami . . .	3.678 K.
okazuje się *niedobór* w kwocie . . .	—.—

Izba uchwala bez rozprawy te wydatki i dochody zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Rubr. IV. poz. 67—93 wydatków.

Dobroczynność.

Sprawozdawca p. Stanisław Niezabitowski.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Małachowski i stawia następującą rezolucyę:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu ażeby na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył ponownie projekt ustawodawczego uregulowania publicznej opieki nad ubogimi wraz z odpowiedniemi wnioskami budżetowymi.

Izba popiera tę rezolucyę p. Małachowskiego.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

		Zwyczajne koron	Nadzwycz.
Poz. 67.	Dom ubogich sierót w Krakowie	10.848	—
„ 68.	Zakład św. Józefa dla osieroconych chłopców w Krakowie	2.000	—
„ 69.	Towarzystwo Miłosierdzia pod godłem „Opatrzność“ we Lwowie	2.400	—
„ 70.	Zakład osieroconych dziewcząt im. księdza Józefa Ziemiańskiego w Przemyślu	1.000	—
„ 71.	Towarzystwo opieki nad niemowlętami pod wezwaniem „Dzieciątka Jezus“ we Lwowie subwencya zwyczajna	400	—
„ 72.	Towarzystwo j. w. rata amortyzacyjna pożyczki 65.000 K udzielonej fundacyi domu podrzutków we Lwowie, na budowę Zakładu opieki nad niemowlętami pod wezwaniem „Dzieciątka Jezus“ we Lwowie, III. i IV. półroczna rata z 35-lecia do 1. października 1938 włącznie	—	3.575

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	
Poz. 73.	Ryczałt na zasiłki dla ochronek . . . . Do tej pozycyi przekazuje się wszystkie petycye o zapomogi dla ochronek Wydziałowi krajowemu do rozdziału wedle uznania. Mianowicie petycye l. s. 2276, 2310, 2345, 2425, 2450, 2474. 2530, 2535, 2538, 2560, 2872, 2884, 2901, 3007, 3009, 3032, 3082, 3259, 3427, 3461, 3462, 3494, 3159, 3747, 3809, 3875, 3828.	10.000	—
„ 74.	Towarzystwo kolonii wakacyjnej dla dziewcząt we Lwowie	200	—
„ 75.	Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego, na lwowską kolonię wakacyjną zasiłek stały . .	400	—
„ 76.	Towarzystwo im. św. Salomei, opieki nad wdowami i sierotami we Lwowie	200	—
„ 77.	Zgromadzenie SS. Służebnic Serca Jezusowego w Krakowie	200	—
„ 77 a.	Zgromadzenie SS. Służebnic Serca Jezusowego we Lwowie, na przytulisko dla sług, jednorazowo .	200	—
„ 78.	Towarzystwo opieki nad sługami imienia św. Jadwigi we Lwowie	400	—
„ 79.	Zakład staruszek i kalek w Krakowie na Blichu, im. hr. Sołtykowej	200	—
„ 80.	Komitet „Domu pracy“ na Kaźmierzu w Krakowie	1.000	—
„ 81.	Zakład św. Jadwigi w Krakowie (stała subwencya)	1 200	—
„ 82.	Przytulisko Brata Alberta we Lwowie i w Krakowie	10.000	—
„ 83.	Ks. Siemaszki Kazimierza „Dom schronienia“ i dobrowolnej pracy dla opuszczonych i moralnie zaniedbanych chłopców w Krakowie . . .	1.600	—
„ 84.	Na opłatę procentów (4%) od pożyczki 40.000 K zaciągniętej przez Towarzystwo budowy tanich mieszkań dla robotników katolickich w Krakowie (VI. rata z 30-lecia w myśl uchwały sejmowej z 12. lipca 1902)	—	1.600
„ 85.	Na zasiłki dla weteranów z r. 1831 i dla uczestników powstania z r. 1863 do dyspozycyi Wydziału krajowego	4.500	—
„ 86.	Dla księży unitów chełmskich ich wdów i sierót .	2.000	—
„ 87.	I. Towarzystwo głuchoniemych „Nadzieja“ we Lwowie	200	—
„ 88.	Stowarzyszenie opieki nad uwolnionymi więźniami we Lwowie	200	—
„ 88 a.	Towarzystwo wzajemnej pomocy dyaków gr.-kat. archidyecezyi lwowskiej	200	—
„ 88 b.	Towarzystwo wzajemnej pomocy dyaków gr.-kat. dyecezyi stanisławowskiej	200	—
„ 88 c.	Towarzystwa wzajemnej pomocy dyaków dyecezyi przemyskiej	200	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	
Poz. 89.	Kongregacya ruska Sióstr Służebniczek w Krystynopolu (do rozporządzalności Wydziału krajowego w porozumieniu z gr.-kat. Ordynaryatami) . .	1.000	—
„ 89 a.	Zgromadzenie SS. Służebniczek N. R. M. w Starej wsi	2.000	—
	Powyższymi wnioskami załatwia się petycye l. S. 2252, 2215, 2397, 2404, 2455, 2585, 2831, 2774, 2546, 3285, 3348, 3396, 3717, 3271.		
„ 90.	Gminie Kolbuszowa, na opłatę odsetek od pożyczki zaciągniętej dla pogorzelców (z przyznanych na lat 10 po 3.000 K VII. rata — w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 10. kwietnia 1900 r.) . .	—	3.000
„ 91.	Gminie m. Nowego Sącza, na opłatę odsetek (najwyżej 4%) od pożyczek 400.000 K zaciągniętych na odbudowanie zniszczonych pożarem budynków miejskich, regulacyę ulic i inne inwestycye (XII. rata z przyznanych przez lat 20) . . .	—	16.000
„ 92.	Gminie m. Mikuliniec, na opłatę odsetek od pożyczki 20.000 K na lat 10 zaciągnąć się mającej, na odbudowanie zniszczonych pożarem budynków miejskich, regulacyę ulic i inne inwestycye (III. rata)	—	850
„ 92 a.	Gminie miasta Brzeska, jednorazowa zapomoga dla pogorzelców, celem ułatwienia odbudowania miasta, do dyspozycyi Wydziału krajowego	—	10.000
„ 93.	Dla pogorzelców, ryczałt do rozporządzalności Wydziału krajowego	10.000	—
	Do tej pozycyi przekazuje się następujące wnioski nagłe i petycye: Wniosek nagły l. s 2.337 p. Garapicha i tow. o udzielenie zapomogi pogorzelcom gminy Cebrowa; wniosek nagły l. s. 2.338 p. Mazikiewicza i tow. o zapomogę dla pogorzelców gminy Rzyczki; wniosek nagły l. s. 2.219 p. Bednarskiego i tow. o zapomogę dla pogorzelców gminy Harklowy; petycyę l. s. 2 277 o zapomgę dla pogorzelców gminy Niżniów; petycye l. s. 2.960 i 2.961 o zapomogę dla pogorzelców gminy Turówka; petycye l. s, 3.789 Zwierzchności gminnej w Tokach o zapomogę dla pogorzelców; wniosek nagły p. Traczewskiego o zasiłek dla pogorzelców gminy Taurów l. s. 4.314.		
„ 93a.	Zakład opieki nad opuszczonemi dziećmi w Krakowie (zakład pani Żurowskiej)	400	—
„ 93b.	Towarzystwo Biblioteki polskiej we Wiedniu dla kolonij wakacyjnych, jednorazowo	200	—
„ 93c.	Przytulisko dla drobnych sierót pod opieką św. Józefa we Lwowie, jednorazowo	400	—
„ 93d.	Pani E. Brzozowska, wdowa po ś. p. Karolu Brzozowskim, jednorazowo	200	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	
Poz 93e.	Dom sierót Niepokalanego Poczęcia N. Panny Maryi we Lwowie	200	—
„ 93f.	Komitet kolonij wakacyjnych we Lwowie, datek .	200	200
„ 93g.	Zgromadzenie XX. Redemptorystów w Podgórzu na budowę kościoła i klasztoru z przyznanych 10.000 K w pięciu rocznych ratach po 2.000, I. rata	2000	—
„ 93h.	Przytulisko polskie we Wiedniu	200	—
„ 93i.	Towarzystwo taniej „Kuchni ludowej“ we Lwowie	200	—
„ 93k.	Zakład wychowawczy w Petlikowicach . . .	2.000	—
	Suma rubr. IV. .	68.748	35.225
		103.973	

Izba uchwala Rubr. IV. poz. 67—89 i od 90—93k. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Marszałek oznajmia, że do poz. 89a. udziela głosu p. Skrzyńskiemu.

Przemawia p. Skrzyński i stawia poprawkę, aby poz. 89a. podnieść do kwoty 3.000 K.

Izba popiera tę poprawkę p. Skrzyńskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala powyższą poprawkę p. Skrzyńskiego t. j.:

Poz. 89a. Zgromadzenie SS. Służebniczek N. P. M. w Starej Wsi 3000 K.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia petycye: l. 2.675 Juliana Polniaka, stróża archiwum aktów grodzkich i ziemskich o przyznanie prawa do emerytury, i l. 3.549 Feliksa Pawełka, ucznia VII. klasy gimnazyum św. Anny w Krakowie o zapomogę na dalsze leczenie w Zakopanem.

2. Do zbadania i ewentualnego sprawozdania petycye: l 2.306 Siostry Maryi Modesty, przełożonej Zakładu św. Heleny we Lwowie, l. 2.285 Stowarzyszenia pracy kobiet katolickich w Przemyślu, l. 2.239 Stowarzyszenia Schronienie nauczycielek w Zakopanem, l. 3.111 Polskiego Stowarzyszenia Ojczyzna we Wiedniu, l. 2.546 Ks. Włodzimierza Koziorowskiego w Horodence o zapomogę dla domu sierót, l. 3.286 Towarzystwa wzajemnej pomocy galicyjskich i bukowińskich nauczycieli i nauczycielek we Lwowie, l. 3.510 Towarzystwo św. Rafała o zasiłek na dom noclegowy dla wychodźców w Oświęcimiu, l. 3.682 Wizytatorki SS. Miłosierdzia w Krakowie, l. 3.819 Stowarzyszenia kobiet ku wychowaniu sierot izraelickich w Krakowie.

3. Przechodzi się do porządku dziennego nad petycyami: l. 2.670 Marceli Ferenz o zapomogę, l. 2.674 Wawrzyńca Chodakowskiego o zapomogę, l. 2.595 Towarzystwa Panien Ekonomek w Brzeżanach, l. 2.488 P. Zofii Gołemberskiej, l. 2.256 P. Pauliny Herasimowiczowej o zapomogę, l. 2 990 P. Pauliny Suchorzewskiej o zapomogę, l. 3.003 Mieszkańców gminy Krasówka o zapomogę na budowę kaplicy, l. 3.035 Ochrony uniwersytetu wiedeńskiego o subwencyę, l. 2.891 Stowarzyszenia dam św. Wincentego a Paulo w Krakowie o zapomogę, l. 2.789 Komitetu herbaciarni we Lwowie o zapomogę, l. 2.961 Maryi Martynowskiej o zapomogę, l. 2.907 Komitetu budowy kościoła w Kokutowicach o zapomogę, l. 3.036 Towarzystwa św. Piotra we Lwowie i w Przemyślu ku wspieraniu ubogich cerkwi o zapomogę, l. 2.802 Towarzystwa pań św. Wincentego a Paulo we Lwowie o zapo-

mogę, l. 2.890 gminy Berezowica mała o subwencyę na budowę cerkwi, l. 3 365 parafian obrz. łac. w Zaściance o subwencyę na budowę kaplicy, l. 3.225 i 3.414 Komitetu budowy kościoła w Sokołowie o zapomogę, l. 3.153 P. Józefy Suppanowej o zapomogę, l. 3.239 Tow. mężczyzn św. Wincentego a Paulo we Lwowie o zapomogę, l. 3.184 Tow. Gwiazda w Stryju o zasiłek na budowę domu, l. 3.353 P. Józefa Knapika o stały zasiłek na wydawnictwo krakowskiej księgi adresowej, l. 2.720 Filii Tow. zapomóg ubogich cerkwi w Przemyślu o subwencyę, l. 2.652 Komitetu budowy cerkwi w Sokalu o zapomogę, l. 2.714 Ks. Leona Wałęgi, biskupa tarnowskiego, o zapomogę na budowę nowego kościoła w Tarnowie, l. 3.507 Komitetu budowy nowej cerkwi w Sołyńce o zapomogę, l. 3.536 SS. Miłosierdzia w Bursztynie, Czerwonogrodzie i Rozdole o zapomogę, l. 2.152 Tow. św. Cyryla w Przemyślu o subwencyę, l. 2.752 i 3.453 Stowarzyszenia sług katolickich im. św. Zyty we Lwowie o zapomogę, l. 3.164 Komitetu budowy cerkwi w Tarnoszynie o subwencyę, l. 3.260 gr. kat. Urzędu parafial. Horodence o zasiłek na spłacenie długu zaciągniętego na utrzymanie SS. Służebniczek w Horodence, l. 3.458 Weroniki Szczepańskiej o zapomogę, l. 3.501 Maryi Radwan Steckiej o zapomogę i o nadanie posady córce, l. 3.675 mieszkańców miasta Brzeska o zapomogę na odbudowanie kościoła, l. 3.793 Antoniny Wolańskiej, wdowy po sekretarzu m. Budzanowa o zapomogę, l. 3.919 Anny Kotowicz, wdowy po gr. kat. księdzu, o zapomogę, l. 3.933 Maryi Rozlepiło, wdowy po magazynierze kolejowym o zapomogę, l. 3.945 Eugenii Herburtowej o zapomogę, l. 4.003 Stowarzyszenia dwucentowych wkładek w Przemyślu o zapomogę, l. 4.004 Komitetu parafial. w Capowcach o zapomogę na budowę cerkwi.

Przemawia p. Tarnawski i wnosi na opuszczenie petycyi Ls. 2.285 Stowarzyszenia pracy kobiet katolickich w Przemyślu z wniosku 2. Komisyi.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i oznajmia, że zgadza się na wykreślenie z wniosku 2. Komisyi petycyi Ls. 2 285.

Przemawia p. Schätzel i wnosi zamiast umieszczenia petycyi Ls. 2.595 Towarzystwa Panien Ekonomek w Brzeżanach we wniosku 3. Komisyi opiewającym na przejście do porządku dziennego nad tą petycyą umieścić ją pod wnioskiem 2. Komisyi t. j. przekazać tę petycyę do zbadania Wydziałowi krajowemu i ewentualnego sprawozdania.

Izba popiera ten wniosek p. Schätzla.

Przemawia p. sprawozdawca.

Przemawia p. Schätzel.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek oznajmia, że p. sprawozdawca już się oświadczył w sprawie wniosku p. Schätzla.

Izba uchwala ten wniosek p. Schätzla.

Przemawia p. Stapiński i wnosi:

zamiast wniosku Komisyi przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego sprawozdania petycyę Ls. 3.510 Tow. Św. Rafała o zasiłek na dom noclegowy dla wychodźców w Oświęcimiu — udziela się temu Tow. 500 K.

Izba popiera ten wniosek p. Stapińskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Przemawia p. Tadeusz Cieński dla wyjaśnienia faktów.

Izba uchwala wniosek p. Stapińskiego na udzielenie Tow. Św. Rafała we Lwowie subwencyi na dom noclegowy dla wychodźców w Oświęcimiu 500 K.

Przemawia p. Tadeusz Cieński do petycyi Ls. 3 536 SS. Miłosierdzia w Bursztynie, Czerwonogrodzie i Rozdole o zapomogę.

Przemawia p. sprawozdawca i oznajmia, że wobec załatwienia petycyi tej przy poz. 52. Rubryki III. Komisya cofa wniosek co do tej petycyi Ls. 3.536.

Przemawia p. Tadeusz Cieński i wnosi zamiast wniosku Komisyi na przejście do porządku dziennego nad petycyami Ls. 2.752 i 3.453 Stowarzyszenia sług katolickich im. Św. Zyty we Lwowie o zapomogę, udziela się subwencyi w kwocie 400 K.

Izba popiera ten wniosek p. Tadeusza Cieńskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca wniosek p. Tadeusza Cieńskiego, a oddzielnie uchwala Izba wniosek Komisyi na przejście do porządku dziennego na petycyami Ls. 2.752 i 3.453.

Przemawia p. Tarnawski i wnosi na wyeleminowanie petycyi Ls. 4.003 Stowarzyszenia dwucentowych wkładek w Przemyślu o zapomogę z wniosku 3. Komisyi na przejście do porządku dziennego nad tą petycyą — a przydzielenie tej petycyi pod poz. 180. Rubr. V.

Izba popiera ten wniosek p. Tarnawskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje ten wniosek p. Tarnawskiego.

Izba uchwala ten wniosek p. Tarnawskiego, przyjęty przez p. sprawozdawcę.

Przemawia p. Michalski i wnosi zamiast wniosku Komisyi na przejście do porządku dziennego nad petycyą Ls. 2.789 Komitetu herbaciarni we Lwowie o zapomogę — na przekazanie tej petycyi Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba popiera ten wniosek p. Michalskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek p. Michalskiego zamiast wniosku Komisyi do petycyi Ls. 2.789.

Izba uchwala wnioski 1—3. Komisyi obejmujące resztę petycyj, co do których nie zgłoszono żadnych odmiennych wniosków.

Marszałek odczytuje rezolucyę p. Małachowskiego, a mianowicie:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył ponownie projekt ustawodawczego uregulowania publicznej opieki nad ubogimi wraz z odpowiednimi wnioskami budżetowymi".

Przemawia p. Buynowski.

Marszałek wyjaśnia, że sprawa poruszona rezolucyą p. Małachowskiego jest przedmiotem obrad Sejmu.

Przemawia p. Merunowicz.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba odrzuca rezolucyę p. Małachowskiego.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie, przedtem udziela jeszcze głosu p. Komisarzowi rządowemu celem dania odpowiedzi na interpelacye

Przemawia p. Komisarz rządowy c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś i odpowiada na interpelacye:

1. pp. Krempy i tow. z dnia 4. listopada 1905 w sprawie wyborów gminnych w Posadzie nowomiejskiej pow. Dobromil;

2. pp. Szpondra i tow. z dnia 4. listopada 1904 w sprawie oddawania przedsiębiorstw rządowych najtańszym oferentom;

3. pp. Stapińskiego i tow. z dnia 4. listopada 1905 w sprawie gospodarki lasowej w Kamienicy;

4. pp. Oleśnickiego i tow. z dnia 26. października 1905 w sprawie wyboru Reprezentacyi gminnej w Płotyczy pow. Brzeżany;

5. pp. Bohaczewskiego i tow. z dnia 21. października 1905 w sprawie nieporządków gminnych w Ryszkowej woli;

6. pp. Bohaczewskiego i tow. z dnia 19. października 1905 w sprawie postępowania funkcyonaryusza c. k. Dyrekcyi domen i lasów w gminie Łopiance.

Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu.

Przemawia p. Stapiński i zapytuje Marszałka w sprawie umieszczenia na porządku dziennym Izby sprawy reformy ustawy drogowej i łowieckiej.

Marszałek udziela odpowiedzi na zapytanie p. Stapińskiego.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 22. listopada 1905 godzinę 10. przedpołudniem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 12. minut 35 po północy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*

Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Protokół

59. posiedzenia II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 22. listopada 1905 r.

Początek o godzinie 10. minut 22 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz

Obecnych posłów 125.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 57. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 58. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 22. listopada 1905 roku, które przydzielono następującym Komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls.: 4.455, 4 456, 4.457, 4.458, 4466.

Komisyi szkolnej Ls.: 4.459.

Komisyi gminnej Ls: 4.460.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

Interpelacya

posła Krempy i towarzyszy do J. W. Pana Komisarza rządowego w sprawie utrudnień budowania szkoły w Dziekanowicach przez c. k. Radę szkolną okręgową w Wieliczce.

Jeszcze w roku 1891 gminy Dziekanowice, Rudniki i Niezdów, postanowiły przez swą Radę szkolną miejscową wybudowanie nowego budynku szkolnego w Dziekanowicach.

Do budowy skłoniła ich ta okoliczność, iż budynek obecny przed 50 laty z drzewa budowany jest zgniły, wilgotny i pod żadnym względem nie nadający się do nauki a najgorsze grozi zawaleniem.

Wszelkie starania Rady szkolnej miejscowej jak złożenie należytości konkurencyjnej przez strony, a nawet zakupienie morgi gruntu dla kierownika szkoły,

i planu pod budowę nie odnoszą skutku, przeszkadza temu c. k. Starosta w czem się nie tai oświadczając deputacyi 25. stycznia b. r. że szkoła nie będzie budowana dopiero za 8 lat.

Powinien być przyjęty wzgląd na koszta reperacyi preliminowane bodaj w roku 1903 jakie 3 małe gminy w kwocie 600 K poniosły, pieniądze te jakby w błoto wrzucone; w szkole wilgoć i zimno do nie zniesienia ponadto Rada szkolna miejscowa poczyniła koszta z kontraktem i opłatami rządowemi połączone, mimo tego wszystkiego starosta z inspektorem szkolnym dla błahych powodów stara się budowę szkoły odwlec w nieskonczoność.

Zważywszy iż podobne postępowanie Władz szkolnych podkupuje stan oświaty tamże i naraża gminy na kolosalne straty.

Zapytują się podpisani J. W. Pana Komisarza rządowego: Co uczynić zamyśla aby wybudowanie szkoły w Dziekanowicach jak najspieszniej nastąpiło i czy nie uzna za stosowne pouczyć p. c. k. Starostę i Inspektora szkolnego aby pracy dla dobra ogółu nie przeszkadzali.

Lwów dnia 22. listopada 1905.

Franciszek Krempa w. r.,
interpelant.

Stapiński, Bojko, Oleśnicki, Ostapczuk, Barabasz, Huryk, Staruch, F. Włodek, Bohaczewski, Korol, Mogilnicki, Mazikiewicz, Effinowicz, Ochrymowicz.

Interpelacya

posła Krempy i tow. do Wysokiej Rady szkolnej krajowej w sprawie płacenia emerytury Balbinie Pietruskiej przez gminy Kawenczyn i Breń osuchowski.

Przed trzydziestu laty był w tamtejszej szkole nauczycielem Eustachy Pietruski. Gdy tenże umarł, według dawniej obowiązującej ustawy płaciły gminy aczkolwiek małe i biedne, pozostałej wdowie Balbinie Pietruskiej emeryturę w kwocie 102 K rocznie.

Gminy rzeczone chcące się właściwym czasie od obowiązków płatności uwolnić, starały się w różny sposób u władz dotyczących o to, ale niestety starania owe pozostały bez skutku.

Z tych tedy powodów podpisani zapytują:

Czy Wysoka Rada szkolna krajowa jest o tem wiadoma i co zamyśla uczynić, aby od niesłusznego płacenia emerytury Balbinie Pietruskiej w kwocie 102 K gminy Kawenczyn i Breń osuchowski uwolnić.

Lwów dnia 22. listopada 1905.

Interpelant
Krempa.

Staruch, Korol, Mogilnicki, Mazikiewicz, Effinowicz, Oleśnicki, Ostapczuk, Huryk, Barabasz, Stapiński, Ochrymowicz, Bohaczewski, Bojko, F. Włodek.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Interpelacya
do c. k. Rządu.

Na terytoryum gminy Pobereże zaczęto regulacyę Świcy bez zawiadomienia gminy — bez wyłożenia planów i bez zawezwania gminy do udziału w Komisyi obchodowej.

Na temże terytoryum ma się odbyć w tych dniach rozprawa dla wywłaszczenia gruntów, o której gmina Pobereże znowu nic nie wie i nie została powiadomiona.

Wobec tego wzywają podpisani c. k. Rząd ażeby dodatkowo dał możność gminie Pobereże postawienia swoich żądań co do tej regulacyi i zarządził natychmiastowe jej powiadomienie o terminie dla wywłaszczenia gruntów.

Oleśnicki
interpelant.

Kramarczyk, Szwed, Wilczkiewicz, Krempa, F. Włodek, Bojko, Bohaczewski, Glidziuk, Huryk, Mogilnicki, Ostapczuk, Barabasz, Staruch, Korol.

Interpelacya
do c. k. Rządu

posła ks. Bohaczewskiego i tow. w sprawie święcenia drugiego dnia Wielkiejnocy wedle obrządku ruskiego przez urzędników urzędów podatkowych Galicyi wschodniej Rusinów.

Dziennik ustaw i rozporządzeń państwowych z roku 1899 Nr. 65 o godzinach urzędowych wylicza święta, w których c. k. urzędnicy urzędów podatkowych wolni mają być od służby. Jednakowoż rozporządzenie to nie uwzględnia rusko-katolickiego obrządku i rusko-katolickich świąt a z tej przyczyny urzędnicy urzędów podatkowych Rusini w wschodniej części Galicyi nawet w najuroczystsze swoje święta muszą pełnić służbę i nie mogą w tych dniach brać udziału w św. Służbie Bożej swego obrządku. Przez późniejsze rozporządzenie ministeryalne z roku poprzedniego pozwolono już tym urzędnikom obchodzić pierwszy dzień ruskiego Bożego Narodzenia a nie stało się to dotychczas co do ruskiego poniedziałku Wielkanocnych świąt, który to dzień u nas również jest szczególnie uroczystym.

Z tej przyczyny podpisani zapytują: Czy gotów c. k Rząd także tę anomalię usunąć i również uroczysty dzień poniedziałku wielkanocnego wedle obrządku ruskiego urzędnikom urzędów podatkowych Galicyi wschodniej Rusinom pozwolić i polecić świątkować.

Bohaczewski
interpelant.

Korol, Oleśnicki, Mogilnicki, Stapiński, Krempa, Effinowicz, Mazikiewicz, Glidziuk, Staruch, Huryk, Barabasz, Ostapczuk, Bojko, F. Włodek.

Interpelacya
do c. k. Komisarza rządowego.

Czytelnia towarzystwa imienia Michała Kaczkowskiego w Kołodrubach pow. rudeckiego otrzymała z c. k. Starostwa w Rudkach kartę przemysłową z dnia 26. kwietnia 1899 L. 6609 na kram towarów mieszanych.

Na podstawie tej karty przemysłowej zaczął ten sklepik stosownie do postanowień dekr. kanc. nadw. z 31. maja 1839 sprzedawać napoje słodzone w zamkniętych flaszkach i wykonywał ten przemysł spokojnie aż do tego roku. Wyrokiem z 11. lipca 1905 L. 8824 uznało c. k. Starostwo w Rudkach, że karta przemysłowa na kram towarów mieszanych nie uprawnia jeszcze do sprzedaży napojów słodzonych w flaszkach zamkniętych i zasądziło zastępcę kramu Stefana Hrynczuka na karę 40 koron.

Pomimo oświadczenia Hrynczuka, że kary nie przyjmuje, nie doręczono mu do dzisiaj tego wyroku.

Równocześnie poradziło Starostwo wspomnianej Czytelni, ażeby wniosła osobne podanie o koncesyę na sprzedaż napojów słodzonych w zamkniętych flaszkach, co też Czytelnia wprowadzona w błąd przez Starostwo faktycznie zrobiła.

Tymczasem Czytelnia ta w swoim kramie sprzedawała dalej napoje, do czego wedle ustawy miała pełne prawo.

*

Pod dniem 10. października 1905 L. 12364 wydało c. k. Starostwo w Rudkach zakaz sprzedawania słodzonych napojów w zamkniętych flaszkach a równocześnie opieczętowało cały zapas napojów.

Przeciw temu zakazowi wniosła Czytelnia rekurs, który do dziś spoczywa w c. k. Starostwie w Rudkach.

Ponadto wyrokiem z 31. października 1905 L. 15906 zasądzono prowadzącego sklepik Iwana Hryńczuka na karę 50 K za pokątny wyszynk.

Ponieważ to postępowanie Starostwa w Rudkach jest wprost bezprawnem a w konsekwencyi wystawia Czytelnię w Kołodrubach na znaczną szkodę, zapytują podpisani:

Czy gotów c. k. Rząd wglądnąć w poruszoną sprawę i znieść z urzędu wprost przeciwne prawu zarządzenia c. k. Starostwa w Rudkach.

Korol
interpelant.

Bohaczewski, Stapiński, Mazikiewicz, Effinowicz, Staruch, Ostapczuk, Barabasz, Huryk, Glidziuk, Bojko, F Włodek, Oleśnicki, Krempa, Mogilnicki.

Interpelacya
do c. k. Rządu
w sprawie wyborów do Rady gminnej w Hniliczkach powiatu zbaraskiego.

Już od 1903 roku ciągną się wybory do rady gminnej w Hniliczkach powiatu zbarakiego a nie ma nadziei, ażeby one prędko skończyły się. Na dzień 11. sierpnia 1903 r. rozpisane były wybory do rady gminnej, na których wybrano 18 radnych. Wynik wyborów nie zadowolił jednak niektórych członków gminy, którzy rządzą gminą w rozbójniczy sposób już od szeregu lat. Z tej przyczyny wnieśli oni protest już po upływie przepisanego ustawą terminu 8 dni. Lecz mimo to c. k. Starostwo w Zbarażu protest ten uwzględniło i nowe wybory rozpisało. Gdy przy tych drugich wyborach po ukończeniu głosowania z III i II. koła rozpoczęło się głosowanie z I. koła, wtedy wójt jako przewodniczący komisyi wyborczej wyszedł a wybory mimo nieobecności przewodniczącego odbywały się dalej. Na tej podstawie c. k. Namiestnictwo zatwierdziło wybór z III. i II. koła a rozpisało trzeci raz wybory z I. koła. Mimo tego dotychczasowy wójt przeprowadził sobie znowu wybory ze wszystkich trzech kół Te nielegalne wybory c. k. Starostwo w Zbarażu unieważniło i rozpisło wybory z I. koła już czwarty raz a ażeby już raz temu koniec położyć prosili członkowie gminy o wysłanie c. k. komisarza na wybory, które odbyły się dnia 25. lutego 1905. Lecz po skończonem głosowaniu zapytało się kilku wyborców, dlaczego oni nie byli umieszczeni na liście I. koła mimo, że dotychczas zawsze w 1. kole głosowali. Pokazało się więc, że lista była pofałszowana a pokrzywdzeni wyborcy wnieśli z tej przyczyny doniesienie do c. k. Prokuratoryi i do c. k. Starostwa, które po przeprowadzeniu śledztwa potwierdziło prawdziwość doniesienia. Ponieważ oprócz tego dotychczasowy wójt jeszcze i to ma na sumieniu, że na cudze przekazy cudze pobrał pieniądze, to podpisani zapytują:

I. Czy wiadomem jest to wszystko c. k. Rządowi i dlaczego cierpi takie rzeczy?

II. Czy gotów c. k. Rząd wójta w Hniliczkach do odpowiedzialności pociągnąć i usunąć?

III. Co zamyśla c. k. Rząd zarządzić, ażeby temu wszystkiemu koniec położyć, nowej radzie gminnej dać ukonstytuować się i stan prawny przywrócić.

Oleśnicki
interpelant.

Korol, Mogilnicki, Bohaczewski, Jan Stapiński, Krempa, Effinowicz, Mazikiewicz, Glidziuk, Staruch, Huryk, Barabasz, Ostapczuk, Bojko, F. Włodek.

Interpelacya
do Wydziału krajowego.

Po myśli ustawy szkolnej z 1. grudnia 1889 l. 71. Dz. u. kr. zmienionej po części ustawą z 22. czerwca 1899 l. 84. Dz. u. kr. mają być mianowani osobni nauczyciele religii w publicznych pospolitych szkołach ludowych z 4 i więcej klasami i w szkołach wydziałowych, jeżeli liczba godzin nauki religii we wszystkich klasach wynosi co najmniej 18 godzin tygodniowo a liczba uczniów ich wyznania i obrządku przewyższa 80. Także mianowanie osobnego katechety ma nastąpić po myśli powyższej ustawy przez Radę szkolną krajową w porozumieniu z Wydziałem krajowym i w tych wypadkach gdzie wprawdzie w dotyczącej szkole ludowej najwyższej kategoryi w danej miejscowości niema przepisanej liczby godzin lub uczniów, jednak liczba godzin może być dopełnioną w ten sposób, że ten katecheta będzie obowiązany uczyć religii w innych szkołach ludowych tej samej miejscowości lub chociażby innych miejscowości do tej samej parafii lub gminy wyznaniowej należących.

Wedle informacyi zasiągniętych przez podpisanego, wykonanie powyższych postanowień ustawowych nie bywa przeprowadzanem w praktyce i osobni katecheci nie bywają ustanowieni mimo zachodzących warunków w powyższych ustawach ustanowionych z wielką szkodą dla szkolnictwa ludowego, nauki religii i religijnego wychowania młodzieży. Przyczyną tego jest wyłącznie ta okoliczność, że Wydział krajowy zajmuje w tej sprawie odporne stanowisko i na propozycye c. k. Rady szkolnej krajowej co do mianowania osobnych katechetów przy zachodzących warunkach albo odmownie oświadcza się lub nawet zupełnie nie odpowiada. W ten sposób załatwia się sprawa obsadzenia miejsc katechetów tak gr. kat jak i rz. kat. obrządku. Z wielkiej liczby odnośnych faktów naprowadzają podpisani następujące:

Postanowieniem z 13. grudnia 1904 l. 61.479 odmówił Wydział krajowy swojej zgody na ustanowienie osobnych katechetów gr. kat. i rzym. kat. obrządku w Czortkowie;

postanowieniem z 25. listopada 1904 l. 45.704 odmówił Wydział krajowy swej zgody na ustanowienie osobnych katechetów gr. kat. i rzym. kat. obrządku w Cieszanowie;

postanowieniem z 7. marca 1904 l. 8.186 i z 13. stycznia 1905 l. 128.644/904 zajął to samo stanowisko co do miejsca rzym. kat. katechety w Rybnej powiatu krakowskiego;

postanowieniem z 26. sierpnia 1904 l. 60.128 i z 18. lipca 1905 l. 20.168 zajął to samo stanowisko co do obsadzenia miejsca rzym. kat. katechety w Czchowie powiatu brzeskiego;

postanowieniem z 13. grudnia 1904 l. 102.222 zajął Wydział krajowy to samo stanowisko co do obsady miejsc gr. kat. i rzym. kat. katechetów w Wiśniowczyku powiatu podhajeckiego;

postanowieniem z 24. stycznia 1905 l. 127.251 zajął to samo stanowisko co do obsady katechetury rzym. kat w Trzebini powiatu chrzanowskiego.

W wielu wypadkach nie dał Wydział krajowy na odnośne zapytanie Rady szkolnej krajowej żadnej odpowiedzi, tak że Rada szkolna krajowa zaprzestała przedstawiać dalsze swoje propozycye.

Wobec tego zapytują podpisani:

Na jakiej podstawie sprzeciwia się Wysoki Wydział krajowy wykonaniu wymienionych na wstępie ustaw co do obsady katechetur w szkołach ludowych?

Czem usprawiedliwi to swoje odporne stanowisko? i jak zamyśla postąpić na przyszłość w tej sprawie, ażeby ważne interesy ludności i młodzieży dla strze-

żenia których te postanowienia ustawowe Sejm uchwalił nie były narażone na dotkliwą szkodę?

Oleśnicki
interpelant.

Konstantyn Czechowicz, Kramarczyk, Szwed, Huryk, Wilczkiewicz, F. Włodek, Krempa, Bojko, Bohaczewski, Mogilnicki, Barabasz, Ostapczuk, Staruch, Korol.

Interpelacya

posła Korola i tow. do c. k. Rządu i do Wydziału krajowego w sprawie chrześcijańskiego sklepu w Harasymowie.

Jeszcze w 1891 roku założył we wsi Harasymów horodeńskiego powiatu Nykoła Swiatyn chrześcijański sklepik.

Były starosta Lorsch kazał ten kramik zamknąć.

Po długich zabiegach udało się ten sklepik na nowo otworzyć.

W 1897 r. dostał Zakrzewski, który był tylko służącym u Swiatyka i chociaż Swiatyk nałożony na jego sklep podatek regularnie płacił nowy podatek zarobkowy i to aż za lata tj. za 1896 i 1897 po 36 K rocznie.

Swiatyk dowiedziawszy się, że do Horodenki zjechał na jakieś dyscyplinarne śledztwo radca skarbowy Hoszowski przyszedł poskarżyć się na niesprawiedliwie nałożony podwójny podatek tem bardziej, że wszelkie przedstawienia do podatkowego inspektora Kuźmińskiego nic nie pomagały.

Radca Hoszowski kazał sobie wszystko to przedłożyć na piśmie, co Swiatyk faktycznie zrobił, do dziś jednak nie otrzymał merytorycznej odpowiedzi, tylko karę stemplową.

Swiatyk chcąc się ratować od takiej rządowej łaski zamyślił schronić się bodaj w części pod skrzydła władz autonomicznych i po długich zabiegach udało mu się wyjednać w Wydziale krajowym koncesyę na sprzedaż soli. Wydział krajowy udzielił tej koncesyi pod warunkiem postawienia nowego drewnianego budynku na skład soli w Harasymowie.

Budynek nowy faktycznie pobudowano sól sprowadzono z Kałusza a należytość regularnie odsyłano do Wydziału krajowego.

Lecz Wydział krajowy przystąpił do reorganizacyi składów soli. Udzieloną koncesyę sklepikarzowi w Harasymowie bez najmniejszej podstawy odebrano, a Harasymów przydzielono do Kołomyi, gdzie tę dostawę zcentralizowano.

Kramikowi harasymowskiemu łatwiej jednak i taniej sól sprowadzać z Łanczyna niż z Kołomyi toż i sprowadza sobie dalej sól z Łanczyna, za co musi opłacać koncesyonaryuszowi w Kołomyi po 68 h od setki, co wynosi już do teraz 800 K.

Wobec tego zapytujemy:

1. C. k. Rząd, czy wiadomy mu fakt wymierzenia i ściągnięcia od Nykołaja Swiatyka w Harasymowie dwa razy podatku zarobkowego i czy gotów zarządzić zwrot nieprawnie drugi raz pobranego podatku?

2. Wydział krajowy, czy nie byłby skłonnym przywrócić sklepowi w Harasymowie odebraną koncesyę i czy nie uwolni tego sklepikarza od haraczu na rzecz koncesyonaryusza w Kołomyi?

Korol
interpelant.

Oleśnicki, Bohaczewski, Mogilnicki, Staruch, Ostapczuk Huryk, Barabasz, Effinowicz, Mazikiewicz, Ochrymowicz, Żardecki, Kramarczyk, Szwed. Szponder, Wilczkiewicz.

Interpelacya

do c. k. Rządu.

W gminie Tuchla powiatu stryjskiego zrezygnował w marcu 1905 z urzędu swego Seń Diduch naczelnik gminy, poczem poruczyło c. k. Starostwo tymczasowo urzędowanie zastępcy Ołeksie Michajłowiczowi

Równocześnie poleciło c. k. Starostwo temuż zastępcy rozpisanie i przeprowadzenie dopełniających wyborów w II. kole rady gminnej, którego trzech członków zmarło a zastępcy ich wyemigrowali na zarobek do Ameryki. Ołeksa Michajłowicz rozpisał te wybory na 16. czerwca 1905 jednak dnia 15. czerwca 1905 odwołał je bez żadnej racyi i przyczyny i dotychczas nie było ani tych wyborów ani wyboru naczelnika gminy.

W gminie panuje wskutek tego kompletna anarchia, posiedzenia rady gminnej nie odbywają się, bo niema kompletu — niema budżetu na r. 1906 — żadnych rachunków nie prowadzi się — we wsi panują największe nieporządki.

Kilkakrotne prośby do ci k. Starostwa a nawet interwencya Wydziału powiatowego nie odniosły żadnego skutku i dlatego podpisani proszą:

Wysoki c. k. Rząd raczy jak najspieszniej zarządzić, ażeby w gminie Tuchla odbył się natychmiast wybór naczelnika gminy i uzupełniające wybory z II. koła rady gminnej.

Oleśnicki
interpelant.

Staruch, Barabasz, Huryk, Ostapczuk, Glidziuk, Mazikiewicz, Effinowicz, Ochrymowicz, Bohaczewski, Stapiński, Korol, Mogilnicki, Krempa, F. Włodek, Bojko.

Interpelacya
do c. k. Rządu.

Gmina Jelonkowate powiatu stryjskiego od długich lat daremnie dobija się u różnych władz przypisania zaległych na rzecz gminy dodatków od skarbn Skole za propinacyę za czas 1872—1889 r.

Wszystkie podania i prośby gminy wniesione w r. 1903 w dniu 29. maja do c. k. krajowej Dyrekcyi Skarbu we Lwowie, dnia 29. sierpnia 1904 do c. k Urzędu podatkowego w Skolem, w dniach 29. maja 1903 i 29. sierpnia 1904 do c. k. Starostwa w Stryju pozostały nie tylko bez skutku lecz i bez odpowiedzi.

Wobec tego zapytują podpisani c. k. Rząd, czy już dla tej ubogiej, górskiej gminy nie istnieje żadne prawo — i czy skłonnym jest c. k. Rząd bezzwłocznie zarządzić, ażeby sprawa ta była jak najprędzej merytorycznie załatwioną.

Oleśnicki
interpelant.

Staruch, Ostapczuk, Huryk, Barabasz, Mogilnicki, Ochrymowicz, F. Włodek, Glidziuk, Krempa, Bojko, Korol, Mazikiewicz, Effinowicz, Bohaczewski, Jan Stapiński.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu względnie Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Szczerzec na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, maliniaku, wiśniaku, dereniaku i miodu.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej ustawy:

Ustawa.

z dnia . . . o zezwoleniu gminie Szczerzec powiat Lwów na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, maliniaku, wiśniaku, dereniaku i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Król. Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie Szczerzec zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy do końca r. 1910. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów w gminie

wyrabianych lub w jej obręb wprowadzonych i w niej zużywanych według nas ępującej taryfy:

1. Od jednego hektolitra alkoholu, którego stopień da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 10 K.

2 Od jednego hektolitra rozolisolikieru, rumu, araku, koniaku, ponczowej esencyi i innych słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 2 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 2 K.

4. Od jednego hektolitra malniaku, wiśniaku, dereniaku i miodu po 5 K.

Art. II.

Do uiszczania powyższych opłat obowiązani są wszyscy, którzy napoje w art. I. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Szczerzec.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi, ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6 ces. rozporz. z 17. lipca 1899. dz. pp. nr. 120. część II., wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną z dzierżawą prawa propinacyi w Szczercu, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina uzyskać zgodne porozumienie się z c. k. Dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa prawa propinacyi w Szczercu.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloe, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Radymno na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia...... o zezwoleniu gminie Radymno (powiat Jarosław) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Gminie Radymno zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy do końca roku 1910 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzonych i w niej zużywanych według następującej taryfy:

1. Od jednego hektolitra stustopniowego alkoholu po 8 K.

2. Od jednego hektolitra słodzonych napojów spirytusowych jako to: rosolisu, likieru, rumu, araku, koniaku i t. p., których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem, po 8 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 2 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 4 K.

Art. II.

Do uiszczania powyższych opłat obowiązani są wszyscy, którzy napoje w Art. I. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Radymno.

Art. IV.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120. część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną z dzierżawą prawa propinacyi w Radymnie — a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina uzyskać zgodne porozumienie się z c. k Dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w Radymnie.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy na wstępie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi szkolnej o wniosku posła Głąbińskiego w sprawie zmiany ustawy z dnia 23. maja r. 1895. l 57. Dz. u. kr.

Sprawozdawca p. Jaworski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek Komisyi, sprostowawszy

poprzednio omyłkę druku a mianowicie w ustępie trzecim Art. I. we wierszu drugim z góry zamiast słowa: („nauczycielki“) ma być słowo: („nauczycieli“), a w ustępie pierwszym Art. I. zamiast „1805“ ma być: „1895“.

U s t a w a

z dnia...... zmieniająca ustawę krajową z dnia 23. maja 1895 Nr. 57. Dz. u. kr. o zakładaniu i urządzaniu publicznych szkół ludowych i obowiązku posyłania do nich dzieci.

Art. I.

Osnowę ustawy z dnia 23. maja 1895 Nr. 57, uzupełnia się po Art. 14. następującym art. 14 b):

Szkoła wydziałowa żeńska sześcioklasowa może być przez Radę szkolną krajową (Art. 29. niniejszej ustawy) zorganizowaną w ten sposób, że w swoim planie naukowym i urządzeniu stanowić będzie całość w sobie zamkniętą, że dla wstępujących do niej zaprowadzi się egzamin wstępny, a dla kończących ją egzamin dojrzałości, że wreszcie od nauczycieli (nauczycielek) wymagać się będzie egzaminów do szkół licealnych lub średnich. Tak zorganizowana szkoła wydziałowa żeńska nosić będzie nazwę liceum a uczenicom jej służyć będą prawa przyznane uczenicom szkół licealnych.

W szkole takiej będzie systemizowanych oprócz dyrektora (dyrektorki) i nauczyciela (nauczycieli) religii co najmniej sześć sił nauczycielskich; koszt dyrektora (dyrektorki) nauczycieli religii i trzech sił nauczycielskich ma być pokryty zwykłą konkurencyą szkolną, koszt zaś reszty sił nauczycielskich po myśli Art. 24—26. niniejszej ustawy.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Mojemu Ministrowi Wyznań i Oświecenia.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, że chwilowo opuszcza następujące dwa punkty porządku dziennego z bowodu nieobecności sprawozdawców, a mianowicie:

4. Sprawozdanie Komisyi budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie wyznaczenia wynagrodzenia dla członków Rady szkolnej krajowej, wymienionych w Art. IV. l. 4—7 ustawy z 15. lutego 1905 Nr. 39 Dz. u. kr.

5. Sprawozdanie ustne Komisyi sanitarnej o wniosku naglącym posła Oleśnickiego w sprawie epidemii tyfusu plamistego w Łukawicy w pow. Stryjskim.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

Komisyi administracyjnej o wniosku posła Stapińskiego w sprawie polecenia Wydziałowi krajowemu, aby wypracował i na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył projekt nowej ustawy łowieckiej.

P. Wodzicki w zastępstwie sprawozdawcy p. Adama Jędrzejowicza uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytu następujący wniosek Komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wykonał uchwałę z dnia 20. października 1903 i przedłożył odnośne wnioski na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek Komisyi.

Marszałek oznajmia, że obecnie wraca Izba do opuszczonego punktu porządku dziennego, a mianowicie:

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi sanitarnej o naglącym wniosku posła Oleśnickiego i towarzyszy w sprawie epidemii tyfusu plamistego w Łukawicy w powiecie stryjskim.

Sprawozdawca p. Gluziński odczytuje sprawozdanie Komisyi zakończone następującym wnioskiem:

Wzywa się Wysoki Rząd, ażeby dla zwalczania tej zarazy wysłał do powyższych gmin specyalnego lekarza

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek Komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do drugiego opuszczonego punktu porządku dziennego, a mianowicie:

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi budżetowej ze sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie wyznaczenia wynagrodzenia dla członków Rady szkolnej wymienionych w art. IV. l. 4—7 ustawy z dnia 15. lutego 1905 Nr. 39. dz. u. kr.

P. Bobrzyński w zastępstwie sprawozdawcy p. Kozłowskiego uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek Komisyi.

Wstawić w poz. 95. (Rubryka V. budżetu krajowego): „Szesnastu członków Rady szkolnej krajowej“:

a) Stałe pobory . . . . 32.000 K

b) Na koszta podróży zamiejscowych członków Rady szkolnej krajowej (do rozporządzenia Rady szkolnej krajowej) . . . . 3.500 „

Razem . . . 35.500 K

Przemawia p. Stapiński i zamiast wniosku Komisyi stawia następujący wniosek:

Członkowie Rady szkolnej krajowej pobierać będą dyety w kwocie 20 K dziennie i zwrot kosztów podróży, o ile nie przebywają we Lwowie.

Przemawia p. Rotter.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. Sprawozdawca.

Marszałek odczytuje wniosek p. Stapińskiego, którego Izba nie popiera.

Izba uchwala następnie wniosek Komisyi.

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem Komisyi budżetowej o budżecie krajowym na rok 1906.

Marszałek oznajmia, że następuje:

Rubr. V. poz. 94—101.

Oświata.

Sprawozdawca p. Kozłowski.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p Tomaszewski.
Przemawia p. Stapiński.
Po zamknięciu rozprawy przemawia p. Sprawozdawca.
Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.
P. Sprawozdawca czyta:

				Zwyczajne	Nadzwycz.
				koron	
Poz.	94.	Akademia umiejętności w Krakowie:			
		a) zasiłek stały	70.000 K		
		b) zasiłek na utrzymanie wyprawy naukowej pod kierownictwem profesora Dra Smolki w Archiwum Watykańskiem, na trzechlecie 1904/5—1907/8	4.000 „		
		c) na wydanie atlasu geologicznego wraz z tekstem (do rozporządzalności Wydziału krajowego)	5.000 „	79.000	—
„	95.	Szesnastu Członków Rady szkolnej krajowej:			
		a) stałe pobory	32.000 K		
		b) na koszta podróży zamiejscowych członków Rady szkolnej krajowej (do rozporządzenia Rady szkolnej krajowej)	3.500 „	35.500	—
„	96.	Sawczyńska Jadwiga, wdowa po śp. Zygmuncie Sawczyńskim, stały roczny dodatek do pensyi emerytalnej		—	1.000
„	97.	Ilnicka Marya, wdowa po członku Rady szkolnej krajowej, śp. Bazylim Ilnickim, stały dożywotni datek roczny		—	720
		II. Wydatki na publiczne szkoły ludowe.			
„	98.	Rada szkolna krajowa na pokrycie niedoboru funduszu szkolnego krajowego (wedle osobnego sprawozdania)		9,959.999	—
„	99.	Rada szkolna krajowa na pokrycie niedoboru funduszu szkolnego emerytalnego (wedle osobnego sprawozdania)		991.356	—
„	100.	Na subwencye dla istniejących już internatów do rozporządzenia Wydziału krajowego w porozumieniu z Radą szkolną krajową		22.000	—
„	101.	Na budowę domów dla internatów *(nadzwyczajny wydatek)*		—	50.000
		Suma grupy I. i II. Rubr. V. . .		11,087.855	51.720
				11,139.575	

Wysoki Sejm raczy odesłać petycye:

L. 3628/2761. Towarzystwo Opieki obywatelskiej nad internatem kandydatek c. k. Seminaryum nauczycielskiego żeńskiego we Lwowie.

L. 2495/1793. Stowarzyszenia internatu dla uczniów c. k. Seminaryum męskiego w Krakowie.

L. 3104/332. Stowarzyszenia „Dom Rodzinny“ w Krakowie.

L. 2453/1751. Sióstr Bazylianek w Przemyślu — o zapomogę na amortyzacyę długu internatu.

L. 2358/1636. Kuratoryi internatu św. Józefa dla uczniów c. k. Seminaryum w Tarnowie o zasiłek na spłatę długu.

L. 2604/1891. Ruskiego Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie o subwencyę dla internatu św. Olgi.

L. 2287/1612. Konwentu panien Benedyktynek w Przemyślu o subwencyę na internat dla uczennic c. k Seminaryum nauczycielskiego.

L. 2260/1583. Siostry Eustachii Małukiewicz ze Zgrom. Sióstr Felicyanek przełożonej internatu św. Jana Kantego.

L. 2340/1640. Sióstr Felicyanek z internatu w Przemyślu.

L. 2408/1706. Sióstr Felicyanek z Przemyśla.

L. 2194/1532. Towarzystwa opieki nad internatem dla uczniów c. k. Seminaryum nauczycielskiego w Tarnopolu.

L. 2400/1698. Komitetu internatu św. Józefa pod L. 32. przy ul. Mochnackiego.

L. 3406/2580. Towarzystwa opieki nad internatem dla uczennic prywatnego Seminaryum nauczycielskiego żeńskiego w Tarnopolu.

L. 2396/1694. Przełożonej Zgromadzenia Sióstr Nazaretanek w Krakowie o subwencyę dla internatu kandydatek nauczycielskich.

L. 2829/2094. Grona nauczycielskiego c. k. Seminaryum nauczycielskiego w Tarnowie.

L. 2955/2199. Komitetu internatu dla uczniów seminaryum nauczycielskiego w Stanisławowie.

L. 3366/2540. Heleny Zawadzkiej, kierowniczki internatu dla seminarzystek, ul. Łyczakowska 21 we Lwowie.

L. 2344/2518. Internatu im. G. Piramowicza dla uczniów seminaryum nauczycielskiego we Lwowie.

L. 3429/2665. Petycyi Magistratu miasta Jasła o zasiłek na utrzymanie kursu dopełniającego przygotowawczego do matury seminaryalnej.

L. 3492/2598. Towarzystwa Opieki nad internatem dla uczniów c. k. seminaryum nauczycielskiego w Sokalu.

L. 3629/2762. Towarzystwa Opieki Obywatelskiej nad internatem kandydatów c. k. Seminaryum naucz. żeńskiego o subwencyę na restauracyę budynku internackiego.

L. 2341/1641. Sióstr Felicyanek z Przemyśla o zasiłek na dokończenie internatu.

L. 3493/2656. Towarzystwa Opieki nad internatem dla uczniów c. k. Seminaryum nauczycielskiego w Sokalu o udzielenie dalszej subwencyi na pokrycie kosztów adaptacyi budynku internackiego.

L. 2494/1792. Stowarzyszenia internatu dla uczniów c. k. Seminaryum nauczycielskiego męskiego w Krakowie o subwencyę na dom Internatu.

L. 2345/2519. Internatu im. G. Piramowicza dla uazniów Seminaryum nauczycielskiego we Lwowie o udzielenie subwencyi i kredytu na budowę internatów.

L. 2904/2152. Komitetu internatu dla uczniów Seminaryum nauczycielskiego w Zaleszczykach o subwencyę na budynek internatu,

do Wydziału krajowego do załatwienia w porozumieniu z Radą szkolną krajową w granicach ryczałtu.

Izba uchwala bez rozprawy Rubr. V. poz. 94 — 101 oraz powyższy wniosek Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Do rubryki V. poz. 99. wydatków funduszu krajowego.

A) Wydatki funduszu emerytalnego.

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			koron	
Rubr.	I.	Emerytury czasowe nauczycieli i nauczycielek .	115.000	—
„	II.	Emerytury dożywotnie nauczycieli i nauczycielek .	720.000	—
„	III.	Pensye dla wdów po nauczycielach . . .	290.000	—
„	IV.	Dodatek na wychowanie sierót po nauczycielach .	80.000	—
„	V.	Odprawy i kwartały pozgonne	40.000	—
„	VI.	Zwroty z wkładek emerytalnych nauczycieli i nauczycielek	3.000	—
„	VII.	Koszta zarządu	100	—
„	VIII.	Rozmaite wydatki	—	—
		Suma wydatków .	1,248.100	—

B) Dochody funduszu emerytalnego.

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			koron	
Rubr.	I.	Odsetki od kapitałów	2.680	—
„	II.	Datki stałe z krajowego funduszu szkolnego .	25.600	—
„	III.	Zapisy i darowizny	—	—
„	IV.	Interkalarya od opróżnionych posad nauczycielskich	33.464	—
„	V.	Stałe wkładki nauczycieli i nauczycielek . .	170.000	—
„	VI.	Wkładki dwuprocentowe za czas służby przedetatowej	25.000	—
„	VII.	Rozmaite dochody	—	—
„	VIII.	Zwroty z emerytur czasowych	—	—
„	IX.	„ „ dożywotnich . . .	—	—
„	X.	„ z pensyi wdów	—	—
„	XI.	„ z dodatków na wychowanie dzieci . .	—	—
„	XII.	„ z odpraw i kwartałów pozgonnych . .	—	—
		Suma dochodów .	256.744	—
		W porównaniu ze sumą wydatków .	1,248.100	—
		okazuje się niedobór do pokrycia z funduszu krajowego	991.356	—

III. Wysoki Sejm raczy wstawić do rubryki V. poz. 99. preliminarza na rok 1906 niedobór funduszu emerytalnego do pokrycia z funduszu krajowego 991.356 K.

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody funduszu szkolnego emerytalnego zgodnie z wnioskiem Komisyi oraz powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Oświata

Dział III. Prywatne zakłady naukowe i wychowawcze.

Pozycye 102—124.

Dział IV. Stowarzyszenia ku krzewieniu nauk i oświaty. Wydawnictwa.

Pozycye 125—157.

Dział VI. Rozmaite.

Pozycye 179—185.

Sprawozdawca p. Głąbiński.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.
W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.
Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.
Sprawozdawca czyta, oznajmiwszy poprzednio, że poz. 102 c) odpada:

III. Prywatne zakłady naukowe i wychowawcze.

	Wydatki:	Zwyczajne koron	Nadzwycz koron
Poz. 102.	Na utrzymanie szkoły polskiej w Białej i w Leszczynach, stała subwencya w myśl uchwały Sejmu z dnia 11. lipca 1902 i wskutek petycyi do l. 2.554. (Ob. niżej rezolucyę)	35.000	—
„ 102 a)	Prywatne seminaryum nauczycielskie żeńskie Zofii Strzałkowskiej we Lwowie, (jak w zeszłym roku wskutek petycyi do l. 3.587)	—	2.000
„ 102 b)	Prywatne seminaryum nauczycielskie żeńskie Franciszka Preisendanza w Krakowie, (jak w zeszłym roku wskutek petycyi do l. 2 797) . . .	—	2.000
„ 102 d)	Dla kursów wyższych dla kobiet im. Adryana Baranieckiego, (wskutek petycyi do l. 4.067) . .	—	2.000
„ 102 e)	Ruskie prywatne seminaryum żeńskie, utrzymywane przez ruskie Towarzystwo pedagogiczne, do rozporządzalności Wydziału krajowego w porozumieniu z Radą szkolną krajową, (jak w zeszłym roku wskutek petycyi do l. 2.602)	—	1 000
„ 103.	Prywatne seminaryum nauczycielskie żeńskie w Brodach	—	1.500
„ 104.	Prywatna szkoła średnia żeńska we Lwowie, utrzymywana przez Towarzystwo „Gimnazyum żeńskie“ (jak w zeszłym roku wskutek petycyi do l. 2.529) .	—	1.000
„ 105.	Prywatna szkoła średnia żeńska z charakterem gimnazyalnym pod zarządem pp. Browicza, Czubka i Tretiaka w Krakowie, zasiłek stały (wskutek petycyi do l. 2.353)	1.000	—
„ 106.	Kurs naukowy żeński w Tarnowie w myśl uchwały Sejmu z dnia 11. lipca 1902	800	—
„ 107.	Ruska szkoła wydziałowa żeńska we Lwowie, utrzymywana przez ruskie Towarzystwo pedagogiczne .	8.000	—
„ 108.	Zakład sierót im. św. Heleny we Lwowie . .	200	—
„ 109.	Ruski instytut dla dziewcząt w Przemyślu:		
	a) stała subwencya	400	—
	b) jednorazowy zasiłek na spłatę długów, (wskutek petycyi do l. 2.460)	—	2.000
„ 110.	Zakład wychowawczy dla ubogich dziewcząt pod nazwą „Rodzina Maryi“ w Łomnej . . .	1.000	—
„ 111/12.	Ryczałt na zasiłki dla burs, mieszczących młodzież polską i ruską, do rozporządzenia Wydziałk krajowego w porozumieniu z Radą szkolną krajową	20.000	—

	Zwyczajne	Nadzwycz.
	koron	
Poz. 113. Zakład dla głuchoniemych we Lwowie: a) na stypendya dla 85 wychowanków á 240 koron . . . . . . 20.400 K; b) na utrzymanie Zakładu . . . 5.000 „; c) na amortyzacyę pożyczki 36.000 K zaciągniętej na budowę II. piętra przez dyrekcyę Zakładu, VII. rata (aż do pierwszego półrocza r. 1934) . . 1.990 „; Razem . .	27.390	—
„ 114. Szkoła dla głuchoniemych Izaaka Bardacha we Lwowie	800	—
„ 115. Zakład dla ciemnych we Lwowie: a) na utrzymanie Zakładu . . . 7.600 K; b) na stypendya dla 10 wychowanków po 240 koron . . . . . 2.400 „; Razem . . .	10.000	—
„ 116. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół" we Lwowie .	2.000	—
„ 117. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół" w Krakowie .	2.000	—
„ 118. Dla polskich i ruskich Towarzystw gimnastycznych „Sokół" we Lwowie i na prowincyi, ryczałt do rozporządzenia Wydziału krajowego	7.000	—
„ 119. Związek polskich towarzystw gimnastycznych we Lwowie na cele towarzystwa i wydawnictwa .	1.000	—
„ 120. Zakład błog. Kunegundy w Nowym Sączu dla kształcenia wzorowych gospodyń	600	—
„ 121—123 (przeniesiono do budżetu funduszu szkolnego krajowego).		
„ 124. Zgromadzenie Sióstr Felicyanek na utrzymanie domu głównego w Krakowie	—	2.000

Do poz. 111. i 112. odsyła się wszystkie petycye o zasiłki dla burs, a mianowicie do L. 2.237, 2.255, 2.264, 2.294, 2.302, 2.356, 2.407, 2.416, 2.456, 2.486, 2.500, 2.555, 2.557, 2.599, 2.603, 2.612, 2.622, 2.640, 2.649, 2.657, 2.684, 2.688, 2.728, 2.746, 2.776, 2.826, 2.866, 2.868, 2.876, 2.902, 2.905, 2.915, 2.996, 3.000, 3.002, 3.066, 3.092, 3 095, 3.163, 3.170, 3.186, 3.205, 3.226, 3 231, 3.363, 3.368, 3.374, 3.407, 3.415, 3.452, 3.560, 3.591, 3.643, 3.699, 3.718, 3.720, 3.723, 3.784, 3.797, 3.808, 3.817, 3.847, 3.913, 4.118, 4.127, 4.217 i 4.224.

Do poz. 118. odsyła się wszystkie petycye o zasiłki dla towarzystw sokolich, a mianowicie do L. 2.283, 2.355, 2.430, 2.457, 2.516, 2.531, 2.561, 2.589, 2.596, 2.613, 2.648, 2.651, 2.691, 2.756, 2.778, 2.879, 2.918, 2.935, 2.994, 3.038, 3 050, 3 077, 3.113, 3.183, 3.202, 3.206, 3.380, 3.099, 3.398, 3.533, 3.570, 3.579, 3.586, 3.640, 3.762, 3.777, 3.795, 3.810, 3.815,

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

3.842, 3 843, 3.947, 3 948, 3.956, 4.058, 4.097, 4.098, 4.157, 4.193, 4.214, 4.215, 4.226 i 4.236.

Komisya budżetowa wnosi:

1. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową zbadał sprawę ukrajowienia szkół polskich w Białej i i Leszczynach i przedłożył swe wnioski na najbliższej sesyi.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby zbadał stosunki projektowanego zakładu dla gospodyń wiejskich, im. błog. Kunegundy w Nowym Sączu i ewentualnie wstawił odpowiednią kwotę na jej utrzymanie w rubr. X. wydatków w przyszłym budżecie.

3. Petycye: stanisławowskiego oddziału Tow. pedagogicznego o subwencyę na rzecz prywatnego seminaryum żeńskiego w Stanisławowie do l. 2.956 i Kazimiery Markowskiej w Sokalu o subwencyę na utrzymanie seminaryum żeńskiego tamże do l. 2.998 przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania.

4. Petycye: Józefy Goldblatt o subwencyę na utrzymanie żeńskiej szkoły gimnazyalnej we Lwowie do l. 2.744, Maryi Hild o subwencyę na zakład naukowy żeński w Przemyślu do l. 2.784 i ruskiego Tow. pedagogicznego we Lwowie o subwencyę dla instytutu św. Zofii do l. 2.605 przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania.

5. Nad petycyami: Zarządu Towarzystwa szkoły gimnazyalnej żeńskiej w Krakowie do l. 2.628 i Olgi Filippi, właścicielki liceum żeńskiego we Lwowie o udzielenie subwencyi dla ich zakładów naukowych, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

IV. Stowarzyszenia ku krzewieniu nauk i oświaty. Wydawnictwa.

			Zwyczajne	Nadzwycz.
Poz.	125.	Dla zarządu powszechnych wykładów uniwersyteckich we Lwowie	1.000	—
		wskutek petycyi do l. 2.428.		
„	126.	Dla zarzadu powszechnych wykładów uniwersyteckich w Krakowie	1.000	—
		wskutek petycyi do l. 2.433.		
„	127.	Towarzystwo oświaty ludowej we Lwowie do rozporządzenia Wydziału krajowego	3.500	—
„	128.	Towarzystwo oświaty ludowej w Krakowie . .	3.500	—
„	129.	„ „ „ w Tarnowie . .	200	—
„	130.	Polskie stowarzyszenie „Strzecha“ we Wiedniu .	200	—
„	131.	Polskie stowarzyszenie „Przytulisko“ we Wiedniu .	200	—

			Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
Poz.	132.	Biblioteka polska w Wiedniu w załatwieniu petycyi do l. 2.489	400	—
„	133.	Stowarzyszeniom rzemieślniczym we Lwowie i na prowincyi, ryczałt do rozporządzenia Wydziału krajowego	3.000	—
		w załatwieniu petycyi do l 2.617, 2 724, 2.988, 3.097, 3.403, 3.439, 3.577, 3.620, 3.642, 3.912, 3.917, 3.694, 4.000.		
„	134.	Towarzystwo „Związek rodzicielski" we Lwowie .	—	500
		wskutek petycyi do l. 2.344.		
„	135.	Dla fundacyi „Macierz polska" na wydawnictwa dzieł i peryodycznych pism ludowych . . .	10.000	—
„	136.	Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie na wydawnictwa	2.300	—
		w załatwieniu petycyi do l. 3.615, 3.616, 3.639.		
„	136 a)	Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, pierwsza rata na umorzenie części pożyczki hipotecznej, zaciągniętej na budowę własnego domu (z ogólnej przyznanej sumy 10.000 K)	1.000	—
		w załatwieniu petycyi do l. 4.068.		
„	137.	Zasiłek dla czasopisma „Muzeum" . . .	2.000	—
„	138.	Na wydawnictwo czasopisma „Kosmos" . .	1.000	—
„	139.	Wydawnictwo dziełek ludowych do rozporządzenia Wydziału krajowego	2.000	—
„	140.	Towarzystwo historyczne we Lwowie na wydawnictwa	1.400	—
„	141.	Towarzystwo im. Adama Mickiewicza na wydawnictwa dzieł tegoż, do rozporządzenia Wydziału krajowego	800	—
„	142.	Towarzystwo ludoznawcze na wydawnictwo czasopisma „Lud"	400	—
„	143.	Towarzystwo miłośników historyi i zabytków m. Krakowa na wydawnictwo	800	—
„	144.	Redakcya dwutygodnika katechetycznego i duszpasterskiego w Tarnowie	300	—
„	145.	Redakcya pisma dla dzieci „Mały Światek" we Lwowie	200	—
„	146.	Na wydawnictwo: a) polskich podręczników dla szkół średnich . . . . . . 3.000 K b) ruskich książek szkolnych . . 12.000 „	15.000	—
„	147.	Wydawnictwo dwutygodnika „Rodzina i Szkoła" z dodatkiem naukowym „Wiedza i Praca" we Lwowie	—	300

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	
Poz. 148.	Polskie „Muzeum szkolne“ we Lwowie . .	500	—
„ 149.	Ruskie Towarzystwo pedagogiczne na wydawnictwa w załatwieniu petycyj do l. 2.542, 2.543, 2.570 i 2.600.	2.300	—
„ 150.	Towarzystwo „Proświta“ na wydawnictwo dzieł ludowych do rozporządzenia Wydziału krajowego (z zastrzeżeniem, że subwencya ta będzie wypłaconą z dołu po przekonaniu się, że wszystkie wydawnictwa Towarzystwa są pożyteczne i nie zawierają szkodliwych tendencyi, tudzież odpowiadają warunkom ustanowionym w uchwale Wys. Sejmu z dnia 13. lutego 1897	6.000	—
	W załatwieniu petycyj do l. 3.196, 2.592. 2.650, 2.653, 2.733.		
„ 151.	Towarzystwo im. Szewczenki na wydawnictwa .	12.000	—
	W załatwieniu petycyj do l. 2738, 2739, 2816 do 2822.		
„ 152.	Towarzystwo im. Michała Kaczkowskiego na wydawnictwo dzieł ludowych, do rozporządzenia Wydziału krajowego, z zastrzeżeniem jak wyżej przy poz. 150.	6.000	—
	W załatwieniu petycyi do l. 2643.		
„ 153.	Bezpłatna „Uczelnia“ w zarządzie Koła Tow. Szkoły ludowej im. B. Goldmana we Lwowie . . .	400	—
„ 154.	Towarzystwo dla popierania nauki polskiej we Lwowie	1.000	—
„ 155.	Ks. Dżułyński, gr.-kat. proboszcz w Łapszynie na wydawnictwo ruskie „Posłannyk“ i „Książeczki misyjne“ do rozporządzenia Wydziału krajowego .	800	—
„ 156.	OO. Bazylianie na wydawnictwo pism religijno-moralnej treści	400	—
„ 156a	Krakowskie Towarzystwo techniczne na wydawnictwo czasopisma „Architekt“	—	400
	W załatwienin petycyi do l. 2437.		
„ 156b	Towarzystwo numizmatyczne w Krakowie na wydawnictwo „Wiadomości numizmatyczno-archeologicznych“	—	400
	W załatwieniu petycyi do l. 3106.		
„ 157.	Wydawnictwo „Biblioteki politechnicznej“, druga rata z subwencyi 10.000 płatnej w 10 latach . .	1.000	—
	Razem grupa III i IV rubryka V .	197.790	15.100

1. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przy wypłacie subwencyj na rzecz czyteln zażądał wykazania, że kontrola nad czytelniami i książkami jest wykonywaną.

2. Petycyę Feliksa Westa w Brodach do l. 2723 o zakupienie 100 egzemplarzy dziełek z kredytu na wydawnictwo podręczników dla szkół średnich przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do załatwienia w porozumieniu z Radą Szkolną Krajową.

3. Petycye Artura Marie do l. 2537, dr. Józefa Serkowskiego do l. 3393, Komitetu oświaty narodowej w Paranie do l. 4191 przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

4. Petycye: Towarzystwa Szkoły ludowej o subwencyę dla szkółek początkowych do l. 2549, o zasiłek na wydawnictwa popularne do l. 2550, tudzież dla kursów dla dorosłych analfabetów do l. 2553, Towarzystwa politechnicznego we Lwowie do l. 2571, Towarzystwa Szkoła nauk politycznych we Lwowie o subwencyę do l. 3001, ruskiego Towarzystwa pedagogicznego o subwencyę dla kursów dla analfabetów do do l. 3249, takąż petycyę filii ruskiego Towarzystwa pedagogicznego w Tarnopolu do l. 3558 i koła męskiego Towarzystwa Szkoły ludowej w Stanisławowie do l. 3990 o udzielenie subwencyi na budowę szkoły w Jaworku przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania (Petycye do l. 2549, 2550, 2553, 3249, 3558, 3990, w porozumieniu z Radą Szkolną Krajową) i sprawozdania

5. Petycye: Towarzystwa ruskich kobiet we Lwowie do l. 2641, Eugeniusza Mandyczewskiego we Lwowie do l. 2245, tarnopolskiego związku okręgowego Kół towarzystwa szkoły ludowej w Tarnopolu do l. 2825, ruskiego Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie do l. 3250, przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania.

6. Nad petycyami: Czytelni ludowej im. Kościuszki w Bieczu do l. 2262, Wydziału Towarzystwa filologicznego we Lwowie do l. 2269, Heleny Strażyńskiej w Krakowie do l. 2392, Stanisława Tokarskiego do l. 2573, Bazylego Moroza do l. 2764, Komitetu zarządzającego parkiem dla młodzieży w Stryju do l. 3173, Zarządu głównego Towarzystwa Eleuteryi do l. 3408 i Towarzystwa mieszczan „Gwiazda" w Przeworsku do l. 3943 przechodzi Sejm do porządku dziennego.

		Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
	VI. Rozmaite.		
Poz. 179.	Dla stowarzyszeń akademickich ryczałt do rozporządzenia Wydziału krajowego	2.800	—
	W załatwieniu petycyj do l. 2267, 2274, 2395, 2406, 2645, 2834, 2943, 3109, 3768, 3985.		
„ 180.	Na zasiłki dla polskich i ruskich Towarzystw mających na celu wspomaganie ubogich uczniów, ryczałt do rozp. Wydziału krajowego w porozumieniu z Radą szkolną krajową	2.000	—
	Zasiłki podwyższono o 800 K. w załatwieniu prośby Towarzystwa naukowej pomocy we Lwowie do l. 2776. Do tej pozycyi odsyła się zarazem petycye do l. 2462, 2646, 2658, 2693, 2864, 3169, 3674, 3914, 4003.		
„ 181.	Towarzystwo im. św. Stanisława Kostki, opieki nad terminatorami we Lwowie	200	—
„ 182.	Stowarzyszenie nauczycielek we Lwowie . . .	600	—
„ 183.	Korosteńska Felicya, była nauczycielka szkoły PP. Klarysek w Starym Sączu, zaopatrzenie dożywotnie z łaski rocznie	—	160
„ 184.	Dla wdowy po profesorze Ogonowskim, Faliny Ogonowskiej, stały roczny dożywotni datek . . .	—	720
„ 185.	Na cele budowy schroniska dla nauczycielek we Lwowie, trzecia rata subwencyi 40.000 K. płatnej		

	Zwyczajne	Nadzwycz.
	koron	
w 20 ratach rocznych (w myśl uchwały sejmowej z dn. 31. października 1904)	2.000	—
„ 185a. Zasiłki dla szkół zakładanych i utrzymywanych przez Towarzystwa, do rozporządzenia Wydziału krajowego	—	30.000
W załatwieniu petycyj do l. 2499, 2551, 2552 i 2490.		
Razem grupa VI. Rubr V.	7.600	30.880

Petycyę Stowarzyszenia nauczycielek w Krakowie do l. 2794 o zapomogę lub pożyczkę na budowę schroniska dla nauczycielek przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania.

Petycyę Zarządu domu słuchaczów politechniki we Lwowie do l. 2309 przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Izba uchwala łącznie i bez rozprawy poz. 102, 102a., 102d.—112, 114, 116 do 124, 125 - 151, 153—157, 179—185 oraz powyższe wnioski Komisyi z wyjątkiem wniosku 6) o ile dotyczy przejścia do porządku dziennego nad pet. L. s. 2.262 Czytelni ludowej im. Kościuszki w Bieczu; i pet. L. s. 3 408 Zarządu głównego Towarzystwa Eleuteryi.

Przemawia p. Szponder i zamiast poz. 102b) wnosi:

Nad petycyą L. s. 2.797 Franciszka Preisendanz w Krakowie przechodzi Sejm do porządku dziennego, a 2.000 K przeznacza się dla uczenic na stypendya.

Izba popiera ten wniosek p. Szpondra.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek oznajmia, że regulamin nie dopuszcza wniosku na przejście do porządku dziennego w rozprawie szczegółowej i dlatego podda wniosek Komisyi pod uchwałę Izby.

Izba uchwala poz. 102b) zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Przemawia p. Stapiński i wnosi:

Poz. 113a) „na stypendya dla wychowanków Zakładu głuchoniemych we Lwowie zamiast 20.400 K 21.400 K“. — następnie

Poz. 115b) zamiast 2.400 K 3.400 K.

Izba popiera ten wniosek p. Stapińskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca wniosek p. Stapińskiego i oddzielnie uchwala poz. 113 zgodnie z wnioskiem Komisyi, następnie odrzuca wniosek p. Stapińskiego do poz. 115b), a oddzielnie uchwala poz. 115 zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Przemawia p. Korol do poz. 152 i stawia następującą poprawkę:

Zamiast wniosku Komisyi opiewającego:

„Poz. 152 Tow. im. Michała Kaczkowskiego na wydawnictwo dzieł ludowych do rozporządzenia Wydziałowi kraj z zastrzeżeniem jak wyżej przy poz. 150 6.000 K“ ma być:

„Poz. 152 Tow. im. Michała Kaczkowskiego na wydawnictwo dzieł ludowych do rozporządzenia Wydz. kraj, z zastrzeżeniem, że subwencya ta będzie wypłaconą z dołu po przekonaniu się, że wszystkie wydawnictwa Towarzystwa są pożyteczne i nie zawierają szkodliwych tendencyi“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje poprawkę p. Korola.

Izba uchwala poz. 152 zgodnie z wnioskiem Komisyi i poprawką p. Korola przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Przemawia p. Pastor i wnosi:

Zamiast wniosku Komisyi na przejście do porządku dziennego nad pet. 2.262 Czytelni ludowej im. Kościuszki w Bieczu „petycyę tę przekązuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania“.

Izba popiera ten wniosek p. Pastora.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala ten wniosek p. Pastora po poprzedniem odrzuceniu w oddzielnem głosowaniu wniosku Komisyi co do tej petycyi L. s. 2.262.

Przemawia p. Stapiński i wnosi:

Zamiast wniosku Komisyi na przejście do porządku dziennego nad petycyą L. s. 3.408 Zarządu głównego Towarzystwa Eleuteryi:

„petycyę L. s. 3 408 Zarządu głównego Towarzystwa Eleuteryi, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Izba popiera ten wniosek p. Stapińskiego.

Przemawia p. Piniński.

Przemawia p. Pastor.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje wniosek p. Stapińskiego.

Izba uchwala ten wniosek p. Stapińskiego przyjęty przez p. sprawozdawcę.

Następuje:

Rubr. V. poz. 158--178 wydatków.

Oświata.

Grupa V. Teatry i sztuki piękne.

Sprawozdawca p. Piniński.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. sprawozdawca p. Piniński.

Przemawia p. Kramarczyk.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Małachowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

		Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
Poz. 158.	Teatr polski w Krakowie (subwencya stała) . .	16.000	—
„ 158a)	Dyrektorowi teatru miejskiego w Krakowie, p. Ludwikowi Solskiemu, zasiłek nadzwyczajny na r. 1906, do rozporządzalności Wydziału krajowego . .	—	4.000
„ 159.	Budowa teatru w Krakowie XXIII. i XXIV. półroczna rata na opłatę procentów od pożyczki 300.000 K zaciągniętej przez gminę miasta Krakowa (aż do I. półrocza 1945)	15.000	—
„ 160.	Teatr polski i opera polska we Lwowie do rozporządzalności Wydziału kraj. (subwencya zwyczajna): a) dramat i komedya . . 28.400 K b) opera polska . . . . 20.000 „	48.400	—
„ 160a)	Zasiłek nadzwyczajny dla Dyrektora teatru lwowskiego na rok 1906 do rozporządzalności Wydziału krajowego	—	8.000

		Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
Poz. 161.	Budowa teatru we Lwowie, na pokrycie XIV. i XV. raty amortyzacyjnej od pożyczki 600.000 K zaciągniętej przez gminę miasta Lwowa (aż do I. półrocza 1934)	33.696	—

Komisya przeto wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycye gminy król. stoł miasta Lwowa oraz gminy miasta Krakowa o przyczynienie się dodatkowemi subwencyami do wyrównania $^{1}/_{3}$ rzeczywistych kosztów budowy teatru we Lwowie, względnie zaś w Krakowie, odstępuje się Wydziałowi krajowemu dla bliższego zbadania finansowej strony przedsiębiorstwa teatralnego tak jednej jak i drugiej sceny narodowej i ewentualnego wniosku w tej sprawie.

„ 162.	Teatr ruski pod zarządem Towarzystwa „Ruska Besida" do rozporządzalności Wydziału krajowego .	18.500	—
„ 162 a)	Towarzystwu „Ruska Besida" zasiłek nadzwyczajny jednorazowy na inwestycye potrzebne dla sceny ruskiej	—	4.000

Tem załatwia się petycyę do L. 3185/2383.

„ 162 b)	Na nagrodę za napisanie najlepszych utworów scenicznych ruskich	—	1.500

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę komisyi dla artystycznego nadzoru teatru ruskiego odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uczynienia wniosku.

„ 163.	Towarzysto teatru ludowego we Lwowie, zasiłek nadzwyczajny do rosporządzalności Wydziału krajowego	—	2.000

Tem samem załatwioną jest petycya do L. 3613/2746.

— 164.	Dla teatru ludowego w Krakowie zasiłek nadzwyczajny do rozporządzalności Wydziału krajowego .	—	2.000
„ 165.	Akademia sztuk pięknych w Krakowie, XVIII. rata umorzenia pożyczki 200.000 K na budowę gmachu (aż do r. 1911 włącznie)	—	14.000
„ 166.	Towarz stwo sztuk pięknych w Krakowie subwencya na budowę własnego gmachu (na czas amortyzacyi pożyczki VIII. rata z 33-lecia) nadzwyczajne . .	—	1.000
„ 167.	Towarzystwo przyjaciół sztuk pięknych we Lwowie na urządzenie nowego lokalu wystawy, II. rata z rozdzielonej na 3 lata subwencyi nadzwyczajnej . .	—	2.000
„ 168.	Gmina miasta Krakowa, na zarząd domu imienia Jana Matejki w Krakowie	1.000	—

Tem samem załatwiona jest petycya do L. 2370/1668.

„ 169.	Dla młodzieży kształcącej się w naukach i sztukach ryczałt do rozporządzalności Wydziału krajowego .	6.000	—

Do tej pozycyi raczy Wysoki Sejm odesłać liczne petycye osób prywatnych, proszące o subwencye na kształcenie się w sztukach pięknych. Z tych petycyi odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu petycye ar-

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	
	tystów-rzeźbiarzy Jana Goralczyka (do L. 3266/2460 i Włodzimierza Koniecznego (do L. 2734/2000) i muzyka Zdzisława Jachimeckiego (do L. 2939,2183) do uwzględnienia.		
	Petycyę Adolfa Chybińskiego (do L. 3661/2792) o stypendyum naukowe odstępuje Sejm Wydziałowi kraj. do ewentualnego uwzględnienia przy rozdawnictwie specyalnych stypendyów naukowych.		
Poz. 170.	Towarzystwo muzyczne we Lwowie, w myśl uchwały Sejmu z dnia 10. lipca 1902	10.000	—
	Towarzystwu muzyczemu we Lwowie przyznaje się subwencyę nadzwyczajną w wysokości 75.000 koron na budwę domu dla Towarzystwa i Konserwatoryum wraz z salą koncertową płatną w corocznych ratach po 3.000 koron przez lat 25 i wstawia się pierwszą ratę do budżetu na r. 1906.		
	Konsekwencyą tej uchwały byłaby		
„ 170 a)	Towarzystwu muzycznemu we Lwowie na budowę własnego domu na pomieszczenie Konserwatoryum wraz z salą koncertową I. rata subwencyi nadzwyczajnej 75.000 koron, rozłożonej na lat 25 . .	—	3.000
„ 171.	Towarzystwo muzyczne w Krakowie . . .	1.600	—
„ 172.	Konserwatoryum Towarzystwa muzycznego w Krakowie	8.400	—
„ 172 a)	Towarzystwu Wyższy Instytut muzyczny we Lwowie	2.500	—
„ 173.	Towarzystwo muzyczne w Brodach (zasiłek nadzwyczajny)	—	400
	Tem załatwia się petycyę do L. 2564/1851.		
„ 173 a)	Towarzystwo muzyczne w Samborze (zasiłek nadzwyczajny)	—	200
„ 174.	Towarzystwo muzyczne „Harmonia“ w Krakowie .	1.000	—
	Podniesienie subwencyi dla „Harmonii“ w Krakowie tłumaczy się rozwojem bardzo chwalebnym orkiestry tegoż towarzystwa. Tem samem załatwioną jest petycya do L. 2415/1713.		
„ 175.	Towarzystwo przyjaciół muzyki w Tarnopolu .	600	—
	Tem samem załatwioną jest petycya do L. 2328/1637.		
„ 175 a)	Towarzystwo „Kapela narodowa“ we Lwowie do rozporządzalności Wydziału krajowego . . .	400	—
	Tem załatwia się petycyę do L. 2293/1618.		
„ 176.	Wydziałowi krajowemu do rozporządzalności i przyznania zasiłków po zbadaniu istotnych potrzeb, działalności i pożyteczności pod względem nauki śpiewu i muzyki Towarzystwom muzycznym „Lutni“, „Bojanowi“ i „Echu“ we Lwowie, „Lutni“ w Krakowie, Towarzystwom imienia „Moniuszki“ w Kołomyi i Stanisławowie i „Harmonii“ w Jaśle, ryczałt w kwocie	3.000	—
	Tem samem załatwia się odnośne petycye.		

	Zwyczajne	Nadzwycz.
	koron	
Poz. 177. Zboińska Józefa, wdowa po artyście sceny polskiej, jednorazowo	—	100
„ 177 a) Romanowa Michalina, wdowa po artyście sceny polskiej, jednorazowo	—	200
Tem samem załatwiona jest petycya do L. 2837/2102.		
„ 177 b) Baczyński Emilian, długoletni dyrektor sceny wędrownej ruskiej i tegoż żona Teofila, jednorazowo .	—	400
Tem załatwia się petycyę do L. 2916/2160.		
„ 178. Lipińska Salomea, wdowa po skrzypku Feliksie Lipińskim, wydatek nadzwyczajny	—	300
Tem załatwioną jest petycya 2607/1894.		
Suma działu V. rubr. V. . . .	166.096	43.100
	209.196 K	

W załatwieniu poniżej podanych petycyi Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę Joanny Laureckiej (do L. 3110/2326) nauczycielki muzyki o subwencyę na rozszerzenie prywatnej szkoły gry na fortepianie. odstępuje się Wydziałowi kraj. do zbadania.

Petycyę Towarzystwa amatorów Domu polskiego w Bielsku o subwencyę na urządzenie polskich przedstawień teatralnych (do L. 4188/3189) odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Prośbę Józefy Piaseckiej, dyrektorki teatru wędrownego, o jednorazową zapomogę (do L. 4115/3189) odstępuje się Wydziałowi kraj. do zbadania.

Nad petycyą Dyrekcyi IV. Gimnazyum we Lwowie o subwencyę na utrzymanie orkiestry uczniów (do L. 3812/2910) przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwala bez rozprawy i łącznie powyższe pozycye z wyjątkiem pozycyi 163 i 164 zgodnie z wnioskiem Komisyi oraz powyższe wnioski Komisyi.

Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu do poz. 163 i 164.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala pozycye 163 i 164 zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Rubryka VI. poz. 186—205 wydatków.
„Pomniki historyczne".

Sprawozdawca p. Bobrzyński czyta:

w poz. 186. Na utrzymanie kancelaryi konserwatorskich we Lwowie i Krakowie, sporządzanie i publikacye naukowych spisów pomników znajdujących się w naszym kraju	8.000	—

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby proponując wydatek w poz. 186 wzywał corocznie grona konserwatorów do przedłożenia sprawozdania z czynności w ciągu ubiegłego roku.

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			koron	
w poz.	187.	Badanie i ocalenie zabytków starożytnych, piśmiennych i archeologicznych dla Zakładu narodowego im. Ossolińskich we Lwowie . .	1.000	—
„ „	188.	Dla Muzeum narodowego w Krakowie, stała subwencya	10.000	—
		zaś na reorganizacyę, adaptacyę i rozszerzenie Muzeum IV. rata z przyznanych 30.000 K na lat pięć	—	6.000
		Przyznaniem podwyższonej stałej subwencyi załatwia się petycya gminy m. Krakowa l. 2.369.		
„ „	189.	Krajowe Archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i w Krakowie, zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego	25.360	—
„ „	190.	Na restauracyę zabytków artystycznych w kościele św. Floryana w Krakowie . . .	—	4.000
		W sprawie tej wniósł komitet parafialny petycyę do l. 2.575, w której wykazuje, że Wydział krajowy reskryptem z dnia 4. lipca 1905 l. 56.560 mając sobie podobną petycyę przekazaną zeszłoroczną uchwałą Wysokiego Sejmu, po zbadaniu jej i wysłuchaniu grona konserwatorów oświadczył gotowość przedstawienia Wysokiemu Sejmowi wniosku o udzielenie subwencyi w kwocie 200.000 K płatnej w pięciu ratach rocznych, jeżeli ze Skarbu państwa zostanie na ten cel przyznaną subwencya w tej samej wysokości a reszta kosztów zostanie z innych źródeł zabezpieczoną. Komisya sądzi, że przyznanie jednorazowej subwencyi już na rok 1906 jest uzasadnione tem, że niektóre zabytki wymagają nagle restauracyi, przyznanie zaś tej kwoty ułatwi Komitetowi uzyskanie subwenyi ze Skarbu państwa.		
„ „	191.	Na restauracyę kościoła św. Piotra i Pawła w Krakowie	—	4.000
		Tem samem załatwia się petycyę Komitetu do l. 2.303.		
„ „	192.	Na restauracyę kościoła parafialnego rzym. kat. w Drohobyczu z subwencyi przyznać się mającej w kwocie 15.000 K I. rata	—	3.000
„ „	193.	Na konserwacyę zamku w Olesku . . .	600	—
„ „	194.	Na restauracyę starożytnej synagogi w Chodorowie	—	1.000
„ „	195.	Na restauracyę kościoła OO. Franciszkanów w Krośnie, III. rata z subwencyi 12.000 K płatnej w sześciu ratach rocznych od r. 1904 . .	—	2.000
„ „	196.	Na dalszą restauracyę kościoła Bożego Ciała w Krakowie, III. rata subwencyi 12.000 K płatnej w 4 ratach rocznych od r. 1904 . . .	—	3.000

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	
w poz. 197.	Szaraniewiczowej Annie, wdowie po c. k. profesorze uniwersytetu i konserwatorze dla Galicyi wschodniej stale	720	—
„ „ 198.	Na restauracyę kościoła św. Trójcy w Okopach, II. rata z subwencyi 6.000 K w 3 ratach rocznych od roku 1905	—	2.000
„ „ 199.	Gronu konserwatorów dla Galicyi zachodniej na studya i wydawnictwo przygotowawcze do restauracyi zamku królewskiego na Wawelu z subwencyi 14.000 K płatnej w czterech ratach, II. rata	—	4.000
„ „ 200.	Na restauracyę kościoła w Felsztynie z subwencyi 6.000 K płatnej w dwóch ratach, II. rata . .	—	3.000
„ „ 201.	Na restauracyę katedry ormiańskiej we Lwowie z subwencyi 20.000 K płatnej w 5 ratach, II. rata	—	4.000
„ „ 202.	Na restauracyę wieży Maryackiej w Krakowie, z subwencyi 70.000 K płatnej w 10 ratach, II. rata	—	7.000
„ „ 203.	Na restauracyę kościoła parafialnego w Brzozowie z subwencyi 4.000 K płatnej w 2 ratach, II. rata	—	2.000
„ „ 204.	Na restauracyę kościoła pojezuickiego w Przemyślu z subwencyi 20.000 K płatnej w 5 ratach, I. rata	—	4.000
„ „ 205.	Na restauracyę kościoła św. Katarzyny w Krakowie z subwencyi 35.000 K płatnej w 5 ratach, I. rata	—	7.000
W Rubr. VI. proponuje zatem Komisya tytułem wydatków		45.680	56.000
	Razem . . .	101.680 K	

Ponowną petycyę konwentu OO. Franciszkanów do l. 2.811 o uchwalenie subwencyi na restauracyę krużganków, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do sprawozdania.

Petycye wniesione o subwencyę na restauracyę kościoła Karmelitów we Lwowie do l. 2.463, kościoła w Starym Wiśniczu do l. 2.525, bóżnicy w Leszniowie do l. 2.566, cerkwi w Tłustem do l. 2.656, kościoła św. Anny w Krakowie do l. 2.795, zabytków w kościele w Sromowcach do l. 3.060, kościoła w Szczercu do l. 3.552, cerkwi w Haliczu do l. 3.679, zabytków w kościele w Borku starym do l. 3.683, synagogi w Żółkwi do l. 3.693, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania po wysłuchaniu grona konserwatorów i sprawozdania.

Nad petycyą prof. Hadaczka do l. 2.192 przechodzi się do porządku dziennego.

D o d a t k o w e s p r a w o z d a n i e
do Rubr. VI. wydatków

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	
w poz. 205 a)	Na sprawienie trumien dla hetmana Stanisława Żółkiewskiego i Jakuba Sobieskiego, w podziemiu kościoła w Żółkwi	—	1.000

Wniosek ten czyni Komisya, uwzględniając petycyę do l. 4.101 wniesioną przez grono konserwatorów Galicyi wschodniej.

*

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	
w poz. 205 b)	Na podmurowanie starożytnej dzwonnicy przy cerkwi w Jaworowie	—	200

Wniosek ten czyni Komisya, uwzględniając petycyę do l. 1.507 przekazaną uchwałą Wysokiego Sejmu Wydziałowi krajowemu, a na podstawie opinii konserwatorów i wniosku Wydziału krajowego.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwaliwszy wniosek p. sprawozdawcy na przyjęcie wszystkich pozycyj i wniosków Komisyi en bloc, uchwala wszystkie pozycye i wnioski Komisyi do Rubr. VI. en bloc.

Następuje:

Rubr. VII. poz. 206—213. wydatków i Rubr. IV. poz. 14—19 dochodów.

Bezpieczeństwo publiczne.

P. Stanisław Jędrzejowicz w zastępstwie sprawozdawcy p. Potoczka.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Łazarski.

Przemawia p. Michalski.

Przemawia p. Oleśnicki.

Przemawia p. Filip Włodek i stawia następującą rezolucyę.

„Sejm wzywa Rząd do wprowadzenia języka polskiego w urzędowaniu wewnętrznem i zewnętrznem żandarmeryi w ciągu roku 1906“.

Izba popiera tę rezolucyę p. Filipa Włodka.

Przemawia p. Leo i stawia następującą rezolucyę:

Wzywa się c. k. Rząd, by przy powoływaniu żołnierzy do służby policyjnej w Krakowie i we Lwowie wybierano wyłącznie ludzi do takiej służby odpowiednio ukwalifikowanych.

Izba popiera tę rezolucyę p. Leo.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Komisarz rządowy c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następującą rezolucyę:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w wschodniej Galicyi wprowadził w urzędowaniu c. k. żandarmeryi język ruski, jako urzędowy.

Izba popiera tę rezolucyę p Oleśnickiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz czyta

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

do budżetu na rok 1906.

Wydatki.

Rubr. VII. Bezpieczeństwo publiczne.

I. Kwaterunkowe żandarmeryi.

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	
Poz. 206.	Ryczałty:		
	a) Czyszczenie koszar i innych mieszkań, zapalanie lamp i dostarczanie mioteł	23.904	—
	b) Oświetlenie koszar	8.613	—

		Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
	c) Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów dla niższych stopni	125	—
	d) Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów dla żołnierzy	7.658	—
	e) Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów kuchennych	2.938	—
	f) Pranie bielizny pościelnej dla wachmistrzów rachunkowych, woźnych, żołnierzy i służących .	8.351	—
	g) Naprawa bielizny pościelnej	750	—
	h) Pranie koców zimowych i letnich, sienników i poduszek włosiennych i słomianych . .	1.999	—
	i) Świeże napełnianie i dopełnianie sienników i poduszek słomianych	4.685	—
	k) Uzupełnienie bielizny pościelnej, koców, sienników i poduszek	18.666	—
	l) Opał i oświetlenie kancelaryj oddziałowych .	6.073	—
	m) Opał i oświetlenie pomieszkań oficerów, wachmistrzów rachunkowych i woźnych . . .	11.423	—
	n) Rekwizyta kancelaryjne	797	—
	o) Rozmaite inne wydatki	1.920	—
	Razem ryczałty .	97.933	—
Poz. 207.	Najem pomieszkań i koszar	479.940	—
„ 208.	Wartość czynszowa: a) dawnego gmachu lwowskiego . . 25.872 K b) dobudowanego skrzydła do gmachu lwowskiego . . . . . . 11.486 „ c) realności w Czortkowie . . . 1.400 „	38.758	—
„ 209.	Na urządzenia nowych koszar dla utworzyć się mających posterunków	2.000	—
„ 210.	Na podwyższenie czynszów najmu i pomnożenie ilości posterunków	4.000	—
„ 211.	Na koszta administracyi i konserwacyi gmachu c. k. żandarmeryi we Lwowie i budynków w Czortkowie	6.000	—
„ 212.	Na wynagrodzenie za wodę dostarczaną z wodociągów miejskich	—	—
	Suma działu I. .	628.631	—
	II. Szupaśnictwo.		
„ 213.	Ryczałt na pokrycie wydatków szupasowych . .	40 000	—
	Suma rubryki VII. wydatków .	668.631	—

Dochody.

Rubr. IV. Bezpieczeństwo publiczne.

„ 14.	Nadwyżka od funduszu policyi krajowej. . .	4.602	—
„ 15.	Kwaterunkowe żandarmeryi	58.084	—
„ 16.	Noclegowe żandarmeryi.	94.044	—
„ 17.	Udział administracyi politycznej za kwaterunek żandarmeryi	25.856	—
„ 18.	Dochód: a) z gmachu lwowskiego dla c. k. żandarmeryi (dawnego) . . . . . . 25.872 K		

			Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
	b) z gmachu lwowskiego dla c. k. żandarmeryi (dobudowanego skrzydła) .	11.486 K		
	c) z realności dla c. k. żandarmeryi w Czortkowie.	1.400 „	38.758	
Poz. 18 a)	Dochód z czynszu za kantynę w gmachu dla c. k. żandarmeryi we Lwowie		—	—
„ 18 b)	Dochód ze sprzedaży zużytych sprzętów. . . .		1.800	—
„ 18 c)	4% odsetki od kapitału 100.000 K powstałego z zaoszczędseń z lat ubiegłych		4.000	—
„ 18 d)	Dochód z czynszów za mieszkania ponad kompetencyę		10.866	—
„ 19.	Zwroty wydatków szupasowych		12.000	—
	Suma rubryki IV. dochodów .		250.010	—

Izba uchwala bez rozprawy powyższe wydatki i dochody zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Leo:

Wzywa się c. k. Rząd by przy powoływaniu żołnierzy do służby policyjnej w Krakowie i we Lwowie wybierano wyłącznie ludzi do takiej służby odpowiednio ukwalifikowanych.

Izba uchwala bez rozprawy tę rezolucyę p. Leo.

Marszałek oznajmia, że na mocy przysługującego mu i zastrzeżonego w regulaminie prawa uznaje rezolucye pp. Filipa Włodka i Oleśnickiego w sprawie języka urzędowego w żandarmeryi za wnioski samoistne.

Następuje:

Rubr. VIII. poz. 214—232.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm uchwalić raczy wydatki na drogi jak następuje:

Rubr. VIII. Komunikacye.

I. Na drogi.

A) Koszta zarządu.

			Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
Poz. 214.	Płace inżynierów, konduktorów, rysowników i służby drogowej:			
	a) dyrektor płaca	6.400 K		
	dodatek aktywalny	960 „	7.360	—
	b) zastępca dyrektora	4.800 K		
	dodatek aktywalny	840 „		
	„ funkcyjny	800 „	6.440	—
	c) 5 inżynierów starszych, płaca po 4.800 K	24.000 K		
	dodatki aktywalne po 840 K . .	4.200 „	28.200	—
	d) 11 inżynierów I. klasy, płaca po 3.600 K	39.600 K		

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	
dodatki aktywalne:			
α) dla 5 po 720 K . . .	3.600 K		
β) „ 5 „ 600 „ . . .	3.000 „		
γ) „ 1 „ 480 „ . . .	480 „	46.680	—
e) 11 inżynierów II. klasy, płaca po 2.800 K	30.800 K		
dodatki aktywalne:			
α) dla 8 po 600 K . . .	4.800 „		
β) „ 2 „ 500 „ . . .	1.000 „		
γ) „ 1 „ 400 „ . . .	400 „	37.000	—
f) 12 inżynierów-adjunktów, płaca po 2.200 K	26.400 K		
dodatki aktywalne po 480 K . .	5.760 „	32.160	—
g) 4 praktykantów technicznych:			
dla 2 adjutum po 1.400 K . .	2.800 K		
„ 2 „ „ 1.200 „ . .	2.400 „	5.200	—
h) asystent manipulacyjny — płaca .	1.600 K		
dodatek aktywalny . . .	360 „	1.960	—
i) 10 konduktorów starszych, płaca po 1.800 K	18.000 K		
dodatek aktywalny po 300 K . .	3.000 „	21.000	—
k) 10 konduktorów I. klasy, płaca po 1.600 K	16.000 K		
dodatek aktywalny po 200 K . .	2.000 „	18.000	—
l) 10 konduktorów II. klasy, płaca po 1.400 K	14.000 K		
dodatek aktywalny po 150 K . .	1.500 „	15.500	—
m) 12 konduktorów III. kłasy, płaca po 1.200 K	14.400 K		
dodatek aktywalny po 150 K . .	1.800 „	16.200	—
n) rysownicy i dyetaryusze		2.556	—
o) 342 dróżników:			
α) sasługi		103.000	—
β) ryczałt na wynagrodzenia dla dróżników więcej zasłużonych, i zamieszkałych w okolicach gdzie panuje drożyzna . . .		—	46.000
Suma płac . .		341.256	46.000

Poz. 215. Zaliczki na płace.

Dla inżynierów i konduktorów	6.000	—

„ 216. Pięciolecia i dwulecia.

Dyrektorowi Szyszkowskiemu od 1. lutego 1906 r. 733 K, Zastępcy dyrektora: Jankowskiemu (2) po 400 K = 800 K. Inżynierom starszym po 400 K: Czaplickiemu (2) 800 K, Kinelowi (1) 400 K, Strońskiemu od 1. kwietnia 1906 r. 300 K, Biernackiemu od 1. grudnia 1906 r. 33 K. Inżynierom I. klasy po 300 K: Barancewiczowi (2) 600 K, Stojowskiemu (1) 300 K, Kesslerowi (1) 300 K, Barańskiemu od 1. kwietnia 1906 r.

		Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
	225 K, Barzykowskiemu od 1. kwietnia 1906 r. 225 K, Englowi od 1. maja 1906 r. 200 K, Czajkowskiemu od 1. grudnia 1906 r. 25 K. Inżynierom II. klasy po 200 K: Katyllowi (1) 200 K, Żebrowskiemu Tadeuszowi (1) 200 K, Ziemińskiemu (1) 200 K, Bronikowskiemu od 1. kwietnia 1906 r. 150 K, Stróżeckiemu od 1. kwietnia 1906 r. 150 K, Zinkiewiczowi od 1. grudnia 1906 r. 17 K. Inżynierom adjunktom po 120 K: Libańskiemu (1) 120 K, Żebrowskiemu Eustachemu (1) 120 K, Borowiczce (1) 120 K, Grochowi (1) 120 K. Praktykantom technicznym po 200 K: Pielechowi (3) 600 K, Jakubikowi (2) 400 K, Gołowinowi od 2. sierpnia 1906 r. 83 K, Łukawskiemu od 20. maja 1906 r. 123 K. Starszym konduktorom po 100 K: Przetockiemu (1) 100 K, Juńskiemu (1) 100 K, Lisiewiczowi (1) 100 K, Brzezińskiemu (1) 100 K, Brandtowi (1) 100 K, Laskowskiemu (1) 100 K, Komorowskiemu (1) 100 K, Holinkowskiemu (1) 100 K. Konduktorom I kl. po 100 K: Mikusińskiemu (1) 100 K, Dąbrowskiemu (1) 100 K, Stronczakowi (1) 100 K, Bilińskiemu (1) 100 K, Gackiemu (1) 100 K, Bergerowi od 1. maja 1906 r. 67 K. Konduktorom II. klasy po 100 K: Czajkowskiemu (1) 100 K, Baranowi (1) 100 K. Konduktorom III. klasy po 100 K: Wojtowiczowi od 1. grudnia 1906 roku 8 K, Farbowskiemu od 1. grudnia 1906 roku 8 K, Podlewskiemu od 1. grudnia 1906 roku 8 K, Łopatyńskiemu od 1. grudnia 1906 r. 8 K	9.143	—
Poz. 216 a)	Na podwyższenie dodatków aktywalnych dla urzędników Oddziału techniczno drogowego we Lwowie, tudzież uregulowanie pięcioleci i czteroleci . .	9.370	—
„ 217.	Dodatki osobiste: Dla inżyniera I. klasy Antoniego Barancewicza .	600	—
„ 218.	Ryczałty:		
	a) na obowiązkowe objazdy dróg krajowych:		
	1. dla 12 inżynierów okręgowych . 13.600 K		
	2. „ 42 konduktorów . . 22.682 „	36.282	—
	b) na pomieszczenie biura okręgowego:		
	1. dla inżyniera w Krakowie . 240 K		
	2. „ 9 inżynierów okręgowych po 120 K . . . . . . 1.080 „	1.320	—
	c) na przybory kancelaryjne:		
	1. dla 10 inżynierów okręgowych po 96 K . . . . . . 960 K		
	2. dla 42 konduktorów po 32 K . 1.344 „	2.304	—
		39.906	—

		Zzyczajne	Nadzwycz,
		koron	
Poz. 219.	Remuneracye i zapomogi dla urzędników i sług .	7.000	—
„ 220.	Instrumenty, wzory, naczynia i przybory rysunkowe. Naprawa, sprawienie i uzupełnienie . . .	9.000	—
„ 221.	Koszta komisyjne dla inżynierów, konduktorów i komisyj nadzwyczajnych	17.800	—
„ 222.	Koszta kursu praktycznego dla konduktorów drogowych	10.500	—
„ 223.	B) Nowe budowy i rekonstrukcye dróg.		
	a) Koszta rekonstrukcyi dróg krajowych i koszta budowy większych mostów	—	170.000
	b) Na budowę mostu na Dniestrze w Haliczu II. rata	—	100.000
	c) Na budowę mostu na Dunajcu pod Zbyszycami I. rata	—	100.000
	d) Na ukończenie drogi krajowej Lwów-Stojanów I. rata	—	20.000
		—	390.000
	C) utrzymanie dróg krajowych.		
„ 224.	Koszta utrzymania dróg krajowych długości 1829 km	900.000	—
„ 225.	D) Zasiłki.		
	a) Na bezzwrotne zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych	920.000	—
	b) Na zasiłki dla powiatów, na utrzymanie i naprawę dróg powiatowych i gminnych w myśl §. 28. ustawy drogowej, *stały roczny zasiłek* .	120.000	—
	c) Ze subwencyi c. k. Rządu na budowę drogi Dobrosin-Magierów-Niemirów-Hruszów (obacz Rubr. V. dochodów poz. 25)	—	25.000
„ 226.	Na utrzymanie i budowę dojazdów kolejowych .	80.000	—
„ 227.	Dotacya dla funduszu pożyczkowego drogowego na pożyczki bezprocentowe dla Wydziałów powiatowych na budowę dróg (przez lat 15) VIII. rata . .	—	40.000
		1,120.000	65.000
	E) Wydatki na myta.		
„ 228.	Koszta utrzymania i budowy demków mytniczych .	7.000	—
„ 229.	Koszta komisyjne i ogłoszenia licytacyi . . .	2.700	—
„ 230.	Podatki i ekwiwalenta od własności funduszu drogowego	1.300	—
„ 231.	Przerwy z powodu wypadków elementarnych . .	300	—
		11.300	—
„ 232.	F) Pensye i zaopatrzenia.		
	1. Raciborski Ludwik, emerytowany nadinżynier .	6.490	—
	2. Świtkowski Mieczysław, emeryt. starszy inżynier	3.952	—
	3. Pintowski Felicyan j. w..	4.256	—
	4. Jodłowski Stanisław, emerytowany inżynier .	3.897	—
	5. Baczyński Ferdynand, emerytowany konduktor	988	—
	6. Darowski Stanisław, emerytowany konduktor .	460	—
	7. Dybowski Tadeusz, emerytowany konduktor .	1.024	—
	8. Reicher Stanisław, emerytowany konduktor .	1.092	—

			Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
9.	Rieger Karol, emerytowany konduktor . .		1 008	—
10.	Skwarczyński Jan, emerytowany konduktor .		962	—
11.	Widy Feliks, emerytowany konduktor . .		800	—
12.	Korycki Mieczysław, emerytowany konduktor .		1.824	—
13.	Kwiatkowski Zygmunt, b. konduktor, stałe zaopatrzenie		400	—
14.	Reuttowa Marya, wdowa po dyrektorze	2.400 K		
	i dla syna Leona do 14. kwietnia 1907	480 „	2.880	—
15.	Niewiadomska Sabina, wdowa po inżynierze .		700	—
16.	Grzegorzewska Helena, j. w.		1.800	—
17.	Łatkowska Karolina, j. w.		800	—
18.	Łuniewska Natalia j. w.		700	—
19.	Baranowska Agusta, j. w. pensya .	1.200 K		
	i dla dzieci: Maryi Antoniny do 29. maja 1907	120 „		
	i Jana do 8. października 1915 .	120 „	1.440	—
20.	Bieńkowska Stanisława j. w. . .	1.400 K		
	i dla syna Tadeusza z rocznych 140 K do 16. lutego 1906	18 „	1.418	—
21.	Brochocka Joanna, j. w. . . .	1.400 K		
	i dla syna Romana do 4. lipca 1915	280 „	1.680	—
22.	Jawornikowa Marya, j. w. . .	1.000 K		
	i dla dzieci: Janiny do 28. marca 1920	200 „		
	Heleny do 8. maja 1921 . . .	200 „		
	Stefanii Zofii do 19. sierpnia 1923 .	200 „	1.600	—
23.	Zielińska Katarzyna, j. w. . .	1.000 K		
	i dla syna Tadeusza do 9. marca 1910	100 „	1.000	—
24.	Jeziorańska Natalia, wdowa po funkcyonaryuszu technicznym, dożywotni dar z łaski . .		600	—
25.	Chrzanowska Ignaca, j. w.		600	—
26.	Zielińska Marya, sierota po inżynierze, zaopatrzenie dożywotnie		100	—
27.	Kurniewiczówna Aldona Ewa, sierota po emer. inżynierze do 14. października 1906. . .		550	—
28.	Dziakiewicz Bertold, sierota po śp. konduktorze, zaopatrzenie do 27. czerwca 1906. . . .		32	—
29.	Grzymalina Melania, wdowa po konduktorze .		500	—
30.	Hrankowska Julia, j. w..		440	—
31.	Hlawaty Józefa, j. w.		600	—
32.	Hryniewicz Emilia, j. w..		650	—
33.	Helferowa Anna, j. w.		520	—
34.	Rząśnicka Helena, j. w.		650	—
35.	Szeliska Laura, j. w. dożywocie . . .		334	—
36.	Chodorowska Leokadya j. w.		200	—
37.	Chamcowa Anna, j. w.		800	—
38.	Podbielska Anna, j. w.		900	—
39.	Borzęcka Marya, j. w.		500	—

				Zwyczajne	Nadzwycz.
				koron	
Poz. 232.	40.	Baumanowa Jadwiga, j. w. . .	800 K		
		i dla dzieci: Bronisławy Heleny do 14. sierpnia 1915	160 K		
		Jadwigi Wincentyny do 10. marca 1917	160 „		
		Tadeusza Mieczysława do 18. października 1918	160 „		
		Wandy Maryi do 20. lutego 1920 .	160 „		
		i Józefy Zuzanny do 11. sierpnia 1925	160 „	1.600	—
	41.	Hausnerowa Franciszka, wdowa po konduktorze	800 K		
		dla dzieci: Romana Marcina do 11. listopada 1907	160 „		
		Eugeniusza Maryana do 25. czerwca 1911	160 „	1.120	—
	42.	Schönthalerowa Michalina, j. w. .	800 K		
		dla dzieci: Maryi do 15. czerwca 1908	160 „		
		Bernardy do 20. maja 1921 . .	160 „	1.120	—
	43.	Van-Roy Aniela, j. w. . . .	800 K		
		dla syna Rudolfa Jana do 10. lipca 1911	160 „	960	—
	44	Żukowska Wiktorya, j. w. . .	800 K		
		dla syna Romana do 18. marca 1911 .	124 „	924	—
	45.	Rachwalski Jan, b. drożnik, zaopatrzenie. .		180	—
	46.	Dziedzic Jan, j. w.		180	—
	47.	Harasym Jan, j. w.		189	—
	48.	Kamiński Jan, j. w.		150	—
	49.	Malik Jan, j. w.		150	—
	50.	Rzeszotko Jędrzej		120	—
	51.	Tyz Onufry, j. w.		90	—
	52.	Gabryś Wojciech, j. w.		150	—
	53.	Dobosz Jan, j. w.		132	—
	54.	Zajączkowski Franciszek, j. w. . . .		180	—
	55.	Michalski Tomasz, j. w.		195	—
	56.	Opach Józef, j. w.		168	—
	57.	Kaliński Jan, j. w.		140	—
	58.	Kondecki Józef, j. w.		128	—
	59.	Turczyniak Jurko, j w.		142	—
	60.	Sowiński Grzegorz, j. w.		178	—
	61.	Mazur Michał, j. w.		151	—
	62.	Majocha Kazimierz, j. w.		67	—
	63.	Duchowicz Jacko, j. w.		178	—
	64.	Klak Józef, j. w.		151	—
	65.	Kardasz Seńko, j. w.		195	—
	66.	Nowak Jan, j. w.		161	—
	67.	Leszczyszyn Sawa, j. w.		106	—
	68.	Pesyk Stefan, j. w.		167	—
	69.	Dańko Józef, j. w.		151	—
	70.	Kułaj Bazyli, j. w.		184	—
	71.	Radowicki Jan, j. w.		178	—

			Zwyczajne.	Nadzwycz.
			koron	
Poz. 232.	72.	Soroka Jan, j. w.	151	—
	73.	Kozak Hawryło, j. w.	173	—
	74.	Krawczyszyn Dymitr, j. w.	178	—
	75.	Miekisz Walenty, j. w.	117	—
	76.	Schmal Józef, j. w.	112	—
	77.	Junik Piotr, j. w.	67	—
	78.	Szpaler Ignacy, j. w.	89	—
	79.	Ziembowicz Stanisław, j. w.	122	—
	80.	Popów Prokop, j. w.	134	—
	81.	Faliński Paweł, j. w.	161	—
	82.	Łupinosowa Marya, wdowa po dróżniku, j. w.	151	—
	83.	Pocałun Jędrzej, b. dróżnik, zaopatrzenie .	183	—
	84.	Grochowski Jan, j. w.	167	—
	85.	Oksiński Józef, emerytowany inżynier II. kl. .	2.800	—
	86.	Baranowska Augusta, wdowa po inżynierze jednorazowo	—	100
	87.	Niewiadomska Sabina, j. w.	—	180
	88.	Łuniewska Natalia, j. w.	—	100
	89.	Baczyński Ferdynand, emerytowany konduktor, j. w.	—	100
	90.	Van-Roy, wdowa po konduktorze, j. w. . .	—	200
	91.	Gering Julia, córka po konduktorze, j. w. .	—	200
	92.	Ilczuk Marya, wdowa po drożniku, j. w. .	—	60
	93.	Ryczkowa Marya, j. w.	—	60
		Razem . .	63.731	1.000
		Suma wydatków na drogi .	2,545.612	502.000
			3,047.612	

Tem samem załatwione są petycye L. 2.078 Anieli Van-Roy, L. 1.738 Natalii Łuniewskiej, L. 1.980 Zofii Biegańskiej, L. 2.268 Ferdynanda Baczyńskiego, L. 1.638 Maryi Ryczkowej, L. 7.052 Maryi Ilczuk, L. 1.755 Sabiny Koczowskiej, L. 2.055 Augusty Baranowskiej, L. 1.623 Julii Gering.

Petycye L. 2.777 Tatianny Kikty i L. 1.934 Elżbiety Tworowskiej odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia z funduszu dyspozycyjnego.

Nad petycyą L. 2.079 Anieli Van-Roy przechodzi Sejm do porządku dziennego. — Marszałek otwiera rozprawę szczegółową.

Przemawia p. Leo do poz. 216a) i stawia następującą rezolucyę:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by wziął pod rozwagę sprawę podwyższenia dodatku aktywalnego urzędników krajowych w Krakowie do wysokości dodatku aktywalnego urzędników krajowych we Lwowie i złożył o tem sprawozdanie na następnej sesyi sejmowej."

Izba popiera tę rezolucyę p. Leo.

Przemawia p. Stapiński i stawia formalny wniosek na odroczenie posiedzenia.

Marszałek oznajmia, że zastosuje się do życzenia wnioskodawcy, zastrzega się jednak, że nie może wziąć na siebie odpowiedzialności za niezałatwienie wszystkich spraw, których załatwienia Izba sobie życzy — jeżeli Izba z jednej strony nie

chce dłużej jak parę godzin pozostać w komplecie a z drugiej żąda się konstatowania, że Izba nie jest w komplecie.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 6ej wieczór.

Przerwa posiedzenia godzina 2ga minut 20 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 22. listopada 1905.

Początek godzina 6 minut 25 wieczorem.

Marszałek skonstatowawszy dostateczną liczbę posłów, otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Następuje rozprawa szczegółowa nad Rubr. VIII. Wydatki na komunikacye.

Przemawia p. Stapiński i stawia następujący wniosek:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przygotowanie i przedłożenie na najbliższą sesyę sejmową w roku 1906 projektu nowej ustawy drogowej, znoszącej osobiste prestacye w naturze dla dróg gminnych świadczone, a wprowadzającej świadczenia pieniężne w stosunku do opłacanych podatków bezpośrednich."

Izba popiera ten wniosek p. Stapińskiego.

Przemawia Członek Wydziału krajowego p. Dąmbski.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy szczegółowej na wniosek sekretarza p. Mycielskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp.: Mieczysław Urbański i Korol.

Przemawia zapisany do głosu p. Mieczysław Urbański.

Przemawia zapisany do głosu p. Korol.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala Rubr. VIII. poz. 214—232 zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz powyższe wnioski Komisyi.

Marszałek wyjaśnia wniosek p. Stapińskiego i otwiera rozprawę nad tym wnioskiem.

Przemawia p. Mieczysław Urbański i wnosi na odesłanie wniosku p. Stapińskiego do Komisyi drogowej.

Izba popiera ten formalny wniosek p. M. Urbańskiego.

Przemawia p Stapiński.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Przemawia p. Stojałowski i wnosi dodatek do formalnego wniosku p. M. Urbańskiego tej treści, aby Komisya drogowa przedłożyła ustne sprawozdanie o wniosku p. Stapińskiego jeszcze w tej sesyi.

Przemawia p. Mieczysław Urbański.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala formalny wniosek p. M. Urbańskiego na odesłanie wniosku p. Stapińskiego do Komisyi drogowej, a oddzielnie odrzuca dodatkowy wniosek p. Stojałowskiego aby Komisya przedłożyła ustne sprawozdanie o wniosku p. Stapińskiego jeszcze w tej sesyi.

Marszałek odczytuje rezolucyę p. Leo:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by wziął pod rozwagę sprawę podwyższenia dodatku aktywalnego urzędników krajowych w Krakowie do wysokości dodatku aktywalnego urzędników krajowych we Lwowie i złożył o tem sprawozdanie na następnej sesyi sejmowej."

Izba bez rozprawy uchwala tę rezolucyę p. Leo.

Następuje:

Rubr. VIII. wydatków. (Komunikacya).

Dział II. Na koleje żelazne.

Pozycye 233—249.

Sprawozdawca p. Leo.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Wydatki za koleje żelazne, Rubr. VIII. Dział II. jak następuje:

II. Na koleje żelazne.

Koszta zarządu.

		Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
Poz. 233. Płace i emolumenta etatowe:			
a) dyrektor, płaca	6.400 K		
dodatek aktywalny . . .	960 „	7.360	—
b) zastępca dyrektora, płaca . .	4.800 K		
dodatek aktywalny . . .	840 „		
dodatek funkcyjny . . .	800 „	6.440	—
c) 2 starszych inżynierów, płaca po 4.800 K	9 600 K		
dodatek aktywalny po 840 K .	1.680 „	11.280	—
d) 2 inżynierów I. klasy, płaca po 3.600 K	7.200 K		
dodatek aktywalny po 720 . .	1.440 „	8.640	—
e) 3 inżynierów II. klasy, płaca po 2.800 K	8.400 K		
dodatek aktywalny po 600 K .	1.800 „	10.200	—
f) 4 inżynierów adjuntów, płaca po 2.200 K	8.800 K		
dodatek aktywalny po 480 K .	1.920 „	10.720	—
g) referent administracyjny, płaca .	4.800 K		
dodatek aktywalny . . .	840 „	5.640	—
h) sekretarz, płaca	4 800 K		
dodatek aktywalny . . .	840 „	5.640	—
i) adjunt konceptowy, płaca . .	2.800 K		
dodatek aktywalny . . .	600 „	3.400	—
k) koncepista, płaca	2.200 K		
dodatek aktywalny . . .	480 „	2.680	—
l) konsulent dla spraw taryfowych i komercyonalnych, płaca . .	3.600 K		
dodatek aktywalny . . .	720 „	4.320	—
m) adjunkt rachunkowy, płaca . .	2.800 K		
dodatek aktywalny . . .	480 „	3.280	—
n) oficyał rachunkowy, płaca . .	2.200 K		
dodatek aktywalny . . .	360 „	2.560	—
o) asystent rachunkowy, płaca . .	1.600 K		
dodatek aktywalny . . .	360 „	1.960	—

Poz.		Kwota	Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
	p) adjunkt administracyjno-manipulacyjny, płaca	2.800 K		
	dodatek aktywalny . . .	480 „	3.280	—
	r) inspicyent rysownik, płaca . .	1.600 K		
	dodatek aktywalny . . .	360 „	1.960	—
	s) asystent manipulacyjny, płaca .	1.600 K		
	dodatek aktywalny . . .	360 „	1.960	—
	t) woźny, płaca	1.000 K		
	dodatek aktywalny . . .	250 „		
	na ubiór	100 „	1.350	„
	Suma płac . .		92.670	—
	Dodatki pięcioletnie.			
Poz. 234.	1. Zastępcy dyrektora Motylewskiemu od 15. lutego 1906 z rocznych 400 K	350 K		
	2. Starszemu inżynierowi (1) Machalskiemu rocznie	400 „		
	3. Inżynierowi II kl. Filippiemu Stanisławowi od 1 kwietnia 1906 roku z rocznych 200 K . . .	150 „		
	4. Inżynierowi-adjunktowi Ruebenbauerowi od 1. kwietnia 1906 z rocznych 160 K	120 „		
	5. Sekretarzowi (1) Skwarczyńskiemu rocznie	400 „		
	6. Adjunktowi konceptowemu Czołowskiemu od 1. marca 1906 z rocznych 200 K	167 „		
	7 Konsulentowi dla spraw komercyalnych Chodkiewiczowi (1) rocznie .	400 „		
	8. Inspicyentowi rysownikowi Grabowiczowi (1) rocznie . . .	100 „		
	9. Asystentowi manipulacyjnemu Salutryńskiemu (1) . . .	100 „		
	10. Woźnemu Stroblowi (1) . .	60 „	2.247	—
„ 234 a)	Na podwyższenie dodatków aktywalnych, tudzież uregulowanie pięcioleci i czteroleci urzędników biura kolejowego		6.358	—
	Dodatki osobiste.			
„ 235.	1. Dyrektorowi Kułakowskiemu rocznie	6 000 K		
	2. Bronisławowi Chodkiewiczowi, konsulentowi dla spraw taryfowych i komercyalnych	400 „	6.400	—
	Zaliczki na płace.			
„ 236.	Dla urzędników		2 500	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	
	Zasługi.		
Poz. 237.	Dwóch stróżów po 600 K	1 200	—
	Remuneracye i zapomogi.		
„ 238.	a) Rzecznik prawny za zastępstwo . . .	2.000	—
	b) Dla urzędników i funkcyonaryuszów . .	2.000	—
		4.000	—
	Pensye i zaopatrzenia.		
„ 239.	a) Zaleska Felicya, wdowa po dyrektorze, pensya wdowia . . . 2.400 K; dla dzieci: Stanisława do 14. lutego 1913 i Feliksa do 21. sierpnia 1916 po 480 K . . . . . . 960 „	3.360	—
	b) Paszkowska Leonia, wdowa po referencie administracyjnym, pensya wdowia . . .	1.800	—
	c) Wnękiewiczowa Franciszka, wdowa po funkcyonaryuszu Biura kolejowego, stały dar z łaski	400	—
	d) Bobrowska Walentyna, wdowa po inżynierze, jednorazowo	—	200
	e) Langnerowa Marya, wdowa po prowizorycznym urzędniku administracyjnym biura kolejowego, jednorazowo	—	500
		5.560	700
	Instrumenty, przybory rysunkowe, wzory i sprzęty.		
„ 240.	Naprawa, uzupełnienie i sprawienie . .	2.400	—
	Koszta komisyjne.		
„ 241.	a) dla urzędników i funkcyonaryuszów: α) w sprawach funduszu krajowego 10.000 K; β) zaliczkowo w sprawach Towarzystw kolejowych . . 25.000 „	35.000	—
	b) dla członków krajowej Rady kolejowej . .	1 500	—
		36.500	—
„ 242.	Na badanie techniczne i komercyalne nowo zgłoszonych projektów kolejowych	—	6.000
„ 243.	Koszta zakupna dzieł i czasopism fachowych, oraz map i planów	1.480	—
	Koszta kancelaryjne.		
„ 244.	Druki, portorya, inseraty, przybory kancelaryjnei tp. wydatki	4.000	—
„ 245.	Koszta utrzymania personalu nieetatowego . .	—	23.814
„ 246.	Wynagrodzenie za roboty akordowe, uskuteczniane przez obcych funkcyonaryuszów	6.250	—

	Zwyczajne	Nadzwycz.
	koron	
Utrzymanie lokaiu na biuro.		
Poz. 247. a) Koszta najmu lokalu wraz z podatkiem wodociągowym	6.250	—
b) Opał i oświetlenie	1.600	—
	7.850	—
Suma kosztów zarządu . .	179.415	30.514
„ 248. Dotacya dla funduszu kolejowego na cele budowy kolei lolalnych, VIII. rata po myśli uchwały Wys. Sejmu z dnia 17. marca 1899 przez lat 71 . .	750.000	—
„ 249. Subwencya dla c. k. Rządu na budowę kolei od stacyi Pałahicze do Tłumacza, XV (ostatnia) rata, po myśli uchwały Wysokiego Sejmu z d. 28. listopada 1890 przez lat 95	—	4.000
Suma wydatków na koleje żelazne .	929.929	34.514
Ogólna suma działu II. na koleje żelazne . .	963.929	

Tem samem załatwione zostają petycye: Wnękiewiczowej Franciszki do L. 2.307, Langnerowej Maryi do L. 2.365 i Bobrowskiej Walentyny do L. 3.500.

Izba uchwala bez rozprawy Rubr. VIII. poz. 233 - 249 wyd. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Następuje:

Rubr. IX. poz. 250—268.

Budowy wodne i melioracye.

Sprawozdawca p. Rutowski.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Bobrzyński i stawia następującą rezolucyę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą rezolucyę:

Wnioski p. Oleśnickiego przekazuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem, aby zbadawszy je dokładnie w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem, postarał się jak najrychlej o niezbędne w tym kierunku uzupełnienie rozporządzenia wykonawczego do ustawy krajowej z dnia 18. września 1901; nr. 103 Dz. u. kr. i o tem Sejmowi zdał sprawę.

Izba popiera tę rezolucyę p. Bobrzyńskiego.

Przemawia p. komisarz rządowy c. k. wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Przemawia p. Oleśnicki.

Przemawia p. Kramarczyk.

Marszałek wyjaśnia rezolucyę p. Bobrzyńskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić budżet. Rubr. IX. „Budowy wodne i melioracye“ według następującego szczegółowego preliminarza:

Rubr. IX. Budowy wodne i melioracye.

A. Biuro melioracyjne i studya przygotowawcze.

Poz. 250. Płace urzędników utrzymanie ekspozytur i stypendya:			
a) Dyrektor biura:			
płaca	6.400 K		
dodatek aktywalny	960 „	7.360	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	
b) zastępa dyrektora:			
płaca	4.800 K		
dodatek aktywalny	840 „		
„ osobisty	800 „	6.440	—
c) 12 starszych inżynierów:			
płace po 4.800 K	57.600 K		
dodatki aktyw. po 840 K . . .	10.080 „		
	67.680 K		
Z tego pokryją fundusze budowy, płace i dodatki aktywalne 2 starszych inżynierów po 5.640 K . . .	11.280 „	56.400	—
d) referrent administracyjno-prawny:			
płaca	4.800 K		
dodatek aktywalny	840 „	5.640	—
e) 12 inżynierów I. klasy:			
płace po 3.600 K	43 200 K		
dodatki aktywalne:			
dla 8 inżynierów we Lwowie po 720 K	5.760 „		
dla 3 inżynierów w Tarnowie, Stanisławowie, Jarosławiu po 600 K .	1.800 „		
dla 1 inżyniera w Jaśle . . .	480 „		
Razem .	51.240 K		
Z tego pokryją fundusze budowy pobory 3 inżynierów po 4.320 K .	12.960 „	38.280	—
f) 14 inżynierów II. klasy:			
płace po 2.800 K	39.200 K		
dodatki aktyw. po 600 K . .	8.400 „		
Razem .	47.600 K		
Z tego pokryją fundusze budowy, pobory 11 inżynierów po 3.400 K .	37.400 „	10.200	—
g) 14 inżynierów-adjunktów:			
płace po 2.200 K	30.800 K		
dodatki aktyw. po 480 K . . .	6.720 „		
Razem .	37.520 K		
Z tego pokryją fundusze budowy, pobory 11 inżynierów-adjunktów po 2.680 K	29.680 „	8.040	—
h) 2 praktykantów technicznych:			
adjuta po 1.400 K		2.800	—

i) dodatki pięcioletnie:
dla dyrektora Andrzeja Kędziora (2) po 800 K razem 1.600 K, zastępcy dyrektora Józefa Jankowskiego (2) po 400 K razem 800 K, sekretarza Leopolda Brąglewicza (2) po 400 K razem 800 K; dla starszych inżynierów po 400 K: dla Dr. Jana Blautha (1) 400 K, Stanisława Szcze-

			Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
Poz. 250.		pannowskiego (1) 400 K, Pawła Dyrdonia (1) 400 K, Jana Hapanowicza (1) 400 K, Franciszka Vetulaniego (1) 400 K; dla inżynierów I. klasy po 300 K: dla Ferdynanda Hilbrichta (2) 600 K, Józefa Gryzieckiego (1) 300 K, Stanisława Ruebenbauera (I) 300 K, dla Maksymiliana Czernika pierwszy od 16. stycznia 1906 w kwocie 288 K; dla inżynierów II. klasy po 240 K; dla Sylwerego Strzelbickiego pierwszy od 23. kwietnia 1906 w kwocie 165 K; dla inżynierów-adjunktów po 200 K; dla Henryka Smulikowskiego, pierwszy od 9. listopada 1906 w kwocie 29 K	6.882	—
	k)	dodatki osobiste: dla 2 inżynierów I klasy po 400 K . . .	800	—
	l)	dyetaryusze: 2 dyetaryuszy w biurze centralnem po 4 K 2.920 K; ryczałt na rysownika ekspozytury w Krakowie . . . . . 960 „	3.800	—
	m)	utrzymanie ekspozytur i biur inżynierów sekcyjnych dla konserwacyi robót publicznych: ekspozytury: w Krakowie . . . . 1.500 K; w Jaśle . . . . . . 800 „; w Tarnowie, Jarosławiu i Stanisławowie po 700 K . . . 2.100 „; Razem . . 4.400 K; biuro 1 inżyniera sekcyjnego dla konserwacyi . . . . . 500 „	4.900	—
	n)	Ryczałt na wyrównanie różnic między poborami urzędników Wydziału krajowego a urzędnikami rządowymi 2.235 K; 2) podwyższenie dodatku aktywalnego do 80% dodatku przez urzędników rządowych pobieranego . 5.680 K	7 915	—
	o)	stypendya dla 1 słuchacza wydziału inżynieryi na 2 miesiące po 60 K	120	—
		Suma pozycyi 250 .	159.657	—
„ 251.		Utrzymanie służby dozorców melioracyjnych i wynagrodzenie 64 dozorców i 23 ukończonych uczniów przez 5 miesięcy zimowych przy pracach biurowych (11 starszych dozorców po 90 K, 53 dozorców po 60 K i 23 ukończonych uczniów po 50 K miesięcznie	26.600	—
„ 252.		Zaliczki na płace dla inżynierów i dozorców melioracyjnych	2.000	—
„ 253.		Remuneracye i zapomogi dla inżynierów i dozorców melioracyjnych	6.000	—

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			koron	
Poz. 254.	Pensye i zaopatrzenia:			
	a) Biegański Antoni, emerytowany inżynier-adjunkt	848 K		
	b) Misiakiewicz Julian, emerytowany inżynier II. kl.	1.120 „		
	c) Gedlowa Marya, wdowa po inżynierze I. kl.	1.400 „		
	d) Chrząszczewska Marya, dowa po starszym inżynierze, pensya wdowia . . . . 1.800 K i dodatek na wychowanie syna Konrada . 360 „	2.160 „	5.528	—
„ 255.	Sprawienie, uzupełnienie i naprawa narzędzi, oraz zakupno wzorów i potrzeb rysunkowych . .		8.000	—
„ 256.	Na utrzymanie kursu praktycznego dozorców drenarskich		3.667	—
„ 257.	Zasiłek krajowy dla galicyjskiego oddziału państwowego biura hydrograficznego		16.000	—
„ 258.	Na zdjęcia i projekty:			
	a) dla publicznych robót melioracyjnych (w myśl uchwały sejmowej z 27. września 1882) . . .	30.000 K		
	b) dla melioracyj prywatnych (w myśl uchwały sejmowej z 6. kwietnia 1892)	35.000 „		
	c) dla uzyskania sił wodnych . .	5.000 „	70.000	—
„ 259.	Koszta komisyjne:			
	a) z powodu inspekcyi robót przez c. k. Rząd prowadzonych (potoków górskich i kanałów)	2.000 K		
	b) z powodu konserwacyi publicznych robót melioracyjnych . . .	3.000 „	5.000	—
	Suma działu A. .		302.452	—
	B. Wykonanie budowli wodnych.			
„ 260.	$12^1/_2$% datek krajowy na oprocentowanie i umorzenie obligów mających się emitować przez państwo, na budowę kanałów spławnych (w myśl ustawy z dnia 2. marca 1904 r. Dz. u. kr. Nr. 36) . .		—	—
„ 261.	III. rata annuitetowa na umorzenie pożyczki 7,000.000 K zaciągniętej na pokrycie 40% datku kraju do kosztów regulacyi rzek kanałowych (w myśl ustawy z dnia 22. stycznia 1904 r. Dz. u. kr. Nr. 23)		18.047	—
„ 262.	40% dodatek kraju do kosztów regulecyi 12 rzek kanałowych w I. okresie budowy w myśl sprawozdania Wydziału krajowego z dnia 9. września 1904 LW. 89.093/8.602		773.600	—
„ 263.	II. rata annuitetowa na umorzenie pożyczki 6,150.000 K zaciągniętej na pokrycie datków kraju na systematyczną regulacyę rzek karpackich (w myśl ustawy z dnia 25. stycznia 1905 Dz. u. kr. Nr. 22) . .		33.550	—

			Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
Poz. 264.	Na systematyczną regulacyę rzek karpackich (wydatek ten pokryty pożyczką wstawia się do dochodów):			
	a) na regulacyę Biały z dopływami i uzupełnienie obwałowania prawego brzegu Dunajca XV. rata (ostatnia)	86 634 K		
	b) na regulacyę Dniestru między Rozwadowem a Żurawnem XIV. rata (z 15-lecia)	85.334 „		
	c) na regulacyę górnego Dniestru z dopływami VIII. rata (z 28-lecia) .	131.428 „		
	d) na regulacyę Soły VII rata (z 18-lecia)	79 556 „		
	e) na regulacyę Łomnicy VII. rata (z 24-lecia)	79.616 „	462.568	—
„ 264 a)	Na regulacyę Prutu od Śniatyna do granicy bukowińskiej II. rata 12½% zasiłku krajowego (z 5 lecia)		14.050	—
„ 265.	Na popieranie przedsiębiorstw melioracyjnych (na zasadzie ustawy z 30. czerwca 1884 Dz. p. p. Nr. 116):			
	a) na zabudowanie potoków górskich w dorzeczu Dniestru, XI. rata (z 15-lecia)	40.400 K		
	b) na uzupełnienie regulacyi Nowego Brnia z dopływami, VIII. rata (ostatnia)	31.950 „		
	c) na obwałowanie lewego brzegu Wisły między Krakowem a granicą państwa, VII. rata (z 8-lecia) .	43.548 „		
	d) na uzupełnienie obwałowania prawego brzegu Wisły między Podgórzem a Niepołomicami, VI. rata (ostatnia)	33.066 „		
	e) na regulacyę potoku Pustej (Radosławki) z dopływami, V. rata (z 10-lecia)	33.280 „		
	f) na regulacyę potoków: Sołotwy i Rokitny II. rata . . .	— „		
	g) na regulacyę rzeki Łęgu w powiatach: Niżańskim i Kolbuszowskim V. rata, (z 8-lecia) . . .	30.000 „		
	h) na obwałowanie Wisły między Dunajcem a Nowym Brniem w powiecie Dąbrowskim, IV. rata (z 11 lecia)	90.000 „		
	i) na obwałowanie Wisły od Niepołomic do ujścia Raby, III. rata (z 15-lecia)	92.832 „		
	k) na obwałowanie Wisły od ujścia Raby do Woli rogowskiej, III. rata (z 20-lecia)	90.000 „		
	l) na umorzenie 4% pożyczki 150.000 K zaciągniętej na pokrycie I. raty 50%			

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			koron	
Poz. 265.	zasiłku krajowego, na podwyższenie wałów nadwiślańskich od ujścia Białuchy do granicy państwa i od Podgórza do do Niepołomic, tudzież na obwałowanie lewego brzegu Wisły od stacyi kolejowej w Grzegórzkach do ujścia Białuchy, III. rata na kapitał 15.000 K, a 4.800 K na odsetki	19.800 K		
	m) na regulacyę potoku Błotni z dopływami, II. rata (z 14-lecia) . .	36.800 „		
	n) na kolmatacyę bagien naddniestrzańskich, II. rata (z 19-lecia) . .	80.000 „		
	o) na regulacyę rzeki Wereszycy z dopływami, I. rata (z 10-lecia) . .	81.600 „		
	p) na regulacyę górnej Trześniówki z dopływami, I. rata (z 10-lecia) .	70.000 „		
	r) na osuszenie bagien Rzemieńskich, I. rata (z 4-lecia) . . .	25.333 „	798.609	—
„ 266.	Na konserwacyę publicznych robót melioracyjnych:			
	a) regulacyi Trześniówki . . .	1.000 K		
	b) regulacyi Łęgu	1.500 „		
	c) regulacyi Przegnojówki . . .	1.000 „		
	d) zabudowań potoków górskich w dorzeczu Skawy do r. 1910 . .	1.000 „		
	e) regulacyi Krzemienicy . .	2.500 „		
	f) regulacyi Gniłej Lipy (sekcyi górnej)	500 „		
	g) regulucyi Złotej Lipy . . .	1.000 „		
	h) regulacyi potoku Dumnego . .	750 „		
	i) obwałowania Wisły i Sanu w powiecie tarnobrzeskim . . .	4 500 „		
	k) obwałowania lewego brzegu Dunajca od ujścia Więckówki do mostu kolejowego w Bogumiłowicach . .	500 „		
	l) obwałowania lewego brzegu Dunajca od mostu kolejowego w Bogumiłowicach do Biskupic radłowskich .	500 „	14.750	—
„ 267.	Na popieranie mniejszych robót melioracyjnych (w myśl uchwały sejmowej z dnia 26. listopada 1889):			
	a) na konserwacyę osuszenia bagien Rudnickich (do roku 1908) . .	2.800 K		
	b) na konserwacyę osuszenia bagien Stojanowskich (do roku 1914) .	1.200 „		
	c) na konserwacyę osuszenia bagien Oleskich (do roku 1925) . .	1.000 „		
	d) na drenowanie gruntów włościańskich VI. rata (z 10-lecia) . .	80.000 „		

			Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
Poz. 267.	e) na regulacyę potoku Szkła pod Łazami i Charytanami (III. rata ostatnia)	6 389 K		
	f) na zabudowanie potoku Psarka w powiecie chrzanowskim, II. rata (ostatnia)	17 300 „		
	g) na zabudowanie potoków Narbutówki i Gościbki w pow. myślenickim, II. rata (z 3-lecia) . . .	12.100 „		
	h) na zabudowanie potoku Łopusznianki w gminie Łopuszna (powiat Nowy Targ), II. rata (ostatnia) .	17.250 „		
	i) na zabudowanie potoku Czerwonego w gminie Grybów, II. rata (z 3-lecia)	7.050 „		
	k) na zabudowanie potoku Dąbrówka (powiat Nowy Sącz), I. rata (z 2-lecia)	8.929 „		
	l) na regulacyę potoku Mikoszki w Rzeszowie, I. rata (z 5 lecia) . .	6.432 „		
	m) na osuszenie gruntów w gminie Bojanice, I. rata (z 3-lecia) . .	12.000 „		
	n) na regulacyę Strwiąża pod Czaplami	5.900 „		
	o) na zabudowanie potoku Jaworzyny (powiat Nowy Sącz)	7.750 „		
	p) na regulacyę potoku Paleczki .	1.500 „		
	r) na zabudowanie potoku Byczynka w pow. chrzanowskim . . .	5.310 „		
	s) na regulacyę potoku Turka w gminie Zielonka (pow. Kolbuszowa) . .	1.240 „		
	t) na osuszenie gruntów w gminie Żydaczów, I rata (z 3-lecia) . .	9.367 „		
	u) na zabudowanie potoku Piekiełko w gminie Maniowy (powiat Nowy Targ)	11.125 „		
	w) na zabudowanie potoku Zborowskiego w gminie Sędziszowie (pow. Grybów)	12.750 „		
	x) na regulacyę Jaskółki pod Brzezówką i Moderówką . . .	5.280 „		
	y) na przedłużenie kanału Stróża w perymetrze bagien Rudnickich . .	3.700 „		
	z) na regulacyę potoku Złotego w gminie Padew (powiat Mielec), I. rata (z 2-lecia)	13.333 „		
	aa) do dyspozycyi Wydziału krajowego	40.000 „	289.705	—
„ 268.	Na popieranie doświadczeń z kulturą torfowisk:			

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	
1. w Jadachach . . .	500 K		
2. w Rzochowie . . .	500 „		
3. w Ohladowie . . .	500 „		
4. w perymetrze regulacyi Pustej (Radosławki) . . .	1.000 „		
5. na nawozy mineralne na grunta torfowe włościańskie . .	2.000 „	4.500	—
Poz. 268 a) Na powiększenie funduszu pożyczkowego dla spółek wodnych, IV. rata z dziesięciolecia (w myśl uchwały sejmowej z 18. października 1903) . . .		—	—
Suma działu B) .		2,409.379	—
Suma działu A) .		302.452	—
Suma rubryki IX. .		2,711.831	—

Izba uchwala bez rozprawy Rubr. IX. poz. 250 - 268 a) zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Marszałek odczytuje rezolucyę p. Bobrzyńskiego:

Wnioski p. Oleśnickiego przekazuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem, aby zbadawszy je dokładnie w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem, postarał się jak najrychlej o niezbędne w tym kierunku uzupełnienie rozporządzenia wykonawczego do ustawy krajowej z d. 18. września 1901, Nr. 103 Dz. u. kr. i o tem Sejmowi zdał sprawę.

Izba uchwala bez rozprawy tę rezolucyę p. Bobrzyńskiego.

Następuje:

Rubryka X. wydatków.

„Rolnictwo“.

Grupa I. poz. 269—271.
Grupa II. poz. 272—305a).

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żada, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Grupa I. Krajowa Komisya dla spraw rolniczych, pensye i emerytury urzędników fachowych.

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	
Poz. 269. Krajowa Komisya dla spraw rolniczych, komisye naukowe i konferencye nauczycieli niższych szkół rolniczych (do dyspozycyi Wydziału krajowego .		6.000	—
„ 267. Urzędnicy fachowi dla spraw rolniczych:			
a) radca: płaca	6.400 K		
dodatek aktywalny . .	960 „		
dodatek pięcioletni . .	800 „		
b) adjunkt konceptowy: płaca . .	2.800 „		
dodatek aktywalny . .	600 „		
dodatek pięcioletni z rocznych 200 K od 15. lutego 1906 .	176 „		

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	
c) na podwyższenie dodatku aktywalnego, tudzież uregulowanie czteroleci, w myśl osobnego sprawozdania Komisyi budżetowej do L. s. 4.113	544 K	12.280	—
Poz. 271. Strusiewiczowa Melania wdowa po referencie spraw rolniczych, pensya wdowia rocznie	1.200 „		
i dodatek do pensyi wdowiej . .	400 „	1.600	—

Grupa II. Krajowe zakłady naukowe rolnicze, stypendya i zasiłki na naukę rolnictwa.

(Poz. 272—286, 286 b, 288—288 c, wedle osobnych sprawozdań).

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			koron	
Poz. 272.	Szkoła gospodarstwa lasowego we Lwowie . .		49.647	2.180
„ 273.	Stacya doświadczalna botaniczno-rolnicza we Lwowie		21.736	2.070
„ 274.	Akademia rolnicza w Dublanach		228.931	25.376
„ 275.	Szkoła niższa rolnicza w Dublanach . . .		34.140	2.400
„ 276.	Szkoła gorzelnicza „ . . .		12.330	5.300
„ 277.	Gorzelnia krajowa „ . . .		11.380	30.200
„ 278.	Folwark „ . . .		42.107	11.260
„ 279.	Stacya doświadczalna chemiczno rolnicza w Dublanach		32.488	360
„ 280.	Szkoła średnia rolnicza w Czernichowie . .		147.135	3.060
„ 281.	Folwark w Czernichowie		15.858	2.434
„ 282.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Horodence .		29.190	2.130
„ 283.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Jagielnicy . .		39.470	3.812
„ 284.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Kobiernicach .		39.793	960
„ 285.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Bereźnicy . .		44 707	1.100
„ 286.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Suchodole . .		46.509	812
„ 286 a)	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Miłocinie, koszta założenia, I. rata z 28.620 K		—	19.000
„ 286 b)	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Miłocinie, koszta utrzymania		10.438	—
„ 287.	Szkoły zimowe rolnicze:			
	a) w Niewiarowie		2.122	—
	b) Na utrzymanie drugiej szkoły zimowej . .		1.910	—
„ 288.	Krajowa szkoła mleczarska w Rzeszowie, koszta założenia		—	74.586
„ 289.	Krajowa szkoła mleczarska w Rzeszowie, koszta utrzymania		15.400	—
„ 290.	Krajowa szkoła ogrodnicza w Tarnowie . .		27.880	6 300
„ 291.	Krajowy zakład sadowniczy w Zaleszczykach .		23.480	9.400
„ 291a)	Na koszta kursu rolniczego dla nauczycieli szkół ludowych w Suchodole	2.000 K		
	i subwencya rządowa (jak Rubr. VII. dochodów)	2.300 „	4.300	—

				Zwyczajne	Nadzwycz.
				koron	
Poz.	292.	Na utrzymanie 4 nauczycieli wędrownych rolnictwa dla włościan		16.000	—
„	292 a)	Dla Towarzystwa „Proświta“ na cele rolnictwa i sadownictwa, do rozporządzalności Wydziału krajowego		5.000	—
		Tem samem załatwioną jest petycya oddziału Towarzystwa „Proświta“ L. s. 3904/2976.			
„	293.	Na środki demonstracyjne przy nauce wędrownej rolnictwa . .	1.600 K.		
		i koszta kancelaryjne dla instruktora sadownictwa	300 „	1.900	—
„	294.	Galic. Towarzystwo gospodarskie, na szkołę ogrodniczą w Wulce kapitańskiej		2.000	1.500
„	295.	Akademia weterynaryi we Lwowie:			
		a) subwencya c. k. Rządowi . .	4.000 K.		
		b) asekuracya budynku . . .	82 „		
		c) stała subwencya na utrzymanie internatu dla podkuwaczy kształcących się w szkole kucia koni .	1.500 „	5.582	—
„	296.	Krajowy nauczyciel weterynaryi:			
		płaca	3.000 K.		
		dodatek aktywalny	600 „		
		ryczałt na koszta podróży . .	1.000 „		
		2 dodatki pięcioletnie . . .	800 „	5.400	—
„	297.	Na stypendya dla uczniów Akademii weterynaryi we Lwowie		3.500	—
„	298.	Stypendya dla kandydatów kształcących się na nauczycieli szkół średnich i niższych rolniczych .		8.000	—
„	299.	Stypendya dla uczniów krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie		5.000	—
„	300.	Stypendya dla uczniów i abituryentów krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, wysyłanych na praktykę.		1.400	—
„	301.	Na wydawnictwo podręczników dla uczniów niższych szkół rolniczych		2.000	—
„	302.	Na podróże naukowe nauczycieli szkół rolniczych .		2.000	—
„	303.	Na remuneracye i zapomogi dla nauczycieli szkół rolniczych		2.000	—
„	304.	Zaliczki na płace dla nauczycieli szkół rolniczych		6.000	—
„	305.	Na szkołę gospodyń wiejskich w Albigowy . .		—	2.000

Tem samem załatwioną jest petycya Wydziału powiatowego w Łańcucie Ls. 3.144/2.344.

	Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
Poz. 305a) Galic. Towarz. gospodarskiemu na szkołę chmielarską w Starem Siole	2.000	—
Tem samem załatwiono petycye Galic. Towarz. gospodarskiego we Lwowie (Ls. 2.213) i Towarzystwa krakowskiego (Ls. 3.044).		
Suma grupy I. i II. rubr. X. .	969.614	206.240
Razem . .	1,175.854	

Petycyę Rektoratu c. k. Akademii weterynaryi i krajowego Towarzystwa chowu drobiu we Lwowie o gwarancyę dla pożyczki z funduszów krajowych na budowę zakładu chowu drobiu Ls. 3.582/1.869 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania.

Petycyę ks. Cyryla Sieleckiego Ls. 2.587/1874 o subwencyę na powstać mającą szkołę gospodyń, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia na rok przyszły.

Izba uchwala bez rozprawy Rubr. X. poz. 269—305a) zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz powyższe wnioski Komisyi.

Następuje:

Rubr. X. grupa II. poz. 272 wydatków
i Rubr. VII. poz. 37 dochodów.

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o krajowej szkole gospodarstwa lasowego we Lwowie.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Krempa.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

P. Sprawozdawca czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

Poz. 1. Profesor fachowy, zarazem dyrektor, płaca	4.800		
dodatek aktywalny	840		
dodatek osobisty	1.200		
dodatek pięcioletni	400	7.240	—
„ 2. Trzech profesorów fachowych:			
a) dla dwóch, płaca po 3.200 K. .	6.560 K.		
dodatki aktywalne po 720 „ .	1.440 „		
dodatki pięcioletnie dla jednego .	1.200 „		
b) dla jednego extra statum płaca .	3.280 „		
dodatek aktywalny . . .	720 „	13.200	—
„ 3. Trzech nauczycieli-adjunktów:			
a) dla dwóch, płaca po 2.400 K. .	4.800 K.		
dodatki aktywalne po 600 „ .	1.200 „		
dodatek osobisty dla jednego .	300 „		
dodatki pięcioletnie dla jednego .	900 „	7.200	—
b) dla jednego płaca 2.400 K.			
dodatek aktywalny 600 „ (Posada nieobsadzona)			

*

				Zwyczajne	Nadzwycz.
				koron	
Poz.	4.	Docenci (nauczyciele pomocnicy):			
		a) języka polskiego i niemieckiego .	1.800 K		
		b) fizyki eksperymentalnej . .	600 „		
		c) matematyki	1.000 „		
		d) zarysu inżynieryi, konstrukcyi i rysunków	1.600 „		
		e) chemii ogólnej:			
		a) za wykłady . . 600 K			
		b) za prowadzenie ćwiczeń w laboratoryum chemii 400 „	1.000 „		
		f) ekonomii społecznej . . .	400 „		
		g) encyklopedyi rolnictwa . .	600 „		
		h) zarysu prawa i administracyi .	500 „		
		i) nauki o pomocy w nagłych wypadkach	200 „	7.700	—
		Suma rubryki I. .		35.340	—
		Rubr. II. Pensye, emerytury i zaopatrzenia.			
„	5.	Tyniecki Władysław, b. dyrektor emerytura . .		4.400	—
„	6.	Moroz Ludwika, wdowa po dozorcy, dożywotnie zapatrzenie		120	—
		Suma rubryki II. .		4.520	—
		Rubr. III. Koszta administracyi.			
„	7.	Koszta kancelaryjne, druki i portorya . . .		600	—
„	8.	Dyetaryusz w kancelaryi dyrekcyi		480	—
„	9.	Ubezpieczenie budynków i zbiorów . . .		80	—
„	10.	Opał, oświetlenie i należytość za wodę . . .		880	—
„	11.	Utrzymanie budynków		400	—
„	12.	Sprzęty i ruchomości		100	—
„	13.	Dozorca domu i pomocnik dozorcy. . . .		1.800	—
„	14.	Podatki		45	—
		Suma rubryki III. . . .		4.385	—
		Rubr. IV. Środki naukowe.			
„	15.	Biblioteka i czytelnia		600	200
„	16.	Laboratorya:			
		a) chemii ogólnej i technologicznej .	280 K		
		b) botaniczno-fizyologiczne . . .	120 „	400	—
„	17.	Muzea, zbiory i środki do demonstracyi i ćwiczeń:			
			zwycz. / nadzw.		
		a) do geografii fizycznej i politycznej	20 K / — K		
		b) do fizyki	40 „ / 400 „		
		c) do meteorologii i klimatologii.	40 „ / — „		
		d) do inżynieryi leśnej . .	300 „ / 430 „		
		e) do botaniki, fizyologii, geognozyi i mineralogii . . .	120 „ / 50 „		
		f) do zoologii	40 „ / — „		
		g) do technologii chemicznej .	100 „ / 100 „		
		h) do leśnictwa w ogóle i uprawy lasu.	300 „ / — „	960	980

		Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
Poz. 18.	Na utrzymanie szkółki drzewek w Winnikach i Brzuchowicach	—	1.000
„ 19.	Wycieczki naukowe z uczniami	2.000	—
„ 20.	Utrzymanie ogrodu przy szkole	300	—
	Suma rubryki IV. . . .	4.260	2.180
	Rubr. V. Spłata pożyczki.		
„ 21.	Gal. Kasie oszczędności we Lwowie, 59 i 60 rata na kapitał i odsetki	1.042	—
Rubr. VI.	Poz. 22. Rozmaite nieprzewidziane . . .	100	—
	Suma wydatków . . .	49 647	2.180
	Razem . . .	51.827	

Dochody.

Rubr. I. Poz. 1.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa . .	14 000	—
„ II. „ 2.	Opłaty od uczniów:		
	a) wpisowe od 20 uczniów po 4 K 80 K		
	b) czesne od 30 uczniów po 20 „ 600 „	680	—
„ III. „ 3.	Rozmaite nieprzewidziane	100	—
	Suma dochodów .	14.780	—
	W porównaniu z wydatkami .	51.827	—
	Okazuje się niedobór . .	37.047	—

Petycyę grona nauczycielskiego krajowej szkoły gospodarstwa lasowego L. 2.196 odstępuje się Wydziałowi krajowemu.

Izba uchwala bez rozprawy powyższe wydatki i dochody krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie zgodnie z wnioskiem Komisyi oraz powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o stacyi doświadczalnej botaniczno-rolniczej we Lwowie.

Rubr. X. grupa II. poz. 273 wydatków
i Rubr. VII. poz. 53 dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wydatki.

	Rubr. I. Płace personalu.			Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
Poz. 1.	Kierownik stacyi			1.200	—
„ 2.	Asystenci:				
	a) Asystent pierwszy etatowy płaca	2.000 K			
	dodatek aktywalny . . .	200 „	2.200 K		
	b) 2 asystentów nieetatowych, płaca po 1.200 K . . .	2.400 K			
	na mieszkanie po 400 K . .	800 „			
	„ opał po 78 K . . .	156 „	3.356 K	5.556	—
„ 3.	Laborant, płaca		1.100 K		
	na mieszkanie		360 „	1.460	—
	Suma rubryki I. . . .			8.216	—

				Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
		Rubr. II. Koszta administracyi.			
Poz.	4.	Zarząd:			
		a) koszta kancelaryjne . . .	800 K		
		b) służący	720 „	1.520	—
„	5.	Najem mieszkania		3.000	—
„	6.	Oświetlenie i opał		900	820
		Suma rubryki II. . . .		5.420	820
		Rubr. III. Utrzymanie stacyi.			
„	7.	Koszta utrzymania stacyi		3.500	—
„	8.	„ „ ogrodu górskiego na połoninach .		1.600	1.250
„	9.	Utrzymywanie pól doświadczalnych i analizy z pól utrzymywanych kosztem Towarzystwa gospodarczego		1.200	—
„	10.	Koszta druków i wydawnictw		400	—
„	11.	Prenumerata pism i zakupno dzieł fachowych .		400	—
„	12.	Koszta podróży kierownika i asystentów . .		1.000	—
		Suma rubryki III. . . .		8.100	1.250
		Suma wydatków . . .		21.736	2.070
		Razem . . .		23.806	

Dochody.

Rubr.	I. Poz. 1.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa . .	2.500	—
„	II. „ 2.	Dochód z analiz	1.600	—
„	III. „ 3.	Dochód z pól i ogrodu	400	—
		Suma dochodów .	4.500	—
		W porównaniu z wydatkami .	23.806	—
		Okazuje się niedobór . .	19.306	—

Izba uchwala bez rozprawy powyższe wydatki i dochody stacyi doświadczalnej botaniczno-rolniczej we Lwowie, zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o Akademii rolniczej w Dublanach.

Rubr. X., grupa II. poz. 274 wydatków
i Rubr. VII. poz. 38 dochodów.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Tomaszewski.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace profesorów i docentów.

			zwycz.	nadzwycz.	Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
Poz.	1.	Dyrektor płaca	4.800 K	— K		
		dodatek aktywalny . .	720 „	— „		
		„ pięcioletnie . .	1.200 „	— „		
		„ osobisty . .	— „	4.480 „		
		„ na utrzymanie koni	— „	1.000 „	6.720	5.480

				Zwyczajne	Nadzwycz
				koron	
Poz.	2.	6 profesorów fachowych:			
		płace po 4.800 K	28.800 K		
		dodatki aktywalne po 720 K . .	4.320 „		
		dodatki pięcioletnie	750 „	33.870	—
„	3.	4 profesorów fachowych:			
		płace po 3.400 K	13.600 K		
		dodatki aktywalne po 480 K . .	1.920 „		
		dodatki pięcioletnie	1.600 „	17.120	—
„	4.	2 profesorów adjunktów:			
		płace po 2.800 K	5.600 K		
		dodatki aktywalne po 400 K . .	800 „		
		dodatki pięcioletnie	400 „	6.800	—
„	5.	Asystent botaniki		1.200	—
„	6.	„ rolnictwa		1.200	—
„	7.	„ zoologii		1.200	—
„	8.	Docent weterynaryi		960	—
„	9.	„ leśnictwa		480	—
„	10.	„ ogrodnictwa		400	—
„	11.	„ melioracyi		700	—
„	12.	„ historyi i literatury polskiej		1.200	—
„	13.	„ hodowli ryb		400	—
„	14.	„ hygieny		200	—
			Suma rubryki I. .	72.450	5.480

Rubr. II. Płace urzędników administracyjnych.

„	15.	Kasyer zarazem rachmistrz, płaca . .	2.400 K		
		dodatki pięcioletnie	525 „	2.925	—
„	16.	Sekretarz dyrekcyi, zarazem magazynier,			
		płaca	2.000 K		
		dodatki pięcioletnie	410 „	2.410	—
			Suma rubryki II. .	5.335	—

Rubr. III. Płace funkcyonaryuszów nieetatowych.

„	17.	Kapelan płaca	600 K		
		dodatek osobisty	200 „	800	—
„	18.	Lekarz zakładowy, płaca		1.200	—
„	19.	Dyetaryusz w kancelaryi dyrekcyi		800	—
„	20.	Ogrodnik, płaca		1.200	—
„	21.	Pomocnik ogrodnika		480	—
„	22.	Zawiadujący biblioteką		400	—
			Suma rubryki III. .	4.880	—

Rubr. IV. Koszta utrzymania służby szkolnej.

„	23.	Służba wyższa:		
		a) Tercyan szkoły. zarazem woźny		
		płaca	560 K	
		na ubiór	100 „	660 K
		b) Laborant w pracowni botaniki .		480 „
		c) „ mechaniki i fizyki . .		480 „
		d) Laboranci w pracowniach rolniczych,		
		dwóch po 480 K		960 „

			Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
	e) Laborant w pracowni chemii . .	480 K		
	f) „ „ „ zoologii i hodowli	480 „	3 540	—
Poz. 24.	Służba niższa:			
	a) Dozorca domu i magazynu . .	480 K		
	b) 2 stróżów domowych po 432 K .	864 „		
	c) stróż nocny	600 „	1.944	—
„ 25.	Gratyfikacya służbie (do rozporządzalności dyrekcyi)		250	—
	Suma rubryki IV. .		5.734	—

Rubr. V. Pensye, emerytury i zaopatrzenia.

„ 26.	Kahanowa Aleksandra, wdowa po profesorze . .		1.200	—
„ 27.	Auowa Berta „ „ „ . .		600	—
„ 28.	Kasprzycka Julia „ „ ogrodniku			
	pensya wdowia	300 K		
	dodatek do pensyi	160 „		
	dodatek na wychowanie 1 dziecka .	100 „	560	—
„ 29.	Mudrykowa Wiktorya, wdowa po dozorcy, zaopatrzenie		100	—
„ 30.	Dendorowa Marya, wdowa po furmanie, zaopatrzenie		100	—
„ 31.	Eberhard Jan, b. dozorca domu, zaopatrzenie .		200	—
„ 32.	Pańkowska Honorata, wdowa po profesorze,			
	pensya wdowia	1.200 K		
	dodatek do pensyi	400 „	1.600	—
„ 33.	Rylski Tomasz, były profesor, emerytura . .		4.600	—
„ 34.	Błaszkiewiczowa Rozalia, wdowa po tercyanie, zaopatrzenie		280	—
„ 35.	Kubicka Helena, wdowa po docencie weterynaryi, zaopatrzenie		480	—
„ 36.	Wawnikiewicz Roman, były profesor, emerytura	6.800 K		
	dodatek do emerytury . . .	600 „	7.400	—
„ 37.	Manasterski Piotr, były prof. emerytura . .		3.800	—
	Suma rubryki V. .		20.920	—

Rubr. VI. Koszta administracyjne.

„ 38.	Zarząd: a) potrzeby kancelaryjne	1.400	—
	b) koszta podróży w interesach zakładu .	200	—
	c) druk sprawozdań	250	—
„ 39.	Opał gmachu szkolnego	3.400	—
„ 40.	Oświetlenie gmachu szkolnego i obejść . . .	1.500	2.000
„ 41.	Utrzymanie budynków i ogrodzeń	5.500	2.160
„ 42.	„ dziedzińców i ścieżek	600	—
„ 43.	„ parku	400	—
„ 44.	Ubezpieczenie budynków	1.300	—
„ 45.	Dowóz wody do zakładu	2.000	—

				Zwyczajne	Nadzwycz.
				koron	
Poz. 46.	Najem mieszkań:				
	a) dla asystenta botaniki . . .	192 K			
	b) „ „ rolnictwa . . .	192 „			
	c) „ „ zoologii . . .	192 „			
	d) „ sekretarza dyrekcyi . . .	480 „			
	e) „ dyetarysza w kancelaryi dyr. .	192 „			
	f) „ laboranta przy katedrze chemii .	192 „			
	g) „ laboranta przy katedrze mechaniki	192 „			
	h) „ laboranta przy katedr. rolnictwa	192 „			
	i) „ drugiego laboranta przy katedrze rolnictwa	192 „			
	j) „ laboranta przy katedrze hodowli	192 „			
	k) „ laboranta przy katedrze botaniki	192 „		2.400	—
„ 47.	Płaca kominiarza			420	—
„ 48.	Sprzęty i ruchomości			300	—
„ 49.	Koszta przewozu prelegentów			3.500	—
„ 50.	„ lustracyi zakładu			300	—
„ 51.	„ nabożeństwa			100	3.000
„ 52.	Apteka i inne koszta sanitarne , . . .			1.000	—
	Suma rubryki VI. . .			24.570	7.160

Rubr. VII. Potrzeby naukowe.

		zwycz.	nadzwycz.		
„ 53.	Dotacye na zbiory i laboratorya:				
	a) dla profesora fizyki . .	300 K	200 K		
	α) stacya meteorologiczn .	180 „	— „		
	b) dla profesora chemii i technologii	1.600 „	3.000 „		
	c) dla profesora mineralogii i geologii	120 „	— „		
	d) dla profesora botaniki .	900 „	500 „		
	e) dla profesora zoologiii .	300 „	— „		
	ε) laboratoryum zootomiczne	520 „	— „		
	f) dla profesora fizyologii i anatomii zwierząt . . .	390 „	— „		
	g) dla profesora chemii rolniczej	1.320 „	— „		
	h) dla profesora rolnictwa .	1.070 „	— „		
	i) „ „ hodowli . .	600 „	— „		
	j) „ docenta weterynaryi .	100 „	— „		
	k) „ prof. administracyi .	100 „	— „		
	l) „ „ mechaniki rolniczej i budownictwa . .	750 „	7.300 „		
	λ) na ćwiczenia w użyciu narzędzi rolniczych . .	200 „	— „		
	m) dla docenta melioracyi .	100 „	— „		
	n) „ „ ogrodnictwa .	100 „	— „		
	o) „ „ leśnictwa . .	20 „	— „	8.670	11.000
„ 54.	Utrzymanie mleczarni:				
	a) laborant, płaca . . .	720 K	— K		
	dodatek na mieszkanie .	240 „	960 „		
	b) dokupno i naprawa przyrządów i naczyń		200 „		

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	
	c) dowóz wody i lodu . . . . 60 K		
	d) światło i opał . . . . . 450 „	1.670	—
Poz. 55.	Biblioteka i czytelnia:		
	a) przykupno dzieł . . . . . 1.200 K		
	b) oprawa książek . . . . . 200 „		
	c) czasopisma . . . . . . 1.000 „	2.400	—
„ 56.	Utrzymanie pola doświadczalnego	1.500	686
„ 57.	Wycieczki naukowe uczniów.	1.500	—
„ 58.	Utrzymanie pasieki	120	—
„ 59.	Ogród: zwycz. nadzwycz.		
	a) botaniczny . . . . 1.500 K 750 K		
	b) owocowy . . . . 200 „ — „		
	c) druk katalogu . . . 50 „ — „	1.750	750
„ 60.	Wynagrodzenie dla folwarku dublańskiego na zastosowanie do potrzeb akademii . . .	2.000	—
	Suma rubryki VII. .	19.610	12.436
	Rubr. VIII. Spłata długów i podatki.		
„ 61.	Bankowi krajowemu we Lwowie IX. i X. rata kapitału z odsetkami 4% od pożyczki hipotecznej 100.000 K	4.665	—
„ 62.	Na spłatę zaciągnąć się mającej pożyczki inwestycyjnej	6.500	—
„ 63.	Podatek gruntowy i domowy	200	—
	Suma rubryki VIII. .	11.365	—
Rubr. IX. Poz. 64.	Utrzymanie 12.tu uczniów w domu zakładowym na miejscach fundusz. po 700 K	8.400	—
„ X. „ 65.	Rozmaite nieprzewidziane	500	—
	Rubr. XI. Utrzymanie domu zakładowego.		
„ 66.	a) Administrator domu zakł., płaca . 960 K		
	wikt . . . . 588 „		
	opał i światło . . . . . . 200 „	1.748	—
	b) Porter, płaca . . . . . . 300 K		
	wikt . . . . 360 „		
	opał i światło . . . . . . 80 „		
	ubranie . . . . 120 „	860	—
	c) Magazynier (jak pobory portyera) . 860 K		
	dwa pięciolecia po 80 K . . . . 160 „	1.020	—
	d) Tzzech służących, płaca po 192 K . 576 K		
	wikt po 348 K . . . . . . 1.044 „		
	opał i światło po 80 K . . . . 240 „		
	ubranie po 120 K . . . . . 360 „	2.220	—
	e) Trzech stróżów po 408 K	1.224	—
	f) Dwóch pomocników na zimę	420	—
„ 67.	Wikt 80 uczniów przez 10 miesięcy po 49 K . .	39.200	—
„ 68.	Pranie i naprawa pościeli	1.200	—
„ 69.	Opał domu zakładowego	3675	—
„ 70.	Oświetlenie domu zakładowego	1.800	—

			zwycz.	nadzwycz.	Zwyczajne	Nadzwycz.
					koron	
Poz.	71.	Utrzymanie a) budynku . .	1.000 K	— K		
		b) sprzętów . .	800 „	300 „	1.800	300
		Suma rubryki XI. . .			55.167	300
		Suma wydatków .			228.931	25.376
		Razem .			254.307	

Dochody.

Rubr. I. Subwencye.

Poz.	1.	Z c. Skarbu państwa		20.000	—
„	2.	Z funduszu kultury krajowej		12.988	—
		Suma rubryki I. . . .		32.988	—

Rubr. II. Opłaty od uczniów.

„	3.	Wpisowe od 80 uczniów po 10 K .	800 K		
		na uwolnienie 24 uczniów . .	240 „	560	—
„	4.	Czesne od 80 uczniów po 200 K . .	16.000 K		
		na uwolnienie 24 uczniów . .	4.800 „	11.200	—
„	5.	Opłaty za ćwiczenia w laboratoryach od 80 uczniów po 40 K	3.200 K		
		na uwolnienie 24 uczniów . .	960 „	2.240	—
„	6.	Opłaty na utrzymanie w domu zakładowym:			
		a) od 60 uczniów po 700 K . .	47.600 K		
		b) od 12 uczniów przyjętych na koszt funduszu krajowego (obacz rubr. IX. wyd.) po 700 K . . .	8.400 „	56.000	—
		Suma rubryki II. . . .		70.000	—

Rubr.	III.	Poz. 7. Dochód z pasieki		100	—
„	IV.	„ 8. Sprzedaż płodów z pola doświadczalnego i ogrodu		480	—
„	V.	„ 9. Odsetki z legatu ś. p. Karola Skibińskiego		176	—
„	VI.	„ 10. Dochody rozmaite		400	—
		Suma dochodów .		104.144	—
		W porównaniu z wydatkami .		254.307	—
		Okazuje się niedobór . .		150.163	—

Izba uchwala bez rozprawy te wydatki i dochody Akademii rolniczej w Dublanach zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o niższej szkole rolniczej w Dublanach.

Rubr. X. grupa II. poz. 275. wydatków
i Rubr. VII. poz. 39. dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

			zwycz.	nadzwycz.	Zwyczajne	Nadzwycz.
					koron	
Poz.	1.	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych:				
		płaca	2.400 K	— K		
		dodatek aktywalny . .	240 „	— „		
		„ pięcioletni . .	300 „	— „		
		„ za nadzór nad internatem . . .	— „	300 „	2.940	300

*

			Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
Poz.	2.	Drugi nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych: płaca . . . . . . 2.400 K; dodatek aktywalny . . . 240 „	2.640	—
„	3.	Nauczyciel do nauk elementarnych: płaca . . . . . . 1.400 K; dodatek aktywalny . . . 200 „; „ pięcioletni . . . 160 „	1.760	—
„	4.	Docent weterynaryi	300	—
„	6.	Koszta nabożeństwa i nauki religii dla uczniów obu obrządków	1.600	—
„	5.	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów .	1.200	—
		Suma rubryki I. . . .	10.440	300
		Rubr. II. Pensye, emerytury i zaopatrzenia.		
„	7.	Szalayowa Jadwiga, wdowa po nauczycielu do nauk fachowych, pensya	1.100	100
		Rubr. III. Koszta administracyjne.		
„	8.	Zarząd: Remuneracya dyrektora akademii rolniczej	800	—
„	9.	Opał i oświetlenie	750	—
„	10.	Urzymanie budynków, ubezpieczenie i kominiarz .	800	2.000
„	11.	Dowóz wody	350	—
„	12.	Sprzęty i ruchomości	300	—
		Suma rubryki III. . .	3.000	2.000
		Rubr. IV. Utrzymanie uczniów.		
„	13.	Stołowanie 40 uczniów po 328 K 50 gr. . .	13.140	—
„	14.	Odzież, pościel i pranie dla 40 uczniów po 120 K .	4.800	—
„	15.	Koszta leczenia uczniów	200	—
		Suma rubryki IV. . .	18.140	—
		Rubr. V. Potrzeby naukowe.		
„	16.	Zaprzęgi do demonstracyi	160	—
„	17.	Przybory do pisania i nauki uczniów . . .	400	—
„	18.	Przykupno modeli, machin i narzędzi . . .	400	—
„	19.	Biblioteka i czytelnia	200	—
		Suma rubryki V. . . .	1.160	—
Rubr. VI.	Poz. 20.	Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	100	—
„ VII.	„ 21.	Rozmaite nieprzewidziane . . .	200	—
		Suma wydatków .	34.140	2.400
		Razem . . .	36.540 K	

Dochody.

Rubr. I.	Poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa . .	6.000	—
„ II.	„ 2. Zarobek 40 uczniów po 36 K . . .	1.440	—
„ III.	„ 3. Opłaty od uczniów	200	—
„ IV.	„ 4. Rozmaite nioprzewidziane . . .	100	—
	Suma dochodów .	7.740	—
	W porównaniu z wydatkami .	36.540	—
	Okazuje się niedobór . .	28.800	—

Izba uchwala bez rozprawy te wydatki i dochody niższej szkoły rolniczej w Dublanach zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o szkole gorzelniczej w Dublanach.

Rubr. X. grupa II. poz. 276 wydatków.

Rubr. VII. poz. 41. dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

				Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
		Wydatki.			
		Rubr. I. Płace nauczycieli.			
Poz.	1.	Kierownik szkoły zarazem profesor, płaca	3.600 K		
		dodatek aktywalny	720 „	4.320	—
„	2.	Asystent płaca	1.200 K		
		dodatek na mieszkanie . . .	318 „	1.518	—
„	3.	Docenci:			
		a) matematyki, fizyki i rysunków . . .		600	—
		b) nauki o kotłach i maszynach . . .		400	—
		c) nauki o podatkowaniu		400	—
		d) administracyi i rachunkowości		180	—
		Suma rubryki I. .		7.418	—
		Rubr. II. Koszta administracyjne.			
„	4.	Druki, inseraty, portorya i t. p.		120	—
„	5.	Służący, płaca	480 K		
		dodatek na mieszkanie . . .	192 „	672	—
„	6.	Koszta przewozu prelegentów		200	—
„	7.	Kurs dla straży skarbowej		500	—
„	8.	Koszta podróży kierownika w sprawach szkolnych		120	—
		Suma rubryki II. .		1.612	-
		Rubr. III. Potrzeby naukowe.			
„	9.	Dotacya dla pracowni gorzelniczej		1.200	5.000
„	10.	Książki i czasopisma		200	300
„	11.	Wycieczki naukowe z uczniami		200	—
		Suma rubryki III. .		1.600	5.300
Rubr. IV.	poz. 12.	Zapomogi dla uczniów:			
		a) z funduszów krajowych .	600 K		
		b) z subwencyi państwowej .	1.000 „	1.600	—
„ V.	„ 13.	Rozmaite nieprzewidziane		100	—
		Suma wydatków .		12.330	5.300
		Razem .		17.630 K.	
		Dochody.			
„ I.	„ 1.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa:			
		a) na utrzymanie szkoły		3.000	—
		b) na zapomogi dla uczniów . . .		1.000	—
		Suma rubryki I. .		4.000	—
„ II.	„ 2.	Opłaty od uczniów		1.300	—
„ III.	„ 3.	Dochód z analiz		200	—
		Suma dochodów .		5.500	—
		W porównaniu z wydatkami .		17.630	—
		okazuje się niedobór .		12.130	—

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody szkoły gorzelniczej w Dublanach zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o gorzelni krajowej w Dublanach.

Rubryka X. grupa II. pozycya 217
i rubryka VII. poz. 42 dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

		Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwycz.
			koron	
		Rubr. I. Płace.		
Poz.	1.	Gorzelnik	1.200	—
„	2.	2 robotników po 30 K miesięcznie przez 4 miesiące i jeden przez cały rok	600	—
		Suma rubryki I. .	1.800	—
		Rubr. II. Koszta wyrobu spirytusu.		
„	3.	Opał	1.600	—
„	4.	Ziemniaki (1.800 q. po 3 K)	5.400	—
„	5.	Jęczmień (80 q. po 14 K)	1.120	–
„	6.	Żyto, kukurudza i proso (40 q. po 14 K) . .	560	—
„	7.	Światło, smarowidło, drożdże i t. p. . . .	400	—
„	8.	Naprawa maszyn i uzupełnienie przyrządów . .	600	—
„	9.	Ubezpieczenie budynków, urządzeń i robotników .	400	—
„	9a.	Rekonstrukcya gorzelni	—	30.200
		Suma rubryki II. .	10.080	30.200
		Rubr. III. Rozmaite.		
„	10.	Utrzymanie budynków i podwórza	200	—
„	11.	Podatek zarobkowy	200	—
„	12.	Koszta komisyj lustracyjnych, posyłki i wyjazdy w sprawach gorzelni	100	—
		Suma rubryki III. .	500	—
		Suma wydatków .	12.380	30.200
		Razem .	42.580 K.	

Dochody.

Rubr.	I.	Poz.	1. Ze sprzedaży spirytusu (200 hl. po 38 K)	7.600	—
„	II.	„	2. Ze sprzedaży wywarów (2500 hl. po 20 g)	500	—
„	III.	„	3. Bonifikacya za 200 hl. spirytusu po 10 K	2.000	—
			Suma dochodów .	10.100	—
			W porównaniu z wydatkami .	42.580	—
			okazuje się niedobór .	32.480	—

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody gorzelni krajowej w Dublanach zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o folwarku w Dublanach.

Rubryka X. grupa II. poz. 278. wydatków
i Rubr. VII. poz. 40. dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

A) Wydatki folwarku.

Rubr. I. Wydatki na gospodarstwo.

			Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
Poz. 1.	Płace i zasługi		5.500	—
„ 2.	Najem robotnika		9.500	—
„ 3.	Zmiana i dokupno nasienia		600	—
„ 4.	Dokupno nawozów dopełniających:			
	a) na pole	2.500 K		
	b) na łąki	500 „	3.000	—
„ 5.	Dokupno karmy (owsa, makuchów, kiełków) . .		8.600	—
„ 6.	Wymiana zużytych koni i uprzęży		1.200	—
„ 7.	Utrzymanie budynków i ogrodzeń		800	3.960
„ 8.	Utrzymanie i naprawa maszyn i narzędzi, oraz kucie koni		1.000	—
„ 9.	Utrzymanie dróg i rowów		200	—
„ 10.	Melioracye łąk:			
	a) Utrzymanie narzędzi meliorayyjnych i dokupno materyałów	300 K		
	b) Wynagrodzenie łąkowego . . .	400 „	700	7.300
„ 11.	Zabezpieczenie od pożaru i gradu		1.500	—
„ 12.	Kuchnia folwarczna		700	—
„ 13.	Koszta kancelaryjne		160	—
„ 14.	Światło i smarowidło		100	—
„ 15.	Kultura lasu i utrzymanie stawów		400	—
„ 16.	Posyłki i jazdy w sprawach folwarku . . .		200	—
	Suma rubryki I. .		34.160	11.260
Rubr. II. Poz. 17.	Podatki, daniny i opłaty		1.400	—
„ III. „ 18.	Rozmaite nieprzewidziane		300	—
	Suma działu A) .		35.860	11.260
	Razem .		47.120 K.	

Rubr. IV. B) Ekwiwalent, spłata długów i renty.

„ 19.	Ekwiwalent za VI. dziesięciolecie		1.055	—
„ 20.	Towarzystwu kredytowemu ziemskiemu we Lwowie:			
	a) 55 i 56 rata kapitału z odsetkami od pożyczki 10.000 K	600 K		
	b) 43 i 44 rata kapitału z odsetkami od pożyczki 23.200 K . . .	1.392 „	1.992	—
„ 21.	Renta wieczysta c. k. galic. Towarzystwu gospodarczemu		3.200	—
	Suma działu B) .		6.247	—

Zestawienie.

Suma działu A) .	47.120	—
„ „ B) .	6.247	—
Suma wszystkich wydatków .	53.367	—

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			koron	

Dochody.

Rubr. I. Dochody z gospodarstwa.

					Zwyczajne	Nadzwycz.
Poz.	1.	Ze sprzedaży ziemiopłodów			21.000	—
„	2.	Z wynajętych łąk i pastwisk			3.300	—
„	3.	Ze sprzedaży płodów zwierzęcych:				
		a) Krowiarnia:				
		α) mleko . . .	9.000 K			
		β) przychowek . .	4.200 „	13.200 K		
		b) Nierogacizna		500 „		
		c) Owce		150 „		
		d) Braki i opasy		4.000 „		
		e) Ryczałt od szkód za straty, wynikające z zastosowania inwentarza do potrzeb tychże szkół . .		2.000 „	19.850	—
„	4.	Za wynajęte konie			800	—
„	5.	Z lasu i stawów			800	—
		Suma rubryki I. .			45.750	—

Rubr. II. Z dzierżaw.

„	6.	Z polowania	50	—
„	7.	Rozmaite nieprzewidziane	200	—
		Suma dochodów .	46.000	—
		W porównaniu z wydatkami folwarku .	47.000	—
		okazuje się nadwyżka wydatków . .	1.120	—
		a po uwzględnieniu spłaty długów i renty	6.247	—
		okaże się niedobór .	7.367	—

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody folwarku w Dublanach zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

Komisyi budżetowej o stacyi doświadczalnej chemiczno-rolniczej w Dublanach.

Rubr. X. grupa II. poz. 279 wydatków i
Rubr. VII. poz. 43 dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace personalu.

					Zwyczajne	Nadzwycz
					koron	
Poz.	1.	Kierownik stacyi			1.200	—
„	2.	5 Asystentów:				
		a) Asystent pierwszy (etatowy), płaca . . .	2.000 K			
		dodatek aktywalny . .	200 „			
		dodatek pięcioletni . .	150 „	2.350 K		

				Zwyczajne	Nadzwycz.
				koron	
	b) 2 asystentów (nieetatowych) płaca po 1.600 K	3.200 K			
	na mieszkanie po 240 K	480 „			
	na opał po 78 K . .	156 „	3.836 K		
	c) 2 asystentów (nieetatowych) płaca po 1.200 K	2.400 K			
	na mieszkanie po 240 K	480 „			
	na opał po 78 K . .	156 „	3.036 „	9.222	—
		zwycz.	nadzwycz.		
Poz. 3.	Laborant, płaca . . .	900 K	— K		
	na mieszkanie . . .	200 „	— „		
	dodatek nadzwyczajny do do płacy	— „	360 „	1.100	360
„ 4.	Trzech służących, płace po 480 K . .		1.440 K		
	Dodatki na mieszkanie po 192 K . .		576 „	2.016	—
		Suma rubryki I. .		13.538	360

Rubr. II. Utrzymanie stacyi.

			Zwyczajne	Nadzwycz.
„ 5.	Koszta utrzymania stacyi		7.500	—
„ 6.	Koszta prowadzenia doświadczeń wegetacyjnych i wazonowych		1.200	—
„ 7.	a) Koszta prowadzenia doświadczeń polowych na fermach doświadczalnych	5.000 K		
	b) Doświadczenia z uprawą buraków cukrowych	600 „	5.600	—
„ 8.	Koszta kancelaryjne, druk świadectw, portorya .		1.000	—
„ 9.	Druki sprawozdań		900	—
„ 10.	Prenumerata pism i zakupno podręczników . .		600	—
„ 11.	Koszta podróży kierownika i asystentów . .		1.400	—
„ 12.	Ubezpieczenie od wypadków funkcyonaryuszów stacyi		450	—
„ 13.	Ubezpieczenie ruchomości stacyi od ognia . .		300	—
		Suma rubryki II. .	18.950	—
		Suma wydatków .	32.488	368
		Razem . .	32.848 K.	

Dochody.

Rubr. I. Poz. 1.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa . .		2.500	—
Rubr. II. Poz. 2.	Dochód z analiz		3.000	—
		Suma dochodów .	5.500	—
		W porównaniu z wydatkami .	32.848	—
		okazuje się niedobór	27.348	—

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody stacyi doświadczalnej chemiczno-rolniczej w Dublanach zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

„ Sprawozdanie Komisyi budżetowej o średniej szkole rolniczej w Czernichowie.

Rubr. X. grupa II. poz. 280 wydatków.

Rubr. VII poz. 44. dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wydatki.

				Zwyczajne	Nadzwycz.
				koron	
		Rubr. I. Płace nauczycieli.			
Poz.	1.	Dyrektor, płaca	4.000 K		
		dodatek aktywalny . . .	640 „		
		„ osobisty . . .	800 „		
		„ pięcioletni . . .	400 „	5.840	—
„	2.	Kapelan i katecheta, oraz docent jednego z przedmiotów ogólnie kształcących, płaca .	2.800 K		
		dodatek aktywalny . . .	520 „		
		„ pięcioletni . . .	800 „	4.120	—
„	3.	8 profesorów, płaca po 2.800 K . .	22.400 K		
		dodatki aktywalne po 520 K .	4.160 „		
		„ pięcioletnie . . .	6.667 „	33.227	—
„	4.	Docent weterynaryi		1.600	—
„	5.	„ leśnictwa		800	—
„	6.	„ sadownictwa i warzywnictwa, oraz chmielarstwa i uprawy wikli		400	—
„	7.	„ hygieny i nauki o pomocy w nagłych wypadkach		200	—
„	8.	Nauczyciel muzyki i śpiewu		1.000	—
„	9.	Nauczyciel-instruktor do robót praktycznych,			
		płaca	2.400 K		
		dodatek aktywalny . . .	240 „	2.640	—
„	10.	2 prefektów internatu, zarazem nauczycieli gimnastyki i szermierki:			
		płace po 1.600 K . . .	3.200 K		
		dodatki pięcioletnie . . .	600 „		
		wikt po 720 K	1.440 „		
		światło po 20 K . . .	40 „	5.280	—
		Suma rubryki I. . . .		55.107	—
		Rubr. II. Płace urzędników administracyjnych, etatowych.			
„	11.	Kasyer, zarazem rachmistrz, płaca .	2.400 K		
		dodatek pięcioletni . . .	240 „	2.640	—
„	12.	Pisarz Dyrekcyi, a zarazem magazynier, płaca .		1.200	—
		Suma rubryki II. . . .		3.840	—
		Rubr. III. Płace funkcyonaryuszów nieetatowych.			
„	13.	Lekarz zakładowy, płaca . . .	1.000 K		
		opał	100 „	1.100	—
„	14.	Ogrodnik zakładowy, płaca		1.000	—
		Suma rubryki III. . .		2.100	—

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			koron	
	Rubr. IV. Koszta utrzymania służby szkolnej.			
Poz. 15.	Służba wyższa:			
	a) Tercyan szkoły, zarazem woźny: płaca z wiktem . . . 800 K, na ubiór . . . . 100 „	900 K		
	b) Woźny dyrekcyi, zarazem obsługujący infirmeryę i kaplicę zakładową: płaca z wiktem . . . 500 K, na ubiór . . . . 100 „	600 „		
	c) Portyer bramy głównej: płaca z wiktem . . . 600 K, na ubiór . . . . 100 „	700 „		
	d) Portyer drugiej bramy zakładowej: płaca . . . 350 K, na ubiór . . . . 100 „	450 „		
	e) Lampiarz, zarazem służący w kasie i w pokoju gościnnym: płaca z wiktem i ubranie . .	550 „	3.200	—
	Służba niższa:			
	a) Służący w laboratoryum chemii: płaca z wiktem	372 K		
	b) 3 chłopców przy muzeach, zbiorach i salach wykładowych: płace z wiktem po 372 K . .	1.116 „		
	c) stróż domowy, płaca z wiktem .	372 „		
	d) Stróż, zarazem ogrodniczek przy parku, płaca z wiktem . .	372 „	2.232	—
„ 17.	Gratyfikacya służbie (do rozporządzalności dyrekcyi)		250	—
	Suma rubryki IV. . .		5.682	—
	Rubr. V. Emerytury i zaopatrzenia.			
„ 18.	Bastgen Roman, były dyrekter, emerytura . .		2.496	—
„ 19.	Dr. Prażmowski Adam, były profesor, emerytura .		1.290	—
„ 20.	Piotrowska Antonina, wdowa po byłym profesorze, pensya wdowia		1.200	—
„ 21	Ancuta Władysław, były instruktor, emerytura .		1.670	—
„ 22.	Rużyczka Alojzy, były ogrodnik, stałe zaopatrzenie		1.300	—
	Suma rubryki V. . . .		7.956	—
	Rubr. VI. Koszta administracyjne.			
„ 23.	Zarząd:			
	a) pomoc kancelaryjna dla Kuratoryi szkoły	400 K		
	b) potrzeby kancelaryjne szkoły. .	300 „		
	c) druki i inseraty	200 „		
	d) portorya i przesyłki . . .	300 „		
	e) koszta podróży w interesach zakładu i przywóz środków naukowych .	900 „		
	f) koszta przyjazdu docenta weterynaryi	300 „		
	g) utrzymanie koni administracyjnych	600 „		

*

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			koron	
		h) zaprzysiężony strażnik obszaru dworskiego . . . . . . 300 „	3.300	—
Poz.	24.	Opał w gmachu szkolnym i internacie . . .	3.000	—
„	25.	Oświetlenie w gmachu szkolnym i internacie .	2.200	—
„	26.	Utrzymanie budynków i ogrodzeń . . .	3.000	2.000
„	27.	Wywóz nieczystości, popiołów, mycie podłog i okien itd.	800	—
„	28.	Koszta urządzenia parku	—	600
„	29.	Zabezpieczenie budynków i zbiorów . . .	800	—
„	30.	Najem pomieszkań dla funkcyonaryuszów szkoły .	988	—
„	31.	Płaca kominiarza	400	—
„	32.	Sprzęty i ruchomości	400	—
„	33.	Koszta lustracyi zakładu	400	—
„	34.	Koszta nabożeństwa	240	—
„	35.	Na aptekę	400	—
„	36.	Utrzymanie dziedzińców i parku	600	—
		Suma rubryki VI. .	16.528	2.600
		Rubr. VII. Utrzymanie uczniów.		
„	37.	Żywność (60 uczniów po 540 K)	32.400	—
„	38.	Pranie za ryczałtowem wynagrodzeniem . .	1.492	—
„	39.	Służba internatu:		
		a) 4 chłopców do obsługi uczniów: płaca z wiktem po 372 K. . . 1.488 K.		
		b) palacz do obsługi kaloryferów i łazienki, płaca z wiktem . 800 K. mieszkanie, opał i światło 240 „ 1.040 „		
		c) pomocnik palacza i stróż nocny w internacie . . . . 372 „	2.900	—
„	40.	Sprzęty:		
		a) do sal sypialnych . . . . 200 K.		
		b) „ infirmeryi . . . . . 60 „		
		c) „ sali rekreacyjnej i gimnastycznej 100 „	360	—
„	41.	Odzież dla 60 uczniów po 120 K.	7 200	—
„	42.	Pościel	200	300
		Suma rubryki VII.	44.552	300
Rubr. VIII.	Poz. 43.	Utrzymanie czterech uczniów na koszt funduszu krajowego	2.800	—

Rubr. IX. Potrzeby naukowe.

Poz. 44. Eksperymenta przy wykładach:

a) dla profesora rolnictwa . . . 60 K.
b) „ „ hodowli . . . 50 „
c) „ „ zootomii . . . 40 „
d) „ „ weterynaryi . . . 50 „
e) „ „ botaniki . . . 60 „
f) „ „ fizyki . . . . 40 „
g) „ „ miernictwa . . . 50 „

			Zwyczajne.	Nadzwycz.
			koron	
	h) dla profesora chemii ogólnej . .	100 K		
	i) „ „ mleczarstwa . . .	100 „		
	j) „ „ rybactwa . . .	50 „		
	k) narzędzia ręczne do praktyki gospodarskiej	100 „	700	
Poz. 45.	Zbiory i muzea:			
	a) zbiór rolniczy	200 K.		
	b) „ hodowlany	100 „		
	c) „ fizyczny	200 „		
	d) „ geograficzny	50 „		
	e) „ botaniczny	100 „		
	f) „ zoologiczny	100 „		
	g) „ zootomiczny	50 „		
	h) „ mechaniczny	100 „		
	i) „ mineralogiczny	40 „		
	j) „ technologiczny	100 „		
	k) „ okazów leśnych . . .	60 „		
	l) „ okazów weterynaryjnych . .	60 „		
	m) „ narzędzi rolniczych . . .	200 „		
	n) „ modeli do budownictwa . .	50 „		
	o) „ przyrządów mierniczych . .	100 „		
	p) „ mleczarski	50 „		
	r) „ ogrodniczy	100 „		
	s) „ melioracyjny	50 „		
	t) „ rybacki	50 „		
	u) Stacya meteorologiczna . . .	60 „	1.820	60
„ 46.	Laboratorya:			
	a) chemii ogólnej i gabinet . . .	600 K.		
	b) „ rolniczej	400 „		
	c) „ technologicznej . . .	100 „		
	d) zootomiczne	100 „		
	e) roślinno-fizyologiczne	200 „		
	f) rolnicze	200 „	1.600	—
„ 47.	Biblioteka: zwycz. / nadzw.			
	a) przykupno dzieł . . . 800 K.	— K		
	b) oprawa książek . . . 100 „	100 „		
	c) czasopisma naukowe i polityczne. . . . . 600 „	— „	1.500	100
„ 48.	Utrzymanie i uzupełnienie ogrodu pomologicznego i warzywnego		1.000	—
„ 49.	Ogród botaniczny		200	—
„ 50.	Utrzymanie pola doświadczalnego		400	—
„ 51.	Wycieczki naukowe uczniów z profesorami . .		1.000	—
	Suma rubryki IX .		8.220	160
	Rubr. X. Poz. 52. Rozmaite nieprzewidziane . .		350	—
	Suma wydatków .		147.135	3.060
	Razem .		150.195	

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	
Dochody.			
Rubr. I. Poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa .		14.000	—
Rubr. II. Opłaty od uczniów.			
Poz. 2. Opłaty na utrzymanie:			
a) od 56 uczniów po 700 K. . . .	39.200 K.		
b) od 4 uczniów przyjętych na koszt funduszu kraj. (obacz. rubr. VIII. wydatki) po 700 K. . . .	2.800 „	42.000	—
„ 3. Czesne szkolne od 60 uczniów po 100 K.	6.000 K.		
po strąceniu czesnego od 20 uczniów, uwolnionych od opłaty przez Wydział krajowy	2.000 „	4.000	—
Suma rubr. II. .		46.000	—
Rubr. III. Poz. 4. Ze sprzedaży płodów z ogrodów . .		600	—
Rubr. IV. Poz 5. Zwrot z funduszu folwarku za administracyę		400	—
Rubr. V. Poz. 6. Rozmaite nieprzewidziane		200	—
Suma dochodów .		61.200	—
W porównaniu z wydatkami .		150.195	—
okazuje się niedobór		88.995	—

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody średniej szkoły rolniczej w Czernichowie zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o folwarku w Czernichowie.

Rubryka X. grupa II. poz. 281. wydatków i rubr. VII. poz. 45. dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

A) Wydatki folwarku.

Rubr. I. Wydatki na gospodarstwo.

		Zwyczajne	Nadzwycz.
Poz. 1. Płace i zasługi:			
a) Nauczyciel-instruktor za administracyę folwarku	400 K		
b) służba folwarczna (zasługa i ordynarya)	2.800 „	3.200	—
„ 2. Najem robotnika:			
a) do gospodarstwa folwarcznego . .	1.600 K		
b) do chmielarni	300 „	1.900	—
„ 3. Dokupno i zmiana nasienia		600	—
„ 4. „ nawozów dopełniających		400	—
„ 5. „ słomy i karmy		1.800	—
„ 6. Inwentarz użytkowy (naprawa uprzęży) . . .		450	700
„ 7. Utrzymanie budynków folwarcznych . . .		250	300
„ 8. Naprawa narzędzi i sprzętów, oraz kucie koni .		250	—
„ 9. Utrzymanie rowów		200	—
„ 10. Zabezpieczenie od pożarów i gradobicia . . .		120	—
„ 11. Potrzeby kancelaryjne, światło, opał i smarowidło .		120	—
„ 12. Gratyfikacye służbie (do rozporządzalności dyrekcyi)		100	—
Suma rubryki I. . .		9.390	1.000

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	
	Rubr. II. Las i plantacye wikla.		
Poz. 13.	Służba, roboty i zalesienie	1.700	—
„ 14.	Urzymanie wikli i uzupełnienie plantacyi . .	1.000	—
„ 15.	Wynagrodzenie ogrodnika	400	—
	Suma rubryki II. .	3.100	—
Rubr. III. Poz. 16.	Utrzymanie brzegów Wisły . . .	400	—
„ IV. „ 17.	Podatki i daniny	906	—
„ V. „ 18.	Utrzymanie zaprzysiężonego strażnika obszaru dworskiego	300	—
	Rubr. VI. Rozmaite nieprzewidziane.		
Poz. 19.	Reszta kosztów drenowania pól na Żakowcu . .	—	1.434
„ 20.	Rozmaite	400	—
	Suma działu A) . .	14.550	2.434
	Razem .	16.984.	
	Rubr. VII. B) Ekwiwalent, spłata kapitałów i odsetek dłużnych:		
„ 20.	Ekwiwalent za VI. dziesięciolecie	700	—
„ 21.	Bankowi krajowemu we Lwowie 20. i 21. rata, wraz z 4% odsetkami od pożyczki 13.000 koron .	608	—
	Suma działu B) . .	1.308	—
	Zestawienie.		
	Suma działu A) .	16.984	—
	„ „ B) .	1.308	—
	Suma wszystkich wydatków .	18.292	—
	Dochody.		
	Rubr. I. Z gospodarstwa.		
„ 1.	Ze sprzedaży płodów rolnych i chmielarni . .	2.500	—
„ 2.	Ze sprzedaży płodów zwierzęcych: (krowiarnia) .	2.500	—
„ 3.	Z wynajętych ról i pastwisk	1.200	—
„ 4.	Za wynajęte konie	600	—
„ 5.	Za nawóz stajenny do ogrodów	100	—
„ 6.	Zwrot z funduszu szkoły za utrzymanie koni . .	600	—
	Suma rubryki I. . .	7.500	—
	Rubr. II. Z lasu i wikla.		
„ 7.	Ze sprzedaży drzewa opałowego i budulcowego .	3.300	—
„ 8.	Z wikla i trawy wśród wikla	3.500	—
	Suma rubryki II. .	6.800	—
Rubr. III. Poz. 9.	Z pieca wapiennego	600	—
	Rubr. IV. Inne dochody.		
Poz. 10.	Olborne za łamanie kamienia	100	—
„ 11.	Z dzierżawy placu targowego, zwanego „Rynek“ .	40	—
	Suma rubryki IV. .	140	—
Rubr. V. Poz. 12.	Rozmaite nieprzewidziane . . .	100	—
	Suma dochodów . .	15.140	—

	Zwyezajne koron	Nadzwycz. koron
W porównaniu z wydatkami folwarku . .	16.984	—
okazuje się niedobór .	1.844	—
a z uwzględnieniem ekwiwalentu i spłaty długów .	1.308	—
wzrośnie niedobór do sumy .	3.152	—

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody folwarku w Czerniochowie zgodnie z wnioskiem komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi budżetowej o krajowej niższej szkole rolniczej w Horodence.

Rubr. X., grupa II., poz. 282. wydatków.

Rubr. VII., poz. 46. dochodów.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.
Przemawia p. Leszek Cieński.
Przemawia Członek Wydziału krajowego p. Pilat.
Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.
Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.
Sprawozdawca czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

				Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
Poz.	1	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:			
		płaca	3.000 K		
		dodatek aktywalny . . .	300 „	3.300	—
„	2.	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych:			
		płaca	2.400 K		
		dodatek aktywalny . . .	240 „	2 640	—
„	3.	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów,			
		płaca		1.200	—
„	4.	Nauczyciel do nauk elementarnych:			
		płaca	1.400 K		
		dodatek aktywalny . . .	140 „		
		dodatek pięcioletni . . .	160 „	1.700	—
„	5.	Katecheta obrz. łać. i gr. kat.		600	—
		Suma rubryki I. .		9.440	—

Rubr. II. Koszta administracyjne.

„	6.	Zarząd:			
		a) pomoc kancelaryjna . . .	240 K		
		b) koszta kancelaryjne . . .	200 „		
		c) sługa szkolny i stróż nocny . .	600 „	1.040	—
„	7.	Opał		1.400	—
„	8.	Oświetlenie		300	—

		Zwyczajne	Nadzwycz
		koron	
Poz. 9.	Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenie, kominiarz)	800	1.700
„ 10.	Sprzęty i ruchomości	300	120
„ 11.	Dowóz wody do zakładu	400	—
„ 12.	Utrzymanie koni do posług administracyjnych .	800	160
„ 13.	Utrzymanie trzech sztuk bydła i chlewni . .	200	—
„ 14.	Ekwiwalent i podatek od gruntu szkolnego . .	100	—
	Suma rubryki II. . .	5.340	1.980

Rubr. III. Utrzymanie uczniów.

		Zwyczajne	Nadzwycz
„ 15.	Stołowanie . . } dla 40 uczniów		
„ 16.	Odzież, pościel i pranie } po 300 K . .	12.000	—
„ 17.	Lekarz i apteka	400	—
„ 18.	Uczeń praktykant	300	—
	Suma rubryki III. . .	12.700	—

Rubr. IV. Potrzeby naukowe.

		Zwyczajne	Nadzwycz
„ 19.	Przybory do nauki i pisania dla uczniów (książki, papier, zeszyty i t. p.)	240	—
„ 20.	Środki naukowe:		
	a) modele, maszyny, narzędzia i inne przybory do demonstracyi i ćwiczeń praktycznych . . Zwycz. 300 K Nadzwycz. 150 K		
	b) biblioteka i czytelnia . 160 „ — „		
	c) ogród szkolny (nasiona, okazy roślin, nawozy itp.) 250 „ — „	710	150
„ 21.	Ogródki doświadczalne do uprawy tytoniu . .	40	—
„ 22.	Wycieczki naukowe z uczniami	100	—
	Suma rubryki IV. . .	1.090	150

Rubr. V. Kursy specyalne.

		Zwyczajne	Nadzwycz
„ 23.	Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej . .	100	—
„ 24.	„ mleczarstwa	100	—
„ 25.	„ uprawy tytoniu	120	—
„ 26.	„ stelmachstwa	100	—
	Suma rubryki V. . . .	420	—
Rubr. VI.	Poz. 27. Rozmaite nieprzewidziane . . .	200	—
	Suma wydatków . . .	29.190	2.130
		31.320 K.	

Dochody.

Rubr. I.	Poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa . .	6.000	—

Rubr. II. Opłaty na utrzymanie uczniów:

Poz. 2. a) Rada powiatowa horodeńska, 3 stypendya po 200 K i 1 stypendyum 300 K . 900 K

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	
b) Gmina miasta Horodenki, 1 stypendyum	200 K	1.100	—
Rubr. III. Poz. 3. Opłaty na utrzymanie uczniów . .		600	—
Rubr. IV. Poz. 4. Dochód z ogrodu (pola) szkolnego i z ogródka doświadczalnego tytoniowego . . .		300	—
Poz. 5. Dochód z bydła i chlewni		300	—
Suma rubryki IV. .		600	—
Suma dochodów .		8.300	—
W porównaniu z wydatkami .		31 320	—
okazuje się niedobór		23.020	—

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody krajowej niższej szkoły rolniczej w Horodence zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o krajowej niższej szkole rolniczej w Jagielnicy.

Rubr. X. grupa II. poz. 283 wydatków.

Rubr. VII. poz. 47 dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

Poz. 1. Nauczyciel dla nauk fachowych i kierownik:			
płaca	3.000 K		
dodatek aktywalny . . .	300 „		
dodatki pięcioletnie . . .	1.400 „		
dodatek osobisty	400 „	5.100	—
„ 2. Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych:			
płaca	2.400 K		
dodatek aktywalny . . .	240 „		
dodatki pięcioletnie . . .	1.400 „	4.040	—
„ 3. Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów, płaca		1.200	—
„ 4. Nauczyciel do nauk elementarnych:			
płaca	1.400 K		
dodatek aktywalny . . .	140 „	1.540	—
„ 5. Katecheta obrz. łac. i gr. kat.		500	—
Suma rubryki I. . . .		12.380	—

Rubr. II. Koszta administracyi.

„ 6. Zarząd: a) pomoc kancelaryjna . .	240 K		
b) koszta kancelaryjne, inseraty, druki i portorya. . .	200 „		
c) sługa szkolny i stróż nocny	600 „	1.040	—
„ 7. Opał		1.200	—

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			koron	
Poz. 8.	Oświetlenie		200	—
„ 9.	Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenie, kominiarz)		700	3.612
„ 10.	Sprzęty i ruchomości		400	200
„ 11.	Ekwiwalent i podatki		50	—
	Suma rubryki II. . . .		3.590	3.812

Rubr. III. Utrzymanie uczniów.

„ 12.	Stołowanie; „ 13. Odzież, pościel i pranie	dla 40 uczniów po 300 K .	12.000	—
„ 14.	Lekarz i apteka		400	—
„ 15.	Uczeń praktykant		300	—
	Suma rubryki III. . .		12.700	—

Rubr. IV. Potrzeby naukowe.

„ 16.	Przybory do nauki i pisania dla uczniów (papier, zeszyty, książki i t. p.)		200	—
„ 17.	Środki naukowe:			
	a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracyi i cwiczeń praktycznych . . .	300 K		
	b) biblioteka i czytelnia . . .	200 „		
	c) ogród szkolny	60 „	560	—
„ 18.	Ogródki doświadczalne do uprawy tytoniu . .		40	—
„ 19.	Wycieczki z uczniami		100	—
	Suma rubryki IV. . .		900	—

Rubr. V. Kursy specyalne.

„ 20.	Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej . .		100	—
„ 21.	Kurs uprawy i suszenia tytoniu		200	—
	Suma rubryki V. . . .		300	—

Rubr. VI. Poz. 22.	Gospodarstwo:			
	a) Wydatki na gospodarstwo	8.000 K		
	b) Czynsz dzierżawny za grunta odstąpione szkole przez skarb jagielnicki .	1.000 „		
	c) Czynsz za odstąpione budynki . . .	500 „	9.500	—
Rubr. VII. Poz. 23.	Rozmaite nieprzewidziane . . .		100	—
	Suma wydatków . . .		39.470	3.812
	Razem		43.282	

Dochody.

Rubr. I. Poz. 1.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa . .	6.000	—
„ II. „ 2.	Opłaty na utrzymanie uczniów . .	—	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	
Rubr. III. Poz. 3.	Zarobek 40 uczniów po 24 K . . .	960	—
„ IV. „ 4.	Dochody z gospodarstwa szkolnego . .	10.600	—
„ V. „ 5.	Rozmaite nieprzewidziane . . .	—	—
	Suma dochodów .	17.560	—
	W porównaniu z wydatkami.	43.282	—
	okazuje się niedobór . .	25.722	—

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody niższej szkoły rolniczej w Jagielnicy zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o krajowej niższej szkole rolniczej w Kobiernicach.

Rubr. X. grupa II. poz. 284. wydatków.

Rubr. VII poz. 48. dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wydatki.

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			koron	
	Rubr. I. Płace nauczycieli.			
Poz. 1.	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:			
	płaca	3.000 K		
	dodatek aktywalny . . .	300 „		
	dodatek pięcioletni . . .	400 „	3.700	—
„ 2.	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych:			
	płaca	2.400 K		
	dodatek aktywalny . . .	240 „	2.640	—
„ 3.	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów, płaca		1.200	—
„ 4.	Nauczyciel do nauk elementarnych:			
	płaca . . . , .	1.400 K		
	dodatek aktywalny . . .	140 „		
	dodatek pięcioletni . . .	160 „	1.700	—
„ 5.	Katecheta obrz. łać., płaca . . .	500 K		
	wydatki z powodu nabożeństwa .	200 „	700	—
	Suma rubryki I. . . .		9.940	—
	Rubr. II. Pensye, emerytury i zaopatrzenia.			
„ 6.	Ziemiański Zygmunt, były nauczyciel, emerytura .		504	—
	Rubr. III. Koszta administracyi.			
„ 7.	Zarząd:			
	a) pomoc kancelaryjna . . .	240 K		
	b) koszta kkncelaryjne, inseraty, druki i portorya	200 „		
	c) sługa szkolny i stróż nocny . .	600 „	1.040	—
„ 8.	Opał		1.200	—
„ 9.	Oświetlenie . . . . ,		350	—
„ 10.	Utrzymanie budynków		1.000	—
„ 11.	Sprzęty i ruchomości		300	300
„ 12.	Utrzymanie koni do posług administracyjnych .		800	—
	Suma rubryki III. . .		4.690	300

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			koron	
	Rubr. IV. Utrzymanie uczniów.			
Poz. 13.	Stołowanie . . } dla 40 uczniów po 300 K			
„ 14.	Odzież, pościel i pranie } dla 40 uczniów po 300 K		12.000	400
„ 15.	Lekarz i apteka		400	—
„ 16.	Uczeń praktykant		300	—
	Suma rubryki IV. . . .		12.700	400
	Rubr. V. Potrzeby naukowe.			
„ 17.	Przybory do nauki pisania dla uczniów (książki, papier, zeszyty itp.)		240	—
„ 18.	Środki naukowe:	zwycz. nadzwycz.		
	a) modele, maszyny i inne przyrządy do demonstracyi i ćwiczeń praktycznych . .	300 K — K		
	b) biblioteka i czytelnia . .	200 „ 120 „		
	c) ogród szkolny (nasiona, okazy roślin, nawozy itp. . .	200 „ — „	700	120
„ 19.	Wycieczki z uczniami		100	—
	Suma rubryki V. . . .		1.040	120
	Rubr. VI. Kursy specyalne.			
„ 20.	Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej . .		100	—
„ 21.	„ mleczarstwa		100	140
„ 22.	„ stelmachstwa		200	—
	Suma rubryki VI. . .		400	140
Rubr. VII. Poz. 23.	Gospodarstwo:			
	a) Wydatki na gospodarstwo . .	8.200 K		
	b) Czynsz dzierżawny:			
	α) za folwark z inwentarzem . . . 2.000 K			
	β) za wynajęte mieszkanie dla służby . 120 „	2.120 „	10.320	—
„ VIII. Poz. 24.	Rozmaite nieprzewidziane . . .		200	—
	Suma wydatków . . .		39.794	960
	Razem . . .		40.754 K.	

Dochody.

Rubr. I. Poz. 1.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa . .		6.000	—
„ II. „ 2.	Opłaty na utrzymanie uczniów:			
	a) Rada powiatowa bialska .	900 K		
	b) Od ucznia na własnem utrzymaniu	300 „	1.200	—
„ III. „ 3.	Zarobek 40 uczniów po 24 K . . .		960	—
„ IV. „ 4.	Dochód z pola i ogrodu szkolnego .		200	—
„ V. „ 5.	Dochody z gospodarstwa:			
	Dochód z folwarku		9.600	—
	Suma dochodów . . .		17.960	
	W porównaniu z wydatkami .		40.754	—
	Okazuje się niedobór . .		22.794	—

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochowy krajowej niższej szkoły rolniczej w Kobiernicach zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi budżetowej o krajowej niższej szkole rolniczej w Bereźnicy.

Rubr. X. grupa II. poz. 285 wydatków i

Rubr. VII. poz. 49 dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

			Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
Poz. 1.	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:			
	płaca	3.000 K		
	dodatek aktywalny . . .	300 „		
	dodatek pięcioletni . . .	567 „	3.867	—
„ 2.	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych:			
	płaca	2.400 K		
	dodatek aktywalny . . .	240 „		
	dodatek pięcioletni . . .	300 „	2.940	—
„ 3.	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów, płaca		1.200	—
„ 4.	Nauczyciel do nauk elementarnych:			
	płaca	1.400 K		
	dodatek aktywalny . . .	140 „		
	dodatek pięcioletni . . .	160 „	1.700	—
„ 5.	Katecheta obrządku łać. i gr. kat. płaca	960 K		
	wydatki z powodu nabożeństwa .	400 „	1.360	—
	Suma rubryki I. . . .		11.067	—

Rubr. II. Pensye, emerytury i zaopatrzenia.

„ 6.	Cisło Eleonora, wdowa po nauczycielu, pensya wdowia	1.200 K		
	dodatek na wychowanie 4-ga dzieci	360 „	1.560	—

Rubr. III. Koszta administracyjne.

„ 7.	Zarząd:			
	a) pomoc kancelaryjna . . .	240 K		
	b) koszta kancelaryjne . . .	200 „		
	c) sługa szkolny i stróż nocny . .	600 „	1.040	—
„ 8.	Opał		1.200	—
„ 9.	Oświetlenie		350	—
„ 10.	Utrzymanie budynków		1.200	1.100
„ 11.	Sprzęty i ruchomości		300	—

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			koron	
Poz.	12.	Utrzymanie koni do posług administracyjnych .	800	—
„	13.	Podatek	300	—
		Suma rubryki III. . . .	5.190	1.100

Rubr. IV. Utrzymanie uczniów.

„	14.	Stołowanie . . } dla 45 uczniów		
„	15.	Odzież, pościel i pranie } po 300 K . .	13.500	—
„	16.	Lekarz i apteka	400	—
„	17.	Uczeń praktykant	300	—
		Suma rubryki IV. . . .	14.200	—

Rubr. V. Potrzeby naukowe.

„	18.	Przybory do nauki i pisania dla uczniów (książki, papiery, zeszyty i t. p.)	240	—
„	19.	Środki naukowe:		
		a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracyi . . . . . 300 K		
		b) biblioteka i czytelnia . . . 250 „		
		c) ogród szkolny . . . . 200 —	750	—
„	20.	Wycieczki z uczniami	100	—
		Suma rubryki V. . . .	1.090	—

Rubr. VI. Kursy specyalne.

„	21.	Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej . .	100	—
„	22.	„ mleczarstwa	100	—
„	23.	„ stelmachstwa i koszykarstwa . . .	200	—
		Suma rubryki VI. . . .	400	—

Rubr. VII. Gospodarstwo:

„	24.	a) Wydatki na gospodarstwo . . 10.000 K		
		b) Czynsz za dodzierżawienie 40 morgów gruntu . . . . 1.000 „	11.000	—
Rubr. VIII.	Poz. 25.	Rozmaite nieprzewidziane . . .	200	—
		Suma wydatków . . .	44.707	1.100
		Razem . . .	45.807 K.	

Dochody.

Rubr. I.	Poz. 1.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa . .	6.000	—
Rubr. II.	Poz. 2.	Zarobek 45 uczniów po 24 K . . .	1.080	—

Rubr. III. Dochód z gospodarstwa:

Poz.	3.	a) Dochód z gospodarstwa szkolnego . 12.000 K		
		b) „ z ogrodu . . . . 250 „	12.250	—

		Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
Rubr. IV. Poz. 4. Opłata od uczniów na utrzymanie . .		300	—
Rubr. V. Poz. 5. Rozmaite nieprzewidziane		—	—
	Suma dochodów .	19.630	—
	W porównaniu z wydatkami .	45.807	—
	okazuje się niedobór	26 177	—

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody niższej szkoły rolniczej w Bereżnicy zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o krajowej niższej szkole rolniczej w Suchodole.

Rubr. X. grupa II. poz. 286. wydatków.
Rubr. VII. poz. 50. dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

Poz.	1.	Nauczyciel do nak fachowych i kierownik:			
		płaca	3.000 K		
		dodatek aktwalny	300 „		
		dodatek pięcioletni	400 „	3.700	—
„	2.	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych:			
		płaca	2.400 K		
		dodatek aktywalny	240 „	2.640	—
„	3.	Drugi nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych: płaca	1.600 K		
		dodatek aktywalny	160 „	1.760	—
„	4.	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów, płaca		1.200	—
„	5.	Nauczyciel do nauk elementarnych:			
		płaca	1.400 K		
		dodatek aktywalny	140 „	1.540	—
„	6.	Katecheta obrz. łać. i gr. kat.		900	—
		Suma rubryki I. . .		11.740	—

Rubr. II. Pensye i zaopatrzenia.

„	7.	Bielska Ludwika, wdowa po kierowniku . . .		1.200	—
„	8.	Sygnarski Roman, były nauczyciel		1.139	—
		Suma rubryki II. .		2.339	—

Rubr. III. Koszta administracyi.

„	9.	Zarząd:			
		a) pomoc kancelaryjna	240 K		
		b) koszta kancelaryjne	200 „		
		c) sługa szkolny i stróż nocny . .	600 „	1.040	—
„	10.	Opał		1.200	—
„	11.	Oświetlenie		400	—
„	12.	Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenie, kominiarz)		1.000	—

		Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
Poz. 13.	Sprzęty i ruchomości	400	350
„ 14.	Utrzymanie koni do posług administracyjnych .	800	—
	Suma rubryki III. .	4.840	350
	Rubr. IV. Utrzymanie uczniów.		
„ 15.	Słołowanie . . . . . } dla 48 uczniów		
„ 16.	Odzież, pościel i pranie . . } po 300 K	14.400	—
„ 17.	Lekarz i apteka	400	—
„ 18.	Uczeń praktykant	300	—
	Suma rubryki IV. .	15.100	—
	Rubr. V. Potreby naukowe.		
„ 19.	Przybory do nauki i pisania dla uczniów (książki, papier, zeszyty itp.)	240	—
„ 20.	Środki naukowe: a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracyi i ćwiczeń praktycznych . . . . . . 300 K; b) bibloteka i czytelnia . . . . 200 „; c) ogród szkolny (nasiona, okazy roślin, nawozy i t. p.) . . . . . . 200 „	700	—
„ 21.	Wycieczki naukowe z uczniami	100	—
	Suma rubryki V. .	1.040	—
	Rubr. VI. Kursy specyalne.		
„ 22.	Kurs mleczarstwa	100	—
„ 23.	„ ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej . .	100	—
„ 24.	„ wyprawy lnu i konopi	100	—
„ 25.	„ stelmachstwa i koszykarstwa	150	—
	Suma rubryki VI. .	450	—
	Rubr. VII. Gospodarstwo: (zwycz. / nadzwycz.)		
„ 26.	a) Wydatki na gospodarstwo . 9.800 K — K; b) Czynsz dzierżawny za grunta dzierżawione . . . 1.000 „ 462 „	10.800	462
Rubr. VIII.	Poz. 27. Rozmaite nieprzewidziane . . .	200	—
	Suma wydatków . .	46.509	812
	Razem .	47.321	

Dochody.

	Rubr. I. Subwencye.		
Poz. 1.	Z c. k. Skarbu Państwa	6.000	—
Rubr. II.	Poz. 2. Opłaty na utrzymanie uczniów . .	600	—
„ III.	„ 3. Zarobek 45 uczniów po 24 K . .	1.152	—
„ IV.	„ 4. Dochód z gospodarstwa szkolnego .	11.750	—
	Suma dochodów . .	19.502	—
	W porównaniu z wydatkami .	47.321	—
	Okazuje się niedobór .	27.819	—

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody niższej szkoły rolniczej w Suchodole zgodnie z wnioskiem komisyi.

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o krajowej szkole mleczarskiej w Rzeszowie.

Rubr. X. grupa II. poz. 289 wydatków
i Rubr. VII. poz. 54 dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

P. Sprawozdawca czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

				Zwyczajne	Nadzwycz.
Poz.	1.	Naczyciel do nauk fachowych i kierownik, płaca	3.000 K.		
		dodatek aktywalny	300 „	3.300	—
„	2.	Sekretarz, płaca		1.800	—
„	3.	Instruktor-mleczarz do robót ręcznych, zarazem dozorca uczniów, płaca		1.200	—
„	4.	Nauczyciel do nauk elementarnych, wynagrodzenie .		480	—
„	5.	Docent do nauki o kotłach parowych . . .		150	—
„	6.	Katecheta		200	—
		Suma rubryki I. . . .		7.130	—

Rubr. II. Koszta administracyjne.

				Zwyczajne	Nadzwycz.
„	7.	Zarząd: a) Koszta kancelaryjne	200 K.		
		b) Sługa szkolny i stróż nocny . .	600 „	800	—
„	8.	Utrzymanie budynków, ogrodu i podwórza, ubezpieczenie robotników i kominiarz . . .		700	—
„	9.	Sprzęty i ruchomości		250	—
„	10.	Opał		700	—
„	11.	Oświetlenie		200	—
		Suma rubryki II. . . .		2.650	—

Rubr. III. Utrzymanie uczniów.

				Zwyczajne	Nadzwycz.
„	12.	Stołowanie 12 uczniów po 360 K.		4.320	—
„	13.	Pościel i pranie		200	—
„	14.	Lekarz i apteka		100	—
		Suma rubryki III. . . .		4.620	—

Rubr. IV. Potrzeby naukowe.

				Zwyczajne	Nadzwycz.
„	15.	Potrzeby do nauki i pisania dla uczniów . . .		150	—
„	16.	Środki naukowe: a) modele i maszyny do demonstracyi .	250 K.		
		b) chemikalia i środki naukowe . .	300 „		
		c) biblioteka i czytelnia . . .	200 „	750	—
„	17.	Na wycieczki z uczniami		100	—
		Suma rubryki IV. . . .		1.000	—
		Suma wydatków . . .		15.400	—

	Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
Dochody.		
Rubr. I. Poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa . .	5.000	—
„ II. „ 2. Czysty zysk z mleczarni szkolnej . .	1.000	—
„ III. „ 3. Opłaty od uczniów	150	—
Suma dochodów .	6.150	—
w porównaniu z wydatkami .	15.400	—
Okazuje się niedobór	9.250	—

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody krajowej szkoły mleczarskiej w Rzeszowie zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o krajowej szkole ogrodniczej w Tarnowie.

Rubr. X. grupa II. poz. 290. wydatków.
i Rubr. VII. poz. 51. dochodów.

W rozprawie ogólniej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

		Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
Wydatki.			
Rubr. I. Płace nauczycieli.			
Poz. 1. Nauczyciel fachowy i kierownik:			
płaca	3.000 K		
dodatek aktywalny . . .	300 „		
dodatki pięcioletnie . . .	1.400 „	4.700	—
„ 2. Nauczyciel fachowy pomocniczy: płaca .	2.400 K		
dodatek aktywalny . . .	240 K		
dodatki pięcioletnie . . .	600 „		
ryczałt na mieszkanie . . .	400 „	3.640	—
„ 3. Nauczyciel pomocniczy do miernictwa i rysunków:			
płaca		480	—
„ 4. Nauczyciel do nauk elentarnych: płaca	1 400 K		
dodatek aktywalny . . .	140 „		
dodatek pięcioletni . . .	320 „		
ryczałt na mieszkanie . . .	360 „	2.220	—
„ 5. Ochmistrz i instruktor, płaca . .	1.200 K		
dodatek na mieszkanie . .	240 „	1.440	—
„ 6. Kapelan i katecheta: płaca . . .	300 K		
wydatki z powodu nabożeństwa .	100 „	400	—
Suma rubryki I. . . .		12.880	—
Rubr. II. Koszta administracyjne.			
„ 7. Zarząd:			
a) pomoc kancelaryjna . . .	240 K		
b) koszta kancelaryjne, inseraty, druki i portorya	250 „		
c) sługa szkolny i stróż nocny . .	720 „	1.210	—
„ 8. Opał ubikacyj szkolnych		900	—
„ 9. Oświetlenie		300	—
„ 10. Utrzymanie budynków (naprawa, ubezpieczenie, kominiarz)		400	400

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			koron	
Poz.	11.	Sprzęty i ruchomości	200	200
		Suma rubryki II . . .	3.010	600
		Rubr. III. Utrzymanie uczniów.		
„	12.	Stołowanie . . } dla 25 uczniów po 330 K	8.250	—
„	13.	Odzież, pościel i pranie }		
„	14.	Lekarz i apteka	240	—
„	15.	Uczeń praktykant	600	—
		Suma rubryki III. . .	9.090	—
		Rubr. IV. Potrzeby naukowe.		
„	16.	Przybory do nauki	240	—
„	17.	Zbiory środków do demonstracyi	200	—
„	18.	Biblioteka i czytelnia	200	—
„	19.	Wycieczki naukowe	200	—
„	20.	Na utrzymanie ogrodu szkolnego	2.000	—
		Suma rubryki IV. . .	2.840	—
Rubr. V.	Poz. 21.	Rozmaite nieprzewidziane . . .	60	—
	„ 22.	Koszta urządzenia 7 morgów ogrodu .	—	5.700
		Suma rubryki V. . . .	60	5.700
		Suma wydatków . .	27.880	6.300
		Razem . . .	34.180	

Dochody.

		Rubr. I. Subwencye.		
Poz.	1.	Z c. k. Skarbu Państwa:		
		a) na potrzeby szkoły } b) na budowle }	6.000	7.000
„	2.	Od gminy miasta Tarnowa	500	—
„	3.	Od Rady powiatowej w Tarnowie . . .	600	—
		Suma rubryki I. . . .	7.100	7.000
Rubr. II.	Poz. 4.	Opłaty na utrzymanie uczniów . .	400	—
„ III.	„ 5.	Dochód z ogrodu szkolnego	2.200	—
„ IV.	„ 6.	Rozmaite nieprzewidziane . . .	60	—
		Suma dochodów . . .	9.760	7.000
		Razem . . .	16.760	
		W porównaniu z wydatkami .	34.180	—
		Okazuje się niedobór . .	17.420	—

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody krajowej szkoły ogrodniczej w Tarnowie zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o kraj. zakładzie sadowniczym w Zaleszczykach.

Rubr. X. grupa II. poz. 291. wydatków.

Rubryka VII. poz. 52. dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

				Zwyczajne	Nadzwycz.
				koron	

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

				Zwyczajne	Nadzwycz.
Poz.	1.	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:			
		płaca	2.600 K		
		dodatek aktywalny . . .	280 „		
		dodatek pięcioletni . . .	400 „	3.280	—
„	2.	Inspektor ogrodu, zarazem nauczyciel fachowy:			
		płaca	2.000 K		
		dodatek aktywalny . . .	200 „	2.200	—
		Suma rubryki I. . . .		5.480	—

Rubr. II. Koszta administracyjne.

				Zwyczajne	Nadzwycz.
„	3.	Zarząd:			
		a) koszta kancelaryjne . . .	250 K		
		b) pomoc kancelaryjna . . .	240 „	490	—
„	4.	Stróż zakładu		600	—
„	5.	Furman		480	—
„	6.	Opał		800	—
„	7.	Oświetlenie		250	—
„	8.	Utrzymanie budynków		200	—
„	9.	Wynagrodzenie za użytkowanie wody . . .		1.200	—
„	10.	Sprzęty i ruchomości		100	—
„	11.	Utrzymanie koni do posług administracyjnych .		800	—
„	12.	Ubezpieczenie budynków i zbiorów oraz podatki .		240	—
		Suma rubryki II. . . .		5.160	—

Rubr. III. Potrzeby zakładu.

				Zwyczajne	Nadzwycz.
„	13.	Pomocnik ogrodnika, płaca . . .	720 K		
		na mieszkanie	120 „	840	—
„	14.	a) Najem robotnika	2.000 K		
		b) Zapłata za robociznę uczniom .	2.000 „	4.000	400
„	15.	Materyały do opakowania		700	—
„	16.	Materyały i drobne wydatki na ogród . . .		700	—
„	17.	Nawozy		700	—
„	18.	Nasiona		700	—
„	19.	Środki do nauki i pracy:			
		a) narzędzia	300 K		
		b) biblioteka	100 „	400	—
„	20.	Budowa wodociągów		—	1.000
„	21.	Fabrykacya przeróbek owocowych . . .		4.000	—
		Suma rubryki III. . .		12.040	1.400

Rubr. IV. Rozmaite.

				Zwyczajne	Nadzwycz.
„	22.	Koszta objazdów		600	—
„	23.	Dokupno gruntu poszpitalnego (I. rata) . .		—	8.000
„	24.	Wydatki nieprzewidziane		200	—
		Suma rubryki IV. . .		800	8.000
		Suma wydatków . . .		23.480	9.400
		Razem . . .		32.880	

	Zwyczajne koron	Nadzwycz.
Dochody.		
Rubr. I. Poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu państwa . .	5.000	—
„ II. „ 2. Dochód z ogrodu szkolnego	6.000	—
„ III. „ 3. Zwrot kosztów opakowania . . .	700	—
„ IV. „ 4. Zwrot kosztów prowadzenia przeróbek owocowych	4.000	—
Suma dochodów . . .	15.700	—
W porównaniu z wydatkami .	32 880	—
okazuje się niedobór . .	17.180	—

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody kraj. Zakładu sadowniczego w Zaleszczykach zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o krajowym składzie publicznym w Krakowie.

Rubryka X. poz. 316. wydatków.

Rubryka VII. poz. 55. dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Koszta zarządu i służby.		
Poz. 1. Dyrektor	3.000	—
„ 2. Likwidator	2 400	—
„ 3. Buchalter	1.500	—
„ 4 a) Praktykant	720	—
„ 4 b) Dyurnista	450	—
„ 5. Magazynier	2.000	—
„ 6. Woźny	940	—
„ 7. Odźwierny	580	—
„ 8. Stróż	600	—
Suma rubryki I. . . .	12.190	—
Rubr. II. Koszta administracyi.		
„ 9. Podatki:		
a) zarobkowy i wodociągowy	1.064	—
b) czynszowy	1.752	—
c) należytość ekwiwalentowa	1.281	—
„ 10. Utrzymanie zabudowań i urządzeń:		
a) budynków administracyjnych . . .	125	—
b) magazynów zbożowych	1.500	—
„ 11. Zabezpieczenie:		
a) budynków od ognia	400	—
b) robotników od wypadków i w kasie chorych	350	—
„ 12. Potrzeby kancelaryjne:		
a) ogłoszenia i dzienniki	35	—
b) księgi i druki	400	—
c) telefon	100	—
d) rozmaite kancelaryjne	250	—

		Zwyczajne koron	Nadzwycz.
Poz. 13.	Opał i światło	700	—
„ 14.	Opłata drogi dojazdowej	300	—
„ 15.	Remuneracye	1.700	—
	Suma rubryki II. . . .	9.957	—
	Rubr. III. Ekspozytura cłowa.		
„ 16.	Ryczałt c. k. Skarbowi Państwa	600	—
	Rubr. IV. Koszta manipulacyi zbożowej.		
„ 17.	Robocizna	9.600	—
„ 18.	Szpagat	300	—
„ 19.	Asekuracya	650	—
„ 20.	Stemple i porta	740	—
„ 21.	Rozmaite	180	—
	Suma rubryki IV. . .	11.470	—
Rubr. V. Poz. 22.	Odsetki od dotacyi	200	—
	Suma wydatków . . .	34.417	—

Dochody.

Rubr. I. Poz. 1.	Składowe od zboża i towarów . . .	14.000	—
	Rubr. II. Manipulacye przy zbożu, względnie towarach.		
Poz. 2.	Dostawa wagonów	1.700	—
„ 3.	Ekspedycya	160	—
„ 4.	Wyładowanie	4.000	—
„ 5.	Załadowanie	3.000	—
„ 6.	Asekuracya	1.100	—
„ 7.	Stemple	1.100	—
„ 8.	Odsetki	1.250	—
„ 9.	Rozmaite:		
	a) czyszczenie i wietrzenie	5.000	—
	b) załatwianie formalności cłowych . . .	1.000	—
	c) wypożyczanie worów	500	—
	d) szpagat	500	—
	e) zawiadomienia odbiorcze	400	—
	Suma rubryki II. . . .	19.710	—
	Suma dochodów . . .	33.710	—
	W porównaniu z wydatkami.	34.417	—
	Niedobór . .	707	—

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody krajowego składu publicznego w Krakowie zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Rubryka X. wydatków.

„Rolnictwo".

Grupa III. poz. 306—318 a)

Grupa IV. poz. 319—338 b)

Sprawozdawca p. Andrzej Lubomirski.

III. Wydatki na ogólne cele rolnictwa.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

		Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
Poz. 306.	Na rozmaite zasiłki, mające na celu podniesienie rolnictwa i przemysłu rolniczego, tudzież wiedzy rolniczej, do dyspozycyi Wydziału krajowego . .	10.000	
„ 307.	Towarzystwu gospodarskiemu galic. we Lwowie .	16.000	
„ 308.	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie . . .	12.000	
	Uchwałą tą załatwi Sejm petycyę krakowskiego Towarzystwa rolniczego L. 3165/2365.		
„ 309.	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie na zasilenie działalności Towarzystw okręgowych . . .	10.000	
„ 309a)	Towarzystwu gospodarskiemu galicyjskiemu we Lwowie, za zasilenie działalności Oddziałów . . .	14.000	
„ 310.	Towarzystwu gospodarskiemu galicyjskiemu na utrzymanie i koszta podróży referenta dla spraw rolniczych	5.000	
	Uchwałą tą załatwi Sejm petycye Galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego L. 2204/1542.		
„ 310a)	Towarzystwu rolniczemu krakowskiemu na utrzymanie i koszta podróży instruktora rolnictwa i referenta dla spraw rolniczych	5.000	
„ 311.	Na subwencyonowanie konkursów i wystaw maszyn rolniczych, urządzanych przez krajowe Towarzystwa rolnicze	2.500	
	Uchwałą niniejszą załatwi Sejm petycyę Galic. Towarzystwa gospodarskiego L. 2201/1539.		
„ 312.	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie na utrzymanie biura rachunkowego dla rolników . . .	1.000	
„ 313.	Towarzystwu gospodarskiemu galicyjskiemu we Lwowie, na utrzymanie biura handlowego . . .	2.000	
	Uchwałą tą załatwi Sejm petycyę Galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego L. 2203/1541.		
„ 313a)	Towarzystwu rolniczemu krakowskiemu dla Syndykatu Towarzystw rolniczych w Krakowie . .	1.000	
	Uchwałą niniejszą załatwi Sejm petycye Galic. Towarzystwa gospodarczego L. 2479/1777.		
„ 313b)	Obydwu Towarzystwom rolniczym na premie dla sług Sejm w równej wysokości udzielił subwencyi na ten cel w roku zeszłym.	1.000	

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

Uchwałą niniejszą załatwi Sejm petycyę Galic. Towarzystwa gospodarskiego L. 2208/1546 i krakowskiego Towarzystwa rolniczego L. 3045/2267.

Poz. 313c) Towarzystwu rolniczemu w Krakowie na doświadczenia polowe 2.000

„ 314. Dla Kółek rolniczych:

a) na koszta zakładania i lustracyę tychże . . 15.000

Uchwałami niniejszemi załatwi Sejm petycyę Głównego Zarządu Kółek rolniczych L. 2763/2028 oraz 200 petycyj członków pojedynczych Kółek pod liczbami:

1. 3806/2905,	39. 3014/2236,	77. 3117/2333,
2 3787/2886,	40. 3013/2235,	78. 3116/2332,
3. 2952/2196,	41. 3012/2234,	79. 3115/2331,
4. 3800/2899,	42. 3011/2233,	80. 3062/2284,
5. 3489/2652,	43. 3008/2230,	81. 3311/2504,
6. 3490/2653,	44. 3476/2639,	82. 3310/2503,
7. 3491/2654,	45. 3477/2640,	83. 3309/2502,
8. 3444 2607,	46. 3478/2641,	84. 3308/2501,
9. 3300/2493,	47. 3479/2642,	85. 3307/2500,
10. 3299/2492,	48. 3480/2643,	86. 3306/2499,
11. 3298/2491,	49. 3481/2644,	87. 3305 2498,
12. 3297/2490,	50. 3482/2645,	88. 3304/2497,
13. 3296/2489,	51. 3483/2646,	89. 3303/2496,
14. 3295/2488,	52. 3484/2647,	90. 3302/2495,
15. 3294/2487,	53. 3485/2648,	91. 3301/2494,
16. 3293/2486,	54. 3486/2649,	92. 3540/2687,
17. 3292/2485,	55. 3487/2650,	93. 3539/2686,
18. 3291/2484,	56. 3488/2651,	94. 3548/2695,
19. 3289/2482,	57. 3680 2800,	95. 3557/2704,
20. 3445/2608;	58. 3726/2838.	96. 3559 2706,
21. 3029/2251,	59. 3645/2778,	97. 3596/2737,
22. 3028/2250,	60. 3652/2785,	98. 3597/2738,
23. 3027/2249,	61. 3654/2786,	99. 3598/2739,
24. 3026/2248,	62. 3622 2755,	100. 2441/1739,
25. 3025/2247,	63. 3623/2756,	101. 3140/2449,
26. 3024/2246,	64. 3603/2743,	102. 2105/1533,
27. 3023/2245,	65 3594/3735,	103. 3275/2469,
28. 3022/2244,	66. 3595/2736,	104. 3237/2435,
29. 3021/2243,	67. 3625/2758,	105. 3216/2414,
30. 3020/2242,	68. 3624/2757,	106. 3215/2413,
31. 3563/2708,	69. 3534/2681,	107. 3214 2412,
32. 3571/2716,	70. 3537/2684,	108 2310/2408,
33. 3580/2725,	71. 3545/2692,	109. 3179/2378,
34. 3019/2241,	72. 3544/2691,	110. 3148/2348,
35. 3017/2239,	73. 2953/2197,	111. 3147/2347,
36. 3018/2240,	74. 2954/2198,	112 2838/2103,
37. 3015/2237,	75. 2957/2201,	113. 2858/2103,
38. 3016/2238,	76. 3118/2334,	114. 2857/2107,

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

115. 2856/2106,
116. 2855/2105,
117. 2930/2174,
118. 2259/1584,
119. 2511/1804,
120. 2681/1966,
121. 2680/1965,
122. 2679/1964,
123. 2678/1963,
124. 2506/1799,
125. 2447/1745,
126. 2446/1744,
127. 2445/1743,
128. 2444/1742,
129. 2443/1741,
130. 2442/1740,
131. 3746/2854 (= 26 petycyj),
132 3882/2959,
133. 3883/2960,
134. 3884/2961,
135. 3886/2963,
136. 3887/2964,
137. 3888/2965,
138. 3889/2966,
139. 3890/2967,
140. 3892/2969,
141. 3893/2970,
142. 3852/2934,
143. 3853/2935,
144. 3854/2936,
145. 3855/2937,
146. 3856/2938,
147. 3857/2939,
148. 3858/2940,
149. 3859/2941,
150. 3860/2942,
151. 3861/2943,
152. 3862/2944,
153. 3863/2945,
154. 3864/2946,
155. 3865/2947,
156. 3866/2948,
157. 3932/2997,
158. 3940/2995,
159. 3931/2996,
160. 3927/2992,
161. 3928/2 93,
162. 3929/2994,
163. 3926/2991,
164 3925/2990,
165. 3924/2989,
166. 3923/2988,
167. 3922/2987,
168. 3946/3011,
169. 3945/3010,
170. 3944/3009,
171. 3953/3016,
172. 3995/3040,
173. 3996/3041,
174. 4007/3051,
175. 4007/3052,
176. 4009/3053,
177. 3903/2675,
178. 4045/3074,
179. 4040/3075,
180. 4048/3076,
181. 4048/3077,
182. 4046/3078,
183. 4065/3090,
184. 4028/3065,
185. 4122/3133,
186. 4123/3134,
187. 4124/3135,
188. 4125/3136,
189. 4126/3137,
190. 4131/3142,
191. 4132/3143,
192. 4133/3144,
193. 4134/3145,
194. 4135/3146,
195. 4136/4147,
196. 4137/3148.

Poz. 315. Na wydawnictwo czasopism:

	Zwyczajne	Nadzwycz.
a) Towarzystwu rolniczemu w Krakowie, na wydawnictwo „Tygodnika rolniczego“ . .	2.000	—
b) Na wydawnictwo „Rolnika“	4.000	—
c) Na wydawnictwo „Przewodnika Kółek rolniczych“	3.000	—
d) Galicyjskiemu Towarzystwu leśnemu na wydawnictwo czasopisma „Sylwan“ . . .	400	—
e) Na wydawnictwo innych czasopism, ryczałt do dyspozycyi Wydziału krajowego . . .	3.500	—

Uchwałami niniejszemi załatwi Sejm petycyę Gal. Tow. gospodarskiego L. 2.210/1.548, petycyę Tadeusza Czaykowskiego w Tarnowie na wydawnictwo „Głosu rolniczego“ L. 2.482/1.780, petycyę Wydziału Gal. Tow. lekarzy weterynaryjnych we Lwowie L. 2.936/2.180 i petycyę Wydziału Galic. Tow. leśnego we Lwowie L. 2.788/2.053.

	Zwyczajne	Nadzwycz.
„ 316. Na utrzymanie krajowego składu publicznego w Krakowie (wedle osobnego sprawozdania) . . .	34.417	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	
Poz. 317.	Na zalesienia ochronne w myśl ustawy z dnia 15. czerwca 1904 (Dz. u. kraj. Nr. 94) . . .	5.000	—
„ 318.	Na koszta komisyi komasacyjnych:		

A) Personal techniczny.

a) 3 inżynierów komasacyjnych:		
płaca po 2.800 K . . .	8.400 K	
dodatek aktywalny po 600 K	1.800 „	10.200 K
b) 3 asystentów komasacyjnych:		
płaca po 1.600 K . . .	4.800 K	
dodatki aktywalne po 360 K	1.080 „	5.880 „
c) 1 technik pomocniczy: płaca miesięczna po 140 K . .		1.680 „
d) Ryczałty kancelaryjne dla 6 geodetów pod a) i b) po 30 koron rocznie	180 K	
dla 1 technika pomocniczego rocznie . . .	24 „	204 „
e) Na podwyższenie dodatku aktywalnego, tudzież uregulowanie pięcioleci i czteroleci inżynierów i asystentów komasacyjnych, w myśl osobnego sprawozdania Komisyi budżetowej do L. s. 4.113 . .		960 „
Razem . .		18.924 K

B) Fundusz podręczny.

Dla c. k. komisarza agrarnego:				
Fundusz podręczny . .	12.885 K			
Koszta komisyjne . . .	10.115 „	23.000 K	41.923	—
„ 318 a) Austryacki centralny Komitet dla ochrony interesów rolniczych i lasowych, przy zawieraniu układów handlowych			—	1.000

IV. Wydatki na poszczególne cele rolnictwa.

A) Na podniesienie hodowli i gospodarstwa domowego.

„ 319. Na podniesienie hodowli bydła, w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 1. lipca 1906:				
a) ósma i dziewiąta półroczna rata z 10-lecia od 1. lipca 1902 począwszy . .	75.000 K			
i podwyższanie ze względu na równoczesną podwyżkę subwencyi rządowej	25.000	100.000	—	

		Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
	(Razem 100.000 K w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 14. listopada 1905).		
	b) Na koszta komisyj licencyonujących po myśli §. 4. ustawy z dnia 10. lipca 1902 (z uwzględnieniem subwencyi rządowej w rubryce VII dochodów	20.000	—
	c) Na wystawy targowe bydła rozpłodowego:		
	α) Towarzystwu gospodarskiemu galicyjskiemu	2.500	1.500
	β) Towarzystwu rolniczemu w Krakowie .	1.500	—
	d) na kontrolę mleczności:		
	α) Towarzystwu gospodarskiemu galicyjskiemu . . . . 4.000 K		
	β) Towarzystwu rolniczemu w Krakowie . . . . . 2.500 „	6 500	—
	Uchwałami powyższemi załatwi Sejm petycye Towarzystwa gospodarskiego L. 2.266/1.544, Krakowskiego Tow. rolniczego L. 3.166/12.366 i Tow. gosp. L. 2.209 1.547.		
Poz. 320.	Na utrzymanie instruktora hodowli bydła w Towarzystwie gospodarskiem lwowskiem: płaca . . . . 3.000 K, ryczałt na koszta podróży . . . 1.000 „	4.000	—
„ 321.	Na utrzymanie instruktora hodowli bydła w Towarzystwie rolniczem krakowskiem (pod warunkiem, ażeby mianowanie instruktora zawisłem było od zatwierdzenia Wydziału krajowego) . . .	4.000	—
„ 322/323.	Na akcyę tępienia gruźlicy u bydła 5.000 K i subwencya rządowa . . . . 5.000 „	10.000	—
„ 324.	Towarzystwo hodowców czerwonego bydła . .	4.000	—
„ 325.	Na podniesienie chowu koni roboczych i włościańskich	25.000	—
„ 326.	Na kursa kucia koni obydwom Towarzystwom krajowym po 1.000 K, razem	2.000	—
	Uchwałami niniejszemi załatwi Sejm petycye Galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego Liczba 2.205 1.543 i Krakowskiego Towarzystwa rolniczego L. 3.248 2.446.		
„ 327.	Na podniesienie chowu owiec i kóz dla galic. Tow. gospodarskiego	1.000	—
	Komisya nie jest ze względów finansowych w stanie uwzględnić dalej idącego życzenia galic. Tow. gospodarskiego.		
„ 328.	Na podniesienie chowu świń, obydwom Towarzystwom gospodarczym	20.000	—
	Uchwałami powyższemi załatwi Sejm petycyę Tow. gosp L. 2.206/1.544, uchwałą zaś ostatnią załatwi Sejm petycye Krak. Towarzystwa rolniczego L. 2.470/1.768 i 2.477/1.775.		

	Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
Poz. 329. Na podniesienie gospodarstwa nabiałowego w Galicyi:		
a) krajowy instruktor mleczarstwa, płaca z ryczałtem na koszta podróży i wolnym biletem kolejowym	5.560	—
b) instruktor-adjunkt, płaca z ryczałtem na koszta podróży i wolnym biletem kolejowym . .	3.360	—
c) pomocnik instruktora mleczarstwa, płaca . . . . 1.440 K; na koszta objazdów . . . 800 „	2.240	—
d) stypendya dla serkarzy	2.000	—
e) na potrzeby biura mleczarskiego i na koszta ocen masła	1.000	—
Komisya zaleca odesłanie petycyi Wydziału Towarzystwa mleczarskiego w Krakowie L. 2.663/1.748 o subwencyę 1.200 K do Wydziału krajowego w celu zbadania, zdania sprawy i ewentualnie uwzględnienia przy preliminarzu budżetu na r. 1907.		
„ 330. Na podniesienie chowu drobiu, do dyspozycyi Wydziału krajowego (I. rata z trzechlecia, w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z 11 listopada 1904) .	6.000	—
Uchwałą tą załatwi Sejm petycyę Krak. Tow. rolniczego L. 3.043/2.265, które żąda na szereg lat osobnej subwencyi po 2 000 K.		
„ 331. Zakład produkcyi narybku w Oparach, III. rata z pięciolecia, do roku 1908 włącznie . . .	2.450	—
Uchwałą niniejszą załatwi Sejm petycyę galic. Tow. gosp. 2.202/1.540.		
„ 332. Towarzystwo rybackie w Krakowie . . .	800	—
B) Na podniesienie innych gałęzi gospodarstwa krajowego.		
„ 333. Towarzystwo dla podniesienia uprawy tytoniu, I. rata z 6-lecia od r. 1906 (uchwała Sejmu z 4. listopada 1904 . . . . . 6.000 K; i subwencya rządowa (jak rubryka VII. dochodów). . . . . . . 2.000 „	8.000	—
„ 334. Na popieranie celów zjednoczonego Towarzystwa dla ogrodnictwa i pszczelnictwa we Lwowie . .	600	—
„ 335. Towarzystwo ogrodnicze w Krakowie (subwencya zwyczajna)	2.000	—
czyli o 700 K wyżej, niż wniosek Wydziału krajowego w załatwieniu petycyi Towarzystwa ogrodniczego w Krakowie L. 2.694/1.979.		
„ 336. Towarzystwo ogrodnicze w Krakowie na zakupno gruntu — VI. rata (ostatnia z sześciolecia od roku 1901), w myśl uchwały sejmowej z 24. czerwca 1901 roku	—	6.000

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	
Poz. 337.	Subwencye na cele sadownictwa:		
	a) Towarzystwu rolniczemu w Jaśle na instruktora sadownictwa	1.000	--
	Uchwałą tą załatwi Sejm petycyę okręgowego Tow. rolniczego w Jaśle L. 2.937/2.181.		
	b) na utrzymanie szkółki drzew owocowych w Olesku	1.000	—
	c) na utrzymanie szkółki drzew owocowych w Łańcucie	400	—
	d) Wydziałowi powiatowemu w Limanowej, na utrzymanie instruktora sadownictwa . .	1.500	—
	e) na utrzymanie instruktora sadownictwa w pow. śniatyńskim	1.000	—
	f) na utrzymanie szkółki drzew owocowych Towarzystwa „Selski hospodar“ w Olesku . .	—	1.000
	Petycye Zarządu Tow. ogrodniczego w Bochni L. 2.991/2213 Gal. Tow. gosp., 2207/1.545 i Tow. ogrodn. w Wadowicach 3.807/2.906 odsyła się do Wydziału krajowego do zbadania i załatwienia.		
„ 338.	Zasiłek dla zakładu sadowniczego pp. Niemczewskich w Okopach	—	1.000
	Uchwałą tą załatwi Sejm petycyę braci Niemczewskich w Okopach L. 2.924/2.168.		
„ 338 a)	Dołkowskiemu Henrykowi na produkcyę ziemniaków nasiennych	—	1.000
„ 338 b)	Dla p. Jadwigi Głuchowskiej, wdowy po krajowym instruktorze chowu bydła	500	—
	Petycye Tow. „Proświta“ w Strutyni 2.878/2.126, Towarzystwa „Narodnyj dim“ w Syszyłowcach L. 2.673/1.958 i Tow. „Spiłka dla hospodarstwa i torhowli“ w Przemyślu 3.093/2.310 odsyła się do Wydziału krajowego do zbadania i załatwienia.		
	Petycyę Antoniego Tadeusza de Berguda Czaykowskiego L. 3.005/2.227 o ile się tyczy o policzenie mu lat służby, odstępuje się c. k. Rządowi.		
	Suma grupy IV. i V rubryki X. . .	467.651	11.500
	Razem . . .	479.151 K.	

Izba uchwala bez rozprawy Rubr. X. poz. 306—313 c); 315—324, 326 do 338 b), zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz powyższy wniosek Komisyi.

Marszałek otwiera rozprawę nad poz. 314.

Przemawia p. Brykczyński.

Przemawia p. Cielecki i stawia następującą rezolucyę:

„Sejm wzywa Rząd, aby Towarzystwo Kółek rolniczych w tej samej wysokości subwencyonował w jakiej kraj to czyni.“

Izba popiera tę rezolucyę p. Cieleckiego.

Przemawia p. Krempa.

Przemawia p. Krzysztofowicz.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy nad poz. 314 wydatków, na wniosek sekretarza p. M. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisany p. Cielecki.

Przemawia p. Cielecki.

Przemawia p. sprawozdawca i oznajmia, że przyjmuje rezolucyę p. Cieleckiego.

Izba uchwala poz. 314 wydatków zgodnie z wnioskiem Komisyi oraz rezolucyę p. Cieleckiego przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Marszałek udziela głosu do poz. 325 p. Filipowi Włodkowi.

Przemawia p. Filip Włodek.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala poz. 325 zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Rubr. X. poz. 339—345 wydatków.

Sprawozdawca p. Skałkowski.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

V. Organizacya spółek kredytowych ludności rolniczej.

Poz. 339. Rata 8-ma na utworzenie funduszu dla spółek oszczędności i pożyczek . . . . 40.000 K
(Uchwała sejmowa z dnia 16. września 1899).

„ 340. Koszta zakładania spółek oszczędności i pożyczek, biuro patronatu, kursa praktyczne dla funkcyonaryuszów spółek:

a) 1. płaca dyrektora . . .	6.400 K.		
dodatek aktywalny . .	960 „		
dodatek osobisty . . .	800 „	8.160 K.	
2. płaca korespondenta z dodatkiem aktywalnym		3.000 „	
3. płaca lustratora starszego z dodatkiem		3.000 „	
4. płaca czterech lustratorów z dodatkami		11.200 „	
5. płaca praktykanta z dodatkiem . .		1.440 „	
6. dyurna		4.200 „	
7. służba		600 „	
b) podróże lustracyjne i organizacyjne .		27.750 „	
c) sprzęty i przybory kancelaryjne . .		2.000 „	
d) wydawnictwa		30.000 „	
e) kursa praktyczne		4.000 „	
f) zasiłki dla spółek		32.000 „	
Razem poz. 340			127.350 „

VI. Włości rentowe.

„ 340a) utrzymanie biura komisyi . . . . 25.000 „

„ 340b) na fundusz oprocentowania listów rentowych . . . 25.000 „

VII. Zapobieganie klęskom elementarnym

„ 341. strzeżenie granic kraju od zarazy na bydło
„ 342. tępienie myszy polnych
„ 343. spłata pożyczki na klęski elementarne z r. 1899
} żadne kwoty nie są preliminowane jako wydatek nadzwyczajny

„ 344. spłata pożyczki na klęski elementarne z r. 1900 jako wydatek nadzwyczajny . . . . 1.447 K.

Poz. 345. raty amortyzacyjne od pożyczki dla ludności dotkniętej klęskami elementarnemi z roku 1903 nadzwyczajne . . 85.190 K.

Suma działów V., IV., i VII. zwyczajne 217.350 K.
nadzwyczaj. 86.637 „

Co do przekazanych Komisyi budżetowej petycyj gmin, dotkniętych klęską gradobicia mianowicie:

L. pet. 2.686. Gminy Kruszelnica, powiatu stryjskiego,
L. pet. 2.869. Wydziału powiatowego w Lisku w zastępstwie gminy Bereźnicy wyżnej,
L. pet. 3.405. Gminy Drohojów powiatu przemyskiego,
L. pet. 3.678. Remiżowce,

wnosi Komisya:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę: L. 2.686. Gminy Kruszelnica,
„ L. 2 869 „ Bereźnica wyżna,
„ L. 3.405. „ Drohojów,
„ L. 3.678. „ Remiżowce,

odstępuje się c. k. Rządowi do zbadania i załatwienia.

Petycya L. 2.279 i 3.103 Wydziału Rady powiatowej w Limanowej w sprawie rat od pożyczki 12.000 koron zaciągniętej przez powiat limanowski dla ludności dotkniętej klęskami elementarnemi, proponuje Komisya odesłać do Wydziału krajowego celem zbadania i przedstawienia wniosku.

Izba uchwala bez rozprawy poz. 339—345 zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz powyższe wnioski Komisyi.

Następuje:

Rubryka XI. poz. 346—353 wydatków.

Górnictwo.

Sprawozdawca p. Korol.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

	Rubr. XI. Górnictwo.	Zwyczajne	Nadzwycz.
Poz. 346.	Remuneracya referenta spraw górniczych przy Wydziale krajowym	3.328	—
„ 347.	Na badania kraju w celu zestawienia użytecznych kopalin i popularnego opisu ich występowania .	5.000	—
„ 348.	Utrzymanie krajowej szkoły górniczej i wiertniczej w Borysławiu	19.000	—
„ 349.	Na stacyę doświadczalną produktów naftowych .	3.400	—
„ 350.	Na nagrody konkursowe za prace z dziedziny technologii nafty i wosku ziemnego . . .	600	—
„ 351.	Na zbieranie i ogłaszanie dat statystycznych o produkcyi i handlu nafty i wosku ziemnego . .	1.000	—
„ 352.	Stypendya dla górników i uczniów praktycznych szkół wiertniczych i akademii górniczych .	5.000	—
„ 353.	Na potrzeby muzeum górnictwa nafty i wosku ziemnego w c. k. szkole politechnicznej we Lwowie	300	—
	Suma rubryki XI . . .	37.628	—

Izba uchwala bez rozprawy Rubr. XI. poz. 346—353 wydatków, zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Rubr. XII. poz. 354—505 wyd.

Wydatki na podniesienie rękodzielnictwa i przemysłu.

Sprawozdawca p. Małachowski.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Federowicz.

Marszałek przerywa mowcy wzywając go by w swem przemówieniu trzymał się przedmiotu stojącego na porządku dziennym Izby.

Przemawia dalej p. Federowicz

Przemawia p. Maryewski.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. XII. Wydatki na podniesienie rękodzielnictwa i przemysłu.

Poszczególnienie.

I. Szkoły przemysłowe uzupełniające.

		Zwyczajne koron	Nadzwycz koron
Poz. 354.	W Białej	2.060	—
„ 355.	„ Bochni	1.084	—
„ 356.	„ Brodach	884	—
„ 357.	„ Brzeżanach	1.109	—
„ 358.	„ Buczaczu	1.100	—
„ 359.	„ Chrzanowie	1.100	—
„ 360.	„ Drohobyczu	1.920	—
„ 361.	„ Gorlicach	1.200	—
„ 362.	„ Jarosławiu	1.398	—
„ 363.	„ Jaśle	1.170	—
„ 364.	„ Kałuszu	1.228	—
„ 365.	„ Kętach	695	—
„ 366.	„ Kołomyi I.	1.070	—
„ 367.	„ „ II.	1.412	—
„ 368.	„ Krakowie na Kleparzu	2.400	—
„ 369.	„ „ przy ul. Lubomirskiego (daw. w Ogrodzie angielsk.)	1 290	—
„ 370.	„ „ na Smoleńsku	1.290	—
„ 371.	„ „ „ Kazimierzu	1.370	—
„ 372.	„ „ przy ul. Dietla (daw. na Dajworze)	1.390	—
„ 373.	„ Krośnie	1.346	—
„ 374.	We Lwowie im. św. Anny	1.975	—
„ 375.	„ „ „ „ Antoniego	1.475	—
„ 376.	„ „ „ króla Sobieskiego (daw. Czackiego)	1.547	—
„ 377.	„ „ „ Elżbiety	955	—
„ 378.	„ „ „ Konarskiego	1.335	—
„ 379.	„ „ „ św. Marcina	1.475	—
„ 380.	„ „ „ Mickiewicza	1.315	—
„ 381.	„ „ „ Piramowicza	955	—
„ 382.	„ „ „ Staszica	1.555	—

		Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
Poz. 383.	We Lwowie im. Bernsteina (izraelicka) . . .	950	—
„ 384.	W Łańcucie	1.015	—
„ 385	„ Myślenicach	910	—
„ 386.	„ Nowym Sączu	1.746	—
„ 387.	„ Nowym Targu	997	—
„ 388.	„ Podgórzu	1.354	—
„ 389.	„ Przemyślu I. w śródmieściu	1.175	—
„ 390.	„ „ II. na przedmieściu lwowsk. . .	1.311.	—
„ 391.	„ Rzeszowie	1.338	—
„ 392.	„ Samborze	1.495	—
„ 393.	„ Sanoku	1.126	—
„ 394.	„ Sądowej Wiszni	—	—
„ 395.	„ Stanisławowie	2.250	—
„ 396.	„ Starym Samborze	900	—
„ 397.	„ Starym Sączu . . . . , .	896	—
„ 398.	„ Stryju	1.110	—
„ 399.	„ Tarnopolu	1.172	—
„ 400.	„ Tarnowie	1.655	—
„ 401.	„ Tarnobrzegu	898	—
„ 402.	„ Trembowli	—	—
„ 403.	„ Turce	—	—
„ 404.	„ Wadowicach	882	—
„ 405.	„ Wieliczce	1.225	—
„ 406.	„ Złoczowie	1.316	—
„ 407.	„ Żółkwi	880	—
„ 408.	„ Żywcu	1.200	—
„ 409.	Na uzupełnienie przyborów i na druki . . .	1.500	—
„ 410.	Na nagrody za najlepsze rysunki	1.000	—
„ 411.	Na nowo założyć się mające szkoły i oddziały handlowe	2.500	—
„ 411a)	Na nieprzewidziane oddziały równorzędne . .	1.000	—
„ 412.	Na wykonanie w kraju wzorów i modeli . .	—	2.400
	Razem .	72.904	2.400

II. Szkoły zawodowe i warsztaty naukowe.

A) Dla wyrobów z drzewa i łoziny.

„ 413.	Krajowa szkoła koszykarska w Brzezowcu (dawniej w Jurkowie)	1.212	—
„ 414.	Szkoła koszykarska w Czerwonej Woli . . .	2.400	—
„ 415.	Kraj. szkoła koszykarska w Dynowie . . .	1.290	—
„ 416.	„ „ „ „ Dżurowie . . .	1.590	—
„ 417.	„ „ „ „ Leżajsku . . .	1.117	—
„ 418.	„ „ „ „ Nieznanowicach . .	1.340	—
„ 419.	„ „ „ „ Niżniowie . . .	1.420	—
„ 420.	„ „ „ „ Warzycach . .	1.350	—
„ 421.	„ „ „ „ Wielowsi . . .	940	—
„ 422.	„ „ „ „ Wojsławiu . . .	690	—
„ 423.	„ „ „ „ Zatorze . . .	1.220	—
„ 424.	Subwencya dla szkoły koszykarskiej w Albigowej .	500	—

		Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
Poz. 425.	Subwencya dla szkoły koszykarskiej w Bilince .	600	—
„ 426.	„ „ „ „ „ Chyszewicach	500	—
„ 427.	„ „ „ „ „ Milczycach	500	—
„ 428.	„ „ „ „ „ Przewrotnem	600	—
„ 429.	„ „ „ „ „ Rudkach na utrzymanie	1.100	—
„ 430.	Subwencya dla szkoły koszykarskiej w Siekierczycach	400	—
„ 431.	„ „ „ „ „ Żurawnie .	600	—
„ 432.	Centralny kurs koszykarski we Lwowie . . .	8.260	—
„ 433.	Kraj. nauk. warsztat kołodziejski w Grybowie:		
	a) na utrzymanie	3.190	—
	b) na budowę III. i IV. rata pożyczki komunal. 54.000 K.	—	3.240
„ 434.	Kraj. nauk. warstat kołodziejski w Grzymałowie .	3.374	1.500
„ 435.	Krajowa szkoła kołodziejska i ciesielska w Kamionce strumiłowej	11.900	—
„ 436.	Krajowa szkoła kołodziejska w Tłumaczu . .	5.800	—
„ 437.	Kraj. szkoła stolarska w Stanisławowie:		
	a) na utrzymanie	8.610	2.800
	b) na budowę szkoły II. i III. rata pożyczki hipot. 50.000 K	—	3.000
„ 438.	Kraj. szkoła stolarska w Kalwaryi:		
	a) na utrzymanie	14.670	3.000
	b) reszta kosztów budowy i studni . . .	—	5.000
	c) na wewnętrzne urządzenie maszynowe III. i IV. rata poż. hipot. 33.000 K	—	1.980
„ 430.	Kraj. warsztat dla wyrobu zabawek w Jaworowie:		
	a) na utrzymanie	11.625	4.500
	b) na budowę szkoły V. i VI. rata pożyczki kom. 56.000 K	—	3.360
	c) wewnętrzne urządzenie maszynowe . . .	—	—
	Razem .	86.898	28.380

B) Dla wyrobów ganrcarskich.

„ 440.	Kraj. szkoła garncarska w Kołomyi . . .	9.790	—
„ 441.	„ kursa dla przemysłu keramicznego w Podgórzu	10.518	1.000
„ 442.	Subwencya dla pracowni garncarskiej w Toustem .	800	—
	Razem .	21.108	1.000

C) Dla wyrobów ze skóry.

„ 443.	Kraj. warsztat szewski w Witkowie . . .	3.482	—
„ 444.	„ „ „ „ Starym Sączu . . .	3.296	—
„ 445.	„ szkoła szewska w Dobczycach . . .	3.010	—
„ 446.	„ „ „ „ Kołomyi	2.790	800
	Razem .	12 578	800

D) Dla wyrobów tkackich.

„ 447.	Krajowa szkoła tkacka w Krośnie	10.660	—
„ 448.	Kraj. naukowy warsztat tkacki w Glinianach .	3.407	—
„ 449.	„ „ „ „ „ Gorlicach . .	1.590	200

*

		Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
Poz. 450.	Kraj. naukowy warsztat tkacki w Korczynie .	—	—
„ 451.	„ „ „ „ Kosowie . .	3.700	–
„ 452.	„ „ „ „ Łańcucie:		
	a) na utrzymanie	3.590	—
	b) na budowę szkoły	—	—
„ 453.	Krajowy naukowy warsztat tkacki w Rychwałdzie	2.680	—
„ 454.	Subwencya dla kraj. Związku przemysłowego na warsztat tkacki w Wilamowicach . . .	1.760	—
„ 455.	Subwencya dla Tow. tkackiego św. Sylwestra w Korczynie	2.500	—
„ 455.	Subwencya dla produkcyjnego warsztatu tkackiego w Budzanowie	880	—
„ 457.	Krajowa szkoła sukiennicza w Rakszawie:		
	a) na utrzymanie	13.520	350
	b) na budowę internatu	—	—
	Razem .	44.287	550

E) Dla wyrobów powroźniczych.

„ 458	Subwencya dla pracowni powróżniczej w Stryju .	800	—

F) Dla wyrobów koronkarskich i haftu.

„ 459.	Subwencya dla szkoły koronkarskiej w Kańczudze	1.800	—
„ 460.	Krajowa szkoła koronkarska w Zakopanem . .	4.700	—
„ 461.	„ „ „ „ Bobowej . . .	790	—
„ 462.	Subwencya dla szkoły koronkarskiej w Jaworowie ryczałt	1.200	—
„ 463.	Krajowa szkoła hafciarska w Makowie . . .	2.164	—
„ 464.	Subwencya dla szkoły koronkarskiej u SS. Miłosierdzia w Przeworsku	600	—
	Razem .	11.254	—

G) Dla wyrobów kapeluszniczych.

„ 465	Subwencya dla warsztatu kapeluszniczego w Myślenicach:		
	a) na budowę warsztatu	—	—
	b) na utrzymanie instruktora i warsztatu . .	1.680	—
	Razem .	1.680	—

H) Subwencyonowane zakłady dla nauki robót kobiecych.

„ 466.	Szkoła praktycznych robót kobiecych przy szkole św. Scholastyki w Krakowie	3.000	—
„ 466 a)	Dla kursów handlowych przy szkole św. Scholastyki w Krakowie	2.000	—
„ 467.	Skoła przemysłu artystycznego dla kobiet w Krakowie	—	—
„ 468.	Szkoła robót utrzymywana przez Towarzystwo „Pracy kobiet“ we Lwowie	1.400	—
„ 469.	Szkoła specyalna robót kobiecych PP. Benedyktynek w Przemyślu	1.000	—
„ 470.	Towarzystwo „Pracy kobiet“ w Kołomyi . .	1.600	—
„ 471.	Stow. pracy niewiast katolickich w Przemyślu .	600	—

		Zwyczajne	Nadwycz.
		z koron	
Poz.	472. Spółka przem. robót kobiecych „Trud“ we Lwowie	1.000	—
„	473. Stow. pracownic konfekcyi damskiej św. Józefa we Lwowie	1.000	—
	Razem .	11.600	—
	I) C. k. Szkoły fachowo-przemysłowe, subwencyonowane ze skarbu krajowego.		
„	474. C. k. szkoła dla przemysłu drzewnego w Kołomyi .	2.200	—
„	475. C. k. szkoła dla przemysłu drzewnego w Zakopanem:		
	a) na utrzymanie	3.600	—
	b) na adaptacyę budynku (ryczałt) . . .	—	1.800
„	476. C. k. szkoła ślusarska w Świątnikach:		
	a) na utrzymanie	3.108	—
	b) na zapomogi dla majstrów	800	—
„	477. C. k. szkoła zawodowa przemysłu żelaznego w Sułkowicach:		
	a) na utrzymanie	1.024	—
	b) na kurs majstrów	1.000	—
	— resztę na budowę szkoły i wodociąg . .	—	—
	c) na budowę hali maszynowej III. i IV. rata półroczna od 3% pożyczki w kwocie 8.000 K .	—	1.780
„	478. C. k. szkoła mechaniczno ślusarska w Tarnopolu, III. rata z przyrzeczonych 45.000 K na budowę szkoły	—	15.000
	Razem .	11.732	18.580
	III. Wydatki ogólne na cele szkolnictwa przemysłowego.		
„	479. Krajowa keramiczna stacya doświadczalna przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie	9.660	—
„	480. Krajowa mechaniczna stacya doświadczalna przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie . .	3.140	—
„	480 a) Szkoła rzemieślnicza w Drohowyżu . . .	—	—
„	481. Subwencya dla szkoły rzemieślniczej OO. Salezyanów w Oświęcimiu	4.000	—
„	482. Muzeum przemysłowe we Lwowie . . .	8.000	—
„	483. Muzeum przemysłowe w Krakowie . . .	6.000	—
„	484. Subwencya dla Towarz. „Powściągliwość i Praca“ w Miejscu Piastowem (do rozporządzalności Wydziału krajowego	2.000	—
„	485. Na stypendya przemysłowe:		
	a) zasiłki dla kandydatów kształcących się na nauczycieli szkół przemysłowych i handlowych uzupełniających	3.600	—
	b) inne stypendya przemysłowe	32.000	—
„	486. Nauczyciel wędrowny dla majster. kursów szewskich	2.400	—
„	487. Na nauczycieli wędrownych dla tkactwa, koszykarstwa i innych	4.000	—
„	488. Na kursa majsterskie	12.000	—
„	489. Na nowe warsztaty zawodowe powstać mające w r. 1906	6.000	—

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			koron	
Poz.	490.	Na druki dla szkół zawodowych i na wydawnictwo wzorów	2.500	—
„	491.	Zaliczki na płace funkcyonaryuszy w krajowych szkołach przemysłowych i w biurze krajowej Komisyi przemysłowej	4.000	—
„	492.	Czyrniańska Teofila, wdowa po kierowniku krajowej szkoły kołodziejskiej w Kamionce strumiłowej, stały dar z łaski	800	—
„	463.	Standejska Marya, wdowa po instruktorze kraj. nauk warsztatu tkackiego w Korczynie: a) pensya wdowia . . . . 1.140 K; b) dla córki Alojzy Stefanii do 18. września 1908 . . . 114 „	1.254	—
„	493 a)	Neużlówna Marya Józefa, córka po kierowniczce krajowej szkoły koronkarskiej w Zakopanem pensya sieroca	216	—
„	493 b)	Celewiczowa Celina, wdowa po instruktorze kursów szewskich	1.200	—
„	494.	Koszta inspekcyi i nadzoru szkół przemysłowych .	6.000	—
		Razem .	108.770	—
		IV. Wydatki Komisyi krajowej dla spraw przemysłowych.		
„	495.	Prenumerata czasopism i zakupno dzieł . .	400	—
„	496.	Biuro Komisyi kraj. dla spraw przemysłowych:		
		a) koszta podróży, dyety i inne wydatki członków i urzędników Komisyi	10.000	—
		b) sekratarz: *α*) płaca . . . . . . 4.800 K; *β*) dodatek aktywalny . . 840 „	5.640	—
		c) referent techniczny: *α*) płaca . . . . . . 3.600 K; *β*) dodatek aktywalny . . 720 „	4.320	—
		d) aplikant	1.400	—
		e) mundant	600	—
		f) referent dla oddziału statystycznego z poborami adjunkta konceptowego: *α*) płace . . . . . . 2.800 K; *β*) dodatek aktywalny . . 600 „	3.400	—
		g) pomoc kancelaryjna w biurze statystycznem .	1.200	—
		h) ryczałt na badanie, ankiety i t. p. . .	1.000	—
		Razem .	27.960	—
		V. Zasiłki i pożyczki na cele przemysłowe.		
„	497.	Zasiłki bezzwrotne na cele przemysłowe . .	20.000	—
„	497 a)	Zasiłki dla spółki stolarskiej w Krakowie na nabycie maszyn	—	4.000
„	498	Na wydawnictwo „Przewodnika przemysłowego“ .	2.000	—
„	499.	Dotacya krajowa funduszu przemysłowego (III. rata z 35-lecia)	—	100.000

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	
Poz.	500. Subwencya dla „Krajowego Związku przemysłowego we Lwowie“ za pośrednictwo w sprzedaży wyrobów krajowych	30.000	—
„	500 a) Subwencya dla „Ligi pomocy przemysłowej“ .	—	10 000
„	500 b) Liga pomocy przemysłowej na urządzenie ruchomych wystaw	—	6.000
„	500 c) Liga pomocy przemysłowej na wydawnictwo „Pierwszego Skorowidza przemysłowego handlowego Król. Galicyi	—	6.000
„	501. Na cele lustracyi spółek przemysłowo-wytwórczych do rozporządzalności Wydziału krajowego . .	4.800	—
„	502. Zasiłki na wystawy przemysłowe	—	8.000
	Razem .	56.800	134.000
	VI. Szkoły handlowe i zasiłki na popieranie wykształcenia handlowego.		
„	503. Szkoła handlowa w Krakowie	16.000	—
„	503 a) Na pokrycie niedoboru funduszu emerytalnego personalu nauczycielskiego wyższej szkoły handlowej w Krakowie	1.414	—
„	504. Akademia handlowa we Lwowie	16.000	—
„	505. Stypendya dla młodzieży handlowej . . .	5.000	—
	Razem .	38.414	—
	Suma rubryki XII. . .	506.785	185.710
	Razem .	692.495 K.	

Gmina miasta Krakowa w petycyi swojej, wniesionej 11. października 1905 L. 2.372 przedstawia, że zamierza przeprowadzić reorganizacyę muzeum techniczno-przemysłowego w Krakowie przez zakładanie pracowni, fachowych kursów wystaw, urządzanie wykładów, odpowiednie przygotowanie sal rysunku i modelowania, wysyłanie nauczycieli i t. p., w ogóle pragnie stworzyć ognisko kształcenia przemysłowego, rozwoju artyzmu i pomocy w zbycie.

Komisya budżetowa wnosi przekazać tę petycyę Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedstawienia wniosku.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę gminy miasta Lwowa w sprawie przyczynienia się kraju do kosztów postawienia i utrzymania gmachu Muzeum przemysłowego odstępuje się Wydziałowi krajowemu do postawienia wniosku podczas następnej, względnie bieżącej sesyi sejmowej, gdyby została odroczoną, który to wniosek, uwzględniając doniosłe znaczenie Muzeum dla rozwoju przemysłowego całego kraju w miarę możności finansowej Skarbu krajowego prośbie powyższej zadość uczyni.

Petycya gminy miasta Krakowa o podwyższenie subwencyi na budowę Akademii handlowej w Krakowie. Uchwałą z 4. maja 1904 r. przyznał Wysoki Sejm gminie m. Krakowa subwencyę 70.000 K na budowę gmachu Akademii handlowej w Krakowie.

Gmina miasta Krakowa wniosła w tej sprawie 8. października 1904 r. petycyę, w której wykazała, że wskutek wymagań rządowych i rozszerzenia planu naukowego akademii, koszta budowy znacznie się powiększą i dosięgną sumy 409.491 K, że gmina nie może ponieść tak znacznego kosztu i dlatego zmuszoną jest prosić o podwyższenie subwencyi przez kraj już przyznanej.

Na wniosek Komisyi budżetowej, Wys. Sejm uchwałą z 11. listopada 1904 r. przekazał tę petycyę Wydziałowi krajowemu do zbadania i złożenia sprawozdania z ewentualnem uwzględnieniem przy budżecie na r. 1906.

Czyniąc zadość tej uchwale, Wydział krajowy w sprawozdaniu swojem z 22. września 1905 L. 88617/905 przedstawia, że „mimo całej życzliwości dla tej sprawy nie mógł wystąpić już w tym roku wobec Wysokiego Sejmu z przychylnym wnioskiem wobec niedoboru, jakim zamknął preliminarz budżetu na r. 1906".

W roku bieżącym gmina m. Krakowa ponawia swoją petycyę, przedstawiając, że tak Izba handlowa jak i miasto Kraków poniosły na ten cel ogromne ofiary „ponad swą możność finansową", że nie mogą więcej ofiar czynić. Gmina prosi więc o podwyższenie subwencyi do $^1/_3$ części kosztów budowy, wynoszących 304.375 K nie licząc wartości gruntu ofiarowanego przez gminę, a przedstawiającego cyfrę 105.116 koron.

Komisya budżetowa uznając w zasadzie słuszność spółdziałania funduszu krajowego na tego rodzaju cele, nie może wobec sprawozdania Wydziału krajowego uczynić pozytywnego wniosku do budżetu na r. 1906 i dlatego wnosi przekazać tę petycyę ponownie Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedstawienia ewentualnego wniosku do preliminarza na r. 1907.

Petycyą L. 3056/905 Towarzystwo tkaczy pod wezwaniem św. Sylwestra w Korczynie prosi o subwencyę 50.000 K na rozszerzenie zakładu. Towarzystwo zamierza pomnożyć krosienka jaquardowskie, postawić maglarnię, założyć pracownię gotowych sukien męskich i zakupić materyały i inne przyrządy tkackie.

Komisyi budżetowej wiadomo, że urządzona w październiku b. r. we Lwowie wystawa wyrobów tego towarzystwa świadczy korzystnie o pożytecznej działalności towarzystwa na polu rozwoju przemysłu krajowego i konkurencyi z obcymi wyrobami. Bez dokładnego jednak zbadania projektów Towarzystwa w kierunku ulepszenia i rozszerzenia Zakładu, nie może komisya ocenić, czy i w jakiej formie a w szczególności czy we formie pożyczki, czy też bezzwrotnej subwencyi, lub w inny sposób należałoby towarzystwu przyjść z pomocą.

Dlatego Komisya budżetowa wnosi petycyę tę przekazać Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego załatwienia we własnym zakresie, lub też przedstawienia wniosku do budżetu na r. 1907.

Petycye:

L. 3633/905. Krajowej wytwórczo-handlowej Spółki przyborów szkolnych we Lwowie.

L. 3582/905. Towarzystwa „Polska sztuka stosowana" w Krakowie.

L. 3590/905. Towarzystwa „Proświta" w Stryju.

L. 3364/905. Towarzystwa pomocy naukowej dla uczniów szkoły zawodowej przemysłu drzewnego w Zakopanem.

L. 2871/905. Towarzystwa tkaczy w Andrychowie.

L. 3180/905. Towarzystwa rękodzielników „Gwiazda" we Lwowie.

L. 2299/905. Towarzystwa rękodzielników „Gwiazda" w Gródku.

L. 2917/905. Towarzystwa muzeum przemysłowego w Rzeszowie.

Komisya budżetowa uznając w zasadzie pożyteczne cele tych Towarzystw a nie będąc w stanie dokładnie zbadać działalności tychże — wnosi przekazać Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia.

Petycyą L. 3572/905. Towarzystwo kowali w Sułkowicach, skarząc się na „miejscową konkurencyę" prosi o bezzwrotną pożyczkę 2.000 K.

Nie znając ani celów, ani działalności tego towarzystwa, Komisya budżetowa wnosi przekazać tę petycyę Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Pet cyą L. 2379/905. Emilia Pydynkowska, właścicielka zakładu restaurowania zabytków starożytnych artystycznego hafciarstwa, prosi o pożyczkę 6.000 K. Pożyteczna działalność tego zakładu jest powszechnie znaną. Komisya wnosi przeto przekazać tę prośbę Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Petycye Leona Nowosada, ks. Jana Brody, Piotra Szepuły i Grzegorza Luciowa (L. s. 3290, 3352, 2948 i 2574/905) o udzielenie subwencyi lub pożyczki na cele poparcia i rozszerzenia ich zakładów, wreszcie petycyę inżyniera B. Stachowskiego o subwencyę na założenie żeglugi parowo-motorowej L. 4230/905 wnosi Komisya przekazać Wydziałowi krajowemu do zbadania i właściwego zarządzenia.

Izba uchwala bez rozprawy Rubr. XII. poz. 355—453 i od 455—505 wydatków zgodnie z wnioskiem komisyi, oraz łącznie powyższe wnioski komisyi z wyjątkiem wniosku na przekazanie Wydziałowi kraj. do zbadania petycyi Ls. 3572 Towarzystwa kowali w Sułkowicach o bezzwrotną pożyczkę 2.000 K.

Marszałek udziela głosu p. Stojałowskiemu do poz. 354 na szkołę uzupełniającą w Białej 2.060 K zwycz.

Przemawia p. Stojałowski i stawia następującą rezolucyę:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z c. k. Radą szkolną stosunki istniejące w uzupełniającej szkole przemysłowej w Białej zbadał w tym kierunku, aby język wykładowy tejże szkoły był stosownie do narodowości uczniów polskim a wypłatę subwencyi w przyszłości uczynił zależną od miary uwzględnienia praw języka polskiego.

W razie zaś nieuwzględnienia tych praw, Wydział krajowy wspólnie z c. k. Radą szkolną krajową, weźmie pod rozwagę urządzenie szkoły przemysłowej uzupełniającej przy polskiej szkole wydziałowej imienia Kościuszki w Białej.

Izba popiera tę rezolucyę p. Stojałowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala poz. 354 zgodnie z wnioskiem komisyi a oddzielnie powyższą rezolucyę p. Stojałowskiego.

Marszałek udziela głosu p. Stojałowskiemu do wniosku komisyi do petycyi Ls. 3572.

Przemawia p. Stojałowski i wnosi, aby do wniosku komisyi:

Petycyę Ls. 3572/905 Towarzystwa kowali w Sułkowicach o bezzwrotną pożyczkę 2.000 K przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania dodać słowa: „i ewentualnego uwzględnienia“.

Izba popiera tę poprawkę p. Stojałowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi wraz z poprawką p. Stojałowskiego

Marszałek udziela głosu p. Stojałowskiemu do pozycyi 454.

Subwencya dla kraj. Związku przemysłowego na warsztat tkacki w Wilamowicach 1.760 K zwycz.

Przemawia p. Stojałowski.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala pozycyę 454 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Następuje:

Rubryka XIII. poz. 506—517. wydatków.

Długi krajowe.

Sprawozdawca p. Oleśnicki.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. XIII. poz.	506.	Umorzenie pożyczki . . .	80.800 K	5.398 K
„ „ „	507/508.	Umorzenie pożyczki . .	20.000 „	1.250 „
„ „ „	509.	Umorzenie kapitału 693.592 K 68 h na budowę szpitala św. Łazarza w Krakowie		39.156 „
„ „ „	510.	Odsetki funduszu szkolnego krajowego		25.775 „
„ „ „	511.	Umorzenie pożyczki . . .	58,850.000 „	2,734.524 „
„ „ „	512.	Spłata obligacyi i kuponów b. funduszów indemnizacyjnych . .		3.200 „
„ „ „	513.	Odsetki bierne od chwilowych pożyczek		55.000 „
„ „ „	514.	Umorzenie pożyczki . . .	160.000 „	8.430 „
„ „ „	515.	„ „ . . .	800.000 „	52.984 „
„ „ „	516.	„ „ . . .	200.000 „	10.540 „
„ „ „	517.	Rozmaite wydatki b. funduszów indemnizacyjnych . . .		200 „
		Suma rubryki XIII. . . .		2,936.457 K

Izba uchwala bez rozprawy Rubr. XIII. poz. 506—517. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Rubr. XIV. poz. 514—538.

Rozmaite wydatki.

Sprawozdawca p. Loewenstein.

W rozprawie ogólnej nikt nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

		Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
	Rubr. XIV. Rozmaite.		
Poz. 518.	Do rozporządzalności Wydziału krajowego . .	60.000	—
„ 519.	Na fundacyę wieczystą im. Jego Ces. Król. Apostolskiej Mości Cesarza Franciszka Józefa I. .	24.000	—
„ 520.	Na misye katolickie, do rozporządzalności Wydziału krajowego	6.000	—
„ 521.	Na kościół polski w Wiedniu, (XI. i XII. rata z 20-tu rat półrocznych, płatnych w ciągu lat 10. z ogólnej sumy 30.000 K w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 4. maja 1900).	3.000	—
„ 522.	Funduszowi koszar krajowych, dotacya na pokrycie 4% odsetek od pożyczek 3,000.000 K zaciągniętych w c. k. Dyrekcyi galic. funduszu propinacyjnego, na dostarczenie c. k. Skarbowi wojskowemu koszar krajowych	78.320	—
„ 523.	Na szkołę kadetów we Lwowie, IX. rata z przyznanych gminie m. Lwowa przez lat 28, od roku 1898 począwszy, w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 5. lutego 1898 po	5.000	—

		Zwyczajne koron	Nadzwycz.
Poz. 524.	Na pokrycie 71% dodatku krajowego do podatku zarobkowego, opłacać się mającego przez galic. fundusz propinacyjny, w myśl §. 100. ustawy z dnia 25. października 1906 Nr. 220. Dz. p. p. i uchwały Sejmu z 29. stycznia 1898 r.	113.657	—
„ 525.	Na bonifikacyę dla funduszów powiatowych, za ubytek w dochodach opłacanych do końca r. 1897 z galic. funduszu propinac., w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 29. stycznia 1898 r. . . .	100.000	—
„ 526.	Na koszta urządzenia i utrzymania dwóch kursów dla pisarzy gmin wiejskich (w myśl uchwały sejmowej z dnia 2. listopada 1903)	16.000	—
„ 527.	Na cele „Domu polskiego“ w Morawskiej Ostrawie	500	—
„ 528.	Towarzystwo tatrzańskie, stała subwencya . .	1 000	—
„ 529.	Krajowy Związek ochotniczych straży pożarnych, zasiłek stały	9.000	—
„ 530.	Na biura pośrednictwa pracy	20.000	—
„ 531.	Na odsetki od zaciągnąć się mającej pożyczki na koszta przeistoczenia zamku królewskiego na Wawelu w Krakowie, na rezydencyę Jego Ces. i Król. Apost. Mości	—	57.091
„ 531. a)	Na koszta restauracyi Zamku królew. na Wawelu	—	100.000
„ 532.	Dla Spółki ochrony i pomocy narodowej w Białej — na cele „domu polskiego“	—	1.000
„ 532 a)	II. i III. rata od pożyczonej przez kraj pożyczki dla gminy Zakopane w kwocie 400.000 K na budowę wodociągów	20.061	—
„ 533.	Dotacya dożywotnia dla Władysława Mickiewicza w myśl uchwały sejmowej z 2 listopada 1904 r. .	4.000	—
„ 534.	Na rozszerzenie targowicy miejskiej dla bydła wywozowego w Krakowie (I. rata z 10-lecia subwencyi 200.000 K w myśl mającego się zawrzeć układu)	20.000	—
	Suma rubryki XIV. . .	480.538	158.091
		638.629	

Odnośnie do przekazanych Komisyi budżetowej petycyi dotyczących rubr. XIV. przedkłada Komisya następujące sprawozdanie i wnioski:

Petycya L. s. 2627 Obywatelskiego Komitetu Domu Polskiego w Morawskiej Ostrawie o przyznanie dalszej subwencyi także na rok 1906 załatwia Komisya, przedkładając Wys. Sejmowi w poz. 527 wniosek przyznania dotychczasowej subwencyi także na rok przyszły.

Petycya L s. 3654 „Spółki ochrony i pomocy narodowej w Białej“ o subwencyę na utrzymanie Domu polskiego w Bielsku jest załatwiona w poz 532.

Petycya L. s. 2253 Krajowego Związku Ochotniczych Straży pożarnych we Lwowie o podwyższenie stałego zasiłku rocznego z 9.000 K na 10.000 K wnosi Komisya budżetowa:

Z uwagi na nader pożądany wzrost i rozwój Ochotniczych Straży pożarnych i niewątpliwą pożyteczną działalność ich związku: Wysoki Sejm raczy uchwalić petycyę Krajowego Związku ochotniczych Straży pożarnych we Lwowie L. s.

*

2253 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i do możliwego uwzględnienia w budżecie na rok 1907.

Odnośnie do petycyi LL. ss. 3708 i 3785 grecko-kat. Urzędu parafialnego w Oleszowie o subwencyę na misyę pięciodniową w Oleszowie wnosi Komisya:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę Grecko-kat. Urzędu parafialnego w Oleszowie L. s. 3708 i 3785 przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do ewentualnego uwzględnienia z kwoty wstawionej w pozycyi 520.

Odnośnie do petycyi L. s. 2468 Wydziału powiatowego w Bochni o przyjęcie na fundusz krajowy obowiązku opłacania odsetek od reszty pożyczki głodowej z roku 1900 zaciągniętej w powiatowej Kasie oszczędności w Bochni, wnosi Komisya:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę Wydziału powiatowego w Bochni L. s. 2468 prrekozuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia.

W załatwieniu petycyi L. s. 1820 osady Worochta z prośbą o subwencyę na koszta planów i map potrzebnych do utworzenia samoistnej gminy, tudzież o subwencyę na utworzenie ekspozytury grecko-kat. parafii w Worochcie a wreszcie o przyjęcie w zarząd kraju drogi z Worochty do Żabiego, wnosi Komisya:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę osady Worochta L. s. 1820 przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Odnośnie do petycyi L. s. 3091 Tow. „Ruski dom narodny w Borszczowie“ o bezzwrotną zapomogę na wykończenie budowy domu, wnosi Komisya:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę Ruskiego Domu narodnego w Borszczowie L. s. 3091 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Odnośnie do petycyi L. s. 3031 Towarzystwa Tatrzańskiego w Krakowie o przyznanie subwencyi rocznej 3.600 K na pokrycie rat procentowych i amortyzacyjnych pożyczki zaciągniętej na budowę schroniska przy Morskiem Oku, przedkłada Komisya wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę Towarzystwa Tatrzańskiego w Krakowie L. s. 3031 odstępuje Sejm Wydsiałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia, a w każdym razie do sprawozdania w ciągu najbliższej sesyi sejmowej.

W załatwieniu petycyi:

L. s. 2836 Zwierzchności gm. w Dębicy o subwencyę 20.000 K na budowę wodociągu.

L. s. 2881 Zwierzchności gm. m. Dąbrowy o subwencyę na takiż cel.

L. s. 2898 Zwierzchności gm. m. Dynowa o subwencyę na cele regulacyi miasta po pożarze.

L. s. 3267 Zwierzchności gm. m. Kalwaryi Zebrzydowskiej o subwencyę na budowę wodociągu.

L. s. 3425 Wydziału powiatowego w Stryju o subwencyę na zaopatrzenie gmin w zdrową wodę.

L. s. 3411 gm. m. Rozdołu o subwencyę na asanacyę.

L. s. 3508 Wydziału powiatowego w Zbarażu o subwencyę na koszta zaprowadzenia pomp do studni po wsiach powiatu.

L. s. 4174 gm. Wola Radziszowska o subwencyę na budowę wodociągu.

L. s. 4193 gm. m. Żywca o subwencyę na koszta planów regulacyi i kanalizacyi miasta:

Wnosi Komisya:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycye LL. ss. 2836, 2881, 2898, 3267, 3425, 3411, 3508, 4174 i 4194 odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania ewentualnego i uwzględnienia, względnie przedłożenia wniosków na najbliższej sesyi sejmowej.

Odnośnie do pet. L. s. 3794 Redakcyi „Pośrednika“ we Lwowie o subwencyę, wnosi Komisya:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycyą redakcyi »Pośrednika« L. s. 3794 przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwala bez rozprawy Rubr. XIV. poz. 518—531a), 532a)—534 zgodnie z wnioskiem Komisyi, a oddzielnie uchwala wszystkie wnioski Komisyi, z wyjątkiem wniosku Komisyi do petycyi Ls. 3.031 Towarzystwa tatrzańskiego w Krakowie o subwencyę na pokrycie rat pożyczki zaciągniętej na budowę schroniska przy Morskiem Oku.

Marszałek udziela głosu p. Szpondrowi do poz. 532. Dla Spółki ochrony i pomocy narodowej w Białej na cele „Domu polskiego“ 1.000 K. nadzwyczajne.

Przemawia p. Szponder i stawia wniosek na podwyższenie tej pozycyi do 2.000 koron.

Izba popiera ten wniosek p. Szpondra.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala powyższy wniosek p. Szpondra.

Marszałek udziela głosu p. Wodzickiemu do wniosku Komisyi o petycyi Ls. 3.031 Tow. tatrzańskiego w Krakowie o subwencyę na schronisko przy Morskiem Oku.

Przemawia p. Wodzicki i zamiast wniosku Komisyi w tej sprawie, stawia następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Sejm przyznaje Towarzystwu tatrzańskiemu stałą subwencyę w wysokości 2.500 koron rocznie.

Izba popiera ten wniosek p. Wodzickiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala powyższy wniosek p. Wodzickiego po poprzedniem odczytaniu tego wniosku przez Marszałka.

Następuje:

Dochody.

Rubryka I. — XIII b).

Sprawozdawca p. Mieczysław Urbański.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. I. Zarząd.

			Zwyczajne	Nadzwycz.
Poz.	1.	Dochód z 3%-wych wkładek emerytalnych od płac urzędników krajowych	28.000	—
„	2.	Zwroty zaliczek od urzędników krajowych z płac .	33.000	—
„	3.	Dochód ze stacyi elektrycznej w gmachu sejmowym	3.000	—
„	4.	Sprzedaż książek i druków	8.500	—
„	5.	Różne przygodne	200	—
		Suma rubryki I. .	72.700	—

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			koron	
		Rubr. II. Sprawy zdrowotne.		
Poz.	6.	Nadwyżka dochodów szpit. św. Łazarza w Krakowie: oddział chorych . . 4.887 K. „ syfilitycznych . 24.214 „	29.101	—
„	7.	Nadwyżka dochodów szpitala lwowskiego, oddziału chorych i położnic z klinikami	—	—
„	8.	Nadwyżka dochodów zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie	—	—
„	9.	Zwroty zaliczek od szpitali powszechnych z rachunków kwartalnych	57.000	—
„	10.	Zwroty od gmin za dawniejsze koszta leczenia .	100	—
„	11.	Zwroty od szpitali powszechnych za sprawdzanie rachunków aptekarskich	1.020	—
„	12.	Zwrot od c. k. Rządu nadwyżki kosztów utrzymania chorych w klinikach za lata ubiegłe . .	200.000	—
		Suma rubryki II. . . .	287.221	—
		Rubr. III. Pomniki historyczne.		
„	13.	Taksy krajowego archiwum, aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i Krakowie	450	—
		Suma rubryki III. . .	450	—
		Rubr. IV. Bezpieczeństwo publiczne.		
„	14.	Nadwyżka od funduszu policyi krajowej . . .	4.602	—
„	15.	Kwaterunkowe żandarmeryi	58.084	—
„	16.	Noclegowe żandarmeryi	94.044	—
„	17.	Udział administracyi politycznej za kwaterunek żandarmeryi	25.856	—
„	18.	Dochód: a) z gmachu lwowskiego dla c. k. żandarmeryi (dawnego) . . . . . . 25.872 K b) z gmachu lwowskiego dla c. k. żandarmeryi (dobudowanego skrzydła) . 11.486 „ c) z realności dla c. k. żandarmeryi w Czortkowie . . . . 1.400 „	38.758	—
„	18 a)	Dochód z czynszu za kantynę w gmachu dla c. k. żandarmeryi we Lwowie	—	—
„	18 b)	Dochód ze sprzedaży zużytych sprzętów . .	1.800	—
„	18 c)	4% odsetki od kapitału 100.000 K, powstałego z zaoszczędzeń z lat ubiegłych	4.000	—
„	18 d)	Dochód z czynszów za mieszkania ponad kompetencyę	10.866	—
„	19.	Zwroty wydatków szupasowych	12.000	—
		Suma rubryki IV. . . .	250.010	—
		Rubr. V. Komunikacye.		
„	20.	Myta na drogach krajowych	504.500	—
„	21.	Odsetki zwłoki i kary konwencyonalne . .	2.600	—

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			koron	
Poz.	22.	Grzywny za przestępstwa drogowe . . .	550	—
„	23.	Datki dobrowolne od stron prywatnych na budowę drogi krajowej Lwów-Stojanów	1.500	—
„	24.	Czynsz za użycie rowu drogi krajowej Gorlice-Konieczna, na rurociąg naftowy	1.582	—
„	25.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na budowę drogi gminnej I. klasy Hruszów - Niemirów - Magierów-Dobrosin	—	25.000
„	26.	Od stron rozmaitych ze spraw drogowych . .	8.900	—
„	27.	Zwroty od Towarzystw kolejowych, a mianowicie:		
		a) ryczałt za sprawowanie zarządu w zastępstwie Towarzystw kolejowych . . 13.625 K		
		b) koszta komisyjne personalu krajowego biura kolejowego w sprawach eksploatacyi i budowy . . . 25.000 „		
		c) płace urzędników eksponowanych do kierownictwa budowy kolei lokalnej Tarnów-Szczucin . . . . 18.560 „		
		d) wydatki za roboty akordowe, wykonywane w krajowem biurze kolejowem . . . . . . 6.250 „	—	63.435
„	27.	Zwroty zaliczek z lat ubiegłych na płace urzędników oddziału techniczno-drogowego i kraj. biura kolejowego	8.100	—
„	29.	Datki deklarowane przez Wydziały powiatowe na wykupno gruntów pod kolej transwersalną (c. k. państwową):		
		a) Buczacz, rata roczna . . 2.000 K — g.		
		b) Sanok, rata roczna . . 1.592 „ — „		
		c) Stanisławów, rata roczna . 1.510 „ 82 „	5.103	—
		Suma rubryki V. . . .	532.835	88.435
			621.270	

Rubr. VI. Budowy wodne i melioracye.

„	30.	Zwroty zaliczek na płace	1.900	—
„	31.	Zwroty kosztów zdjęć i projektów melioracyjnych .	18.178	—
„	32.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa dla biura melioracyjnego	16.000	—
„	33.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa dla dozorców melioracyjnych	4.000	—
„	34	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie technika dla kultury i eksploatacyi torfowisk .	2.000	—
„	35.	Zwrot niezużytych kredytów dyspozycyjnych z lat ubiegłych na regulacye rzek niespławnych . .	—	—
		Suma rubryki VI. . .	42.078	—

Rubr. VII. Rolnictwo.

			Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
Poz.	36.	Zwroty zaliczek od nauczycieli szkół rolniczych .	4.600	—
„	37.	Dochody szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie	14.780	—
„	38.	Akademia rolnicza w Dublanach	104.144	—
„	39.	Szkoła niższa rolnicza w Dublanach . . .	7.740	—
„	40.	Folwark w Dublanach	46.000	—
„	41.	Szkoła gorzelnicza w Dublanach	5.500	—
„	42.	Gorzelnia krajowa w Dublanach	10.100	—
„	43.	Stacya doświadczalna chemiczno-rolnicza w Dublanach	5.500	—
„	44.	Szkoła średnia rolnicza w Czernichowie . .	61.200	—
„	45.	Folwark w Czernichowie	15.140	—
„	46.	Szkoła niższa rolnicza w Horodence . . .	8.300	—
„	47.	„ „ „ w Jagielnicy . . .	17.560	—
„	48.	„ „ „ w Kobiernicach . . .	17.960	—
„	49.	„ „ „ w Bereźnicy . . .	19.630	—
„	50.	„ „ „ w Suchodole . . .	19.502	—
„	51.	Szkoła ogrodnicza w Tarnowie	9.760	7 000
„	52.	Zakład sadowniczy w Zaleszczykach . . .	15·700	—
„	53.	Stacya doświadczalna botaniczno-rolnicza we Lwowie	4 500	—
„	54.	Krajowa szkoła mleczarska w Rzeszowie . .	6 150	—
„	55.	Dochody kraj. składu publicznego w Krakowie .	33.710	—
„	56.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na założenie zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, VI. i ostatnia rata z przyrzeczonych 40.000 K . . .	—	5.000
„	57.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie 4 nauczycieli wędrownych rolnictwa dla włościan .	8.000	—
„	58.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na założenie szkoły mleczarskiej w Rzeszowie . . .	—	10.000
„	59.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie instruktora mleczarstwa	2.000	—
„	60.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie pomocnika instruktora mleczarstwa . . .	1.200	—
„	61.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na koszta licencyonowania buhajów	9.500	„
„	62.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na 2 instruktorów hodowli bydła	4.000	—
„	63.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na podniesienie uprawy tytoniu	2.000	—
„	64.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie nauczyciela wędrownego weterynaryi . . .	2.000	—
„	64 a)	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na kurs rolniczy dla nauczycieli szkół ludowych . . .	—	2.300
„	64 b)	Subwencya z c. k. Skarbu państwa, na akcyę tępienia gruźlicy u bydła	5.000	—
„	65.	Dochody biura patronatu dla spółek oszczędności i pożyczek:		

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			koron	
Poz	65.	a) zwroty za druki i książki	27.200	—
		b) subwencya rządowa na cele Spółek oszczędności i pożyczek	—	10.000
		c) zwrot od funduszu pożyczkowego za prowadzenie zbiorowych rachunków (płaca praktykanta rachunkowego i dyetaryusza) . . .	2.160	—
		d) część zysków „Zbiorowego rachunku bieżącego“ za rok 1904	6.000	—
		Suma rubryki VII . .	496.536	34.300
			530.836	

Rubr. VIII. Górnictwo.

„	66.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie krajowej szkoły górniczej i wiertniczej w Borysławiu	9.000	—

Rubr. IX. Przemysł i rękodzieła.

„	67.	Zwroty zaliczek od nauczycieli szkół i zakładów przemysłowych	1.500	—
„	68.	Konwent PP. Benedyktynek w Przemyślu, zwrot bezprocentowej pożyczki, udzielonej w sumie 10.000 koron na budowę szkoły robót kobiecych, X. rata .	—	600
„	69.	Śniatyn, Wydział powiatowy, zwrot pożyczki 5.000 koron, udzielonej na zakupno realności dla szkoły koszykarskiej w Dżurowie, IX. rata . . .	—	400
„	70.	Kańczuga, szkoła koronkarska, zwrot pożyczki 600 koron na zakupno materyału i wypłatę robocizny spłacalnej w 5 ratach rocznych po 120 K, od roku 1902 począwszy (ostatnia rata)	—	120
„	71.	Stary Sącz, warsztat szewski, zwrot pożyczki 800 koron na zasilenie kapitału obrotowego (VII. i VIII. rata)	—	160
„	72.	Rudki, szkoła koszykarska, zwrot zaliczki 1.200 K, udzielonej na przeprowadzenie kultury łoziny, w 3 równych po sobie następujących ratach po 400 K (III. rata)	—	400
„	73.	Rudki, szkoła koszykarska, zwrot zaliczki 1.000 K, udzielonej na utworzenie przemysłowo handlowego związku między szkołami koszykarskiemi w Rudkach, Wilczycach, Pohorcach, spłacalna w 5 równych ratach rocznych (II. rata) . . .	—	200
„	74.	Świątniki, szkoła ślusarska, zwrot zaliczki 1.000 K, udzielonej na utworzenie funduszu obrotowego dla prowadzenia dalszej produkcyi wyrobów ślusarskich, w 5 ratach rocznych po 400 K (I. rata) . .	—	400
		Suma rubryki IX. . .	1.500	2.280
			3.780	

Poz.			Zwyczajne	Nadzwycz.
			koron	
	Rubr. X. Długi krajowe.			
Poz. 75.	Dochody byłych funduszów indemnizacyjnych:			
	I. Od obowiązanych:			
	a) Wpłata kapitałów i rent:			
	Galicya wschodnia . . .	94 K.		
	„ zachodnia . . .	— „		
	Wiel. Ks. Krakowskie . .	— „	94	—
	b) Odsetki za zwłokę i rozmaite inne dochody:			
	Galicya wschodnia . . .	1.700 K.		
	„ zachodnia . . .	90 „		
	Wiel. Ks. Krakowskie . .	10 „	1.800	—
	II. Dochód z zaległych dodatków indemnizacyjnych od kontrybuentów:			
	Galicya wschodnia . . .	1.500 K.		
	„ zachodnia . . .	400 „		
	Wiel. Ks. Krakowskie . .	100 „	2.000	—
„ 76.	Z aktywów funduszu 6% pożyczki krajowej z roku 1873 (6-ta rata z 16-lecia)		400	—
	Suma rubryki X. . . .		4.294	—
	Rubr. XI. Rozmaite.			
„ 77/78.	Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych . .		24.000	—
„ 79.	Dochód ze sprzedaży kart myśliwskich . . .		25.000	—
„ 80.	Bonifikacya z c. k. Skarbu Państwa, za zrzeczenie się poboru dodatku krajowego do podatku osobisto dochodowego		720.000	—
„ 81.	Bonifikacya z gal. funduszu propinacyjnego:			
	a) dla kraju	300.000		
	b) dla powiatów	100.000	400.000	—
„ 82.	Rozmaite zwroty i inne nieprzewidziane dochody .		1.520	—
„ 83.	Czytelnia polska w Białej — zwrot bezprocentowej pożyczki 14.000 K. w 28 ratach po 500 K. rocznie od 1. grudnia 1904 r. (III. rata)		500	
„ 83a)	Na uzupełnienie rat annuitetowych pożyczki 400.000 zaciągniętej na budowę wodociągu w Zakopanem: a) z dzierżawy opłat gminnych od napojów spirytusowych; b) z datku od stacyi klimatycznej; c) z 20% dodatku gminnego w Zakopanem .		12.000	—
	Suma rubryki XII. . . .		1,183.020	—
	Rubr. XII. Opłaty konsumcyjne.			
„ 84.	Dochody z krajowej opłaty konsumcyjnej:			
	a) od piwa		1,900.000	—
	b) 30%-wy dodatek krajowy do podatku konsumcyjnego od wina		90.000	—
	c) udział kraju w nadwyżce dochodów z podwyższonego państwowego podatku konsumcyjnego od spirytusu		5,270.000	—
	Suma rubryki XII. . . .		7,260.000	—

			Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
Rubr. XIII.	Poz. 85.	Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych.	—	254.506
„ XIIIa)	„ 86.	Dochód z pożyczki zaciągnąć się mającej w kwocie 7.000.000 koron na pokrycie 40% datku kraju, przypadającego do wypłaty w r. 1906 na regulacyę rzek kanałowych	773.600	—
„ XIIIb)	„ 87.	Dochód z pożyczki zaciągnąć się mającej w kwocie 6,150.000 koron na pokrycie rat, przypadających do wypłaty w roku 1906, na systematyczną regulacyę rzek karpackich	462.568	—

Izba uchwala bez rozprawy Rubr. I. — XIIIb) dochodów zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Lit. F.

Fundusz policyi krajowej.

Sprawozdawca p. Rotter.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Dochody w kwocie . . . . 11.035 K
Wydatki w kwocie . . . . 6.433 „

Wydatki w kwocie 6.433 K. idą na utrzymanie więźniów w domach przymusowej pracy i poprawy.

Nadwyżka dochodów w kwocie . . . . 4.602 K
wpływa do funduszu krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy preliminarz budżetu na rok 1906 funduszu policyi krajowej zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Fundusze samoistne.

Lit. H.—K.

Sprawozdawca p. Rotter.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Lit. H. Fundusz kultury krajowej.

Zgodnie z Wydziałem krajowym preliminuje się wydatki i dochody w kwocie . . . . 13.018 K

Z kwoty tej zużyje się 12.988 K na zasiłek dla Akademii rolniczej w Dublanach, resztujące zaś 30 K na możliwe zwroty grzywien, jak w latach poprzednich.

Lit. I. Fundusz stanowy sierociński.

Zgodnie z Wydziałem krajowym preliminuje się wydatki w kwocie 3.154 K
dochody w kwocie . . . . 3.824 „

Nadwyżka dochodów w kwocie 670 K przeznaczona na pomnożeżenie majątku zarodowego.

Lit. K. Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego.

Zgodnie z Wydziałem krajowym preliminuje się wydatki i dochody w kwocie . . . . 2.020 K

Wydatki głównie (w kwocie 1.984 K) idą na koszta druku i oprawy aktów grodzkich i ziemskich.

Izba uchwala bez rozprawy preliminarze budżetu na rok 1906 funduszu kultury krajowej, stanowego sierocińskiego i Aleksandra hr. Stadnickiego zgodnie z wnioskiem Komisyi, głosując oddzielnie nad każdym z tych preliminarzy.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do uchwały finansowej na r. 1906 i otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Leo.

Przemawia p. Kraiński Władysław.

Przemawia p. Skołyszewski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca generalny.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad uchwałą finansową.

P. generalny sprawozdawca przemawia i czyta:

I. Na rok 1906 ustanawia się wydatki funduszu krajowego w kwocie 30,077.788 K, a dochody własne tegoż funduszu wraz z pożyczkami na regulacye rzek karpackich i rzek kanałowych, w kwocie 11,755.333 K.

Przemawia p. Tadeusz Cieński i wnosi na wyeliminowanie ze sprawozdania Komisyi ustępu zaczynającego się od słów: „Otóż przyjmując niedobór" (na stronie 2 sprawozdania) aż do słów: „cała zatem pożyczka wynosić będzie 2,195.640 K." umieszczonych na stronie 3 sprawozdania Komisyi.

Marszałek wyjaśnia, że ani Komisya nie postawiła wniosku na przyjęcie jej sprawozdania do wiadomości przez Izbę, ani nikt wniosku takiego nie postawił, wobec tego więc i wobec zwyczaju parlamentarnego, że sprawozdanie jest własnością Komisyi, względnie sprawozdawcy, nie może poddać wniosku p. T. Cieńskiego do poparcia i pod uchwałę Izby.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek I. Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

II. 1. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w roku 1906 pobierany będzie dodatek do państwowych podatków bezpośrednich, a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku gruntowego, do państwowego podatku domowo-czynszowego, domowo-klasowego i pięcio-procentowego podatku od domów wolnych po 65 h od każdej korony całej przypisanej należytości tych podatków.

b) dodatek do państwowych bezpośrednich podatków osobistych, wprowadzonych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220. z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, w wysokości 71 h od każdej korony całej przypisanej należytości tych podatków

2. Opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach Krakowskim i Chrzanowskim opłacać będą dodatek do podatków w ustępie 1. ad a) wymienionionych, w wysokości 57 h, zaś do podatków w tymże ustępie ad b) wymienionych, po 63 h od każdej korony całej należytości tych podatków.

3. Kwoty przyzwolone na rok 1906 w rubrykach i pozycyach wydatków budżetu krajowego w znaczeniu ściślejszem, niemniej w funduszu krajowym w znaczeniu obszerniejszem, jakoteż wszystkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycyach, a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych, osobno w dziale wydatków nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycyach funduszu krajowego w ściślejszem znaczeniu:

a) w rubryce I. między pozycyami 5., 6. i 7. i między pozycyą 8. i 10.;

b) w rubryce II. między literami a, b, c, d, pozycyi 25.;

c) w rubryce VIII. między pozycyami 223. 224., tudzież między pozycyami 228., 229., 230. i 231.;
d) w rubryce X. między pozycyami 295. ad c) i 297., dalej 269., 301. i 306., dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły mleczarskiej w Rzeszowie, szkoły ogrodniczej w Tarnowie i zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, między wszystkiemi pozycyami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych szkół;
e) w rubryce XI. między pozycyawi 347., 348. i 349.;
f) w rubryce XII. między pozycyami 411. i 489., między pozycyami 485. a 497., między pozycyami 487. i 488., między pozycyami 494. a 496 a), wreszcie między pozycyami działów A, B, C, D, i F wydatków na szkoły przemysłowe zawodowe, połączone z warsztatami wzorowymi, wszakże tylko w granicach każdego działu z osobna i tylko w wydatkach zwyczajnych.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek II. Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki krótkoterminowej na pokrycie reszty niedoboru w kwocie 2,225.492 K i przypadających od tej kwoty odsetek w kwocie 89.020 K a zatem w ogólnej kwocie 2,314.512 K, z tem jednakże zastrzeżeniem, że pożyczka ta ma być oprocentowaną najwyżej po 4 od sta, a zwróconą najpóźniej 1. stycznia 1911.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek III. Komisyi.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania uchwały finansowej bez czytania, Izba uchwala uchwałę finansową na rok 1906 w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 23. listopada 1905 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 12 minut 22 po północy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*

Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Protokół

60. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 23. listopada 1905.

Początek o godzinie 10 minut 35 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 131.

Ze strony Rządu c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokoł 58-go posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 59-go posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Kazimierz Lubomirski odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 23. listopada 1905 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls. 4470, 4481, 4484, 4487, 4496.

Komisyi szkolnej Ls. 4483, 4488, 4490, 4494, 4498.

Komisyi administracyjnej Ls. 4468, 4491, 4492.

Komisyi prawniczej Ls. 4486.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls. 4504.

Komisyi drogowej Ls. 4482, 4489, 4495.

Komisyi kolejowej Ls. 4469.

Komisyi przemysłowej Ls. 4497.

Komlsyi sanitarnej Ls. 4485.

Komisyi wodnej Ls. 4493.

Po odczytaniu petycyi Ls. 4504 gminy Trześni pow. mieleckiego o wybudowanie mostów betonowych na Krzemienicy i Babulówce przemawia p. Krempa popierając tę petycyę.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Mycielski czyta:

Interpelacya

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Komisarza rządowego.

Dnia 19. listopada b. r. miał się odbyć formalnie zwołany przez stowarzyszenie „Proletaryat“ wiec publiczny w Jezupolu z porządkiem dziennym: Równe, powszechne,

bezpośrednie, tajne prawo wyborcze. C. k. Starosta w Stanisławowie Prokopczyc zabronił jednak odbycia tego wiecu, a to z tej przyczyny (jak brzmi dosłownie tekst rezolucyi z dnia 18. listopada l. 46.829), że „wobec panującego w tej miejscowości rozdrażnienia umysłów zgromadzenie zamierzone spowodowałoby bezwarunkowo zakłócenie spokoju i porządku publicznego“.

Ta rezolucya c. k. Starosty w Stanisławowie narusza wolność zgromadzeń i stowarzyszeń.

Gdy w całym kraju odbywają się spokojnie i bez przeszkód takie zgromadzenia, gdy spokoju nigdzie dotychczas nie naruszono, zapytujemy c. k. Komisarza rządowego, co zamyśla uczynić, ażeby takiego rodzaju naruszanie ustaw zasadniczych o wolności zgromadzeń się nie powtórzyło?

Lwów, 21 listopada 1905.

Interpelant:
Jan Stapiński w. r.

Krempa, Bojko, Oleśnicki, Korol, Ostapczuk, Huryk, Staruch, Barabasz, Mogilnicki, Bohaczewski, Effinowicz, F. Włodek, Mazikiewicz, Glidziuk.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Interpelacya
do Wysokiego Wydziału krajowego.

Bieżącego roku postanowiło Towarzystwo „Sicz“ w Żabiu wybudować swoją chatę, a chociaż podano do urzędu gminnego w Zabiu podanie o konsens z dołączeniem odnośnego planu, komisarz rządowy, który teraz prowadzi zarząd tej gminy, odmówił bez wszelkiej przyczyny udzielenia mu konsensu. Gdy koszowy tamtejszej „Siczy“ Jura Sołomijczuk, wniósł sam od siebie podanie o konsens na budowę własnego domu na tem samem miejscu, to dotyczący komisarz rządowy udzielił wprawdzie konsensu, jednak z tem zastrzeżeniem, że gdyby Jura Sołomijczuk poważył się wprowadzić kiedyś do tego budynku towarzystwo „Sicz“ to ten dom bezzwłocznie zostanie zburzony.

Również gdy „Sicz“ w Jaworowie powiatu kosowskiego podała do urzędu gminnego prośbę o konsens na wybudowanie własnej chaty urząd gminny za namową starosty Zahradnika odmówił udzielenia konsensu. A gdy „Sicz“ wniosła rekurs do Wydziału powiatowego w Kosowie, to ten Wydział już około pół roku nie załatwia sprawy tej.

Jest więc oczywistem, że w drodze podobnych sekatur i obstrukcyj rzeczone władze starają się udaremnić rozwój siczowych towarzystw.

Dlatego zwracamy się z zapytaniem do Wysokiego Wydziału krajowego:

Czy raczy on użyć swego wpływu, ażeby tak pożyteczne towarzystwa jak „Sicz“ w ten sposób nie sekowano?

Czy zamyśla on pociągnąć do odpowiedzialności Wydział powiatowy w Kosowie za jego bezprawne postępowanie i czy zamyśla poczynić kroki w celu ukarania rządowego komisarza, zarządzającego gminą w Żabiu, za wyżej opisane nadużycie władzy urzędowej?

Interpelant:
Oleśnicki w. r.

Korol, Mogilnicki, Bohaczewski, Effinowicz, Ostapczuk, Huryk, Stapiński, Staruch, Barabasz, Krempa, Bojko, F. Włodek, Mazikiewicz, Glidziuk.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Alwernia na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . o zezwoleniu gminie Alwernia powiat Chrzanów na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie Alwernia zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy do końca r. 1910 opłaty gminne od niżej poszczególnych napojów w gminie wyrabianych, lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych według następującej taryfy:

1. Od jednego hektolitra stustopniowego alkoholu po 11 koron.

2. Od jednego hektolitra rozolisu, likieru, rumu, araku, śliwowicy, esencyi ponczowej i innych słodzonych napojów spirytusowych, których zawartość alkoholu nie da oznaczyć się stustopniowym alkoholometrem po 11 koron.

3. Od jednego hektolitra piwa po 2 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 10 kor.

Art. II.

Do uiszczania powyższych opłat obowiązani są wszyscy, którzy napoje w artykule I. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Alwernia.

Art. IV.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną z dzierżawą prawa propinacyi w gminie Alwernia, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina uzyskać zgodne porozumienie się z c. k. Dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w Alwerni.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Ulanów na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a
z duia . . . . . o zezwoleniu gminie Ulanów powiat Nisko na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie Ulanów zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy do końca r. 1910 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych według następującej taryfy:

1) Od jednego hektolitra stustopniowego alkoholu po 11 koron.

2) Od jednego hektolitra rozolisu, likieru, rumu, araku, koniaku, esencyi ponczowej i innych słodzonych napojów spirytusowych, których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem, po 11 koron.

3) Od jednego hektolitra piwa po 2 K.

4) Od jednego hektolitra miodu po 10 K.

Art. II.

Do uiszczania powyższych opłat obowiązani są wszyscy, którzy napoje w Art. I. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Ulanów.

Art. IV.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli § 6. ces. rozporządzenia z dnia 17. lipca 1899. dz. pp. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k Namiestuictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną z dzierżawą prawa propinacyi w Ulanowie, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina uzyskać zgodne porozumienie się z c. k. Dyrekcyą galic. fund. propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w Ulanowie.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Propozycya Marszałka krajowego w myśl § 86. regulaminu co do wyboru członków deputacyi dziękczynnej do Najj. Pana stosownie do uchwały sejmowej z 10. października b. r.

Marszałek przemawia, a następnie po myśli § 86 regulaminu proponuje Sejmowi, by ta deputacya dziękczynna składała się z 7, następnie z następujących członków Izby: 1) Wojciecha Dzieduszyckiego; 2) Dawida Abrahamowicza; 3) Stanisława Tarnowskiego; 4) Stanisława Stadnickiego; 5) Leona Pinińskiego; 6) Albina Rajskiego; 7) Franciszka Kramarczyka.

Izba bez rozprawy uchwala, by ta deputacya składała się z 7 członków, a oddzielnie przyjmuje bez rozprawy skład deputacyi zaproponowany przez Marszałka.

Marszałek uprasza następnie, by Izba na wypadek, gdyby który z członków wybranej deputacyi z jakiegokolwiek powodu nie mógł wziąć udziału, upoważniła Marszałka do dobrania w miejsce członka nie mogącego wziąć udziału w deputacyi innego członka Izby.

Izba uchwala bez rozprawy udzielić Marszałkowi takiego upoważnienia.

Marszałek oznajmia, że z powodu chwilowej nieobecności p. Górskiego, sprawozdawcy komisyi administracyjnej o wnioskach pp. Stapińskiego, Oleśnickiego, Vaylungera, Rayskiego w sprawie zmiany statutu krajowego i sejmowej ordynacyi wyborczej, przerywa posiedzenie na 5 minut.

Przerwa posiedzenia 10 m. 55 przed południem.

Po przerwie o godzinie 11. przed południem.

Marszałek otwiera przerwane posiedzenie.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o wnioskach posłów Stapińskiego, Oleśnickiego, Vayhingera i Rayskiego w sprawie zmiany statutu krajowego i sejmowej ordynacyi wyborczej.

Marszałek oznajmia, że udziela głosu zastępcy sprawozdawcy p. Gniewoszowi.

Przemawia p. Gniewosz oświadczając, że p. Górski złożył mandat sprawozdawcy, wobec czego jako zastępca przewodniczącego komisyi obejmuje referat.

P. Gniewosz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Sejm utrzymując zasadę reprezentacyi kuryalnej, a dążąc do rozszerzenia prawa wyborczego przez zniżenie cenzusu podatków bezpośrednich i uwzględnienie w miastach będących ważniejszemi ogniskami przemysłu także robotników kwalifikowanych, jednakże z zastrzeżeniem, że przez odpowiednie postanowienia ustawowe, połączone z pewnem pomnożeniem mandatów zapobiegnie się bezwzględnemu zmajoryzowaniu klas wyżej opodatkowanych i wyżej wykształconych — poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby zebrał wszystkie potrzebne daty i materyały i na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył projekt ustawy powyższe zasady uwzględniający.

Następuje:

Wniosek mniejszości komisyi administracyjnej w sprawie reformy wyborczej.

Przemawia p. sprawozdawca mniejszości komisyi p. Głąbiński i odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wniosek

mniejszości komisyi administracyjnej w sprawie reformy wyborczej.

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt reformy wyborczej.

A)

Ustawa

z dnia . . . . . zmieniająca postanowienia §§ 3, 11. i 12. statutu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z 26. lutego 1861 Dz. u. p. Nr. 20.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §§. 3., 11. i 12. statutu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z 26. lutego 1861 Dz. u. p. Nr. 20 zostają uchylone, a w ich miejsce obowiązywać mają następujące postanowienia:

§. 3.

Sejm krajowy składa się z dwustu ośmiu Członków, a mianowicie:

a) Z trzech arcybiskupów lwowskich, księcia biskupa krakowskiego, dwóch biskupów przemyskich, biskupa tarnowskiego i biskupa stanisławowskiego.

W razie wakującej stolicy arcybiskupiej, lub biskupiej, administrator dyecezyi jest Członkiem Sejmu krajowego.

b) Z rektorów Uniwersytetu krakowskiego i lwowskiego, oraz szkoły politechnicznej we Lwowie,

c) Z prezesa Akademii Umiejętności w Krakowie.

d) Ze stu dziewięćdziesięciu sześciu wybranych posłów a mianowicie:

I. czterdziestu czterech posłów z kuryi wielkiej posiadłości ziemskiej,

II. czterdziestu jeden posłów z kuryi miast,

III. ośmiu posłów z Izb handlowych i przemysłowych,

IV. siedemdziesięciu dziewięciu posłów reszty gmin Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem,

V. dwudziestu czterech posłów kuryi powszechnego głosowania.

§. 11.

Wydział krajowy, jako zarządzający i wykonawczy organ reprezentacyi kraju składa się pod przewodnictwem Marszałka krajowego z ośmiu Członków wybranych z łona zgromadzenia sejmowego.

Marszałek krajowy mianuje na wypadek, gdy doznaje przeszkody, swego zastępcę z łona Wydziału krajowego, dla kierownictwa Wydziałem.

§. 12.

Jednego Członka Wydziału krajowego, wybierają posłowie wybrani z kuryi wielkiej posiadłości ziemskiej (§. 3. I.).

Jednego Członka Wydziału krajowego, wybierają posłowie wybrani z kuryi miast, oraz Izb handlowych i przemysłowych (§. 3. II. i III.).

Jednego Członka Wydziału krajowego, wybierają posłowie reszty gmin Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem (§. 3. IV.).

Jednego Członka Wydziału krajowego, wybierają posłowie kuryi powszechnego głosowania (§. 3. V.).

Czterech Członków Wydziału krajowego wybiera Sejm ze swego grona, wybierając każdego członka Wydziału krajowego z osobna.

Artykuł II.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie z chwilą rozpisania ogólnych wyborów sejmowych.

B)

U s t a w a

z dnia . . . . . zmieniająca niektóre postanowienia sejmowej ordynacyi wyborczej dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Artykuł I.

Postanowienia §§. 2., 3., 4., 5., 6., 7.,

12., 15., 40., 41. i 42. sejmowej ordynacyi wyborczej Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ogłoszonej patentem z 26. lutego 1861 Dz. u. p. Nr. 20, zostają uchylone, a w ich miejsce obowiązywać mają następujące postanowienia:

§. 2.

Dla wyboru posłów z miast następujące miasta stanowią okręgi wyborcze:

1. Biała
2. Bochnia
3. Brody
4. Brzeżany
5. Drohobycz
6. Jarosław
7. Jasło i Gorlice
8. Kołomyja
9. Kraków
10. Lwów
11. Nowy Sącz
12. Podgórze
13. Przemyśl
14. Rzeszów
15. Sambor
16. Sanok i Krosno
17. Stanisławów
18. Stryj
19. Tarnopol
20. Tarnów
21. Wadowice i Wieliczka
22. Złoczów.

§. 3.

Z kuryi miast wybiera:

Lwów 10
Kraków 6

Kołomyja, Przemyśl, Stanisławów, Tarnopol, Tarnów po 2 posłów; Biała, Bochnia, Brody, Brzeżany, Drohobycz, Jarosław, Jasło i Gorlice, Nowy Sącz, Podgórze, Rzeszów Sambor, Sanok i Krosno, Stryj, Wieliczka i Wadowice, Złoczów po jednym pośle.

Wszyscy uprawnieni do wyboru tworzą w każdem z tych miast jedno ciało wyborcze.

§. 4.

Z Izb handlowych i przemysłowych wybierają:

Izba handlowa i przemysłowa lwowska trzech posłów.

Izba handlowa i przemysłowa krakowska trzech posłów.

Izba handlowa i przemysłowa brodzka dwóch posłów.

Dla tych wyborów tworzą członkowie i zastępcy każdej Izby odnośne ciało wyborcze.

§. 5.

Każdy z 79 ciu powiatów politycznych w granicach swych terytoryalnych tworzy osobny okręg wyborczy dla wyboru posła z gmin wiejskich.

Miejscem wyboru dla każdego okręgu wyborczego gmin wiejskich jest siedziba powiatowej władzy politycznej.

§. 6.

Wyborcy wszystkich gmin położonych w jednym okręgu wyborczym (wyjąwszy miasta uprawnione do wyboru) tworzą jedno ciało wyborcze.

§. 7.

Dla wyboru posłów kuryi powszechnego głosowania następujące miasta względnie grupy powiatów stanowią okręgi wyborcze:

1. Lwów miasto.

2. Kraków miasto.

3. Powiaty polityczne: Biała, Wadowice, Żywiec z głównem miastem wyboru Biała.

4. Pow. polit. Chrzanów, Kraków (bez m. Krakowa), Podgórze z głównem m. wyboru Kraków.

5. Pow. polit. Myślenice, Wieliczka, Bochnia z gł. m. wyb. Bochnia.

6. Nowy Targ, Limanowa, Nowy Sącz z gł. m. wyboru Nowy Sącz.

7. Gorlice, Grybów, Jasło z gł. m. wyboru Jasło.

8. Tarnów, Brzesko, Dąbrowa z gł. m. wyboru Tarnów.

9. Kolbuszowa, Ropczyce, Pilzno z gł. m. wyboru Ropczyce.

10. Mielec, Tarnobrzeg, Nisko z gł. m. wyboru Tarnobrzeg.

11. Rzeszów, Strzyżów, Łańcut, Przeworsk z gł. m. wyboru Rzeszów.

12. Krosno, Brzozów, Sanok, Lisko, z gł. m. wyboru Sanok.

13. Przemyśl, Dobromil, Mościska, Jaworów z gł. m. wyboru Przemyśl.

14. Jarosław, Cieszanów, Rawa ruska z gł. m. wyboru Jarosław.

15. Rudki, Sambor, Stare miasto, Turka z gł. m. wyboru Sambor.

16. Lwów powiat (bez miasta), Gródek, Żółkiew, Bóbrka z gł. m. wyboru Lwów.

17. Brody, Kamionka strum., Sokal, Złoczów z gł. m. wyboru Złoczów.

18. Zborów, Tarnopol, Zbaraż, Skałat z gł. m. wyboru Tarnopol.

19. Żydaczów, Dolina, Stryj, Drohobycz z gł. m. wyboru Stryj.

20. Brzeżany, Przemyślany, Rohatyn, Podhajce z gł. m. wyboru Brzeżany.

21. Stanisławów, Bohorodczany, Kałusz, Tłumacz z gł. m. wyboru Stanisławów.

22. Kołomyja, Śniatyn, Nadwórna, Peczeniżyn, Kosów z gł. m. wyboru Kołomyja.

23. Buczacz, Horodenka, Zaleszczyki z gł. m. wyboru Buczacz.

24. Trembowla, Czortków, Borszczów, Husiatyn z gł. m. wyboru Czortków.

§. 12.

Wybór posłów gmin wiejskich i kuryi powszechnego głosowania (§. 7.) z wyjątkiem okręgów wyborczych miast Lwowa i Krakowa odbywać się ma przez wyborców wybranych.

Każda gmina okręgu wyborczego wybiera na każde pięćset mieszkańców jednego wyborcę. Jeżeli wypadłe z podziału liczby mieszkańców przez 500 pozostałości wynoszą dwieście pięćdziesiąt lub więcej, uważane być mają za pięćset; jeżeli zaś mniej jak dwieście pięćdziesiąt wynoszą, nie będą uwzględniane.

Pomniejsze gminy, których liczba mieszkańców nie dochodzi pięciuset, wybierają jednego wyborcę.

Wybory w okręgach wyborczych miast Lwowa i Krakowa kuryi powszechnego głosowania odbywają się bezpośrednio.

§. 15.

Uprawnionym do wyboru posłów z kuryi powszechnego głosowania jest każdy własnowolny obywatel płci męskiej, który ukończył 24. rok życia i nie jest wykluczony od prawa wyborczego.

Każdy wyborca może swe prawo wykonywać osobiście w swoim okręgu wyborczym oraz w okręgu kuryi powszechnego głosowania.

Wyjątkowo mogą wyborcy z kuryi większych posiadłości wykonywać swe prawo głosowania przez pełnomocnika; ten musi w tej samej klasie wyborców mieć prawo wybierania i może zastępować tylko jednego wyborcę.

Uprawnieni do wyboru w kuryi większych posiadłości, mający dobra w więcej niż w jednym okręgu położone, mają wykonywać swe prawo wyborcze w tym okręgu, w którym leżą ich najwyżej opodatkowane dobra.

Uprawnieni do wyboru z kuryi wyborczych miast, gmin wiejskich lub z kuryi

ogólnej, jeżeli są członkami kilku gmin, mogą wykonywać prawo wyborcze tylko w tej gminie, w której zwykle zamieszkują.

§. 40.

Głosowanie odbywa się we wszystkich kuryach tajnie za pomocą kartek do głosowania. Wolno jednak wyborcy oddać swój głos ustnie.

Przy wyborze kartkami można używać tylko kartek do głosowania wydanych przez władzę, pod nieważnością głosu.

§. 41.

Bezpośrednio przed rozpoczęciem głosowania ma się przekonać Komisya wyborcza, że urna przeznaczona na składanie kartek wyborczych jest próżna.

Głosowanie rozpoczyna się od oddania głosów przez członków Komisyi wyborczej. Potem głosują wyborcy.

Przewodniczący Komisyi wyborczej odbiera od każdego wyborcy złożoną przez niego kartkę do głosowania, wkłada każdą z osobna do urny wyborczej i czuwa nad tem, by zamiast jednej kartki nie oddano ich więcej.

Każdy wyborca ma przy oddawaniu kartki do głosowania przedstawić swą kartę legitymacyjną.

Przy głosowaniu ustnem winien wyborca dokładnie oznaczyć tę osobę, a względnie te osoby, na które głosuje.

§. 42.

Oddanie głosu ma być uwidocznione w liście wyborczej obok nazwiska wyborcy w przygotowanej na to kolumnie.

Tego wpisu dokonuje sekretarz w liście wyborczej, a jeden z członków Komisyi wyborczej w wykazie głosowania, w którym należy przytoczyć po imieniu osoby głosujące, a przy wyborach przez pełnomocników w klasie wyborczej wielkiej posiadłości ziemskiej (najwyżej opodatkowanych) te osoby, w których zastępstwie oddano głosy, tudzież ich zastępców.

Wykaz głosowania stanowi kontrolę głosów na liście wyborczej zapisanych.

Artykuł II.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie z chwilą rozpisania ogólnych wyborów sejmowych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Skołyszewski i stawia następującą rezolucyę:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu opracowanie ordynacyi wyborczej w tym kierunku ażeby w ramach obecnie obowiązującej ustawy przeprowadził:

1) rozdział mandatów na kurye przy kombinacyi płaconego podatku i liczby mieszkańców kurye zamieszkującej;

2) przypuszczenie ludności dotychczas prawa wyboru pozbawionej przez stworzenie V. kuryi z ilością około 24 mandatów.

Przy opracowaniu ustawy przestrzegać będzie Wydział krajowy zbytniego pomnożenia mandatów, aby przy nadmiernej liczbie posłów prace sejmowe nie doznały przeszkody.

Izba popiera tę rezolucyę p. Skołyszewskiego.

Przemawia p. Stadnicki.

Marszałek na życzenie posłów komunikuje, że przeciw wnioskowi komisyi zapisani są pp. Oleśnicki, Rotter, Stapiński, Rutowski, Łazarski, Stojałowski, Maryewski, Tarnawski, Maiss, Bednarski, Jabłoński i Loewenstein;

zaś za wnioskami komisyi pp. Milewski, Piniński, Kozłowski, Stanisław Tarnowski, Czartoryski.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia formalny wniosek na przejście do porządku

dziennego nad wnioskiem większości i mniejszości komisyi, a następnie rezolucyę tej treści:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by na najbliższej sesyi Sejmu przedłożył projekt nowej ordynacyi wyborczej Sejmowej oparty na zasadach powszechnego, bezpośredniego, równego i tajnego prawa głosowania.

Izba popiera rezolucyę p. Oleśnickiego.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 7 wieczorem prosząc posłów, by zechcieli punktualnie przybyć o tej godzinie tak, aby o 7-ej można rozpocząć posiedzenie.

Przerwa posiedzenia godzina 2 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 23. listopada 1905.

Początek o godzinie 7 minut 17 wieczorem.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisyi administracyjnej o wnioskach pp. Stapińskiego, Oleśnickiego, Vayhingera i Rayskiego w prawie zmiany statutu krajowego i sejmowej ordynacyi wyborczej.

Przemawia p. Milewski.

Podczas przemówienia p. Milewskiego publiczność na galeryi zachowuje się niespokojnie, wydaje okrzyki, które uniemożliwiają rozprawę a równocześnie padają na Izbę z galeryi kartki wśród nieustających okrzyków.

Marszałek po trzykrotnem bezskutecznem wezwaniu, aby galerya zachowała się spokojnie i umożliwiła prowadzenie obrad sejmowych przerywa posiedzenie i zarządza opróżnienie galeryi.

Przerwa posiedzenia godzina 8 minut 10 wieczorem.

Po przerwie o godzinie 9 minut 9 wieczorem.

Marszałek otwiera przerwane posiedzenie oświadczając, że galerye opróżnione zostały; gdy jednak obradowanie przy zamkniętych galeryach nie jest intencyą Sejmu, oświadcza, że po kwadransie każe otworzyć galeryę, że publiczność zachowa się spokojnie, w przeciwnym razie zarządzi ponowne opróżnienie galeryi przy użyciu środków jakie uzna za stosowne.

Przemawia dalej p. Milewski.

Galerye zapełniają się publicznością.

Przemawia p. Rotter.

Marszałek wzywa galeryę, by powstrzymała się od wszelkich objawów zadowolenia i niezadowolenia.

Przemawia dalej p. Rotter.

Przemawia p. Piniński.

Przemawia p. Stapiński.

Marszałek wzywa galeryę, by wstrzymała się od oklasków.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 24. listopada godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 1 minut 22 po północy.

Marszałek krajowy:
***St. Badeni* w. r.**

Sekretarze:
***Mieczysław Urbański* w. r.**
***Kazimierz Lubomirski* w. r.**

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

61. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 24. listopada 1905.

Początek o godzinie 10 minut 37 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 132.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 59-go posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 60-go posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 24. listopada 1905 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls. 4507, 4508, 4509, 4510, 4511, 4512, 4517.

Komisyi drogowej Ls. 4513.

Komisyi kolejowej Ls. 4515, 4516.

Komisyi przemysłowej Ls. 4518.

Komisyi sanitarnej Ls. 4514.

Po odczytaniu petycyi Ls. 4514 gminy Rzepiennika rzeszowskiego i okolicznych pow. Gorlice w sprawie ustanowienia lekarza okręgowego przemawia p. Pastor, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonej interpelacyi.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Interpelacya
posła Franciszka Krempy i tow. do J. W. Pana Komisarza rządowego w sprawie pokrzywdzonego gospodarza Jana Mączki z Zaleszan przez c. k. Starostwo w Tarnobrzegu.

Janowi Mączce z Zaleszan, nadzwyczaj pracowitemu i gorliwemu gospodarzowi, spaliły się stajnie i stodoła z całą tegoroczną krestencyą. Budynki były bardzo mało, a zboże wcale nieubezpieczone.

A że zabudowania i po tak strasznej klęsce wypadało Janowi Mączce wybudować, mimo że sam dostatecznie na budow-

nictwie się rozumie, używał do pracy nietylko cieślę, ale i dziennych pomocników, aby przed zimą mógł mieć budynki gospodarcze wybudowane.

I oto za tę pracę i gorliwość Jan Mączka, znajdujący się w tak nieszczęśliwem położeniu, że do wyżywienia siebie, rodziny i sług nic mu nie pozostało, gdyż zboże w zupełności się spaliło, a dla inwentarza ani karmy, siana, słomy nic nie posiada, fiskus zawiesił nad tym nieszczęśliwcem taką opiekę, iż kazał Janowi Mączce na dobitek w jego nieszczęściu zapłacić na rzecz kasy chorych i to w takich wypadkach całkiem niesłusznie 35 kor. 91 hal. Kwotę tę, chociaż Jan Mączka wniósł rekurs, na który ani odpowiedzi ani zarządzenia nie otrzymał, c. k. Starostwo bez zwłoki wyegzekwowało.

Taką to opieką otacza włościan c. k. Rząd w ogóle, a c. k. Starostwo w Tarnobrzegu szczególnie. Wobec tego zapytują podpisani J. W. Pana Komisarza rządowego:

1) Czy mu wiadomo o opiece c. k. Starostwa, jaką się otacza włościan w Tarnobrzegu.

2) Co zamyśla uczynić, aby c. k. Starostwo w podobnych nieszczęśliwych wypadkach kierowało się względami wobec pogorzelców.

3) Czy nie uznaje za stosowne, aby pieniądze w kwocie 35 kor. 91 hal. wyegzekwowane przez Starostwo Janowi Mączce zwrócono.

Lwów, dnia 24. listopada 1905.

Interpelant:

Franciszek Krempa w. r.

J. Stapiński, Bojko, F. Włodek, Oleśnicki, Korol, Mogilnicki, Bohaczewski, Huryk, Ostapczuk, Staruch, Effinowicz, Mazikiewicz, Ochrymowicz, Barabasz.

Marszałek oznajmia, że tę interpelacyę odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisyi administracyjnej o wnioskach pp. Stapińskiego, Oleśnickiego, Vayhingera i Rayskiego w sprawie reformy wyborczej, tudzież nad wnioskiem mniejszości komisyi w tej sprawie.

Przemawia p. Kozłowski.

Przemawia p. Rutowski.

Przemawia p. Wojciech Dzieduszycki i stawia następujący wniosek:

Sejm, utrzymując zasadę reprezentacyi kuryalnej, a dążąc do odpowiedniego rozszerzenia prawa wyborczego na warstwy ludności prawa tego dotychczas nie posiadające, jednakże z zastrzeżeniem, że przez odpowiednie postanowienia ustawowe, połączone z pewnem pomnożeniem mandatów, zapobiegnie się bezwzględnemu zmajoryzowaniu klas wyżej opodatkowanych i wyżej wykształconych poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby zebrał wszystkie potrzebne daty i materyały i na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył projekt ustawy, powyższe zasady uwzględniający.

Izba popiera ten wniosek p. Wojciecha Dzieduszyckiego.

Przemawia p. Łazarski.

Przemawia p. Czartoryski.

Izba uchwala bez rozprawy zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek p. Władysława Wiktora Czaykowskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są za wnioskiem komisyi p. Tarnawski Stanisław, przeciw wnioskom komisyi pp. Stojałowski, Maryewski, Tarnawski, Maiss, Bednarski, Jabłoński, Loewenstein i wzywa posłów zapisanych przeciw wnioskowi komisyi do wyboru mowcy generalnego.

Po chwili Marszałek oznajmia, że mowcą generalnym przeciw wnioskowi komisyi wybrany został p. Loewenstein.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 5 po południu.

Przerwa posiedzenia godzina 2 minut 35 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 24. listopada 1905

Początek posiedzenia godzina 5 minut 20 po południu.

Marszałek skonstatowawszy dostateczną liczbę posłów otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisyi administracyjnej o wnioskach pp. Stapińskiego, Oleśnickiego, Vayhingera i Rayskiego w sprawie reformy wyborczej, tudzież nad wnioskiem mniejszości komisyi w tej sprawie.

Przemawia mowca generalny przeciw wnioskowi komisyi p. Loewenstein.

Przumawia p. Stanisław Tarnowski.

Przemawia p. sprawozdawca mniejszości komisyi p. Głąbiński.

Przemawia p. sprawozdawca większości komisyi p. Gniewosz i oświadcza, że komisya przyjęła wniosek p. Wojciecha Dzieduszyckiego, postawiony w miejsce pierwotnego wniosku komisyi.

Przemawia p. Kozłowski dla faktycznego sprostowania.

Przemawia p. Pastor dla faktycznego sprostowania.

Przemawia p. Rutowski dla faktycznego sprostowania.

Przemawia p. Kozłowski dla faktycznego sprostowania.

Marszałek wyjaśnia sposób, w jaki podda pod uchwałę Izby wnioski komisyi oraz zgłaszone do nich wnioski i rezolucye.

Izba odrzuca wniosek formalny posła Oleśnickiego na przejście do porządku dziennego nad wnioskiem większości i mniejszości komisyi.

Izba odrzuca wzięcie za podstawę do rozprawy szczegółowej wniosku mniejszości komisyi, następnie odrzuca wniosek p. Oleśnickiego postawiony zamiast wniosku większości komisyi, po odczytaniu poprzednio przez Marszałka tego wniosku posła Oleśnickiego opiewającego:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by na najbliższej sesyi Sejmu przedłożył projekt nowej ordynacyi wyborczej sejmowej oparty na zasadach powszechnego bezpośredniego, równego i tajnego prawa głosowania.

Izba odrzuca w osobnem głosowaniu rezolucyę p. Skołyszewskiego, którą Marszałek odczytuje w następującem brzmieniu:

Poleca się Wydziałowi krajowemu opracowanie ordynacyi wyborczej w tym kierunku, ażeby w ramach obecnie obowiązującej ustawy przeprowadził:

1) rozdział mandatów na kurye przy kombinacyi płaconego podatku i liczby mieszkańców kurye zamieszkującej;

2) przypuszczenie ludności dotychczas prawa wyboru pozbawionej przez stworzenie V. kuryi z ilością około 24 mandatów.

Przy opracowaniu ustawy przestrzegać będzie Wydział krajowy zbytniego pomnożenia mandatów, aby przy nadmiernej liczbie posłów prace sejmowe nie doznały przeszkody.

Marszałek odczytuje następnie wniosek p. Wojciecha Dieduszyskiego, przyjęty przez komisyę zamiast jej wniosku pierwotnego następującej treści:

Sejm, utrzymując zasadę reprezentacyi kuryalnej, a dążąc do odpowiedniego rozszerzenia prawa wyborczego na warstwy ludności prawa tego dotychczas nie posiadające, jednakże z zastrzeżeniem, że przez odpowiednie postanowienia ustawowe, połączone z pewnem pomnożeniem mandatów, zapobiegnie się bezwzględnemu zmajoryzowaniu klas wyżej opodatkowanych i wyżej wykształconych, poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby zebrał wszystkie potrzebne daty i materyały i na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył projekt ustawy, powyższe zasady uwzględniający.

Izba uchwala ten woiosek p. Wojciecha Dieduszyckiego przyjęty przez p. sprawozdawcę imieniem komisyi zamiast jej pierwotnego wniosku.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego.

JE. c. k. Namiestnik Andrzej hr. Potocki żąda udzielenia mu głosu.

Marszałek udziela głosu JE. c. k. Namiestnikowi.

Przemawia JE. c. k. Namiestnik Andrzej hr. Potocki i oznajmia, że z mocy Najwyższego upoważnienia zamyka II sesyę VIII peryodu Sejmu galicyjskiego i uprasza Marszałka o zarządzenie regulaminem przepisanych formalności.

Marszałek oznajmia, że protokół 60. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów i wzywa sekretarza do odczytania protokołu 61. posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje protokół 61. posiedzenia, który Izba bez rozprawy przyjmuje.

Przemawia Marszałek i wznosi okrzyk na cześć Najjaśniejszego Pana, który to okrzyk Izba trzykrotnie powtarza.

Przemawia p. Stanisław Tarnowski.

Przemawia JE. c. k. Namiestnik Andrzej hr. Potocki.

Przemawia Marszałek i zamyka posiedzenie.

Koniec posiedzenia godzina 8 minut 20 wieczorem.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Kazimierz Lubomirski *w. r.*
Mieczysław Urbański *w. r.*

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.